Sermon Quadragesimale Fratris Jacobi de Voragine

GIACOMO DA VARAZZE (Jacobus de Voragine), O.P. vesc. c.1230-1298

Sermones qudragesimales...(Venetiis, per Simonem de Luere, 1497)

7 f.p., 84 f. 4º (20 X 15 cm)

Segnature: aa⁴ -mm⁸ nn⁴

Manca il f.1 ~~ed=il~~ Il f.84 è lacero e non si può stabilire se sia l'ultimo o mancano altri fogli. - I ff.77 e ss. contengono: Sermo de Passione Domini Nostri Iesu Christi.

Colophon: Finis Sermonum Quadragesimalium ...Venetiis impressi.XII mensis Septembris. 1497.per Simonem de Luere:impensis Lazari Soardi.cum privilegio ..

Sul frontespizio xilografia.

Trasferito dal Provinciale dalla biblioteca di S.Giovanni Gemini il 27/III/1954.

Sermones quadragesimales fratris Ja'
cobi de voragine ordinis predica
torum: quondam archiepisco
pi Januensis: cum regi
stro eorundem in
principio.

GIACOMO DA VARAZZE (Jacobus de Voragine), O.P. vesc. c.1230-1298

Sermones qudragesimales...(Venetiis, per Simonem de Luere, 1497)

7 f.p., 84 f. 4º (20 X 15 cm)

Segnature: aa⁴ -mm⁸ nn⁴

Manca il f.1 ~~ed=il~~ Il f.84 è lacero ~~e non si può stabilire se sia l'ultimo o mancano altri fogli.~~ - I ff.77 e ss. contengono: Sermo de Passione Domini Nostri Iesu Christi.

Colophon: Finis Sermonum Quadragesimalium ...Venetiis impressi.XII mensis Septembris. 1497.per Simonem de Luere:impensis Lazari Soardi.cum privilegio ..

Sul frontespizio xilografia.

Trasferito dal Provinciale dalla biblioteca di S.Giovanni Gemini il 27/III/1954.

Sermones quadragesimales fratris Ja'; cobi de voragine ordinis predica toruz:quondam archiepisco pi Januensis:cum regi stro corundem in principio.

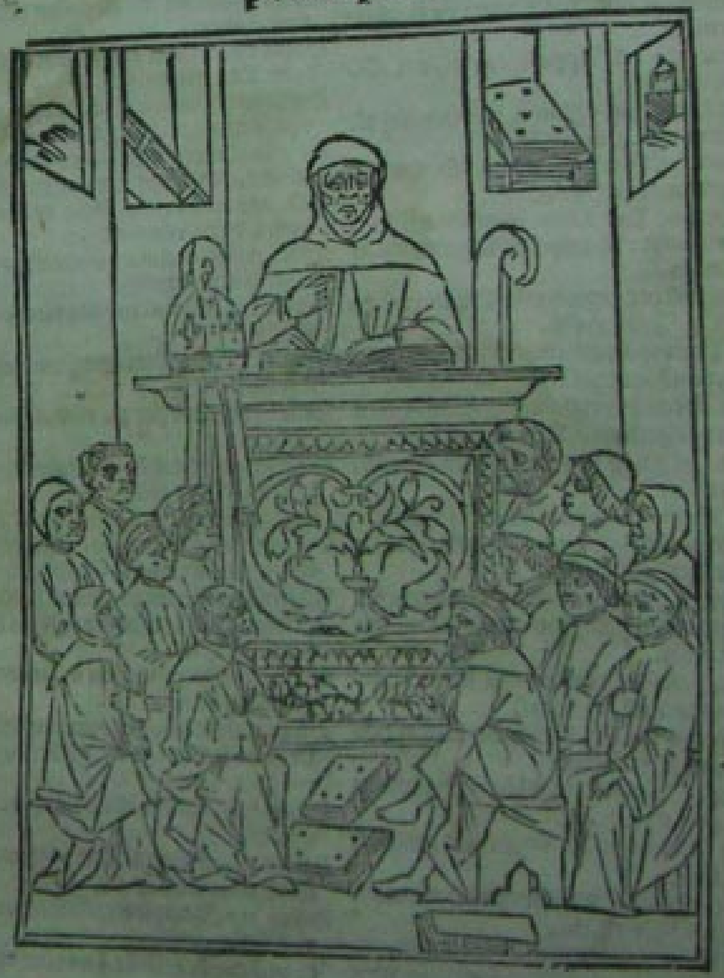

Tabula

Circa tabulam immediate sequentem notandū q̄ per primū numerū intelligēdū est capitū a quo sumpsimus est thema allegatū. Per secundū vo numerum datur intelligi ad quem finem sermo quadragesimalis sit recurrēdum pro cōueniēti materia predicanda populo fabule gnarito cōformiter ad aliquas dictiones uel clausulam in quo uis themate hic inserto cōtentam.

Dñica prima aduentus Cū appropinquasset iesus hierosolymis. Matth.xxi.f.lxxix.

Dñica secūda Videbunt filium hois uenientem in nube cum potestate m̄. Luc.xxi.sermone.xi.

Dñica tertia Ecci videt. Mat.xj.f.lvii.c.xlviij.

Dñica.iiij. Gaudete in dño. Phil.iiij.f.xxv.

Dominicate viam dñi. Jos.i. Nota de via.f.monibus.xxviij.liij.

In die natiuitatis dñi Apparuit gratia dei. Tit.ii.f.lvij.lxviij.

Item Erat lux vera que illuminat oēm hoiez m̄. Joannis primo.f.lxiij.lxv.i.

Dñica infra octauā Gratia dei erat in illo. Luce.ij. Nota de gratia f.lxvij.lxviij.

In die epiphanie Per aliam viam reuersi sunt in regionem suam. Matthei.ij. Nota de via sermonibus.xxviij.liij.

Dñica prima post octa. epiphanie Vinum nō habent. Joan.ii.f.xxxij.xxxiij.

Dñica scōa Exposuis adorabat eum. Matth.viij. f.xl.c.f.liij. de adoratione centurionis.

Dñica tertia Ascendente iesu in nauiculam: secuti sunt eum discipuli eius. Matth.viij.f.vij.

Dñica in.lx. Ite c uos in vineam meā. Matth. xx.f.xxxiij.xxxiij.

Dñica in.lx. Semē est vbi dei. Luc.viij.f.xviij.

Dñica in quinquagesima Ecce ascendimus hierosolymam. Luc.viij.f.xxix.

Dñica in trinitate Nisi qs renatus fuerit ex aqua c spiritu sancto non potest introire in regnū dei. Joan.iij.f.xlviij.

Dñica prima post festum trinitatis Homo quidam erat diues. Luc.xvj.f.xxj.

In festo corporis xpi Probet autem seipsum homo.i. Corinth.xi.f.lxxvij.

Dñica secunda Uxorem duxi c ideo non possum uenire. Lu.xiiij.f.xxv.

Dñica tertia Inueni ouem meam que perierat. Luce.xv.f.lxij.

Dñica quarta Dimitte c dimittemini. Luce.vj. sermonibus.v.vi.c.xlj.xlij.

Dñica quinta Secuti sunt illum. Lu.v.f.lxiij.

Dñica sexta Vade prius reconciliari fratri tuo. Matthei.v.f.v.c.vj.

Dñica septa Quot panes habetis. Mar.viij.f.lj.

Dñica octaua Veniant in testimonia quāt. Matthei.vij. sermonibus.xiij.xij.

Dñica nona Reddere oēm illigationis tue. Ja. xvi.f.xi.xij.

Beati marta magdalena Ecce mulier que erat in ciuitate peccatrix. Lu.vij.f.lxviij.lxviij.

De beato Jacobo apō Potestis bibere calicem quem ego bibiturus sum. Mat.xx.f.xxx.xxxi.

De trāsfiguratione Transfiguratus est ante eos. Matth.xvij.f.xxi.

Dñica decima Domus mea domus orationis est. Luce.xix.f.xiij.

Dñica vndecima Qui se exaltat humiliabit. Lu. xviij.f.xxviij.

Dñica duodecima Adducunt ei surdum c mutum. Mar.vij.f.xxxij.

Dñica tertiadecima Diliges dñm deum tuum c proximum tē. Lu.x.f.v.c.vi.

De assumptione c natiuitate bē vginis Beatus vēter qui te portauit. Luce.xi.f.xl.

Dñica quartadecima Jesu redemptor miserere nostri. Luce.xvij.f.xl.

Dñica quintadecima Nonne ala plus ē esca tē. Matthei.vi.f.xxxiij.

Dñica.xvi. Adolescens tibi dico surge. Luce.vij. f.lx.lx.

Dñica.xvij. Qui se exaltat humiliabit. Luce.xiij. f.xxviij.

Dñica.xviij. Diliges proximum tuum. Matthei xxij.f.v.c.vi.

Dñica.xix. Offerebāt ei paralyticus. Matthei.ix. f.lij.liij. Item eadem dominica. Ascendente iesus in nauiculam. Matth.ix.f.vij.viij.

Dñica.xx. Nolite inebriari vino in quo est luxuria sed impleamini spū sancto. Eph.v.f.xxv.xlviij.

In utroq festo sancte crucis inuentione.f.c exaltatione. Cum exaltaueritis filiū hominis. Jo. viij.f.xxv.xxvj.

Dñica.xxj. Rogabat eum ut sanaret filium eius. Joan.iiij.f.lij.liij.

Dñica.xxij. Nonne ergo oportuit c te misereri cōserui tui sicut c ego tui misertus sum. Matthei xviij.f.v.c.vi.

Dñica xxiij. Cuius est imago hec: Matthei.xxij. f.xi.xij.

Dñica.xxiiij. Domine filia mea modo defuncta est tē. Matthei.ix.f.lix.

Dñica.xxv. Accepit ergo iesus panes tē. Joan. vj.f.lj.lij.

In dedicatiōe ecclesie Domus mea domus orationis est. Luc.xix.f.xiiij.

Alphabetica

Incipit tabula in sermones quadragesimales magīi Jacobi de Uoragine per alphabeti ffas ut eo facili' materia ipse offerat notabilis discipulo predicare.

Abscidūt quidam se

simulato amore. quidam simulato sermone: c quidam singulata cōuersatione.f.liij.E

Actiui.

Quidam sunt incipientes: quidam proficientes: quidam perfecti.f.xxix.E

Accusatio.

Accusatores tres habūt ora peccatorū.f.xi.B

Aduocatus.

Aduocatus est bon' qui bēt bonā diligētiā.f.l.D

Adulatio.

Adulatores sunt sicut scorpio.f.xlix.A

Amaritudo.

Amaritudo quedam superficialis: quedam precordialis: c quedam mixta.f.lxxviij.E

Amare.

Amare mundū non debemus propter duas causas.f.xcvj.D

Amor.

Amor cordis aliqñ est paruus. aliqñ defectiuus. aliquando inordinatus. aliqñ perfectus.f.v.A

Amor illicitus est triplex.f.xviij.E

Amor mundanor non extinguit sitim.f.xlvij.B

Amor dei fitiz extinguit oiaz mūdanor.f.xlvij.E

Amor mundi non est aptus ad bibendum quia est amarus f.xlviij.B

Amor spiritus sancti superbiam expellit: auaritiā occidit: concupiscentiam tollit.f.xlviij.E

Amor carnalis habet fastidium.f.lxxvij.G

Amor ostēdit i Simone: in opere: i corde.f.lxxij.D

Amor triplex quem xpc nobis ostēdit.f.lxxix.D

Amicos pauci uere amant.f.xciij.E

Amauerunt christum sancte mulieres.f.xciij.E

Agnus.

Agnus xpc triplici igne fuit assatus.f.lxxviij.E

Agni caput est deitas.f.lxxviij.D

Angelus.

Angelor ministerium tripliciter accipitur.f.c.D

Angelus pōderat alas in suor ordinib'.f.xij.E

Angelorum custodia sepes vinee.f.xxiij.E

Angelus apparēs mulieribʒ suor fecit.f.xciij.I

Angel' bon' a malo cognoscit m̄ltiplr.f.xciij.K

Angustia.

Angustiam magnam patientur damnati.f.xi.D

Anima.

Alas angelus pōderat quatuor ordinib'.f.xij.E

Anime motus per motum aque intelligit.f.xix.E

Alas deus placuit in corpe ppl tria.f.xxiiij.E

In anima sunt tres domus in quibus dominus inhabitare vult.f.xxvi.D

Anime sunt tres potentie.f.liij.A

Anima sanctor viror habet tres statūs.f.E

Anime coniuncte corpori non debet fieri festum propter tria.f.lx.D

Anime spiritus in extremis commēdandus est deo propter tria.f.lxxiij.E

Anime in manu dei sunt secure.f.lxxiiij.D

Anime sunt suor opinionis ubi sit.f.lxxix.F

Animam christi inuēti querentes videntur illas ejulationes sciuisse.f.lxxix.G

Anima habet tres uoluntates.f.xcij.D

Appetitus.

Appetunt se naturaliter homines.f.xl.I

Appetitus possunt tria.f.lvi.E

Aqua.

Aque motu intelligitur motus anime.f.xix.E

Aquarum sunt tres differentie.f.xlviij.A

Aquam aliter communicat puteus: aliter fons: aliter fluuius.f.xlviij.D

Ad aquam gratie nos inuitat christus.f.lxvij.E

Arbor.

Arbor cedrina nauis fuit.f.viij.E

Auarus.

Auarus est insaturabilior inferno. concupiscentia. c terra.f.xl.E

Auaritia est prima in accessu: continua in progressu: ultima in processu.f.xl.D

Auaritia cito extinguitur: quia tollit tria que sunt causa vite.f.xlvj.D

Auari omnes potētie studēt auaritie.f.liij.A

Auarus habet auaritiam in omnibus sensibus. f.liij.B

Audire.

Audire nolunt clamorem christi tria genera hominum.f.lxxvj.I

Aues.

Aues triplici de causa ad dominos redire nolunt.f.xxvj.E

Baculus.

Baculo utuntur peregrini propter tria: b f.xcv.D

Benedictio.

Benedictio comestionem debet precedere.f.lj.E

Bonum.

Bona temporalia: spiritualia: c gratuita: c naturalia dissipat luxuria.f.xxv.B

Bonus.

Bonor in genere sunt suor differentie.f.xvi.A

Boni sunt frater soror c mater christi.f.xvi.B

Tabula

Bonus ꝺ̃s ⁊ bona: malus ⁊ mala ⁊ aliq̃ malus inter bona: aliq̃ bonus ⁊ mala. f. xxiij. J
Bona ꝑdalia ꝓfert magnã delectationẽ. f. xliij. E
Boni sunt uel in vita actiua uel cõtemplatiua uel in penitentia. f. lev. A
Pro bonis quidã reddũt mala. f. lxxi. E
Boni quidam ⁊ mali quidam fuerunt in processione palmarum. f. lxx. F
Bonorum sunt tres differentie. f. lxx. F

Bachiam.

Bachia duo deus habet. f. lxxi. E

Cadere.

Adit fortiter illud qꝺ cadit propter quas causas. f. xxxij. A
Ceciderũt apli a fide xp̃i passione. f. l. F

Calix.

Calix ꝓiectur passio christi. f. xx. A
Calices tres habet deus in presenti. f. xx. B
Calices quando quis bibit cum eo cognoscitur per tria. f. xx. E
Calix vini mixti purgatorius dicitur propter multa. f. xx. G
Calices tres habet deus christus. f. lxxi. D

Campana.

Campanas duodecim habuit christus. f. xc. E

Caput.

Per caput intelligitur intentio. f. lxxviij. G

Charitas.

Charitas serue xp̃i designat in ei⁹ siti. f. lxxix. B
Charitas xp̃i oẽm aliũ amorem supat. f. lxxix. E

Clamor.

Clamauit in cruce christus. f. xxvi. D
Clamauit xp̃s fortiter ut audiretur. f. lxxvi. J
Clamor crucis percussio tabule significat. f. xc. D

Claritas.

Claritas est p̃ ⁊ filius ⁊ spũs sanctus. f. lxxvij. B
Claritas est tripler. f. lxxvij. A

Cecus.

Cecitas tribus modis causatur. f. lvij. B
Cecꝰ illuminati tria sunt signa. f. lviij. A

Celum.

In celo oẽs sũt soluti: ⁊ inferno oẽs ligati. f. xlij. D
In celo sunt omnia pura: in mundo mixta: in inferno omnia cum lamento. f. lxx. E

Cena.

In cena penitẽtie xp̃s posuit tria sacrula. f. x. E
In cena christus accepit personam serui: amici: episcopi. f. lxxviij. A

Cera.

Cera mollis quidam sunt: alii sunt lapides: alij sunt spine pungentes. f. lxvi. F
Cogitationes notire sepe in tres partes diuidantur. f. lxxiij. F
Cognitio dei est vita beata. f. lxvij. E
Cognitio in presenti est serotina. in celo matutina. in inferno nocturna. f. [illegible]. E
Cognitio consistit in duobus. f. lvij. E
Cognita non erant tria de patre. f. lxij. E
Cogitationes sunt tres. f. lxxiij. F
Congregatio imposta quinque. f. xlj. D
Commisit deus nobis quatuor. f. xj. B
Cõpatꝛ xp̃s amico delicto soror ꝑ⁹ ⁊ sibi. f. lxj. D
Corriti sunt aliq: aliq attriti: ⁊ aliq duri. f. xlij. B.
Contritio potest esse tanta q̃ sufficit ad delentes peccati. f. xlix. F
Cordis potentie quatuor considerant. f. xcvj. E
Cordis tripler sarum aduolui debet. f. xcj. F
Cor: continet duo. f. intellectũ ⁊ affectũ. f. xliij. E
Corpus xp̃i dicit ꝛ̃plum multiplicꝛ̃one. f. liij. B
Corpus christi erat saccus diuinus. f. lxxiij. E
Corpus xp̃i erat sacc⁹ plenus thesauro. f. lxxv. B
Corpus christi diuiditur in tres partes propter multa. f. xxxiij. B
Corpus christi fuit virtuosum ⁊ quicquid erat in eo sicut balsamo. f. lxxv. B
Corpus christi fuit caro tanq̃ herba. ibidem. D
Corpus christi suauis ꝓdit in terrã. f. lxxviij. E
Corpus christi indigne suscipientes triplicem penam incurrunt. ibidem. E
Corpus christi sumentes considerant fructus magne utilitatis. ibidem. E
Circa corpus xp̃i sensus deciplunt. f. lxxviij. D
Corpus christi sumẽtibus per linthea mina significantur illa que sunt necessaria. f. xcj. D
Creatura est mutabilis ex parte principij medij ⁊ finis. f. xxv. E
In cruce christus voluit exaltari. ibidem. A
In cruce xp̃us clamauit multipliciter. f. xxvj. D
Crucem significat torcular in vinea. f. xxiiij. D
Cruci supinducte sunt quatuor trabes. f. lxvj. E
Crur fuit ucilli hasta. f. lxvj. G
In cruce christus traxit ad se peccatores ex modis. f. lxxxij. B
In cruce christus inclinauit caput ad verteram partem p. opter tria. ibidem. D
In cruce christus habuit manus apras. ibidẽ. F
In cruce christus agnouit tria genera personarũ f. lxxviij. B
In cruce christus emisit uoces pie cõquestionis. ibidem. F
In cruce xp̃s opa pietatis diuidit. f. lxxviij. A
Circa crucẽ ter genua flectimur ꝓpt̃ tria. f. xc. G
Crux christi intelligitur per baculum. f. xcv. D
Curatus debet habere tres colores. f. lvj. F

Alphabetica

Curauit xp̃s sensus corpales ⁊ spũales. ibidem. F
Curationis perfecte tria sunt signa. ibidem. E
Cur⁹ xp̃s uelociter facliter: ⁊ copaliter. f. lij. E
Cur⁹ xp̃s ostendit suam potentiam. sapiẽtiam xp̃s ostendit suam. f. xxxvij. B
bonitatem. f. xxxvij. B
Curari licebat corporalia: sortino spũalia. f. lv. E
Curati uel inuenisse ⁊ non inuenisse. Amnati uel inuenisse ⁊ non inuenisse. f. xcviij. D
Damnati erãt in magna angustia. f. xj. D
Damnatoꝝ in inferno sunt diuersi ordines. f. lxxij. E
Detractio diuersimode fit. f. lxvj. D
Dealbat xp̃i sanguis. f. lij. D. lxxviij. J
Dedit xp̃s ola que habuit. f. lxxij. B
Dedicatio templi tripler. f. lxx. A
Dedicatio templi tripler. f. lxx. A
In deo considerat uerbum. uelle. ⁊ opus. f. liij. D
Deus dicitur tribus modis. f. lxx. F
Deus iplacabiliter irascit ꝓra reprobos. f. xij. D
Inter deum ⁊ homines est maior fraternitas. sanguinitas: ⁊ affinitas. f. xvj. E
Deus recipit peccatorem uclociter. dulciter: honorabiliter: ⁊ letanter. f. xxxv. E
Deus fecit opera misericordie: potentie: ⁊ sapientie. f. xlv. A
Deus habet duos oculos. f. sapientie ⁊ misericordie. f. lj. B
Deus hꝫ in sua curia tres cancellarios. f. lxiiij. E
Deus fuit xp̃s hoc testatur: pater filius: ⁊ spiritus sanctus. f. lxx. D
Deus dicitur tribus modis. ibidem. F
Deus cognoscit fideles ꝑ imagine suã. f. lxxij. R
Deus fecit nos de sua progenie. f. lxxvi. F
Deus est ignis dulcedo ⁊ lux. f. lxxviij. F
Diabolus tribus telis xp̃m tentauit. f. ix. B
Diabolus tentans incipit a leuioribus. ibidem. E
Diabolus est serpens: piscis: ⁊ lupus. f. x. E
Diabolus quinque allegationibus ostendit peccatorem esse damnandum. f. xv. E
Diabolus inhabitat in corde vmbroso: uacuo ⁊ lutoso. ibidem. D
Diabolus est pater iudeorum: q: ipsum in tribus imitantur. f. xvij. E
Diaboli principes sunt tres. f. xxxij. B
Diabolus quem xp̃s eiecit dicit beelzebub. ⁊ ossẽ ditur tripliciter. f. xxxvij. B
Inter diabolos sunt ꝙtuor ꝓcipat⁹. f. xxviij. A
Diabolus serpẽs per ꝙtuor expellitur. ibidem. B
A diabolo quidam sunt oppressi: a carne: ⁊ mundo. f. lxxviij. D
Diaboli opera sunt multa. f. xcvj. E
Dies quatuor: lazari sunt mala cogitatio. delectatio. opus. consuetudo. ⁊ consensus. f. xl. A
Diei hore sequuntur nõ dies horam. f. xlj. D
Diligendi sunt inimici quadrupliciter. f. v. E
Diligit nos xp̃s plus q̃ sua. f. v. D
Diligendi inimicos fructus est ꝙdruplex. f. v. E
Diligẽdi sunt inimici ꝓpt̃ vitandã pcellã. f. vj. D
Diligẽdi sunt inimici ꝓpt̃ vitandã pcellã. f. vj. D
Diligit christus tripliciter. f. lxx. E
Diligẽ mũdana est magnus labor. f. clxij. D
Diligit christus contemplantes. ꝙantes. ⁊ a peccato surgentes. f. lxij. E
Discipulorum sunt tres differentie. f. lj. D
Discipulos xp̃s misit binos ꝓpter tria. f. lxxix. B
Xp̃s inter discipulos tria in usu habuit. f. xcvij. A
Discipuli manserunt in merore: in timore: ⁊ errore. f. xcvij. F
Discipuli diuersa sentiebant de christo post resurrectionem. f. xcvij. D
Diues circa diuitias tripliciter peccauit. f. xxx. B
Diues moritur morte culpe. f. xx. F
Diues tripliciter in lingua peccauit. xxj. G
Diuitis pena augetur ex multis. f. xxxj. A
Diues torquet in inferno multipliciter. f. xxxij. D
Diuitis pericla fuit iniqua ⁊ improuida. f. xxxij. E
Diuitie temporales non sunt uere diuitie propter multa. f. lxxj. D
Diuites fugierunt christum: pauperes ipsi adherebant. f. lxx. A
Xp̃s in cruce docuit tres lectiones. f. xxvj. B
Doctrina prelatorum etiam malorum accipi debet. f. xxvij. B
Documenta multa xp̃s dedit. f. lxxix. A
Domini cum seruis habent ꝙtuor: cola. f. lij. E
De domo quis expelli potest tribus de causis. f. xxvij. E
Splendor facici christi significat quatuor dotes corporis. f. xj. E
Inter molle ⁊ durũ est magna differẽtia. f. liij. B
Quatuor: magnaa duritias xp̃s ostendit chananee. f. xxiij. A
Olim erant quatuor dura ⁊ inflexibilia. f. xxiij. B
Ecclesia ad duplex officium edificatur. f. xlij. A
In ecclesia posuit deus cor: suum nomen suum ⁊ oculos suos. f. xiiij. B
Vinea mystica est ecclesia in qua sunt differentes palmites. f. xxxij. B
Ecclesia in parasceue ꝑpo orbus erat. f. xc. J
Ecclesie in parasceue visitanꝫ propter tria. f. xc. J
Elemosyna valet in vita in morte ⁊ post mortem. f. vj. E
Elemosyna expellit diabolum in vita. f. xxxviij. G
Aut dat bona temporalia deus dat ei multa. f. xxix. D

Elemosyna est sicut oleum in lucerna. sicut sol vi
ci. z anima corpori. f. lij. G
Elemosyne quas elemosynaria virgo beata dat
sunt multe. f. lxviij. R
Elemosyna est utilis in vita z in morte z post mor
tem. f. lxxx. F
Esurit xps tribus vicibus. f. xxx. B
Eternitatem ostendit Augustinus exemplo du
plici. f. xxv. G
Eucharistia viuidif in tres partes: quia corpus
christi mysticum habet tres partes. f. xxiij. B
Eucharistiam sumentes quatuor debent pcl bā
re. f. lxxvij. A
In eucharistie cibo debet os esse mundum a de
tractione z gula. f. lxxvij. B
Auarus eucharistiā proficit in terras. luxuriosus
in lutum. superbus in ventum. f. lxxvij. C
Eucharistiam sumentes indigne incurrunt tripli
cem penam. f. lxxvij. E
Circa eucharistiam sensus decipiuntur. simone
lxxviij. B
Expelli de domo quis potest in tribus casibus
f. xxvij. C
f Ir aliquando aliquid aut per naturā aut
per artem. f. lij. F
Deus paterfamilias tres habet familias
f. xxiiij. A
Febris significat peccatum mortale f. xlv. B
Febris quartana significat superbiam. f. xlvi. E
Femina circundabit virum tripliciter exponitur
f. xxij. B.
Fetor in inferno causatur a quatuor. f. xl. B
Mundani semper in sello volunt esse z nunq̄ in
vigilia. f. lxix. L
Festus tripler est diuersimode celebrādū. f. lxx. A
Festum diaboli cum non est faciendum triplici de
causa. f. lxx. B
Festum non debet fieri de anima coniuncta cor
pori propter tria. f. lxx. D
Festum fit de sanctis tribus de causis. f. lxx. E
Festiuitates non sunt imponenda tristia nec fortia in
firmis. f. lxxiij. B
Flendi seu plorandi sunt tres. f. lix. D
Fletus videt causabf et quatuor. f. lx. A
Tres sunt fletus seu luctus doloros. f. lx. C
Fides est magna cū est adiuncta trib' f. xxij. D
Turris vince est fides. f. xxxij. E
Fideles impugnantur per prospera z aduersa. f.
xxiij. F
Deus fidelium suop obliuisci non pōt. f. xcvj. D
Per filiam significatur peccatum. f. xiiij. D
Filius dei cognoscitur per tria signa inter filium
seruum z mercenarium est differētia. f. xxv. B
Filius de tribus habuit scilicet carnem animam z
deitatem. f. xxvj. F
Filius de patre in mundo tria manifestauit f.
lxvij. D
Uxor fornicaria lapidabatur non vir. f. xlix. F
Quidam fugerunt a christo corde: z corpore. f.
lxx. G
Tria sunt que plantam infructuosam sepe fru
ctificare faciunt. f. xlviij. G
Audet deus: gaudent angeli: gaudent
g sancti de conuersione peccatoris. f. xxv. F
Ad aquam gratie christus nos inuitat. f.
lxvij. E
Gratie potentiam receptiuam habent boni z mali
f. lxviij. A
Gratie gustum dat dns seruis suis. f. lxviij. C
Gratie gustus supplicia uertit in dulcedinem. f.
lxviij. D
Gloria sanctorum a quatuor describitur. f. xxj. A
In gloriosa transfiguratione tota trinitas appa
ruit. f. xxj. B
Eredes post mortem sunt quatuor: scilli
b cet parentes: bestie: uermes: z demones
f. ij. D
Homo inter elementa plus habet de terra. f. ij. B
Homo habet mutabilitatem in corpore: mente z
operatione. f. ij. C
Homo quando est bonus inter bona: malus in
ter mala: bonus inter mala: z malus inter bona
f. xxiij. J
Hominis status tripliciter consideratur in vita:
in morte: z post mortem. f. xxj. A
Homo est arbor euersa. f. xlviij. A
Homo erat insipidus superbus z immundus.
f. lvij. G
Homo erat mortuus ēdruplici morte. f. lxvj. C
Homo debet xpo cōpati ꝓpter tria. f. lxvj. R
Homo erat exclusus a celo: inclusus in inferno.
f. lxxvj. A
Hominem tria impediebant: ne rediret ad celum
f. lxxvj. B
De corpore humano ira est sicut de prato z instru
mento ferreo. f. lxxiij. C
Humani generis mortuum erat perditum z dis
persum. f. lxvj. B
Honores tria mala inducunt. f. xcvj. G
Inter hostil z victoriā est differentia. f. lxxxiij. G
Hostia christi fuit quadrupleci igne inflammatus
f. lxxvij. G
Humilitas ostendit ebo exēplo z factō. f. xxiij. C
Humilitas orationi coniuncta tria bona facit.
f. xxiij. D
Per viam humilitatis iuit christus: beata virgo z
sancti. f. xxviij. D
Humilitatis finis duplex est. f. xxviij. E
Humilitas meretur quinque bona. f. xxviij. F
Humilitas est causa pacis: sicut superba dissen
sionis. f. xxix. C
Ieiunium quadragesime inchoat in quar
I ta feria propter multa. f. j. A
Ieiunare debemus in numero quadra
gesimo tribus de causis. f. x. A
Ieiunium deum placat demonem fugat. f. x. B
Ieiunando xps ostendit q̄ sit oipotens. f. x. D
Xps tribus vicibus esurit. f. xxx. B
In inferno sunt tria prata. f. lxvij. F
Infernales tenebre dicuntur exteriores diuersi
mode. f. iij. D
In inferno sunt feces omnium elementorum z
omnium rerum. f. xxx. D
In inferno est omnimoda fames. f. lj. R
In inferno sunt omes diaboli f. lxvij. D
In inferno sunt diuersi ordines damnatorum.
f. lxvij. E
Infirmitas in bole causatur et multis. f. lvj. A
Infirmos christus sanauit per quatuor remedia
f. lvj. B
Infirmitas quedam est corporis: quedam est ani
me. f. lvj. G
Infirmantium siue egrotantium tria ponuntur
genera. f. lxvij. A
Hō fuit infirm' in capite: in manib' ꝛc. f. lxxx. G
Infirmitates corporales aliter cognoscit theori
cus: aliter practicus: aliter infirmus. f. xciij. D
Inimici diligendi sunt quadrupliciter. f. v. C
Inimicis debemus amorem: odium: compassio
nem: z beneficium. f. vj. B
Est duplex fructus diligendi inimicos. f. vj. C
Inimici diligēdi sunt ppt vitandū periculū. f. vj. D
Contra illatas iniurias quatuor sunt remedia.
f. lxv. B
Iniuria irrogatur in multis. f. lxxvij. C
Deus ptra reprobos irascit placabiliter. f. xij. D
Contra iram seu furorem iudeorum habuit xps
quatuor remedia. f. lxv. E
Quidam sunt ut cera mollis. f. lxvj. F
Iudei intendebant christum decipere: uel terrere
uel turbare. f. lxj. B
Inter xpm z iudeos tres erāt differētie. f. lxx. F
Iudei imponebant christo tria. f. lxx. E
Iudei se ostēdāt liberos triplici ligante. f. xxij. B
Iudei habebant samaritanos sicut excōmunica
tos triplici de causa. f. xlvij. A
Iudei fuerunt de natura noctue que per lucem
excecatur. f. lxiij. C
Iudei quatuor mortes pati christum voluerunt. f.
lxvj. A
Iudeorum quidam malitiosi: z quidā ualagio
rosi erant. f. lxix. A
Iudicium quatuor modis corrumpitur. f. xj. A
In iudicio dns ordinate procedet. f. xij. A
Iustitia est triplex. f. vj. A
In iustitia xps seruat seueritatem mansuetudinē
z discretionem. f. lxiij. C
Caritas feruens christi designat in eius
li sitī. f. lxxx. B
Karitas christi omnem alium amorem
superat. f. lxxix. C
Abia duo habet christus; scilicet gratiaz
l z gloriam. f. lxxij. C
Per hec intelligitur puritas corporis. f.
lxvij. F
Lachrymarū quatuor sunt genera. f. lxviij. C
Lachryma hz tres magnas efficacias. f. lxviij. E
Laudari nullus debet uelle respiciendo vitam pre
teritam presentem z futuram. f. clxx. B
Laudare deum debemus in presenti vita z futura
f. lxxvij. F
Lauit christus pedes corporales z spirituales. f.
lxxviij. F
Tribus de causis subditi nō lauant. f. lxxxvij. D
Ad lauandas animas christus spirituale lauacz
fecit. f. lxxviij. R
Lectio quadrupler. f. xxvj. D
Quedam sunt laute quedam grauia z quedā me
dia Triplici libertate iudei ostendunt se liberos
f. xvij. B
In lingua viues tripliciter peccauit. f. xxj. G
Deus bol dedit linguā ad tria officia. f. xxvij. E
Qs seu lingua est diligenter custodiēdā. f. xlvij. F
Tres linguas homo aliquando habet. f. xcvij. C
Quidam locus est supremus quidā medius qui
dam infimus. f. xxv. B
Bene illuminatus citius maculas deprehendit.
f. lvij. C
Xps lux omnem holem illuminat sed nō omnes
illuminantur. f. lvij. A
Luna multipliciter ꝓsideratur. f. lxiij. E
Lupus cognoscitur tripliciter. f. lxvij. B
Luxuria dissipat omnia bona temporalia: corpo
ralia: spiritualia: z gratuita. f. xxv. B
Acerbit se diuersa diuersimode. f. xxviij. C
m Maculas minimas melius videns citius
deprehendit. f. lvij. E
Magnanimus vici pōt tribus modis. f. lvj. A

Tabula

Marie consecrat sabbatus ꝓpter multa.f.viij.A
Maria dicitur nauis propter multa.f.viij.B
Mopia inquantum mediatrix assimilatur soli aurore t lune.f.viij. f
Maria fuit xpi vera mater tota mater.f.xvij.A
F emina circundabit virum hoc tripliciter exponitur.f.xvij.B
Maria xpm tripliciter dilexit.f.xvij.C
Maria fuit hostia in amore.f.xvij.D
Maria dilexit sapienter qđ pater per tria.f.xvij.E
De maria christus curam habuit in infantia sua f.xvij. f
Maria fuit dā studiosa t pia mater xpi.f.xvij.A
Maria comparatur soli aurore lune.f.xxvj.B
In maria tota trinitas scripsit.f.l.B
Maria in triplici statu nos iuuare potest.f.l.C
Maria habet misericordiam excellentie: congruentie.f.l.E
Maria a fide cadere non potuit.f.l. f
Maria lux illuminans t illuminata.f.lviij.A
Maria est aurora.f.lviij.B
Maria in hac vita habuit tres tribulationes.f.lviij. f
Maria est iustus sol.f.lviij.G
Maria est tentatis acies armata.f.lviij.b
Mariam pater fecit thesaurariam: filius camerariam.t spiritus sanctus cellerariam.f.lxvij.A
Maria in celo habet magnum posse tripliciter.f.lxvij.B
Maria christo opera misericordie impēdit omnia f.lxvij.C
Marie uterus fuit pulcher.f.lxvij.D
Marie thalamus fuit depictus triplici colore.f.lxvij.E
Maria habuit ortū: campū: viridariū.f.lxvij.G
Maria elemosynaria dat multas elemosynas.f.lxvij.R
Maria uestitur duplici uestimento.f.lxvij.L
In maria tria fuerunt.f.lxvij.M
Maria fuit domus dei in qua fuerunt tria solaria f.lxvij.N
Marie anima tota facta est charitas sicut ferrum ignitum factum est ignis.f.lxvij.O
Maria in triplici statu filios adiuuat.f.lxvij.D
Marie legault christus paranymphus triplici ratione.f.lxvij.E
In corde marie pugnabāt duo amores t duo dolores.f.lxvij.B
Maria in christi passione habuit multam amaritudinem.f.xcij.A
Maria dolor causabatur ex multis.f.xcij.C
Maria non luit ad sepulchrum cum alijs mulieribus propter tres causas.f.xcij.E
Marie ꝙ christus primo apparuit ostenditur triplicit.f.xcij. f
Maria est media inter deum ꝫ homines sicut luna fuit media inter serpentem t homines.f.xcij.G
Per mare intelligitur peccator.f.viij.E
Mater naturaliter plus diligit filiū ꝙ pl.f.lx.B
Medicinas quatuor exhibet medicus spiritualis infirmo.i.peccatori.f.lx.A
Mediator xpo fuit inter deum t hominem.f.lxxv.C
Memoria mortis utilis ē triplici de causa.f.j.E
Mediator tria debet habere.f.lxxvj.D
Milites tripliciter possunt accipi.f.lxj.E
Ministeriū angelorū tripliciter intelligitur.f.x.b
Et miraculo lazari bōi facti fūt meliores.f.lxj.R
Miraculum seu suscitatio lazari certificatur per omnes sensus.f.lxj.J
Miracula fiebant propter tria in primitiua ecclesia.f xv.B
Quedam miracula habent utilitatem quedaz ad miracionem t quedam utrunq.f.lj.E
In miraculo lazari quedam fuerunt retrahentia f.lxj.C
Ad miraculum inducentia fuerunt tria.f.lxj. f
Miseratio magna in christo cōmendaf.f.xxiij.A
Misericordiam christi allegauit chananea t suaz miseriam.f.xxiij. f
Miseriam habet homo ex parte principii medij t finis.f.ij.A.t.xxiij.G
Miseriam christus deposuit omnem non tamen misericordiam.f.xciij.G
Missa in parasceue non habet principium nec finem.f.xc. f.
Aliud est mori petō aliud pro petō ꝛc.f.xxv.b
Mortuus non est plus credendum ꝙ scriptoris f.xxij. f
Mortis memoria a petō preseruat.f.xlviij.J
Mors fuga dicitur.f.lx.B
Tres mortuos christus suscitauit.f.lx.D
Mortui dicunt dormire tribus de causis.f.lxj.E
Quatuor mortes iudei christum pati voluerunt f.lxvj.A
Mortuus erat homo morte q̄druplici.f.lxvj.G
Mors pusillōis dei est grauior gehēna.f.lxvj.D
Mori in cruce christus noluit triplici de causa.f.lxvj.A
Mortem xpi tribus dlebus plāxit ecclesia.f.xc.B
Morti debet religiosus assimilari.f.xcj.R
Mortuorum corpora vngebant: antiquitus propter multa.f.xciij.B
Mortuus mortuum suscitat quandoq: t viuus mortuum.f.xciij. f

Alphabetica

Motus est triplex circularis obliquus t rectus f.xij.B
Motus aque per angelum significat motum anime.f.xx.E
Tres sunt persone que non pūt moueri.f.xlvj.B
Mulier habet quatuor retrahentia a peccato t viri tot vnum.f.xlx.G
Mulieris pulchritudo comparatur tribus.f.carni boni ꝛc.f.lxxiij.B
Mulieri ꝙtuor custodie sunt adhibēde.f.lxxiij.G
Mulieris vocatio in tribus attenditur.f.xciij.A
Mundana in presenti sunt miseria: celo pura ꝛc.f.xviij.E
Mundana sunt vana ex parte principii medij t finis.f.xviij. f
Mundani semper volunt festum t munꝰ vigilias f.lxx.J
Mundus est ficus infructuosa.f.xliij. f
Aulis dicitur beata virgo.f.viij.B
n Naulis dicitur penitentia.f.vij.A
Naulis arboris cedrine fuit xpo.f.vij.C
Nitulitates seu cōceptiones sunt tres.f.xxvj.G
Contra naufragium christus dedit triplex remedium.f.lxvj.B
Peiores christi sunt quatuor.f.lxxvij. f
o Oditi pōt cōsiderari ꝙdrupliciter.f.v.B
Omnia opera misericordie magdalene excreuit: circa christum.f.lxxiij.G
Omnia opa fecit deus in numero pondere t mēsura.f.lxxix.E
Opera diaboli sunt multa.f.xcvj.E
Oratio exaudit̄ propter tres comites.f.xiij.G
Orationis cubiculū.i.conscientia debet esse mūdum.f.vj. f
Oratio non exaudit̄ tribus de causis.f.xiiij.C
Chananea orauit seu petiit uniter: humiliter: feruenter: t sapienter.f.xiiij.C
Oseni hūilitas plancta tria bona facit.f.xviij.G
Ut oratio oranti prosit quatuor debet habere.f.xviij.L.
Orantem deus exaudit aliquando ad votum: aliquando ad meritum.f.xlj.C
Oratio est deo grata quādo habet tria.f.lxxix.b
Ecclesia orat pro omnibus in parasceue.f.xc.J
Osculate sunt xpm quatuor persone.f.lxix.L
Oues quedam sunt non dei sed diaboli.f.lxxij.A
Oues diaboli sunt in inferno.f.lxxj.G
Oues dei per ꝙtuor signa cognoscunt.f.lxvij.G
Oribus fuit quatuor voces dat patri.f.lxxij.J
Anctia trib⁹ iniuriis applicabat.f.xviij.C
p Panibus quinque spiritualibus quotidie reficitur.f.lxj.B
Panis penitentialis tribus farinis ꝓficit.f.lxj.C
Panis sacramentalis formatus est in utero virginali.f.lxj.D
Panis sacrificialis multiplici igne decoc̄t.f.lxj.E
Panis vite quoque vulneribus est inclusus.f.lxj. f
Panis infernalis conficitur ex peccato.f.lxj.G
Panem celorum sancti manducant.f.lxj.b
Paralitici sunt quidā quantū ad sensus.qdā quantum ad motus: quidā quantum ad verbū.f.xlix. f
Parētes honorare debem⁹ ꝓp tres cās.f.xliij.B
Honorare parentes t eis subuenire natura docet f.xliij.E
Xpc honorauit matrem suam.q: de ea curam habuit in vita in morte: t post mortem.f.xliij.C
Ad parentibus recipimus esse nutrimentum t documentum.f.xliij.D
Passionis christi meditatio sanat omnes infirmitates.f.xx.D
Xpc parietatur ut elementa purgaret.f.xxv. f
Passionis xpi memoria inducit ad contrendum: confitendum: t satisfaciendum.f.xxx.A
Passio christi dicitur calix.f.xx.A
Sanguis xpi habet dealbare.f.xx.D
Dolor xpi fuit in passione magnus intensiue: t extensiue.f.xx.E
Passio christi fuit communis.f.lxxij.B
In passione christus fuit totus calefactus quod patet per quatuor.f.lxxx.b
In passione christus traxit ad se celestia: terrestria t infernalia.f.lxxvj.A
Passio christi fuit fructuosa.f.lxxv. f
Passionis christi triplex memoriale habemus.f.lxxvij.b
Passus est christus in toto corpore.f.lxxix.J
Qui vant adhuc ori christi acetum oleum inde.f.lxxix.R
Passionem christi agimus cum lamento.sancti rum cum gaudio.f.xc.E
In passione christi beata virgo habuit multam amaritudinem.f.xcij.A
Pauper patitur tria incommoda.f.xxj.D
Pauper lazarus erat aurum dei: margarita dei f.xxj.E
Pauper christus fuit t nudus in vita: in morte t post mortem.f.lxxx.G
Par olim tribus modis firmabatur.f.lxxv.E
Pacez debemus hōre cordiere: t ope.f.xcvj.E
Peccator tria incommoda patitur.f.j.C
Peccator tria bona perdit.f.j.G
Peccator admoduz paratꝰ ici iacet. quiescit t fetet.f.lij.A
Petō ē seruꝰ peti: diaboli: t oiz virtop.f.liij.A

Tabula

Petr̃ torquetur male petrus pessime f.xv. E
Penitentes penitentes intelliguntur per mare f.viii. E
Petr̃ in cena penitẽtie ponit tria fercula f.x. E
Aduersarius penitentes tres accusatores statuit f.xi. B
Peccatorem esse damnandus diabolus quinque allegationibus ostendit f.xi. E
Generatio peccatorum seu malorum habet tres differentias f.xv. A
Peccatori exhibet quatuor medicinas medicus spiritualis f.xx. D
Petr̃ significatur per filias chananee f.xviii. D
Peccator a deo se auertens incurrit tres miserias f.xxv. A
Ad conuersionem peccatoris tria requiruntur f.xxv. E
Peccatorem deus recipit ꝺ̃ dupliciter f.xxv. E
Peccator habet principium: medium: et finem f. xxvii. F
Quidã peccata intelligunt: quidã non vt̃ f.xlii. A
Peccatorẽ tria ad penitentiã inducunt f.xliij. D
Peccator est immundus: dei inimicus f.xlv. D
Peccator de peccato in peccatum cadit propter tres causas f.xlv. E
Peccatores sunt ponderosi et graues f.lvi. G
Quod cecus id est peccator: sit illuminatus tria sunt signa f.lviii. A
Peccatoris conscientia est fetida triplici de causa f.lix. A
Peccatoris portatores ad infernum sunt quatuor f.lx. F
Peccator a multis debet fieri f.lxv. G
Quando peccator habet ex parte sui ueritatem et obulat misericordia dei f.lxiiii. D
Peccatrix maria deum per quatuor offenderat f.lxviii. B
Qui de sanitate peccatricis infirmantur sunt sicut uesperilliones f.lxxii. F
Peccatum assimilatur nubi et plumbo f.xiiii. D
Omne peccatum aut fit per infirmitatem aut per malitiam aut per inertiam aut per ignorantiam aut per consuetudinem longam f.xix. A
Aliud est mori peccato aliud pro peccato et aliud in peccato f.xxv. D
Homo per peccatum fuit vulneratus peccatus in furto deprehensus f.xxi. C
Peccauit vitans triplicitter in lingua f.xxvi. G
Peccatum mortale significat febris f.xlv. B
Peccatum facit spiritualia insipida f.xlv. C
Peccatorum genera sunt quatuor f.xlvi. A
Peccati volen non debet esse paruus f.xlvi. D
Peccato nihil est ponderosius quod patet ex multis f.lix. C
Peccatorum sunt tres differentie f.lx. E
A peccato homo surgere non potest propria virtute f.lxj. D
Peccati occasio sunt multa f.xviii. A
Pena xpi describitur tripliciter f.lxxv. A
Pena christi fuit acerba ignominiosa diuturna et iniusta f.xcii. D
Penitentia aspera melius curat f.j. B
Penitentia debet esse amara amarior amarissima f.j. D
Penitẽtio placet triplici placitui assimilat f.j. F
Penitentia est nauis f.vij. D
Qui uolunt agere penitentiam quatuor pericula patiuntur f.vij. B
Penitentibus dantur multa adiutoria f.vi. D
Penitentes per mare intelliguntur f.viii. E
Penitenti sunt tria necessaria f.xv. E
In fonte penitentie lauantur peccatoris omnia peccata f.xix. C
Penitentia grauis imponi nõ debet trib' de causis f.xxvij. C
Pro malis panis cõficitur tribus farinis f.lx. C
Penitens significatur per iumentum cui christus insedit f.lxxix. D
De his qui penitent in extremis uulnus Augustinus f.xciij. C
In cena penitentie petr̃: ponit tria fercula f.x. E
Ad poenam tria petrum inducunt f.xliij. D
Olim erant perditi angeli actiui: contemplatiui et prelati f.xxvi. F
Peregrinus christus fuit propter plura f.xcv. A
Peregrinus fuit xps ꝯtum ad multa f.xcv. B
Peregrini utuntur baculo ad tria f.xcv. D
Peregrinus christus nihil habuit de plano sed semper ascensus f.xcv. E
Peregrinus xps habuit tria hospitia f.xcv. G
Peregrinus dñs xps ꝯtum ad pericula f.xcv. D
Pericula multa sunt ambulantibus per uiam mãdi f.xxvi. C
Petit chananea humiliter: utiliter: feruenter et sapienter f.xviij. C
Petr̃ ꝯcipatiue uel ꝯmatiue pro ignorãte tolerabile ẽ. p̃ssitere reprehensibile. p se vituperabile f.xcv. B
Piscina virtutes habet a tribus. ut patet f.xv. B
Per piscem assatum intelligitur caro christi in cruce assata f.xcviii. E
Pontifex xps dr̃ tribus de causis f.xxvi. D
Pontificis officium est tripler f.xxvi. E
Potestas dei ẽ magna maior maxima f.lxxviii. A
In corde quatuor potentie cõsiderant f.xcvi. C
Purgatorius dicitur calix vini mixti propter multa f.xxv. G

Alphabetica

Predicans debet habere plura f.lxv. A
Prima est potestas prelatorum f.xli. B
Prelatorum correctionem subditi debent reuerenter sustinere f.xli. C
Prelati aliquando debent se ostendere superiores aliquando inferiores f.li. C
Prelatus debet esse fugerus viferenus et mansuetus f.liij. D
In processione christi quidam fugerunt corpore et corde f.lxx. B
In processione fecerunt christo ser magnos honores f.lxx. D
Prophetã pfectum faciunt tria f.lxxv. C
Prophetarum corda eligit spõs sctõ f.lxvi. A
Tres prouincias habet deus f.xcvii. D
Uerunt multi rpm nec inuenũt: et non querunt ubi est sed ubi nõ est f.lxvii. B
Quidam quesierũt rpm post resurrectionẽ in mane. qdã in vespe. qdã i nocte f.xciii. B
Quietem hoi in domo non dant tria f.xviii. R
Reliquie recidiuet necesse est ut a quatuor sibi caueat f.xx. C
Excidiationis periculum attenditur ex parte trium f.xx. D
Tria induxerunt deum ut nos redimeret f.lxvi. E
Refectio mundi habet imperfectionem: admixtionem f.xxxv. D
Reficitur quotidie quoque panib' spũalib' f.lx. B
Tres regulas xps dedit prelatis f.xxvi. A
Regule subditorum sunt tres f.xxvi. E
Regula viduarum habet quatuor capitula f.lx. C
Reliquie quedam sunt dispergende. quedam colligende. quedam erogande f.li. B
Remediũ contra concupiscentiã est tripler f.lvii. C
Remedium tripler dedit christus contra naufragium f.lxvi. B
Reprehendentes alios debẽt esse putridos f.lxvi. G
Reprehendere uoluerunt iudei christum multipliciter f.lxvi. A
Reprehendi nolunt tria genera hoiũ f.lxx. E
Ante resurrectionem in christo tres substantie videbantur f.lxvii. C
De resurrectione christi gaudẽ sunt omnes creature f.xcii. F
De resurrectione debent gaudere homines propter multa f.xcii. B
Xps resurgens petrum solum nominauit triplici de causa f.xciii. D
Post resurrectionem christus cicatrices retinuit propter tria f.xcv. A
Xps resurrexit potenter: ueraciter: et apparuit misericorditer f.xcvi. A
Ad resurrectionem primam requiruntur tria et ea ad secundam tres f.xcv. B
Xps resurgens multos letificauit. limbos confortauit f.xcvi. B
Xps resurrectionem suam per omnes quos sibi ostendit f.xcvii. A
In rosa inueniuntur tria f.lx. A
Epinus uitet qui uincere habituq; magna vigilia f.xviii. A
Barbatus conferat beate Marie propter multa f.viii. A
Si corpora licebat abbatis curari. multo magis animas f.lv. B
Sancti aliquando adiuuant in principio. aliquando in medio. aliquando in fine f.lxiii. B
Scõp̃ nota in sinon locis scripsit deus f.xlix. E
Sancti uetere testamenti distinguuntur in tres ordines f.xv. B
Sancti sunt deo cari. deo amici. deo charissimi. f.xx. F
Sicci viri seruiunt deo de alio' sensu f.xliij. C
Sanctum quedam opera hominem ostendit: sed non faciunt f.lxvi. D
Sanguis christi habet redimere ideo habet naturam lacte f.xx. D. Item. lxxviii. J
Si sanguine christi abluimur a sqq; vitiis mortalibus mundamur f.xxix. E
Sanguis aliquando est putridus aliquando superfluus. aliquando necessarius f.lvj. C
Sanguis christi fuit clausus dei. aqua dei. et preciũ dei f.lxxvi. C
Sanguinẽ xps fudit propter quatuor f.lxxvi. E
Sanguinem xpi recipiendo ab omni immunditate mundamur f.lxxvii. D
Satisfactionis partes sunt tres f.xx. B
Saphirus in ope sue attendit ad tria f.lxvi. B
Saliua aliquando est amara. ab quandoq; insipida. et aliquando dulcis f.lvi. D
Sententia quatuor modis impeditur f.xli. E
Sententia fit iniqua tripliciter f.lxv. D
Sepulchrũ xpi fuit nouũ triplici de ci f.xc. B
Sepulchrũ nõ fuit suũ triplici de causa f.xc. D
Sepulchrũ fuit clausum tripliciter f.xc. E
In sepulchro utili xps uolunt sepeliri nõ pilatus f.xci. G
Sepulchrũ in quo sepeliri debemus ab ipso exemplo f.xci. E
Sepulchrũ xpi erat clausum tripliciter f.xciij. D
Serpẽs eternalis bñt corp' caput et caudã f.x. D
Serpens per quatuor expellitur f.xxviii. D
Serui cum dño habent quatuor cosa f.xli. C

Tabula

Deo ⁊ mundo simul non seruitur. ⁊ ostenditur triplicer. f. lxxi. G

Similitudo triplex est inter deū ⁊ holez. f. lxvii. F

Societatē nobilem ihs habuit in vita. f. xciij. A

Qui malam societatem vitat: quatuor mala vitat f. xl. E

Doloriri vupliciter dicitur. f. xciij. F

Nomine solis christus intelligitur qui vupliciter fuit ortus. f. xciij. G

Superbia est quoddam triuium que habet duas vias. f. xxviij. B

Supbia pducit ad pfunditatē inferni. f. xxvij. C

Superbia est causa dissensionis: sicut humilitas est causa pacis. f. xxx. E

Suptie seu tumoris quatuor sunt spēs. f. xlvj. E

Supbia est i affectu. in intellectu. ⁊ i actu. f. lvii. D

Superbus pacē scire hēre non pōt. f. lxxiiij. D

In speculo quod est christus omnes deformitates reprehendimus. f. lviij. D

Duodeciz stelle sunt duodeciz ordines. f. xxxvj. E

Spiritus sanctus dicitur flumen. f. lxviij. F

In flumine spiritus sancti diuersi diuersimode introducuntur. f. lxviij. G

Spūs sancti fluuius dat sanctis sciaz. f. lxviij. D

Spiritus in extremis est deo cōmendandus propter tria. f. lxxxiij. C

Spiritus quorundam est uetustus propter malitiam. f. xcj. C

Ria tabernacula habet homo in anima

t f. xxj. C

Tres tabernas uoluit habere petrus: in quibus vinū spiritus sancti uenderet. f. lxviij. E

Extra templum celeste proiciuntur. superbi. auari. luxuriosi. ⁊ hypocrite. f. liij. E

Templum ciuitatis celestis christus est ratione diuinitatis ⁊ humanitatis. f. liij. F

Templi dedicatio fuit tripliciter. f. lxxi. A

Triplex tempus christus habuit. f. lxix. G

Tentari christus uoluit ut nostros vinceret tentationes. f. ix. A

Diabolus tentauit christum tribus telis. f. ix. B

Diabolus tentans incipit a leuioribus. f. ix. C

Xps tentationes vicit sapienter fortiter ⁊ perseueranter. f. ix. D

Xps tētari voluit ut tētatis sciret misereri. f. x. F

Fideles tentantur seu impugnantur per prospera ⁊ aduersa. f. xxxiij. F

Diabolus tentat aliquos quorum sunt quatuor genera. f. xxxvj. A

Tenebre infernales dicuntur exteriores diuersimode. f. iij. D

In tenebris erat genus humanum ignorantie in profunditate. f. lxvij. D

Terra est triplex scilicet mundialis. celestis. ⁊ infernalis. f. xiiij. B

Testimonium dedit pater ⁊ filius ⁊ spiritus sanctus q̄ christus fuit deus. f. lxx. D

In turbis tria fuerunt. f. b. J

Tria sunt que naturaliter attribuunt. f. lxxxj. E

Xps ad se trahit ser modis. f. lxxxij. B

Contristatur christus ex tribus. f. xciiij. J

Ana gloria potest accidere in principio in

u medio ⁊ in fine. f. v. E

Uane glorie vitium est omnibus cōmune nec facile vinci potest propter duo. f. xxvii. D

Quinque vba documento plena virit xps. f. iij. F

Uerbum seu sermonem dei seruantes tria bona consequuntur. f. xviij. A

Uerbū dei triplicē habet virtutē. f. xviij. A

Uerbi dei est triplex efficacia. f. xviij. B

Ueritas opponit falsitati dupliciter. f. xviij. B

Xps q̄tuor vitates posuit in euāgelio. f. lxv. B

Ueritas est multis odiosa. f. lxv. D

In ueritate quis peccat tribus modis. f. lxix. K

Huc sunt vie ⁊ duo fines viarum. f. xxviij. A

Quidam uadunt per viam rectam. ⁊ quidam per viam dissonam. f. lviij. B

Uia anime decedentis est multiplex. f. lxij. A

In via quatuor non permittunt errare. f. xcv. F

Uestimēta diuersoꝝ colorū sunt vtutes. f. lxxix. G

Tria genera uestium christus habuit. f. xc. A

Tria sunt signa viduarum. f. lx. D

In viduitate melius est esse q̄ transire ad secundas nuptias. f. lx. F

Uinea mystice est ecclesia. f. xxxiij. B

Sepes circa vineam ecclesie est custodia angelorum. f. xxxij. C

Uinee torcular est crux. f. xxxij. D

Uince turris est fides. f. xxxiij. E

Uinea dicitur anima. f. xxxiij. B

Uineam. i. animam deus plantauit in corpore propter tres causas. f. xxxiij. C

Uinee sunt quatuor fossores. f. xxxiij. E

Tres mali vindemiatores vineam vindemiant. f. xxxiiij. F

Unum parum est in celo. ser in inferno. mixtum in mundo. f. xxxix. C

Per vinum intelligitur iocunditas mentis. sermone. lxvij. F

Uirtus patientie est soror christi. virtus fidei filia christi. virtus humilitatis est mater christi. virt' orationis est nuncius christi. f. xxij. B

Uirtus consistit in medio quod patet ex multis. f. xcvij. B

Alphabetica

Uisio seu cognitio in presenti vita est serotina. l celo meridiana. in inferno nocturna. f. vij. C

Ex eo q̄ boni vident malos ⁊ mali bonos. quinq; colliguntur. f. xxxij. C

Ex visiōe corpis xpi sci hāt dulcedinē. f. lvij. F

Uisio seu respectus xpi sanat vulnera peccatorum. f. lxvi. D

Uita presens intelligitur per sinistram ⁊ vita beata per dexteram. f. xxx. D

Uita actiua est melior utilior ⁊ fructuosior q̄ vita contemplatiua. f. lxij. B

Uita actiua intelligitur per dauid: contemplatiua per hierusalem. f. lviij. B

Uite sunt duo signa. f. sensus ⁊ mot⁹. f. xcvj. F

Uiui duo se videre mortui non. f. lxix. D

Ubera tria sunt in anima. f. xcij. E

Unguentum est triplex. f. lxxiij. E

Usurarius est pēor iuda. f. xlvj. E

Uulnerari voluit xps in capite: in manibus ⁊ in pedibus. f. lxxv. D

Uulnera aliquando sunt recentia. aliquando in uetustata. aliquando ⁊c. f. xcvij. J

Uulnera xps non sine causa ostēdit in tribus locis. f. xcviij. B

Uulnerum cicatrices christus seruat rōne sui. ⁊ ratione nostri. f. xcviij. F

Uulnerū seu cicatricum representatio est pro nobis apud patrem intercessio. f. xcviij. G

ps virit quoque vba plēa docilitō. f. iij. F

r xps imitatus aliqū ire voluit. aliqū noluit. aliqū non imitatus fuit. f. iij. G

Xps curat velociter: facliter: ⁊ totaliter. f. iiij. E

In xpo fuit caro: ala: ⁊ deitas. f. viij. D

Xps vicit tētationes sapiēter ⁊c. f. ix. A. D

Xps ieiunādo ostēdit q̄ sit oīpotēs de⁹. f. x. D

Xps tētari voluit ut tētatis sciret misereri. f. x. F

Xps tria loca intrauit. f. xiij. A

In xpo fuit paupertas: humilitas: ⁊ puritas. f. xv. C

Xpi tres sorores ⁊ matres sunt boni. f. xvj. B

Xps de mre sua curā hāit in sua infantia. f. xvij. F

Xps chananee quatuor magnas virtutes ostendit. f. xviij. A

In xpo cōmēdāf magna miseratio. f. xviij. A

Xps inclytum filius dei habet tria. f. xxv. A

Xps hēt quoddā supnū: medīū: ⁊ ifimū. f. xxv. B

Xps inclytū filius holo tria de eo dicunt. f. xxv. E

Xps patiebat ut elemēta purgarer. f. xxv. F

Xps in cruce exaltari voluit. f. xxvj. A

Xps docuit de cruce q̄tuor lectiōes. f. xxvi. B

Xps clamauit in cruce multiplr. f. xxvj. D

Xps tribus vicibus eluriit. f. xxix. B

Xps semp fuit cū mre in triplici statu. f. xxvj. E

Xps curatione ostendit potentiam. sapientiam: ⁊ bonitatem. f. xxvij. B

Quod xps in beelzebub non eiecit demones ostenditur quatuor rationibus. f. xxxvj. D

In christo est duplex natura: diuina: ⁊ humana. f. xxxix. A

Xps uocat phariseos hypocritas. platas. eradicatas. ⁊ cecos. f. xlij. A

Xps de matre curā habuit in vita. in morte. ⁊ post mortem. f. xlij. C

Xps ibat p̄dicādo sine expēsis sine ego. f. xlv. F

In xpo fuit ueritas doctrine: misericordia: ⁊ iustitia. f. xlv. C

In xpo fuerunt duo matura riserectio: ⁊ iusta operatio. f. xlv. D

Xps per humiliatem magis se inclinauit q̄ se inclinare potuit. f. l. A

In christo fuit magna clementia: potentia: ⁊ prudentia. f. lj. A

Xpi potentia ostenditur in duobus. f. lj. D

Xps suam iniuriam patienter portauit: dei autem ⁊ discipulorum non portauit. f. lij. A

Xps scitur vnde sit q̄tum ad principium: medium ⁊ finem. f. lv. D

Xps p q̄tuor remedia infirmitates sanauit. f. lvi. B

Xps tres mortuos suscitauit. f. lx. D

Quare xps non statim uenit ad lazarum sicut ad regulum. f. lx. A

Quare sorores Lazari nō perebant christo fratris suscitationem. f. lxi. B

Xps diligit contemplantes. operantes. ⁊ a peccato surgentes. f. lxi. C

In xpo sunt tria per que defendit homines ne errent. f. lxij. B

Xps est lux mundi: ⁊ Maria mater eius lux est. f. lxiij. A

Xps ponit quatuor ueritates quibus iudei contradicāt. f. lxv. B

Xpm iudei estimabant quinquaginta annos. ppter multa. f. lxv. C

Xps habuit contra furorem iudeorum quinque remedia. f. lxv. E

Xps vt pōnitet triplici de causa. f. lxvi. D

Xps queritur ⁊ non inuenitur: q; nō queritur. ubi est. f. lxvii. B

Xps est in dextera dei: in gloria dei: in luce dei. f. lxvij. C

Xps ad aquā gre non inuitat. f. lxvii. C

Xps stabat paratus non fugere. f. lxix. B

Xps fuit in triplici statu. f. lxix. C

Xps suberatit: pena sua triplici de causa. f. lxix. D

Xpo imponebant iudei tria. f. lxx. E

Tabula

Inter xp̄m ⁊ iudeos erāt tres differētie. f. lxix. F
Xp̄s habuit triplex tempus. f. lxix. G
Xp̄s fecit quedam opera que ostendebant humanitatem ⁊ quedam deitatem. f. lxxj. C
Xp̄s q̄ fuit deus testimonium dederunt pater ⁊ filius ⁊ spiritus sanct⁹. f. lxxj. D
Xp̄m tria induxerunt ut nos miseros redimeret. f. lxxvj. E
Xp̄i caro fuit trib⁹ coloribus depicta. f. lxxvj. G
In christo est cera humanitatis ⁊ mel deitatis. f. lxxviij. J
Xp̄o q̄tuor obseqa sunt exhibita. f. lxxix. A. C
Xp̄s uadēs ad mortem honorez recepit cū alias regnum respueret. f. lxxx. B
Xp̄s exaltari uoluit ī aere triplici de cā. f. lxxxj. A
Xp̄s fuit mediator inter deū ⁊ hoīem. f. lxxxij. C
Xp̄s dicitur agnus mansuetus ⁊ victimatus. f. lxxxiij. A
Xp̄s emiūt uocē pie conquestionis. f. lxxxiij. F
Quicquid fuit in xp̄o fuit ꝟtuosum sicut in balsamo. f. lxxxv. C
In xp̄o fuit caro tanq̄ herba. f. lxxxv. D
Xp̄s est uermis. f. lxxxvj. D
Xp̄s dedit multa documenta sanctitatis exempla ⁊ contulit beneficia. f. lxxxix. A
Xp̄s habuit in corpore mortalitatē: in anima passibilitatem. f. xciij. N
Xp̄s habuit tria hospitia. f. xcv. G
Xp̄s cicatrices retinuit post mortem propter tria f. xcv. J
In xp̄o fuit myrrha thus ⁊ balsamū. f. xcviij. D

Explicit Tabula.

Sermo II

Ista aūt mutabilitatē habet hō
[illegible]. Prima est ad si
[illegible]tue.
[illegible]ber

ceptu humani parum posuit de trib⁹ elemētis: t multū de uno siue de terra. Elemētū quidem aque magnificat in ipsis humoribus. Elemētū ignis in calore naturali t in luce visiua. Elemētū aeris in respiratione flatus. Elementū uo terre in carne t ossibus. Et sic patet q deus multū posuit de terra ibi: t parū de ceteris elemētis. Parū ibi posuit de igne ut hō parū hēret de igne cōcupiscentie: auaritie: t iracūdie. t tū aliq vident eē de igne facti: q nimis sicut supradicto igne inflāmati. i. Jo. ij. Totus mūdus in maligno positus est. i. in malo igne. Parū etiā posuit de aere ut hō parū haberet de elatione superbie: t tū aliq vident eē de aere facti: q nimis sunt superbi. Nō fuit mirū si primus angelus superbiuit: q nihil de luto hūit. Sz mirū est quādo hō qui est vile lutū tumescit, Eccle. x. Quid superbis terra t cinis. Tales pascūtur uēto. Osee. xii. Effraim pascis uētū. Uētus tū nō pascit: sed inflat. Et q sunt inflati: ideo aliq̄ leui se tre pūcti statim detumescūt. Parū etiā posuit de aqua ut hō haberet parū de leuitate t inconstantia. Et tū aliqui vident de aqua eē facti: q leuitate nimis agitati. Job. xxiiij. Leuis est sup faciē aque. De talibus vi. Eccli. xxvii. Stultus ut luna mutat. Nam luna modo est plena: modo media: modo minus q̄ media: modo uacua. Sic multi in ista q̄ dragesima incipiūt bene ieiunare. deuote orare. t largas elemosynas dare: isti sūt luna plena. Post modum dimittūt ieiunia: t faciūt elemosynas t orones. isti sunt luna media. Et deinde dimittūt ieiunia t orones: t faciūt adhuc elemosynas. isti sunt luna minus q̄ media. Deinde dimittūt totū isti sunt luna oino uacua. Ideo bñ dicit. Stultus ut luna mutat. Multū aūt deus in cōpositione humani corporis de elemēto terre posuit. Terra enī est elementū frigidū t infimū. Quia sicut vi Eccl. j. Terra aūt in eternū stat. Et bñ ergo inuitur q hō debet hēre frigiditatē cōtra estū cōcupiscentie auaritie: t iracūdie. Debet hēre inferioritatē cōtra tumorē superbie: t debet hēre firmitatē cōtra leuitatē inconstātie. Ideo dicit Eccl. v. Nō uertēles te ad eum uētū. ecce q non debet hēre elevationem superbie. Esto firmus in via dñi. ecce q non debet hēre infirmitatē inconstātie. Esto māsuetus ad audiendū uerbū dñi ut intelligas. ecce q nō debet eē inflat⁹ iracūdia: sed patiēs t māsuetus. ¶ Scēa miseria hois attēdit ex parte medii. i. ipsi⁹ vite que est mediū inter natiuitatē t mortē. In qua qdē vita hō habet mutabilitatē: t ideo assimilat fauille. Sicut enim fauilla est leuis t leui flatu dispergit: sic vita hois est instabilis t multiplici uarīat mutabilitate. Unde Job. xiij. Homo natus de muliere breui viuēs tpe rē. ¶ Ista aūt mutabilitas hat er hō in corpore: in mēte: t in opatione. Prima est ad similitudinē herbe. Secūda ad similitudinem flatus. Tertia est ad similitudinē umbre. ℣ Primo quidē herba uiret. deinde floret. deinde arescit. ultimo marcescit. Sic corpus hois uiret in sanitate. floret in iuuentute. arescit in senectute. marcescit in morte. ℣ Isa. xl. Omis caro fenū t omis gloria eius quasi flos feni: exiccatū est fenū t cecidit flos rē. t Jac. j. Ort⁹ est sol cū ardore: t arescit fenū t flos eius decidit t decor: vultus eius deperiit. ℣ Secūda mutabilitas est in mēte. Nam sm Bern. mēs nra a mundo hēt cogitationes curiosas. a carne uoluptuosas. a diabolo malitiosas. Pōt etiam dici q a deo habet cogitationes gratiosas. Cogitationes autē gratiose aut qñ qs cogitat q̄liter pōt placere deo per cōtemplationē: t primo per edificationē. Cogitationes curiose sunt qñ mēs seipsa deserta trāsit ad inuestigādū aliena. Cogitationes uoluptuose sūt quādo hō carnalib⁹ delectationibus pascit. Cogitationes aūt malitiose sunt quādo homo cōtra innocētes fraudes molit. Magna igit mutabilitas est quādo mēs humana mutat de cogitationibus gratiosis in cogitationes curiosas. de curiosis in uoluptuosas. de uoluptuosis in malitiosas. Et ista mutabilitas est ad similitudinē statue nabuchodonosor. Unde sicut dicit Dan. ij. Caput eius erat de auro. pectus t brachia de argēto: uēter t femora de ere: tibie et ferro: t pedes de luto. Tūc igit mēs est aurea t argētea quādo habet cogitationes gratiosas: hoc est quādo fulget cor ei deo per cōtemplationē: t primo per cōuersationē. Tūc enim est erea quādo habet cogitationes curiosas. es enim sonorū est. Tūc est ferrea qñ hēt cogitationes malitiosas per quas ceteros opprimit. Tūc est lutea qñ hēt cogitationes uoluptuosas. ℣ Tertia mutabilitas est in opatione. Opa enim mūdanoꝝ sunt circa acqsitionē diuitiarū t honoꝝ. Et ista mutabilitas est ad similitudinē umbre. Nā umbra hois aliqñ precedit: aliqñ segut: aliqñ a latere comitat. Illa que precedit hō nō pōt cōprehendē. illā que subsequit non pōt hō effugere. illā que cōcomitat eo pdit. Sic est de diuitiis t honoribus mundi que aliqñ precedūt t fugiūt ita q nō pōt hō eos cōprehendere sine magno labore. Aliqñ subsequunt t se ingerūt: t tū nō pōt possideri sine mētis turbatione t timore. Et ppter ista duo dicitur Eccl. xi. Si vixeris fueris nō eris imunis a delicto. Si enim secutus fueris nō apphēdes: t si precurreris nō effugies. Aliqñ cōcomitant: sed tū cito pdunt: nec pōt pdi sine dolore. Jō vi Eccl. xiij. Diuitie cōseruate in malū dñi sui pēūt in afflictiōe pessima: ecce q-

ta inhabilitas in diuitijs ⁊ honoribus inuenitur: q̄ nō habere regrāt laborē: habere ingerāt mentis turbationē ⁊ timorem. pdite adducunt voleram. ℂ Tertia miseria bolo amōdi ea pre fluxa. i. mor tis ubi hō futur⁹ est cinis. Illi⁹ aūt cinerib⁹ memo res ē vtrum⁹: ideo in hac vic incineramur. Et sup caput nr̄m legit lectio qua vt. Memento q̄ cinis es ⁊c. Ibi aūt memoria mortis valet ad ꝓhibēdū ea que bolea mādani appetit. Desiderat enī viui tias cumulare: sup alios ascēdē: corpus delitiose pascē: ⁊ alium in voluptatib⁹ enutrire. ℍ Post mortē ad⁹ recipiūt q̄uor heredes. i. parētes: bestiā uermes: ⁊ demones. ℱ Paretes diuitias rapi unt: ideo illatū est eas cū tanto labore acq̄rē q̄s opor alios diuitias suas. Eccl. iij. Sicut egressus est nudus de utero mr̄is sue sic reuertet: ⁊ nihil secū asserat de labore suo. ℱ Secūdi heredes sūt bestie que sup foueā ascēdūt: ⁊ sterc̄ora ibi faciunt: ⁊ ossa pedib⁹ frāgūt. Deuitū est igit sup alios velle ascē dere per bonoꝝ excellētiā: q̄s post modicū tps be stie ascēdūt sup eoꝝ foueā. ℱ Tertii heredes sunt uermes qui eoꝝ corpus comedunt. Job. xij. Si mul in puluere dormient ⁊ uermes operient eos. Deuitū ē igit carnē suā ipinguare que deber post modicū uermib⁹ ee cibus. ℱ Quarti heredes sūt demones qui alam rapiūt: ut pater de illo qui ani maz suā in delitijs tenebat vicēs. Alia mea habes multa bona ⁊c. ut pater Luce. xij. cui respōsū est. Stulte hac nocte aiaz tuā reperēt a te. i. demōes. De istis hereditib⁹ dī Eccl. x. Cū enīz moriet hō he reditabit serpētes ⁊ bestias ⁊ uermes. Ecce q̄les heredes petō: post mortē receptarus est. i. bestias sup foueā ascēdētes. uermes carnes corrodētes. serpētes infernales aiam deuorātes. Et serpentes terrestres. i. parētes īrā seu bona terrena comedē tes. i. terrenas diuitias rapiētes. Istos igit̄ q̄uor heredes quos hēt hō post mortē tāgunt Job. v. Cō terent⁹ in porta: hoc refert ad bestias que sepe ossa pterūt in porta. i. in fossa. Cui⁹ messem famelicus comedet: hoc refert ad uermes qui comedūt mes sem. i. carnē q̄uā malo semine seminauit. Iurta il lud Galath. sexto. Qui seminat in carne: de carne metet ⁊ corruptionem. Et ips rapiet armat⁹ hoc refert ad demones qui nr̄is malis opib⁹ se armāt ⁊ bestialitates vanitas el⁹ hoc refert ad parentes qui magno desiderio eius diuitias rapiunt ⁊ pro anima sua nullam elemosynam faciunt.

ℂ Feria quinta post cineres Sermo primus.

Cum intrasset ihesus capharnaū accef sit ad eū centurio rogās eū vicēs. Dñe puer meus iacet in domo paralyticꝰ

⁊ male torquet. Mat. viij. Judea tūc ꝑ eo erat tri butaria romanis. ⁊ iō romani per minores iudeos tribunos ponebāt ⁊ centurion⁹. Ubi tūc corruptio a romanis fuerat ibi ꝑtinus ⁊ sub ꝑte fuit. vij. milites habebat: hic quēdā seruū suū sibi ꝑdilectū habebat qui paralyticus erat. iō accessit ad ihesū ro gās ut eū sanaret: sed nō vt̄ el⁹ q̄ primo ꝓsiluit accessit nec rogauerit vt ei Luce. vij. Misit ad eū seniores rogās eū ut veniret ⁊ sanaret seruū su um. iō vt q̄ ꝓsiliter nō iuit: nec rogauit sed per nūcios. i. per seniores indecrū. Pōt⁹ vt dici q̄ ꝓ sonaliter venit: sed iudeis tanq̄ familiaribus ipi ꝑsenis fit mētio. i. ℱ de seruo patiter ℱ de centu rione suppliciter ⁊ de ipso ibi dicit̄. ℂ Circa pi mū. i. circa seruū notādū est q̄ ipse tria incōmo dabat: q̄ iacebat: paralyt⁹ erat. ⁊ male tor quebat. ꝓpter ista tria merito signat petrus. A Petō: enī iacet. i. in īmūditijs petroꝝ gesci⁹ ⁊ fetet. Iohel. i. Computruerūt iumēta in stercore suo. Sūt aūt q̄dā qui stant ⁊ ultra nō ꝓcedūt: sūt tepidi ⁊ negligētes. ⁊ ith sūt mali. Apoc. iij. Utinaz frigidus esses aut calidus: sed q̄ tepidus es incipiā euomere ex ore meo. Alii sunt qui retroce dūt sicut recidiuātes: ⁊ isti sunt pessimi. Piere. xlviij. Nemo mittēs manū ad aratrū ⁊ respiciens retro aptus est regno dei. Alii sunt qui iacēt in īmūdi tijs suis gesētes. ⁊ isti sunt pessimi. Piere. xlviij. Requit in fecibus suis. ℱ Sēdo petō: est paral yticus. hēt enī paralyticus motū inordinatuz in membris. Eodem mō petō: inordinate mouetur. ℬ Est aūt ſm Dionysiū tripler motus. s. circu laris. obliquus. ⁊ rectus. Mot⁹ circularis est quo gs mouet ꝑ amorē ad mūdū. tales enīz ꝑ ea mūdi oblectamēta circuitū faciūt nō inuenientes satietatē sed famē. pū. ℱ Fames patient ut canes. ⁊ idē. In circuitu ipi ambulāt. Mot⁹ aūt obliqu⁹ est quo gs mouet ꝑ amorē ad semetipm. nō enī ad alios amorē porrigit sed ad seipz reflectit. De isto amore dicit. ij. Timo. iij. In nouissimis die bus instabūt tpa piculosa ⁊ erūt homines seipsos amā tes. Mot⁹ rect⁹ est quo gs mouet ad deū ꝑ amo rez. nō enī circuit ꝑ mūdū nō reflectit amorem ad seipz sed directe ad deū. Cant. j. Recti diligūt te. Et Ezech. i. Pedes eorū pedes recti. qñ igit aliq⁹ inordinate mouet ꝑ amorē aut ad mūdū aut ad seipm. tūc est paralyticus. qñ vo ordinate mouet ad deū tūc paralyticus curat⁹ est. ℱ Ter tio petō: male torquet. ⁊ hoc ꝓpter malā ꝓscientiā que ipm affligit ⁊ torquet. Mala enī ꝓscientia est si cut ēmis aiam semp mordens cuius motus hēt acerbitatē: ꝓmultatē: ⁊ perpetuitatē. De vltimo

petulia Job. xxx. Nocte os meū ꝓforat dolentib⁹ ei⁹ q̄ me comedūt nō dormiūt. De tertio dicit ℣ Sa lus mea ego nō moriet. ℂ Circa ꝓsiliendū ⁊ ꝓ ricipiendum venit ad cōmendabilia. sicut vic ricipiendum venit ad cōmendabilia. sicut vic Christ⁹ humilitas humilitas: fides: ⁊ sapia. ℱ Do Christ⁹ bonitas humilitas: fides: ⁊ sapia. ℱ Do alias eius in hoc appet q̄ seruū pr̄ alytic⁹ nō ab alijs eius in hoc appet q̄ seruū pr̄ alyticū nō ab iit nec vehemēs sed ad rem accēdit studiose pro iecit nec vehemēs sed ad rem accēdit studiose pro cit nec rogauit. nō enim respiciebat in seruo seruili cō rogauit. nō enim respiciebat in seruo seruili cō ditionē: q̄ faciebat se cū illo vnā vñ; here cōes. ℂ ditionē: q̄ faciebat se cū illo vnā vñ; here cōes. ℂ Dñi enim cū seruis sepe uoluit nolim ꝑsen cōmu nia hēt. ℱ Unū est ex parte ꝑcipi: q̄ ossa ab vno vno ⁊ de eodē luto sunt formata: ⁊ ossa nudi ⁊ pau peres nati. Job. xxxix. Ecce ⁊ me sic fe te fecit ut ⁊ de eodē luto ego q̄q̄ formatus sum. Unū Sap. vij. Nemo ex regibus habuit aliud nativitatis ini tiū. ℱ Secūm est ex parte modi: q̄ ossa mortales ⁊ breuis vite. Eccli. x. ois poēstat⁹ breuis vita. Et Job. xiiij. Breues dies bolis sunt. ℱ Tertiū est ex parte finis: q̄ ossa in eādē mortis putredinē redu cunt. Job. xvij. Putredini dixi pater meus es ⁊i. ℱ Quartū est ex parte fori: q̄ ossa sub vno iudice ra tionē reddere cōpellunt. ij. Cor. v. Oēs nos ma nifestari oportet ante tribunal xp̄i: ut referat vnus quisq; ꝓ gessit in corpe suo sive bonū sive malū ℱ Secūo in centurione fuit magna humilitas cū di cit. nō sum dignus ⁊i. Unū Augu. dicēdo se esse in dignū fecit se dignū: nō ut eius parietes sed in el⁹ cor intraret xp̄s. Nō enīz est magna felicitas si de us intraret parietes eius ⁊ nō est in pectore eius. Christ⁹. Quia indignū se dicit suscipiēdo christum indomo dignus fuit esse regno. ℍ ℱ Tertio fu it in centurione magna fides: cuz dixit: ubi vie vbo ⁊ sanabit puer meus. In vbo cōsiderat vbū: uelle ⁊ opus. Verbū aūt dei est ꝑceptū. Eccl. viij. Ser mo illius ꝑtate plenus est. vbi ꝑ. Ipse dixit ⁊ fa cta sunt. Velle dei est opatiuū. Aug. Eius facere est a se fieri uelle. ꝑ. Ola q̄cunq; voluit dñs fecit. Op⁹ dei est manēs in eternuz. Eccli. xij. Dicit q̄ ola opa que fecit deus ꝑseuerāt in eternū. Lepro sus igit petit uelle dei q̄ est opatiuū: cum dixit. Dñe si vis potes me mūdare. Mat. viij. Prophe ta petit opus dei q̄ est manēs in eternū: cū dixit. Cōfirma hoc deus q̄ opat⁹ es in nobis. Ihe au tē centurio vbū dei petit q̄ est potestatiuū: cū dixit Dic vbo ⁊ sanabit puer meus. ℱ Quarto in cē turione fuit magna sapiētia cū a minori arguit di cens. Nā ⁊ ego hō sum sub ꝑtate hēns sub me milites. ℍ Illi aūt milites tripl⁹ ꝑt accipi. Primo po ipsis angelis. ac si dicat. potes imigare angelos tu os qui sunt milites tui qui statim suo ministerio in firmitatē fugabāt. Aug. Si ego hō sub ꝑtate ha beo gētē iubēdi: quātū potes tu cui seruiūt ois po

q: adhuc pñt misericordiā dei obtinere: sed, put cō
siderant in futuro sunt tenebre exteriores: q: sunt
extra ambitū misericordie dei, uel dicunt tenebre
exteriores: q: sunt extra omnē diē. in celo quē sunt
dies sine tenebris. in mūdo sunt tenebre cū diebus
in inferno sunt tenebre sine dieb⁹. ¶ Quinto ēbus
fuit magne potētie: cū dixit uade: ⁊ sicut credidi-
sti fiat tibi. Alii medici sanāt cū labore: cū morosa
dilatione ⁊ imp̄fecte. Iste aūt medicus est tāte po-
tētie q̄ sanauit faciliter .s. solo vbo: qñ dixit: uade
⁊ sicut credidisti fiat tibi. Sanauit uelociter: quia
statim illa hora sanatus est. Unde sequitur: ⁊ sana
tus est ex illa hora. Sanauit perfecte: quia in cor-
pore ⁊ anima creditur fuisse sanatus.

¶ Eadē q̄nta feria post cineres Sermo scd̄us.

Accessit ad eū cēturio rogās eū ⁊ dicēs. Dñe puer meus ia
cet in domo paralyticus ⁊ male torquet.
Mat. viij. Tota intentio eccl'ie in ista q̄dragesima
est ut petōres ad penitētiā redeāt. Et q: hoc per se
non pñt: sanctoꝝ orōnes debēt postulare ⁊ in dei
misericordia spare. Ideo in pñti euāgelio tria po
nunt. ¶ Primo misera paralytici ꝯditio: per quā
petōr intelligit cū dicit: puer. ¶ Scd̄o cēturionis
supplicātis deuotio: per quā signat q̄ debem⁹ ad
scōs viros recurrere qui p̄o nobis itercedāt: cum
dicit. Accessit ad eū cēturio ⁊c. ¶ Tertio benigna
xp̄i curatio: per quam notat q̄ de dei misericordia
semp debemus sperare: cū dicit. Ego ueniā ⁊ cu
rabo eū. A ¶ Circa primū notādū q̄ misera cō
ditio istius pueri in trib⁹ erat. ¶ Nā ⁊ seruus erat
⁊ paralyticus: ⁊ male torquebat. Ideo merito si-
gnat peccatorē qui est seruus peccati: ⁊ diaboli: ⁊
oīum vitioꝝ. Ioā. viij. Oīs qui facit peccatū: ser-
uus est peccati. Et .ij. Pet. ij. A quo qs supatus:
eius seruus est. Aug. Peccator seru⁹ est tot dn̄orū
quot vitioꝝ. Hiere. v. Seruietis diis alienis. Et
dixit diis in plurali: q: supbus est seruus luciferi.
auarus seruus māmone. luxuriosus seru⁹ est asmo
dei. ¶ Scd̄o petōr est paralyticus. Est aūt paraly
sis morbus qui mēbra reddit mollia: dissoluta: ⁊
dissipata. Talis est uolup̄tuosus ⁊ delitiis assuet⁹
Prouer. xviij. Qui mollis ⁊ dissolut⁹ est in ope suo
frater est sua opa dissipātis. B Est aūt differen
tia inter ista tria que ponit Salomon hic .s. molle:
dissolutū: ⁊ dissipatū. Nā molle est qd̄ cedit oī du
ro. Dissolutū est qd̄ nullo vinculo est colligatum.
Dissipatū qd̄ est penitus cōfractū: sicut patet in ua
se fictili cōfracto. Tales igit hoīes sunt molles q̄
omni aduersitati ⁊ tētationi cedūt. Mat. xiij. Fa-
cta aūt tribulatione ⁊ p̄secutione ꝓpter vbū scan-
dalizant cōtinuo. Nō sunt etiā aliquo vinculo ti-
moris uel amoris ligati: ideo sunt immūdi. Nu-
meri. xix. Uas qd̄ non habet opculū nec ligaturā
immūdū erit. Sunt etiā cōfracti: ideo nullum bo
num ꝓpositū retinere pñt. Eccl. xxi. Cor fatui qua
si uas ꝯfractū oēs sapiētiā nō tenebit. C ¶ Ter
tio petōr male torquet. Aliqñ enim torquet. Ali-
quādo male torquet. Aliqñ pessime torquet. Tor
quet enim per ꝓspera: per curā supfluā. Boetius.
q̄ multis amaritudinib⁹ humane felicitatis dul-
cedo respersa est. Un̄ refert Tulli⁹ de tusculanis.
q̄ cū gl'iam dionysii tyrāni qdā laudaret ⁊ beatū
diceret: iussit illū in throno aureo collocari ⁊ men
sam oībus delitiis plenā ante eū p̄parari. Gladiū
vō acutissimū seta equina ligatū sup caput eius sp
pēdi. Cūq; ille ꝓpter timorē nō comederet: dixit
ei Dionysius. Talis est vita mea quā tu beatā pu-
tabas. Male aūt torquet peccator inter aduersa ꝓ
pter impatiētiā. Ista enim duo .s. p̄speritas ⁊ ad-
uersitas: oēs pbāt. Unde dicit cōmētator super li
brū Boetii de cōsolatione philosophie q̄ philoso-
phi posuerūt duo dolia in limine dom⁹ Iouis, vnū
plenū vino: ⁊ aliud plenū aceto. de qbus igrediē-
tes bibē oportebat. Domus Iouis est mūdus iste.
doliū vino plenū est p̄speritas. doliū plenū aceto
est aduersitas. De qbus oportet gustare oēs mun
dū igredi ētes. Pessime torquet petōr inter penā.
Ambro. Que pena grauior q̄ interius vulnus .s.
ꝯsciētie. Nōne hoc magis fugiēdū q̄ mors q̄ exi
liū q̄ dispēdiū. D ¶ Circa scd̄m .s. orōnē cētu-
rionis notādū q̄ eius orō exaudiri meruit ꝓpter
tres comites quos secū habuit .s. cōpassionē
humilitatē: ⁊ fidē. Habuit enim cōpassionē in ser
uo qui tā male torquebat. Humilitatē de seipso: cū
dixit. Nō sum dignus ut intres sub tectū meum.
Habuit fidē de xp̄o: cū ait. Sed tm̄ dic uerbo ⁊c.
Ista aūt tria taliter ordinant q̄ cōpassio orōnem
format. humilitas in celū subleuat. fides oīa pe-
trat. Oratio igit quā format cōpassio multum est
acceptabilis deo. Chryso. Pro se orare nature est
pro alio vō est grē. Pro se orare rei necessitas co-
git: pro altero aūt charitas fr̄nitatis hortat. Dulci
or aūt est ante deū orō nō quā necessitas rei trās
misit: sed quā charitas fraternitatis hortat. Hu-
militas aūt orōnē sic formatā habet in celū suble-
uare. Eccl. xxxv. Oratio humiliātis se nubes pene-
trat. Fides aūt orōnē sic formatā ⁊ sic eleuatā oīa
impetrare facit. Mat. xxi. Oīa quecūq; orātes peti
tis credite q: accipietis ⁊ fiet uobis. E ¶ Circa
tertiū .s. xp̄i curationē notādū q̄ curauit uelociter
siue faciliter. qd̄ est cōtra illos qui nimis faciūt se
rogari. Christus aūt mor ut cēturio eum rogauit
Rñdit, Ego ueniā ⁊ curabo eū. Sic facilis xp̄us

fuit ad curādū dauid quē curauit tri us syllabis
qñ dixit. Peccaui. Sic facilis fuit ad curādū pe-
trū negātē. quē curauit p̄ paucis lachrymis. Sic fa
cilis fuit ad curādū publicanum quē curauit qn-
que uerbis quādo dixit. Deus ꝓpitius esto mihi
peccatori. ¶ Scd̄o curauit eum liberaliter. qd̄ est
contra multos qui nimis magna salaria petunt.
Christus aūt tam liberalis fuit q̄ nihil a cēturio
ne petiit: nisi fidē cū dixit. uade: ⁊ sicut credidisti fi
at tibi. Sic liberalis fuit xp̄s ap'lis qbus p̄o par-
uis retibus regnū celoꝝ dedit. Sic liberalis fu-
it vidue quā pro duob⁹ minutis iustificauit. Sic
liberalis est oīb⁹ qui bonā uolūtatē habent ⁊ aque
frigide calicē remunerat ut habet Mat. x. ¶ Ter
tio curauit totaliter: qd̄ est contra multos qui ab
vna īfirmitate liberāt: ab alia liberare nō possunt.
Christus aūt istū p̄fecte liberauit: ideo dī. Et sana
tus est puer ex illa hora. F Hic notādū q̄ qdā
sunt paralytici quātū ad sensum: sed nō quātū ad
motū. Sicut sunt heretici qui vident habere mo-
tum opationis bone: sed nō hñt sensum fidei re-
cte. Et ideo paralytici sunt: q: sicut dicit Hebr. xi.
Sine fide impossibile est placere deo. Alii sunt pa
ralytici quātū ad motū: sed nō quātū ad sensum:
sicut sunt mali xp̄iani qui de deo bene sentiūt: sed
ad bona opa faciēda moueri nolūt. De qbus dici
tur .i. Timo. i. Cōfitent se nosse deū: factis aūt ne
gāt. ⁊ Iac. ij. Fides aūt sine opibus mortua est.
Alii sunt paralytici quātū ad sensum ⁊ motum: si
cut sunt multi pessimi ⁊ scelerati qui nec hñt fidē
nec aliq̄ bona opa faciūt. De qbus dī in ep'la iude
Hi sunt arbores autūnales bis mortue. Qñ igitur
xp̄s reddit alicui sensuꝫ fidei recte ⁊ motū opatio
nis: tūc paralysis p̄fecte curat. rogemus ⁊c.

¶ Feria sexta post cineres Sermo p̄imus.

Audistis q: dictum est antiq̄s. Dili
ges p̄ximū tuum: ⁊ odio
habebis inimicū tuū. Matt. v. Sic est de
amore cordis sicut est de naturali corporis calore
Calor enim naturalis aliqñ est nimis paruus: si-
cut in puero. aliqñ est nimis defectiuus: sicut in se
ne. aliqñ est nimis inordinat⁹: sicut in febricitāte.
aliqñ est magnus: p̄fectus: ⁊ ordinat⁹: sicut in vi-
ro bn̄ cōplexionato ⁊ p̄fecte sano. A Eodē mo
do amor cordis aliqñ est nimis paruus: sicut quā
do qs tm̄ diligit amicū. aliqñ est nimis defectiu⁹:
sicut qñ qs diminute ⁊ imp̄fecte diligit deū. aliqñ
est nimis inordinatus: sicut quādo qs inordinate
diligit seipsum. aliqñ est magnus: ordinatus: ⁊ p
fectus .s. quādo quis diligit inimicū ⁊ p̄fecte dili
git deū: ⁊ ordinate diligit seipm̄. ¶ Dñs igit in pre
senti euāgelio nos retrahit ab amore paruo ⁊ di-
minuto ⁊ inordinato: ⁊ inducit nos ad amorē ma
gnum: perfectū: ⁊ ordinatum. ¶ Primo igit re-
trahit nos ab amore paruo ⁊ diminuto qui ē di-
ligere amicum: ⁊ inducit nos ad amorē magnū
⁊ latum qui est diligere inimicū cum dicit. Audi
stis quia dictū est antiquis. Diliges p̄ximū tu-
um: ⁊ odio habebis inimicū tuum. Ego aūt di-
co uobis. diligite inimicos uestros. B Circa
quod intelligēdū est q̄ odiū quadrupliciter potest
cōsiderari. aut prout est in aīo. aut prout exterius
manifestat in aliquo rancoris signo. aut prout est
in cōtumelioso uerbo. aut prout est in iniurioso fa
cto. C Circa istā quadruplicē differētiam odii
christus vult ut inimicos quadrupliciter diliga-
mus. Primo in aīo: ideo dicit. Diligite inimicos
uestros. Secūdo in facto: ideo dicit. Bñfacite his
qui uos oderūt. Tertio in signo: ideo subdit. Et
orate pro p̄sequētibus ⁊ calūniantibus uos. Ma-
gnum enim signū amoris est pro inimicis orare.
Quarto in uerbo ipsos salutando. Unde subdit.
Si salutaueritis fratres uestros tm̄ ⁊c. Istā qua-
druplicē dilectionē omnes hoīes debēt impēdere
inimicis saltē in cōmuni. Debemus enim dilige-
re inimicos in animo inq̄ntum sunt creature dei
bone. Ideo dicit .i. Timo. iiii. Oīs creatura dei
bona. Siquis igit in suo inimico odiret naturā
dei. in statu salutis non esset. Debēt etiā homines
orare pro inimicis: saltē in cōmuni. Si enim ali-
quis pro oībus fidelibus oraret ⁊ ab illis orōni-
bus generalibus inimicos excluderet: in statu sa-
lutis non esset. Perfecti aūt pro inimicis orare de
bēt nō tm̄ in generali: sed etiam in speciali. Simi
liter si aliquis aliqd̄ collegiū uel aliquā multitudi
nem hoīum salutaret: ab illa salutatione generali
inimicos excludere non debet. ⁊ si excluderet: in sta
tu salutis non esset. Perfecti enim non tm̄ in ge-
nerali: sed etiā in speciali orare ⁊ salutare debent.
Similiter si aliqs aliqua bñficia alicui cōmunita
ti exhiberet non ēēt inimici a talibus bñficiis ex
cludēdi. Et si aliqs excluderet videret q̄ liuorē re
tineret. Cōtra illud qd̄ dicit Leui. xix. Non que-
ras ultionē nec memor eris iniurie ciuium tuoꝝ.
In casu tamē necessitatis tenent etiam oēs inimi
cis bñficia exhibere. Iuxta illud .i. Ioā. iii. Qui
habuerit substātiā huius mūdi ⁊ viderit fratrē su-
um necessitatē habere ⁊ clauserit viscera sua ab il
lo quomodo charitas manet in illo. Perfecti aūt
debent inimicis bñficia exhibere non tm̄ in cōmu
ni: sed etiam in speciali. Non tm̄ in articulo neces
sitatis: sed etiam sine articulo necessitatis: quia ad
ipsos spectat non vinci a malo: sed etiam vince-
re in bono malum sicut dicitur Romanoꝝ. xii.

Secundo ipsa retrahit nos ab amore defectuoso et imperfecto qui est imperfecte diligere cum dicit. Estote ergo perfecti etc. s. in amore dei sicut et pater vester celestis. i. sicut deus pater diligit nos perfecte: sic nos ipsum perfecte diligere debemus. Ille autem perfecte deum diligit qui ipsum plus diligit quam sua. Cant. viii. Si dederit homo omnem substantiam domus sue pro dilectione: quasi nihil despiciet eam. Plusquam seipsum. Ideo dicit. qui non accipit crucem suam. s. seipsum mortificando propter me non est me dignus. Plusquam suos. Mat. x. Qui amat patrem et matrem plusquam me non est me dignus. Et isto triplici modo ipse etiam nos diligit plusquam sua. i. plusquam regnum et domum suam. plusquam suos. i. angelos: qui erant hereditas sua: quia eos dimisit et nobiscum parcellam intrant. Plusquam seipsum: quia propter nos seipsum in mortem tradidit. De his tribus dicitur Iere. xii. Reliqui domum meam: dimisi hereditatem meam: dedi dilectam animam meam in manibus inimicorum etc. Tertio ipsa retrahit nos ab amore inordinato quo quis inordinate diligit seipsum cum ait. Attendite ne iustitiam vestram faciatis coram hominibus. Ille enim inordinate se diligit si bona que facit ad seipsum reflectit et inde gloriam querit. Magna enim inordinatio est quod aliquis sibi attribuat illud quod est proprium dei. s. gloriam. Vult enim deus ut de operibus nostris habeamus meritum. ps. Labores manuum tuarum quia manducabis etc. Proximus habeat bonum exemplum. Mat. v. Sic luceat lux vestra coram hominibus etc. Et deus habeat hanc gloriam. Ysa. xlii. Gloriam meam alteri non dabo. Sed vanagloriosus meritum perdit: et proximo scandalum facit: et tandem gloriam non invenit. Sed notandum quod secundum Chry. vana gloria potest accidere aut in principio operis: aut in medio: aut in fine. Tunc enim est in principio quando quis aliquod bonum ex sola vana gloria facere incipit: et tunc illud opus est vitiosum: quia ex vitiosa radice processit. et est potius intermittendum quam faciendum. Et illud dominus prohibet hic cum dicit. Attendite ne iustitiam vestram etc. Aliquando vero vana gloria est in medio operis: sicut quando quis ex recta intentione aliquod opus bonum incepit: et in prosecutione aliquis motus vane glorie se ingerit: tale opus non est intermittendum: sed perficiendum. Quia ex quo hoc ex bona radice processit vitiari non poterit: maxime cum sit potius inimici temptatio quam alicuius vane glorie passio. Unde legitur de sancto Bern. quod cum semel gratiose predicaret et ex hoc aliquis motus vane glorie se ingereret: temptatori respondit. Nec per te incepi: nec per te dimittam. Aliquando vero in fine operis accidit homini quoddam gaudium mentis et complacentia cordis: de eo quod tale opus bene complevit. vel de eo quod bene predicavit. Et ista talis complacentia opus precedens viciare non potest: quia natura sic est quod quilibet delectatur in operibus et sermonibus suis. Prover. xv. Letatur homo in sententia oris sui. Immo etiam sancti viri magnum habent gaudium de operibus que faciunt propter deum. Unde super illud ps. In custodiendis illis retributio multa. Glo. Non tantum pro eis in futuro redditur premium: sed etiam hic in eodem custodia. Magnum est gaudium servire ei cui servire regnare est.

Eadem feria sexta post cineres Sermo secundus.

Attendite

ne iustitiam vestram faciatis coram hominibus. Mat. vi. Inter fideles quos salvamus quedam sunt activi quedam contemplativi: quedam prelati. A. Ideo in presenti evangelio describitur iustitia prelatorum: que consistit in inimicorum dilectione. Et iustitia activorum que consistit in elemosynarum largitione. Et iustitia contemplativorum que consistit in devota oratione. Prima igitur iustitia que consistit in inimicorum dilectione: notatur cum di. Ego autem dico vobis diligite inimicos vestros. Diligere enim inimicos non est omnium: sed perfectorum tantum. Dicit enim Aug. in enchiridion quod hoc est bonum magnum. s. diligere inimicos non est tante multitudinis quantum credimus exaudiri in oratione cum di. Dimitte nobis debita nostra. B. Notandum est quod inimicis debemus amorem: odium: compassionem: et beneficium. Possunt enim inimici quadrupliciter considerari. Primo. s. quantum ad naturam prout homines sunt ad imaginem dei facti: et tunc sunt diligendi. Unde quidam de hoc reprehenduntur Eccl. xxviii. Homo homini servat iram: et a deo querit medelam. in hominem sibi similem non habet misericordiam: et a deo querit misericordiam. Secundo possunt considerari quantum ad culpam: et tunc sunt odiendi. Debemus enim inimicos diligere inquantum homines: et odire inquantum mali sunt. Unde dicit Aug. quod cum dico homo malus duo dico. s. homo et malus. Inquantum vero homo est diligendus. inquantum malus: odiendus. Taliter odit eos deus inquantum. s. sunt peccatores: sed diligit eos inquantum sunt penitentes. Unde Eccl. xii. Altissimus odio habet peccatores: et misertus est penitentibus. Tertio possunt considerari quantum ad penam. i. inquantum sunt pene eterne addicti. et quantum ad hoc debemus eis compati. Valde enim compati debemus quando eos ad mortem eternam ire conspicimus. ps. Vidi prevaricantes et tabescebam. Unde Beda. Vera iustitia compassionem habet: falsa dedignationem. Quarto considerantur quantum ad indigentiam: et tunc debemus eis impendere beneficium et auxilium. Iuxta illud Roma. xii. Si esurierit inimicus tuus ciba illum. si sitit potum da illi. Debemus autem diligere inimicos propter debitum: propter fructum: et propter vitandum periculum. Debitum quidem est quia si volumus quod deus dimittat nobis multa debita debemus primo dimittere pauca. Hoc signatum est Mat. xviii. in servo qui debebat regi decem milia talentorum: et in suo qui debebat conservo centum denarios. Unde dicit Chryso. Talis est differentia peccatorum que committimus in deum et in homines: qualis est differentia inter decem milia talentorum et centum denarios. magna autem et multo plus. Ipse enim corpus fecit et animas inspiravit. filium misit. celum aperuit: et nos filios suos fecit. Nunquam igitur si unaquaque die moreremur pro illo retribueremus ei aliquid dignum nequaquam. Aug. Non possum dicit aliquis diligere inimicum. Ex gestis ex attendis quid tibi fecerit homo: non attendis quid tu feceris deo. Quare non dimittis vel parum: ut deus tibi dignetur dimittere multa. Secundo debemus diligere inimicos propter fructum: qui quidem est duplex. Unus est in presenti. s. peccatorum remissio. Unde Aug. Ad dilectionem inimicorum vos admoneo: quia ad sanandum vulnera peccatorum nullum medicamentum utilius ei cognosco. Alius est in futuro s. eterna remuneratio. Aug. Diligere inimicos grandis est labor in hoc seculo sed grande premium in futuro: quia per amorem homo inimici efficietur amicus dei. D. Tertio debemus diligere inimicos propter vitandum periculum. Unde secundum Aug. hic odium in corde est quasi hic gladius: scorpionem: et ignem. De primo sic dicit in quodam sermone. Qui alios nocere desiderat: similis est illi qui gladio se transverberat: ut tunicam alterius cedat. De secundo sic dicit idem in sermone. Frenate iram que vos stimulat ad vindictam. Ira enim scorpio est: si te leserit nimis excitaverit. Si igitur te vis vindicare de inimico tuo ad ipsam iram tuam te converte: quia ipsa est inimica tua que occidit animam tuam. Tertio sic dicit super ps. Sic puta malitiam esse quomodo ignem. Si incendere vis aliquid illud quod igni apponis prius ardet nisi enim ardeat non incendit. Verbi gratia. Cum faculam apponis igni prius ardet ut aliud possit incendere. Ita ergo malitia procederet ex te et quod vastat antequam te malitia tua ut alteri non noceat fieri potest: quod autem tibi non noceat fieri non potest. Secunda est iustitia activorum que consistit in elemosynarum largitione. sed quia ista iustitia omnino perditur quando propter humanum favorem impenditur. Ideo dominus istam iustitiam ordinat dicens. Cum ergo facis elemosynam noli tuba canere etc. Illi canunt tuba qui habent intentione verba. Illi adhibent manum sinistram qui habent intentionem obliquam. Cum autem ipsa elemosyna pure fit propter deum: tunc valde utilis est et fructuosa. E. Valet enim homini in vita: in morte: et post mortem. In vita quidem valet: quia impetrat remissionem culpe. Unde de bono elemosynario Eccl. iii. Sicut in sereno glacies solventur peccata tua. Acquirit benedictionem gratie. ii. Cor. ix. Qui seminat in benedictione de benedictione et metet. et gratiam ipsarum conservat in corde. Unde de elemosyna di. Eccl. xvii. Gratiam hominis quasi pupillam conservabit. Secundo elemosyna valet homini in morte, nam animam egredientem de corpore efficit ... Unde Ambr. Non sunt hominis opes quas secum ferre non possunt. Sola autem misericordia seu elemosyna comes est defunctorum et patronos in adiutorium advocat. Unde Bernar. Pauperes non sunt contemnendi ut egeni: sed exorandi ut patroni. Unde Luce. xvi. Facite vobis amicos de mammona iniquitatis: ut cum defeceritis recipiant vos. Hostes expugnat. Unde dicitur de elemosyna Eccl. xxix. Super scutum potentis et super lanceam adversus inimicos tuos pugnabit. Tertio elemosyna valet post mortem. Nam de salute hominis summo regi litteras representat. Solet enim papa quibusdam concedere litteras simplicis iustitie. s. illis qui dicunt se iniuriam passi. Quibusdam litteras misericordie. s. pauperibus et egenis. Quibusdam litteras supererogatie gratie. s. bene emeritis. Et quia servi dei in hac vita fuerint pauperes et egeni: et multas iniurias passi sunt et bene emeriti. Ideo aliquando representat litteras summo regi litteras simplicis iustitie. De quibus di. Luce. vi. Date et dabitur vobis. Litteras gratiose misericordie. De quibus di. Mat. v. Beati misericordes: quoniam ipsi misericordiam consequentur. Litteras superhabundantie gratie. De quibus di. Luce. vi. Mensuram bonam et confertam etc. Tertia iustitia est contemplativorum que consistit in oratione devota: sed quia hec iustitia perimitur nisi ab humano favore abscondatur. ideo dominus eam ordinat dicens. Et cum oratis non eritis sicut hypocrite tristes etc. et infra. tu autem cum oraveris intra in cubiculum. et clauso etc. Ostia ista claudenda sunt quinque corporis sensus: qui mentis intentionem sepe distrahunt nisi claudantur. cubiculum est ipsa conscientia in qua deus requiescit. Istud autem cubiculum cum sit summi regis debet esse mundum: quietum et odoriferum. Tunc igitur cubiculum conscientie est mundum quando est sine peccati coinquinatione. taliter propheta suum cubiculum mundabat dicens. Lavabo per singulas etc. orationes igitur que procedunt de cubiculo mundo exaudiuntur. que autem de immundo a deo repelluntur. Iuxta illud Ysa. i. Cum multiplicaveritis orationes non exaudiam. manus vestre sanguine plene sunt. Tunc cubiculum conscientie est quietum quando est sine strepitu malarum conscientiarum: concupiscentiarum: et cogitationum. Sed multi sunt quorum os orat aliud: mens cogitat aliud orationes non sunt deo grate. De talibus di. Mat. xv. Populus hic labiis me honorat: cor autem eorum longe est a me: sine causa colunt me. Tunc autem illud cubiculum conscientie est odoriferum: quando est plenum devotione. tales orationes que procedunt de cubiculo odorifero sunt deo valde redolentes. tales orationes odoriferas. s. quas cubiculum conscientie est plenum devotione optabat propheta dicens. Dirigatur oratio mea sicut incensum in conspectu tuo. Ille autem orationes a deo exaudiuntur que exeunt de cubiculo mundo: quieto et odorife-

ro.i. qn ipse orationes sunt pure: attēte: ⁊ deuote.

¶ Sabbato post cineres Sermo primus.

c Cum sero esset factū erat nauis in medio mari. Mar.vi. Sicut dicit Joā.vi. Postq̄ xp̄s qnque milia hominum de qnque panib' satiauit uoluerūt eū facē regē existimātes q̄ eos semp sic pasceret ⁊ q̄ sub eo nihil eis deficeret: qd cū xp̄s cognosceret fugit in montes. Et sicut dicit Mar. in illo euāgelio. Xp̄s facto miraculo panū iussit discipulos ascēdē in nauiculā: ⁊ tūc fuerūt in magno piculo: ⁊ timore: ⁊ rōne loci q̄ erāt in medio mari. ⁊ rōne uēti: q̄ erat eis ɔtrari'. ⁊ rōne absentie naucleri: q̄ xp̄s nō erat cum eis. ⁊ rōne tpis: q̄ erat sero. ⁊ rōne visionis: q̄ videntes eū putauerūt eē quoddā fantasma. Si enī aliq naute essent in medio mari ⁊ eēt nox ⁊ hērent uētū ɔtrariū ⁊ nō hērent secū nauclerū: ⁊ viderēt aliqd mōstrū: nō est dubiū q̄n in magno piculo se eē crederēt: sed xp̄s ad eos uenit: eos ɔfortauit ⁊ uētū sedauit. Per istā aūt nauē penitētia intelligit in qua ɔsueuerūt multa picula accidē: sed de' dat eis multa adiutoria. In hoc autem euāgelio tria ɔsideranda sunt. ¶ Primo q̄re per nauē intelligit pnia. ¶ Scdo que penitētib' ɔsueuerūt accidere pericula. ¶ Tertio que sunt adiutoria. A

¶ Primo notādū q̄ pnia signat per nauē et eo q̄ hoies per mare hui' mūdi ad portū padisi deducit. ⁊ sic hō in naui exis dormiēdo: ⁊ qescendo: ⁊ comedēdo: uadit ad portū: sic uerus penitēs dormiēdo uadit ad portū padisi. iō enim dormiūt ut ad laudādū deū fortiores exurgāt. iō dicit Greg. q̄ somnus sctōrū nō uacat a meritorimo etiā sanctorū somnia aliqn sūt meritoria. Iuxta illd ps. Reliqe cogitationū diē festū agēt tibi. Reliqe cogitationū sūt ipsa somnia que sctis viris accidūt ex bonis meditatiōib' q̄s vigilādo habuerūt: que qdē faciūt deo magnū festū. Similit ueri penitētes comedēdo uadūt ad celū. iō comedūt ut fortiores sint ad suidēdū deo. i. Cor.x. Siue mādu-catis siue bibitis oīa in gl'iam dei facite. similiter ueri penitētes qescēdo uadūt in celū. iō enīz quiescūt ut fortiores sint ad laborādū. sicut enīz mali utunt sua fortitudie ad malū: sic boni ad bonū. Iuxta illud pphe. Fortitudinē meā ad te custodiā. B ¶ Circa scdm notādū q̄ illi qui uolūt facē pniam: q̄tuor: iterdū picula patiunt. ¶ Primo patiunt a diabolo. s. tētationē que signat per uētū ɔtrariū. Erat enī ingt uēt' ɔtr'. Iste enī est uētus de quo dī Job.i. Uēt' uehemēs irruit a regione deserti ⁊ ɔcussit q̄tuor āgulos dom'. Anguli domus q̄tuor sūt virtutes aīe. s. prudētia: iustitia: tēperātia: ⁊ fortitudo. tūc igit istī q̄tuor āguli ɔcutiūtur ⁊ dom' cadit qn̄ hō graui tētatione pulsus nō hēt usus illaꝝ virtutū. nā cadit prudētia qn̄ hō nō precauet a futuris piculis. cadit iustitia qn̄ nō satisfacit de culpis pteritis. cadit tēperantia qn̄ intēperate utit ɔsperis. cadit fortitudo qn̄ nō hēt patiētiā in aduersis. ¶ Scdm piculū patiunt in carne. s. fantasmatū illusionē. qd notat per hoc q̄ putauerūt eē fantasma. Sepe enī caro offert aīe multa fantasmata ɔcupiscētiaꝝ. Gal.v. Concupiscit caro aduersus spm. ⁊ ad illud opus carō hēt tria adiutoria. s. diabolū qui ɔcupiscētiā inflāmat. Unde Ysa.liiii. Ecce ego creaui fabrū sufflātem in igne prunas. hēt exteriores sensus qui ɔcupiscibilia representāt. Threñ.iii. Oculus me' depdat' est aīaz meā ⁊ cūctis filiab' urbis mee. hēt vina ⁊ cibaria exqsita que ɔcupiscētie materiaz ministrāt. Eph.v. Nolite inebriari vino in quo est luxuria. iō apls istā talē materiā in se refrenabat dicēs. i. Cor.ix. Castigo corp' meū ⁊ in seruitutē redigo. ¶ Tertiū piculū patiunt a mūdo. qd notat per hoc q̄ dī nauis erat in medio mari. Mūdus iste est mare in quo sic in mari multi absorbent. Uñ Aug. Amas seculū absorbebit te. amatores suos nouit uorare nō portare. iō rogat pphā dicēs. Nō me demergat tempestas aque: neq; absorbeat me pfundū: neq; urgeat sup me pute' os suū. Tertio rogat pphā. s. aut q̄ nō demergat: aut q̄ non absorbeat: aut q̄ nō includat. illi demergunt a seculo tēpestuoso qui cadūt in mortalē culpā: sed tñ adhuc pñt liberari. illi absorbent in pfundo qui per lōgaz ɔsuetudinē pfundati sūt. ⁊ isti sūt aliqn a maxima misericordia dei liberandi. ps. Dixit dñs ex basan ɔuertā cōuertā in pfundū maris. Sed tūc puteus os suū urget ⁊ claudit qn̄ pfunditas petōruz aīaz in desperationē deiicit. ¶ Quartū periculū patiunt in statu psentis miserie in quo sūt in multiplici ignorātia ⁊ in dei impfecta cognitione qd notat per hoc q̄ dī. Erat sero. C In pñti enīz vita cognitio est serotina. in celo vō est meridiana. i. Cor.xiii. Uidem' nūc per speculum in enigmate. ecce cognitio serotina. tūc aūt facie ad faciē. ecce cognitio meridiana. in iferno enīz erit cognitio nocturna. Sap.xvii. Nulla vis ignis poterit illis lumē pbere. nec sydeꝝ limpide flāme illuminare poterūt illā noctē horrēdaz. D ¶ Tertio ɔtra ista picula dant penitētib' multa adiutoria. ¶ Primū est de deo magna fiducia ad quam xp̄s inducit eū ait. ɔfidite. ego sum nolite timere. Nullus enim debet fiduciā ponē in se sed in deo. qui enīz in deo ponūt fiduciā sup firmā petrā sunt damētū operū suoruz stabiliūt. ⁊ illud est ɔtra primū piculū. s. tētationē diaboli. tales enīz ɔortiū-

tur tētationē diaboli nec grauē ⁊ occultam: nec grauē ⁊ aptā: nec leuē ⁊ aptā. Mat.vii. Descendit pluuia. illud refert ad tētationē leuē ⁊ aptā. ⁊ uenerūt flumina. illud refert ad tētationē grauem ⁊ aptā. ⁊ flauerūt uēti. illud refert ad tētationē grauez ⁊ occultā. ⁊ nō cecidit dom'. fundata enī erat sup firmā petrā. ¶ Scdm est oro clamorosa: qd notat cū dī: ⁊ exclamauerūt. ⁊ illud est cōtra scdm piculū. s. fantasmata malaꝝ cogitationū contra que debem' ad deū clamare. sic clamat pphā dicēs. Miser fact' sū ⁊ curuat' sū usq; in finē tota die ɔtristatus ingr. qm̄ lūbi mei implē. sunt illusionibus. Nō enīz possum' hāc carnis ɔtinētiā nisi per orōnem deuotā. Sap.viii. Et ut sciui qm̄ nō possū eē cōtinēs nisi de' det. adii ad dñm ⁊ deprecat' sum illū. ¶ Tertiū est dñice passionis meditatio assidua. qd notat per hoc qd dī q̄ oēs īfirmi qui tāgebāt fimbriā uestimēti ei' sanabant. Uestimētuz xp̄i est corpus eius. Fimbria que est ultima ps est passio ei'. qui enīz illā tāgit per deuotionē releuat ab oī tribulatione. ⁊ illud est ɔtra tertiū piculū. s. amaritudinē mūdi. ipsa enīz xp̄i passio oēs tribulationes dulcorat. Heb.xii. Recogitate eū qui talē sustinuit pro petōribus aduersus semetipm ɔtradictionē ut nō fatigemini aīs urīs deficiētes. Greg. Si passio xp̄i ad memoriā reducit nihil est quod nō equo aīo toleret. qd significatū est Exo.xv. in ligno misso in aquas amaras que sunt in dulcedinē uerse. ¶ Quartū est illustratio diuina: qd notatur p hoc qd dī circa q̄rtā vigiliā noctis uenit ad eos. Et illud est ɔtra q̄rtū piculū qd erat ignorātia. ad illos enīz uenit ⁊ lumē sue sciētie infundit. s. illis qui sunt in vigilia. sicut enīz in vita beatorū est tota festiuitas. ⁊ vita dānatorū est tot' luctus: sic vita pegrināiū. s. vita pñs debet eē in vigilia: ut sic de vigilia pueniat ad festū. ⁊ ista vigilia debet esse quarta. Illi aūt quatuor vigilias faciunt qui suas cogitationes: locutiones: opationes: ⁊ sensus corporis vigilanter custodiunt.

¶ Eodē die sabbato post cineres Sermo scds.

c Erat nauis in medio mari ⁊c. Sicut dies dñica dedicata est dñice resurrectiōi. ⁊ feria sexta dñice passioni. sic dies sabbati dedicata est gl'iose vgini. ⁊ iō in sabbatis que occurrūt in q̄dragesima aliqd de ipsa loquamur ad ei' gl'iaz ⁊ honorē. A Eccl'ia nāq; ut dictū est diē sabbati vgini ɔsecrauit. ⁊ hoc multiplici rōne. ¶ Pria est q̄ passio sctōruz cōuenit in aliq die celebrari. Beata aūt vgo ⁊ si nō passa sit martyriū carnis: passa est tñ martyrium mētis. Iuxta illud Luce.ii. Tuā aiam transibit gladi'. Et illud martyriū in ea continuatuz fuit in tota feria sexta: ⁊ toto sabbato sequēti. Sexta autē feria dedicata est martyrio filii. ⁊ ideo sequens sabbatuz dedicari debuit martyrio matris. ¶ Scda ratio est: q̄ sicut in die sabbati deus requieuit ab oī ope suo: sic xp̄s intrans marie uterū requiē inuenit in eius uētre ⁊ mente. In nullo enīz alio sancto sp̄us sanctus requiem habuit nisi in xp̄o ⁊ in vgine beata: q̄ in aliis sanctis habuit aliqd repugnans: saltē petm̄ ueniale. In xp̄o aūt ⁊ virgine nihil repugnans inuenit: ⁊ ideo pfecte ibi requieuit. ¶ Tertia ratio est: q̄ sicut dñs in sabbato oēs creaturas fecit ⁊ compleuit: sic in beata virgine uniuersa refecit. Fecit tunc deus uniuersa opera nature que per peccatū fuerunt corrupta: sed in beata virgine fecit opera gratie per que fuerunt oīa reparata. ¶ Quarta ratio est: q̄ sicut deus diem sabbati benedixit: sic beata virgo fuit ab oīb' benedicta. Et a deo q̄ ipsaz elegit. ⁊ ab angelo: q̄ ipsam salutauit. ⁊ a toto mūdo: quia ipsam laudat ⁊ ueneratur. ¶ Quinta ratio est: q̄ sabbatum est mediū inter diem gaudiosum. s. dñicaz. ⁊ diem penosum. s. feriam sextā: sic ipsa est mediatrix inter deum ⁊ hominē. ¶ Sexta ratio est: quia in die sabbati tota fides perit ⁊ in sola beata virgine remansit: ⁊ ideo merito hec dies sibi dedicata fuit. Igitur per nauem supra dictā beata virgo intelligi potest. De qua duo dicūtur seu notātur. ¶ Primo q̄re sit dignitatis: per hoc q̄ dicitur nauis. ¶ Secūdo qualis sit pietatis: per hoc q̄ dicitur in medio mari. B Dicit autē beata virgo nauis ex mercibus qbus onusta fuit. que quidē ei' sunt virtutes de qbus decorata fuit ⁊ ornata. que sunt humilitas. virginitas. ⁊ fecūditas. ¶ Nā per humilitatē placuit deo. per virginitatē angelo. per fecunditatē mūdo. Judith.xv. Tu gloria hierusalem. i. dei qui est visio pacis: ⁊ hoc ppter humilitatē suā. tu letitia israel. i. angeloꝝ qui semp deū vidēt: ⁊ hoc ppter suā virginitatē. tu honorificētia populi nostri. i. generis humani: ⁊ hoc propter fecūditatē per quā nobis genuit saluatorē. ¶ Scdo attēditur dignitas ei' ex mercatore quē portauit. Prouer.ult. Facta est q̄si nauis institoris de longe portans panē suū. Iste est panis de quo dī Joā.vi. Ego sū panis vi. qui de ce. des. Et iste panis uenit de lōge. uere de longe: qm̄ de celo in terrā. uere de longe: q̄ cū iste panis cōstet ex duplici pasta. s. natura diuina ⁊ humana. ille tamen uere in infinitum a se distāt. uere de longe: quia talis portatio. i. incarnatio lōge est a meritis nostris: quoniā nulla nostra merita meruerūt ut deus hō fieret. ¶ Tertio attenditur eius dignitas ex arbore qua ista nauis insignita fuit. de qua

arbore dicit Ezech.xvii. Cedrum de libano tule
rũt ut facerẽt sibi malũ. ℭ Arbor cedrina isti'
nauis fuit xp̃s qui assimilat cedro nõ tm̃ propter
sui sublimitatẽ: sed etiã ꝓpter fruct' q̃litatẽ. Po-
ma enĩ cedrina in aliq̃ sui parte sunt dulcia. in ali
qua sunt acetosa. ⁊ in alia inter dulce ⁊ acetosũ sũt
media: per que signant in xp̃o tres q̃litates. Eius
enĩ diuinitas fuit dulcissima. eius caro fuit ama
ritudine plena. eius aĩa fuit dolore plena inq̃ntũ
nature sue relicta patiebat. ⁊ fuit dulcedine plena
inq̃ntũ fruebat. ¶ Quarto attẽdit eius dignitas
ex uelo qd̃ in ista naui appẽsum fuit. De quo uelo
dr̃ Eze.xxvii. Byssus uaria de egypto ꝯtexta est ti
bi in uelũ. Per istõ uelũ etiã signat ipse xp̃s. Istõ
aũt uelũ dr̃ fuisse uariũ: q2 fuit pictũ de colore albo
rubeo: ⁊ aureo. ∂ In xp̃o enim fuit ut dictũ est
caro: aĩa: ⁊ diuinitas. Ex carne igit refulsit color
albus ꝓpter suã puritatẽ. Ex aĩa color rubeus ꝓ-
pter suã charitatẽ. Ex diuinitate color aureus ꝓ-
pter suã ꝓciositatẽ. Cant.v. Dilect' meus cãdidus
ꝓpter carnis puritatẽ. rubicũdus ꝓpter aĩe chari
tatẽ. elect' ex milib' ꝓpter diuinã maiestatẽ. ℭ Se
cũdo ostẽdit de ista naui quãte sit pietatis in eo qd̃
dr̃ esse in medio mari. ℭ Per mare intelliguntur
pctõres penitẽtes qui pro suis pctĩs habẽt multas
amaritudines. Ista igit nauis est in medio mari:
q2 est mediatrix inter deũ ⁊ ipsos peccatores. ¶
Inquantũ aũt est mediatrix assimilat lune ⁊ soli.
Cant.vi. Que est ista que pgredit q̃si aurora ꝯsur
gẽs pulchra ut luna: electa ut sol. ¶ Primo igitur
assimilat aurore: q2 sicut aurora est mediũ inter di
em ⁊ noctẽ: sic ⁊ ipsa inter deũ ⁊ pctõrẽ. Qñ enim
pctõr est in nocte pcti: tunc tẽtationes ⁊ demones
per eius cor trãseũt. Iuxta illud ps. Facta est nox
in ipsa ptrãsibũt oẽs bestie silue. Adueniẽte aũt au
rora. i. virginis gr̃a: tẽtationes recedũt: demones
fugiũt: ⁊ hoĩes ad bñ agẽdũ habiles fiũt. Vñ seq
tur, ortus est sol. i. aurora. Sol enim orit tũc quã
do lux sua icipit appere. ⁊ congregati sunt. s. mali
mot' tẽtationũ: ut recedãt. Et in cubilib' suis col
locabunt. s. demones ut in ifernũ uadãt. ps. Exi-
bit hõ ad opus suũ: ut. s. ad bñ opandũ habilis fi
at. ¶ Scdo inq̃ntũ est mediatrix assimilat lune.
Sicut luna lucet in nocte ⁊ est vicina terre ⁊ hẽt ṽ
tutẽ efficacem sup mare: sic ⁊ ipsa scĩs maria lucet
pctõrib' dãdo eis lumẽ sue gr̃e. ⁊ est vicina eis: ci
to eis succurrẽdo per effectũ misericordie. Et ostẽ
dit virtutẽ suã sup afflictos ⁊ amaricatos dando
eis dulcedinẽ ꝯsolationis sue. Ecc.xxiiii. Trãsite
ad me oẽs qui concupiscitis me: ⁊ sic uobis dabo
misericordiã meã. ⁊ a generationib' meis adiple-
mini. i. a virtutib' q̃s in uobis genero. Spũs enĩ
meus sup mel dulcis. i. visitatio mea qua dulci-
ter uos ꝯsolor. ¶ Tertio inq̃ntũ est mediatrix assi
milat soli. Nã sicut sol hẽt tres planetas supiores
⁊ tres iferiores ⁊ ipse est in medio cõstitutus: sic ⁊
ipsa hẽt supra se tres in trinitate personas: ⁊ sub se
tres stat' saluãdoꝝ. s. virginũ: ꝯtinẽtiũ: ⁊ ꝯiugatoꝝ
⁊ ipsa est in medio constituta reconcilians tres sta
tus supradictos saluãdorum ipsi beatissime trini-
tati cui est honor ⁊c.

ℭ Dñica pma quadragesime Sermo pmus

D **Uctus** est iesus in desertũ a spũ ut tẽtaret a diabolo. Mat.iiii.

Sicut xp̃s uoluit mori ut morte sua no-
strã destrueret: sic uoluit tẽtari ut per suã tẽtationẽ
nr̃as tẽtationes superaret. ℭ Voluit aũt tẽtari ime
diate post baptismũ ut tẽtatis daret ꝯsolationis re
mediũ. Fuit enĩ tẽtat' qñ fuit baptizat'. qñ a pře
fuit filius appellat'. qñ spũs scũs sup eũ in specie
colũbe mãsit. qñ celos apertos vidit. qñ q̃draginta
dieb' ⁊ noctib' ieiunauit ut per hoc det itelligi q2 si
aliqs tẽtat ꝓpter hoc nõ est minus a pctõ mũda-
tus. nõ est minus filiatione dei dignus. nõ est mi
nus spũ scõ plenus. nõ est minus celo dignus. nõ
est min' in sua pũla deo accept'. A Tẽtari igit
uoluit ut nr̃as tẽtationes vinceret: ut tẽtatis ꝯsola
tionẽ pberet. ⁊ ut diabolo q2 esset dei filius occulta-
ret. Sciebat enim diabolus per scripturas ⁊ pro-
phetas q2 filius dei nasciturus erat: ⁊ q2 per eũ su
um dñiũ erat amissurus: ⁊ idõ sollicite obseruabat
ut sciret qñ nasceret. Audiẽs aũt sicut dic Chrys.
angelũ xp̃i natiuitatẽ pastoribus nũciãtẽ. angeloꝝ
multitudinẽ iubilãtẽ. ioãnẽ digito demõstrãtẽ. pa
trem in baptismo testificãtẽ. spiritũ sanctum in co
lũbe specie descẽdẽtem. ⁊ nũc ipsum quadraginta
diebus ⁊ quadraginta noctibus ieiunãtẽ: eum eẽ
dei filiũ suspicabat. B Sed vidẽs eum esurien
tem: ipsum esse plurimũ dubitauit. uolẽs igit cer
tificari utrũ eẽt dei filius uel homo purus ipsum
tribus istis tẽtationũ aggredi uoluit qbus hoiem
primũ ꝓstrauit. Nam sicut dicit Greg. diabolus
primũ hoĩes de gula tẽtauit ⁊ vicit qñ de ligno ue
tito mãducare suasit. Tẽtauit de uana gloria cũ
dixit. Eritis sicut dii. Tẽtauit de auaritia cum di
xit eos scire bonũ ⁊ malum. Sicut enim auaritia
est in appetitu supflue pecunie: sic etiã in immo-
derato est appetitu sciẽtie. Eodẽ mõ tẽtauit ipm
de gula cum dixit. Si filius dei es dic ut lapides
isti panes fiãt. Cogitabat enĩ in se dicẽs si lapides
in panes ꝯuerterit filius dei est. si aũt ꝯuertẽ non
poterit hõ purus apparebit. sed sic xp̃s risum tẽ-
perauit q2 ipm cognoscere nõ potuit dicẽs. Scri
ptum est. Nõ in solo pane viuit hõ ⁊c. Ac si dicat.

Cũ hõ ꝯstet ex corpe ⁊ aĩa ⁊ ṽbũ dei sit cib' aĩe. ⁊
cibus corpis sit panis: ⁊ nullã mẽtionẽ facias de
cibo aĩe sed tm̃ de cibo corpis: manifestũ est q2 tua
suasiõ tẽtatio est. Tũc sic dicit Chryso. diabolus
intra se cogitauit dicẽs. Iste hõ sctũs videt eẽ. Sũ
eũ aũt viri ⁊ si nõ vincãtur vitio gule: sepe tñ vin-
cũtur vitio uane gl'ie. Et idõ eũ sumpsit ⁊ sup pin
naculũ tẽpli eũ statuit. Nec fuit idignũ in xp̃o sic
dicit Greg. si a diabolo se pmisit assumi: q2 a mẽ
bris suis se pmisit occidi. uel illa assũptio põt itel
ligi deductio. Dicit aũt glo. q2 uerisile est diabolũ
i hũana specie appuisse. sed tñ xp̃s sic egit ut a ne
mine videret. ⁊ dicit diabolus. Si fili' dei es mit
te te deorsũ. Hoc idõ dicit ut ex tali pcipitatione ⁊
nulla secuta lesione oẽs ad eũ ꝯcurrerent. ut eum
adorarẽt ⁊ ex hoc uanã gl'iaꝫ icurreret. Vel idõ dix
ut per hoc diabolus potẽtiã suã cognosceret. sed
xp̃s sic tempauit risũ ut diabolo relinq̃ret dubiũ
dicens. Nõ tẽtabis dñz deũ tuũ. Ille deũ tẽtat q
vult explorare quãtũ possit apud deũ: cũ tñ hẽat
ex hũana rõne qd̃ facẽ debeat. sic xp̃s poterat alit
de tẽplo descẽdere q̃ per iactantiã precipitare se.
Quia igit nõ potuit eũ supare de gula nec de ua
na gl'ia: uoluit explorare si posset eũ tẽtare de aua
ritia. Et idõ duxit eũ in mõtẽ excelsuꝫ ualde ⁊ ostẽ
dit ei oĩa regna mũdi. Ostẽdit aũt sibi non ea que
nesciebat indicando. sed sꝫ Chryso. ostẽdit ei ac si
aliqs in loco excelso posit' manũ extẽderet dicẽs.
Ecce ex illa pte est affrica. ex illa palestina. ex illa
grecia. ex illa italia: ⁊ huiusmodi. Hec oĩa tibi da
bo si cadẽs adoraueris me. Et qñ istud contine-
bat iniuriã creatoris: xp̃s eũ repulit dicens. Vade
sathanas. s. in ifernũ. Scriptũ est enĩ. dñm deuꝫ
tuũ adorabis ⁊ illi soli ⁊c. Deute.vi. In aliis dua
bus tẽtationibus que videbant ꝯtinẽ iniuriã suaꝫ
patiẽter rñdit. In ista aũt que ꝯtinebat iniuriam
creatoris dure redarguit. Vñ Chryso. In ꝓpriis
iniuriis eẽ quẽcũq̃ patiẽtẽ laudabile est. Iniurias
ṽo dei dissimulare impiũ est. ℭ Ex supradicto
ordine tẽtationis patet q2 ꝯsuetudo diaboli est ici
pere a leuiorib' ⁊ procedẽ ad grauia: ⁊ deinde ad
grauiora: deinde ad grauissima. Istud etiã patet
in Iob. Incepit aũt a leuiorib'. s. qñ oẽs res xpa
les sibi abstulit. deinde ꝓcessit ad grauia qñ fili-
os extinxit. deinde ad grauiora qñ corpus ei' vul
nerauit. tãdẽ ad grauissima qñ fiducia de deo per
amicos suos sibi auferri conatus fuit. Illi enim
merita sua extinguebãt dicẽtes q2 ꝓpter pctã sua
fuerat pcussus: q2 fuerat tyrãnus ⁊ hypocrita ma
gnus. Sed Iob ꝯtra primã tẽtationẽ se defendit
per natiuitatis ⁊ mortis ꝯsiderationẽ dicẽs. Nu-
dus egressus sum de utero matris mee: ⁊ nudus
reuertar illuc. Cõtra secũdã per datoris ablatio-
nẽ. q2 ille qui filios dedit: ille accepit sic dicens.
dñs dedit. dñs abstulit. Cõtra tertiã per mau' pa
terne pcussionẽ: q2 mau' ei' pcusserat qui peant
ad correptionẽ nõ ad subuersionẽ dicens. Si bona
suscepim' de manu dñi ⁊c. Cõtra q̃rtaꝫ per bono
rũ suorũ numerationẽ. Vñ.xxxi. caplo. Bona sua
enumerat nõ ad iactãtiã sed ad spem excitãdã di
cens. oculus fui ceco ⁊ pes claudo ⁊c. Istũ etiaꝫ
ordinẽ seruauit diabolus in tẽtatione xp̃i. Ince-
pit enĩ a tẽtatione leui cũ tẽtauit de gula: tentare
de pane ⁊ maxime famis tpe leuis tẽtatio est. pro
cessit ad grauẽ qñ eũ tẽtauit de uana gloria. pces
sit ad grauiorẽ qñ euꝫ tẽtauit de auaritia. pcessit
ad grauissimã qñ cum tentauit de idolatria. ∂
Istas aũt tẽtationes xp̃s supauit sapiẽter fortiẽ
⁊ pseuerãter. ℭ Sapiẽter qdẽ q2 per scripture te
stimonia ip̃s diabolũ vicit qd̃ figuratũ est. i. Reg.
xvii. in victoria golye ubi dicit Glo. Dauid vi-
cit golyã trib' lapidibus de torrẽte. ⁊ xp̃s diabo-
luꝫ tribus testimoniis de lege. Eodem mõ ⁊ nos
possum' ꝯtra diabolũ scripture testimonia rñde
re. Si enĩ tẽtat nos de supbia ⁊ appetitu honorũ:
debem' rñdere. scriptuꝫ est Eccl.x. Quid supbis
terra ⁊ cinis. oĩs potẽtatus breuis vita. Si tentat
de appetitu diuitiaꝝ. rñdeamus. scriptũ est. i.
Timo.vi. Nihil intulim' in hunc mũduꝫ. haud
dubiũ q2 nõ auferre qd̃ possum'. Itẽ Iob. i. Nu
dus egressus sũ de utero mr̃is mee: nudus reuer
tar illuc. Si tẽtat de appetitu deliciaꝝ carnaliũm
rñdeam' illud. i. Cor.xv. Caro ⁊ sanguis regnuꝫ
dei nõ possidẽt. Glo. Per carnẽ ⁊ sanguinẽ. ue-
nẽ ⁊ libidinẽ. i. opa carnalia designant. Exemplo
enĩ xp̃i qui tẽtationes suas vicit per scripturã. de
bemus etiã iniurias nr̃as vincẽ sapiẽter magis q̃
potẽter. Ille sapiẽter vicit qui scit iniuriãtib' ra-
tionabilit rñdere. uel qui scit cor suũ vincẽ ⁊ dissi
mulare. uel qui scit a facie iniuriãtiũ se absentare.
De primo Sap.v. Melior est sapiẽtia q̃ vires: ⁊
vir prudẽs q̃ fortis. De scdo Prouer.xvi. Me
lior est patiẽs viro forti. ⁊ qui dñatur aĩo suo expu
gnatore urbiuꝫ. De tertio Prouerb.xx. Honor ẽ
hoĩ qui separat se a ꝯtẽtionib'. oẽs aũt stulti com
miscent ꝯtumeliis. ℭ Scdo xp̃s vicit fortiter. nõ
enĩ aliqñ cessit sed fortiter restitit. ⁊ sic nos debe-
mus resistẽ. Iaco.iiii. Resistite diabolo ⁊ fugiet
a uob. Diabolus enĩ dr̃ a dia qd̃ est duo ⁊ bolus:
q2 vult facẽ de hoĩe duos bolos. corpus. s. ⁊ aĩam
deuorãdo. Taliter enĩ diabolo debem' resistere ⁊
fugiet a nobis. ⁊ bene dicit fugiet. a qbusdã enim
nõ exit sed in eis qescit. sicut in auaris: supbis: ⁊
luxuriosis. Iob.xl. Sub umbra dormiuit. ecce vili-

dia auaricie. in secreto calami. ecce uanitas super-
bie. in lucis humentibus. ecce turpitudo luxurie.
Ab aliquibus vo erit: sed nō recedit sed ibi ppe ex
pectat. sicut ab illis qui sepe patiunt recidiuas ad
quos cito se scit reuersurū. Iuxta illud Luce. xi.
Reuertar in domū meā vn exiui. Ab aliqb' autē
erit ⁊ recedit: sed nō fugit: sed lēto passu recedit. sic
a tepidis quos nō plene deserit. Ab aliquibus vo
erit ⁊ fugit: sic a viris pfectis qui fortr ei resistūt
⁊ ips in fugā puertūt. Nā sicut dic. Greg. diabolo
cū resistit ē ut formica: cū vo ei' suggestio recipit
fortis ē ut leo. E ¶ Tertio vicit xps pseueranter
q: in nullo ei cessit. sic ⁊ nos pseueranter vincamus
ut nūq diabolo cedam'. tūc aūt ei nō cedim' qn
ad instar apli cū ipso pugnam'. qui dic. i. Cor. ix.
Ego igit sic curro nō qsi in icertū. ¶ Miles enim
strenu' primo debet hre robustū alus ad aggrediē
dū. ut. s. cōtra hostē fortr currat. ⁊ qsi cert' de vi-
ctoria ips inuadat. iō dicit. ego sic cūrro non qsi in
icertū. Job. xxix. Exultat audacter in occasū per
git armat'. ¶ Scdo debet hre robustas manū ad
feriēdū. Iō subdit sic pugno nō qsi aerē uberās
q. d. nō pugno vbis sed factis. Genes. xlix. Man'
tua in ceruicib' inimicoꝝ tuoꝝ. Ceruix diaboli
est ipsa suggestio que qn amputat: ex toto diabo-
lus vincit. ¶ Tertio debet hre fortē humerū ad su
stinēdū. debet enim fortiter sustinē macerationes
spōte assumptas. iō dic. sed castigo corp' meū ⁊c.
Et tribulationes a deo imissas. ps. Posuisti tri-
bulatiōes in dorso nostro: ab inimicis illatas. ps.
Supra dorsū meū fabricauerūt ⁊c.

¶ Eadē dñica prima qdragesime Sermo scds.

[C]ū ieiunasset. xl. diebus ⁊. xl. noctib'
postea esuriit. Processus ⁊ ordo tē-
tationis xpi talis fuit. ¶ Ipse eniz ieiunauit
¶ ieiunādo esuriit. ¶ esuriēdo tētatus fuit. ¶ tēta-
tus supauit. ¶ ⁊ tūc post victoriā ministeriū ange
lorū accepit. ¶ Primo ergo ieiunauit. xl. diebus
⁊. xl. noctib'. exēplo moysi ⁊ helye. qui in isto nu-
mero ieiunauerūt. sed nullus eoꝝ vtute ppria ie-
iunauit. Moyses eniz ieiunauit sustēt' diuina
allocutione. Helyas sustētatus angelica refectio
ne. Xps aūt ppria vtute. A Nos aūt in isto nu
mero ieiunare debem' tribus de causis qs ponit
Greg. in omel. ¶ Nos eniz offendim' deū de cor-
pore nro. de tpe nro. ⁊ de opibus nris. Corp' eni
nrm ex qtuor elemētis est cōpositū. ⁊ iō ad diuersa
vitia est promptū. Quia igit cōpositū est de terra.
iō promptū est ad desiderādū terrena ⁊ ad pctm
auaritie. Quia est de aere. iō promptū est ad desi-
derādum sublimia: ⁊ ad pctm supbie. Quia est de
igne. ideo promptū ad inflāmationē male pcupi-
scentie. Quia est de aqa iō promptū est ad vitiū le-
uitatis ⁊ incōstātie. Quia igit ex corpe ex qtuor ele
mētis cōposito ad diuersa vitiā prōpti sum', iō se
pe mādata que per decalogū sunt accepta offēdi
mus. ⁊ iō iustū est ut ipm corp' qtērdecies affli-
gamus. ¶ Scdo offendim' deū de tpe nro. dedit
eni nobis xps ut in ipso pniam faciam'. ⁊ tn nos
ipm in uanitatib' nris expēdim'. Job. xxiiii. De-
dit ei locū pnie ⁊ ipse abutit eo in supbiā. facit tn
de' nobiscū pactū. ut. s. nouē tpis ptes teneamus
nob in qbus nra negocia faciam'. ⁊ saltē decimas
ptes demus sibi: in qua sibi seruiam' ⁊ pniam aga
mus. ⁊ ista est qdragesima que est decima ps āni.
Sicut dicit Greg. A prima inqt dñica qdragesi
me usqz ad pascha sex hebdomade eueniūt: qrū
dies. xlii. sunt ex qb' dū sex dies dñicales ab absti
nentia subtrahunt. xxxvi. in abstinētia remanent.
Dū vo per trecentenos. lxvi. dies ānus ducitur
qsi anni nri decimā deo dam'. ¶ Tertio offendi-
mus deū de opib' nris. opa eniz nra debēt ee cir-
ca obseruationē. x. mādatoꝝ. ⁊ cōplementū duoꝝ
euāgelioꝝ que tūc cōplent qn habem' dilectionē
dei ⁊ pximi. uel qn cōplem' duo mādata. s. ut fa-
ciamus aliis qd nobis uolumus fieri. ⁊ nō facia
mus aliis quod nobis nolumus fieri. sed nos in
opib' nris nec pcepta seruamus: nec euāgelia cu
stodimus. ⁊ iō iustū est ut per. xl. dies deo satisfa
ciamus. B Est aūt ieiuniū nrm magne vtutis
q: deū placat ⁊ demonē fugat. Placat qdē ⁊ recō
ciliat deū. sicut patet Jone. iii. in niniuitis qui ie
iunauerūt ⁊ iumēta similiter ieiunare fecerūt. ⁊ iō
de' eis recōciliatus fuit ut dicit Amb. Quale est
hoc xpianū nō facē qd pecudes fecerūt nisi q sto
lidis: est pecude qui indicto sibi a sacerdote ieiu-
nio nō ieiunat: ⁊ pecus qdē declinat foueam ⁊ ca
uet pcipitiū. tu aūt nō vis declinare piculum ieiu
nando qd cernis. Desperationis eni genus est tunc
mēducare cū ieiunare debeas. tūc gaudē cū de-
beas deplorare. C ¶ Scdo ieiuniū diabolū fu
gat. diabolus eni est sp̄s: piscis: lupus: ⁊ canis.
sicut eni scdm Amb. Sputū hois ieiuni serpentes
interficit: sic ieiuniū diabolū occidit. ⁊ sicut piscis
natat in fluuio ⁊ morit in sicco: sic diabolus dele
ctat in aqa deliciaꝝ: ⁊ morit in sicco abstinentiaꝝ.
⁊ sicut fames expellit lupū de nemore: sic ieiuniū
expellit diabolū de corde. Et sicut aqua bulliens
fugat canē de coqna sic olo feruēs fugat diabolū
de aīa. Mat. ix. Hoc gen' demonioꝝ in nullo pōt
eici nisi in orōne ⁊ ieiūio. D ¶ Scdo xps ieiu
nando esuriit. In hoc aūt q xps ieiunauit. xl. die
bus ⁊. xl. noctibus ondit oipotens deus. In hoc
aūt q esuriit: ondit hō fuisse infirmus. Legimus

aūt tribus vicibus xps esurisse. ¶ Prima vice esu
riuit ⁊ nō habuit qd comedēdū nisi lapides sicut
hic patet. lapis est durus: frigidus: ⁊ siccus. Per
lapides eni intelligunt hoies qui nō pnt ad peni
tētiā frangi. Hoies frigidi qui nō possūt igne di
uini amoris inflāmari. Hoies aridi qui nō pos-
sunt aqa diuine grē humectari. tales nō pnt inco
porari a xpo sed a diabolo. Diabolus eni cum sit
lapideus. lapides sibi incorporat. Job. xli. Cor
eius indurabit quasi lapis. ¶ Alia vice esuriuit ⁊
nō habuit ad comedendū nisi folia. ut habetur
Mat. xxi. de ficulnea que nō habuit nisi folia cui
xps maledixit. Sicut aūt xps non comedit lapi-
des. i. corda dura. sic non comedit folia. i. uerba.
Arbor producit folia: gēmas: flores: ⁊ fruct'. fo
lia sunt bona uerba. gēme bone cogitationes. flo
res bone uoluntates. fructus bona opera. Sicut
igitur hō non pascit de foliis: nec de gēmis: nec
de floribus sed de fructibus. sic deus nō delectat
nec in nostris dbis: nec in cogitationibus: nec in
uolūtatibus: sed in bonis operibus. ¶ Tertio xps
quotidie esurit. s. nostrā cōuersionē ⁊ salutē. Istū
cibum xps tantū desiderat q etiaz illum ostiatim
mendicat. Apoc. iii. Ego sto ad ostiuz ⁊ pulso si
quis aperuerit mihi ianuam intrabo ad illū ⁊ ce-
nabo cuz illo ⁊ ipse mecū. i. ad scotū siue ad sym
bolum. E In ista cena debet peccator tria fer-
cula ponere. s. contritionē: confessionem: ⁊ satisfa
ctionem. Deus autē ponit tria alia. s. remissionez
culpe. collationem gratie. ⁊ promissionez glorie.
Sed multi sunt de natura ioculatorū qui semp
uellent comedere de alieno ⁊ nihil de suo. uellent
q deus eis peccata dimitteret: gratiā suam tri-
bueret: ⁊ gloriam suā daret. Ipsi autē nec uolūt
habere contritionē: nec facere confessionem: nec
exhibere satisfactionem. ¶ Tertio xps esuriendo
tentatus fuit. Quia autē sint multe cause qre xpus
uoluit tentari. aplūs tn principalem ponit dicens
Heb. iiii. Nō enim habemus pontificem qui non
possit cōpati infirmitatibus nostris. tētatum aūt
per omnia ⁊c. F Ex quo patet q uoluit tenta-
ri ut tentatis ⁊ tribulatis melius sciret misereri.
nemo enim pōt moueri ad compassionē ⁊ miseri
cordiam nisi aliorū cognoscat miserias quas qui
dem pōt cognoscere uel audiendo uel vidēdo uel
experiendo. sicut uerbi gratia. si audio q passio il
lata sit grauis pena: iam illud scio per auditum. ⁊
tunc habentibus multū compatior. Si autez vi
deo aliquem a dicta passione detentum: ⁊ video
ipsum in magna tribulatione cōsistere se horribi-
liter agitare: ⁊ querulosis uocib' cōclamare. iam
illud scio per visum, ⁊ tunc magis cōpatior. sed si
illam passionez in corpore meo patior: tunc illud
scio per experientiā. ⁊ tunc deinceps patiētib' ma
xime cōpatior. Humanū autē genus ante incar-
nationē xpi multas tētationes ⁊ miserias patieba
tur. ppter qd sepe ad deū clamabat ⁊ totum celū
clamoribus replebat. ⁊ tunc deus eius miserias
lz ab eterno sciret. tn quodammō sciuit per audi-
tum. Exo. ii. Ingemiscentes filii israel ppt opa
uociferati sunt. ⁊ ascēdit clamor eorū ad deuz ⁊
audiuit gemitū eorū. tūc de' huani generis cla-
morib' excitatus de celo descēdit ⁊ carnē assumēs
in mūdū uenit ⁊ triginta trib' annis in mūdo man
sit ⁊ nras tētationes ⁊ miserias vidit. ⁊ sic illō qd
sciebat per auditū postea sciuit per visum. ⁊ tūc est
magis misericors fact'. Exo. iii. Vidi afflictionē
populi mei qui est in egypto: ⁊ clamorē ei' audi-
ui ⁊ descendi liberare eū. Tandē nostras tentatio
nes ⁊ miserias sciuit per experientiā: quia oēs in
sua psona expertus fuit: ⁊ ideo factus est maxime
misericors. Expius eniz est paupertatē: tentatio-
nem: lassitudinē: famē: tribulationē: ⁊ mortē. In
his eniz uoluit nobis esse similis ut sciret melius
nobis misereri. Heb. ii. Debuit per oia fratribus
similari ut misericors fieret. Si igitur aliqs pau
pertate premit scit mō meli' misereri: q: ipse paup
fuit. si aliquis tentat scit ei mō meli' misereri. q:
ipse fuit tentatus. Si aliqs patitur tribulationē:
famē: lassitudinē: uel dolorem mortis. scit ei mō
melius misereri: q: hec oia passus est ipse. ⁊ tenta
tus potens est ⁊ eis qui tētant auxiliari. Heb. ii.
In eo eniz in quo passus est ipse ⁊ tētatus potens
est eis qui tētant auxiliari. ¶ Quarto xps tētatus
superauit ⁊ vicit. Vicit aūt tētationes ipsas eis in
suis principiis obuiando. nā mox ut in eū diabo-
lus tentationes inferebat: xps eas repellebat: sic ⁊
homo mox ut diaboli suggestiōes senserit. eas in
suo initio debet repellere. Nam ut dicit Hierony.
Lubricus est serpēs antiquus: ⁊ nisi in capite te-
neatur totus statim illabitur. G Habet igitur
serpēs infernalis caput. s. malam suggestionem.
habet corpus. s. malū consensum. habet caudaz:
quia consumationem operis. ubi autē ponit ca-
put suggestionis statim ponit corpus cōsensus: ⁊
ubi ponit corpus consensus statim ponit caudaz
operis. ⁊ ideo in suo capite. i. in sua suggestiōe est
conterendus. In aliquibus igitur iste serpens est
quantū ad caput: corpus: ⁊ caudam: qui. s. habēt
malas suggestiones: cōsensus: ⁊ opera. Sunt ta-
men qdā qui in ista quadragesima dimittūt pctm
quantū ad opus. sed tn post pascha ad illō redire
intendūt. isti amputauerūt serpēti caudam: sed tn
adhuc viuit in eis quātuz ad corp' ⁊ caput. i. qrū

dea auaritie.in secreto calami.ecce uanitas super/
bie.in lucis humeribus.ecce turpitudo luxurie.
Ab aliquibus vo erit: sed nõ recedit sed ibi pp̃e ce
pectat.sicut ab illis qui sepe patiunt̃ recidiuũ ad
quos cito se scit reuersurũ. Iuxta illud Luce.xi.
Reuertar in domũ meã vñ exiui. Ab aliqb⁹ autẽ
erit z recedit:sed nõ fugit:sed lẽto passu icedit.sic
a tepidis quos nõ plene deserit. Ab aliquibus vo
erit z fugit:sic a viris pfectis qui fortit̃ ei resistũt
z ipz in fugã cõuertũt. Nã sicut dič Greg. diabolo
cũ resistit̃ ẽ ut formica: cũ vo ei⁹ suggestio recipit̃
fortis ẽ ut leo. E ¶ Tertio vicit xp̃s pseueranter
q: in nullo ei cessit.sic z nos pseueranter vincamus
ut nũq̃ diabolo cedam⁹.tũc aũt ei nõ cedim⁹ qñ
ad instar apli cũ ipso pugnam⁹.qui dič.i.Cor.ix.
Ego igit̃ sic curro nõ qŝi in icertũ.¶ Miles enim
strenu⁹ primo debet hr̃e robustũ aluz ad aggrediẽ
duz ut.s.cõtra hostẽ fortit̃ currat.z qŝi cert⁹ de vi-
ctoria ipz inuadat.iõ dicit.ego sic curro non qŝi in
icertũ. Iob.xxix. Exultat audacter in occursũ per
git armat⁹.¶ Scdo debet hr̃e robustaz manũ ad
feriẽdũ. Iõ subdit sic pugno nõ qŝi aerẽ vberãs
q.d.nõ pugno vbis sed factis. Genes.xlix. Man⁹
tua in ceruicib⁹ inimicorũ tuorũ. Ceruix diaboli
est ipsa suggestio que qñ amputat̃:ex toto diabo-
lus vincit̃.¶ Tertio debet hr̃e fortẽ humerũ ad su
stinẽdũ. debet enim fortiter sustinẽ maceratiões
spõte assumptas.iõ dič.sed castigo corp⁹ meũ zc̃.
Et tribulationes a deo imissas.ps. Posuisti tri-
bulatiões in dorso nostro:ab inimicis illatas.ps.
Supra dorsũ meũ fabricauerũt zc̃.

¶ Eadẽ dñica prima q̃dragesime Sermo scd̃s.

c Cũ ieiunasset.xl.diebus z.xl.noctib⁹
postea esuriit. Processus z ordo tẽ-
tationis xp̃i talis fuit.¶ Ipse eniz ieiunauit
z ieiunãdo esuriit.¶ esuriẽdo tẽtatus fuit.¶ tẽta-
tus supauit.¶ z tũc post victoriã ministeriũ ange
lorũ accepit. ¶ Primo ergo ieiunauit.xl.diebus
z.xl.noctib⁹.exẽplo moysi z helye.qui in isto nu-
mero ieiunauerũt.sed nullus eorũ v̾tute ppria ie-
iunauit. Moyses enĩ ieiunauit sustẽtat⁹ diuina
allocutione. Helyas sustẽtatus angelica refectio
ne. Xp̃s aũt ppria v̾tute. A Nos aũt in isto nu
mero ieiunare debem⁹ tribus de causis q̃s ponit
Greg.in omel.¶ Nos enĩ offendim⁹ deũ de cor-
pore nr̃o.de tpe nr̃o.z de opibus nr̃is. Corp⁹ enĩ
nr̃m ex q̃tuor elemẽtis est cõpositũ.z iõ ad diuersa
vitia est promptũ. Quia igit̃ cõpositũ est de terra.
iõ promptũ est ad desiderãdũ terrena z ad pcc̃m
auaritie. Quia est de aere.iõ promptũ est ad q̃rẽ-
dũ laudum sublimia:z ad pcc̃m supbie. Quia est de
igne.ideo promptũ ad inflãmationẽ male cõcupi-
scẽtie. Quia est de aq̃ iõ promptũ est ad vitiũ le-
uitatis z incõstãtie. Quia igit̃ ex corpe ex q̃tuor ele
mẽtis cõposito ad diuersa vitiã pronpti sum⁹.iõ le
mus.z iõ iustũ est ut ipm corp⁹ q̃dragies affli-
gamus.¶ Scdo offendim⁹ deũ de tpe nr̃o.dedit
enĩ nobis xp̃s ut in ipso pnĩam faciam⁹.z nos
ipm in uanitatib⁹ nr̃is expẽdim⁹. Iob.xxiiii. De-
dit ei locũ pnĩe z ipse abutit̃ eo in supbiã.facit ẽ
de⁹ nobiscũ pactũ.ut.s.nouẽ ptis p̃tes teneamus
nob in qbus nr̃a negocia faciam⁹.z saltẽ decimaz
ptez demus sibi:in qua sibi seruiam⁹ z pnĩam aga
mus.z ista est q̃dragesima que est decima ps ãni.
Sicut dicit Greg. A prima inq̃t dñica q̃dragesi
me usq̃ ad pascha sex hebdomade cueniũt: q̃rũ
dies.xlii.sunt ex qb⁹ dũ sex dies dñicales ab absti
nentia subtrahunt̃.xxxvi.in abstinẽtia remanent.
Dũ vo per trecentenos.lxvi.dies ãnus ducitur
qŝi anni nr̃i decimã deo dam⁹.¶ Tertio offendi-
mus deũ de opib⁹ nr̃is.opa eniz nr̃a debẽt ẽẽ cir-
ca obseruationẽ.x.mãdatorũ.z cõplementũ duorũ
euãgelior̃ que tũc cõplent̃ qñ habem⁹ dilectionẽ
dei z pximi.uel qñ cõplem⁹ duo mãdata.s.ut fa-
ciamus aliis qd nobis uolumus fieri.z nõ facia
mus aliis quod nobis nolumus fieri.sed nos in
opib⁹ nr̃is nec p̃cepta seruamus:nec euãgelia cu
stodimus.z iõ iustũ est ut per.xl.dies deo satisfa
ciamus. B Est aũt ieiuniũ nr̃m magne v̾tutis
q: deũ placat z demonẽ fugat. Placat qdẽ z recõ
ciliat deũ.sicut patet Ione.iii.in niniuitis qui ie
iunauerũt z iumẽta similiter ieiunare fecerũt.z iõ
de⁹ eis recõciliatus fuit ut dicit Amb. Quale est
hoc xp̃ianũ nõ facẽ qd pecudes fecerũt nisi q: sto
lidior est pecude qui indicto sibi a sacerdote ieiu-
nio nõ ieiunat:z pecus qdẽ declinat foueam z ca
uet pcipitiũ.tu aũt nõ vis declinare pcłum ieiu
nando qd cernis. Desperationis enĩ genus est tunc
mãducare cũ ieiunare debeas.tũc gaudẽ cũ de-
beas deplorare. C ¶ Scdo ieiuniũ diabolũ fu
gat.diabolus enĩ est q̃si: piscis:lupus:z canis.
sicut enĩ sm̃ Amb. Sputũ hoĩs ieiuni serpentez
interficit:sic ieiuniũ diabolũ occidit.z sicut piscis
natat in fluuio z morit̃ in sicco:sic diabolus dele
ctat̃ in aq̃ deliciar̃:z morit̃ in sicco abstinentiar̃.
z sicut fames expellit lupũ de nemore:sic ieiuniũ
expellit diabolũ de corde. Et sicut aqua bulliens
fugat canẽ de coq̃na sic oro feruẽs fugat diabolũ
de aĩa. Mat.ix. Hoc gen⁹ demoniorũ in nullo põt
eici nisi in oione z ieiũio. D ¶ Scdo xp̃s ieiu
nando esuriit. In hoc aũt q: xp̃s ieiunauit.xl.die
bus z.xl.noctibus ostẽdit̃ oĩpotẽs deus. In hoc
aũt q: esuriit:ostẽdit̃ hõ fuisse infirmus. Legimus

aũt tribus vicibus xp̃z esuriisse.¶ Prima vice esu
riuit z nõ habuit qd comedẽdũ nisi lapides sicut
hic patet.lapis est durus:frigidus:z siccus. Per
lapides enĩ intelligunt̃ hoĩes qui nõ pñt ad peni
tẽtiã frangi. Hoĩes frigidi qui nõ possũt igne di
uini amoris inflãmari. Hoĩes aridi qui nõ pos-
sunt aq̃ diuine grãe hũmectari.tales nõ pñt inco:
porari a xp̃o sed a diabolo. Diabolus enĩ cum sit
lapideus.lapides sibi incorporat. Iob.xli. Cor
eius indurabit̃ quasi lapis.¶ Alia vice esuriuit z
nõ habuit ad comedendũ nisi folia.ut habetur
Mat.xxi.de ficulnea que nõ habuit nisi folia cui
xp̃s maledixit. Sicut aũt xp̃s non comedit lapi-
des.i.corda dura.sic non comedit folia.i.uerba.
Arbor producit folia:gẽmas:flores:z fruct⁹.fo
lia sunt bona uerba.gẽme bone cogitationes.flo
res bone uoluntates.fructus bona opera. Sicut
igitur hõ non pascit̃ de foliis:nec de gẽmis:nec
de floribus sed de fructibus.sic deus nõ delectat̃
nec in nostris vbis:nec in cogitationibus:nec in
uolũtatibus:sed in bonis operibus.¶ Tertio xp̃s
quotidie esurit.s.nostrã cõuersionẽ z salutẽ. Istũ
cibum xp̃s tantũ desiderat q: etiaz illum ostiatim
mendicat. Apoc.iii. Ego sto ad ostiuz z pulso si
quis aperuerit mihi ianuam intrabo ad illũ z ce-
nabo cuz illo z ipse mecũ.i.ad scotũ siue ad sym
bolum. E In ista cena debet peccator tria fer-
cula ponere.s.contritionẽ:confessionem:z satisfa
ctionem. Deus autẽ ponit tria alia.s.remissionez
culpe.collationem gratie.z promissionez glorie.
Sed multi sunt de natura ioculatorũ qui semp
uellent comedere de alieno z nihil de suo.uellent
q: deus eis peccata dimitteret:gratiã suam tri-
bueret:z gloriam suã daret. Ipsi autẽ nec uolũt
habere contritionẽ:nec facere confessionem:nec
exhibere satisfactionem. ¶ Tertio xp̃s esuriendo
tentatus fuit. Quis autẽ sint multe cause q̃re xp̃us
uoluit tẽptari.apl̃s tñ principalem ponit dicens
Heb.iiii. Nõ enim habemus pontificem qui non
possit cõpati infirmitatibus nostris.tẽtatum aũt
per omnia zc̃. F Ex quo patet q: uoluit tenta-
ri ut tentatis z tribulatis melius sciret misereri.
nemo enim põt moueri ad compassionẽ z miseri
cordiam nisi aliorũ cognoscat miserias quas qui
dem põt cognoscere uel audiendo uel videndo uel
experiendo.sicut uerbi gratia.si audio q: passio il
lata sit grauis pena:iam illud scio per auditũ.z
tunc habentibus multũ compatior. Si autez vi
deo aliquem a dicta passione detentum: z video
ipsum in magna tribulatione cõsistere se horribi
liter agitare:z querulosis uocib⁹ cõclamare.iam
illud scio per visum,z tunc magis cõpatior.sed si
illam passionez in corpore meo patior:tunc illud
scio per experientiã.z tunc deinceps patiẽtib⁹ ma
xime cõpatior. Humanũ autẽ genus ante incar-
nationẽ xp̃i multas tẽtationes z miserias patieba
tur ppter qd sepe ad deũ clamabat z totum celũ
clamoribus replebat.z tunc deus eius miserias
lz ab eterno sciret.tñ quodammõ sciuit per audi
tum. Exo.ii. Ingemiscentes filii israel ppt̃ opa
uociferati sunt.z ascẽdit clamor eorũ ad deuz z
audiuit gemitũ eorũ.tũc de⁹ hũani generis cla-
morib⁹ excitatus de celo descẽdit z carnẽ assumẽs
in mũdũ uenit z trigintatrib⁹ annis in mũdo man
sit z nr̃as tẽtationes z miserias vidit.z sic illũ qd
sciebat per auditũ postea sciuit per visus.z tũc est
magis misericors fact⁹. Exo.iii. Vidi afflictionẽ
populi mei qui est in egypto:z clamorẽ ei⁹ audi-
ui z descendi liberare eũ. Tandẽ nostras tentatio
nes z miserias sciuit per experientiã:quia oĩa in
sua psona expertus fuit:z ideo factus est maxime
misericors. Expertus eniz est paupertatẽ:tentatio-
nem:lassitudinẽ:famẽ:tribulationẽ:z mortẽ. In
hiis eniz voluit nobis esse similis ut sciret melius
nobis misereri. Heb.ii. Debuit per oĩa fratribus
similari ut misericors fieret. Si igitur aliqs pau
pertate premit̃ scit mõ meli⁹ misereri:q: ipse paup
fuit.si aliquis tentat̃ scit ei mõ meli⁹ misereri. q:
ipse fuit tentatus. Si aliqs patitur tribulationẽ:
famẽ:lassitudinẽ:uel dolorem mortis.scit ei mõ
melius misereri:q: hec oĩa passus est ipse.z tenta
tus potens est z eis qui tẽtant̃ auxiliari. Heb.ii.
In eo eniz in quo passus est ipse z tẽtatus potens
est eis qui tẽtant̃ auxiliari. ¶ Quarto xp̃s tẽtatus
superauit z vicit. Vicit aũt tẽtationes ipsas eas in
suis principiis obuiando.nã mox ut in eũ diabo-
lus tentationes inferebat:xp̃s eas repellebat:sic z
homo mox ut diaboli suggestiões senserit.eas in
suo initio debet repellere. Nam ut dicit Hierony.
Lubricus est serpẽs antiquus:z nisi in capite te-
neatur totus statim illabitur. G Habet igitur
serpẽs infernalis caput.s.malam suggestionem.
habet corpus.s.malũ consensum.habet caudaz:
quia consumationem operis.ubi autẽ ponit ca-
put suggestionis statim ponit corpus cõsensus:z
ubi ponit corpus consensus statim ponit caudã
operis.z ideo in suo capite.i.in sua suggestiõe est
conterendus. In aliquibus igitur iste serpens est
quantũ ad caput:corpus:z caudam:q: ĩ.s.hñt
malas suggestiones:cõsensus:z opera. Sunt ta-
men qdã qui in ista quadragesima dimittũt pcc̃a
q̃ntũ ad opus.sed tñ post pascha ad illa redire
intendũt.isti amputauerũt serpẽti caudam:sed tñ
adhuc viuit in eis quãtũ ad corp⁹ z caput.i.qñ

ad cõsensus ꝛ suggestionẽ. Aliqui pcti vimittũt quãtũ ad opus ꝛ cõsensum. tenẽt tñ adhuc malas suggestiones. isti amputãt corpus ꝛ caudam. adhuc tñ viuit in eis quãtũ ad caput. sed si vis illum serpentẽ vincere: bñ studeas caput ei amputare. i. prauã eius suggestionẽ repellere. ꝛ tũc tibi nocere nõ poterit. nec quãtũ ad corpus. i. cõsensum. nec quãtũ ad caudã. i. opus. q; amputato capite suggestionis tota cõfracta est virt' infernalis serpẽtis ideo dicit Gen. iii. Ipsa cõteret caput tuũ. ℣ ℂ Quinto post victoriã ministeriũ angelor' accepit. ideo vi. Et ecce angeli accesserunt ꝛ ministrabãt ei. que ministratio triplr põt accipi. ℣ Primo de pali subductione ut sit sensus ministrabãt. i. sibi esurienti cibo subueniebãt. taliter cibã olim angeli helye ministrauerũt. ℣ Scõo põt intelligi de adoratione. ut sit sensus. sibi ministrabãt. i. tanq̃ deus supplicit' adorabãt. Iuxta illud ps. Adorate eũ oẽs angeli eius. ℣ Tertio põt intelligi de cõgratulatione. ut sit sensus. ministrabãt. i. sibi pugnanti cõgratulabant. vñ ps. Bñdicite dño oẽs virtutes eius ministri eius qui facitis voluntatem eius.

℣ Feria secũda prime hebdõe Sermo primus.

℟ Cum venerit filius hois in maiestate sua ꝛ oẽs angeli ei' cũ eo. Mat. xxv. Sicut dicit beat' Isidorus in li' de summo bono in quolibet iudicio tres psone requirunt. ℣ Iudex. ℣ reus. ℣ actor. ꝛ ideo in isto dei extremo iudicio iste tres psone requirunt. nã psona iudicis exprimit cũ dr. Cũ venerit filius hois in maiestate sua. Persona actoris: cũ dr. ꝛ oẽs angeli eius cũ eo. Persona rei: cũ dr. Et cõgregabunt ante eũ oẽs gẽtes. ℂ Iudex igit erit ps qui iuste iudicabit: cui' iudicia corrũpi nõ põt. A Quatuor enim modis ut dicit Isido. corrũpi iudicium ꝓtingit. i. timore: amore: odio: uel munẽ. ℣ Christi aũt iudicia nõ corrũpit timore q; potentissimus est. Job. xxii. Nunq̃ timẽs arguet te ꝛ veniet tecũ ad iudiciũ. immo quãto potentiores erũt tanto durius iudicia sustinebũt. Sap. vi. Potentes potẽ tq; tormenta patient. ℣ Scõo nõ corrũpet amore: qi iustissimus est. ideo pro fres suos. i. falsos rpha tentauit q. i. sit frater eor. ps. ℣ f nõ redimet. nec allegare filiũdinẽ q. i. sit hõ sicus eis. ideo subdit redimet hõ. ꝛ debet allegari interrogatiue ꝛ ride negatiue. nec eis allegã ualebit precũ multiplicitas. ideo subdit. nõ dabit placationẽ sui. nec sanguinis ei' hostias. q. ipm beatã cõspergũt. ideo subdit. ꝛ precũ redẽptionis ale sue. ℣ Tertio non corrumpet munere q; dixim' est. Prouer. vi. Nõ acquiescet cuiuslꝯ precibus nec suscipiet pro redẽptiõe dona plurima. Ver. Veniet dies illa in qua plus ualebũt pura corda ꝯ asyta uerba. cõscientia bona ꝯ marsupia plena. Aug. Expectat dies iudicii ꝛ aderit egregius iudex qui nullius potentis psonã accipiet. cuius palatiũ nullus epo uel comes uel abbas auro uel argẽto corrũpere poterit. ℣ Quarto non corrũpet odio: q; optimus est. Ideo enim qui optimus est odiũ habere nõ põt. ipse enim oia diligit que creauit. Sap. xii. Diligis oia que sunt. ꝛ nihil eorum odisti que fecisti. ꝛ q; diligit nõ odio sed cũ dilectione punit. ℣ Iste. i. Deus consolabor: sup hostib' meis ꝛ vindicabor de inimicis meis. ubi sic dicit glo. More pij pius punit ꝛ plãgit. ℂ Scõo ponunt actores siue accusatores qui erũt angeli nobis ad custodiã deputati. qui tanq̃ scientes oia mala que petores fecerũt ipsos grauiter accusabũt. Job. xx. Reuelabunt celi iniquitatẽ eius. B Preter autẽ istos. accusatores habũt pcta petores. i. diabolus. tot' mũdus. ꝛ ꝓpria scelus. De accusatione diaboli sic dicit Aug. Dicturus est aduersari' in iudicio. egregius ille iudex iudicia istũ meũ ee ob culpã qui noluit tuus ee per gfam. tuus per misericordiã. meus per miseriaz. tuus per passionẽ. meus per suasionẽ. tibi inobediens. mihi obediẽs. a te accepit imortalitatis stolã. a me accepit hic pannosam tunicã. tuã uestẽ vimifie. cũ mea huc uenit egregius iudex iudicia istuz ee meã: ꝛ mecũ vãnidũ esse. Et ponit diabolus quedam allegationes quas vult ostẽdere petorẽ vãnidũ ee secum. ℂ Prima est talis. tu obtulisti sibi gfam tuã. ego meã culpã. tuã gfam rcepisti. meaz culpã recepit. ergo debet esse meus. ℣ Secõa talis est. tu creasti eũ per naturã ideo deberet ee tuus: iz fecit se meũ per magnã suã culpã ꝛ miseriã. ideo debet ee meus. ℣ Tertia talis est. tu sustinuisti pro eo grauem passionẽ. ideo deberet ee tuus. ego vo obtuli sibi meã suggestionẽ. sed ipse tuã passionez rcepisti ꝛ meã suggestionẽ recepit: nõ debet ee me'. ℣ Quarta est talis. duo sunt. i. obedientia ꝛ inobedientia. Quicũq; ergo est tibi obediẽs ꝛ mihi inobediẽs est tuus. ꝛ tibi inobediẽs est meus. sed iste fuit tibi inobediẽs: ergo debet ee meus. ℣ Quinta talis est. tuũ est facẽ hoi uestẽ fulgidã virtutũ. meus est facẽ sibi uestẽ pannosam sordidam vitioz. Quicũq; aũt hñt uestẽ virtutũ est tuus. qui vo hñt uestẽ vitioz est meus. sed iste tuã ablecit ꝛ meã secuz portauit. ergo debet ee meus. ℣ Scõa accusator est totus mũdus: oia. i. elementa. Illud oñdit Dugo de scõ victore dicẽs. Celũ dicet: ego sibi lucem ministrauj ad solatiuz. Aer dicet. ego omne genus sibi vesti ad obsequiz. Aqua dicet. ego diuersa genera piscium sibi vesti ad usum. Terra dicet.

ego panẽ ꝛ vinũ vesti sibi ad nutrimẽtũ. Iõ ignis clamabit. a me cõburat'. Aqua clamabit. a me vemergat. Aer clamabit. a me uãtilet. Terra clamabit. a me absorbeat. Infernus clamabit. a me deglutiat'. Sap. v. Armabit oẽm creaturã cõtra insensatos. ℣ Tertius accusator: est ꝓpium scelus. Mala opa peccata que modo sunt occulta: erunt tũc pfitẽt: ꝛ suã accusabũt oẽm. Mã tinea uestimẽtorũ accusabit uanagloriosum. erugo metallorũ accusabit auarũ. Merces paupum defraudata accusabit tyrannũ violentũ. Iniquũ edificiũ accusabit usurariũ. De tribus primis dicit Jaco. v. Diuitie uestre putrefacte sunt: ꝛ uestimẽta uestra a tinea comesta sunt. Aurũ ꝛ argẽtũ uestrũ eruginauit ꝛ erugo eop in testimoniũ uobis erit. Et infra. Ecce merces operariop que defraudata est uobis clamat: ꝛ clamor eoruz in aures dñi sabaoth introiuit. De ligno dicit Abacuc. ii. Lapis de pariete clamabit: ꝛ lignũ qđ est inter iuncturas edificii rñdebit. B ℂ Tertio ponunt rei ipsi mali. i. a sinistris collocati qui erunt in multa angustia positi. Sicut ostẽdit Gregorius dicẽs. Q; ꝯ anguste erunt tũc vie reprobop. Supius erit iudex iratus. iferius horrẽdũ chaos. a dextris peccata accusantia. a sinistris ifinita demonia ad supplicia trahẽtia. in tus cõscientia mordẽs. foris mũdus ardẽs. Quid faciet petor: sic depẽsus: latere erit impossibile: apparere intolerabile. Et his patet q; petor nõ poterit fugere sursuz: q; ibi est iudex iratus qui gladio bis acuto qui de ore eius pcedit ipsum incidere. Nec fugere a dextris: q; ibi sunt peccata que ipm appẽderẽt. Nec fugere a sinistris: q; ibi sunt demones qui eũ ad supplicia traherent. Nec fugere uel abscõdere intra se: q; ibi est uermis cõscientie qui ipsum totũ corrodere. Nec fugere extra mundum: q; totus est plenus igne qui ipsum totũ cõsumere. Et iõ nõ restat nisi ut iferi' in fomacẽ cadat. Matth. xxv. Ibũt hi in supplicium eternum ꝛc.

℣ Feria secõa prime hebdõe Sermo secũdus.

℟ Sumi ꝛ nõ dedistis mihi mãducare. Sicut dicit beatus Aug. Si aliqs ee qui de tota sacra scriptura nihil sciret nisi solã istã lectionẽ pñtẽ: hoc solũ sibi sufficeret ad salutẽ: q; ibi cõtinent merita ꝛ demerita: pmia ꝛ supplicia bonop ꝛ malop. Quãtus in extremo iudicio ola sacra discutiant hois: tanqẽ solũ de elemosynis fit hic mẽtio. Et rõnẽ huius assignat Aug. in li'. Lomel. dicẽs. Tacet dominus ola recta facta iustop ꝛ oia mala iniquorum ꝛ solã laudat elemosynarũ largitionẽ ꝛ dñat aut diuatẽ. Quare hoc. q; ola crimina elemosyna redimunt: si tñ mores mutaueris. Pro pctis enim ꝯsideratione dicit Prouer. xvi. Pondus ꝛ statera iu-

dels vel sunt. Hebē explores mores in statera pōderare: eas quas inuenis nullius pōderis. i. nullibi saloris vel minoris in igne pirētur vel in celō. Illas aūt quas iuenīt eqlis vel maioris: thesauro reponit. ¶ Michael nāq; archigelus sue ecclie replicatiōē alas pōderabit que olim q̄ tuor ordinib' erāt. Mā quedā erāt inanes. quedaz semiplene. quedā plene. ādā supplent. Ille erunt inanes que nulla bona secū portauerūt. Talis appēdet: sibi dicet Dan. v. Appēsus es in statera: inuentus es minus habes. Talis precipit in tenebre infernī. Ille erūt semiplene que ad priam redūtur. sed ēt satisfactionē cōgruā morte preuentē nō implerūt. talis appēdet: sibi dicet. Appēsus es in statera: inuentus es multuz habens. Illi duo reponentur in thesauro celesti. ¶ Tertio iudex eternus culpas pōderatas sentē tiabit q̄ dicet. Discedite a me maledicti in ignem eternū qui paratus est diabolo: angelis eius. D Et qua sententia manifeste colligit q̄ implacabiliter, deus cōtra reprobos sit iratus. Dato enim q̄ reprobi sibi dicāt. Non sumus vīe digni regnuz uestrū possidere: tñ placeat nobis ut possimus ad pedes uestros manere. Rūdebit. Discedite a me. Dato q̄ sibi dicāt. Et si nos repellitis a vobis: saltē benedictionē uestrā nobis date. Rūdebit. Et vos maledictionē meā habeatis. Ideo subdit. Maledicti. Dato q̄ dicāt: saltē ad aliquē locū refrigerij nos mittatis. Rūdebit. In ignē. Dato q̄ subiungant: saltē breuē terminū nobis pfigatis. Rūdebit. Eternū. Dato q̄ dicāt: saltē aliquē bonū vsum nobis pficiatis qui clementer nos regat. Rūdebit. Qui paratus est diabolo. Dato q̄ subiūgant: saltē aliquā bonā societatē nobis date cū qbus possim" conferri. Rūdebit. Et angelis eius. Quasi dicat pro illo habentis diabolū malorē. pro socijs vltis demones minores. Sentēs aūt iustos cōtraria erit: cū dicet. Venite benedicti patris mei. ℣. Ac si dicat. Illis non. discedite a me. sed uobis dico. uenite ad me. Illis dedi meā maledictionē. sed uobis do meā benedictionē. Ideo venite benedicti. Illos mitto in ignē. uos introduco in regnū celeste. Ideo possidete regnum. Illis dixi ut maneāt in igne perpetuo: uobis dico ut mancatis in regno eterno q̄ paratū est vobis. Illis dixi ut habeāt in principē suum ipsum diabolū. uobis dico ut habeatis in principē uestrū patrē meū. Ideo venite benedicti patris mei. Illis dixi ut habeāt in socios demones infernales: uobis dico ut habeatis in socios angelos meos electos. illos feliceꝫ angelos de quibus victū est. Cum venerit filius hois in sede maiestatis sue: et oēs angeli eius cū eo. ¶ Quarto iudex eternus culpas sententiarum executioni mādabit: q̄ notat cum dicit. Et ibūt in supplicium eternū. iusti aūt in vitā eternā. E Quamuis autem modis quis se iuuare cōtra eum nitat ne sententia executioni mādet: aut per appellationē: aut per supplicationē: aut per querelā falsi: aut per in integrū restitutionē. Multo aūt illoz modoz dānati se iuuare vel defendere poterūt: qui illa sententia executioni mādet: aut per appellationē: aut per supplicationē: aut per querelā falsi aut per in integrū restitutionē. nō per appellationē: q̄ eoz crimina erant notoria: et in notorijs appellatio non habet locuz. Vtero. Videre dicet illa in qua facta nra ēt in quadā tabula picta demōstrabunt. nō per supplicationem: q̄ si oēs sancti pro ipsis supplicarēt deus nō audiret. Vtero. illi. Voli orare pro populo illo in bonū. qui gladio: fame: et pestē cōsumā eos. Jeb xvi. Nō parcā eis ḡbus potestibus: ad vēpēdā cōpositus. nō per querelā falsi ut dicit q̄ illa sententia lata sit per falsos testes iudice circūuento. q̄ sicut dicit Job. xviii. Saluatorē anime tue nihil fallit. Et ysaie. xxi. Ipse nouit decipientē: et eum qui decipit. nō per in integrū restitutionē. ut. s. ad statū pristinuz reducat. q̄ sicut dicit Deu. v. Impossibile est eos qui semel illuminati sunt: et gustauerūt donū celeste: et participes sunt spūs sci: et prolapsi sunt. s. per finalē ipenitētiā renouari rursus ad priam.

¶ Feria tertia prime hebde Sermo primus.

Cum intrauerit ihesus hierosolymaz cōmota est vniuersa ciuitas. ℣. Matth. xxi. Sicut patet in suprioribus. illud qd in illo euāgelio legitur factū fuit in vltima in ramis palmarū quādo scilicet dūs cū magno honore fuit receptus sed propter exhibitā reuerentiā non dimittit iniustitiā: q̄ templū intrauit: et oēs vēdentes: et emētes inde eiecit. nec ꝓpter seueritatem iustitie omisit suā misericordiaz q̄ ceros: et claudos sanauit. per qd vāt intelligi q̄ iudex: et pietatis. ꝓpter impetum sibi fauere nō debet dimittere iuste rigorē. nec ꝓpter rigorē iusti debet dimittere misericordie. In serie aūt huius euāgelii notat q̄ christus triam. Per que loca signat mentē humanā: q̄ debet esse pacifica: et tūc erit hierusalē que interpret visiōis. ii. Cor. vi. Vos estis templum dei viui: sicut dicit deus. Inhabitabo in illis: et inambulabo inter eos. Templum aūt dicit ecclesiā. ut. xxi. Et templum non vidi in ea. Templum aūt dicit ecclesiā militantē. Templum aūt dicit ecclesiā triumphantē. Templum aūt dicit ecclesiā militantē et triumphantē. Templum aūt dicit ecclesiā militantē et triumphantē et ecclesiā militantē et triumphantē. Templum aūt dicit ecclesiā militantē et triumphantē et ecclesiā militantē et triumphantē et ecclesiā militantē et triumphantē. Templum aūt dicit ecclesiā militantē et triumphantē et ecclesiā militantē et triumphantē et ecclesiā militantē et triumphantē et ecclesiā militantē et triumphantē. Templum aūt dicit ecclesiā militantē et triumphantē et ecclesiā militantē et triumphantē et ecclesiā militantē et triumphantē et ecclesiā militantē et triumphantē et ecclesiā militantē et triumphantē. Templum aūt dicit ecclesiā militantē et triumphantē et ecclesiā militantē et triumphantē et ecclesiā militantē et triumphantē et ecclesiā militantē et triumphantē et ecclesiā militantē et triumphantē et ecclesiā militantē et triumphantē. Templum aūt dicit ecclesiā militantē et triumphantē et ecclesiā militantē et triumphantē et ecclesiā militantē et triumphantē et ecclesiā militantē et triumphantē et ecclesiā militantē et triumphantē et

ne equali satisfactione vt Rom. vi. Humanū vi-
co ppter infirmitatē carnis vte. Sicut enī arbusti
sic mēbra vestra fuere immūdicie t iniquitati ad iniq
tatē. ita nūc exhibete mēbra vestra iustitie in
sanctificationē. Oī aūt est maior ḡ videant pec-
cata regrete ēe valet illa satisfactio ad remissio-
nē culpe t ad eum mūl glorie. de qua vī Luc. vi.
Mēsuram bonā t confertā t coagitatam t super
effluentem dabunt in sinum vestrum.

¶ Feria tertia prime hebdomade Sermo scds.

Domus mea domus ōronis vocabit. Abscōp dōs in ieru
salē ibat statis ad rēplū pperabat. per hoc nos instruēs ut qs ad aliquē locū imus: pmo ad
ecclīas pgē debem⁹. Postḡ ad rēplū iuit fide oōs
vēdētes t emētes de rēplo eiecit. Sacerdotes vo
ppt auaritiā eōdinauerāt ut in porticu rēpli oues
t boues t colūbe vēderent ne alīḡ ex defectu ho-
stie sacrificia intermittere cogerent. t si forte aliqui
ad emēdū pecuniā nō haberēt eōdinauerūt ut ibi
nūmulari ēbt qui eis mutuarēt. Xps aūt facto
flagello de funiculis oēs illos eiecit. Et sicut vīt
Piero. Inter cetera miracula que fecit xps illud
fuit potissimū. t ḡ vn⁹ hō cū tāta ptāte vēdētes t
emētes eiecit: t mēsas nūmulariop: t cathedras
vēdētū colūbas euertit. ḡ miḡ fuit quō iudei ista
fieri pmiserūt. Ad qō dicit Piero. q a facie xpi
qdā fulgor mirabilis pcedebat qui oēs in terrorē
puertebat. t sibi ptradicē nō audebāt. nusqḡ legit
q tātaz vindictā exercuerit sicut hic. multa enī ob
probria sepe audiuit. multas iniurias sustinuit t
nunqḡ vindictaz expetit nisi mō t ratio est: q: ille
alie iniurie erāt sue ppie. t iō eas vidicare noluit
ista aūt erat iniuria patris. t iō cī seuere vindica-
uit ut doceret nos q iniurias pprias debem⁹ re-
mittere. iniurias vo dei seuere vindicare. Nos au
tē; ecōtrario facim⁹ q de iniuriis dei nō curam⁹.
xps aūt implacabiliter plegmur. clicīdo autem
xps oues t boues de rēplo vīt qō supa posita est.
domus mea. do. ora. noca. A Et quo vbo ha
bet q ecclīa dei ad duplex officiuz edificatur. s.
ḡ deo ad habitādū. ideo dicit. do. mea. idest mihi
ad habitādū electa. ḡ t dei ad orādū. Ideo subdi
tur. Dom⁹ ōronis vocabit. ¶ Est igit dom⁹ dei
tur. Dom⁹ ōronis vocabit. ¶ Est igit dom⁹ dei
ecclīa q in ipsa habitat. Iurta illud. ij. Paral.
vii. Elegi enī; t sanctificaui locū istū ut sit nomē
meū ibi in sempiternū. Et permaneant oculi mei t
cor meū ibi cunctis diēb⁹. Oculi quoḡ mei t
aperti t aures nee erecte ad ōronē eī⁹ qui in lo-
co isto orauerit. B Et quia vbis habet q de⁹
in ecclīa ponit nomē suū: cor suuz: oculos t au-
rem. ḡ Nomē suū ibi ponit: qa a seipso cū nolari uo
luit. Sicut enī; domus in qua habitāt superbi vo-
cari pōt domus luciferi. t dom⁹ illa in qua hab-
tant usurarij: dom⁹ māmonē. t dom⁹ in qua
bitāt immūdi: dom⁹ asmodei. t taberna pōt voca
ri domus beelzebub: q: ppter multitudinē epula
ruz ibi cōuenit multitudo muscaz. Sic dom⁹ in
qua habitāt fideles t pueniē t deuoti vī domus
dei. Ben. xviii. Nō est hic aliud nisi dom⁹ dei zc.
ḡ Secdo in ecclīa cor suū posuit. i. amorē suuz. Et
iō multū pro malo hēt qī aliqa alīqua illicita exer
cet ibi. Sicut pater hic qī de templo vēdētes t emē
tes eiecit. Legit in historijs q pōpei portiū tēp
pli dei in stabulū equorū suorū puertit: t usq ad
tps illud semp fuit victor hostiū. nunqḡ postea pu
gnauit qn semp vinceret. ḡ Tertio deus in eccle
sia posuit oculos suos qbus videt genuflexiones
t elemosynaz largitiones: qbus etiā videt orna-
mētoruz pōpas t uanitates. Amb. Qui in eccle
vult erudiri amota a se pōpa ēlimare se debet ut
dei misericordiā puocet. Habitus nāqḡ supbi nec
imperat: nec de se recta credi facit. t ḡ tot magis
mulier hōsti splēdescere videt: tāto magis a deo
despicit. Legitur Hester. xv. q cū hester regina se
ornasset t depinxisset ut regi assuero placeret: ipse
ecōuerso regē in irā conuertit. sed colore roseo in
pallorem cōuerso ipm placauit. Sic t qī mulier
vultū suū pingit: deū offēdit. sed qī de vultu suo
nō curat: deū placat. ḡ Quarto de⁹ in ecclesia po-
suit aures suas qb⁹ audit oīones deuotorū ḡ fue
rit vīt. Audiui oīonē tuā: t lachrymā tuaz vidi.
Mal⁹ etiā audit uerba detractorū. ¶ Legitur de
sancto Syro Januēsi. epīscopo q semel in eccle
sia cōsistens in risuz maximū est ꝓuocat⁹: asserēs
se vidisse demonē qui uerba loquentium in ecclesia
scribebat. Et cū carta deficeret t ille dentib⁹ eam
elongare uellet: carta subito fracta fuit. t ille cum
capite suo sic ad murū percussus ut sonit⁹ collisio-
nis audirē: t vulnus capitis sequerē. Audit t il
los clericos t monachos qui negligēter cantāt:
t psalmos t uersus t lectiones multas omittūt.
¶ Legit q quidā sanctus monach⁹ vidit quendā
demonē nomine Titinillū. per sedes monachop
discurrentē qui videbat aliqua colligere t in sue
culo recondere. Qui a sancto viro adiuratus vī
te se colligere omissiones psalmoz. t quolibet vic
mille vicibus saccum adimplebat. Unde de hoc
qdam secit huiu modi uersuz. ḡ Fragmina psal
morum titinillus colligit horū. ḡ Quotidie mille
vicibus se sarcinat ille. ¶ Secdo ecclesia construc
ta est ad ad. randū. Deus enim orationes fide-
lium in ecclesia orantiū libēter exaudit. Unde vī
citur. ij. Paral. vi. Quicūqp orauerit in loco illo

exaudiet de habitaculo tuo. ¶ Dicit tñ Beda
q tribus de causis ōnes non exaudiri.
ḡ Primo quādo petimus indigna. i. ea que nō de
cet deū dare: t nobis nō expedit accipe. ut sunt tē-
poralia. Exēplo. Illa pete a deo que tib⁹ expediāt
accipe t illū decet dare. Si aūt semp tu petis ter
rena: aut difficile impetras: aut forte non ipetras.
Quomodo enim illa tibi pstabit libēter non hōi:
quem habere admonet ut pēnit⁹. ¶ Legit in fa
bulis poetarum q mida rex petiit ab apolline deo
suo ut quqd tāgeret aurū fieret. Et pcessit ei.
Cū ergo cibū t potū tāgeret manibus uel labijs:
statim uertebat in aurū: t sic mortuus est. Per
qō vaē intelligi q auarus semp diuitias desiderat:
que tñ sunt sibi causa mortis. Iurta illud. j. Tim.
vi. Qui uolūt diuites fieri incidūt in tēptationes t
in laqueum diaboli: t in desideria multa t nociua
que mergūt hoīem in interitū t pditionē. Et ib
dē. Que mergūt hoīes ad interitū. ḡ Secdo oīo
nes non exaudiunt qī peccauimus indigne. i. existen
tes in aliquo crimine. Ysa. j. Cū multiplicaueritis
oīones nō exaudiā. Manus enim uestre sanguī-
ne plene sunt. Thren. i. Oppositi nubem tibi ne
trāsiret oīo. Zacha. v. Misit massam plumbi in os
amphore. i. olei. t dixit. Hec est iniquitas. B Et
his habet q peccatū assimilat sanguini: t nubi: t
plūbo. Quia igit peccatuz est tanqḡ sanguis: ideo
oīonē cōmaculat ut nō audeat in cōspectu dei ap
parere. Quia etiā peccatū est tanqḡ nubes: nō oīo-
nem obcenebrat. t ideo nescit per vīa dei incedere.
Quia etiā peccatū est tanqḡ plūbū: ideo oīonē ag
gravat inclīa ut nō possit in celū ascēdere. ḡ Ter
tio oīones nře nō exaudiunt qī petit pro indignis.
i. pro peccatoribus qui sunt in ppōsito peccādi. Jō
Joā. ir. Scimus q: peccatores deus non audit.
Piere. xv. Si steterint moyses t samuel coram me:
nō erit aīa mea ad populū istū. ¶ Exēplū legit in
vitas patrū q cū qdā grauiter tēptaret t quam san
ctus pater pro eo oraret t tēptatio nō recederet: vi-
dit sanctus pr̄ deo sibi revelāte q ipse fornicatio
nis in diuersis formis mulierū coram illo fratre lu
debat t ille talibus applaudebat: nec in aliquo reī
stebat. Vidit etiā ipsum angelū increpāte qre non
resisteret t quare se nō iuuaret. Tūc dixit pater illi
fratri. Inuenī causaz quare oīones mee quas pro
te faciebā nō exaudiunt q: nō es vignus. Oportet igit q te adiuues q eop⁹ macereo t tēptationi-
bus resistas: qō cum ille fecisset sanatus est.

¶ Feria qrta prime hebdō Sermo primus.

Nolumus a te signū videre, qui
Magister volumus a te signū videre, qui

sunt cõuerti ad pdicationẽ ueritatis: sed ipsa uer-
ba dei que fastidiũt. Iuxta illud ps. Oẽm escã ab-
hominata est aia eoꝝ. Aut in memoriã nõ recon-
dũt. Aggei.i. Qui mercedes congregauit.i.uer
ba dei que sunt merces vite eterne. misit eas in sac
culũ pertusum. aut certe opibus cõplere cõtẽnunt.
Iaco.i. Estote factores u'bi ⁊ nõ auditores tñ
fallẽtes uosmetipsos. ¶ Tertio nolunt cõuerti per
odorẽ sctitatis ⁊ vite. Fama enim sctitatis xpi tan
ta fuit q ad se oẽs cõuertere debuit. Si eniꝫ fama
sapiẽtie salomonis reginã austri ad se traxit: mul-
to fortius fama xpi qui fuit sapiẽtior ⁊ sanctior sa
lomone oẽs ad se trahere debuit. Ideo dicit. Re-
gina austri surget in iudicio cũ generatione ista ⁊
cõdẽnabit eã: q: uenit a finib' terre audire sapiẽtiã
salomonis. ⁊ ecce plus q salomon hic. Odor qui
dẽ fame xpi assimilat odori cedri: myrrhe: ⁊ vinee
Eccl.xxiiii. Quasi cedrus exaltata sum in libano.
Ibidẽ. Quasi myrrha electa dedi suauitatẽ odo-
ris. Ibidẽ. Ego quasi vitis fructificaui suauitatẽ
odoris. Odor autem cedri fugat serpẽtes. Odor
myrrhe fugat uermes. Odor vinee fugat buso-
nes. ¶ In xpo autem fuit magna pauptas. ma
gna humilitas. ⁊ maxima puritas. Odor igit sue
paupertatis est sicut odor cedri. ⁊ ideo debet fugare
oẽs serpẽtes. i. oẽs motus auaritie. Sicut eni ter-
rã comedit serpẽs: sic auarus semp terrena cõcu
piscit. Sed odor paupertatis xpi debet mutare eius
aiũ serpẽtinum ut terrena nõ diligat sed celestia
cõcupiscat. Paupertas etiã xpi apparuit in natiuita
te: q: in psepio reclinatus. In vita: q: nulla ppria
domo fuit dotatus. In morte: q: in alieno sepul-
chro fuit sepult'. Matth. viii. Vulpes foueas ha-
bẽt. Christus in morte nõ habuit foueã ppriã: sed
alienã. Volucres celi nidos. xps in natiuitate non
habuit nisi psepe asperũ. Filius aũt hois non ha
bet ubi caput suũ reclinet: idest domũ ppriam ad
habitãdũ. Odor humilitatis est tanq odor myr-
rhe qui debet expellere uermes. i. motus supbie.
Non est enim aliqs uermis qui ita corrodat sicut
supbia. que qdem rodit in aia nr̃a merita. Ecc. vi.
Nõ te extolles in cogitatione aie tue uelut taurus
ne forte elidat virtus tua per stultitiã. ⁊ folia come
dat ⁊ fructus tuos pdat: ⁊ relinq̃ris uelut lignuꝫ
aridum in heremo. Odor igit humilitatis xpi de
bet expellere istos uermes supbie. Matth. xi. Di-
scite a me q: mitis sum ⁊ humilis corde. Augu'.
O pellis morticina qd tẽderis. o sanies fetida qd i
flaris. princeps tuus humilis ⁊ tu superb'. Odor
sue puritatis est sicut odor vinee qui expellit buso
nes. i. motus luxurie. Dicit ad litterã q de genita
libus hois mortui sepe nascunt busones. Unde
in foueis sepe busones inueniunt. Puritas igitur
christi debet expellere istos busones diaboli. Chri
stus enim semp puritatem dilexit. ⁊ in ortu suo: q:
de purissima matre nasci uoluit. ⁊ in vita: quia ip
sam seruauit puritatem ⁊ docuit. Matth. v. Bea
ti mũdo corde: quoniã ipsi deum videbũt. Et in
morte: q: in lintheis purissimis corpus suum in-
uolui uoluit. ⁊ modo regnat in celo: q: non nisi in
mũdis corporibus requiescit. Sap. vii. In ani-
mas sanctas se transfert. ¶ Tertii de genere malo
rum sunt illi qui recidiuãt sepe. Sepe enim cõtin
git q homo ad penitẽtiam redit: ⁊ tunc immun-
dus spiritus ab eo recedit. Ille autem circuit per
corda sanctorum si forte in eis habitare possit. Et
hoc est quod dicit. Cum immũdus spiritus exie-
rit ab hoie ambulat per loca inaquosa ⁊c. D Dia
bolus enim non habitat nisi in corde vmbroso ⁊
uacuo ⁊ humido. Iuxta illud Job. xl. Sub vm-
bra eius dormit in secreto calami: ⁊ in locis hu-
mentibus. Corda autem sanctoꝝ non sunt vm-
brosa: sed fulgida claritate virtutũ. Non sunt ua-
cua: sed plena abũdãtia bonorum operuꝫ. Nõ hu
mida: sed arida ab humore deliciarũ. Et ideo re-
dit ad primos vnde exiuit. Sed tamen inuenit do
muꝫ cordis illoꝝ uacuã: scopis mũdatam ⁊ orna
tam. Tria nãqꝫ sunt necessaria cuilibet penitenti.
scilicet bonoꝝ operum exercitatio. cordis purifi-
catio. ⁊ honesta cõuersatio. Quãdo igit quis ha-
buerit ista diabolus non inuenit qua parte intrare
possit. Sed si aliquod foramen inuenit: mox intra
re conat. Sepe igit cõtingit q penitẽs domuꝫ cõ
scientie sue mũdat scopa cõfessionis: ⁊ cõuersatio
nem exteriorẽ ornat moribus honestis. Sed ta-
men uacat ab opibus bonis. Et hoc est quod di-
cit. Inuenit eam uacãtẽ ⁊ scopis mũdatã ⁊ orna-
tam. Et q: foramen inuenit: ideo septẽ spũs. i. se-
ptẽ pctã mortalia secũ assumit: ⁊ in domũ illius i
trat: ⁊ sic homo periculosissime recidiuat. Et hoc
est quod dicit. Et fiunt nouissima hominis illius
peiora prioribus.

¶ Feria qrta prime hebdõe Sermo secũdus.

q Uicũqꝫ fecerit uolũtatẽ pris mei
qui in celis est: ipse meus
frater ⁊ soror ⁊ mater est. Supius domi-
nus egit de generatione maloꝝ: hic agit de gene-
ratione bonoꝝ. De qua duo ostendunt. ¶ Primo
quãte sint sctitatis: cum dicit. Quicũqꝫ fecerit uo
lũtatẽ ⁊c. ¶ Scđo quãte sint dignitatis: cum sub
dit. Ipse meus frater ⁊ soror ⁊ mater est. ¶ San
ctitas igit illoꝝ qui sunt boni cõsistit in eo q dei
faciũt uolũtatẽ. Et sicut in generatione malorum
sunt tres differẽtie qui dei resistũt uolũtati: scili-
cet curiosi: duri: ⁊ recidiuãtes. sicut dictum est in
sermone supiori. A Sic in generatione bonoꝝ
sunt quatuor differẽtie qui dei faciũt uolũtatem.
Has assignat aplus Roma. xii. dicẽs ut probetis
que sit uolũtas dei bona: bñplacita ⁊ pfecta. Nõ
autẽ dicit bñplacẽs includit etiam placẽs. Sunt
igit qui faciũt uolũtatẽ dei bonã: ⁊ isti sunt boni.
Alii qui faciũt uolũtatẽ ⁊ placẽtẽ: ⁊ isti sunt melio
res. Alii qui faciũt uolũtatẽ dei bñplacẽtem: ⁊ isti
sunt optimi. Alii qui faciũt dei uolũtatẽ pfectã: ⁊
isti sunt poptimi. Volũtas dei bona cõsistit in vi-
tãdo phibita. i. pcepta negatiua. Sicut non oc-
cides. nõ mechaberis. nõ furtũ facies ⁊c. Volun
tas dei placẽs cõsistit in faciẽdo pcepta affirmati-
ua. Sicut honora patrẽ ⁊ matrẽ. Estote misericor-
des. Date ⁊ dabit uobis. Et ad ista implẽda indi-
get qlibet timore ⁊ amore. Nam timor inducit ho
minẽ ad vitãdũ mala. Prouerb. xiiii. Per timorẽ
dñi declinat oĩs homo malũ. Amor enim incitat
hoiem ad seruãdũ dei pcepta. Joã. xiiii. Si dili-
gitis me mãdata mea seruate. Volũtas dei bene-
placẽs cõsistit in cõseruãdo dei cõsilia: scilicet con
siliũ paupertatis: castitatis: ⁊ obediẽtie. Voluntas
dei pfecta cõsistit in seruando superogata. Sicut
quãdo quis cõsilio paupertatis supaddit nihil ha-
bere seu cõseruare: relinquere supflua ⁊ etiam ne-
cessaria. Cõsilio castitatis supaddit non tñ serua
re castitatẽ cõtinẽtie: sed etiã virginalẽ mũditiam.
Cõsilio obediẽtie supaddit seruare obediẽtiã non
tñ usqꝫ ad dãna rerũ: sed usqꝫ ad mortẽ. B Di
gnitas aũt huius generationis bonoꝝ cõsistit in
hoc q sunt fratres: sorores: ⁊ mres xpi. Et istã di
gnitatẽ habet homo ⁊ seruãdo dei uolũtatẽ: ⁊ ha-
bẽdo cũ xpo eãdẽ nature cõformitatẽ. Nam seruã
do dei uolũtatẽ efficit hõ frater: soror ⁊ mater xpi.
Tũc igit hõ est mater xpi quãdo in cordibus alio
ruꝫ xpm generat. Talis mr erat qui dicebat Gal.
iiii. Filioli mei quos iterum parturio donec for-
met in uobis xps. Tũc est frater ⁊ soror xpi qñ fa
cit cũ xpo eiusdẽ patris uolũtatẽ. Nam xps facit
uolũtatẽ patris. Joã. vi. Descẽdi de celo nõ ut fa-
ciã uolũtatẽ meã: sed uolũtatẽ eius qui misit me.
Nos etiã petimus ut dei uolũtatẽ faciam'. Mat.
vi. Fiat uolũtas tua sicut in celo ⁊ in terra. ¶ Se
cũdo homo acqsiuit istã dignitatẽ ut scilꝫ vir di-
cat frater xpi: ⁊ mulier soror xpi ppter eãdẽ natu-
re conformitatẽ: ppter qđ xps uocat suos fratres
dicẽs. Narrabo nomen tuũ fratribus meis. E
¶ Ex quo videt q inter deũ ⁊ hoies est maior fra-
ternitas ⁊ maior affinitas ⁊ maior cõsanguinitas
q inter deũ ⁊ angelũ. Est enim fraternitas maior:
qđ patet ex hoc q fraternitas que causat ex altero
parentum est magna. que autẽ causatur ex utroqꝫ
parẽtum est maior. Angelus est frater christi tñ
ex parte patris celestis qui est pater christi: scilicet
per eternã generationẽ. ⁊ angeloꝝ scilicet per crea
tionem. Homo vero est frater christi ex parte patris
sicut ⁊ angelus. ⁊ ex parte matris: q: virgo beata
est mater christi ⁊ nostra. ¶ Secũdo inter deum ⁊
hoiem est maior affinitas q inter deũ ⁊ angelum.
Affinitas enim que causat dando tñ: aut recipiẽ
do tñ est magna. Sed que cõtrahitur ex utroqꝫ
modo: dãdo scilicet ⁊ recipiẽdo est maior. Sed de
us filiam scilicet imaginẽ suam ⁊ similitudinẽ an
gelo dedit quãdo ipsum ad similitudinẽ suam cre
auit. Homini vero ⁊ imaginẽ suam dedit ⁊ insuper
sororem nostrã: scilicet humanaꝫ naturã filio suo
accepit. Hiere. xxxi. In charitate ppetua dilexi te
ideo attraxi te miserans. ¶ Tertio inter deũ ⁊ homi
nem est maior cõsanguinitas q inter deum ⁊ an-
gelum. Attinere vero vni ex vna linea est magna cõ
sanguinitas. ex duabus lineis est maior. Quãdo
deus angelũ ad imaginem suam creauit: tunc ip
sum de progenie sua quodãmodo fecit. Hominẽ
vero ⁊ de suo genere fecit. Iuxta illud Act. xvii. Ipsi
us enim genus sumus. Et insuper de nostro ge-
nere se fecit. Romaũ. i. Qui factus est ex semine
dauid sm carnem Quia igit inter deum ⁊ homi
nem est tãta fraternitas: affinitas: ⁊ consanguini-
tas: ideo talis parentela erit homini ad magnam
securitatem in iudicio. ⁊ ad magnã felicitatem in
regno. ¶ Primo quidẽ erit ei ad magnã securita
tem in iudicio. Valde enim homo iustus secu-
rus esse potest in iudicio: qui fratrẽ suum iustuꝫ iu
dicẽ esse videbit. Bernar. Puto quia iam me sper
nere non poterit os ex ossibus meis: ⁊ caro de car
ne mea. Demones quidẽ in iudicio videbũt chri-
stum tanq iudicẽ punitẽtem: angeli videbunt ip-
sum tanq dñm presidẽtem. Sed homines vide-
bunt ipsum tanq fratrem dñm de sua progenie
descendẽtem. Quia sicut dicit Hebre. ii. Nusq
angelos apprehẽdit: semen abrahe apprehendit.
¶ Secũdo ista talis fraternitas ⁊ parẽtela erit ho
mini ad magnam felicitatem in regno. Legitur
Genes. xliii. q ioseph in cõuiuio suo dedit maio-
res partem beniamin qui erat frater suus ex utro
qꝫ parente: q ceteris qui erant fratres sui ex alte-
ra parentela. Christus enim angelis qui erant fra
tres sui ex parte patris celestis dat vnam partem:
scilicet refectionem in sua deitate. Homini vero dat
duas partes: scilicet refectionem in sua deitate in
qua reficit anima. ⁊ refectionẽ in sua humanita-
te: in qua reficient oẽs quinque sensus corporis.
Nam visus reficit in vidẽdo christi faciem ita ut

quilibet dicat Hester. v. Valde mirabilis es dñe t
facies tua est plena grãe. Olfactus reficiet in sen
tiẽdo odorẽ xpi: ita ut quilibet dicat Cant. i.
Trahe me post te. curr. iodo. vnguẽ. tu. Gu. refi
ciet loquẽdo ore ad os cũ xpo ita ut qlibet dicat.
Q̃ dulcia faucib⁹ meis elo. tua sup mel tc. Audi
tus reficiet in audiẽdo dulcissimã vocẽ xpi ita ut
qlibet dicat Cant. ii. Sonet vox tua in aurib⁹ me
is. Vox enĩ tua dulcis. Tactus reficietur in tan
gendo t amplexãdo uestigia xpi ita ut quilibet di
cat Cant. iii. Tenui eum nec dimittam.

¶ Feria quĩta prime hebdomade Sermo xvi.

d Icebat iesus ad eos qui crediderũt ei iudeos. Joã. viii. Dum
quadam vice dñs pdicaret. erãt ibi discipu li
sui. erãt etiã ibi qdaz de iudeis de nouo conuersi.
Dñs igit direxit sermones suos ad illos qui de no-
uo fuerãt cõuersi dicẽs. si uos mãseritis in sermone
meo tc. Quib⁹ ostẽdit q si sermonẽ suũ bñ serua-
uerint tria bona ide cõsequent. A ¶ Primo q
erũt uere discipuli sui. iõ dicit. si manse. in sermo
ne meo ue. discipuli mei eritis. Audire enĩ libẽter
t retinẽ vba dei indicat q hõ sit uere discipulus
dei. Joã. viii. Qui ex deo est vba dei audit. ¶ Se-
cũdo q cognoscẽt ueritatẽ dei. Vñ subdit. Et co
gnoscetis veritatẽ. Verbũ dei intellectũ illuminat
ut qs ueritatẽ dei cognoscat. ps. Lucerna pedib⁹
meis uerbũ tuũ. ¶ Tertio q liberãtur a seruitute
pctĩ. iõ subdit. Et vitas liberabit uos. Verba enĩ
dei diligẽter recondita faciũt vitare pctã. ps. In
corde meo abscõdi eloqa tua ut nõ pec. tibi. Ista
audiẽtes qui erãt ibi t qui nõdũ erãt cõuersi graui
ter tulerũt: maxime pro eo q dixerat. t vitas libe-
rabit uos. putãtes xpm de carnali liberatione di-
cere. t q ipsi serui eẽnt. t pper hoc iter ipsos iu-
deos t xpm lõga disputatio orta est. tota enim ista
disputatio non est nisi de libertate t fuitute. iudei
enĩ uolebãt ostẽdẽ se eẽ liberos. xps aũt ostẽdit eos
eẽ seruos. B Ostẽdũt igit se eẽ liberos: q hñt
triplicem libertatẽ. ¶ Primo libertatẽ que causat ex
carnis ppagatione. q hñt liberũ patrẽ dicẽtes. se
mẽ abrahe sum⁹. t ifra. Pr noster abrahã ẽ. ¶ Se
cũdo dicũt se hẽe libertatẽ ex animi virtute: cũ di
cũt t nemini fuim⁹ vnq̃. ac si dicãt. tãe sum⁹
magnanimitatis t virtutis q nullis nationib⁹ vnq̃
uoluim⁹ fuire nec subiici nisi deo. Vbi dicit Glo.
mẽtiunt: q ioseph fuiuit in egypto. plꝰs fuierunt
in luto. & fuierũt cesari in tributo. ¶ Tertio di-
cũt se hẽe libertatẽ que causat ex diuina filiatione
t adoptione cũ dicũt. nos ex fornicatione nõ su-
mus nati. vnũ patrẽ hẽm⁹ deũ. Ex his igit tri
bus uolũt ostẽdere se liberos eẽ. t q ex libero pa-
tre nati sunt: q hñt libertatẽ animi: t q sũt in dei
filios adoptati. xps aũt ostẽdit q nullã de istis li-
bertatẽ hñt. ¶ Et primo ostẽdit q nõ hñt liberta-
tẽ illã que causat ex carnis ppagatione: quia lz
abrahã pater eorũ fuit ipsi tñ de ei⁹ filiatione dege
nerãt eo q ipm in suis opib⁹ nõ imitant. Abrahaz
enĩ tria opa cõmẽdabilia fecit. Unum qñ ad dei
pceptũ filiuz suũ imolare voluit. Scdm qñ deo
pmittẽ obediuit dicẽti sibi Gen. xii. Exi de terra
tua t de cognatiõe tua. Tertiũ q deo credidit di
cẽti sibi. Semini tuo dabo terrã hãc. Abrahaz igit
ad dei pceptũ filiũ suũ occidere uoluit: sermoni
dei obediuit: t ueritati dei credidit. Judei ergo
cõtra pceptũ dei uolebãt xpm occidẽ. Unde ait.
scio q filii abrahe estis. sed qritis me iterficẽ. ser-
moni xpi nolebãt ol edire. Vñ subdit. q fmo me
us nõ capit in uobis. glo. interl. quia est sicut ha-
mus qui dũ capit capit: t vitati quã eis pdicabat
nolebãt credẽ. Vñ sbdit. Si filii abrahe estis opa
abrahe fa. Nũc aũt qritis me interficẽ hoiez qui
ueritatẽ locut⁹ sum uobis quã audiui a deo. hoc
abrahã nõ fecit. ¶ Scdo oñdit q nõ hñt illã liber
tatẽ que causat ex animi virtute: q sũt serui pctĩ.
Vñ ait. qui facit pctm seruus est pctĩ. ii. Petri. ii.
A quo qs supatus est huius t seruus est. t q fui
sunt: iõ sunt exheredãdi. Vñ subdit. Seruus nõ
manet in domo in eternũ. Istã aũt libertatez non
pñt assequi nisi per filiũ. vñ subdit. si ergo fili⁹ uos
liberauerit: uere liberi eritis. Gal. iiii. qua liberta-
te xps uos liberauit. ¶ Tertio ostẽdit q nõ hñt il
lam libertatẽ que causat ex diuina filiatione. ¶ Si
enĩ deus eẽt pater eorũ tũc xpm diligerent tanq̃
filiũ suũ. Vñ ait si de⁹ pater uester eẽt utiq dili
geretis me. ego eniz ex deo pcessi t ueni sicut fi-
lius a patre per eternã generationẽ. ps. Dñs dixit
ad me fili⁹ meus es tu. ¶ Scdo diligerent tanq̃
nũciũ t legatũ suũ. Unde subdit. Neq a meipso
ueni. Hiere. xlix. Auditũ audiui a deo t legat⁹ ad
gẽtes missus sum. ¶ Tertio diligerẽt eum tanq̃
uerbũ suũ. q fili⁹ est uerbuz pris. Vñ subdit qre
loqlaz nõ cognoscitis. q. d. debetis me cognoscẽ
q ego loquor uerba patris mei: cũ sim uerbũ pa-
tris mei. Eccl. xxiiii. Ego ex ore altissimi prodii.
sicut autem iudei ex inuidia non poterant videre
xpm. iuxta illud Sap. ii. Grauis est nobis ad vidẽ
dum. sic ex inuidia nõ poterant eũ sustinẽ uel eũ au
dire. t iõ sbdit. q nõ potestis audire fmonẽ meũ.
Postq̃ xps ostẽdit q nõ hñt istas tres libertates
qbus gloriabant. nec libertatẽ originis. nec virtu-
tis. nec diuine filiationis. Cõsequẽter ostẽdit quã
tuz defecerũt: q de filiatione dei trãsierũt in filia
tionẽ diaboli. t qui cõsueuerãt hẽe patrẽ celestem

dei: nõ hñt patrẽ diabolũ infernalẽ. Vñ subdit.
Vos ex patre diabolo estis. q aũt diabolus sit pr
eorũ ostẽdit: q ipm in trib⁹ imitant. ¶ Ille enĩ
est iniquus in desiderãdo. crudelis in occidẽdo. t
mẽdax in fallẽdo. Eodẽ mõ se hñt iudei in xpm.
¶ Diabolus enĩ est iniqu⁹ in desiderãdo. sic t iu-
dei cõtra xpm inique cogitãdo. vñ dicebat. Desi-
deria patris uestri vultis facẽ. Hiere. xviii. Ueni
te t cogitem⁹ cõtra iustũ cogitationes. ¶ Secũdo
diabolus est crudelis in occidẽdo. Eodẽ mõ iu-
dei xpm occidẽ disponebãt. Unde subdit. ille ho-
micida erat ab initio. ubi dicit Glo. homicidã eẽ
nõ solũ qui ferro: sed etiã qui vbo occidit ut dia
bolus primos parẽtes occidit. unde ps. Lingua
eorũ gladius acut⁹. ¶ Tertio diabolus est mẽdax
in fallendo. eodẽ mõ iudei xpm suis mẽdaciis in
famabãt. vnde subdit. In vitate nõ stetit. q ueri
tas in eo nõ est cũ loquit mẽdaciũ ex ppriis loq-
tur q mẽdax est t pater ei⁹. sic t iudei suis mẽda
ciis xpm infamabãt dicẽtes ipm esse pctõrem in
corde. Joã. viiii. Nos scim⁹ q hic hõ pctõr est. se-
ductor in ore. Mat. xxvii. Recordati sum⁹ q se-
ductor ille dixit adhuc viuẽs tc. Et trãsgressorẽ
in ope. Joã. ix. Nõ est hic hõ a deo qui sabba. nõ
custo. q igit iudei cõtra xpm sic inique cogitabãt.
sic crudeliter eũ occidere disponebãt. sic mẽda-
citer eum infamabãt: ideo ex patre diabolo erãt.

¶ Eadẽ feria qnta pme hebdomade Sermo. ii.

i J manseritis in sermone meo uere disci puli mei eritis t cognoscetis vitatẽ. t
ueritas liberabit uos. Joã. viii. Cũ qdaz
ex iudeis ad fidẽ eẽnt cõuersi dñs uolẽs eos in fi-
de recepta cõfirmare. hortat eos ut sermonẽ suũ
diligẽter obseruarẽt. t tũc erunt ueri sui discipu-
li. In uerbis igit pmissis duo tãgunt. ¶ Primo
enĩ dñs hortat eos ad sui fmonis obseruãtiã: cũ
dicit. Si mãseritis in sermone meo. ¶ Scdo hu
ius obseruãtie fmonis ponit triplicẽ efficaciã: cũ
dicit. uere mei discipuli eritis. A ¶ Circa pri-
muz notãdũ q utile est ualde fmonẽ dei obserua-
re. nã sicut dicit Amb. sup beati immaculati. uer
buz dei hẽt triplicẽ virtutẽ. s. inflãmatiuã. illumi-
natiuã. t mũdatiuã. Primo virtutẽ inflãmatiuã.
si enĩ hõ in amore dei est frigidus vbũ dei ipz in
flãmat eũ sit ignis. Hiere. xxiii. Nunqd nõ uerba
mea sunt q̃si ignis ait dñs. ps. Ignitũ eloquiuz
tuũ ue. t ser. tu. di. illõ. Prouer. xxx. Ois sermo
dei ignit⁹. sic inflãmati erãt q dicebãt Luce. xxiiii.
Nõne cor n̄r̄m ardẽs erat in nobis dũ lo. no. in
via. Scdo hẽt virtutẽ illuminatiuã. Si enĩ hõ est
ignorãs uel in fide dubius uerbũ dei ipsum illu-
minat cũ sit lux. ps. Lucerna pe. meis vbũ tuum.
Prouer. vi. Mãdatũ dei lucerna est t lex lux. Ter
tio hẽt virtutẽ mundatiuã. si hõ aliquis vitiis est
infectus. deus ex ipz mũdat cũ sit aqua celestis.
Ezech. xxxvi. Effundã sup uos aquã mũdã t mũ
dabimini ab oĩbus inquinamẽtis uestris. Joã. xv.
Jaz uos mũdi estis pp̃ter fmo. qñ lo. sum uob.
Sed si sermo dei hẽt inflãmare: illuminare: t mũ
dare q̃re ergo illi qui audiũt uerba dei nõ fuerũt
inflãmant: illuminant t mũdantur. ad qd dicen
duz q lz vba dei sint ignis tamẽ multi inflãmari
nõ pñt ex eo q inter se t illũ ignẽ diuisionẽ faciũt
t murũ ferreũ ponũt ipm pctm. Ysa. lix. Ecce nõ
est abbreuiata manus dñi ut saluare nequeat sed
iniqtates uestre diuiserũt iter uos t deũ uestrũ. t
pctã uestra abscõderũt facie ei⁹ a uobis ne exau.
Eiusdẽ. xxx. Erit a uobis hec iniqtas sicut terru
ptio cadens t requisita in muro excelso. Multi etiã
sunt quos lz uerba dei sicut lux habeant illumi-
nare tñ nõ illuminant ex eo q ad ipm lumẽ nõ ap
propinquãt sed nimis se elongant. Nã sicut dicit
Deut. xxxiii. Qui appropinquãt pedib⁹ eius acci-
pient de doctrina illi⁹. ps. Accedite ad eũ t illu-
mi. Multi sunt quos lz vba dei habeant munda
re cũ sint aqua celestis. tñ nõ mũdant ex eo q ani
mus eorum cõuersus est in terrã. Nã sicut dicit
Aug. Talis est vnusqsq̃ qlis est dilectio sua. Si
terrã diligis terra es. Si deũ diligis deus es. Nã
enĩ lateres aqua nõ lauant: sed magis inquinant.
sic nec tales cũ in terrã sint cõuersi. Osee. ix. Fa-
cti sunt t abhominabiles: sicut ea que dilexerũt.
¶ Scdo ponit efficacia uerbi dei que triplex est.
¶ Prima est q vba dei faciũt hoiem discipulum
xpi iõ sbdit. Uere discipuli mei eritis. Jllud enĩ
signũ est q hõ sit discipulus xpi qñ uerbũ dei li-
benter audit. Joã. viii. Qui ex deo est vba dei au
dit. Aliud signũ est qñ discipulus xpi respuit oẽ
amorẽ illicitũ t appetit oẽm amorẽ diuinum. ¶
Amor aũt illicitus triplex est. s. domesticus terre
nus t carnalis. Domesticus est qñ quis in malo
amat parẽtes suos. Carnalis est qñ quis amat su
as delitias t carnalitates. Terrenus qñ quis ni-
mis amat mũdana. Istos tres amores debet dis
cere discipulus xpi. Luce. xiiii. Si quis uenit ad
me t nõ odit patrẽ suũ t matrẽ suã hoc refertur
ad amorẽ domesticũ. Adhuc etiã t aiaz suã t hoc
refertur ad amorẽ carnalẽ. Et qui nõ renunciat
oĩb⁹ que possidet non põt meus eẽ discipulus. t
hoc refertur ad amorẽ terrenũ. Debẽt aũt disci-
puli xpi habere amorẽ spũalẽ t diuinũ qui con
sistit in dilectione dei t proximi. Joã. xiii. In hoc
cognoscẽt oẽs q estis mei disci. uł si dilectionem
habueritis adinuicẽ. ¶ Secũda efficacia sermõis

dei est q; illi qui verba dei obseruāt veraē dei cognoscūt:ō ait. Et cognoscetis veritatē. ℞ Dicut dicit Aug. Veritas opponit falsitati:duplici tati:t unitati. Illud enīz qō uerū est nō est falsū: nō est duplex:nō est uanū. Verba ergo dei faciūt nos agnoscē de mūdo vitatē:q; faciūt nos cognoscere q; ela mūdana sunt falsa:duplicia:t uana. ℣ Falsū qdē sunt:q; mūdus promittit in diuitijs saciertatē t dat uacuitatē.sicut patet Luce.xvi.in illo diuite qui ad tantā uacuitatē deuenit q; guttam aque hāc nō potuit. In deliciis promittit delectationē t dat amaritudinē. Proverb.v. Fauus distillāns labia meretricis:nouissima aūt illi amara quasi absinthiū. In honoribus promittit sublimitatez t dat deiectionē subitā. Job.v. Tenēt tympanū t citharā t gaudēt ad sonitū organi. Ducūt enīz in bonis dies suos t in pūcto ad iferna descēdunt. Et subdē.xxi. Elevasti me t dīsti sup uentū ponens a tibi mi me ualde. ℣ Secōo ipsa mūdana sūt duplicia t mixta. In mūdo enim nihil est purū: sed oia sūt mixta. ℣ Isa. Vinū tuū est mixtū aqua. Rursū gaudiū est mixtū dolore:sapia est mixta obliuione:sanitas mixta est egritudine:vita est cū morte mixta. ℰ In presenti enim vita ista sunt mixta:sed in beata vita erūt pura:in iferno erunt seculenta. Deus enīz separabit a gaudio dolorem.a sapiētia obliuionez.a sanitate egritudinem.a vita mortē. Et oēs feces.i.dolorē.obliuionē.t infirmitatē.t mortē.pibiles in iferno. Sūctis aūt remanebūt oia purissima.i.gaudiū sine dolore.sapientia sine obliuione.sanitas sine egritudine.vita sine morte. ℣ ℣ Tertio ipsa mūdana sūt uana. Habēt enīz uanitatē ex pte principij:q; ex nihilo sunt. Et pte medij:q; multiplici mutabilitate sūt subdita. Et pte finis:q; cito ad nihilū redigenda sunt. Eccl.iii. Cūcta subiacēt uanitati.hoc refert ad uanitatē ex pte medij. De terra facta sūt hoc refert ad uanitatē ex pte principij. Et in terrā pariter reuertent.hoc refert ad uanitatē ex pte finis. ℣ Tertia efficacia ejus dei:q; illi qui seruīt verbo dei assequunt plenā libertatē:ideo subdit. Et veritas liberabit vos. Tales enīz hūt libertatē ai in ecclia potestū. Eccl.xlviii. In diebus suis nō primutem animi habuerūt ostā philosophi. ℣ Ubi libertas gentes phe cū alexādrū arguerent t ille sua potentia sua aut est preterita:aut est futura:aut presens. Preteritā nō timeo:q; ea nō est. Futurā nō pticipo:q; incertanea t incerta est. Presentē pulpēdo: q; momētanea t in ictu oculi annullāda est. Tales etiā hūt libertatē animi in nō peccādo:q; dēgnant se seruos ee peti. Aug. Petri est seruus tot vbrum quot virtutū. Unde etiā cū alexādri cōparētur pho supradicto vbratorez mūdi se esse diceret:ille ait. Nequaq; es vbs:sed seruorū meorum es vbs. Superbia enim est ancilla mea:t vba tua.cōcupiscentia carnis est ancilla mea:t vba tua. Ista enīz sub pedibus teneo:t tibi psentur.t iō es seruus ancillaz mearū. Cuz igit famuli alexādri uellent in eū irruere:ait alexāder. Videte ne quis eū contingat:q; seruus dei est t ueritatem dicit.

℣ Feria sexta prime hebdo. Al. Sermo primus.

Rat vicesimus sextus iudeorū t ascēdit iesus hierosolymā. Joā.v. Cū est festū penthecostes vbs ad tēplū iuit. erat autē iuxta tēplum qdā gregatio aque que vocatur pbatica piscina. Dicebat aūt probatica a pbaton qō est ouis:q; oues que deo imolabant ibidez lauabantur. Piscina aūt per cōtrariū dicebat:q; pisces non carebat. Ibidē aūt erant quinque porticꝰ in qbus iacebāt multi egroti qui expectabāt aque motū qui fiebat per angelū. Dūs igit tandē dominus filius sepe ibat ad tēplū ut patrē honoraret t eum di libenter ad ecclesiā erēplū varet. Tandē pdicatores sollicitus sepe ibat ad festa ubi pueniebāt multi ut multos lucrifaceret. Tandē benignus medicus sepe infirmos visitabat ut ipsos sanaret. Sicut hic:q; infirmos in porticibus iacētes visitauit t vnū sanauit. Alii aūt sonte de nouo uenerūt. Iste aūt multo tpe fuerat ibi cōmorat⁹. Uel forte alijs expediebat ut haberēt illā infirmitatē corporis ut sanaret infirmitas mētis in eis. Uel forte Fm Glo. vnuz sanauit ut vnitatē cōmendaret. Debet enīz qlibet esse vnitus cū deo per fidē.cum primo per charitatē.t sibūpli per corpis integritatem. Circa istos infirmos de qbus hic fit mētio duo sunt videda.s. ℣ diuersitas t grauitas morbi:℣ t modus curādi. ℭ Diuersitas t grauitas morbi notat in hoc qō dī q; ibi erat multitudo languētiū magna.ceco rū.claudorū.t aridorū. Omne peccm aut fit per inertiā.aut per ignorātiā aut per infirmitatē humanā.aut per certā malitiā.aut per psuetudinē longā. Illi qui peccāt per inertiā t desidiā sunt lāguidi.t languēt pter defectū:t pter inopiā gre.pā. Oculi mei languerunt pre inopia. Iste languor qñ est recēs cito potest curari. Sed qñ hō longo tpe in desidia pseuerat cū difficultate curat. Eccl.x. Languor pitior: grauat medicū.breuē lāguerē pdidit medicus. Illi qui peccāt per ignorantiā intelliguntur per cecos.ii. Petri.i. Cui nō psto sunt hec:cecus est t manu tēgens obliuionē accipīo purgatiōis

ueterū suoz delictorū. Illi qui peccāt per infirmitatē humanā intelligunt per claudos qui nō hūt firmū gressum.iii. Reg.xviii. Usqquo claudicatis in duas partes. Illi qui peccāt per malitiā intelligunt per aridos. De quibus dī in pā. Aruit tanqz testa virtus mea. Tales enīz aresacti sunt ab oi humore gre:t uoluntatis bone:iō dicit. Aruit tan.te.vir.mea. Tales enīz vir aut nunqz uenīt ad pfessionē:ideo subdit. Et lingua mea adhesit faucib⁹ meis. Tales etiā in suis malitijs sepe moriunt.ideo subdit. Et in puluerē mortis deduxisti me. Illi qui peccāt per psuetudinē inueteratā intelligunt per illā infirmū qui triginta octo annos in infirmitate sua hēbat. In quorū pona dicit pphēta. Inueteraui inter oēs inimicos meos. Baruch.iii. Quid israel q; in terra inimicorū es. Inueteraliī in terra aliena:coinquinatus es cum mortuis.reputat⁹ es cū descēdentibus in lacū in ferni. Ideo aūt potuit sanauit ihū inueteratum qñ aliquē languidū:cecū:claudū:uel aridū. Ad intimādū q; si deus aliqñ iustificat holez qui peccauit per psuetudinē longā:nō debet desperare aliqs qui peccauit per desidiā ut lāguidus.per ignorātiā ut cecus.aut per infirmitatē hūanā ut claudus. aut per malitiā ut aridus. ℭ Secōo ponit modus curādi qui erat per immersionē in piscinā:q; quidā descēdebat post motionē aque saluus fiebat. ℞ Ista aūt virtutē ista piscina a trib⁹ habebat. ℣ Primo ab hostijs sacratis que ibi lauabātur t postea deo sacrificabant. ℣ Secōo a ligno crucis. Dicit enīz in historia scholastica q; regina saba inuenit in domo saltus quoddā lignū de quo vidit salomon q; in illo ligno qdē suspēdēdus erat: per cuius mortē regnū indeorū deleri debebat.iō salomon illud lignū in pfundū terre in visceribus abscondi fecit. Postea vō ibi pbatica piscina facta est. Tēpore vō passionis xpi pdictū lignū superenatauit.t illud judei acceperūt:t crucē de eo parauerūt. ℣ Tertio habebat illā virtutez a motu angeli descendētis. Per illā igit piscinā intelligitur penitētia in qua lauantur oia pcā. Zacharie.xiii. Erit fons patēs domui dauid t habitantibus in hierusalē in ablutionē peccatoris t menstruate. Iste fons penitētie olim erat occultus:q; nullus tātaz penitentiā facē poterat q; regnū celeste acgrederet. Sed mō oibus est patēs:iō dī. Erit fons patēs. In isto etiā fonte lauant a negligentia viri actiui qui intelliguntur per dauid:qui seruabat manu sortis. Lauant etiā t viri cōtēplatiui qui intelliguntur per habitantes in hierusalē. Oēs enīz tā actiui qz cōtēplatiui sepe aliqs negligētias cōmittunt:t iō lauari indigēt. ℭ In isto etiā fonte lauāt peccatores ola pcā: siue sint carnalia siue spūalia:iō dicit. In ablutionē peccatoris. Seue sint corpalia: iō dicit. Et mēstruate. Tūc aūt ipe fons t piscina penitētie est equisita ad sanandū ola pcā qui in ea inuenit hostia salutaris.lignū crucis.t motus angeli descēdentis ut supra dictū est. Per hostiā salutarē intelligit mortificatio carnis. Roma.xii. Exhibeatis corpora uestra hostiā viuentē sanctam deo placentē. Greg. hostia qppe t imolat t viua est qñ hō ab hac vita nō deficit.t tñ se carnalibus desideriis occidit.t ad illā mortificationem nos monet apls dicēs Col.iii. Mortificate mēbra uestra que sunt sup terrā fornicationē:immūdiciā: libidinē:concupiscentiā malā:t auaritiā que est idolorū seruitus. ℞ Per lignū crucis signatur memoria passionis xpi. talis enīz est inuisibilis virtus sacramenti q; sanat oēs infirmitates pdictas.s.lāguidos: cecos claudos:t aridos.t inueteratos. ℣ Sanat enīz oēm desidiā.t hoc signat per hoc q; in passione xpi terra mota fuit:q; meditatio passionis xpi desidiosos monet ad sollicitudinē t seruorē qō signatū est.i. Mach.vi. Ubi vī q; elephātis ostendebant sanguinē uue t mori ad acuendū eos ad prelium. Xps enim uua est in torculari crucis compressa. Unde multū sanguinis emanauit. ℣ Fuit t morū q; in morte ingratus fuit. Uinus igitur uue sanguis debet nos acuere ut simus seruētes ad pliandū contra demones t pcā. ℣ Secōo passio xpi cecos sanat.i.peccata facta per ignorātiam qō signatū est in longino qui cū clare nō videret gutta sanguinis xpi in eius oculos cecidit t clare vidit statim. Est enim sanguis xpi collirium qō sanat oēm infirmitatē t cecitatē oculoz. Apoc. iii. Collirio unge oculos tuos ut videas. ℣ Tertio sanat claudos.i.pcā facta per infirmitatē humanā sicut patet in petro qui ex humano timore xpm in sua passione negauit:sed xps ipm respexit t cū sanauit. ℣ Quarto sanat aridos.i.pcā que fiunt per malitiam.sicut patet in latrone qui erat a ventris ei⁹ qui multa mala cōmisit t tñ xpus sibi pepcit t regnuz celeste sibi dedit. ℣ Quinto sanat pcā que fiūt per psuetudinē longā in qb⁹ homo putrescit.hoc signatū est in passione xpi:q; multa corpora sepulta t tam putrida surrexerunt. ℰ Per motū aque qui fiebat per angelū signat motus ale:q; ipsi ala ministerio angelorū quantū ad oēs suas potētias.s. memoriā:intelligentiā:t uolūtatē.debet in pna moueri. Memoria debet qui dez moueri ad recogitandū t dolendū de oīb⁹ peccatis suis. ℣ Isa.xxxviii. Recogitabo tibi oēs annos meos in amaritudine aīe mee. De isto motu dicit in pā. Ipsi viderēt.s. sua pcā:sic admirati sūt de dei

pectū, sūrdum sunt: per magnā cōmūnē. commoti sunt ad se curādū per sanctificationē verā tremore spūs. ecce appropinquat pena eterna cui se obligauerūt. Intelligētia debet mouere sapiēter ⁊ vigilare ad ꝓfectū ⁊ cognoscēdū ⁊ ad intelligēdū creātōrū suū petēp. De illo motu pōt intelligi quod dr in ps. Turbati sunt ⁊ moti sunt sicut ebrius ⁊c. Sicut enim ebrius illud qđ habet cū delectatione postea vomit cū dolore. sic ⁊ penitēs pena que fecit ei delectationē debet vomere per ꝓfessionem ⁊ rubore. Prouer. xxv. Uerbū cōgregātis filii vomē ea. peña enim que petōr ꝓgregauit mala operatio debet vomere ꝓfitēdo. ⁊ sicut ebrius nullū tenet se erectū. sic nec petōr debet sacerdotē aliqđ celare peccatū. Voluntas debet moueri ad satisfactēdū. De illo motu potest intelligi illud ps. Cōmouebit a facie eius vniuersa terra. Terra est caro nra de terra formata a qua manne fetidū facto est assumenda. Iunta illud Roma. vi. Sicut exhibuistis mēbra uestra seruire immūdicie ⁊ iniquitati ad iniquitatem. ita nūc exhibete mēbra ura seruire iustitie in sanctificationē ⁊c. Et dicit vniuersa: q: ea que sunt in nro corpore debēt satisfacē. oculi lachrymādo. aures verba dei diligēter audiēdo. os tuū laudādo ⁊ orādo man⁹ elymas largiēdo. pedes ad ecclīa ꝓperādo.

¶ Eadē feria sexta hme hebdō Sermo secūdus.

Urge tolle grabatū tuū ⁊ ambula.

Pene medicus medicinas adhibet qui infirmo expedire videt. si enim videt infirmū malis humorib⁹ plenū: dat ei medicinā purgatiuā. ⁊ si nimis videt eius debilitari dat ei aliquā medicinā cōfortatiuā. ⁊ si videt in ipso aliqua infirmitatis accidētia remāsisse: dat ei medicinā meliorātiuā que ipsi infirmo quotidie sanitatez augest donec ipm pfecte sanitati restituat. ⁊ nihil luminis postq̄ fuerit restitut⁹ dat ei medicinam ꝓseruatiuā que ipm a casu ⁊ infirmitate futura ꝓseruet ne ipm recidiuare ꝓtingat. A Istas q̄tuor medicinas spūaliter loquēdo ille medicus spūaliter ifirmo per quē petōr: intelligit exhibuisse vidē. ¶ Primo enī exhibuit medicinā purgatiuā. illam scz penitētiā ⁊ cōfessionē que petōrē ab oīb⁹ humoribus corruptis. i. ab oīb⁹ vitiis ⁊ peccatis mundat ⁊ purgat. Istā medicinā exhibuit cū eū a petō surgere ꝓcepit dicēs. Surge. i. a petō cōtrectēdo ⁊ cōfitēdo recede: hoc enim stāti nō dicit surge. sed sedē a ⁊ tacēti. sedēs tñ cito surgit. iacēs vo difficilius. sed aūt viri sūt. ideo necesse nō hēt surgē. debēt tñ videre ne cadāt. i. Cor. x. Qui se existimat stare videat ne cadat. Petōres aūt de nouo cadūt eos sedent. ⁊ ideo de facili surgē ꝓte. tales ꝓpha alloquit dicēs. Surgite postq̄ sederitis qui māducatis panē dolorū: qđ dicet. Postq̄ sedistis in petō illud aliquādiu sedēdo surgite postq̄ lacerati in ipo in ueteratēdo. nihilomin⁹ inducētis panē doloris: magnā ꝓtritionē ꝓdēdo. Illi enī qui sunt in petō iuc. dr tacēt. ⁊ nō dr. ille surgit. de quoq̄ tamen erat ille qui triginta octo annis infirm⁹ iacuit tales sūt q̄ a sua immūdicie ulcere ⁊ infirmitate in petō fecib⁹ recidūt. quoq̄ ei⁹ ulcus diabol⁹ ⁊ plenū vitiis corrupto malo⁹ delectatiōe nec aliq̄ uel raro efficit⁹ uas dei ut recipiat vinum gre ipoalip. Piere. xlviii. Fert ho fuit moab. sūn malis epb⁹ ab adolescētia sua ⁊ requiuit in fecib⁹ suis. nec trāstulus est de vase in uas. ¶ Secōo dedit ei medicinā ꝓfectū: ista est spes uenie que alias multū cōfortat. Istā exhibuit cū dixit. tolle grabatū tuum. Grabatū dī a graba qđ est caput: ⁊ significat mētē que est ale⁹ capitis. Tūc igit grabatū tollit qui mētē ut sam ad dūa per uera ipem uenie erigit. ⁊ ista spes uenie alium petōrē multū cōfortat ⁊ firmat cū sit anchora dei. Heb. vi. Cū fugimus ad tenendā ꝓpositā nobis spem quā sicut anchorā ante tenēs tuta ⁊ firma. multū ꝓfectat cum sit galea dei. Eph. vi. Indum lorica fidei ⁊ galeā. s. spem salutis assumite. multū delectat cū sit nūcta misericordie dei. Eccl. ii. Qui timetis dīm spate in illum ⁊ in oblectatione ueniet uobis misericordia. ¶ Tertio dedit ei medicinam meliorātiuā: ista est sanctificatio. istā exhibuit cū dixit. ⁊ ambula. s. sanctificādo de virtute in virtutē. de bono in melius proficiēdo. B Sūt aūt tres spēs sanctificatiōis. s. cōfessio: ieiunia: ⁊ elemosyne. Sūt igit qđā qui ambulāt. qđā qui sistūt. qđā qui retrocedūt. Illi qui ambulāt sunt q̄ de crīmib⁹ trāsēūt ad ieiunia. de ieiunio ad elemosynas. Illi sistūt qui tñ stāt in uno. s. orādo uel in ieiunādo: uel in elemosynas largiēdo. Illi aūt retrocedūt qui oia ista dimittūt ⁊ ad uomitum reuertunt ¶ Quarto dedit ei medicinā ꝓseruatiuā que est ꝓseruare ab hīs que sūt uel ē ptē occasio petī. istā medicinā exhibuit cū ait. Ecce sanus factus es. iā noli peccare ne deterius tibi ꝓtingat. ut ei⁹ monet q̄ gliber qui sanat a petō caueat sibi a recidiuo: cū ait. ecce sanus factus es. iā noli peccare. Deinde ponit recidiuatiōis magnū piculū: cū subdit. ne deterius tibi ꝓtingat. ¶ Ut hō vo a recidiuo sibi caueat: necesse ē ut duo faciat. s. ut carnē mortificet: ⁊ peccādi occasiōes vitet. debet ergo corp⁹ suū mortificare. Iunta illud. i. Cor. v. Castigo corp⁹ meum ⁊ in ser. r. ⁊c. Col. iii. Mortificate mēbra ura que sūt sup trām. nō dīc que sunt sb terra vel infra: sed sup terrā. Mēbra qđē ura sub tra in monte ⁊ tūc nō sunt apta ad mortificādū sed ad putrefactionē in terra sunt in senectute qñ. s. ꝓstrata sunt

et debilitate. Unde ⁊ senes dicere ꝓsueuerūt: ego sum in terra. ⁊ tūc nō sunt mēbra apta ad mortificationē sed ad uegetationē. Sup terrā vo sunt in cautionē sed ad uegetationē. Sup terrā vo sunt in inductate. Uñ de talib⁹ dicē cōsueti est. ille est sup inductate. Istā mēbra apta sunt ad mortificationē ne vīse. ⁊ tūc mēbra apta sunt ad mortificationē ne vīse. ⁊ tūc mēbra apta sunt ad mortificationē ne viuat. Rom. vi. Nō ergo regnet petā in ūo regnet. Rom. vi. Nō ergo regnet petā in ūo regnet. Rom. vi. Nō ergo regnet petā in ūo regnet

lis ꝛ mãsionibus trinitatis vt Joã. xiiii. Ad eum ueniem⁹ ꝛ mãsionẽ apud eũ faciemus. ℂ Tertio describit hec trãsfiguratio a iocũditate ↄsortij. q2 ibi fuerũt moyses. helyas. petr⁹. iacob⁹. ꝛ ioannes. In celesti enĩ glia habebim⁹ in socios oẽs sctõs ueteris ꝛ noui testamẽti. scti aũt ueteris testamẽti distinguunt ad duos ordines. s. in patriarchas qui intelligunt per moysen. ꝛ in pphas qui intelligunt per helyã. scti aũt noui testamẽti distinguunt in tres ordines. s. in martyres qui itelligũtur per iacobũ qui īterpretat supplãtator. in ↄfessores qui fuerũt pleni sapiẽtia dei qui itelligunt per petrũ qui īterpretat agnoscẽs. ꝛ in v̄gines que itelligunt per ioãnẽ q2 v̄go a deo elect⁹. Uel põt dici q xps uoluit hic testimoniũ sui adduc̄ ab illis qui sunt in celo. i. a pr̄e qui dixit. hic est fili⁹ meus dilectus. Ab illis qui sũt i mũdo. i. a petro iacobo ꝛ ioãne. Ab illis qui sũt in terrestri padiso. s. ab helya. ꝛ ab illis qui sunt in īferno siue in limbo. i. a moyse ut nõ tñ in ore duorũ uel triũ testiũ stet oẽ v̄buz. sed in ore q̃tuor testiũ stet oẽ v̄bũ. ℂ Quarto describit hec trãsfiguratio a glorificatiõe subiecti: q2 vt. resplẽduit sicut sol facies ei⁹. uestimenta ei⁹ sicut nix. In hoc signat beatitudo ꝛ glia qbus corpa sctõꝝ induent. maxie aũt per hoc q facies ei⁹ resplẽduit sicut sol: notãtur q̃tuor dotes qbus corpa sctõꝝ dotabũtur. E Sol eniz hꝫ imensã claritatẽ ꝛ per hoc signat dos claritatis. Mat. xiii. Tũc iusti fulgebũt sicut sol in regno pr̄is eorũ. Est etiã radi⁹ solaris tãte subtilitatis q vitruz penetrat. ꝛ per hoc ostẽdit dos subtilitatis: per quã nullũ corp⁹ obsistet. sicut patet qñ xps post resurrectionẽ ianuis clausis intrauit. Est etiã sol magne uelocitatis. ꝛ per hoc notat dos agilitatis: q2 sic ait Aug. Ubicũq uelet spũs illic erit ptinus ꝛ corpus. Est etiã sol substãtie icorruptibilis. ꝛ per hoc notat dos impassibilitatis. i. Cor. xv. Seminatur in corruptione. surget in incorruptionem.

ℂ Eodem sabbato prime hebdomade quadragesime Sermo secundus.

Hic est filius me⁹ dilectus in quo mihi bñ cõplacui. Xps hꝫ in celo pr̄em sine matre. ꝛ in terra hꝫ matrẽ sine pr̄e. Quis aũt pater ↄposuerit v̄bũ dixerit. nihilomin⁹ tñ ꝛ mr̄ ↄuenire põt ut dicat hic est fili⁹ meus dilectus. sicut igit mr̄i ↄuenit tria de filio dixit. F Primo q ipm tanq̃ uera mr̄ filiũ genuit. cũ dixit. hic est fili⁹ me⁹. F Scdo q ipse singulari amore dilexit cũ ait dilect⁹. F Tertio q sibi semp in oibus cõplacuit. cũ subiũxit in quo mihi bñ cõplacui. A ℂ Circa pmũ notãdũ q ipsa fuit xpi v̄a mr̄ ꝛ tota mater. alie mr̄es ꝛ si sint uere mr̄es nõ sunt tote mr̄es. q2 pl in generatione filij pr̄es hñt. ipsa aũt tota mr̄ fuit q tota substantia corporis xpi de suis uiscerib⁹ suprã existit. id dicitur Hiere. xxxi. Creauit dñs nouũ sup terrã. femina circundabit virũ. qd trib⁹ modis exponi põt. B F Primo sic. solet hõ circũdare qd est suũ ppriũ nõ qd est alienũ. cetere mr̄es puerũ in utero nõ circũdederũt. q2 caro pueri nõ fuit tota ppria ipsaꝝ sed erat ibi de alieno. s. de semine paterno. sola autẽ v̄go maria in utero circũdedit filiũ suũ: q2 in ei⁹ utero nihil de alieno fuit sed totũ v̄ginis extitit. F Scdo põt alit sic exponi. nã sicut dicit Aug. cetere figure diuersis lineis claudunt. sola aũt linea seu figura circularis vna tñ linea claudit. caro aũt ceteroꝝ puerorũ ex diuersis lineis pficit: q2 ex semie utriusq parẽtũ generat. generatio aũt xpi dicit circũdatio. q2 facta est tñ de vna linea. i. de carne v̄ginea. F Tertio exponit sic. illud est circundatũ qd ex oi pte est clausũ. nã si in aliq pte aptũ fuerit: circũdatũ nõ erit. Beata igit v̄go xpm circũdedit: q2 ãn ptũ: ꝛ in ptu: ꝛ post ptũ clausa pmãsit. C ℂ Scdo beata v̄go singulari amore xpm dilexit. Scdõ enĩ Bern. debem⁹ diligẽ deũ dulciter ne caro nos alliciat. fortiter ne aduersitas mũdi nos frãgat. ꝛ sapiẽter ne diaboli astutia nos decipiat. Istis trib⁹ modis beã v̄go xpm dilexit. F Primo dulciter eũ dilexit: q2 pre nimia dulcedine tota liq̃facta fuit. sic eniz aug liq̃scit ad ardorẽ ignis. sic ei⁹ aĩa tota liq̃facta fuit ad ardorẽ diuini amoris. Cant. v. Aia mea liq̃facta est. Tã dulciter dilexit q amor ei⁹ in ea extasiz faciebat. fecerat qdẽ amor extasiz in filio qñ in cruce existens sua vulnera obliuioni tradebat ꝛ mr̄is memor erat. sic ꝛ extasiz fecerat in mr̄e que in medio iterfectorũ manebat nec ipsos expauescebat. F Scdo dilexit eũ fortiter. nã tpe passiõis xpi qdã fuerũt fortes in amore sed debiles in associatione ꝛ fide. sic apli qui xpm viuũ dilexerũt: sed tñ ab ipso recesserũt ꝛ fidẽ pdiderũt. Alij fuerũt fortes in associatione ꝛ in amore: sed tñ debiles in fide. sic deuote mulieres que xpm mortuũ dilexerũt ꝛ ab ei⁹ cruce nõ recesserũt: sed tñ fidẽ pdiderũt. D Bẽã aũt v̄go fuit fortis in amore. q2 filiũ semp dilexit imo facili⁹ fuisset ei mori q̃ ab ei⁹ dilectiõe separi. Cant. viii. Fortis est ut mors dilectio. fuit fortis in associatione. q2 iuxta crucẽ imobilis stetit. Joã. xix. Stabat iuxta crucẽ iesu mr̄ eius ꝛc. fuit fortissima in fide. q2 fides in ipsa sola remãsit. nec tpe passionis extingui potuit. id bñ dt de ea Prou. ultimo. Nõ extinguet in nocte. i. in tribulatiõe passiõis ei⁹ lucerna ei⁹. i. fides ei⁹ que totũ mũdũ illuminat. E F Tertio dilexit eũ sapiẽter qd patet per tria signa. F Primũ est q̃tũcũq fili⁹ ipse

est puer delicat⁹. tñ in his que dei erãt sibi parcẽ nolebat: sed ad seruitutẽ eũ ducebat. F Scdm est q quãuis eũ diligeret tñ nunq̃ sibi dissuaderi uoluit qn crucẽ ascẽderet ꝛ mortẽ pro humano genẽ sustineret. F Tertiũ est q quis sciret filiũ suũ in cruce posita grauissimos dolores pati: tñ nunq̃ sibi suasit ut de cruce descẽderet ꝛ a doloribus sibi parceret. ex quib⁹ istruunt parẽtes q filios suos a pueritia bonis studijs debẽt assuefacẽ: nec a bonis ppositis ꝛ opibus penitẽtie eos retrahere nec ut pmam assumptã deserãt debẽt eis psuadere. ℂ Tertio xps matri semp cõplacuit. Ille ei huius matri cõplacet: qui de mr̄e curã sollicitã habet. F Xps curã de mr̄e habuit in sua infantia q2 sigilla pudoris sibi illibata fuauit. In sua pueritia: q2 in oĩbus sibi subdit⁹. Luce. ii. Descendit ꝛ uenit nazareth: ꝛ erat subditus illis. In sua iuuẽtute: q2 inuitat⁹ ad nuptias ad preces matris aquã in vinũ mutauit. In sua passiõe: q2 de cruce ipsaz ioãni cõmẽdauit. Post suã resurrectionẽ: q2 sicut dicit Sedulius xps resurgẽs primo matri apparuit. Post suã ascẽsionẽ: q2 ad eius mortẽ uenit: in aĩa ꝛ in corpore ipsam assumpsit: ꝛ ad sue maiestatis dexterã collocauit.

ℂ Dominica secunda in quadragesima Sermo primus.

Egressus iesus secessit in ptes tyri ꝛ sydonis: ꝛ ecce mulier chananea a finibus illis egressa clamabat dicens. Miserere mei fili dauid. Mat. xv. Ista mulier uolẽs filie sue sanitatẽ impetrare sapienter sciuit allegare. F Primo eni apud xpm captabat beniuolẽtiã in eo q uocabat eũ dñm ꝛ filiũ dauid. Et in hoc ↄfitet eũ esse uerũ deũ inq̃tũ uocat eũ dñm. Et uerũ hoiem inquãtũ dicit ipm eẽ filiũ dauid. F Secundo insinuat suam tribulationem ꝛ miseriam cum dicit. Filia mea male a demonio uexatur. F Tertio implorat eius misericordiam cuz dicit. Miserere mei. A Christus autẽ quatuor magnas duritias ostendit sibi non ut eam confunderet sed ut eius fidem ꝛ cõstantiam probaret. F Prima duritia fuit in hoc q nihil sibi respõdere uoluit tanq̃ si esset excõmunicata uel christi respõsione indigna. Unde dicitur q non respondit ei uerbum F Secunda duritia fuit in hoc q dixit ipsam nõ esse de ouibus israel. Unde dixit. Nõ sum missus nisi ad oues que perierunt domus israel. Oues autem israel erãt oues dei. In hoc ergo q dixit eam nõ esse de ouibus israel: insinuauit ipsam nõ esse de ouibus dei: ꝛ per consequens relinquebatur q esset de ouibus diaboli. F Tertia duritia fuit in hoc q ipsaz canem appellauit. Non solum enim ipsam dixit non esse dei ouem sed etiam esse canem. F Quarta duritia fuit in hoc q dixit eam nõ esse dignaz uesci pane: cum dixit. Non est bonum sumere panem filiorum ꝛ mittere canibus. Ecce quot ꝛ quantas magnas duritias christus sibi ostendit: ut eius constantiã probaret. Non est aliqua mulier ita patiens nec ita sancta que si alicui quantumcunq magno viro loqueret ꝛ ipse sibi tanq̃ excõicate loqui nollet. Et insup illã oue diaboli diceret ꝛ canẽ appellaret ꝛ indignã eã pane esse assereret que nõ recederet turbata ꝛ scãdalizata. Ipsa aũt in oĩbus cõstãs ꝛ patiẽs semp fuit. F Nã quãtum ad primã duritiam se habuit prudẽter. q2 quis enim a principio ire noluerit ad petrũ nec ad iacobũ nec ad ioãnẽ nec ad aliquẽ aliũ discipuloꝝ: s; ad ipsum xpm. Tñ vidẽs q xps sibi rñdere nolebat prudẽter sibi ꝛ ad discipulos iuit rogãs eos ut pro ipsa intercedere dignarent. Tũc accedẽtes discipuli rogabãt eũ dicẽtes. Dimitte eã. i. fac qd ipsa petit. ꝛ sic recedat: q2 clamat post nos. In hoc eni eã tenes: q2 qd petit nõ cõples. F Quãtũ ad scdam duritiã habuit se magnanimiter. nã dũ discipuli pro ea rogarẽt ꝛ ipse diceret eã nõ eẽ de ouib⁹ dei ꝛ cõsequẽter eẽ de ouibus diaboli. Illa hoc audiens sumpta fiducia ptinus ad eũ appropinquit ꝛ eũ adorauit dicens. Dñe adiuua me. Ac si dicat. Usq modo fui ouis diaboli: mõ uellẽ eẽ de ouibus dei. Et in signũ huius adero uos sicut ouis pastorẽ suũ. Jdcirco dñe adiuua me sicut pastor adiuuat ouẽ suã debilẽ ꝛ infirmã. F Quãtũ ad tertiã duritiã se habuit humiliter: q2 qñ xps canẽ eã uocauit ipsa hoc nõ negauit sed canẽ se eẽ cõfessa fuit dicens. Etiã dñe. Ac si dicat. Dñe me uocas canẽ: canis tuus uolo eẽ. Dñi aũt canũ non expellũt eos. ꝛ si eos expellũt per vnã portã: per aliã reuertunt. Si ergo sum canis nõ debes me expellere a te. ꝛ si expuleris me: ad te ptin⁹ redibo. F Quãtum ad q̃rtã duritiã se habuit sapiẽter qñ ei dixit q nõ erat digna comedere panẽ filioꝝ. Illa rñdit sapiẽter. Dñe nõ peto panẽm sed micã: q2 illud qd peto est tibi parua mica. ꝛ maxime si ego sum canis sicut me uocasti. Et ↄsuetudo est q dñi dant canibus ꝛ catellis suis salẽ micas. Ergo da illaz micã quã peto. i. filie mee curatiõẽ. Et rñdit ei iesus. O mulier magna est fides tua. Jam nõ uoco te canẽ: sed mulierẽ fidelẽ. Quia tãta est fides tua q me superauit ꝛ vicit. Et ideo fiat tibi sicut vis. Et sanata est filia eius ex illa hora. ℂ Notandũ est aũt q quãdo qs aliquã sublimẽ personam gratiã aliquã petiturus accedit: illos secũ in societatẽ ducit: quos illius psone amicos esse credit.

Ista igitur mulier ad xpm uolens accedere et sanitatem pro filia impetrare: illas dotes secum assumpsit quas xpo magis gratas esse cognouit. s. patientiam fidem humilitatem: perseuerantem orationem. Patientia enim fuit soror xpi. Fides autem filia xpi. humilitas est mater xpi. Et oro nuncius fidelis ad xpm. B C Primo igitur assumpsit patientiam que fuit soror xpi: quia ipsum numquam deseruit nec in vita nec in morte: sed tamquam soror indiuidua semper eum associauit. Ysa. xiii. Tacui semper silui: patiens fui etc. C Ista autem patientia in tribus iniuriis comprobatur. s. verborum: rerum: et persone. In his tribus patientia istius mulieris probata fuit. F Primo namque sustinuit iniuriam in verbo quando xps ipsam canem appellauit. Non est aliqua mulier ita patiens quod si canis diceretur ab aliquo saltem responderet non est uerum quod sim canis: sed bona domina de terra mea. Ista autem non tantum patienter portauit quod xps eam canem uocauit: sed etiam seipsam canem appellauit. Sciebat enim quod xps dicebat hoc non causa iniuriandi: sed causa probandi. F Secundo sustinuit iniuriam in rebus: quia omnibus bonis expoliata fuit a iudeis. Unde dicit Hylarius quod chananei terras in quibus iudei sunt prius coluerunt. qui ultimo bello consumpti uel in loca vicina dispersi uel in seruitutem subiecti: nomen tamen suum circumferunt. Ex illis ergo ista chananea fuit que iudeis admixta creditur cognouisse ex lege xpm ex semine dauid nasciturum esse. Istam autem iniuriam scilicet bonorum suorum ablationem libenter portabat. F Tertio sustinuit iniuriam personalem scilicet filie sue oppressionem: quia a diabolo grauiter opprimebatur quam oppressionem propriam reputabat. Unde non dicebat. Domine miserere filie mee: sed miserere mei domine. Istam autem talem iniuriam non libenter sicut primam nec patienter sicut secundam: sed grauiter ferebat. Si christus canem eam vocauit: de hoc habuit magnam leticiam. Si homo bona sua rapuit et in seruitutem ipsam redegit de hoc habuit patientiam. Sed quod diabolus in domo sua habitaret de hoc patientiam habere non poterat: et ideo ad xpm clamabat. miserere mei etc. hoc est contra multos qui in aduersitatibus a deo datis murmurant et in persecutionibus deum blasphemant. Sed si in domo eorum diabolus habitat de hoc non curant nec ad deum clamant. D C Secundo assumpsit fidem que est filia xpi: quia ab ipso in cordibus nostris generatur. Ephe. iii. Habitare xpm per fidem in cordibus nostris. Istam autem fidem ista mulier habuit. Unde dixit ei xps. O mulier magna est fides tua. Tunc autem fides est magna quando est operibus coniuncta: charitati admixta: perseuerans et firma. Fides enim que est sine operibus habet ociositatem. et talis est fides malorum xpianorum. Jaco. ii. Fides sine operibus mortua est. Si uero non est charitati adiuncta habet inutilitatem. i. Cor. xiii. Si habuero fidem ita ut montes transferam: charitatem non habuero nihil sum. Et ista est fides demonum qui sunt extra statum merendi: nec ulterius charitatem habere possunt. De quorum fide dicitur Jac. ii. Tu credis quia unus est deus et bene facis. et demones credunt et contremiscunt. Si autem fides non est perseuerans et firma habet pusillanimitatem. Et ista est fides debilium. De qua dicitur Mat. viii. Modice fidei quare dubitasti. Luce. viii. Ad tempus credunt et in tempore temptationis recedunt. His tribus modis fides istius mulieris fuit magna. Fuit enim operibus coniuncta: quia uacabat operibus misericordie tam corporalibus: inquantum filie infirme seruiebat: quam spiritualibus inquantum pro ipsa orabat. fuit charitati admixta. Uera enim charitas aliena incommoda reputat sua. Unde ista mulier uexationem filie sue suam propriam reputabat. Fuit etiam perseuerans et firma: quia sepe repulsa fuit et tamen perseuerauit. C Tertio assumpsit humilitatem que fuit mater xpi. Dicit enim Bern. quia beata virgo et si virginitate placuit: tamen ex humilitate concepit. quantumcumque enim fuisset virgo si humilis non fuisset: deum non concepisset. Et quia per humilitatem concepit: ideo humilitas quodammodo mater fuit xpi. Istam autem humilitatem ista mulier secum habuit: et ideo exaudiri meruit. Iuxta illud ps. Respexit in orationem humilium. E Humilitatem autem suam ista mulier ostendit exemplo: verbo: et facto. Exemplo: quia xpm adorauit. Verbo: quia se catulam asseruit. Facto: quia inter iudeos in seruitute humiliter conuersabatur quod fuit magne virtutis: cum iudei essent superbi. Inter superbos enim scire humiliter conuersari magna virtus est. Duo enim humiles et mansueti possunt adinuicem conuersari. Unus humilis et unus superbus possunt adinuicem pacificari. Duo autem superbi numquam adinuicem pacificari possunt nec conuenire. Uidemus enim quod duo corpora plana possunt adinuicem applicari. unum autem corpus sphericum et unum corpus concauum etiam adinuicem applicari possunt: quia corpus concauum recipit intra suam concauitatem illius tumorem. Duo autem corpora spherica et tumida applicari non possunt nisi in puncto. eodem modo duo homines humiles et mansueti possunt adinuicem pacificari et letari. ps. Audiant mansueti et letentur. Xps erat humilis. discipuli eius erant humiles. et ista mulier erat humilis. ideo adinuicem bene conueniebant. nam ipsa orabat. discipuli pro ea intercedebant. et xps eius preces exaudiebat. Unus autem humilis et unus superbus possunt adinuicem pacificari. quia humilis intra suam humilitatem recipit et supportat illius tumiditatem. ps. Cum his qui oderunt pacem eram pacificus. Eodem modo ista mulier erat humilis et iudei superbi qui ipsam subiugauerant in seruitutem: et tamen cum illis humiliter viuebat et sciebat viuere et eorum superbiam humiliter supportare. duo autem superbi adinuicem pacificari non possunt nisi in puncto. puncto quidem se possunt pacificari non possunt. Prou. xiii. Inter superbos semper iurgia sunt.

C De eadem dominica secunda quadragesime Sermo secundus.

Ecce mulier chananea a finibus illis egressa clamabat dicens. miserere mei fili dauid

Si aliqui viri in exemplum proponerentur sancti qui perfecerunt forsitan se excusarent et dicerent. non possumus sanctos imitari qui tot donis spiritus sancti pleni fuerunt. Rursus si proponerentur femine in exemplum aliqui viri fortiter deo seruientes: forte se excusarent et dicerent. nos cum simus fragiles viros non possumus imitari. ablata est omnis excusatio in ista muliere chananea tam viris quam feminis. Si ergo non potes tu vir imitari sanctos. uel tu femina non potes imitari viros: saltem uterque imitemini hanc mulierem que tante fidei et orationis extitit apud deum. In presenti euangelio de quatuor personis fit mentio. s. F de xpo: F de muliere chananea F de filia a demonio male uexata: F et de discipulis pro ea orantibus. In xpo autem commendatur magna miseratio. in muliere instans postulatio. in filia a demonio mala uexatio. in discipulis magna compassio. A Commendatur igitur in xpo magna miseratio. ideo mulier quamuis sciret ipsum habere omnipotentiam per quam filiam suam sanare posset. habere sapientiam per quam sanare sciret. non petit potentiam: non sapientiam: sed tantum misericordiam eius dicens. Miserere mei domine fili dauid. Sed enim deus ante incarnationem multum erat misericors. tamen postquam assumpsit carnem de dauid et factus est homo. tunc factus est magis misericors. Sed enim deus prius uideretur humano generi durus. tamen in ipsa sui incarnatione oleo spiritus sancti sic fuit unctus quod factus est postmodum mollis et mansuetus. Sicut enim accidit in corio duro et rigido quod quando inungitur flexibile et molle efficitur. Ysa. lxi. Spiritus domini super me eo quod vnxerit me ad annunciandum mansuetis misit me. B Olim erant quatuor dura et inflexibilia. s. celum quod nullum hominem uoluit recipere. angelus qui nullius alas uolebat ad celum portare. deus qui humanum genus sibi nolebat reconciliare. et mors que bonos et malos ad infernum festinabat deducere. Sed in xpi incarnatione in tanta abundantia effusa est unctio spiritus sancti quod ista quatuor dura facta sunt flexibilia. siquidem celum est unctum et sic factum est flexibile quod omnes penitentes suscipit. Angelus etiam unctus est et sic factus est mansuetus ut alas omnium sanctorum virorum ac sanctarum mulierum in celum deducit. Deus autem pater est unctus et factus est inclinatus ad misericordias flexibilis quod peccatorem penitentem ad misericordiam recipit. Mors est uncta et facta est mansueta ita quod modo a sanctis desideratur et nulli sancto viro decere durabit. Sed dicunt illud Phil. i. Cupio dissolui et esse cum xpo. Secundo ergo ista mulier ipsum in incarnatione fuisse unctum et factum esse mansuetum. ideo ad memoriam hoc reducit dicens. Miserere mei domine fili dauid. C F Secundo ponitur persona mulieris chananee in qua fuit instans petitio. petit enim utiliter. humiliter: feruenter: et sapienter. F Utiliter quidem petiit petendo. s. illud quod erat sibi utile et deo acceptum. non enim petiit diuitias licet omnibus bonis esset a iudeis expoliata. non enim petiit vindictam licet de terra sua esset expulsa. non petiit libertatem licet cum ceteris chananeis in seruitutem esset a iudeis subiugata. sed petiit demonis expulsionem a quo filia sua tenebatur obsessa. sed multe sunt matres que plus curant filios suos congregare diuitias quam demonis expulsionem. tales mulieres flebiles quando filios suos ad infernale patibulum duci videbunt et dicet dominus eis. filie hierusalem nolite flere super me sed super filios uestros. Flebunt quidem super eos ut inducat eos ad compassionem. flebunt super ipsas quia non adhibuerunt circa filios suos debitam correctionem. Flebunt super filios quos videbunt traditos ad eternam damnationem. Sed primas lachrymas dominus remouet ne. s. super eum plorent: quia non possent eum ad misericordiam inclinare. alias duas concedit eis quia. s. plorent super se et super filios suos. ac si dicat dominus: nolite flere super me: quia numquam me ad misericordiam inclinabitis. sed flete super uos quia filios uestros non correxistis. et super filios uestros quos in perpetuo tormento uidebitis. D F Secundo petiit humiliter: intantum humiliauit se quod canem siue catulam se appellauit. ps. Respexit in orationem humilium. humilitas enim orationi coniuncta mira bona facit. F Unum est quia ipsam in celum deducit. F Secundum est: quia usque ad deum appropinquare facit: immo non consolatur donec deo appropinquat. F Tertium est: quia nisi deus concedat illud quod petit non recedit. Ista tria tanguntur Eccli. xxxv. oratio humiliantis se nubes penetrat. ecce primum. et donec appropinquat non consolatur. ecce secundum. et non discedit donec respiciat altissimus. ecce tertium. F Tertio petiit feruenter. quod notatur in clamore. non enim clamabat tantum ore sed maxime corde. iuxta illud ps. Clamaui in toto corde meo exaudi me domine. E Et bene dixit in toto corde meo. cum enim in corde sint duo. s. intellectus et affectus. illi clamant in toto corde qui in oratione sua attentionem suam habent et deuotionem. iuxta illud. i. Cor. xiiii. Orabo spiritu orabo et mente. Alii clamant cum medio corde qui. s. habent attentionem et nullam sentiunt deuotionem. Osee. x. Diuisum est cor eorum. Alii clamant cum nullo corde: qui. s. nullam habent attentionem nec deuotionem. Marc. vii. Populus autem hic labiis me honorat. cor autem eorum longe est a me. F Quarto petiit sapienter quia sapienter sciuit allegare dicens. Nam et catelli edunt de micis etc. Unde xps respondit ei ut dicitur Luc. vii. Propter hunc sermonem uade exiit demonium a filia tua. Allegauit etiam super xpm misericordiam cum dixit. Miserere mei domine fili dauid. Et suam miseriam cum dixit: filia mea etc. Ista duo multum inclinant deum ad nos sicut dicit propheta. F F Primo enim inclinat ipsum ad misericordiam sua propria misericordia: ideo dicit quomodo miseretur pater filiorum

miseˀ t vãa timẽdꝰ ꝛc. Secõdo iclinat cuꝫ nrã mi
sua iõ sbdit. qsi ipe cognouit figmẽtũ nrm ubi po
nit nõ iõ qual hẽt hõ ex pte pncipij: q: est sic figm
tũ de tra formatũ. iõ dicit. qsi ipe co. fig. nrm. G
Deinde ponit miãm quã hẽt ex pte finis ubi futurꝰ
est puluis t cinis. iõ sbdit recordatꝰ est qsi puluis
sumꝰ. Tertio ponit miãm quã hẽt ex pte medij
i. vite. q: ad istar herbe ul floris hõ i vita mõ flore
scit i iuuẽtute mõ arescit i senectute: mõ marcescit
t putrescit i morte iõ sbiugit. hõ sicut fenũ dies ꝛc.
D Tertio fit mẽtio de filia male a demonio ue
xata: p hoc signat petõr: qui aliqñ a demonio uexat
male. aliqñ peiꝰ. aliqñ pessime. male uexat dñ est i
ter pspa t aduersa. nã int pspa hẽt hõ itẽperãtiã.
inter aduersa hẽt ipatiẽtiã. I Dicit eni Aug. q
hõ aliqñ est bonꝰ īter bona. aliqñ malus int mala.
aliqñ malus int bona. Est eni aliqñ bonꝰ int bona
sicut qñ aliqs sctũs vir int honores t diuitias ꝯsti
tutꝰ nõ dimittit suã bonitatẽ. videlʒ īter pspa fuat
tẽperãtiã t humilitatẽ. talis fuit abrahã: iob: t da
uid. t alii sctĩ pñes qui de diuitiis paupes susctã
bãt t int honores se nõ exaltabãt. Unñ dicebat vnꝰ
eoꝝ. dñe nõ est exal. cor meũ. aliqñ ẽ bonꝰ int mala
sicut qñ aliqs fuꝰ dei int mala aduersa patit: ʒ int
hec nõ frãgit: sed sicut aurũ in igne recipit malo-
rẽ claritatẽ. sic fui dei iter aduersa maiorẽ acqrũt
sctitatẽ. Aug. Qð fornax auro. lima ferro. flagel-
lum grano. hoc facit tribulatio viro iusto. Eccl. ii.
In igne pbat aurũ t argẽtũ. hoĩes vo receptibi-
les i camio hũiliationis. aliqñ hõ est malus inter
mala. sic qñ aliqs petõr aliq patit aduersa t tñ nõ
emẽdat ʒ peior efficit. Hiere. vi. Frustra ꝯflauit
ꝯflator. malitie eni eoꝝ nõ sunt ꝯsũpte argẽtũ re-
pbũ uocate eos. q: deꝰ pꝓiecit illos. aliqñ vo hõ
est malus int bona. sic qñ hõ malus mlta bñficia
a deo recipit t nõ cognoscit sed potiꝰ intumescit.
vñ ps. Prodiit qsi ex adipe iniqtas eoꝝ. R Isti
igit q nõ hñt ipatiẽtiã i aduersis uel elationẽ i pspe
ris. male a demonio uexant. peiꝰ aũt uexat petõr
inter petã. Nã sicut colligit ex dictis salomonis.
Tria sunt que hoĩ nõ dãt qetẽ i domo sua. s. fumꝰ
stillicidiũ t uxor mala. Per fumũ itelligit supbia
que ascẽdit sed cito euanescit. t sic fumꝰ oculos ex
cecat. sic supbia mẽtẽ obscurat. per stillicidiũ itel
ligit auaritia que i corde hoĩs multas anxietates
t sollicitudines stillat. i. Timo. vi. Qui uolunt di
uites fieri icidũt in tẽtationẽ t in laqueũ diaboli.
per malã uxorẽ itelligit mala carnis ꝯcupiscẽtia
que hoĩes stimulat t inqetat. Male igit petõr ue
xat qui in petõ supbie uel auaritie uel luxurie est.
pessime aũt uexat petõr in ꝯsuetudine lõga. tunc
eni a diabolo tenet t p diuersa vitia uexat. Aug.
in hʼ ꝯfes. Suspirabã ad te ligatꝰ nõ ferro alieno
sed mea ferrea uolũtate. uelle meũ tenebat inimi-
cus t inde cathenã mihi fecerat t ꝯstrinxerat me.
quippe ex uolũtate puersa pfecta est libido. Et dũ
fuit libidini: facta est ꝯsuetudo. t dũ ꝯsuetudini
nõ resistit facta est necessitas. Quibꝰ qsi ansulis si-
bimet annexis vnã cathenã appellaui: tenebat me
obstrictũ dura suitus. Quarto fit mẽtio de di-
scipulis in qbꝰ fuit magna ꝯpassio: iõ rogabant
pro ea dicẽtes. Dimitte eã: q: clamat post nos. Ex
quo docemur q qñ aliqd a deo petẽ uolumus t
nos indignos ee reputamus: ad sctõs viros acce
dere debemus. L Ut aũt illoꝝ orõnes petenti
psint ꝗtuor in se debet hẽre put ondit Dionysi
us in ecclesiastica hierarchia. Primũ est ut illõ
qõ petit desiderãter ꝯcupiscat. ps. Desideriũ pau
perũ exau. do. Augꝰ. Seruat tibi dñs qõ nõ cito
vult dare ut tu discas desiderare. Secõ est ut sit
in statu grẽ: q: aliter deus nõ exaudiret si in petõ
mortali eẽt. Hier. xv. Si steterit moyses t samuel
corã me nõ est aĩa mea ad populũ istũ. Tertiuʒ
est ut se isufficiẽtẽ recognoscat: t istũ ad quẽ acce-
dit sufficiẽtẽʒ esse credat. Unñ amicis Job qui nõ
erãt digni exaudiri pcepit dñs Job. xlii. Job ser-
uus meus orabit pro uobis: faciẽ eius suscipiaʒ.
Quartũ est ut iusta petat. Chrys. Illa petea deo
que t tibi expediãt: t illuʒ decẽat dare. Si aũt ei
semp petas terrena: aut difficile ipetras: aut for-
te nõ ipetras. Quõ eni illa tibi libenter pstabit nõ
hũti: que si haberes admonet te ut contemnas.

Feria scdã scdẽ hebdomade Sermo primus.

EGo uado t queritis me t in petõ uro
moriemini. Joan. viii. In isto
euãgelio dñs ponit ꝗdã vba que ptinent
ad ipm inqtũ est filius dei. ꝗdã que ptinẽt ad ipʒ
inqtũ est filiꝰ hoĩs. t ꝗdã que ptinẽt ad iudeos p
quos petõres itelligunt. A Inqtũʒ ergo ipe
est filiꝰ dei tria se hẽre dic. s. celestẽ originẽ. ꝯtĩ
tiã inuariabilẽ. t eternitatẽ stabilẽ. Pmo igit hẽt
celestẽ originẽ: qõ ondit cũ dicit. Ego de supnis
suʒ. B Hẽt qdẽ ipe quoddã supmũ. s. deitatẽ.
quoddã ifimũ. s. hũanitatẽ ꝗtũ ad carnẽ. t quod
dã mediũ. s. aĩaʒ rõnalẽ. Hõ eniʒ erat famelicus:
captiuꝰ: t a dei visione exclusus. Quia igit homo
erat famelicus: iõ ipe dedit sibi suũ ifimũ. s. suaʒ
carnẽ in refectione. Joã. vi. Caro mea uere est ci-
bus t sanguis meus uere est potus. Quia vo erat
captiuus dedit ei suũ mediũ. i. aĩaʒ in redẽptionẽ.
Joã. x. Aĩaʒ meã pono pro ouibꝰ meis. Quia aũt
erat a dei visione exclusus dedit ei suũ supremũ. i.
diuinitatẽ i fruitionẽ. Jo. xvii. Hec est vita eterna
ut cognoscãt te solũ uerũ deum. Scdo hẽt ipe
essentiã iuariabilẽ: iõ sbdit. Si eni nõ credideritis
q: ego suʒ. Nõ dicit q: ego fui uel ero: sed ego suʒ
ut ostẽdat suã iuariabilẽ essentiã. Exodi. iii. Ego
suʒ qui suʒ. Jac. i. Apud quẽ nõ est trãsmutatio
nec vicissitudinis obũbratio. C Oĩs eni creatu
ra mutabilis est ex pte pncipij: q: de nihilo facta
est. Ex pte medij: q: multiplici uanitati subiecta
est. Et ex pte finis: q: in terrã oĩa redigent. Eccs.
iii. Cũcta subiacẽt uanitati: quo ad mediũ. De ter
ra facta sunt oĩa quo ad principiũ. Et in terrã pari
ter reuertunt: quo ad finẽ ultimũ. In deo aũt nul
la est mutatio: sed ipe manẽs imobilis oĩa mouet.
Boetius. Stabilis ipse manẽs dat cũcta moueri.
D Tertio hẽt eternitatẽ stabilẽ. Iõ dicit. Ego
pricipiũ qui t loquor uobis. In hoc aũt q uocat
se pricipiũ ostendit q hẽt cũ patre coeternitatẽʒ t
eqlitatẽ. Eternitatẽ aũt ostẽdit Aug. duplici exẽ-
plo. Primo exẽplo ignis dicẽs. Da mihi ignem
sine splẽdore: t credã pẽʒ sine filio esse. Scdo
exẽplo imaginis t virgulti dicẽs. Ponamus ali-
quid natũ sup aquã ut virgultũ aut herbã: nonne
cũ imagine sua nascunt. Equalitatẽ aũt eius cuʒ
patre ostẽdit Greg. duplici rõne dicẽs. Quid mi-
rũ si eqlis est pñi qui prior est mẽe. Xpm quoqʒ dei
ũtutẽ t dei sapiẽtiã esse aplõ attestãte didicimus.
qs aũt hõ equanimiter ferret siqs ei diceret. Ma
gnus quidẽ es: sed sapientia tua minor est te. E
Scdo inqtũʒ fuit filius hoĩs tria de eo dicunt
s. q fuit ualde securus: ualde sctũs: ad patiẽdũ ual
de spontaneus. Pmo qdẽ fuit ualde securus
qõ notat cũ dĩ. Qui me misit mecũ est: t nõ relĩqt
me solũ. Homo eni in nullo statu est securus: nec
in vita: nec in morte: nec post mortẽ. Nam in vita
potest cadere. i. Cor. x. Qui stat videat ne cadat.
In morte diabolus nitit ipm decipe. Gen. iii. di
ctũ fuit serpẽti. Tu insidiaberis calcaneo illius.
Post mortẽ diabolus conat laqueos apponẽ. ps.
In hac q̃a ambulabaʒ absconde. superbi laqꝫ.
mihi. Xps aũt fuit ualde securus: q: pñ eũ nunqʒ
reliquit: sed semp secũ fuit in vita in morte t post
mortẽ. Nã secuʒ fuit in vita oĩa opa faciẽdo. Joã.
xiiii. Pater autẽ in me manet: ipse fecit oĩa. Item
eiusdem. x. Si nõ facio opa pñs mei nolite mihi
credere: si aũt facio t si nõ vultis mihi credẽ opi-
bus credite ut cognoscatis q: ego in pñe t pñ i me
est. Fuit secũ in morte demones t oẽs hostes de
bellando. Hiere. xx. Dñs mecuʒ est tanqʒ bellator
fortis: idcirco qui persequunt me cadẽt t ifirmi
erũt. Fuit secũ post mortẽ ipm resuscitando. ps.
Non derelinques aĩam meã in inferno: nec dabis
sctũ tuũ vidẽ corruptionẽ. Scdo ipe fuit ual-
de sctũs cũ uoluntatẽ dei semp fecit. qõ notat cũ
dicit. Quia que placita sunt ei facio semp. Nemo
eniʒ est qui t si aliqñ beneplacita dei faciat qui sem
per faciat. Nemo est qui aliqñ nõ omittat aliqua
uel qui aliqñ aliq negligenter nõ faciat: uel qui ali-
qñ uenialia nõ cõmittat. Xps nihil vnqʒ omisit.
Ysa. v. Quid est qõ debui facere vinee mee t non
feci. Nihil vnqʒ negligenter sed sollicite fecit. ps.
Exultauit ut gygas ad currendã viam. Nullum
etiam peccatũ cõmisit. i. Petri. ii. Qui peccatum
nõ fecit nec inuentus est dolus in ore eius. Ter
tio xps fuit uolũtarie passus. qõ notat per hoc q
in suis pdicationibus passionẽ suã manifestabat
dicens. Cũ exaltaueritis filiũ hoĩs ꝛc. Uocat aũt
exaltationẽ suã passionẽ eo q xps nõ sub tecto uo
luit pati: sed in aere uoluit eleuari. F Patiebat
eniʒ nõ tñ ut hoĩes redimeret: sed etiã ut elemẽta
purgaret. Infecta qdẽ fuerat terra ex inocẽtis san
guis effusione. Infecta fuerat aq ex hostiarũ ido
latrarũ oblatione. Infectꝰ fuerat aer ex imolatoꝝ
thurificatione. Infectꝰ ignis ex sacrificioꝝ cõcre
matione. Sed xps mũdauit terrã qñ triginta tri-
bus annis sup eã ambulauit. Mũdauit aquas qñ
in flumine iordanis baptiʒari uoluit. Mundauit
aerẽ qñ in aere crucifixus fuit. Mundauit ignẽ qñ
spũs sanctꝰ in specie ignis descẽdit. Tertio xps
dixit ꝗdã que spectãt ad iudeos per quos intelli-
gunt petõres. De qbus tria dixit. Primo q hẽt
viã vie ꝯtrariã xpi cũ dicit. Quo ego uado uos nõ
potestis uenire. Xps eniʒ ibat per viã hũilitatis: t
ipsi erãt supbi. Per viã paupertatis: t ipsi erãt auari.
Per viã puritatis: t ipsi erãt imundi. Ysa. lv. Si
cut exaltant celi a terra: sic exaltate sunt vie mee a
vijs uris: t cogi. mee a cogi. ue. Scdo dixit q
habitari sunt regionẽ ifimã cũ ait. Uos deorsum
estis. G Est eni post hãc vitã qdã locꝰ supmus
s. celũ: ad quẽ ituri sunt viri pfecti. qdã medius. s.
purgatoriũ: ad quẽ ituri sunt viri impfecti qui se
cũ portauerũt ligna: fenũ: t stipulã. Quidã est lo
cus infimus. s. infernus ad quẽ ituri sunt petõres
t mali. De qbus dicit hic. Uos deorsum estis ꝛc.
De hoc triplici loco dĩ in ps. Calix i manu dñi vi
ni meri plenus mixto: t iclinauit ex hoc in hoc: ue
rũtñ fex eiꝰ nõ est exinanita bibẽt oẽs petõres terre
Calix plenꝰ vio mero est regio beatoꝝ ubi pura glã
pcipit. Calix plenꝰ vio mixto est regio purgãdoꝝ
ubi post admixtionẽ pene dabit glã. Calix plenus
fece est regio dãnãdoꝝ ubi ira dei usqʒ ad feces bi
bet. Iuxta illud Ysa. v. Bibisti de manu calicẽ ire
eius: t potasti usqʒ ad feces. Tertio ꝯclusũ di
xit de malis q habẽt mortem periculosã cũ ait.
Moriemini in peccato uestro. H Circa quod
sciendũ q aliud est mori pro peccato. aliud mori

petō τ aliō mori in petō. Pro petō aūt nō est mo:
tuus nisi vnus.s.xps qui pro petis nris mortuus
est iust' pro iniustis.i.Pet.iii. Pro petis nris mo:
tuus est iustus pro iniustis. Petō aūt moriunt vi
ri scti. Pe.ii. Petis mortui iuste aūt viuamus.
In petō aūt moriunt scelerati. De quibus dicit
hic. Moriemini in peccato uestro.

C Eadē feria secūda secūde hebdōe sermo secūdus.

Cum exaltaueritis filiuz hoīs tūc co-
gnoscetis q: ego suz. Quia hō i
fra iacebat τ sursuz ascēdē nō poterat: iō
xps ad fras uenit ut ascēsuz hoi pparet τ ad celū
p eū ascēdē posset. Si igit xps in celo semp mansis
set nimis fuisset in loco alto: nec hō ad ipz se erigē
potuisset. Si vo in fra stetisset: nimis fuisset i loco
depsso. Iō xps voluit pati i loco medio.i.in aere
ut hō ad ipm posset ad celū ascēdē. Et hoc est qd
dicit. Cū exal.fi.ho.s.in aere ipz crucifigēdo: tūc co
gnoscetis q: ego suz.s.mediator nos deo recōciliā
do. A C Notādū aūt est q: xps in cruce voluit
exaltari tanq̄ i cathedrā vt nos doceret. F tanq̄
in speculā vt nos ab hostib' pseruaret. F tanq̄ in
spectaculū vt nos reuocaret. F tanq̄ in patillū vt
pditos recuparet. C Primo igit exaltari voluit in
cruce tanq̄ i cathedrā vt nos doceret. Aug. sup
Ioā. Lignū illō in quo fixa erāt mēbra morientis:
τ cathedra fuit mgri docētis. B Docuit autē
xps de cathedra crucis q̄tuor lectiōes. F Pria fuit
lectio magne pietatis qn.s.mrem Ioāni cōmēda
uit dicēs Ioā.xix. Ecce mr tua. p qd dat intelligi
q: filii tāte debēt eē pietatis ad parētes q: nō tm i
vita debēt de eis curā agē: sed etiā qn moriunt de
bēt pro eis orare. F Scda lectio est charitatis qn
dixit Luce.xxiii. Pr dimitte illis: q: nesciūt qd fa
ciunt. ecce q̄ta charitas: q: illi eū occidebāt τ ipse
p ipsis orabat. F Tertia lectio est magne cōpassio
nis qn dixit Mat.xxvii. De' me' ut qd dereliquisti
me. ecce q̄ta cōpassio: q: dereliq̄rāt eū noti τ pxi
mi seu ppinq. Dereliq̄rāt eū discipuli. derelict' vi
debat a pre. sola mr eū nō dereliq̄rat q̄ iuxta crucē
sp stabat. F Quarta lectio fuit magne deuotionis
qn dixit Lu.xxiii. Pr in man' tuas cō. spi.meū. ec
ce q̄ta deuotio. qn tot' vulnerat' erat. Int vulne
ra sue aīe memor erat. p qd dat intelligi q: in articu
lo mortis etiā oīa alia dz dimittere τ curā sue aīe
dz hēre. C Scdo xps i cruce exaltari voluit tanq̄
in speculā vt posset nos ab hostib' pseruare. So
lent hoīes speculā erigē: τ hoīes speculatores ibi
ponē ut viatorib' ibi clamēt ut ab hostib' se obser
uēt. C Ambulātib' vo p viā mūdi multa picu
la imminēt a mūdo qui vult frāgē p ipatiētiā q̄ a
carne que vult allicē p pcupiscētiā q̄ etiā a diabo-
lo q vult decipe p astutiā. Iō xps i speculā crucis
ascēdit τ clamat ne dimittamr nos a mūdo frāgi:
nec a carne allici: nec a diabolo decipi. D Cla
mauit aūt multiplr i cruce. Primo orōnib' deuotis
Scdo lachrymis amaris. De his duob' habetur
Heb.v. Qui in dieb' carnis sue preces supplicatio
nesq: ad deū q posset illū saluū facē a morte cū cla
more ualido τ lachrymis offerens τc. Tertio cla
mauit sanguie τc. Heb.xii. Accessistis ad sanguis
aspsionē meli' loquētē q̄ abel. Quarto clamauit
corde. Nā ipz cor hoi mānifestauit qn lat' suū apiri
voluit. τ talis apertio fuit maxia amoris clamatio.
C Tertio ascēdit in cruce tanq̄ ad spectaculū vt
nos reuocaret. Qn eni aues ad dnos suos redire
nolūt solēt ad spectaculū ascēdē τ dnō aliquo fru
sto carnis assibilare: τ sic eas reuocare nō cessant.
Hō auis q̄tumax a deo auolauerat. Osee.vii. Ef
fraim q̄si auolauit. Iō xps crucis spectaculū ascē
dēs totū corp' suuz cruentauit. ut ad se fugitiuos
hoīes reuocaret. E Sz nōndū q: triplici de cau
sa aues ad dnos suos redire nolūt. Aut qn sunt
nimis replete: aut qn i deuorationē pde sunt. occu
pate: aut qn nō sunt bn domestice. Ista triplici de
causa hoīes ad deū nō redeūt: sz poti' fugiūt. Pri
mo qn diuitiis sunt repleti nimis. Deu.xxxii. In
crassat' ē dilect' τ recalcitrauit: icrassat' ipin.dila
tat' dereliqt deū factorē suū τc. a deo s.suo. Se
cūdo qn spurcitiis petōrū sūt dediti. Tales sūt
sūt coruo: quē noe de arca emisit: q deuorationi ca
dauerū se dedit: τ iō ad arcam non redijt. Tertio
qn nō sūt bn domestici. Di de leone q: qn corā leo
ne flagellat canis leo domesticat. Multo autē for
ti' domesticat canis si aū ipz flagellaret leo. Pue
ri etiā uolētes domesticare aues τ ad loquenduz
docere dant eis vinū bibere. Nullū est animal ita
siluestre quod ex būficiis nō efficiat māsuetum τ
lene. Et tamen multi sunt ita siluestres q: dome
sticari nō pnt. Nec ex flagellatōe leonis.i.xpi: nec
ex potu sui sanguis: nec ex collatis būficiis. F
C Quarto ascēdit i cruce tanq̄ i patillū ut ide pdi
tos recuparet. Cōsuetudo fuit antiq' q: res pdi-
te qn inueniebant: i patillo suspēdebant. Olīz pditi
erāt angeli q̄tū ad sui nūeri diminutionē. Erant
pditi actiui: q: nō poterāt facē aliq̄ meritoria opa
Erāt pditi plati: q: nō poterāt sbditos istruē p ali
quā salutiferā exhortationē. Erāt pditi ptēplatiui
q: nō poterāt deo uacare p aliquā dulcē inspiratio
nē. Sz ista oīa τ q̄ erāt pdita p xpz sunt lucrata τc.
patillo crucis suspēsa. Et hoc ē qd di Ysa.xxii. Fi
gā illū patillū i loco fideli: τ suspēdā sup illū oēm
gliaz dom' pris ei'. Uasoz diuersa gnā. Oē uas
puulū a uasis creaturaz usq: ad oē uas musicoz

Et hoc qd di. Suspēdā sup illū oēs gliaz pris ei'
refert ad angelos qui sunt glia dom' dei. Hoc qd
di. Oē uas puuluz. refert ad subditos τ actiuos.
Hoc qd di. A uasis creaturaruz. refert ad platos
qui vino sacre scripture alios hnt imbuē. Hoc qd
di Usq: ad oē uas musicoz: refert ad contēplati-
uos qui hnt in cordib' suis decātare dno. Ephe.
v. Nolite iebriari vino in quo est luxuria: sed iple
mini spū scō loquētes uobisinetipsis in psalmis
τ hymnis τ cāticis spiritualibus cātantes τ psal-
lentes in cordibus ueris domino.

C Feria tertia scdē hebdōe Sermo pmus.

Super cathedrā moysi sederūt scribe
τ pharisei. Oia ergo q̄cunq:
dixerit uobis suate τ facite. Matth.xxiii.
In pnti vita dns eē uoluit quosdā platos τ quos
daz sbditos. τ utrisq: certas regulas dedit. A
Prelatis nanq: dedit tres regulas. F Pria est: ut
sbditos vbis τ exēplis instruāt. F Scda est q: sib i
fortia τ sbditis leuiora iponāt. F Tertia est q: de
ptāte sibi collata n̄ glient nec supbiāt. Cōtra pmā
regulā faciūt vbosi. Cōtra scdaz supstitiosi. Cōtra
tertiā ambitiosi plati. C Est igit pma regula pla-
toz: ut sbditos vbis τ exēplis istruāt. Sz ptra hāc
regulā faciūt plati vbosi qui bona mlta dicūt sed
nulla bona faciūt. quos dns rephēdit dicēs. Su
per cathedrā moysi τc. Oia ergo q̄cūq: τc. sequit.
Scdm opa eoz nolite facē. dicūt eni τ nō faciūt.
B Monet igit sbditos ut qn sunt aliq plati qui
hnt bona vba sed mala opa: nō despiciāt vba ppt
opa: sed reliquāt vitā τ accipiāt doctrinā. Et illō
dicit Chrys. sup Mat. triplici exēplo dicēs. F Ec
ce vilis terra preciosuz aurū pducit. nunqd ppt vi
lē terrā preciosuz aurū ptēnit. Aux eligit τ terrā re
linquit. sic τ uos doctrinā accipite τ mores relin
qte. F Scdz exēplū ponit dicēs. Nā τ apib' herbe
nō sunt necessarie: sed flores colligūt τ herbas re
linquūt. Sic τ uos flores doctrine colligite: τ cō
uersationē relinqte. F Pōt addi tertiū exēplū: q:
spine lilia pducūt: τ tn hō lilia odorat τ spinas vi
tat. Sic etiā qlibet debet vitare vitā spinosaz plati
τ accipe dei doctrinā odoriferā. F Primū exēplū
ptinet ad platū imūdū qui est sicut lutū hns aurū
Est eni lutū ppter imūdā vitā: τ iō de plateis ce-
lestis hierlz expurgabit τ i cloacā isernalē pjiciet
ps. Ut lutū platearū delebo eos. In isto luto au
rū inuenit qn doctrina sana ab eo pfert. Uerba eni
dei dicunt aurū: q: sicut aurū est icorruptibile: sic
vba dei pseruāt hoīes a putrefactione peti. ps. In
corde meo abscondi eloquia tua ut nō peccē tibi.
F Scdm exēplū ptinet ad platū supbū. Est eni si
cut herba hns florē amenū. Sicut eni herba viret
τ cito arescit: sic supbus cito extollit τ subito deii
cit. ps. Mane sicut herba transeat: mane floreat τ
tran. uespe deci. indu. τ are. Per mane intelligit
iuuētus siue sanitas siue vita. Per uespe cōuerso
itelligi pōt senectus uel infirmitas siue mors. Et
huic triplici statui rndēt tria vba que sequūt. s. de
cidat: induret: τ arescat. Est ergo sensus q: supbus
viget in mane sanitatis: sed decidit in lutū in ue-
spe ifirmitatis. Floret in mane iuuētutis: sed in-
durat in uespe senectutis. Viret in mane pntis vi
te: sed arescit i uespe mortis. Ista herba florē pro
ducit qn plat' supbus vba dei ppōit. Et dicunt
vba dei flos: q: sicut flos pducit fructū sic uerba
dei faciūt hoīez generare opus suuz bonū. Iaco.
i. Uolūtarie eni genuit nos vbo vitatis. F Tertiū
exēplū ptinet ad platū auaz: q: est sicut spina hns
lilia. Diuitie enim spine uocant. sicut habet Luce
viii. Qd aūt in spinis cecidit hi sunt qui audiunt τ
a sollicitudinib' τ diuitiis τ uolupatib' vite eun
tes suffocati sunt. Tūc aūt ista spina pducit liliuz
qn plat' auarus pfert dei vbū. Et di vbū dei liliū
q: sicut ad odorē lilii serpētes fugiūt τ hoīes attra
hunt: sic hoīes serpētini vbū dei fastidiūt. ps. Oēz
escā abhominata est aīa eoz. Boni aūt dulciter ap
petunt. ps. q̄ dulcia faucibus meis eloquia tua.
C Scda regula platoz est ut sibi fortiōr subditis
leuiora iponāt. Cōtra istā regulā faciūt plati sup
stitiosi quos dns reprehēdit dicēs. Alligāt onera
grauia τ iportabilia τ iponūt in humeros hoium
digito aūt suo nolūt ea mouē. Et istud est ptra sa
cerdotes qui penitētias nimis graues imponūt.
E Nō tn nō debet fieri trib' de causis fm Chry
so. F Prima est ppter maius piculū: q: sepe talis
hō pniaz sibi datā pjicit τ tanq̄ despat' ad petā re
dit. Et ponit exēplū dicēs. Si enim pōdus sup hu
meros adolescētis posueris qd nō possit portare:
necesse hēt ut aut pōdus reiciat aut sub pōdē cō
fringat. Sic hoi cui graue pōdus pnie ponis ne
cesse est ut aut pniam deiciat aut suscipiēs dū fer
re nō pōt scādalizet τ amplius peccet. F Scda rō
est ppter vitādū dei iudiciū. Uñ sbdit. Deniq: si
erramus modicā pniaz iponētes nōne melius est
ppter misericordiā dare rōnē q̄ ppter crudelitatē.
Iaco.ii. Iudiciū sine misericordia fiet illi qui nō fe
cit misericordiā. talis poterit dicē deo. Dne sicut fe
ci aliis: facias mihi. Aliis fui misericors: τu esto
mihi misericors. Istā allegationē facit pphā dicēs
nō abscōdi misericordiā tuā τ vitatē tuā a cō. mul
to. dne ne lōge facias mia. tuā a me. ac si dicat.
sicut aliis misericordiā meā nō abscōdi: sic τ tuā
a me nō abscōdas. F Tertia rō est ppt ipsā oōz.
Chrys. vbi pfamilias largus est dispensator non

debet eē timar. si de⁹ est benignus ut qd sacerdos e⁹ austerus de⁹ qdē adeo larg⁹ est q pccā dimittit aliqñ tribus syllabis. sicut patet qñ dauid dixit peccaui. ii. Reg. xii. Aliqñ cū paucis lachrymis. sicut patet in petro qui egressus foras fleuit amare. Mat. xxvi. ꝛ Mar. xiiii. Aliqñ cū solo pposito cordis. Iuxta illō pphe: dixi. i. firmiter deliberaui. Confitebor aduer. me iniusti. mei dño. ꝛ tu remi. impietatē pcti mei. ¶ Tertia regla platoꝝ est q de sua pcate nō supbiāt. ɔtra quā regulā faciunt prelati ambitiosi quos dñs rephendit cū dixit. oia vo opa faciūt ut videant ab hoib⁹. dilatāt em̄ philateria sua ꝛc. Istō vitiū uane glie uere platis est cōmūe ꝛ difficile pōt vinci duplici de causa sicut dicit Chrys. D ¶ Pria causa est: q oia vitia hñt bona ɔria per que vincunt. sicut fornicatio vincit per castitatē. supbia per hūilitatē. iracūdia p māsuetudinē. sola aūt uana glia nō hēt aliqd bonuz per qd supet. ¶ Scda causa est quā ibidē Chrys. assignat. q ex oī re nascit qd eā extermiet. sicut ex ligno nascit vmis qui ipz corrodit. ex uestimento nascit tinea que ipz exterminat. ex oleribus nascit eruca que olera corrūpit. sic ex aliquo bono opere nascit uana glia que ipz op⁹ inficit. Et qñ uana glia de bono ope nascit. iō nō extinguit per bonū sed magis nutrit. Postea sbdit Chrys. Nullū ergo remediū pōt eē ɔtra uanā gliaz nisi oro sola. ꝛ adhuc ipsa uanitatē hēbit nisi caute effusa fuerit. E ¶ Scdo xps ponit in euāgelio regulas sbditoꝝ que sunt tres. ¶ Pria est ut sibi nō assumāt officium docēdi vn̄ ait. Uos aūt nolite uocari rabbi ꝛc. Officiū enī sbditoꝝ nō est docē sed audire. sicut enī in corpe aliō est officiū oculi. aliō auris. ꝛ aliō ceteroꝝ mēbroꝝ. sic eccl'ia aliō hēt officiū ad platos. aliō ad sbditos. Prelat⁹ enī ad istar oculi hēt illuminare. sbdit⁹ vo ad istar auris hēt audire. sicut ergo cōfusio eēt in corpe si oia mēbra essent ocli. sic ɔfusio eēt in eccl'ia si oēs fideles uellēt docere. i. Cor. xii. Si dixerit auris qñ nō suz oculs nō sum de corpe. nō iō nō est de corpe. Si totuz corp⁹ oculus ubi audit⁹. si totū audit⁹ ubi odoratus. ¶ Scda regula sbditoꝝ est ut nō appetāt esse filii terreni sed filii dei. ꝛ iō subdit. pñz nolite uocare uobis sup terrā. vn⁹ enī est pr̄ uester qui in celis est. F ¶ Sūt enī tria signa per que cognoscunt filii dei ꝛ filii freni. ¶ Primuz est: q filii dei respiciūt ad celū celestia desiderādo dicentes. Pr̄ n̄ qui es in celis. Filii aūt mūdi respiciūt ad terrā terrena desiderādo. i. Ioā. iiii. Ipsi de mūdo sūt ꝛ iō de mūdo loquunt ꝛ mūdus eos audit. Isto mō pbat aqla pullos suos. nā illos quos videt respice ad celos tanq pbos nutrit. illos aūt quos videt ad terrā respicere: tanq degeneres abiicit. ¶ Scdm signū est: q filii dei sunt albi per puritatē. filii aūt freni nigri sunt per ipuritatē. Dicit eniz glo. sup illō ps. Pullis coruoꝝ inuocātib⁹ eū. q pulli coruorū qdiu hñt pennas albas pascunt a deo: sed postq icipiūt nigrescē pascunt a coruis. per qd dat itelligi q deus pascit illos tanq filios qui sunt albi per mūditiā. diabolus aūt pascit illos qui sunt nigri per malitiā. ¶ Tertiū signū est: q filii dei parentes suos honorāt ꝛ nutriunt. filii aūt freni ecōuerso eos despiciūt. Legit q cyconie parētes suos cū senuerint in nido collocāt ꝛ usq ad mortē eos ibi nutriūt. Filii aūt viparū uentrē mrīs lacerāt ꝛ occidūt. Illi ergo sunt filii dei qui parētes honorāt ꝛ fouēt. Eccli. iii. Qui timēt dñz honorāt parentes. Illi aūt qui eos despiciūt non sunt filii dei sed vipe. ꝛ iō maledicti. Eccli. iii. Est maledict⁹ a deo qui exaspat mrēz. ¶ Tertia regula subditoꝝ est q nō debēt exaltari sed humiliari. iō subdit. qui aūt se exaltauerit humiliabit ꝛc. G Sūt enī qdā leuia. ꝛ qdā grauia: ꝛ qdā media. naz leuiū est sursuz eleuari: ꝛ grauiū est deiici deorsū. Humilitas enī facit cor leue. ꝛ iō ipm eleuat usq ad celū. Ecc. xxxv. Oro humiliātis se nubes penetrat. Supbia vo facit cor graue. ꝛ iō ipz in ɔfundū deiicit. ps. Deiecisti eos dū alleuarent. Un̄ dictū est lucifero dicēti. In celū ɔscēdā. uerūtamen ad ifernū detraheris in ɔfundū laci. Ysa. xiiii. Aia vo dū est corpi adiūcta. lz de se hēat leuitatez tñ a corpe hēt grauitatez. iuxta illud Sap. ix. Corpus qd corrūpit aggrauat aiaz. ꝛ iō aie sanctoꝝ qdiu sunt in hac vita nec oino eleuant ppter corporis grauitatē. nec oino in terra cōmorant cū habeant celestiū desideriorꝝ auiditatē: sed in medio cōmorant. mō ascēdētes per ɔtēplationē in celū. mō descēdētes ad terrā per necessarioꝝ ɔuisionē. Un̄ di Ezech. viii. Eleuauit me spūs iter terrā ꝛ celū. nō dicit ppha. Posuit me in terrā: q ibi sunt auari. nec dixit. eleuauit me in celū: q ibi sunt supbi. sed dixit. eleuauit me inter celū ꝛ terrā: q ibi sunt scī qui sunt in hac vita corruptibili positi.

¶ Eadem feria tertia secunde hebdomade quadragesime Sermo secundus.

q Ui se exaltauerit hūiliabit. ꝛ qui se humiliauerit exaltabit. Postq dñs scribas ꝛ phariseos de supbie ambitione rephēdit. ɔsequēter discipulos ad hūilitatē reducit. q sicut dicit Chrys. Infructuosum vbū est in quo sic alter ɔfundit ut alter nō erudiat. naz ꝛ deus ingt. nō ppt malos castigationē sup terrā trāsmittit sz pp̄ bonos. scit eniz q malos flagella nō corrigūt: sed malos castigat ut corrigat bonos: q nisi bon⁹ ammonit⁹ fuerit p negligētiā euanescit. A ¶ Ponit aūt dñs in vbis pdictis duas vias ꝛ duos fines viarū. ¶ Pria est via supbie que est lata ꝛ spatiosa ꝛ ducit ad pditionez. ¶ Scda est via hūilitatis que est arta ꝛ angusta ꝛ ducit ad saluationē. B ¶ Supbia aūt ē qdā triuiū eo q hēt tres vias. i. tres spēs supbie. ¶ Pria est supbia in affectu. ꝛ ista ortū habuit in celo. Scda est i itellectu que ortū habuit in padiso. Tertia est in actu ꝛ ista est spsa per totū mūdū. ¶ Pria igit. s. supbia est in affectu que ɔsistit in appetitu excellētie. ꝛ istā habuit lucifer in celo qui uoluit dñari ꝛ usq ad celū exaltari. Ysa. xiiii. In celū ɔscēdā sup astra celi exal. so. meū ꝛc. Et q supbia est nature celestis ex eo q in celo orta fuit. iō sepe viros spūales ꝛ celestes inuadit. sicut suasit aplos. Luc. ix. Intrauit aūt cogitatio in eos qs eoꝝ eēt maior. Mat. xx. ꝛ Mar. x. Accesserūt ad iesuz iacob⁹ ꝛ ioānes ꝛ dixerūt. da nobis ut vnus ad dexterā tuā: ꝛ ali⁹ ad sinistrā tuā sedeamus in glia tua. ¶ Scda supbia est in itellectu que ɔsistit in appetitu uane ꝛ mundane scie. ꝛ ista ortū hūit in padi'o qñ pmi parētes uoluerunt hēe sciam dei. Gen. iii. Eritis sicut dii sciētes bonū ꝛ malū. Ista supbia multos inadit. q mlti superbi sūt in suo sēsu. Iō dr̄ Thob. iiii. Supbiam nunq in tuo sensu aut in tuo vbo dñari pmittas. Ysa. iii. Ue qui sapiētes estis in oculis uris. ꝛ corā uobisimetipsis prudētes. tales nō appetūt sapiētiā dei sed mūdi. Hiere. iiii. Sapiētes sūt ut faciāt mala. bn̄ aūt facē nescierūt. Rom. viii. Sapiētia carnis mors est. ¶ Tertia supbia est i actu que ɔsistit in irrogatiōe iniurie. ꝛ ista sparsa est in toto mūdo. q mali ꝛ potētes bonos opprimūt ꝛ psequunt. Sap. ii. Opprimamus paupem iustū ꝛ nō pcam⁹ vidue nec ueterane. sit aūt fortitudo nr̄a lex iustitie Abachuc. i. Impi⁹ ɔualet aduersus iustū qre nō respicis sup inique agētes ꝛ deuorāte ipio iustiorē se. ꝛ facies hoīs qsi pisces maris. C Sed nunc videam⁹ ad quos fines vie iste pducūt. ¶ Pria est via supbie que pducit ad ɔfunditatē ifimā. vn̄ dictū fuit lucifero dicēti. I celo ascēdā ꝛc. uerūtū ad ifernū detraheris in ɔfūdo lacu. ¶ Legit q qdaz dixit alexādro supbo. qñuis leo sit rex aialiuz: tñ fit sepe cib⁹ formicarū: ꝛ arbor pcera cito eradicat a violētia uētoꝝ. sic ꝛ tu qñuis sis rex hoīuz. tñ cito eris cib⁹ vmiū. qñuis sis alt⁹ tñ cito eris depssus. ¶ Scda supbia ducit ad eternā ignorātiā. ¶ Legi q Aristo. post mortē suā cuidā discipulo suo apparuit dicēs se totā sciam suā amisisse: nec aliqd scire nisi penā suā. Ecc. ix. Nec rō: nec sapia erūt apō iferos. ¶ Tertia supbia pducit ad ifernalē cruciationē. mali enī psequūt bonos in psona. aliqñ usq ad sanguinē psequēdo. aliqñ in terrena substātia bonis oibus spoliādo. aliqñ in fama falsa crimina iponēdo. Sed illi qui in psona usq ad sanguinez alios psecuti sunt. sanguine ire dei inebriabunt. Apoc. xvi. Sanguinē scōꝝ ꝛ pphetarū effuderūt ꝛ sanguinē dedisti eis bibē ut digni sunt. Eiusdez xiiii. Hoc biber de vino ire dei. ¶ Legit q thamaris regina caput cyri regis in utrē sanguine plenū misit dicēs. satiare sanguie quē sitisti. Illi qui psequunt alios in terrena substātia in gūre scindētur. ꝛ in auro liquefacto cremabunt. Job. xx. Diuitias quas deuorauit euomet ꝛ de uētre illius extrahet eas deus. ¶ Legit q nero impator qui fuit alienarū rerū raptor visus est apud inferos balneare se in auro liquefacto. ꝛ cū vidisset cuneos aduocatoꝝ dixit eis: uenite ad me uenale genus hominū ꝛ mecū balneamini q uobis optimā ptem reseruaui. Illi qui psequunt alios in fama falsa crimina imponēdo oia sua crimina in collo suo iponent: ꝛ ab hoibus cognoscent. Thren. i. Uigilauit iugū iniqtatū mearū: ꝛ in manu dñi ɔuolute sunt ꝛ imposite collo meo. Naū. iii. Reuelabo pudēda tua ꝛ ostēdā cūctis gētib⁹ nuditatē tuā: ꝛ cūctis regnis ignominiā tuā. D ¶ Scda via ē humilitas. Et per istā viā iuit xps. Phil. ii. Humiliauit semetipm factus obediēs usq ꝛc. Iuit bei vgo. Luce. i. Respexit hu. an. sue. Iuerūt oēs scī tā maiores q minores. Ysa. xl. Omnis mons ꝛ collis humiliabit. E Finis aūt vie huius humilitatis est: q ducit ad gl'am in pñti. Iaco. iiii. Deus supbis resistit. humilibus aūt dat gratiaz. Et ducit ad gliam in futuro. Job. xxii. Qui humiliatus fuerit erit in glia. F Ipa qdē humilitas meret gr̄e impletionē. iplete augmētationē. augmētate ɔseruationē. ɔseruate glificationē. ¶ Pmo nāq meret gr̄e ipletionē. ps. Qui emittit fontes i ɔuallib⁹. i. grāz suā pstat hūilib⁹. iter mediū montiū ptrāsibūt aque. Duo mōtes sunt due spēs superbie. Quarū vna nascit ex repali: alia ex re spūali. Inter istos duos mōtes est uallis humilitatis nō declinās ad aliquā speciē supbie. ꝛ in isto medio ptrāsibūt aque grārū. ¶ Scdo humilitas meret grē iplete augmētationē. Et hoc pōt ostēdi per tria exēpla. ¶ Primo per exēplū pupille. q sm̄ Uego. qāto pupilla est nigrior ꝛ minor: tāto est lucidior. Sic ꝛ hō qāto est despectior corā seipo: tāto est maior corā deo. Cant. i. Nigra sum. s. reputatiōe mei. ꝛ iō formosa in ɔspectu dei. ¶ Scdo p exēplū cādele que qāto plus iclinat tāto magis accēdit. Sic ꝛ hō qāto plus corā se iclinat p hūiliationez: tāto plus iflāmat in dei charitate. ¶ Tertio p exēplū aq̄ q qāto pl⁹ descēdit: tāto magis ascēdit.

Aug. Descēdite ut ascēdatis ad deū cecidistis em̄ ascēdēdo ↄtra eū. Sic ꝛ hō quāto plus descendit per hūilitatē: tāto plus ascēdit per grās. ¶ Tertio humilitas meret glie augmētatē ↄseruationē. Et hoc ostēdit per tria exēpla. ¶ Pmo per exēplū cineris. Sicut enī cinis ignē ↄseruat: sic hūilitas ↄseruat grās spūales. Taliter cōseruādā docet Eccl.x. Quid supbis terra ꝛ cinis. Taliter cōseruabat qui dicebat Gen.xviii. Loqr ad dñz meū cū sim puluis ꝛ cinis. ¶ Scdo per exēplū arboris. Rami enī arboris qui sunt in imo positi sunt securi. sed qui sunt ī alto sepe frāgunt a violētia uēti. Jō lucifer corruit: q in imo stare noluit. ¶ Tertio per exēplū pulueris. Uirtutes enī sine hūilitate sunt sic puluis: sed cū hūilitate sunt sicut terra firma ꝛ solida. Greg. Qui sine hūilitate ↄtutes ↄgregat: q̄si qui puluerē ad uētū portat. ¶ Quarto hūilitas meret glie augmētatē glorificationē. Et hoc ostēdit per tria exēpla. ¶ Pmo per exēplū turris dicēs. Cogitas magnā fabricā ↄstruē in altitudie de fundamēto cogita hūilitatē. Qui enī vult turrē ↄstruē per quā ascēdat ad celi celsitudinē ponat pro fundamēto hūilitatē. Jstō fūdamētū ponit apls .i. Cor.iii. dicēs. Dei edificatio estis ut sapiēs architect⁹ fundamētū posui. ¶ Scdo per exēplū arboris. Uñ dicit. Arborē attēdite: figit radicē in hūili: uerticē tēdit ad celū. sine radice auras petit ruina est nō incremētū. Qui igit figit radicē in imo hūilitatis faciet fructū sursū celestē satietatem. iiii. Reg.xix. Quodcūq̄ reliquū fuerit de domo iuda mittet radicē deorsū ꝛ faciet fructū sursū. ¶ Tertio per exēplū etatis. Uis magn⁹ ēē a minimo icipe. Hō enī pri⁹ est pu⁹ ꝛ postmodū per etatē crescit ꝛ fit magn⁹. Jō dr̄ .i. Reg.xv. Nōne cū puulus ēēs in oculis tuis caput fact⁹ es in tribub⁹ israel. Jō di Mat.xviii. Aduocans iesus puulū statuit in medio eoꝝ ꝛ dixit. Quicūq̄ humiliauerit se sicut paruulus iste: hic maior est in regno celorū.

¶ Feria q̄rta scd'e hebdō. Sermo primus.

a Scēdēs iesus hierosolymā assūpsit duodecī discipulos suos secreto ꝛ ait illis. Ecce ascendimus hie.ꝛc. Mat.xx. Sepe dñs passionē suā ꝛ resurrectionē suā discipulis suis pdicebat: siue ut ex hoc se deū eē ostēderet q futura puidebat: siue ut discipulos suos roboraret ne. s. aduenīēte passionis tpe scādalizarent. Quia sicut dic Greg. Min⁹ enī mala feriūt que puidenf: siue ut passionē ei⁹ videntes resurrectionē ei⁹ futurā sparēt. Jn hoc ergo euāgelio dñs tria fac. ¶ Pmo suā passionē pdicit ꝛ hoc ī pncipio hui⁹ euāgelii. ¶ Scdo idiscrete petētes redarguit. Et ista ps scipit ibi. Tūc accessit ad eū mr̄ filioꝝ zebedei ꝛc. ¶ Tertio discipulos idignatos ad viā pacis reducit. ꝛ ista ps scipit ibi. Et audiētes decē idignati sunt. ¶ Circa pmū notādū q licz mō nō sit tps passionis: ecclia tñ in hoc euāgelio de passione mētionē facit. ut ad sustinēdā q̄dragesimalē pniaz fideles feruētius animenf. A Jn hac enī .xl. fideles debēt hēre ↄtritionē cordis: cōfessionē oris: ꝛ satisfactionez opis. Et ista satisfactio ↄsistit in trib⁹. s. in ieiunādo: in orādo: ꝛ in elemosynis largiēdo. Memoria aūt passiōis ad oia ista hoiez iducit. ¶ Pmo iducit ad dolēdū ꝛ ↄterēdū de petis suis. Hoc signatū est in hoc q in passione xpi petre scisse sunt. per qd dat itelligi q memoria passiōis xpi sepe corda lapidea ad ↄtritionē frāgit. ¶ Legit q est quoddā gen⁹ lapidū adamātis qui nō pōt frāgi nec per ignis cōbustionē nec per mallei pcussionē. frāgunf aūt per sanguīs calidi īfusionē. Sic etiā mlti sunt quos nō frāgit ad pniaz nec martyrū tribulatio: nec iudicioꝝ dei cōminatio: frāgit aūt eos dñica passio. ¶ Scdo memoria passionis xpi iducit hoiem ad ↄfitēdū. Jn hui⁹ significationē in passiōe xpi monumēta apta sunt: ꝛ mlta corpa scōꝝ q dormierāt exierūt ꝛ surrexerūt. Monumentū scidā est cor nrm̄ in quo tot sunt corpa mortua quot sunt petā mortalia: ꝛ iō monumētū tūc apit ꝛ mortui resurgūt qñ petōr ad mēoriā pas. xpi os suū apit ꝛ petā vicario dīl dicit. Jō dr̄ Eph.v. Surge qui dormis ꝛ exur. a mor. ꝛ il. te xps. ¶ Tertio inducit ad ieiunādū. qui enī ↄsiderat q xps ieiunauit ꝛ esuriuit de facili sua ieiunia sustiebit. B Xps enī trib⁹ vicibus esuriuit. ¶ Pmo qñ .xl. dieb⁹ ꝛ noctib⁹ ieiunauit: ꝛ tūc nō habuit ad comedendū nisi lapides. Sicut hētur Mat.iiii. ¶ Alia vice esuriuit ꝛ sitiuit. s. in passiōe qñ dixit. Sitio. ut hētur Joā.xix. ꝛ tūc nō habuit ad comedēdū nisi fel: ꝛ ad bibēdū acetū. ps. Dederūt in escā meam fel: ꝛ in siti mea potauerūt me aceto. ¶ Alia vice esuriuit ut hētur Mat.xxi. ꝛ tūc nō habuit ad māducandū nisi folia ficl. Sed xps nec lapides uoluit comedē nec folia māducare nec acetū bibē: q ipe nō incorporat hoies lapideos nec duros ꝛ obstinatos nec hītes tñ folia. s. vbosos tñ. nec hoies acetosos per odia ꝛ rācores amaros. ¶ Quarto iducit ad orādū. Multū enī iducit hō ad orādū qñ ↄsiderat q xps ī cruce talif orauit. Nā orauit vbis pietatis. Lu.xxiii. Dimitte illis nō enī sciunt qd faciūt. Orauit lachrymis. Heb.v. Jn dieb⁹ carnis sue. i. passionis sue. pces supplicationesq̄ ad deū qui possit illū saluū facere a morte cū clamore ualido ꝛ lachrymis offerens. Orauit effusione sanguīs. Heb.xii. Accessistis ad sanguīs effusionē melius loquētē

q̄ abel: q sanguis abel petebat vindictā: sanguis vo xpi misericordiā. ¶ Multo iducit nos ad elemosynarū largitionē. Nō enī debet hō eē auar⁹ qñ cōsiderat q xps in passiōe sua fuit tā larg⁹. Jpe qdē largus fuit in largiēdo q latroni padisum dedit. Largus in pdōdo q psecutorib⁹ suis totaliter indulsit. Largus in redimēdo: q nō guttā sed totū sanguinē pro nobis dedit ꝛ effudit. ¶ Scdo indiscrete petētes redarguit. Jac. ꝛ Jo. mediāte mr̄e petierūt q vnus sederet ad dexterā ꝛ ali⁹ ad sinistrā. Nō enī hoc petē uoluerūt p se: q petē pmatū pro aliquo ignorāte tolerabile est. Jpo vo sciente ꝛ ↄsentiēte rephēsibile est. pro se vo secūdū ꝛ vitupabile. Dñs aūt uolēs ipās rephēdē nō rūdit mr̄i sed filiis. Tū q sciebat q ista petitio a filiis pcedebat. Tū q femia erat: ad inuēdū q nō est honor hoi ↄtēdē cū mulie. Tū q erat uetula: ꝛ pium est mulieres uetulas ↄsolari nec eas obiurgare. Tū q erat amica: ꝛ iō noluit eā rephēdē sed sibi deferre. Tū q erat mr̄: ꝛ ipe sciebat q q̄libet mr̄ naturalif amat filios suos: ꝛ bonū ipoꝝ desiderat. C Rūdit autē dñs eis ualde modeste ꝛ discrete: q nō dixit dabo: q ex hoc alii fuissent idignati. Nec dixit nō dabo: q ex hoc isti fuissent ↄfusi: sed suā rñsionē tēperauit dicēs. Dabo uobis ꝛ nō dabo. Nō enī dabo ex eo q estis mei ppinq: dabo aūt si fueritis meriti. ꝛ iō dixit. Potestis bibē calicez. s. passionez: quē ego bibitur⁹ sū. dixerūt: possum⁹. Nā Joānes bibit qui fuit vgis flagellat⁹: in oleo adultus: ueneno potat⁹: in exiliū relegat⁹. Jacob⁹ bibit: q fuit capite trūcat⁹. Eoꝝ aūt petitio quodāmō vtificata est: q ad dexterā ꝛ ad sinistrā sunt ambo. hīt enī plus q̄ petierūt. Per sinistrā vita pńs. Per dexterā aūt: vita btā designaf. D Sedēt igit hi duo apli a sinistris dei: q corp⁹ bti Jacobi: ꝛ sepulchrū bti Joānis in mlta glia hētur. Sedēt a dextris dei: q coꝝ aīe btificanf. Uel pōt dici q dextra xpi est oriēs: sinistra est occidēs. Sedet igit ioannes a dextris: q ei⁹ monumētū est ex pte oriētis. Sedet Jacob⁹ a sinistris: q ei⁹ corp⁹ est ex pte occidētis. Uel pōt dici q per dexterā intelligi pōt xpi deitas: per sinistrā eius hūanitas. Per igit btāz resurrectionē ibi apli ꝛ alii sci sedēt ad dexterā: q coꝝ aīe btificanf in ↄtēplatiōe diuinitatis. Sedebūt ad sinistrā dei: q coꝝ visus corpalis beatificabif in visione humanitatis xpi. E ¶ Tertio xps discipl'os idignatos ad pacē reducit eos ad hūilitatē deducēdo ꝛ seips in exēplū prebēdo. Sciebat enī q humilitas est causa pacis. sicut ecōuerso supbia est diuisionis. iuxta illō Prouer.xiii. Jnter supbos semp iurgia sunt: qui aūt ↄsilio agūt cūcta: regunf sapiētia. videmus enī q duo corpa plana pōt adinuicē applicari. corp⁹ aūt sphericū ꝛ ↄcauū pōt adinuicē ↄuenire. q ↄcauū recipit sphicū intra suā ↄcauitatē. duo aūt sphica nō pōt applicari nisi in pūcto. Eodē mō duo hoies plani ꝛ mansueti viuūt pacifice ꝛ iocūde. ps. Audiāt māsueti ꝛ letenf. vnus etiā supb⁹ ꝛ vnus māsuetus ↄuenire pōt. q māsuetus intra ↄcauitatē sue hūilitatis recipit tumorez illius elationis. ps. Cū hiis qui oderūt pacē erā pacificus ꝛc. Duo aūt supbi nō pōt ↄuenire nec applicari nisi in pūcto. pungere qdē se pōt. pacificari vo nō pōt. ꝛ iō bene dicit salomon. Jnter supbos semp sunt iurgia.

¶ Eadē feria q̄rta scd'e hebdō. xl. Sermo scd's.

p Otestis bibere calicē quē ego bibiturus sū. dicūt ei possumus. ait illis. calicez qdē meū bibetis ꝛc. Jsti duo apli in petitione ista nō fuerūt bñ discreti: q uoluerūt metē anteq̄ seminarēt. coronā pcipere anteq̄ decertassent. brauium hēre anteq̄ cucurrissent. ꝛ ideo xps eos rephēdēs dicit. nescitis qd petatis. potestis bibē calicē quē ego bibiturus sum. hoc est potestis pati pro noie meo sicut ego passur⁹ sū pro uřa salute. A Appellaf aūt passio xpi calix. q calix dr̄ a calore. uel fm Jsid. dr̄ a calon qd est lignū. erat enī calix antiquus quoddā uas ligneū in quo infirmis medicina ppinabat: que medicina erat amara: ꝛ calida: ꝛ sanatiua. q passio xpi fuit ppinata in ligno crucis cū amaritudie doloris. cū feruore amoris. ꝛ cū effectu nře curationis. B Notādū aūt q dr̄ hēt tres calices in pńti. ꝛ tres in futuro. ¶ Primus calix pńs est plenus balsamo. ¶ Scds est plen⁹ absinthio. ¶ Terti⁹ est plenus sanguie rubicūdo. ¶ Prim⁹ calix in pńti est plen⁹ balsamo. Est enī calix grē innocētie. ¶ Scds calix est pnie. ¶ Tertius calix est passionis dñice. ¶ Jn pmo calice qui est plenus balsamo spūs sci ꝛ grē bibit xps qui spū scō plenus fuit de cui⁹ plenitudie accipiūt oēs. bibit virgo Maria: q dei grā fuit plena. biberūt oēs sancti apli in penthe. qui spū scō fuerūt repleti. biberūt oēs iusti qui hūt grāz dei. C Sūt aūt signa per que cognoscif qñ aliquis in isto calice biberit. ꝛ ex ista potatione tria sequunf. ¶ Pmū est mūdane sitis extinctio. Joā.iiii. Qui biberit ex aqua hac sitiet iterū. qui aūt biberit aquā quā ego dabo ei nō sitiet in eternū. Chrys. Uere nō hēt sup terrā qd amet qui donū celestē ueritate gustauerit. Aug. Qui biberit de fluuio padisi cui⁹ gutta est maior oceano. restat ut in eo sitis mūdi hui⁹ penitus extincta sit. Uocat Aug. fluuiū padisi amorē spūs sci. oceanū aūt uocat collationē oium amoꝝ mūdanoꝝ. qñ igif vna gutta amoris spūs sci in cor

hoīa ueniet.ſed collationē amoꝝ mūdanoꝝ extin
guit.¶ Scḋo eſt ubi in celeſtib⁹ hilaratio.qui eniꝫ
calicē ſpūſcti i bibit frequēter i celū per deſideriū
ſalit. Joh.iiij. Aqua quā ego dabo fiet in eo fonſ
aque ſalientis.i.ſalire facientis in vitā eternā.taliter ſa
liebat qui dicebat Phil.iij. Nrā cōuerſatio i celis
eſt.¶ Tertiū eſt mētis exultatio.ſicut enī ſupra nu
bes ſemp eſt ſerenū.ſfra vo nubes turbulētia ⁊ im
per⁹ uētoꝝ.ſic in cordib⁹ ſctōꝝ viroꝝ ſemp eſt ſere
nitas ⁊ iocūditas cordis in cordib⁹ vo terrenorū
ſemp turbulētia cogitatiōis ⁊ nulli iocūditatē fa
cit ſpūs ſctūs.pſ.Uinū letificat cor hoīs. Pꝰu.
xv. Secura mens iuge cōuiuiū. ¶ Scḋs calix eſt
plen⁹ abſinthio.⁊ iſte calix eſt pnīe in quo calice bi
berūt ipſi poſt xpī paſſionē.bibit maria magdalēa
biberūt oēs penitētes.ſi enī ille qui biberat in cali
ce balſami diuine grē pdiderit ipaꝫ grāꝫ accedit ad
hūc calicē ⁊ bibat de abſinthio amare pnīe.⁊ quā
to fuerit amarior tāto erit virtuoſior. Chryſ. Aſpa
medicina meli⁹ curat ubi morb⁹ curabilis eſt ꝙ le
nis. Jſtō aūt abſinthiū amare pnīe debet dulcora
ri per ſpē celeſtis glīe.Mat.iij. Agite pniam ap
propinqbit enī regnū celoꝝ.ecce pmiſſuꝫ pmiuꝫ.
Et dixit agite.nō dicite.qḋ eſt contra pdicatores
ſtolidos qui dicūt ⁊ nō faciūt. Nec dixit cogitate ſꝫ
agite.qḋ eſt ɔtra illos qui hn̄t multa bona ppoſi
ta ſed nō complēt per bona opa.nec dixit fingite:
ſed agite.qḋ eſt ɔtra hypocritas ⁊ oſtētatores qui
fingūt ſe hr̄e exteri⁹ pellē ouinā.⁊ int⁹ hn̄t uolūta
tē lupinā.nec dixit agetis i futuro ſed agite in pn̄ti
qḋ eſt ɔtra procraſtinatores : cū tn̄ dicat Eccli.v.
Ne tardes ɔuerti ad dnm̄ ⁊ ne differas de die i diē
⁊ ſequit ſupior auctoritas. Appropinquabit eniꝫ re
gnū celoꝝ magna liberalitas dei.q: regnū celorū
nobis appropinquare facit.maior q: ipſꝫ regnū no
bis tribuit. Luc.xij. Nolite timē puſillus grex q:
cōplacuit pr̄i uro dare uobis regnuꝫ.maria q: ipſꝫ
regnū intra nos eſt.Mat.xvij. Regnū celorū intra
uos eſt. ¶ Terti⁹ calix eſt plen⁹ ſanguine.⁊ iſte eſt
calix dulce paſſiōis.iſto calice bibit ipe xp̄s ſicut
ipe dicit hic.poteſtis bibē calicē queꝫ ego bibitur⁹
ſum. Biberunt oēs martyres.Apoc.vij. Hii ſunt
qui uenerūt ex magna tri.⁊ la.ſto.ſuas i ſan.agni.
H Oia aūt ali⁹ ſanguis hēt inficē.ſolus vo ſan
guis xpī hēt dealbare.⁊ iō hēt naturam lactis.nec
mirū ſi enī lac eſt ſanguis bis coct⁹.ſ.in uentre ⁊ in
mamillis: ⁊ ſicut illi⁹ duplicis decoctiōis ɔuerit
in albedinē.multo forti⁹ ſanguis xp̄i hēbit dealba
re qui non ſnl̄ bis ſed ter fuit coct⁹.ſ.igne amo
ris. Joā.xv. Maiorē hac dilectionē nēo hēt ut aīaꝫ
ſuā ponat quis pro amicis ſuis. Amor enī ignis eſt
iuxta illō Lu.xij. Jgnē ueni mittē in trā.igne paſ
ſionis.pſ. Jgne me examinaſti.ſicut examinat argē
tū. Jtē oſſa mea ſicut cremiū aruerūt. Cremiū eſt
lardū in ſartagine aduſtū ⁊ aridū de quo oīa pingue
do exiuit. Corp⁹ ergo xpī fuit cremiū.q: in ſarta
gine crucis ſic fuit igne paſſiōis aduſtū q toti⁹ ſan
guis de eo exiuit.⁊ i cruce ſicut lignū aridū remā
ſit. Fuit etiā corp⁹ igne doloris. Threñ.j. O uos
oēs qui trāſitis per viam attēdite ⁊ videte ſi eſt do
lor ſicut. E Dolor enī xpī fuit magn⁹ intēſiue.q: in
tēſiuꝫ dolorē in cruce ſenſit.⁊ ppter loci neruoſita
tē q: pedes ⁊ man⁹ ſunt neruoſe.⁊ ppt totius cor
pis pōderoſitatē. Fuit etiā magn⁹ oſſiue.illū enī
magnū fuiſſe dolorē oſtēdit xp̄s qui in cruce fleuit
ut habet Heb.v. Oſtēdit ſol qui lucē ſuā ſubtraxit.
oſtēdit terra que ɔtremuit. Fuit etiā magn⁹ extēſiue
q: ab inītio ſue ɔceptiōis uſq ad ultimā horā ſue
paſſiōis ſe extēdit.mox enī ut ɔcept⁹ fuit ſuā paſ
ſionē puidit ⁊ ſemp in imaginatiōe habuit.⁊ ideo
nunꝙ viuit diē nec vnā noctē in tota vita ſua ſine
dolore ptrāſiuit.pſ. Defecit in dolo.vita mea ⁊ an
ni mei in gemi. ¶ Hēt etiā deus tres calices poſt
hanc vitā: quoꝝ pm⁹ eſt plen⁹ vino mero.ſcḋs vi
no mixto.terti⁹ fece. De his trib⁹ calicib⁹ dī i pſ.
Calix in manu dñi vini meri ꝙtuꝫ ad pmū.plen⁹
mixto calix.ſ.ꝙtū ad ſcḋꝫ.uerūtamē fex e⁹ nō eſt
exinanita.bi.oēs peccātores tre.ꝙtū ad tertiū. Quedā
aīe ſunt que ſtatiꝫ euolāt.qdā que aliq purgāda ſe
cū portāt.qdā que i mortali peccō decedūt.iſte igit
pm⁹ calix dei eſt plen⁹ mero. Et iſte calix eſt celuꝫ
ubi eſt pura glīa ſctōꝝ.in hoc calice bibūt aīe ſctō
rū que ſtatiꝫ euolāt.q: glīaꝫ merā accipiūt.talib⁹
dicit de⁹ illō Cant.v. Bibite amici mei ⁊ inebria
mini chariſſimi.ſcti enī pur ſunt in pn̄ti vita ſunt
deo chari.pur ſunt in pr̄ia cū aīab⁹ ſunt deo ami
ci.pur vo erūt cū corpib⁹ erūt deo chariſſimi. F
Dicti ergo qui ſunt deo chari de hoc vino mero
quēdā guſtū recipiūt dū ſūt in hac vita aliquē gu
ſtū diuine dulcedinis hauriūt. pur ſunt amici bibūt.
q: coꝝ aīe ex viſione diuinitatis ſuas delectatiōes ac
cipiūt. pur vo erūt chariſſimi in corpe ⁊ aīa glori
ficati ebrij erunt.ebrietas enī nō cauſat ex vino ſe
mel guſtato.ſed ex frequēti actu bibēdi.tūc enī ſcti
bibēt q: delectationē ſuā hauriēt ex ɔtēplatiōe diui
nitatis.tūc rebibēt q: delectationē ſuā pcipiēt ex vi
ſione hūanitatis. ¶ Scḋs calix eſt plen⁹ vino mix
to.⁊ iſte calix eſt purgatoriū.in iſto purgatorio ſcḋ
calice bibūt aīe que portant ſecū cremabilia ⁊ pur
gāda. hn̄t qdē glīā ſed eā pcipiūt cuꝫ admixtiōe
pcedētis pene. Yſa.i. Uinū tuū mixtū eſt aqua.j.
Cor.iij. Jpe ſaluus erit.ecce vinuꝫ purū.ſic tn̄ ꝙſi
per ignē.ecce mixtio aque. Uel pōt dici q loc⁹ pur
gatori⁹ dī calix vini mixti: q: ibi multiplex mixtio

reperit. G Eſt enī mixta pena cū grā.ſecuritas
cū timore.ſunt enī de glīa ſecuri hn̄da ſed ſemp
timēt ne nimis differant a glīa. Eſt ibi ɔſolatio cū
deſolatiōe.hn̄t enī ɔſolationē de tali ſecuritate de
angeloꝝ viſione.ſed hn̄t deſolationē de pene acer
bitate.⁊ de demonū vicinitate. ¶ Terti⁹ calix ple
nus eſt fece.⁊ iſte calix eſt ifern⁹ in quo bibēt aīe in
mortali decedētes. H. Jn iferno qdē ſunt feces
oīuꝫ elemētoꝝ ⁊ oīuꝫ rerū.poſt reſurrectionē eniꝫ
purgabunt oīa elemēta.nā ab aere remouebit oīs
turbulētia nubiū.⁊ tota turbulētia tanꝙ fex proij
ciet in cloacā iferualē: ⁊ remanebit aer clariſſimus
ſicut criſtallus.ſilr a terra remouebit oīs ipuritas ⁊
pijciet tanꝙ fex in cloacā iſernalē.⁊ remanēbit tra
fulgida ſicut aurū. Apocal.xxi. Uidi celū nouuꝫ
quo ad renouationē aeris.⁊ terrā nouā quo ad re
nouationē tre.ſimilr renouabit mare: q: tota tēpe
ſtuoſitas a mari auferet ⁊ i iſernū pijciet.⁊ rema
nebit mare trāquillū ⁊ fulgidū ſicut vitrū. Apoc.
xv. Uidi tanꝙ mare vitreū. Silr ab igne auferet
⁊ diuidet calor a luce: ⁊ tot⁹ calor trāſibit ad regio
nē dānatoꝝ ut ampli⁹ crucient.⁊ tota lux trāſibit
in regionē btōꝝ ut ampli⁹ iocūdent.pſ. Uox dn̄i
intercidētis.i.diuidētis flāmā ignis.ſ.a luce. Jn
iferno etiā erūt feces aliarū rerū. J Sūt enī fe
ces que in hac vita appetunt ab hoībus que hn̄t feces
ſuas.ſ.pulchritudo.ſanitas.gaudiū.vita.lux.⁊ di
uitie. Fex aūt pulchritudinis eſt feditas ⁊ turpitu
do.fex ſanitatis eſt infirmitas.fex gaudij eſt dolor
⁊ triſtitia.fex vite eſt mors.fex lucis eſt tenebra.fex
diuitiarū eſt paupertas iuxta hoīuꝫ opinionē. Deus
igit poſt reſurrectionē leuabit vinū de fece ⁊ totuꝫ
vinū purū.ſ.pulchritudinē.ſanitatē.gaudiū.vitā
lucē.⁊ diuitias ponet i calice ⁊ cellario btōꝝ.feces
aūt.ſ.turpitudinē.infirmitatē.dolorē.mortē.tene
bras.⁊ paupertatē in cloacā pijciet iſernalē. Yſa.li.
Bibiſti de manu dn̄i calicē ire eius uſq ad fun
dū calicis ſoporis bibiſti ⁊ potaſti uſq ad feces.

¶ Feria quinta ſcḋe hebdōe.xi. Sermo pmus.

h Omo qdā erat diues ⁊ iduebat pur
pura ⁊ byſſo. Luc.xvi. Scḋꝫ
beatū Aug. Stat⁹ hoīs triplex ɔſiderat.ſ.
i vita. in morte. ⁊ poſt mortē. A ¶ Quā
tū ad hūc triplicē ſtatū deſcribit hic diues ⁊ paup
Stat⁹ enī diuitis in vita fuit in magnis diuitiis:
q: erat diues.in magnis honorib⁹: q: iduebat pur
pura ⁊ byſſo.in magnis delitiis: q: epulabat quo
tidie ſplēdide. B Nō aūt reprehendit ex eo q di
ues erat: ſꝫ q: circa diuitias triplr peccabat.¶ Pri
mo eas auare retinēdo: q: nihil paupi dare uole
bat. Hoc eſt enī pprium auari ut oīa ſibi bona reti
neat ⁊ nihil alteri tribuat.vel in pſona auari dī Ec
cli.xi. Jnueni requiē mihi ⁊ nūc mādūcabo de bo
nis meis ſolus.nō fuit talis alexāder q nihil hr̄e
uolebat qḋ ſuis mā tū diuidē nō poſſet.nā cū
ſemel per quādā ſilua pgeret ⁊ ipe cū exercitu ſuo
fere ſiti deficēt qdā pro magno munē ciphū aque
ſibi dedit: quē ille ſtatī mādauit.noluit eniꝫ ſolus
bibē ex quo alios non potuit potare.¶ Scḋo eas
uane expēdebat in ueſtib⁹ curioſis ⁊ delicatis epu
lis.debem⁹ qdē bona tp̄alia utilr expendē cū ſint
nō nr̄a ſꝫ a deo ad diſpēſandū nobis cōmiſſa ipis
paupib⁹.q: enī nō ſint nr̄a ꝑꝫ patet i morte: q: no
biſcū eas portare nō poſſum⁹.qꝛ enī eūtis duos
hoīes ſequit cui⁹ ſit ignorat.ſꝫ qn̄ hoīes abinuicē
ſepant tūc canis dn̄ꝫ ſuū ſequit.ſic qſi duo pſone
ſunt hō ⁊ mūdus.⁊ cui⁹ ſūt diuitie hoīs uel mūdi
i vita nō appꝫ ſꝫ i morte.diuitie remanēt i mūdo
⁊ hō nudus recedit de mūdo. Et pplea dī Job.
i. Nudus egreſſus ſuꝫ de utero mr̄is mee nudus
reuertar illuc.¶ Tertio ipas diuitias nimis amā
do: nimis enī iſte diues diuitias ſuas amabat ⁊ cor
ſuū in eis poſuerat.ɔtra illō pſ. Diuitie ſi affluāt
nolite cor apponē.⁊ merito non debem⁹ cor apponē
q: amātes ſe imergūt in interitū.ut dī.i.Thi.vj.
Et iō nos eas poti⁹ mergē debem⁹ ſic fecit ſocrates
theban⁹ qui ſicut refert Hiero. Collecto magno auri
pōdē pijcit in mare dicēs.abite male cupiditates
in pfunduꝫ ego uos mergā ne ipe mergar a uob.
¶ Scḋo ſtat⁹ eius fuit in honorib⁹: q: iduebat pur
pura ⁊ byſſo ad oſtētationē ⁊ uanā glīaꝫ. C Hō
qdē per pctū fuit vulnerat⁹.excecat⁹.⁊ i furto dep
henſus.⁊ iō.qn̄ de⁹ ueſtes ſibi dedit tāꝙ vulnerato
ligaturā adhibuit.tāꝙ excecato uelamē appoſuit
⁊ tāꝙ furi cauteriū ipreſſit.tale igit ē de pulchritu
dīe ueſtiū gliari qle eēt ſi aliqs vulnerat⁹ gliaret
de eo q hēt ligaturā ſericā.uel excecat⁹ de eo q hēt
uelamē deauratū.uel fur de eo q hēt pulchrū cau
teriū.vn̄ q gliat in ueſte ſilis eſt furi q de cauterio
gliat.¶ Tertio fuit in delitijs q: epulabat quoti
die ſplēdide.faciebat enī ɔuiuia lauta.vn̄ dī epula
bat.nā epule ab epulētia ſunt dicte.⁊ talia ducunt
hoīes ad inopiā. Prouer.xxi. Qui diligit epulas
in egeſtate erit. Conuiuia ɔtinua.vn̄ dī quotidie.
⁊ talia ducūt ad itēperātiā. Prou.xxiij. Noli eē in
ɔuiuiis potatoꝝ ⁊c. Cōuiuia delicata. Unā dī ſplē
dide.⁊ talia ducūt ad luxuriā. Greg⁹. Pena ſemp
epulas comitat uoluptas. Stat⁹ aūt mēdici erat
ecōuerſo.ille enī fuit i diuitiaꝝ affluētia.iſte i extrēa
paupertate.ille purpura ⁊ byſſo indut⁹.iſte ulcerib⁹
circūdat⁹.ille abūdabat delitiis.iſte idigebat mi
cis. D Jlle paup ſꝫ Greg.tria magna incōmo
da patiebat.ſ.paupertatē infirmitatē ⁊ ɔtēptationē
Magnas enī tēptationes patiebat cū uideret ſe nō

holes venit. totā collationē amorꝫ mūdanorꝫ extin
guit. ¶ Scd'o est mōe in celestib' vibratio. qui enī
calicē spūs sci bibit: frequēter i celū per desideriū
salit. Joh. iiij. Aqua quā ego dabo fiet in eo fons
aque salientis. i. salire facientis in vitā eternā. taliter sa
liebat qui dicebat Phil. iij. Nr̄a cōuersatio i celis
est. ¶ Tertiū est mētis exultatio. sicut enī supra nu
bes semp est serenū. īfra vo nubes turbulētia ⁊ im
per' uētorꝫ. sic in cordib' sctōꝫ virorꝫ semp est sere
nitas ⁊ iocūditas cordis in cordib' vo terrenorū
semp turbulētia cogitatiōis ⁊ nullā iocūditatē sa
ciūt spūs scti. ps. Vinū letificat cor hoīs. Prou.
xv. Secura mens iuge cōuiuiū. ¶ Scd's calix est
plen' absinthio. ⁊ iste calix est pnīe in quo calice bi
berūt apli post xpi passionē. bibit maria magdalēa
biberūt oēs penitētes. si enī ille qui biberat in cali
ce balsami diuīe gr̄e pdiderit ipaꝫ gr̄aꝫ accedat ad
hūc calicē ⁊ bibat de absinthio amare pnīe. ⁊ quā
to fuerit amarior tāto erit venosior. Chrys. Aspa
medicīa meli' curat ubi morb' curabilis est q̄ le-
nis. Istō aūt absinthiū amare pnīe debet dulcora
ri per speꝫ celestis glīe. Mat. iij. Agite pniām ap-
propinquabit enī regnū celorꝫ. ecce pmissuꝫ pmiuꝫ.
Et dixit agite. nō dicite. qd̄ est contra pdicatores
verbosos qui dicūt ⁊ nō faciūt. Nec dixit cogitate s:
agite. qd̄ est ɔtra illos qui hñt multa bona ppoſi-
ta sed nō complēt per bona opa. nec dixit fingite:
sed agite. qd̄ est ɔtra hypocritas ⁊ ostētatores qui
fingūt se hr̄e exteri' pellē ouinā. ⁊ int' hñt uolūta
tē lupinā. nec dixit agetis i futuro sed agite in pn̄ti
qd̄ est ɔtra procrastinatores: cū tū dicat Eccli. v.
Ne tardes ɔuerti ad dn̄ꝫ ⁊ ne differas de die i diē
⁊ sequit sapiētis auctoritas. Appropinquabit enīꝫ re-
gnū celorꝫ magna liberalitas dei. q: regnū celorū
nobis appropinquare facit. maior q: ipꝫ regnū no
bis tribuit. Luc. xij. Nolite timē pusillus grex q:
cōplacuit pri vr̄o dare uobis regnuꝫ. maria q: ipꝫ
regnū intra nos est. Mat. xvij. Regnū celorū intra
uos est. ¶ Terti' calix est plen' sanguine. ⁊ iste est
calix dn̄ice passiōis. isto calice bibit ipe xps sicut
ipe dicit hic. potestis bibē calicē queꝫ ego bibitur'
sum. Biberunt oēs martyres. Apoc. vij. Hi sunt
qui venerūt ex magna trib. ⁊ la. sto. suas i san. agni.
D Ois aūt ali' sanguis hēt inficē. solus vo san-
guis xpi hēt dealbare. ⁊ ideo hēt naturam lactis. nec
mirū si enī lac est sanguis bis coct'. s. in uenis ⁊ in
mamillis: ⁊ ratōe illi' duplicis decoctiōis ɔuertit
in albedinē. multo forti' sanguis xpi hēbit dealba
re qui non tm̄ bis sed ter fuit excoct'. s. igne amo-
ris. Joh. xv. Maiorē hac dilectionē nēo hēt ut aiaꝫ
suā ponat qs pro amicis suis. Amor enī ignis est
iuxta illō Lu. xij. Ignē ueni mittē in trā. igne pas
siōis. ps. Igne me examinasti. sicut examinat argen
tū. Item ossa mea sicut cremiū aruerūt. Cremiū est
lardū in sartagine adustū ⁊ aridū de quo oīs pingue
do exiuit. Corp' ergo xpi fuit cremiū. q: in sarta-
gine crucis sic fuit igne passiōis adustū q: tot' san
guis de eo exiuit. ⁊ i cruce sicut lignū aridū remā
sit. Fuit etiā coct' igne doloris. Threñ. i. O uos
oēs qui trāsitis per viaꝫ: attēdite ⁊ videte si est do-
lor ⁊c. E Dolor enī xpi fuit magn' itēsiue. q: in
tēsuꝫ dolorē in cruce sensit. ⁊ pp̄ter loci neruositā
tē. q: pedes ⁊ man' sunt neruose. ⁊ pp̄t totius cor
pis pōderositatē. Fuit etiā magn' ostēsiue. illū enī
magnū fuisse dolorē ostēdit xps qui in cruce sicut
ut habet heb. v. Ostēdit sol qui lucē suā subtraxit.
ostēdit trā que ɔtremuit. Fuit etiā magn' extēsiue
q: ab istāti sue ɔceptiōis usq: ad ultimā horā sue
passiōis se extēdit. mox enī ut ɔcept' fuit suā pas-
sionē puidit ⁊ semp in imaginatiōe habuit. ⁊ ideo
nunq̄ vnuꝫ diē nec vnā noctē in tota vita sua sine
dolore ptrāsiuit. ps. Defecit in dolo. vita mea ⁊ an
ni mei in gemi. ¶ Hēt etiā deus tres caliceꝫ post
hanc vitā: quorꝫ pm' est plen' vino mero. scd's vi
no mixto. terti' fece. De his trib' calicib' dī i ps.
Calix in manu dn̄i vini meri ɔtuꝫ ad pmū. plen'
mixto calix. s. ɔtrā ad scdꝫ. uerūtamē fex ei' nō est
exinanita. bi. oēs peccōres tre. ɔtrā ad trm̄. Quedā
aīe sunt que statiꝫ euolāt. qdā que aliq̄ purgāda se
cū portāt. qdā que i mortali peccō decedūt. iste igit
pm' calix dei est plen' mero. Et iste calix est celuꝫ
ubi est pura glīa sctōꝫ. in hoc calice bibūt aīe sctō
rū que statiꝫ euolāt. q: glīaꝫ merā accipiūt. talib'
dicit de' illō Cant. v. Bibite amici mei ⁊ inebria-
mini charissimi. sctī enī pūt sunt in pn̄ti vita sunt
deo chari. put sunt in pria cū aiab' sunt deo ami-
ci. put vo erūt cū corpib' erūt deo charissimi. F
Scti ergo qui sunt deo chari de hoc vino mero
quēdā gustū recipiūt: cū sūt in hac vita aliquē gu
stū diuīe dulcedīs hauriūt. put sunt amici bibūt.
q: corꝫ aīe ex visione diuinitatis suas delectatiōes ac
cipiūt. put vo erūt charissimi in corpe ⁊ aīa glori
ficati ebrii erunt. ebrietas enī nō causat ex vino se-
mel gustato. sed ex frequēti actu bibēdi. tūc enī scti
bibēt q: delectationē suā haurient ex ɔtēplatiōe diui
tatis. tūc rebibēt q: delectationē suā pcipiēt ex vi-
sione hūanitatis. ¶ Scd's calix est plen' vino mix
to. ⁊ iste calix est purgatoriū. in isto purgatorio seu
calice bibūt aīe que portant secū cremabilia ⁊ pur
gāda. hñt qdē glīā sed eā pcipiūt cuꝫ admixtione
pcedētis pene. Ysa. i. Vinū tuū mixtuꝫ est aqua. i.
Cor. iij. Ipe salu' erit. ecce vinuꝫ purū. sic tñ quasi
per ignē. ecce mixtio aque. Vel pōt dici q: loc' pur
gatori' dī calix vini mixti: q: ibi multiplex mixtio

reperit. G Est enī mixta pena cū glīa. securitas
cū timore. sunt enīꝫ de glīa securi hūda sed semp
timēt ne nimis differant a glīa. Est ibi ɔsolatio cū
desolatiōe. hñt enī ɔsolationē de tali securitate de
angelorꝫ visione. sed hñt desolationē de pene acer
bitate. ⁊ de demonū vicinitate. ¶ Terti' calix ple
nus est fece. ⁊ iste calix est isern' in quo bibēt aīe in
mortali decedētes. H. In iserno qdē sunt feces
oīuꝫ elemētorꝫ ⁊ oīuꝫ rerū. post resurrectionē enīꝫ
purgabunt oīa elemēta. nā ab aere remouebit oīs
turbulētia nubiū. ⁊ tota turbulētia tanq̄ fex proii-
ciet in cloacā isernalē: ⁊ remanebit aer clarissimus
sicut cristallus. silr a tra remouebit oīs ipuritas ⁊
pīciet tanq̄ fex in cloacā isernalē. ⁊ remanebit tra
fulgida sicut aurū. Apocal. xxi. Vidi celū nouuꝫ
quo ad renouationē aeris. ⁊ terrā nouā quo ad re
nouationē tre. similr renouabit mare: q: tota tēpe
stuositas a mari auferet ⁊ i isernū pīciet. ⁊ rema
nebit mare trāquillū ⁊ fulgidū sicut vitrū. Apoc.
xv. Vidi tanq̄ mare vitreū. Silr ab igne auferet
⁊ diuidet calor a luce: ⁊ tot' calor trāsibit ad regio
nē dānatorꝫ ut ampli' crucient. ⁊ tota lux trāsibit
in regionē btōꝫ ut ampli' iocūdent. ps. Vox dn̄i
intercidētis. i. diuidētis flāmā ignis. s. a luce. In
iserno etiā erūt feces aliarū rerū. I Sūt enī sex
que in hac vita appetunt ab hoībus que hñt feces
suas. s. pulchritudo. sanitas. gaudiū. vita. lux. ⁊ di
uitie. Fex aūt pulchritudinis est feditas ⁊ turpitu
do. fex sanitatis est infirmitas. fex gaudii est dolor
⁊ tristitia. fex vite est mors. fex lucis est tenebra. fex
diuitiarū est paupertas iuxta hoīuꝫ opinionē. Deus
igit post resurrectionē leuabit vinū de fece ⁊ totuꝫ
vinū purū. s. pulchritudinē. sanitatē. gaudiū. vitā
lucē. ⁊ diuitias ponet i calice ⁊ cellario btōꝫ. feces
aūt. s. turpitudinē. infirmitatē. dolorē. mortē. tene
bras. ⁊ paupertatē in cloacā pīciet isernalē. Ysa. li.
Bibisti de manu dn̄i calicem ire eius usq: ad fun
dū calicis soporis bibisti ⁊ potasti usq: ad feces.

¶ Feria qnta scd'e hebdōe. xl. Sermo pmus.

h Omo qdā erat diues ⁊ induebat pur
pura ⁊ bysso. Luc. xvi. Scd'ꝫ
btm̄ Aug. Stat' hoīs triplex ɔsiderat. s.
¶ in vita. ¶ in morte. ¶ ⁊ post mortē. A ¶ Quā
tū ad hūc triplicē statū describit hic diues ⁊ paup
Stat' enī diuitis in vita fuit in magnis diuitiis:
q: erat diues. in magnis honorib': q: induebat pur
pura ⁊ bysso. in magnis delitiis: q: epulabat quo
tidie splēdide. B Nō aūt reprehendit ex eo q: di-
ues erat: s: q: circa diuitias triplr peccabat. ¶ Pri
mo eas auare retinēdo: q: nihil paupi dare uole-
bat. Hoc est enī pp̄riū auari ut oīa sibi bona reti-
neat ⁊ nihil alteri tribuat. vn̄ in psona auari dī Ec
cli. xi. Inueni requiē mihi ⁊ nūc mādūcabo de bo
nis meis solus. nō fuit talis alexāder q: nihil hr̄e
uolebat qd̄ suis militib' diuidē nō posset. ⁊ Iā cū
semel per quādā siluā pgeret ⁊ ipe cū exercitu suo
fere siti deficeret qdā pro magno munē ciphū aque
sibi dedit: quē ille fūdi mādauit. noluit enīꝫ solus
bibē ex quo aliis non potuit collocare. ¶ Scd'o eas
uane expēdebat in uestib' curiosis ⁊ delicatis epu
lis. debem' qdē bona tpalia utilr expēdē cū sint
nō nr̄a s: a deo ad dispēsandū nobis cōmissa ipsis
paupib'. q: enī nō sint nr̄a pp̄a patet i morte: q: no
biscū eas portare nō possum'. qm̄ enīꝫ canis duos
hoīes sequit cui' sit ignorat. s: qn̄ hoīes abinuicē
separant tūc canis dn̄ꝫ suū sequit. sic qsi due psone
sunt hō ⁊ mūdus. ⁊ cui' sūt diuitie hoīs vel mūdi
i vita nō appet: s: i morte. diuitie remanēt i mūdo
⁊ hō nudus recedit de mūdo. Et ppterea dī Job.
i. Nudus egressus sum de utero mr̄is mee: nudus
reuertar illuc. ¶ Tertio ipas diuitias nimis amā
do: nimis enī iste diues diuitias suas amabat ⁊ cor
suū in eis posuerat. ɔtra illō ps. Diuitie si affluāt
nolite cor apponē. ⁊ merito non debem' cor apponē
q: amātes se imergūt in interitū. ut dī. i. Timo. vi.
Et ideo nos eas poti' mergē debem' sic fecit crates
theban' qui sic refert hiero. Collecto magno auri
pōdē piecit in mare dicēs. abite male cupiditates
in pfunduꝫ ego uos mergā ne ipe mergar a uob.
¶ Scd'o stat' eius fuit in honorib': q: induebat pur
pura ⁊ bysso ad ostētationē ⁊ uanā glīaꝫ. C Hō
qdē per petrā fuit vulnerat'. excecat'. ⁊ i furto dep
hēsus. ⁊ ideo qui de' uestes sibi dedit tñ vulnerato
ligaturā adhibuit. tanq̄ excecato uelamē apposuit
⁊ tanq̄ furi cauteriū impressit. tale igit ē de pulchritu
dīe uestiū gl'iari q̄le eēt si aliqs vulnerat' gl'iaret
de eo q: hēt ligaturā sericā. uel excecat' de eo q: hēt
uelamē deauratū. uel fur de eo q: hēt pulchrū cau
teriū. vn̄ q: gl'iat in ueste sua est furi q: de cauterio
gl'iat. ¶ Tertio fuit in delitiis q: epulabat quoti-
die splēdide. faciebat enī ɔuiuia lauta. vn̄ dī epula
bat. nā epule ab epulētia sunt dicte. ⁊ talia ducunt
hoīes ad inopiā. Prouer. xxi. Qui diligit epulas
in egestate erit. Conuiuia ɔtinua. vn̄ dī quotidie.
⁊ talia ducūt ad itēperātiā. Prou. xxiii. Noli eē in
ɔuiuiis potatorꝫ ⁊c. Cōuiuia delicata. Vn̄ dī splē
dide. ⁊ talia ducūt ad luxuriā. Greg'. Pena semp
epulas comitat uoluptas. Stat' aūt mēdici erat
ecōuerso. ille enī fuit i diuitiis ubertate. iste i extrēa
paupertate. ille purpura ⁊ bysso indut'. iste ulcerib'
circūdat'. ille abūdabat delitiis. iste indigebat mi-
cis. D Ille paup ēs Greg. tria magna incōmo
da patiebat. s. paupertatē infirmitatē ⁊ ɔtēptationē
Magnas enī tētationes patiebat cū uideret se nō

hic punit nec̄ furē. t viuēt furē t rāpī uolupta
ti t cū gaudio ibat ad penam suffic̄ebat. s.
aut pauperē sine firmitate. aut firmitatē sine pau
pertate. aut tēptō sine utroq. sed deus ad plurīa
uel hec sibi dedit erat. qđ lazarus aut uel: marga
rita dei: t stella dei. ℰ Vtrigit phares positū est
illud aurū in camino pauperis t nō potuit cor
rūpi. posita est ista margarita in sterquinio ulcero
si. firmitatis t nō potuit inficī. Posita est ista stella
in nebula tribulationis t nō potuit obscurari: sed mō
extractū est aurū de camino t positus est in celesti
thesauro. Exuta est margarita de sterquinio t po
sita in regali ornamēto. purgata est stella ab oī ne
bula tribulationū t refulget nōb p eēplū. ℣ ℭ Se
cūdo describit ibi. ibiq in morte: q. uterq mo
ritur. q. uterq de mūdo raptus sed differēter. nā
diues mortu⁹ est morte culpe: qua separat alia a deo.
postmodū moritur est morte nature qua separat
alia a corpe suo: tādē morte gehēne qua sepat alia a
dei uisione t beato⁹ plurīo. Lazarus mortu⁹ est
mīca morte. s. morte nature. uterq; ēt fuit de mū
do raptus sed differēter. q. lazarus in sinū abrahe
ab angelis fuit deportatus. ista portatio facta est
ppter custodiā. ps. Angelis suis deus mādauit
de te ut custo. tl. ppter reuerētiā sicut ēpi in ma
nibus portant q̄s in tronis ant. ppter letitiā. Chry.
Sufficiebat ad portādū unus angelus paupem:
sed ppterea plures uenīūt ut choꝛ letū faciāt. Di
ues aūt tanq̄ parrochianus diaboli ad cimiteriū
ifernale fuit deductus. tali sepultura sepeliuntur
usurarii t ipi. de qua sepultura dī Iere. xxj. Se
pultura asini sepelief putrefactus t ejectus extra
portas hierlm. Sepultura asini talis est: q. pelle
excoriat. t ipa pellis a suo dño possidef. carnes uo
cius a canibus lacerant. ossa aūt pluuijs t grādi
nibus exponunt. sic etiā q̄s aliqs diues moriē pa
rētes sui eū oīb⁹ suis expoliāt. uermes carnes ei⁹
lacerāt. grādines ifernales ossa eius cruciāt. que
qđ alia naturaꝫ ossis hēt q: consumi nō poterit.
Ecc. c. Cū moriet hō bēdicabit serpētes. s. ifernā
les quo ad aliaꝫ. t bestias. i. partes uastātes terrā
Nubam bestia enīꝫ q̄si uastīa dī t uermes. s. cor
rodētes carnē ppriam. ℭ Tertio describit statꝰ
ipoꝫ post mortē: q. paup in sinu abrahe requiescit. t
dī sin⁹ abrahe locus supior ifernī hūs aliquā lucē
qui dī sinus ppter trāquillitatē. sicut sinuꝫ maris
dicimus aliquē locū a uētis quietū. diues uo fuit
in tormētis diuersis: sicut fuerat in diuersis pec
catis. Nā sicut dī Sap. xi. Per que peccat quis per
hec torquet. ℣ Peccauerat qđē iste diues i diuitiis
rū uberate. ō punit in extrema paupertate. nuꝫ nō
petebat balsamū nec̄ stillā aque: nec manū ple
nā aquaꝫ sed ūm minimoꝫ uigilū in aqua intingi:
t nō potuit obtinē. q: sicut dī Jac. ij. Judiciū
sine misericordia fiet ei qui nō fecerit misericordiā.
Vocat aūt extremū uigil Lazari modicū sustra
giū meriti sui. t uocabat gutte aque modicū qđ
refrigeriū misericordie. ℣ Secō peccauerat in
uestiū uarietate. iō punit panni diuersitate. Va
uerat enī duo mutatoria scarlatū. s. purpurā t byſ
sum. t iō mō hēt duo mutatoria penarū de qb⁹ dī
Job. xxvij. Ad colorē nimiū trāsfert ch aqs niuiū
qui enī induebat purpura que hēt colorē igneū mō
induit uestē ignea: t qui induebat byssō que habet
colorē niuiū seu cādidū: mō induit uestimento ni
uis. q̄si igit diues est in igne ardētissimo: tunc in
datus est purpura. q̄si est in niue frigidissima. eāe
indut⁹ est byssō cādida. ℣ Tertio peccauerat petō
gule. iō punit adustione lingue. nō est aūt uicēdū
q̄ diues iste habuit linguā corpalē: sed dī crucia
ri in lingua. i. in ala que pro petō ligue torqueba⁹.
Ō Tripliciter enī peccauerat lingua. ℣ Pmo pau
perē irridēdo. ℣ Secō nimis uoluptuose edēdo.
℣ Tertio inter cōuiuas ad detractiones ipaꝫ lacerā
do. Per⁹ raueū. Lingua magis ardet que pauperi
insultauit: t nūc degustat cruciat⁹. q: pciosos ci
bos t odorata pocula degustauit. ℣ Tertio pecca
uerat in lingua iter⁹ quinta ad detractiones ipam
larando. Chry. So. Qui in cōuiuādo magis in loq̄
citate peccauerat: in lingua atroci⁹ ardebat. Mul
ti sunt etiā qui pro isto triplici petō lingue punien
tur: t qui de paupib⁹ derisiones facūt: t laute t
uoluptuose comedūt: t bonis detrahē nō desistūt
℣ Eadē feria quinta scōe hebdē Sermo secūdus.

m Ortuus est autē t diues: t sepult⁹
est in ifernō. Postq̄ dñs
descripsit diuitis uitā subiūxit eius penaꝫ
ut oēs pensidarātes penā: nō imitent uitā. Pena au
tē huius diuitis augef ex multis. ℭ Primo ex rōne
loci in quo posit⁹ fuit: quia sepult⁹ est in ifernō.
Ibi enim sepultura hūt superbi: luxuriosi: t auari.
De sepulturis enīꝫ taliū dī Eze. xxxij. Ibi assur t
oīs multitudo ei⁹ in circuitu illius sepulchra eoꝝ.
Ibi mosech t oīs multitudo eius in circuitu ei⁹
sepulchra illi⁹. qui descēderūt ad ifernū cū armis
suis. Ibi elā t oīs multitudo eius per gyrū sepul
chri sui. qui descēderūt ad terrā ultimā. ℣ Po
nunt aūt hic tres demones principales. s. assur.
mosech. t elā. i. māmona: asmodē: t lucifer. As
sur interpat diues: t significat māmonā: qui est de
mon sup auaros. Iste hēt sepulchra: ō alta sunt⁹ in
ifernō: t in circuitu ei⁹ sūt sepulchra oīuꝫ auaroꝝ.
Mosech interpat captura: t significat asmodeū. i.
demonē q̄ ē fr luxuriosoꝝ: quos ipe capit t illaqat.

inde exeunt: q: pauꝫ urget t claudit os suum.
ℭ Quarto augef ei⁹ pena ex rōne remedii qđ hēre
nō potuit. Petierat qđē ut ad se lazar⁹ mitteret: t
cū extremo digito in aq̄ madefacto ligua ei⁹ refri
geraret. ℣ Sed ad pmū rīdit abrahā q̄ uenire nō
poterat. Inter nos t uos chaos magnū firmatū est. Scōs dns Amō. illō chaos maritoꝝ si
gnificat differētiā. Vñ ait. Inter uos. t nos. cha.
mag. firmatū est. q: post mortē imutari merita nō pnt.
Scōs Theophilū chaos magnū significat uastā
tiā iustoꝝ t pecōꝝ. Nā sicut effect⁹ eoꝝ fuerūt u
ri: sic mansiones eoꝝ nō modicū differūt. Vel illō
chaos pōt esse obtēbra inf lucē t tenebras. q̄si bo
ni sunt in luce: t mali in tenebris. ij. Cor. vi. Que
societas lucis ad tenebras. ℣ Ad secm respondit
dicēs. Fili recordare q: recepisti bona in vita tua. Ac si di
cat. Cū bn tibi erat noluisti lazaro dare mica. t iō
nō recipies guttā ab eo. Mille anni sunt t amplⁱ
q̄ diues petiit mīā guttā t adhuc hēre nō potuit
nec in ppetuū hēbit. Non enī est aliqs ita miser q̄
aliqđ recupare nō possit aut pcio aut mutuo aut
mēdicādo aut laborādo. Sꝰ dānati nullū refrige
riū nullū bonū recupare poterūt nec pcio: q: pcia
glie sunt ipa bona opa que ibi fieri nō pnt. Joā.
ix. Venit nox q̄ nemo pōt opari. Nec mutuo: q:
sctī de suis meritis nihil eis mutuabūt. Vñ cū sa
tue virgines a prudētib⁹ oleū peterēt: rūderūt eis.
Ne forte nō sufficiat nobis t uobis. Matth. xxv.
Nec mēdicādo: q: nullas poterūt inuenire elemo
synas. Prouer. xx. Propē frigus piger arare no
luit: mendicabit ergo t nō dabit ei. Nec opando:
q: habebūt manua ligata. t iō nō poterūt operari.
Mat. xxii. Ligatis mānib⁹ &c. ℭ Quinto augef ei⁹
pena ex rōne fruꝫ suoꝝ quos in ifernō expectabat.
Jō dicebat. Rogo ergo te pr ut mittas lazarū in
domo pris mei. ℰ Ista aūt petitio fuit ex parte
iniqua: ex pte sana: t ex pte puida. ℣ Iniqua fuit
q: lazarū quē viderat miserū iterū uolebat ad mi
seriā destinare. ℣ Ideo dns sup lazarū quē suscepta
uit ex eo q: ipm sicut dicit Piero. ad huius mūdi
miseriā iterū reuocabat. ℣ Secō ista petitio fuit
fatua ex eo q: plus mortuis q̄m scripturis credēdū
ēe putabat. ℣ q: aūt sit fatuū asserē dicit Chry
so. triplici rōne. Pmo q: lazarus reiurasset t mul
ti ex ipo surrexerūt. t cū iudei credē noluerūt imo
ipm lazarū occidē uoluerūt. ℣ Secō q: scripture
sunt a deo: q: qđ dicūt scripture dicit deꝰ. Jō ma
gis credēdum est scripture q̄m alicui hoi uiuo uel
mortuo. ℣ Tertio q: si esset pmissa do q: mortui re
surgerēt t uoces eis crederent: diabolus aliquos
sanctitate resuscitare posset qui multa falsa dicerēt
℣ Tertio ista petitio fuit puida. Sciebat enī q: ex

udnatione fratrū cresceret eius supplicium: & iō pul
de faciebat si hoc īpediebat. Rogabat autē ut ad
fres suos lazar⁹ mitteret: q: sciebat eos eē adhuc i
mūdo: et eos q̄ nō videbat eos in sinu abrahe eē la
zaro: nec sed in inferno. Preter aūt istū modū sciē
di Aug. in libro de cura pro mortuis agēda pōit
alios tres modos qb⁹ mortui ea que in mūdo fiūt
scire pūt. ¶ Pmo aliis aiab⁹ que de mūdo ueniūt
ea referētib⁹. Sic scire abrahā fecisti statū lazari &
diuitis ipso lazaro idicāte. ¶ Scdo scire pūt ab an
gel⁹ q pūtes sūt oib⁹ que aguntur. ¶ Tertio pūt scire
nō solū pūtia sʒ et pterita & futura spū dei reuelāte

¶ Feria sexta scdē hebdōe q̄dragesime sermo 2mus

[D]Omo qdā erat pr̄familias qui plāta
uit vineā &c. Mat. xxi. Expo-
nēdo istud euāgeliū litaliter sicut exponit
glose. ¶ Dicēdū est q̄ iste pr̄familias est dn̄s saba
oth qui plātauit vineā .i. plebē iudaicā. De qua di
Ysa. v. Uinea dn̄i exercituū domꝰ isrl' est. Istā vineā
trāstulit dn̄s de egypto: & in terrā pmissiōis plāta
uit. ps. Uineā de egypto eiecisti gētes & plā. eam.
¶ Sepē eā circūdedit: q: custodia angelorū eā mu
niuit. Sed ppter eorū obstinatā maliciā ipa custo
dia angelica eos deseruit. Iuxta illud Hiere. li. Cu
rauimus babylonē & nō est curata: derelinqm⁹ eā
Et uocat ipam plebē iudaicā babyloniā ppter cō
fusionē cari. Ubi dicit glo. quedā q̄ audite sūt uo
ces angelorū in aere dicētiū. Trāseam⁹ ab his se-
dib⁹ ¶ Torcular in ea fodit qñ legē sibi dedit: que
multis pceptis eos torquebat. ¶ Turrē edificauit
qñ tēplū erexit. ¶ Locauit eā agricolis. Iste agri-
cole sunt operarij vinee. De qb⁹ di Math. xx. de illo
pr̄familias q operarios in vineā suā 2duxit. Post
multū tpis misit suos .i. pphas ad recipiēdū fru-
ctū bonorū operū. Sed agricole alios secauerūt:
ut ysa. alios excerebrauerūt: ut Eze. aliū occiderūt:
ut Hiere. aliū lapidauerūt: ut Zacha. Tādē misit
filiū suū & illū extra vineā eiecerūt: q: extra ciuita-
tē ipm crucifixerūt & occiderūt. Postea xp̄s iter-
rogauit eos dicens. Cū igr̄ dn̄s vinee uenerit qd
faciet agricolis suis. Inter eos erāt qdā simpli-
ces & boni qui dixerūt. Malos male pdet &c. Erāt
et qdā sapiētes qui istā pabolā intellexerūt: q. L. de-
berēt ipm occidē. Propter qd dn̄s uolebat vineā
suā gētib⁹ locari. Et iō riserūt ut habet Luc. xx.
Absit q. s. ipm occidāt. ad vineā pdāt. q̄ aūt hoc
factū erāt ostēdit eis per pphā. Lapidē quē
reprobauerūt edificātes hic fact⁹ est in caput an-
guli. Ad litteā lapis iste fuit lapis qdā pat⁹ pro edi
ficatione tēpli. qui tn̄ nusqz 2grue locari poterat:
sed 2sumato ope positus est sursū in angulo ita
cōgrue q. oēs mirarent. Iste lapis est xp̄s qui
fuit a iudeis reprobatus: sed a deo in caput angu
li positus. q: a deo caput eccl'ie est cōstitutus. & iō
inquit. tollet a uobis regnū dei .i. ipse christus qui
dicit de seipso Luc. xvii. Regnū dei intra uos est &
dabit gētibus .i. illis qui recipiūt fidē eius. Uel re
gnū dei .i. sacra scriptura & cognitio uni⁹ dei. Uel
regnū dei ad litterā .i. regnū celorū qd a iudeis est
ablatū & gētibus traditū est. Mat. viii. Uenient ab
oriēte & occidēte & recūbēt cū abraham: ysaac: & ia
cob in regno celorū. Filii aūt regni eiicient in te-
nebras. Postea subdit. Qui ceciderit sup lapidē
istū 2fringet. sup quē vo ceciderit 2teret eum. Sm
glo. Ille qui credit & tn̄ peccat cadit sup lapidē &
nō 2terit sed 2fringit: q: ad penitētiā resurgit: sed
qñ qs ē īfidelis sicut erāt iudei lapis sup eū cadit
& 2terit: q: nunqz pōt ad penitētiā resurgē qdiu
nō habuerit fidē. Uel tūc aliqs sup lapidē cadit:
qñ qs peccat qdiu est in p̄nti vita. sed tn̄ nō 2terit
q: resurgē pōt. Secūdū aūt Chrys. Illud qd ca
dit fortiter cadit ppter duas causas: aut ppt pō-
dus suū: aut ppter altitudinē nimiā. A Sic q
dā grauiter cadūt: aut q: graue peccatū cōmittūt
aut q: sunt in magnitudine stat⁹. & tn̄ q: adhuc in
vita p̄nti sunt. lʒ sup lapidē cadāt resurgē tn̄ pnt:
sed in iudicio post hāc vitā lapis diuinus sic super
eos cadet. & tūc nunqz resurgēt. qñ mali in corru
ptiōib⁹ deteriores fiūt. Iō pharisei & pncipes sa-
cerdotū īdignati uoluerūt ipm tenē: sed tīore ppłi
q: sicut pphetā eū habebāt nō fuerunt ausi. B
Mystice aūt vinea ista est eccl'ia in qua tot sūt pal
mites quot differētie bonorū. Sūt aūt qdā palmi-
tes qui viti adherēt sed nō fructificāt. Isti sūt qui
hāt fidē sed nō opa. de qb⁹ di Ioh. xv. Omē pal-
mitē in me nō ferētē fructū tollet eū. s. a consortio
bonorū. Alii palmites sunt qui nec viti adherent: q:
sunt pcisi. nec fructificāt. isti sūt heretici qui a xp̄o
sunt per fidē pcisi. & iō nullū bonū facē pnt. sicut
di Heb. xi. Sine fide ipossibile est placē deo. de ta
lib⁹ di Ioh. xv. Siqs in me nō māserit mittet fo-
ras sicut palmes. & colligēt eū & ī ignē mittēt & ar
det. alii palmites sunt qui viti adherēt & fructū fa
ciūt. de qb⁹ ibidē di. Qui māet in me & ego in eo
hic fert fructū. C ¶ Sepes quā circa istā vineā
s. eccl'ie de⁹ posuit signat custodiā angelorū q̄ de⁹
ecclias ipas muniuit. ipi eni angeli dei sūt milites
dei ecclias ipas custodiētes. De qb⁹ di Iob. xxv.
Nunqd est nūer⁹ militū ei⁹. Sicut aūt videm⁹ q
in curia terrestris regis sunt qdā milites qui semp
regē associāt & corā illo decātāt. Alii q hostes ex-
pugnāt. Alii qui castra & ciuitates regni custodi-
unt. sic in curia regis celestis sunt qdā angeli qui
ipm associāt regē & ad eius honorē decātant sicut

cherubin & seraphin. Ysa. vi. Clamabant alter ad
alterū. scūs scūs scūs dn̄s deus sabaoth deus
exercituū. Iob. xxxviii. Cū me laudarēt astra ma-
tutina & iubilarēt oēs filii dei. Alii sunt qui cōtra
hostes dei .i. demones pliant. sicut sunt virtutes &
potestates. Apoc. xii. Factū est pliū magnū in ce
lo michael & angeli eius pliēti cū dracone. Et alii
sūt qui custodiūt puincias. sicut principatus. alii
sunt qui custodiūt ciuitates & loca spūalia sicut ar
chāgeli. alii psonas singulares sicut angeli. Ysa.
lxii. Sup muros tuos hierlm 2stitui custodes to
ta die & nocte nō tacebūt. D Torcular qd fodit
signat crucē in qua xp̄s manibus iudeorū sic fuit
calcatus & cōpressus q totus sanguis de eius cor
pore exiuit. Xp̄s eni est vua nata de ista vite virgi-
nea que dicit Ecc. xxiiii. Ego qsi vitis fructificaui
suaui. odo. Ista vua fuit alba in natiuitate. q: xp̄s
sine oī petō fuit cōceptus & natus. in cruce aūt fa
cta est rubea ppter sanguis aspsionē. vn̄ angeli
admirātes dixerūt. quare rubrum est indumētū
tuum: & uestimenta tua sicut calcantium in tor-
culari. Ysa. lxiii. Post mortē aūt ista vua remāsit
nigra. Apoc. vi. Sol factus est niger qsi saccus ci
licinus. E ¶ Turris istius vinee est ipa fides
de qua ecclesia se defendit aduersus hostes. ipi eni
fideles ipugnant nūc per 2spa: nūc per aduersa.
F Per 2spa ipugnat caro: mūdus: & diabolus.
nā caro nitit trahē ad delectabilia. mūdus ad ter
renas diuitias. diabolus ad sublimes honores sed
istis resistit fides: q: 2tra delectabilia assumit car
nis aspitatē. cōtra diuitias uolūtariā paupertatē. cō
tra honores humilitatem. Heb. xi. Fide moyses
grādis factus. negauit se esse filiū filie pharaonis
ecce quō per fidē cōtempsit honores. magis eli-
gēs affligi cū populo dei q tpalis pcti habere io
cunditatē. ecce per fidē vicit carnis molestiā & as-
peritatē. maiores diuitias existimās thesauro egy
ptiorū improperiū xp̄i. ecce q: per fidē despexit diui
tias. de hac etiā turri fidei fideles se defendūt cō
tra aduersa siue sint aduersa immissa a deo: siue a
diabolo: siue a mūdo. Mat. vii. Ois qui audit uer
ba mea & facit ea assimilabit viro sapiēti qui edifi
cauit domū suā supra petram. & descēdit pluuia &
uenerūt flumina & flauerūt uēti & irruerūt in do-
mū illā: & nō cecidit. fundata enim erat supra petrā.
istud fūdamētū pciosum est fides xp̄i. i. Cor. iii.
Fūdamētū eni aliud nemo pōt ponē pter id qd po
situ ē qd ē xp̄s iesus. q eni sic ē i xp̄o fūdat⁹ nō tīet
pluuiā .i. aduersitatē de celo descēdētē. nec tīet flu
mina .i. psecutionē a terenis tyrānis irruētē: nec tīet
uētū .i. tētationē a demonib⁹ qui sūt i aere uenitē.

¶ Eadē feria. vi. scdē hebdōe q̄dragesime sermo. ii.

[H]Omo erat pr̄familias qui plātauit
vineā .i. quilibet aīas fidelem
quā pr̄familias .i. deus in corpe plātauit
& ipas angelice cure deputauit & quā tpe muni-
uit que debet plātari & fodi & suo tpe vindemiari.
A ¶ Circa istā igr̄ vineā septē per ordinē vidēda
sunt. ¶ Pmo q̄re deus pr̄familias dicit. ad qd di
cēdū: q: tres familias possidere vl' seu cognoscit.
¶ Una est in hoc mūdo. s. 2gregatio oīuʒ electorū
¶ Alia est in purgatorio. ¶ Tertia est in celo. Illi
aūt qui sunt in iferno nō sunt de familia dei sed de
familia diaboli. illā repñtat sacerdos qui de cor
pore xp̄i facit tres ptes. ad inuēdū q corp⁹ xp̄i my
sticū in tres ptes est diuisum. B Illa eni pars
quā sacerdos in calicē abscōdit & in vino 2secrato
īfundit signat illā ptē que est in celo que ab oīb⁹ pe
nalitatib⁹ abscōdit & torrēte diuine uoluptatis po
tat & inebriat. Alie aūt due ptes signāt illā que est
in mūdo & illā que est in purgatorio: q: illi adhuc
multis penalitatib⁹ exponunt. nec plene adhuc di
uino amore fruunt. ¶ Scdo vidēdū est q̄re aīa vitis
dicat. ad qd dicēdū est q sʒ Chrys. sup Mat. Sic
de vitis nascunt gēme. & ex gēmis flores. & de flo-
rib⁹ vue. & de vuis vinū elicit. sic de aīa viri iusti na
scunt bone cogitatiōes tanqz gēme. sic eni gēme
sūt pncipiū oīum fructuū. sic cogitatiōes bone sūt
pncipia bonorū opuʒ. pusqz eni hō aliqd bōi faciat
illud cogitatiōe ptractat. & tn̄ illā pncipiū hēre nō
possum⁹ a nobis sed a deo. ii. Cor. iii. Nō q suffi
ciētes sim⁹ cogitare aliqd boni a nobis & ex nobis
& sicut ex gēmis nascunt flores: sic de bonis cogi
tationib⁹ bone uolūtates que sic sunt apd dn̄m sua
ues quēadmodū odoriferi flores. & sicut ex florib⁹
nascunt vue. sic de bonis uolūtatib⁹ nascunt bone
opationes. Ecc. xxiiii. Flores mei fruct⁹ honoris
& honestatis. Ista sūt duo. s. bonas cogitatiōes &
bona opa a nobis sūr hēre nō possum⁹ sed a deo.
Phil. ii. De⁹ est qui opat in nobis uelle & pficere
pro sua uolūtate. Sicut aūt de vuis vinū elicit sic
ex bonis opib⁹ etiā in p̄nti magnū gaudiū gene-
rat. Unū sup illud ps. In custodiēdis illis retribu
tio multa. dicit Glo. nō tm̄ pro eis in futuro red-
det pmiū. sed etiā in eorū custodia magnū est gau
diū. C ¶ Tertio vidēdū est q̄re deus istā vineā
idest aīam in corpore humano plātauit. Ad hoc
dicēdū q fecit ppter tres causas. ¶ Prima est ut
opa sua deus pficeret. fecit qdē creaturā pure spi
ritualē: sicut angelū pure corpalē sicut lapidē uel
lignū. & iō ne in dei ope vniuerso remaneret aliqd
incōpletū oportuit q de⁹ facēt istā creaturā. s. cor
palē & spūalē. & iō ipas aīas corpi adiūxit. ¶ Scda
cā ē ut aīa i corpe & p corp⁹ multa merita acquireret

Quedā enī sunt in qb⁹ aīa sine corpe pōt mereri. sicut in diligēdo deū: τ in cognoscēdo deū: τ in cōmemorādo deū: τ in meditando de deo. imo sepe aīa in talib⁹ a corpe īpedit. Sap. ix. Corp⁹ qd corrūpit aggrauat aīam τ deprimit terrena inhītatio sensum multa cogitātē. Alia quedā sunt in qbus aīa nō pōt mereri nisi in corpe τ per corpus: sicut in ieiunādo: τ pegrinationes faciēdo: τ martyriū sustinēdo. ¶ Tertia causa est ut maiorē glām pciperet. si enim aīa fuisset a corpe sepata. fuisset glificata tm̄ in cōtēplatione diuinitatis: nūc aūt hō glificat in aīa in cōtēplatiōe diuinitatis: τ in corpe in visiōe humanitatis. D ¶ Quarto vidēdū est que sit sepes huius vinee. ad qd dicēdū q sepes hui⁹ vinee est custodia angelorum. quilibet enim aīa hēt vnū angelū ad sui custodiā deputatū. τ hoc in qntuplici statu suo. s. dū est in utero ne suffocet a diabolo. dū est egressa ab utero ne a primo baptismo īpediat. dū est viuēs in mūdo ne ad petā ptrahat. dū est in morte ne de fide tētet. uel a pfessiōe īpediat. dū recedit post mortē ne diaboli laqueis capiat. Iste sunt qnque vie qs aīa facit in qb⁹ angeli eā custodiūt. ps. Angelis suis deus manda. de te ut cust. τc. ¶ Quinto vidēdū est qliter ista vinea sit putāda. Ad qd dicēdū q sicut dicit Ambrosi⁹ Vinea pcisa fructificat. semiputata frōdescit. neglecta luxuriat. Vinea igit aīe nr̄e ab oīb⁹ vitiis recisa fructificat bona opa. Joan. xv. Omē qui fert fructū purgabit eū ut fructū plus afferat. Vinea semiputata. i. aīa negligēter τ semiplene purgata frōdescit: q talis hēt multa folia vborum τ paucos fruct⁹ operū: τ iō tales a deo sunt maledicti. Sic patet in ficulnea que hēbat tm̄ folia: cui dn̄s maledixit ut hr̄ Mat. xi. τ Mar. xi. Vinea ergo neglecta. i. aīa nullis vitiis purgata in palmites luxuriat. τ iō nō pfert uuas dulces. i. opa deo grata: sed labruscas. i. opa deo odiosa. Ysa. v. Expectauim⁹ ut faceret uuas τ fecit labruscas. In talē vineā sepe ascēdūt vepres ɔcupiscentie carnalis. Ysaie. v. Nō putabit τ nō fodiet τ ascēdēt sup eā vepres τ spine. E ¶ Sexto vidēdū est qliter ista vinea sit fodiēda. Et dicēdū q istius vinee qtuor sūt fossores. s. pudor: dolor: timor: τ amor. ¶ Primus pudor qdē hēt terrā durā cordis mollificare. Debet enim petōr erubescē de seipo. Ro. vi. Quem ergo fructū habuistis tūc in illis in qb⁹ nūc erubescitis. Talis aūt pudor cor durū emollit. Vñ dicebat Job. xxiii. Deus emolliuit cor meū τ oipotēs turbauit me. ¶ Secūdus fossor est dolor qui cor mollitū scindit uomē ɔtritionis. Johel. ii. Scindite corda vr̄a τ nō uestimēta vr̄a. ¶ Tertius fossor est timor qui omnes lapides. i. peccata omnia que in corde sēsso īuenit hēt extra pjicē. Eccl. i. Timor dn̄i expellit peccatū. ¶ Quart⁹ fossor est amor dei qui oēs palmites īfructuosos ad radicē vitiis subceptos. i. oēs amores mūdanos hēt euellē τ eradicare. Aug⁹. Qui biberit de fluuio paradisi cuius gutta maior est oceano restat: ut in eo sitis mundi penit⁹ extincta sit. ¶ Septimo vidēdū est de vindemiatione istius vinee. Ad qd dicēdū q ista vinea vindemiat in morte τ in iudicio qn̄. s. deo de oībus opib⁹ nr̄is rōnē reddemus. Sed multi erunt qui nō dabūt deo uuas dulces. i. opa deo suauia: sed uuas felleas. i. petā uenenata. Deut. xxxii. Vua eorum vua fellis: τ bo. ama. De talib⁹ dr̄ Hiere. xiiii. Cōfusi sūt agricole opuerūt capita sua. F Hodie qdē sunt tres mali vindemiatores qui vineam istā vindemiāt. s. auaritia: luxuria: τ supbia. De qbus dr̄ in ps. Vindemiāt eā oēs qui ptergrediunt viā. exterminauit eā aper de silua. singularis ferus depast⁹ est eā. Ambulātes per viam sunt auari qui nō cessant discurrē. Aper de silua est porcus siluestris: τ significat luxuriosum qui efficit porcinus τ imūdus. Singularis ferus est supbus qui vult eē singularis τ nullū sup se vult hēe. Et est ferus. i. crudelis: q vult oēs opprimē. Isti oēs istā vineam sic vindemiāt q christ⁹ vix aliquos racemos. i. aliquos paupes τ simplices pōt hēe. Mich. vii. Ve mihi quoniam factus sum sicut qui colligit in autumno racemos vindemie.

¶ Sabbo scde hebde qdragesime Sermo prim⁹

b Omo quidā habuit duos filios: et dixit adolescentior ex illis pa. Luce. xv. In isto euāgelio fit mētio de filio pdigo auersio: τ postmodū ɔuersio: τ de pie benigno. Et iō tria sunt notāda. ¶ Primo peccatoris auersio: cū dr̄. Peregre pfect⁹ est in regionē lōginquā. ¶ Scdo petōris ɔuersio: cum dr̄. In se reuersus. ¶ Tertio dei benigna receptio: cum dr̄. Vidit illū pr̄ τ misericordia mot⁹ est. A ¶ Circa primū notādū q petōr a deo se auertēs tres miserias incurrit. ¶ Prima est q se a deo elōgat. vnde dr̄ q pfect⁹ est in regionē lōginquā. ps. Longe a pec. τc. Et puer. xv. Lōge est dn̄s ab impiis. τ tn̄ in veritate se deus nō elōgat ab hoīe: lz ita videat. sed hō se elōgat a deo: sicut ponit exēplū Dionysi⁹ dicēs q si nauis impingat in petrā nō elongat petra a naui: sed nauis a petra. quāto aūt petōr magis se elōgat a deo: tāto magis appropinqt ad deū. Sicut hō uolēs se elōgare ab oriēte appropinquat ad occidētē. τ si elōgat se ab austro: appropinquat ad aqlonē. In deo enī qsi oriēs τ occidēs sunt misericordia τ iustitia. auster τ aqlo sunt ei⁹ gr̄a τ potētia. Qui igit se elōgat a misericordia dei puenit

appropinquat ad eius iustitiā ulciscētē. Et qui elōgat se ab eius gr̄a subsequēte: appropinqt ad eius potētiā puniēntē. Sicut patet de iona qui fugē uoluit deū pcipiētē: τ inuenit deū puniētē. ¶ Secunda miseria petōris est q oīa bona sua dissipat. Vnde dr̄. Dissipauit substātiā suā viuendo luxuriose. Quis enim cetera petā oīa bona cōsumāt: pcipue tn̄ luxuria dissipat oīa bona tpalia: corpalia: naturalia: spūalia: τ gratuita. B Dissipat qdē corpalia bona: q ipm corpus deducit ad cōsumptionē. i. Cor. vi. Qui fornicat in corpus suū peccat. s. in sui corpis cōsumptionē. Dissipat bona sua naturalia: q memoriā hebetat ut nihil spūale possit reminisci. Rōnē obnubilat ut nihil spūale possit intelligere. i. Cor. ii. Aialis hō non pcipit que sunt spūs sci. Dissipat etiā bona gratuita. Chrys. Nulla res sic pdidit virtutem sicut corpalis uoluptas. Dissipat bona tpalia: q deducit hoīem ad paupertatē. Prouer. xxix. Qui nutrit scortū: pdit substātiam suā. ¶ Tertia miseria est: q petōr famē tolerat. Iō dicit: q cepit egere. Nulla enim satietas est in delitiis diuitiis nec in honorib⁹. Vñ Prouerb. xxx. dr̄ q tria sunt insatiabilia. s. infernus: terra sitiēs: τ ignis. Per isernū significat supb⁹: q sicut isernus nō satiat aīab⁹: sic τ supbus nō satiat honoribus. Per terrā significat auarus: q sicut terra sitiēs non satiat aqua: sic nec auarus pecunia. Per ignē significat carnalis cōcupiscētia: q sic ignis nō satiat lignis: sic nec cōcupiscētia delectatiōib⁹ prauis. C ¶ Secūdo ponit petōris conuersio. Ad cuius ɔuersionē tria tāgunt. ¶ Primū est status sui recognitio. cū dr̄. In se reuersus dixit. Debet aūt petōr penitēs qtuor recognoscere sicut dicit Grego⁹. ubi fuit: ubi est: ubi erit: τ ubi non est. Ubi fuit: q in petō: τ ideo debet dolere. Hier. ii. Scito q malū est τ amarū reliqsse te dn̄m deū tuum. Ubi erit: q in iudicio. τ iō debet timē. ps. A iudiciis enim tuis timui. Ubi est: q in miseria: τ iō debet gemē τ erubescē. ps. Heu me q incolat⁹ meus plōgat⁹ est. Bern. Agnosce ubi es τ ingemisce. Ubi nō est: q nō in loco pprio. s. gloria ad quā ex sua creatione fuerat ordinat⁹. τ iō debet suspirare τ illā cū desiderio petē. ps. Vnā petii a domino hāc reqrā ut inhabitē in domo dn̄i oīb⁹ diebus vite mee. ¶ Secūdū est oris cōfessio: qd notat cū dr̄. Pr̄ peccaui in celū. i. corā angelis τ scis dei: τ corā te. i. corā te sciēte τ vidēte. Quia igitur peccaui corā te qui es iudex meus: multum debeo erubescē τ timē. Boetius. Magna est uobis si dissimulare nō vultis indicta necessitas pbitatis cū oīa agitis aū oculos iudicis cūcta cernētis. Quia peccaui coram angelis dei qui sunt custodes mei debeo multū dolē: q iniquā in me fuit eos ɔtristaui. Ysa. xxxiii. Angeli pacis flebunt amare. Quia peccaui coram scis τ curia celesti qui sūt matris me nutriūt debeo multū dolē τ flere: q ipsam nutricē meā ɔtristaui. Baruch. iiii. Cōtristastis nutricē vestrā hierlm̄. ¶ Tertiū est satisfactio: qd notat cū dr̄. Fac me sicut vnū de mercenariis tuis. Quasi dicat. pat⁹ sum amodo satisfacē spe mercedis eterne. D Est aūt differētia īter seruū: mercēnarium: τ filiū. Seruus est qui solo timore abstinet a petō. Mercēnarius est qui intuitu mercedis seruit τ cauet offensam. Fili⁹ est qui solo amore seruit τ vitat offensam. Iste igit primo erat seruus qui vni ciuium. i. demoni adherebat. τ qsi porcos pascebat. i. brutales mor⁹ satiabat: sed postea fact⁹ mercenarius qui spe mercedis vite eterne deo voluit seruire. Sed pr̄ celestis eū filiū fecit qn̄ ad suā hereditatē eū recepit. Ecce quāta benignitas dei: q petōrem de seruitute diaboli extrahit ipm tanq mercenariū spe mercedis eterne facit seruire sibi τ tādē tanq filiū ad eternā hereditatē eū recepit. E ¶ Tertio ponit benigna dei receptio. Recepit enim eū velociter: dulciter: honorabiliter: τ letanter. ¶ Velocit qdē eū recepit. Vñ dr̄. Et accurrēs τc. Semp enī deus pmpt⁹ est in miserādo: tardus in puniēdo. q aūt sit tardus in puniēdo dr̄ Gen. iii. Cū audisset vocē dei deambulātis in padiso ad auram post meridiē τc. Ecce q uadēs ad puniēdū trāsgressionē nō currebat: sed deambulabat. i. lēto passu īcedebat. Et nō ibat impulsus ab aura sed cōtra aurā. qsi ad puniēdum uadat sua misericordia sibi resistēt. Et nō iuit in meridie statim. s. qn̄ adā peccauit: sz expectauit usq post meridiē. Vadēs vo ad miserādū dr̄ q currebat. Nā sicut dicit Chrys. Illud qd hō cōtra naturā facit pigre facit. Quia vo deo est ɔtra naturā suā punire ideo ad puniēdū est tardus. Quia sm̄ suā naturā est misereri semp τ parcē iō ad parcēdū τ miserādū est pmpt⁹. ¶ Scdo recepit eū dulciter: qd notat cū dr̄. Cecidit sup collum eius. Facit deus erga petōrē ad silitudinē vulturis: q pmo cadauer a lōge videt: deinde aduolat: postea icūbit sup eū. τ tādē sibi incorpat. Sic etiam dn̄s hic facit: q eū adhuc lōge eēt eū oculis misericordie vidit. deinde accurrēs alis misericordie τ virtutis ad eū uolauit. Postea collū eius supincumbit τ icidit: τ tādē eū deosculās τ recōcilians ipm sibi tanq mēbrū suū incorpauit. ¶ Tertio recepit eū honorabilit: q fecit eū idui stola prima. i. innocentia quā in baptismo induerat: sed per penitētiam pdiderat: per pniam vo eā recupauerat. Sed q nō sufficit hēre inocētiā nisi fiat bona opa: nō sufficit abstinētia a malo nisi fiat qd bonum est. Iō subdit. Et

date annulū in manu eius.i.gras opandi. Gra eni dei est, insigne sue signaculū quo signanf filij dei. Deq̄ signo di. ii. Timo. ii. Firmū fundamētū dei stat hñs signaculum hoc. Cognouit dñs qui sunt ei'. Sed q̄ in opando malta aduersa icurrūt: iō idigēt forti patiētia. Et hoc est qd̄ di. Et calciamēta in pedes ei'. Calciamēta enī pedes muniūt ɔtra duritiā vie ⁊ iō significāt ɔstātiā ɔtra aduersa. F ¶ Quarto ipm recepit gratiter. Vñ dicit. Manducem' ⁊ epulemur. In ɔuersione enim peccatoris magnū est gaudiū. Iuxta illud Luce. xv. Gaudiū est angelis dei sup vno peccatore pniam agēte ⁊c. Nā gaudēt deus: angeli: ⁊ oēs sci. Ideo di' Ysa. lv. In letitia egrediemini: scilz de pctīs. ⁊ in pace deducemini. s. ad penitētiam. Mōtes. i. altitudo ⁊ sublimitas psonarū. ⁊ colles: idest altitudo angeloꝝ cantabūt coram vobis laudem. ⁊ omnis lingua regionis: idest collegiū omnium sanctoꝝ plaudent manibus.

¶ Eodē sabbato scde hebdōe. xl. Sermo secūdus.

F Ili tu semp mecū es ⁊ oia mea tua sunt. Quāuis ista vba dixerit pr̄ filio qui secū remāserat ut ipz placaret: pñt tn̄ eē vba vginis loquētis ad filium ⁊ dicētis. Fili tu semp mecum es ⁊c. In quibus vbis tria notanf. ¶ Primū est ex pte vginis mrīna dilectio cū uocat eū filiū dicēs. fili. ¶ Scdm est ex pte xpi cū mre indiuisibilis hītatio cū subdif. Tu semp mecū es. ¶ Tertiū est ex pte utriusqz oīum bonoꝝ coīcatio: cū subdif. Oia mea tua sunt. A ¶ Circa pmū notādū q̄ bta vgo fuit uera mr̄ xpi: ⁊ nō tn̄ uera mr̄ sed etiā fuit studiosa ⁊ pia mr̄. ¶ Uera qdē mr̄ fuit: q̄ materiā carnis sibi dedit: cōueniētē locum in utero sibi tribuit: ⁊ ɔueniēs nutrimētū sibi ministrauit. Ista enim tria faciūt verā mrēm. Sap. vii. In utero mr̄is mee figurat' sum caro. ecce q̄ xps in utero locū ɔuenientē a mre habuit. decē mēsiū tpe coagulat' sum in sanguine ex semine hois. ecce q̄ xps materiā corpis a virgine totā sumpsit. ⁊ iō di' ex semine hois. i. ex sanguine hois. Alij eni hoies formanf ex semine hoīum. xps vo ex semine i. sanguine hois. i. vginis. Et sequif. delectamēto somni ɔueniētis. ecce q̄ accepit ɔueniēs nutrimētum quo in utero nutriebaf ⁊ delectabaf. ¶ Scdo fuit sollicita ⁊ studiosa mr̄. Adeo qdē studiosa fuit q̄ sicut dicit Bern. oia opa misericordie circa psonā filij exhibuit. Ipm eni idumēto carnis induit. ipm in hospitio uteri sui nouē mēsib' tenuit. ipm lacte vgineo nutriuit ⁊ potauit. ipm per īfantilem etatē īfirmā fouit. ipm in carcē crucis positū visitauit. ei' sepulture interfuit. ¶ Tertio fuit mr̄ pia. Fons eni pietatis nouē mensib' in utero suo habitauit: ⁊ iō tota pietate resplēduit. B Ideo assimilaf aurore: soli: ⁊ lune: armate aciei: ⁊ maris stelle. Cant. vi. Que est ista que pgredif q̄si aurora ɔsur. pul. ut luna ele. ut sol ter. ut ca. aci. or. Assimilaf enim aurore: q̄ ei' misericordia oib' est necessaria. Sicut enim aurora est media iter noctē ⁊ diem: sic ⁊ ipsa est mediatrix iter deū ⁊ hoiem. Assimilaf lune: q̄ eius misericordia oib' est vicinior. Sicut enim luna pre ceteris planetis terre magis est vicina: sic ⁊ ipsa pre ceteris scis peccorib' est magis ppinq. Assimilaf soli: q̄ ei' misericordia oibus est color. Sic eni sol lucē suā ⁊ calorē oib' tribuit: sic ⁊ ipsa lucē ⁊ calorē eius misericordie oib' expendit. Assimilaf armate aciei: q̄ ei' misericordia oibus est potētior. Quia ipsa hostes. i. demones pterit ⁊ expellit ⁊ eis terribilis existit. Nihilominus assimilaf stelle maris: q̄ eius misericordia est oib' diuturnior. Sicut eni ceteris stellis occidētib' stella maris nō occidit: sic ceteris scis nō exaudiētib' maria tn̄ nō deserit. C ¶ Scdo ponif ex pte xpi idiuisibilis cū mre hītatio: cū di. Tu semp mecum es. Xps enim semp cū mre fuit in triplici statu suo. s. dū eēt in mr̄is utero: dū viueret in mūdo: ⁊ dū recessit de mūdo. Nā dū eēt in utero mr̄is ipsaz scificauit. dū viueret in mūdo ipsam ab oi pctō ɔseruauit. dū recessit de mūdo ipsaz gliosam totā ⁊ luminosam fecit. D ¶ Primo igif ipsam scificauit. Tres qdē sūt ɔceptiōes ⁊ natiuitates. ¶ Una qua qs sine pctō ɔcipif ⁊ sine pctō nascif. Et hoc mō nō est ɔcept' ⁊ nat' sine pctō nisi solus xpus q fuit ɔcept' ⁊ nat' sine pctō. ¶ Alia est qua qs cū pctō ɔcipif ⁊ cū pctō nascif: ⁊ ista est cōceptio nra ⁊ natiuitas nra: q̄ cū pctō ɔcipimur ⁊ cū pctō nascimur. ¶ Alia est media qua qs cū pctō ɔcipif ⁊ sine pctō nascif. Et fz Bern. talis fuit ɔceptio ⁊ natiuitas btē vginis. Fuit enim ut asserit in epla ad canonicos lugdun. cū pctō originali ɔcepta ⁊ sine pctō nata: q̄ a spū scō fuit scificata ⁊ ab oi peccato mūdata. Et iō fm Bern. fuit an̄ scā q̄ nata. Ista triplex differētia tāgif Iob. iii. ubi loquif de nocte originalis culpe dicēs. Pereat dies in qua nat' suz: ⁊ nox in qua dictū est ɔcept' est hō. Et sequif. Obtenebrent stelle caligine eius. expectet lucē ⁊ nō videat: nec ortum surgētis aurore. Ecce q̄ hic noiat lucē aurorā ⁊ stellas. Per solē xpus. per aurorā vgo maria per stellas ceteri sci itelligunf. Nox igif originalis culpe nō vidit xpm nec quantū ad ɔceptū nec quātū ad ortū. iō dicit. Expectet lucē ⁊ nō videat. Aurorā. i. vginē beatā vidit quātū ad ɔceptū: sed nō vidit quātū ad ortū. Et iō dicit. Nec ortum surgētis aurore. Stellas aūt. i. viros scōs ipsa nox originalis ɔcupiscētie vidit ⁊ in

ɔceptu ⁊ in ortu. Et iō ex toto obtenebrati sunt ⁊ hūt tenebrosū ɔceptū ⁊ tenebrosū ortū. iō di. Obtenebrent stelle caligine ei'. ¶ Scdo fuit secū dū viueret in mūdo: q̄ ipsaz ab oi pctō ɔseruauit. Fuit eni ut pulchre deducit scūs thomas tertia pte. q. xxvii. ar. iiii. sine pctō mortali: origlali: ⁊ ueniali. Rari sunt qui sibi caueāt a pctō mortali. rariores qui sibi caueāt a ueniali. rarissimi qui nascunf sine originali. Iō di' rarissimi: q̄ nō fuerūt nisi tres in ueteri ⁊ nouo testamento. s. Christ'. Hieremias. ⁊ Ioānes baptista. De btā vgine di' Cant. iiii. Tota pulchra es amica mea ⁊ ma. nō est in te. Ipsa eni fuit pulchra: q̄ ab oi pctō mortali penit' elōgata. Ipsa fuit tota pulchra: q̄ i carne ⁊ aīa ab oi originali aliena. Ipsa fuit sine macula: q̄ ab oi ueniali imunis effecta. ¶ Tertio fuit secū q̄n exiuit de mūdo: q̄ ipsaz totā gliosam ⁊ luminosam fecit. Hec est illa mulier de qua di' Apoc. xii. Mulier amicta sole ⁊ luna sb pedib' ei' ⁊ in capite ei' corona stellarū duodecim ⁊ in utero hñs ⁊c. E Ipsa eni est luminosa a pte supiori: q̄ hēt coronā stellarū in capite. Duodecim stelle sūt duodecim ordies. s. nouē ordines angeloꝝ: ⁊ tres hoiuz. s. martyrū: ɔfessoꝝ: ⁊ vginū. isti oēs eā coronāt: q̄ eā ecoronāt. Est luminosa a pte inferiori: iō di'. Et luna sub pedib' eius. Per lunā significaf ecclia quā sub pedibus hēt: q̄ eā sub ptectiōe tenet. Et luminosa ex parte exteriori q̄ est amicta sole. i. glificata corpe. Et luminosa ex pte iteriori: q̄ in utero hñs. Ipsa enim diuinū splēdorē in utero hūit: ⁊ tota luminosa remansit. F ¶ Tertio ponif ex pte mr̄is ⁊ filij bonoꝝ oīum coicatio: iō di'. Oia mea tua sunt. Oia eni que fuerūt filij: fuerūt ⁊ mr̄is. ⁊ econuerso. Filius tria habuit. s. carnē aīaz ⁊ diuinitatē. Et ista fuerūt vginis. s. caro per generationē. aīa per amorē diuinitas per fruitionē. Cant. ult'. Que ē ista que ascē. de deserto deli. afflu. Inixa sup dilectū suū. Caro xpi ⁊ vginis fuit fra. sed nō terra orti: sed deserti: q̄ ab oi humore ɔcupiscētie fuit arida ⁊ nulli vitio vnq̄ apta fuit. Et iō ambo in deserto fuerūt hītatores: q̄ carnē clausam ⁊ itegrā hūerūt. Fuit etiā affluēs delitijs inquātū delectabaf in ɔtēplatione ⁊ fruitione deitatis. Fuit etiā sup dilectū inixa inquātū ipsa eius aīe per amorē fuit ɔiūcta. Oia etiā que fuerūt in mre fuerūt filij. i. a filio. s. ei' humilitas: vginitas: ⁊ fecūditas. ¶ A filio qdē hūit hūilitatē suā que tāta fuit q̄ deū de celo ad se traxit. Cant. i. Cū eēt rex in accubitu suo. i. in sinu pano. nardus mea dedit odorē suū. Nardus est herba pua ⁊ odorifera: ⁊ significat humilitatē marie: ad cuius odorē xps in eius uterum uenit. Iste est vnicornis qui a nemine capi pōt nisi a puella duz in sinu ei' caput reclinat. ¶ Scdo a filio hūit vginitatē suā: que tāta fuit q̄ etiā alioꝝ corda penetrabat ⁊ oēs mot' prauos extinguebat. Cū enim pulcherrima fuerit: a nullo tn̄ vnq̄ potuit ɔcupisci ex eo q̄ ei' puritas penetrabat eiā corda ⁊ ea reddebat casta. Iō assimilaf myrrhe ⁊ cedro. Sic enim odor myrrhe expellit vermes ⁊ cedr' expellit spētes sic ei' puritas expellebat de cordib' alioꝝ oēs mot' brutales. ¶ Tertio a filio hūit fecūditatē que tāta fuit q̄ mrēz fecūdauit ⁊ totū mūdū satiauit: recreauit: ⁊ recōcilliauit. Fuit eni tanq̄ arbor fecunda que nobis illū fructum attulit. De quo di' Luc. i. Bñdict' fruct' uētris tui. Cui' odor patrē recōciliauit: ut possit dicē Gen. xxvii. Ecce odor filij mei sic odor agri pleni. Cui' sapor totū mūdū delectauit. Ecc. xi. Breuis est in uolatilib' apis: ⁊ initium dulcoris hēt fruct' eius. Cuius color. i. spēs. ⁊ visio faciei btitudinē facit. Ioānis. xvii. Hec est vita eterna ut cognoscāt te solum uerum deum.

¶ Dñica tertia quadragesime Sermo pmus.

E Rat iesus eiciēs demoniū ⁊ illō erat mutū. Luc. xi. Quia diabolus i isto tpe q̄dragesimali magis exercet conatus sue tētationis. iō ecclia in duab' dñicis pcedētib' ⁊ in ista tētatiōes suas admonet eē cauēdas. A Eoꝝ eni quos tētat q̄tuor sūt genera. ¶ Quosdā eni tētat sed nequaq̄ supat. Isti significanf p tētationē xpi. Alios tētat ⁊ supat ⁊ per diuersa vitia uexat. isti significanf per filiā mulieris chananee. Vñ di' Matt. xv. Filia mea male a demonio uexaf. ¶ Alios tētat ⁊ supat: sed tn̄ postmodū per ɔtritionē expellif. isti significanf per istū demoniacū qui curat' fuit. ¶ Alios tētat ⁊ supat ⁊ postmodū fugaf: sed tādē postmodū ad eos redit. Isti significanf per hoc qd̄ dicif. cū imūdus spūs exierit ab hoie ⁊c. Iste aūt demoniacus non tn̄ mut' erat sed etiā cecus. ut di' Mat. xii. ⁊ iō per eū pctōr significaf. B ¶ Circa eius curationē xps ostēdit ¶ suā potētiā. ¶ sapiētiā. ¶ ⁊ bonitatē. ¶ Primo qdē triplex op' magne potētie circa eū ostdif. ¶ Primū est q̄ demoniū ab eo expulit. Pctōr eni in domū cordis sui demoniū ɔducit: sed christus tanq̄ malū pēsionariū de domo expellit. C In trib' eniz casib' qs de domo cōducta pōt expelli. ¶ Primo qdē qn̄ pēsionē nō soluit. De' eniz debito hoi tria de qb' vult pēsionē hēre. s. corp'. aīaz. ⁊ res tpales. nā de corpe reqrit ieiuniū. de aīa reqrit orones. de reb' reqrit elemosynas. Diabolus aūt phibet ieiuniū q̄ est sibi uenenū. Sic eni Amb. q̄ sputū hois ieiuni est xpēti uenenū. per qd̄ dat itelligi q̄ uenenū xpēti īfernali est ieiuniū. Phibet etiā orones: q̄ sunt icēdiū ei. Thob. vj. Cordis ei' pticulā

super carbones ponas. fumus ei⁹ extirpat omne genus demonioꝝ. fumus est oratio que qñ exit a corde inflãmato per amorẽ fugat oẽm demones. Prohibet elemosynas q: sibi sunt iaculũ vñ dr de elemosyna Eccl. xxix. Sup scutũ potẽtis ⁊ super lanceã aduersus inimicũ tuũ pugnabit. ¶ Scḋo põt qs expelli de domo cõducta qñ in prauũ usum eã uertit. diabolus enĩ cor hoĩs in ꝓstibulũ ꝯuertit et oĩa ibi ponit imũdicias oĩum petõꝝ. Dicitur Apoc. xviii. Facta est babylon habitatio demonioꝝ quo ad petũ auaritie. q: auaritia est simulacrorũ seruitus. ut dr Coll. iii. Et custodia oĩs spiritus imũdi. quo ad petũ luxurie. ⁊ custodiã oĩs uolucris imunde. quo ad petũ supbie. ¶ Tertio de domo cõducta expelli qs põt qñ dñs ei⁹ caret habitatione ⁊ eã vult hre. D In aĩa sũt tres domus in qb⁹ dñs habitare vult. s. memoria: intelligẽtia: ⁊ uolũtas. ⁊ iõ diabolus merito debet expelli. In domo qdẽ memorie vult habitare per suorũ bñficiorũ recordationẽ. ps. Memor fui dierũ antiquorũ me. sũ in om. o. tu. ⁊c. In domo intelligẽtie vult habitare per petõrũ suoꝝ ꝯtinuã meditationẽ. Ysa. xxxviii. Recogitabo tibi oẽs ãnos meos in amaritudine aĩe mee. In domo uoluntatis vult habitare p sui ꝯtinuã dilectionẽ. Vñ postq̃ dñs dixit Joã. iiii. Siqs diligit me ßmonẽ meũ fua. Et subdit. ⁊ ad eũ ueniem⁹ ⁊ mãsionẽ apud eũ faciem⁹. E ¶ Scḋm opus potentie fuit qñ muto loquelã restituit. petõr qñcunq; loquaꝛ. ñ mutus est. ¶ De⁹ eniꝫ dedit hoĩ linguã ad tria officia. s. ut deũ laudet. ut ꝓximũ edificet. se de peccatis suis accuset. sed petõr est mut⁹: q: deum nõ laudat sed blasphemat Romañ. ii. Nomẽ enim dei per uos blasphemaꝛ inter gẽtes. vñ ꝓpheta: oẽs creaturas ad deũ laudãdum inuitat. inter ceteras dracones: ifernũ: serpẽtes dicẽs. laudate dñm de terra dracones ⁊ oẽs abyssi. Jtẽ serpẽtes ⁊ uo. pen. musce aũt inuitat supbos auaros ⁊ luxuriosos. q: tales nõ laudãt dñm sed blasphemant. ex quo videꝛ q petõres sunt peiores draconib⁹: serpẽtibus: ⁊ iferno. ¶ Scḋo petõr est mutus q: ꝓximũ nõ edificat sed scandalizat. Eccl. xxviii. Lingua tertia multos cõmouit ⁊ dispersit eos de gẽte in gentẽ. ¶ Pria lingua est diuina seu angelica que est pfectoꝝ cui⁹ est loq ea que sunt ad dei laudẽ ⁊ edificationẽ ꝓximi. Eccl. li. Dedit mihi dñs linguã meã ⁊ in ipsa laudabo eũ. ¶ Scḋa lingua est humana que est lingua impfectoꝝ cui⁹ est loq de mũdo ⁊ de hiis que reqrit necessitas hũana. i. Joã. iiii. Ipsi de mũdo sunt ⁊ iõ de mũdo loquũtur ⁊ mũdus eos audit. ¶ Tertia lingua est diabolica: ⁊ ista lingua est puersorũ hoĩuꝫ cui⁹ est detrahere ⁊ mẽdaciũ dicẽ. Joã. viii. Cũ loquitur mendaciũ ex ꝓpriis loqtur. Qui igiꝛ deũ laudat ⁊ ꝓximũ edificat. ille loqtur prima lingua. i. angelica siue diuina. qui secularia negocia ptractat. ille loquiꝛ lingua secũda. i. hũana. qui ꝓximũ scandalizat. ille loqtur ligua tertia. s. diabolica. F ¶ Tertio petõr est mutus: q: de suis petis se in ꝯfessiõe sua nõ accusat: cũ tñ dicaꝛ Prouer. xviii. Justus in ꝓncipio ßmonis accusator est sui. Petõr enĩ habet ꝓncipiũ. s. malã cogitationẽ. hẽt ⁊ medium. s. malũ ꝯsensuꝫ. hẽt ⁊ finẽ. s. malũ opus. nõ tñ media. i. malũ cõsensũ sed etiã principiũ. i. malas cogitatiões ⁊ delectationes. ¶ Tertiũ op⁹ potentie fuit: q: sibi lumẽ restituit. signũ est aũt q petõr est illuminat⁹ qñ videt añ ⁊ retro: a dextris ⁊ a sinistris. sicut dr de sctis aĩalibus. Apoc. iiii. q plena erãt oculis añ ⁊ retro ⁊ in circuitu. Ille videt retro qui ꝯsiderat petã sua ⁊ hẽt inde dolorẽ. Ille videt añ qui ꝯsiderat dei iudiciũ ⁊ inde hẽt timorez. Ille videt a dextris qui ꝯsiderat mũdi ꝓspera q̃ sint uana ⁊ ad ea nõ allicit per amorẽ. Ille videt a sinistris qui cõsiderat aduersa q̃ sint breuia ⁊ inde nõ frangiꝛ per desparationẽ. G Scḋo xps ostendit suã sapiẽtiã in calũniatorũ ꝯfutatione. dicebãt eniꝫ xpm expellẽ demonia in beelzebub pñcipe demoniorũ. sed xps oñdit per q̃tuor rõnes nõ eẽ va que dicebãt. ¶ Prima assumiꝛ a pte demonioꝝ: ⁊ talis est. si eniꝫ in aliquo regno aliq diuisio oritur oportet q ad nihilũ redigaꝛ. si ergo demones mutuo se expellerẽt sibi inuicẽ ꝯtrarii eẽnt. ⁊ iõ iaꝫ ad nihilũ redacti eẽnt: ⁊ in malorũ cordib⁹ nõ regnarẽt qḋ tñ ueꝝ nõ est: imo regnãt ⁊ iõ diuisi nõ sũt ista rõ adiuuaꝛ per qḋ dicit hiero. Cõcordia parue res crescũt. discordia maxĩe dilabunꝛ. ¶ Scḋa rõ sumiꝛ ex pte iudeorũ ⁊ aplorũ. ⁊ est talis. filii uri. i. apli mei de uobis ꝓgeniti expellunt demones virtute noĩs mei. uel filii uri. i. exorciste uri expellũt demones vtute exorcismi. si igiꝛ illorũ eiectionem deo attribuitis: meã quoq; similiter attribuẽ deo debetis. ista rõ adiuuaꝛ per illḋ qḋ dr in hist. scolastica q Salomõ fecẽ quosdã exorcismos p quos exorciste iudeorũ demões expellebãt. ¶ Tertia rõ sumiꝛ ex pte xpi ⁊ ipi⁹ diaboli. ⁊ est tal'. diabolus tanq̃ fortis mũdũ tanq̃ castrũ suũ pacifice possidebat. sed ego fortior ipõ vici ⁊ ligaui. ex quo igiꝛ ego suꝫ fortior ⁊ ipõ vici ⁊ ligatũ teneo ei⁹ auxilio nõ indigeo. Ista rõ adiuuaꝛ per illḋ qḋ dr. ii. Pet. ii. A quo qs supat⁹ est hui⁹ ⁊ ßu⁹ est. ¶ Quarta rõ sumiꝛ a pte xpi ⁊ ipoꝝ demonũ. ⁊ est tal'. ego ⁊ diabolus hẽm⁹ ꝯtriã uolũtatẽ: q: qui nõ est mecũ ꝯtr me est. ego enĩ uolo oẽ bonũ: ille oẽ malũ. ego hũilitatẽ: ille supbiã. hẽm⁹ enim ꝯtriã opationẽ: q: qui

nõ colligit mecũ: dispgit. ego enim colligo hoĩes ad fidei vitatẽ. ille dispgit per errorẽ. ego colligo ad virtutes: ille dispgit ad vitia. Ista rõ adiuuaꝛ p illḋ qḋ dr. ii. Cor. vi. Que ꝯuẽtio xpi ad belial: aut que societas lucis ad tenebras. ¶ Tertio ostẽdit xps suã bonitatẽ. ⁊ hoc in sua benigna ammonitiõe qua nos ammonet ut recidiuũ caueamus cũ dicit: cũ imũdus spũs exierit ab hoĩe. ⁊ põt itelligi de iudeis ut sit sensus. uos dicitis q ego eiicio demonia in pñcipe demonioꝝ. sed ego possez dicẽ de uobis q ꝑus. s. añ legẽ hẽbatis vnũ demonem qui uos faciebat idolatrare: sed mõ hẽtis septẽ. i. oẽs: q: per septenariũ numerum vniuersitas designaꝛ. qui. s. uobis suadẽt ut me debeatis occidẽ. Uel põt itelligi de recidiuãtib⁹ ut sit sensus. quis diabolũ vicerim ⁊ ligauerim tñ nullus de se cõfidat. q̃ qñ ab alio expelliꝛ uadit ad pfectos: ⁊ iueniẽs eos sine humore vitioꝝ: redit ad ꝑmos ⁊ assumens oẽs modos tẽtandi tam nequiter eos tentat q sepe eos vincit ⁊ superat.

¶ Eadẽ dñica tertia q̃dragesime Sermo scḋus.

I IN beelzebub principe demoniorũ eiicit demonia. Judei miracula xpi deprauabãt: ⁊ ea pñcipi demonioꝝ attribuebãt quẽ beelzebub appellabãt. Jdolũ enĩ qḋ fecerãt derisionis causa appellabãt beelzebub qḋ sonat vir muscarũ ꝓpter sordes sanguinis immolatici quẽ musce sectabanꝛ. In isto idolo pñcipẽ demonioꝝ iudei asserebant hitare ⁊ in tali pñcipe xpm miracula sua facẽ dicebãt. ex hoc ergo videꝛ q iter demones sunt aliqui pñcipes. Uideam⁹ igiꝛ qui sunt pñcipes ⁊ q̃liꝛ expellanꝛ. A ¶ Circa pmũ notandũ q iter demones sunt q̃tuor pñcipes qui specialib⁹ vitiis dñanꝛ siue pñcipanꝛ. ¶ Un⁹ est qui pẽst supbie ⁊ uocaꝛ lucifer de quo dr Ysa. xiiii. Quõ cecidisti de celo lucifer. Iste multos subditos hẽt qb⁹ pñcipaꝛ. Job xli. Ipse est rex sup oẽs filios supbie. ¶ Ali⁹ est qui pẽst luxurie ⁊ uocaꝛ asmode⁹. de quo habeꝛ Thobie. iii. Qui iterfecit septẽ viros sarre. Odit eniꝫ legitimũ mřimoniũ ⁊ diligit adulteriũ. ⁊ ideo per hũc modũ uolebat illã puellã in adulteriũ ducere ut. s. postq̃ nõ poterat legitimo mřimonio uti cogereꝛ ad fornicationẽ labi: ⁊ iste multos hẽt subditos qb⁹ pñcipaꝛ. Quia sic dr. i. Joã. v. Tot⁹ mũdus in maligno posit⁹ est. i. i maligno igne ꝯcupiscẽtie. ¶ Terti⁹ ẽ qui pẽst auaritie: ⁊ uocaꝛ mãmona. Mat. vi. Non potestis deo seruire ⁊ mãmone. Est aũt mãmona ut dicit glo. nomẽ demonis qui pẽst diuitiis. nõ q in eius pẽtate sint: sed q: eis utiꝛ ad decipiẽdũ. Et iste multos hẽt subditos qbus pñcipaꝛ. Juxta illud Hiere. vi. A maiore usq; ad minorẽ oẽs auaritie studẽt. ¶ Quart⁹ est qui pẽst imũdis cogitationib⁹ ⁊ odiis ⁊ rãcoribus ⁊ malis uolũtatibus. ⁊ uocaꝛ beelzebub. i. vir muscarũ. Immittit enim muscas. i. cogitationes imũdas que dicunꝛ musce: q: ad aĩam sepe uolãt ⁊ ipsam molestãt atq; cõmaculãt. Iste hẽt multos subditos qb⁹ pñcipaꝛ: q: sicut dr Prouer. xx. Quis põt dicere mũduꝫ est cor meũ: purus sum a petõ. B ¶ Uiso qui sunt isti pñcipes: videamus q̃liter expellanꝛ. Circa qḋ sciẽdũ q diabolus est serpẽs: ut hr Gen. iii. Serpẽs aũt malus per q̃tuor expelliꝛ. ¶ Primo per odorẽ vinee florẽtis: q: naturalr illũ odorẽ odit ⁊ ipm fugit. ¶ Scḋo per sputũ hoĩs ieiunãtis. Dicit enĩ Amb. in examerõ. q tanta est vis ieiunii ut moriaꝛ serpẽs si gustauerit sputum hoĩs ieiuni. ¶ Tertio per denudationẽ hoĩs. Naꝫ sicut dr in historia scolastica. Serpens in hominẽ uestitũ insilit: nudũ fugit. Et rõ assignaꝛ ibidem. Quia qñ deus posuit inimicitias iter serpẽtem ⁊ mulierẽ ⁊ semẽ eius tũc hõ erat nudus: ⁊ iõ naturaliter fugit hoĩem nudũ tanq̃ inimicũ. ¶ Quarto per carmina incãtatoris. Uñ qñ incãtari se sentit vnã aurẽ in terrã figit ⁊ aliã cuꝫ cauda claudit ne uocẽ icãtatoris audiat. ps. Sicut aspidis surde ⁊ obturãtis aures suas. ¶ Pimus igiꝛ demon. s. lucifer qui pẽst supbie expelliꝛ per odorẽ vinee florẽtis. i. per ueram humilitatẽ cordis. Humilitas enim intãtũ est odorifera q eius odor deũ trahit: demonẽ expellit: ⁊ oĩa eius tẽtamẽta ꝯstringit. Trahit qdẽ deũ. Sicut patet in btã virgine que traxit ad se deũ sua humilitate. Cañ. i. Cũ esset rex in accubitu suo nardus mea dedit odorẽ suũ. Est autem nardus humilis ⁊ odorifera herba: ⁊ signat humilitatẽ virginis cuius odor in celũ ascẽdit ⁊ xpm ad se descẽdere fecit. Iste etiam odor demones expellit. Unde legiꝛ de btõ antonio q diabolus dixit ei. si tu vigilas ego somnũ nõ capio. si tu ieiunas ego cibũ nõ sumo. si tu diuitias ꝯtẽnis: ego terrenũ nihil possideo. vnũ solũ in te est qḋ expellit me. s. sola humilitas tua. Iste enĩ odor oĩa tẽtamẽta diaboli frãgit. Unde legiꝛ in vitas patruꝫ q qdã sanctus vidit totũ mũdũ laqueis plenuꝫ. Ipse vo suspirãs clamauit. O dñe qs istos laqueos euadet. Et rñsum est ei: humilitas. ¶ Secundus demon est asmodeus qui est pĩ luxurie: iste expelliꝛ per sputũ hoĩs ieiunãtis. i. per ieiuniũ ⁊ mortificationẽ carnis. Mat. xvii. Hoc genus demoniorũ in nullo põt exire nisi in ieiunio ⁊ orone. Taliter se mortificabat qui dicebat. i. Cor. ix. Ego enĩ sic pugno nõ quasi aerẽ vberãs: sed castigo corp⁹ meũ ⁊ in seruitutẽ redigo. C Quidã enim sunt qui seipsos macerãt solũ uolũtate: sicut peregrinã

tes qui proponūt in futuro asi palam agere sed il-
lud incertū est. Cōtra quos dicit aplūs. Sic curro
nō quasi in incertū. futura enim sunt incerta. Eccle.ix.
Oīa in futurū seruant incerta. Alii aūt sunt qui istā
macerationē hūt in ore: sicut sunt simulatores et ꝓ
dosi ꝑdicatores et hypocrite. Quidā enim se dicūt
grauē pniam fac͂ et nullā faciūt. Alii graues pe-
nitētias ꝑdicāt et īducūt et ipsi modicas facere no
lūt. Iuxta illud Mat.xxiii. Alligāt enim onera gra
uia et importabilia et īponūt in humeros hoīum; di-
gito aūt moueṙ nolūt. Isti tota die sermonib⁹ suis
aerē uerberant: q: uox aeris est tenuissimus ictꝰ. Et
ꝯtra hos dicit aplūs. Pugno nō quasi aerē uerbe-
rās. Alii sunt ueri penitētes qui corp⁹ suū castigāt
ipm ieiuniis disciplinādo et refrenāt eius ꝯcupiscē
tias extinguēdo. Ideo subdit. Sed castigo corp⁹
meū et in seruitutē redigo. Tertius demon est q
facit auaritie. Et iste expellit per denudationē.i. per
abiectionē rerū tpaliū. Ista aūt fit aliqū totaliter.
Iuxta illud Mat.xix. Si vis pfect⁹ esse uade et uen
de oīa que hēs et da paupib⁹. Aliqū fit pticulari-
ter. Iuxta illud Luce.xi. Qd supest date elemosy
nā et ē.i. de his que uobis supsūt. Aliqū nullo mō
fit: sicut patet in auaris qui nihil dare uolūt. Job
xx. Nō remāsit de cibo eius: et ꝓpterea nihil remā-
sit de bonis illius. Eccl.xi. Nūc mādūcabo de bo-
nis meis solus. et nescit q tps preterea et oīa relin
quat aliis. Illos igiṫ qui nullo mō uolūt se de bo
nis suis denudare nec aliqd paupib⁹ tribuē sed uo
lūt eē diuitiis sarcinati: diabolus serpēs īfernalis
inuadit.i.Timo.vi. Qui uolūt diuites fieri incidūt
in tētationes diaboli. Illos aūt qui totalr se denu
dāt.i. qui oīa mūdana derelinquūt: et illos qui pti
culariter.i. qui de sua abūdātia elemosynas faciūt
diabolus fugit. Elemosyna enim expellit peccm: ex
pellit diabolū. Eccl.iii. Ignē ardētē extinguit aq:
et elemosyna resistit pctō. Expellit etiā diabolum in
morte: q: qn aīam plenā opib⁹ misericordie inuenit:
ab ea ꝯfusus recedit: sic patet in scō martino. Ex-
pellit post mortē: q: est scutū et lācea ꝯtra eum. Vn̄
pe elemosyna Eccl.xxix. Sup scutū potētis: et lā
cea aduersus inimicū tuū pugnat. Quartus de-
mon.s.beelzebub qui interpretat uir muscarū: expellit
per incitationē.i. ꝯfessionē. Sicut aūt musce sup
carbones mortuos residēt: sup tepidos uolitant:
ignitos aūt fugiūt: sic male cogitationes seu tēta
tiones residēt sup corda in dei amore frigida: uoli
tāt sup tepida. sed fugiūt corda in dei amore inflā
mata. Iste aūt demon expellit ut dictū est per icā
tationē. Incitatores dei sunt ipsi sacerdotes qui
serpētē īfernalē incātāt qñ sup caput pctōris abso
lutionē faciūt. Et q: diabolus sic se uidet per ꝯfes
sionē expelli: ideo ipsam cōfessionē nitiṫ impedire
ad silitudinē lupi qui nō capit oues.i. hoīes per pe
des: sed dimittit ipm ire ad ecclesiam. nec per aures:
sed dimittit eū ire ad ꝑdicationē. nec per manus:
sed dimittit eū extēdere manū ad paupem. sed ca-
pit ipm per gulā ne possit ꝯfessionē emittē. Aug.
Nec enī diabolo acriores dolores īfligim⁹ qꝫ cū
plagas pctōꝝ nrōꝝ ꝯfitēdo et penitēdo sanamus.

¶ Feria scda tertie hebdo.xl. Sermo primus.

Quanta audiuimus facta in caphar
naū: fac et hic in patria tua.
Luc.iiii. ¶ Ad intelligēdā historiā istius
euāgelii notādum q cōpatriote xpi illi.s. de naza
reth ubi xps fuit nutrit⁹ ꝯceptus et ꝯuersat⁹ ipsum
despiciebāt in ipm nō credebāt et sibi inuidebant.
Despiciebāt qdē xpm ꝓpter genus īfimū qd noue
rāt. et q: apud se nutritū et per etatū tpa ꝓfecisse vi
derāt: et non credebāt miracula que de ipso refere
bant. Vn̄ dī Mar.vi. Abiit iesus in patriā suā et
dicebāt. Vn̄ huic hec oīa et que est sapiētia que da
ta est illi: et virtutes tales que per manus eius effi
ciunṫ. Nōne iste est faber filius Marie fr iacobi et
ioseph et iude et simonis. Nōne et sorores eius hic
nobiscū sunt. ecce quāta despectio. Et sequiṫ. Et
mirabaṫ iesus ꝓpter icredulitatē eoꝝ: ecce quāta
icredulitas. et quātā icredulitatē: tātā hēbāt etiam
inuidiā. Quia sicut dicit Hiero. Prop.ie naturale
est ciues ciuib⁹ inuidere. Quia igiṫ erāt supbi: icre
duli et inuidi: ideo xps tot ibi miracula nō fecit si-
cut fecit in capharnaū et in aliis terris. Unde dī
Mar.vi. Et nō poterat ibi ullā virtutē facē. nisi q
paucos īfirmos impositis manib⁹ curauit. et non
poterat.s. de iustitia sua: q: illi idigni erāt. Cū er-
go qdā dicerēt xps in nazareth uenirer: accesserūt ad
eū cōpatriote sui dicētes illud qd refert hic Luc.
quāta audiuimus in capharnaū: fac et hic in pa
tria. qsi dicat. Cum magis tenearis tuis cōpatrio
tis qꝫ alienigenis bñficia tua que aliis impēdis et
miracula tua que aliis facis deberes hic multo ma
gis facē. Xps aūt uidit eis: q si iter eos miracula
nō faciebat hoc nō erat q.s. patriā despiceret quā
sua natiuitate honorauerat. uel ꝓpter hoc q īpo-
tēs eēt sed q: ipsi indigni erāt. Tū ꝓpter supbiā:
q: eū despiciebāt. Tū ꝓpter eoꝝ icredulitatē: q: in
ipm nō credebāt. Tū ꝓpter eoꝝ inuidiā: q: sibi in
uidebāt. et iō ipm nō honorabāt: sed ipm despicie
bāt: eū tū alienigene ipm honorabāt. Et ideo illis
plura miracula faciebat: q: magis digni erāt. Et
hoc est qd subdiṫ. Amē dico uobis: q: nemo pro-
pheta acceptus est in patria sua. Ista aūt duo.s.
ꝓphete aliqū magis apud extraneos qꝫ apud do-
mesticos honorarent. Et aliqū ꝓphete inter extra
neos plures qꝫ inter domesticos virtutes operen
tur ostēdit duplici exēplo helye et helysei. q enī ꝓ
pheta in maiori honore habeaṫ apud extraneos
qꝫ domesticos ostēdiṫ exēplo helye qui a iudeis ex
pellebaṫ et ꝯtēnebaṫ. a gētibus aūt honorabaṫ. Si
cut patet: q: cū multe alie vidue in israel eēnt: et tñ
nulla fuit digna eū recipē nisi vidua apd sarepta
sydonie que eū honorifice recepit. q vō ꝓphete in
ter extraneos aliqū plura miracula faciebāt qꝫ in
ter domesticos ostēdiṫ exēplo helysei ꝓphete qui
multis leprosis in iudea existētibus nullus tñ mū
datus est nisi naaman syrus. Illi aūt hoc audien
tes q: scilꝫ eos indignos reputaret inter quos mi
racula faceret indignati sunt: et duxerūt eū usqꝫ
ad supciliū mōtis ut pcipitarēt eū. In hoc sicut
dicit Beda. Peiores sūt discipuli iudei magistro
suo diabolo. Ille enim ait. Mitte te deorsum. Isti
vō de facto mittere conati sunt. sed quoniam dñs
nō elegerat mori per pcipitiū sed per crucis pati-
bulū. et qsi nōdum uenerat hora mortis sue ideo
de manibus eoꝝ exiuit. et sicut dicit Beda. et habe
tur in glo. q cum dñs de manibus eoꝝ lapsus de
rupe descēdisset: atqꝫ in ipsa rupe latere uellet su-
bito ad tactū dñice uestis saxū illud subterfugit: et
ad instar cere resolutū quēdā sinū in quo dñicum
corpus recipet effecit. tāte qppe capacitatis quāte
ipsum corpus extitit quātitatis in quo liniamēta et
ruge uestis que a tergo dñi fuerāt uelut de manu
sculptoris impssa seruanṫ. In hoc igiṫ euangelio
tāgiṫ duplex historia.s. de helya et helyseo. ¶ Cir-
ca historiā helye instruimur circa duo.s. ut mūda
nos strepitus fugiamus. et ut elemosynis insista-
mus. Helyas qdē ut habeṫ.iii. Reg.xvii. Ad pce
ptū dñi mūdanos strepitus fugit et in solitudine
habitauit ibiqꝫ dñs eū pauit mittēdo sibi per cor
uū mane et uespe panē et carnē et de torrēte bibebat
deus enī aīam que mūdanos strepitus fugit: pa
scit.s. celesti refectione pane et carne. A In ipo
qdē est duplex natura.s. diuina et humana. Per
panē intelligiṫ diuinitas que habet in se omne de
lectamētū. Sap.xvi. panem de celo pstitisti eis oē
delectamētū in se hñtē. Per carnē itelligiṫ huma
nitas. aīam igiṫ que humanos strepit⁹ vitat et iter
ne qeti uacat deus pascit pane et carne reficiēdo eā
in cōtemplatione diuinitatis et humanitatis. B
¶ Scdo notādū q ista refectio hēt in hoc mūdo
imperfectionē: admixtionē: et defectionē. Impfe-
ctionē qdē hēt q: pfecte ꝯsolationes et refectiones
in patria sunt.i.Cor.xiii. Ex pte cognoscim⁹ et ex
pte ꝓphetamus. Cū aūt euenerit qd pfectum est
euacuabiṫ qd ex parte est. Istud notaṫ per hoc qd
dī q helyas pascebaṫ mane et uespe et nō in meri-
die. In mane qdē et uespe sunt lux et calor sed nō
in sua pfectione. in meridie aūt sunt in sua perfe-
ctione. Sancti igiṫ viri pascunṫ in pñti vita in
mane et in uespere: q: hñt lumen diuine cognitio-
nis et calorē diuini amoris: sed impfecte. In futu
ro aūt pascunṫ in meridie q: tunc habēt plenā dei
cognitionē et pfectū dei amorē. ideo spōsa deside-
rat pasci in meridie dicēs. Indica mihi ubi pascas
in meridie. Secūdo spūales refectiones scdm
in pñti habēt admixtionē. pure enim cōsolatio-
nes in patria sunt. in pñti aūt multū hñt de admix
tionē cōtrarii siue a carne siue ab hoste siue a mū-
do. istō significaṫ per hoc q helyas līs haberet de
licatū cibū. habebat tñ insipidū de torrēte potum.
Ysa.i. Vinū tuū mixtū est aqua. Vinū enim purū
i. cōsolatio pura est in celo. fex.i. tribulatio in in-
ferno: sed vinū mixtū.i. cōsolatio mixta est in mū-
do. ¶ Istam aūt triplicē differētiā tāgit ꝓphe-
ta dicens. Calix in manu dñi vi. mē. plenus mix.
Tertio spūales cōsolationes sanctoꝝ in pñsen-
ti habēt defectionē. q: sepe ab eis subtrahunṫ ad tē
pus. hoc notaṫ per cibū helye quē deus subtraxit
et ad tantā penuriā deuenit q vix buccellā panis et
modicū aque habere potuit. Sepe enim a sanctis
viris ꝯsolationes spūales subtrahunṫ in tantum q
vix modicā possint habere. et hoc ideo facit de⁹ ne
de illis gratiis supbiāt et ut feruētius eas regrant
et cautius eas custodiāt. ¶ Secundo instruimur
ut elemosynis insistamus. et per hoc q vidua mo
dicā elemosynā dedit helye: et multiplicationē bo-
norum accepit. D Qui enim dat bona tēpora-
lia deus dat sibi et tēporalia ad sustētandū. et corpo
ralia ad cōsolationem. et spūalia ad iustificationē.
et celestia ad glorificationē. Ysa.lv. Frange esuri
enti panem tuū. ecce ratio elemosynarū. Sequiṫ.
et sanitas tua citius orieṫ. hoc referṫ ad bona cor-
poralia. et ante faciē tuā ibit iustitia tua. hoc referṫ
ad bona spūalia. et glīa dñi colliget te. et hoc referṫ
ad bona celestia. et eris qsi hortus irriguus cuius
non deficient aque. hoc referṫ ad bona tpalia que
sic adeo elemosynarum largitione continuanṫ ut
nunqꝫ tibi deficiāt. Ex secūda historia istruimur:
ut nos in sanguine christi abluamur. sicut enī naa
man in iordane septies fuit lotus et mūdatus. sic
et nos si in sanguine xpi per deuotionē abluimur a
septē vitiis mortalib⁹ mūdabimur. iō xps septies
sanguinē suū fudit ut a septē mortalib⁹ pctis mun
daret nos. pmo in circūcisione ꝯtra pctm luxurie
que in pmo hoīe in illo mēbro pullulabat. scdo in
sudore ꝯ pctm gule. ex gula enī sepe nascunṫ mali
humores q sanant per sudorē. tertio in capite cōtra
pctm supbie. ut sic dic Aug. Sub spinoso capite

tes qui proponūt in futuro isti penitentiam agere: sed il-
lud incertū est. Cōtra quos dicit apostolus. Sic curro
nō quasi in incertū. futura enim sunt incerta. Eccles. ix.
Oīa in futurū seruantur incerta. Alij aūt sunt qui istā
macerationē hūt in ore: sicut sunt simulatores ⁊ p
dosi pdicatores ⁊ hypocrite. Quidā enim sic dicūt
grauē penitentiam facere ⁊ nullā faciūt. Alij grauēs pe-
nitentias pdicāt ⁊ iducūt: ⁊ ipsi modicas facere no
lūt. Iuxta illud Mat. xxiij. Alligāt enim onera gra
uia ⁊ īportabilia ⁊ īponūt in humeros hominum; di
gito aūt moueri nolūt. Isti tota die sermonibus suis
aerē verberant: quia uox aeris est tenuissimus ictus. Et
cōtra hos dicit apostolus. Pugno nō quasi aerē uerbe-
rans. Alij sunt ueri penitētes qui corpus suū castigāt
ipsum ieiuniis disciplinādo ⁊ refrenāt eius concupiscē
tias extinguēdo. Ideo subdit. Sed castigo corpus
meū ⁊ in seruitutē redigo. ¶ Tertius demon est q
pest auaritie. Et iste expellitur per denudationē. i. per
abiectionē rerū tpaliū. Ista aūt fit aliquā totaliter.
Iuxta illud Mat. xix. Si vis pfectus esse uade ⁊ uen
de oīa que hēs ⁊ da pauperibus. Aliquā fit pticulari-
ter. Iuxta illud Luce. xi. Quod superest date elemosy
nā ⁊c. i. de his que uobis supsūt. Aliquā nullo mō
fit: sicut patet in auaris qui nihil dare uolūt. Job
xx. Nō remāsit de cibo eius: ⁊ ppterea nihil remā-
sit de bonis illius. Eccl. xi. Nūc māducabo de bo-
nis meis solus. ⁊ nescit q tps pteriret ⁊ oīa relin
quat aliis. Illos igitur qui nullo mō uolūt se de bo
nis suis denudare nec aliquid pauperibus tribuere sed uo
lūt esse diuitiis sarcinati: diabolus serpēs īfernalis
inuadit. i. Timo. vi. Qui uolūt diuites fieri incidūt
in tēptationes diaboli. Illos aūt qui totaliter se denu
dāt. i. qui oīa mūdana derelinquūt: ⁊ illos qui pti
culariter. i. qui de sua abūdātia elemosynas faciūt
diabolus fugit. Elemosyna enim expellit pctū: ex
pellit diabolū. Eccl. iij. Ignē ardētē extinguit aq:
⁊ elemosyna resistit pctō. Expellit etiā diabolus in
morte: quia quī alam plenā opibus misericordie inuenit:
ab ea confusus recedit: sicut patet in scō martino. Ex-
pellit post mortē: quia est scutū ⁊ lācea cōtra eum. Unde
de elemosyna Eccl. xxix. Sup scutū potētis: ⁊ lā
cea aduersus inimicū tuū pugnat. ¶ Quartus de-
mon. s. belzebub qui interpretatur vir muscarū: expellitur
per incitationē. i. confessionē. Sicut aūt musce sup
carbones mortuos resident: ⁊ sup tepidos uolitant:
ignitos aūt fugiūt: sic male cogitationes seu tēta
tiones resident sup corda in deo amore frigida: uoli
tāt sup tepida. sed fugiūt corda in dei amore infla
mata. Iste aūt demon expellitur ut dictū est per incē
tationē. Incitatores do sunt ipsi sacerdotes qui
serpētē īfernalē incitāt quī sup caput pctōris abso
lutionē faciūt. Et quia diabolus sic se uidet per cōfes
sionē expelli: ideo ipsam cōfessionē nititur impedire
ad similitudinē lupi qui nō capit ouē. i. hoīes per pe
dē: sed dimittit ipm ire ad ecclesiam. nec per gutture:
sed dimittit eū ire ad pdicationē. nec per manus:
sed dimittit eū extēdere manū ad paupem. sed ca-
pit ipm per gulā ne possit cōfessionē emittere. Aug.
Nec enī diabolo acriores dolores infligimus q cum
plagas pctōꝝ nrōꝝ cōfitēdo ⁊ penitēdo sanamus.

¶ Feria scda tertie hebdo. xl. Sermo primus.

Quanta audiuimus facta in capher naū: fac ⁊ hic in patria tua.
Luc. iiij. ¶ Ad intelligēdā historiā istius
euāgelii notādum q cōpatriote xpī illi. s. de naza
reth ubi xps fuit nutritus ⁊ cōceptus ⁊ nutriebāt ipsum
despiciebāt ⁊ in ipm nō credebāt ⁊ sibi inuidebant.
Despiciebāt quidē ipm ppter genus infimū quod noue
rāt. ⁊ quia apud se nutritū ⁊ per etatū tpa pfecisse ui
derāt: ⁊ non credebāt miracula que de ipso refere
bantur. Unde dicit Mar. vi. Abiit iesus in patriā suā: ⁊
dicebāt. Unde huic hec oīa ⁊ que est sapiētia que da
ta est illi: ⁊ uirtutes tales que per manus eius effi
ciuntur. Nōne iste est faber filius Marie frater iacobi ⁊
ioseph ⁊ iude ⁊ simonis. Nōne ⁊ sorores eius hic
nobiscū sunt. ecce quāta despectio. Et sequitur. Et
mirabatur iesus ppter incredulitatē eorum. ecce quanta
incredulitas. ⁊ quia incredulitatē tantā hēbāt etiam
inuidā. Quia sicut dicit Hiero. Prope te naturale
est ciues ciuibus inuidere. Quia igitur erāt supbi: incre
duli: ⁊ inuidi: ideo xps tot ibi miracula nō fecit si-
cut fecit in capharnaū ⁊ in aliis terris. Unde di
Mar. vi. Et nō poterat ibi ullā uirtutē facere. nisi q
paucos infirmos impositis manibus curauit. ⁊ non
poterat. s. de iustitia sua: quia illi indigni erāt. Cū er-
go quidā uiderent xpm in nazareth uenire: accesserūt ad
eū cōpatriote sui dicētes illud quod refert hic Luc.
quāta audiuimus in capharnaū: fac ⁊ hic in pa
tria. quasi dicat. Cum magis tenearis tuis cōpatrio
tis q alienigenis bñficia tua que aliis impēdis ⁊
miracula tua que aliis facis deberes hic multo ma
gis facere. Xps aūt reddit causā: quia si inter eos miracula
nō faciebat hoc nō erat q. s. patriā despiceret quā
sua natiuitate honorauerat. uel ppter hoc q sponta
neū esset: sed quia ipsi indigni erāt. Tū ppter supbiā:
quia eū despiciebāt. Tū ppter eoꝝ incredulitatē: quia in
ipm nō credebāt. Tū ppter eoꝝ inuidiā: quia sibi in
uidebāt. ⁊ ideo ipm nō honorabāt: sed ipm despicie
bāt: eū tū alienigene ipm honorabāt. Et ideo illis
plura miracula faciebat: quia magis digni erāt. Et
hoc est quod subditur. Amē dico uobis: quia nemo pro-
pheta acceptus est in patria sua. Ista aūt duo. s.
q pphete aliquā magis apud extraneos q apud do-
mesticos honorarentur. Et aliquā pphete inter extra
neos plures q inter domesticos uirtutes operen
tur ostēdit duplici exēplo helye ⁊ helysei. q enim p
pheta in maiori honore habeatur apud extraneos
q domesticos ostēditur exēplo helye qui a iudeis ex
pellebatur ⁊ cōtēnebatur. a gētibus aūt honorabatur. Si
cut patet: quia cū multe alie uidue in israel essent: ⁊ tū
nulla fuit digna cuius reciperet nisi uidua apud sarepta
sydonie que eū honorifice recepit. q do pphete in
ter extraneos aliquā plura miracula faciebāt q in
ter domesticos ostēditur exēplo helysei pphete qui
multis leprosis in iudea existētibus nullus eorum mū
datus est nisi naaman syrus. Illi aūt hoc audien
tes quia scilicet eos indignos reputaret inter quos mi
racula faceret indignati sunt: ⁊ duxerūt eum usque
ad supercilium mōtis ut pcipitarēt eū. In hoc sicut
dicit Beda. Peiores sūt discipuli iudei magistro
suo diabolo. Ille enim ait. Mitte te deorsum. Isti
eo de facto mittere conati sunt. sed quoniam dñs
nō elegerat mori per pcipitiū sed per crucis pati-
bulū. ⁊ quia nōdum uenerat hora mortis sue ideo
de manibus eoꝝ exiuit. ⁊ sicut dicit Beda. ⁊ habe
tur in glo. q cum dñs de manibus eoꝝ lapsus de
rupe descēdisset: atque in ipsa rupe latere uellet su-
bito ad tactū dñice uestis saxū illud subterfugit: ⁊
ad instar cere resolutū quēdā sinū in quo dñicum
corpus reciperet effecit. tātē quippe capacitatis quātē
ipsum corpus exitit quātitatis in quo linamēta ⁊
ruge uestis que a tergo dñi fuerāt uelut de manu
sculptoris impressa seruantur. In hoc igitur euangelio
tāgitur duplex historia. s. de helya ⁊ helyseo. ¶ Cir-
ca historiā helye instruimur circa duo. s. ut mūda
nos strepitus fugiamus. ⁊ ut elemosynis insista-
mus. Helyas quidē ut habetur iij. Reg. xvij. Ad hoc
pcū dñi mūdanos strepitus fugit ⁊ in solitudine
habitauit ibique dñs eū pauit mittēdo sibi per cor
uū mane ⁊ uespe panē ⁊ carnē ⁊ de torrēte bibebat.
deus enim alam que mūdanos strepitus fugit: pa
scit. s. celesti refectione pane ⁊ carne. A In xpo
quidē est duplex natura. s. diuina ⁊ humana. Per
panē intelligitur diuinitas que habet in se omne de
lectamētū. Sap. xvi. panem de celo prestitisti eis oē
delectamētū in se hñtē. Per carnē intelligitur huma
nitas. alam igitur que humanos strepitus uitat ⁊ itēr
ne quiescit uacat deus pascit pane ⁊ carne: reficiēdo eā
in cōtemplatione diuinitatis ⁊ humanitatis. B
¶ Secūdo notādum q ista refectio hēt in hoc mūdo
imperfectionē: admixtionē: ⁊ defectionē. ¶ Imperfe-
ctionē quidē hēt quia pfecte consolationes ⁊ refectiones
in patria sunt. i. Cor. xiij. Ex pte cognoscimus ⁊ ex
pte pphetamus. Cū aūt uenerit quod pfectum est
euacuabitur quod ex parte est. Istud notatur per hoc quod
dicitur q helyas pascebatur mane ⁊ uespe ⁊ nō in meri-
die. In mane quidē ⁊ uespe sunt lux ⁊ calor sed nō
in sua pfectione. in meridie aūt sunt in sua perfe-
ctione. Sancti igitur viri pascuntur in pñti uita in
mane ⁊ in uespere: quia hñt lumen diuine cognitio-
nis ⁊ calorē diuini amoris: sed imperfecte. In futu
ro aūt pascuntur in meridie: quia tunc habēt plenā dei
cognitionē ⁊ pfectū dei amorē. ideo spōsa deside-
rat pasci in meridie dicēs. indica mihi ubi pascas
in meridie. ¶ Secūdo spūales refectiones secūdum
in pñti habēt admixtionē. pure enim cōsolatio-
nes in patria sunt. in pñti aūt multū hñt de admi
xtionē cōtrarii siue a carne siue ab hoste siue a mū-
do. istud significatur per hoc q helyas licet haberet de
licatū cibū. habebat tū insipidū de torrēte potum.
Ysa. i. Vinū tuū mixtū est aqua. Uinū enim purū
i. cōsolatio pura est in celo. acetū i. tribulatio in in-
ferno: sed uinū mixtū. i. cōsolatio mixta est in mū-
do. ¶ Istam aūt triplicē differētiā tāgit ppheta
ta dicens. Calix in manu dñi ui. mē. plenus mix.
¶ Tertio spūales cōsolationes sanctoꝝ in pñsen-
ti habēt defectionē. quia sepe ab eis subtrahuntur ad tē
pus. hoc notatur per cibū helye quē deus subtraxit
⁊ ad tantā penuriā deuenit q uix bucellā panis ⁊
modicū aque habere potuit. Sepe enim a sanctis
viris consolationes spūales subtrahuntur instantum q
uix modicā possint habere. ⁊ hoc ideo facit deus ne
de illis gratiis supbiāt ⁊ ut feruētius eas regrant
⁊ cautius eas custodiāt. ¶ Secundo instruimur
ut elemosynis insistamus. ⁊ per hoc q uidua mo
dicā elemosynā dedit helye ⁊ multiplicationē bo-
norum accepit. B Qui enim dat bona tēpora-
lia deus dat sibi ⁊ tēporalia ad sustētandū. ⁊ corpo
ralia ad cōsolationem. ⁊ spūalia ad iustificationē.
⁊ celestia ad glorificationē. Ysa. lviij. Frange esuri
enti panem tuū. ecce ratio elemosynarū. Sequitur.
⁊ sanitas tua citius orietur. hoc refertur ad bona cor-
poralia. ⁊ ante faciem tuā ibit iustitia tua. hoc refertur
ad bona spūalia. ⁊ gloria dñi colliget te. ⁊ hoc refertur
ad bona celestia. ⁊ eris quasi hortus irriguus cuius
non deficient aque. hoc refertur ad bona tpalia que
sic adeo elemosynarum largitione continuantur ut
nunquam tibi deficiāt. Ex secūda historia instruimur:
ut nos in sanguine christi abluamur. sicut etiā naa
man in iordane septies fuit lotus ⁊ mūdatus. sic
⁊ nos si in sanguine xpī per deuotionē abluimur a
septē vitiis mortalibus mūdabimur. Nā xps septies
sanguinē suū fudit ut a septē mortalibus pctis mun
daret nos. primo in circūcisione cōtra pctm luxurie
que in primo hoīe in illo mēbro pullulabat. scdo in
sudore cōtra pctm gule. ex gula enī sepe nascuntur mali
humores q fluunt per sudorē. tertio in capite cōtra
pctm supbie. nā sic dicit Aug. Sub spinoso capite

non decet membrū fieri delicatū. nō decet eē caput humile ⁊ membrū ſupbū. q̈rto in corde ɔtra petr̄m ire. nā ſm Dam. Ira eſt accenſio ſanguinis circa cor. q̈nto in flagellatiōe ɔtra petr̄m inuidie. inuidi enī ſūt ſicut canes mordētes. ſi igit̃ leo timet q̄ñ canis flagellat̃. multo forti⁹ iſti canes. i. petōres alios mordētes ⁊ lacerātes time͂ debēt q̄ñ vidēt leonē. i. xp̄m eē flagellatū. ſexto in manuū pforatione ɔtra petr̄m auaritie oſtēdit enī ſe liberalē in manuū pforatiōe. extēſione ⁊ aptiōne. nā in cruce habuit man⁹ extēſas ut daret uniliter. habuit aptas ut daret liberaliter. habuit pforatas ut daret totaliter. ſeptimo in pedū afflictione ɔtra petr̄m accidie. Pedes enī aie ſūt itellect⁹ ⁊ affect⁹ qui ſepe ſūt pigri ad bonū. ſed q̄ñ in xp̄i ſanguine itinguūt̃. tūc velociter currūt ad deū ⁊ ad omne bonū. pſ. Ut intinguatur pes tuus in ſanguine ⁊c.

¶ Eadem feria ſecunda tertie hebdomade quadrageſime Sermo ſecundus.

m Multi leproſi erāt in iſrael ſub helyſeo pp̄heta ⁊ nemo illorū mūdat⁹ eſt niſi naaman ſyr⁹. Inter ceteros morbos lepra eſt abhominabilior xp̄o oīs. ¶ Eſt enim morb⁹ fetidus: ¶ ſitibūdus: ¶ ⁊ ɔtagioſus. īquantū eſt fetidus ſignificat petr̄m luxurie. īquātū eſt ſitibūdus ſignificat petr̄m auaritie. īquātū ɔtagioſus ſignificat petr̄m ſupbie. ¶ Lepra aūt īquantū eſt morb⁹ fetidus ſignificat petr̄m luxurie. que corā deo ⁊ hoībus fetet. Johel. v. Cōputruerūt iumēta in ſtercore ſuo. Greg. Iumēta cōputreſcere in ſtercore eſt carnales hoīes in fetore luxurie vitā finire. tūc aūt luxurioſus eſt fetidus q̄ñ eſt quatriduan⁹. Joh. xi. Dñe iā fetet q̈triduan⁹ enī eſt. A ¶ Prima enī dies eſt mala cogitatio ⁊ delectatio. ⁊ tūc adhuc non fetet. ¶ Scđa dies eſt malus ɔſenſus. ⁊ tūc adhuc nō fetet. ¶ Tertia eſt malū op⁹. ⁊ tūc q̈uis aīus ſit mortu⁹ tñ pro vnico actu adhuc nō fetet. ¶ Quarta eſt mala ɔſuetudo ſeu obſtinatio. ⁊ tūc aīus eſt mortuus ⁊ fetidus. Iſta ſūt q̈tuor ſcelera damaſci. de q̄b⁹ dī amos. i. Sup trib⁹ ſceleribus damaſci. ⁊ ſup q̈tuor nō ɔuertā eū. ubi dī Glo. Primū petr̄m eſt mala cogitare. ſecūdū ɔſentire. tertiū ope iplere. q̈rtū nō penitē. Et ſbdit glo. qui in trib⁹ p̄orib⁹ peccatis penitet ɔuertit eū de⁹ ad vultū clementie ſue. Si vo nō penitet auertit̃ ab eo vult⁹ clemētie ſue. ⁊ q: aīmus carnalis fetet in vita per culpā. iō fetebit in īferno per penā. B Qui fetor cauſabit̃ in īferno a q̈tuor. ¶ Primo a fetidi loco. q: terra infernalis tota fetida eſt: q: oīū īmūditiaꝝ ſentina eſt: q: oēs īmūditie poſt iudiciū ab elemētis ⁊ a rebus ceteris ſepabunt̃ ⁊ in cloacā infernalē ɔiciēt̃. ¶ Secūdo cauſabit̃ a fetidi cōſortio. demones enī qui ſunt ſocii dānatorū ſunt valde fetidi. Yſa. xxxiiij. Aſcēdet fetor ei⁹: ⁊ aſcēdet putredo eius. q: ſuperbe egit. ¶ Tertio cauſabit̃ a fetidi ſupplicio. q: fetēti pena. i. ſulphurea punient̃. pſ. Ignis ſulphur ſpūs ɔcellaꝝ pa calicis eoꝝ ⁊c. ¶ Quarto cauſabit̃ a fetidi corpe ſuo. q: corpora dānatorū fetida erūt. Yſaie. xxxiiij. De cadaverib⁹ eorū aſcēdet fetor. ¶ Scđo lepra eſt morb⁹ ſitibūdus. ⁊ quātum ad hoc ſignat petr̄m auaritie. auarus enī adeo ſitit q̄ ſatiari nō pōt. eſt enī īſatiabilior oībus reb⁹ inſatiabilib⁹. nā ſicut dī Prouerb. xxx. Tria ſūt inſatiabilia. īfernus. os vulue. ⁊ terra: que nunq̄ ſatiabit̃ aqua. Ignis vo nunq̄ dī ſufficit. Infern⁹ q̈uis ſit īſatiabilis ex eo q̄ quotidie q̄ſi infinitas aīas recipit ſaturari nō pōt. tñ veniet tp̄s q̄ñ dicet ſufficit. Judicio enī extremo celebrato infern⁹ replebit̃ ⁊ manu dei claudet̃. ⁊ tūc dicet ſufficit nolo pluēs. ſic carnalis concupiſcētia lȝ ſit famelica ⁊ ſaturari nō poſſit. tñ tp̄s veniet q̄ñ dicet ſufficit. q̄ñ enī hō ſeneſcit valde ita q̄ calor naturalis in eo deficit. tūc ɔcupiſcētia dicit ſufficit. ſic terra ſitiēs q̈uis aquā abſorbē deſideret. tñ tp̄s veniet q̄ñ dicet ſufficit. q̄ñ enī eſt magna inundātia pluuiarū ita q̄ aque ſuperabundāt. tūc terra dicit ſufficit. Ignis aūt īſatiabilior eſt inferno. carnali ɔcupiſcētia: ⁊ ſitiēti terra. nō enī dicit ſufficit q̄ñ eſt plen⁹ lignis ſic dicit īfern⁹ q̄ñ eſt plen⁹ dānatis. nec dicit ſufficit p̄e diuturnitate tp̄is. ſicut dī carnalis ɔcupiſcētia. q: ſi ligna eēnt ppetua. ignis etiā eēt ppetuus. nec dicit ſufficit p̄e nimia abūdātia lignorū: ſicut dī terra ſitiēs p̄e nimia abūdantia pluuiaꝝ. imo ex hoc magis auget̃. ⁊ ideo merito per ignē auaritia deſignat̃. q: eſt īſatiabilior inferno: cōcupiſcētia carnali: ⁊ terra ſitiēti. C ¶ Primo igit̃ auarus īſatiabilior eſt q̄ īfernus. q: infernus poſtq̄ plen⁹ fuerit dicet ſufficit. auarus autē q̄ñto magis plenus eſt tāto magis cupidus eſt. Prouer. xxvii. Infernus ⁊ pditio nunq̄ replent̃. ſ. modo. ſimiliter oculi hoīū īſatiabiles. Eccl. v. Auarus nō iplebit̃ pecunia. ¶ Scđo auar⁹ eſt īſatiabilior q̄ cōcupiſcētia carnalis que in hoīe ſene dicit ſufficit. Auaritia vo in hoīe ſene nō ſeneſcit ſed ampli⁹ iuueneſcit. Hiero. Cū cetera vitia ſeneſcant in hoīe ſeneſcente. ſola auaritia iuueneſcit. Tullius. Auarus qd ſibi velit nō itelligo. qd enī abſurdi⁹ eē pōt q̄ quo min⁹ reſtat vie eo amplius viatici q̄rere. ¶ Tertio auar⁹ eſt īſatiabilior q̄ terra ſitiēs que dicit ſufficit q̄ñ eſt magna inundātia aq̄rū. ⁊ q̄ñ ipſe aque ſupabūdātes per diuerſa loca diſcurrūt. Auar⁹ aūt ⁊ ſi hēt magnā abūdātiā diuitiaꝝ nō tñ dicit ſufficit ſi diuitie ſue diſcurrāt

ad terras lōginq̄s qd diuerſas nundinas. adhuc tñ nō dicit ſufficit. ſicut dicit īfern⁹ q̄ñ eſt plenus dānatis. ⁊ ſicut dī carnalis ɔcupiſcētia q̄ñ calor nālis deficit in hoīe ſene. nec ſic dicit terra ſitiens q̄ñ hēt abūdātiā pluuiaꝝ. ſed ſic dī ignis nō ſufficit quātūcūq̄ ſit diuturn⁹. poſtq̄ hēt ligna ſuppoſita. ſicut dī carnalis ɔcupiſcentia. ⁊ ſic ignis nō dī ſufficit q̄ñ hēt magnā abūdātiā lignoꝝ. ſic ignis auaritie non dicit ſufficit. nec in hoīe diuitiis pleno. nec in hoīe veterano. nec in hoīe ſuppleno. Eccl. xiii. Aīa calida q̄ſi ignis ardēs nō extiguet̃ donec aliqd glutiat. ¶ Tertio lepra eſt morbus cōtagioſus. ⁊ per hūc morbū ſignat̃ ſupbia que eſt ɔtagioſa iuxta illō Eccl. xiii. Qui tetigerit picē coinquinabit̃ ab ea. ⁊ qui cōicat ſupbo iduet ſuperbiā. ⁊ aſſimilat̃ ſupbia pici. q: pix ē nigra ⁊ mite adherētie. ſic ſupbia aīam obſcurat ⁊ īpedit ne ſitas ad eā tranſeat. Greg. Tumor mētis eſt obſtaculū vitatis. eſt etiā tante adherētie q̄ aliis vitiis ſupatis ipſa ſupari nō pōt. D Nā īter vitia ipſa eſt p̄ma in acceſſu. cōtinua in ɔceſſu. ⁊ ultima in receſſu. nō ſolū aūt ſupbia ſed oē petr̄m mortale in ſe eſt ɔtagioſū. Sicut enī leproſus generat leproſū corpaliter ſic petōr generat petōrē ſpūaliter. i. Cor. xv. Corrūpūt mores bonos colloq̈a mala. Quādo ſani ſtāt cū ſanis in ſanitate mutuo ſe cōſeruāt. q̄ñ vo leproſi ſtāt cū leproſis magis ac magis ſe vitiāt ⁊ corrūpūt. de quo mō eſt curādum. Quādo vo ſani ſtāt cū leproſis uel ecōuerſo. ſani ſepe īficiunt̃ a leproſis. leproſi aūt multū adiuuantur a ſanis iō nō eſt piculū ſtare leproſis cū ſanis. ſed piculū eſt ſanis ſtare cū leproſis. Eodem mō q̄ñ boni cū bonis ſtāt mutuo ſe ad bonū ɔuocāt. vn⁹ enī aliū ɔuocat ad hūilitatē. ali⁹ aliū ad patiētiā ⁊ ſic de aliis. Prouer. xxvii. Ferrū ferro acuitur. ⁊ hō acuit faciē amici ſui. pſ. Cū ſctō ſanctus eris ⁊c. Qñ vo mali ſūt cū malis mutuo ad malitias ſe icitāt. pſ. Dies diei eructat vbū ⁊ nox nocti idicat ſciam. Bon⁹ enī qui eſt dies dat alteri diei i. alteri bono bonū documētū. ⁊ nox. i. malus dat nocti. i. malo alteri malā doctrinā. ⁊ ſic peiores efficiuntur. Apoc. xxii. Qui nocet noceat adhuc. ⁊ qui in ſordib⁹ eſt ſordeſcat adhuc. Qñ boni ſtāt cū malis uel ecōuerſo nō eſt piculū malis ſed utile. q: ſepe meliorant̃. Eſt aūt piculū bonis: q: ſepe vitiant̃. pſ. Cū pūerſo puer. Prouer. ix. qui cū ſapiētib⁹ gradit̃ ſapiēs erit. Amic⁹ enī ſtultorū ſimilis efficiet̃. iō nō dixit dñs babyloniis ut exirēt de medio populi ſui. ſed dixit pplō ſuo ut exirēt de medio babylonis: q: pplm dei in multis poterat pdeſſe babyloniis. babylonii aūt in nullo poterāt pdeſſe pplō dei. Hiere. li. Egredimini de medio babylonis pplē me⁹ ut ſaluet vnuſq̄ſq̄ aīam ſuā ab ira furoris dñi: ⁊ ne forte molleſcat cor veſtrū ⁊ netimeatis auditū qui audiet̃ in terra. E Ex q̄bus vbis oſtēdit̃ q̄ ille qui vitat malas ſocietates q̈tuor mala vitat. ¶ Primo aīe ſue pditionē. iō poſtq̄ dixit. egredimini de medio babylonis. ſubdit. Ut ſaluet vnuſq̄ſq̄ aīā ſuā: q: ſepe boni inter malos aīas ſuas pdunt. ¶ Scđo vitat diuinā idignationē quā ſepe icurrūt qui inter malos habitāt. ideo ſubdit. Ab ira furoris dñi. Ex. ii. Paralipo. xix. Hiis qui oderūt dñm amicitia iūgeberis. ⁊ idcirco irā dñi merebaris. ¶ Tertio vitat mētis eneruationē. q: ſepe boī hītātes cū malis a rigore ſtatutū molleſcūt. iō ſubdit̃. ne forte molleſcat cor veſtrū. ¶ Quarto vitat diabolicā tētationem: q: ſepe diabolus per malos ɔuertit bonos. iō ſbdit. ne timeatis auditū qui audiet̃ in terra. Iſte audit⁹ eſt diabolica tentatio ſeu ſuggeſtio. q: ſepe diabolus īſtat bonos ut poſſit eos corrūpere per malos.

¶ Feria tertia tertie hebdo͂e Sermo primus.

ſ Si peccauerit in te frater tu⁹ vade ⁊ corripe eū inter te ⁊ ipm ſolū. Mat. xviii. Dñs noſter aliq̄ñ oſtēdebat miracula ſue poteſtatis ut malos ɔuerteret. aliq̄ñ exhibebat expla ſue ſctitatis ut bonos ad meliora alliceret. Aliq̄ñ dabat ſue vitatis documēta ut oēs ad ſalutem traheret ⁊ iſtrueret. ſic patet in pñti euangelio ubi ponit q̄nque vtiliſſima documēta. ¶ Primū documētū eſt per qd oſtēdit̃ q̈liter fraterna correptio ſit ſiēda. cū dicit. Si peccauerit in te frater tu⁹. i. te ſolo ſciēte: uel in te. i. ɔtra te iniurias ⁊ ɔtumelias irrogādo. uel in te. i. ɔtra te malo. ſ. exēplo corrūpēdo. vade ⁊ corripe eum inter te ⁊ ipm ſolū. A Ubi notat̃ q̄ nō oēs eq̄liter ⁊ eodē mō ſunt corripiēdi. Quidā aūt corripiēdi ſūt cū amore. ſic humiles ⁊ māſueti. qui ſi aliq̄ñ offendūt ɔtinuo recognoſcūt. ⁊ iſte modus itelligit̃ cū dī inter te ⁊ ipm ſolū. i. dulciter ⁊ ſecrete. tales enī aliq̄ñ emēdant̃ leni āmonitione. Aug. Prudētē virū ⁊ corrigi paratū breuiter āmonuiſſe ſufficiat. imo aliq̄ñ ſupioris reſpectiōe. Amb. ſup pſ. Iuſti aſpect⁹ pfectioribus letitia eſt. impfectiorib⁹ vo correptiōis ammonitio. qdā vo corripiēdi ſunt cū rōne ſicut aſtuti. iſte modus tāgit̃ cū dī. Si aūt te non audierit: adhibe tecū vnū uel duos ut in ore duorū ul triū teſtiū ſtet oē vbū. Multi enī ſūt aſtuti qui petā ſua abſcōdūt ⁊ defendūt nec ſe corrigē volūt. Prelatus aūt uel iudex debet eē aſtutus cū aſtutis: ⁊ debet eos corrigē per teſtes ⁊ per oēs alios modos q̄bus pōt. Iſtū modū ſeruauit Daniel ɔtra ſenes ⁊ aſtutos quos rōnabiliter ⁊ aſtute ɔuicit. ut legit̃ Dan. xiii. Alij ſūt corripiēdi cū timore. ſicut ſupbi

τ plurimos, iste modus tāgit cū dī. q si nō audierit te: dic ecclie.i.plato ecclie ad quem spectat delictores p plurimos castigationib⁹ subiicē τ penis τ flagellationib⁹ coercē. Talis enī platus τ iudex debet eē qui possit superbos cōprimē τ domare. Eccl.v. Noli quere fieri iudex nisi ualeas virtute irrumpere iniquitates: ne forte extimescas faciē potentis τ ponas scādalū in agilitate tua. iō dī Tito. ii. argue cū oi imperio. Alii sūt coercēdi uel abiiciēdi cū rubore sicut obstinati qui debēt ab ecclia prescindi τ excōicari. iste modus tāgit cū dī si ecclā nō audierit sit tibi sicut ethnic⁹.i.gētilis τ publicanus.i.cū eis tanq̄ excōicatis nō colues. Pharisei enī cū istis duob⁹ generib⁹ hoīm nō colebāt sicut gētiles contra illud Joā.iiii. Nō enī coutitur iudei samaritanis. nec cū publicanis τ peccatoribus. vñ dī Mat.ix. qre cū publicanis māducat τ bibit magr̄ uester. Isti igit sūt ab ecclia excōicādi. nec aliqs cū eis debet pticipare. nec in salutatiōe ii. Joā.i. Siqs uenit ad uos τ hāc doctrinā non affert nolite eū recipe in domo. nec aue ei dixeritis. nec publicaciones.i. Joā.v. Est enī peccm̄ ad mortē. nō pro illo dico ut roget qs. nec cū eis comedē.i.Cor.v. Siqs frater noiatur inter uos τ est fornicator: aut auar⁹. τ sequitur cū huiusmodi cibū nō sumere. ¶ Secūdm documētū est per qd ostēdit quāta sit platorū iurisdictio: cū subdit. amen dico uobis quodcūq̄ alligaueritis sup terrā erit ligatū τ in celis. B Ex qbus ūbis hētur q̄ magna sit potestas τ iurisdictio platorū. q: possūt ligare τ soluē. celū aperire τ claudē. Peccōr qdē hēt sup se celū clausuz. īfra se ifernū apertū. intra se hēt culpā interficiētē τ pdit grāz spūalē. extra se auti sit meritorū ecclie colcationē. de qbus meritis dī ps. Participē me fac de⁹ oium timētiū. ¶ Prelat⁹ aūt siue sacerdos pōt peccōri penitēti celū aperire. Mat.xvi. Tibi dabo claues regni celorū. Vñ cantatur de aplis. hīt potēstatē claudē celū nubib⁹ τ aperire portas ei⁹ q: lingue eoz claues regni facte sūt. ¶ Secūdo pōt ifernū claudē. Mat.xvi. porte inferi nō p. glo. sūt peccā que ifernū aperiūt peccōri. sed qñ sacerdos peccm̄ dimittit: tūc portas inferi claudit. ¶ Tertio pōt sacerdos culpam dimittē. Joā.xx. Accipite spm̄ sanctū quoz remi. pecca remittūtur eis τc. ¶ Quarto pōt grām spūs sancti conferre. Act.viii. Tūc imponebāt sup il. ma. τ acc. spm̄ sanctū. ¶ Quinto pōt plat⁹ merita sctōruz colcare τ idulgētias facē. Unde dicebat apls.ii.Cor.ii. Nā τ ego qd donaui siqd do aui ppter uos in psona xpi. ¶ Tertiū documētū est per qd ostēdit sctōruz virorū quātū ualet oro cū dicit. Iterū dico uobis. q si duo ex uobis ɔsenserint sup terraz de omni re quacūq̄ petie. fiet uobis a pre meo qui in celis est. ¶ Nō enī aliq scti viri ɔueniūt ad rogādū deū cōtinue audit. aut quātū ad uotū si expedit ad salutē. aut quātū ad meritū si hoc eis nō expedit. De⁹ enī aliqñ exaudit ad uoluntatē sed nō ad utilitatē. sicut exaudiuit demonē petētes itrare Job. τ demōes petētes itrarē porcos. Mat.viii. Aliqñ exaudit ad utilitatē nō ad uoluntatē. sicut exaudiuit Paulū petētē stimulū amoueri.ii.Cor. xii. Nō eni exaudiuit eū ad suā uolūtatē sed dixit ei: sufficit tibi grā mea. Exaudiuit aūt ad suā utilitatē. vñ dixit. nā virtus in ifirmitate pficit. Aliqñ aūt exaudit ad uolūtatē τ ad utilitatē sicut exaudiuit aplos in missione spūs sci inter ascens. τ penthecost. postulātes q: ipm spm̄ sanctum receperūt ad libitū τ ad suum meritū. Vñ dī Act.i. Hi oēs erāt pseuerātes vnanimiter in orōne cū mulierib⁹ τ maria mre iesu. ¶ Quartū documētū est per qd ostēdit q̄ utilis est fideliū dei ɔgregatio: cū dicit. Ubi duo uestrū uel tres ɔgregati fuerint in noīe meo: ibi sū in medio eorū. Ille qui dicit se esse in medio ɔgregationis fideliū dei est iesus xps fili⁹ dei. D In ɔgregatiōe qdē sunt aliqñ aliq timidi qui ppter multitudinē peccōrū que fecerunt timent gratiā dei non pmereri. Sed nō debent de hoc timē: q: hīt secū iesus qui interptaē saluator: q: a peccis suis oēs saluos facit. Mat.i. Vocabis nomē ei⁹ iesum. ipse eni sal. fa. po. su. a pec. eoruz. i.Joā.ii. Siqs peccauerit aduocatuz habemus apd patrē iesū xpm τ ipse est ppiciatio pro peccis nr̄is. Ibi etiā aliq sūt tribulati. Sed debēt ɔsolationē recipe: q: hīt secū xpm qui iterptaē unctus qui eos vngit oleo letitie τ exultatiōis. ps. Unxit te de⁹ deus tu⁹ oleo leti. pre ɔsor. tu. Ysa.lxi. Spiritus dñi sup me eo q unxerit me dñs ad annunciāduz māsuetis misit me ut mederer ɔtritis corde τ pdicarē captiuis idulgētiā τ clausis apertiōez. i.Joā.ii. Et uos unctionē quam ab eo accepistis maneat in uobis τc. Ibi sūt etiā aliq pusillanimes qui timēt ex ppriis meritis se posse saluari. Sed nō debēt de hoc timē: q: hīt secū filiū dei qui gloriā suā eis tribuit. Joā.iii. Sic de⁹ dilexit mūdū ut filiū suū vnigenitū daret ut ois q credit in ipm nō pereat sed hēat vitā eternaz. De his trib⁹ dicit Bern. Uenit ad nos iesus xps fili⁹ dei: uenit cuz salute: uenit cū unctione: uenit cū glia. Neq; est eni sine salute iesus: nec sine vnctiōe xps: nec sine glia fili⁹ dei. ¶ Quintū documētū est per qd ostēdit q iniurias semp debem⁹ remittē. qd notatur cū dī. Tūc accedēs petrus ad eū dixit. Dñe quotiēs peccabit in me frater me⁹ dimittā ei usq; septies. Dixit ei iesus. Non dico tibi usq; septies:

sed usq; septuagies septies. Et ponit numer⁹ ibi determinat⁹ pro indeterminato.i. quotiēs peccabit: totiēs dimitte. Uel iō ponit iste numer⁹ q: ab adā usq; ad xpm fuerūt. lxxvii. generatiōes. Sicut igit xps totī⁹ hūani generis deleuit culpas. sic τ hō oēs suas dimittē debet iniurias. Uel iste numerus ɔstat ex nūero vniuersitatis.i. septē. τ nūero trāsgressiōis.i. vndeni. q: septies vndeci faciūt lxxvii. Est ergo sensus. Dimitte septuagies septies i. vniuersas tibi factas iniurias τ trāsgressiones.

¶ Eadē tertia feria tertie hebdōe Sermo scdo.

SI peccauerit in te frater tu⁹ uade τ corripe eū inter te τ ipm solum. Mat.xviii. Quia sepe fit peccōz remissio: iō sepe debz fieri fraterna correptio. Eccl.xix. Corripe amicū: sepe enī fit cōmissio. Ne aūt ista correptio platorū despiciat ostēditur quāte sit auctoritatis: cū dicit. Amen dico uobis: quecūq; alligaueritis sup terram τc. Ex his duobus habet q platī debent subditos corrigere: τ q subditi eorū debēt correptionem in magna reuerentia habere. A ¶ Circa primū notandū q sunt multi qui peccant τ peccm̄ suū non intelligūt. quidā qui intelligunt τ tñ peccare nō desinunt. Alii sunt qui peccm̄ suū negant τ cōfiteri erubescunt. Ideo utilis est correptio ut ex hoc ille qui peccet peccm̄ suū cognoscat: τ cognitum cōfiteri nō renuat: τ sic iterare non psumat. Ista talis sententia tangit Eccl.xix. Corripe amicum ne forte nō intellexerit: τ dicat nō feci. Si autem fecit ne iterū addat facere. Corripe proximū ne forte nō dixerit: τ si dixerit ne forte iteret. Istud autē preceptum spectat ad oēs ex debito charitatis. Maxime autē spectat ad prelatos ex debito officii. Ideo apls prelatos ammonet dicens Gal. vi. Si preoccupatus fuerit homo in aliquo delicto uos qui spiritales estis huiusmodi istruite in spiritu lenitatis. Non dicit in uerbo lenitatis nec in opere lenitatis: sed in spiritu lenitatis. Quidaz enī sunt obiurgandi in sermone asperitatis. Alii sunt rephendēdi in disciplina seueritatis. oēs tamen in spiritu lenitatis ut nunq̄ fiat aliq̄ reprehēsio cū mentis pturbatione sed cū cordis cōpassione. ut dicit quedā Glo. sup Johel. Laudatur illō architectentini qui cū villico suo iratus eēt ait. O infelix ala te occiderē si iratus non essem. Bene ergo dicit apls in spiritu lenitatis. quātūcunq; sonat asperitas in uoce: quātūcunq; exhibeat seueritas in correptione. semp tñ debet eē lenitas in mēte. B Ille aūt qui aliū vult corrigere quinque cōsiderationes debet seruare. quarum tres ponit Aug. sup illud Mat.vii. Hypocrita eiice primuz trabē de oculo τc. Reliquas duas ponit Greg. in moral. ¶ Primo nāq; qui aliū vult corrigē debet cōsiderare si est ei similis.i. si in eodē peccato uel equali uel maiori: τ tūc maxime si peccm̄ est notoriū non debet eū corrigē: sed se τ ipsū ad penitentiā cōmonere debet. alias posset sibi dici illō Ro.ii. qui aliū doces: teipsū nō doces. qui pdicas nō furandū: furaris. Greg. Durū est ut qui nescit tenē moderamina vite sue: iudex fiat vite aliene. Idē. Mūdus debet esse a viciis qui aliena corrigit eo q nō bene maculā in alio cōsiderat oculus quē puluis grauat. Neq; tergere ualet sordes man⁹ que lutū tenet. Aug. Judex in nullo horū sit iudicandus qui in alio est paratus iudicare. Si autē non est ei similis debet secūdo uidere si aliquādo fuit similis: τ tūc sicut nolebat despici sed compassionem sibi impēdi: sic nec ipse fratrē peccantē τ penitentē debet despicē: sed cōpassionē τ misericordiam exhibē. Eccl.viii. Ne despicias hoiem auertentē se a peccato τ ne impropere ei. τ memento quoniā oēs in corruptione sumus. Eiusdē Ecc. xxxi. Intellige que sint proximi tui ex teipso. Si aūt nō est ei similis nec aliqñ fuit similis tunc debet tertio cogitare q pōt esse similis. Et ideo ratione talis dubii nō debet superbire sed delinquētibus cōdescēdē.iii.Reg.xx. Ne glorietur accinctus eque ut discinct⁹.i.Cor.x. Qui se existimat stare videat ne cadat. Aug. Nemo est qui securus esse possit in hac vita que tota tēptatio nominatur ut qui potuit fieri ex deteriori melior: nō possit fieri ex meliori deterior. Si autem non est ei similis nec vnq̄ fuit similis τ de dei bonitate confidit q nunq̄ erit similis. tūc debet quarto videre si ille qui sic reprehensibilis: in aliquo alio est cōmendabilis. si ille qui tot habet defectus habeat aliquos profectus τ tūc ratione illorū bonorū que habet debet supportari in his que minus habet. Unde Apoc.ii. uolēs dñs reprehendere episcopum Ephesi primo ponit quoddā vitiū quod habebat dicēs. Habeo aduersum te pauca: q: charitatem tuā primaz reliquisti. Sed tñ statim ponit quoddā bonum quod habebat dicēs. sed hoc habes bonū q odisti facta nicholaitarū que ego odi. Sic uolēs reprehēdere episcopū sardis primo ponit quendā suū defectū dicens. Nō inuenio opera tua plena coraz deo meo. Deinde ponit statim quēdam suū profectū dicens. Sed habes pauca nomina in sardis qui nō coinquinauerunt uestimenta sua. Ecce dñs postq̄ ponit illa in quibus ipsi erant reprehēsibiles: statim subiūxit illa in quibus erant cōmendabiles ad innuendū q si aliqs propter aliquod vitiū est reprehendendus si tamē habet aliquod bonū est supportandus. hoc dato

q aliqs oino videaf eē malus:nec hēt aliqd ꝓpter qd̄ eēt supportādus seu tolerādus:tūc debet cogitare q: ille qui sic videt eē malus forte in cōspectu dei est sibi in merito ꝑponēdus. Et ponit exēplum Grego. de stephano ⁊ paulo.xiiii.moral.sup illo Job. Audi igif iob eloqa mea dicēs. Nā cū stephanus ꝯsentiēte paulo ⁊ adiuuāte lapidaref tunc stephanus oino erat bonus ⁊ paulus oino videbaf eē malus:⁊ tñ in cōspectu dei paulus qui sic erat malus:erat stephano in merito ⁊ in ꝑmio ꝑponēdus. ℭ ℭ Scdo subditi debēt correptionē platoꝝ in magna reuerētia hēre:q: coꝝ sniās deus approbat ⁊ ꝯfirmat. Uñ dicit. Amē dico vobis:qd̄cūqꝫ ligaueritis sup terrā:erit ligatum ⁊ in celis. D Unde notādū q in celo sunt oēs soluti:in inferno oēs ligati. In mūdo vo qdā sunt ligati:qdā soluti. ¶ Primo igif in celo oēs sunt soluti. in pñti etiā vita sci viri hñt ligatū itellectū :q: nō pñt deū libere ac clare vidē. Hñt ligatā potētiā affectiuā:q: nō pñt deū ex toto corde ⁊ ex tota mēte seu aīa diligē. Hñt ligatā potētiā dep̄catiuā:q: nō pñt dei laudib' indesinēter insistē. In celo aūt oīa ista hēbūt soluta:q: deū clare ⁊ sine fine videbūt ⁊ ipsū totaliter amabūt ⁊ ipsū idesinēter laudabūt. Aug. de ciui.dei. Ipse est finis desiderioꝝ nroꝝ qui sine fine videbif:sine fastidio amabitur:⁊ sine tedio laudabif. Si aliqs hēt amicū quē libēter videt ⁊ ꝑcordialiter diligit:eius visio aliqñ hēt finē.eius dilectio aliqñ hēt fastidiū.eius laudatio aliqñ hēt tediū. Sed tūc visio nr̄a nō hēbit ullū finē sed cōtinuationem:ideo dicit. Qui sine fine videbif. Dilectio nr̄a nullū hēbit fastidiū sed summū desiderium.ideo ait. Sine fastidio amabif. Laudatio nr̄a nullā hēbit fatigationē sed summā dilectionē ⁊ delectationē. Ideo subdif. Sine fatigatione laudabif. In inferno vo omnes erūt ligati. Iuxta illud Mat.xxii. Ligatis manib' ⁊ pedib' mittite eū in tenebras exteriores. Hñt enim ligatā potētiā opatiuā:q: nullū bonū meritoriū poterūt facē. Affectiuā hñt ligatā:q: deū nunqꝫ poterūt diligere:iō dr̄. Ligatis pedib' ⁊ manib'. Per pedes enim sm Amb. affect' aīe significaf. Hñt ligatā potētiā intellectiuā:q: deū nunqꝫ poterūt videre nec cognoscere cū sint in tenebris ⁊ in terrā obliuionis:iō dr̄ Mittite eū in te.exte. Hñt ligatā potētiā reparatiuā:q: nunqꝫ poterūt ad pnīam repari:iō dr̄. Exteriores. Petā enim put sunt in hac vita sunt tenebre iteriores:q: sunt ītra ambitū misericordie diuine. in iferno aūt petā sunt tenebre exteriores:q: sūt extra ambitū diuine misericordie. In mūdo aūt qdā sunt soluti:sicut viri pfecti qui edificāt aurū ⁊ argētū ⁊ lapides p̄ciosos.sicut dr̄.i.Cor.iii. Tales nullū hñt vinculū culpe nec obligati sunt pene eterne, nec obligati sunt alicui pene satisfactorie. Alij sunt ligati.sicut pctōres obstinati. tales hñt vinculū culpe.⁊ hoc figuraf Judic.xv.cum dr̄. ligauerūt sampson duob' nouis funib'. Duo funes sunt nexus culpe ⁊ pene. Alij sunt ex pte soluti ⁊ ex parte ligati.sicut sunt penitētes qui soluti sunt vinculo culpe:sed ligati sunt funib' pene satisfactorie.in huius significatione dr̄ Hiere.xxxviii. Extraxerūt hieremiā funib' ⁊ eduxerūt eum de lacu. Potestas igif ligādi ⁊ soluēdi quā plati hñt nō extēdif in celū.q: oēs ibi ita sunt soluti q nō pñt ligari.nec extēdif in ifernū.q: omnes ibi sunt ligati q nunqꝫ pñt solui:sed tm̄ hēt locū in mūdo ubi petōres penitētes pñt ligari per penam satisfactoriā:⁊ pñt absolui a culpa qui hñt ꝯtritionē uerā ⁊ ꝯfessionē purā:⁊ satisfactionē itegrā. pñt etiā ligari p excoicatiōis vinculū ⁊ solui per absolōnis bñficiū.

ℭ Feria q̄rta tertie hebdōe.xl. Sermo primus.

a Accesserunt ad iesum ab hierosolymis scribe ⁊ pharisei dicētes.q̄re discipuli tui trāsgrediunf traditiones senioꝝ.nō eni lauāt manus suas cū panē mādueāt. Mat.xv. ℭ Ad itelligēdum illud euāgeliū:notādū est q pharisei q erāt iter iudeos nobiliores ⁊ doctiores erāt supstitiosi:auari ⁊ impij. ¶ Supstitiosi qdē erāt q: plus curabāt de mundicia exteriori qꝫ de interiori.plus de lotione manuū calicū ⁊ vitreoꝝ qꝫ de lotione aīarū.vnde subdif Mar.vii.relinquētes enim mādatū dei tenetis traditionē hoīum baptismata urceoꝝ calicū:⁊ alia silia hiis multa facitis. Uidētes igif discipulos comedētes nō lotis manibus indignati sunt ⁊ dixerūt ad iesum.q̄re discipuli tui trās.mā.sen.nō enim lauāt ma.su.cū pa.mādueāt. ¶ Secūdo erāt auari:q: inducebāt iudeos qui hēbant parētes ut oīa deo deuouerēt.ac si eis dicerēt q tale munus sacrū deo sibi ꝓderit ad vitā eternam.⁊ per talē modū pharisei bona illoꝝ cū filiis diuidebāt postea.ideo christus subdit.q̄re ⁊ uos trāsgredimini p̄cepta dei ꝓpter traditionē patrū uestroꝝ. ¶ Tertio erāt impij in parētes. Audiētes eniꝫ parētes q oīa deo ꝯsecrata erāt eis uti deuitabāt ne sacrilegij crimē incurrerēt ⁊ sic fame afficiebanf. ideo christus subdit.⁊ nō honorificabit patrē suum aut mrēm ⁊c̄. Illud enim mandatū. honora patrē tuū ⁊ mrēm tuā.itelligif de duplici honore s. de necessarioꝝ ꝓuisiōe:⁊ de reuerētie exhibitiōe. A Et q: isti pharisei sic erāt supstitiosi:sic auari:sic ipii:iō xp̄s uocat eos hypocritas: plātas eradicādas.cecos ⁊ duces cecoꝝ.nā scieñ erāt supstitiosi plus curātes de mūditia corpuꝫ qꝫ aīaꝝ.uocat eos hypocritas dicēs.bñ ꝓphetauit de uob ysaias ⁊c̄. Uñ dr̄ Mat.xxiii. Ue uob scribe ⁊ pharisei hypocrite qui mūdatis qd̄ deforis est calicis ⁊ parapsidis.ītus aūt pleni estis rapina ⁊ imūditia.iō xp̄s ostēdit q cib' qui itrat per os siue comedatur manib' lotis siue nō lotis nō pōt aīaꝫ inquinare sed que ꝓcedūt de ore illa sūt que coinqnāt aīaꝫ. In q̄ntū aūt erāt auari dixit eos eē cecos ⁊ duces cecoꝝ.nā illi qui docebāt iudeos ut sua deo deuouerēt ne parētib' ꝓuiderēt erāt duces cecoꝝ.illi qui eis credebāt erāt ceci.⁊ iō ambo cadebant in foueā isernalē:iō dicit.sinite illos ceci sūt ⁊ duces cecoꝝ. In q̄ntū erāt ipii ad parētes.erāt plātationes eradicāde a ꝯsortio.s.beatoꝝ.q: sicut dicif Eccl.iii. Bñdictio pr̄is ꝯfirmat domos filioꝝ. maledictio aūt mr̄is eradicat fūdamēta.iō dr̄.oīs plātatio quā nō plātauit pr̄ me' celestis eradicabif. In hoc igif euāgelio sic patet ex ꝑmissis tria dicūtur. ℭ Pmo eniꝫ ponif phariseoꝝ supstitio qui discipulos rep̄hēdebāt de hoc q nō lotis manib' panē mādueabāt.hoꝝ siles sūt multi qui uolūt hēre exteriora pulchra.iteriora vo feda.de qb' sic dicit Aug. Bona vis hēre ⁊ bon' nō vis eē.qd est q uelis hēre malū nihil oino:nō uxorē:nō filiū:nō seruū:nō ancillā:nō tunicā planē:nō caligā.⁊ tñ vis hēre malā vitā. Postea subdit.rogo te ꝑpone vitā tuam calige tue. Multi aūt sūt qui nō ꝑponūt saltē utinā adeqrēt.si eniꝫ caliga tua est luto isecta mox ipsā abluis.si est puluē respersa mox ipsaꝫ excutis.si est lacerata mox ipsaꝫ cōsuis.uade ergo ⁊ tu fac silr de aīa tua si est infecta luto pcti mortalis uade ⁊ ipsaꝫ ablue per ꝯfessionē. Hiere.iiii. Laua a macula cor tuū hierlm usqꝫquo morabūtur in te cogitatiōes tue noxie. Ysa.i. Lauamini mūdi estote ⁊c̄. Si est lacerata pc nimia uetustate in pctis.uade ⁊ ipsaꝫ cōsue similiter per cōfessionē. Sutores eniꝫ sūt sacerdotes qui aīaꝫ laceratā cōsuunt. Ysa.xviii. Ite angeli ueloces ad gētē cōuulsā ⁊ dilaceratā. Si est puluē aspersa uenialiū:ipsaꝫ excute iuxta illō Mat.x. Excutite puluerē de pedib' urīs. ℭ Scdo ponif ipsi' supstitionis a xp̄o prudēs ꝯfutatio:cum dr̄. Quare ⁊ uos trāsgre.mādatū dei ꝓpter tra.ue.⁊c̄. Glo.si nos mādatū dei ꝯtēnitis pro traditionib' hoīum q̄re discipulos arguitis qui mādata hoīuꝫ dimittunt ⁊ p̄cepta dei custodiūt.⁊ q̄uis pharisei alia dei precepta nō obseruarēt de nullo tñ eos rep̄hēdit nisi de inhonoratiōe parētū.ad innuendū q displicet deo qñ parētes inhonoranf. B Debem' aūt induci ad honorandū parētes ꝓpter q̄tuor. ¶ Pmo per p̄ceptū:q: de' hoc p̄cepit ⁊ insup p̄ceptū suū tib' addit remūerationē:⁊ nō fuātib' eternā damnationē:cū dixit Exo.xx. Honora patrē ⁊ matreꝫ ut sis lōgeu' sup terrā. Eiusdē.xxi. Qui maledixerit pr̄i suo uel mr̄i sue morte moriet.⁊ tñ in nullo alio p̄cepto iuenif ista ꝓmissio uel cōminatio. per qd̄ daf intelligi q̄ntū placet deo qñ honorantur parētes.⁊ q̄ntū sibi displicet qñ inhonoranf. ℭ ¶ Scdo iducimur per exēplū q: ipse iesus de mr̄e sua magnā curā habuit ⁊ in vita:⁊ in morte:⁊ post mortē.nā in vita ualde sibi obediēs fuit ⁊ subiect'. Luce.ii. Uenit nazareth ⁊ erat subdit' illis. Bern.qs qbus de' hoīb'. Aug. Erubescat hō fieri supb':q: hūilis fact' est deus.honorauit in morte:q: in cruce pēdēs ioāni eā cōmēdauit.honorauit post mortē.q: sicut dic Sedul'. Resurgēs p̄io appuit sibi. Itē honorauit eā in morte:q: ꝑsonaliter cū tota curia celesti ad ei' obitum uenit.honorauit matrē viuētes:q: matrē dei eam fecit.honorauit eā de hoc seculo recedētē.q: ipsā in corpe ⁊ aīa ad suā dexterā collocauit. D ¶ Tertio iducimur ꝓpter debitū.nos eniꝫ a parētib' recepim' eē.nutrimētū ⁊ documētū.q: igif ab eis recepimus eē debem' eis magnā reuerētiā exhibē. Eccl.vii. Honora patrē ⁊ matreꝫ tuā ⁊ gemit' matris tue nō obliuiscēris.memento q: nisi per eos natus nō fuisses.q: ab eis accepimus nutrimētū. debemus ipsis magnā diligētiā.ut sicut nos diligēter nutriuerūt in iuuētute.sic ⁊ nos eā magna diligentia debem' eos nutrire in senectute. Ecc.iii. Fili suscipe senectā pr̄is tui.q: ab eis recepim' documētū:debemus eis magnā obediētiā. Eph.vi. Filii obedite parētibus urīs in dño hoc eniꝫ est iustū. E ¶ Quarto iducimur per nature instinctū.natura eni oēs docet q debemus parentibus subuenire ⁊ qñ sūt in necessitate positi ⁊ qñ sūt senectute ꝯfecti:⁊ qñ sunt mortui. Et ad ista tria ostēdēda ponit Ualerius tria exēpla.ad ostēdēdū q debemus parētib' subuenire qñ sūt in necessitate positi recitat q cū qdā mulier nobilis ob quoddā flagitiū fuisset morti adiudicata.noluit eā rex cōburere uel alia morte publica punire ꝓpter honorē parētū:sed inclusa est in carcerē ut ibi fame periret. Filia vo eius que erat nupta de licētia iudicis eā quotidie visitabat in carcē.prius tñ eā diligēter ꝑscrutabaf ne aliqd comestibile sibi deferret.illa vo extracto ubere singulis dieb' de ꝓprio lacte matrē alebat. Cū vo iudex mirarcf q tanto tpe supuixerit:repertū est q sic fiebat.tūc iudex pietate cōmotus matrē filie donauit. Ad ostēdendū q debemus parētibus subuenire qñ sunt senectute ꝯfecti.ostēdit per exēplū ciconie dicēs q ciconie filii parētes suos in nido ponunt ⁊ uelut infantes iuxta pectus suū collocāt.fouēt ⁊ nutriūt.soli uul

nare parētes suos fame mori pmittit. Ad osten
dēdū ꝗ ꝙ ḡe parētib' curā debemus agē etiā in
morte eis sepulturā debitā pparādo: ondit exēplo
scytar. Dicis enī eē darī' rex fines scytar inua-
sisset r sepulchra parētū suorū iuuadē uellet. mise
rūt ei scyte dicētes ꝗ depopulationē agrorū r vi-
near equanimiter ferret. sed si sepulchra parētū ptin
gerēt. tūc scytar potētiā r vires sētiret: qꝛ pro ipsis
defendēdis mori parati erāt. ¶ Tertio ponit ue
re doctrine a xpo traditio: cū subdit. nō qd intrat in
os coinquinat hoīeṁ sed qd pcedit ex ore hoc coinq
nat hoīeṁ. r iō cōnumerat multa vitia r malaque
ab ore pcedūt. s. adulteria. homicidia. furta. falsa
testimonia. blasphemie. r iō ipm os diligenter est
custodiēdū. F Et qꝛ nō sufficit hūana custodia
petēda est diuina. sic petebat pphēta dicēs. Pone
dñe custodiā ori meo. Legit ꝗ fuerūt tres philo-
sophi qui inter alios loquētes multū fuerūt tacitur
ni. s. socrates. solon. r xenocrates. Quadā igit vi-
ce cū inter multos loquētes socrates sederet r taceret
īterrogatus cur sic taceret: rñdit. qꝛ me locutū fuis
se sepe penituit: tacuisse vo nunꝗ. Ideo dī Pro
uer. x. In multiloquio nō deest peccatū. Solon etiā cū
alijs loquētibus taceret īterrogat' est si taceret qꝛ
loq nesciret uel qꝛ stultus eēt. rñdit. nullus stult'
tacē pōt. Ideo dī Ecc. x. Stultus vba multipli-
cat. Xenocrates etiā cū alijs loquētib' taceret īter-
rogatus qre hoc faceret rñdit. qꝛ os vnū: r aures
duas a natura accepim'. Quasi dicat. multa debe
mus audire r pauca dicē. Iō dī Jaco. i. Sit oīs
hō uelox ad audiēdū: tardus ad loquēdū. Idem
etiā philosophꝰ cuidā vboso dixit. Si nris aurib'
te audires taceres. qsi dicat. si vba tua displicerēt
tibi sicut nobis taceres. Ideo dicitur Ecc. xx. Est
tacens qui inuenitur sapiēs: r est odibilis qui pro
cax est ad loquendum.

¶ Feria qrta feria tertie hebdō. xl. Sermo scdš.

Omnis plantatio quā nō plantauit pr meus eradicabit. Ut hō
dī plāta siue arbor euersa. Hēt enī ramos
īferius. s. manus r brachia r pedes. Ad ostēdēdū
ꝗ nō debet fructificare. i. opa misericordie supius
facē: sed īferius. i. non debet ea facē in celo: sed in
mūdo. Nā sicut Aug in omel'. In celo misericor-
die opa nō sūt necessaria. Nemo enī īduet nudū:
qꝛ oēs sūt ibi ueste īmortali īduti. Nemo ibi hospi
tabit pegrinū: qꝛ sunt ciues ppetui. Nemo ibi pa
scet famelicos: qꝛ oēs ex visione dei sunt saturati.
Nemo ibi potabit sitibūdū: qꝛ oēs vino spūs sācti
sunt ebrii. Nemo ibi visitabit īfirmū uel tribulatū
qꝛ oēs sunt ibi sani r cōsolati. Nemo ibi redimet
incarceratū: qꝛ oēs ibi sunt liberi r sanati r soluti.
Nemo ibi vadit ad sepulturā: qꝛ oēs īmortales ef
fecti sunt. Et iō ista plāta. i. hō nō hēt ramos ext
sos supius sed īferius: qꝛ nō debet hō fructificare
in celo: sed in mūdo. Hēt etiā ista plāta radices su
perius. s. capillos. ad insinuādū ꝗ nō debet plātari in
ferius: hoc est in mūdo: sed supius: hoc est in ce-
lo. Radix aūt in plāta est sicut os in aīali: qꝛ per ra
dices humorē attrahit vñ plāta nutrit r fructus
pducunt. Quando ergo radix est plātata in bona
terra: tūc attrahit humorē bonū r facit fructū bo
nū. Quādo vo plātata est in mala terra: tūc cor-
ruptū humorē attrahit r malū fructū facit. B
Notādum aūt ꝗ triplex est terra. s. F celestis. ps.
Credo vidē bona dñi in terra viuētiū. F Mūdia-
lis. ps. Celū celi dño: terrā aūt dedit filiis hoīum.
F Infernalis. Job. x. Terrā miserie r tenebrarum
ubi umbra mortis r nullus ordo: sed sempitern'
horror inhabitās. F Plāta igit que est in celo plā
tata sicut sctī viri attrahit humorē pinguē r dul-
cē. r iō facit fructū bonū. Sic plātata erat illa plā
ta que dicebat Phili. iii. Nr̄a cōuersatio in celis
est. F Plāta vo que est plātata in mūdo sicut aua-
ri qui sūt sicut terra arida r vacua nullum attrahit
humorē: r iō nullū fructū facit. Hiere. iiii. Aspe-
xi terrā r ecce vacua erat. Gen. i. Terra erat ina-
nis r vacua. F Plāta vo que est plantata in terra
īfernali sicut sūt pctōres miseri trahūt humores
venenatū: r iō faciūt fructus acerbos r ad nihilū
aptos. Sap. iiii. Fruct' eorū inutiles r acerbi ad
māducādū r ad nihilū apti. ¶ Prima igit planta
que est in terra celesti sicut sūt viri sctī pducit sic
dicit Chryso. bonas gēmas. i. bonas cogitatio-
nes. bonos flores. i. bonas volūtates que nascun
tur de bonis cogitationib': sicut flores nascūtur
de gēmis. Producit etiā de floribus bona poma
i. bona opa que nascunt de bonis volūtatib' quē-
admodū poma nascūtur de floribus. Et sic plāta
fructificat in oībus suis ramis: sic sctī viri seruiunt
deo de oībus sensib' r mēbris sui corpis. Sic di-
cit Chryso in qdā omel'. Oculus enī deo prestat
obsequiū qñ a vanitatib' se auertit. Auris qñ vba
dei libēter audit: r vba detractiōis fugit. Os qñ
libēter deū laudat: r mēdacia r vana vba deuitat.
Manus qñ hō ad paupes porrigit: r ad rapinas
aliqs nō extēdit. Pedes qñ ad malū nō currūt: r
ad ecclias libēter vadūt. Et sicut rami plāte quan
to magis sūt fructibus onusti: tāto magis ad ter
ram sunt pclini. Sic sctī viri quāto sūt bonis opi
bus fertiliores: tāto magis sunt corā deo humi-
liores. ¶ Scdā planta que est plātata in mūdo. i.
in terra arida r vacua: sicut sunt hoīes mundani
nullū humorē attrahūt: r iō nullū fructū facit. Si

aliqs hēret plantā in horto suo circa quā multum
laboraret r nullū reciperet fructū ipsam plantā pscin
dere deberet. D Talis plāta est iste mūdus. Il
li enī qui nimis illā terrā aridam r vacuā diligūt:
in vita magnū hūt laborē. Juxta illō Eccs. viii.
Est hō qui diebus r noctibus somnū oculis nō
capit. Itē Ecc. xxxi. Laborauit diues in cōgrega-
tione substātie sue. In morte vo hūt magnū do-
lorē: qꝛ nō possūt sine magno dolore dimitti que
cū magno amore possessa sunt. Ecc. v. Diuitie cō
seruate in malū dñi sui: pereūt enī in afflictione
pessima. Habēt enī afflictionē mali: qꝛ eas dimit
tūt. peiorē qꝛ secū portare non possūt. pessimā: qꝛ
vidē ꝗ eē sue pditionis fuerūt. Post vo mortem
dant vacuitatē. Job. xxvii. Diues cū dormierit ni
hil secū afferet. apiet oculos suos r nihil īueniet.
E Econuerso aūt bona spūalia hūt in vita dele-
ctationē. ps. Cantabiles mihi erant iustifi. tue rc.
In morte dāt securitatē. Prouer. iii. Si dormie
ris nō timebis: qesces r grā' erit somnus tu'. Post
mortē dāt securitatē r satietatē. ps. Saciabor cum
apparuerit glia tua. Quia igit iste mūdus est talis
plāta que in vita dat laborē. in morte dolorē. post
mortē vacuitatē. Ideo eēt penitus pscindēdus. i.
amor eius penitus relinquendus. Ista est illa plā
ta infructuosa de qua dī Luce. xiii. Ecce āni tres
sunt exquo ego venio qrēs fructū in ficulnea hac
r nō inuenio. succide ergo illā ut qd etiā terrā occu
pat. Et dixit cultor vīee ad patrēfamilias. Dñe di
mitte illā r hoc āno usqꝫ dū fodiā circa illā r mit
tam stercora r siqdē fecerit fructū: sin autē in futur
succides eā. F Ista sic' infructuosa est iste mū
dus. i. amator mūdi. Tres āni sunt tria tpa. s. tps
añ legē: tunc nō fecit fructū. tps sub lege: tūc etiā
fructū nō fecit. r tps grē: sub quo etiā multi sunt
qui fructū nō faciunt. Uel tres anni sūt tres eta-
tes hoīum. s. adolescētia: iuuētus: r matura etas.
Sunt aūt qui fructū nō faciūt bonū: nec in adole
scentia sua: nec in sua iuuentute: nec in sua matu-
ra etate. Et xps habēs curā de peccatorib' rogat
patrē ut adhuc expectet usqꝫ ad quartū annum. i.
usqꝫ ad senectutē. Et hoc sepe facit deus. Juxta
illud Ysaie. xlvi. Usqꝫ ad senectā ego ipse r usqꝫ ad
canos ego portabo r ego feci. ego portabo r sal-
uabo. G Sunt aūt tria que plātā infructuosam
sepe fructificare faciunt. s. fossio: irrigatio: r simi
appositio. Et hoc est qd subdit. Usqꝫquo fodiam
circa illam rc. H F Tria etiā sunt que peccato
res sepe ad conuersionē adducunt. Primū est pctōrum
suorū cognitio: r ista est fossio. Auarus enī pctā
sua operit de terra. Supbus lapide duro. Luxu-
riosus luto. Et iō pctā sua nō possunt aspicere: r
ideo fodiēda est terra auaritie. lapis supbie. lutū
luxurie. Et tunc videbit abhominationē pctōrum
suorū: r inde plurimū erubescet. Juxta illud Ro
ma. vi. Quē ergo fructū habuistis tūc in quibus
nūc erubescitis. Ideo dī Eze. viii. Fili hoīs fo-
de parietē: r videbis abhominatiōes pessimas q
isti faciunt. F Scdm est elemosynarum largitio: r
ista est irrigatio. Elemosyna enim est ab ex quod
est deus: r moys qd est aqua: quasi aqua dei. Ista
elemosyna peccatorē disponit ad grām. Tum qꝛ
intercessores sibi acquirit. Juxta illud Luce. xvi.
Facite uobis amicos de māmona iniquitatis.
Tū: qꝛ peccata extinguit. Ecc. iii. Ignē ardentē
extinguit aqua: r elemosyna resistit peccatis. Tū:
qꝛ diabolū vincit. Unde dicit Glo sup illud ps.
Misericordia mea r refugium meū. De nulla re sic
vincitur diabolus sicut de misericordia. F Tertiū
est mortis recordatio: r ista est stercoris sue simi
appositio. In morte enim hō stercus efficit r pu
tredo. i. Macha. ii. Et a vbis viri peccatoris ne ti
mueritis: qꝛ gloria eius vermis r stercus est. I
Ipsa enim mortis memoria a peccato preseruat.
Ecc. vii. Memorare nouissima tua r in eternum
nō peccabis. In bono opere sollicitat. Greg. Ual
de enim se sollicitat in bono opere qui semp cogi
tat de fine. Et gratiā dei conseruat. Sicut enim ci
nis conseruat ignē. sic memoria mortis cōseruat
gratiā spūalem. Ideo dicit Ecc. x. Quid supbis
terra r cinis. Talē cinerem se recognoscebat abra
ham dicēs Gen. xviii. Loquar ad dñm meum cū
sim puluis r cinis. ¶ Tertia planta que plantata
est in terra infernali sicut sunt isti qui sunt in pec-
cato mortali attrahit corruptū humores. ideo fa
cit aliquādo mortiferos fructus. i. peccata mor-
talia. Ista plāta est similis illis plantis que nascū
tur in loco ubi sodoma subuersa fuit r gomorra:
que faciūt poma exterius pulchra: intus autem fe
tida. De talibus dicitur Jude. ii. Arbores autū
nales infructuose bis mortue. Sicut enim arbo-
res bis moriūtur: scilicet in folijs r fructibus: sic
r isti habent verba venenata r opera mortifera.
Aliquando vo si ista planta faciat fructus: idest
opera de genere bonorum: tamē inutiles sunt quā
tum ad meritum vite eterne. Dicit enim Aristo-
teles ꝗ arbores siluestres aliquando plus fru-
ctificant ꝗ hortēses: sed fructus hortēses sunt
meliores. Sepe enim cōtingit ꝗ illi qui sunt in
peccato mortali multas elemosynas r ieiunia fa-
ciunt. Sed tamē vna elemosyna cum gratia fa-
cta cum sit fructus hortēsis plāte: plus valet ꝗ
multe facte in mortali cum sint fructus plan-
te siluestris. Aliquando vo nimia vetustate

in petis ista plāta sic arida facta est q nullū bonū desideriū uel ppositū hēre põt. In quoꝝ psona dicit pph̄a. Aruit tanq̄ testa virtus mea. Sic enī testa ab igne excocata facta est arida: sic tales igne ↄcupiscētie excocati ab humore bone cognitionis sunt arida p nimia uetustate pcti. Dicit enī Aristo. q cū amigdalus est uet' debet pforari τ sic humor in medulla depurabit τ fertilis efficietur. Eodē mō q̄s q̄s est uetust' in pctō faciat tria foramina in corde suo. s. dolorē ↄtritionis. pudorē ↄfessionis. τ laborem satisfactionis. Et tūc ista planta renouabit: τ bonū fructum faciet.

¶ Feria qnta tertie hebdõe q̄dragesime Sermo. i.

Surgens iesus de synagoga intrauit in domum simonis.

Socrus aūt simonis tenebat magnis febrib'. Luce. iiii. A In p̄nti euāgelio ostendit q xp̄s tria magna opa fecit. s. Opus magne potētie. Opus magne misericordie. Opus magne sapiētie. ¶ Opus magne potētie ostēdit in socrus simonis curatione. Cū enim magnis febrib' teneret xp̄s febrib' impauit: τ illa cōtinuo sanata surrexit. Ostēdit etiā opus magne potētie in hoc q cū sol occubuisset multos sanauit. Inter quos fuit multitudo magna infirmoꝝ. Unde di. Uariis languorib'. Fuit facultas cure. Unde di q singulis man' imponēs curabat eos. ¶ Scdo ponit op' misericordie: τ hoc in demonū expulsione. Magna enī pietas xp̄i erat q demones ab obsessis corpibus expellebat. Magna enim xp̄i misericordia erat in hoc q demones qui suspicabant eū eē xp̄m loq nō pmittebat. Et hoc iō xp̄s faciebat ne hoies auditis demonē p̄dicare mō vitatē deinceps acqescerēt sibi p̄dicātī falsitatē. Unde dicit glo. Ideo phibet loq ne dū aliqs audit demonē uera p̄dicātē postea sequat errorē. Impiob' enim magister ueris falsa pmiscet ut sub specie vitatis testimonium ueritatis obtegat. ¶ Tertio ponit op' magne sapiētie: τ hoc in sapiēti p̄dicatione. Unde cū turbe eū uellēt detinere ut īter eos miracula faceret dixit se nō eē missū nisi ad curationē corpoꝝ que fit in miraculoꝝ opatione: sed maxime ad curationē aīarū que fit in vbi dei p̄dicatione. τ iō erat p̄dicās in synagogis galilee. B ¶ Circa p̄mū op' s. potētie per qd curauit socrū simonis tria sūt uidēda. s. īfirmitatis genus. curādi modus. τ curationis effect'. Genus siue spēs īfirmitatis erat magna febris per quā mortale pctm̄ significatur. Inter cetera aūt īcōmoda que patit febricitās est: q hēt palatū inordinatū. ppter qd dulcia sibi videtur amara τ insipida τ econuerso. ¶ Eodē mō sic hēt inordinatū pctōr palatū aīe: q oīa spūalia sibi vident amara τ insipida. Et hoc ostēdit Chrys. super Mat. per tria exēpla. Primū est q si leoni ostēdat pratū virēs non excitat eius appetit': q de natura sua nō est comedē herbas virētes: sed carnes. Secūdū exēplū est q si pluuia cadit sup lapidē: lapis qdē foris balneat: intus aūt siccus manet. Tertium exēplū est: q si in aliquo uase pleno aceto gutta mellis īfundit τ mel pdit τ acetū nō dulcorat. Primū exēplū ptinet ad luxuriosos qb' si ostendant herbe virētes. i. si p̄dicent eis celestes amenitates nō excitant eoꝝ uolūtates ad eas desiderandū: q nō est de natura sua desiderare celestes amenitates sed carnales uoluptates. Quia sicut di. i. Coꝝ. ii. Aialis hō nō percipit que sunt spūs dei. Ecc. xi. Audiet luxuriosus. s. vbū castitatis τ displicebit ei: τ ppiciet illud post dorsū suū. Scdm exēplū ptinet ad supbos qui hūt cor lapideū ita q si deus dat pluuiā gr̄e sue: uel īspirationis iterne immiserit eis: cor eoꝝ exterius põt tāgi: sed iteri' nihil põt īntrare. τ ideo remanēt aridi τ sicci ab oi humore gr̄e. Dicit Job. xli. Cor ei' idurabit q̄si lapis. Magna eni misericordia dei est q̄si tale cor durum mollificat ut gr̄a dei intrare ualeat. Eze. xxxvi. Auferā cor lapideū de carne uestra τ dabo uobis cor carneū: τ spūm meū ponā in medio uri. Tertiū exēplū ptinet ad auaros qui hūt cor acetosum: τ multis amaritudinib' repletū. Hūt enim amaritudinē laboris in acqrēdo. timoris in custodiēdo. τ doloris in amittēdo. Et iō diuitie uocant spine: ut habet Luce. viii. et eo q cor taliter pungūt. Si igit mel. i. vbū celeste uel īspiratio diuina in talius corda imittit: τ vbū pdit τ cor eoꝝ non mutat. Et iō faciēdū est qd dic Aug. Disce nō diligē mūdū: ut diligas deū. diffunde ut īplearis. auerte ut conuertaris. Scdo notat modus curādi eā di. Et rogauerūt eū p illa: τ stās sup illā impauit febri τ dimisit illā. Et quo habet q dñs ad p̄ces discipuloꝝ eā sanauit. Per qd dat itelligi q aliqn de' ad p̄ces viroꝝ scōꝝ alicui pctōri salutē aīe ↄcedit. D Pctōr enim est imūdus: dei inimic': τ claudus. Quia eni est imūdus nō audet corā deo appere q de' tales abhomiat. ps. Uirū sangui. τ do. abho. dñs. Quia est dei inimicus nihil põt a deo īpetrare. Joā. ix. Scim' q pctōres de' nō audit. Et iō talib' de' idignat poti' q̄ placat. Ysa. lxvi. Cognoscet manus dñi suis ei' τ idignabit inimicis suis. Greg. Cum is qui displicet ad intercedēdū mittit: irati aius ad deteriora puocat. Quia vo est claudus nō põt ad deū accedē. Quāuis eni hēat pedē fidei: nō tñ hēt pedē boni opis. De talib' dicit. iii. Regū. xviii. Usquequo claudicatis in duas partes τ c. Ideo pctōr indiget auxilio scōꝝ viroꝝ: q

ipsi sunt mūdi. ps. Ambulās in via immaculata hic mihi ministrabat. Ipsi sūt amici dei. Sap. vii. In aīas scās se trāsfert. amicos dei τ pph̄as ↄstituit. Ipsi sunt sani τ recti. Heb. xii. Rectos gressus facite pedib' ut nō claudicās qs erret: magis aūt sanet. Tertio ponit curationis effectus: cū di. Et cōtinuo surgēs ministrabit illis. Naturalr ut dicit glo. hō febricitās icipiēte sanitate ↄsueuit lacessere: sed ista ↄtinuo surrexit τ xp̄o ministrauit. Per qd dat itelligi q pctōr nō debet diu stare in pctō sed ↄtinuo surgē. alioqn de pctō in pctm̄ cadit. E Et hoc accidit ppter tres causas. Prima est ppter pcti pōderositatē. Pctm̄ eni est ualde onerosum. ps. Iniqtates mee supgresse sūt caput meū: τ sicut onus graue grauate sūt sup me. Et ideo pctm̄ qd per pniaꝫ cito nō diluit mox sua pōderositate ad aliud trahit. Scda causa est ppter pctōris cecitatē. Et ponit exēplū Chriso. de sampsone: cui cū capilli in qbus erat virt' sua cetrūcati eēnt: philistei ipm ligauerunt τ sibi oculos eruerūt: τ ipm molere fecerūt: q q̄si pctōr pdit robur virtutū suarū: mox demones ipm funib' pctōrū ligāt: oculo fidei ipm excecāt. de vitio in vitiū eū curre pcurāt. Tertia causa est ppter quādā ↄnexionē aliā auaritia trahit ad rapinā τ furtū τ ad multa mēdacia. Gula trahit ad ebrietatē τ luxuriā. Supbia trahit ad multas iniurias īferendas τ ad multas ambitiones appetēdas. Unde di Ysa. xxiiii. Qui fugerit a facie formidinis: cadet i foueā. τ qui exierit de fouea tenebit laqo. Per formidinē intelligit auaritia. q auarus semp est in timore. Per foueā itelligit luxuria. Prouerb. xxiii. Fouea pfunda est meretrix. Per laqueū itelligit supbia que oēs illaqueat. Sepe aūt ↄtingit q q̄ auarus dimittit auaritiā τ dat se lxurie: cadit in luxuriā. Et q̄ luxuriosus supat oēm ↄcupiscētiam cadit in uanagloriā τ supbiā. ¶ Circa scdm opus s. misericordie quo xp̄s demones fugauit Notādū q demones hūt magnā potētiā. Job. xli. Non est ptās sup terrā que cōparet ei. Hūt magnā astutiā ii. Coꝝ. xi. Timeo aūt ne sicut serpēs euā seduxit astutia sua: ita corrūpant sensus uri τ excidāt a simplicitate que est in xp̄o iesu. Hūt magnā seuitiā. i. Pet. v. Aduersarius uester tanq̄ leo rugiēs cir. que. quē deuo. Magna ergo misericordia dei est q̄ a nobis expellit aduersariū tā potētē τ tā astutū τ tā seuiētē. Nihilominus eni eius potētiā vincim' resistēdo. Jac. iiii. Resistite diabolo τ fugiet a uobis. Eius astutiā vincim' dū ad deū per oronē reuertimur. ii. Paral. xx. Cū ignoram' qd agē debeamus hoc solū refugiū hēmus ut oculos nros dirigam' ad te. Eius seuitiā frāgimus nosipsos macerādo. q q̄si nosipsos maceram' hoste psternimus. i. Coꝝ. ix. Ois enim qui in agone ↄtendit ab oib' se abstinet: ego nō sic curro q̄si in incertum. F ¶ Circa opus tertiū. i. p̄dicationē xp̄i. Notādū q xp̄s sciuit sapiēter p̄dicādo. Ipse enī p̄dicādo sine expēsis usq ad esuriē. Mat. xxi. Cū rediret a bethania esuriuit. Ipse sine equo usq ad lassitudinē. Joā. iiii. Jesus fatigat' ex itinē. Ipse sine clientib' usq ad captionē. Unde dixit pilato. Si ex h mūdo est regnū meū ministri mei utiq decertarēt ut nō traderer iudeis. Predicator q aliter ire: sapiētur ires. Si videlicet iret aut ↄsupat' equo: aut diuitiis suffarcinat': aut fautorib': aut domicellis uallat'.

¶ Eadē qnta feria tertie hebdõe. xl. Sermo scds.

Socrus autē simonis tenebat magnis febribus. per febrē significat peccatū mortale. q sicut febricitās modo pati frigus: mō estū. sic peccator modo pati timorē qui est frigus aie. modo cupiditatē que est calor aie. Unde Aug. sup ps. Incēsa igni τ suffossa. q oīa peccata duo res faciūt. s. timor τ cupiditas. Timor facit fugere oīa que sunt carni molesta. Cupiditas facit appetere oīa que sunt carni suauia. A Sicut aūt diuerse sunt species febriū. sic etiā sunt diuersa genera peccatoꝝ. ¶ Prima febris est quotidiana τ significat peccata uenialia que quotidie agimus que sm Aug. assimilitur guttis aque: arene: τ scabiei. Guttis aque assimilant q feruorē charitatis remittūt. Arene: q sepe ab oibus bonis opibus aiam sterilē faciunt. Et scabiei: q decorē aie diminuūt. Et dicit ibidē Aug. q sicut multe gutte naui faciūt naufragiū: τ multa grana arene faciūt onus ponderosum. τ multitudo scabiei reddit hoiem corruptū. sic peccata uenialia q̄ cōtemnunt sepe sua multitudine grauitate τ deformitate disponūt aiam ad mortale. Uel febris quotidiana põt eē gula ppter exactionē quotidianā. Ysa. lvi. Uenite sumamus cibū τ impleamur ebrietate τ erit sicut hodie sic τ cras τ multo amplius. Gulosus enim si hodie bñ comedat: cras melius appetit comedere. ideo assimilat sanguisuge. Prouer. xxx. Sanguisuge due filie sunt dicētes: affer affer. q gulosus post unum ferculū dicit affer aliud. ¶ Scūda febris est efimera. τ dicit ab effimero pisce marino. qui eo die quo nascit morit. τ significat subitā ire motū qui debet finire ante occasum solis. Ephe. iiii. Sol nō occidat sup irā uestrā. Talis enim motus subitus quasi oēs inuadit. q sicut dicit Hiero. Qui nulla animi pturbatione mouet: aut deus est aut lapis. B Dicit tñ Greg. nō homines q tres sunt qui nō psūt moueri. deus in celo. s. deus τ angelus.

sentius in terra. s. xpianus pplus. quis enim de-
dicat irasci xpm Aug. nõ dl irasci pper aliquez
turbulentū affectū sed pper vindictā. Angeli etiā
quis de pditione petõr dolere dicant tñ nullam
sentiūt passionē: sed dicunt dolē: q ad modū dolē
tiū se hñt. Xpianus aūt pplus appellat ille qui in
dei amore est pfect. talis enim lʒ aliquā pturbatio
nē patiatur: tñ et hoc eius rõ nõ obnubilat: q talē p
turbationē tenet sub dñio rõnis. ¶ Tertia febris
est erratica que non accidit certis horis. et signifi-
cat inuidiā que qñ aliqs laudat accedit: qñ vitupe
rat recedit. nõ hēt horā determinatā sed quotiens
cūqz renouant laudationes totiēs renouant acces
siones. hoc patet. i. Reg. xviii. de saul qui inuide
bat dauid. Cū enim diceret. Saul pcussit mille: et
dauid decē milia. tūc saul passus est magnas ac-
cessiones: et quotiēs audiebat de sua pbitate tūc la
borabat totiēs illa accessione. Qñ autē dauid canē
et pulicē mortuū se nolabat: tūc ista accessio rece-
debat. ideo inuidus significat per hely de quo dl. i.
Reg. iii. q nõ poterat vidē lucernā dñi sui anteqz
extingueret lucerna. accēsa lucerna lucet: sed extin
cta fetet. Lucerna igit accēsa sunt viri virtuosi. ex-
tincta petõres scādl. Inuidus igit nõ põt sine ma
gna afflictiõe sustinere ut videat viros virtuosos
libēter aūt videt viros miseros et abiectos. iõ dic
Socrates. Utinā inuidi in oib ciuitatib oculos
et aures hērēt ut de cūctor felicitatib torquerent.
¶ Quarta febris est tertiana qua laborāt illi qui de
petis suis nolūt satisfacē. Hūt enim ztritionem et
zfessionē sed nolūt hēre satisfactionē. Uñ dl q cū
qdā demoniacus ad quēdā virū scm̄ fuisset duct
et ille demonē adiuraret ut recederet et nomē suum
ei diceret: ille ait. nos sumus tres frēs qui hēmus
nrā officia determinata. ego enim uocor claudēs
cor. alius uocat claudēs os. alius uocat claudens
marsupiū. officiū enim meū est cor petõris indu-
rare ne possit cõtritionē hēre. et si forte zterit: labo
rat frater meus. s. claudēs os ut a zfessione impe
diat. et si forte cõfessus fuerit laborat frater meus
s. claudēs marsupiū ne satisfaciat. ne male ablata
restituat. ¶ Quinta febris est ztinua. ista laborant
auari et maxime usurarii. ceteri petõres iterpolati
onē faciūt in petis. Usurarius vo ztinue peccat. s.
die et nocte et qlibet hora: et quolibet momento: et
quolibet festo. ideo videt esse peior iuda. scarioth.
ille enim uēdidit xpm. C ¶ Iste uēdit xpm beatā
mariā et oēs scōs et scās dei: q ipsorū festiuitates
cõputat in usuris. et q usurarius filius est iude: im-
mo peior in culpa. ideo filius erit eius in pena. iudas
enim in aere interiit qui est habitatio demonū. ad
laudādū q nõ debebat stare in celo cū angelis, nec
in terra cū hoib. sed in aere cū demonib. Eodem
modo usurarius nõ habitabit in celo: q deū et bea
tā virginē et oēs scōs offendit. nec in mūdo: q ho-
mines zturbauit. sed in iferno cū demonib quos
per auaritiā adorauit. iuxta illud Col. iii. Auari-
tia que est idolor seruitus. D Ista febris conti
nua. s. auaritia cito extinguit hominē: q tollit tria
que sunt causa vite. s. cibū. somnū et getē. Auarus
enim nõ põt comedere. Eccli. xiiii. Nõ satiabitur
pane indigēs et in tristitia erit sup mēsam suā. Nõ
põt dormire. Eccls. ii. Cūcti dies eius dolorib et
erūnis pleni sunt. nec per noctē mēte reqescit. nec
põt getē hēre. Hiere. xliiii. Pre sollicitudine getē
nõ potuit E ¶ Sexta febris est qrtana et signi
ficat supbiā pter qtuor spēs supbie de qbus di-
cit Grego. Quatuor sūt species tumoris. s. cū qs
bonū qd habet a se hēre existimat. uel pro suis me-
ritis datū sibi putat. uel cū iactat se hēre qd nõ ha
bet. uel cū despectis ceteris appetit singulariter vi
deri habere qd nõ habet. Uel põt significare luxu
riā que per corpus explet qd ex qtuor elemētis cõ-
ponit. Uel põt significare zsuetudinē lõgā peccā
di: ut pma dies sit mala suggestio. secūda malus
zsensus. tertia malū opus. qrta mala cõsuetudo.
Ista qdruplex species qrtane difficultes curatur.
Supbia eniz difficulter curat: q semp est in ascē
su. ps. Supbia eor qui te oderūt ascēdit semper.
Luxuria difficulter curat: q in corpe radicat: quia
tūc totū corp inflāmat. Job. xxxi. Ignis est usqz
ad zsumationē deuorās. ipm vulnerat. Job. xvi.
Cū vulnerauerūt lūbos meos. ipsum corrūpit et
fedat. Johel. i. Computruerūt iumēta in stercore
suo. Greg. Iumēta in stercore cõputrescē est car-
nales hoies in fetore luxurie vitā finire. Mala aūt
cõsuetudo difficulter curat. hoc signatū est Joā.
xi. in lazaro qtriduano quē dñs cū quadā difficul
tate uoluit resuscitare. s. cū orone. cum clamore. et
cū sui zturbatione. et cū lachrymarum effusione.
¶ Septima febris est ethica que radicat in medul
lis et naturalē humiditatē zsumit. et significat tri-
stitiā illā de qua dicit. ii. Cor. vii. Seculi tristitia
mortē opat. Prouer. xvii. Spūs tristis exiccat os-
sa. i. robur virtutum. Sunt tñ quedā ossa que non
tñ sunt exiccāda sed etiā icinerāda. Amos. ii. In
cēderūt ossa regis ydumee usqz ad cinerem. Ydu
mea interptat sanguinea et signat diabolū qui san
guinē nrm sitit. eius ossa sunt nra petā per que cõ
tra nos diabolus assumit robur. Sunt igit qdā,
qui ossa hūt integra qui. s. de suis peccatis nõ pte
runt. alii sunt qui illa ossa in grossas partes fran-
gūt qui. s. supficialiter conterunt. alii vo sunt qui
ista ossa incinerāt. s. qui precordialiter cõterunt. et

stiā contritionē facit salubris tristitia. de qua dicit
ii. Cor. vii. Que enim sm deū tristitia est per pe-
nitētiam in salutem stabilem operatur.

¶ Feria sexta tertie hebdõe. xl. Sermo pmus.

I IEsus fatigatus ex itinere sedebat su
per fontē. Joā. iiii. Dum dñs
nr per diuersa loca pdicādo discurreret. et
quadā vice fatigatus eēt sup quēdā fontem sedere
cepit. Et lʒ hic dicat fons: tñ inferius uocat pute-
us. Sʒ sicut dicit glo. ubicūqz aqua de terra ma
nat dicit fons. sed si manat in supficie fons tñ di
cit. si vo manat in pfundo etiā puteus appellat. et
sm hoc ois puteus est fons: sed nõ ois fons pute
us est. Dū igit sic sederet uenit mulier de samaria
haurire aquā inter quā et xpm magnus dialogus
fuit: q plures collocutiones mutuas habuerunt.
¶ Prima fuit q xps suā humanitatē ostēdit in eo
q bibere petiit. pbabile enim est q xps post fatiga
tionē sitiebat. et in hoc ostēdit se eē uerū hoiem. q
deus sitire nõ põt. ad hoc rñdit mulier cū quadā
admiratione dicēs: quomõ tu cū iudeus sis a me
bibere poscis et c. iudei enim habebāt in uestimen
tis fimbrias per quas distinguebant ab aliis gēti
bus. A Scda collocutio fuit qua xps ostēdit su
am diuinitatē cū ait. si scires donū dei et qs est qui
dicit tibi da mihi bibere tu forsitā petisses ab eo q
dedisset tibi aquā viuā. s. spūs scti grām. hoc non
poterat nisi inquātū deus. sed mulier intelligens
de aqua materiali illius putei dixit q hoc facē nõ
poterat: q nec situlā nec chordā habebat: et pute-
us pfundus erat. imo nec ipse iacob quo ipse ma
ior nõ est aliter ipsam aquā habere non potuit nisi
cum adiutorio. ¶ Tertia collocutio fuit qua xps
ostēdit aque materialis et spūalis magnā differēti
am cū dixit. ois qui bibit ex aqua hac sitiet iteruz.
Aqua eni materialis ad tpus põt auferre sitim.
aqua vo spūalis semp aufert. ad hoc rñdit mulier
Dñe da mihi aquā hāc. qsi dicat: magna pena est
mihi sitire. magna fatigatio ē huc uenire: magn
labor est haurire. ergo da mihi aquā hāc que pe-
nam sitis auferat. fatigationē itineris tollat. labo
rem hauriēdi amoueat. ¶ Quarta collocutio est
qua christus dixit ei ut virū suū uocaret. i. illū quē
loco viri tenebat. Ad hoc rñdit mulier q non ha
bebat virū scilicet legitimo mrimonio sibi cõiun-
ctum. ¶ Quinta collocutio est qua christus dixit
totam vitā suā pteritā cum ait. Bñ dixisti. i. uerū
dixisti: q nõ habeo virū. quinque enim viros habui
sti. Ad hoc mulier rñdit q credebat ipsum pphe
tam esse. Postqz totā vitā suā ei dixerat. Post hec
autē mutat ordo loquēdi. ¶ Hucusqz enim christ
quesiuit et mulier rñdit. Modo aūt mulier querit
et christus respõdit. Querit enim ex quo ipse est p
pheta ut soluat cõtrouersiā que est inter iudeos et
samaritanos. Iudei enim dicebāt q non licet ali
cubi adorare nisi in templo dei. Samaritani aūt
dicebant q poterāt adorare in monte samarie: q
patres sui: scilicet iacob et filii eius ibi adoraue-
runt. Et uocabāt samaritani iacob patrem suuz:
siue quia ipsi legem tenebāt moysi: siue q iacob et
filii eius ibi habitauerūt. siue quia ille mons ex he
reditate iacob ad eos peruenerat. Ad hoc christ
respõdit q in orando deus non reqrit locum cor-
poralem: sed spūalem: idest cor mūduz et deuotū.
Ista respõsio nõ placuit mulieri. q uolebat q di
ceret q in monte illo poterāt adorare. et ideo dixit
q questionē illam determinādā reseruabat messie
idest christo: qui christus cū uenerit de hoc uerita-
tem eis annūciabit. Ad hoc christus respõdit q
ipse erat ille messias. quo audito q ille erat pre gau
dio hydriā dimisit: et in ciuitatē currēs nunciauit
omnia. Et tūc christus ad preces samaritanor ci
uitatē intrauit: et oēs ad fidem cõuertit. B Si-
cut patet ex predictis christus hāc mulierē et nos
ad tria inducebat. ¶ Primo ad contēnendū amo
rem mūdi cum dixit. Ois qui biberit ex aqua hac
sitiet iterum. Amor enim mūdanor: scilicet diui-
tiarum: deliciarū: et honorū: sitim non extinguit:
sed auget. De qbus dicit Prouerb. xxx. Sangui-
suge due sunt filie que semp dicūt affer affer. San
guisuga mater est supbia que est causa oium ma
lor. Eccl. x. Initiū ois peccati supbia. Habet aūt
duas filias: scilʒ cupiditatē et uoluptatē. Quia su
perbus non tñ honores ambit: sed etiam alioruz
bona rapit et uoluptuose viuit. ¶ Ista aūt sitis q
sit uana ostendit in morte alexādri: qui cum ex po-
tius mundi dñs diuitiis plenus: libidinosus: et
eius ossa in uase aureo fuissent reposita philoso-
phi conuenerūt. Unus igitur uolēs ostēdere do-
miniū suum fuisse uanū ait. Heri isti non sufficie-
bat totus mūdus: hodie parua sepultura est con-
tentus. Alius uolēs ostēdere esse uanum aurum
et argētum cõgregatum ait. Heri iste faciebat the
saurum de auro: hodie aurum thesaurū facit de
ipso. Alius uolēs ostendere uanuz esse corpus de
liciis nutrire dixit. Heri iste nutriebat corpus su-
um diuersis delitiis: hodie vo comedit a uermi-
bus infinitis. C ¶ Secūdo christus inducebat
illam mulierē et nos cum ipsa ad desiderādū amo
rem dei cuz ait. Qui autem biberit ex aqua quam
ego do: non sitiet in eternū. Augu. Qui biberit de
paradisi fluuio cuius gutta maior est oceano: re-
stat ut in eo sitis penitus extincta sit. Huius flu-
uii paradisi unam guttam perceperat Paulus: et

statim exiuit in eo oēm superbiā: ita q̄ ferocē lu
pū mutauit in agnū mãsuetū. Percepat mathe⁹
⁊ mox exiuit in eo oēs auaritiā: ita q̄ raptorē cō
uertit in pceptorē. Nam qui pri⁹ rapiebat aliena:
postmodū ꝯtēpsit ꝓpria. Percepat magdalena:
⁊ mox exiuit in ipsa oēs luxuria: ita q̄ cornicula
nigerrimā ꝯuertit in colūbā cādidā. ⁋ Tertio in
ducebat eū ⁊ nos in ipsā ad sui cognitionē. Gra
datim aūt hec mulier surrexit ad xp̄i cognitionē.
Nā p̄mo dixit eū eē viu⁹ veri dei cultorē: in hoc q̄
dixit eū iudeū eē: ⁊ hoc fuit magnū. Deide ip̄s di
xit eē ꝓphetā: ⁊ hoc fuit mai⁹. Tādē ⁊ dixit ⁊ cre
didit ip̄s eē xp̄m. ⁊ hoc fuit maximū. Per qd̄ dat
itelligi q̄ debem⁹ icipe a minimo: ⁊ paulati ascē
dere ad maiora. Iste gradus significat Mar. iiij.
ubi dī. Ultro eni terra fructificat herbā p̄mū. de
inde spicā. deide plenū fructū in spica. Hoc est ꝫ
Glo. timorē pniam: ⁊ charitatē. Illi qui generāt
herbā. i. timorē sunt icipiētes qui debēt incipe a ti
more. Sicut eni herba est p̄ncipiū spice: sic timor
dei est p̄ncipium noue vite. Prouer. i. Timor dei
p̄ncipiū sapiētie. Illi qui generant spicā. i. pniam
durā sūt pficiētes: qui sic fuerūt delectati in peccis
sic debēt se affligē in pnia ⁊ lassitia. Job. xli. Ipe
me rep̄hēdo ⁊ ago pniā in fauilla ⁊ cinē. Illi qui
pducūt plenū fructū in spica. i. charitatē ⁊ bono
rū operū plenitudinē sunt pfecti qui habent cha
ritatem dei ⁊ proximi. Quia sicut dicitur Roma.
xiii. Plenitudo legis est dilectio.

⁋ Eadē sexta feria tertie hebdē. xl. Sermo scd̄s.

O Omnis qui biberit ex aq̄ hac sitiet
iterū. A Ponit dn̄s hic
tres diūas aquarū. P̄ Una est que facit si
ti: cū dicit. Oīs qui biberit ex aq̄ hac sitiet iterū.
S̄ Scd̄a est que sitim extiguit: cū dicit. Qui autē
biberit ex hac aqua quam ego dabo ei: nō sitiet in
eternū. T̄ Tertia est que in vita eternā fluit: cū dicit
Sed aqua quā ego dabo fiet in eo fons aque saliē
tis in vitā eternā. ⁋ Prima aq̄ significat amorē
mūdi. i. amorē diuitiarū: delitiarū: ⁊ honor. Et
ideo istā aquā que sitim nō extiguit sed facit: nul
lus debet appetē cū sit turbida ⁊ amara. Hiere.
ii. Quid tibi in via egypti ut bibas aquā turbidā.
Supb⁹ eni hēt cor turbidū p̄ cōtinua idigna
tiōe ⁊ ꝯtēciosa emulatione. Prouer. xiii. Inter su
perbos semp iurgia sūt. ps. Tāge mōtes ⁊ fumi
gabūt. Auar⁹ semp hēt cor turbidū p̄ nimia tri
sticia ⁊ sollicitudine. Eccl. xiii. In tristitia erit sup
mēsā sua. Hiere. xlix. Turbati sūt in mari. p̄ sol
licitudine q̄etē nō potuit. Libidiosus hēt cor tur
bidū p̄ nimia ꝯcupiscentia ⁊ feruore. Job. xxxi.
Ignis est usq̄ ad ꝯsumationē deuorās ⁊ oīa era
dicās germina. B Nō solū aūt ista aqua est tur
bida per effectū: sed etiā in seipsa. Aqua vō turbi
da nō est apta ad bibēdū: cū sit amara. nec ad spe
culādū cū sit turbulēta. nec ad lauādū: cū sit imū
da. Amor mūdi eodē mō nō est aptus ad bibēdū
q̄ est amarus. Facit eni amaritudinē in ꝯsciē
tia. Prouer. v. Nouissīma illi⁹ amara q̄si absinthi
um. Et tādē facit amaritudinē in pena. Ysa. xxiiij.
Amara erit potatio bibētibus illā. Similit̄ amor
mūdi nō est aptus ad speculādū: cū sit turbulēt⁹.
Nō eni possumus ibi speculari deū per ꝯtēpla
tionē: nec peccā nr̄a p cōtritionē. ⁋ Legit̄ in vitas
patrū q̄ cū qdā frater cor plenū anxietatib⁹ ⁊ tri
bulationibus hēret: ⁊ more solito deū ꝯtēplari nō
posset: qdā sanctus pater ad quēdā fontē duxit eū
⁊ cū aquā cū quodā bacculo pturbasset dixit ut re
spiceret si faciē suā videret. ⁊ cū nō posset vidē ex
pectauit quousq̄ aqua clarificata fuit: ⁊ tūc vidit.
Applicatio hui⁹ exēp̄i plana est. Similiter amor
mūdi nō est aptus ad lauandū: cū sit immūdus.
Siqs ergo hēt cor immundū ⁊ illud vult lauare
cū amore mūdi: magis se inqnabit. Vn̄ Amb. in
libro de v̄ginibus pictagorā rep̄hēdit dicens. Pi
ctagoras postq̄ cubitū ierat tibicinē iubebat mol
liora canē ut anxia curis secularib⁹ corda mulce
ret. Sed ille facit sicut is qui laterē lauat. secula
ria secularibus frustra cupiebat abolere. Magis
eni liniebat se luto q̄ remediū a uoluptate quere
bat. Aug. Quisqs es qui es in mūdo ad te uenit
qui fecit mūdū ut eripiat te de mundo. q̄ si forte
aliq̄ delectatione te retinet mūdus semp vis esse
immūdus. ⁋ Scd̄a aqua est que sitim extinguit.
⁊ ista est amor spūs sancti qui extinguit amorē di
uitiarū: delitiarū: ⁊ honor. Hoc figuratū est Iu
dicū. xiiij. in Sapsone. De quo dī q̄ sp̄s dn̄i ir
ruit in eū: ⁊ sic leonem iterfecit: ⁊ philisteos expu
gnauit: ⁊ vincula rupit. Per leonē intelligit̄ sup
bia. Per philisteos qui tereb̄āt eadētes: intelli
git̄ auaritia. Sicut eni dī Prouer. xi. Qui cōfi
dit in diuitiis suis corruet. Per vincula itelligit̄
carnalis ꝯcupiscētia. ⁋ Qn̄ igitur amor spūs
sancti aduenit: supbiā expellit: auaritiā occidit: ꝯ
cupiscētiā tollit. Ista aqua est ꝯtraria supiori. Est
eni dulcis ad bibēdū. Eccl. xxiiij. Qui bibunt me
adhuc sitiēt. Est clara ad speculandū. ii. Cor. iii.
Nos aūt reuelata facie gloriā dei speculātes. Est
mūda ad lauādū. Eze. xxxvi. Effundā super uos
aquā mūdā: ⁊ mūdabimini ab oībus inqnamētis
uestris. Spūs eni sanctus quoddā lixiuiū in cor
de hois generat per quod oīa peccā lauat. In quo
qdē lixiuio ponit lachrymas pro aqua que habēt
peccata lauare. ps. Lauabo per singulas noctes

lec. me. la. vi. Ponit memoriā mortis pro cinere:
que similiter hēt aīam a peccatis mūdare. Eccl. vii.
Memorare nouissima tua ⁊ in eternū nō peccabis
Ponit amorē celestē pro igne: qui ip̄m lixiuiū in
flāmet. Lixiuiū enim frigidū nō bn̄ lauat: sed cali
dū optime lauat. Qū igit̄ lachryme nr̄e ⁊ memo
ria mortis ab igne diuini amoris inflāmat̄ tūc oīs
macula ⁊ rubigo peccati tollit̄. Luc. vii. Dimissa
sunt ei peccā multa: q̄m dilexit multū. Ubi dīc glo.
Incēdia plene pcti rubiginē qui ardet ualide per
amoris ignē. Qui igit̄ in tali lixiuio ablui: quātū
cūq̄ fuerit niger: albus efficiet̄. ps. Lauabis me ⁊
sup niuē dealbabor. Ysa. i. Si fuerint peccā nr̄a ut
coccinū: q̄si nix dealbabunt̄. Istud patet de quā
dā muliere de qua legit̄ in vitas patrū. Que cum
per ciuitatē cū nimia ambitione pcederet: ep̄s q̄
dam sanct⁹ eā vidēs ad terrā corruit ⁊ amarissime
flere cepit. Et cū interrogaret̄ cur fleret. Respon
dit. Fleo q̄ ista mulier plus sollicita est placē mū
do q̄ ego deo. Cū igit̄ ep̄s domum redisset pro ea
orauit: cuius dn̄s p̄ces exaudiuit. Sequēti autem
nocte visum est sibi q̄ quēdā cornicula nigerrima
ad eū ueniret. quā ille accipiēs in aquā demersit ⁊
statim in colūbā cādidā ꝯuersa fuit. Sequēti igit̄
mane illa mulier tota in lachrymis resoluta ad pe
des eius pcidit. que prius fuerat peccādo niger
rima postmodū in lachrymis baptizata tota facta
est cādida. Istā aūt aquā spūalē deus nobis gra
tis dare p̄mittit. Ysaie. lv. Oēs sitientes uenite ad
aq̄s. ⁊ qui nō hētis argētū pperate. emite. ⁊ come
dite. Si ergo aliqs istā aquā nō hēt culpa est ipsi
us nō recipiētis ⁊ nō dei offerētis. Si enim offe
ro tibi ciphū aque frigide ⁊ tu nō vis os apire. si
porrigo tibi rosam ⁊ nō vis eā accipe. si sol ad fe
nestrā uberat ⁊ tu tenes eā clausā. si pulso ad osti
um ⁊ nō vis mihi apire: tua culpa est ⁊ non mea.
Deus aquā sue grē nobis īfundit ⁊ nos os cordis
claudimus. rosam grē sue nobis porrigit: ⁊ nos
accipe negligimus. radiū sue grē nobis mittit: ⁊
nos uolūtatē nr̄am reserare ꝯtēnimus. Ad ostiū
nr̄i cordis pulsat: ⁊ nos sibi apire dissimulamus.
D ⁋ Tertia aqua est que in vitā eternā fluit que
ad instar fluuii ibi dat̄: q̄ sci ibi hūt in maxima ple
nitudine abūdātis spūs sci. Apoc. ult⁹. Ostendit
mihi flumē aque viue. Aliter enim colcat aquā su
am puteus. aliter fons. aliter fluuius. Puteus eni
habet aquā abscōditā ⁊ cum labore haurit̄. Fons
vō hēt aquā patētē ⁊ haurit̄ sine labore: tū nō dif
fundit se in magna plenitudine. Fluuius vō hēt
aquā patētē ⁊ de facili haurit̄: ⁊ in magna plenitu
dine se diffundit. Gr̄a igit̄ dei est ad istar putei pec
catorib⁹: q̄ est eis abscōdita cum nō sint digni. ⁊
oportet q̄ cū multo labore penitētie eā hauriāt. ex
tū ille labor modicus respectu grē quā acquirūt.
Eccl. li. Modicū laboraui: ⁊ inueni multā requiē. bo
nis aūt ad instar fontis: q̄ faciliter pñt haurire: si
tū i pñti modicū pñt gustare. ps. Sitiuit aīa mea
ad deū fontē viuū. Btīs aūt dat̄ ad istar fluuii: q̄a
in maxima abūdātia hūt amorē spūs sci. ps. In
ebriabunt̄ ab ubertate domus tue.

⁋ Sabbato tertie hebdē. xl. Sermo primus.

A Adducunt ad iesum scribe ⁊ pha
risei mulierē in adulte
rio dep̄hēsā. Joh. viii. Isti scribe ⁊ pha
risei sepe uoluerūt iesū cape in sermone ut ip̄m
infamarēt ⁊ cōtra eū populū ꝓuocarēt. sicut patet
in isto euāgelio in quo qdē ponunt̄ tres differētie
psonarum. s. pharisei. christus. ⁊ mulier in adulte
rio dep̄hēsa. In phariseis qdē duo fuerūt. P̄ scilz
subdolosa adulatio. S̄ ⁊ fallax interrogatio. ⁋ Sb
dolosa adulatio fuit in hoc q̄ magistrū eū uocaue
rūt. Chryso. magistrū eū uocauerūt ut q̄si honora
tus sui secretū cordis simpliciter eis apiret. hec est
enim hypocritarū prima pcedia simulata lauda
tio. Istā aūt laudē magisterii ep̄s recipiebat a di
scipulis. Joh. xiii. Uos uocatis me magr̄ ⁊ dn̄e:
⁊ bn̄ dicitis. sum etenim. q̄ sciebat q̄ eū sic uoca
bāt causa honorādi. ab istis tū recipe noluit scies
q̄ eū sic appellabāt causa tētādi. A Adulatores
enim sunt scorpiones ⁊ apes. Scorpio enim facie
applaudit sed cauda pūgit. apes mel portāt in ore
sed pūgūt a posteriori parte. sic tales in facie lau
dāt. in absentia vituperant. sunt enim sicut syrene
que sunt pisces marini qui hūt faciē mulieris. si
cut dicit glo. sup illud Ysa. xiii. Syrene in delu
bris uoluptatis que ita dulciter cantāt q̄ nautas
dormire faciūt ⁊ sic naufragiū patiunt̄. sed sapien
tes naute aures claudūt: ⁊ sic piculum euadūt. sic
etiā cōtra tales adulatores sapiētes debēt claude
re aures ⁊ nō eos audire. Hiero. Nos ad patriam
festinātes mortiferos syrenarū cantus debem⁹ su
re surda trāsire. B Nullus enim in hoc mūdo
debet uelle laudari respiciēdo ad vitā suā pñtem⁹
futurā: ⁊ p̄teritā. si enim respiciāt ad vitā p̄teritam
inuenit se multa cōmisisse de qbus debet erubesce
re. Roma. vi. Quē ergo fructū tūc habuistis in il
lis in qbus nūc erubescitis. Si respicit ad vitā p̄e
sentē inuenit se eē in loco exilii: de quo multū de
bet dolere. ps. Heu me q̄ incolatus meus plōga
tus est. ecce exiliū. habitaui cū habitātibus cedar
multū. ecce periculū qui habitāt cum hoīb⁹ tene
brosis. Si respicit ad vitam futurā inuenit super
se dei iudicia: de qbus multū debet timere. ps. A
iudiciis enim tuis timui. Nullus ergo in hac vi-

ra debet uelle laudari. postq̃ȝ habet causam eiti ru
boris: doloris: ⁊ timoris. illi autẽ qui sunt in p̃ria
secure possunt laudari: cum nec de preterito habeãt
de quo debeãt erubescere cum sint in oĩmoda san
ctitate. nec de p̄senti vnde debeãt dolere cũ sint in
plena iocũditate. nec de futuro vnde debeãt time
re cuȝ sint in eterna iocũditate ⁊ securitate. ¶ Se
cũdo in phariseis fuit fallax interrogatio: cũ dicit.
Magister hec mulier modo dep̄hẽsa est in adulte
rio. hoc autẽ dicebãt ut eum possent accusare. C
In christo fuit ueritas doctrine: mãsuetudo mise
ricordie: ⁊ rectitudo iustitie. iuxta illõ ps. Propter
ueritatẽ ⁊ mãsuetudinẽ ⁊c. Cogitauerũt igit phari
sei ⁊ dixerũt intra se. aut ipse dicet q̃ ista mulier de
bet lapidari: aut q̃ non debet: aut oĩno tacebit. Si
ipse dixerit q̃ ista mulier debet lapidari: tunc eum
deridebimus q̃ non habet mãsuetudinẽ misericor
die quã ipse predicat. propter qd̃ etiam a populo ad
amat. si dixerit q̃ nõ debeat lapidari sed dimitti.
tũc dicemus q̃ non habet rectitudinẽ iustitie: ⁊ ac
cusabimus eũ q̃ hostis est legis ⁊ cõtrarius moy
si ⁊ deo actori legis. ⁊ ideo est potius cum adulte
ra lapidãdus. Si aũt tacebit oĩno tũc sibi impone
mus q̃ non habet ueritatẽ doctrine sed propter ti
morẽ humanũ ipsam ueritatẽ p̄dicare formidat.
sed christus sic respõdit q̃ de nullo istorũ dep̄hen
di potuit sicut infra dicet. D In ipso aũt fuerũt
duo. ¶ Primo matura discretio in eo q̃ digito scri
bebat in terrã. Per digitũ intelligit discretio. Iu
dex ergo quãdo audit accusantes non debet sentẽ
tiam statim dare: sed discutere: ⁊ ea que audit de
bet in corde scribere. i. discrete inquirere ⁊ que agen
da sunt videre. Unde dicit glo. Decet nos auditis
alienis malis non temere iudicare sed digito di
scretionis prius nosipsos discutere seu discurrere.
Ad hoc aũt q̃ iudex discrete iudicet debet serua
re illud qd̃ dicit Daniel. v. Numerauit: appẽdit: ⁊
diuisit. Debet enim culpas numeratim inquirere. i
quisitas in statera sui iudicii põderare. põderatas
diuisim punire. Non enim debet culpas equaliter
punire sed diuisim. q̃ leues debet punire leuiter.
mediocres mediocriter. ⁊ graues grauiter. Quid
aũt xps in terra scriberet. Ambr. dicit q̃ scribebat
in terra. terra terrã accusat. Augu. dicit q̃ scribe
bat illud qd̃ postea uoce expressit. qui sine peccato
est uestrũ primus in eam lapidẽ mittat ⁊c. Glo. di
cit q̃ scribebat eorũ peccata que illi legebant ⁊ p̄e
uerecũdia exierũt. Chrys. dicit q̃ scribebat in ter
ram. absorbe hos viros abdicatos. i. apte cõdẽna
tos. Pharisei enim ⁊ ista mulier erãt in duobus si
miles ⁊ in duobus dissimiles. similes erãt in natu
re fragilitate. ⁊ quãtum ad hoc cõuenit prima scri
ptura. s. terra terrã accusat. Et in peccatorum multi
tudine. ⁊ quãtũ ad hoc cõuenit secũda scriptura. s.
qui sine peccato est uestrũ primus in eam lapidem
mittat. quasi dicat si ista est peccatrix ⁊ uos simili
ter estis peccatores. Dissimiles aũt erãt: quia pecca
ta eorum corã deo erãt scripta. Peccata autem ist
ius mulieris per cõtritionẽ erãt deleta. ⁊ ideo con
uenit alia scriptura qua peccata eorum ⁊ non isti⁹ scri
bebat. Illi etiã scripti erant in terra infernali. hec
aũt propter penitẽtiã iam scripta erat in terra celesti.
⁊ quãtũ ad hoc cõuenit illa scriptura qua scripsit.
terra absorbe hos viros abdicatos. Nõia eniȝ pec
catorum scripta sunt in terra infernali. Hieremi. xvii.
Recedẽtes a te in terrã scribent: quia dereliquerunt
uenã aquarũ viuẽtiũ dñm. E Nõia aũt sanctorum
deus in quatuor locis scripsit. s. in palatio suo scri
psit ut nunq̃ possint reprobari. Luce. x. Gaudete
quia nõia uestra scripta sunt in celis. In libro suo ut
nunq̃ possint falsificari. ps. In libro tuo oẽs scri
bent. In manibus suis ut nunq̃ possint obliuio
ni tradi. Ysa. xlix. In manib⁹ meis scripsi te ⁊c.
In corde suo ut nunq̃ possint non amari. ii. Co
rinth. iii. Epistola estis christi scripta non atramẽ
to sed spiritu dei viui. ¶ Secũdo in christo fuit iu
sta diffinitio cum ait. Qui sine peccato est uestruȝ
primus in illã lapidẽ mittat. In hoc christus ser
uauit rectitudinẽ sue iustitie. Unde dicit glo. si lex
iubet puniri reos: non tamẽ p̄similiter punitẽdos.
ecce plena iustitia ut mala iustus puniat. Illi er
go uel reã dimittãt uel cũ ea penã subeãt. Serua
uit etiã mãsuetudinẽ sue misericordie: cum dixit.
Nemo te cõdẽnauit mulier: nec ego te cõdẽnabo.
Seruauit etiã ueritatẽ doctrine. de qua di. Matt.
ix. Misericordiã uolo ⁊ nõ sacrificiũ. F In mu
liere aũt duo fuerũt. ¶ Primo thori maritalis vio
latio. ideo adultera nũcupat. ⁊ ideo lapidãda erat.
quare aũt debebat lapidari uxor que fornicat ma
gis q̃ vir. tres cause ponunt Ecc. xxiii. ¶ Primo
quia cõtra legẽ dei fecit. ¶ Sc̃do quia fidẽ suã nõ serua
uit. ¶ Tertio quia viro suo heredes extraneos acq̃si
uit. Unde dicit ibidẽ. sic mulier oĩs relinquẽs vi
rũ suũ ⁊ statuẽs hereditatẽ cum alieno matrimonio.
¶ Primo etiã in lege altissimi incredibilis fuit. ¶ Se
cũdo virũ suũ dereliq̃t. ¶ Tertio in adulterio for
nicata ẽ ⁊ ex alieno viro filios sibi statuit. G Au
gu. aũt in enchiridion aliter rñdet ⁊ dicit q̃ muli
er habet quasi retrahẽtia a peccato fornicationis.
⁊ vir nõ vnum. ⁊ ideo maiori pena est obnoxia que
habet plura retrahẽtia. ¶ Primũ est diligẽs custo
dia viri. Uiri enim custodiũt uxores ⁊ nõ uxores
viros. Ecc. xxv. Si nõ ambulauerit mulier ad ma
nũ tuã cõfundet te in conspectu inimicorum tuorum.

¶ Secũdũ est uerecũdia ⁊ cõfusio mũdi. quia maior
est cõfusio mulieri qñ fornicat q̃ viro si fornicatus
fuerit. Prouer. xii. Putredo in ossibus eius que
cõfusione res dignas gerit. ¶ Tertiũ est terror le
gũ. lex eniȝ diuina ⁊ humana iubet puniẽdã mulie
rem fornicariã ⁊ nõ virũ fornicariũ. Unde dicit hic
in lege aũt moysi mãdauit nobis huiusmodi lapi
dare. ¶ Quartũ est timor dei qui debet eã retrahe
re a peccato. Prouer. xv. per timorẽ dñi declinat
oĩs a malo. ⁊ illud solũ sicut dicit Aug. viros re
trahit. nõ enim timẽt uxoris custodiã: nec mundi
uerecũdiã: nec legũ aliquã penã. timẽt aũt dei of
fensam. ¶ Secũdo in muliere fuit dei magna mi
seratio q̃ nullã sibi penitẽtiã iniũxit: sed tñi ei dixit
uade ⁊ amplius noli peccare. H Uidit enim ip
sam habere cõtritionẽ tãtã que ad satisfactionẽ suf
ficiebat. Aliter enim nõ sufficit q̃ quis peccata di
mittat nisi satisfaciat. sicut ostẽdit Greg. in pasto.
per tria exẽpla. I ¶ Primũ exẽplũ est: quia siquis
litteris uel instrumẽtis falsum scripserit nõ suffi
cit q̃ ulterius nõ scribat nisi etiã qd̃ male scriptuȝ
est deleat. peccatã aũt nr̃a corã deo scripta sunt. Hier.
xvii. Peccatũ iuda scriptum est stilo ferreo in vngue
adamãtino. nõ igit sufficit ut qs amplius nõ pec
cet nisi qd̃ male fecerit per cõtritionẽ ⁊ lachrymas
lauet. talis enim scriptura non põt melius lauari
q̃ per aquã lachrymarum. ps. Lauabo per singu.
noc. le. meum ⁊c. ¶ Sc̃dm exẽplũ est. q̃ siqs alicui
blasphemias dixerit nõ sufficit q̃ ulterius nõ di
cat nisi de his que maledixit satisfaciat. Qui igitur
qs peccat tũc deũ blasphemat. Roma. iii. Nomen
dei per uos blasphematur. nõ ergo sufficit ut ab
his peccatis blasphemiis abstineat: nisi de his que
fecerit corã deo se reprehẽdat ⁊ penitẽtiã agat. Job
xli. Idcirco ipse me reprehẽdo ⁊ ago penitẽtiã in fa
uilla ⁊ cinere. ¶ Tertiũ exẽplũ est quia debitor nõ ab
soluit a debitis que cõtraxit pro eo q̃ alia nõ multi
plicat nisi ea que cõtraxerit persoluat. Qui aũt pecca
mus dei debitores sumus. ab his ergo peccatorum
debitis absoluti nõ sumus pro eo q̃ alia peccatã non
multiplicamus: nisi de his que cõtraximus deo
digne satisfaciamus. ab istis debitis quotidie ab
soluti petimus cum in orõne dñica dicimus. Et
dimitte nobis debita nostra sicut ⁊ nos dimittim⁹
debitoribus nostris.

¶ Eodẽ sabbo tertie hebdõe. xl. Sermo secũdus.

I Esus aũt inclinãs se deorsum di
gito scribebat in terra.

Inclinatio xpi significat eius humilitatẽ
qua intãtũ se inclinauit q̃ in uterũ virginis descẽ
dit. inclinãdo aũt se in terrã scripsit. Per terrã si
gnificat virgo maria que sic fructifera fuit q̃ illũ
fructũ protulit. de quo dicit Ysa. xlv. Aperiat ter
ra ⁊ germinet saluatorẽ. In ista terra christ⁹ scri
psit quãdo matrẽ suã oĩbus donis virtutib⁹ do
tauit ⁊ adornauit. In uerbis igit p̄missis tria no
tant. ¶ Primo ostẽdit de filio quãte fuerit humili
tatis: cum dicit. Jesus aũt inclinãs se deorsuȝ. in
telligit de sede patris in mũdũ. ¶ Secũdo ostẽdit
de mr̃e quãte fuerit excellẽtie ⁊ dignitatis cum di
cit. digito scribebat. ¶ Tertio ostẽdit de ipsa mr̃e
quãte fuerit cõstãtie ⁊ firmitatis in eo q̃ terra voca
tur. A ¶ Circa eius inclinationẽ. i. eius humi
litatẽ qua in uterũ virginis descẽdit. Notãduȝ q̃
tũc xps magis inferius se inclinauit q̃ inclinare
potuit. ideo signãter dicit. inclinãs se deorsuȝ. Na
tura quidẽ diuina sup oĩa est. infra aũt diuinã an
gelica. infra angelicã natura humana. infra natu
raȝ humanã est pena. infra penã est culpa siue pec
catũ. infra vo peccatũ est nihil. quia oĩbus reb⁹ in
fimis peccatũ infimũ locũ tenet. In quãtum igit
christus in uterũ virginis se inclinauit ⁊ naturam
passibilẽ assumpsit. Inclinauit intãtum naturam
diuinã q̃ infra seipsum exinaniuit. Phil. ii. Qui
cum in forma dei eẽt non rapinã arbitratus est eẽ
se equalẽ deo: sed semetipsum exinaniuit formã ser
ui accipiẽs. Inclinauit se infra naturã angelicaȝ:
quia paulo minus ab angelis minoratus est. ps. Mi
nuisti eũ paulo minus ab angelis ⁊c. Inclinauit
se infra naturã humanã: quia obprobriũ hominũ fa
ctus. ps. Ego sum uermis ⁊ non homo obprobri
um hoium ⁊ abie. plebis. Ysa. liii. Nõ est ei speci
es neq̃ decor: ⁊ vidimus eũ ⁊ nõ erat aspectus ei.
Inclinauit se tãdẽ usq̃ ad penã: quia propter nos vul
neratus est. Ysa. liii. Uulnerat⁹ est propter iniq. no
stras. attrit⁹ est propter scelera nr̃a. Usq̃ ad culpã si
ue peccatũ se nõ inclinauit. quia deus erat in quẽ pec
catũ cadere nõ poterat. Debuit enĩ eẽ sine peccato
qui oĩa uenerat auferre peccatã. B ¶ Secũdo osten
dit de mr̃e quãte fuerit excellẽtie ⁊ dignitatis in eo
q̃ scripta fuit. tota eniȝ trinitas in ea scripsit. nam
pater in ea scripsit suã potẽtiã. filius suã sapiẽtiã.
spũs sctũs suã bonitatẽ ⁊ misericordiã. ⁊ sic pr̃ fecit
eã potẽtẽ ad adiuuãdũ. filius fecit eã sapiẽtem ad
aduocãdũ. spũs sctũs fecit eã clemẽtẽ ad miseran
dũ. ¶ Primo pr̃ fecit eã potẽtẽ ad adiuuãdũ. Ecc.
xxiiii. In hierlm potestas mea. Est enĩ eã potẽs ef
fecta q̃ põt nos adiuuare in vita: in morte: ⁊ post
mortẽ. Si enĩ qs hẽret amicũ qui posset eũ iuua
re in vita eẽt bon⁹. si hẽret aliũ q posset iuuare i mor
te eẽt melior. si vo hẽret aliũ qui posset iuuare post
mortẽ iste eẽt optim⁹. C Bñ igit ego in isto tri
plici statu adiuuare nos põt. Unde cãtat eccl'ia. Ma
ria mr̃ grẽ mr̃ mi. tu nos ab ho. p. ⁊ ho. mor. su.

Primo qdē adiuuat in vita. in pñti eciam vita
qdā sūt iusti. ⁊ qdā peccōres. iustos adiuuat: q̄ cō
seruat eos in statu dei grãe. iō dī mater grãe peccōres ad
iuuat: q̄ ipe rat eis diuinā mīicordiā. iō subditur
mater misericordie. Scdo adiuuat in morte: q̄
tūc a diabolo nos defendit. diabolus eni est tante
audacie q̄ nō tm̄ ad peccōres sed etiā ad viros san
ctos qui moriunt̄ venit: volēs scire si aliqd ius in
eis hēat. sic venit ad mortē sctī Martini. Sed bea
ta vgo qñ moriunt̄ aliq sibi deuoti ad eos venit ⁊
a demonib⁹ eos ptegit ⁊ defendit. Jō dī. tu nos
ab hoste protege. Tertio adiuuat etiā post mortē.
qñ enī aliq sctī viri moriunt̄. tūc angeli veniūt ⁊
aias eorū deducūt in celū. sed qñ moriunt̄ aliq de
uoti btē marie virginis. ipa ad eos venit ⁊ eoꝝ aias
suscipit ⁊ in celū deducit. iō subdit̄. ⁊ hora mortis
suscipe. Scdo filius ei fecit sapiētē ad aduocādū.
vñ significata est per illā mulierē sapiētissimā de
qua dī. ii. Regū. xiiii. Misit ioab thecuā ⁊ tulit in
de mulierē sapiētē que pro absalone apd dauid ad
uocauit allegās generalē īfirmitatē dicēs oēs mo
rimur ⁊ q̄si aque dilabimur sup terrā que nō re
uertunt̄. ubi btā vgo allegat pmo humane misie
generalitatē: q̄ oēs moriunt̄. scdo pñnuitatē: q̄
q̄si aque dilabunt̄. tertio irreuocabilitatē: q̄ nō re-
uertunt̄. hō enī est spūs vadēs ⁊ nō rediēs. habet
enī ista aduocata oīa illa bona que in bono aduo
cato requirunt̄. bon⁹ enī aduocat⁹ tria debet hēre.
bonā diligētiā ut sit valde sollicit⁹ in pmouendo
cām suā. q̄ si negligēs eēt cito succūberet. sed si es
set sollicit⁹ ⁊ parū eēt iuris perit⁹ nō eēt bon⁹ aduo
catus. iō oportet ut pter diligētiā hēat etiā magnā
sapiētiā. sed si sollicit⁹ eēt ⁊ perit⁹ ⁊ regi aūt quē ad
uocaret ⁊ toti familie sue eēt odiosus. nō eēt ido-
neus aduocat⁹. ⁊ iō oportet q̄ corā rege ⁊ familia
sua hēat grãm. D Ille igit̄ optim⁹ est aduocat⁹
qui hēt magnā diligētiā. magnā sapiētiam. ⁊ ma-
gnā grãm. ista tria hēt nr̄a aduocata. sic dauid in
psā scdō ꝑuidēs dixit. Astitit regina a dextris tuis
ecce quāta diligētia. nō enī ad horā recedit sed a
dextris filii semp assistit ⁊ pro peccōribus itercedit.
In vestitu deaurato. ecce quāta sapiētia. Per au
rū enī in sacra scriptura diuina sapiētia significa
tur. Alii enī sctī habuerūt aurū. i. sapiētiā diuinā
sed nullus vestit⁹ fuit auro ut vgo btā: iō dī. in ue
stitu deau. Tūc enī diuina sapiētia ipam vestiuit qñ
nouē mēsib⁹ in utero ei⁹ hitauit. hinc etiā colligē
dū est quāta sapiētia coꝛ ei⁹ resplēdeat qñ diuina sa
pietia nouē mēsib⁹ in eius utero hitauit. ista est illa
mulier de qua dī Apo. xii. Signū magnū appa
ruit in celo. mulier amicta sole. Tūc enī amicta
sole fuit qñ sol iustitie in ea descēdit. Circūamicta
varietate. ecce quāta grã corā rege ⁊ sua familia:
intāū est enī toti celesti curie gratiosa q̄ oēs eam
circūdāt. nā in celo quot sūt ordines tot sūt varie
tates. iste varietates tanq̄ domicelle eā circūdāt.
⁊ tanq̄ dñā ⁊ reginā eā semp associāt. iō cātat ec
clesia. sic dies verni circūdabāt eā flores rosarum
i. oēs societates martyrū. ⁊ lilia cōuallium. i. oēs socie-
tates angeloꝝ: cōfessoꝝ: ⁊ virginū. Tertio spirit⁹
sctūs fecit eā clemētē ad miserādū. Sūt enī qdā
sctī in celo qui qñ rogant̄ sequunt̄ īformationē sue
cōsciētie. ⁊ iō qñq̄ deū rogare nolūt: q̄ hūt cōsciē-
tiā q̄ illi nō sūt digni exaudiri. Alii sctī sūt qui qñ
rogant̄ sequunt̄ rectitudinē diuine iustitie. Et iō
si rogant̄ ⁊ sciūt q̄ diuine iustitie hoc nō cōpetit
rogare nō audēt. Btā aūt vgo nō respicit ad con
sciētiā nec ad iustitiā sed ad mīicordiā. ac si dicat
teneāt se ad suas cōsciētias. qui volūt respiciant ad
dei iustitiā. ego me semp tenebo ad misericordiā.
E Propter istā mīicordiā taꝫ excellētē ipsa dicit
de seipsa Eccl. xxiiii. q̄si oliua speciosa in campis.
Ex quo habet̄ q̄ ipsa hēt mīicordiā excedētē: cō
gruentē: ⁊ patētē. Excedētē qdē per hoc qd dicit.
oliua. Sicut enī oleū oībus liquorib⁹ eminet: sic
mīicordia ei⁹ oībus sctōꝝ mīicordiis eminet
⁊ illas excellit. vñ illō qd dī Eccl. xviii. de dño pōt
dici etiā de dñā. mīiatio hois circa primū suū.
Misericordia aūt dei sup oēm carnē. Hēt etiā mise
ricordiā cōgruētē: iō dī. Speciosa. Tūc enī dī spe
ciosa qñ in tpe necessitatis ⁊ tribulationis ipendit̄.
Iuxta illud Eccl. xxxv. Speciosa mīicordia in
tpe tribulationis. Istā mīicordiā cōgruentē in tpe
tribulationis btā vgo ipēdit ⁊ subuenit. Jō vocat̄
luna. ⁊ lucet in nocte: q̄ ipsa ipēdit lucē cōsolationis
in tribulatiōe. Hēt etiā mīicordiā patētē: iō dī oli
ua in cāpis nō in hortis. Ad oliuas qdē hortorū
nō oēs possunt accedē: ad oliuas aūt cāpoꝝ oēs
possūt ire. Quidā sctī vident̄ eē oliue horti celi: q̄
mīicordias suas nob clausas tenēt: q̄ digni non
sum⁹. Btā aūt vgo est sic oliua in cāpis: q̄ ei⁹ mi
sericordia est coīs. Vñ dicit Bern. de plenitudie
ei⁹ capiūt vniuersi. egri curationē. tristes cōsolatio
nē. peccōres veniā. iusti grãꝫ. āgeli letitiā. fili⁹ hois
humane carnis substātiā. tota trinitas gloriaꝫ. ita
ut nō sit qui se abscōdat a calore ei⁹. ¶ Tertio fu
it maria multe cōstātie ⁊ firmitatis: qd ostēditur in
hoc q̄ terra vocat̄. Eccl. v. Generatio pterit ⁊ ge
neratio aduenit: terra aūt in eternū stat. Nā in pas
sione xp̄i generatio aploꝝ pterit: q̄ fideꝫ amisit.
Sed in resurrectiōe aduenit: q̄ tūc eā recupauit.
Sed terra. i. btā vgo cadē nō potuit. F Ceci-
derūt qdē apli in passione xp̄i a fide. a grã. a socie
tate xp̄i: q̄ ipꝫ solū reliq̄rūt. Sed btā vgo a fide

cadē nō potuit: q̄ in altitudine sapiētie diuie erat
fundata. ps. Fūdamēta eius in mōtib⁹ sctis. Jō
significat̄ per stellā maris que ceteris stellis occi-
dētibus illa nō occidit. sic ⁊ btā vgo ceteris aplis
cadētib⁹ ipsa cadē nō potuit. Scdo cadē nō po
tuit a grã. q̄ septē colūnis. i. septē donis spūs sctī
fuerat stabilita. Prouer. ix. Sapiētia edificauit si-
bi domū: excidit colūnas septē. Tertio nō potu
it cadē a societate xp̄i: q̄ cruci ei⁹ fuit semp cōiun-
cta. Joā. xix. Stabat iuxta crucē iesu mater ei⁹. Et
q̄ sic firma fuit itaq̄ nec a fide nec a grã nec a so
cietate christi cadere potuit: ideo ipsa dicit Eccl.
xxiiii. Ab initio ⁊ ante secula creata sum: ⁊ usq̄
ad futurum seculum ⁊c.

¶ Dñica quarta. xl. Sermo primus.

Abiit iesus trans mare galilee qd est
tyberiadis. Jo. vi. In pñti euā
gelio fit mētio de trib⁹ generib⁹ psonarū.
s. de xp̄o: de discipulis: ⁊ turbis. A In xp̄o
fuerūt tria. s. magna clemētia: magna potētia:
⁊ magna pudētia. ¶ Clemētia ei⁹ fuit in duo-
bus. Primo in hoc qd dī q̄ oculos subleuauit
⁊ turbā vidit. Beda. q̄ subleuasse oculos iesus ⁊
venictē ad se multitudinē vidisse phibet̄ diuie pie
tatis idiciū est: q̄ videlꝫ cūctis ad se venire cōrenti
bus grã mīicordie celestis occurrere consueuit.
B Notādū aūt q̄ duos de⁹ oculos hēt. s. oculus
sapiētie. Eccl. xiii. Oia videt oculus ei⁹. Et oculus
mīicordie. Sap. iiii. Gra dei ⁊ mīicordia ei⁹ in
sctōs ei⁹ ⁊ respectus in electos illi⁹. Istos duos
oculos olim de⁹ clausos tenebat. Et oculū sapiē
tie: q̄ nulli viā eūdi ad patriā ostēdebat. Et oculū
mīicordie: q̄ nullū sibi recōciliare volebat. Job
xxx. Sto ⁊ nō respicis me. s. oculo sapiētie. muta-
tus es mihi in crudelē: q̄ nō vides me oculo mi-
sericordie. Tandē aperuit de⁹ oculū sapientie: qñ
Iudeoꝝ pplo legē dedit. Oculum aūt mīicordie
clausum tenebat: q̄ nullū ad se recipiebat. Nō au
teꝫ oculos ambos aperuit. Et oculū sapiētie: per
quē nobis viā ostēdit. Et oculū mīicordie: p quē
nos ad suā gloriā recipit. ideo dī. Cū subleuasset
oculos iesus. Scdo eius clemētia fuit in hoc q̄
de his que facturus erat cū familiariter cū suis di
scipulis cōferebat. Vñ dixit ad Philippū. Unde
emē. pa. ut mā. hii ⁊c. Xp̄s nāq̄ inter discipulos
nō exhibebat se superiorē dicēs Joā. xiii. Uos vo
catis me dñe ⁊ magister: ⁊ bñ dicitis ⁊c. Modo in
feriorē. Luce. xxii. Ego aūt in medio vestrū sū sic
qui ministrat. Nō eq̄lꝫ. Joā. xiiii. Jā nō dī. vos
s. sed ami. C In hoc dat̄ exēplū platis. q̄ inter
suos subditos aliqñ debēt se ostēdē tanq̄ superio
res: ⁊ hoc in officio correctionis. Titū. ii. Argue
cū oī imperio. Aliqñ tanq̄ īferiores: ⁊ hoc in hūili
sui reputatiōe. i. Thessal. ii. Facti sum⁹ paruuli in
medio vestrū ⁊c. Aliqñ tanq̄ eq̄les: ⁊ hoc in ama
bili cōuersatiōe. Eccl. xxxii. Rectorē te posuerūt no
li extolli: sed esto in illis q̄si vn⁹ ex illis. D ¶ In
xp̄o fuit magna potētia que ostēditur in duobus.
Primo in hoc q̄ q̄nque panes sic multiplicauit
q̄ q̄nque milia hoiuꝫ īde satiauit. exceptis mulieri
bus ⁊ paruulis. Sicut dī Mat. xiiii. Et nihilomin⁹
duodecim cophini supfuerūt. Hoc enī fuit potētie
īfinite. Multiplicabant̄ aūt īter manus xp̄i ipsi pa
nes dū eos frāgeret. Inter man⁹ discipuloꝝ: dū
eos distribuerēt: ⁊ īter dētes edētiū: dū eos ederēt.
Istud aūt miraculū quotidie fit: ⁊ tñ nemo mira
tur. Aug. Mai⁹ miraculū est gubernatio toti⁹ mū
di q̄ saturatio q̄nque miliū hoiuꝫ de q̄nque pani-
bus: ⁊ tñ hoc nemo miraī. Istud mirātur hoies
nō q̄ mai⁹ est: sed q̄ rarū est. Vñ enī multiplicat
de paucis granis segetes. ide multiplicauit in ma
nib⁹ suis q̄nque panes. Pāis in xp̄i manib⁹ erat.
Panes aūt illi q̄nque: semina erāt nō qdem terre
mādata: sed ab eo qui terrā fecit multiplicata. E
¶ Ideo notādū q̄ sūt q̄dāꝫ miracula que hūt tm̄
utilitatē sed nullā admirationē: q̄ ex usu viluerūt
sicut ē mūdū gubernare. segetes de terra pducē.
hoies de mulīe facē: ⁊ huiusmodi. Quedā sunt
que hūt āmirationē ꝫ nullā utilitatē. sicut sūt mi
racula magoꝝ ⁊ antixp̄i. sic est per aerē volare. sta
tuas facē loq̄: ⁊ huiusmodi. Quedā sūt que hūt
ammirationē ⁊ aliquā tpalē utilitatē sed nullā ne-
cessitatē: sicut sūt miracula maloꝝ xp̄ianoꝝ. qui di
cunt Mat. vii. Dñe dñe nōne in noīe tuo pphetā
uimus. Nō enī faciūt illa ut īfideles cōuertantur
uel fideles in fide cōfirment̄: sed ut ipi reputētur.
Miracula aūt que fecit xp̄s ⁊ alii sctī hūt ammira
tionē: q̄ fiūt pter ordinē cursumq̄ nature. Et ha
bēt utilitatē: q̄ fiūt ppter cōsolationē indigētiū. Et
hūt necessitatē: q̄ fiunt qñ iminet necessitas fidei
uel aliqd periculū. Tale fuit miraculū xp̄i. Habu
it enī ammirationē. Vñ dī q̄ illi hoies cū vidis-
sent q̄ fecerat signū: dicebāt. Hic est vere ppheta
qui uēturus est in mūdū. Habuit utilitatē: q̄ q̄n-
que milia hoiuꝫ saturauit. Habuit necessitatē: q̄
cū illi īfideles essent ex hoc multos ad fidē cōuer-
tit. Scdo ostēdit potētiam suā in hoc q̄ panes
asperos. i. ordeaceos: in panes dulces ⁊ suaues cō
uertit. F Credēdū est enī q̄ nunq̄ fuerunt pa
nes ⁊ pisces dulcioris saporis. Et ratio pōt esse.
Quonī aliqd fieri pōt aut per naturā aut per ar-
tem: aut per miraculū. Id aūt qd fit per naturam
meli⁹ est in eodē genē ⁊ in eadē specie q̄ illō qd fit
per artificiū. Illud vō qd fit per miraculū meli⁹

est q̄ illud qđ fit per naturam uel per artē. Uerbi gr̄a. Aurū alchimicū qđ fit per artificiū dolo vi- det esse p̄ciosius sed aurū naturaliter radiis solari bus in terre visceribꝰ generatū est p̄ciosius. Si vo aliqs faceret miraculose aliquā materiā in aurum quertere: sicut fecit Joānes euāgelista: illud au- rū eēt p̄ciosissimū. Cū igit isti panes fuerūt mira- culose multiplicati: manifestū est q̄ fuerūt dulcio ris saporis q̄ aliq alii panes: q: isti panes p̄ris fue rūt opus nature inquātū grana nāliter sūt p̄du- cta. Et fuerūt opus artis inquātū grana fuerunt p̄trita ⁊ farina fermētata ⁊ panes mō aliorū dece- cti. Fuerūt etiā opus grē inquātū miraculose fue rūt multiplicati. ¶ Tertio in xp̄o fuit magna pru dētia in eo q̄ p̄cepit q̄ fragmēta ⁊ reliqas collige rēt ut deīno paupibꝰ darēt. G ¶ Notandū tñ q̄ sūt q̄dā reliqe dispgēde: sicut sūt reliqe peccatorū i. mala cogitatio ⁊ delectatio que remanent aliqñ post peccm. Ysa. xiiii. Perdā babylonis nomen ⁊ reliqas ⁊ germē ⁊ p̄geniē. Noīa babylonica sunt vba lasciua. Germina sūt mala opa. Reliqe sūt co gitationes male. Ista oīa sūt dispgēda. ¶ Alie sūt reliqe colligēde ⁊ cōseruāde: sicut sūt reliqe bonarū cogitationū. ps. Reliqe cogitatiōis diē festū agēt tibi. Reliqe cogitationū. i. ipse cogitationes bone que relinquunt post opus bonū: deo faciūt festuz magnū. Uel reliqe cogitationū sūt somnia sctōrū virorū que causant ex cogitationibꝰ p̄cedētibꝰ. Et ille reliqe faciūt deo magnū festū. Quia sicut dicit Greg. Somnia sctōrū nō uacāt a merito. ¶ Ter- tie reliqe sūt que sūt erogāde: sicut sūt reliqe cibo rū que sūt paupibꝰ erogāde. Sed tñ de multis dī illud ps. Saturati sūt filiis. i. cū filiis suis. Et tñ reliqas nō dederūt: sed dimiserūt eas paruulis su- is. D ¶ Scđo fit mentio de discipulis. Inter quos fuerūt tres diffe. Quorum qdā erāt in fide adhuc tardi: sicut Philippus qui rñdit. Ducēto- rū denariorū panes nō sufficiunt eis. Alij adhuc erāt in fide impfecti: sicut Andreas qui dixit. Est vnus puer hic ⁊c. Alij erāt deuoti ⁊ sedulis sicut alij discipuli qui panes a xp̄o receptos sollicite distri buebāt. Nō est ergo mirādū si in aliqua religione aliq inueniātur tardi sicut sūt incipiētes. Aliq nondū pfecti: sicut sūt pficiētes. Aliq deuoti: sicut sūt pfectionē app̄hēdētes. J ¶ Tertio fit mentio de turbis in qbus tria fuerūt. ¶ Unū est humilis sessio. Unū dī. Discubuerūt ergo viri ⁊c. Per ses- sionē igit corpis itelligit qes mētis. Qui igit vult a deo spūaliter pasci oportet q̄ sedeat. i. a curis su perfluis ⁊ anxietatibꝰ ⁊ ꝑturbationibus q̄escat Hinc est q̄ filij israel nō potuerūt pasci māna cele sti q̄diu fuerūt in egypto: ⁊ q̄diu farinā secū tule runt: ⁊ q̄ diu nō trāsierunt mare egypti. qui ergo vult pasci māna celesti: exeat de egypto. i. de tene brositate pcti. abiciat farinā egypti. i. occasiones pcti. transeat mare. i. turbationes ⁊ fluctuationes mūdi. ¶ Scđo in turbis fuit plena refectio. quod notat cū dī. Cū aūt ipleti essent ⁊c. ⁊ signat cele- stē refectionē in qua sancti plenē satiant. K In inferno quidē est fames dimoda ⁊ tanta q̄ p̄ ni- mia fame tm̄ pellis in eis remanebit. Thren. iiii. Adhesit cutis eorū ossibus aruit ⁊ facta est q̄si li- gnū. tāta q̄ fames intra costas eorū cōclusa erit. Job. xviii. Inedia uastat costas eoruz. tāta q̄ lin guas p̄prias mādūcabūt. Apoc. i. Cōmāducaue rūt linguas suas. tāta q̄ brachia sua deuorabunt. Ysa. lxi. Unusqsq̄ brachia sua uorabit. In celo erit satietas plena. ps. Satiabor cum apparuerit gloria tua. sed in mūdo est satietas semiplena. ps. Calix in manu dñi vini meri. ecce satietas celi. ple nus mixto. ecce satietas mūdi. uerūtamē fex eius nō est exinanita ⁊c. ecce miseria ⁊ fames inferni. ¶ Tertio in turbis fuit deuota laudatio: cū dī. Illi ergo hoīes cū vidissent signū qđ fecerat deus di- cebāt. q: hic est uere p̄pha ⁊c. L ¶ Nū igit co- medimus p̄us debet p̄cedē bñdictio: cū dī. Acce pit ergo iesus panē ⁊c. Et cū gratias egisset ⁊c. i. Timo. iiii. Ois creatura dei bona est ⁊ nihil rei- ciēdū qđ cū grarū actione p̄cipit. sanctificat eni per vbū dei ⁊ orōnē. ¶ Deide debet colcari lectio. Aug. Cū acceditis ad mēsaz donec īde surgatis qđ uobis fm̄ ꝯsuetudinē legit sine tumultu ⁊ ꝯtē tione audite. ¶ Ultimo debet subsequi gratiaruz actio. i. Cor. x. Siue mādūcatis siue bibitis uel aliquid aliud facitis: omnia in gloriā dei facite.

¶ Eadē dñica q̄rta q̄dragesime Sermo scđs.

Accepit ergo iesus panes ⁊ cū gratias egisset distribuit dis- cūbētibus. Istud euāgeliū bis in āno re- citat in ecclia. s. ultima dñica añ aduētū. ⁊ hoc est p̄pter finē euangelii ubi dī. hic est uere p̄pha qui uenturus est in mūdū. Et in q̄rta dñica q̄dragesi- me. ⁊ hoc p̄pter p̄ncipiū euāgelii ubi dī. Erat au tez primū pasca dies festus iudeorū. Uocat aūt ista dñica dupliciter. s. ¶ dñica de rosa. ¶ ⁊ dñica de panibus. ¶ Causa aūt p̄me appellatiōis est. q: in hac die sūmus pōtifex per urbē portat rosaz au reā musco ⁊ balsamo intus plenā quā postmoduz dat p̄fecto urbis. Quare aūt ista rosa portat rō tri plex assignari pōt. ¶ Una litteralis. ¶ alia spūalis. ¶ ⁊ tertia moralis. Rō aūt litteralis put dicit In nocētius in s̄mone quodā. q̄si corruptibile corpꝰ nostrū ex nimio labore ⁊ fatigatione deficeret nisi ipm ad recreationis remediū relevaret. Unde dī. Interpone tuis īterdū gaudia curis. nā qđ caret alterna reqe durabile nō est. ¶ Unū ⁊ sctūs Anto- nius post lōgū laborē solitus erat ducē aliquā re- creationē ⁊ cū hoc cuidā sagittario displicuisset docuit eū sctūs Antonius per arcus nimiā exten sionē q̄ oportet īterdū laxare vigorez. Ecclia igit ppl'm ieiuniis fatigatū triplici remedio nitit ho- die releuare. ¶ Primo dbo letificāte. oīa eniz que sūt in hodierna missa tā in introitu q̄ in epistola q̄ in toto officio sūt gaudiosa. ⁊ iō eos qui in pnīa la borāt fortificātia q̄ delectatio fortificat opationē ut dī in ethicis. ¶ Scđo cibo ꝯfortāte. sicut patet in euāgelio. Illud eniz miraculū de qnque pani- bus sicut tūc refecit corpaliter. sic nos debet refi- cere spūaliter. ¶ Tertio quodā solatio recreāte. s. rose deportatione. vñ dicit ibidē Innocē. Ne po- pulus p̄pter asp̄itatē q̄dragesimalis obseruantie ꝯtinuo labore deficeret. in hac media dñica rose solatiū iterponit ut anxietas tēperata melꝰ suffe- rat. ¶ Scđa rō ē spūalis. per rosaz eni illā tā natu ralē q̄ artificialē xp̄s signat. A In illa eni rosa artificiali tria sūt. s. Aurū muscū balsamū. Si- militer in xp̄o sūt tres substātie. s. Caro que signa tur per aurū qđ corrūpi nō pōt. ps. Nō dabis san ctū tuū vidē corruptionē. Alia que plena fuit mu sco. i. odore oīaz dtutū ⁊ grarum. Cant. i. Trahe me post te. curremꝰ in odorē vnguētorū tuorū. Et diuinitas que signatur per balsamuz. Eccl. xxiiii. Quasi balsamū nō mixtū odor meus. Diuinitas eniz fuit carni vnita sed nō admixta. Qui igit vult laborē pnīe ferre debet hāc rosam in corde porta- re. Signat etiā xp̄s per rosaz naturalē que p̄e ce- teris floribꝰ magis delectat visuz suo colore. ma- gis recreat olfatū suo odore. magis ꝯfortat gustū suo sapore. sic etiā xp̄s est delectabilis ad intuēdū. i. Petri. i. In quē desiderāt angeli ꝯspicē. est sua uis ad adorādū. Cant. i. Trahe me post te curre mus in odorē vnguētorū tuorū. Est dulcis ad p̄e gustādū. i. Pet. ii. Si tñ gustasses q̄ dulcis est dñs. Nō debet igit fatigare fideles labor pnīe ꝯsi- derādo hāc rosaz in qua recepturi sūt tāte clarita tis visionē. tāte suauitatis odorez. ⁊ tāte satietatis refectionē. ¶ Tertia rō est moralis. per rosaz enim signat q̄ per pnīaz spine vitiorū nrōrū ꝯuertunt in rosas dtutū. Unū dicit Amb. in s̄mone. q̄ per ab- stinētiā spine ꝯuertunt in rosas dtutū. p̄ducit eni inq̄ per ieiuniū libido ꝯtinētiā. supbia hūilitatez. ebrietas sobrietatē. Nec est itelligēdū q̄ vitia per se p̄ducāt dtutes cū ꝯtraria sint. sed q̄ per ieiuniuz fit q̄ qui p̄us erat libidinosus efficitur castus. qui p̄us erat supbus effic̄t hūilis ⁊ mansuetus. qui pri us ebriosus efficitur sobrius. Ysa. lv. Pro saliūca abies ascēdet. ⁊ p̄o urtica crescet mirtꝰ. saliūca est herba spinosa dicta a saliēdo eo q̄ se tāgētes sali re facit. Abies dī ab ascēdo: eo q̄ p̄e ceteris arbori bus lōge ea: ⁊ in excelsū p̄minet. Per saliūcaz igit itelligit amor mūdi qui est spinosus iuxta il- lud Mat. vii. Nunqd colligūt de spinis uuas ⁊c. Eiꝰ ꝯsideratio facit hoīes resilire ab eius amore. Naum. iii. Omnis qui viderit te resiliet a te. Per abietē itelligit amor dei qui facit aīaz ascēdē usq ad celū. Urtica facit pruriginē. mirtꝰ do hēt frigi ditatē. Est ergo sensus q̄ per pnīaz amor mundi dtit in amorē dei. ⁊ prurigo ꝯcupiscentie carnalis dtit in refrigeriū ꝯtinētie. Ysa. xxxv. In cubilibꝰ in qbꝰ p̄us dracones habitabāt orietur viror calami ⁊ iunci. q: in cordibꝰ petōrū in qbꝰ habitāt draco- nes qui demones dicunt per p̄itiam vitiorū orit per pnīaz viror dtutum. B ¶ Scđo hec dñica uocat de panibꝰ eo q̄ xp̄s qnque milia hoīum de qnque panibꝰ saturauit. Sicut aūt tūc satiauit de qnque panibꝰ corpaliter. sic quotidie reficit fi- deles de qnque panibꝰ spūaliter. ¶ Primꝰ est pa- nis pnīalis. ⁊ iste ꝯficit de tribꝰ farinis. q̄rū vna est tota amara. alia tota est dulcis. tertia est ⁊ ama ra ⁊ dulcis. C Uerus eniz penitēs debet hēc ti- morē ⁊ spem. Timorē qdē debet hēre de ꝯsidera tione pene eterne. ⁊ ista est farina amara. Ezech. xii. Panē tuū in ꝯturbatiōe comede. Multū eniz penitēs debet timē ⁊ ꝯturbari qñ ꝯsiderat horribi les penas iferni. Job. xxi. Qñ recordarꝰ fuero cō cutit carnē meam tremor. ¶ Scđo penitēs debet hēre amorē de ꝯsideratione celestis glorie. ⁊ ista farina est tota dulcis. Nihil eni dulciꝰ q̄ dei glo riā mēte ꝯspicē ⁊ ipsam desiderare. ps. q̄ magna multitudo dulcedinis tue dñe. De illo pane dicit Luce. xiv. Beatꝰ qui mādūcabit panem in regno dei. ¶ Tertio penitēs debet hēre spem de ꝯsidera tione petōrū ⁊ uenie. ⁊ ista farina est dulcis ⁊ ama ra. amara qñ cōsiderat petōrū multitudinē. Ysa. xxxviii. Recogitabo tibi oēs annos meos in ama ritudine aīe mee. Dulcis do qñ hēt spem de uenia obtinēda. Prouer. xiiii. Cor qđ nouit amaritudi nem aīe sue. ecce quanta amaritudo p̄o culpa in gaudio eius nō miscebit extraneus. ecce gaudiuz p̄o uenia. D ¶ Scđs panis est sacramentalis quē in festo pasche recepturi sumꝰ. ⁊ iste panis for matꝰ fuit in area uteri dginalis de farina eterna- li. i. deitate sempiterna. de farina antiq̄. i. de carne ab adā traducta. ⁊ de farina noua. i. de aīa de no uo creata. Iste panis sic formatꝰ triplici igne fuit excoctꝰ. s. igne amoris. de quo igne dī Luce. xii. Ignē ueni mittere in terrā. E Isto igne amo ris fuit iflāmatꝰ. q: p̄pter amorē nrm̄ fuit passus.

Joā.xv. Maiorē hac dilectionē nemo hēt ut ani
mam suā ponat qs pro amicis suis. Igne dolo-
ris. Threñ.i. O uos oēs qui trāsitis per viā: atten
dite ɀ videte si est dolor similis sicut dolor meus.
Igne passionis.ps. Igne me examinasti ɀc. Iter̄
idē. Ossa mea sicut cremiū aruerūt. F Iste pa
nis sic formatꝰ ɀ sic decoctus in qnque partibus
vulnerū fuit incisus. ꝟ Primū vulnus ut patrem
recōciliaret. ꝟ Scđm ut celestē ianuā apiret. ꝟ Ter
tiū ruinā angelicā repararet. ꝟ Quartū sāctos de
limbo educeret. ꝟ Quintū demones subiugaret.
¶ Tertius panis est materialis quē quotidie peti
mus in oĩone dicētes. Panē nr̄m quotidianū da
nobis hodie. Istū panē paupibus debemus col-
care si uolumꝰ q ieiunia nr̄a deo sint accepta ɀ gra
ta. Unde posš dixit dn̄s Ysa.lviii. Nōne hoc est
ieiuniū qđ elegi. Et subdit. Frāge esurienti panem
tuū ɀc. Dicit enim Petrus rauen. q elemosyna cō
uenit ieiunio sicut oleū lucerne. sicut sol diei. ɀ si-
cut aīa corpi. G Sicut enim lucerna extinguit
cū oleū deficit: sic ieiunij meritū pdit cū elemosy-
na subtrahit. Grego. Talia sunt sine charitate ie-
iunia q̄lis est sine oleo lucerna. fumigare qdē ɀ fe-
tere pōt: lucere nō pōt. Est etiā sicut sol diei. sic enī
sol nubes expellit ɀ glaciē soluit. sic elemosyna pec
catū extinguit. Eccli.iii. Elemosyna enim patris
nō erit in obliuione. ɀ sicut in sereno glacies dissol
uit. sic in elemosyna peccata tua soluunt. Est etiā
elemosyna iūcta ieiunio sicut aīa corpi. Sicut enī
aīa corpus viuificat: sic elemosyna ieiuniū gratifi
cat. Et sicut corpus morit qñ aīa recedit: sic ieiu-
nij meritū pdit cū elemosyna deficit. ¶ Quartus
panis est infernalis qui cōficit ex peccatis. Pro-
uer.iiii. Comedūt panē impietatis ɀ vinū iniqta-
tis bibūt. Nihil enim pdest a cibo abstinere ɀ pa-
ne materiali nisi abstineat ab isto pane peti. Unde
dicit Ysa.lviii. Nōne hoc est ieiuniū qđ elegi: dis-
solue colligationes impietatis: solue fasciculos de
primētes. Quidā hñt impietates colligatas: qr ex
mala cogitatione cadūt in delectationē: ɀ de dele-
ctatione in ɔsensū: ɀ de cōsensu in opus: ɀ de ope
in ɔsuetudinē: ɀ de ɔsuetudine in necessitatē pec-
cādi. Hñt etiā fasciculos petōꝝ deprimētes: qr cū
deberēt de isto fasciculo diminuē: semp uolūt pec
cata petis addē. ¶ Sic legit in vitas patrū q scūs
Anselmus ostendēte sibi angelo vidit tres viros.
ꝟ Unus in nemore faciebat fascē lignoꝝ ɀ semp li
gna addebat donec ferre nō posset. ꝟ Alius fonde-
bat aquā in cisternā psoratam: que tota effluebat.
ꝟ Aliꝰ quādā trabē nō in lōgū s; trāsuersū in quā
dā ecclīam ducē uolebat. ꝟ Et exposuit angelus
sibi q pmi sunt qui petā petis addūt cum deberēt
minuē. Eccl.xvii. Precare corā dn̄o ɀ minue offē
dicula. ꝟ Scđi sūt qui hñt cor suū per diuersa cri
mina psoratū: ita q si aliq opa de genē bonoꝝ fa-
ciūt: oīa pdūt. Aggei.i. Qui merces cōgregauit
mittit eas in saccū ptusum. ꝟ Tertij sunt supbi q
nolūt ire recti sed trāsuersi. nolūt se iclinare: s; ele
uare. Et idō cū porta sit angusta: in domū celestē i-
trare non pñt. Matth.vij. Q̄ angusta porta ɀ arta
via que ducit ad vitā. H ¶ Quintꝰ panis est ce
lestis quē scī mādu cabūt in mēsa xp̄i. Luc.xxij. Et
ego dispono uobis regnū sicut disposuit mihi pr̄
meus ɀc. Sequit. Sup mēsam meā. Ex qbꝰ uer
bis habet q illō ɔuiuiū hēbit ministrātis nobilita
tē: cū dicit. Ego: nō aliqs angelus. nō perꝰ aplš.
nō aliqs alius scūs sed ipse xp̄s. Eiusdē.xii. Amē
dico uobis q pcinget se ɀ faciet hoīes discūbē: ɀ
trāsiēs ministrabit illis. Hēbit cōuiuij ordinabili-
tatē: cū dicit. Dispono uobis.i. in diuersis mensis
pono. Nā in vna mēsa erūt pitarche. in alia pphe.
in alia apli. in alia martyres. in alia cōfessores. in
alia vgines. Dei aūt virgo hēbit vnā mēsam per se
a dextris filij collocatā. Joā.xiiii. In domo pris
mei māsiones multe sunt. Hēbūt plenā satietatē:
ideo dicit. Ut edatis ɀ bibatis ɀc. Cant.v. Come
dite amici: bibite ɀ inebriamini charissimi. Habe
būt mēse nobilitatē: qr sedebūt in eadē mēsa cum
deo. Ideo dicit. Sup mēsam meā.ps. Filij tui si
cut nouelle oliuarū ɀc. Habebūt loci amenitatem
ideo dicit. In regno meo. Numeri.xxiiii. Q̄ pul-
chra tabernacula tua iacob ɀ tētoria tua isrl' ut ual
les nemorose ut horti iuxta fluuios irrigui.

¶ Feria secunda quarte hebdomade quadrage-
sime Sermo primus.

i Nuenit iesus in templo vendētes
oues ɀ boues. Joānis.ii.
Quādocūq iesus hierosolymā ueniebat
statim tēplū intrabat. Unde dicit Chryso. Popl
um erat boni filij ut ueniēs hierusalē ad domum
curreret patris. Tu aūt imitator christi factus cū
aliquā ingressus fueris ciuitatē primo ante omnē
actum ad ecclesiā debes currere. Intrans autem
christus in tēplū oues ɀ boues de porticu tēpli eie
cit. Sacerdotes enim auaritie sue ɔsulētes in por-
ticibus tēpli oues ɀ boues ɀ colūbas faciebāt uē-
di: ut uenictes e lōginquo hostias inuenirēt prepa
ratas: ne forte ex defectu hostie recederēt ɀ nihil of
ferrent. ɀ ne paupes qui denarios non habebāt se
excusarent q emere non poterant. Ideo nummu
larios ponebant ibi qui denarios talibus accom-
modarent. Non ad usuram: quia non licebat eis:
sed aliq munuscula villa: sicut vuas passas: cicera
poma: ɀ huiusmodi accipiebāt ab eis. Sed quia

indecens erat in tēplo dei talia agere: idō xp̄s zelū
magnū assumpsit ɀ oīa talia de templo eiecit. In
isto igit euāgelio tria notant. ꝟ Primo: q xp̄s ma-
gnū habuit zelū ɀ magnā ɔtrā in vitiorū puni-
tione. qđ notat in hoc q oues ɀ boues de templo
eiecit. ꝟ Scđo q hūit potētiā magnā in sui corpo
ris resuscitatiōe: qđ notat in hoc q dī. Soluite tē
plū hoc: ɀ in triduo reedificabo illud. ꝟ Tertio q
habuit magnā sapiētiā in secretorū cognitiōe: qđ
notat in hoc q dī. Jesus aūt nō credebat semet-
ipsū eis: eo q nosset oēs. A ¶ Circa primū est
notādū q xp̄s nunq̄ fuit tā seuerus in puniēdo si
cut hic. Et rō est: qr fuit iniuria dei patris. Iniu-
riā ppriā xp̄s patiēter portauit: sic patet Jo.viii.
qñ iudei dixerūt ei. Demoniū hēs. In iniuriis di
scipłoꝝ xp̄s se opposuit ɀ eos excusauit. Sicut pa
tet Mat.xv. qñ pharisei discipulos repphēderūt q
nō lotis manibꝰ mādacabāt. Iniuriā aūt dei gra
uiter puniuit: sicut patet hic. Per hoc dat nobis
exēplū ut nos similiter faciamꝰ. Iniuria enī aliq̄
aut redūdat in deū: aut in pximū: aut in nosipsos
Iniuriā aūt que redūdat in deū: nō debemꝰ pa-
tiēter portare: sed grauiter punire. Hiero. Iniuri
am meā patiēter tuli: iniuriā aūt dei ferre non po
tui. Chryso. In ppriis iniuriis eē quēpiā patiētē
laudabile est: iniurias ūo dei dissimulare nimis
impiū. Si aūt iniuria redūdat in pximū debemꝰ
nos opponē. Sed de malis dī Eze.xiii. Nō ascē
distis ex aduerso: nec opposuistis uos iniuriis p
domo israel. Aliq ūo nō tñ non opponunt se: sed
etiā fugiūt. Joā.x. Mercenariꝰ aūt videt lupū ue
niētē ɀ dimittit oues ɀ fugit. Aliq tñ nō fugiunt
corpe: sed mēte. De qbꝰ dicit Aug. O mercenna
rie lupum vidisti ɀ fugisti. Forte dices. Ecce hic
sum: nō fugi. Fugisti: qr tacuisti. Corpore stetisti:
sed mēte fugisti. Si ūo redūdat iniuria in nosipsos
debemꝰ etiā patiēter portare. imo si uolumus esse
pfecti debemꝰ iniuriātibꝰ dare būficiū cordis ipsos
diligēdo. būficiū oris pro eis orādo: ɀ būficiū ope
ris eis būfaciēdo. Mat.v. Diligite inimicos uros
quo ad būficiū cordis. Būfacite eis qui oderunt
uos: quo ad būficiū opis. Et orate pro psequēti-
bus ɀ calūniātibus uos: quo ad beneficiū oris.
¶ Circa scđm notādū est q iudei ɔtra xp̄m uersi sūt
in magnā indignationē ex eo q occasionem lucri
sui auferebat dū de tēplo oues ɀ boues expellebat
Uersi sūt in magnū stuporē vidētes q vnꝰ homo
mēsas campsorū subuertebat ɀ aīalia expellebat.
Et hoc faciebat solus: ad que multi sufficē nō po
tuissē. Uersi sūt in magnū timorē vidētes radiū
ɀ fulgorē ex eiꝰ facie pcedē. ¶ Tradūt enī qdā
sicut dī in historia scol. q fulgor radiosus egre-
diebat ex oculis eiꝰ. quo territi sacerdotes ɀ leuite
nō poterāt ei resistē: ɀ idō sic idignatiōe stupefacti
sic territi dixerūt: qđ signū ostēdis nobis qr hoc fa
cis. q̄si dicerēt. Nō credimꝰ tibi hoc licē: ergo ostē
de nob signū q credamꝰ. Uel forte in dolo pete-
bant ut signū faceret: ut sic circa aliq signa occu-
patꝰ ab eorū ifestatione desisteret. Xp̄s aūt eis tali
ter rūdit. q in maiorē āmirationē ɀ stuporē eos in
duxit dicēs. Soluite tēplū hoc: ɀ in tribꝰ diebus
reedificabo illō. Judei aūt itellexerūt hoc de tem
plo materiali credētes q uellet dicē si scz tāe po
tētie q si illud tēplū destrueret possem in tribꝰ die
bus reedificare. hñ possuz de ipso oues ɀ boues
eicē. Et idō rūderūt q̄dragīta ɀ sex ānis edificatū
est tēplū hoc ɀc. Illi aūt nō itellexerūt de edifica-
tione tēpli sub salomone que septē ānis pfecta est.
sed de edificatiōe facta sub zorobabel que q̄dragi
ta sex ānis īpeditū ab inimicis pfecta est. Xp̄s aūt
intelligebat de tēplo corpis sui: ac si dicat. Uos
q̄ritis signū de mea ptate: ɀ ego uob dico q si cor
pus meū dissolueritis per mortē: ego illud resu-
scitabo per meā ūtutē. Uel sm Glo. vult dicē xp̄s
hoc tēplū signat tēplū corpis mei in quo nulla est
macula. Et merito hoc figuralē purgo: qui illud
ab hoībꝰ morte solutū resuscitare diuina potentia
queo. B Dicit aūt corpꝰ xp̄i tēplū multiplici rō
ne. ꝟ Primo rōne diuine inhitatiōis: qr in isto tēplo
tota diuinitas hitauit. Col.ii. In hoc habitat oīs
plenitudo diuinitatis corpaliter. Idō dī tēpluz q̄si
tenēs amplū: qr ɔtinebat diuinitatē que sic est am
pla q celū ɀ terra ipaz nō possūt ɔtinē. ii. Paral.
vi. Si celū ɀ celi celorū te nō capiunt: q̄to magis
domꝰ quā edificaui. ꝟ Scđo dī tēplū rōne recōci
liatiōis: qr sic deꝰ recōciliat in tēplo sic deꝰ pater re
cōciliatꝰ est in xp̄o. ii. Cor.v. Deꝰ erat in xp̄o mun
dū recōcilians sibi. Aug. Xp̄s est deꝰ: tēplū: sacer-
dos: ɀ sacrificiū. Deꝰ: cui sumꝰ recōciliati. Tēplū
in quo sumꝰ recōciliati. Sacerdos: per quē sumꝰ
recōciliati. Et sacrificiū per qđ sumꝰ recōciliati.
ꝟ Tertio dī tēplū rōne fabricatiōis: qr sicut tēplū
xlvi. ānis fuit fabricatū: sic corpꝰ xp̄i sm Glo. fuit
in tot diebꝰ nō dico organizatū sed de exilibꝰ orga
nis que hūit in istāti ɔceptiōis ad nobilē quātita-
tē est deductū. Unū sm q dī in Glo. hic numerus
dierū pfectiōē dñici corpis ɔuenire dictū est q̄tū
ad mēbrorū distinctionē: nō quātū ad formationē:
qr i istāti fuit formatū ɀ organizatū. In aliis aūt
pueris hoc accipit: qr corpꝰ sponsi supra dicto nu
mero formatur ɀ organizat. ¶ Quātū ad tertiū no-
tādū q eiꝰ sapiētia est tāta q oīuz corda nouit. Un
dī. Ipse enī sciebat qđ eēt in hoie. Unū leo papa.
Ista est sapiētia sūmi iudicis ille tremēdus aspe-

cius: cui molle est os solidũ ⁊ optũ os secretũ: cui
obscura clauis: muta respõdet: silẽtiũ ↄfitet: ⁊ sine
uoce meno loquor. Quia igit dei sapiẽtia est tanta
iõ nullus ab ea se põt abscõdẽ. ps. Quo ibo a spũ
tuo: ⁊ quo a facie tua fugiã. Si ascẽdero in celũ tu
illic es ⁊c. B ¶ Quidã eñ sũt qui abscõdũt se
sub simulato amore fingẽtes se amare celestia cũ
tñ nõ amẽt: sed dei sapiẽtia ibi est ⁊ eorũ simulatũ
amorẽ videt. Jõ dicit. Si ascẽdero in celũ tu illic
es. ¶ Alij sũt qui se abscõdũt sub simulato timo-
re fingẽtes se timẽ dei iudicia cũ tñ nõ timeant.
Jõ dicit similiter ibi: ades. Et eorũ simulatũ ti-
morẽ cognoscet. Jõ dicit. Si descẽdero ad infer-
nũ ades. ¶ Alij sũt qui se abscondũt sub simulato
smone qui aliud hñt in ore ⁊ aliud in corde latet.
Sed eorũ cor diuine sapiẽtie manifestũ est. iõ di-
cit. Si sumpsero pẽnas meas diluculo ⁊c. Sicut
eñ pẽne scorp sũt dtutes: ita pẽne hypocritarũ
sũt simulati smones qb⁹ fingũt se uolare in celũ.
Et iõ dicit diluculo: q: eorũ smones videnĩ hẽre
lucẽ alicu⁹ dtatis. Sed tñ man⁹ dei tales dedu-
cit a sua hypocrisi: iõ dic. Man⁹ tua deducet me.
¶ Alij sũt qui se abscõdũt sub simulata ↄuersatio
ne ptẽdẽtes exteri⁹ sanctitatẽ. sed iteri⁹ hñtes iniq
tatẽ. iõ dicit. Si habitauero in extremis maris.
Mare est mũdus: in cui⁹ pfundo sũt petõres qui
sũt pfũdati in diuitijs: delitijs: ⁊ honorib⁹. Sed
scti viri sũt in extremis maris: q: de mũdo nõ ac
cipiũt nisi extrema ⁊ necessaria. Hypocrite aũt fin
gũt se habitare in extremis maris. i. diligẽ mũdũ
ad necessitatẽ cũ tñ diligũt ad uanitatẽ: iõ dextera
dei eos tenebit ⁊ eorũ falsitatẽ in iudicio oĩb⁹ mani
festabit. Jdeo subdit. Et tenebit me dextera tua.

¶ Eadẽ scda feria q̃rte hebdõe. xl. Sermo scds.

I Inuenit iesus in tẽplo uendentes ⁊
ementes oues ⁊ boues ⁊c.
Quia xps semp auaritiã ↄdẽnabat ⁊ ho-
norẽ dei pijs zelabat: ideo inueniens q sacerdotes
oues ⁊ boues in tẽplo ex auaritia uẽdi faciebant ⁊
ex hoc domũ dei deturpabãt oẽs eiecit: sic in pñti
euãgelio ↄtinet. Jdeo tria in pñti euãgelio dicun
tur. ¶ Nã ex pte sacerdotũ notat magna auaritia.
¶ Ex pte xpi magna iustitia. ¶ Et ex pte tẽpli ma
gna reuerẽtia. ¶ Auaritia aũt sacerdotum in hoc
erat q timẽtes ne aliq se excusarẽt a sacrificijs ex
defectu hostiaz: ipas hostias uẽdi in tẽplo faciebãt.
Jsta auaritia adhuc regnat in sacerdotib⁹ ⁊ pla
tis. Juxta illõ Hiere. vj. A minore usq ad maio
rẽ oẽs auaritie studẽt: a ppheta usq ad sacerdotẽ
cũcti faciũt dolũ. Jnter maiores autẽ ⁊ minores
sũt mediocres. Jn hoc ergo q ppheta dic. A mi
nori usq ad ma. o. a. stu. itellig q auaritie studẽt
maiores ⁊ plati ⁊ mediocres. i. minores clerici. ⁊
minores laici. Põt dici q in aĩa sũt tres potẽtie. s.
memoria: que est pma. itelligẽtia que est media. ⁊
uolũtas: que est ultima. A Jn aĩa igit oẽs iste
potentie a maiore ⁊ mediocri usq ad minorẽ. i. a
memoria ⁊ itelligẽtia usq ad uolũtatẽ studẽt aua
ritie. Memoria eñ studet auaritie dũ semp reco-
gitat ⁊ memorat lucra pterita. Jntelligẽtia stu-
det auaritie dũ semp vias ingrit ⁊ parat ad lucra
pñtia. Uolũtas aũt studet auaritie dũ semp anhe
lat ad lucra futura. De ista auaritia d' Amos. ix.
Auaritia in capite oĩuz. B Auar⁹ eñ hẽt aua
ritiã in oĩb⁹ sensib⁹ corpis. i. in oculis dũ semper
vult aurũ ⁊ argẽtũ vidẽ. Jn aurib⁹ dũ semp vult
iminẽtia lucra audire. Jn narib⁹ duz de remotis
ptib⁹ ferias ⁊ nũdinas vult odorare. Jn ore dum
de terrenis semp vult loq ⁊ tractare. Jn manib⁹
dũ eas clausas ad dãdũ ⁊ aptas ad recipiẽdũ cu-
pit hẽre. Sed nõ est tãtũ piculũ in istis dũmõ su
per caput auaritia nõ ascẽdat. Jõ nõ dixit ppheta.
auaritia in oculis hoĩuz uel in aurib⁹ sed in ca-
pite oĩuz: q: si auaritia caput nõ ascẽdit de facili
ab alijs mẽbris expellit. Tũc aũt est sup caput ali
cui⁹ qñ ipse diuitie sũt dñs ⁊ ipse fu⁹. Tales a pro
pheta uocant viri diuitiarũ: nõ diuitie viroz. ps.
lxxv. Tũc eñ sũt diuitie virorũ qñ eas expẽdũt ut
dñi. Tũc sũt viri diuitiaz qñ eas tenẽt ut ful. C
¶ Scdo in xpo fuit magna iustitia qñ oues ⁊ bo
ues de tẽplo eiecit. Jn hac tñ iustitia xps seruauit
seueritatẽ: mãsuetudinẽ ⁊ discretionẽ. Seueritatẽ
in hoc q oues ⁊ boues que tẽplũ fedabant eiecit.
Lenitatẽ in hoc q cũ colũbe nõ ẽent ad tale ipedi-
mẽtũ uel fedationẽ leuitis uẽdẽtib⁹ dixit. Auferte
ista hinc. Discretionẽ in hoc q nõ gladio nec cuz
baculo: sz cũ flagello de funiculis eiecit. Per qd
dat itelligi q plat⁹ debet ẽẽ seuer⁹ quãtũ ad duros
mãsuet⁹ quo ad bonos. discret⁹ quãtũ ad oẽs. D
Jsta tria significantur per tria que erant in arca.
Ubi erãt. vga aaron: mãna: ⁊ tabule moysi. in qb⁹
scripta erat sciẽtia dei. Per arcaz significat plat⁹
in quo debet ẽẽ vga seuẽ correctiõis quo ad ma-
los. Mãna dulcis exhortationis: quo ad bonos.
Et tabule moysi in qb⁹ scripta erat sciẽtia dei: no
tat vtus discretiõis quo ad oẽs. Jstud etiã figu-
rat. iij. Reg. vij. ubi d' q salomon fecit sculpi in
basib⁹ tẽpli leones: boues: ⁊ cherubin. Jn leone
ferocitas. Jn boue mãsuetudo ⁊ lenitas. Jn che
rubin sapiẽtie imẽsitas designat: q: cherubin ple-
nitudo sapiẽtie interptat. Prelat⁹ igit qui debet ẽẽ
basis ⁊ sustẽtamẽtũ eccle: debet hẽre ferocitatem
leonũ in corrigẽdo malos. mãsuetudinẽ bouinaz
in fouẽdo bonos. ⁊ angelicã sapiẽtiã pariter leni-

ter ⁊ sapiẽter sustinẽdo oẽs. E ¶ Tertio ex pte
tẽpli dei reqrit magna reuerẽtia ⁊ mũditia: ideo
xps ipm mũdauit ⁊ purgauit. Põt aũt dici q il-
lud tẽplũ extra qd eiecit ista aĩalia significat tẽplũ
celeste extra qd pijciẽtur supbi qui itelligunt per
boues: qui cornib⁹ sue potẽtie alios feriũt. Proij-
cient etiã auari qui itelliguntur per nũmularios.
Proijcient libidinosi: qui itelligũtur per colũbas
que est auis libidinosa. Proijciẽtur hypocrite: q
itelligunt per oues: q: exteri⁹ ueniunt in pellibus
ouiũ. Jsti oẽs tanq excoicati extra tẽplum celeste
pijcient. Apoc. xxij. Foris canes ⁊ uenefici ipu-
dici homicide ⁊ idolis seruiẽtes ⁊ oĩs qui facit mẽ
daciũ. Oẽs igit tales tanq excoicati extra tẽpluz
celeste pijciẽtur. F Jn ciuitate eñ celesti tem
plũ est ipse xps rõne deitatis ⁊ hũanitatis. Apoc.
xxi. Tẽplũ nõ vidi in ea. Dñs eñ de⁹ oĩpotẽs tẽ-
plũ eius est ⁊ agnus. Jn isto tẽplo quotidie fit. of
ficiũ. ps. Bti qui habitãt in domo tua dñe. Tho
bie. xiij. Per oẽs vicos hierlm alleluia cãtabitur.
Quia igit dãnati erũt excoicati: iõ sancti nõ ptici
pabũt cũ eis in locutione. Nõ eñ cũ eis aliquas
locutiões hẽbũt: sed semp facies suas ab eis auer
sas tenebũt. ps. Auertisti nos retro: sũ post inimi
cos nros. Nec pticipabũt cũ eis in diuino officio
qd fiet in celesti tẽplo. Ysa. lxv. Ecce sui mei lau
dabũt pre exultatiõe cordis: ⁊ uos clamabitis pre
dolore cordis ⁊ pre ↄtritiõe spũs ululabitis. Nec
pticipabũt cũ eis in salutatione: q: eos nõ saluta-
bũt. i. salutẽ eternã nõ optabũt. Jmmo sicut d' in
ps. Letabit iustus cũ viderit vindictã. Nec ptici-
pabũt cũ eis in mẽsa. Beati eñ stabũt in mẽsa dei
Luce. xxij. Ut edatis ⁊ bibatis sup mẽsaz meã in
regno meo. Dãnati autez fame morient. Ysa. lxv.
Ecce sui mei comedent ⁊ uos esurietis. ecce serui
mei bibẽt ⁊ uos sitietis. Nec pticipabũt cũ eis in
sacramẽtis: ⁊ maxime in pceptiõe sacramẽti sacra
mẽtoz. i. corpis xpi. qd qdẽ scti viri mõ pcipiunt
sub sacramẽto: sed tũc pcipiẽt sine uelamẽto. Jpi
eñ dãnati sũt canes: sed sancti sũt filij dei. Jdeo
dicitur Matth. xv. Non est bonum sumere panez
filiorum ⁊ mittere canibus.

¶ Feria tertia quarte hebdõe. xl. Sermo pmus.

I Jam die festo mediãte ascẽdit iesus in tẽ
plũ. Joã. vij. Jnter iudeos erant
diuersi qui de xpo diuersimode sentiebãt:
sicut patet ex pñti euãgelio. ¶ Quidaz eñ illorũ
admirabant dicẽtes. Quomõ hic litteras scit cuz
nõ didicerit. ¶ Alij tractabant de morte sua. Uñ
dicit. Quid me q̃ritis iterficẽ hoiem ⁊c. ¶ Alij in
dignabãtur de pgenie sua dicentes. Hũc scimus
vñ sit. ¶ Alij idignabant de curatiõe cuiusdã ho-
minis quẽ curauit in sabbato. Uñ dicit. Mihi idi
gnamini q: totũ hoiez sanũ feci in sabbato. ¶ Alij
studebãt de captione sua. Uñ di. Querebãt ergo
eũ appzehẽdere. ¶ Quantũ ad pmũ q xps fecit
patri suo magnã reuerentiã. Admirabant eñ iu
dei de sua sapiẽtia. Sed ipse dixit sapientiã suã nõ
hẽre a seipso: sed a patre. Mea ingt doctrina non
est mea: sed eius qui misit me patris. Xps eñ pa
tri suo oĩa attribuebat. s. miracula sua. Joan. x.
Opera que ego facio oĩa in noĩe patris mei hec te
stimoniũ phibẽt de me. Uerba sua ⁊ opera. Eius
dem. xiiij. Uerba que ego loquor uobis a meipso
non loquor. Pater enim in me manens ipse facit
opera. Christus eñ patrẽ suũ maiorẽ se uocabat:
⁊ ideo sibi in oĩbus deferebat. Joan. xiiij. Pater
maior me est. Uñ Aug. ad Felicianuz. q maior
⁊ minor dici potest tripliciter. s. etate: sicut senior
maior est puero. Forma: sic longior maior est par
uo. Potẽtia: sicut fortior maior est imbecilli ⁊ de-
bili. Et subdit Aug. q filius nullo istorũ modo-
rum minor est patre. Non etate: quia de principio
patre cõstat in patre ipsum extitisse principiũ. Nõ
forma: quia nõ est fas ipm aliud predicare q deũ.
Juxta illud. Phil. ij. Qui cũ in forma dei eẽt ⁊c.
Nõ potẽtia. q: oĩa per ipm facta sunt: ⁊ sine ipso
factũ est nihil. Qualiter aũt ipse pater dicat ẽẽ ma
ior determinat idez Aug. sup ps. Utrũq inquit
dñs dicit. ego ⁊ pater vnũ sumus fm formã dei.
⁊ pater maior me est fm formã serui. ¶ Quãtum
ad scdm xps magnã patientiã exhibuit. cũ enim
dixisset. qd me q̃ritis interficẽ. iudei magnuz ob-
probriũ respõderũt sibi dicẽtes demoniũ hẽs. sed
xps ad tãtũ obpbriũ motus nõ fuit sed potius
eos docẽ nõ cessauit. Jn hoc dat nobis exẽplũ ut
qñ iniurias recipimus irã nostrã tẽperemus. B
Ponit aũt Seneca q̃tuor remedia contra illatas
iniurias. ¶ Unũ est obliuiõi tradere. vnde dicit in
iuriarũ remediũ obliuio est. Unde ⁊ cicero in lau
dem cesaris dicit. nihil solebat obliuisci nisi iniu-
rias. ¶ Secundũ negare iniurias recepisse. Ma-
gnanimus eñ nihil debet sibi reputare iniurias.
Unde dicit idẽ Seneca ingrens qd faciet sapiẽs
colaphis percussus. dicit q debet facere illud qd
cato fecit. Cũ enim qdã ipsum in ore pcussisset:
negauit se ab illo iniuriã recepisse. ¶ Tertiũ est q
debet dissimulare se multa non audire nec vide-
re. Sen. Non expedit oĩa audire uel videre. mul
te iniurie nos transeũt ex quibus plerũq non ac-
cepit qui nescit non vis esse iracũdus. non sis in-
curiosus. ¶ Quartũ est in ludum ⁊ solamẽ iniu-
rias conuertere. Unde dicit idẽ Seneca. Circũ-
scribenda est ira ut in ludum iocũq couertatur.

Unde narrat idē q cū Diogenes quidā causam
cū lentulo hēret: lētulus tracta saliua pingui in fa-
ciē eius expuit. ille faciē abstergēs in iudiū pucrat
dicēs. Affirmabo oībus o lētulle falli eos qui di-
cūt te os nō hēre. ¶ Circa tertiū notādū xps adhi
buit rōnē ueridicā. indignabant enim q xps sab-
bato curabat: sed xps ostēdit q male mouebant.
q sepe pueros sabbato circūcidebāt: corpa cura-
bāt: alas soluebāt. Multo ergo fortius ipse corpa
et alas in sabbato curare poterat. ¶ Nullū eniz
xps sanabat corpaliter quē nō sanaret spūaliter. et
ideo si corpa licebat sabbato curare: multo magis
alas curare licebat. q maiorē curā qlibet debet hē
re de aīa q de corpe. et hoc multiplici rōne. ¶ Pri
mo pp̄ter dignitatē. corpus enim de terra est for-
matū. aīa vo ad imaginē dei et silitudinē facta est.
Ideo dr Eccli. x. Fili in māsuetudine serua aiaz
tuā et da illi honorē sm meritū suū. ¶ Scdo pro-
pter necessitatē. aīa enim est causa et principiū oī-
um bonoz et maloz. corpus enim per se nullū bo
nū uel malū pōt uelle nec facere per se plusq la-
pis. et ideo idiget aīa maiori custodia q corpus.
¶ Tertio pp̄ter ultimū finē. i. gliam et felicitatē.
corpus enim per se nō est susceptibile glie sed tota
felicitas et glia que erit in corpe causabit a glia ip
sius aīe. et ideo dignius est ut ipsam custodiamus
q corpus. D ¶ Circa qrtū notādū q xps ostē
dit suā diuinā et humanā naturā. nam quātuz ad
humanā naturā ipm cognoscebāt. vnde dicebat.
et me scitis. et vñ sim scitis. quātū ad diuinā natu
ram ipm nō cognoscebāt. Unde ait. sed est uerus
qui misit me quē uos nescitis etc. Quia igit iudei
eius cognitionē infimā sciebāt: ideo ipm despicie
bāt. Huis multi sunt similes qui despiciūt paupe-
res et ignobiles. Notādū aūt q nobiles et ignobi-
les quātū ad tria sunt eqles. Sicut habet Sapiē.
vii. s. quātū ad principiū mediū et finē ultimū. oēs
enim ignobiles et nobiles similē hñt introitū. quia
oēs de terra sunt formati et in uētre mris ex sangui
nibus cōfigurati et cū luctu et fletu emissi. Unā dr
ibidē. Sum qdē et ego mortalis hō silis oībus ex
genere terreno illius qui primus fact' est: et primā
uocē similē oībus emisi plorans. Scdo sunt simi
les quātū ad mediū: q oēs hñt similē aerē: nō eni
est alius aer hoīs ignobilis et nobilis hñt similem
terrā. Unde seqtur. et ego nat' accepi cōem aerē et
insimul factā decidi terrā. Tertio sunt siles quan
tū ad ultimū finē: q oēs ad eādē mortē et ad eosdē
uermes et ad eādē putredinē deducunt. et seqtur.
Unus ergo introit' est oībus ad vitā et similis exit'
Job. xvii. Putredini dixi. Pr meus es mr mea et
soror mea uermib'. ¶ Circa qntū ostēdit xps suā
magnā misericordiā. illi enim uolebāt eū capere:
sed xps eos cepit. Unde dr. de turba aūt multi cre
diderūt in eū. Uolebāt qdē eum cape corporaliter
sed ipse cepit eos spūaliter. Est enim sermo dei si-
cut hamus qui quē capit capit. Unde dictum est
aplīs Mat. iiii. Uenite post me faciā uos fieri pi-
scatores hoīum. Sicut aūt dñs nos capit uerba
sua in nos immittēdo. Sic et nos eū capimus ipm
amādo et depcādo. Unā Amb. Uim dño facim':
nō cōpellēdo sed flēdo. nō pūocādo iniurijs: sed
lachrymis exorādo. nō blasphemādo per supbiā:
sed per humilitatē merēdo. o btā violētia que non
indignatione pcutit sed misericordia cōdonatur.
qsq enim violētior fuerit religiosior: habebit ab ip
so xpo. Deinde subdit. aggrediamur in iunē diui
et more latronū suis spoliare nitamur. cupiamus
auferre aurū thesauros et vitā. aggrediamur inq
non fuste: nō ferro: non saxo: sed mansuetudine bo
nis operibus et castitate.

¶ Eadē feria tertia qrte hebdōe. xl. Sermo scdus.

T Otum hoīem sanū feci in sabbato. Magnū est sanare hoīnes
corpaliter. maius spūaliter. maximus est
sanare utroq modo. taliter sanauit xps hoīnē.
ideo dicit totū hoīem sanū feci in sabbato. fuit ue
rus medicus ad nos de celo trāsmissus ut oēs in
firmitates nrās curaret. ps. Qui sanat oēs ifirmi
tates nrās. Unā Aug. Magnus de celo uenit me-
dicus. q per totū mūdū magnus iacebat egrot'.
De isto igit egroto et medico qui totū hoīem sanū
fecit tria sunt uidēda. ¶ s. que sunt cause ifirmita-
tis. ¶ que sunt remedia curatiōis. ¶ que sūt signa
sanitatis. A ¶ Circa primū uidēdū q quedā i
firmitas causat ex nimia comestione. tali modo in
firmat' est adā qui de pomo uetito comedit. et iō
ifirmitatē corpis et mētis icurrit. Istud etiā vitiū
gule in multis hodie dñat. et ideo sepe infirmant.
Eccli. xxxvii. In multis escis erit ifirmitas. imo
sepe multi moriunt. Ibidē. Propter crapulā mul
ti perierūt. corpa enim pinguia diu viuē non pñt.
tū q sunt modici sanguinis qui est causa vite. tum
q calor naturalis sepe pre nimia pinguedie suffo-
cat. tū q via spirituū sepe ad mēbra nimia pingue
dine impedit: et sic mors sequit. ¶ Scdo causat i
firmitas ex nimia ifrigidatione. Pctm eni morta-
le est nature frigide: ita q ignē diuini amoris exti-
guit. est eni aq frigidissima que extinguit diuinū
amorē. Hiere. vi. Sicut frigidā fac cisterna aquā
suā. sic frigidā fac malitia aiam suā. Istud etiā fri
gus pcti fac hoīes in bono ope pigrū. Prouer. xx.
Propē frigus piger arare noluit. Pctm eni prohi-
bet arare hoīem. i. cor suū scindē per ptritionē et

et ipsum serere per bonā opationē. nō solū aūt pec
catū aiam facit frigidā sed etiā cōgelatā: ita q re-
solui pōt per mortē sed calefieri nō pōt per amorē
dei. Eccli. xliii. Frigidus uētus aqlo flauit et cōge
lauit cristallus ab aq. ¶ Tertio causat infirmitas
ex nimietate et corruptione sanguinis. Sāguis ni-
mius est abūdātia terrenoz que est sepe causa pec
cati. ps. Prodiit quasi ex adipe iniqtas eoz. San
guis putridus est ipsa carnalis cōcupiscētia que
aiam maculat et corā deo putridā facit. De quo sā
guine dr Ysa. i. Cū multiplicaueritis orōnes ue-
stras nō exaudiā. Manus enim uṙe sunt plene san
guine. Osee. iiii. Sāguis sanguinē tetigit. tūc san
guis sanguinē tāgit qñ vnū pctm ad aliud addu-
cit. ¶ Quarto causat ifirmitas ex humoz. i. vitioz
corruptione. ps. Corrupti sunt et abhominabiles
facti sunt. nō est qui faciat bonum: nō est usq ad
vnū. i. usq ad xpm. Xps enim de scō sanguine su
it generat' et natus. nos aūt ex corruptione vitio-
sa sumus cōcepti et nati et educati. B ¶ Scdo
uidēdū que sunt remedia curationis ɔtra ipsas in
firmitates. Circa qd notādū q quatuor remedia at-
tulit per que istas ifirmitates sanauit. ¶ Primam
eni ifirmitatē sanauit per dietā qñ qdraginta die-
bus et qdraginta noctib' ieiunauit. nos etiā istas i
firmitates gule ieiunādo et abstinēdo sanare debe
mus. Ecc. xxxvii. Qui abstinēs est adiiciet ad vitā.
ut vo nostra ieiunia sint meritoria et possint uolare
ad deū debēt hēre duas alas. s. orōnē et elemosy-
nā. Qñ eniz auis nō hēt alas in terra remanet. qñ
eā vnā hēt parū pōt uolare. qñ aūt duas uelociter
uolare pōt. sic etiā qñ qs hēt abstinētiā et nullā ele
mosynā nec aliquā orōnē sua abstinētia manet in
terra. qñ vo vnū istoz hēt parū uolare pōt. sed si
ieiunat orat et elemosynā dat: tūc ieiuniū in celum
uolat. ¶ Secūdā ifirmitatē xps sanauit per sudo-
rē. qñ fact' est sudor eius sicut gutte sanguinis de
currētis in terrā. ipse enim tot' iflāmat' fuit igne
nři amoris qui ipm sudare fecit: et nřam frigidita
tē calefecit. nos ergo sudare debemus lachrymas
emittēdo: tūc enim oculi sudāt qñ plorāt. In isto
aūt sudore lachrymarū hō frigidus iflāmat. Unā
dicit Grego. de magdalena q frigida uenit et ifla-
mata recessit. In isto etiā sudore lachrymarū spi
rit' scūs libēter cōmorat. Gen. i. Spūs dñi fere-
bat sup aqs. in isto etiā sudore lachrymarū diabo
lus cōtribulat et submergit. ps. Cōtribulasti capi
ta draconū in aqs. Exod. xv. Submersi sunt qua-
si plūbū in aqs uehemētib'. ¶ Tertiā infirmitatē
xps sanauit et curauit per minutionē: qñ. s. in late
re et manib' et pedibus minutionē fecit. Istā mi-
nutionē et nos facimus qñ uenā oris nři in ɔfessio
ne apimus. Prouer. x. Uena vite os iusti. os im-
pioz opit iniqtatē. ¶ Aliqñ enim sanguis est
putridus: aliqñ supfluus: aliqñ necessarius. Tūc
autē laudabilis est minutio qñ sanguis putridus
extrahit: supfluus diminuit: necessarius ɔseruat.
Sāguis putridus est amor pctī: iste ex toto est abij
ciēdus. Sanguis supfluus est amor mūdi: qñ l
qs amat diuitias ad supfluitatē: iste est per elemo
synas diminuēdus. Sāguis necessari' est amor
dei qui est causa vite aie: et iste sanguis est ɔseruan
dus. ¶ Quartā infirmitatē xps sanauit per amare
medicine sumptionē. ps. Dederūt in escā meā fel:
et in siti mea potauerūt me aceto. Istā medicinā
amarā. s. dolorē et ɔtritionē cordis nos recipe de-
bemus. que quāto erit amarior: tāto ad expellēdū
malos humores erit virtuosior. Ysa. xxiiii. Ama
ra erit potio bibētib' illi. Iste dolor assimilat ter
tioni et dolori parturiētiū et dolori filiā vnigeni-
tū. D Isti enim tres dolores sunt maiores qui
inueniri pñt. Et iō scriptura dat nobis ītelligē q
dolor pcti nō debet eē puus sed magnus uel ma-
ximus. De duob' primis dr Ysa. xiii. Tortiones et
dolores tenebūt et qsi parturiētes dolebūt. De ter
tio Hiere. vi. Luctū vnigeniti fac tibi plāctū ama
rū. E ¶ Tertio uidēdū est que sunt signa sani-
tatis. Circa qd notādū q quatuor sunt signa sanita-
tis. ¶ Primū est appetit' ordinatio. Tria aūt sunt
que appeti pñt: nociua: supflua: et utilia siue neces
saria. Si eniz post ifirmitatē qs appetit nociua uel
nimia supflua: manifestū est q nō est pfecte san'.
Si vo appetit utilia uel necessaria: pfecte sanatus
est. Nociua sunt male societates uel pcti occasio-
nes que sepe sunt causa peccādi. Prouer. xiii. Qui
cū sapiētib' gradit sapiēs erit. amicus aūt stultoz
efficiet silis. Superflua sunt diuitie mūdane que
nimis supflue abūdāt. Illi igit qui hñt appetitū
caninū terrena supflue appetēdo pfecte sanati nō
sunt. De qbus ps. Famē patient ut canes. Neces
saria et utilia sunt spūalia que apls nos hortat ap-
petere dicēs Col. iii. Que sursum sunt sapite: non
que sup terrā. ¶ Scdm signū est totius cordis et
corpis fortificatio. Debēt enim eē fortes in facie-
do opa fortia. Phil. iiii. Oia possum in eo qui me
confortat. In pficiēdo de bonis ad meliora. ps.
Ibūt de uirtute in uirtutē etc. Etiā potēter et pseuerā
ter sustinēdo aduersa. Heb. xii. In disciplina pse-
uerate: qs eniz est filius quē nō corripit pater. ¶
¶ Tertiū signū est coloris uenustatio. Illi eni qui
hñt viridē uel croceū colorē nō sunt pfecte sanati.
Debet aūt pfecte sanat' hēre tres colores. Iuxta
illud Cāt. v. Dilect' me' cādidus rubicūdus ele
ctus ex milib'. Debet hēre colorē cādidū per puri

caẽ rubicūdū per charitatẽ. lucidū per lucidā cō uersationē. Et iste est color electe cū milibus. Ille enim ex milib' eligit qui inter malos scẽ t honeste conuersat. ¶ Quartū signum est leuitas t agilitas. Uere enī penitētes ad cīa mādata dei sunt ualde agiles. Ysa. xl. Qui sperāt in dño habebūt fortitudinē assumēt pēnas ut aquile uolabūt t non deficiēt. ℌ Peccatores aūt sūt ualde pōderosi t grauos: ita q̄ nec deus pōt eos portare. Hier. xliii. Uos estis onus [illegible] quippe uos. Ysa. i. Laboraui sustinēs. Nec celū potuit eos sustinē: sic patet in lucifero Luc. x. Uidebā sathanā sicut fulgur de celo cadē. Nec terra eos potuit sustinere. Ysa. xiii. Ecce dies dñi ueniet crudelis t īdignatione plenus ad ponendum terram in solitudinem: t peccatores eius conterendos de ea.

¶ Feria q̄rta q̄rte hebdō̃e. xl. Sermo primus.

P Reteriēs iesus vidit hoīem cecū a natiuitate. Joan. ix.

[illegible] sanādo in hoīb' sensus corpales: sanauit t sensus spūales. ℬ Nam q̄ reddidit surdo auditū corpis reddidit sibi auditū mentis. Istū auditū de quo dī in ps. Audiā q̄d in me loq̄tur dñs deus. Qui sanauit mutū [illegible] corporis ut proferret [illegible] de ore: dedit t cordi ut [illegible] euāgelizaret. De quo dī in ps. Gustate t videte q̄m suauis est dñs. Qui illuminauit istū cecū ut videret corpaliter: illuminauit eum in mēte ut videret spūaliter. Jō per istū cecū illuminatū intelligere possum' peccōrē iustificatū. Circa cui' curationē tria videnda sunt. ¶ Primo genus infirmitatis q̄ notatur cū dī. Uidit hoīem cecū a natiuitate. ¶ Scd'o modus curatiōis: cū dī. Expuit in terrā t fecit lutū de sputo. ¶ Tertio effect' ipsius curatiōis: q̄ notatur cū dī. Abiit ergo t lauit t uenit videns. ℬ ¶ Circa p̄mū notādū q̄ cecitas spūalis triu' modis causat. ¶ Primo mō s. a putredine terre cupiditatis. q̄d figurat Thob. ii. ubi dī q̄ thobias stercore hyrūdinis excecat' fuit. Ista stercora sūt spūalia. De q̄b' dī Phil. iii. Oīa arbitror ut stercora ut xp̄m lucrifaciā. Periculū est aūt ut ista stercora ut [illegible] puluerē nimis diu adhereant. Puluerē enim excecat [illegible] t pedib' excutiat. Puluerem [illegible] alīq̄ in substātiā carnis cōuertunt. Jō dñs ammonet dicēs Math. x. Excutite puluerē de pedib' ūris. Isti pulueres mūdani ad herēt aliter affectib' scōrū [illegible] t aliter affectibus auarorū. Nā affectib' scōrū adherēt per modū forme accidētalis. Accidēs aūt est q̄d adest t abest p̄ter subiecti corruptionem. In scīs aūt viris amor terrenorū t diuitiarū inest per modum accidētis. Quia si adsunt nō corrūpūt eorū mēs per supbiā.

Si desunt nō corrūpūt per impatiētiā. Talis erat aplūs qui dicebat Phil. iiii. Scio abundare. scio penuriā pati. i. scio abūdare sine supbia. t penuriam pati sine impatiētia. In auaris aūt talis amor inest mēti ipsorū per modū forme substātialis. Quia si diuitie adsunt: corrūpūt eorū mēs per supbiam. i. Timo. vi. Diuitib' huius secli p̄cipe nō sublime sape. Ubi dicit Aug. q̄ uermis diuitiarū est supbia. Si vō diuitie desunt: corrūpūt eorū mēs per īpatiētiā. Eccle. v. Diuitie p̄seruate in malū dñi sui pereūt in afflictione pessima. ¶ Scd'o causat cecitas mētis ex igne carnalis p̄cupiscētie. ps. Supercidit ignis t nō viderūt solē. Sicut igit visus excecat ad p̄ciuim cādēt: sic libidinosus ad p̄cupiscētiā ardēt. Nā ex pollutione carnalis cōcupiscētie fumositates ascēdūt que oculum mētis obscurāt t excecāt. ℭ Qm̄ aūt uas cordis per ignē male p̄cupiscētie ebullit: triplex remediū adhibere debet. ¶ Unus est q̄ uas ab igne debet remoueri. i. a colloquiis t aspectib' t vicinitatib' mulierū se absentare. Eccl. ix. Auerte faciē tuā a muliere cōptā. Et ibi. Speciē mulieris aliene multi admirātes reprobi facti sunt. colloquiū illius q̄si ignis exardescit. ¶ Scd'o debet ligna uel prunas. i. cogitationes ignitas a corde suo remouē t abiicē. Quia sicut dī Prouer. vi. Nunq̄d abscōdere pōt hō ignē in sinu suo ut uestimēta illius nō ardeāt. ¶ Tertio debet aquā frigidā. i. penam asperā corpi suo īponē. Eccl. xl. Uigilia [illegible] facit tabescere carnes. i. Cor. ix. Castigo corpus meū t in seruitutē redigo t c. ¶ Tertio causat cecitas mētis ex amore supbie. q̄ sic dicit Grego. Tumor mētis est obstaculū veritatis: ista cecitas est idoneta a natiuitate. ℌ Est enī duplex supbia in affectu. que est q̄ per' excellētie t ista orta fuit in celo q̄ lucifer excellētiam dei appetiuit. Est alia supbia in sciētia que est appetit' [illegible] scientie t ista orta fuit in paradiso terrestri q̄ hō appetiuit sciētiā dei. Et est alia supbia in actu que est violētia arrogantie t ista orta fuit in mūdo q̄n s. cayn occidit abel fratrē suū. Uterq̄ igit supbia est cecitas a natiuitate: que orta fuit in ipsa angeli creatione in ipsa hoīs formatiōe in ipsa mūdi [illegible]. ℭ ¶ Circa scd'm. s. modū curatiōis notādū est q̄ est triplex colliriū. ¶ Primū est totū amarū q̄d efficit ex felle piscis quo thobie oculi sunt sanati. ut habetur Thob. xi. Et signat xp̄m prout fuit in passione sua tanq̄ piscis fuit assat' t felle potat'. Ista aūt amaritudo passionis debet sanare cecitatē īdiuinam carnalis uoluptatis: q̄ ficus nō debet delectationē querere q̄ uidet ubi suū amarificatū? Aug. Sub spinoso capite nō debet mēbrū fieri de

licatū. ¶ Scd'm colliriū est totū dulce: q̄d cōficit ex fauo mellis: quo sanati sunt oculi ionathe t illuminati. ut habet' i. Reg. xiiii. Et significat xp̄m p̄ut erat in regno suo. Ubi erit totus dulcis. Eccl. xxiiii. Sps̄ meus sup mel dulcis. Mel q̄dē in superficie est dulce: in medio dulci': in p̄fūdo dulcissimū. ¶ Scd'o q̄dē ex visione corporis xp̄i hēbit delectationes dulces: ex cogitatione aīe ipsi' dulciores: ex p̄templatione p̄funda deitatis hēt dulcissimas. Et illud colliriū debet expellē cecitatē causatā ex puluē terrene cupiditatis. Quia sm̄ Aug. oēs diuitie deberēt p̄tēni ut saltē vna hora posset videri facies dei. ¶ Tertiū colliriū est ex pte dulce t ex pte amarū: q̄d p̄ficit ex saliua que est dulcior terra que est amara. de quo habetur hic. Et signat xp̄m prout erit in iudicio: ubi erit dulcis bonis: t amarus reprobis. Et illud colliriū debet expellē cecitatē īducta ex tumore elatiōis: q̄ tūc supbi humiliabunt' t deprimenť. Ysa. ii. Dies dñi exercitum sup oēm supbū t excelsum: t sup oēm arrogātē t humiliabit. ℌ ¶ Circa terciū. s. effectū curatiōis notādū q̄ hō erat supbus t īsipidus t imūdus. Jō xp̄s in terrā expuit sup oculos lutum posuit: t ut se lauaret p̄cepit. Quia igit erat īsipidus: iō in terrā expuit. Per saliuā intelligit dei sapiētia que dicit Eccl. xxiiii. Ego ex ore altissimi p̄diui. Tūc ergo xp̄s saliuā expuit q̄n diuinā sapiētiā hoī terreno īfūdit. ℬ ¶ Saliua vō aliquādo ē dulcis. aliq̄n amara. aliq̄n īsipida. ¶ Saliua dulcis est sapiā diuina que spūalia fac̄ dulcescē. ¶ Saliua amara est sapiā carnis que spūalia facit videri amara t carnalia dulcia. de ista duplici sapiētia dī Roma. viii. Qui enī sm̄ carnē sunt que carnis sunt sapiūt. que vō sm̄ sp̄m sunt que sp̄s sunt sentiūt. ¶ Saliua īsipida est sapiā mūdana. hoīes enī mūdani īsipidi sunt ita q̄ nō pōt sentire dulcedinē dei. Unde dī de eis ipsi' Joā. xiiii. quē mūdus nō pōt accipe q̄ nō videt eū nec scit eū. ¶ Scd'o q̄ hō erat supb' iō lutū sup oculos eius liniuit. Lutū linire est vilitatē humanī hoī ad memoriā reducē. t talis reductio est hoī causa humilitatis. Michee. vi. Humiliatio tua in medio tui. mediū enī p̄supponit utrūq̄ extremū. Ita dicat. causa tua humilitas erit si respicias tuā natiuitatē t vitā t mortē. Unde q̄dā interrogauit q̄ndā p̄hm dicēs. q̄d fui. q̄d sum. t q̄d ero. Ille r̄ndit. sperma fetidū. saccus stercorū. t esca vermiū. ¶ Tertio q̄ hō erat imūdus. iō p̄cepit eum lauari. q̄ enī imūdus est per peccā debet lauari ad p̄fessionis. Hiere. iiii. Laua a malitia cor tuū hierlm ut salua fias. Qui enī totus est debet ferre se mūdū. Ysa. i. Lauamini mūdi estote. Sed illi qui lauāt se in q̄dragesima t post pascha se inq̄-

nāt sunt tanq̄ canes immūdi. tanq̄ porci fetidi. tanq̄ aratores stulti. De duob' p̄mis. ii. Pet. ii. Canis reuersus ad uomitū: t sus lota in uolutabro luti. de tertio Luc. ix. Nemo mittēs manū suā ad aratrū t respiciēs retro aptus est regno dei.

¶ Eadē q̄rta feria q̄rte hebdō̃e. xl. Sermo scd's.

a Biit ergo t lauit t uenit videns. Ubi aliq̄s cecus. i. peccōr sic spūaliť illuminat' tria sunt signa. ¶ Unus est q̄ recte uadit t recte incedit. iō dī. abiit ergo. ¶ Scd's est q̄ oēs maculas l3 minimas in se p̄pēdit: t eas abluit. iō sequit. t lauit. ¶ Tertiū est q̄ clare videt oīa t cognoscit. t hoc est quod sequit. Et uenit videns. ℬ ¶ Circa p̄mū notādū q̄ quilibet talis qui est spūaliť illuminat' debet ire recte nō distorte. Ysa. xxvi. Semita iusti recta est. t rect' callis ei' ad ambulādū. Qui vō aliq̄ distorte incedit uel in via errat p̄fecte illuminat' nō est. iō monet aplūs Heb. xii. Rectos gressus facite pedib' ūris ut nō claudicās q̄s erret magis aūt sanet. ℬ Uideam' ergo qui sint illi qui uadūt per viā rectā. t q̄ uadūt per viā distortā. ¶ Primo ergo per viam rectā uadūt paupes xp̄i. per viā distortā uadūt auari. Est enī rectū cui' mediū nō discrepat a suis extremis. quilibet hō hēt duo extrema. s. natiuitatē t mortē. inter hec duo extrema ē vnū mediū. s. vita. Tūc igit hō recte incedit quādo suum mediū. i. vita nō discrepat a suis extremis. i. a natiuitate t morte. Natiuitas igit hoīs t mors sunt cum paupertate: q̄ hō nudus nascit t nudus moritur. Job. i. Nudus egressus sum de utero matris mee t nudus reuertar illuc. Qm̄ igit mediū hoīs. i. vita est cū paupertate: tūc est vita recta: q̄ mediū cum cōcordat cū extremis. tales sunt de q̄bus dicit Math. v. Beati paupes spiritu quoniā ipsorū est regnū celorū. sed si aliq̄s hēt natiuitatē paupem t mortē paupem t vult habere vitā locupletē: tūc nō uadit viā rectā: q̄ suū mediū discordat a suis extremis: de talibus dicit Math. xix. Facilius est camelū per foramē acus trāsire q̄ diuitē intrare in regno celorū. Camelus est in principio t in fine depressus: t in medio gibbosus: t signat auarū qui in natiuitate t in morte est mēdicus t in vita vult esse diuitiis farci' t' ¶ Scd'o per viā rectā uadūt humiles t mansueti. per viā aūt distortā uadūt supbi. homo enī viliter t despecte nascit t morit. q̄ndo aliq̄s habet vitā despectā t abiectā ppter deū. i. humilem. tūc uadit per viā rectā q̄ suū mediū p̄cordat cū suis extremis. De talibus dicit Bernar. Uide vnde uenis t erubesce. ubi sis t ingemisce. quo uadis t cōtremisce. q̄ndo enim habet natiuitatē t mortem despectā t vult habere vitam elatam: tunc nō

uadit per viā rectā. Eccl. x. Quid superbis terra et cinis. q. d. mirū est cū sis terra. i. de terra in uētre formatꝰ: et iterū in terrā seu cinerē sis redigēdus et tū in vita vis eē elatus. ¶ Tertio per viā rectam uadūt hoīes qui sunt in mūdo mortificati. per viam aūt distortā uadūt deliciosi et dissoluti. homo enī cū fletu nascit et cū dolore et fletu morit. Sancti igit viri qui hīt vitā suā cū luctu uadūt per viam rectā. de qbꝰ dr Mat. v. Bti qui lugēt qm̄ ipsi consolabunt. Qui ꝟo qo hēt natiuitatē et mortē flebilem: et vult hēre vitā risibilē. nō uadit viā rectā. de talibꝰ dr Job. xxi. Tenēt timpanū et cytharā: et gaudēt ad sonitū buccine. ducūt in bonis dies suos. et in pūcto ad īfernū descēdūt. C ¶ Scōm signū ꝙ qs sit illuminatꝰ est qm̄ maculas etiā minimas in se aduertit et eas abluit. quāto enī quis illuminatꝰ et magis sanctꝰ fuerit. tāto magis oēs maculas etiā minimas citius dephēdit. sicut pōt ostēdi per tria exēpla quoꝝ duo pma ponit Chry. ¶ Unū est qr in loco pulchro et mūdo modice immūditie statī apparet. In loco aūt imūdo etiam magne imūdicie nō apparēt. ¶ Scōm est. qr in ueste alba modica macula statī videt. in ueste autē nigra etiā magne macule nō vident. ¶ Tertiū est qr in aere radio solari pfuso minuti pulueres cōspiciunt. in aere ꝟo nō radiato nō ɔspiciunt. sed parū pdest maculas recognoscē et eas nō lauare. et iō signāter dicit. abiit et lauit. Qui aūt maculas vult lauare debet ad similitudinē mulieris in speculo respicē et maculas que sūt in facie eiꝰ abluē. Unū dr Exo. xxxviii. Fecit labiū eneū cū basi sua de speculo mulierū etc. Dicitur in histo. scol. ꝙ labiū eneū erat uas lauatoriū: et in circuitu labii supremi erāt specula mulierū in qbꝰ sacerdos posset vidē si quas maculas in facie hēret et eas lauare posset. et sic mūdus ad sacrificādū deo accederet. Per illud speculū intelligimus xp̄m incarnatū. Speculū enī fit de vitro et plumbo. neqꝫ enī vitrū per se neqꝫ plūbū per se pōt facē speculū sed utrūqꝫ ɔiunctū seu cōmixtū. vitrū enī est lucidū. plumbū ꝟo hēt colorē terreū. Per vitrū enī intelligit diuina natura. per plūbū ꝟo humana natura. hō enī nō poterat speculari in diuina natura ppter suā imēsam claritatē. i. Timo. vi. Lucē habitat inaccessibilē quā nullus hoīum vidit sed nec videre pōt. nec in natura hūana ppter suā impuritatē. Prouer. xx. Quis pōt dicē mūdum est cor meū: purus sum a petō. ideo ɔiunctū est vitrū diuinitatis cū plūbo nře humanitatis. et sic vnū speculū est effectū. qr ipe est uerus deus et uerus hō. D In hoc igit speculo oēs maculas possumus speculari et eas per aquā i. ɔfessionē mūdare et lauare possumus. superbus ibi speculabit deformitatem sue superbie. qr ibi videbit magnā humilitatē. Mat. xi. Discite a me qr mitis sum et humilis corde. Auarus ibi speculabit sue auaritie et cupiditatis deformitatē. qr ibi videbit magnā paupertatem ii. Cor. viii. Scitis grām dñi nostri iesu xp̄i: qui cū diues eēt pro nobis egenus factus est. Gulosus ibi speculabit deformitatē sue uoracitatis. qr ibi videbit magnā sobrietatē. qr qdraginta dieb et qdraginta noctibus ieiunauit. et nunqꝫ carnes legit comedisse nisi de agno paschali ppter preceptū legis. E ¶ Tertiū signū est ꝙ petōr sit illuminatꝰ qm̄ clare videt et cognoscit. Ista aūt cognitio in duobꝰ ɔsistit. ¶ Primo in cognoscēdo seipm. Unū in libro soliloquiorū dicit Aug. Ora qꝫ breuius petos. Et respōdet Aug. deꝰ semp nouerim te et nouerim me oratū esse. ¶ Scōo ista cognitio est in cognoscēdo deū in pñti: et suā potentiā et suā bonitatē. cognitio aūt potētie generat in nobis timorē qui timor facit nos recedē a malo. sm illud Prouer. xv. Per timorē aūt dñi declinat ois hō a malo. cognitio bonitatis generat in nob amorē. qui qdē amor inducit nos ad bonū. qr sic dicit Greg. Nō est amor dei ociosus. opatur enī magna si est. si aūt opari negligit amor nō est. Cognitio aūt nostri generat in nobis hūilitatē. iuxta illud Mich. vi. Humiliatio tua in medio tui. humilitas aūt est custos oium ꝟtutū. qr sicut dic Grego. Qui ceteras ꝟtutes sine hūilitate ɔgregat qsi puluerē in uentū portat. Et sic patet ꝙ hec duplex cognitio. s. dei et nostri est causa totiꝰ nře salutis: nā cognitio potētie dei generat timorē qui facit vitare malū. Cognitio bonitatis dei generat amorē qui facit operari bonū. Cognitio autē nostri generat humilitatem que nos cōseruat in vitatione mali et operatione boni.

¶ Feria quinta quarte hebdomade quadragesime Sermo primus.

i Bat iesus in ciuitatem que uocatur naym: et ibāt discipuli eius cum eo: et turba copiosa plebis. Cū aūt appropinquaret porte ciuitatis: ecce defūctꝰ efferebat filius unicus mris sue. Luce. vii. Quia historia huius euāgelii satis est plana. iō ad moralia trāseamus. De isto igit adolescēte quattuor dicunt. s. ¶ ꝙ erat mortuꝰ. ¶ ꝙ extra domū iā erat delatꝰ. ¶ ꝙ portabat sepeliēdus. ¶ et ꝙ plāgētiū multitudine erat uallatꝰ. iō merito per ipm intelligi pōt petōr in mortali posit. ¶ Primo ergo erat mortuꝰ. petōr aūt assimilat mortuo. qr ad litter mortuū est fetidum frigidus et ponderosus. A Est aūt ɔscia petoris fetida triplici de causa. ¶ Primo quia est larua diaboli qꝫ libēter hītat in loco fetido et imūdo. Unū demones nō petierūt mitti i colūbas: qr nō amāt simplicitatē. neqꝫ in turtures: qr nō diligūt castitatē. nec in agnos siue in oues: qr nō diligūt inocētiā sꝫ i porcos: qr amāt imūditiā. vñ dr Job. xl. qr ipse diabolus hītat in locis humētibꝰ. i. lutosis et fetentibꝰ. ¶ Scōo est eiꝰ ɔscia fetida: qr sentit petī eo ꝙ spurcitie oium petōꝝ hic sūt ibi. Ysa. xxxiiii. ibi cubabit lamia. qm̄tū ad petm̄ luxurie que dr hīe pedes eqnos et cetera feminea. ibi hēt foueā ericius. qm̄tū ad petm̄ superbie: qr superbi semp se pūgūt. ibi ɔgregati sunt milui alter ad alterū. qm̄tū ad petm̄ rapacitatis et auaritie. ¶ Tertio est eius ɔscia fetida: qr mortua est sine vita dei. aīa qdē a qua recessit deus est mortua. eiꝰ sepulchrū est corpꝰ ppriū qd qꝫuis videat a foris speciosū: tū intꝰ est spurcitia plenū. Mat. xxiii. Ue uobis scribe et pharisei hypocrite qui siles estis sepulchris dealbatis que a foris apparēt hoībꝰ speciosa: intꝰ aūt sūt plena ossibꝰ mortuoꝝ et oī spurcitia. ¶ Secūdo petōr est frigidus eo ꝙ est sine igne amoris diui. amor qppe dei est ignis. Lu. xii. Ignē ueni mittē in terrā etc. Chrys. Qui nō hēt ignē amoris dei in hyeme est. et si fuerit i media estate. iō dñs monet ut rogemꝰ deū ne in tali hyeme moriamur dicēs Mat. xxiiii. Orate ut nō fiat fuga uřa ihyeme uel sabbo. ue aūt pregnātibꝰ et nutriētibꝰ illis diebꝰ. B Fuga aūt in hoc loco est mors: qr tūc aīa fugat a deo ut rōnē sibi reddat. ab angelo pso ut ɔtra ipam testimoniū phibeat. a diabolo: ut ipam ad tartara rapiat. a prope scelē ut ɔtra ipam accusationē ppōat. corpꝰ etiā a vmibꝰ fugat ut ipm comedāt. diuitie fugant a parētibꝰ ut ipas diripiāt. orādū est ergo ne fuga nřa i. mors nřa fiat in hyeme uel sabbo. Illi moriunt in hyeme qui moriunt sine igne amoris diui. Illi in sabbo qui moriunt ocio et tpore opis boni. Orādū est ne moriamur pgnātes uel nutrientes. illi moriūtur pregnātes qui bona pposita que cōceperūt nō compleuerūt. illi nutrientes moriunt qui peccāt sub spe lōgioris vite uel sub spe diuine uenie et usqꝫ ad mortē deducūt. C ¶ Tertio peccator est pōderosus. nihil enī est pōderosius petō qd patet qr dīa hēt imensam fortitudinē. Job. xl. Si fortitudo qrit robustissimꝰ est. celū hēt firmissimā soliditatē. Job xxxvii. Tu forsitā cū illo fabricatꝰ es celos qui solidissimi qsi ere ellusi sūt. tertio terra hēt soliditatē. Eccles. i. Terra aūt in eternū stat. et tū petm̄ ita pōderosū est ꝙ nec deꝰ ipm pōt portare. Hiere. xxiii. Si dixerint qd est onus dñi. dices ad eos. uos estis onus piciā qppe uos. loqꝫtur dñs ad similitudinē illiꝰ qui portat onus graue qd sibi pōderat qꝫ ipm pcit. Ysa. xliii. Prebuisti mihi laborē in iniqtatibꝰ tuis. nec celū potuit ipm sustinē: sicut patet in lucifero cuiꝰ superbia sic fuit pōderosa ꝙ celū fregit et ipe subito cecidit. Lu. x. Uidebā sathan sicut fulgur de celo cadētē. nec terra ipm potuit tolerare. sicut patet Nume. xvi. in dathan et abiron: qr terra sub eoꝝ pedibꝰ rupta fuit et eos viuos deuorauit. ecce ꝙ tā pōderosum est peccatū ꝙ pre sui pōderositate deū pmit: celū frangit et terrā scindit. D ¶ Scōo iste mortuus extra portā erat delatus. Ubi notādū ꝙ xp̄s tres mortuos suscitauit. Unū in domo. s. filiā pncipis archisynagogi. ut dr Mat. ix. Aliū extra domū. sicut dr hic. Aliū sepultū et fetidū in monumēto. sicut lazarū. Job. xi. E Quid aūt ista significent dicit Aug. in liꝰ de smone dñi in mōte. peti sūt tres differētie. in corde. in facto. et in ɔsuetudie. ¶ Una est qn̄ in domo qn̄. s. ɔsentit libidini. ¶ Alia iā plata qn̄ extra domū eꝫ in factū pcessit consensus. ¶ Tertia cū ɔsuetudie mala tanqꝫ mole terrena pmit aīas qsi in sepulchro iā fetēs. tūc igit petōr est mortuꝰ in domo: qn̄ est in ɔsensu peti. tūc est extra domū qn̄ pcedit ad opꝰ peti. tūc mole pmit et fetet qn̄ est in ɔsuetudine peti. Quā igit dñs suscitat et reuocat aliquos a ɔsensu peti hoc est magnū. qn̄ ab ope: hoc maius. qn̄ ꝟo suscitat a cōsuetudine: hoc est maximū. Sed notandū ꝙ filia archisynagogi fuit suscitata exceta multitudine. puer centurionis corā multitudine. et lazarus etiā corā multitudine et ea flēte. nam flebat martha. flebat maria magdalena. flebat xp̄s. flebant iudei. Per puellā igit in domo suscitatā intelligit petōr occultus qui deū offendit. ideo debet facere penitentiā in occulto ut deū placet. Per puerū extra domū intelligit petōr manifestus qui deū offendit et primū scandalizauit. ideo debet facere penitētiā manifestā ut deū placet et primū edificet. Per lazarū qtriduanū intelligit petōr ɔsuetudinarius qui deū offendit et primū scandalizauit et a deo se nimis elōgauit. ideo debet facē penitētiā manifestā et acquirē sibi sanctoꝝ viroꝝ suffragia. et sic placet deū edificet primū: et paulatim possit appropinquare ad deum. F ¶ Tertio iste mortuus portabat sepeliendus: sic et peccator est sepeliendus in inferno. Iuxta illud Luce. xvi. Mortuus est diues et sepultus est in inferno. Portitores autē eius ad sepulturā infernalē sm Ambrosiū super Lucam sunt quatuor specialia vicia. Quidam deportant a terra per appetitū temporaliū sicut auari. Alii ab aqua per appetitū deliciarū sicut luxuriosi. Alii ab aere per appetitū ambitionū sicut superbi. Alii ab igne per irā et odiū sicut iracūdi. G ¶ Quarto iste mortuus plāgentium multitudine fuit uallatus.

uadit per viã rectã. Eccl.x. Quid supbis terra ⁊
cinis.q.d.mirũ est cũ sis terra.i.de terra in uẽre
femĩe ⁊ redis in terrã seu cinerẽ sis religiõdus
⁊ tñ in vita vis eẽ elatus. ¶ Tertio per viã rectam
uadũt hoĩes qui sunt in mũdo mortificati. per vi
am aũt distortã uadũt delitiosi ⁊ dissoluti. homo
eni3 cũ fletu nascit ⁊ cũ dolore ⁊ fletu morit. Sã
cti igit viri qui hñt vitã suã cũ luctu uadũt per vi
am rectã. de qb⁹ dĩ Mat.v. Bti qui lugẽt qm̃ ipsi
cõsolabunt. Qui vo qs hẽt natiuitatẽ ⁊ mortẽ flebi
lem: ⁊ vult hẽre vitã risibilẽ. nõ uadit viã rectã. de
talib⁹ dĩ Job.xxi. Tenẽt timpanũ ⁊ cytharã ⁊
gaudẽt ad sonitũ buccine. ducũt in bonis dies su
os. ⁊ in pũcto ad infernũ descẽdũt. C ¶ Scdm
signũ q qs sit illuminat⁹ est qm̃ maculas etiã mi
nimas in se aduertit ⁊ eas abluit. quãto eni3 quis
illuminati⁹ ⁊ magis sanct⁹ fuerit. tãto magis oẽs
maculas etiã minimas citius deprehẽdit. sicut põt
ostẽdi per tria exẽpla quorũ duo pma ponit Chry.
¶ Unũ est q in loco pulchro ⁊ mũdo modice im
mũdicie statim apparẽt. In loco aũt imũdo etiam
magne imũdicie nõ apparẽt. ¶ Scdm est. q in ue
ste alba modica macula statim videt. in ueste autẽ
nigra etiã magne macule nõ vident. ¶ Tertiũ est
q in aere radio solari pfuso minuti pulueres cõ
spiciunt. in aere vo nõ radiato nõ cõspiciunt. sed
parũ pdest maculas recognoscẽ ⁊ eas nõ lauare.
⁊ iõ signãter dicit. abijt ⁊ lauit. Qui aũt maculas
vult lauare debet ad similitudinẽ mulieris in spe
culo respicẽ ⁊ maculas que sũt in facie ei⁹ abluẽ.
Unde dĩ Exo.xxxviij. Fecit labrũ eneũ cũ basi sua
de speculo mulierũ ⁊c. Dicitur in histo.sco. q la
brũ eneũ erat uas lauatoriũ: ⁊ in circuitu labij su
pterni erãt specula mulierũ in qb⁹ sacerdos posset
vidẽ si quas maculas in facie hẽret ⁊ eas lauare
posset. ⁊ sic mũdus ad sacrificãdũ deo accederet.
Per illud speculũ intelligimus xpm incarnatũ.
Speculũ eni3 fit de vitro ⁊ plumbo. neq eni3 vi
trũ per se neq plũbum per se põt facẽ speculũ sed
utrũq cõiunctũ seu cõmixtũ. vitrũ eni3 est lucidũ.
plumbũ vo hẽt colorẽ terreũ. Per vitrũ eni3 intel
ligit diuina natura. per plũbum vo humana natu
ra. hõ eni3 nõ poterat speculari in diuina natura
pter suã imẽsam claritatẽ. i. Timo.vi. Lucẽ ha
bitat inaccessibilẽ quã nullus hoĩu3 vidit sed nec
videre põt. nec in natura hũana pter suã impu
ritatẽ. Prouer.xx. Quis põt dicẽ mũdum est cor
meũ: purus sum a pctõ. ideo cõiunctũ est vitrũ di
uinitatis cũ plũbo nr̃e humanitatis. ⁊ sic verũ spe
culũ est effectũ. q xps est uerus deus ⁊ uerus hõ.
D In hoc igit speculo oẽs maculas possumus
speculari ⁊ eas per aquã. i. cõfessionẽ mũdare ⁊ la
uare possumus. supbus ibi speculabit deformita
tem sue supbie. q ibi videbit magnã humilitatẽ.
Mat.xi. Discite a me q mitis sum ⁊ humilis cor
de. Auarus ibi speculabit sue auaritie ⁊ cupidita
tis deformitatẽ. q ibi videbit magnã paupertatem
ij. Cor.viij. Scitis grãm dñi nostri iesu xpi: qui
cũ diues eẽt pro nobis egenus factus est. Gulo
sus ibi speculabit deformitatẽ sue uoracitatis. q
ibi videbit magnã sobrietatẽ. q qdraginta dieb⁹
⁊ qdraginta noctibus ieiunauit. ⁊ nunq carnes
legit comedisse nisi de agno paschali pter prece
ptũ legis. E ¶ Tertiũ signũ est q pctõr sit il
luminat⁹ qm̃ clare videt ⁊ cognoscit. Ista aũt co
gnitio in duob⁹ cõsistit. ¶ Primo in cognoscẽdo
seipm. Unde in libro soliloquiorũ dicit Aug⁹. Ora
q breuius potes. Et respõdet Aug. de⁹ semp no
uerim te ⁊ nouerim me oratũ esse. ¶ Scdo ista co
gnitio est in cognoscẽdo deũ in pñti: ⁊ suã poten
tiã ⁊ suã bonitatẽ. cognitio aũt potẽtie generat in
nobis timorẽ qui timor facit nos recedẽ a malo.
fm illud Prouer.xv. Per timorẽ aũt dñi declinat
ois hõ a malo. cognitio bonitatis generat in nob
amorẽ. qui qdẽ amor inducit nos ad bonũ. q sic
dicit Greg. Nõ est amor dei ociosus. opatur eni3
magna si est. si aũt opari negligit amor nõ est. Co
gnitio aũt nostri generat in nobis hũilitatẽ. iuxta
illud Mich.vi. Humiliatio tua in medio tui. hu
militas aũt est custos oĩu3 vtutũ. q sicut dicit Gre
go. Qui ceteras vtutes sine hũilitate cõgregat qm̃
puluerẽ in uentũ portat. Et sic patet q hec duplex
cognitio. s. dei ⁊ nostri est causa toti⁹ nr̃e salutis.
nã cognitio potẽtie dei generat timorẽ qui facit vi
tare malũ. Cognitio bonitatis dei generat amorẽ
qui facit operari bonũ. Cognitio autẽ nostri ge
nerat humilitatem que nos cõseruat in vitatione
mali ⁊ operatione boni.

¶ Feria quinta quarte hebdomade quadragesi
me Sermo primus.

i Ibat iesus in ciuitatem que uocatur
naym: ⁊ ibãt discipuli eius cum
eo: ⁊ turba copiosa plebis. Cũ aũt appro
pinqret porte ciuitatis: ecce defunct⁹ efferebat fili⁹
vnicus mrĩs sue. Luce.vij. Quia historia huius
euãgelij satis est plana. iõ ad moralia trãseamus.
De isto igit adolescẽte quatuor dicunt. ¶ q erat
mortu⁹. ¶ q extra domũ iam erat delat⁹. ¶ q porta
bat sepeliẽdus. ¶ ⁊ q plãgentium multitudine erat
uallat⁹. iõ merito per ipm intelligi põt pctõr in mor
tali posit⁹. ¶ Primo ergo erat mortu⁹. pctõr aũt
assimilat mortuo. q ad instar mortui est fetidus: fri
gidus: ⁊ ponderosus. A Est aũt cõscia pctõris
fetida triplici de causa. ¶ Primo quia est latrina

diaboli q libẽter habitat in loco fetido ⁊ imũdo. Unde
demones nõ petierũt mitti i columbas: q nõ amãt
simplicitatẽ. neq in turtures: q nõ diligũt castita
tẽ. nec in agnos siue in oues: q nõ diligũt innocẽtiã
s3 i porcos: q amãt imũditiã. vñ dĩ Job.xl. q ipse
diabolus habitat in locis humẽtib⁹. i. lutosis ⁊ fetẽ
tib⁹. ¶ Scdo est ei⁹ cõscia fetida: q sentia pcti eo q
spurcitie oĩu3 pctõ4 hic sũt ibi. Ysa.xxxiiij. ibi cuba
bit lamia. qñtũ ad pctm luxurie que dĩ hic pedes
equos ⁊ cetera feminea. ibi hẽt foueã ericius. qñtũ
ad pctm supbie: q supbi semp se pũgũt. ibi cõgre
gati sunt milui alter ad alterũ. qñtũ ad pctm rapa
citatis ⁊ auaritie. ¶ Tertio est eius cõscia fetida: q
mortua est sine vita dei. aĩa qdẽ a qua recessit deus
est mortua. ei⁹ sepulchrũ est corp⁹ pprium qđ qñuis
videat a foris speciosũ; tñ int⁹ est spurcitia plenũ.
Mat.xxiij. Ue uobis scribe ⁊ pharisei hypocrite
qui similes estis sepulchris dealbatis que a foris ap
parẽt hoib⁹ speciosa: int⁹ aũt sũt plena ossib⁹ mor
tuo4 ⁊ oĩ spurcitia. ¶ Secũdo pctõr est frigidus
eo q est sine igne amoris diui. amor qppe dei est
ignis. Lu.xij. Ignẽ ueni mittẽ in terrã ⁊c. Chrys.
Qui nõ hẽt ignẽ amoris dei in hyeme est. ⁊ si fue
rit i media estate. iõ dñs monet ut rogem⁹ deũ ne
in tali hyeme moriamur dicẽs Mat.xxiiij. Orate
ut nõ fiat fuga uña i hyeme uel sabbo. ue aũt pre
gnãtib⁹ ⁊ nutriẽtib⁹ illis dieb⁹. B Fuga aũt in
hoc loco est mors: q tũc aĩa fugat a deo ut rõnẽ si
bi reddat. ab angelo pprio ut cõtra ipam testimoniũ
phibeat. a diabolo: ut ipam ad tartara rapiat. a pro
prio scelẽ ut cõtra ipam accusationẽ ppõat. corp⁹ etiã
a vmib⁹ fugat ut ipm comedat. diuitie fugant a pa
rẽtib⁹ ut ipas diripiãt. orãdũ est ergo ne fuga nr̃a
i. mors nr̃a fiat in hyeme uel sabbo. Illi moriunt
in hyeme qui moriunt sine igne amoris diui. Il
li in sabbo qui moriunt ocio ⁊ torpore opis boni.
Orãdũ est ne moriamur pgnãtes uel nutrientes.
illi moriũtur pregnãtes qui bona pposita que cõ
ceperũt nõ compleuerũt. illi nutrientes moriunt
qui peccãt sub spe lõgioris vite uel sub spe diuine
uenie ⁊ usq ad mortẽ deducũt. C ¶ Tertio pec
cator est põderosus. nihil eni est põderosius pctõ
qđ patet q dñs hẽt imensam fortitudinẽ. Job.ix.
Si fortitudo qrit robustissim⁹ est. celũ hẽt firmissi
mã soliditatẽ. Job.xxxvij. Tu forsitã cũ illo fabri
cat⁹ es celos qui solidissimi qm̃ ere efusi sũt. tertio
terra hẽt soliditatẽ. Eccl̃s.i. Terra aũt in eternũ
stat. ⁊ tñ pctm ita põderosum est q nec de⁹ ipm põt
portare. Hiere.xxiij. Si dixerint qđ est onus dñi.
dices ad eos. uos estis onus piciã qppe uos. loq
tur dñs ad similitudinẽ illi⁹ qui portat onus graue
qđ itm põderat q ipm pijcit. Ysa.xliij. Prebuisti
mihi laborẽ in iniqtatib⁹ tuis. nec celũ potuit ipm
sustinẽ: sicut patet in lucifero cui⁹ supbia sic fuit
põderosa q celũ fregit ⁊ ipe subito cecidit. Lu.x.
Uidebã sathan sicut fulgur de celo cadẽtẽ. nec ter
ra ipm potuit tolerare. sicut patet Nume.xvi. in da
than ⁊ abiron: q terra sub eo4 pedib⁹ rupta fuit ⁊
eos viuos deuorauit. ecce q tã põderosum est pc
catũ q pre sui põderositate deũ pmit: celũ frangit
⁊ terrã scindit. D ¶ Scdo iste mortuus extra
portã erat delatus. Ubi notãdũ q xps tres mortu
os suscitauit. Unũ in domo. s. filiã pncipis archi
synagogi. ut dĩ Mat.ix. Aliũ extra domũ. sicut dĩ
hic. Aliũ sepultũ ⁊ fetidũ in monumẽto. sicut la
zarũ. Job.xi. E Quid aũt ista significent dicit
Aug. in li⁹ de sermone dñi in mõte pctĩ sunt tres
differẽtie. in corde. in facto. ⁊ in cõsuetudie. ¶ Una
est qñ in domo qm̃. s. cõsentit libidini. ¶ Alia iã pla
ta qñ extra domũ cu3 in factũ pcessit consensus.
¶ Tertia cũ cõsuetudie mala tanq mole terrena p
mit alus qñ in sepulchro iã fetẽs. tũc igit pctõr est
mortu⁹ in domo: qñ est in cõsensu pcti. tũc est extra
domũ qñ pcedit ad op⁹ pcti. tũc mole pmit ⁊ fe
tet qñ est in cõsuetudine pcti. Qñ igit dñs suscitat
⁊ reuocat aliquos a cõsensu pcti hoc est magnũ. qñ
ab ope: hoc maius. qñ vo suscitat a cõsuetudine:
hoc est maximũ. Sed notandũ q filia archisyna
gogi fuit suscitata eiecta multitudine. puer centu
rionis corã multitudine. ⁊ lazarus etiã corã mul
titudine ⁊ ea flẽte. nam fleuit martha. fleuit maria
magdalena. fleuit xps. fleuerũt iudei. Per puellã
igit in domo suscitatã intelligit pctõr occultus qui
deũ offendit. ideo debet facere penitentiã in occul
to ut deũ placet. Per puerũ extra domũ intelligit
pctõr manifestus qui deũ offendit ⁊ primũ scan
dalizauit. ideo debet facere penitẽtiã manifestã ut
deũ placet ⁊ primũ edificet. Per lazarũ qtriduã
nũ intelligit pctõr cõsuetudinarius qui deũ offen
dit ⁊ primũ scandalizauit ⁊ a deo se nimis elõga
uit. ideo debet facẽ penitẽtiã manifestã ⁊ acquirẽ
sibi sancto4 viro4 suffragia. ⁊ sic placet deũ edifi
cet primũ: ⁊ paulatim possit appropinquare ad
deum. F ¶ Tertio iste mortuus portabat sepe
liendus: sic ⁊ peccator est sepeliendus in inferno.
Iuxta illud Luce.xvi. Mortuus est diues ⁊ sepul
tus est in inferno. Portitores autẽ eius ad sepul
turã infernalem fm Ambrosiũ super Lucam sunt
quatuor specialia dicta. Quidam deportant a ter
ra per appetitũ terrenorũ: sicut auari. Alii ab aqua
per appetitũ deliciarũ sicut luxuriosi. Alii ab aere
per appetitũ ambitionũ: sicut supbi. Alii ab igne
per irã ⁊ odiu3 sicut iracũdi. G ¶ Quarto iste
mortuus plãgẽtium multitudine fuit uallatus.

Per qd̄ dat̄ intelligi q̄ peccō debet a multis plangi seu fleri. ¶ Primo enim flet̄ a deo. Michee. vii. Ue mihi q̄ factus sum sicut qui colligit racemos vindemie in autumno. plorat enī ipse q̄ diabolus colligit oēs vuas magnas .i. alias oēs magnas z ipse vir pōt p̄ se puas. Ysa .i. Heu consolabor sup hostes meos z vindicabor de inimicis meis. Sic more pij p̄ris eos li inimicos plangit z percutit. ¶ Secūdo plangit̄ ab angelis. sicut enī gaudēt de cōuersione peccōꝶ. iuxta illud Luc. xv. Gaudiū est angelis sup vno peccōre pniām agēte zc. sic dolēt z plorāt de eoꝶ p̄uaricatione. Ysa. xxxiij. Ecce videntes clamabūt angeli pacis amare flebūt. ¶ Tercio plorādus est a seipso. Hiere. vi. Luctū vnigeniti fac tibi plāctū amarū. Itē Michee .i. Facias tibi planctū velut draconū z luctū q̄si strutionum. Mulier amarissime plorat q̄n vnigenitū suū amittit. draco plangit q̄n elephas caput suū cōterit. strutio vlulat q̄n oua sua pdit. sic peccō debet flere q̄n diabolus aīaz suā vnigenitā occidit. q: caput suū i. xp̄m abstulit. z q: oīa merita sua eaz pdere fecit. ¶ Quarto flendus est a quolibet christiano. Aug. Sūt ne in te o xp̄iane viscera misericordie qui plāgis corp⁹ a quo recessit aīa: z nō plāgis aīaz a qua recessit deus. Eccli. xxij. Sup mortuū plora. defecit enī lux eius. sup fatuū plora: defecit enī sensus. modicuz plora sup mortuū: q̄m requieuit. neq̄ssimi enī neq̄ssima vita. sup mortē fatui. luctus mortui septē dies. fatui aūt z impij oēs dies vite illorum. D Ergo hic vbi habet̄ q̄ tres sunt plorandi .s. mortu⁹. iō dicit. sup mortuū plora zc. fatuus. iō dicit z sup fatuū plora. z hō impius siue neq̄ssimus iō subiūgit. neq̄ssimi neq̄ssima vita. sup mortē fatui: ac si diceret. fatu⁹ est peior q̄ mortuus. sed adhuc hō neq̄ssim⁹ siue impius peior est q̄ fatu⁹. Isti igit̄ tres sūt plorādi .s. mortu⁹: fatu⁹: z impi⁹. sed differēter: q: mortu⁹ est plorādus pūo tp̄e. fatu⁹ vero est plorādus oī tp̄e vite sue. impi⁹ aūt flēdus est z in tota vita sua z post mortē suā. Vñ sbdit. luct⁹ mortui septē dies. fatui aūt z impij oēs dies vite illoꝝ.

¶ Eadem quinta feria quarte hebdomade quadragesime Sermo secundus.

Et hec vidua erat zc. Ista vidua multū flebat ex eo q̄ vnicū filiū suū pdiderat. Et iste dolor generabat̄ in ea ex q̄tuor causis .s. ¶ ex eo q̄ erat mulier. ¶ ex eo q̄ erat mr̄. ¶ ex eo q̄ erat vidua. ¶ z ex eo q̄ erat fili⁹ vnicus. A ¶ Primo q̄dem generabat̄ in ea dolor ex eo q̄ erat mulier. naturaliter enī mulieres patiunt̄ magis z cōpatiunt̄ q̄ viri. ex eo q̄ hūt aīum magis mollē. vnde mulier dī q̄si mollier. z hoc ideo q: sm̄ pħm. in oī genere aīaliū femīe sunt molliores q̄ viri preter vrsam z leopardā. Vnde q̄n inuenit̄ aliqua mulier seuera pōt vocari vrsa vel leoparda. Mulier enim naturalr̄ est frigida. z iō naturaliter est magis passibilis. vir aūt siccus z calidus naturaliter. z iō nō sic de facili pati⁹ nec cōpatit̄. iō de filij morte vel eius aduersitate mater magis dolet q̄ pater ex eo q̄ est magis mollis z passibilis. In filij aūt honore ac sublimitate p̄r plus naturaliter gaudet q̄ mater. q: est magis magnanim⁹. Istud apte insinuat̄ Prouer. x. Filius sapiēs letificat patrem. filius stultus mestitia est matris sue. ¶ Secundo causabat̄ in ea dolor ex eo q̄ mr̄ erat. naturaliter eniz plus mater filiū diligit q̄ p̄r. z iō magis dolet de morte eius. de amissione enim rei quā magis diligimus magis dolem⁹. B Quare aūt mr̄ plus diligit filiū q̄ p̄r tres sunt cause. ¶ Prima est: q: illō circa qd̄ plus laboramus: plus diligimus. Mater aūt plus laborat q̄ p̄r circa filios: z i portādo q̄ in pturiēdo: q̄ etiā in educando. Thobie. iiij. Memor eniz eē debes que z q̄nta pericula passa sit pp̄ter te mr̄ tua in utero suo. ¶ Secūda causa est: q: illā rē plus diligimus quā certitudinaliter magis n̄raz eē scim⁹. Mater aūt pro certo scit q̄ filiū de se generauit. Pat̄ aūt si credit: tñ cert⁹ nō est. Vñ iudas dixit beniamin Gen. xliiij. Ipsuz eniz solū hēt mr̄ sua. Nō eniz ausus fuit dicere ipsuz solū hēt p̄r suus: q: sciebat q̄ p̄r certus nō erat. ¶ Tertia causa: q: illā rē plus diligimus in quā plus iuris nos hēre scimus. Mater aūt hēt maius ius in corpe filij q̄ p̄r: q: sm̄ pħm. plus est ibi de substātia mr̄is q̄ p̄ris. ¶ Tertio causabat̄ iste dolor ex eo q̄ erat vidua. Nam vidue sepe decipiunt̄: q: sunt sine viro cōsiliatore. Iō dī Marci xij. Deuorāt domos viduarū sub obtentu prolixe orōnis. Sepe etiā molestant̄: q: sunt sine viro defensore. Iō dī Ysa .i. Defendite viduā. Sūt etiaz sepe in tristitia: q: sunt sine viro cōsolatore. Et iō graue peccm̄ est ꝯtristatas iterū cōtristare. Hiere. xxij. Viduā nolite cōtristare. Job. xxix. Cor vidue cōsolat⁹ sum. Jaco .i. Religio mūda z imaculata apud deū patrē hec est: visitare pupillos z viduas in tribulatione. Nā igit̄ vidue filios amittūt multū dolēt: q: remāserāt ei loco viri ꝯsiliatoris: defensoris: z cōsolatoris. ¶ Quarto causabat̄ in ea iste dolor ex eo q̄ erat vnic⁹. Si enim alios filios habuisset: sup eos ꝯsolata fuisset. Et iō amissio vnigeniti est nimiuz dolorosa. Vñ scriptura q̄n vult exprimē aliquē luctū nimis dolorosum assimilat ipsū luctui vnigeniti. C ¶ Tres enī sūt luct⁹ dolorosi. ¶ Vn⁹ est in p̄nti mūdo quo peccō lugē debet de eo q̄ deū offendit. Et iste luct⁹ assimilat̄ luctui vnigēiti. Hiere. vj. Luctū vnigēiti fac tibi plāctū amarū. ¶ Secūs erit i iudicio: q̄n peccōres xp̄m videbūt i carne hūana cū stigmatib⁹ vulneꝝ que p ipsis ptulit. z iste luct⁹ assimilabit̄ luctui vnigeniti. Zacha. xij. Aspiciēt ad me quē ꝯfixerūt z plāgent plāctu magno q̄si sup vnigenitū: z dolebūt sup eū q̄si doleri solet in morte vnigeniti. ¶ Terti⁹ luct⁹ erit in iferno ubi nō erit aliq̄ lux: sed tenebre perpetue. Ubi loco festiuitatis erit ppetu⁹ luct⁹: z loco cātici planct⁹ etern⁹. Ille planct⁹ sīlr̄ assimilat̄ plāctui vnigeniti. Amos. viij. Occidet sol in meridie z tenebrescē faciā frā .s. ifernalē in die luminis: z cōuertā festiuitates v̄ras in luctū: z ponā eā q̄si luctū vnigeniti: z nouissima ei⁹ q̄si diē amarū. Quoniā aūt hic fit mētio de vidua iō de ipsis viduis tria videam⁹. ¶ Et p̄mo quot sūt genera viduarū. ¶ Secūdo quot sunt regule ipsaꝝ. ¶ Tertio utrū sit melius stare in viduitate q̄ trāsire ad aliū viruz vel ad scd̄m ꝯiugiū. D ¶ Circa p̄mū notādū q̄ sicut dī Aug. tria sunt genera viduarū. ¶ Vnū est qd̄ intēdit epulis z delitijs. ¶ Scd̄m qd̄ intēdit cure dom⁹ z filijs alendis. ¶ Tertiū est qd̄ die ac nocte intēdit orōnib⁹ z ieiunijs. ¶ Prīe vidue sunt male. De quib⁹ dī .i. Timo. v. Vidua que in delitijs est viuēs: mortua est. Iz enī viuēs sit corpe: est tñ mortua mēte. ¶ Scd̄e sunt bone: z marie q̄n nutriūt filios suos in timore dei .i. Timo. v. Siqua vidua filios vel nepotes hēt: discat domum suā bn̄ regē z mutuā vicē reddē parentibus. hoc eniz acceptuz est corā deo. Et infra. Siqs aūt suorū z maxime domesticoꝝ curā nō hēt fidē negauit: z est ifideli deterior. ¶ Tertie sunt optime. De q̄b⁹ dī ibidez. Viduas honora que vere vidue sūt. E ¶ Circa scd̄m notādū q̄ ap̄ls fecit regulā viduarū que hēt q̄tuor capitula. ¶ Primuz est: ut sint in orōne deuote. Vñ dī .i. Timo. v. Que autez vere vidua est z desolata spet in dn̄o: z istet obsecratiōib⁹ die ac nocte. De hoc habet̄ exēplū in anna vidua. De qua dī Lu. ij. q̄ nō discedebat de tēplo ieiunijs z obsecratiōib⁹ suiēs deo die ac nocte. Exēplū de illa vidua que iportūe iudicē iterpellabat quā dn̄s ad exēplū adduxit: cū ad orādū iduceret ut habet̄ Lu. xviij. ¶ Scd̄m capl'z est ut nō sint ociose. Vñ ap̄ls rep̄hendit aliq̄s viduas dicēs .i. Timo. v. Simul aūt z ociose discūt domos discurrē. Periculū est mulieri cū sit ociosa. Dn̄s eniz posuit adā z euā i pdiso terestri ut ibi operarent̄: s3 diabolus q̄dā vice iueniēs feminā ociosā eā aggressus est z ipsaz tēptauit: z in peccm̄ fecit ruere ipsā z virū. Iō dicit Hiero. Semp aliqd̄ boni facito ut diabolus te inueniat occupatū. Sicut enī i aqua stāte generant̄ vmes: sic in aīa ociosa generant̄ male cogitatiōes. Eccl. xxxiij. Multā maliciā docuit ociositas. ¶ Tertiū capl'z est ut nō sint verbose. Vñ Ap̄ls q̄sdā viduas rep̄hēdit dicens .i. Timo. v. Nō solū aūt ociose sed z verbose loquētes que nō oportet. Multis eniz verbositas sit rep̄hēsibilis in viris: p̄cipue tñ in feminis: z marie in viduis. Nā sm̄ Chris. mulieres sunt incaute: molles: z fragiles. Quia sunt incaute iō de facili decipiunt̄. Quia sunt molles: iō ad bonū z ad malū cito flectunt̄. Quia sunt fragiles: iō faciliter supant̄. Iō diabolus nō est aggressus virū: s3 feminā. Sciēs q̄ femia facili⁹ decipet̄ cū sit sexus icautior. z citi⁹ flecteret̄: cū sit sexus mollior z facilius vincat̄: cū sit sexus fragilior. ¶ Quartū capl'z est ut nō sint curiose. Vñ ap̄ls q̄sdā viduas rep̄hēdit dicēs .i. Timo. v. nō solū ociose: sed z curiose discunt circuire domos. ¶ Legit̄ de natura aīaliū q̄ turt̄ amisso cōpari stat in nido z raro discurrit. Sic vidua raro debet discurrē de domo in domū: sed debet morari in nido dom⁹ p̄prie ibi in silētio hitādo. vel in nido ꝯsciētie sue: ipsaz mundādo. vel in nido scē ecclie: orōnib⁹ isistēdo. F ¶ Circa tertiū notādū est q̄ meli⁹ est eē in viduitate q̄ trāsire ad secūdū coniugiū q̄tuor de causis. ¶ Primo q: maioris castitatis est indiciū. Qn̄ enī mulier toties nubit: signū est magne icōtinētie .i. Timo. v. Adolescentiores viduas deuita. Cū aūt luxuriate fuerit in xp̄o nubē volūt. Ibidē. Vidua eligat̄ que fuerit vni⁹ viri uxor. In aliq̄b⁹ enī auibus inuenit̄ hoc: ut posq̄ vna morit̄: reliq̄ alteri nō sociat̄. Bern. Pudeat ad negociuz honestatis rōnes nō posse in hoīe qd̄ natura pōt in volucre. Hiero. in li⁹ ꝯtra Jouinianū. Portia mior cū laudaret q̄dā bn̄ morigeratā que secūdū acceperat virū: dixit. Felix z pudica matrona nūq̄ p̄ter semel nubit. ¶ Scd̄o: q: hoc est signū maioris amoris ad p̄mū virū q̄n .s. amore p̄mi mariti nullū aliū vult hēre. Cū enī ambo fuerīt vna caro: mortuo viro mulier remāsit semimortua. z iō ipsi⁹ nubē nō deberet. Refert Hiero. ut supra q̄ cū valeria rogaret̄ secūdū virū accipe. Rn̄dit se hoc nō posse facē: q: p̄m⁹ adhuc viuebat. q̄ diu enī ingt vitero vir me⁹ semp per amorē viuet i corde meo. Idē etiā refert ibidē q̄ cū marcia catonis nollet iterū nubē z virū defunctū semp lugeret iterrogata quē diē haberet ultimū sui luct⁹ ait. quē z vite ultimū. ¶ Tertio q: hoc est ad maiorē securitatē. Vidua enim est dn̄a sui z in pace viuit. z si accipit virū: exponit se discrimini: q: forte hēbit virū rixosus z durū. Vñ refert Hiero. ut supra q̄ cū anna rogaret̄ ut secūdo nuberet. Respōdit nō se hoc facē: q: bonū habuerat virū. z si secūdū acciperet: aut ille eēt bonus aut malus. Si bonus: semp eēt in timore ne ipsū perderet. Si malus semp eēt in dolore: q: post bonuz

uirū tā pessimū sustinere. ¶ Quarto: q2 ad seruiēdū deo maiorē libertatē hēt. i. Cor. vij. Qui sine uxore est: sollicitus est que sunt dñi. ⁊ mulier innupta ⁊ virgo cogitat que sunt dei ut sit scā corpe ⁊ spū. que aūt nupta cogitat que sunt mūdi quō placeat viro. Hiero. in epl'a ad paul'. Scā ⁊ nobilis melania nrī tpis īter xpianos natura nobilissima cū calefcēte adhuc mariti corpusculo necdū humato: duos filios pdidit rē dicturus īcredibilē: sed xpo teste nō falsā: stetit īmobilis ⁊ ad pedes aduoluta xpi q̄si ipm teneret arrisit ⁊ dixit. Expeditius tibi seruitura sum dñe: q2 me tāto onere liberasti.

¶ Feria sexta hebdōe q̄rte. xl. Sermo primus.

Rat qdā lāguens lazarus a bethania de castello marthe ⁊ marie sororū eius. Joā. xi. Cū qdā die xps hierosolymis pdicaret ⁊ īter cetera diceret. Ego ⁊ pr̄ vnū sumus. iudei ipm cū discipulis suis lapidare uoluerūt. Sed ipse de manib' eoꝝ euadēs abiit trās iordanē lōge a bethania per dietā. Dū aūt ibi eēt lazarus īfirmat' sorores eius nūciū miserūt dño dicētes. ecce quē amas īfirmat. A Sed q̄re non fuerūt psonalr̄ sicut regulus ⁊ cēturio. ¶ Ad hoc rñdet Chriso. q2 uehemēter ɔfidebāt de xpo: ⁊ iō sperabāt q per nūciū faceret qd petebāt. ¶ Alia rō est fm eūdē Chrys. q2 a luctu detinebant. ¶ Tertia rō est fz Theophilū q nō decet de facili mulieres circuire. B Aliā q̄stionē facit hic Aug. q̄re s. nō dixerūt ueni ⁊ sana: uel iube ⁊ fiet. sicut dixit cēturio qui ait. dic tm̄ vbo ⁊ sanabit puer me'. sed tm̄ dixerūt. Dñe ecce quē amas īfirmat. Et rñdet Aug' siue glo. q2 sufficit amāti nūciare necessitatē amātis: q2 nō deserit quē amat. Uel pōt dici q iō sanitatē frī suo nō petierūt: sed xpi uolūtati commiserūt: q2 nesciebāt qd magis frī expediret. utrū s. sanari uel infirmari uel mori. xpus aūt nūciauit eis per nūciū. īfirmitas hec nō est ad mortem. Et tūc xps in loco ubi nūcius eū iuenerat māsit duobus dieb'. iō xps māsit fm Aug. ⁊ Chrys. donec lazarus expiraret: sepult' iaceret atq feteret ut sic miraculū magis appereret. Q̄rta aūt die dixit iesus discipulis suis. eam' in iudeā iterū ⁊c. C ¶ Circa aūt istō miraculū fuerūt qdā retrahētia. ¶ qdā iducētia ¶ qdā ɔcomitātia. ¶ ⁊ qdā subsequētia. ¶ Retrahētia fuerūt tria. s. retractio discipulorū qui xpm uolebāt retrahē ne in iudeā pgeret. ¶ Prime leuādo sibi timorē dicētes. rabbi: nūc te q̄rebāt iudei iterficē ⁊ lapidare: ⁊ iterū uadis illuc. ipsi aūt hoc nō dicebāt cōpatiēdo xpo. sed maxime timēdo sibiipsis. qbus rñdit xps. nōne duodecim hore sunt diei. hic appellat se diē: ⁊ duodeci aplos duodecim horas: ac si dicat. hore sequunt diē nō diē horas. sic ⁊ uos debetis seq uolūtatē meā: nō ego uestrā. ⁊ si uoluntatē meā q̄ sum dies secuti fueritis nō offendetis. iō dic. siqs ambulauerit in die nō offendit. si aūt uolūtatē uestrā que est nox secuti fueritis offendetis. D Uel alit. nōne duodecim hore sunt diei. q̄si dicat: nō debem' credere q iudei pseuerēt in uolūtate nr̄a lapidādi. q2 sicut hore mutabiles sunt: sic ⁊ affect' hoīum. ⁊ frequēter sepi' mutat cor hoīs in die q̄ hore. ⁊ iō qui ambulat in die. i. in pace sic ⁊ ego ⁊ uos nō offēdit aliquē. ideoq securi eam'. ¶ Scdo uolebāt eū retrahere assignādo bonā rōnē. nā cū xps dixisset. lazarus amicus nr̄ dormit. rñderūt. dñe si dormit saluus erit. q. d. fm Aug. Nō oportet q ppī hoc uadas. q2 somn' egrotātiū est salutis indiciū. Et ōñdit hic Aug. quō discipuli sic erāt stulti q crederent xpm uelle ire per tot stadia ad excitādū dormiētē. ⁊ rñdet q credebāt xpm loq in enigmate: sicut sepe ɔsueuit. Xps aūt de dormitione mortis intelligebat: sicut exponit euāgelista. E Dicunt aūt mortui dormiētes trib' de causis. ¶ Primo ppī spem rōnis. q2 sic de dormiētē est spes q debeat excitari. sic de mortuo est spes q debeat resurgē. i. Thessal. iiij. Nolum' uos ignorare de dormiētib' ut nō ɔtristemini sic ⁊ ceteri qui spem nō hñt. ¶ Scdo ppter facilitatē rōnis. Aug. Dñs tāta facilitate excitat te de sepulchro: quāta tu excitas dormientē de lecto. ¶ Tertio ppī meliorationē imutationis. sic eniz dormiētes surgūt meliorati in meli' mutati. sic ⁊ mortui boni resurgēt i meli' imutati. i. Cor. xv. Seminat in corruptione: resurget in icorruptionē. ¶ Tertio uoluerūt xpm retrahē ostēdēdo magnā ɔturbationē. ⁊ hoc qn̄ thomas dixit. eamus ⁊ nos ut moriamur cū ipso. q. d. ex quo uult se exponē morti moriamur oēs. Scdm aūt glo. nō fuit vbū turbatiōis sed amoris. Uñ dic. ecce uer' amicitiū affect': aut cū eo viuē: aut cū eo mori. Scdm Chrys. fuit vbū formidinis ⁊ timoris. oēs eni discipuli ut ibidē dic iudeos timebāt. sup oēs alios thomas. sed xps nō dimisit nec ppter eoꝝ perturbationē: nec ppī eoꝝ amorē: nec ppter ipoꝝ mortē. In hoc dat nob exēplū q ea que sūt ad gloriā dei ⁊ ad utilitatē aīaꝝ nō debemus dimittē: nec ppter priuatū amorē. nec ppter alicuius perturbationē. nec ppī aliquā formidinē. F ¶ Secūdo fuerūt qdā iducētia. ⁊ ista fuerūt tria. ¶ Primū est honor diuinus. vñ dixit. īfirmitas hec nō est ad mortē sed ad gliam dei. G ¶ Circa qd sciēdū q est qdā infirmitas que est ad mortē corporis tm̄. s. scōꝝ martyrū. ¶ Alia est īfirmitas que est ad mortē aīe que est tm̄ petōꝝ. ¶ Tertia īfirmitas est que est ad mortē utriusq: que est dānatoꝝ. Infir

mitas aūt lazari nō fuit ad mortē corporis: q2 nō fuit a morte detēt' sed resuscitat'. Nec fuit ad mortē aīe: q2 gr̄a fuit plenus. Nec fuit cū morte dānatorū: q2 nō descēdit ad īfernū cū dānatis: sed in limbū cū phīb' suis scīs. ⁊ iō fuit pro glia dei ut glificaret filius dei per illū. q2 ⁊ deus per eius resuscitationē est glificat' ⁊ xps de' est manifestat'. ¶ Secūdū iductiuū fuit amor. Uñ dixit. lazarus amic' nr̄ dormit. iō diligebat iesus lazarū ⁊ mariā ⁊ marthā sorores eius. illi eni qdā speciali familiaritate xpo fuerūt ɔiūcti. ita q lazarus uocabat eū amicū suū. maria magistrū suū. ⁊ martha hospitē suum. H ¶ Tertiū iductiuū fuit cōpassionis affectus. Cōpatiebat nim xps amico suo defuncto qui iacebat in tanto fetore ⁊ miseria. cōpatiebat sororib' dilectis que erāt in tāta tristitia. cōpatiebat quodāmodo sibiipsi: q2 carebat pñtia tā boni amici. ⁊ iō hiis trib' ɔsideratiōib' intitū cōpassus est q compassionē ostēdit vbo: cū dixit. ubi posuistis eū. ⁊ est vbū pie cōpassionis. q. d. pr̄ pius cōquerēdo de filio defuncto ⁊ sepulto. ubi posuistis filiū meū: ita xps qdā pia cōquestione dixit. ubi posuistis amicū meū. ostēdit etiā ipsam cōpassionē in signo. q2 lachrymas fudit. ostēdit in facto: q2 ipm resuscitauit. ¶ Tertio fuerūt qdā ɔcomitātia: ⁊ ista fuerūt tria. ¶ Primū fuit q2 lapidē remouē fecit dicēs. tollite lapidē. Poterat enim xps ipsum facē resurgē nō remoto lapide. uel solo vbo poterat remouē lapidē: sed uoluit ut ipsi accederēt ⁊ viderēt ⁊ fetorem sentirēt ⁊ de miraculo nō dubitarēt: nec dicere possent q fantasma fuerit: uel q alius fuerit qui resurrexit. I Certificati eniz sunt per oēs corporis sensus. s. per uocē qn̄ dixerūt. uenite ⁊ videte. per visum qn̄ ipm fasciatū exire viderūt. per tactū qn̄ lapidē leuauerūt ⁊ vincula soluerūt. per auditum qn̄ audierūt: lazare ueni foras. per olfactū qn̄ fetorem senserūt. ¶ Scdm ɔcomitās fuit q xps fremuit ⁊ seipm ɔturbauit. lachrymas fudit. qd qdē xps uoluit. ut fm Theophilū se eē uerū hoīem ostēderet: q2 tales passiones in deū cadē nō pñt. uel iō hoc fecit fm Hiero. q2 uolebat q amicū suū ad istā miseriā reuocabat. uel iō hoc fecit ut nos istruat q debemus cōpati miseriis alioꝝ. ¶ Tertiū ɔcomitās fuit q2 patrē orauit dicēs. pr̄ grās tibi ago. nō aūt hoc fecit ut idigeret orōne: q2 eiusdē ptātis erat cū pr̄e. ⁊ q2 multos sanauit sola iussione. sed iō orare uoluit ut ostēderet q nō erat ɔtrarius deo: sicut iudei sibi iponebāt. Uñ sbdit. ego aūt sciebā q semper me audis. sed propter pplm qui circūstat dixi. Uel iō orauit ut ostēdat q miracula faceret virtute dei nō in ptāte diaboli. sicut iudei sibi imponebāt. Uel iō orauit ut doceret nos in nr̄is necessitatib' ad orōnis suffragiū eē recurrēdū. K ¶ Quarto ponunt qdā subsequētia. iter illos enim qui ibi aderāt. qdā erāt boni sic discipuli. qdā aūt mali sic iudei. ex isto eni miraculo boni facti sūt meliores. q2 discipuli in fide fuerūt ampli' ɔfirmati. Maloꝝ aūt qdā facti sunt boni: q2 ad fidē sunt cōuersi sicut ibidē habet. ¶ Quidā facti sunt peiores. de qbus dī. Collegerūt ergo pōtifices ⁊ pharisei ɔsiliū ⁊c. ¶ Quidā fuerūt dubij de qb' nō est certū utrū fuerūt ɔuersi uel nō. de qbus dī. ¶ Quidā aūt ex ipsis abierūt ad phariseos ⁊ dixerūt eis oīa que fecit iesus ut dicit glo. siue aliqd nūciādo ut crederēt. siue pdēdo ut secirēt. Eodē mō accidit de predicatione diuina. q2 qdā de ipsa diuina de bonis efficiunt meliores: sicut sūt māsueti. qdā de malis efficiunt boni: sicut ad penitētiā ɔuersi. qdā in sua malitia pseuerāt. ut obstinati. qdā nec peiores nec meliores efficiuntur: sicut tepidi.

¶ Eadem sexta feria quarte hebdomade quadragesime Sermo secundus.

Iligebat iesus marthā ⁊ mariā sororē ei' ⁊ lazarū. Joā. xi. ¶ In isto euāgelio ponunt qdā vñ boni ⁊ iusti debēt gaudē. ¶ qdā de qb' petōres debēt timē. ¶ qdā vñ ipsi petōres debēt sperare. ⁊ qdā vñ tribulati ɔsolationē debēt recipe. A Boni eniz audiētes q a xpo diligunt multū gaudē debēt. Uñ dī hic. diligebat iesus mariā ⁊c. Boni autē sūt in vita ɔtēplatiua: aut sūt in actiua: aut sūt in pria. Iste sūt tres vie eundi ad celū. ¶ Prima via est ire per viā ɔtēplatiuā. ista signat per mariā que ad pedes xpi sedebat: ⁊ ei' visione ⁊ locutione pascebat. ista via est diuturnior q̄ actiua: q2 illa fīnit. ista nō auferet. iō dī ps optima que nō auferet ab ea. Actiua eniz vita est tm̄ in pñti non in futuro. Ibi eniz nō est necesse q aliqs aliquē induat: q2 ueste imortalitatis sūt oēs induti. nec aliquē potet uel pascat: q2 oēs sūt saturitate pleni. Nec q in hospitio recipiat: q2 oēs sūt in ppria patria ɔstituti. nec q aliquē īfirmū visitet: q2 nullus ibi īfirmatur. nec q ad sepulchrū uadat: q2 ibi nullus moritur. B ¶ Scda via qua itur ad celū actiua vita est. ⁊ ista significat per marthā que paupes ⁊ peregrinos recipiebat hospitio. ⁊ ista vita est utilior ⁊ fructuosior q̄ pria. Est eni utilior primo: q2 inde sustentat. Est utilior fructuosior: qdē remunerat. Bona eniz tpalia nō sunt nr̄a ppria sed sūt nobis accōmodata. nō sunt māsura sed trāsitoria. non sūt pciosa sed vilia. elemosyna eniz facit ut accōmodata sint ppria: q2 que paupib' damus ppria hēmus. Petrus rauē. Da pauperi ut dēt tibi: q2 qcqd paupi dederis: tu habebis. qd paupi nō

dederis alius hebit. Idē. Si hic mãsurus es que
tua sunt hic depone. si illuc iturus es: hic que tua
sunt cū reliq̄s. qui relinquēda seruat: alienorum
custos est nō suoꝝ. Facit enim ea que sunt trāsito
ria ut sint ppetua: sue ppria ⁊ secura. Amb. He-
reditas in tuto loco ponit que deo custode seruat.
Petrus raue. Quicqd paup accipit pl' celestis su
scipit ⁊ in celo recōdit. Aug. Quasi fedus traiecti
tū hic facis cū deo tuo. hic das res pituras. ibi re
cipis sine fine mãsuras. Facit etiā elemosyna: vi-
lia ut sint pciosa: q: terrā mutat in celū. vnū uertit
in cētuplū. Petrus raue. Da paupi: ut accipias ce
lū. da nūmū: ut accipias regnū. da micā: ut accipi
as totū panē. Et subdit. Deus vnū accipit ⁊ cētū
dat: ⁊ q̄ nolūt hoīes cū deo hēre ɔtractū. Quātū
deus diligit vitā actiuā ostēdit per hoc q nō de ra
chel per quā significat vita ɔtēplatiua. sed de lya:
per quā significat vita actiua nasci voluit. ¶ Ter-
tia via eūdi ad celū est per pniam. Si enim aliquis
per mortale petm̄ a vita ɔtēplatiua uel actiua reces
sit: vnū sibi restat remediū. s. q recurrat ad penitē
tie suffragiū. ⁊ tūc qui erat mortuus per culpā re-
surgit per pniam. Isti significant per lazarū resu
scitatū. Diligebat igit iesus mariā ⁊ marthā ⁊ la-
zarū. ¶ Quia xp̄s diligit seruēter ɔtēplātes: uti
liter opantes: ⁊ a petō resurgētes. Qui non est in
numero istoꝝ triū a deo non diligit sed odit. Isti
sunt tres viri illi de qbus dl Eze. xiiij. Tres isti vi
ri. s. noe: daniel: ⁊ iob: in sua iustitia liberabūt aīas
suas. Per noe qui deo arcam fabricauit ⁊ in flucti
bus rexit: significant actiui qui sepe fluctuationi-
bus exponunt. Per danielē qui celestes visiones
aspexit: intelligunt cōtēplatiui. Per iob qui interp
tat dolēs: intelligunt penitētes qui de petis suis do
lere debēt. ¶ Scdo in isto euāgelio ponunt quedā
vn̄ petōres debēt multū timē. Multū enim debēt
timē peccātes: q: nunq̄ ppria vtute a petō psūt exi
re: sicut nec lazarus potuisset resurgē nisi dei vir-
tute. ¶ Et sup hoc ponit triplex exēplū. ¶ Pri-
mū ponit ab Arsenio qui dicit q hō pōt se per se i
fouea pcipitare: sed per se nō pōt inde exire. Et il-
lud exēpluz ptinet ad auaros. de qb' dl Ysa. xxiiij.
Formido ⁊ fouea ⁊ laqueus sup te qui hitator es
terre. Auarus eni semp est in formidine ne diuiti
as suas pdat. Semp est in fouea pfunde cupidi
tatis: q: nunq̄ pōt satiari. Semp illaqueat' est a
diabolo: q: nunq̄ vult restituē. ¶ Scōm exēplum
est Chrys. qui dicit q sicut nauis fracto guberna-
culo illuc ducit ubi tēpestas uoluerit: sic hō pdito
auxilio gfe dei nō facit qd vult: sed qd diabolus.
Et illud exēplū ptinet ad luxuriosos qui sūt in ma
ri carnaliū uoluptatū. que lz videant dulces tū in
ueritate sunt amare. Vn̄ Prouer. xxiij. Oculi tui
videbūt extraneos: ⁊ cor tuū loquet peruersa: ⁊ eris
dormiēs in medio mari: ⁊ q̄si sopitus gubernator
amisso clauo. i. dei auxilio. ¶ Tertiū exēplū est Aug'
dē Chrys. qui dicit. Anteq̄ peccem' liberi sum'.
Sed si semel opib' diaboli nos obligauerim' iam
nr̄a virtute liberari nō possumus. Sicut enim po
pulus facit regē: tū iā factū nō pōt expellē: sic post
q̄ hoīes thronū diaboli in cordib' suis posuerūt:
iam nullus pōt eos corrigē nisi deus. Et istud exē
plū ptinet ad supbos qui diabolū suū regem fece
rūt. Iuxta illud Iob. xli. Ipse est rex sup oēs fili-
os supbie. ¶ Tertio in isto euāgelio ponunt que-
dā vn̄ petōres multū sperare debēt. Lazarus enī
erat mortuus ⁊ sepult' ⁊ fetidus. ⁊ tū resurrexit ad
vitā. Per qd dat intelligi q quātūcūq; sit aliquis
grauis petōr: tū cū dei auxilio pōt ad pniam resur
gere. Debet tū qlibet deū rogare ne in petis pfun
dat. Et si pfundat' fuerit debet recurrē ad deū ut
nō demergat. Hoc modo orabat ppheta dicens.
Non me demergat tēpestas aque ⁊c. Tūc tēpestas
aque hoīem demergit q̄n grauis tētatio peccati i
pellit. Tūc pfundū absorbet q̄n pfunditas vicio-
rū ipm detinet. Tūc puteus sup os suū urget: q̄n
in despationē ductus ɔfiteri nō audet. Vbi dicit
Aug'. Si cecidisti o hō nō claudet sup te puteus
os suū. sed tu nō claudas os tuū: sed cōfitē ⁊ dic.
De pfundis clamaui ad te. ⁊ sic euades. Non de-
bet tū etiā pfundat' desparē: q: sicut dl in ps. Di-
xit dns ex basan ɔuertā ɔuertā in pfundū maris.
Scōm glo. Basan interpat confusio uel siccitas.
Per pfundū maris fm glo. interpant despatissi
mi. Est ergo sensus q deus sepe ɔuertit illos qui
sunt in ɔfusione petōꝝ ⁊ in siccitate gfe dei ⁊ bo-
noꝝ operū. ⁊ qui plapsi sunt usq; ad pfundū de-
sperationis. ¶ Quarto in isto euāgelio sunt que-
dā vnde tribulati psūt ɔsolari. Xp̄s enim diligebat
mariā ⁊ marthā: ⁊ tamē dimisit eas uenire in ma
gnā tribulationē: ut per hoc det intelligi q de' ami
cos suos in p̄nti vita multis tribulationibus expo
nit. q: ipse tribulationes sunt eis in signū amoris
⁊ meritū eterne glie. Unde ipse tribulationes a p
pheta appellant apes. ideo dl. Circūdederūt me
sicut apes. Apes enim lz pūgāt: tū mel pparant.
Sic etiā psecutiones lz pūgāt in carne: tū dāt cō
solationē in mēte. ps. Scōm multitudinē dolo
rum meoꝝ in cor. meo cōso. tue leti. aiam meā. A deo
autē ipse psecutiones uocant virga siue baculus
dei. Ysa. x. Ve assur virga furoris mei. ⁊ baculus
ipse est. Solet enim pl filiū pcutere virga: ⁊ postq̄
fuerit correctus virgā pijcit in ignē ⁊ filio dat fo
am hereditatē. Sic deus per malos corrigit bo-

nos: ⁊ tādē malos pijcit in ignē infernī: ⁊ bonos
deducit ad hereditatē celi. Et in hoc sensu loquit
dns cū dicit. Ve assur. quasi dicat. Quis per ma
los bonos corrigā: tamē ue eis: q: postmodū ma
los igni infernali tradā ⁊ bonos ad gliam dedu-
cam. Ab Augu. aūt in li'. Homel. ipsi psecutores
uocant torcular ⁊ mole. Unde ait. Cōsidera q illi
qui te psequunt apud deum uelut mole ⁊ torcular
deputant: tu do quasi oliua ⁊ vua egregia. Sicut
ergo in torcularib' vua ⁊ oliua premunt ut vinuz
⁊ oleū seruent ⁊ ponant in cellario ⁊ cauasita per
nequā maloꝝ illi q̄ boni sunt multis tribulatio-
nibus fatigant ut sic eoꝝ tanq̄ vinū ⁊ oleū recon
di in eterna cellaria mereantur.

¶ Sabbato q̄rte hebdōe. xl. Sermo primus.

e Go sum lux mūdi: qui sequit me nō ambulat in tenebris
sed hebit lumē vite. Ioā. viij. Sup hunc
locū dicit Augu. hec uerba dnī cū uerbis psal. cō
cordāt dicētis. Quoniā apud te est fons vite: ⁊ in
lumine tuo videbimus lumē. In istis visibus cor
poralibus aliud est lumē: aliud est fons. Fontes
fauces querūt lumē oculi apud deū qui lumē est.
hic est fons qui tibi lucet ut videas ipse tibi manat
ut bibas. In hoc igit euāgelio ¶ primo luci se as
similat: cū dicit. Ego sum lux mūdi. ¶ Scdo ostē
dit q ista lux hoīes in via morū dirigit ⁊ illuminat
cū dicit. Qui sequitur me nō ambulat in tenebris s
habebit lumē vite. ¶ Tertio ostēdit q fulgor istius
lucis iudeoꝝ oculos excecauit. Cuz enim ad illud
qd dns dixit. Ego sum lux mūdi ⁊c. debuissent eē
illuminati: potius fuerūt excecati dicēdo. Tu de
teipso testimoniū phibes: testimoniuz tuū non est
uerū. ¶ Quarto absentia huius lucis hoīes in iu-
diciis errare facit. Unde subdit. Uos fm carnem
iudicatis ⁊c. ¶ Quinto ista lux seipsum ⁊ patrem
manifestat. Unde ait. Solus nō sum: ⁊ ego ⁊ qui
misit me pater vnū sumus. ¶ Circa primuz
notādū q christus assimilat luci ex eo q oēs illu-
minat. Ioā. j. Erat lux uera que illuminat omnē
hoīem uenientē: sed tamē non oēs illuminant. Nō
pōt ptingere tribus de causis. Uel q: hō in domo
tenebrosa se includit. Uel q̄n oculos claudit. Uel
q̄n obstaculū interponit. In domo obscura se in-
cludit q̄n affectat ignorātiā. Vn̄ dicit Iob. xxiiij.
Ipsi fuerūt rebelles lumini. Oculos claudit qui
nō apit uolūtatē sui. Dan. xiij. Declinauerūt ocu
los suos ut nō viderēt celū: neq; recordarent iudi
cioꝝ iustoꝝ. Obstaculū eniz interponit qui habet
mortalē culpā. Ysa. lix. Iniqtates uestre diuiserūt
inter uos ⁊ deū. ¶ Circa secūdū notādum q ista
lux christi ambulātes illuminat ne tenebras incur-
rat. Ideo dicit. Qui sequit me nō ambulat in tene
bris sed ⁊c. Ubi dicit Aug. [illegible] sunt
moꝝ nō oculoꝝ. ⁊ si oculoꝝ [illegible]
rū. Nō illoꝝ unde discernit nigrū ⁊ albū: sed un-
de discernit iustū ⁊ iniustū. Nō pōt errare qui ua
dūt post istā lucē. i. xp̄m. ¶ In ipso fuerūt via
que hoīem defendūt ne erret in via pedū. i. serua
tioꝝ impressio. crucis erectio. ⁊ spinarū sue plan
tarū [illegible]. Xp̄s igit fuit via. Ioā. xiiij. Ego sum
via ⁊ vitas. In ista via fuit impressio vulnerū. Fuit
crucis erectio. i. crucis baiulatio. Ioā. xix. Ba-
iulās sibi crucē. Fuit spinarū ⁊ [illegible]. i.
de spinis coronatio. Impressio igit [illegible]. i.
vulnerū docet nos ad currēdū per istā viā pariter
aspiciēdo. s. q ipse fuit [illegible] vulnerā.
Heb. xii. Deponētes omne pondus ⁊ circūstans nos
petm̄. per patiētiā curramus ad ppositum nobis
certamē: aspicientes in auctorē fidei ⁊ ɔsumatorē ie-
sum. Inspectio crucis debet nos inducē ad eūdū
in via mādatoꝝ dei ualde gauditer. Unde subdit
apls. Qui pposito sibi gaudio sustinuit crucē cō
fusione ɔtempta. Inspectio corone spinee debet
nos inducē ad eūdū pseueranter ⁊ infatigabilr. Iu
dei enim ɔtradixerūt eū regē eē. Ioā. xix. Nō ha-
bemus regē nisi cesarē. Et ideo in signum derisio
nis coronā spineā sibi iposuerūt. Ista igit ɔtradi
ctio ⁊ derisio iesu xp̄i debet nos inducere ne defi
amus in via per aduersa aliqua. Vn̄ subdit apls.
Recogitate eū qui talē sustinuit aduersus seme-
tipsum a petōrib' ɔtradictionē ut non fatigemini
animis uestris deficientes. Vn̄ dicit glo. Aug. oīa
bona terrena ɔtēpsit xp̄s ut in illis non ɔrat felici-
tas. ⁊ oīa mala terrena sustinuit ut in illis nō time
ret infelicitas. ¶ Circa tertiū notādū q iudei
fuerūt de natura noctue que ad lucē excecat. Sic
⁊ ipsi cū debuissent illuminari fuerūt excecati. Vn̄
dixerūt. Tu de teipso testimoniū dicis: testimoni
um tuū nō est uerū. Xp̄s aūt ostēdit eis q testimo
niū p̄ris ⁊ suū est recipiēdū: q: scriptū est in lege ip
soꝝ q in ore duoꝝ uel triū testiū stat omne uerbū.
Verū est tū q in causa ppria nō accipit testimoni
um alicuius: sed in causa aliena: q: hō pōt fallē ⁊
falli. In deo aūt nō sic: q: nec in causa sua nec in
causa nr̄a pōt fallē nec falli. Sicut enī obscuritas
facit nos errare circa res cognoscēdas: lux autē
nō pōt errare nec circa se nec circa alia: q: in ueri-
tate se ⁊ alia manifestat. Sic ⁊ hō cum sit in tene-
bris ignorātie: sepe pōt fallere ⁊ falli. Deus autem
cum sit lux nec falli nec fallere pōt. In hoc autem
q iudei dixerūt xp̄o testimoniū tuū nō est uerum
imponebāt ei mēdaciū. Nā aliqñ imponebāt sibi
mēdaciū in ore: sicut hic. Aliqñ peccatū in corde.

Jo.ix. Nos scim⁹ q: hic hō pctōr est. Aliqñ trans
gressionē in ope. Ibidē. Nō est hic hō a deo qui
sabbatū nō custodit. Magna uesania est imponē
mēdaciū vitati. Ja.xvii. Sermo tu⁹.i. filius tu⁹
vitas est. Imponē pctm̄ sctitati. Daū.ix. Uocat
scūs sctōꝝ. Imponē trāsgressionē sabbati dño.
Xps enī inquātū de⁹: dñs erat sabbati. Mat.xii.
Dñs est fili⁹ hoīs etiā sabbati. ⁋ Circa qrtū notā
dū q: absentia ueri luminis facit errare hoīez in iu
dicijs ut dicat vba mala esse bona vba. Uñ dicit.
Uos fm carnē iudicatis. Illi enī qui nō hñt lucē
gfe ⁊ sapiētie dicūt diuitias ⁊ delitias ⁊ honores
eē uera bona. D Sed q: isti errēt patet. Diuitie
enī tpales nō sūt uere diuitie. qd patet in morte ⁊
post mortē. Nā in morte deducūt hoīez ad penu-
riā ⁊ sūmā paupertatē Job.i. Nudus egres-
sus sū de utero mrīs mee: nudus reuertar illuc.
Idē.xvi. Saccū cōsui sup cutē meā: ⁊ operui ci
licio carnē meā. Mortui enī sacco ⁊ cilicio inuol
uunt. Post mortē vo deducūt ad extremā penu-
riā: sicut patet Luce.xvi. de illo diuite qui ad tātā
deuenit penuriā q: nō potuit hēre guttā aque. Si
militer delitie carnales nō sūt uere delitie: qd pa-
tet in morte ⁊ post mortē. Nā in morte corp⁹ in de
litijs nutritū deducūt ad vmiū comestionē. Job
xxi. In puluē dormiēt ⁊ vmes operiēt eos. Post
mortē deducūt aīas ad tineaꝝ ⁊ vmiū corrosionē.
Ysa.xiiii. Detracta est ad iferos supbia tua. Cōci-
dit cadauer tuū subter te sternet tinea: ⁊ opimētū
tuū erūt vmes. Similit honores mūdani nō sūt
ueri honores. qd patet in morte ⁊ post mortē. Nā
in morte deducūt ad suppeditationē q: illi qui ali
os suppeditabāt: tādē in morte ab alijs suppedita
bunt. qz.s. trāseūtes hoīes ⁊ bestie ⁊ serpētes ⁊ uer
mes sup eoꝝ foueā gradient. Eccl.x. Cū enī mo
riet hō: hereditabit serpētes ⁊ vmes ⁊ bestias. Post
mortē vo deducūt ad laci ifernalis pfunditatē.
Ysa.xiiii. Qui dicebas in corde tuo in celū ascen-
dam ⁊c. Jō sequitur. Uerūtamē ad ifernū detrahe-
ris in pfūdū laci. Xps aūt qui lucē diuine sapien
tie hēt dat iudiciū uerū: ⁊ iudicat ista falsa eē. Uñ
postq̄ dixit. Uos fz carnē iudicatis: subdit. Ego
nō iudico quēq̄. s. fz carnē. ⁊ si iudico ego: iudi-
ciū meū uerū est. Ponit aūt ueꝝ iudiciū de supra
dictis. s. de diuitijs ⁊ delitijs ⁊ honorib⁹: cū dicit
Mat.vi. Nolite thesaurizare uob thesauros in ter
ra ubi erugo ⁊ tinea demolit: ⁊ ubi fures effodiūt
Nō sūt enī de diuitie que ab erugine ↄsumūtur.
Nō sūt de delitie: q: corpa delicate nutrita a tine-
is ⁊ vmib⁹ comedūtur. Nō sunt ueri honores: q:
hoīes exaltari in terra effodiunt: ⁊ fures. i. demo-
nes oēz gloriā ipoꝝ furant. ⁋ Circa qntū notādū
q: lux manifestat se ⁊ oīa alia. Sic ⁊ xps manifesta
uit seipm ⁊ patrē suū. Uñ subdit. Ego sū qui te
stimoniū phibeo de meipso: ⁊ testimoniū phibet
de me qui misit me pater. Et cū iudei īterrogas-
sent ubi est pr̄ tu⁹. rñdit. Neq̄ me scitis neq̄ prēz
meū scitis. Que vba exponit Aug. dicēs. Nā vi-
des aliquē alicui similez quotidiana locutio est. si
hūc vidisti illū etiā vidisti ppter suā silitudinem.
Sic ⁊ xps dixit. Si me sciretis ⁊ patrē meū scire
tis. nō q: pr̄ sit fili⁹: sed q: prī est silis fili⁹. Deinde
Aug. subdit. Hoc aūt vbū forsitan videt eē vbuz
dubitatiōis: Hoīes vo de reb⁹ q̄s certas hñt: ali-
qñ vbū dubitatiōis ponūt. uelut si idigneris suo
tuo: ⁊ dicas ↄtēnis me. ↄsidera. forsitan dñs tu⁹
sū. Sic ⁊ dñs nō dubitādo īcrepat īfideles: cū
dicit. Forsitā ⁊ patrē meū sciretis. E Notādū
aūt q: de pr̄e nobis tria īcognita erāt. s. glia ei⁹: q:
nullū ad suā gloriā recipiebat. Gra ei⁹: q: nullū
sibi recōciliabat. Ueritas ⁊ sapiētia ei⁹: q: nulli viā
eundi ad celū demōstrabat. Sed ista tria xps no
bis manifestauit ⁊ secū portauit. De qb⁹ dī Jo.
i. Uidim⁹ gloriā ei⁹ gloriā q̄si vnigeniti a pr̄e. istō
refert ad pmū. Plenū gfe. istud refert ad secūdū.
Et vitatis. istud refertur ad tertium.

⁋ Eodē sabbato qrte hebde. xl. Sermo secūdus

e Go sū lux mūdi. Joan.viii. Scdm
beatū Aug. tāta est vnitas capi-
tis ad mēbra ⁊ mēbroꝝ ad caput q: aliqñ
caput assumit psonā mēbroꝝ. Juxta illud Actuū
ix. Saule saule: qd me psequeris. Aliqñ mēbra no-
minant ex pte capitis. Juxta illud ps. Nolite tan
gere xpos meos. Multo fortius tāta est vnitas in
ter matrē. s. beatā vginē ⁊ eius filiū iesum xpm q:
illō qd dī de filio pōt matri ↄuenire. Unde vbū
ppositū. Ego sum lux mūdi. lz dictum sit de fi-
lio: tñ ⁊ mri ↄuenire pōt. A Est enī xps lux mū
di que illuminat ⁊ nō illūinat. Est etiā mat lux
mūdi: q: est lux per quā mūdus illuminat. Quali
ter aūt ipa sit lux mūdi Salomon admirādo ostē
dit dicēs Cant.vi. Que est ista que ascēdit seu pro
gredit q̄si aurora ↄsurgēs pulchra ut luna. electa
ut sol. terribilis ut castroꝝ acies ordinata. ecce q̄li
ter est lux mūdi. In mūdo enim sūt qdā tribulati
qdā tētati. qdā pctōres. ⁊ qdā iusti. B ⁋ Ipsa
qdē est pctōrib⁹ sicut aurora: q: eis dat radiuz sue
misicordie. ⁋ Tribulatis est sicut luna: q: eis dat
radiū sue ↄsolationis. ⁋ Ipsa iustis est sicut sol: q:
eis dat radiū gfe. ⁋ Ipsa tētatis est sicut acies ter
ribilis: q: demones expellit fulgore sue maiesta-
tis. ⁋ Primo igit est pctōrib⁹ sicut aurora: quia
dat eis radiū misicordie sue. Sicut enī aurora te
nebras expellit ⁊ lucē adducit: sic ei⁹ misicordia a
peccatoribus expellit noctē culpe ⁊ dat eis lucem
gfe. Ideo uocat mater misicordie: q: de⁹ in ptite
sua tradidit sacē oēs misicordias. Ipsa aūt in su
is misicordijs nō est auara: sed multū liberalis ⁊
larga. Juxta illud qd dī Prouer. ultimo. Manū
suā aperuit inopi: ⁊ palmas suas extēdit ad paupe
res. Si esset aliq̄ dña que semp brachiū suū exten
deret ad paupes ⁊ man⁹ aptas teneret ⁊ ipsas ma
nus plenas hēret multū liberalis eēt. Per illum
modū loquit Salomō de mulie forti. i. de beata
vgine que sic fuit fortis q: deū de celo traxit ⁊ dia
bolū vicit. Ista igit mulier fortis vsus pctōres te
net brachiū extēsū: q: ei⁹ misicordia ad oēs exten
dit vniuersaliter. Tenet manū aptā nō clausā: q:
suas misicordias nō dat difficulter sed valde fa-
ciliter: q: nō multū nec diu facit se rogare. Habet
man⁹ plenas elemosynis: q: suas misicordias lar
giter dat ⁊ abūdāter. Siqs ergo ei⁹ misicordiaz
nō hēt bēe marie nō iputet postq̄ ipsa brachiū ex-
tēdit dādo vniuersaliter. postq̄ manū plenā hēt
dādo abūdāter. postq̄ manū aptā tenet dādo faci
liter. Istud igit officiū dādi ⁊ faciēdi misicordias
de⁹ sibi cōmisit. Sicut enī in curia pape qdā cō-
cedunt littere simplicis iustitie. qdā pure gfe. qdā
mixte. s. que vident iustitiā ⁊ gfam ↄtinē. Sic de⁹
in sua curia tres hēt cancellarios. C Unuz cui
cōmisit dare litteras simplicis iustitie. Iste est mi
chael qui aīas pōderat fm mēsurā bonoꝝ uel ma
loꝝ operū. Dat mēsurā supplicii uel celestiū pmio
rū. Alius cācellari⁹ est cui cōmisit de⁹ dare litte-
ras mixtas. s. iustitie ⁊ gfe. Iste est beat⁹ petr⁹ qui
est ianitor celi. ubi sūt due porte. s. iustitie per quaz
igrediunt qui saluāntur ex opib⁹ iustitie. Quā por
tā pppheta sibi apiri petit dicēs. Aperi mihi por.
iusti. ⁊c. Alia est porta gfe per quā īgrediunt illi q
saluātur ex sola gfa dei: sicut sūt pueri baptizati.
Bēā aūt vgo est cācellaria dei: cui cōmisit de⁹ da-
re misicordiā ⁊ gratiā. Jō talē cācellariā debem⁹
sepe inuocare ⁊ dicē. Eia ergo aduocata nostra il.
tu. mi. ocu. ad nos cō. ⁋ Scdo tribulatis est sic
luna: q: eis dat radiū ↄsolationis sue. Luna enim
hēt virtutē supra mare sic ⁊ ipsa sup tribulatos ⁊
amaricatos. Et sicut luna lucet in nocte: sic ⁊ ipsa
subuenit in tribulatiōe. D Dicit aūt pulchra ut
luna. Luna enim tunc est pulchra qñ est plena: ⁊
tūc tota nocte lucet. Qñ aūt luna nō est plena mō
lucet in principio noctis: mō in medio: mō in fi-
ne. Sic etiā sūt qdā sancti qui adiuuāt tribulatos
aliqñ in principio tribulationis: ↄstātiā in tribula
tione tribuendo. Aliqñ vo permittūt eos tribula
ri ⁊ tētati in principio sed tñ iuuāt in medio pse-
uerātiā dando. Aliqñ dimittūt eos tribulari in pn
cipio ⁊ in medio ⁊ adiuuāt in fine. ne. s. per impa
tiētiā cadāt victoriā eis ↄferēdo. Uirgo aūt maria
est sicut luna plena que adiuuat in pncipio tenta
tionis ⁊ tribulatiōis dādo ↄstātiā. Adiuuat in me
dio dādo pseuerātiā. Adiuuat in fine dādo coro
nā seu victoriā. Nec mirū si ista luna lucet tribula
tis ⁊ obscuratis: q: ipsa etiā fuit tribulata ⁊ obscu
rata. ⁊ iō scit meli⁹ tribulatis compati ⁊ misereri.
E Scdm Aug. luna tripliciter obscurat. aut qñ
est uacua. aut qñ est nube tecta. aut qñ est eclipsa-
ta. F Bēā vgo in hac vita habuit tres tribula-
tiones. ⁋ Una fuit qñ herodes puerū interfice uo
luit ⁊ ipsa in egyptū fugit. tūc enī ista luna diuino cō
solatiōe fuit uacua. quō enī ↄsolatio sibi eē pote-
rat qñ ipsa puella delicata de ptu paulo ante surre-
xerat ⁊ in terrā lōginquā per vias aspas cogebat
fugē. ⁊ qñ inter idolatras cōpellebat manē. ⁊ qñ
puerū sic tenerū cogebat circūferre. ⁋ Scdā tri-
stitiā hūit qñ filiū suū amisisse credidit timēs ne
in manus hostiū deuenisset. uel ad lōginq̄s ptes
gētes ↄuertēdas accessisset. uel ad patrē celestē si-
ne redēptiōe hūani generis redimisset. ⁊ tūc fuit
nube tecta: q: nubes obscura doloris ⁊ tristitie ei⁹
aīam occupauit. Uñ ipa dixit. pat tu⁹ ⁊ ego dolen
tes qrebam⁹ te ⁊c. ⁋ Tertiā tribulationē hūit in fi
lij passiōe. ⁊ tūc luna fuit eclypsata. Luna autē qñ
eclypsat tota sanguinea videt. ⁊ ipa in filij passione
fuit gladio doloris vulnerata. iuxta illō Luce.ii.
Et tuā ipsius aīaz ptrāsibit glad⁹. Idē Johel.ii.
Sol. i. xps ↄuertet in tenebras. s. per mortē. ⁊ luna
i. bēā Maria in sāguinē per dolorē. G ⁋ Ter-
tio iustis est sic sol qb⁹ mittit radiū gfe sue. illumi
nat enī eos per exēplū ⁊ bñficiū. ⁋ Per exēplū qdē
q: est speculū diuinū in quo nos debem⁹ specula
ri. Sap.vii. Cādor est enī lucis eterne ⁊ speculuz
sine macula. Speculū enim fit de vitro ⁊ plūbo.
Per vitrū qd est lucidū itelligit vginitas ei⁹. Per
plūbū qd est ductibile ⁊ hēt colorē cinereū itelli-
git ei⁹ hūilitas. ⁊ sic vitrū per se uel plūbū p se nō
facit speculū nisi ↄiūgant nec resultat imago. sic
nec marie hūilitas sine vginitate: nec vginitas si-
ne hūilitate fecisset eā speculū dei ut in ea resultas
set xps qui est imago dei nisi adinuicē iūcta fuisset
s. hūilitas cū vginitate: ⁊ vginitas cū hūilitate. ⁊
sic speculū recipit illū q se fecit. sic ⁊ ipa in suo ute
ro hūit illū qui se creauit. Eccl.xxiiii. Qui creauit
me requeuit in tabernaculo meo ⁊c. In isto igitur
speculo oēs debēt pspicē ⁊ maculas suas videē. nā
supbi cognoscēt ibi supbiā suā ⁊ maculā. respiciē
do ad suā hūilitatē. luxuriosi ad suā vginitatē. aua
ri ad suā paupertatē. q: sēā fuit ei⁹ vita ad quā specu
lari debem⁹: ostēdit Hiero. in epla ad cromaciū ⁊

eliodoꝛ. Dicit enī q ipa a mane usq tertiā oꝛoni
stabat, postmodū ab oꝛone surgens, a tertia usq
ad nonā opi manuū uacabat, postmodū itermit-
tens opa manuū iterū ad oꝛones redibat. ⁊ ide nō
recedebat donec āgelus ueniebat qui sibi cibū mi
nistrabat cū quo ꝯsolationē suā hēbat. Et hoc igi
tur exēplū hēm⁹ ut īsistemus oꝛoni ⁊ opatiōi. ⁊ q
libētius ꝯuersemur cū viris angelicis ꝙ cū viris
diabolicis. ¶ Scḋo lucet oībus per bñficiū ⁊ dat
bñficia illa. de qb⁹ dī Eccl. xxiiii. Ego mater pul
chre dilectiōis ⁊ ti. ⁊ agniti. ⁊ scē spei. Dat eis di
lectionē per quā īflāmant. Dat eis timorē per quē
hūilient. Dat eis agnitionē per quā illūinant. Dat
eis sctāz spem per quā ad sperādū celestia aïentur.
D ¶ Quarto tētatis est sic acies oꝛdinata. qbus
dat radiū sue defensiōis. Est enī demonib⁹ terri-
bilis denoīatio ei⁹: salutatio eius: ⁊ laudatio eius.
Quādocūq enī ipaz noīamus uel salutamus uel
laudam⁹: ꝓtinus demōes territi fugiūt. Qū eniz
diabolus audit nomē ei⁹ ita est ac si sentiret baccu
luz uel clauū cū quo ꝑcuteret. Nūe. xxiiii. Cōsur
get vga de israel ⁊ ꝑcutiet duces moab. Qū audit
ei⁹ salutationē: ita est ac si audiret tonitruū quo ter
reat. ps. Uox tonitrui tui in rota. Tūc enī diabo-
lus tanq̄ isan⁹ terret. Qū vo audit ei⁹ laudatio-
nē: ita est ac si audiret seu sentiret gladiū quo iu-
gularet. Hoc figuratum est Judith. xvi. ubi dī q
ipa pugione amputauit caput holofernis. Si igi
tur grauemur a diabolo siue a tyrāno siue a coꝛpe
nro. ad ipaz curram⁹. ad ipaz appellem⁹. ipa enim
est dña ⁊ augusta siue iperatrix. ⁊ itermissis oībus
itermedijs sctis ad ipaz appellare licet: siue qs gra
uet a diabolo. sic patet in Theophilo q a diabolo
decept⁹ ⁊ augustā appellauit: ⁊ statiz liberat⁹ fuit.
Siue qs grauet a tyrāno. hoc signatū est in mar
docheo qui ab aman grauabat ⁊ ad hester augu-
stā appellauit ⁊ aman ꝯdēnat⁹: ⁊ mardoche⁹ libe-
rat⁹ fuit. Siue qs grauet a carne sua. sicut patet
in maria egyptiaca que cū esset uoluptati dedita.
ad augustā appellauit. ⁊ mox sibi castitatē ꝯcessit.
Siue qs grauet a iustitia dei. ¶ Un̄ legit in vita
beati dñici q cū ipe ꝯtra mūdū multū eēt iratus
vgo ei dixit. bone fili nō debes cū eis agē s3 iusti
tiā tuaz sed sm misicoꝛdiā tuā. ⁊ sic ille sniam re-
uocauit. Et ita in oī tribulatione ad eā appellare li
cet. Propter qd dicit Bernardus. Sileat miseri
coꝛdias tuas virgo beata quicūq te inuocataz in
suis necessitatibus meminerit defuisse.

¶ Dñica in passione Sermo primus.

Quis ex uobis arguet me de pctō. si ui
tatē dico q̄re non creditis mihi.
Jo. viij. Una magna causa q̄re iudei xp̄z
ꝑsequebant erat ex eo q vitatē ꝑdicabat quā ipsi reci
pere nolebāt. iō dicit. si vitatē dico q̄re nō creditis
mihi. A Ille enī qui ꝑdicat vitatē doctrine de-
bet hēre sctitatē vite. iō ꝑmittit. quis ex uobis ar-
guet me de pctō. Nō enī potuit argui de pctō coꝛ
dis: q semp habuit cogitatiōes sctās. nec de pctō
oris: q semp hūit locutiōes discretas. nec de pctō
opis: q semp hūit opationes iustas. nec de pctō
omissionis: q nullū bonū qd facē debuit omisit.
nō de pctō originis. q nullū pctm originale ꝯtra
xit: sed fuit sctus ꝯceptu: ⁊ sctus in partu. Talis
igit qui hēt talē sctitatē vite secure pōt ꝑdicare vita
tez doctrine. B ¶ Ponit aūt dñs in isto euāge
lio q̄tuoꝛ vitates qb⁹ tn̄ iudei ꝯtradixerūt. quaruz
due vitates spectāt ad nos. alie due ad ipz. ¶ Pri
ma vitas est per quā ostēdit causaz q̄re qdā audi-
unt vbū dei: ⁊ qdā nō audiūt. cū dicit. qui ex deo
est nō natura sed fide: timoꝛe: ⁊ amoꝛe: vba dei au
dit. Ille vo qui vaciter in deū credit: ⁊ vaciter deū
timet ⁊ diligit vaciter: vba dei audit. Qui vo non
hēt fidē nec amoꝛē nec timoꝛē dei. sicut erāt iudei
audire nō pōt. iō subdit. iō uos non auditis: q ex
deo nō estis. Isti vitati iudei nesciuerūt ꝯtradicere
vbis. iō ꝯdixerūt iniuriis dicētes. nōne bn̄ dicim⁹
nos: q samaritan⁹ es tu ⁊ dmoniū hēs. Unū xp̄s
negauit. s. demoniū se hēre. aliud ꝯcessit. s. sama-
ritanū se eē. Samaritanus enī interptat custos.
xp̄s autez debet dici custos. de quo dicit ps. Nisi
dñs custodierit ciuitatē frustra ⁊c. Negauit autez
aliud. s. q demoniū hēret. q ꝯtinebat isamiā. s. q
demoniū hēret: q talē isamiā nō poterat sustinē.
nō negauit illud in quo nulla erat ifamia: ⁊ pote-
rat sustinē. s. q eēt samaritanus. In hoc eniz dat
nobis exēplū ne ad oīa que de nobis dicunt rndea
mus. sed si talia sint que possint tolerari debem⁹
dissimulare. Si vo infamiā īponent possumus
nos hūiliter excusare. C ¶ Scḋa vitas fuit per quā
xp̄s ostēdit vtutē ⁊ efficaciā quā hēt vba dei: cum
dicit. amen amē dico uob. siqs smonē meū serua
uerit moꝛtē nō uidebit. i. nō experiet in eternum.
Per hoc aūt q dicit in eternū ostēdit se nō intelli
gere de moꝛte coꝛpis sed aīe. In hoc ostēdit ma-
gna xp̄i benignitas. q illis a qb⁹ eūc recepat ꝯtu
meliā: nō negauit sue doctrine bñficiū. Isti vitati iu
dei ꝯdixerunt iserēdo iniuriā: cū dicūt. nūc cogno
uimus q demoniū hēs allegādo rōnez falsaz: cū
dicūt. abrahā moꝛtu⁹ est ⁊ ꝓphe ⁊c. Fūdabāt enī
suā rōnē sup falsū. s. q xp̄s dixisset de moꝛte coꝛpo
li: qui tn̄ intellexerat de moꝛte eterna. ¶ Due autē
vitates sunt ad ipm ptinētes. ¶ Una est per quā
ostēdit suā natiuitatē eternalē: qua eternaliter nat⁹
est de patre sine mrē. ⁊ suā natiuitatē coꝛpalē qua

tpaliter nat⁹ est de mrē sine patre: cū dixit. abrahaz
pater uester exultauit ut videret diē meuz. vidit ⁊
gauisus est. Qm enī glo. pōt itelligi de die sue eter
nitatis. uel de die sue tpalitatis qua in carnē ue-
nit. ⁊ utrūq de⁹ abrahe reuelauit vn̄ imēsuz gau-
diū habuit. dixerūt iudei supi⁹ q xp̄s nō erat ma
ioꝛ abrahā qui tn̄ moꝛtuus est. ⁊ xp̄s ostēdit se esse
maioꝛē inquātū eternaliter nat⁹ de patre ⁊ iquātū
natus tpaliter de mrē. q utrūq diē abrahā tanq̄
fidelis suus desiderauit vidē. Isti vitati iudei cō
tradixerūt rñdētes cū ira ⁊ cū suppositiōe falsa di
cētes: qnqginta ānos nōdū hēs ⁊ abrahā vidisti.
supponebāt enim falsū. s. q xp̄s dixisset se vidisse
abrahā in psēti vita oculo coꝛpali quod tn̄ nō dixe
rat. E ¶ Sed cū xp̄s tūc hēret. xxxiij. ānos quō iu
dei dixerūt eū esse qnq̄genariū. ¶ Una causa est:
q iudei erāt irati: ⁊ ira ipedit aīz ut nō possit cer
nere uerum. ¶ Alia causa est q xp̄s lz iuuenis eēt
tn̄ videbat quodāmō antiqu⁹. tuz ꝓpter nimiam
moꝛū grauitatē. tuz ꝓpter nimiā coꝛpis lassitudi
nē ⁊ asperitatem q̄s sepe in coꝛpe fuerat expertus.
¶ Alia causa pōt eē: q si hō iuuenis appellat se-
nex iniuriā sibi reputat fieri. Judei ergo iniuriaz
xp̄o credebāt facē ⁊ dicere: q ipm senem uocabāt.
¶ Scḋa vitas ptinēs ad ipm fuit per quā ostēdit
suā cū patre eternitatē: cū dixit. amen amen dico
uobis anteq̄ abrahā fieret ego suz. nō dixit āteq̄
abrahā eēt: q abrahā a deo fuit fact⁹. nō dixit etiā
ego suz fact⁹: q xp̄s inquātū deus nō fuit fact⁹ sed
ab eterno patre genit⁹. Huic vitati iudei nō ꝯtra-
dixerūt vbis ꝯtumeliosis uel rōne suppōnibus fal
sis. quēadmodū ꝯtradixerāt tribus vitatib⁹ supra
dictis. sed ꝯdixerūt huic vitati iniurioso facto uo
lentes eū lapidare tanq̄ blasphemū: sed xp̄s ab-
scondit se ⁊ exiuit de tēplo: iō exiuit ab eis ut au-
ferret ab eis causaz ꝑcutiēdi. Uel iō exiuit: q noluit
moꝛi lapidatus sed crucifixus. Uel ideo exiuit: q
adhuc nō uenerat hoꝛa passiōis. D ¶ Ex supra
dictis patet q iudeis odiosa erat vitas ⁊ q xp̄s fu
rētibus cedebat. Ueritas eniz multis est odiosa.
Ita enī est de vitate sicut de luce odoꝛe ⁊ sapoꝛe.
Lux enī est amabil⁹ oculis sanis: sed odiosa egris.
Odoꝛ hoīez recreat: sed serpētē fugat. Panis pa-
lato sano est sapidus: s3 isirmo est penosus. ¶ Ue
ritas igit est odiosa supbis sic lux oculis lippis.
Si enim ꝑdicat supbo de humilitate: talis vitas
est sibi odiosa. Et causa est: q lippitudo supbie fa
cit hāc lucē displicē. Eccl. xiij. Abhominatio est su
perbo humilitas. ¶ Scḋo vitas est odiosa luxu-
riosis sic odoꝛ serpēti. Si enī ꝑdicat eis de odoꝛe
puritatis talis odoꝛ displicet sibi. Et cā est: q con
sueuerunt stare in fetoꝛe luxurie. Eccl. xij. Audiet
luxuriosus ⁊ displicebit ei. ¶ Tertio vitas est odio
sa auaris: sic panis palato coꝛrupto. Si eniz ꝑdi-
cat eis ꝯtēptus terrenoꝛū talis panis doctrine lz
in se sit suauis eis tamē videtur execrabilis. Eccl.
xiij. Execratio diuiti paup. Causa est: q hūt pala
tū aie coꝛruptū: iō nō pñt sentire saporē celestiū. i.
Coꝛ. ij. Aīalis hō nō ꝑcipit ea que sūt spūs dei.
¶ Scḋo xp̄s a iudeis furentib⁹ recedebat. per qd
dat nob exēplū ut a furētib⁹ nos subtrahamus ne
ipos irā ampli⁹ iflāmem⁹. E Habuit aūt xp̄s
ꝯtra furoꝛē iudeoꝝ qnq̄ remedia: sicut patet in
hoc euāgelio. ¶ Primū est patiētiā suare. Un̄ cuz
plures iniurias audiuerit. s. q demonium hēret.
Ipse tn̄ patiētiā in oib⁹ suabat. Nec hūit aliquē
motū in aio: nec aliquē motū ostēdit in signo: nec
in vbo: nec in facto. Un̄ dī Ysa. liij. Non erit tri-
stis in aio nec turbulēt⁹ in exteriori signo: nec cla-
mabit vbo. Calamū q̄ssatū nō cōteret in facto ali
quo iniurioso. ¶ Scḋm remediū fuit tacē. Un̄ cū
iudei dixissent q hēret demoniū ⁊ q eēt samarita
nus ipse oīno tacuit. Sciebat enī q illud dedisset
iudeis occasionē litigandi ⁊ materiā: q si dixisset
nō suz samaritan⁹ forte iudei sibi rñdissent imo es
samaritan⁹: q samariā iuisti ⁊ cū eis bibisti come
disti cū eis cōmorat⁹ cū eis: ⁊ eis ꝑdicasti. Et iste
est ꝯueniēs modus extinguēdi ignē furētis. s. ta
cē ⁊ cū talib⁹ nō litigare. Sic eniz ignis extinguit
qn̄ ligna subtrahunt seu nō apponunt: sic ira furē
tis annihilat qn̄ nihil respōdet. Prouer. xxvi. Cū
defecerint ligna extinguet ignis: ⁊ susurrone subtra
cto iurgia conquiescūt. Qū vo qs litigat: ligna pa
rat. Eccl. viij. Nō litiges cū hoīe linguato: ⁊ non
strues in ignē illius ligna. Greg. [illegible]
gloriosius est irā tacēdo fugē ꝙ respondēdo supe
rare. ¶ Tertiū remediū qd habuit xp̄s fuit pacifi
ca vba rñdere. Cū eniz iudei uerba tā iniuriosa
sibi dixissent. s. q demoniū hēret. ille pacifice respō
dit eis dicēs. Ego demoniū nō habeo. Et iste est
ꝯueniens modus extinguēdi irā furētis: uerba. s.
pacifica respōdere. Coꝛ eniz iracundū est sicut ol
la bulliens. Prouer. xv. Os stulti ebullit stultitiā.
Sicut igit cessat ebullitio olle qn̄ aqua frigida ap
ponitur: sic cessat ebullitio ire qn̄ pacifica vba que
sunt refrigeratiua respondētur. Prouer. xv. Re-
sponsio mollis frangit irā: sermo durus suscitat
furoꝛē. ¶ Quartū remediū quod habuit christus
contra iudeos furentes: q uoluit se ab eis absen-
tare. Et hoc fuit quādo se abscondit ⁊ ab eis exi-
uit. Greg. Exemplo dñs nobis loquit ut cū etiaz
resistere non possumus irā superbientiū decline-
mus. Et iste similiter est ꝯueniēs modus extinguē
di irā furētis: ab eius. s. facie recedere. Sicut qui

olla que fortiter bullit: si ab igne eleuat cessat eius
ebullitio. Sic qñ ille ꝯtra quē furit elōgat: cessat
ebullitio. s. ire stimatio. Prouer xx. Honor est ho
mini qui separat se a ꝯtentionib᷒: oēs aūt stulti miscē
tur ꝯtumelijs. ¶ Quintū remediū qd hūit xp̄s cō
tra iudeos furētes fuit bñficia impēdē. Uñ postq̄
iudei dixerūt ei: demoniū hēs. Ipse tñ ꝑpter tāta
impꝓpia nō cessauit eis ipēdē salutaria documē-
ta dicēs. Siqs sermonē meū seruauerit ꝛc. Ubi dicit
glo. hic discat hō iesus nō malū reddē: sed bonū.
Et iste est ꝯueniēs modus extinguēdi irā furētis:
scilꝫ bñficia exhibē. Roma. xii. Si esurierit inimi-
cus tuus ciba illū. si sitit: potū da illi. hoc enim fa-
ciēs carbones ignis ꝯgeres sup caput eius. Isti
carbones ignis sm glo. sunt uel feruor charitatis
ad quē l ampli᷒ icitant. Uel amor: spūs sci ad quē i
flāmant. Uel ardor: penitētie ad quē ꝓuocantur.

¶ Eadē dñica in passione Sermo secundus.

t Ulerūt lapides iudei ut iacerēt in eū: iesus aūt abscōdit se ꝛ exiuit de tēplo. Oīa que xp̄s dicebat ꝛ faci
ebat ad nr̄am utilitatē ꝯuertebat ꝛ ad nr̄am instru
ctionē. Si eni dicebat v̄ba ꝯuertebat ea ad nostrā
instructionē. Si faciebat miracla ꝯuertebat ea ad
nr̄e fidei ꝯfirmationē. Si ꝓbebat exempla: ꝯuerte
bat illa ad nr̄am īformationē. sicut patet hic quā-
do dñs a iudeis furētib᷒ se absentauit dans nobis
exēplū q ꝛ nos silr faciam᷒. In v̄bo ergo ꝓmisso
duo tāgunt. ¶ Primū est iudeoꝝ magna malitia
qui xp̄m uoluerunt lapidare. ¶ Scōm est magna
xp̄i pacientia qui eis uoluit cedē. A ¶ Circa pri-
mū sciēdū q iudei q̄tuor modis xp̄m pati uolue-
rūt. ¶ Primo enim eū uoluerūt occidē cuꝫ adhuc
esset puulus. s. tpe herodis. ¶ Scōo uoluerūt eum
de quodā montis supcilio ꝓcipitare ut sic ꝯfracto
cerebro ꝛ capite colliso moreret: sicut habet Luce
iiii. ¶ Tertio uoluerūt ipm lapidare sic patet hic.
¶ Quarto uoluerūt ipm crucifigē: ꝛ crucifixerūt.
Multi aūt sunt qui hodie istis q̄tuor modis xp̄m
occidūt. ¶ Primo cū est adhuc puulus. Xp̄s eniꝫ
puulus est in illis qui de nouo ad pniam ꝯuertun
tur. De qb᷒ dr̄ Gal. iiii. Filioli mei quos iteꝝ ptu
rio donec formet xp̄s in uobis. Isti igit q de no-
uo ad pniaꝫ ꝯuersos scādalisāt uel ab ipsa pniare
uocāt: xp̄m puulū in eoꝝ cordib᷒ occidūt. Contra
quos dr̄ Mat. xviii. Qui scādalisauerit unū de pu
sillis istis qui in me credūt expedit ei ut suspendat
mola asinaria in collo ei᷒ ꝛ demergat in pfunduꝫ
maris. ¶ Alii sunt. s. qui xp̄m ꝓcipitāt ꝛ caput sibi
frāgūt. Isti sunt heretici. Nā sic dr̄ i. Coꝛ. xi. Ca
put xp̄i est deus. Heretici igit qui xp̄m deū esse nō
credūt: caput sibi auferūt. ¶ Alii xp̄z lapidāt. Isti
sunt qui malas cogitatiōes ꝛ uolūtates hēre non
cessant. Quelibet eni mala cogitatio ꝛ mala uolū
tas est un᷒ lapis quē in xp̄m mittūt. Beda. Quot
quot malas cogitationes qs assumit: q̄si tot lapi-
des xp̄o imittit. ¶ Alii sūt q xp̄m crucifigūt. Isti
sūt qui iterū ad petā redeūt. De qb᷒ dr̄ Heb. vi.
Rursū crucifigētes sibimetipsis filiū dei. Amb.
Quid est iesus nisi veritas pax ꝛ iustitia. Qui igit ꝓ
falsitate relinqt veritateꝫ: ꝛ pro cupiditate dirūpit: ꝛ
odit pacē: ꝛ pro aliquo pmio occultat iustitiā: ni-
hil aliud dr̄ facē q̄ lapidare ꝛ crucifigē ꝛ occidere
xp̄m. In hoc aūt q iudei in xp̄z lapides uoluerūt
imittē: videnf pilā pōtis ichoasse. Nā xp̄s dr̄ pōti
fex. i. pontē faciēs. In ep̄la aūt agit de pōtē: cū dr̄
Xp̄s assistēs pōtifex. i. faciēs pōtē. In euāgelio au
tē agit de pila. Tūc eni iudei pilā fecerūt qñ lapi-
des in xp̄m miserūt. Sꝫ in passione crux posita est
sup pilā: ꝛ sic nobis pons fact᷒ est. Mūdus eni iste
erat tanq̄ fluui᷒ rapidus ꝛ tanq̄ mare piculosuꝫ:
in quo oēs piclitabant. B Sꝫ ꝯtra istud naufra
giū dedit nobis xp̄s tripler adiutoriū. s. nauem: ta
bulā: ꝛ pōtē. Nauis eni inocētia est: in qua ꝯsist᷒
fuit adā. Sꝫ ista nauis fracta fuit: qñ ipe peccauit
In hac naui fuit btā v̄go: que naui ītegra ꝛ saluis
mercib᷒ ad portū padisi puenit. In hac naui sunt
oēs pueri baptizati q̄ diu huāt inocētiā baptisma-
lē. Sꝫ q: fere oēs frāgūt nauē baptismalis inocē-
tie: iō de᷒ pauit tabulā pnie. Nā ꝫ Hiero. pnia est
sc̄da tabula post naufragiuꝫ. In hac tabula pnie
fuit maria magdalena: que cū ista tabula ad portū
padisi puenit. Imo ꝛ multas v̄gines que erāt in na
ui inocētie trāscēdit: ꝛ quātū ad meritū ꝛ quātū ad
pmiū. Hern. Sic de᷒ nō ꝑuabit bonis eos qui am
bulāt in inocētia: ita nō ꝑuabit bonis eos qui am-
bulāt in pnia. Quia vo sūt multi qui frāgūt nauē
inocētie: ꝛ qui pdūt tabulā pnie: iō de᷒ tertiū adiu
toriū ꝓparauit. s. pōtē passiōis sue. Iste pons ho
die initiat᷒ est in pile fūdatiōe: sꝫ in pasceue ꝯsūma
tus est in trabiū ꝛ tabulaꝝ suppositiōe. C Tūc
igit q̄tuor trabes supinducte sunt. Quarū prima
fuit de palma. Scd̄a de oliua. Tertia de cedro.
Quarta de cypsso. De his eni lignis crux facta fu
it. Deinde sup has trabes posita est tabula. i. caro
xp̄i purissima. que q̄tuor clauis fuit ꝯfixa: ꝛ sic fa
ct᷒ est pōs. Iō xp̄s bñ dr̄ pōtifex. i. pōtē faciēs. D
Nihilomin᷒ dr̄ pōtifex tripler de causa. ¶ Pmo ꝓ
pter hitū. Hūit eni amictū qñ fuit uelat᷒. Hūit al-
bā qñ ad herodē fuit duct᷒. ꝛ ab eodē alba ueste fu
it idut᷒. Hūit planetā qñ purpura a militibus fuit
circūdat᷒. Hūit cingulū ꝛ stolā qñ ad columnā fuit
ligat᷒. Hūit manipulū qñ in manib᷒ fuit clauis cō
fixus. Habuit mitrā qñ spinis fuit coronat᷒. Ha-

buit bacculū pastoralē quādo arūdo fuit sibi da-
ta in manib᷒. Habuit sādalia qñ hūit clauos in pe
dib᷒. ¶ Scōo dic pōtifex ꝑpter unctiōis myste
riū. ipe eni fuit unct᷒. iuxta illud ps̄. Unxit te de᷒
de᷒ tuus oleo leticie pre ꝯsortib᷒ tuis. Olim qdem
de᷒ erat hoi dur᷒: sed xp̄o est unct᷒. ideo factus est
māsuetus. ideo dicit. unxit te deus ꝛc. Olim erat
irat᷒ sed fact᷒ est letus. ideo dicit. oleo leticie. Oliꝫ
de gr̄a sua erat auarus: sed in xp̄o fact᷒ est largus
ideo dicit. pre ꝯsortib᷒ tuis. dedit eni sibi spm̄ si-
ne mēsura. de cuius plenitudine oēs accepimus.
E ¶ Tertio dicit pōtifex ꝑpt officiū. qd quideꝫ
officiū tripler est. ¶ Primuꝫ est pro pplo orare. ꝛ
xp̄s pro nobis orauit multipliciter. nā orauit uer
bis. Ioā. xvii. Non pro eis rogo tm̄: sed pro illis
qui credituri sunt per v̄ba illoꝝ in me. Orauit la-
chrymis. Heb. v. Cū clamore ualido ꝛ lachrymis
offerēs eraudit᷒ est pro sua reuerētia. Orauit san-
guine. Heb. xii. Accessistis ad sanguis aspersionē
melius loquētē q̄ abel. Orat etiā quotidie cica-
tricuꝫ repñtatione: q: eas quotidie patri repñtat.
Heb. ix. Intrauit iesus in ipm celū ut appeat vul
tui dei pro nobis. ¶ Scōm officiū pōtificis est sa
crificiū offerre. ꝛ illud xp̄s hūit qui seipm pro no-
bis in sacrificiū obtulit. Heb. ix. per spm̄ sanctum
seipsuꝫ obtulit imaculatū deo. qñ aūt sacrificium
offerebat igne accēdebat. ꝛ ipe fuit accensus igne
amoris quo ad aīam. De quo igne dicit Luc. xii.
Ignē ueni mittere in terrā ꝛc. Isto igne fuit tot᷒
accēsus. Ioā. xv. Maiorē hac dilectionē nemo ha
bet ut aīam suā ponat qs pro amicis suis. Fuit ac
cēsus igne doloris quo ad corpus ꝛ aīaꝫ. Thren.
i. O uos oēs qui trāsitis per viā ꝛc. Fuit accēsus
igne passiōis quo ad carnē suā. ps̄. Igne me exa-
minasti ꝛ nō est inuēta in me iniqtas. ¶ Tertiū offi
ciū pōtificis est pecūias distribuere: ꝛ ipe ꝓbēdas
distribuit. sicut Amb. dic in hec v̄ba. Actor hu-
mani generis in cruce extēsus pietatis officia di-
uidebat. psecutionē aplis. pacē discipulis. corpus
iudeis. pri spm̄. v̄gini paranymphū. latroni para
disuꝫ. petōrib᷒ infernū. xp̄ianis penitētib᷒ crucem
pnie delegauit. F ¶ Scōo in xp̄o fuit magna
patiētia in hoc q a iudeis furētib᷒ se absētauit. In
hoc dat nob exēplū ne imisceamus nos rixis: sed
homies rixosos ꝛ ꝯtētiosos declinemus: maxime
qñ ex nr̄is correctiōib᷒ peiores fieri videnf. ¶ Sūt
eni qdā sic cera mollis. ¶ Alii sic lapides. ¶ Alij si
cut spine pūgētes. ¶ Terra mollis si tāgit statī ce
dit ꝛ se duci pmittit. sic etiā sunt multi qui ita mā
sueti sunt q qñ tāgunt. i. rephēdunt statiꝫ obedi-
unt ꝛ ad omne op᷒ bonū se duci pmittūt. in quoꝝ
ꝑsona ꝓpheta dicit. Factū est cor meū tanq̄ cera
liquescēs. tales sunt sepe admonēdi. q: sicut dicit
Chrys. Iustus si admonit᷒ nō fuerit per negligē
tiā euanescit. ¶ Alii sunt sicut lapides. lapis eniꝫ
si tāgit nō cedit: tn̄ nō ledit. sic sunt multi qui qñ
rephēdunt nō obediūt sed in sua duritia ꝑsistūt.
Job. xli. Cor eius idurabit q̄si lapis. vnū tn̄ boni
habēt: q: cōtra se rephēdētes nō mouent nec v̄ba
iniuriosa eis dicūt: tales sepe admonēdi sunt ꝛ re-
phēdēdi. q: sepe mollescūt cū rephēdunt ꝛ cor
rigunt. q: dicit Job. xiiii. Lapides excauāt aque.
sic eni lapides ex frequētatione aque excauant: sic
multotiēs hoies duri ex frequēti rephēsiōe corri-
gunt. G ¶ Alii sunt sicut spine. nā si spine tan-
gunt nō cedūt insup pūgūt. sic sunt multi qui qñ
rephēdunt nō se corrigūt: ꝛ insup se rephēdē-
tib᷒ v̄ba cōtumeliosa īferūt. ꝛ ideo oportet qui uo
lūt tales homies spinosos rephēdere ꝓus se ar-
met forti patiētia. i. dñice passiōis memoria ꝛ cha
ritate succēsa. De ista triplici armatura dicitur. ii.
Reg. xxiii. Preuaricatores q̄si spine euellent vni
uersi que nō tollunt manib᷒. ꝛ siqs eas tāgere uo
luerit armabit ferro ꝛ ligno lāceato. igneqꝫ succē
se cōburent usqꝫ ad nihilū. Siqs igit tales repe
hēdere uoluerit debet se armare lorica ferrea. i. im
penetrabili patientia. ideo dr̄ armabit ferro. debet
se armare dñice passionis memoria. ideo dicit li-
gno lāceato. Christ᷒ eni fuit lignū de quo dicit in
ps̄. Erit tanq̄ lignū qd plātatū est sec᷒ ꝛc. Illud
lignū fuit lāceatū. s. in cruce lancea pforatū. debet
se armare succēsa charitate ut sic oīa v̄ba maledi-
cta ab illis spinosis ꝓlata igne charitatis cōburā-
tur ꝛ ad nihilū redigant. sicut videmus in spinis
que igni imposite cōburunt ꝛ annihilantur. ideo
dicitur. Igneqꝫ succēse cōburentur usqꝫ nihiluꝫ.

¶ Feria secunda quinte hebdomade quadrage-
sime Sermo primus.

m Iserūt pricipes ꝛ pharisei ministros ut apphēderēt iesuꝫ. Ioā.
vii. Sicut dic ioānes supra imediate: mul
ti de turba crediderūt in xp̄m ꝛ dicebāt. xp̄s cū ue
nerit nunqd plura signa faciet q̄ que hic facit. ꝛ
ideo ꝯtra phariseos qui xp̄ꝫ persequebantur mur
murabant. quod audientes pharisei inuidia com
moti non sunt ausi ut psonaliter ad xp̄m accede-
rent timore turbarū ad ipm capienduꝫ. sed mise-
runt ministros: quia tales persone pro leui precio
periculo se exponunt. In isto ergo euāgelio qua-
tuor describuntur. ¶ Primo magna iudeorū per
uersio: cū dicitur. Miserunt pnci. ¶ Secundo sa-
piens xp̄i responsio: cū dicit. adhuc modicū tem
pus uobiscū sum. ¶ Tertio stulta iudeorū inter-
rogatio: cū dr̄: quo hic iturus est: q: nō inueniem᷒

eum. ¶ Quarto benigna christi inuitatio cu3 ait. Si quis sitit ueniat ad me & bibat. A ¶ Circa primū notandū q̄ iudei sepe xp̄m multipliciter cōprehēdere uoluerūt. aliquādo in psona sua sicut hic. aliquādo in sermone suo Matth.xxii. Abeuntes pharisei cōsiliū inierūt ut caperēt iesu3 in sermone. aliqñ in ope suo. Mat.iii. Erat hō habēs manū aridam & obseruabāt eū si sabbato curaret ut accusarēt illū. aliqñ in iudicio suo. Jo.viii. Adducunt iudei & pharisei mulierē in adulterio deprehēsa3. Et seq̄tur. hoc aūt dicebāt tentantes eū ut possent eū accusare: aut de immisericordia si iudicaret ipsa3 lapidādā: aut de iniustitia. si diceret eam lapidandā nō esse: q̄ tūc ptra leges iudicaret. Sed xp̄s ptra illud q̄ uolebāt eū capere in psona: ostēdit magnā potētiā. Unde dicit. Adhuc modicū xp̄s uobiscū sum. Chrys. q.d. quid festinatis me interficere: parū expectate xp̄s qd mihi uultis facere facturi estis: sed nō modo: q̄ nolo. Cōtra illud q̄ uolebant eū capere in sermone: ostēdit magnā sapiētiā dicēs. Reddite que sunt cesaris cesari. Cōtra illud q̄ uolebāt eū capere in ope: ponit increpationē uerā dicens licet sabbatis bñfacere an male: aiam saluā facere an pdere. Cōtra illud quo uolebāt eu3 capere in iudicio: ostēdit simul in iudicio & iustitia: cū dicit. Qui sine pctō est uestrū pm⁹ in illā lapidē mittat. & suā misericordiā subdit: cū dicit. Nec ego te cōdēnabo. uade & amplius noli peccare. ¶ Circa scdm notandū q̄ pharisei faciebāt xp̄m q̄rere & uolebāt ipm apphendere. & ad utrūq3 rñdit xp̄s. na3 ad illud q̄ ipm faciebāt querere dixit. queritis me & nō inuenietis. hoc fuit sm Aug. post xp̄i ascensionē qñ multi iudei cōpūcti ad pdicationē apostolo4 crediderūt. Unde dicit Aug⁹. Uiderūt xp̄m suo scelere morietē & crediderūt in xp̄o suis scelerib⁹ ignoscētē. Et quousq3 biberūt sanguinē quē effuderūt de sua salute desperauerūt. Scdm autē Chrys. hoc fuit qñ ciuitas eo4 capiebat. pbabile est eni ut dicit tūc eos meminisse xp̄i & miraculo4 eius ut ei⁹ psiliū quererēt. & iō dicit. queretis me & nō inuenietis. B Istud aūt quotidie accidit: q̄ multi xp̄m querūt & nō inueniūt eo q̄ nō querūt ubi est sed ubi nō est. Xp̄s eni nō est in delitiis: nec i diuitiis: nec in honorib⁹. & iō ibi nō inuenit. Job xxviii. Nō inuenit in terra suauit uiuentiū. hoc est dictū ad delitiosos. abyssus dicit. nō est in me. hoc est dictū ad auaros: quo4 cupiditas nō habet fundum. & mare loquit. nō est mecū. hoc est dictu3 ad superbos qui semp sunt tumidi & inflati. Inuenit aūt in humilitate paupertate & asperitate: q̄ ibi est. Ista eni tria xp̄s in hunc mūdū ueniēs secū portauit: & cū istis nasci uoluit. Luce.ii. Inuenietis

infantē. ecce quāta humilitas. pannis inuolutū. ecce quāta paupertas. & positū in psepio. ecce quāta asperitas. Ad illud aūt q̄ iudei uolebāt eū apprehēdere & capere. xp̄s rñdit. ubi sum ego. uos nō potestis uenire. Interl. ubi sum ego immutabilis uos cū pte. nō aūt sm glo. dixit nō poteritis: sed nō potestis. tales eni erāt tunc qui nō possent. sicut & alibi dixit petro. nō potes me sequi mō. sequeris aūt postea. Cuius aūt xp̄s dicat. ubi su3 ego uos nō potestis uenire. tamē de ministris suis dicit Jo.xii. ubi su3 ego: illic & minister meus erit. ¶ Christ⁹ aūt est in dextera dei sedēs. Mar.ul. Et dñs qde3 iesus postq̄ locut⁹ est eis. assumpt⁹ est in celū & sedet a dextris dei. Est in gloria dei. Phil.ii. Omnis lingua cōfiteat: q̄ dñs iesus xp̄s in gloria est dei patris. Est in lumine dei. i. Timo.vi. Lucē habitat inaccessibilē. Ministri ergo xp̄i erūt in dextera dei. q̄ pat dextera sue potētie eos in eternitate cōseruabit. erūt i lumie dei. q̄ fili⁹ lumine sapie sue eos illuminabit. erūt in gloria dei q̄ spūs sanctus dulcedie sue suauitatis glorificabit eos. Peccātores aūt nō erūt in dextera dei: sed sub pedib⁹ dei. Tres eni tenebūt pedes suos ad gulā dānato4. scilicet de⁹. ps. Ponā inimicos tuos scabellū pedū tuorū. mors ppetua. Job.xviii. Calcet sup eū qsi rex interitus. & tota cōgregatio sancto4. Mal.iiii. Calcabitis impios cū fuerint cinis sub plāta pedū uestro4. nō erūt etiā in lumie dei: sed in tenebris inferni. Mat.xxii. Ligatis manib⁹ & pedib⁹ mit. in tenebras exteri. nec erūt in glia dei sed in pena eterna Mat.xxv. Ibunt hii in suppliciū eternū. ¶ Circa tertiū notandū q̄ iudei pphetauerūt ignoranter qñ dixerūt quo hic iturus est q̄ nō inueniem⁹ eum. nūquid in dispersionē gētiū iturus est & docturus gentes. uerū qdē dixerūt sed ignoranter dixerūt. q̄ xp̄s per aplos gētes doctur⁹ & ad fidē couertit. D Totū qdē genus humanū erat in tenebris ignorātiarū. & in pfunditate uitio4. Deus eni tenebat in celo ueritatē suā & misericordiā suā. iuxta illud ps. Deus misericordia tua in celo & ueritas tua usq3 ad nubes. Tandē de⁹ ueritatē. i. uerā sui cognitiōe3 in terrā misit. & eā in quodā angulo idest in iudeoru3 pplo occultauit. iuxta illud ps. Not⁹ in iudea deus: in israel magnū nomen eius. gratiā tamen sue misericordie per quā oēs recōciliaret & in gliam eos reciperet eis nō dedit. Xp̄s aūt utrūq3 secū portauit. s. gratiā & ueritatē: ita q̄ per ueritatē uera3 cognitionē de deo gentibus dedit: & per grāa3 eos recōciliauit sibi. De his duob⁹ di Joan.i. Lex per moysen data est. i. cognitio unius dei data est per moysen. s. pplo iudeo4. sed gra & ueritas p iesum xp̄m facta est. q̄ xp̄s dedit grām reconciliantē &

ueritatem illuminantē. E ¶ Circa quartū notandū q̄ xp̄s ad aquā gr̄e sue nos inuitauit dicēs Siquis sitit ueniat & bibat. Aug. Si sitimus ueniamus nō pedibus sed affectibus: nec migrando sed amādo. Ad istas aquas nos uocat de⁹ per ysaiā dicēs Ysa.lv. Omnes sitiētes uenite ad aquā & qui nō habetis argentū properate emite & comedite. uenite emite absq3 argēto & absq3 ulla commutatione uinū & lac. quare appenditis argentu3 nō in panibus: & laborē uestru3 non in saturitate. Dñs uocat sitientes illos qui sunt uacui ab amore mūdi. & aquas uocat amores dei. tales eni debent uenire ad aquas gratia4. iō dicit. oēs sitientes uenite ad aquas. Aug. Si habitat in te amor mundi: nō est quo intret in te amor dei. uas es: si plenus es: funde qd habes ut recipias qd nō habes. funde amorē seculi ut impleris amore dei. sequit. Et qui nō habetis argentū pperate emite & comedite. Per argentū intelligit terrena suba uel eloquētia siue subtilis intelligētia. si ergo sunt aliqui qui nō hñt argētū tpalis substātie: nec hñtes facūdie nec pfunde intelligentie. saltē properent. emāt & comedāt. pperēt per desiderium & uoluntatē. emāt per feruētē orationē: & comedāt per deuotā meditationē. Sequit. uenite emite absq3 argento. s. mūdane eloquētie uel profunde intelligētie & absq3 ulla cōmutatiōe tpalis substantie: uinū & lac. F Per uinū intelligit iocunditas mētis. per lac puritas corpis. emite ergo uobis per orones & desideria spūalem iocūditatē in mēte: & puritatē in carne. uel per uinu3 & lac intelligunt due nature in xp̄o. nā per uinū intelligitur eius diuinitas iocūdissima. ps. Uinū letificat cor hominis. per lac intelligit eius humanitas purissima. Debemus ergo emere per desideria & orōnes uinum & lac. i. ut nos pascamur in celesti glia contēplari ei⁹ diuinitatē & uidere ei⁹ humanitatē: q̄ in ista ptēplatiōe & uisione cōsistit tota beatitudo scōru3. & tūc uerificat illud qd dicit spōsa Cant.v. Bibi uinū cū lacte meo. sequit. q̄re appēditis argentū nō in panibus & laborē ūrm nō in saturitate. multi sunt qui argētū. i. eloquētiā uel ingeniū appēdūt & ponūt nō in panib⁹. i. nō in uera scia que habet aiam reficere. iuxta illud Mat.x. Nō in solo pane uiuit hō: sed in omni ūbo qd pcedit ex ore dei. & laborē suū & studiū suum non ponunt in saturitate: quia discūt scientias lucratiuas que aīam non satiant: sed euacuāt. nō adducūt saturitatē sed uanitatē.

¶ Eadē scda feria q̄nte hebdō. xl. Sermo scds.

r Jquis sitit, ueniat ad me & bibat. Qui credit in me sicut dicit scriptura. flumina de uētre ei⁹ fluēt aque uiue. Ista aqua uiua quā xp̄s uult dare sitientibus nō est materialis sed spūalis. sicut intelligitur subditur. hoc aūt dicebat de spū quē accepturi erāt credentes in eū. F Magnū est habere potētiā receptiuā gratie. F maius est habere aliquē gustū gratie F maximū est hic plenitudinē gr̄e. F & permaximū est hic pseuerantiā gr̄e. Istas quattuor differentias ponit dñs in his pmissis. F Pmo eni ostendit q̄ quilibet habet potētiā receptiuā gr̄e: q̄ in potestate cuiuslibet est uenire ad fontē gr̄e. iō dicit. siquis sitit ueniat ad me. F Scdo pmittit dare gustū gratie cū subdit. & bibat. F Tertio pmittit dare plenitudinē gratie: cum dicit. Flumina de uentre eius fluent. idest de corde eius. F Quarto pmittit dare cōtinuationē & perseuerātiā gratie: cum subdit fluent aque uiue. A ¶ Circa pmū notandu3 q̄ homines tam boni q̄ mali habent potentiam receptiuā gratie. soli aūt damnati ista potentia carent. Nō enim ad istū fontem possunt uenire nec de ipso fonte etiā minimā guttā haurire. ad fontē quidem uenire nō pnt. q̄ habent ligatas manus & pedes & sūt in tenebris. Matth.xxii. Ligatis manibus & pedibus mit. eū in tenebras exteri. Nō igitur pnt uenire q̄ habēt ligatos pedes. Nec etiam possunt: scd dissoluere: q̄ habēt ligatas manus. nec etiā sciront uenire: q̄ sunt in tenebris. damnati habent ligatas manus: q̄ nullū bonū uelle uel desiderare pnt uel facere. sunt in tenebris q̄ nullū bonū possunt intelligere. sunt in tenebris exteriorib⁹ q̄ nullū bonū possunt sperare sed sunt extra spem oīs salutis. dato etiam q̄ ad fontē possent uenire. tamē de illo fonte nec modicam guttā gratie possent haurire. sicut patet in illo diuite qui modica3 guttā aque. i. gratie refrigeritis petiit: & ui obtinere nō potuit. Si ergo demones uel dānati haberēt istā potētiā receptiuā gratie ad momētū huius hore ita se disponerēt q̄ ad istū fontem uenirent & aquā gratie obtinerēt. Miseri aūt peccatores quādocūq3 uoluerint uenire pnt & iā uenire cōtēnūt. B Iste enim fons omnib⁹ patet tā bonis q̄ malis. de quo fonte dicitur Zacha.xiii. Erit fons patēs domui dauid & habitātibus hierusalē in ablutionē peccato4 & menstruate. Per dauid qui interpetat manu fortis intelligunt actiui. Per hierusalē que interpretat uisio pacis intelligunt cōtēplatiui. noīe aūt peccatoris intelligunt illi qui habent peccata spiritualia. Per mēstruatā aūt illi qui habent peccata carnalia. oēs enī isti in isto fonte bibere deberēt. scilicet actiui ut amplius roborēntur. Contemplatiui ut dulcius contemplentur & omnes peccatores ut a sordibus mundentur. C ¶ Circa secūdū notādu3 q̄ dominus seruis suis

dat gustũ grẽ. ⁊ ille gustus est tãte virtutis q̃ extin
guit sitim oĩm mũdanoꝝ. est tãte dulcedinis q̃
in dulcedinẽ cõuertit supplicia tormẽtoꝝ. est tãte
suauitatis q̃ aiam excitat ad desideria supnorũ.
q̃ enim eius virtus extinguat sitim mũdanoꝝ: pa
tet in magdalena q̃ extixit in ea sitim carnalis cõ
cupiscẽtie. in mattheo sitim auaritie. in paulo sitiʒ
supbie ⁊ mũdane glorie. in iacobo ⁊ ioãne extinxit
amorẽ domesticũ ⁊ amorẽ ꝓpriũ. nam sicut dicit
Mat. iiii. Uidit iesus iacobũ ⁊ ioãnẽ in naui cũ ze
bedeo patre eoꝝ ⁊ vocauit eos. illi aũt mox ut sen
serũt gustũ diuine grẽ: reliquerũt amorẽ terrenũ
⁊ patrẽ dimiserũt in naui. ⁊ sic reliquerũt amorem
domesticũ ⁊ secuti sunt xp̃m. nõ seipsos: nec ꝓpri
as volũtates: ⁊ sic reliquerũt amorẽ ꝓpriũ. Aug.
Qui biberit de fluuio paradisi cuius gutta maior
est oceano: restat ut in eo sitis mũdi penitꝰ extin
cta sit. ⁋ Nõ aũt dulcedo eius tormẽta ⁊ sup
plicia uertat in dulcedinẽ: patet in stephano qui la
pides torrentes fecit dulces. iuxta illud. Lapides
torrẽtis illi dulces fuerũt. In andrea crucis sup
pliciũ uertit in gaudiũ. Uñ dixit alloquens ipsam
crucẽ securus ⁊ gaudẽs uenio ad te. In laurẽtio
ignis incẽdiũ uertit in refrigeriũ. Uñ dixit decio.
disce miser: q̃ carbones tui mihi p̃stãt refrigeriũ.
tibi aũt pariũt eternũ incẽdiũ. in aplis eos ꝯtume
lias uertebat in gl'iam. Act. v. Ibãt apli gauden
tes a ꝯspectu ꝯcilii q̃ñ digni habiti sunt pro noĩe
iesu ꝯtumeliã pati. q̃ vero eius suauitas faciat desi
derare celestia dicit Mat. xvii. Ubi petrus aqua
spũs sci potatꝰ ⁊ quodãmodo ebrius effectꝰ dixit.
dñe bonũ est nos hic eẽ. si vis faciamus hic tria ta
bernacula. ⁋ Dicit aũt tabernaculũ a taberna.
volebat enim petrus q̃ ibi eẽnt tres taberne in q̃
bus vinũ spũs sci uẽderet ita q̃ p̃r hr̃et suã taber
nã. filius suã. ⁊ spũs sanctus suã. In taberna aũt
p̃ris uẽdit vinũ forte. i. grã corroborãs que habet
aiam in bono cõfirmare. in taberna filii uẽdit vi
nũ clarũ. i. grã illuminãs que habet aiam in agen
dis dirigere ⁊ illuminare. In taberna spũs sancti
uẽdit vinuʒ dulce. i. grã dulcorãs que hẽt animã
celesti dulcedine adimplere. ⁋ Circa tertiuʒ
notãdũ q̃ xp̃s viris pfectis dat spũm sanctum in
magna plenitudine. ideo dicit: flumina de uentre
eius fluẽt aque. Uocatur spũs sanctus flumẽ s'm
Chrysos. q̃ sicut flumẽ nec reuertit nec stat s; sem
per currit. sic ⁊ illi qui hñt spũm sanctũ nõ reuer
tunt ad peccatũ nec stãt per ocia sed semp currunt
ad fortia. De isto flumine dicit Ezech. xlvii. Men
sus est mille cubitos ⁊ traduxit me per aquã usq;
ad talos. Rursumq; mẽsus est mille ⁊ pduxit me
usq; ad genua. Rursumq; mẽsus est mille ⁊ pdu
xit me per aquã usq; ad renes. De hoc etiã flumi
ne dicit Ysa. xxx. Spũs dñi uelut torrẽs inundãs
usq; ad mediũ colli. Quidã ergo in hoc flumine i
troducunt usq; ad talos. qdã usq; ad genua. qdã
usq; ad renes. qdã usq; ad collũ. In talis aũt est
corporis supportatio. in genubꝰ deambulatio. in re
nibus viget ꝯcupiscẽtia. a collo ꝓcedũt vba. Illi
ergo in flumine spũs sci introducunt usq; ad ta
los qui fortes sunt ad supportãdum aduersa p̃ñ.
Spiritu oris eius oĩs virtꝰ eoꝝ. Illi introducunt
usq; ad genua qui sunt magnanimes ad aggredi
endũ opa virtuosa. Eze. i. Ubi erat impetus spũs
illuc gradiebant. Illi introducunt usq; ad renes
in qbꝰ extinguunt oĩa desideria carnalia. Gregoꝰ.
Gustato spũ desipit oĩs caro. Illi introducunt usq;
ad collũ qui hñt utilia vba. Mat. x. Mar. xiii. Nõ
enim uos estis qui loquimini: sed spũs scũs. ⁋ Cir
ca q̃rtũ notãdũ q̃ spũs scũs dr̃ aqua viua q̃si. s. q̃
hẽt grẽ ꝯtinuationẽ ⁊ pseuerãtiã. Sine hac enim
nihil ualerẽt pcedẽtia. Bern. in ep'la ad eugenium
papã. Tolle pseuerãtiã nec obsequm mercedẽ ha
bet: nec bñficiũ grãm: nec laudem fortitudo. Iste
autẽ fluuius aque viue specialiter fuit in celo. De
quo dr̃ Apoc. ultꝰ. Ostẽdit mihi fluuiũ aque viue
splẽdidũ tanq; cristallũ ꝓcedẽtẽ de sede dei ⁊ agni
⁊ in medio platee hierl'm. ⁋ Ex qbus verbis habet
q̃ iste fluuius spũs sci dabit satietatẽ reficiẽtẽ: ideo
uocat flumẽ. ⁋ In p̃nti enim vita sci viri bibũt
aquã spũs sci ad mẽsurã. Eze. iiii. Aquã in mẽsu
rã bibes. In futuro aũt in isto flumine erũt ⁊ sine
mẽsura bibere poterũt. Cañ. v. Bibite amici mei
⁊ inebriamini charissimi. Serui dei in p̃senti sunt
amici dei: in futuro erũt charissimi. Amici ergo
bibũt: q̃ spũm sanctũ hñt ad mẽsurã. Sed charis
simi erũt ebrii: q̃ ipm hẽbũt sine mẽsura. ⁋ Secũ
do iste fluuius hẽt emanationẽ: ideo dr̃ aque viue.
Fluuius aque mũdi deficit. sed fluuius spũs sci
deficẽ nõ ualebit. Hiere. ii. Me dereliquerũt fontem
aque viue: ⁊ foderunt sibi cisternas dissipatas que
ꝯtinẽ nõ ualẽt aq̃s. Mũdus est sicut cisterna pfo
rata: q̃ amor eius deficit cito. Spũs aũt scũs est
aq̃ viua: q̃ amor eius nunq; deficit. q̃ eniʒ amor
mũdi cito deficiat dr̃ Ioã. ii. Mũdus trãsit ⁊ ꝯcu
piscẽtia eius. q̃ aũt amor spũs sci nõ deficiat dicit
i. Cor. xiii. Charitas nunq; excidit. ⁋ Tertio hẽt
claritatẽ refulgẽtẽ. ideo dr̃. Splẽdidum tanq; cri
stallũ. Fluuius amoris mũdi est turbidus: ⁊ ĩõ fa
cit aiam turbidã ⁊ fedã. Hiere. ii. Quid tibi in via
egypti ut bibas aquã turbidã. Fluuius vo amo
ris dei est clarꝰ: ⁊ ideo facit aiam clarã ⁊ pulchrã.
Sap. vi. Clara est ⁊ que nunq; marcessit sapiẽtia.
Ysa. lviii. Implebit aiam tuã splẽdoribꝰ. ⁋ Quar

to habet suauitatẽ afficiẽtẽ: ideo dicit. Procedẽn
tem de sede dei ⁊ agni: hoc est de cõtẽplatione dei
⁊ eius diuinitatis ⁊ visione hũanitatis. Ex qua vi
sione ⁊ cõtemplatiõe causat tota dulcedo ⁊ suaui
tas sanctoꝝ. Fluuius aũt mundi hẽt aquas ama
ras. Ysa. xxiiii. Amara erit potio bibẽtibꝰ illã. Exo
di. xv. dicit q̃ populus nõ poterat bibere de aq̃s
marath. Marath enĩ interp̃tat amaritudo pecca
ti. ⁊ signat mũdũ in quo sunt multe amaritudies
peccatoꝝ. Fluuiꝰ aũt spũs sancti habet aq̃s dul
ces. Ecc. xxiiii. Spũs meus sup mel dulcis. ⁊ he
re. mea sup mel ⁊ fauũ. qui edũt me adhuc esu. ⁊
qui bi. me ad. sitient. ⁋ Quinto habet p̃ñtiã assistẽ
tẽ: q̃ fluit i medio platee hierl'ʒ. Mũdus dat suas
cõsolatiões cũ magno labore. q̃ oportet q̃ hõ ul
tra mare uadat ⁊ labores multos sustineat ut di
uitias ⁊ ꝯsolatiões mũdanas acquirat. Sed flu
uius spũs sancti ⁊ in presenti vita fluit ad ostium
voluntatis. ⁊ in futuro fluit in medio ciuitatis ce
lestis. Et quilibet sine labore potest inde haurire.
Deut. xxx. Mandatũ qd̃ ego p̃cipio tibi non supra
te est. neq; ꝓcul positum neq; trãs mare ut cause
ris ⁊ dicas. Quis ex nobis trãsfretare poterit ma
re ⁊ illud ad nos usq; deferre. sed iuxta te est val
de in ore tuo ⁊ in corde tuo ut facias illud. Fluit
etiã ad ostiũ nr̃e uolũtatis. Apoca. iii. Ego sto ad
ostium ⁊ pulso.

⁋ Feria tertia quinte hebdõe. xl. Sermo p̃imus.

Ambulabat iesus in galileam. Ioã. vii. ⁋ Sicut
patet ex isto euangelio inter iudeos qdaʒ
erãt malitiosi: qui scilicet xp̃m occidere uolebãt.
De quibus dicit in principio euangelii. Ambula
bat iesus in galileã. Nõ eniʒ uolebat ambulare in
iudeam: q̃ querebãt iudei eum interficere. ⁋
⁋ Scdo erãt q̃dã uanagloriosi qui mũdi gloriaʒ
q̃rebãt. sicut erãt quidã ꝓpinqui christi qui dixe
runt ei. trãsi hinc ⁊ uade in iudeã. ⁋ Tertio erant
quidã formidolosi: qui scilicet in christũ credebãt:
sed propter metũ iudeoꝝ eũ cõfiteri nõ audebant.
De quibus dicit. ⁋ Quidã eniʒ dicebant q̃ bonꝰ
est. alii aũt dicebãt nõ: sed seducit turbas. Nemo
tamẽ: scilicet illoꝝ qui in p̃nti credebant palã loq̃
bat de illo propter metũ iudeoꝝ. Inter istos scili
cet malitiosos: vanagloriosos: ⁊ formidolosos erat
xp̃s in medio cõstitutꝰ. ⁋ Circa p̃mũ duo dicunt
scilicet q̃ xp̃s in galileã ambulabat. ⁊ q̃ in iudeaʒ
ire nolebat. Galilea aũt interp̃tat trãsmigratio
siue volubilis. Et signat presentẽ vitã que est uo
lubilis ⁊ transitoria. In qua volubilitate xp̃s no
biscũ fuit: ⁊ ideo in galilea cũ discipulis suis am
bulauit. Post resurrectionẽ aũt discipulos suos
in galileam p̃cessit. Mat. ultio. Precedã uos in
galileã: q̃ iam cũ eẽt in vite mutabilitate nõ fuit.
Postq; eniʒ i baculo crucis flumẽ nr̃e mortalita
tis trãsiuit: oẽs mutabilitatẽ abiecit. Gen. xxxii. In ba
culo meo trãsiui iordanẽ istũ. ⁋ Iste aũt fluuiꝰ
mutabilitatis humane triplicẽ habuit statũ. ⁋ In
p̃mo qdeʒ stabat ⁊ paratus erat stare ⁊ fluere. Et
hoc fuit in p̃ma hoĩs ꝯditiõe: q̃n hõ habuit in po
testate mori ⁊ nõ mori. ⁋ In scdo aũt statu nõ stat
nec reuertit sed semp fluit. Iuxta illud. ii. Regũ.
xiiii. Omẽs morimur ⁊ q̃si aque dilabimur in ter
rã que nõ reuertunt. ⁋ In tertio aũt statu iste flu
uius reuertet: q̃ oẽs qui fluxerũt per mortẽ reuer
tent per resurrectionẽ. Et tũc iste fluuiꝰ semp sta
bit. q̃ nullus de cetero morietur. ⁋ Possumꝰ igi
tur dicere q̃ christus in isto triplici statu fuit. Nã
virtute diuinitatis potuit mori ⁊ nõ mori. Iuxta
illud Ioã. x. Potestatẽ habeo ponẽdi aiam meã ⁊
iterũ sumẽdi eã. Inq̃tuʒ aũt hõ mortalis fuit in
scdo statu fuit. q̃ ideo nasci uoluit ut moreretur.
Ideo in sua natiuitate magi sibi myrrhã obtule
rũt: ad innuẽdũ q̃ hõ mortalis erat: q̃ tũc corpa
mortuoꝝ ꝯdiebant cũ myrrha. Inq̃tũ aũt a mor
tuis resurrexit fuit in tertio statu. Ro. vi. Xp̃s re
surgẽs a mortuis iam nõ morit. ⁋ Secun
do dicit q̃ nolebat in iudeã ire. Et subdit causã:
q̃ q̃rebãt eũ iudei interficere. Subtrahebat ergo
suã p̃ñtiaʒ ab eis triplici de causa. scilicet rõne sui
nostri ⁊ iudeoꝝ. ⁋ Primo rõne sui: q̃ nolebat ad
huc a iudeis occidi ex eo q̃ nõdũ uenerat t'ps pas
sionis sue ab ipso electũ. Uñ r̃ndit illis qui suade
bant ut in iudeã iret. Tẽpus meũ nondũ aduenit
t'ps aũt vr̃. ⁋ Scdo rõne nr̃i ut nobis exemplũ da
ret q̃ aliqñ psecutores possumꝰ declinare. Istam
rõnẽ ponit btũs Aug. dicẽs. Poterat dñs inter
iudeos ambulare ⁊ nõ occidi ab eis. Hãc eniʒ po
tentiã q̃ñ uoluit demõstrauit: sed infirmitati nr̃e
p̃bebat exẽplũ. Nõ enim ipse perdiderat potestateʒ
sed nostrã cõsolabat fragilitatẽ. Futurũ enĩ erat
ut aliqs fidelis absconderet se ne a psecutoribꝰ in
ueniret: ⁊ ne illi pro crimine latibulũ obiiceret. Hec
fit in capite ut in mẽbris ꝯfirmaret. ⁋ Tertio rõ
ne iudeoꝝ. Hãc rõnem assignat Theophilus di
cẽs. Nolebat in iudeã ambulare. Uanũ enĩ repu
tabat in medio inimicoruʒ manere ⁊ magis ipsos
ad odiũ incitare. ⁋ Circa scdm notandũ q̃ xp̃s
quosdã habebat cognatos s'm carnẽ qui more iu
deoꝝ fratres dicebant: qui tamẽ de numero aplo
ruʒ nõ erãt: nec adhuc in xp̃ʒ credebãt. Illi enim
erãt cupidi mũdane glẽ. Erat aũt tũc in p̃ximo
dies festus iudeoꝝ scenophegia. Et dr̃ scenophe
gia a scenos qd̃ est umbra: q̃ tũc iudei in umbracu

vat gustū grē. ⁊ ille gustus est tāte virtutis q̄ extin
guit sitim oīm mūdanoꝝ. est tāte dulcedinis q̄
in dulcedinē cōuertit supplicia tormētoꝝ. est tāte
suauitatis q̄ aīam excitat ad desideria supnorū.
q̄ enim eius virtus extinguat sitim mūdanoꝝ: pa
tet in magdalena q̄ extīxit in ea sitim carnalis cō
cupiscētie. in mattheo sitim auaritie. in paulo sitis
supbie ⁊ mūdane glorie. in iacobo ⁊ iohāne extīxit
amorē domesticū ⁊ amorē ppriū. nam sicut dicit
Mat. iiii. Uidit iesus iacobū ⁊ iohānē in naui cū ze
bedeo patre eoꝝ ⁊ vocauit eos. illi aūt mox ut sen
serūt gustū diuine grē: reliquerūt amorē terrenū
⁊ patrē dimiserūt in naui. ⁊ sic reliquerūt amorē
domesticū ⁊ secuti sunt xp̄m. nō scipsos: nec ppri
as volūtates: ⁊ sic reliquerūt amorē ppriū. Aug.
Qui biberit de fluuio paradisi cuius gutta maior
est oceano: restat ut in eo sitis mūdi penit⁹ extin
cta sit. ¶ Nō aūt dulcedo eius tormēta ⁊ sup
plicia uertat in dulcedinē: patet in stephano qui la
pides torrentes fecit dulces. iuxta illud. Lapides
torrētis illi dulces fuerūt. In andrea crucis sup
pliciū uertit in gaudiū. Unū dixit alloquens ipsam
crucē securus ⁊ gaudēs venio ad te. In laurētio
ignis incēdiū uertit in refrigeriū. Unū dixit decio.
disce miser: q̄ carbones tui mihi pstāt refrigeriū.
tibi aūt pariūt eternū incēdiū. in aplis oēs ptume
lias vertebat in gliam. Act. v. Ibāt apli gauden
tes a pspectu ccilii q̄m digni habiti sunt pro noīe
iesu ptumeliā pati. q̄ vō eius suauitas faciat desi
derare celestia dicit Mat. xvii. Ubi petrus aqua
spūs sci potat⁹ ⁊ quodāmodo ebrius effect⁹ dixit.
dñe bonū est nos hic eē. si vis faciamus hic tria ta
bernacula. ¶ Dicit aūt tabernaculū a taberna.
volebat enim petrus q̄ ibi eēnt tres taberne in q̄
bus vinū spūs sci uēderet ita q̄ pt̄ hēret suā taber
nā. filius suā. ⁊ spūs sanctus suā. In taberna aūt
pris uēdit vinū forte. i. grā corroborās que habet
aīam in bono cōfirmare. in taberna filii uēdit vi
nū clarū. i. grā illumināns que habet aīam in agen
dis dirigere ⁊ illuminare. In taberna spūs sancti
uēdit vinū dulce. i. grā dulcorās que hēt animā
celesti dulcedine adimplere. ¶ Circa tertiū
notādū q̄ xp̄s viris pfectis dat spūm sanctum in
magna plenitudine. ideo dicit: flumina de ventre
eius fluēt aque. Uocatur spūs sanctus flumē fm
Chrysō. q̄ sicut flumē nec reuertit nec stat s; sem
per currit. sic ⁊ illi qui hūt spūm sanctū nō reuer
tunt ad peccatū nec stāt per ocia sed semp currunt
ad fortia. De isto flumine dicit Ezech. xlvii. Men
sus est mille cubitos ⁊ traduxit me per aquā usq̄
ad talos. Rursumq̄ mēsus est mille ⁊ pduxit me
usq̄ ad genua. Rursumq̄ mēsus est mille ⁊ pdu
xit me per aquā usq̄ ad renes. De hoc etiā flumi
ne dicit Ysa. xxx. Spūs dni velut torrēs inundās
usq̄ ad mediū colli. Quidā ergo in hoc flumine i
troducunt usq̄ ad talos. qdā usq̄ ad genua. qdā
usq̄ ad renes. qdā usq̄ ad collū. In talis aūt est
corpis supportatio. in genib⁹ deambulatio. in re
nibus viget pcupiscētia. a collo pcedūt vba. Illi
ergo in flumine spūs sci introducunt usq̄ ad ta
los qui fortes sunt ad supportādum aduersa. pā.
Spiritu oris eius oīs virt⁹ eoꝝ. Illi introducunt
usq̄ ad genua qui sunt magnanimes ad aggredi
endū opa virtuosa. Eze. i. Ubi erat impetus spūs
illuc gradiebant. Illi introducunt usq̄ ad renes
in qb⁹ extinguunt oīa desideria carnalia. Grego.
Gustato spū desipit oīs caro. Illi introducunt usq̄
ad collū qui hūt utilia vba. Mat. x. Mar. xiii. Nō
enim vos estis qui loquimini: sed spūs scūs. ¶ Cir
ca qrtū notādū q̄ spūs scūs dr̄ aqua viua qr̄. s. q̄
hēt grē ptinuationē ⁊ pseuerātiā. Sine hac enim
nihil valerēt pcedētia. Bern. in epla ad eugenium
papā. Tolle pseuerātiā nec obsequm mercedē ha
bet: nec bñficiū grām: nec laudem fortitudo. Iste
autē fluuius aque viue specialiter fuit in celo. De
quo dr̄ Apoc. ult⁹. Ostēdit mihi fluuiū aque viue
splēdidū tanq̄ cristallū pcedētē de sede dei ⁊ agni
⁊ in medio platee hierlm. ¶ Ex qbus vobis habet
q̄ iste fluuius spūs sci dabit satietatē refectionē: ideo
vocat flumē. ¶ In pñti enim vita sci viri bibūt
aquā spūs sci ad mēsurā. Eze. iiii. Aquā in mēsu
rā bibes. In futuro aūt in isto flumine erūt ⁊ sine
mēsura bibere poterūt. Cañ. v. Bibite amici mei
⁊ inebriamini charissimi. Serui dei in pñti sunt
amici dei: in futuro erūt charissimi. Amici ergo
bibūt: q̄ spūm sanctū hūt ad mēsurā. Sed charis
simi erūt ebrii: q̄ ipm hēbūt sine mēsura. ¶ Secū
do iste fluuius hēt eminentiā [illegible]: ideo dr̄ aque viue.
Fluuius aque mūdi deficit. sed fluuius spūs sci
deficē nō valebit. Hiere. ii. Me dereliquerūt fontem
aque viue: ⁊ foderūt sibi cisternas dissipatas que
ptinē nō valēt aq̄s. Mūdus est sicut cisterna plo
rata: q̄ amor eius deficit cito. Spūs aūt scūs est
aq̄ viua: q̄ amor eius nunq̄ deficit. q̄ enī amor
mūdi cito deficiat dr̄ Joā. ii. Mūdus trāsit ⁊ pcu
piscētia eius. q̄ aūt amor spūs sci nō deficiat dicit
i. Coꝝ. xiii. Charitas nunq̄ excidit. ¶ Tertio hēt
claritatē refulgētē. ideo dr̄. Splēdidum tanq̄ cri
stallū. Fluuius amoris mūdi est turbidus: ⁊ iō fa
cit aīam turbidā ⁊ fedā. Hiere. ii. Quid tibi in via
egypti ut bibas aquā turbidā. Fluuius vō amo
ris dei est clar⁹: ⁊ ideo facit aīam clarā ⁊ pulchrā.
Sap. vi. Clara est ⁊ que nunq̄ marcescit sapiētia.
Ysa. lviii. Implebit aīam tuā splēdorib⁹. ¶ Quin

to habet suauitatē afficiēdi: ideo dicit. Procedēn
tem de sede dei ⁊ agni: hoc est de cōtēplatione dei
⁊ eius diuinitatis ⁊ visione hūanitatis. Ex qua vi
sione ⁊ cōtemplatiōe causat tota dulcedo ⁊ suaui
tas sanctoꝝ. Fluuius aūt mundi hēt aquas ama
ras. Ysa. xxiiii. Amara erit potio bibētib⁹ illi. Exo
di. xv. dicit q̄ populus nō poterat bibere de aqs
marath. Marath enī interptat amaritudo pecca
ti. ⁊ signat mūdū in quo sunt multe amaritudies
peccatoꝝ. Fluui⁹ aūt spūs sancti habet aq̄s dul
ces. Ecc. xxiiii. Spūs meus sup mel dulcis. ⁊ he
re. mea sup mel ⁊ fauū. qui edūt me adhuc esu. ⁊
qui bi. me ad. sitient. ¶ Quinto habet psētiā assiste
tē: q̄ fluit i medio platee hierlz. Mūdus dat suas
cōsolatiōes cū magno labore. q̄ oportet q̄ hō ul
tra mare vadat ⁊ labores multos sustineat ut di
uitias ⁊ psolatiōes mūdanas acquirat. Sed flu
uius spūs sancti ⁊ in presenti vita fluit ad ostium
voluntatis. ⁊ in futuro fluit in medio ciuitatis ce
lestis. Et quilibet sine labore potest inde haurire.
Deut. xxx. Mandatū qd̄ ego pcipio tibi non supra
te est. neq̄ pcul positum neq̄ trās mare ut cause
ris ⁊ dicas. Quis ex nobis trāsfretare poterit ma
re ⁊ illud ad nos usq̄ deferre. sed iuxta te est val
de in ore tuo ⁊ in corde tuo ut facias illud. Fluit
etiā ad ostiū nre volūtatis. Apoca. iii. Ego sto ad
ostium ⁊ pulso.

¶ Feria tertia quinte hebdōe. xl. Sermo pmus.

Ambulabat iesus in galileam. Joā. vii. ¶ Sicut
patet ex isto euangelio inter iudeos qdā
erāt malitiosi: qui scilicet xp̄m occidere volebāt.
De quibus dicit in principio euangelii. Ambula
bat iesus in galileā. Nō enī; volebat ambulare in
iudeam: q̄ querebāt iudei eum interficere. ¶
¶ Secūdo erāt qdā vanaglorosi qui mūdi gloriā
qrebāt. sicut erāt quidā ppinqui christi qui dixe
runt ei. trāsi hinc ⁊ vade in iudeā. ¶ Tertio erant
quidā formidolosi: qui scilicet in christū credebāt:
sed propter metū iudeoꝝ eū cōfiteri nō audebant.
De quibus dicit. ¶ Quidā enī; dicebant q̄ bon⁹
est. alii aūt dicebāt nō: sed seducit turbas. Nemo
tamē: scilicet illoꝝ qui in pñti credebant palā loq
bat de illo propter metū iudeoꝝ. Inter istos scili
cet malitiosos: vanagliosos: ⁊ formidolosos erat
xp̄s in medio cōstitut⁹. ¶ Circa pmū duo dicunt
scilicet q̄ xp̄s in galileā ambulabat. ⁊ q̄ in iudeā
ire nolebat. Galilea aūt interptat trāsmigratio
siue volubilis. Et signat presentē vitā que est vo
lubilis ⁊ transitoria. In qua volubilitate xp̄s no
biscū fuit: ⁊ ideo in galilea cū discipulis suis am
bulauit. Post resurrectionē aūt discipulos suos
in galileam pcessit. Mat. ult°. Precedā vos in
galileā: q̄ iam cū eis in vie mutabilitate nō fui.
Postq̄ enī; i baculo crucis flumē iste mortalitatis
trāsiuit: oēs mutabilitates abiecit. Gen. xxxii. In ba
culo meo trāsiui iordanē istū. ¶ Iste aūt fluui⁹
mutabilitatis humane triplicē habuit statū. ¶ In
pmo qdē; stabat ⁊ paratus erat stare ⁊ fluere. Et
hoc fuit in pma hoīs pditiōe qn̄ hō habuit in po
testate mori ⁊ nō mori. ¶ In scdo aūt statu nō stat
nec reuertit sed semp fluit. Juxta illud. ii. Regū.
xiiii. Oēs morimur ⁊ qsi aque dilabimur in ter
rā que nō reuertunt. ¶ In tertio aūt statu iste flu
uius reuertet: q̄ oēs qui fluxerūt per mortē reuer
tent per resurrectionē. Et tūc iste fluui⁹ semp sta
bit. q̄ nullus de cetero morietur. ¶ Possum⁹ igi
tur dicere q̄ christus in isto triplici statu fuit. Nā
virtute diuinitatis potuit mori ⁊ nō mori. Juxta
illud Joā. x. Potestatē habeo ponēdi aīam meā ⁊
iterū sumēdi eā. Insuper aūt hō mortalis fuit in
scdo statu fuit. q̄ ideo nasci voluit ut moreretur.
Ideo in sua natiuitate magi sibi myrrhā obtule
rūt: ad innuēdū q̄ hō mortalis erat: q̄ tūc corpa
mortuoꝝ pdiebant cū myrrha. Insuper aūt a mor
tuis resurrexit fuit in tertio statu. Ro. vi. Xp̄s re
surgēs a mortuis iam nō morit. ¶ Secun
do dicit q̄ nolebat in iudeā ire. Et subdit causā:
q̄ qrebāt eū iudei interficere. Subterfugiebat ergo
suā pñtiā ab eis triplici de causa. scilicet rōne sui
nostri ⁊ iudeoꝝ. ¶ Primo rōne sui: q̄ nolebat ad
huc a iudeis occidi ex eo q̄ nōdū venerat tps pas
sionis sue ab ipso electū. Unū rñdit illis qui suade
bant ut in iudeā iret. Tēpus meū nondū aduenit
tps aūt ⁊c. ¶ Scdo rōne nrī ut nobis exemplū da
ret q̄ aliqn̄ psecutores possum⁹ declinare. Istam
rōnē ponit btūs Aug. dicēs. Poterat dns inter
iudeos ambulare ⁊ nō occidi ab eis. Hāc enī; po
tentiā qn̄ voluit demōstrauit: sed infirmitati nre
pbebat exēplū. Nō enim ipse perdiderat potestatē
sed nostrā cōsolabat fragilitatē. Futuri enī erant
ut aliqui fideles abscōderent se ne a psecutorib⁹ in
uenirent: ⁊ ne illis pro crimie latibulū obiceret. pcess
sit in capite ut in mēbro pfirmaret. ¶ Tertio rō
ne iudeoꝝ. Hāc rōnem assignat Theophilus di
cēs. Nolebat in iudeā ambulare. Unū eū repu
tabat in medio inimicoꝝ manere ⁊ magis ipos
ad odiū incitare. ¶ Circa secūdū notandū q̄ xp̄s
quosdā habebat cognatos fm carnē qui more iu
deoꝝ fratres dicebant: qui tamē de numero aplo
rū nō erāt: nec adhuc in xp̄m credebāt. Illi enim
erāt cupidi mūdane glie. Erat aūt tūc in pximo
dies festus iudeoꝝ scenophegia. Et dr̄ scenophe
gia a scenos qd̄ est vmbra: q̄ tūc iudei in vmbracu

tis habitauerāt. E Isti igit᷑ cognati xp̄i uolebāt
q xp̄s ad illud festū ascēderet: ꝛ ibi gloriā suā ma
nifestaret. Et imponebāt xp̄o tria ſm Chryſo. ſcili
cet formidinē. amorē glīe. ꝛ q: nō erāt uera multa
miracula que de ip̄o dicebant. Nam in hoc q: di
cūt q nemo qͥ in occulto aliqd facit notabāt eū
de formidine. In hoc qͦ subdūt ꝛ q̄rit ip̄e in palā
esse notāt eū de amore glorie. Et in hoc qͦ subdūt
giter si hec facis manifesta teipsū mūdo. nota
bant eū q nō faciebat multa que dicebantur. F
Xp̄s aūt r̄ndit eis ostēdēs q inter ip̄z ꝛ ip̄os tres
erāt diſe. Una est quia tp̄s suū nōdū aduenerat
tp̄s aūt ip̄orū semp paratū erat. Et pōt intelligi
de tp̄e glorificationis sue: quasi dicat. Uos vultis
q ego ostendā gloriā meā. sed tp̄s glorie mee ma
nifestande. quale erit tp̄s mee resurrectiōis ꝛ ascē
sionis nōdum aduenit. Tp̄s aūt uestrū idest glīa
mūdi semp est paratū. Uel potest intelligi de tem
pore passionis. Dicit enī Chrys. q isti fratres qui
in eū nō credebāt iō forte ꝯsulebant ut in iudeam
ascēderet ut ip̄m iudeis traderēt. Et iō dicit. Tē
pus meum scilȝ me tradēdi iudeis ꝛ ab eis occidē
di nōdū aduenit. tp̄ꝰ aūt uestrū. s. tradi cū iudeis
semp est paratū. G Habuit aūt xp̄s triplex tp̄s
scilȝ p̄teritū. p̄ns. ꝛ futurū. F Tp̄s p̄teritū fuit tē
pus natiuitatis: scilicet de quo gal. iiij. Ubi uenit
plenitudo tp̄is misit deus filiū suum ꝛc. Et illud
tp̄s fuit ad glīaȝ dei ꝛ ad pacē mūdi. Unde tunc
angeli glīam cātauerūt dicētes. Glīa in excelsis
deo ꝛ in terra pax hominibꝰ bone uolūtatis. F Tē
pus p̄ns fuit tp̄s vite sue. ꝛ illud expēdit in utilita
tē nostrā. totū enī tempus vite sue expēdit ꝛ con
sumpsit ad nostrā eruditionē ꝛ instructionē. F Tē
pus futurū erat tp̄s sue passiōis ꝛ illud expēdit ad
redēptionē generis humani. ecce q̄ utiliter xp̄s to
tū tp̄s suū expendit. Sed multi sunt qui tp̄s suū
p̄teritū in uanitatibꝰ cōsumūt. tp̄s p̄ns similiter in
uanitatibꝰ expēdunt. tēpus ꝟo futurū deo dare uo
lunt di. adhuc ero bonus hō. adhuc p̄niam faciā.
Sed sicut dicit Aug. Qui p̄misit ueniā peniten
ti nō p̄misit diē crastinū differēti. dicit tn̄ Bern. q
uere penitēs de tp̄e nihil p̄dit. ꝛ q: p̄teritū restau
rat per cōtritionē ꝛ cōfessionē. p̄ns per bonā ope
rationē. ꝛ futurū tenet per boni p̄positi cōstātiā ꝛ
firmitatē. F Scđa differētia inter xp̄m ꝛ illos erat
q: xp̄s mūdū. i. mūdanos rep̄hēdebat. ꝛ iō mun
dus ip̄m odiebat. ip̄i aūt mūdū diligebant. ꝛ iō
mūdus eis fauebat. Unde subdit. nō pōt mūdus
odisse uos. H Ita est enī de mūdo ꝛ mūdi ꝯtē
ptoribꝰ ꝛ amatoribꝰ sicut de duobꝰ hoībꝰ cōmorā
tibꝰ simul. Si enī duo hoīes simul viui sunt am
bo mutuo se p̄nt vidē ꝛ diligē. si ꝟo ambo sūt mor
tui: neuť pōt alterū vidē nec diligē. Si aūt vnꝰ est
mortuus ꝛ alter viuus: viuus mortuū videt: mor
tuꝰ aūt viuū vidē nō pōt. hō igit᷑ ꝛ mūdus sūt q̄si
duo hoīes. nūc aūt ambo sūt viui qn̄ hō mūdū di
ligit. ꝛ mūdus sibi ꝓspa tribuit. de hijs duobus
i. Jo. iiij. dicit. Ipsi de mūdo sūt. ꝛ ideo de mū
do loquunt᷑ ꝛ mundus eos audit. tales erant illi
fratres xp̄i. iō dixit eis: nō pōt mūdus odisse uos
ubi dicit Chrys. qualiter eos mūdus odit q eadē
cū mūdo uolunt ꝛ p̄o eo studēt. Tūc ambo sunt
mortui qn̄ hō mundus nō amat ꝛ mūdus de ip̄o
nō curat. talis erat ap̄lus qui dicebat Gal. vi. Mi
hi mundus crucifixus est ꝛ ego mundo. talis erat
xp̄s qui mūdū rep̄hēdebat. ꝛ iō mūdus ip̄z odie
bat. Unū ait. me aūt odit q: testimoniū p̄hibeo de
illo. quia opa illius mala sunt. Tunc autē vnꝰ est
mortuꝰ ꝛ alter viuꝰ: qn̄ mūdus de hoīe nō curat:
ꝛ tn̄ hō mundus amare nō cessat. uel qn̄ hō mun
dū amare cōtemnit: ꝛ tn̄ mundus occupatiōibꝰ
eū astringit. F Tertia diffa erat inter xp̄m ꝛ illos:
q: illi glīaȝ mundi amabāt. xp̄s autē glīam mūdi
cōtēnebat. Unū ait. Uos ascēdite ad diē festū hūc
ego nō ascendā scilicet uobiscū. uel nō ascendā eo
mō quo vultis. s. ut laudē ꝛ fauorē humanum ha
beā ꝛ acq̄rā. J Isti uolebāt semp in festo esse
ꝛ nō in vigilia: q: semp uolebant hīc glīam mū
di ꝛ nullā ferre mūdi molestiam. similes istis sunt
multi in p̄nti vita qui uolūt semp facere festum: ꝛ
ideo in futuro faciēt vigiliā. Uolunt enī mō eē in
comessationibus: risibꝰ: ꝛ uanitatibꝰ. iō erūt semp
in esurie. ꝛ in fletu. ꝛ in tribulatiōe. ꝛ iō mō faciūt
festū: q: mō sunt in humana ꝯsolatiōe. de qbus di
Luc. vi. Ue uobis qui nūc ridetis. ecce festū. quia
lugebitis ꝛ flebitis. ecce vigilia. Ponat exemplū
de lazaro ꝛ diuite. lazarus quidē fuit in vigilia. i.
in paupertate ꝛ esurie ꝛ tribulatiōe. iō mō est in fe
sto: q: est in abundātia. in satietate. ꝛ cōsolatiōe. di
ues aūt fuit semp in festo. s. in epulatiōe in pōpa ꝛ
in leticia. iō mō facit vigilias. q: mō est in tormē
tis: in igne: esurie: ita q nec guttā aque potuit hīc
K C Circa tertiū notandū est q erant quidā for
midolosi ꝛ timidi qui xp̄m credebāt sed ūitatē di
cere nō audebāt. iō in ūitatē peccabāt. Tribꝰ enī
modis ut dicit Chry. in ueritatē qs peccare pōt.
alij ūitatē tacēdo. alij ūitatē ip̄am in mendacium
cōmutādo. alij ip̄aȝ ūitatē nō defendēdo. erāt eo
dē mō quidā hīc qui ueritatē p̄e timore tacebāt.
vnde in euāgelio dr̄. alij dicebāt q: bonꝰ est. ꝛ sub
dit. nemo tn̄ palā loquebat᷑ de illo p̄pter metū iu
deoȝ. Aug. Uterq̄ reus est apud deū. ꝛ qui ūi
tatē tacet ꝛ qui mēdaciū dicit. ille q: prodesse non
vult. iste q: nocere desiderat. Alij erāt qui ip̄aȝ ue

ritatē in mēdaciū cōmutabāt. de qbus subdit᷑. alij
aūt dicebāt nō sed seducit turbas. de talibꝰ dr̄ Ro.
i. Cōmutauerūt ūitatē dei i mēdaciū. alij erāt qui
ip̄aȝ ūitatē nō defēdebāt. de qbꝰ dr̄. Murmur mul
tus de eo erat in turba. murmurabāt quidā de eo
q pharisei xp̄m ꝓsequebant᷑ sed tn̄ eū nō defende
bāt. nec apte resistē audebant cū tn̄ dicat᷑ Eccl. iiij.
Pro iustitia agonizare pro aīa tua vsq ad mortē.

C Eadē tertia feria qnte hebðe. xl. Sermo scđs.

NOS ascendite ad diem festuȝ hūc. ego
aūt nō ascēdā ad diem festū istū.

A Beatus ioannes euangelista descri
bit nobis tria festa. F Unū est qͦ nunq̄ est celebrā
dū. q: xp̄s illud festū noluit celebrare. ꝛ hoc ostē
dit xp̄s cū dicit. uos ascendite ad diē festuȝ hunc.
F Secūdū est qͦ est celebrādū quasi occulte non
uane neq̄ pompatice. de quo subditur: Ut autē
ascenderūt fratres eius ꝛc. Tūc ꝛ ip̄e ascēdit ad
diem festū: nō manifeste sed q̄si in occulto. F Ter
tiū est qͦ est celebrandū manifeste ꝛ cū magna so
lennitate. sicut festum qͦ fiet in tēplo celesti. istud
signat᷑ per illud qͦ Joānes immediate subdit di
cens. iam aūt die festo mediāte ascēdit iesus in tē
pla. C Circa p̄mū notādū est q festū hominū ua
noȝ nō est celebrādū. q: totū tp̄s suū ponūt in co
messatiōibꝰ: delectationibꝰ ꝛ uanitatibꝰ. De quo
festo dicit᷑ Exod. xxxij. Cras solēnitas dn̄i est. ꝛ sb
ditur. ꝛ sedit populus māducare ꝛ bibere ꝛ surre
xerūt ludere. B Istud est festū diabolicū ꝛ nō
est fiendū triplici de causa. F Prima q: hec vita
tota est vigilia. ideo debemus ieiunare ꝛ peccata
nr̄a plangere ut possimus ad festum celeste perue
nire. Johel. ij. Cōuertimini ad me in toto corde
uro in ieiunio ꝛ fletu ꝛ planctu ꝛc. Mat. v. Beati
qui lugent. ecce vigilia. q̄ñ ip̄i consolabunt᷑. ecce
festū. sed hoīes uani nolunt hic facere festū: ideo
uenient ad vigiliaȝ. Luc. vi. Ue uobis qui saturati
estis ecce festū. q: esurietis. ecce vigilia. F Scđo
istud festū nō est celebrādū. q: ista vita tota est exi
liū. Stultꝰ enī esset ille peregrinꝰ qui in exilio posi
tus uellet facere festum: sed debet expectare quo
usq ad suā patriā reuertatur. Ista igitur vita est
quoddam exiliū. p̄s. Aduena ego sum apud te ꝛ
peregrinꝰ. patria autē nr̄a est regio celestis. Heb.
xij. Non enī habemus hic manentē ciuitatem sed
futuram inquirimus. q: ergo hic peccatores faciūt pa
triaȝ iō a patria celesti semp erūt exulati ꝛ bāniti.
Apoca. xxij. Foris canes ꝛ uenefici ꝛ impudici.
F Tertio istud festū nō est fiēdū. q: ista vita est lo
cꝰ laboris. Job. v. Hō nascit᷑ ad laborē ꝛ auis ad
uolandū. iō serui dei sunt in p̄tinuo labore. Gal.
vi. Dum tempus habemus operemur bonum ad
omnes. ꝛ iō de labore ueniēt ad quietē. Apoc. xiiij
Amodo iam dicit sp̄us ut requiescāt a laboribus suis
Ui aūt hoīes uani nolunt esse in otio. ꝛ ideo de otio
uenient ad laborem. p̄s. Laborabūt in eternū ꝛ. i.
in penis: ꝛ viuet adhuc in finē. Secundū est quod
dam festuȝ ut dictū est qͦ est celebrandū sed q̄si
occulte. ꝛ iterum qͦ est celebrandum solenniter ꝛ
manifeste. L Et ad ista intelligēda notādū q
anime sanctorū virorū tres habent status. F Pri
mus status est in quo ip̄e anime in p̄nti vita cum
suo corpore sunt ꝯiuncte. ꝛ tali modo sunt in ma
nu dei. Sap. iij. Iustorū aīe in manu dei sunt ꝛc.
F Scđs status est in quo ip̄e anime a suis corpo
ribus sunt exute. ꝛ q̄tum ad hoc sunt in sinu dei.
Ysa. xl. In brachio suo congregabit agnos. ꝛ in
sinu suo leuabit fetas ip̄e portabit. congregabit
agnos. i. innocētes ne ab innocētia cadāt. leuat ꝛ
portat fetas. i. penitentes in sinu ut semp in opi
bus penitentie fecundi p̄manēant. F Tertiꝰ est in
quo anime ad sua corpa reuertent᷑ ꝛ in suis corpo
ribꝰ beatificabūtur: ꝛ q̄tū ad hoc sunt in thalamo
dei. Deuter. xxxiij. Amātissimus dn̄i habitabit cō
fidenter in eo quasi in thalamo tota die morabit᷑
ꝛ in humeris illius requiescet. D Insāctum igit᷑
sunt aīe adhuc in p̄nti vita cum ip̄so suo corpe cō
iuncte. ꝛ sunt in manu dei. nō debet eis fieri ali
quod festū triplici de causa. F Primo p̄pter peri
culum. q: ille qui est bō festis cras pōt esse malus. i.
Cor. x. Qui stat videat ne cadat. F Scđo p̄pter
dubiū. q: nescimus qui sunt in dextera dei uel sini
stra. Multi enī vident᷑ eē boni ꝛ in eius dextera qui
tamen sunt mali ꝛ in sinistra: ꝛ ecōuerso. Judas
enī qn̄ erat bonꝰ videbat᷑ eē in dextera dei. ꝛ tn̄ q̄
tū ad dei p̄scientiā erat in sinistra. Latro qn̄ erat in
cruce videbat᷑ eē in sinistra dei: ꝛ tn̄ in dei p̄scientia
tūc erat in dextera. F Tertio p̄pter statū. q: sancti
viri in mūdo isto multis tribulatiōibꝰ sūt expositi.
hō aūt qui est in tribulatiōe nō indiget celebratiōe
festi: sed cōpassiōe aīi. p̄pt istā cām nec de xp̄o nec
de beata ūgine q̄diu fuerūt in hac vita factū fuit
aliqͦd festū: q: tota vita sua fuit i labore ꝛ afflictiōe
ꝛ iō nō erat eis necessaria celebratio festi sed cōpas
sio. F Scđo aīe ꝯsiderant᷑ put sūt exute a corpe. ꝛ
q̄tū ad hͦ sūt in sinu dei. sic enī illud qͦ est in sinu
est securū est hoī carū est hoī quodāmō ꝯiūctū. sic
ꝛ aīe scōꝝ dicunt᷑ eē in sinu dei q: sūt ualde secu
re. Jo. x. nō rapiet eos qs̄ de manu mea. sūt deo
ualde care. i. Cor. vi. Empti estis p̄cio magno.
sunt deo ꝯiūcte ꝛ unite. Jo. x. Ut oēs vnū sint sic tu
p̄r in me: ꝛ ego in te. sicut enī filꝰ eternꝰ est p̄ p̄er
naturā: sic ꝛ sancti vnū erūt per grām. E Quāuis
ad istū statū de sanctis in p̄nti vita facimus festū

trib' de causis: ut dicit Aug. cõtra faustũ. ¶ Pri mo ppter imitationẽ ut. s. et hoc exẽpla sctõꝝ imitemur. Jaco. v. Exẽplũ accipite fr̃es mali exit' lõganimitatis ⁊ patiẽtie ⁊ laboris a pphetis qui locuti sunt in noīe dñi. ¶ Scdo ppter meritoꝝ associationẽ. ut. s. eoꝝ meritis associemur ⁊ pticipes sim'. Sci enim merita sua pticipãt his qui illos honorãt. ¶ Tertio ppter orõnẽ eoꝝ ut. s. ipsi apud deũ pro nobis intercedãt. Ideo dr̃ Job. v. Ad aliquẽ sanctoꝝ cõuerte. Illud aũt festũ debet fieri q̃si occulte. i. nõ põpatice nec cũ aliq̃ uanitate. Et i hoc maxime peccãt mlieres. Cõtra q̃s dr̃ Amos. viii. Cõuertã festiuitates ur̃as in luctũ: ⁊ oĩa cãtica uestra in planctũ. ⁊ inducã sup oẽm dorsum saccũ: ⁊ super oẽ caput caluitiũ. Mulieres enim in festiuitatib' cõsueuerũt ducẽ choreas: ⁊ uanas dicere cãtilenas. Sꝫ ista cãtica cõuertent in luctũ isernalem. Et iõ dicit. Cõuertã festiuitates ur̃as in luctum. Cõsueuerũt etiã fatua ⁊ uana ornamenta deferre. Sed ista ornamẽta in saccũ mutabunt: q: cũ sacco ⁊ cinere sepelient. Et iõ dicit. Inducã sup omne dorsum saccũ. Cõsueuerũt capillos alienos deferre ⁊ caput suũ uane ornare. Sed ille ornatus in caluitiũ cõuertet: q: sicut patet capita carũ in monũmẽtis totaliter decaluata sunt. Et iõ subdit. Sup oẽ caput caluitiũ. ¶ Tertius stat' est q̃n post beatã resurrectionẽ aĩe ad sua corpa reuertent: ⁊ tunc faciẽt festũ nõ semel in anno uel mense uel hebdomada: q: ibi nõ erit annus nec mẽsis nec hebdomada: sed tñ una dies. Un̄ Aug. exponẽs illud ꝟbũ xp̃i. Nondũ uenit hora mea. exponit de tpe glie in psona xp̃i dicẽs. Ille est dies festus meus non dies' illis pcurrẽs ⁊ trãsiẽs: sed pmanẽs in etnũ. Ipsa festiuitas est gaudiũ sine fine. eternitas sine labore. serenitas sine nube. Illud festũ fiet nõ occulte: sed cũ magna celebritate. q: oẽs angeli ⁊ oẽs bti insimul deũ laudabũt. Aug. in li° de ciui. dei. Uacabimus ⁊ videbimus ⁊ amabim' ⁊ laudabimus. Ecce qd erit in fine sine fine. Ad uacare igitur sequit videre: q: nisi hõ uacet nihil videt. Iuxta illud ps. Uacate ⁊ videte. iõ dicit. Uacabimus ⁊ videbimus. Ad videre sequitur amare: q: nulla res põt amari nisi videat: uel nisi aliquo modo cognoscat. iõ dicit. Uidebimus ⁊ amabimus. Ad amare sequitur laudare ⁊ cõmendare. Illã enim rẽ quã odio hẽo: semp vitupo. Illã enim quã diligo semper cõmẽdo ⁊ extollo. Et ideo dicit. Amabim' ⁊ laudabimus. Sancti igit in patria uacabũt. uacando videbũt: ⁊ vidẽdo amabũt: ⁊ amãdo laudabũt Et hoc erit in fine sine fine.

¶ Feria quarta quinte hebdomade quadragesime Sermo primus.

Acta sunt encenia hierosolymis ⁊ hyems erat. Joã. x. Encenia erat festũ dedicationis tẽpli. Et dr̃ encenia encenioꝝ in plurali: q: illud festuꝫ plures dies agebat. Et dr̃ ab en qđ est in. ⁊ cenos qđ est nouũ. vñ encenio as. i. initiare uel aliqd de nouo facere. Un̄ uestẽ nouã enceniat q̃ pmo eã portat. Et eps ecclesiam enceniat q̃n eã dedicat. Agebat tũc festũ dedicationis tẽpli. A Nã fm Hiero. tres fuerũt dedicationes tẽpli. ¶ Prima facta fuit a salomone in autũno mẽse septẽbri. ¶ Scda facta fuit a redeũtibus de captiuitate babylonica in uere mense martij. ¶ Tertia facta fuit a iuda machabeo: qui tẽplũ pphanatũ a gẽtib' mũdauit. ⁊ in hyeme mẽsis septẽbris: de qua hic dr̃. Xps ergo ad illud festũ dedicationis ascẽdit: ⁊ ambulabat in porticu salomonis. Fecerat qđẽ salomon quãdã porticum ubi ppl's stabat ad orãdũ. ⁊ q̃uis illa portic' fuerit postmodũ destructa: tñ credẽdũ est q̃ tũc fuerit repata. Tũc igit iudei xp̃m circũdederũt dicẽtes. quousq; aiam nr̃am tollis. si tu es xp̃s dic nobis palã. In hoc sicut dicit Chryso. ostẽdit puersitas iudeoꝝ. qui q̃n xp̃s eos erudiebat per vba: petebãt signa dicẽtes illud Joã. ii. Qđ signũ ostẽdis nob q: hec facis. Cũ aũt faciebat signa petebãt vba sic hic patet cũ dicũt. Si tu es xp̃s dic nobis palam. B ¶ Notãdũ est aũt q̃ iudei intẽdebãt xp̃m decipere. ¶ uel eũ deterrẽ. ¶ uel ipm cõturbare. ¶ Sed xp̃s cõtra hoc q̃ uoluerũt eũ decipe se hũit sapienter. ¶ Cõtra hoc q̃ uoluerũt eũ deterrẽ se hũit constãter. ¶ Cõtra hoc q̃ uoluerũt eũ cõturbare se hũit patiẽter: ⁊ rñdit rõnabilr. ¶ Primo qđẽ uoluerũt eũ decipe ⁊ pmittũt vbã adulationis ut citius eũ decipe possent dicẽtes. usquequo aiam no. tol. ⁊c. Cogitabãt eũ taliter decipe: q: aut rñdebit se nõ eẽ xp̃m: ⁊ sic hẽbim' ppositu nr̃m. Aut se eẽ xp̃m ⁊ regẽ: ⁊ tunc sibi duo iponemus. s. ambitionẽ. Un̄ dicit Aug. Si diceret ego sum xp̃s qui de semine dauid est oriũdus: calũniabunt q̃ sibi arrogaret regiã ptãtẽ. Iterũ usurpationẽ regni. Et per hoc cogitabãt eũ tradẽ ptati p̃sidis puniẽdũ q̃si qui sibi augustũ impiũ usurparet. Si aũt rñdebit dubie: dicemus q̃ ipse est hõ duplex: q: aliud hẽt in corde ⁊ aliud dicit in ore. Sꝫ ad ista oĩa dñs se habuit sapiẽter. Nõ enim dixit se nõ eẽ xp̃m: q: veniset cõtra fidẽ ⁊ veritatẽ. ⁊ ipse est veritas ipsa que mẽtiri nõ põt. Rñdit aũt ad alia duo dicens. Loquor uobis ⁊ nõ creditis: opa que ego facio in noīe patris mei: testimoniũ phibẽt de me. q̃si dicat xp̃us. Uultis me audire si ego sum xp̃s. ⁊ ego rñdeo uobis q: nõ oportet q̃ ego dicam. q: opa que ego facio testimoniũ phibẽt de me. C Faciebat enim xp̃s quedã opa que indicabãt suã humanitatẽ: sc̃ esurire: flere: ⁊ turbationẽ ostẽdẽ: lassitudines sustinere. Quedã que suã potẽtiã ostẽdebãt ⁊ diuinitatẽ: sicut spũm scm̃ dare. Joã. xx. Accipite spũm scm̃ ⁊c. sicut peccã remittẽ. Luc. v. Hõ remittuntur tibi peccã tua. Un̄ dixerunt scribe ⁊ pharisei. Quis põt dimittẽ peccã nisi solus deus. Sicut infirmos ⁊ mortuos solo imperio suscitare ⁊ sanare. Mar. v. Puella tibi dico surge. Ista opa phebãt testimoniũ de eo q̃ ipse erat uerus hõ ⁊ uerus deus. Alia testimonia q̃ sit uerus deus ⁊ uerus hõ ponit Joan. dicẽs. i. Joã. v. Tres sunt qui testimoniuꝫ dãt in celo: pr̃: vbũ: ⁊ spũs scũs. ⁊ hi tres unũ sunt. Et tres sunt qui testimonium dãt in terra. s. spũs: aq̃. ⁊ sanguis. D q̃ enĩ xp̃s fuerit uerus deus dedit testimoniũ pr̃ q̃n dixit Mat. iii. Hic est filius me' dilect'. Testimoniũ dedit sanct' spũs q̃n in specie colũbe sup ipm baptizatũ descẽdit. Testimonium dedit ipse filius q̃n dixit. Ego ⁊ pr̃ unũ sumus. q̃ aũt fuerit terrestris uerus hõ tres sunt testes. s. spirit'. i. aĩa quã in cruce emisit. Aqua que de ei' latere manauit. Et sanguis qui de ei' uenis fluxit. Sic ergo xp̃s ad illud qđ q̃rebãt. s. si ipse erat xp̃s: rñdit. q: opa sua idicabãt qđ ipse eẽt. Ad illud q̃ scire uolebãt si rñdisset dubie: ait. Pr̃ qđ dedit mihi maius oĩb' est. Aug. Dedit mihi ut sim vbũ eius. ut sim vnigenit' filius ei'. ut sim splẽdor lucis ei' Et subdit dicẽs. Ego ⁊ pr̃ unũ sumus. q̃si dicat. Uos vultis scire si ego locut' fuero dubie: ⁊ ego dico uobis manifeste q: ego ⁊ pr̃ unũ sum'. Aug. utrũq; audi. ⁊ unũ. ⁊ sum' ⁊ a caribdi ⁊ scilla liberaberis. q̃ dicit unũ liberat se ab arrio. q̃ dicit sumus liberat se a sabellio. Si ergo unũ: nõ diuersi. si sum': ergo pr̃ ⁊ filius. ¶ Scdo iudei uoluerũt xp̃m deterrẽ. [illegible] hoc q̃ dr̃. Sustulerunt lapides iudei ut lapidarẽt eũ. Audiẽtes enim hoc iudei q̃ dixit. Ego ⁊ pr̃ unũ sum'. intellexerũt q̃ diceret se eq̃lẽ deo. ⁊ iõ man' ad lapides posuerunt ut sic eũ deterrerẽt ne talia ulterius dicẽ auderet. Sꝫ xp̃s ad eoꝝ terrorẽ se hũit cõstãter dicẽs. Multa bona opa ostẽdi uobis ex pr̃e meo: ppt qđ eorũ opus vultis me lapidare. q̃si dicat xp̃s. Nullus debet lapidari ppter bona opa: sed ppt mala. Ego aũt inter uos mala nõ feci: sed mlta bona opa opatus sum. q: leprosos mũdaui. cecos illuminaui. mortuos suscitaui. E Sũt qdã qui reddũt mala pro malis. ⁊ illud est phibitũ q: deus sibi hoc retinuit. Rom. xii. Mihi vindictã ⁊ ego retribuã. Alij sunt qui retribuũt bona pro bonis: ⁊ illud est quoddã naturale debitũ. Mat. v. Si diligitis eos qui uos diligũt quã mercedẽ hẽbitis nõne ⁊ publicani hoc faciũt. Alij sunt qui retribuũt bona p malis: ⁊ illud est pfecte charitatis [illegible]. Talis erat xp̃s: q: a iudeis multa recipiebat cõuitia: ⁊ tñ nõ cessabat eis dare bñficia. Illã doctrinaꝫ docet xp̃s suis dicẽs Mat. v. Bñfacite his qui oderunt uos. Alij sunt qui retribuũt mala pro bonis: ⁊ illud est ualde iniquũ. Tales erãt iudei: q: a xp̃o multa recipiebãt bñficia: ⁊ tñ multa referebãt opprobria. ps. Retribuebãt mihi mala p bonis: ⁊ odium pro dilectione mea. Et iõ xp̃s eos charitatiue redarguit dicẽs. Multa bona opa ostẽdi uobis ex pr̃e meo ppt qđ eoꝝ opus me lapidatis. ¶ Tertio iudei uoluerũt xp̃m cõturbare in hoc q̃ blasphemiã sibi iponẽtes dixerũt. De bono ope nõ lapidamus te: sed de blasphemia. Nõ est aliqs sic patiẽs qui nõ moueret ad cõturbationẽ si sibi diceretur q̃ eẽt blasphemus. Xps aũt rñdit patiẽter ⁊ rõnabiliter dicẽs. Nõne scriptũ est in lege ur̃a q: ego dixi dij estis. q. d. me nõ debetis lapidare si dicã me uocari: q: scriptura uestra uocat deos hoĩes puros. Multo fortius põt uocari deus ille quẽ pr̃ scificauit. i. quẽ scõ genuit ⁊ in mũdũ misit. F Dicit aũt glo. q̃ de' dr̃ trib' modis. s. natura: ⁊ hoc mõ xp̃s erat deus. Adoptione ⁊ gr̃a: ⁊ hoc mõ sci viri dicunt dij. ⁊ falsa nũcupatione: ⁊ hoc mõ idola ⁊ demones dij appellant. Sci ergo viri dicunt dij: nõ per naturã sed per grãm. Aug. Talis est unusquisq; q̃lis est dilectio sua. s. si deũ diligis de' es. Si terrã diligis: terra es. Diligamus ergo deum ut dij appellemur. cõtẽnamus terrena ne terra uocemur. Sed posset aliqs dicẽ. Uolo utrũq; facẽ. ⁊ deũ diligẽ: ⁊ sic ero deus. ⁊ terram amare. ⁊ sic ero terra. Sed hoc fieri nõ põt: q: sicut dr̃ Mat. vi. Nemo põt duob' dñis seruire. s. deo ⁊ mũdo. G Et illud põt ostẽdi per tria exẽpla. s. uasis manus: ⁊ oculoꝝ. ¶ Aug. in li° omel. hoc ostẽdit exẽplo uasis: q: si uas aliqđ debet ipleri melle ⁊ est plenũ aceto oportet q̃ acetũ effundat ⁊ sic mel infundat. Un̄ dr̃. Est amor utilis ⁊ amor noxi'. Amor amore ipellit. amor noxius recedat: ⁊ amor utilis succedat. Pleni sunt hoĩes amore huius scli. fundãt ⁊ capiãt. vis ut inet mel: [illegible] nõ fundis. ¶ Scdo hoc idẽ ostẽdit Aug. sup iohẽ exemplo manus dicẽs. amorẽ hoĩs sic puto q̃si manũ aĩe si aliqđ tenet aliud tenẽ nõ põt. Ut aũt possit tenere qđ dat dimittat qđ tenet. Qui enim amat seculũ deũ amare nõ põt. occupatã hẽt manũ. Dicit ei li deus. tene qđ do. Nõ vult dimittere qđ tenebat nec põt accipe qđ offert. ¶ Tertio hoc ostẽdit Cyprianus in tractatu de duodecim abusionibus seculi exẽplo oculoꝝ dicẽs. Mũdi amor ⁊ dei pariter in uno corde habitare nõ pñt. quẽadmodũ oculi celũ pariter ⁊ terram nequaq̃ conspiciũt. Dicit

Aristo. in li° de alalibus q aues claudunt oculos cum palpebra inferiori. aialia vo sensibilia cũ palpebra supiori. Per aues intelligunt̃ sci viri qui ad inferiora τ terrena oculos claudũt: τ celestibus τ superioribus intendũt. Per aialia intelliguntur mundani qui habent oculos clausos ad celestia: τ apertos ad terrena.

¶ Eadẽ qrta feria qnte hebdõe. xl. Sermo scdus.

o Pera que ego facio in noĩe pris mei: hec testimoniũ phibent de me sed uos nõ creditis: q: nõ estis ex ouibus meis. Oues mee vocẽ meã audiũt: τ ego cognosco eas τ sequunt̃ me. A Dñs nr̃ qui est verus pastor põnit hic duas differẽtias ouiũ. Sũt eniz q̃dã oues que nõ sunt sue: sed oues diaboli. De qbus dicit. sed uos nõ creditis: q: nõ estis ex ouib⁹ meis. Alie sunt oues sue: de qb⁹ dic. Oues mee vocẽ meã audiũt τc. ¶ Prime oues. s. oues diaboli faciunt duos greges. Primus grex est in hoc mũdo. Oues igit̃ diaboli que sunt in hoc mundo sunt ipsi hypocrite. De qbus dicit̃ Matth. vii. Attẽdite a falsis pphetis qui veniũt ad vos in vestimẽtis ouiũ τc. B Dicit tñ Chrys. sup Matth. q lupus si tegat̃ pelle ouina: põt tñ cognosci q sit lupus per tria. Primo per actũ: q: lupus dentib⁹ mordet. ouis aũt nõ hẽt dẽtes vñ mordeat. Secũdo per ululatũ: q: lup⁹ versus celũ ululat: ouis aũt versus terrã ad seipsam balat. Tertio per cibũ: q: lupus cibat̃ carnib⁹: ouis vo herbis virentibus pascit̃. Eodẽ modo hypocrite cognoscuntur. primo per actũ: q: serui dei nõ mordẽt nec detrahũt nec de aliquo obloquunt̃. hypocrite aũt mordẽt τ detrahũt. De qbus dr Gal. v. Si inuicẽ mordetis τ comeditis: videte ne abinuicẽ psumamini. C Et hoc habet̃ q aliq mordẽt. qdã comedũt. τ qdã psumũt. Ille qui mordet partẽ accipit τ partem relinqt. Sic detractor sepe in parte laudat τ in parte vitupat. Ille vo qui comedit cibũ masticat τ sibi incorporat. Sic etiã multi ptra vitia aliorũ murmurãt: τ tñ eadẽ faciẽdo sibi incorporant. Ille aũt qui cõsumit nec de pelle nec de carne nec de osse aliqd dimittit. Sic etiã multi cõdẽnãt vitam: vituperãt famã: τ iudicãt cõsciẽtiã. Scdo cognoscunt̃ per vocẽ. Serui enim dei balãt aduersus terrã ad seipsos: q: recognoscũt se terrã esse τ multos defectus hẽre. Hypocrite vo versus celuz ululãt: q: ptra hoies celestes sepe loquunt̃ τ ipsos infamãt. ps. Posuerũt in celũ os suũ. i. in celestes. Itẽ iniquitatẽ in excelso locuti sunt. i. ptra viros excelsos. Tertio cognoscunt̃ per cibuz. q: oues. i. boni vescunt̃ herbis virẽtibus. i. celestib⁹ amenitatibus. Eze. xxxiiii. Regescẽt in herbis virẽtibus.

Mali aũt pascunt̃ carnibus. i. carnalib⁹ voluptatibus. Roma. viii. Qui enim sm carnẽ sunt: ea que carnis sunt sapiũt. Qui vo sunt sm spũm: ea que sunt spũs sapiũt. τ sequunt̃. D Scdos grex diaboli ouiũ est in inferno. De qbus dr in ps. Sicut oues in iferno positi sunt: mors depascet eos. Qđ qdẽ verbũ qtuor modis exponit̃. Primo sic. qñ oues sunt insimul cõsueuerũt stare cõpresse τ vna sup aliã iacere: sic etiã dãnati adinuicẽ in inferno sic erũt cõpressi q vnus sup aliũ iacebit. Et hoc innuit̃ Mat. xiii. ubi dicit̃. Primũ colligite zizania τ alligate fasciculos ad cõburẽdũ. Sicut ligna in fasciculis sunt cõpressa: sic etiã dãnati adinuicem cõprimunt̃. Notãdũ est tñ q oues in magno calore stant cõpresse. in magno aũt frigore stãt separate. Sic dãnati qñ stãt in igne sunt cõpressi ut adinuicẽ se magis cõburãt. Et qñ stant in frigore sunt sepatim: ut qlibet per se fremat τ stridat dentib⁹. E Scdo itelligit̃ sic. Greges psueuerũt abinuicẽ separi. sic τ in iferno erunt diuersi greges. i. diuersi dãnatoꝝ ordines. Nã erit ibi grex supborũ. grex auaroꝝ. τ grex luxuriosoꝝ. Et hoc innuit̃ Zacha. xii. Plãget terra. s. infernalis familie. τ familie seorsum. Quia per se plãgẽt familie supboꝝ. per se plãgẽt familie auaroꝝ. τ per se familia luxuriosoꝝ. Tertio mõ sic põt itelligi. Cõsueuit pastor oues tõdere τ lanã ab eis auferre: τ sic attõsas ad pascua eas transmittẽ. Sic etiaz oues diaboli dimittũt hic lanã. i. res tpales: τ sic attõse ad pascua ifernalia dirigunt̃ τ de bonis suis nihil portãt secũ. Job. xxvii. Diues cũ dormierit nihil secũ afferet. F Quarto mõ sic põt itelligi. Cõsueuerũt oues postq in vno prato pauerũt: ire ad pascẽdũ in aliud pratum. In iferno sunt duo prata. Vnũ est pratũ caloris: aliud est pratum frigoris. Postq igit̃ oues diaboli in prato caloris sunt aduste: trãsibũt ad pratũ frigoris. Postq in prato frigoris sũt cõgelate: trãsibũt ad pratũ caloris. Job xxiiii. Ad nimiũ calorẽ trãsibũt ab aqs niuiũ. G ¶ Scdo sunt oues dei. Et ille cognoscunt̃ per q̃tuor signa. Primo per opa que faciũt. Illud signũ dñs etiã ponit de se qui est pastor ouiũ cũ dr. Opa que ego facio testimoniũ phibẽt de me. Eodẽ mõ fideles sui ab opib⁹ cognoscunt̃. H Vle notãdũ est tñ q sunt q̃dã opa que hoiem sci ostẽdũt: sed nõ faciũt. Sicut sunt opa miraculorum que etiã aliqñ mali virtute fidei faciũt. Vñ dicent in iudicio illud Mat. vii. Dñe dñe nõne in nomie tuo pphetauim⁹ τ virtutes multas fecimus in nomine tuo. Alia sunt opa que faciũt hoiem sci sed nõ ostẽdũt: sicut est simplicitas τ humilitas secrẽt viroꝝ: τ cetere virtutes que faciũt hoiem sci co-

rã deo: sed sepe reddũt eũ despicabilẽ corã mũdo. De qbus dicit̃ Job. xii. Deridet̃ iusti simplicitas. lãpas ptẽpta apud cogitationes diuitũ. Vbi dicit Grego. q sancti viri sunt lãpas que lucet interius sed ptẽpta q: exterius nõ lucet. Lãpas sunt q: interius virtutib⁹ splẽdẽt: sed ptẽpta q: exterius irrisionib⁹ patẽt. Alia opa sunt que hoiem faciũt sanctũ q: peccata oĩa dimittũt. Ecc. iii. Ignẽ ardẽtẽ extinguit aqua: τ elemosyna resistit pctis. Hoiem etiaz corã hoib⁹ sanctũ ostẽdũt. Ecc. xxxi. Elemosynas illius enarrabit oĩs ecclia sanctoꝝ. Secũdũ signũ est q sunt oues xpi qñ vocẽ eius audiũt. Vñ subdit̃. Oues mee vocẽ meã audiũt. I Quatuor enim voces ille pastor dat ouib⁹ suis. Prima est exterior exhortatio. De qua dicit̃ Prouer. i. Sapientia foris pdicat: in plateis dat vocẽ suã. Secũda est interior ispiratio. de qua dr in ps. Audiaz qd loquat̃ in me dñs deus. Job. xxxiii. Inspiratio oĩpotẽtis dat itelligẽtiã. Tertia est bñficiorũ elargitio. Ysa. i. Si volueritis τ audieritis me bona terre comedetis. Quarta est corpalis flagellatio: per quã hoies sepe ad deũ recurrũt. ps. Multiplicate sunt infirmitates eoꝝ: postea accelerauerũt. Sed qꝛ qñ multi sunt qui istas voces nõ audiunt: ideo dñs pqueritur Prouer. i. dicẽs. Vocaui: scilz per exteriorẽ exhortationẽ. τ renuistis. Extendi manũ meã. s. bñficia largiẽdo. τ nõ fuit q aspiceret. Despexistis oẽ cõsiliũ meũ quo vobis pposita bona inspirabã. τ increpationes meas neglexistis: per quas aliqñ vos arguebã τ flagellabã. Iõ subdit̃ magna cõminatio. Ego quoq in interitu vestro ridebo τc. K Tertiũ signũ est q aliqui sunt oues xpi qñ ipse xps qui est pastor eas cognoscit. Vñ subdit̃. Et ego cognosco eas. Cognoscit aũt fideles suos per imaginẽ suã quã eis impssit. Iuxta illud ps. Signatũ est sup nos lumẽ vultus tui dñe. Per arma virtutũ qb⁹ eos armauit. Roma. xiii. Induamur arma lucis τc. Per signa bonoꝝ operũ qbus eos decorauit. Cant. viii. Pone me ut signaculũ sup cor tuũ: τ sup brachiũ tuuz. Per doctrinã charitatis qua eos istruit. Ioan. xiii. In hoc cognoscẽt oẽs q: estis mei discipuli si habueritis dilectionẽ adinuicẽ. Quia vo reprobi ista non hñt: ideo a xpo in iudicio nõ cognoscent̃. Sed dicet eis illud Mat. xxv. Amẽ dico vobis nescio vos. Qđ verbũ exponẽs Chrys. dicit. Pater cognoscit filios suos per imaginẽ τ similitudinẽ suã Rex cognoscit milites suos per arma τ vexilla sua Pastor cognoscit oues suas per signa sua. Magister cognoscit discipulos suos per doctrinã suaz. Ego aũt non cognosco vos tanq pr filios suos: q: meã imaginẽ non habetis. Nec tanq rex milites suos q: mea arma nõ habetis nec vexilla portastis. Nec tanq pastor oues: q: mea signa abiecistis. Nec tanq magister discipulos: q: meam doctrinam nõ seruastis. Quartũ signum est q sint oues xpi quãdo ipsum verũ pastorẽ sequunt̃. Vnde subdit̃. τ sequunt̃ me. Mali nolũt xpm sequi sed cum fugiũt τ ab eo se auertũt. Unde de talib⁹ dñs cõqueritur dicẽs Mat. xxiii. Quoties volui congregare filios tuos queadmodũ gallina pgregat pullos suos sub alas τ noluistis. ¶ Legit̃ de proprietatibus auiũ q aliqñ gallina simul τ semel fouet oua ppria: τ oua anatũ: τ oua pauonũ. cũ aũt pulli creuerunt: veri pulli matrem sequunt̃. anates aũt in aquã se imergũt. pauones de sua pulchritudine gloriãtes nutricẽ relinquũt. sic τ deus tanq bonus pastor τ bona gallina congregat bonos τ malos in vna fide τ fouet eos per multa bñficia que eis cõfert. sed tñ qdã eoꝝ sequunt̃ ipm per imitationẽ bonorũ operũ sic humiles τ mãsueti. alii vo deserũt ipsum τ in aquas deliciarũ se immergũt. sicut sunt voluptuosi. alii de suis diuitiis τ honoribus gloriãtes xpm deserũt. sicut superbi τ auari. sed qui vere christi oues sunt τ pulli ipsum sequunt̃: ideo dicit. Et sequuntur me.

¶ Feria qnta hebdõe qnte. xl. Sermo primus.

r Ogabat iesum qdã phariseus ut mãducaret cũ illo. τ ingressus domuz pharisei discubuit. τ ecce mulier que erat in ciuitate peccatrix. Luc. vii. Ecclesia supponit vniuersalr q ista mulier peccatrix fuit maria magdalena soror lazari que etiam in bethania vnxit pedes iesu xpi τ caput. de qua dicitur Matth. xxvi. Cum eẽt in bethania in domo simonis leprosi: accessit ad eum mulier habẽs alabastrum vnguẽti preciosi τ effudit super caput ipsius recũbentis. de qua etiam dicit Ioã. xii. Ante sex dies pasche venit iesus in bethaniam. τ infra. Maria ergo accepit librã vnguẽti nardi pistici preciosi τ vnxit pedes iesu τ extersit capillis suis pedes ei⁹. Vtrũ aũt ista vnctio de qua facit mẽtionẽ Lucas. τ illa que facta fuit in bethania fuerit vna τ eadem vel fuerint due dubitat̃. Augus. autem dicit q fuerunt due. Vnde sicut dicit in libro de cõsensu euãgelistarum eãdem mariam bis fecisse intelligẽdum arbitror: semel ut lucas narrat. Vnde Ioãnes cum de lazaro resuscitãdo cepisset loqui anteq veniret in bethaniam dixit. Maria autem que vnxit dominũ vnguento extersit capillis suis pedes eius cuius frater lazarus infirmabat̃. itaq iam hoc maria fecerat. q autem in bethania hoc fecerit rursus: aliud est quod ad Luce narrationem non pertinet. Siue autẽ fuerint due vn-

ctiones hoc vñg manifestū est q illa talis vnctio se pultura ipi representabat. Unde dicit Mat. xxvi. Mittēs hec mulier in corpus meū hoc vnguentū ad sepeliendū me fecit. ꝛ qñ ipa illud uocatur ipa de passione: ideo legitur hoc euangelium in qbus agitur de ista unctione. ℟ In hoc igitur euangelio ponunt genera egrotantiū. ℣ Quidā enī erant egrotantes qui egritudinē suā cognoscebāt ꝛ medicū requirebant. de quorū numero erat ista peccatrix que infirmā ꝛ immūdā se cognoscēs ad medicū ꝛ ad fontē uenit. Unde Greg. qz humiliter turpitudinis sue maculas aspexit. lauida ad fontem misericordie cucurrit. ℣ Alii erāt qui nec egritudinē suā cognoscebāt nec medicū requirebant. immo egros ꝛ medicos indicabant. de quoꝝ numero erat pharisēus qui dicebat intra se. Hic si esset propheta sciret utiqz ꝛc. Greg. Ecce pharisē apō se superbus ꝛ fallaciter iustus egrū reprehēdit de egritudine. ꝛ medicū de subuctione: que profecto mulier si ad pedes pharisei uenisset calcibus depulsa descendisset. inquinari se alieno peccato crederet. ℣ Alii erant qui de aliorū sanitate egrotabāt de quoꝝ numero erāt illi qui dicebāt. quis hic qui etiā peccata dimittit. Un dicit Greg. ecce que ad medicū uenerat egra: sanata est. Sed de salute eī adhuc alii egrotant. In medio igit egrotantiuz erat ihoꝝ medicus cōstitutus qui primū infirmuz sanauit. sēm rationabiliter cōfutauit. tertium in ipsa infirmitate derelinquit. ℟ ℂ Circa primū infirmā scilicet ipam peccatricē notandū q ipa peccatuo: deū offenderat. ꝛ iō per quatuor deo satisfaciebat. ut uerificet qđ dr Sapie. xi. Per que peccat quis per hec ꝛ torquetur. ℂ Primo enim offenderat deum per oculos ipos ad uana iaciendo sepius. iō de suis oculis deo satisfaciebat amaras de ipsis lachrymas emittēdo. iō dicit. lachrymis ecoit rigare pedes eius. ℒ Inuenimus tamē q ipa duos lachrymaz genera hūit. ℂ Primo lachrymas cōpūctionis quas fudit er cōsideratōe peccōrū suoz. de qb dicit hic q lachrymē fuerūt tāe bonus ꝛ efficacie q impetrauerūt eis petōrū suoz absolutionē. un dixit ei ihs. Remittunt tibi pcā tua. ℣ Secōo habuit lachrymas cōpassionis. ꝛ hoc in monte fratris sui que fuerūt tāe efficacie q induxerūt ihm ad fletū ꝛ q fecerunt eū resuscitare lazaz. Un dr Jo. xi. Videns ieſus mariā plorātē lachrymat' est. postmoduz ad monumētū iuit ꝛ lazaz resuscitauit. ℣ Tertio habuit lachrymas doloris ꝛ hoc in monte ihi. Un dicit Luc. xxiii. Sequebat illū multitudo populi ꝛ mulierū que plangebāt ꝛ lamentabant eū. Certuz est aūt q inter illas mulieres ista principalior aderat. ꝛ iste lachrymē fuerūt tāe ꝑcutis q induerūt ihm ad cōpassionē. Unde dixit eis. filie hierlm nolite flere sup me sed sup uos ipas flete ꝛ sup filios uestros. qsi uellet dicere ꝛc. ℣ Quarto habuit lachrymas amoris quas fudit er subtracta ꝛ desiderata pūtia corpis ihi. Unde dr Joā. Maria stabat ad monumētū foris plorans. ꝛ iste lachrymē fuerūt tante virtutis q meruerūt angelicā visionem. Unde dr. dū ergo fleret ad monumētū vidit duos angelos in albis sedētes. Meruerūt etiā ihi apparitionē. Un dr. puerſa retroꝛsuz vidit ieſuz stantē. ℣ Secōo offēdit deū per capillos ipos uane cōpnēdo iō satisfecit ihi pedes de ipis tergēdo. Inſecūb' enī uanitatib' capilloꝝ sepe offēdūt uane mulieres deū. Un dr ꝑa cas logtur viceꝝ Y sa. iij. Pro eo q eleuate sunt filie ſyon ꝛ ambulauerunt erecto collo ꝛ nutib' oculoꝝ ibant ꝛ plaudebant ꝛ pedib' suis cōposito gradu incedebāt. Unde eiz mulieres mō collū erēdūt. mō nutibus oculorū plaudūt. mō cōposito gradu incedūt. Sed ꝑa tales ponit penas viceꝝ. ꝛ erit pro suauī odore sedor ꝛ pro zona funiculus. ꝛ pro crispāti crine calui tiū ꝛ pro fascia pectorali cilicium. q. d. que diuersos sibi exhibebāt odores. intolerabiles in morte hēbunt fetores. que cingebant cōtrigida argētea tūc ligabunt pedes ꝛ manꝰ funiculis que ornabant uanitatib' capilloꝝ tūc habebūt calui tiū capitum: que portabāt fasciā sericā. tūc portabūt fasciā cilicinaz ℂ Tertio offendit deū ore suo siue eba lasciua dicēdo siue lasciua oscula dādo: siue lasciue comedēdo. iō de ipo ore satisfaciebat ihi in pedibus ihi deuote figēdo ꝛ ipos osculādo. Solent etiā hoies inimici qñ ad pacē uenūt se inuicē osculari. Ista peccatrix deo guerrā fecerat sed mō reconciliationē accipiens erat. ideo ihs in pedibus osculabat. De ista reconciliatione peccātō. ps dicit in ps. Misericordia ꝛ ueritas obuiauerunt sibi. iusticia ꝛ pax osculate sunt. quādo peccator ex parte sua habet ueritatem: quia de suis peccatis ueraciter se accusat. statim ex parte dei ipsi peccatori misericordia obuiat. ideo dicitur. Misericordia ꝛ veritas obuiauerunt sibi. ℟ Quando etiam peccator habet iustitiam quia de seipso iustitiam facit ꝛ se punit: statim pax dei sibi osculum tribuit ideo dicitur. iusticia ꝛ pax osculate sunt. ℂ Quarto offendit deuz per vnguenta ea sibi ipi uane exhibendo. Ideo satisfaciebat christo pedes eius de ipsis deuote ungendo. ℰ Est autem triplex unguentum quod ipa christo obtulit. ℣ Primum est contrītōis quod signatur per illud vnguētū quo ihi pedes unxit ꝛ lachrymis rigauit. species huius unguenti ex parte sunt amare: ꝛ ex parte dulces

qz debet habere amaritudinē peccatoꝝ de peccatis suis ꝛ ipsoꝝ ꝓpetratione. sed magnū gaudium de ꝓxime imperatione. ℣ Secūdū unguētū est devotionis: qđ signat per illā unctionē qua unxit caput ihi. ut habet Matth. xxvi. Et ps. Impinguasti in oleo caput meū. Hūc caput oleo impinguat quando mēs suauī devotione replet. Species istius unguēti sunt ocō suauēs: que sunt bōficia dei ꝛ dona gratiarū. ℣ Tertiū unguētū est odor fere opinionis. istud signat per aromata qbus corpus ihi ungere voluit. Species hui' unguēti odorifere sunt que sunt odorifera cōsciētia. odorifera vita. ꝛ odorifera fama. Prouer. xxvii. Unguētis ꝛ uariis odoribus delectat cor. ℂ Circa secūdū infirmū notandū q christus posuit sibi paradigma dicens. duo debitores erāt ꝛc. pharisēus aūt rūdit q plus diligere debebat cui plus dimissum fuerat. ubi dicit Greg. Dum sua sentētia pharisēus cōuincit qua si frenēticus fune portat eū quo ligat. Ibi duo debitores erāt. Maria que erat debitrix deo qngētoꝝ denariorū. pharisēus aūt qnquaginta q nim' credebat se peccasse. ꝛ ideo magdalena plus diligere debebat: qz maiorē remissionez accepit. ꝛ qz plus diligebat: ideo maiora obsequia ihu ꝓbebat. ideo dixit ihs. Intrauī in domū tuā ꝛc. ℣ ℂ Circa tertiū infirmum notandū q illi qui de sanitate peccatricis ihi mabant erāt sicut uespiliones qui ad lucē crecēcātur. Sap. ij. Malitia eoꝝ excecauit eos. Erant sicut serpētes qui de cōto odore moriunt. ii. Cor. ij. Xpi bonus odor sumus. aliis qdem mortis in mortē. aliis odor vite in vitā. Erāt sicut palatū insentū hōtes qui circa sapoꝝ naturā fallunt. De quibus dicit Y sa. v. Ue qui dicitis malū bonū ꝛ bonū malū ponētes tenebras lucē ꝛ lucem tenebras. ponētes amarū in dulce: ꝛ dulce in amarum.

ℂ Eadē qnta feria qnte hebdō. xl. Sermo scōus.

℟ Lcc mulier que erat in ciuitate peccatrix ꝛc. Beat' huius mūdi describit quātū ad tria. ℣ Primo quātū ad statū culpe: cū dr. Mulier que erat in ciuitate peccatrix. ℣ Secōo quātū ad statū pnie: cū dr. Lachrymis cepit rigare pedes eius. ℣ Tertio quātum ad statū ꝓfectionis ꝛ gre: cum in fine ꝓclud. ℣ Fides tua te salū fecit. ℂ Circa primū statū notandū q culpa istius mulieris fuit q peccatrix erat ꝛ carnalibus uoluptatibus se exposuerat. Habuit enī tria que sibi ꝛ aliis mulieribus fuerūt cause peccati. ℣ Primo pulchritudinē cōplexionis: qz ut multum pulchra ꝛ formosa fuisse. ℣ Secōo opulētia rei familiaris: qz fuit multū locuples. ℣ Tertio habuit libertatē suā ꝛ libertatē: qz fuit sui dña. qz cū lazaro fratre suo ꝛ martha sorore sua primonium uiuisse ꝛ magdalū castrū in parte recepit. ℟ Ista tria ut dicētū est fuerūt sibi ꝛ multis aliis mulieribus occasio peccati. ℣ Primū qđ est occasio peccati est pulchritudo corpis. Prouer. xi. Circulus aureus in naribus suis mulier pulchra ꝛ fatua. Sicut enim suis ihis circulū aureū in luto se imitit: sic mulier ihis pulchritudinē in uoluptatē se imergit. Si aūt mulier est pulchra ꝛ sapiēs nō est periculū: qz sapienter se cōseruat. Similiter qñ est turpis ꝛ fatua nō est periculū: qz nemo eā sollicitat. Sz quādo est pulchra ꝛ fatua: tūc est periculz. Ml qz est pulchra sollicitat a multis. Quia vo est fatua custodire se nescit. De tali pulchritudine dr Prouer. xxi. Fallax gra ꝛ uana est pulchritudo. ℟ Est enim uana: qz cito trāsit. ꝛ est fallax: qz multos decipit. Pulchritudo enim mulieris est sicut carbo fulgēs. est sicut gladius splēdidus. est sicut pomum pulchrū plenū uermibus. Pueri igit uidētes carbones fulgētes eos tāgūt ꝛ cōburunt. uidētes gladios splēdētes eos accipiūt ꝛ uulnerant. uidētes poma pulchra exterius ꝛ interius fetida eligūt ꝛ decipiunt. Sapientes aūt ab oīb' sibi cauēt. Sic etiā hoies pueriliter uiuētes assumūt sibi carbones in corde suo. i. ignitas cogitationes. ꝛ ideo cōburūtur. Prouer. vi. Numqd pōt hō abscōdere ignem in sinu suo ut uestimēta illius non ardeāt. Assimūt gladios fulgētes dū uolūt habere familiaritatē cū mulieribus. ꝛ ideo uulnerant. Hiero'. Gladius igneus est species mulieris. Un dr de mulere Prouer. v. Acuta ut ẽt gladius biceps. Et dicit mulier gladius biceps: qz occidit hoies in alia ꝛ corpe. Sūt etiā tanq poma a foris pulchra: sed intus fēda. Sepe enim que sunt exterius pulchriores: sunt intus fediores. Eze. xvi. Abhominabilē fecisti decorē tuū. Illa enim mulier abhominabilē facit decorē suū que est exterius decora: sed intus abhominationibus plena. Deni. ℣ Filie babylonis ꝛc. uere glia in ꝓfusiōe est induunt purpura ꝛ byssō: ꝛ sub pānis cōtectis tect. fulgent in omnituo ꝛ fedāt mōibus. ℣ Secūdū quod est in muliere occasio peccati est copulētia rei familiaris. Ezechie. xvi. Dec fuit iniquitas sodome ꝛ peccati causa saturitas panis ꝛ abūdātia ꝛ ociū. ps. Prodiit q si ex adipe frumēti iniquitas eoꝝ. ℒ Ita enim est de corpore humano sicut de puteo ꝛ instrumento

ferreo. Qđ enim pratum nõ irrigat herba arescit, qđ aquarũ inundatiõe replet herba marcescit. qđ vo debito modo adaquat herba virescit. Similiter instrumẽtũ ferreũ qđ indebite exercet ꝯsumit. Qđ nullo mõ exercet: rubigine corrũpit. Qđ vo debito modo exercet fulgidus inuenit. Sic etiam qđ corpus suũ per abstinẽtias ꝛ imoderatos labores affligit: ipm ad oẽ opus bonum debile reddit. Qđ vo ipm delitiis nutrit: hostẽ aie ipm inuenit. Qđ vo debito mõ ipm fouet: tũc aĩa in adiutoriũ ipm habet. Hugo de scõ victore. Qui carnẽ suã supra modũ affligit per abstinẽtiã corpus suũ occidit. qui plus q̃ expedit alimẽtis reficit: hostem nutrit. Sic igit caro nutriẽda est ut seruiat ꝛ sic domãda ut nõ supbiat. ¶ Tertiũ qđ in muliere est occasio pcti est qđ est sui dña ꝛ libera. Est enim mulier mollis multũ ꝛ imbecillis ꝛ incauta: ꝛ ideo regẽda ꝛ custodiẽda est. Ideo dĩ Ecc. xxvi. In filia nõ auertẽte se firma custodiã ne inuẽta occasione abutat se. Unũ dĩ de muliere Ecc. xxv. Si non ambulauerit ad manũ tuã ꝯfundet te in ꝯspectu inimicoꝝ tuoꝝ. D Quia enim mulier magis fragilis est ꝛ hõ magis virilis: ideo circa mulierẽ q̃tuor custodie sunt adhibẽde sicut dicit Augu. in li' de decẽ chordis que sunt timor dei. diligẽs custodia viri. verecũdia ꝛ ꝯfusio mũdi. ꝛ terror legum publicarũ que uxores fornicarias ꝯdẽnãt. Custodia aũt viri ut ibidẽ dicit Aug. debet eẽ timor dei ꝛ ipsa eius virilitas. Et subdit Aug. Ideo mulieri adhibẽda est maior custodia: qr in ea est maior infirmitas. Illa erubescit virũ: tu nõ erubescis xp̃z. tu liberior: qr fortior. iõ tibi cõmissus es. Nõ igit erubescit fornicari: qr illud faciũt multi. Tãta est puersitas generis humani ut aliqñ metuẽdum sit ne castus erubescat apparere inter impudicos. E

¶ Scđo stat' eius fuit status pnie ubi tãtã cõtritionẽ ostẽdit: qr de lachrymis eius pedes xp̃i rigauit. Que qđem lachryme tres magnas efficacias habuerũt. ¶ Primo fecerũt ipsam totã mũdam. Iuxta illud ps. Lauabo per singulas noctes lectũ meũ: lachrymis meis stratũ meũ rigabo. Unde Grego. qr enim mulier turpitudinis sue maculas aspexit: lauãdo ad fontem misericordie cucurrit. ¶ Scđo fecerũt sibi serenã conscientiã. Unde dicit Chrys. sup hũc locũ. Sicut ubi vehemẽs imber ꝓrũpit fit serenitas: sic lachrymis effusis apparet trãquillitas ꝛ perit caligo reatuũ. Et sic per aquã ꝛ spiritũ: sic per lachrymas ꝛ confessionem denuo mũdamur. ¶ Tertio in ipsa aq̃ lachrymaruz submersa sunt oĩa crimina eĩ'. ps. Cõtribulasti capita draconũ in aq̃s. Draco. i. diabolus hẽt septẽ capita. i. septẽ mortalia pctã que aliqñ fuerũt in peccatrice ista. sicut habet Marci. xvi. Apparuit pmo marie magdalene de qua eiecerat septẽ demonia. Tũc igit xp̃s capita draconũ in aquis tribulauit ꝛ ꝯtriuit qñ in lachrymis suis oĩa pctã submersit. Non tñ oĩa pctã grauia lauit: sed etiã oẽs cogitationes que significant per capillos quos in obsequiũ ipi adhibuit. Unũ dĩ qr capillis capitis sui pedes tersit. De istis capillis cogitationũ dĩ Eze. v. Sume tibi gladiũ acutũ radentẽ pilos ꝛ duces per caput tuũ ꝛ barbã tuã ꝛ assumes tibi staterã ponderis ꝛ diuide eos. tertiã ptẽ cõbures igni. ꝛ tertiã ptẽ ꝯcides gladio in circuitu eius. tertiã vo aliã dispges in ventũ: ꝛ gladiũ nudabis post eos. F Cogitationes enim nr̃e sepe in tres ptes diuidunt: qr aut sunt bone aut sunt male aut sunt indifferẽtes. Cogitatiões igit bone sunt igne cõburẽde. i. spũ scõ cõmittẽde ꝛ ab ipso iflãmãde. Cogitationes idifferẽtes que aliqñ eueniũt pro necessitatib' tpaliuz sunt circũcidẽde ꝛ moderãde ut nõ sint superflue. Cogitationes aũt nocie ꝛ male sunt a nobis penitus expellẽde ꝛ dispgẽde. Et si forte redire satagerẽt ꝯtra eas est diuine seueritatis gladius appenẽdus. ¶ Tertius eius stat' fuit pfectionis grẽ quãdo dixit ei xp̃s. Uade in pace. Unũ dicit Gregori'. Postq̃ dñs ei pctã dimisit nõ sistit in remissione pcti: sed adiecit opationẽ boni. In hoc igit qđ dĩ Uade in pace. Notãdũ qr ista habuit sollicitationẽ per bona opa: ꝛ qr habuit pacẽ in sua ꝯsciẽtia. ¶ Ipsa qđẽ habuit pacẽ per opa iteriora: qr fuit cõtẽplatiua. Iuxta illud Luc. x. Maria optimã partẽ elegit ꝛc. Per opa exteriora: qr fuit actiua: qr oĩa opa misericordie erga psonã xp̃i exercuit. G Ipsa enim ipm pauit. Joã. xii. Fecerũt ei cenã ibi ꝛ martha ministrabat. maria ergo accepit librã vnguẽti ꝛc. Luc. viii. Cũ illo erãt alique mulieres curate. s. maria magdalena: ꝛ alie multe que ministrabãt ei de facultatib' suis. Ipsa cũ hospitio recepit. Eiusdẽ. x. Intrauit iesus in quoddã castellum: ꝛ mulier qđã martha noie excepit illũ in domũ suã: ꝛ huic erat soror noie maria ꝛc. Ipsa bysso puritatis ꝛ purpura charitatis eũ induit. Iuxta illõ Prouer. ult'. Byssus ꝛ purpura indumẽtũ eius. Ipsa eũ in tribulatione positũ visitauit ꝛ associauit. Jo. xviii. Stabãt iuxta crucẽ iesu mr̃ eius ꝛ soror matris eius maria cleophe ꝛ maria magdalene. Ipsa eius sepulture interfuit. Luc. xiii. Joseph accessit ad pilatũ ꝛ petiit corp' iesu ꝛ depositũ inuoluit in syndone: ꝛ posuit eũ in monumento exciso in quo nõdũ qsq̃ posit' fuerat. Secute sunt aũt mulieres que cũ ipso venerãt de galilea: ꝛ pcipue maria magdalene: ꝛ in monumẽto fira pmãsit. Joan. xx. Maria stabat ad monumentum foris plorãs. H

¶ Scđo habuit pacẽ in ꝯsciẽtia. Istã pacẽ cõsciẽtie nõ põt hẽre supb'. ꝛ rõ est: qr ipe deo est ꝯtrari'. Iuxta illud Job. xv. Cucurrit aduersus deũ erecto collo ꝛ pingui ceruice armat' est: qr igit est deo ꝯtrari' nõ põt eẽ sibi ipsi pacific'. Eiusdẽ. ix. Quis restitit ei ꝛ pacẽ hũit. Istã etiã pacẽ ꝯscie nõ põt hẽre auarus: ꝛ rõ est: qr hẽt terrã. i. terrena desideria in supiori pte aie. ꝛ celestia in iferiori. tra aũt cũ sit grauis naturalr appetit deorsuz descẽdẽ. ꝛ celũ cũ sit leue appetit ascẽdẽ sursuz. iõ dĩ Prouer. xxv. Celũ sursum ꝛ terra deorsũ. qr igit in tali ascẽsu ꝛ descẽsu est pugna. iõ nõ põt ibi eẽ pax aliq. Ysa. lvii. Cor impii q̃si mare seruẽs qđ qescẽ nõ põt. Impi' est auarus: qr est sine pietate: cui' cor est sic mare: qr semp est in motu ꝛ pturbatiõe. Luxuriosus etiã nõ põt hẽre isti pacẽ ꝯscie. ꝛ rõ est. qr aĩa cũ sit ad imaginẽ dei facta naturalr appetit mũditiã ꝛ puritatẽ. ꝛ iõ qñ in aiam intrat aliqđ imũdũ naturalr illud abhorret: detestat: ꝛ fugit. ꝛ iõ q̃diu in aĩa aliq̃ est imũditia nõ põt ibi eẽ pax uera. iõ dĩ Heb. xii. Pacẽ sequimini ꝛ scimoniã sine qua nemo videbit deũ. uolẽs aplŝ nos ad pacẽ iducẽ ꝯscie ꝯueniẽter monuit nos ad scimoniã mũditie. q. d. si vultis hẽre pacẽ: hẽatis scimoniã. i. mẽtis ꝛ corpis castitatez. qr igit btã maria magdalena uerã humilitatẽ sua uit: oĩa terrena ꝯtẽpsit. ꝛ ppetuã mẽtis ꝛ corpis castitatẽ hũit. iõ in uera pace fuit. sic enĩz bona ꝯscia aĩam delectat. iuxta illõ Prouer. xv. Secura mẽs q̃si iuge ꝯuiuiũ. sic mala ꝯscia aĩam cruciat. Gregorius nicenus. Mala ꝯsciẽtia sequit se. imo non recedit a se vir põt foris aliquod eẽ remediũ quãdo intus est vulnus inclusum.

¶ Feria sexta hebdõe q̃nte. xl. Sermo primus.

C Ollegerunt pontifices ꝛ pharisei ꝯciliũ ꝛ dicebãt qđ facim' qr hic hõ multa signa fac. Joã. xi. Qñ aliqs rector ciuitatis audit negociũ graue ꝛ piculosũ: ꝯuocat ꝯciliũ ꝛ exponit negociũ ꝛ audit ꝯsiliatores ꝛ tãdẽ facit ptitũ. ꝛ tũc illa fnia appbat in quã plures ꝯsẽtiũt. Eodẽ mõ põtifices ꝛ pharisei fecerũt. audierũt enĩ de resuscitatione lazari ꝛ quõ oẽs in xp̃o credẽ videbant. ut credẽtes et hoc eis iminẽ piculũ collegerũt ꝯciliũ. In isto igit euãgelio q̃tuor tãgunt. ¶ Primo ꝯcilii ꝯgregatio: cũ dĩ. Collegerũt põti. ꝛ pha. ꝯciliũ. ¶ Secũdo negocii diligẽs inq̃sitio: cũ dĩ qđ facimus: qr hic hõ multa signa fac. ¶ Tertio ponit uni' ꝯsiliatoris ꝓlocutio. Unũ sbdit. vnus aũt ex ipsis cayphas noie ꝛc. ¶ Quarto ponit ipsi' snie ab oĩb' cõfirmatio: cũ sbdit. ab illo ergo die cogitauerũt eũ interficẽ. Nõ enĩ fecerũt ptitũ: qr nõ diuiserũt se in partes sed oẽs vnanimiter in mortẽ xp̃i ꝯsenserũt.

¶ Primo igit ponit ꝯcilii collectio. ꝛ illud ꝯciliũ fuit iprouide ꝯgregatũ: qr cũ festinãtia ꝛ cũ iniuria: cũ ira: cũ iuidia: ꝛ cum isipiẽtia ꝯgregauerũt. A In cõcilio aũt nõ debet eẽ festinatio: nec ira: nec isipiẽtia. ideo dicit Socrates qr in ꝯcilio duo sunt maxime ꝯtraria. s. festinatio ꝛ ira. non debet etiã eẽ tertiũ. s. insipiẽtia sed potius magna sapia. Prouer. viii. Ego sapiẽtia habito in ꝯcilio. põtifices igit ꝛ pharisei illud ꝯciliũ nõ fecerũt cũ maturitate ꝛ deliberatione sed cũ pcipitatione ꝛ festinatione. mox enim cũ audierũt qr xp̃s suscitauerat lazarũ ꝛ qr oẽs iuit post eũ. cõciliũ collegerũt. cũ tñ debuissent cogitare: expectare: ꝛ deliberare qđ magis expediuisset. iõ dĩ Prouer. xix. Qui festin' est pedib' offendit: qr enim nimis festinauerũt iõ offẽderũt: qr ipm occiderũt. Socrates. cõsiliũ uelox sequitur pnia. Uarro phus. Impiẽtie signũ est eagẽ cito fieri qđ difficillimũ est. Ideo legit de augusto cesare qr dixerat qr festinatio ꝛ temeritas male in duce ꝯueniũt dicẽs. satis enĩ celeriter fit qđ qđ bñ fit. ¶ Scđo illud ꝯciliũ ꝯgregauerũt cum ira ꝛ inuidia. audiẽtes igit qr pplus post eũ ibat in grauẽ irã ꝛ inuidiã exarserũt. ꝛ in tali ira ꝯciliũ collegerũt. De tali ꝯcilio dĩ gen. xlix. Symeon ꝛ leui uasa iniquitatis bellãtia in cõcilio eoꝝ nõ ueniat aĩa mea: qr in furore suo occiderũt virũ. i. xp̃m. Dicit enim Hiero. qr de stirpe phariseorum. de leui autẽ põtifices exierũt. Illud enĩ fuit piculosuz ꝯciliũ qđ in furore ꝛ ira fuit celebratũ. Grego. Si ira semel mẽtẽ possidẽ ceperit: iustũ eẽ putat qđ etiã crudeliter fit. Chrys. Nõ põt pacifice loq qui cor hẽt turbatũ. B ¶ Tertio illud ꝯciliũ collegerũt cũ isipiẽtia. sapiẽs enĩ in eo qđ hẽt facẽ attẽdit ad ꝓncipiũ: ad mediũ: ꝛ ad finẽ ut. s. negociũ suũ inchoet sapiẽter: ꝛ ꝓsequat ꝯstãter: ꝛ finiat utilr. Isti aũt pharisei ischoauerũt cũ fatuitate mãdãtes ut xp̃s capet. Unũ dĩ parũ isra. Dederãt aũt põtifices mãdatũ ut siqs cognouerit ubi sit idicet ut appẽhedãt eũ. ꝛ ꝓsecuti sũt eũ cũ crudelitate: qr mortẽ xp̃i facẽ firmauerũt. vñ dĩ. ab illo ergo die cogi. iter eũ. Finierũt aũt cũ sua destructiõe: qr illõ qđ timebãt s. qr pderẽt locũ ꝛ gentẽ euenit eis. ¶ Scđo ponit negociũ sup quo debet hẽri ꝯciliũ diligẽs expositio cũ dixerũt. qđ facim'. i. cur tardam'. cur nõ nõ puidem': qr hic hõ multa signa fac. si dimittim' eũ sic. s. viuẽtẽ ꝛ signa facientẽ. oẽs credẽt in eũ. ꝛ uenient romani ꝛ tol. no. lo. ꝛ gẽtẽ. Romani enĩ ꝛ multi alii ꝓncipes gẽtiũ i magna reuerẽtia hẽbãt ei tẽplũ. Unũ ꝛ alexãder cũ hierlm̃ festinaret ꝛ iude ꝓperũ eĩ' timeret. põtifex idut' pontificalib' ꝛ i capite suo hẽs cidarim i q̃ scriptũ erat nomẽ dei tetragramaton. i. quatuor syllabaꝝ qđ dĩ leue obuiã illi pexit

Statimq3 alexander de equo descēdēs nomē dei adorauit ⁊ pontificē ueneratus est. ⁊ cū super hoc a suis militibus argueret. rūdit. nō istū sed deum in ipso adoraui. Deus enī celi in isto habitu mihi apparuit ⁊ pricipatū persarū mihi pmisit. Romani igit ⁊ pncipes gentiū in magna reuerentia habebant templū. xps aūt pdicabat sacramēta iudaica ⁊ cerimonialia eē abolēda. ⁊ ideo dixerūt. si romani ista audierint templū contemnent. opes tēpli auferent. ⁊ nos ⁊ locū nostrū tollent. Uel aliter iudei intendebāt tunc romanis rebellare ⁊ tributa eis nō soluere. Christus aūt predicabat nō esse alicui resistēdū dicēs Matth. v. Ego aūt dico uobis nō resistere malo. sed siqs te percusserit in unā maxillā pbe ei ⁊ aliā. ⁊ ideo qui vult in iudicio cōtēdere tecū ⁊ tuā tunicā tollere dimitte ei ⁊ palliū. ideo timebāt ne uenietib⁹ cōtra se romanis nullus se defenderet. uel aliter romani ordināuerūt ut nullus rex cōstitueret nisi put ipi mādarēt. Multa aūt turba sequebat xpm que etiā ipm regē ⁊ xpm confitebat. ⁊ ideo timuerūt q romani audirēt ut turba eū sequeret ⁊ crederent q uellent rebellare: ⁊ si audirēt q eū regē cōfiterent crederēt q ipsū regē uellent facere. ⁊ sic uenirēt ⁊ locū ⁊ gentē tollerent. Ista aūt sicut Chrys. dicit pharisei cōtra aduitatē nō credebāt cū turba que ipm sequebat nō essent milites armati nec armigeri sed inermes ⁊ simplices viri. sed ideo dicebāt ut cōtra xpm pplm excitarēt. ¶ Tertio ponit vnius maliciosa ꝓlocutio cum dicit. uos nescitis quicq nec cogitatis. q expedit uobis ut vn⁹ hō moriat pro pplo: ⁊ nō tota gens pereat. In hoc aūt uerbo aliam intētionē habuit cayphas ⁊ aliā spūs scūs. Intendebat enī cayphas q expediret ut xps occideret priusq̄ a romanis captiuarent. Spirit⁹ aūt sanct⁹ qui per os suū ꝓphetauit intellexit q expediebat ut xps pro humano genere moreret. Ubi dicit Aug⁹. Hic docemur per hoīes malos spiritū sanctū futura docere, qd tū euāgelista diuino tribuit sacramēto. quia ipse. s. cayphas erat pontifex. Quis aūt ꝓphetauerit: tū ꝓpheta nō fuit. ¶ Nā sicut dicit Aug⁹. sup Gen. ad lrām. Tria sunt que faciūt hoīem esse pfectū ꝓphetā. Unū est q ipe aliquas visiones habeat. Scdm est q ipsas visiones intelligat ⁊ reuelatiōes. Tertiū est q ipsas visiōes etiā aliis manifestare sciat. Primū habuit Nabuchodonosor: q statuam vidit. duo vo sequentia non habuit. q nec significationē intellexit. nec ipsam visionē Danieli enarrare sciuit. ⁊ ideo ꝓpha nō fuit. duo aūt ex his habuit pharao. q ⁊ visionē habuit qr septē boues pingues ⁊ septem macilentos vidit ⁊ ipam visionē ioseph enarrauit: sed nō habuit tertiam: q eius significationē nō intellexit. ⁊ ideo ꝓpheta nō fuit. nullū tn̄ ex his habuit cayphas: ipse enim de morte xpi nullā reuelationē habuit. ipse etiā intellectū quē habuit spūs sctūs nō intellexit. habuit tamē vnū qd mortē xpi necessariā fore denunciauit. ⁊ ideo similiter ꝓpheta non fuit. Sed spūs sctūs qui os asine aperuit. per istū ꝓpheciam pdixit qn̄ sit. Expedit uobis ut vnus moriat homo pro pplo ⁊c. ¶ Quarto ponit isti⁹ sniē approbatio ⁊ cōfirmatio cū dicit. ab illo ergo die cogitauerūt interficere eū. Prius quidē pluries ipm interficere cupiebāt: sed mō diffinitiuā dederunt sniam. ¶ Ista aūt snia fuit iniqua ⁊ iniusta ex animo. ex cā. ⁊ ex ordine. ¶ Tunc snia est iniusta ex animo qn̄ ex ira ⁊ inuidia pfert. tūc est iniusta ex cā qn̄ sufficiēs cā nō suffragat: tunc est iniusta ex ordie qn̄ ordo iuris omittit. Snia igit quā pncipes ⁊ pharisei sup mortē xpi ptulerunt fuit iniusta ex aīo: quia ex inuidia ipm tradiderunt. Unde dicit Matth. xxvii. Sciebat enī. s. pilatus q per inuidiā tradidissēt eū summi sacerdotes ⁊c. ¶ Scdo fuit iniusta ex cā: q nulla cā mortis sue suberat. Unde dicit Luc. xxiii. Nihil inuenio cause in hoc hoīe. ⁊ infra. ecce ego corā uobis iterrogās nullā cām inuenio in hoīe isto ex his in qb⁹ eū accusatis. sed nec herodes. iō dr̄ Job. xxvi. Causa tua qsi impii iudicata est. cām iudiciūq recipies. ⁊ pōt eē vbā patris ad filiū. q enī cā sua impie iudicata fuit. iō ipse cām iudiciūq olim a deo pre accepit. Jo. v. Neq3 pater iudicat quenq: sed oē iudiciū dedit filio ⁊c. ¶ Tertio fuit iniusta ex ordine: q nō fuit seruat⁹ ordo iuris q ipm cōdēnauerūt nec spōte cōfessum. nec testib⁹ cōuictū. Unde dr̄ Mar. xiiii. Multi enī falsū testimoniū dicebāt: ⁊ cōuenientia testimonia nō erāt. Quia igit snia xpi qua iudicatus fuit sic fuit iniusta ex aīo: ex cā: ex ordine. iō ipse feret sniam iustā cū dicet illud Mat. xxv. Discedite a me maledicti in ignē eternū ⁊c. Illa enī snia erit iusta ex aīo. q nō ex ira per vitiū: sed ex ira per zelū pferet. Sapie. v. Accipiet armaturā zelus illi⁹. erit iusta ex cā: q opera misericordie nō habuerūt. Unde dicet. Esuriui ⁊ nō dedistis mihi māducare. erit iusta ex iuris ordie: q nō pferet nisi cōtra spōte cōfessos ⁊ cōuictos. ipsi enī pctā sua sponte cōfitebunt. Sap. v. Ergo errauim⁹ a via ueritatis ⁊c. Cōsciētia etiā cōtra ipsos testificabitur. Roma. ii. Testimonium illis reddente conscientia eorum.

¶ Eadē feria sexta hebdō ante. xl. Sermo scds.

E xpedit uobis ut vnus moriat hō pro pplo ⁊ nō tota gēs pereat. ¶ Spūs sctūs in vis ꝓphetis tāgit corda eoꝝ reuelatiōes ⁊ ispiratiōes aliqs imittēdo. illuminat eoꝝ mētes ipsarū reuelationū sensum ⁊ intelligētiā tribuēdo. apit eoꝝ os ad pferēdū illas reuelationes vba congrua ministrando. Ista tria tāgunt. ii. Pet. i. Ois ꝓphetia scripture ppria interptatione nō fit. i. ppria expositione: sed a deo pcessa. ecce qd ad spūm sanctū ptinet eoꝝ que inspirat intellectū dare. Et seqtur. nō enim uolūtate humana illata est aliqn̄ ꝓphetia sed spū scō inspirāte. ecce q ad spūm sanctū ptinet diuinā inspirationē emittē. Sequit. locuti sunt sci dei hoīes. ecce q ad spūm sanctū ptinet vba cōuenientia ministrare. In caypha spūs sctūs non illuminauit cor eius ad intelligēdū. Unde dicit Orige. Cayphas ex se nihil ptulit nihil dixit: q ꝓphetiā dei non accepit. nec tetigit cor eius ad inspirādū: sed tn̄ apuit os eius ad pferēdū. vn̄ dicit Chrys. Ore cayphe solū spūs sanct⁹ usus fuit. cōtaminatū aūt cor ei⁹ nō tetigit. Dixit ergo. Expedit uobis ut vnus moriat hō pro pplo ⁊c. ¶ Hō qdē erat mortuus. ideo expediēs erat ut moreret xps ut eius mors nrām destrueret. ideo dixit. expedit uobis ut vnus moriatur ⁊c. ¶ Hō etiā erat pdit⁹. ⁊ ideo expediebat ut xps ad nos ueniret ⁊ mortē subiret: ut sic hoīem pditū iuenīret. Ideo subdit. Et nō tota gēs pereat. ¶ Erat etiā hō a deo diuisus ⁊ dispsus. iō expediebat ut xps hoīes ad eū cōgregaret. iō subdit. nō tn̄ pro gēte sed ut filios dei qui erāt dispsi cōgregaret in vnū. Ex his igit habet q humanū genus erat mortuū: pditū: ⁊ dispsum. ¶ Expediebat ergo ut xps moreret: ⁊ sic humanū genus mortuū viuificaret. ¶ Erat aūt hō mortuus qdruplici morte. Quarū due erāt in pnti. s. mors nature ⁊ mors culpe. Due aūt erāt in futuro. s. mors gehenne. ⁊ mors que causat ex puatiōe visiōis diuine. ¶ Primā mortē. s. nature destruxit per suā gliosā resurrectionē. i. Cor. xv. Per hoīem mors. ⁊ per hominē resurrectio mortuoꝝ. Osee. vi. Uiuificabit nos post duos dies in die tertia suscitabit nos. ¶ Secūdā mortē. s. culpe destruxit per sui sanguinis effusionē. Apoc. i. Lauit nos a pctis nrīs in sanguine suo. Heb. ix. Sāguis xpi emūdabit cōsciētiā nostrā ab opib⁹ mortuis. ¶ Tertiā mortē. s. gehenne destruxit per iferni expoliationē. tūc enim infernū expoliauit qn̄ scōs ptes inde eduxit. Osee. xiii. Ero mors tua o mors morsus tu⁹ ero o iferne. ¶ Quartā mortē que causat ex priuatione visionis diuine destruxit per sue visionis restitutionē. quā qdē restitutionē petebat sibi fieri ꝓpheta dicēs. Redde mihi letitiā salutaris tui. ¶ Ista aūt mors est grauior q gehēna. Unde Aug. in enchiridion. a regno dei exulare. a ciuitate dei alienari. a vita dei cadere dulcedine dei carere: tā grauis est pena ut ei nulla possint tormenta que nouimus cōparari. De hac etiā sic dicit Chrys. in li⁹ de reparatiōe lapsi. nōnulli impioꝝ putāt sibi satis eē ⁊ optabile uideri si gehēna tm̄modo careant. ego aūt multo grauiorē q gehēnā dico eē cruciat⁹ remoueri ⁊ abici ab illa glia. ⁊ ita excludi a bōis. ⁊ alienum effici ab his que pparata sunt scīs tātū generat cruciatū tāq dolorē: ut si etiā nulla extrinsecus pena torqueat hec sola sufficeret. cū enim gehēne supat cruciatū. ¶ Scdo expediebat xpm mori ut hoīem pditū inueniret. xps enim uenit ad querēdū hominē pditū. dimisit domū suā celestem ⁊ uenit ad nrm exiliū. vn̄ ꝓpheta admirādo dixit Hiere. xiiii. Quare qsi colonus futurus es in terra. ⁊ qsi viator declinās ad manēdū. reliqt societatē angelicā ⁊ uenit ad nrm cōsortiū. Baruch. iii. Post hec in terris visus est ⁊ cū hoīb⁹ cōuersatus est. ipse etiā cū eēt indut⁹ lumine induit se nrm saccū. Apoca. vi. Sol fact⁹ est niger qsi saccus cilicinus. de his tribus dr̄ Hiere. xii. Reliq domū meā. s. domū celestē. dimisi hereditatē meā. i. angelicā societatē in qbus ego regnabā. Dedi dilectā aīam meā in manus inimicoꝝ eius: assumēdo. s. humanā carnem quā tanq saccū cōsui sup meā diuinitatē. Job. xvi. Saccū cōsui sup cutē meā. quē qdē saccū dedi in manibus inimicoꝝ meoꝝ qui ipm occiderūt ⁊ lacerauerūt ut in pciū sanguinis emanaret. ps. Concidisti saccū meū. nec mirū si tam misericorditer nos redemit. ¶ Tria enim ipsum induxerunt ut misericorditer nos redimeret. ¶ Unū fuit ex parte sui. s. eius viscerosa pietas. ¶ Scdm ex pte nrā. s. nrā magna necessitas. ¶ Tertiū tā ex parte sui q ex parte nrā. s. nrā cū ipso ⁊ sua nobilitā magna ppinqtas. ¶ Primū enim est eius pietas. est enim ille pr̄ benignus qui sup filiū pdigū reuertētē misericordia motus est. sup collū eccidit ⁊ osculat⁹ est eū. ⁊ dixit filius meus mortuus erat: ⁊ reuixit. perierat ⁊ inuētus est. De hac viscerosa misericordia eius dicit Aug. nemo de dei pietate diffidat. maior est eius misericordia q nrā miseria. tardius qdē videt peccōri uenīā sibi tradere q ipi peccōri accipere. ¶ Scdm qd ipsum induxit ad misericordiā ⁊ ad pditū regrēdū est magna nrā necessitas. hō qdē errauerat ⁊ ad viā rectā ire nesciebat. vn̄ clamabat. Erraui sicut ouis que periit ⁊c. Ille est pastor ille bonus de quo dr̄ Luc. xv. qui nonagintanouē oues reliqt ⁊ ouē cētesimā. i. hoīem querere uenit. de hoc sic dicit Aug. in li⁹ cōtra qnque hereses. cū eēs inimicus pr̄i meo: recōciliaui te per me. cū inter montes ⁊ siluas errares quesiui te humeris meis portaui te patri meo reddidi te laboraui sudaui: caput meū in spinis opposui. manus meas

clauis cõfixerit: lācea latus meũ apuit: sanguinē me
um fudi[illegible] posui ꝛ pilati ꝯ mihi. ꝛ tu diui
deris a me. ¶ Tertio qꝛ ipm induxit ad mi
sericordiā ꝛ pditi regrediē fuit nr̃a cum ipso ꝛ sua
nobilitā ꝓpinquas. ipse enī de sua ꝓgenie nos se
cit qꝛ ad suā imaginē ꝛ silitudinē nos creauit. tan
dē se fecit de ꝓgenie nr̃a: non de ꝓgenie angelica.
iuxta illud Heb. ii. Nusq̃ angelos apphēdit sed se
mē abrahe apphēdit. et prima parētela facti sum⁹
filii eius. et scda facti sumus fratres sui. ꝛ ideo nō
debuit nos derelinquere sed nos redimē: ꝛ pli re
cōciliare. ista est illa mulier sapiēs. s. diuina sapiē
tia que amiserat dragmā decimā. i. humanā natu
rā suā imagine isignitā ppter primā parētelā ꝛ suo
noie appellatā. qꝛ a xp̃o dicimur xp̃iani. ꝛ iō lucer
nā accēdit qꝛ lucē sue diuinitatis terre nr̃e mortali
tatis uniuit. ꝛ sic dragmā quam pdiderat inuenit.
¶ Tertio expediebat xp̃m mori ut humanū gen⁹
dispsum reuocaret. vñ dr̄ isra. ꝓphetauit qꝛ iesus
moriturus erat pro gēte. s. iudeoꝝ. nō tñ pro gēte
sed ut filios dei. s. de pplo gētiliū qui erāt dispersi
ꝯgregaret in vnū. hec aūt sicut dicit Aug. sm pre
destinationē dicta sunt. qꝛ ipsi gētiles adhuc filij
dei nō erāt. expediēs igit fuit mors xp̃i ut dispsos
ꝯgregaret. ¶ Xp̃s fecit tanq̃ uexillifer. ¶ tanq̃ ue
nator. ¶ tanq̃ speculator. ¶ Uexillifer uexillū i altū
leuat ꝛ dispsos ꝯgregat. xp̃s igit ut dei filios con
gregaret: uexillū crucis in altū leuauit. Huius ue
xilli hasta fuit crux. tela ibi posita fuit caro xp̃i affi
xa. G Que qdē tela fuit de trib⁹ coloribus. co
lore. s. albo: rubeo: ꝛ nigro. Eius enim caro fuit al
ba per innocētie cādorē. fuit rubea per sanguinis
aspsionē. ꝛ fuit nigra in morte per liuorē. Oēs igi
tur qui sunt a deo dispsi debēt ad illud uexillū con
gregari. Ysaie. xi. Leuabit dñs signū in nationes
ꝛ cōgregabit psugos ex isrl̃. ideo ipse dicit Ioā.
xii. Si exaltatus fuero a terra oia trahā ad meipz.
¶ Scdo fecit xp̃s tanq̃ uenator. Solēt enim ue
natores arbores ascēdere: carnē cruētā mōstrare ꝛ
ad aues sibillare. sic fecit xp̃s hoi. Hō qdez a deo
uolauerat. Osee. ix. Effraiz q̃si auis euolauit. Iō
xp̃s arborē crucis ascēdit. carnē cruētā suā habuit
ꝛ ad nos clamare ꝛ sibillare cepit. Ysa. v. Leuabit
dñs signū in nationes pcul: ꝛ sibillabit ad eū de fi
nib⁹ terre. ¶ Tertio xp̃s fecit sicut speculator. So
lēt enim speculatores in altū ascēdere ut videāt ꝛ
clamēt. Sic xp̃s in speculā crucis ascēdit. Unde
Bern. Ascēdit xp̃s in altū ut videref: fortiter cla
mauit ut audiref: clamori lachrymas imiscuit ut
hō ei cōpateref. ¶ Iō igit in speculā crucis ascen
dātur videref. s. oculo itellectus per meditationez
ꝛ oculo affectus per deuotionē. ps. Respice in fa
ciē xp̃i tui. H Iste autē respectus sanat vulnera
peccatoꝝ. qđ signatū est Numeri. xxi. in illis qui re
spiciebāt serpētē: quia morsibus serpētū sanabanf.
Detergit caliginē ignorātiarū. Hoc signatū est in
longino: qui cū male videret ꝛ ex tactu sanguinis
xp̃i est illuminatus. Sāguis eñim xp̃i uerū collir
ium est qđ illuminat oculos mētiū. Apoc. iii. Col
lirio inunge oculos tuos ut videas. Dat etiaz iste
respectus patiētiā aduersoꝝ. Heb. xii. Per patiē
tiā curramus ad ꝓpositū nobis certamē aspicien
tes in actorē ꝛ ꝯsumatorē iesum. I ¶ Secūdo
fortiś clamauit ut audiref. Eius tñ vocē nō audi
unt auari: qui in aurib⁹ suis ponūt terrā auaritie.
Ideo clamat xp̃s dicēs Iob. xvi. Terra ne opias
sanguinē meū: neq̃ inueniat locū in te latēdi cla
mor meus. Non audiūt eū supbi nec luxuriosi.
Et ideo supbi sunt lapidibus duriores. Et luxu
riosi sunt mortuis fetidiores: qꝛ ad clamorē xp̃i la
pides sunt scissi: ꝛ monumēta apta sunt ꝛ mortui
resurrexerūt. K ¶ Tertio xp̃us clamori lachry
mas addidit ut hō cōpateref. Debet qppe hō xp̃o
cōpati qui fuit in tāto dolore. Thre. i. O uos oēs
qui trāsitis per viā attēdite ꝛ videte si est dolor ꝛc.
Qui fuit in tāta derisione. Matth. xxvii. Preterea
tes aūt blasphemabāt mouentes capita sua. Qui
fuit in tāta ignominia ꝛ vilificatione: qꝛ tanq̃ la
tro cū latronib⁹ fuit crucifixus. Et ꝓpter hoc cō
passus fuit sibi sol qñ splēdorē suū abiecit. Et ue
stibus nigris iduit se. i. tenebris. Cōpassa fuit ter
ra qñ pre nimio dolore tremuit. Cōpassi sūt ange
li. De qbus dicif Ysaie. xxxiij. Ecce vidētes clama
bāt foris. angeli pacis amare flebunt.

¶ Sabbato qnte hebdo. xl. Sermo primus.

s Ubleuatis iesus oculis in celū dixit. Pr̃ uenit hora
clarifica filiū tuū ut filius tuus clarificet
te. Ioan. xvii. A Quia in isto euangelio sepe fit
mētio de clarificatione. Ideo notādū qꝛ sicut vi
demus in istis naturalibus quedā claritas est que
a nullo illuminaf ꝛ cetera illuminat ut est claritas
solis. Alia est claritas que illuminaf ꝛ illuminat: si
cut est claritas lune que illuminaf a sole ꝛ illumi
nat iferiora. Et est quoddā corpus claꝝ qđ illumi
naf a sole ꝛ nō illuminat iferiora. tñ aliquos fulgo
res emittit. sicut videmus in qbusdā metallis ful
gidis: videlicet in auro ꝛ argēto. Est aliud corpus
opacū qđ illuminaf: sed tñ nec illuminat nec ali
quos fulgores emittit. sicut est elemētū terre. Eo
dē mō est in spūalibus. ¶ Est enim quedā claritas
supsubstātialis. s. claritas diuina que a nullo luce
recipit ꝛ oia illuminat. Ioan. i. Erat lux uera que
illuminat oēm hoiem ꝛc. ¶ Alia est claritas que il
luminat ꝛ illuminaf: sicut sunt doctores ꝛ prelati
qui a diuina claritate recipiūt influxū sapiētie: ꝛ
subditis dāt lumē doctrine. De qbus dr̄ Phil. ii.
Inter quos lucetis sicut luminaria in mūdo uer
bū vite ꝯtinētes. ¶ Alij sunt qui illuminanf sed nō
illumināt. tñ aliquos fulgores emittūt. sicut sunt
boni subditi ꝛ auditores qui recipiūt a supiorib⁹
lumē sacre scripture. Hi ipsi nō illumināt aliquos
per vbā doctrine. Uerūtñ emittūt aliquos fulgo
res ex sua lūcida cōuersatione. De qbus dr̄ Matt.
v. Sic luceat lux ur̃a corā hoībus ut videāt ope
ra uestra bona. ¶ Alij sunt tenebrosi: sicut sūt ma
li subditi qui sepe illuminanf per sacrā scripturā.
sed tñ nec ipsi illumināt nec aliquē fulgorē emit
tūt per aliquā bonā vitā: sed semp remanēt in tene
bris ignorātie ꝛ male vite. De talibus dr̄ Gene. i.
Terra aūt erat inanis ꝛ uacua: ꝛ tenebre erāt sup
faciē abyssi ꝛc. Hoies enim terreni sunt inanes: qꝛ
pleni uanitate. ꝛ sunt uacui ab oī ope bono ꝛ hñt
tenebras ignorātie. Ista q̃drupler differētia tāgit
hic. Nā claritas diuina que illuminat ꝛ nō illumi
naf est pr̃ ꝛ filius ꝛ spūs sctūs. De qua dr̄. Pr̃ cla
rifica filiū tuū ut filius tuus clarificet te. Claritas
que illuminaf ꝛ illuminat fuerūt apli. De qbus dr̄.
Pr̃ manifestaui nomen tuū hoibus quos dedisti
mihi de mūdo. Deindealii illuminanf qui ꝛ emit
tūt fulgorē bonoꝝ operū. ut sunt boni auditores:
qui ad pdicationē aploꝝ crediderūt. de qbus in
fra dr̄. Nō pro his aūt rogo tñ: sz pro eis qui cre
dituri sunt in me. Alii qui semp in tenebris sunt ꝛ
illuminari nō psūt sunt hoies terreni ꝛ mūdani p
qbus xp̃s nō rogat q̃diu tales sunt. ideo dr̄. Nō
pro mūdo rogo. Ceteris aūt omissis dicamus nūc
de prima claritate. s. diuina: de qua q̃tuor sunt vidē
da. ¶ Primo q̃liter pr̃ clarificat filiū. ¶ Scdo q̃lr
filius clarificat patrē. ¶ Tertio q̃liter ipse fili⁹ cla
rificat suos filios. ¶ Quarto q̃liter ipsi fideles cla
rificāt xp̃m. B ¶ Circa primū notādū qꝛ pr̃ est
claritas. filius claritas. ꝛ spūs sctūs est claritas. ꝛ
tñ sunt oēs vna deitas seu claritas. Pr̃ ergo filiū
clarificat qñ ipm gl'iose resurgē fecit. Vñ Aug.
dicit. Uenit hora clarifica filiū tuū. tanq̃ si diceret
Uenit hora seminare humilitatis fructū: nō diffe
ras claritatē. C In xp̃o qdē tres fuerūt sube que
añ resurrectionē videbanf obscure. s. caro: aīa: ꝛ di
uinitas. Caro enī videbaf obscura ꝓpē mortalita
tē. Aīa ꝓpē passibilitatē. Deitas videbaf obscura p
ptera qꝛ paucis fuit manifestata. Sz in resurrectio
ne clarificata est caro ei⁹ qꝛ iduit imortalitatē. Aīa
ei⁹ iduit ipassibilitatē ꝛ felicitatē. Et diuinitas ei⁹
accepit manifestationē. Tūc enī de⁹ manifestatus
est ex eo qꝛ per diuinitatis sue potētiam resurrexit.
¶ Scdo fili⁹ clarificauit patrē loquēdo. s. qꝛ i iudea
solūmō nor⁹ erat in toto mūdo manifestū fecit. Vñ
sup illud. Ut filius tuus clarificet te. dicit Aug. ac si
diceret xp̃s. Resuscita me ut innotescas toti mūdo
per me. D ¶ Fili⁹ enī toti orbi de pře nūc manife
stauit. s. notitiā suā. Io. i. Nemo deū vidit
vnq̃ nisi vnigenitus qui est in sinu pris. Ipse nobis
enarrauit misericordiā suā. Luc. vi. Estote misericor
des sic pr̄ ur̃ misericors est. Liberalitatē suā. Luce. xii.
Nolite timē pusillus grex qꝛ cōplacuit prī ur̃o da
re uob regnū. Iā igit nō pōt se excusare infidelis si
in deo non credit: qꝛ toti mūdo manifesta est noti
tia sua. Iā non pōt desperare aliqs peccōr de deo: qꝛ
toti mūdo manifestata est misericordia sua. Iā nul
lus pōt uerecūdari: qꝛ toti mundo manifestata est
liberalitas ei⁹. ¶ Tertio ipsa claritas diuina fideles
suos clarificabit: qđ notaf cū dr̄. Sic dedisti ei pta
tē oīs carnis. i. oīm hoīum a pře totū ut oē qđ de
disti ei: det eis vitā eternā. Hec est aūt vita eterna ut
cognoscāt te solū uerū deū ꝛ quē misisti iesum xp̃m.
Tūc igit fideles suos clarificabit qñ eos in vita
btā glificabit. E Uitā aūt btām ponit in dei co
gnitione. Sic dr̄. i. Cor. xiii. Videm⁹ nūc per spe
culū in enigmate: tūc aūt facie ad faciē. De hac vi
sione dicit Fulgētius sic. Sic per speculū vitreū mi
na nob visio administraf. qꝛ nosipsos ꝛ ipm specu
lū ꝛ qcqd prās adest videm⁹: sic per speculū diuine
claritatis ꝛ ipm deū q̃ntū possibile erit creature ꝛ
nosipsos ꝛ cetera oīa uera certa scīa cognoscemus.
F ¶ Quarto nos deū clarificamus qñ ipm lau
damus. Nos igit in prīti ꝛ in futuro deū debem⁹
clarificare ꝛ laudare cū opibus nr̃is: cū sensibus
nr̃is ꝛ cū vocibus nr̃is. De laude operū sic dicit Au
gu. in li⁹ de cathetizādis rudibus. Quicqd hō fe
cerit laudabilē in suis factis inuenit deū. Si bñ ege
rit laudabilē inuenit per iustitiā premioꝝ. Si pecca
uerit: per iustitiā suppliciorꝝ laudabilē inuenit. Si
peccā ꝯuersus fuerit: laudabilē inuenit per idulgētiā
delictoꝝ. De laude sensuū dicit Chry. in qdā omel.
sup psal. Oculus deo psāt obsequiū si turpia de
clinet aspicē. Lingua meref premiū si in dei laudi
bus occupaf. Auditus placebit deo si se detracti
onibus nō imiscet. Pedes laudare deū poterūt si
cursū suū ab oī malitia reuocare festināt. Manus
bñdicūt deū si rapinis renūciāt ꝛ ad miserias ꝓpe
rāt. De laudib⁹ cū uoce dicit ꝓpha. Repleaf os me.
lau. ut cā. glo. tu. Et dicit Repleaf. Ceteros enī debe
m⁹ laudare cuz medio ore. i. moderate timētes ne
aliqñ inueniaf ꝯtrariū: ꝛ sic erubescam⁹. In deo āt nō
sic ē. Aug. sr ps. Quid dz hō magis laudare q̃ illū
qđ sic pl3 ut nō possit displicē. Securitas aūt lau
dis i dei laude ē ubi laudaf. securus est ubi nō tiīn

ne de laude erubescat. De laude aũt que erit in pa
tria dicit Aug. in li. de ciui. dei. Ipse est finis desi
deriorũ nostrorũ qui sine fine videbit. sine fastidio
amabit. sine fatigatiõe laudabit. ¶ Primo dicit si
ne fine videbit. Aug. sicut dãnatis de' abscõdit
faciẽ suã. Deut. xxxi. Abscõdã faciẽ meã ab eis.
Sic suis ostẽdit aliquẽ splẽdorẽ faciei sue. sicut san
ctis viris i pñti vita. Unde pp̃heta nõ fuit ausus pe
tere visionẽ faciei: sed splẽdorẽ dicẽs. Illustra faciẽ
tuã sup seruũ tuũ. Beatis aũt apte ostẽdit faciẽ suã
i. Jo. iii. Videbim' eũ sicuti est. G ¶ Sequitur
sine fastidio amabit. amor carnalis aliqñ hẽt fasti
diũ. Ezech. xvi. Facta es q̃si meretrix fastidiosa
augẽs p̃ciũ. Aliqñ vertit i odiũ. sic patet de Amon
et Thamar. ut hr. ij. Reg. xiij. aliqñ in absinthiuz.
Prouer. v. Nouissima illi' amara q̃si absinthiũ.
De' aũt amabit cũ suauitate: cũ delectatiõe: et cuz
dulcedine. Eccl. xxiiij. Qui edũt me adhuc esu-
rient. et qui bibũt me adhuc sitiẽt. ¶ Sequitur. sine fa
tigatiõe laudabit. illa eniz laus fatigationez dare
nõ poterit. tũ q: laudãti erit iocũda multum. ps.
deo nr̃o iocũda sit laudatio. tũ q: illi cui fiet. s. deo
multũ erit grata. Unde de' rep̃obãs sacrificiũ car
nale: approbat et acceptat sacrificiũ sp̃uale dicens
per pp̃ham. Nunquid manducabo carnes tauro-
rũ et c. q. d. nõ. Et subdit immola deo sacrificiũ lau
dis. et iterũ. sacrificiũ laudis honorificabit me. iõ
quilibet sctũs aliũ poterit admonẽ ut frequẽter can
tet et sibi dicẽ illõ ysa. xxiiij. Bñ cane frequẽter can
ticũ ut memoria tui sit. tũ q: laus est magno p̃cio
remuneranda. Eccl. xxiiij. Qui elucidant me: vi-
tam eternam habebunt.

¶ Eodem sabbato quinte hebdomade quadra-
gesime Sermo secundus.

m Ea omnia tua sunt et tua mea sũt. Joan.
xvij. Quis ista v̾ba dixerit xp̃us ad
patrẽ: possũt tñ dici ad matrẽ. nã oĩa sua of-
ficia de' sibi cõmisit. et ipa oĩa que hũit deo dedit.
Si igit oĩa officia sua btẽ v̾gini cõmisit de' nõ in
cõgrue põt sibi dicẽ. oĩa mea tua sũt. siquidẽ pater
fecit eã thesaurariã suã. ¶ Fili' fecit eã camerariaz
suã. ¶ Spũs sctũs fecit eã cellariã suã. ¶ tota trini-
tas fecit eã elemosynariã suã. A ¶ Primo igit
pater fecit eã thesaurariã suã. Cõmisit eniz pat si
bi thesaurũ potẽtie sue. iuxta illud Ecc. xxiiij. In
hierlm p̃tas mea. hẽt aũt aliqs magnũ posse in
curia alicui' regis aut p̃pter parẽtelã. sic qñ qs est
frater uel fili' regis. aut p̃pter gr̃az inuẽtã. sic qñ
qs p̃pter suã sapiẽtiã et p̃bitatẽ inuenit gr̃am apud
regẽ. aut p̃pter obseq̃a exhibita: sicut qñ qs mul-
ta fecit in obsequiũ regis. B His trib' de cau-
sis debet maria v̾go hẽre magnũ posse in curia ce
lesti. ¶ Primo p̃pter parẽtelã: q: est mat regis: et iõ
rex nihil debet sibi denegare. Unde dixit Salomon
Bersabee mr̃i sue. iij. Regũ. ij. Pete mater mea
qd vis: neq; eniz fas est ut auertã faciẽ meã. Ber-
sabee interp̃tat puteus satietatis. Quidã sũt qui ha
bẽt puteũ. i. aliqz suũ gr̃a dei euacuatũ. alii qui ha
bẽt semiplenũ: sed btã v̾go hũit plenũ et supplenũ
et iõ fuit pute' satietatis. nõ debet igit a filio auer
ti sed ab eo in oĩ sua petitiõe exaudiri. ¶ Scdo ha
bet posse rõne gr̃e apud deũ inuẽte. iuxta illud Luce
i. Inuenisti gr̃az apud deũ. Euã gr̃ã p̃didit gr̃az et
per quinque milia ãnorũ et ampli' p̃dita remãsit: sed
btã v̾go ipsam inuenit. nõ tñ sibi inuenit: sed etiam
pro nob immo et per nos: q: si peccatores nõ fuissem'
de' de ipsa carnẽ nõ assũpsisset. et iõ possum' di-
cere. redde nob gratiã quã inuenisti pro nob et per
nos. C ¶ Tertio hẽt posse p̃pter obseq̃a que re
gi exhibuit: q: oĩa op̃a misericordie sibi ipendit. vñ
xp̃s põt sibi dicẽ. Esuriui et dedisti mihi mãduca
re. me. s. infantẽ nutriẽdo. Sitiui et de. mihi bi. tuo
lacte v̾gineo me potãdo. nudus erã et cooperuisti
me uestimẽtũ tui corporis tribuẽdo. Hospes erã et
col. me. ix. mẽsib' in tuo utero me hospitãdo. In
firm' erã et vi. me infantẽ in necessitatib' subueniẽ-
do. In carcẽ erã et uenisti ad me incarceratũ in cru
cis patibulo associãdo. ¶ Scdo fili' fecit eã came
rariã suã in suo utero tanq̃ thalamo regali q̃escẽ
do. decet aũt thalamũ regalẽ eẽ pulchrũ et depi-
ctũ et sic regẽ ibi q̃escẽ. D Uter' igit btẽ v̾gis fu
it pulcher. iuxta illud Cant. iiij. Tota pulchra es
amica mea et ma. nõ est in te. Fuit eni pulchra: q:
xp̃s pulchrũ fecit uẽtrem suũ. fuit sine macula: q:
spũs sctũs purgauit ei' mẽtẽ et uẽtrẽ. ps. Sctifica
uit tabernaculũ suuz altissim'. E ¶ Scdo iste
thalam' fuit depict' triplici colore nigro hũilita
tis. albo puritatis. et rubeo charitatis. Cant. i. Ni
gra sũ. ecce nigredo hũilitatis. sed formosa. ecce
cãdor puritatis. sic pelles salomonis: que erãt pel
les arietũ rubricate. ecce rubedo charitatis. Post
q̃ iste thalam' sic fuit pulcher et depictus. requieuit
ibi dei fili'. iuxta illõ Luc. i. et v' altis. i. xp̃s qui est
dei v̾t' et dei sapia. obũbrabit tibi. et bñ dicit obũbra
bit: q: nisi ibi de' sibi vmbrã fecisset nequaq̃ ipsa
cape potuisset. F De' eni est ignis inextinguibi
lis. Heb. xij. De' nr̃ ignis cõsumẽs est. Est lux inac
cessibil. i. Timo. vi. Lucẽ hitat inaccessibilẽ. est dul
cedo ineffabilis. Ecc. xxiiij. Spũs me' sup mel dul
cis. Habẽdo igit btã v̾go in utero dei filiũ. hẽbat
ibi ignẽ inextinguibilẽ. lucẽ inaccessibilẽ. et dulcedinẽ
ineffabilẽ: et cũ ipa eẽt pura creatura: nequaq̃ tãtũ
ardorẽ potuisset sufferre: nec tãtã lucẽ aspicere: nec
tãtã dulcedinẽ sustinẽ nisi se sibi obũbrasset. Ignis

enim diuinus se sibi obũbrauit: q: inter se et alam be
ate marie corpus assũptũ posuit et sic tãtuz ardorẽ
sustinẽ potuit. sic hõ aliqñ inter se et ignẽ ponit ali-
qd mediũ. lux diuina sibi se obũbrauit q̃si carni ter
rene se vniuit: et sic btã v̾go lucẽ in testa tanq̃ in la
terna vidẽ potuit. dulcedo diuina se sibi obumbra
uit q: tãtã dulcedinẽ carne uelauit. et sic ipsa tantã
dulcedinẽ sustinẽ potuit. uelut si aliqs aliquẽ bo-
lũ mellis aliquo extrinseco uelaret ne tãtã dulcedi
nẽ sentiret. ¶ Tertio spũs sctũs fecit eã cellariã suã.
iuxta illud Cant. ij. Introduxit me rex in cellã vi-
nariã. Unde ipsa dicit crater et aqueductus. Dicit eni cra
ter q: vinũ spũs sci nobis infudit. Cant. vij. Umbi
licus tuus crater tornatilis nunq̃ egẽs poculis.
Est eniz crater q: semp infundit. est tornatilis quia
semp circuit: et iterũ ad primũ redit et nunq̃ indi
get poculis: q: quãtũcũq; influat nunq̃ tñ deficit.
Est etiã aqueductus. iuxta illud Ecc. xxiiij. Ego q̃
si aqueduct' exiui de padiso. G Per ipsam eni
tanq̃ p aqueductũ fluũt aque gr̃arũ in cãpũ: viri
dariũ: et hortũ. Hẽt cãpũ viridariũ et hortũ in que
influit aq̃s gr̃arũ. iuxta illõ Cant. iiij. Fons horto
rũ pu. aq. vi. que fluũt ĩpetu de libano. hortus btẽ
v̾ginis sunt boni et sibi deuoti: q: suos sensus clau
dũt ne ad illicita dirigant. in istis oriuntur flores
v̾tutuz: sed tñ crescẽ nõ pñt nisi ab isto aqueductu
v̾gis fluat in eis fons gr̃arũ. iõ dicit. Fons hortorũ.
Cãpus sunt peccatores in quibus non est aliq̃ clausura
sensuũ et in quibus aruerũt flores et herbe virtutũ et
bonorũ operũ. Sz si ad beatã v̾ginẽ cõuertant: mox
ab isto aq̃ductu fluũt in eos aque viuentes que oĩa
arida et mortua viuificabũt. et iõ dicit puteus aq̃ruz
vi. que fluũt. Uiridariũ btẽ v̾ginis sũt btĩ qui sũt
in p̃ria in quibus ipsa spatiat. mõ spatiat inter rosas
martyrũ. mõ inter lilia v̾ginũ. mõ inter violas cõfes-
sorũ. In isto viridario fluũt aque sp̃s sci. ab isto cã
nali cũ ĩpetu uehemẽti. iõ subdit. que fluũt ĩpetu de
libano. Ad hoc aũt q aque cũ ĩpetu fluãt tria req
runt. s. q ueniãt ab alto: q fluant in abũdãtia: et q
nullã inueniãt resistẽtiã. Aque igit sp̃s sci et gr̃e que
fluũt in btĩs cũ ĩpetu uadũt. tũ q: fluũt a mõte al
tissimo trinitatis. tũ q: fluũt in abũdãtia maxime
plenitudinis. tũ q: in btĩs nullũ inueniũt obstaculũ
alicuius mortalis peccati: nec etiã uenialis. ¶ Quar
to tota trinitas elemosynariã suã fecit. oẽs eniz ele
mosyne que de celo fluũt per suas manus trãseũt
Ipsa aũt tanq̃ bona elemosynaria defendit oppssos: pascit famelicos: et uestit nudos. iõ dicit de mu
liere forti Prouer. ult'. Dedit p̃dã domesticis su-
is et cibaria ancillis suis. Et sequit. oẽs domestici
ei' uestiti duplicib'. H Sũt eni qdã oppssi a dia
bolo: carne: et mũdo. sz ista domesticis suis. i. sibi
deuotis tales hostes dat in p̃dã et facit eos de ipsis
hẽre victoriã. et hoc est qd dicit. Dedit p̃dã domesti-
cis suis. Sunt etiã qdã famelici quos nutrit cibo
sp̃uali. iõ dicit. et cibaria ãcillis suis. Eodẽ aũt cibo
alas que sunt ancille sue nutrit quo ipsa nutritur.
iuxta illõ Cant. v. Comedi fauũ cũ melle meo bi.
vi. cũ lacte meo et c. I Per fauũ in quo est cera
et mel intelligit xp̃s in quo est cera humanitatis. et
mel diuinitatis. ipsa igit comedit fauũ cũ melle:
q: sũme delectat in visione humanitatis: et in cõtẽ
platione diuinitatis. Isto cibo nos pascit q̃si gra
tiã nob infũdit per quã delectamur in humanitate
et diuinitate xp̃i. Deinde subdit. bibi vinũ meũ cum
lacte meo. sic vinũ cũ lacte bibit q̃si spũs sctũs ei'
mẽtẽ pfundit vino sp̃ualis letitie. et ei' carnẽ lacte
v̾ginalis mũditie. Isto potu etiam nos potat q̃si
nos facit hẽre vinũ iocũditatis in mẽte et lac purita
tis in carne. K Que aũt sunt elemosyne q̃s ista
elemosynaria dat nob. ipsa dicit Eccli. xxiiij. Ego
mr̃ pulchre dilectiõis: et timoris: et agnitiõis: et sctẽ
spei. ipsa eniz frigidos in amore dei inflãmat. iõ dicit
Ego mr̃ pulchre dilectiõis. ipsa p̃sũptuosos hu-
miliat. iõ dicit. et timoris. ipsa ignaros sapia diuina
illustrat. iõ dicit. et agnitiõis. ipsa pusillanimes ad
spem uenie reuocat. iõ subdit. et sctẽ spei. L Sunt
etiã qdã nudi quos ipsa uestit duplici uestimẽto.
iõ dicit. oẽs domestici ei'. i. deuoti ei' uestiti duplici
bus. illõ duplex uestimẽtuz est de quo ibidẽ dicit.
Byssus et purpura indumẽtũ ei'. Per byssum que
est cãdida intelligit mũditia carnis. Per purpurã
que est rubicũda intelligit charitatis feruor. Tunc
igit suos deuotos uestit duplicib' q̃si eis dat mũ
ditiã in carne et feruorẽ amorẽ in mẽte. ¶ Scdo
oĩa que fuerũt mr̃is: fuerũt filii. iõ dicit filius. et tua
mea sũt. M In mr̃e qdẽ tria fuerũt. s. spũs: aĩa
et corp'. iuxta illõ i. Thes. v. Ipse eni deus sancti
ficet uos per oĩa ut integer spũs uester et aĩa et
corpus sine q̃rela in aduẽtu dñi nr̃i iesu xp̃i seruet.
Ista tria btã virgo dedit filio suo. Et iõ põt sibi
dicẽ filius v̾bũ p̃positũ. et tua mea sunt. Nã corp'
et uterũ suũ sibi dedit ad habitãdũ. Aĩam suã de
xp̃i per amorẽ vniuit: et quodãmõ vnã fecit. Spũz
suũ diuinitati xp̃i indissolubilr̃ cõiũxit. N Uirgo
eni btã fuit domus dei in qua fuerũt tria solaria p̃
dicta. Spũs qui est solariũ supi'. Aĩa que est so-
lariũ mediũ. Et corpus qd est solariũ inferius. De
his trib' solariis huius dom' dicit Cant. iij. Fercu-
lũ fecit sibi rex salomon de lignis libani. colũnas
ei' fecit argẽteas. reclinatoriũ aureũ. ascẽsus pur-
pureũ: media charitate cõstrauit. Ferculuz dicit uas
escarũ. et signat beatã v̾ginẽ in cui' utero rex nouẽ
mẽsib' se pauit. Et fuit de lignis libani que sunt

ae de laude erubescat. De laude aūt que erit in patria dicit Aug. in li. de ciui. de. Ipe est finis desiderioz nostroz q̄ sine fine videbit. sine fastidio amabit. sine fatigatiōe laudabit. ℣ Primo dicit si ne fine videbit. Aliqñ' sicut diuinatis de' absēdit facie sua. Deut. xxiii. Absēdā faciē meaz ab eis. Aliqñ' ostēdit aliqđ spūdorē faciei sue. sicut sanctis viris i pilti vita. Ut̄ pphēta nō fuit ausus pe rē visionē faciei: sed spūdorē dicēs. Illustra faciē tuā sup seruū tuū. Beatis aūt apte ostēdit faciē suā j. Jo. iii. Videbim' eū sicuti est. ℣ Segtur sine fastidio amabit. amor carnalis aliqñ hēt fastidiū. Ezech. xvi. Facta es q̄si meretrix fastidiosa augēs pcūs. Aliqñ ēnt i odiū. sic pater de Amon & Absalon. ut ḡ. i. Reg. xiii. aliqñ in absinthiuz. Proue. v. Nouissima illi' amara q̄si absinthiū. Deꝰ aūt amabit cū suauitate: cū delectatiōe: & cuz dulcedine. Eccl. xxiii. Qui edūt me adhuc esuriēt. & qui bibūt me adhuc sitiēt. ℣ Segtur. sine fatigatiōe laudabit. illa enīz laus fatigationez dare nō poterit. tū q: laudāri erit iocūda multum. ps. deo nro iocūda sit laudatio. tū q: illi cui fit. & deo multū erit grata. Ut̄ deꝰ repobās sacrificiū carnale: approbat & acceptat sacrificiū spūale vicens per pphām. Manducabo carnes tauroꝝ &c. q. d. nō. Et subdit imola deo sacrificiū laudis. & iterū. sacrificiū laudis honorificabit me. iō gliber certus alīū poterit admonēt ut frequēter cantet & sibi dicē illō ℣ Isa. xxiii. Bñ cane frequēter cantica ut memoria tui sit. tū q: laus est magno pcio remuneranda. Eccl. xxiij. Qui elucidant me: vitam eternam habebunt.

℣ Eodem sabbato quinte hebdomade quadragesime Sermo secundus.

m Ea ola tua sunt & tua mea sūt. Joan. xvii. q̄ntus ista ēba dixerit rp̄us ad patrē: p̄sit tū dici ad matrē. nā ola sua officia deꝰ sibi cōmisit. & ipa ola que hūit deo dedit. Si igit ola officia sua bē ḡgini cōmisit deꝰ nō incōgrue pōt sibi dicē. ola mea tua sūt. sicꝺ̄ꝰ pater fecit eā thesaurariā suā. ℣ filiꝰ fecit eā camerariaz suā. ℣ spūs scūs fecit eā cellariā suā. ℣ tota trinitas fecit ei elemosynariā soā. ℟ ℣ Pulo igit pater fecit eā thesaurariā suā. Cōmisit enīz pat̄i bi thesaurū potestē sue. iuxta illud Ecc. xxiii. Inspirim ptās mea. hēt aūt aliqs magnuz posse in curia alicuī' regis aut ꝓpter parētelā. sic q̄ filius est frater uel filiꝰ regis. aut ꝓpter gr̄az inuētā. sic q̄ ḡ regē. aut ꝓpter obsequia exhibita: sicut q̄ ḡ multa fecit in obsequiꝺ regis. ℣ Duos trib' debuit maria ēgo hēre magnū posse in curia celi. ℣ Pulo ꝓpter parētelā: q: est mat regis: & nō rer nihil debet sibi denegare. Ut̄ dixit Salomon Bersabee mri sue. iij. Regū. ii. Pete mater mea q̄ nō vis: neq; enīz fas est ut auertā faciē meā. Bersabee interp̄at puteus satietatis. Qui dā sāt qui habēt puteū. i. aliaz suā gr̄az vel euāgeliū. alii qui habēt semiplenā: sed bt̄a ēgo hūit plenū & supplenā & nō sunt putei satietatis. nō debet igit a filio auerti sed ab eo in oi sua petitiōe exaudiri. ℣ Deꝺ habet posse rēne gr̄e apōd deū. Iuxta illud Luce j. Inuenisti gr̄az apōd deū. Eu ꝙdē pdidit gr̄az & per q̄nque milia ānoz & ampli' pdita remānsit: sed bt̄a ēgo ipam inuenit. nō tm sibi inuenit: sed etiam pro nob̄ imo & per nos: q: si petōres nō fuissem' deꝰ de ipsa carne nō assūpsisset. & iō possum' vicere. redde nob̄ gratiā quā inuenisti pro nob̄ & per nos. ℣ Tertio hēt posse ꝓpter obsequia que regi exhibuit: q: ola opa misericordie sibi ipendit. vñ rp̄s pōt sibi dicē. Esurīui & dediſti mihi māducare. me. s. ifantē nutriēdo. Sitiui & dedisti mihi bibere. nudus erā & cooperuisti me uestimētū tui corp̄is tribuēdo. Hospes eraz & colleg. me. ir. mēsib' in tuo utero me hospitando. Infirm' erā & visitasti me ifantē in necessitatib' subueniēdo. In carcē erā & uenisti ad me incarceratē in cruce patibulo associādo. ℣ Deꝺ filiꝰ fecit eā camerariā suā in suo utero tanq̄ thalamo regali gesta do. decet aūt thalamū regalē ēt pulchrū & depictū & sic regē sibi gestē. ℟ Uter igit bt̄ ḡgis fuit pulcher. iuxta illud Cant. iiij. Tota pulchra es amica mea & ma. nō est in te. Fuit enī pulchra: q: rp̄s pulchrū fecit uētrem suū. fuit sine macula: q: spūs scūs purgauit eū mūdē & uētrē. ps. Sanctificauit tabernaculū suuz altissim'. ℣ ℣ Deꝺ iste thalam' fuit depict' triplici colore nigro hūilitatis. albo puritatis. & rubeo charitatis. Cant. i. Nigra sum. ecce nigredo hūilitatis. sed formosa. ecce cādor puritatis. sic pelles salomonis: que erāt pelles arietū rubricate. ecce rubedo charitatis. Post q̄

impatibilia: q: ipsa fuit incorrupta. Solarium igit in ferius fuit eius corp⁹ siue uter⁹ in quo xps requieuit. Et hoc est qd dicitur reclinatorium aureum. Eius enim corpus fuit aureum. q: omino incorruptum. Et fuit subnixum columnis argenteis: ita q: numq cadere potuit per peccatum. De istis columnis dicitur Prouer. ix. Sapia edificauit sibi domum: excidit columnas septem. i. septem dona spus sci. Vel septem columne sunt septem virtutes. s. tres theologice: & quatuor politice. Solarium medium est ei⁹ aia in qua xps habitauit per amorem. De quo dicitur. Media charitate constrauit. Eius enim aia intantum charitate fuit plena q tota fuit in amorem conuersa. D Sicut enim ferrum missum in igne totum factum est ignis: sic aia marie tota facta est charitas. i. charitate succensa. q: tota fuit ex amore languida. Cant. ii. Nunciate dilecto q: amore langueo. Quia tota fuit liquefacta. Cant. v. Aia mea liquefacta est ut dilect⁹ meus locutus est. Quia tota fuit pre amore vulnerata. Unde dicit. Sponsa vulnerata charitate ego sum. Solarium sup⁹ est eius spus in quo xps habitauit per inseparabilem unionem. Ideo dicitur. Ascensum purpureum. Color purpure⁹ est igneus: sanguine⁹: & rubicundus. Ei⁹ igit spus fuit rubicundus siue purpureus. Tum q: fuit celesti desiderio inflamat⁹. Tum q: fuit in xpi passione doloris gladio cruciat⁹. Tum q: fuit charitate dei repletus.

¶ Dñica in ramis palmarum Sermo primus.

C Cum appropinquasset iesus hierosolymis & uenisset bethphage ad montem oliueti. Mat. xxi. Tota continentia hui⁹ euangelii comprehenditur in quatuor obsequiis que xpo fuerunt hodie exhibita. ¶ Quorum primum fuit exhibitum a discipulis. ¶ Secundum a iumentis. ¶ Tertium a turbis. ¶ Quartum a pueris. A ¶ Primum igit obsequium fuit exhibitum a discipulis. Sciens enim iesus q: appropinquaret tps sue passionis: appropinquare uoluit loco passionis ut dicit Beda. Et cum uenisset bethphage que erat vicus sacerdotum in monte oliueti duos discipulos misit in hierlm. B Isti duo discipuli sm quosdam fuerunt petrus & philipp⁹ quos misit binos ppter fraternam societatem. Eccle. iiii. Melius est duos esse simul quam unum. Tum ppter dei auctoritatem. Deut. xix. In ore duorum aut trium testium stat omne verbum. Tum propter geminam charitatem dei. s. & proximi. Tunc dixit eis. Ite in castellum qd contra uos est: supple positum. Et non uocat hierlm ciuitatem. q: non erat ibi ciuium unitas: sed multiplex discordia inter eos. Vocat autem eam castellum: q: munita erat armis malitie contra xpm. Precepit autem eis ut adducerent asinam & pullum. & si quis aliquid eis diceret: responderent ei. q: dns his op⁹ habet. Non dixit eis dicite q: dns noster: sed dns uniuersaliter. q: sicut dicit Chrys. ibidem. Ego sum dns eius non solum illorum qui mihi subiecti sunt: sed etiam illorum qui mihi contrarii sunt. Boni enim mei sunt conditione & uoluntate. peccatores autem mei sunt conditione: uoluntate autem diaboli. Idem etiam Chrys. dicit q: dns iumentorum non permisisset ut persone ignote ea accepissent nisi spirit⁹ xpi preuenisset qui corda ipsorum dnorum preparasset. & sic quique discipuli asinam & pullum ad xpm adduxerunt. ¶ Secundum obsequium fuit sibi exhibitum a iumentis. Volens igit xps implere prophetiam Zach. ix. dicentis. Ecce rex tu⁹ uenit tibi mansuet⁹. Fecit sibi adduci asinam & pullum. Dicitur q: in hierlm quedam asina communis seruabatur pro pauperib⁹ ad portandum aquam cum quisque esset in alto & haberet aque penuriam. & propter alia opera necessaria. Et erat autem domum alicuius ligata: & qui indigebant tenebantur illo die ad locum ei reducere & pabulum sibi dare. Pullus autem pro hoc eodem opere nutriebatur. Quidam autem dicunt q: xps non sedit sup utrumque iumentum: sz tm sup pullum. Vnde & ceteri euangeliste non faciunt mentionem nisi de pullo: & maxime q: breuis via erat. Et ideo sessione utriusque iumenti non indigebat. Alii dicunt q: primo sedit supra pullum: sed q: lasciuus erat & viam rectam non tenebat: eum descendere fecerunt: & sup asinam eum posuerunt. Sz cum ista sessio sup iumenta non fieret propter aliquam necessitatem sed tm ppter mysticam significationem: non videtur aliquid inconueniens dicere: q: lz via breuis esset: xps tm sup utrumque sedere uoluit. Primo sup asinam: postea sup pullum: ut significaret q: utrunque populum ad fidem suam debebat adducere: & utrosque ad fidem coniungere. Quod impletum fuit in primitiua ecclia qm multitudo iudeorum ad fidem conuersa est. Istud tm maxime in ultimis fiet tpib⁹ qm plebs iudaica conuertetur. Per asinam enim intelligitur plebs iudeorum: que fuit mul gentium & edomita multitudine preceptorum. Per pullum uo intelligitur ppls gentilium liber & lasciuus cui nullus ceterorum frenum imposuit correctionis. ¶ Tertium obsequium fuit sibi exhibitum a turbis: q: quidam eorum sternebant in via uestimenta sua. quidam ramos palmarum. & ista faciebant. Tum ppter reuerentiam quam ad ipsm habebant. Tum propter miracula que faciebat. Et maxime propter suscitationem lazari sicut dicitur Joh. xi. Tum etiam ut iumenta leuius & sine lesione incederent. ¶ Quartum obsequium fuit sibi exhibitum a pueris qui clamabant. Osanna filio dauid: benedict⁹ qui uenit &c. Rex israel. Videntes autem principes sacerdotum pueros clamantes in templo osanna filio dauid. Ipsi enim pueri & cetere turbe que antecedebant & que sequebantur eum laudib⁹ & canticis xpm usque in templum deduxerunt. Et cum quidam ex phariseis dicerent xpo sicut habetur Luce xix. ut ipsos tacere faceret: respondit. Dico uobis q: si hi tacuerint lapides clamabunt. ¶ Supradicta quatuor obsequia a nobis xpo sunt exhibenda. ¶ Primum ptinet ad predicatores. ¶ Secundum ad penitentes. ¶ Tertium ad actiuos. ¶ Quartum ad contemplatiuos. ¶ Pri

mum enim obsequium exhibitum fuit a discipulis qui asinam & pullum ad xpm adduxerunt. Isti sunt predicatores qui bestias. i. peccatores bestiales debent suis predicationib⁹ conuertere ad dnm & ad xpm adducere: & sic illi qui erant brutales fiunt rationales. Peccator enim uere bestialis est. Nam bestia sup terram respicit. Tales sunt auari qui sup terram respiciunt. ps. Oculos suos sta. de. in ter. Bestia una femina non est contenta: sed plures inuadit. Tales sunt luxuriosi qui propria uxore non sunt contenti. Hiere. v. Vnusquisque ad uxorem proximi hinniebat. Et ibidem. Equi amatores in feminas & emissarii facti sunt. Bestia etiam non regitur ratione. Tales sunt superbi qui non reguntur ratione: sed propria uoluntate dicentes illud Sap. ii. Opprimamus pauperem iustum &c. Sit autem fortitudo nra lex iustitie. Quando autem peccator conuertitur ad deum: tunc ille qui erat bestialis efficitur rationalis. De talibus dicitur. i. Cor. vii. Qui habent uxores tamquam non habentes sint. & qui utuntur hoc mundo tamquam non utantur. & qui gaudent tamquam non gaudentes. Ille habet uxorem tamquam non habens qui ea utitur non ad uoluptatis expletionem: sed ad filiorum procreationem. Ille hoc mundo utitur tamquam non utatur qui diuitias retinet non ad uanitatem: sed ad necessitatem & ad pauperum sustentationem. Ille gaudet tamquam non gaudeat qui inter prospera non effertur in elationem: sed humiliter recognoscit suam conditionem. D ¶ Secundum obsequium xpo fuit exhibitum a iumentis qui ipsm sessorem habuerunt. Isti sunt penitentes qui si habuerunt aliquando sessorem diabolum: modo debent habere sessorem xpm. s. ut ro subiiciatur deo & caro sibi eius rationi & ro dnetur carni: & tunc est pax in domo aie. Dicit enim Aug. sup ps. q: aliqn in domo maritus & uxor aduersus se dissentiunt: & tunc est ibi pugna & labor molest⁹. Si autem marit⁹ vincatur & uxor dnetur: tunc est ibi pax sz peruersa. Si uo uxor subiicitur & maritus dnatur tunc est ibi pax recta. Potest etiam addi quartum qn s. vir & mulier ambo conueniunt: nec in aliquo uxor bone sue resistit viro: nec vir uxori sz mutua pace gaudent: tunc est pax optima & perfecta. Vxor sicut idem Augu. dicit caro est. vir autem ro. In plurimis autem viris iste vir & uxor ualde dissentiunt. Iuxta illud Gal. v. Caro enim concupiscit aduersus spm & spus aduersus carnem. hec enim sibi inuicem aduersantur. Et ideo modo in talis viris est labor molest⁹. Quando autem caro dnatur & ro sibi est: tunc in domo aie est pax peruersa. Ideo dicit Bern. Dnam ancillari & ancillam dnari magna abusio est. Quando uo caro subiicitur roni & ro deo: tunc in domo aie pax est recta. Taliter carnem suam subiiciebat apls. i. Cor. ix. dicens. Castigo corpus meum & in ser. re. Augu. ubi supra. Expedit inferius subiici superiori. agnosce ordinem. quere pacem. tu deo. tibi caro. tu maiori. minor tibi. Famulare tu ei qui fecit te: ut tibi famuletur qd factum est propter te. Perfectissima autem pax est qn nec spus carni nec caro spui resistit: sz quicqd vult spus vult & caro. & econuerso. & illud est quod ps. Iuxta illud Ysa. xxxii. Sedebit ppls in pulchritudine pacis. in tabnaculis fiducie. in requie opulenta. E ¶ Tertium obsequium fuit xpo exhibitum a turbis: q: in via strauerunt uestimenta. ramos oliuarum & palmarum. Et illud ptinet ad actiuos. Quorum quidam sunt incipientes quidam proficientes. quidam perfecti. & quidam perseuerantes. Ad incipientes ptinet habere opera misericordie. Et isti significantur per illos qui sternebant xpo ramos oliuarum. Per oleum enim misericordia intelligitur: q: oleum misericordia intersperatur. Dicit enim ibi glo. Oliua lucis ministra est: & laborum & dolorum solatium est. & eminet ceteris liquorib⁹. F Et qd ⁹dis habet q: ipsa elemosyna ualet hoi in vita: q: dolorem & uuln⁹ peccati sanat. Ideo dicitur q: est dolorum solamen. Valet in morte: q: ad illuc lucerne viam aie demonstrat ne in tenebris mortis incidat. Ideo dicitur q: est lucis ministra. Valet etiam post mortem: q: aiam sursum leuat. Ideo dicitur q: excellit cunctos liquores. Ista tria ponit Raphael angelus Thob. xii. Elemosyna a morte liberat. & ipsa est que purgat pctm. & facit inuenire vitam eternam. Ad proficientes. s. qui proficiunt de virtute in virtutem ptinet exhibere aliis exempla virtutum & bonorum operationem. Isti significantur per illos qui uestimenta sua in via sternebant. Vestimenta aie diuersorum colorum sunt varietates diuersarum virtutum. G Nam charitas ibi ponit colorem aureum. humilitas nigrum. puritas album. meditatio passionis xpi rubeum. contemplatio resurrectionis viridem. De istis varietatib⁹ dicitur in ps. Astitit regina a dex. tuis in uesti. deau. circu. Tunc igitur ista uestimenta virtutum in via sternimus qn ea aliis in exemplum ponimus. Cesarius. Benedicta deo aia illa cuius humilitas alteri⁹ confundit superbiam. cui⁹ patientia proximi extinguit iracundiam. cui⁹ obedientia pigritiam alteri⁹ increpat. cui⁹ feruor inertiam alieni corporis suscitat. qui proximi sui turbatum pre ira oculum cordis: gra consolationis atque edificationis illuminat. Ad perfectos & perseuerantes ptinet semp in dei ope continuare. Isti significantur p illos qui sternebant in via ramos palmarum. Palma enim sp viret in uere. in autumno. in estate. & in hyeme. Tales in seruitio dei debent p uiuere & florere in uere iuuentutis. in autumno senectutis. in estate prosperitatis p temperantiam. in hyeme aduersitatis p patientiam. ¶ Quartum obsequium fuit xpo exhibitum a pueris & a turbis qui eum laudabant dicentes. Osanna filio dauid. Osanna idem est qd saluum obsecro. Et illud spectat ad contemplatiuos qui debent instare laudib⁹ diuinis & orationib⁹ deuotis. H Tunc aut oro est deuota & deo grata qn habet tria. ¶ Primo qn a feruore cordis est emissa. Et hoc notatur cum dicitur Clamabit. Iacobus enim desiderium aie est magn⁹ clamor in auribus dei. De illo clamore dicitur Exo. xiiii. Quid clamas ad me. ¶ &c. qm fundit

est fiducia. Et hoc notat cū dicerēt. Filio dauid. Magnā enī fiduciā ⁊ spem de nra salute hēre debemus ⁊ possumus qn̄ xp̄z eē fratrē nrm̄ ⁊ de nra natura ꝑgenitū ꝯsideramus. Bern. Puto q: me il sperne nō poterit os ex ossibus meis: ⁊ caro de carne mea. ¶ Tertio qr̄ petunt digna. s. illa que sūt ad salutē eternā. qḋ notat cū dr̄. Osanna in excelsis. i. nō petimus salutē in infimis: sed maxime salutem petimus in excelsis.

¶ Eadem die dñica in ramis Sermo secūdus.

Plurima aūt turba strauerūt uestimēta sua in via. Hodie sācta mater ecclia duas ꝓcessiones recolit. ¶ Pma fuit qua iudei xp̄z a mōte oliueti usq: hierusalē cū ramis oliuarū ⁊ palmarū magnis cāticis associauerūt. Et ista ꝓcessio fuit magne reuerētie ⁊ honoris. Et istā repñtat ecclia in euāgelio hodierno. ¶ Scd̄a fuit qua eidē iudei xp̄z a hierusalē usq: ad mōtē caluarie cū magnis obprobriis ⁊ irrisiōib' deduxerūt. Et ista fuit ꝓcessio magne ignominie ⁊ doloris. ⁊ istā repñtat in passiōe que recitat hodie. A ¶ Circa pmā ꝓcessionē q̄tuor sunt vidēda. ¶ Pmo a qbus ista ꝓcessio facta sit. Quia nō est facta a magnis ⁊ diuitib': sed a pueris ⁊ paupib'. Un̄ dr̄. Plurima aūt turba strauērūt uestimēta sua in via. imo qsi paupes ⁊ hūiles hodie xp̄m susceperūt ⁊ ꝓcessionalit deducebant: pharisei ⁊ pncipes sacerdotū ei' mortē tractabāt. Simplices eni ⁊ paupes xp̄o adherebant. diuites uo ⁊ potētes xp̄z fugiebāt. Un̄ xp̄s de oībus diuitib' vnū solū hūit amicū. s. Zacheū. De quo habet Luc. xix. De oīb' potē. vnū. s. cēturionē. de quo habet Mat. viii. De oīb' sapiētib' vnū. s. Nichodemū de quo dr̄ Joānis. iii. Un̄ aplś. j. Cor. i. Uidete uocationē urām fres q: nō multi sapiētes s3 carnē nō multi potētes. nō multi nobiles. sed que stulta sūt mūdi elegit de' ut ꝯfūdat sapiētes ⁊c. B ¶ Secūdo vidēdū est quare xp̄s uadēs ad mortē tantū honorē noluit accipe: cū alias honorē regni respuerit. sic patet Jo. vi. Ad qḋ dicēdū q: hoc iō fecit ut ille q̄ i magnis honorib' ꝯstitut' ē: ē3 memoriā mortis hēre si nō vult supbire. Si eni qs magnas diuitias hēt cogitet q: uadit ad mortē: ⁊ q: de oībus suis diuitiis nihil ꝑter cilicū ul saccū portabit secū. Un̄ dicebat Job qui fuerat rex magn'. Job xvi. Saccū ꝯsui sup cu. meā ⁊ ope. cine. car. meā. Jdē eiusdē. i. Nudus egressus sū3 de utero mrīs mee: ⁊ nudus reuertar ⁊c. Siqs etiā est i magnis honorib' ꝯstitutus: cogitet q: uadit ad mortē. ubi si erat in gradu supmo: ponet in loco īfimo. i. sub terra. Si ascēderat sup alios eis iperādo: serpentes ⁊ bestie sup foueā ei' ascēdēt eū calcando. Ecc. x. Cū enī morie hō hereditabit serpētes bestias ⁊ vmes. Si aliqs uel aliq̄ tenet corpus suū in delitiis diuersis ip̄z delicate nutriēdo diuersis coloribus faciē depīgēdo. ꝓciosis ⁊ diuersis mutatoriis ornādo. uoluptates carnis exercēdo. cogitet q: uadit ad mortē ubi vmes corp' suū tā delicate nutritū comedēt ⁊ lacerabūt. Job. xxi. Uiscera ei' plēa sūt adipe. ⁊ medullis ossa illi' irrigant: ⁊ tñ in puluē dormiēt ⁊ vmes opiēt eos. C ¶ Tertio vidēdū ē q̄re xp̄s tāto honore sibi exhibito lachrymas uoluit īmiscē. Dicit eni Luc. xix. Qui cū duceret cū tāto honore i hierlm vidēs ciui. fleuit sup illā. Nō qdē xp̄s fec ut ostēderet q: oīa gaudia ⁊ honorabilia hui' mūdi lachrymis ⁊ doloribus sunt admixta. In celo qdē sūt oīa pura. In mūdo oīa mixta. In iferno oīa feculēta. Un̄ Aug. in li. de ciui. dei. lib. xxii. cap. xxx. in ꝑsona dei ponit octo purissima que sūt in celo dicēs. Quid est aliō ero illo3 dñs: nisi ero eis oīa q̄cunq: desiderant. s. vita. salus. victus. copia. glia. honor ⁊ pax. ⁊ oīa bona. Ista oīa in celo pura sūt. in mūdo mixta. in iferno feculēta. ⁊ ut oīa illa possim' melius vidē singula ꝑcurram'. Uita put est in mūdo est mixta: q: ibi est vita ⁊ mors. Prout est in iferno est feculēta: q: nō est nisi sola mors sine vita. Salus put est in celo pura est: q: ibi est salus sine egritudine. Prout est in mūdo est mixta: q: est salus ⁊ egritudo. Prout est in inferno est feculēta: q: ibi est egritudo sine sanitate. Uictus. i. satietas put est in celo est pura q: ibi est satietas sine esurie. Prout est in mūdo est mixta: q: ibi est esuries ⁊ satietas. Prout est in inferno est feculēta: q: ibi ē esuries sine satietate. Copia. i. diuitie put sūt in celo sūt pure: q: ibi sūt diuitie sine pauptate. Prout sūt in mūdo sūt mixte q: ibi sūt diuitie ⁊ paupertas. Prout sūt in inferno sūt feculente: q: ibi est sola pauptas sine diuitiis. Glia. i. pulchritudo put est in celo est pura q: ibi est pulchritudo sine deformitate. Prout est in mūdo est mixta: q: ibi est pulchritudo ⁊ deformitas. Prout est in iferno est feculēta: q: ibi est deformitas sine pulchritudine. Honor put est in celo ē purus: q: ibi est honor sine idignitate. Prout est in mūdo est mixtus: q: est honor ⁊ idignitas. Prout est in iferno est feculētus: q: ibi est dedecus sine honore. Pax put est in celo est pura: q: ibi est pax sine pugna. Prout est in mūdo est mixta: q: est ibi pax ⁊ pugna. Prout est in iferno ē feculēta: q: ibi est pugna sine pace. Oīa bona put sūt pura sūt in celo: q: ibi sūt oīa sine aliquo malo. Prout sunt in mūdo sūt mixta: q: ibi sūt bona ⁊ mala. Prout sū in iferno sūt feculēta: q: ibi sūt mala ⁊ nulla bona. Propter illa significāda dicit ꝓpheta. Calix in ma

nu dñi vini meri plenus mixto ⁊ iclinauit ex hoc in hoc: uerūtamē fex ei' nō est exinanita. D Ex qbus vbis habet q: dñs hēt tres calices. ¶ Unus est plen' vino mero: iste est celū. Iste enī3 est calix plenus vita. sanitate. satietate. diuitiis. pulchritudine. honore. pace. ⁊ oīb' bonis. ¶ Alius calix est plenus mixto: ⁊ iste est mūdus. Iste enī calix ē plenus cū vita. cū morte. cū sanitate. cū egritudie. satietate esurie. diuitiis pauptate. cū pulchritudine deformitate. honore ignominia pace pugna bonis ⁊ malis. ¶ Terti' calix est isernus: ⁊ iste est plenus fece. Est enī plenus morte. egritudie. esurie. paupertate. deformitate. dedecore. ignominia. pugna. ⁊ oībus malis. ¶ Quarto vidēdū est q̄re xp̄s noluit sup equū sedē: sed sup asinā. Nō ideo fecit ad inuēdū q: nō sedet in cordib' supboꝝ: sed humiliu3 ⁊ māsuetoꝝ. Chry. Nō sedit xp̄s in curru aureo ꝓciosa purpura fulgēs. nō ascēdit sup feruidū equū discordie amatorē ⁊ litis: sed sup asinā tranqllitatis ⁊ pacis amicā. Per equū igit supbus. p asinā hūilis designat. Equus eni si tāgit recalcitrat: asinus si tāgit māsuete morat. Sic supbi si rephēdunt ipatiēter ferūt: māsueti patiēter audiunt. Quedā aīalia sūt que nō pmittūt se tāgi. siue q: arrogātia sūt: sic equus ⁊ leo. Siue q: nimis siluestria sūt ⁊ domesticari non psūt: ut lupus. Siue q: pūgitiua: ut ericius. E Tria genera hoīum sūt qui nolūt rephēdi. ¶ Primi sūt supbi. Isti sūt sic equus uel leo qui dedignant tāgi ul' rephēdi. Heb. xii. Bestia q̄ tetigerit montē lapidabit. Ecc. xiii. Diues iniuste egit ⁊ fremebit: paup aūt lesus tacebit. ¶ Alii sūt i malū idurati qui sicut lupi nō psūt domesticari nec ad bonū iduci. Eccs. i. Peruersi difficile corri. tales nolūt corripi. Ecc. xxxii. Petōr hō vi. correctionē. ¶ Tertii sūt hoīes astuti qui si tāgunt. i. arguitur statī3 sic ericius per excusatiōes multiplices se abscōdūt. cū tñ dicat Prouer. xxviii. Qui abscōdit scelera sua nō diriget. tales etiā pūgunt: q: rephēdentes odiūt. Amos. v. Odio hūerūt corripiētē. F ¶ Circa scd̄as ꝓcessionē duo sūt ꝯsiderāda. ¶ Unū ē q: in magna illa ꝓcessiōe fuit magna ꝑsonaꝝ varietas. Quidā fuerūt ibi boni qdā mali. Bonoꝝ aūt fuerūt tres diffe. Quidā eni fuerūt boni qui postea fuerūt mali. sed tñ postea recupauerūt bonitatē. sic. s. apli qui fidē ꝑdiderūt sed postea recupauerūt. Alii fuerūt boni qui facti fuerūt mali ⁊ nunq̄ recupauerūt bonitatē: sic iudas. Alii fuerūt boni qui semp seruauerūt bonitatē: sic bēā vgo. Maloꝝ autē due sunt diffe. Quidā eni fuerūt mali qui postea facti sūt boni: sic latro a dextris: ⁊ lōginus. Alii fuerūt mali qui semp in sua malitia ꝑseuerauerūt: sic latro a sinistris: ⁊ iudei qui xp̄z crucifixerūt. G Alii in illa ꝓcessiōe qdā fugerūt corde ⁊ corpe. sic apli q corporalit xp̄z reliqrūt ⁊ fidē ꝑdiderūt. Alii fugerūt corde sed nō corpe. ut Maria magdalena ⁊ cetere mulieres que iuxta crucē corpalit steterūt sed tñ fidē ꝑdiderūt ⁊ amiserūt. Alii fugerūt corpe sed nō corde: sic credit de iacobo fratre dñi. de quo dicit Hiero. in lib. de viris illustrib' q: in passiōe dñi uotū uouit se nō comesturū donec videret xp̄z resurgētē. Uidet ergo q: ille fidē de resurrectiōe habuit: ⁊ timore mortis fugit corpe sed corde stetit. Alii sūt qui nō fugerūt nec corde nec corpe: sicut vgo bēā que iuxta crucē stetit ⁊ fidē integralit seruauit. H ¶ Scd̄3 qḋ in ista ꝓcessione ostēdit est in iudeis magna uolūtatis mutabilitas. ¶ In pma ꝓcessione fecerūt iudei sibi sex magnos honores. ¶ In scd̄a fecerūt sibi sex magna vitupia ⁊ ꝯfusiones. ¶ Nā in pma cū magna reuerētia ⁊ deuotiōe ip̄z sup asellū posuerūt. ¶ In scd̄a cū magna ignominia in patibulo affixerūt. ¶ In pma uestimenta sua i via strauerūt. ¶ In scd̄a ip̄z uestimētis ppriis expoliauerūt. ¶ In pma cū ramis oliuarū ⁊ palmaꝝ sibi obuiā ꝓcesserūt. ¶ In scd̄a spinas acutissimas ei' capiti īfixerūt. ¶ In pma appellauerūt eū regē. ut habet Joā. xii. ¶ In scd̄a negauerūt eū eē regē dicētes. nō hēmus regē nisi cesarē. ¶ In pma appellauerūt eū saluatorē dicētes. osanna. i. salua obsecro. ¶ In scd̄a negauerūt eū eē saluatorē: q: etiā seip̄z saluare nō poterat: dicentes. alios saluos fecit: seip̄z saluare nō pōt. ¶ In pma dixerūt ip̄z eē bñdictū ⁊ in noīe pris uenisse i mūdū dicētes. Bñdictus qui uenit in noīe dñi. ¶ In scd̄a dixerūt ip̄z eē malefactorē ⁊ cruci patibulo affigēdū dicētes. si nō eēt hic malefactor nō tibi tradidissemus eū. tolle tolle crucifige eū. ecce q̄ta instabilitas fuit in illis: q: quē tantū honorauerūt. postmodum statim ignominiose tractauerunt.

¶ Feria scd̄a sexte hebdōe. xl. Sermo primus.

I Exaltat' fuero a terra oīa traham ad me ip̄m. Joā. xii. Xp̄s uocat hic exaltationē suā passionē sicut euāgelista exponit dicēs. hoc aūt dicebat significās qua morte eēt moriturus. Scd̄3 eni Chryso. dicēdo. oīa traham. plus dicit q̄3 si dixisset. resurgā. si eni dixisset resurgā. significasset resurrectionē sed nō tractionē. dicēdo vo traham utrūq: inuit: q: nō posset trahē nisi resurgeret. hoc aūt q: dic oīa traham trib' modis exponit s3 Aug. ¶ Primo ut hoc nō intelligat q: ad vniuersitatē oīum hoīum q: nō oēs sunt tracti. sed q̄tū ad integritatē nature. s. spūs. aīe ⁊ corp'. Trahit enī spūm ibi dādo uere fidei agnitionē. Trahit aīas per gīe ifusionē. trahit corp' per beā

resurrectionẽ. ¶ Uel hoc q̃ dicit oĩa. refert ad oĩa
pdestinata ad salutẽ. ¶ uel refert ad oĩa genera ho
minũ. q: de oĩ genere hoĩu aliq̃ sũt tracti. s. de
oĩbus linguis. de oĩbus ritib'. de oĩbus gradibus.
In vbis istis passiõis duo ponunt. ¶ Pmo igit po
nit genus passiõis: cũ di. si exaltat' fuero a terra.
¶ Scdo fructus passiõis: cũ di. oĩa tra. ad meip.
A ¶ Circa pmũ notandũ q̃ xps noluit mori in
aliq domo nec sub aliquo tecto: sed in aere uoluit
exaltari triplici rõne. ¶ Pmo gdẽ q: aer est elemẽtũ
cõe. põt enĩ hõ hẽre ppriũ trã uel ppriã aquã: uel
ppriũ ignẽ. Aerẽ vo ppriũ nemo hẽre põt. ¶ Se
cũdo q: est elemẽtũ mediũ iter celũ z terrã. ¶ Ter
tio q: est elemẽtũ imũdũ ex fumo hostiarũ idolis
imolatarũ. xps ergo uoluit pmo in aerẽ exaltari
ad innuẽdũ q: sic aer est oĩbus cois: sic z passio xpi.
nã passiões aliorũ scõꝝ fuerũt ppẽe. q: petr' pas
sus est ppẽ se. paulus ppter se. z sic de aliis. Xps
aũt nõ est passus ppẽ se sed cõiter ppter oẽs. B
Sua enĩ passio fuit cois illis qui in celo sũt. s. ãge
lis qui sũt reparati. illis qui sũt in mũdo: q: per suã
passionẽ sũt saluati. Col. i. Pacificãs oĩa per san
guinẽ crucis ei': siue que in trã. i. hoĩes: siue que
in celis. s. ãgelos. fuit cois illis qui sũt sub terra. i.
sctis pãtribus qui erãt in limbo: q: ide sũt liberati z
illuminati. Eccl. xxiiii. Penetrabo iferiores ptes
tre z ispiciã oẽs dormiẽtes z illuminabo oẽs span
tes in dño. Nõ fuit aũt cois illis qui sũt in pfũdo
terre. i. demõibus q: sũt in malitia idurati. z ideo
miserũt in suppliciis desolati. Ysa. liiii. qui dic p
fũdo desolare. C ¶ Scdo xps uoluit in aerẽ ex
altari ad innuẽdũ sic aer est mediũ iter celũ z terrã.
sic xps fuit mediator iter deuꝫ z hoĩem. Gal. iii.
Mediator nõ uni' est nature sed duplicis diuie. s.
z hũane. z iõ sic aer ex pte supiori hẽt puritatẽ per
quã pueit cũ celo: z ex pte iferiori hẽt quãdã gros
sitiẽ per quã puenit cuꝫ terra. sic z xps est medius
iter deũ z hoĩeꝫ: q: cũ deo pueit ipe rõne nature
diuie: cuꝫ hoĩe vo rõne nature hũane. Erat igit
discordia inter deũ z hoiem. nã de' pquerebat de
hoĩe: q: ei' mãdata nõ suauerat. hõ pquerebat de
deo: q: creaturã suã reliqrat. iõ uenit xps z media
torẽ se fecit. D Mediator aũt iter deuꝫ z hoiem
tria debebat hẽre. ¶ Pmo silitudinẽ ut eẽt similis
hoĩ in natura z in defectib' naturalib' ut sic hoĩ cõ
pati sciret. ¶ Scdo eq̃litatẽ ne hoĩes per potẽtiam
grauaret: z si grauaret posset corã iudicio dei ipsm
pueire. ¶ Tertio debebat hẽre ex utraq; pte au
ctoritatẽ arguẽdi z cõpescẽdi illã ptẽ que suã sniaꝫ
nõ suaret: q: hõ nõ poterat iueire talẽ mediato
rẽ qui ista tria hẽret. iõ cõquerebat dicẽs Job. ix.
Nec; enĩ viro qui silis est mei rñdebo. Istud re-
fert ad silitudinẽ. nec qui mecũ in iudicio ex equo
possit audiri. istud refert ad equalitatẽ. nõ est qui
utrũq; ualeat arguẽ z ponẽ manuꝫ suã in ambo-
bus. istõ refert ad auctoritatẽ. xps vo ut uer' me-
diator eẽt. ista tria hẽre uoluit. ¶ Pmo silitudineꝫ
in natura z in defectib' naturalib' ut sic sciret iu-
dicare misericordius. Heb. ii. Debuit per oĩa fratri
bus assimilari ut misericors fieret. ¶ Scdo habu
it eq̃litatẽ cũ utraq; pte: q: eq̃lis fuit deo inquãtũ
de'. z eq̃lis hoĩ iquãtuꝫ uerus hõ. z iõ nulli pti po
tuit eẽ suspect'. Uñ dixit de' hũano generi in ps.
Ponã in salutari. z rñdet hõ. fiducialit agã in eo
q. d. deus hoĩ de q̃stione nr̃a que est iter me z uos
ponã in salutari meo qui est fili' meus. rñdet hõ.
fiducialit agã in eo: q: est frater me'. ¶ Tertio ha
buit auctoritatẽ arguẽdi z cõpescẽdi utrãq; ptẽ.
arguisset enĩ si uoluisset hoĩeꝫ cõdignã satisfactio
nẽ facẽ. Ysa. xi. Arguet in eq̃tate pro mãsuetis ter
re. arguisset quodãmõ deũ si dato per ipossibile q;
uoluisset satisfactionẽ pdignã recipe. Uñ ipse de'
dicit Ysa. i. Uenite arguite me dicit dñs. ¶ Ter-
tio uoluit in aere exaltari ut ipsꝫ imũdũ scificaret
z mũdaret. Scificauerat qdẽ terrã trigintatribus
ãnis sup eã ambulãdo. Scificauerat aquã in ipa
se baptizari faciẽdo. Scificatur' erat ignẽ. aplis
spũm sctm i specie ignis mittẽdo. Nõ restabat igit
nisi ut aerẽ scificaret: nõ sub tecto sed in aere mo-
riẽdo. ¶ Scdo ponit fruct' passiõis: cũ di. oĩa tra
hã ad meipsũ. E ¶ Circa qõ notãdũ q̃ tria sunt
que naturalit attrahũt. ¶ Pmũ est silr. istõ vide
mus in aĩalib'. Eccl. xiii. Oẽ aĩal diligit sili sibi.
sic etiã videm' in hoĩbus. Uñ dicit oĩs hõ simil
sui sociabit. videm' in uolatilibus. Eiusdẽ. xxvii.
uolatilia ad sibi silia pueniũt. ¶ Scdm est uacuꝫ
sic patet in uẽtosa que qñ cito stuppa per ignẽ eua
cuat z aere nõ iplet sãguinẽ ad se trahit. ¶ Tertiũ
est calidũ sic patet in sole qui virtute sui caloris ua-
pores ad se trahit. F Xps igit trahit nos ad se
ipm triplici silitudie. ¶ Pma silitudo est imaginis
q: ad eius silitudinẽ creati sum'. ¶ Scda silitudo
est assũpte hũanitatis. Phil. ii. I silitudinẽ hoĩuꝫ
factus. ¶ Tertia est imitatiõis q: ipm tãq; boni
filii imitari debemus. Eph. v. Estote imitatores
dei sic filii charissimi. Propẽ istã triplicẽ silitudi-
nẽ debemus ad xpꝫ ire z ab ipso trahi. mali aũt q:
nõ hñt istã triplicẽ silitudinẽ ab ipso nõ trahunt. ha
bẽt enĩꝫ imaginẽ deturpatã. z iõ a deo nõ cogno-
scunt. hñt naturã maculatã. z iõ fratres xpi nõ uo
cant. hñt vitã sceleratã. z iõ nõ xpm sed diabolum
imitant. Sap. xiiii. Oĩa cõmixta sũt aĩarũ ingra-
tio. istud refert ad imaginis deturpationẽ. natiui
tatis imutatio. istud refert ad nature uiliscationẽ

inordinatio mechie z ipudicitie. istud refert ad vi
te depravationẽ. G ¶ Scdo enĩ xps nos attra
hit per uacuũ. fuit enĩ uacuus in natiuitate: in vi-
ta: z in morte. ¶ In natiuitate fuit uacuus ab oĩ-
bus reb' necessariis. Nõ enĩ hũit lectũ ubi recli-
naret: sed in psepio requieuit. Nõ hũit etiã pãnos q̃
bus mr̃ eũ inuolueret: nisi viles z pãnosos. Nõ ha
buit fulcitos qui assisterẽt: nisi bouẽ z asinũ. ¶ Se
cũdo fuit uacu' in vita: q: nõ hũit domũ ad habi
tãdũ. Mat. viii. Uulpes foueas hñt z uolucres ce
li nidos: filius aũt hõis zc. Non hũit diuitias ad
possidẽdũ. ii. Corith. viii. Propter nos egen' fa-
ctus est cũ eẽt diues. Nõ hũit etiã cibos ad come
dẽdũ: q: sepe esuriuit. Mat. xxi. Mane reuertẽs ad
ciuitatẽ esuriuit. ¶ Tertio fuit uacuus in morte.
Eius enĩ corp' fuit uacuũ z euacuatũ sanguie: ita
q: remãsit in cruce aridũ sic lignũ. ps. Aruit tãq;
testa virtus mea. Eius aĩa fuit uacua oĩ cõsolatiõe:
z ipleta tristitia z dolore. Mat. xxvi. Tristis est aĩa
mea usq; ad mortẽ. Passio ei' fuit uacua utilitate
z ualore: q: illa die nisi unũ latroneꝫ est lucratus.
Ysa. xlix. In uacuũ laboraui sine cã z uane forti-
tudinẽ meã cõsũpsi. Mater ei' fuit uacuata oĩ gau
dio z plena oĩ amaritudie. Luc. ii. Et tuã ipi' aĩaꝫ
ptrãsibit gladi'. Eius familia fuit euacuata fide:
q: oẽs apli fidẽ pdiderunt. H ¶ Tertio trahit
nos per calidũ. ¶ Xps enĩ in passiõe tot' fuit cali-
dus igne amoris. qõ patet per q̃tuor signa que sũt
sudare: sitire: rubẽ: z uestimẽta ferre nõ posse. Qñ
enĩ aliqs sudat in facie z in toto corpe: signũ est in
tẽsi caloris. Xps igit sudorẽ emisit qui tãtus fuit
q: in terrã decurrebat. Et tãtus fuit ardor q: hu-
morẽ flegmaticũ in sãguinẽ puertebat. ¶ Scdo si
tiuit: qõ fuit signũ magni caloris. Ber. Sitio ait
xps nõ doleo. O dñe qd sitis: fidẽ uestrã. salutem
uestrã. gaudiũ urm. plus aĩarũ urap; q̃ corporis
mei cruciat' me tenet. Et si nõ mei. salt uestri mi
seremini. ¶ Tertio xps in corde z facie tot' rubuit
q: tot' sãguine cruẽtatus fuit. Ysa. lxiii. Quare ru
brũ est uestimẽtũ tuuꝫ: z idumẽta tua sicut calcan
tiũ in torculari. Xps etiã i cruce uestimẽta ferre nõ
potuit: sꝫ nud' ascẽdit. ac si ipso facto dicat. Tãto
igne charitatis ardeo q: uestimẽta ferre nõ ualeo.

¶ Eadẽ feria secũda sexte hebdõe. xl. Sermo scdŝ.

I exaltat' fuero a terra: oĩa trahã ad me
ipm. Xps per suã passionẽ traxit ad se
oĩa. s. terrestria: celestia: z infernalia. A
Traxit qdẽ celestia: patrẽ recõciliãdo. Traxit ter-
restria: gẽtilẽ pplm ad fidẽ ducẽdo. Traxit iferna
lia: sctõs' pres qui erãt in limbo liberãdo. Iõ uo
luit xps in cruce exaltari ut per caput sursum nos
deo recõciliaret. Per pedes deorsũ iferniũ pculca
ret. Per manũ dexterã ad aqlonẽ [illegible]
in frigore isidelitatis positas attraxit. Per ma
nũ sinistrã ad austrũ capitas: [illegible] in qb' aliqñ
calor fidei uiguerat cõtinue sue mortis reputa
ret. Nihilominus quotidie petõres ad se trahit ad
fiduciã z spem qñ pñderat corpis xpi in cruce p
siti dispõnes. De quo sic dicit Bern. Quis nõ ra
piat ad spem ipetrãdiq; fiducia qñ eius pñderat
corporis dispõnes. s. caput inclinatũ ad osculum.
brachia extẽsa ad amplexãdũ. manus pforatas ad
largiẽdũ. latus apertũ ad diligẽdũ. pedes pfixos
nẽm ad nobiscũ cõmanẽdũ. corporis extẽsiõnem
ad se nobis totalr ipendẽdũ. B Ex quo ver
bis habetur q: xps in cruce existẽs per sex modos
petõres ad se trahit. ¶ Pmo per capitis iclinatio
nẽ: sicut amicus nutu capitis amicũ uocat ut de
sibi osculũ. Istud osculũ petebat genus humanũ
di. Cant. viii. Quis mihi det te fratrẽ meũ sugẽ
teꝫ ubera mr̃is mee ut iueniã te foris z deoscular
te. C Habet igit de' duo labia. s. grãm z gl'ãz.
Hõ sit hẽt duo labia. s. ueritatẽ z pacẽ. De q̃bus di
Zacha. viii. Ueritatẽ tm̃ z pacẽ diligite. Hõ enim
osculari debet deũ cuꝫ duobus labiis suis. s. uerita
te z pace. ut. s. ueritatẽ de se in cõfessione dicat: z
cũ deo z pximo pacẽ habeat. z tunc deus ipsuꝫ
osculabitur cũ duobus labiis suis. s. cũ gratia z
gloria: q: dabit sibi gratiã in psenti. z gloriam in
futuro. ps. Gratiã z gloriaꝫ dabit dñs. D No-
tãdum aũt q: christus in cruce passionis sue ca-
put iclinatũ habuit ad dexterã. siue ut per hoc si-
gnificaret q: patiebatur propter peccatũ quod fe-
cerãt pmi parentes cũ dextera. Siue ut per hoc
innueret q: nõ uocat hominẽ ad leuã. i. ad uitam
tẽporalem. sed ad dexterã. i. ad vitã celestem. Si-
ue ut per hoc ostẽderet q: in his que facimus nõ
sinistrã: sed rectam intẽtioneꝫ habere debemus.
Iuxta illud Math. v. Nesciat sinistra tua qd fa-
ciat dextera tua. E ¶ Scdo trahit per bra-
chiorũ extensionẽ: sicut mater trahit ad se pue-
rum brachia apiẽdo. Deus aũt duo brachia ex
tendit. s. sinistrum quo cõgregat ad fidem z sui
agnitionẽ. Et dexteruꝫ quo deportat ad beatitu-
dinẽ eternam. Utrũq; aũt brachiuꝫ olim deus
clausum tenebat: quia nulli ueritatẽ sue fidei da-
bat: z nullũ ad suã beatitudinẽ deducebat. Tan-
dem aperuit brachiũ sinistrum quãdo ad fidẽ ue-
ram deduxit populũ iudeorum. Dextruꝫ autem
nõ aperiebat: quia nullũ ad suam gloriã recipie-
bat. Modo aũt utrunq; brachiuꝫ apertum ha-
bet: quia fidẽ z sui cognitioneꝫ omnibus aperit
z ad suaꝫ beatitudinẽ fideles recipit. Unde que-
libet fidelis anima potest dicere Cantic. viii.

Lētra eius sub capite meo. ⁊ vertera illi⁹ amplexa-
bit me. Leua ei⁹ sub capite meo posuit: qñ in pñti
vita sui agnitionē. ⁊ fidē infudit. Dextera illi⁹ am-
plexabit me. ⁊ fidē infudit. Dextera illi⁹ am-
plexa sui agnitionē

me derelinquerũt fontẽ aque viue et foderunt sibi cy-
sternas dissipatas que nõ ualẽt cõtinẽ aquas. ac si dicat.
ista duo mala fecerunt iudei. qr me qui sum fons
aque viue siccauerũt.i. occiderunt. et barrabã qui
erat ad turbãdũ ... et hõiẽ dimiserũt. G
¶Tertio fuit agnus victimatus. Est aũt differentia
inter hostiã et victimã. qr hostia dr sacrificiũ pro ho
stibus vincẽdis. victima aũt pro hostib' victis. siue
hostib' vincẽdis. victima aũt pro hostib' victis siue
aũt est hostia aut victima oportebat ut igne accen
deret ut sic fum' eet deo odoriferus. talis victima
sic hostia fuit xps. Ephe.v. Dilexit nos et tradidit
seipsum pro nobis oblationẽ et hostiã deo in odo-
rem suauitatis. G Ista aũt hostia ut eet odorife-
re suauitatis. ¶Primo videlz igne
triplici igne inflamata est. ¶Primo videlz igne
amoris de quo dr Luc.xii. Ignẽ veni mittẽ in ter
ram. magnũ indiciũ amoris est dare amico suo ipa
rẽ. magnũ iudiciũ amoris est dare in obsequiũ suã psonã. ma
ius signũ. maius est dare in mortẽ vitã suã. Illud maximũ si
gnũ amoris hñit xps. Joh.xv. Maiorẽ hac dile.
nemo hẽt ut aiam suã po. qs p ami. suis. ¶Secdo ista
victima fuit inflamata igne doloris. quãto eni caro ẽ
meli' cõplexionata tãto ẽ maioris doloris sensitiua.
sic caro oculi magis sentit dolorẽ q̃ caro calcanei: qr
meli' ẽ cõplexionata. Caro igit xpi fuit maxĩe sp̃us
sci de purissimis sanguinib' virgis facta. et iõ maioris
doloris fuit sensitiua. ¶Tertio ista victia fuit inflama
ta igne passionis de quo igne dr in ps. Igne me
examinasti et nõ est iuẽta in me in. Itẽ ossa mea sic
cremiũ aruerũt. si eni ossa fuerũt cõcremata. ma
nifestũ ẽ q caro et pellis cõcremata fuerit. ¶Quar
to ista victima inflamata fuit igne cõpassionis. ma
gna quẽ cõpassiõe replebat qñ mr̃z desolatã et af
flictã videbat. qñ ipsos discipos et i errorẽ plapsos
cernebat. qñ suos crucifixores in freneticos eos re
spiciebat. Sic eni plus pt qñ videt filiũ suũ frene
ticũ i ipsũ surgẽtẽ: dolet et plorat. nõ sui iniuriã sz
filii furiã. sic xps nõ suos dolores sz pditionẽ suo
rũ lerfectorũ dolebat. iõ p eis orabat et clamabat
Heb.v. In dieb' carnis sue preces supplicatiõesq̃
ad deũ. ecce q orabat. cũ clamore ualido. ecce q
clamabat. et lachrymis offerẽs. ecce q plorabat.

¶Eadẽ feria tertia sexte hebdõe. xl. Sermo scds.

b Hic est sanguis meus noui testamẽti qui pro multis tradet. Mat.xxvi. Est te stamẽtũ. sicut dr Heb.ix. cõfirmat morte testatoris. et iõ deus voluit utrũq̃ testamentũ. s. ue tus et nouũ sanguie suo cõfirmare. De cõfirmatiõe ueteris testamẽti per sãguinẽ dr Heb.ix. Lecto eni mãdato legis a moyse vniuerso pplo. accipiẽs sã guinẽ vitulorũ et hyrcorũ cũ aq̃ et lana coccinea et ysopo. ipm quoq librũ et oẽs pplm aspersit dicẽs. hic est sanguis testamẽti qd mãdauit ad nos de'.

De cõfirmatiõe testamẽti noui per sanguinẽ dr in auctoritate pmissa. hic ẽ sãguis noui testamẽti &c.
A Notãdũ aũt q xps in nouo testamento qd in sua passiõe cõdidit octo legata dimisit. de quo te stamẽto sic Amb. auctor hũani generis in cruce cũ tõe pietatis officia diuidebat. ¶psecutionẽ apo stolis. ¶pacẽ discipulis. ¶corp' iudeis. ¶pri spiritũ ¶virgini paranymphũ. ¶latroni padisũ. ¶pctori bus infernũ. ¶crucẽ pnie penitẽtib' legauit. ¶Pri mo igit legauit aplis psecutionẽ. illã enĩ legauit qd ipse possedit. Joh.xv. Si me psecuti sũt et uos psequent et illõ legatũ fuit pfecte aplis psolutũ: qr et psecutionẽ habuerũt et mortẽ sustinuerũt. here ditas aũt trãsit ad heredes cũ onere suo. de' igit hereditati eterne btitudinis. adiũxit onus.i. tole rãtiã passionis. cum isto onẽ hñit eã xps Luc.ul. Oportuit xpz pati et ita intrare in gloriã suã. habue rũt eã cũ hoc onẽ oẽs apli. Act.xiiii. Per multas tribulatiões oportet nos intrare. hñerũt eã cũ hoc onẽ oẽs fideles. ii. Timo.iii. Oẽs qui volũt pie vi uere in xpo iesu psecutionẽ patiunt. Qui igit vult assequ eternã btitudinẽ et nullã pati tribulationẽ: vi det eẽ dignior xpo: et aplis sanctis: et cũctis fideli bus melior. Hiero. Dificile est imo impossibile ut p sentib' qs et futuris fruat bonis et ut de delitijs trã seat ad delitias ut hic uẽtrẽ et illic mẽtẽ impleat. ut in celo et in terra gliosus appeat. ¶Scdo legauit discipul' pacẽ. Joh.xiiii. Pacẽ relinquo vob. Hñbat eni xps quosdã discipulos qui nõ erãt ita fortes sic apli ad sustinẽdã psecutiões. et iõ relinq eis nõ tm̃ pacẽ eternitatis xpi sed etiã tpis. nõ eni infirmis et debilib' statĩ sũt grauia imponẽda. B Hñm' enĩ in euãgelio q nõ sũt imponenda tristia festiuis. nec fortia infirmis. nec insolita inceptis. Ista notantur Mat.ix. ¶Nõ eni sũt imponẽda tristia festiuis. iõ dic dñs ibidẽ. Nũqd psũt filii spõsi lugẽ q̃diu cũ illis ẽ spõsus. filii aũt spõsi et festiui sũt cõtẽplatiui q sp cũ deo illõ festũ faciũt. de quo dr in ps. Relige cogi tatio. diẽ festũ agẽt tibi. talibus enĩ nõ debẽt impõi tristia ne impediant et turbent a cõtẽplatiõe interna. ¶Scdo nõ sũt imponẽda fortia infirmis. ideo subdit. Nemo aũt mittit cõmissurã pãni rudis in uestimẽ tũ vet'. pãnus aũt rudis.i. nou' est doctrina noua euãgelica q inducit ad cõtẽptũ frenorũ. sic tales infir mi nõ sũt stati ad cõtẽptũ frenorũ inducẽdi. ¶nõ sũt etiã imponẽda insolita inceptis. iõ addit: nec vinũ no uũ in utres ueteres mittũt. Per utrẽ ueterẽ intelli git mẽs assueta frenis. Per vinũ nouũ doctri nã que inducit ad appetitũ celestiũ. sed hoies assueti diligẽ trena nõ sunt statim cogẽdi ad celestia. C ¶Tertio legauit corp' iudeis ut. s. ipz crucifige rẽt: et sic nrãz salutionẽ pficerẽt. Job.ix. Terra.

caro xpi de nr̃a terra sua assũpta data ẽ in man' ipsi.i. pilati siue iude. Corp' aũt xpi fuit sic qsi sac cus diuin' in quo erãt tria pciosa inclusa. s. sanguis. aĩa et diuinitas. Xps igit de carne sua emplastrũ fecit quo inflatura nr̃e supbie frãgeret. Aug. Ecce hõs humilitatis exẽplũ. supbie medicamẽtũ. De san guie fecit collirũ quo cecitatis nr̃e ignorãtia cu raret. Apoc.iii. Collirio vnge ocu.tu. ut videas. aĩas dedit in pciũ quo fu' redimeret. Mat.xx. Fi li' hoĩs nõ ue. ministrari sed mini. et da. aĩas suã re dẽp. pro multis. Deitas fuit balsamũ quo fetores nr̃e imũditie tolleret. Eccl.xxiiii. Sic cina. et bal. aro. odo. dedi. D ¶Quarto legauit pri spiritũ. Luc.xxiii. Pat in man' tu. cõ. spi. meũ. In h dat nob exẽplũ q i man' dei debem' recõmẽdare spiri tũ nr̃m. Illõ eni qd est in mãu dei est securũ et est an cõspectũ dei. et est pciosuz. ¶Primo quidẽ aĩe q sũt in mãu dei: sũt secure ita etiã ut nunq̃ pdant. Joh. x. Nõ ra. eas quisq̃ de mãu mea. ¶Scdo sũt deo pri me ita ut diuia visiõe fruant. Ysa.xlix. Ecce i ma. meis descrip. te. muri tui co. ocu. meis sp. ¶Ter tio sũt pciose ita ut i ornamẽtũ dei assumant. sic eni ãnulus ornat manũ: sic aĩe sctõrũ quodãmõ ornãt deũ. vñ dicit dñs de quodã magno pctore Hiere. xxii. Viuo ego dic dñs. q si fuerit iechõias ãnulus in ma. dex. mea euellã eũ inde. E ¶Quito lega uit panymphũ virgini qñ dixit: mulier. ecce fili' tu' Nõ quidẽ voluit facẽ triplici rõe. ¶Primo rõe sui. de derat eni legẽ Exo.xx. Honora pa. t. et ma. tuã &c. Decebat igit ut cõditor legis suã legẽ suaret. ¶Se cũdo rõe nr̃i ut nos doceat q de parẽtib' nr̃is nõ tm̃ in vita sed etiã in morte curã hẽam'. ¶Tertio rõe virginis. amittebat eni filiuz: et iõ pro cõsolatiõe dimittebat sibi fidelẽ discipulũ: sed tñ q̃lis ei pote rat eẽ cõsolatio illa dic Bern. o q̃lis cõmutatio. ioã nes ei pro iesu tradit. su' pro dño. discipls pro ma gro. fili' zebedei pro filio dei. pur' hõ pro vo deo. ¶Sexto legauit latrõi padisũ dicẽs. amẽ dico ti bi. ecce q̃ta firmitas: q' modus fuit iurãdi. qr ho die. ecce q̃ta celeritas. mecũ eris. ecce q deũ so cietas. in padiso. ecce q̃ta loci amenitas. Iõ aũt xps isti latrõi sic fuit liberal'. qr in illa societate triũ erat vn' totalr bon'. s. xps. erat ali' totalit malus s. latro a sinistris posit'. tertius erat mediocrit bon' et mediocrit malus. s. latro a dextris posit'. ipse eni nõ oĩo mal' erat qr culpabilẽ se cognoscebat. nec oĩo erat bon': qr adhuc grãs assecut' nõ erat. Ha buit igit se laudabilr ad totalit malũ: qr ipz increpa uit. ad totalit bonũ: qr ipz excusauit. ad se medio crit bonũ: et mediocrit malũ: qr ueniã postulauit. ¶Septio legauit pctorib' infernũ cũ dixit Mat. xxv. Discedite a me ma. in ignem eter. Nõ quidẽ le gatũ ualde cõpetit eis. qr pulchri' stãt in inferno q in padiso: qd ostẽdit triplici exẽplo. ¶Primus est q pulchri' manet porc' in luto q in florido prato. porc' ẽ luxuriosus q imũditia voluptatũ delectat. ii. Pet.ii. Sus lota in volu. luti. iõ pulchri' manet in luto infernal' voluptatis seu feditatis q in prato florido celestis amenitatis. ¶Scdm exẽplũ ẽ. q pul chri' stat fu' in cloaca q i camera picta. fu' ẽ aua rus. Col.iii. Auaritiã q ẽ idolorũ fuit' &c. fu' pul chri' stat i cloaca inferni q staret i camera picta ce li. ¶Tertiũ exẽplũ ẽ q pulchri' stat latro i patibu lo q i regali solio. Latro ẽ supb' q furat illã deo qd ẽ ppriũ dei. s. gl'ias. Ysa.xlii. Gl'ias meã alii nõ dabo. tal' igit latro stat pulchri' in patibulo infernali tortus q staret i solio maiestatis dei. ¶Octauo le gauit crucẽ pnie uolẽtib' pnĩe Luc.ix. Si qs vult ue. post me abne. semetip. et tol. cru. suã et se. me. Quid ẽ uelit dicẽ cũ ait. abneget semetipz. expõit Greg. i ome. xl. Relinquimus nosmetipsos q̃les pec cãdo nos fecim' et mancam' q̃les nos p grãm fa cti sum'. ecce eni q supb' fuit. si hũil factus ẽ seipz reliq̃t. si luxuriosus vitã mutauit. abnegauit qd fu it. si auar' ẽ argiri didicit et aliena rapere desiuit. se metipz reliq̃t ẽ quidẽ ipse p naturã: sz nõ ẽ ipse p mali tiã. Deinde subdit. tollat crucẽ et sequatur me. vñ subdit idẽ Gre. Duob' modis crux tollit: aut cũ p abstinẽ tiã affligit corp': aut p cõpassionẽ pximi affligit aĩa.

¶Feria quarta sexte hebdõe. xl. Sermo primus.

v Vulneratus est pp̃ iniquitates no stras. attrit' ẽ pp̃ scelera nr̃a. disciplia pacis nr̃e sup eum: et liuore sanati sum'. Ysa.liii. Sic dicit Hiero. ysaias non tã fuit pp̃ha q euãgelista. Videt eni nõ cõp phetiã texẽ de futuro q historiã scribẽ de pterito. Vñ xpi passionẽ plusq̃ p quĩgẽtos ãnos pvidẽs eã sic apte describit: ac si eã pñtialr cõspexisset. dr. vul neratus ẽ &c. ¶Ubi p' põit q ipa passio xpi fuerat depenosa cũ dic. vulneratus ẽ &c. ¶Scdo põit q fuit ualde fructuosa. cũ subdit. cui' liuo. sa. su. A ¶Pena ãt xpi describit triplex. ¶qr fuit vulnerat' ¶attrit'. ¶et disciplinat'. ¶Primo fuit vulnerat' ad redẽptiõis nr̃e pciũ de corpe suo emanaret. ¶Cor p' eni xpi erat tãq̃ sacc' plen' thesauro. tãq̃ ala bastrũ plenũ vnguẽto. et tãq̃ apotheca plena bal samo. B Hõ eni erat captiu' vlnerat' et feridus uoluit igit xps vulnerari ut saccus scinderet et the saur' inde exiret quo captiu' redimeret. De isto the sauro dr .i. Pet.i. Nõ corruptibilib' au. nec ar. re dẽpti estis s; pcio. sa. q̃si agni imo. et ima. ipsi xpi De sacco vo i quo erat iste thesaurus dr Prouer. vii. Sacculũ pecunie secũ tulit. vñ saccũ plenũ mi sericordia sua misit deus pr in trã. Saccũ inq̃ in

passione cõscidit ut effundat qđ in eo latet precius
num.¶ Scdo corpus xpi erat tanq̃ alabastrũ ple
nũ vnguẽto. ⁊ ideo uoluit ut illud multis vulneri
bus frãgeret: ut inde vnguẽtũ pciosum exiret quo
vulneratus curaret. Ista vnguẽta petebat sponsa
dicẽs Cant. i. Trahe me post te cur. in odore vn-
guẽtoꝝ tuoꝝ. Ista vnguẽta sunt suauia: q: dele-
ctãt corda. ⁊ sũt sanatiua: q: curãt peccata. Eccli.
xxxviii. Vnguẽtari⁹ faciet pigmenta suauitatis ⁊
vnctiones cõficiet sanitatis. Istis vnguẽtis sana
tus est samaritanus vulnerat⁹ vino ⁊ oleo imposi
to. i. sanguine xpi qui fuit tanq̃ vinũ inquãtũ pa-
trẽ letificauit. ⁊ fuit tanq̃ oleũ inquãtũ ipsum ad
misericordiã inclinauit. ¶ Tertio corpus xpi fuit
tanq̃ apotheca plena balsamo. ⁊ ideo uoluit q̃ il-
la apotheca apiret̃ ut inde balsamu3 efflueret quo
feridus sanaret̃. Tũc aũt ista apotheca fuit aperta
qñ vnus militũ lancea latus eius apuit. De odore
eiusdẽ balsami dr Eccl. xxiiii. Sicut cinnamomu3
⁊ balsamũ aromati. odorẽ de. ⁊c. ℭ Oia que in
balsamo sunt dicunt̃ eẽ virtuosa. s. cortex: folia: se-
men: ⁊ liquor. Sic etiã quicqd fuit in xpo virtuosu3
fuit. s. cortex. i. corpus. Folia. i. vba. Semẽ. i. eius
aĩa in corpe seminata. Liquor. i. sanguis pciosus.
ℭ Scdo xps fuit attrit⁹. Sicut enim herbe terun
tur ut inde fiat emplastrũ per qđ apostema frãgat̃
⁊ sanet̃. Sic corpus xpi fuit attritu3 ut inde fieret
emplastrũ: quo tumor nr̃e supbie frãgeret̃. Fit au
tẽ emplastrũ de herbis floribus ⁊ specieb⁹ aromati
cis aliquo liquore infuso. D In xpo aũt fuit ca
ro tanq̃ herba: iuxta illud Ysa. xl. Oĩs caro fenũ.
Fuit aĩa tanq̃ flos: q: fuit ualde pulchra ⁊ amena
Cant. ij. Ego flos cãpi. Fuit diuinitas tanq̃ spe-
cies aromatica. Fuit sanguis tanq̃ liquor ĩfusus
Ex istis ergo factũ est emplastrũ qđ debet frãgere
tumorẽ nr̃e supbie. E ℭ Tertio fuit disciplina
tus: ideo dr. Disciplina pacis nr̃e sup eũ. Hõ deu3
offenderat: ⁊ ideo disciplinari debebat. Xps aute3
flagellari uoluit: ⁊ deũ sic pacificauit. ¶ Olim pax
trib⁹ modis initiabat̃ ⁊ firmabat̃. s. pcussione: q̃a
adinuicẽ se manib⁹ pcutiebãt. ¶ Signi erectione:
q: aliquã colũnã uel pilã lapideã erigebãt. De istis
duob⁹ dr Josue ult⁹. Percussit iosue in die illo fe
dus. Ecce pcussio. Deinde subdit̃. Et tulit lapidẽ
pgrãdẽ dicẽs. ⁊ lapis iste erit uobis in testimoni-
um ⁊c. ¶ Tertio aque effusiõe. De hoc dr. i. Reg.
vii. Hauserũt aquam ⁊ effuderũt in cõspectu dñi.
Per qđ uolebãt inuẽ q̃ sicut de aq̃ nihil remanet
cũ effundit̃ nec substãtia: nec sapor: nec color. Sic
si aliq̃ pacẽ nõ suaret: nec de illo: nec de his que
ad ipm spectãt aliqd remaneret. Ut ergo xps fir-
mã pacẽ cũ deo nobis acqreret fuit disciplinat⁹. p
cussus nõ tñ in manib⁹: sed etiã in pedib⁹ fuit pfo
rat⁹: ⁊ in toto corpe flagellat⁹. Fuit etiam tanq̃ si
gnũ eleuat⁹ in cruce. Jo. xii. Si exaltatus fuero a
terra oĩa trahã ad meipm. Fuit etiã insup sicut aq̃
effusus: q: nihil sibi remãsit nec sanguis: nec aĩa:
nec vita: nec uestis: nec familia. F ℭ Scdo ei⁹
passio fuit fructuosa. Ideo dr. Liuore ei⁹ sanati su
mus. Corp⁹ enim xpi fuit in morte liuidũ ⁊ nigrũ.
Apoc. vi. Sol fact⁹ est niger tanq̃ saccus cilicin⁹.
Fuit etiã rubicũdus. Ysa. lxiii. Quare rubru3 est
indumẽtũ tuũ. Iste liuor ⁊ nigredo ⁊ rubedo nos
oẽs sanauit. Jõ signat̃ per mop. i. Mach. vi. Ele
phãtis ostẽderũt sanguinẽ mori ad acuẽdũ eos ad
pliũ. Morũ aũt sicut dicit Amb. pmo est album
postea rubeũ postea nigrũ. Sic xps fuit alb⁹. i. in-
nocẽs in tota vita sua ⁊ ꝯuersatione. Fuit rubicũ-
dus in cruce per sanguinis effusionẽ. Et fuit liui-
dus ⁊ niger in morte. Uñ poterat dicẽ aĩa xpi illđ
Cant. i. Nigra sum: per corp⁹ mei liuorẽ ⁊ defor-
mitatẽ. sed formosa: per corpis mei mũditiã ⁊ pu
ritatẽ. sicut pelles salomonis: pp̃ter rubẽris sãgui
nis effusionẽ. Pelles eñi salomonis erãt rubicũdi
coloris. Per istos liuores sanati sum⁹. B Hõ
qdẽ erat ĩfirmus in capite. i. in ĩtẽtione: que est ca-
put aĩe. Quia in his que faciebat nõ uanã ĩtẽtionẽ
hẽbat. Erat ĩfirmus in corde: q: hẽbat cogitatio-
nes noxias ⁊ uanas. Erat ĩfirmus in pedibus: q:
hẽbat affectionẽ imũdã aut terrenã. Pes eni3 fm
Aug. est affect⁹ ⁊ amor aĩe. Sicut eñi corp⁹ uadit
pedib⁹: sic aĩa uadit affectib⁹. Erat ĩfirmus in to-
to corpe: q: hẽbat totã vitã mũdanã ⁊ ꝯuersationẽ
uanã. H Ut igit̃ xps suis liuorib⁹ ⁊ suis vulne
rib⁹ nos sanaret. uoluit pmo vulnerari in capite:
ut sanaret nr̃as obliq̃s ĩtẽtiones. Uoluit vulnera-
ri in manib⁹: ut sanaret nostras malas ⁊ remissas
opatiões. Uoluit vulnerari in corde: ut sanaret no
stras noxias ⁊ uanas cogitationes. Uoluit vulne
rari in pedib⁹: ut sanaret nr̃as imũdas ⁊ terrenas
affectiones. Uoluit vulnerari ⁊ flagellari in toto
corpore: ut nos omnes sanaret.

ℭ Eadẽ feria q̃rta sexte hebdõe. xl. Sermo scdus.

H Ic calix nouũ testamẽtum in meo san-
guine qui pro uobis effundet̃. Luce
xxii. Sãguis xpi qui ꝯfirmauit nouũ te-
stamẽtũ fusus est pro nobis ut nos redimeret atq̃
saluaret. A ¶ Hõ qdẽ erat exclusus a celo. ¶ in-
clusus in iferno siue in limbo. ¶ ⁊ reclusus in ex-
ilio. ¶ Jõ sanguis xpi fusus est ut hoĩem ad celu3
reduceret. ¶ de limbo extraheret. ⁊ in mundo siue
in exilio ꝯfortaret. ℭ Primo igit̃ hõ exclusus erat
a celo: iõ sanguis xpi effusus est ut ipm ad celũ re
duceret. B Tria aũt erãt que hoĩem ipediebãt

ne ad celũ rediret. ¶ Primu3 est: q: porta celi erat
clausa: qđ signatũ est Gen. iii. per cherubin quem
dñs ad ianuas padisi posuit ut ipsam custodiret.
¶ Scdm erat: q: flãma erat quedã ĩterposita que
hoĩem ab igressu arceret. Uñ ibidẽ dr. Et flãmeũ
gladiũ ⁊c. Per quã flãmã significat̃ reatus ⁊ obli
gatio ad penã eternã cui hõ merito puaricationis
sue erat obligatus. ¶ Tertiũ erat iustitia dei: quia
multũ erat seuera. que significat̃ per rũpheã bis
acutã quã cherubin in manu tenebat. Justitia eni
dei dicebat̃ bis acuta siue q: corpus ⁊ aĩam ĩcide
bat. Siue q: de cõmissis ⁊ omissis rõnẽ3 q̃rebat.
ℭ Jõ sanguis xpi fuit clauis dei. aq̃ dei. ⁊ pciu3
dei. ¶ Fuit clauis: q: ianuã padisi apuit. De illa
claui dr Ysa. xxii. Dabo clauẽ domus dauid sup
humerũ eius: ⁊ apiet ⁊ non erit qui claudat. clau-
det ⁊ nõ erit qui aperiat. Ista clauis fm glo. fuit
crux xpi quã ipse sup humerũ suũ baiulauit: ideo
sanguis xpi clauis est padisi. ¶ Scdo fuit aq̃ dei:
q: ignẽ uehemẽtẽ gehẽne extixit: q: ulterius in bo
nos nõ potuit puale. Ista aq̃ est signata in aq̃ que
de latẽ xpi emanauit. De qua põt exponi illđ Ecc.
iii. Ignẽ ardẽtẽ. s. ifernalẽ. extinguit aq̃. s. illa que
de latere xpi effluxit. Hiero. Rũphea illa flãmea ⁊
forib⁹ psidẽtia cherubin xpi extincta ⁊ reserata sũt
sanguine. ¶ Tertio fuit pciũ dei: q: diuine iustitie
satisfecit. ps. Quõ non rapui tũc exoluebã. Qñ dicat
xps. Adã fecit furtũ: ⁊ ego solui debitũ. Uñ cãtat
eccl̃ia in bñdictione cerei paschalis. Qui pro nob
eterno pñi ade debitũ soluit. ℭ Scdo hõ erat ĩclusus
in iferno siue in limbo. ⁊ iõ xps sanguinẽ suũ fudit
qui portas iferni ꝯfregit ⁊ scõs pres inde eduxit.
Zach. ix. Tu quoq̃ in sanguine testamẽti tui edu-
xisti vinctos tuos de lacu in quo nõ erat aq̃. ℭ Le
git̃ in historia scolastica q̃ salomon habuit strutio
nẽ hñtẽ pullũ: quẽ pullũ salomon in qdã cauea vi-
trea nutriebat. Cũ vo pr̃ pullũ suũ hẽre nõ posset:
uermẽ quẽdã de deserto portauit: de cuius sanguine
illã caueã ipse liniuit: ⁊ ꝯtinuo fracta fuit. ⁊ sic pul
lũ illũ de cauea extraxit. D Iste vmis est xps: q
dicit in ps. Ego aũt sum vmis ⁊ nõ hõ. Uermis
eñi nõ nascit̃ per generationẽ carnalẽ: s3 de humo
re terre virtute radii solaris pducit̃. Et sic patrem
hẽt in celo. s. solẽ. ⁊ mrem in terra. s. humorẽ. Sic
etiã xps in celo hẽt patrẽ sine mr̃e: ⁊ in terra mrem
sine pr̃e. Pulli ĩclusi in cauea: sunt pres ĩclusi in i
fernali cauea. S3 uenit iesus vmiculus ⁊ virtute
sanguinis sui caueã fregit. ⁊ inde scõs pres eduxit.
ps. Cõtriuit portas ereas ⁊ uectes ferreos confre
git. ℭ Tertio hõ erat reclusus in exilio siue in mũ
do: iõ xps sanguinẽ suũ fudit ut hoĩem ibidẽ con-
fortaret. Hõ qdẽ erat mortu⁹: multis tribulationi
bus pressus ad ꝯuertẽdũ se ad deũ multũ pigrus.
⁊ a diabolo in seruitute detẽt⁹. E Jõ xps sangui
nẽ suũ fudit. ℭ Primo ut hoĩes viuificaret. Leui.
xvii. Aĩa oĩs carnis in sanguine est. Ose. vi. Ui-
uificabit nos post duos dies. In die tertia suscita
bit nos. Sum⁹ eñi viuificati pmo die passiõis sue
⁊ in scda die sepulture. S3 suscitati sum⁹ in tertia
die resurrectionis sue. ℭ Legit̃ q̃ serpẽs multum
odit ⁊ psequit̃ pellicanũ. ⁊ qñ pellicanus abest in-
trat nidũ ⁊ pullos occidit. Pellicanus aũt rediẽs
trib⁹ dieb⁹ plãgit pullos mortuos. Tertia aũt die
cũ rostro se vulnerat: ⁊ de sanguine suo suos pul-
los aspgit: ⁊ sic illi resuscitant̃. Iste pellicanus est
xps qui dicit in ps. Silis fact⁹ sum pellicano ⁊c.
Serpẽs est diabolus qui humanũ genus occide-
rat. Sed xps in quĩq̃ ptib⁹ vulnerari uoluit: ⁊ sic
pullos suos mortuos. i. hoĩes mortuos peĩo viui
ficauit. ℭ Scdo sanguinẽ suũ fudit ut hoĩes tri-
bulatos dulcoraret: ⁊ ad ꝯsolationem reduceret.
Hoc signatũ est Exo. xv. ubi dñs pcepit moysi q̃
lignum in aq̃s amaras mitteret: ⁊ sic eas dulcora
ret. Grego. Si passio xpi ad memoriã reducat̃ ni-
hil est qđ nõ equo aĩo toleret̃. Bern. Uidẽtes an-
gustias dñi nr̃i. leuius nr̃as portabimus. Refert
Aristo. q̃ si fiat uas de cera noua ⁊ diligẽter clau
dat̃ ⁊ in mari ponat̃ aq̃ que per poros ĩtrabit dul-
cis efficit̃. Istud uas cereũ est corp⁹ xpicũ. Sicut
eñi cera generat̃ ex apib⁹ sine corruptione ⁊ cõmix
tione: sic caro xpi fuit generata a vgine sine corru
ptione. Fuit aũt caro noua: q: nulla pctĩ uetusta-
te viciata. Fuit etiã clausa clauis: q: nulla diaboli-
ce tẽtationi fuit apta. pori ei⁹ sũt vulnera ei⁹. Si
igit̃ nr̃as amaritudines per recordationẽ ⁊ deuo-
tionẽ in vulnera eius miserim⁹: mox in dulcedinẽ
ꝯuertent̃. Heb. xii. Recogitate eũ qui talẽ sustinu
it a pctõrib⁹ aduer. semetipm ꝯtradictionẽ ut non
fatigemini aĩs ur̃is deficiẽtes. ℭ Tertio xps san
guinẽ suũ fudit ut corda dura ad pnĩam frãgeret.
Hoc signatũ est Matt. xxvii. ubi dr. terra mota est.
petre scisse sunt. monumẽta apta sunt ⁊ multa cor
pora scõꝝ qui dormierãt surrexerũt. Ex quo dat̃ i
telligi q̃ ad memoriã dñice passionis illi qui erãt
terra: amãdo. s. terrena debẽt moueri ad amãdũ
celestia. Illi qui erãt duri sicut petre debẽt frangi
per ꝯtritionẽ corꝝ monumẽta. i. ora debẽt apiri p
ꝯfessionẽ. ⁊ mortui. i. mortalis pctĩ debent exire ⁊
exurgẽ per satisfactionẽ. Repit̃ qđdã gen⁹ adamã
tis qđ nõ frãgit̃ pcussione nec ignis adustiõe nec
per aliquã tpis [illegible]. Frãgit̃ aũt sanguinis
ĩfusione. sic multi sũt qui ad pnĩam non frãgunt̃.
nec per diuinã cõminationẽ siue flagellationẽ. nec
per ipsũs spũs sci ĩternã ĩspirationẽ. nec per exẽpla [illegible]

inuetergione. Frāgunt aūt per vlcī sanguis me
dicationē atq; vnctē. ¶ Quarto fudit liguinē suā
dationē atq; vnctē. ¶ Quarto fudit liguinē suā
ut holeo de manu diaboli libaret. Illā libatione se
cit prudēter. s. diaboli auiditā decipiendo. Decepit
enī ēā ipz Aug. tanq; murenā; tetēdit crucē tanq;
hui escipulā in qua posuit liguinē tanq; escā. vñ dic
hui escipulā in qua posuit liguinē tanq; escā. vñ dic
Aug. Venit redēptor: t vict' est decepcor. t qd fec
redēptor captiuatori nro tetēdit muscipulā. i. cru-
cē: t posuit in ea escā. i. sanguinē suū. ille aūt effu-
dit liguinē nō debitoris ſz redēptoris ppē qō re-
dit liguinē nō debitoris ſz redēptoris ppē qō re-
celsit a debitorib'. Sedz aūt Greg. decepit enī eū
tanq; piscē: q; posuit exteri' carnē t sanguinē. iteri'
aūt occultauit ferreū hamū. i. diuinitatē. diabolus
aūt occultauit ferreū hamū. i. diuinitatē. diabolus
tat'. Vñ Job. xl. vi. An extrahē pōtis leuiathā
hamo t funē ligabis linguā ei'. Sedm vo Remi
giū decepit eū tanq; auē. Vñ exponēs illud vbum
Job. xl. Nunqd illudes ei ſq; auis. vicit illudeo.
q; illusus est diabolus i morte rpi ſq; auis. ni rpo
sua carnis mortalitate abscōdit vnitatē ut laqueū
quo eū vdut aūē ipoudā prudēti irretiuit muscī
pula. ¶ Refert Valeri' q; dorīses t athenienses dū
adūicē decertarēt codrus rex athenicīū de euētu
belli apollinē regsuit. Aut rūdit q; si se occidi per
mitteret gēs sua victoriā obtineret. Cuz vo hostes
illud oraculū audiuissent: pceperūt ne aliqs regē
athenicīū tāgeret. ipse ergo ne cognosceret rusti-
canū hītū accipiēs t sarmēta assumēs in humeris
ad hostes pcessit. abiqs quēdā militē eū falce puo
cās ab ipso est occisus. quo cognito dorenses me
mores oraculi fugerūt t athenienses victoriā hūe
rūt. Itē rex fuit rhs qui ne a ventonib' cognosce
ret hītū sui accepit. sarmēta. i. crucē in qua fuerūt
diuersa ligna in humeris baiulauit: t sic mortu' fu
it. si enī demones ipm cognouissent: nunqz occidi
cū pcrassēt. i. Cor. ij. Si enī cognouissent: nunqz occidi
glie erucī. Per sāā aūt mortē demones fuēt expo
liati t victi. Col. ij. Expoliās principat' t potēcias tra
duxit cōfidenter p̄alā triūphans illos in semetipso.

¶ In die cene dñi. Sermo primus.

P Robet autē sepm hō t sic de pane
illo edat t de calice bibat. i.
Cor. xi. Si aliqs debet aliquē cibū capere
oportet: q; videat t ppet si cib' ille sit san'. t si ho-
machus sit bñ disposit'. si enī hoc nō faceret cib'
est magis sibi in nocumētū q; in pficuū. Cib' aūt
ille celestis nō est p̄bidus: q; semp est bon'. ſz hō
est p̄bidus si bñ sit disp'sit' seu par'. Vñ nō dine
pbet aūt hō illū cibū ſz pbet seipz hō. Greg. Bñe
cib' corp'alis cū ultrē inuenit: diuersis humorib'
occupatū ampli' ledit t magis nocet. nullus p̄sūat
aurilū. ita cib' spūalis enī si aliquē replet maligni
tate pollutū magis eius pdit. nō sūt natura ſz vitio
recipiētis. A ¶ Monādū aūt q; ille q debet hūc
cibū suscipere debet tria pbare. ¶ Primo scipz quā
te sit puritatis. t ista puritas attēdit quātū ad ma
nus quibus ministrat. q̄tū ad os per qō suscipit. q̄tū
ad cor in quo recipit. manus q̄dē debēt ee mūde t
innocētes. ps. Lauabo inter innocētes ma. me. t cir. al
tare tuū dñe. iō sic dic Dionȳ. sacerdos accessurus
ad p̄secrādū lauat digitos per qō pcā uentalia de
signant. ad inuēdā q; nō tm a magnis ſz etiā a par
uis petis debet ee mūdus. ¶ Debet igit hāre ma-
nus mūdas. i. mūda opa. q; qui hēt opa inmūda nō
est dignus tāgē nec recipe t illud sacrm. Legit. iij.
Reg. vi. q; oza a deo pcussus est eo q; arcā dei ma
nibus suis tetigit. t assignāt iudei rōnē: q; i nocte
pcedēti iacuerat cū vxore sua. Sic igit ille pcussus
est qui iacuerat cū vxore: qua pcussiōe dignus est
q iacet cū meretrice. si ille etiā pcussus est q iacue
rat cū vxore ppria. t q idigne tetigit arcam dñi ti-
gneā. qua pcussiōe dignus est q idigne carnē rpi
recipit uerā. Si ille qui arcā tetigit ut arcam in-
uaret ne pateret ruinā: qua pcussione dign' est q
leuat corpus rpi ad p̄iciēdū in latrinā. i. in pscias
inmūdā. B ¶ Sedo debet hāre os mūdū per qō
suscipit. t marie a vuobus petia. detractiōis t glu
lositatis. Vñ dic. i. Cor. xi. ubi aplūs loqtur de hoc
sacrō dicit. quicūq; nob in vnā. s. ad eccliā. audio
scissuras ee. ecce petit detractiōes. t infra. Alī qdē
efurit. alius aūt ebrius est. ecce petit gulositatis.
pānus. s. detractor est sic canis. lebus. s. gulosus est
sic porcus. iō dicit Mat. vij. Nolite serā t are canib'
q̄tū ad pmū. nec p̄iciatis margaritas ā porcos
q̄tū ad scōz. ¶ ¶ Tertio debet hāre cor mūdū
in quo recipit: q; cū iste cibus sit splēdor t speculū
sine macula. nō hēat nisi in mēte pura. Sap. vii.
in alas sedes se trāsfert. Cant. ij. Aut posuit inter li
lia. i. liter pura corda. Aurarus aūt pueri ipz in bri.
q; hēt cor: frenū amādo frena. luxuriosus p̄icit p
sū in luxū: q; hēt cor: imūditiis plenū. supb' pueri
ipz ad ulcū: q; hēt cor: odiosū. i. ambitiōe t superbia
repletū. ¶ Sedo debet pbare corp' vnctū q̄tē sit
maculatus. In ipso enī sacrō tot' rhs p̄tinet q̄tus
ad corp'. sanguinē. aīaz. spūz. dīnū. t totaliter ue
rā. Accipiēdo igit eius corp' verū corpi mystico
vnimur. t bonop opum principes efficimur. vñ ol
i. Cor. x. Panis quē frāgimus: nonne pticipatio
corpis dñi est. De hac pticipatiōe dicit in ps. Parti
cipe me fac deus oīuz tuū. te. t custo. mā. tua. B
Recipiēdo etiā sāguinē ab ei ipuritate ſcie mū
damur. Heb. ix. Sāguis rpi emū. ſsci. no. ab opi
b' mor. ad ſuī. deo viuēti. Recipiēdo ei' alas ab ei
futture redimimur. Joā. x. Bon' pa. aīaz suā po

p ouib' suis redimēdis. Mat. xx. Fili' hois nō ue
nit. ſz mīstrat. t da. aīaz suā redē. p mul. Recipiē
dorei' spūs ab ei monte corpis t ale viuificamur.
Joā. vi. Spūs est qui viuificat. caro aūt nō pdest
quicq̄. Rom. viii. Qui suscitauit iesuz a mortuis vi
uificabit mortalia corpa nra per ihabitāē spūz eius
in nob. Recipiēdo eius deitatē ol vulcedine satia
mur. Joā. x. Ingrediēt. s. ad pēplationē deitatis
t egrediēt. s. ad visitatiōē hūanitatis t pascua in
uenient in utrūq;. De hac refectiōe dī Mat. xi. Ve
nite ad me oēs q; laboā. t one. etiis t ego refi. uos.
E ¶ Tertio debet pbare idigne sumētis pticu-
lā quāte sit penalitatis. Incurrit enī penā spūalē t
spūalē t etnalē. ¶ De pali dī. i. Cor. xi. Ideo iter
uos multi infirmi t ibecilles t dormiūt multi. Qī
in li' paschali q; quicq; idigne colcat nisi mificet
dia t bonitas dei gladiū fulpēderet: ab angelis ad
hoc positis primerēt. ¶ Sedo tales leurrūt penaz
spūalē. q; diabolus in eos maloꝝ pātem accipit.
Vñ dī de iuda Joā. xiii. Post bucellā introiuit in
eū sathanas. ampli'. s. q̄ erat. t ēt illa bucella nō
erat corp' rpi. ſz diabolus in ipz introiuit: q; ausus
est accipe bucellā de manu dñi: q̄to magis in il-
lā iterat q idigne audet recipe corp' rpi. Aug. Nul
lus malign' ad corp' rpi accedat. nullus fluxi' ac-
cedat. nullus fuscato alo apponatur audeat ne qō
iudas sustinuit patiat. nī in illū post colcationē mē
se diabolus introiuit: nō q; supbit dñicū corp': ſz q;
ipudētia iude t maligna mēs aduersariū in-
hīare sēt ut discas q; idigne mysteriop secreta ce
lebrātib' diaboli insidie pparant. ¶ Tertio incurrit
penā etnā. Vñ sup illud. Reus erit corpis t sāgui
nis dñi. Dicit Amb. Mortis rpi pena vobis. ac si
rhs occidisset punirēt. ¶ Quanto enī fūr occi
sores rpi. s. iudei. Igrati. recidiuātes. t corp' rpi in
digne sumētes. Et vnde pōt ostēdi per mle exēplū.
Est aliqs hō qui hēt ānuos marchas auri. ¶ Una
sibi violēter aufert. ¶ Alia vat ingrato. ¶ Tertiā po
tile in mercib' que sibi auferunt. ¶ Quarta pūcit i
latrinā. Itē pō: dicē se ānuos marchas amisisse.
Judei igit fūr illi qui marchas violēter auferūt q;
vitā rpi. cū violētia abstulerūt. Ingrati fūr filēs il
lis qui beneficia nō cognoscūt: q; tales tātā beneficiū
passiōis nō agnoscūt nec aliqd fructū ipē dāt. Re
cidiuātes sunt filēs illis qui marcas auferūt. Xpa
enī alias nras sāguine suo redemit t emit. Et iō ille
q ad penā recurrit: aīaz empcā sibi auferre conat.
Illi vo qui īmāda mādere recipiūt corp' rpi: ipi q̄tū
est in seipsis in latrinā pūciūt. B ¶ Quarto de
bet pbare digne recipiēdi fructū quātē sit utilitā
tis. Que qdē utilitas attēdit in vita t i monte. In
vita enī est dimissa nob in memoriale passionis

Edant gnē carnes nocte illa assas igni ⁊ azimos panes cū lactucis agrestib'. ℣ Pelo igit nō debet comedi ex eo crudū q̄nec coctum nō: sed assum comedi ex eo crudū q̄nec coctum nō: sed assum igni. Duo hic prohibent. s. q̄ nō comedat crudus nec coct' nō. ℣ Tertiū excipit. s. q̄ igne assū. Cruda enīz caro nullo igne excocta nō est sapida. Caro vo lixa ⁊ cocta vt nō est adeo sapida. Caro vo assata ⁊ igne cocta ⁊ est sapida. D Illi igit comedūt crudū qui fidē eo: cruduz. i. nō excoctus igne amoris. Illi comedūt lixū qui fidē eo: lixus. i. illiquidū ⁊ nō sapidus sapore deuotionis. Illi comedūt assū: qui fidē eo: excoctū per amorē: ⁊ sapidū per deuotionem. C Ide igit agn' fuit crudus igne assus', ⁊ io nō debet comedi crudus nec lixus: sed assatus. Fuit ergo assat' igne amoris. De quo igne vt Luc. xii. Ignē veni mittē in terrā. Igne doloris. Thren. o. Attendite ⁊ videte si est dolor sic dolor meꝰ. Et igne passionis. ps. Igne me examinasti ⁊c. D ℣ Scdo debet comedi ei' caput cū ierosmis ⁊ pedib'. Caput istius agni est ei' diuinitas. i. Cor. xi. Caput xpi deꝰ est. Pes ei' est caro ipsi' que est natura humana in ipo. Intestina ei': est alia eius. Ista ola debem' orare i. per ueră fidē nos incorporare. ℣ Iucrūt aūt quidam heretici qui dixerūt ipm nō habuisse diuinitatez. Isti nō comedebāt caput. i. sibi per fidē nō incorporabāt caput. i. diuinitatē. Alii dixerūt ipm non habuisse ueră carnē hūanā: sed fantasticā de celo delatā. Isti pedes nō comedebāt. i. eius carnē per ueră fidē sibi nō incorpabāt. Alii fuerūt qui dixerūt ipm nō habuisse alias rōnalē: sed diuinitatē loco alie. Isti ierosima nō uorabāt. i. ei' alam per ueră fidē sibi nō incorpabāt. Nos igit caput eius pedib' ⁊ intestinis uorem'. i. de ei' diuinitate carne ⁊ ala fideliter ⁊ catholice sūmam'. E ℣ Tertio debet comedi cū lactucis agrestib'. i. cū amaritudie de petis oībus. Notādū aūt q̄ qdā sūt qui sumunt ipas lactucas integras. qdā petitas. ⁊ qdā succum iparū. Est enīz qdā amaritudo superficialis. qdaz profundior. ⁊ qdā mixta cū lachrymis. Sūt enī q̄ dā qui fidē de petis quidā superficialē dolorē qui attritio dici pot'. Isti sumūt ipas lactucas integras seu plectas. Talis attritio petōz non plene iustificat' vt ex emie. v. Percussisti eos: ⁊ non doluerūt: attriuisti eos ⁊ renuerūt accipe disciplinā. Alii sūt qui ola petā sua in mortariolo memorie sue ponūt ⁊ pistillo laboris minutissim cōterunt. Et talis dolor: peritio appellat. Isti sumūt ipas lactucas cōtritas. Et talis cōtritio vulnera petōz sanat. Ose. vi. Sanabo peritiōem eoz: diligā eos spōtanee. Alii sūt maioris pfectiōis q. s. petā non solū sic peterūt sed etiā lachrymas emiserūt. Isti sumūt agnū cū succo lactucarū. i. cū abūdantia lachrymaz. Bre. in moral. Carnes cū lactucis agrestib' sūt edēde, ut cū coꝑ redemptoris nři accipam' nos pro petis nřis in fletib' afflictam'. Ista nuus ipa amaritudo pule abstergat a mētis stomacho per uersę hūoꝝ vitę. ℣ Quarto debet comedi cū panib' azimis. i. cū panib' nō fermētatis. Deꝰ Bre. panes sine fermēto cōmedit qui opa bōa sine corruptiōe uane glie facit. Vel Fz eidē. Fuit opa sine admixtiōe peti exhibet ne puerse uiuat qō ifirme etc dispēsat. Quib' p ieremiā dīs dixit. Sacrificeate de fermēto laudē. De fermento nāq; laudem imolat qui deo sacrificiū per rapinā parat. Vel il le sine fermēto comedit: qui se a mala societate euitat. i. Cor. v. Modicū fermētū totā massaz corrūpit. Vel ille azimū sine fermēto mādicat: q mētis ⁊ corpis puritatē seruat. i. Cor. v. Epulemur nō in fermēto ueteri. i. in uetere peruersitāte. neq; in fermēto malitie ⁊ nequitie: sed in azimis sinceritatis ⁊ ritatis. ℣ C Scdo xps assūpsit psonā sui: ⁊ eo q̄ pedes suoꝝ suoꝝ lauit. Lauit aūt corpales pedes ⁊ spāles. Corpales aūt lauit in crūcifō ⁊ vocumētū. In crucifō qdē hūilitatis. Un ipse dixit. Exemplū dedi uob ut quēadmodū ego feci uob: ita ⁊ uos faciatis. Isti aūt tāta hūilitatē pter' horruit: dicēs. Nō lauabis mihi pedes in eternū. Cui respōdit ihesus. Si nō lauero te: nō hēbis pcē mecū. Tste pet' timore ⁊ amore percussus obtulit lauandos pedes man' ⁊ caput. Sed xps eū corripuit dicēs ⁊ asserēs q̄ nō idigeret lotiōe capit. s. nec manuū: sed tm pedū. B Per caput itelligit hūilitas, per man' operatio, per pedes eo affectio. Duo autē ptma. s. opatio ⁊ hūilitas in petro mūda erāt ⁊ nō lotiōe manuū ul capitis nō idigebat. Debat enī hūilitationē in oīb' recta ⁊ opationē mūdā. Affectio aūt in petro ⁊ in ceteris fidelis sepe aliquo pulue terrene affectiōis aspgit: ⁊ io idigent ut lauent. Aug. Spūs hūani affect' sine qb' in hac mortalitate nō uiuit pedes sūt ubi ⁊ hūanis reb' afficimur. ut si dixerim' q̄si pedes nō fecim' nosmetipos seducimus ⁊ decipim'. ℣ Scdo lauit pedes in doctrinē ei ubi docuit ⁊ ostidit q̄ plati debēt lauare subditos Tūc enī pedes lauāt: q̄n plat' exo ⁊ exēplo subditos ei affect' purgat ⁊ mūdat. Sepe aūt pigit q̄ pedes nō lauant: aut q̄n man' est ingnata. aut q̄n aq̄ est turbida ⁊ imūda. aut q̄n imūditia in pedib' est lacerata. ℣ Tertio

ℭ Circa pmū notādū q. in hoc q iesus dixit sitio:
eī feruida charitas designat. Nō eni sitiebat aquā
sʒ salutē nram. Nō sitiebat vinū sʒ pfectū nrz. Nō
sitiebat aliquē liquorē: sʒ nrm amorē. Bern. Sitio
ait xp̄s nō dolore. o dñe qd sitis. fidē urāʒ salutē ue
strā. gaudiū urm plus aiarū urarū q̄ corpis ꝓprij
cruciat' me tenet. ꝛ si n. n mei salē urī miserunt.
ℭ Illa aūt xp̄i charitas tā lesa oēs alios amores
supat ꝛ excellit. s. amorē nālē: mrimonialē: socialē:
ꝛ aialē. Amor nālis est qui est iter patrē ꝛ mrem
ꝛ filiū. Et istū amorē amor xp̄i excellit. Nulla eniʒ
mr̄ filiū suū itātū dilexit q̄tū hodie xp̄s nos ama
uit. Ysa. xlix. Nunqd obliuisci pōt mr̄ isantē suū ut
nō miseraf filio uri sui. Et si illa oblita fuerit: ego
tū nō obliuiscar tui dic dñs: ecce in manib' meis
descripsi te muri tui corā oculis meis sp̄. Nunq̄
fuit aliq̄ mr̄ que tātū filiū suū diligeret ut nomen
suū in maib' suis pingi uel scribi faceret: ut sic die
ac nocte memoriā ei' hēret. Xp̄s autē die ac nocte
i manib' suis scriptos nos portat ut semp memo
riā nri hēat. Et illa scriptura nō fuit facta cū cala
mo uel atramēto. uel in pgameno: sʒ calami fuerūt
acutissimi claui. Atramētū ei' sanguis ꝓciosus.
scriptores iudei pueri. pgamenū caro manuum
xp̄i. Scd̄o excellit amorē mrimonialē: qui est in
ter vir̄ ꝛ uxorē. Et hoc in duob'. Primo in hoc
q si uxor fornicaf. ulteri' a viro suo nō recipif. Sʒ
si aie nr̄e xp̄m spōsum deserūt ꝛ dyabolo adultero
cōsentiūt: xp̄s eas penitētes recipit. Et iō in cruce
man' extēsas tenet. ad inuendū q peccōres ad se re
uersos ꝓtin' amplectaf. Hiere. iij. Vulgo dr̄. si di-
miserit vir uxorē suā ꝛ recedēs ab ea duxerit virū
alterū. nunqd reuertif ad eū ultra. nunqd nō pol
luta ꝛ ꝯtamiata erit mulier illa. Tu aūt fornicata
es cū amatorib' multis. tā reuertē ad me: ꝛ ego su
scipiā te dic dñs. Scd̄o amor xp̄i excellit mrimo
nialē in hoc q si est aliq̄ uxor que hēret maculas i
corpe uel in facie ꝛ nō possit ab illis emūdari nisi
vir vulnerari se faceret ꝛ in suo sanguie se balnea-
ret uxor. nō est aliqs vir qui uxorē suā itātū dilige
ret ut ista sustinē uellet. Aie autē nr̄e que erant xp̄i
spōse maculis peccōꝝ erāt plene. Et iō xp̄s in quin
que ptib' se vulnerari fecit ꝛ sanguinē suū fudit in
quo spōsa sua balneauit: ꝛ ab oīb' maculis mūda
ta fuit. Et hoc est qd dr̄ Eph. v. Viri diligite uxo-
res uras sic ꝛ xp̄s dilexit eccl̄iā. ꝛ tradidit semetip
suʒ pro illa ut eā scificaret mūdās eā lauacro aq̄ i
bo vite ut exhiberet sibi gloriosaʒ eccl̄iā nō hūtē ma
culā neq; rugā aut aliqd huiusmodi: sʒ ut sit scā ꝛ
imaculata. Tertio amor xp̄i excellit amorē socia
lē q est iter amicū ꝛ amicuʒ. Nullus hō iueniref q
uellet mori pro suo inimico. vir aūt aliqs iueniref
qui uellet mori ꝓ amico. sʒ ꝓ amico bonō. s. sim-
plici ꝛ fideli ꝛ inocēter decepto sorte aliqs morti se
exponeret. Nos igit nō eram' iusti neq; boni: sed
eram' ipi ꝛ dei inimici: ꝛ tā xp̄s ꝓ nob mori uolu
it. Et hoc est qd dr̄ Roṁ. v. Cū adhuc ifirmi esse
mus xp̄s ꝓ ipis mortu' est. Vix eni ꝓ iusto qs mo
rif. Nā ꝓ bono forsitan qs audeat mori: cōmēdat
aūt de' suā charitatē in nob. qm̄ cū adhuc peccōres
eēm': xp̄s ꝓ nob mortu' est. Posset aūt dici q xp̄s
hēbat vnū amicū. s. deū patrē. ꝛ vnū suū ꝛ p̄ris ini
micū. s. gen' hūanū. Ut igit xp̄s iter istos pacē fa
ceret se mediatorē iterposuit. i. Timo. ij. Unus est
mediator dei ꝛ hoiuʒ hō xp̄s iesus q dedit semetip
suʒ in redēptionē pro oīb'. Sepe eni ꝯtingit q qm̄
aliqs iter duos inimicos iterponif: ab utroq; vulne
raf. Sic ꝛ xp̄s vulnerat' fuit a p̄re. Ysa. liij. Propt
scelus ppli mei pcussi eū. Vulnerat' fuit et ab hoīe
Zach. xiij. His plagat' suʒ in domo eoꝝ qui dilige
bāt me. Quarto amor xp̄i excedit amorē aialē q
est iter aiam ꝛ corp'. aia eni itātū diligit corp' q ab
eo separi renuit. ꝛ oēʒ corpis laborē fugit ꝛ uitat.
Aia aūt xp̄i itātū aias nras dilexit q a corpe suo ꝓ
nra salute uoluit separi. Joā. x. Aiam meā pono
pro ouib' meis. Intātū dilexit q passa est corp' su
uʒ cū multa letitia in qnque ptib' lacerari: ut sic ꝓ
ciū nr̄e redēptiōis abūdāter efflueret. Vñ in sua ꝑ
sona dic ꝓpha. Cōscidisti saccū meū ꝛ circūdedi-
sti me letitia. D ℭ Scd̄o ponif ꝯsumata vitas
cū dic. ꝯsumatū est. Cōsumata qdē ꝛ cōpleta fue-
rūt oia ꝓdicta. s. de sua natiuitate. ꝛ sua ꝯuersatiōe
ꝛ de sua passiōe. hodie quoq; ꝯsumatū fuit corp'
suū. ꝯsumat' fuit ꝛ sanguis suus. Corp' qdē ꝯsu
matū fuit imo ꝯsūptū: q: oia ossa sua appebāt ꝛ di
numerari poterāt. ps. Dinūerauerūt oia ossa mea.
Nec mirū si corp' suū sic fuit ꝯsumatū q: fuit tri-
bus disciplinis grauissimis flagellatū. Est eniʒ qdā
disciplina que fit cū vgis. ꝛ ista est fortis. q: carnē
frāgit. Est alia que fit cum spinis duris ꝛ acutis:
ista est durior ꝛ fortior. q: usq; ad ossa pforādo ꝑi
git. Est alia que fit cū ferreis instrīs. ꝛ ista est for-
tissima q: aiam a corpe excutit. Ista triplici disci-
plina fuit corpus xp̄i flagellatū. ꝛ iō totalr ꝯsuma
tū. Primo eniʒ corpus xp̄i fuit flagellatū vgis seu
funibus nodosis qm̄ pilatus ipm ad colūnā fecit li
gari ꝛ flagellari. ꝛ illa talis flagellatio totū corpus
vulnerauit. Scd̄o xp̄s fuit vulnerat' cū spinis.
qm̄. s. spinis durissimis ꝛ acutis fuit coronat'. Et
illa talis flagellatio sʒ Bern. os capitis pforauit ꝛ
usq; ad cerebrū puenit. Et sm Chrys. Mille pun
ctis caput eius iplef. Et si dicaf q nō videf possi
bile q spine capitis os tā durū potuerūt pforare.
Dicēdū q h nō fuit scd̄z naturā sʒ sm uolūtatē
diuinā. nec est ꝯtrā ei qd dr̄ Joā. xix. os non cōmi
nuetis ex eo. q: os eius capitis nō fuit cōminutuʒ
sʒ fuerit pforatū. Tertio fuit flagellat' cuʒ istris
ferreis. s. cum clauis acutis. ꝛ illa talis flagellatio
aiam a corpe excussit. Mat. xxvij. Jesus autē cla-
mā s voce magna. Apte nimio dolore: emisit spm̄.
Scd̄o eius sāguis fuit ꝯsumat': q: tot' fuit a cor
pore euacuat'. E Oia eni opa sua fecit dñs in nū
mero ꝛ pōdere ꝛ mēsura ut habef Sap. xi. Excepto
ope nr̄e redēptiōis. ibi eni nō suauit numeꝝ ut. s.
vnā uel duas guttas sanguis sui daret cū tū vna
sola sufficeret. Nō suauit pōdus ut. s. vnā librā ul'
vnciā vnā effūderet. Nō suauit mēsurā sʒ totū de
dit totū fudit. ps. Copiosa apud eum redē. Bern.
Profusa copiosa. q: nō gutta sanguis sʒ vnda flu
minis per qnque partes corpis emanauit. F
ℭ Tertio osdit magna cōpassio ꝛ magna pietas
in eo q dr̄. iclinato capite tradi. spū. Magna qdē
pietas. q: iudei spūʒ xp̄i ab eius corpe violēter cū
multis suppliciis expulerūt. ps. Vim faciebant q
rēre. aiam meā. Et h aūt qd dr̄ iclinato capi. tradi.
spm̄. Quidā uolūt dicē aiam ꝓncipalē sedē hēre
in capite. sup h eū iter sapiētes fuerūt q̄tuor opio-
nes. Quidā eni dixerūt aiaʒ eē in capite. ꝛ h ꝓpt
illā auctoritatē q dr̄ Gen. i. Inspirauit i fa. ei' spi
ra. vi. Illa eni ispiratio nihil aliō fuit q̄ aie isusio
Alij dixerūt ipsā eē i corde: ꝛ h ꝓpt illā auctorita
tē q dr̄ Mat. xv. De corde ex. male cogi. Cū eni co
gitatiōes exeāt ab aia. si cogitatiōes exeūt a corde.
ergo aia ē i corde. Vñ Hiero. i epl̄a ad fabiolā. q̄ri
ubi ꝓncipale sit aie. Plato i cerebro. xp̄s mōstrat i
corde. Alij dixerūt ipsaʒ eē i sāguie. ꝛ hoc ꝓpt il
lud qd dr̄ Leuit. xvij. Aia ois carnis in sanguine
est. Alij dixerūt ipsaʒ eē in toto corpe ꝛ in q̄libet p
te totā. ꝛ hoc ꝓpt illud. ij. Reg. i. Adhuc tota aia
mea est in memetipso. nō eni dixit. est in capite meo
uel in corde uel in sanguie meo: sʒ in memetipso. i.
in corpe meo. G Iudei igit uolētes aiaʒ xp̄i cru
ciare. videnf istas q̄tuor opiones salē ipso scō sci-
uisse. Primo ipsam aiaʒ cruciauerūt in capite. qa
fuit spinis coronatū. Ansel. Coronat' icedebat: sʒ
ipsa sua corona cruciat' est. q: mille pūcturis eius
speciosissimā vticē vulnerauerūt. H Scd̄o
cruciauerūt ipsam in corde. s. qm̄ fuit iuxta cor in
latē vulnerat'. ut si ibi forte aia remāsisset: crucia-
tū sentiret. uerū cū triplex sit amor. s. smonis. cor
dis ꝛ opis. xp̄s ostēderat nob smonis amorē in sa
pietī ꝓdicatiōe. amorē opis in miraculoꝝ exhibiti
one. qd restabat nisi ostēderet amorē cordis quem
ostēdit in lateris aptiōe. Bern. Clau' penetrās. cla
uus reserās factꝰ est mihi qd videā per foramē cla
mat clauus. clamat vuln' q de' uer' est in xp̄o mū
dū sibi recōciliās. Tertio cruciauerūt ei' aiaʒ in
sanguie. s. qm̄ clauis acutis ei' uenas apuerūt ꝛ to
tū sāguinē cū dolorib' extraxerūt ita q corp' ei' re
māsit in cruce totū aridū sic lignū. Vñ ps. Aruit
tanq; testa vt' mea. Itez. ossa mea sic cremiū aru
erūt. ꝛ assimilat corp' suū xp̄s cremio ꝛ teste nā te-
sta que ꝓus erat humida. postmodū ab igne fit ari
da. Sic cremiū est lardū adiustū a quo eius pigue
do recessit. sic corp' xp̄i in cruce fuit sic testa. q: ab
oīb' suis hūorib' fuit exiccatū: ꝛ fuit sic cremiū q:
toto sāguie suo fuit euacuatū. J Quarto afflix
erūt aiaʒ in toto corpe: q: a plāta pedis usq; ad v
ticē nō fuit i eo sanitas. Cruciat' fuit i toto corpe.
s. i pte supma. media. ꝛ isima. nā i pte supma fuit
spinis coronat'. i media fuit ad colūnā ligat' ꝛ fla
gellat'. i isima fuit pedib' pforat' ꝛ cruci affixus
ubi magnū dolorē sēsit: ꝛ q: loc' erat neruosus: ꝛ
q: vn' pes sup aliū posit'. ꝛ q: grossis clauis pfora
tus. ꝛ q: initebaf clauatis pedib' totū corpus. K
ℭ Quarto ponif ex pte iudeoꝝ mag̃ puersitas. qa
os xp̄i aceto potauerūt. Que magne rusticitates ori
xp̄i hodie facte fuerūt. Una ē qm̄ acetū sibi dede
rūt bibē. Scd̄a qm̄ iudas ore suo turpissimo os
xp̄i scīssimū osculari ꝓsūpsit. sic hodie duas rustici
tates multi faciūt ori xp̄i. Quidā eni adhuc dāt si
bi acetū. i. opa praua. ps. Exacerbauit dñm peccōr.
Cū eni xp̄i ori deberēt dare vinū suaue. i. opa bona
deoq; placita dāt sibi acetū. i. opa mala ꝛ acerba.
Ysa. v. Expectaui ut faceret vuas ꝛ fec labruscas.
L Scd̄o sūt adhuc qdā q cū iuda os xp̄i osculā
tur. Quatuor eni psone xp̄s osculate fuerūt. nā ipsʒ
osculata fuit mr̄ ei': qm̄ cū isātē i suis brachiis ba-
iulabat: sepe ipsʒ osculabaf ꝛ hoc in signū amoris.
Osculat' ē eū et symeō qm̄. s. i ulnas suas eū ac-
cepit ꝛ istud osculū fuit signū reuerētie ꝛ honoris
sic qm̄ qs man' uel pedes xp̄i osculaf. Osculata
fuit eū maria magdalena. ꝛ hi signū recōciliatiōis
sic qm̄ inimici ad pacē ueniūt se mutuo osculanf.
Osculat' fuit eū iudas: ꝛ hi signū ꝓditiōis. sic ꝛ
ioab osculat' ē amasan. ij. Re. xx. Quicūq; igit ho
die osculaf xp̄ʒ: videat q̄lr osculef. Ille eni q nullū
hēt odiū ꝛ rācorē: sʒ ad deū ꝛ p̄imū sincerū amo
rē: osculaf cū maria. Ille q ad xp̄i passionē mrā re
uerētia ꝛ deuotiōe ꝛ lachrymarū effusione afficit.
osculaf cū symeōe. ille q ꝓus erat deo inimic' sʒ i
ista q̄dragesima ē sibi recōciliat'. osclaf cū magda
lena. Ille q hodie crucifixū osculaf ꝛ in pascha in
mēsa altaris cū xp̄o epulaf ꝛ post pascha ad peccā
reuertif: osculaf cū iuda ꝓditore. mag̃ eni ꝓditio
ē hodie xp̄o osculū dare ꝛ in paschate ꝛ i mēsa xp̄i
comedē. ꝛ postea de domo cordis sui xp̄ʒ expellē.
ꝛ inimicū xp̄i capitalē. i. dyabolū i cor suū itroducē.

Tastibus xps pōt dicē illō qd dl in ps. Tu vo hō vnanimis dux me' ⁊ notus me'. qui simul mecū dulces capiebas cibos in domo dei ambu. cū cō sen. Et sequitur. veniat mors super illos ⁊ descē dant in infernum viuentes.

¶ Eadem die .s. parasceues Sermo secundus.

Inspice ⁊ fac sm exemplar qd tibi in monte monstratum est. Exo. xxv. Xps est tanq̄ liber exēplaris ad cuius exēplū totā vitā nr̄as debem' deducē ⁊ ipas corrigē. Eccl'ia quoq̄ officia sua ⁊ obseruantias ab isto libro extraxit. maxīe aūt in hac die ecclesia in officio multa mystica facit que ab illo libro extraxit. ⁊ iō supradictū vbū pōt eē vbū dei patris eccl'iā alloquētis ⁊ dicētis. Inspice ⁊ fac sm exēplar qd tibi in mōte mōstratū est. A Videam' igit' que sūt ista mysteria que eccl'ia hodie facit ⁊ q̄ ab isto libro extraxit. ¶ Primū est: q' altaria sūt denudata. altare qdē est xps qui hodie fuit suis vestibus denudat'. Hēbat eni xps tria genera vestimētor. ¶ Primo hēbat vestes materiales q̄s ferebat sicut ceteri hoīes. istis fuit denudat'. Vn̄ ps. Diuiserūt sibi vestimēta mea. ¶ Hēbat eni vestimētū .s. corp' ppriū qd est aīe vestimētū. isto vestimēto hodie aīa xpi fuit spoliata ⁊ suo corpe denudata. Jo. xix. Et inclinato capite tradi. spm̄. ¶ Hēbat etiā vestes spūales .i. suos aplos qui xpm vestiebāt ⁊ ornabāt. Ysa. xlix. Viuo ego dic' dn̄s q' his oib' uelut ornamēto vestieris. Istis vestibus fuit xps denudatus: q' fuit ab oib' aplis derelict'. Joā. xvi. Ecce venit hora. ⁊ iā venit ut dispgamini vnusquisq; in ppria ⁊ me solū relinquatis. B ¶ Secūdus est q' eccl'ia trib' diebus mortē xpi plangit tenebras facit ad inuēdū q' sol tribus horis tenebris se induit ⁊ mortē xpi deplāxit. Vel ad inuēdūz q' triplex creatura mortē xpi defleuit .s. pure corpalis. sic terra que cōtremuit: ⁊ sol qui obscurat' est. Pure spūalis: sic angeli. Ysa. xxxiii. Angeli pacis amare flebūt. Et cōposita: sic hō. videlicet apli ⁊ sctē mulieres. Vel trib' dieb' ois eccl'ia plāgit. ex eo q' trib' diebus ⁊ duab' noctibus xps mortuus iacuit. C ¶ Tertiū est q' cāpane nō pulsant: ex eo q' oēs cāpane hodie siluerūt. Xps eni habebat xii. cāpanas .i. xii. aplos. Quarū vna penit' fracta fuit .s. Iudas. Et remāserūt vndeci. Inter q̄s erat vna ceteris grossior .s. petr' .qui semel tā alte sonuit q' ei' sonus super angelos ascendit. qn̄ dixit Mat. xvi. Tu es xps fili' dei viui. Ista cāpana hodie sonū pdidit qn̄ xpm negauit. Siliter ⁊ ceteri apli sonū pdiderūt qn̄ xpm reliqrūt. Alia cāpana fuit xps que in hac vita nō cessauit sonare .i. pdicare. Tandē eleuata est in cāpanili crucis: ⁊ ibi dedit sonū pie cōquestiōis in aurib' pris cū dix. Mat. xxvii. De' meus de' me' :ut qd dereliqsti me. Dedit sonū amoris in aurib' mrīs: cū dixit Joā. xix. Mulier ecce fili' tuus. Dedit sonū magni doloris in auribus hūani generis cū dixit Thre. i. O uos oēs qui trāsitis p viā attēdite ⁊ videte si ē dolor sic dolor me'. Tā alte sonuit ista cāpana q' rauca facta fuit ps. Laboraui clamans rauce facte sūt fauces mee. Tādē ista cāpana fuit fracta ⁊ ligno [illegible] pforata. ⁊ tūc oīno siluit ⁊ sonū dimisit. Alia cāpana fuit vgo btā q̄ tā dulcē sonuit q' fili' dei ad eī' sonū venit: qn̄ ipsa dixit. Ecce ancilla dn̄i: fiat mihi. Tā dulciter sonuit q' Joānes baptista ad eius sonū i utero mrīs tripudiauit. Ista cāpana hodie ferro doloris pforata fuit: ⁊ iō sonū pdidit. Luc. ii. Et tuā ipsius aīaz ptrāsibit gladi'. Alia cāpana fuit vniuersitas creaturarū que dat triplicē sonū. Quia pdicat dei potētiā: ex sua magnitudine. Dei sapiam ex suo ordie. Dei bonitatē ex sua bonitate. Ista cāpana hodie int̄ātū siluit q' ex toto pfusa fuit. Bern. Ad hoc perā expauit tota machina mūdialis: ⁊ fere in antiquū chaos redacta sūt vniuersa. Vn̄ etiā philosophi videtes eclypsim solis cōtra naturā fieri dixerūt. aut ordo nature puertit: aut elemēta mētiunt: aut de' nature patit ⁊ elemēta sibi cōpatiunt. D ¶ Quartū est q' tabule hodie pcutiunt. ¶ Ista aūt pcussio tabule repsentat clamorē crucis que clamat iudeor maliciaz ⁊ xpi inocētiā. ¶ Scdo repsentat clamorē sanguinis q clamat pro nob ⁊ ptra nos. Nā pro nob clamat: petens a pre misericordiā. Heb. xii. Accessisti ad sanguinis aspsionē meli' loquētē q̄ abel. Clamat autē ptra hoīes terrenos. Job. xvi. Terra ne opias sanguinē meū: neq; iueniat in te locū latendi clamor me'. Latet eni sanguis xpi in cor memoria: q' nō hñt de eo recordationē. In cor intelligētia: q' nullā hñt meditationē. In cor volūtate: q' nullas hñt deuotionē. ¶ Tertio sonus tabule repntat sonū qui fuit in iferno. siqdē xps claustra ifernalia cōfringebat. ps. Qui cōtriuit portas ereas: ⁊ uectes ferreos pfregit. Angeli ualētr clamabant. Tollite portas pncipes uras ⁊c. Sācti pres iubilabāt. Dānati qui ibi relīqbant flebant. Demones ululabāt. Et sic cōmixt' erat sonus fletū: ⁊ sonus gaudentium .i. Esdre. iii. Nō poterat cognoscere qsq; uocē clamoris letantiū: ⁊ uocē fletus populi. ¶ Quarto son' tabule repntat strepitū armor quē fecerūt iudei in captiōe xpi. Exierūt eni ad ipz cāpīdā. cum armis. fustibus. ⁊ laternis: ⁊ gladiis. ¶ Quito son' tabule fit ad excitādū tristitiā ⁊ merorē. Hodie qdē eccl'ia oēs sonos letitie tacet: ⁊ facit tristitie sonos. Nā tacet sonū cāpane ⁊ facit sonum tabule. Tacet lectiōes: ⁊ facit lamētatiōes. Tacet cātus letitie: ⁊ dicit cāt' meroris ⁊ tristitie.

E ¶ Quītū est q' passiōes aliorū sctōr celebramus cū gaudio: passionē aūt xpi agim' cū lamento. Cui' rō est: q' alij scti passi sūt pper se. ut .s. p suā passionē acqrerēt gliaz celestē. Et iō in sua passiōe ex eo gaudem' q' ad eternā btitudinē peruenerūt. Xps aūt nō est passus pper se ut .s. gliaz acqreret quā hēbat. sed pper petā nr̄a delenda. Alia rō est: q' fleuit hodie sol qn̄ obscuratus est. Fleuit terra: qn̄ ptremuit. ¶ Fleuerūt sctē mulieres. Luce xxiii. Filie hierl'm nolite flere sup me. Fleuerunt apli. Vn̄ cātat. Tristes erant apli de nece sui dn̄i. Fleuit petrus. Mat. xxvi. Egressus foras fleuit amare. Fleuit btā virgo doloris gladio pforata. Fleuit xps. Mat. xxvi. Tristis est aīa mea usq; ad mortē. Fleuerūt angeli. Ysaie. xxxiii. Angeli pacis amare flebūt. Fleuisset si possibile fuisset deus pr videns filiū suū tā ignominiose tractari. Ergo iter tot flētes nullus debet gaudē. F ¶ Sextū: q' missa hodierna nō hēt pricipiū nec finē: q' introit' nō dr: nec cū bn̄dicam' dn̄o finit: ad inuēdū q' q est pricipiū ⁊ finis a nob recessit. Et etiam ille qui est in tribulatiōe nō idiget bn̄dictiōe: sed cōpassione: ⁊ iō nō dr Bn̄dicam' dn̄o. Nō hēt etiā ista missa mediū: q' sacra hostia non pfecrat. ex eo q' uera hostia .i. xps est hodie oblata. G ¶ Septimū ē: q' circa crucē ter genua flectim' ut illum honoremus qui ter fuit pro nob illusus .s. ab herode qui veste alba iduit eū. A militib': qui ipm spinis coronauerūt. Et a iudeis qui sibi in cruce exīsti insultauerūt. Facim' etiā ipm officiū in lingua greca ⁊ latina: q' iste due lingue ipz pfitent ⁊ adorāt. Lingua vo hebraica ibi silet: q' iudei xpm nō cōfitent. H ¶ Octauū est q' aū crucē totalr nos psternim' ⁊ postea osculamur. Ipse eni pper nos se pstrauit usq; ad terre susceptionē. Phil. ii. Semetipm exinaniuit formā sui accipiens. Usq; ad terre habitationē. Baruch. iii. Post hec in terris visus est: ⁊ cū hoīb' puersatus est. Usq; ad terras per mortis deiectionez. Hiere. xlvi. Fortis ipegit in fortē. ⁊ ambo parit corruerūt. Usq; ad ifer penetrationē. Eccl. xxiiii. Penetrabo iferiores ptes terre ⁊ ispiciā oēs dormiētes: ⁊ illuminabo oēs sperātes in dn̄o. I ¶ Nonū est: q' hodie eccl'ia pro oib' orat. Cui' rō est: q' hodie xps fuit ualde pius in parcēdo. qn̄ dixit Luc. xxiii. Pat dimitte illis: q' nesciūt qd faciūt. Fuit ualde liberalis in largiēdo q' ad modicā petitionē dedit latroni celum. Fuit ualde largus in donādo: q' nō guttā sed totū sanguinē pro nr̄a redēptiōe dedit. ps. Apud dn̄m misericordia: ⁊ copiosa apud eū redēptio. Iō eccl'ia ad similitudinē xpi est hodie multū liberalis in orādo: ⁊ multū pia in parcēdo. K ¶ Decimū est: q' hodie fideles ecclias oēs ⁊ altaria sctōr visitare pueuerūt. Cui' rō triplex est. ¶ Prima est: q' ista talis visitatio repñtat visitationē aplor ⁊ sctār mulierū qui crebro sepulchrū dn̄i visitabāt. ¶ Secūda: q' xps hodie oēs sctōs qui fuerāt a pricipio mūdi usq; tūc psentialr visitauit. dū ad limbum descēdit. Luc. i. Visitauit nos oriēs ex alto. ¶ Tertia rō est: q' scti debēt hodie eē liberales: q' hodie de carcē fuerūt liberati. Sīqs eni de carcē liberaret' ⁊ ad iperiū sublimaret: illū diē multū diligeret ⁊ in illa die multū liberalis eēt. Merito igr̄ fideles sanctos hodie visitāt: ut ab ipsis de captiue liberatis ⁊ in imperium celeste sublimatis beneficia obtinere ualeant.

¶ Sabbato pasche Sermo primus.

Venit maria magdalena ⁊ altera maria videre sepulchrū. Math. xxviii. A Magna dignitas est septimi diei eo q' sabbatū appellat. q' in eo tota trinitas requieuit. Nā pr̄ in ope creatiōis qd fuit op' īfinite potētie ⁊ attribuit pri: requieuit ab oi ope qd patrarat. ¶ Fili' in ope recreatiōis qd est op' sapie ⁊ attribuit filio requieuit in monumēto inolut' sindone. Spūs sanctus requieuit hodie in vgine: q' ceteri apli ⁊ mulieres a gra spūs sci ceciderūt. In vgie aūt ipa gra ⁊ fides firma pmāsit. Quia igr̄ hodie xps in sepulchro requieuit: iō sctē mulieres frequēter ipz visitabāt. nō ut corp' eius inūgerēt. nō ut ipm mortuū deflerēt. nō ut ipm sublatū ingrerēt. Iō dicitur in auctoritate pmissa. Venit maria magdalena ⁊c. Circa igr̄ sepulchrū dn̄i tria sunt notanda. ¶ Primo qle fuit eius sepulchrū. ¶ Scdo q̄le fuit ei' sepultura. ¶ Tertio q̄liter nos cū eo sepeliri debemus. B ¶ Circa primū notādū q' sepulchrū xpi fuit nouū. sic dr Mat. xxvii. Et hoc fuit triplici de causa. ¶ Primo ne crederet q' nō ipse sed ali' surrexisset. Istā rōnē tāgit Amb. in li. de [illegible] dicēs. Btūs Matthe' monumētū nouū dixit: ne monumēto ueteri alius surrexisse crederet. ¶ Secūdo pper reuerētiā xpi. Istā rōnē assignat Augu. dicēs. Sicut in utero marie nemo ante eū ⁊ nemo post eū fuit. ita etiā in isto monumēto nullus aū eū nullus post eū fuit. ¶ Tertio ad significādū q' qui xpi corpus vult recipe debet hēre nouitatē in corde. Corpus qdē nr̄m nō est nouū in iuuētute. nō uetustū in senectute. nō putridū i morte. Spūs aūt nō debet taliter uariari: sed debet semper in melius renouari. C ¶ Sūt ei qdā quorū spūs ē uetustus per peti malitiā. Vn̄ monet aplūs i. Cor. v. Expurgate vetus fermentum ut sitis nouā

Alii ſ. quo: ipſo ē patribus p ſucceſſionē lōgā. Iobel. ¶ Quarto erāt in mēte ſua i ſtercore ſuo. Alii ſūt quoꝝ ipſe ēnouit ſp p puritatē cordis ⁊ mūditiā. Alii vō apl'i. ij. Cor. xiii. Ex hijs q ſoris mūdicij. Alii vō apl'i. ij. Cor. xiii. Ex hijs q fo

xpi eū cruciāt. iō nō hēbāt nec ipsa nec filius adiu
torē in tribulationib' illis. Eccli. li. Respiciēs erā
ad adiutoriū hoīs ⁊ nō erat nec aliquē cōpatientē.
ps. Sustinui qui sil' cōtristaret ⁊ nō fuit: nec aliquē
cōsolarē. Uñ seq: qui cōsolaret ⁊ nō inueni. ¶ Scdo
cruciabat̄ ille dolor in ipsa rōne filii. multū eñ do
lebat mr̄ qñ amittit filiū bonū ⁊ sapiētē: ⁊ sibi in ob'
obediētē. ipsa āt amittebat filiū de quo ipsa dicit.
Ego mr̄ pulchre dilectiōis ⁊ timoris ⁊ agnitiōis
⁊ scē spei. Amittebat qdē filiū mrēm tā dulcit' dili
gētē. iō dicit. ego mr̄ pulchre dilectiōis. filiū mrē3
tā humilr̄ reuerētē ⁊ filialiter timētē. iō subdit. ⁊ ti
moris. filiū in cruce mrē3 tā feliciter agnoscētē. iō
subdit. ⁊ agnitionis. filiū erga matrē tā piū ⁊ clemē
tē. iō subdit. ⁊ scē spei. D ¶ Tertio cruciabat̄ ipse
dolor rōne supplicii. videbat eñ filiū suū pati pe
nā ignominiosā: q: inter duos latrones tanq̄ latro
fuit positus. penā acerbā in locis neruosis ⁊ maxi
me sensitiuis fuit vulneratus ⁊ perforatus. penā diu
turnā: q: ab illa hora noctis qua captus fuit usq̄
ad horā nonā qua expirauit in suppliciis ⁊ dolori
bus semp fuit. penā iniustā. q: sicut dī. i. Pet. ii.
Peccatū nō fecit nec inuētus est dolus in ore eius. Et
q: ergo btā fuit tota amaritudine plena poterat dicē
illud Ruth. i. Ne uocetis me noemi. i. pulchrā: s3
uocate me mara. i. amarā: q: amaritudine repleuit
me oīpotēs. E ¶ Tertio ponit̄ magnitudo sue
deuotionis: cū dī. Inter ubera mea cōmorabit̄. In
aīa tria sūt ubera. s. memoria. itelligētia: ⁊ volun
tas. Inter ista tria ubera btā ergo istū fasciculū myr
rhe. i. collectionē penarū filii sui portabat. In me
moria per cōtinuā recordationē. In itelligētia per
assiduā meditationē. Et in volūtate per melliffluā
deuotionē. ¶ Scdo ponit̄ magnitudo gaudii qd
ipsa hūit de filio in resurrectiōe: cū dī. botrus cy
pri. F ¶ Nō solū aūt de hoc ipsa gauisa est s3 etiā
oēs creature. s. supiores: medie: ⁊ iferiores. ¶ Su
periores. i. angeli gauisi sūt ppt̄ nr̄am redēptionē.
ppter suā repationē. ⁊ ppt̄ xpi glificationē. iō dī
Johel. iii. In illa die stillabūt mōtes dulcedinē ⁊
colles fluēt lac. Et eccl'ia addit. ⁊ mel. Lac est dul
ce ⁊ mel est dulcius. dulcedo cōprehēdit oēm rem
dulcē. Mōtes igit̄ ⁊ colles. i. angeli maiores. me
diocres: ⁊ minores afficiunt̄ dulcedine magna de
nr̄a redēptiōe. maiori de sua repatiōe. maxima de
sua glificatione. G ¶ Scdo gauise sunt medie.
i. hoīes. Uñ pp̄ha dicit. Hec dies quā fecit dn̄s ex
ultemus ⁊ letemur in ea. Debent oēs hoīes in xpi
resurrectiōe multū gaudē: q: per suā resurrectio
nē facti sūt angelorū cōciues ⁊ socii. Uñ sup illud
Mat. ult'. Nolite expauescē. Dicit Greg. Uos au
tē cur expauescitis qui uos cōciues videtis. Facti
sunt fres xpi. vñ post resurrectionē suā xp̄s aplos
fres uocauit dicēs Jo. xx. Uade ad fres meos ⁊c.
Facti sūt in aīa ⁊ corpe glificati. nā mō in aīa glo
riā felicitatis accipiūt. in futuro aūt in corpe stolā i
mortalitatis hēbūt. Propt̄ ista tria dī. Hester. viii.
Judeis. i. scīs deū cōfitētibus ⁊ laudātibus noua
lux oriri visa est. gaudiū honor ⁊ tripudiū. Hēbūt
eñ magnū gaudiū de angelica societate. honorē
imēsū de xpi fr̄nitate. ⁊ magnū tripudiū de corpis
⁊ aīe felicitate. ¶ Tertio gauise sūt creature iferio
res. i. scī ptēs in limbo positi qui erāt ibi i magna
desolatiōe. ⁊ ppter locū: q: erāt in loco īfimo q de
bebāt eē in loco supmo. i. in celo. ⁊ ppter dānū: q:
erāt in caligine īferni qui debebāt eē in visione dei.
⁊ ppter cōsortiū: q: hēbāt demonū vicinitatē q de
bebāt hēre angelorū societatē. s3 hodie exultauerūt
valde: q: xp̄s de loco infimo eos extraxit: ⁊ in sua
ascēsione eos in celū reduxit: suā ī btām visionē eis
reddidit: ⁊ angelorū socios eos fec. Uñ dic̄ de eis
Ysa. xxxv. Gaudiū ⁊ letitiā obtinebūt. fugiet dolor
⁊ gemitus. Hūerūt eñ gaudiū: q: assecuti sūt diui
ne visionis aspectū. Hūerūt letitiā: q: dimiserūt lo
cū tā īfimū ⁊ assecuti sūt celū. Fugit ab eis dolor
⁊ gemitus: q: euaserūt tā horrēdū cōsortiū demo
num: ⁊ assecuti sunt cōsortium angelorum.

¶ In die sancto pasche Sermo primus.

m Maria magdalene ⁊ maria iacobi ⁊ sa
lome emerūt aromata ut ueni
entes vngerēt iesum. Mar. ult'. Multis
multe mulieres dn̄3 sequerent̄: iste tñ tres pcipue ue
nerūt: q: xp̄o plus obligate fuerūt: ex eo q multa be
neficia ab eo receperāt. ¶ Maria enim magdalena
multū xp̄o tenebat̄: q: ab ea septē demonia eiecit.
¶ Maria aūt iacobi multū xp̄o tenebat̄. tum q: ne
pos suus erat. tū q: tres filios suos. s. iacobum al
phei: simonē: ⁊ iudā cardinales. s. aplos fecerat.
¶ Tertia maria. s. filia salome similiter xp̄m mul
tū diligere tenebat̄. tū q: nepos suus erat. tum q
ipse duos filios suos. s. iacobū ⁊ ioānē aplos fece
rat. In p̄nti euāgelio de duobus fit mētio. ¶ s. de
sanctarū mulierū deuotione. ¶ ⁊ de angelica appa
ritione. A ¶ Deuotio aūt scārū mulierū in tri
bus attēdit̄. ¶ Primo in hoc q xp̄m voluerūt vn
gere. vñ dī: emerūt aromata. i. vnguēta aromati
ca: ut uenietes vngerēt iesū. ¶ Scdo in hoc q tā
pestiue uenerūt uolētes ad monumētū accedē. vñ
dī: ⁊ valde mane vna sab. ⁊c. ¶ Tertio in hoc q dī
cit̄ q monumētū desiderabāt apertū inuenire. vñ dī:
⁊ dicebāt adiuicē. qs reuol. nob lapi. ab ostio mo.
B ¶ Circa pmū notādū q ex mag deuotiōe uole
bāt corpus xpi vngē. Cōsuetudo eñ erat antiquis
corpa mortuorū vngē ut cōseruarēt a fetore ⁊ vermi
corrosione: ⁊ ab iciueratiōe. sed iste mulieres erāt
decepte: q: corp' xpi deitate erat balsamatū. ⁊ iō si
per decē milia annorū in terra iacuisset nō potuisset
putrefieri nec iciuerari: nec a vmib' corrodi. In h
tñ sctē mulieres uoluerūt ostēdē dilectionē mor
tuo quā hūerūt viuo. C ¶ Pauci eñ sūt qui ami
cum uere diligant in vita: q: fere omnes amicum
diligūt ppter sua nō ppter se. Eccl'. vi. Est amic'
soci' mēse ⁊ nō pmanebit in tpe necessitatis. Pau
ciores sūt qui diligūt in morte: imo sepe parētes ⁊
filii parētib' aduersant̄ in morte qñ pro salu
te aīe uolūt aliq ordiare. Paucissimi sūt qui dili
gūt post mortē: q: modicū ⁊ filius plus ⁊ pr̄ filii: ⁊
amic' amici obliuiscit̄. ps. Obliuiōi datus sū tan
q mortu' a corde. Idē. periit memoria eorū cū so
nitu. Eorū eñ memoria perit cū sonitu cāpanarū
uel palmarū siue clamorū siue fletuū. Iste aūt mu
lieres dilexerūt xp̄m in vita: q: secutē sūt eū pdicātē.
Luc. viii. Sequebat̄ eū maria magdalena ⁊ alie mu
lieres que ministrabāt ei de facultatib' suis. Dile
xerūt eū in morte: q: associauerūt eū in cruce pē
dētē. Joānis. xix. Stabāt iuxta crucē iesu mr̄ eius
⁊ soror mr̄is eius. Dilexerūt eū post mortē q: uo
luerūt eū vngē in monumēto iacētē: sicut dī hic.
E ¶ Sed mirū videt̄ q btā ergo cū istis nō iuit: s3
domi remāsit. Sup hoc pōit̄ tres cause assignari.
¶ Una est: q: mr̄ sepulchrū filii recēter sepulti si
ne nimio dolore vidē nō posset. Sic btā ergo sepul
chrū filii vidē nō potuisset qn gladius doloris ei'
aīa3 pforasset. Et satis pbabile est q si ire voluis
set ioānes eius custos nō pmisisset. imo eā cetēri
apli dixissēt ioāni. Nō pmittas eā illuc ire. q: si iue
rit tātum ibi flebit ⁊ se maccabit q fere se occidet.
¶ Scdā causa est: q: in parasceue ⁊ sabbato tātum
fleuerat ⁊ in tātū se maceauerat: q sustinē nō vale
bat. Uñ dic̄ Bern. q oportuit q iter manus disci
pulorū tanq̄ semiuiua de cruce ad domū ppriam
deportaret̄. Aug. Illa qppe pia mr̄ in via dolore
eiulās ⁊ pectora delicata cōtūdens. ita ipsa viscera
olaq3 fatigauerat mēbra. ut iā sesu deficiēs vix po
tuisset uenire ad xpi funus. ¶ Tertia cā est: q: iste
mulieres corpus xpi in monumēto adhuc eē pu
tabāt. Btā aūt ergo sciebat q ibi nō erat: sed q iā
resurrexerat ⁊ iō illuc ire nolebat. F ¶ Et pie cre
dēdū est q sibi añ oēs xp̄s appuerat. Qd pōt ostē
di tripliciter. Pmo per auctoritatē. Sedulius eñ3
magnus ⁊ āntiquus doctor ecclie agēs de xpi ap
paritiōe dic̄. Semp ergo manēs huius se visibus
altis luce palā dn̄s pri' obtulit. Scdo per ecclie
romāe āntiquā ⁊ pbatā cōsuetudinē. Summus eñ3
pōtifex ad stacō3 mariā maiorē in die pasche pmaz
stationē celebrat: per hoc innuēs ad beatā mariā pri
mā factā fuisse appitionē. Tertio per quādā mo
ralē rōnē3. Deus eñ pcepit. Honora patrē ⁊ mrē3.
Sed si est aliqs filius in ultra marinis ptib' cōsti
tutus de quo mr̄ i dolenter q mortuus esset: ⁊ ille
sanus rediēs psonas extrāneas visitaret ⁊ ad ma
trē tribulatā ultimo accederet: iste bon' filius nō
eēt nec mrē3 honorasse. Sic etiā xp̄s mrē3 nō uide
tū honorasse videret̄ si plus alios de sua resurre
ctiōe letificasset: ⁊ tādē mrē desolate apparuisset.
¶ Scdo deuotio istarū mulierū ostēdit̄ in hoc q
valde tēpestiue voluerūt uenire. Jo. dī. Et valde
mane vna sabbatorū uenerūt ad monumētū orto iā
sole. Sed si erat valde mane quō sol iā ortus erat.
Ad qd dicēdū q iste mulieres erāt habitātes in ci
uitate. Sepulchrū aūt xpi erat extra ciuitatē. Ipse
aūt valde mane surrexerūt. Sed q: via lōga erat:
⁊ honestas dn̄as nō licet currē: sed mature icedē.
Et porte ciuitatis tarde aperiebātur: iō iā ort' erat
sol qñ ad sepulchrū puenerūt. Est ergo sēsus ual
de mane uenisse. i. uenire ceperunt. orto iā sole. s.
qñ puenerūt. F ¶ Uel sol dupliciter dī oriri. Uel
quātū ad fulgorē suū qui dī aurora. uel quātū ad
sperā sui. ¶ Primo mō nō scdo ort' erat sol. Uñ
dic̄ Aug. orto iā sole. i. cū celū ab oriēte pre albe
sceret. Uel nole solis itelligit̄ xp̄s qui dupliciter fuit
ortus in hoc mūdo. s. de mr̄is utero per natiuita
tē penosā. Et de sepulchro per natiuitatē glorio
sam. G ¶ Est ergo sēsus. valde mane uenisse. scz
tñ uerus sol. i. xp̄s qui pus ort' fuerat in hoc mū
do natiuitate carnali: iā ortus erat natiuitate cele
sti. ¶ Tertio deuotio istarū mulierū cōsistit in hoc
q monumētū3 apertū vidē desiderabāt. Uñ dice
bāt. Quis reuoluet nob lapidē ab ostio monumē
ti ⁊c. H Monumētū qdē tripliciter clausū erat.
grandi lapidis ad os eius aduolutiōe. sigilli im
pressiōe. ⁊ militū armatorū deputatiōe. Et iō mu
lieres nō spabāt itrare se posse: q: lapidē tā grāde
cū ipse eēnt fragiles remouē nō posset. Et milites
eas fugarēt ⁊ sigilli pscidia frāgē si auderēt. Xp̄s
aūt qui exiuit de clauso utero mr̄is: ⁊ qui intrauit
ad discipulos ianuis clausis: ipse exiuit de monu
mēto lapide clauso: saluis sigillis: ⁊ custodib' ex
pauefactis. Postq̄ aūt resurrexit angelus lapidē
reuoluit ut sic mulierib' aditū icrosti dēret. Et
q ppter milites mulieres itrare nō timerēt. iō mili
tes facti sūt sicut mortui: ut dic̄ Mat. Fuerūt eñ
ita exterriti ex terribili āgelica visione: sic dic̄ Mat.
et monumēti tā subita apertione: ⁊ ex terre magna
cōcussiōe. Sic eñ dī Mat. xxviii. Terremotus fa
ctus est magnus ⁊c. ut. s. milites exterreret. ubi ut
terra de xpi resurrectiōe letitiā mōstraret. Sic eñ
in passione mota est in signū tristitie: sic in resurre

cione mota est in signū letitie. Vel h Glo. Ideo
terremotus fact' est: ut per hoc significaret corda
terrenorum per fidē passionis et resurrectionis mouen
da. I ¶ Scdo in euāgelio fit mētio de angeli
ca apparitione: qui quatuor fecit erga istas mulieres. ¶ Pri
mo confortauit eas dicēs. Nolite expauescere. K
In hoc eni cognoscit bon' āgelus a malo: q: bo-
nus in pncipio terret ex suo fulgore. in medio cō-
fortat ex sua allocutiōe. in fine letificat et imēsa cō
solatiōe. Malus aūt āgelus ecōuerso. In pncipio
terret ex sua terribili visione. In medio decipit ex
fallaci pmissiōe. Et in fine contristat ex sbsecuta de-
ceptiōe. L ¶ Scdo ipsas confortatas et de resurre
ctione certificatas ad aplos destinauit dicēs. Ite
dicite discipulis ei' et petro q: rc. ¶ Pma mulier fu
it media inter spētē et hoies: trahēs ipm ad pditio-
nē. ¶ Scda mulier. s. vgo btā fuit media inter deū
et hoies: faciēs nostrā recōciliationē. Iste aūt mu
lieres fuerūt medie inter āgelū et aplos: anūciantes
eis nrā saluationē. Iā nō pōt hō cōqueri de mu
liere: q: si pma dānauit: scda saluauit. tertia annun
ciauit. Si pma fuit causa mortis: scda fuit causa
vite. tertia nūciatrix salutis eterne. M ¶ Tertio
ipsas ad petrū specialiter misit: cū sbiūxit. Et petro.
Petrū solū noiauit triplici de causa. ¶ Prima est
quā pōit Greg. dicēs. Petrū uocat ex noie: ne de-
speret ex negatiōe. Si eni noiatim eū nō exprimeret
qui magistrū negauerat: uenire inter discipulos nō
auderet. Iō spāliter dixit petro qui idignū se iudi
cabat discipulatu: q: ter negauerat: sed petrū nō no
cet qā nō placet. ¶ Scda causa est ut angelus sibi
tanq̄ summo pōtifici honorē deferret. Si eni quis
pape ul' collegio cardinaliū litteras mitteret papā
noiatim exprimeret: cardinales vo in genē proferret.
Angelus igit noiatim petrū exp̄ssit tanq̄ summū: di
scipulos aūt generalit' tanq̄ collegiū. ¶ Tertia cā
est: q: petr' interptat agnoscēs: seu discalciat': siue
dissoluēs. Ille eni xpm inuenit qui deū et se ueracit
agnoscit. qui affect' suos ab amore carnali discal
ciauit. q oēs colligationes ipietatis a se dissoluit.
¶ Quarto āgelus per istas mlieres apparitionē xpi
in galileā denūciauit dicēs. Qui pcedet uos i ga
lileā: ibi eū videbitis sic dixit uob. N Ista autē
apparitio facta est in galilea. li fuerit occultū: tn p-
pter mysteriū spālit noiat. Galilea eni interptatur
trāsmigratio. Xps eni dū eēt in hac vita hūit mor
talitatē in corpe. passibilitatē in aīa. in utroq: mise
riā et penalitatē. Sed post resurrectionē facta est
trāsmigratio: q: corp' trāsmigrauit de mortalita
te ad imortalitatē. Aīa de passibilitate ad ipassibi
litatē. Corp' et aīa de miseria et penalitate ad gloriā
et felicitatē. Leo papa passionē xpi laudās dic. Ru
ptis mortis vinculis infirmitas in virtutē: mortalitas
in eternitatē: contumelia trāsiuit in gliam. quā nob rc.

¶ Eodem die sancto pasche Sermo secundus.

I IEsum quęritis nazarenū crucifixū: surrexit nō est hic. Sed ite di
cite discipulis ei' et petro: q: pcedet uos in
galileā. A Dñs in hac vita nobilē hūit societa-
tem. s. aplos et qsdā scās mulieres. Tpore tn pas
sionis qdā ab eo recesserūt quātū ad corpalē asso-
ciationē: fidē et amorē. sic iudas. Alii aūt reliqrūt
eū tantū ad corpalē associationē et fidē: sed nō quātū
ad amorē: sic ceteri apli qui ipm reliqrūt et fidē ami
serūt. Amorē tn eius nō pdiderūt: q: etiā ipm de
functū amabāt. Alii ipm reliqrūt quātū ad fidē tm
sed nō quātū ad associationē: nec quātū ad amo-
rē. Sic scē mulieres que fidē pdiderūt: ipm tn iu
xta crucē associabāt: et eū defūctū amabāt. Virgo
aūt beā ipm nō dereliquit nec quātū ad societatē:
q: iuxta crucē stetit. Nec quātū ad fidē: q: eā semp
retinuit. Nec quātū ad amorē: q: eū ppetuo amo
re dilexit. Iste ergo scē mulieres q̄uis fidē pdi
dissent: tn q: eū defunctū amabāt: iō ipm inunge
uolebāt. Quas angelus allocut' est dicēs. Iesū q̄
ritis nazarenū crucifixū: surrexit nō est hic. Ite
dicite discipulis rc. In vbis igit pmissis quatuor po
nunt. ¶ Unū ex pte mulierū. s. q̄rēdi studiositas.
qd notat cū dr. Iesū q̄ritis na. ¶ Scdo ex pte xpi
ponunt tria. s. ei' magna charitas. cū dr: crucifi
xū. ¶ Tertio ei' magna felicitas: cū dr. surrexit
nō est hic. ¶ Quarto ei' magna pietas i hoc q pe
tro et ceteris discipl's in galilea et aliis locis uolu
it apparere. iō sbdit. Ite dicite discipl's ei' et petro:
q: surrexit pcedet uos in galileā. B ¶ Circa pri
mū. s. studiositatē q̄rētiū mulierū. ¶ Notādū q
qdā post passionē q̄sierūt xpm in mane sic iste mu
lieres de qb' dr. ualde mane vna sabbatoꝝ rc. Et
istis inuenire fuit facile: q: statim inuenerūt. ¶ Alii q̄
sierūt eū in uespe. sic duo discipli qui ibāt in ema
us. sic hr Luc. xxiiii. qui dixerunt. mane nobiscū
dñe q: iā aduespascit rc. et istis inuenire fuit diffici
le. vn dixit eis iesus. o stulti et tardi corde ad credē
dū. ¶ Alii q̄sierūt eū in sero. de qb' dr Ioh. xx. Cū
eēt sero rc. et istis inuenire fuit dubitabile. Vn dicit
Lu. xxiiii. ubi agit de ista apparitiōe. conturbati vo et
conterriti existimabāt se spm vidē. ¶ Alii q̄sierūt ipm
in nocte sic milites positi ad sepulchrū ut e' corp'
noctibus custodirēt. et istis inuenire fuit ipossibile.
¶ Per mane itelligit iuuētus. illi igit xpm q̄rūt in
mane qui ad xpm conuertunt in iuuētute. et istoꝝ in
uētio hēt facilitatē q: de facili xpm inueniūt. Pro-
uer. viii. Qui mane vigilauerit ad me inueniet me.
tales qdē sūt mollis cera: q: de facili ad bonū du-

cunt. C. Factū est cor meū tanq̄ cera liq̄scens in
medio uētris mei. Sūt sic recēs testa: q: semp i bo
no pseuerant. Prouer. xxii. Adolescēs iuxta viā su
ā etiā cū senuerit nō recedet ab ea. Sūt sic nouelle
et graciles vga: q: de facili ad oē bonū flectunt. ps.
Quoꝝ filii sic nouelle plātatiōes a iuuentute sua.
¶ Per uespe itelligit senect'. illi igit q̄rūt in uespe
qui conuertunt in senectute. Et istoꝝ conuersio hēt
difficultatē: q difficile conuertunt qui in malo inue
terant. Vn psalmista ppheta dixit in psona iuuenū.
Factū est cor meū tanq̄ cera liq̄scēs. sbdit in pso
na senū. Aruit tanq̄ testa vtus mea. tales enim ab
ol humore gre exiccant. iō dr. Aruit tanq̄ testa
vtus mea. et vix uel nunq̄ cōfitent. iō sbdit. Et lin
gua mea adhesit faucib' meis. et sepe in petis suis
moriunt. iō subdit. Et in puluerē mortis deduxi
sti me. i. deduci pmisisti. ¶ Per sero ubi ē finis di
ei. itelligit mors que est finis vite. illi ergo in sero
xpm q̄rūt qui in extremis ad deū redire volunt. et
istoꝝ conuersio hēt dubietatē. Vn Aug. i lib. omel.
Fidelis bn viuēs: securus hinc exit. agēs pniam
ad ultimū et recōciliatus. si secur' hinc exit: ego nō
sum securus. C Iō aūt scās Aug. dubitat de
hiis qui penitēt in morte: q: qdā penitēt tn timo-
re pene. qdā amore iustitie. qdā ex cōsideratiōe utri
usq: cause. et tales post' vident penitē timore pene
q amore iustitie. iō eoꝝ penitentia dubia eē videt.
¶ Per noctē itelligit obscuritas ifernalis. Illi igi
tur q̄rūt xpm in nocte qui volūt eū q̄rere post mor
tem in eterna dānatiōe. et taliū inuētio hēt ipossibili-
tatē. Vn de talibus dr Prouer. i. Tūc inuocabunt
me et nō exaudiā. mane consurgēt et nō inuenient me.
D Dānati qdē inueniēt deū et nō inueniēt. Deus
eni est in mūdo per miscordiā. in celo per gliam.
in iferno per iustitiā. nō poterūt igit deū inuenire p
misericordiā: q: hoc mō est in mūdo. nec per gliā:
q: hoc mō est in celo: sed inueniēt eū in iferno per
iustitiā ut iudicē et tortorē: q: hoc mō est in iferno.
¶ Scdo ponit imēsa charitas: cū dr. crucifixū.
Ipe eni ex infinita charitate mori uoluit. Ioan. xv.
Maiorē hac dilectionē nemo hēt ut aīam suā po-
nat qs pro amicis suis. E Et ponit hic ultimū
signū amoris. amor eni per quatuor signa pōt mani
festari. ¶ Pmo per vba qā eni cor abūdat in amo-
re tūc os abūdat in smone. Luc. vi. Ex abūdantia
cordis os loqtur. ¶ Scdo per collata bñficia. et il
lud est mai' signū q pmū. multi fuirēt vbis q nō
fuirēt reb' suis. de isto signo dr. i. Ioh. iii. Nō di
ligam' vbo neq: lingua sed ope et vitate. ¶ Tertio
ostēdit per obsequia psonalia. et illud est mai' signū
q pmū uel scdm. Multi eni fuirēt de substātia sua
qui nō fuirēt de psona sua. De isto signo dr Gen.
xix. Seruiuit Iacob pro Rachel septem annis.
¶ Quarto manifestat per aduersa q̄ q: p amo
re amici se morti exponit et illud est ultimū signū
amoris ultra qd nō est aliud inuenire. Nullus enim
dat psonā suā ad fusidū qui nō dat aīam suā
ad mortē. iō dixit dñs. maiorē hac dilectionē ne
mo hēt rc. In hoc igit q xps pro nobis crucifigi
uoluit et mori. maxīa nobis charitatem ostendit.
¶ Tertio ponit in xpo magna felicitas: cū dr. sur
rexit nō est hic. Alii sci nō resurgūt sed suscitan
tur. Xps autē surrexit q: ꝓpria potentia se excitauit.
Ioā. ii. Soluite tēplū hoc: et in trib' diebus exci
tabo illud. F Ista potētia fuit isinita qā. s. mor
tuus suscitauit semetipm. Inuenim' eni q aliqā
viuus suscitat mortuū: sic parus tabitā.
Act. ix. Aliqā mortu' suscitat mortuū. sicut hely
seus mortu' suscitauit aliū mortuū. ut habet. iiii.
Reg. xiii. sed nunq̄ inuenit q aliqs mortu' suscita
uerit seipm. Xps aūt viuus suscitauit mortuū. sic
Lazarū mortuū. et mortuus suscitauit mortuos:
q: multa corpa scōꝝ qui dormierāt surrexerūt. si
cut dr Mat. xxvii. et insup mortu' suscitauit seipm.
Ioā. x. Potestatē hēo ponēdi aīam meā et iterū su
mēdi eā. G ¶ Quarto in eo fuit magna pietas
in hoc. s. q post suā resurrectionē petro et aliis di-
scipulis tribulatis apparuit: lz eni xps deposuerit
oēm miseriā et mortalitatē. tn nō deposuit miseri-
cordiā et cōpassionē immo post passionē factus est
magis passibilis et misericors: ex eo q in seipso no
stras miserias est expertus. H Infirmitates nāq
corporales aliter cognoscit medicus theoricus.
aliter bonus practicus. aliter infirmus. Theori-
cus enim cognoscit infirmitatē per suā artē et pe-
ritiā. Practicus cognoscit eam per exercitationē
longā. Infirmus cognoscit eā per experientiam.
Sed si esset aliqs medicus qui esset bonus practi
cus et infirmitates sepe expertus. ille quidē infir-
mantibus multū esset misericors et cōpassibilis.
Talis est dñs noster iesus christus. Ante incar-
nationē quidē sciebat nostras miserias per quādā
theoricā. i. per suā eternā sapientiā. et ideo multū
erat misericors. ps. Quomō miseret pater filioꝝ
misertus est dñs ti. se. qm ipse cog. fig. no. Post
incarnationē vo sciebat miserias nostras per quā-
dam practicā et exercitationē lōgā: q: triginta tres
annos inter nos practicauit et exercitauit. et ideo
magis misericors debuit esse. I Sed de quibus
dam cōqueritur dñs dicens per ps. Cōtristatus
sum in exercitio. mea. ac si dicat xps. de tribus cō-
tristor. ¶ Primo qā exercitatio mea nō habet esse
cum. ideo dicit. cōtristatus sum in exercitatione
mea. ¶ Scdo qā plus ualet inimici mei suggestio

s mea liberatio. iō dr. ꝯturbatus sū a uoce ini
mici. ¶ Tertio qr oportet me peccatorem tribulare ꝛ
punire. iō subdit. ꝛ a tribulatiōe peccatoris. Tādē sed
cit hūanas miserias per expiētiā: qr eas in suo cor-
pore est expertus. iō dr Heb. iiii. Nō hēmus pōtifi-
cē qui nō possit cōpati īfirmitatibus nr̄is. tēta. aūt
per oīa pro sil. absqꝫ peccō. Ibidē. v. ꝛ qdē cū eēt fi
lius dei didicit ex his que passus est obe. ꝛ ꝯsūma
tus factus est oībꝰ obtēperātibꝰ sibi causa salutis eterne.

¶ Feria secūda post pascha Sermo primus.

Tu solus peregrinus es in hierlm. Luc. ult. Quāuis xp̄s in
ppria psona uenisset ꝛ eius dn̄s eēt: tn̄ in
mūdo uoluit ꝯuersari sicut pegrinꝰ. iō nulli do-
mū ppriā hēre uoluit in hoc mūdo. si aliqs nasce
ret in hoc mūdo in pegrinatiōe: oporteret qꝫ i alie
na domo nutriret. postqꝫ autē creuisset oporteret
qꝫ in aliena domo ꝯuersaret. si moreret in pegrina
tione oporteret qꝫ in alieno monumento sepeliret.
A Ita etiā xp̄s fuit pegrinus. nā in aliena domo
fuit natꝰ. in aliena ꝯuersatꝰ. in alieno monumento
fuit sepultꝰ: ꝛ iō fuit uere pegrinꝰ. iō ipse Luc. ix. di
cit. Uulpes foueas hn̄t. ꝛ uolu. ce. ni. ꝛc. Filiꝰ aūt
hoīs nō hꝫ ubi caput suū reclinet. ac si dicat: ego
in monte nō hūi foueā sicut uulpes ubi possem se-
peliri. ego in uita nō hūi nidū. i. domū sicut uola
cres ubi possē hospitari. ego in natiuitate nō hūi
ceruical ubi caput meū potuerim reclinare. B
Ut aūt meliꝰ uideamꝰ qͥter xp̄s fuit pegrinꝰ. No
tādū est qꝫ xp̄s fuit pegrinꝰ ¶ quātū ad hītū quē as
sūpsit. ¶ quātū ad vias qs fecit. ¶ quātū ad hospi-
tia que itrauit. ¶ qn̄tū ad picula que sustinuit. ¶ ꝛ
quātū ad isignia que reportauit. ¶ Pri° dr̄ pegri
nus quātū ad hītū quē assūpsit. ¶ ipse eni hūit scla
uinā. ¶ hūit scarsellā. ¶ pilleū. ¶ ꝛ bacculū. ¶ Per
sclauinā itelligit eiꝰ caro quā vgo btā in utero sibi
fecit. i. Reg. ii. Tunicā puā sibi faciebat mr̄ sua.
¶ Ista sclauina fuit pmo albissima. i. purissima.
de purissimis sanguinibus vginis facta. Unī dicit
xp̄s de se ꝛ alis qui hn̄t sclauinas. i. corpa sua pu-
ra. Apoc. iii. Ambulabūt mecū in albis ꝛc. ¶ Dei
de ista sclauina facta est in cruce rubea: qr tota fuit
sanguie aspsa. Unī angeli admirātes dicebāt Ysa.
lxiii. Quare rubrū est idumētū tuū sic calcātiū in
torculari. C ¶ Ultimo facta est sclauina ista to-
ta nigra qn̄. s. in cruce remāsit mortua ꝛ liuoribus
plena. Apoc. vi. Sol factꝰ est niger sic saccus cilici
nus. ¶ Per scarsellā itelligit eiꝰ aīa. Peregrini
eni in scarsella solēt portare argētū. Aīa aūt xp̄i fu
it plena argēto. i. triplici thesauro. s. grē: sapiētie: ꝛ
glie. Joh. i. Uidimꝰ gliam eius. Ecce pm̄ thesau
rus. Plenū grē. Ecce scd̄s thesaurus. Et ueritatis.
Ecce tertius thesaurus. Hoīes eni erāt celesti
glia exclusi. iō portauit thesaurū glie per quē eos
ad gliam reduceret. Erāt dei inimici: iō portauit
thesaurū grē p quē eos deo pl̄i recōciliaret. Erāt
ceci ꝛ tenebris obuoluti nescientes viā inuenire que
ducit ad ptāriā: iō portauit thesaurū sapie per quem
eis viā celestis pr̄ie demōstraret. ¶ Tertio assūpsit
pilleū. i. coronā spineā. Solēt pegrini portare pil-
leū ꝯtra estū: uētū ꝛ pluuiā. Sic ꝯsideratio illius
corone spinee nobis debet eē in vmbraculū ab estu
uoluptatis ut refrigeremur. Quia sicut dr̄ Aug.
Nō decet sub spinoso capite mēbrū fieri delicatū.
Debet eē in defēsionē a pluuia tribulationū ut alle
uiētur. Quia sicut dicit Greg. Si passio xp̄i ad me
moriā reducit nihil est qd̄ nō equo aīo toleret. De
bet eē in abscōsionē a uēto tētationū ut ppulsetur.
Qd̄ signat Numeri. xxi. ubi dr̄ qꝫ ad visionē serpē
tis enei in patillo suspēsi saluabant illi qui a serpē-
tibus peutiebant. De his tribus dr̄ Ysa. iiii. Taber
naculū erit in vmbraculū diei ab estu. in abscōsio-
ne a pluuia ꝛ a turbine. D ¶ Quarto assumpsit
bacculū per quē itelligit crux. Peregrini eni utun
tur bacculo ad sustētationē. ad fluuiorū trāsuada-
tionē ꝛ malarū bestiarū pcussionē. Sic xp̄s p bac
culū crucis hoīes tribulatos sustētat ne fatigent.
Heb. xii. Recogitate eū qui talē sustinuit a peccātori-
bus aduersus semetipm̄ ꝯdictionē ut nō fatigemi
ni animis ur̄is deficientes. ¶ Scd̄o per bacculum
crucis fluuiū istius mūdi trāsiuit ꝛ ad pr̄iam pue
nit. Gen. xxxii. In bacculo meo trāsiui iordanem
istū. Luc. ult. Oportuit xp̄m pati ꝛ ita intrare in
gliā suā. ¶ Tertio per bacculū crucis diabolū p-
cussit. Ysa. xxx. A uoce dn̄i pauebit assur vga per-
cussus. Iō demones ipm̄ bacculū crucis timēt.
Chrys. Ubicūqꝫ demones bacculū crucis vidēt:
territi fugiūt timētes bacculū quo plagā accepe-
rūt. E ¶ Scd̄o pegrinus xp̄s dr̄: ppt̄ viā quā
fecit. Solēt pegrini diligere vias planas: ꝛ odire
ascēsus uel descēsus. Iste aūt pegrinus nihil ha-
buit de plano: sꝫ tota vita sua fuit descēsus uel ascē
sus. ¶ Primo eni fecit magnū descēsum qn̄. s. de
celo uenit in mūdū. Joh. xvi. Exiui a p̄re ꝛ ueni in
mūdū. ¶ Deide fecit magnū ascēsum qn̄. s. de mū
do ascēdit in patibulū. Joh. iii. Sicut moyses ex-
altauit serpētē in deserto: ita exaltari oportet filiū ho
minis. ¶ Deinde fecit magnū descēsum qn̄. s. de
cruce descēdit in limbū. ¶ Inde fecit magnū ascē
sum qn̄. s. de limbo rediēs ꝛ de sepulchro resurgēs
ascēdit in celū. Eph. iiii. Qui descēdit ipse est: ꝛ q
ascēdit sup oēs celos. Uita ṗo est via quedam in
qua nullus fere vult hēre aliquā difficultatē i ascē
dēdo. i. in aggrediēdo aliq̄ difficilia. Nec in desc-

dēdo. i. sustinēdo aliq̄ aduersa: sed tm̄ ire per pla-
na. i. p oīa ꝓspa ꝛ delectabilia. Sed quicūqꝫ nō
uadit post xp̄m errat: qr ipse est via ueritas ꝛ vita. F
¶ Quattuor sunt que nō pmittunt in via errare. s.
ferramētorū impssio. Unī dr̄ in vulgari. Tene viā
ferratā si vis hēre viā rectā. ¶ Scd̄m est crucū ere
ctio: qr cruces in via recta erigunt. ¶ Tertiū est ra
morū ꝛ plātarū reflectio. ¶ Quartū est lapidū ag
gregatio. Et qr xp̄s est via: uoluit hēre ista quattuor isi
gnia. Habuit eni ferramēta. i. quattuor vulnera i cor
pore suo cū ferramētis impssa. Habuit crucē quā
sup humeros baiulauit ꝛ sup quā ascēdit. Habuit
reflectionē plātarū. i. coronationē spinarū. Habuit
aggregationē lapidū: qr iudei pluries cū lapidibus
re uoluerunt. Qui igit nō vult errare xp̄m sequat.
Quia est via ubi sunt ista quattuor isignia qui nō fuit
per vias planas sed aspas. Qui igit nō vult su-
stinē aspa sed oīa vult hēre ꝓspa: ꝯstat qr multū er
rat in via. ¶ Tertio xp̄s dr̄ pegrinus ppter hospi
tia que itrauit. Solēt pegrini ter in die itrare ho-
spitiū. s. in tertia ad prādēdū. In meridie ad bibē
dū ꝛ quiescēdū. In sero ad cenādū ꝛ dormiēdū. G
Sic iste pegrinus tria hospitia habuit. ¶ Primū
fuit uterus vginis gliose. Et istud hospitiū itra
uit in tertia. i. in Martio. qui est tertiꝰ mēsis a Ja
nuario. Uel in tertio tpe. s. grē. ¶ Primū fuit tps
nature. scd̄m legis scripte. tertium legis grē. In
isto hospitio xp̄s prādiū fecit. hn̄s carnē vgineā
pro cibo: ꝛ sanguinē pro potu. Et istū cibū ꝛ potū
dat nobis Joh. vi. Caro mea uere est cibus ꝛ san
guis meꝰ uere est potus. ¶ Scd̄m hospitiū fuit pa
tibulū crucis. Et illud hospitiū ad horā igressus est
in meridie ibi bibit qn̄ dixit. sitio. Sed cū qr iudei
obtulerūt ei acetū: cū gustasset noluit bibē. Ibi re
quieuit: qn̄ iclinato capite tradidit spm̄. Iō dr̄ spō
sa Cant. i. Indica mihi ubi cubes: ubi pascas in
meridie. ¶ Tertiū hospitiū fuit sepulchrum ubi
dormiuit. ps̄. Ego dormiui ꝛ somnum cepi. Ibi
etiā cenā fecit oībus sctis. Hester. i. Assuerus rex
tertio anno iperii. i. tertio tpe grē. fecit grāde ꝯui
uiū cūctis pricipibus. i. pr̄iarchis: pphis: ꝛ aplis
ꝛ suis pueris. i. vginibus puritatē suāibus. fortissi
mis pr̄arū. i. martyribus. ꝛ medorū sctis. i. ꝯfes-
soribus pfectis ꝑsicarū. i. āgelis. H ¶ Quar
to dr̄ pegrinus qn̄tū ad picula: que sustinuit. So
lent pegrini sustinere picula quāqꝫ a sociis qui eos
pdūt. quāqꝫ ab hospitibus qui eos occidūt. quāqꝫ
a latronibus qui eos expoliāt. Sic ꝛ xp̄s a suo so-
cio. s. a iuda fuit traditus. Matthei. xxvi. Amē di
co uobis: qr vnus ur̄m me traditurus est. A iude
is inter quos fuerat hospitatus a qbus fuit vulne
ratꝰ ꝛ occisus. Zacha. xiii. Quid sunt plage iste in
medio manuū tuarū: ꝛ dicet. His plagatus sum
in medio eorū qui diligebāt me. A militibꝰ a qbꝰ
fuit uestibus expoliatꝰ. Joh. xix. Milites ergo cū
crucifixissent eū acceperunt uestimēta sua ꝛ fecerūt
quattuor ptes vnicuiqꝫ militi ptē ꝛc. ps̄. Diuiserūt si
bi uestimēta mea ꝛc. insup. ꝛ sup uestē meā mise
runt sortē. I ¶ Quinto dr̄ xp̄s pegrinus ppi
insignia que reportauit. Solēt pegrini quedā insi
gnia in sclauina portare: ad ostēdēdū qꝫ pegrina-
tionē suā cōpleuerūt. ꝛ ut hoīes cito moueant ad
benefaciēdū eis. ꝛ ut securius per viā incedāt ꝯtra
timorē hostiū. Sic xp̄s ad patrē rediēs cicatrices
in carne retinuit. ¶ Primo in ostēsionē pn̄e obe-
dientie. Pater eni sibi cōmisit: ut humanū genus
sua passione redimeret. Ubi igit patri ostenderet
qꝫ opus sibi iniunctum consumauerat cicatrices
retinuit. Joh. xvii. Opus consumaui qd̄ dedisti
mihi ut facerem. ¶ Scd̄o in puocationē paterne
misericordie: ut. s. his patri ostēsis eū ad miseri-
cordiā puocet nobis benefaciat: ꝛ misericordiam
suā nobis impēdat. Hebre. ix. Introiuit iesus in
ipsum celū ut appareat nunc vultui dei pro no-
bis. i. Joan. ii. Aduocatū habemus apud pa-
trē iesū xp̄m iustū: ꝛ ipse est ppiciatio pro pec̄is
nostris. ¶ Tertio in signū nr̄e securitatis no-
bis acqsite ne. s. decetero hostes in via timeamus
Sicut eni hostes timēt ꝛ fugiunt quādo vident
uexilla alicuius regis: sic demones timent ꝛ fu-
giunt qn̄ vident crucis signaculū. Ysa. xiii. Sug
montē caliginosum. i. diabolum. leuate signum.

¶ Eadem feria secūda post pascha Sermo scd̄s.

Surrexit dn̄s uere ꝛ apparuit simo
ni. Ubi uel qn̄ dn̄s simo-
ni apparuit nō determinatur. Quidā eñ
dicunt qꝫ quādo ipse cū ioāne ad monumentū cu
currit: ut habet Joh. xx. Tunc xp̄s cū a monumē
to rediret sibi in via appuit. In historia uo scola
stica dicit qꝫ quādo petrus xp̄m negauit: pre nimio
dolore ꝛ tristitia fugit in quandā foueā que gal-
licantus dicit: ꝛ ibi per tres dies in lachrymis fu-
it. Et potest esse qꝫ ibidē xp̄s sibi appuit. Quicqd
aūt sit de tēpore uel loco: certū est qꝫ sibi apparuit.
Ideo dicit. Surrexit dn̄s uere ꝛ apparuit simo-
ni. A In quibus uerbis ostendit qꝫ xp̄s surre-
xit: ¶ potenter: ¶ ueraciter: ¶ ꝛ apparuit miseri-
corditer. ¶ Potenter quidē surrexit: cū dicitur,
dn̄s. Nam dn̄s est nomē potestatis. Eius aūt re-
surrectio est tante potentie qꝫ est causa efficiens no-
stre resurrectionis: que fit in pn̄ti ꝛ que fiet in fu
turo. Resurrectio nostra que fit in pn̄ti est no-
stra iustificatio. Et dicit resurrectio pma. Apoc.
xx. Beatus qui habet ptē in resurrectione prima.

ꝙ meā liberatio. iō dī. ⁊ pturbatus sū a uoce ini
mici. ⁊ Tertio qꝛ oportet me petorem tribulare ⁊
punire. iō sub. ⁊ a tribulatiōe petōris. Tādē sci
cit hūanas miserias per expientiā: qꝛ eas in suo cor-
pore est expertus. iō dī Heb. iiii. Nō hēmus pōtifi-
cē qui nō possit cōpati īfirmitatibus nr̄is. tētatū aūt
per oīa pro sili. absqꝫ petō. Ibidē. v. ⁊ qdē cū eēt fi
lius dei didicit ex his que passus est obe. ⁊ psūma
tus factus est oīb' obtēpe. i. sibi causa salutis eterne.

Feria secūda post pascha Sermo primus.

Tu solus pegrinus es in hierlm. Luc. ult'. Quāuis xp̄s in
ppria psona uenisset ⁊ eius dn̄s eēt: tn̄ in
mūdo noluit puersari sicut pegrin'. iō nulli do
mū ppriā hēre uoluit in hoc mūdo. si aliqs nasce
ret in hoc mūdo in pegrinatiōe: oporteret ꝙ i alie
na domo nutriret. postqꝫ autē creuisset oporteret
ꝙ in aliena domo puersaret. si moreret in pegrīa
tione oporteret ꝙ in alieno monumento sepeliret.
A Ita etiā xp̄s fuit pegrinus. nā in aliena domo
fuit nat'. in aliena puersat'. in alieno monumento
fuit sepult': iō fuit uere pegrin'. iō ipse Luc. ix. di
xit. Vulpes foueas hn̄t. ⁊ uolu. ce. ni. ⁊c. Fili' aūt
hoīs nō hꝫ ubi caput suū reclinet. ac si dicat: ego
in morte nō hūi fouea sicut vulpes ubi possem se-
peliri. ego in vita nō hūi nidū. i. domū sicut uola
cres ubi possē hospitari. ego in natiuitate nō hūi
ceruical ubi caput meū potuerim reclinare. B
Ut aūt meli' uideam' qliter xp̄s fuit pegrin'. No
tādū est ꝙ xp̄s fuit pegrin' ⁊ quātū ad hītū quē as
sūpsit. ⁊ quātū ad vias qs fecit. ⁊ quātū ad hospi-
tia que intrauit. ⁊ qntū ad picula que sustinuit. ⁊ ⁊
quātū ad īsignia que reportauit. C Primo dī pegri
nus quātū ad hītū quē assūpsit. ⁊ ipse eni hūit scla
uinā. ⁊ hūit scarsellā. ⁊ pilleū ⁊ ⁊ bacculū. ⁊ Per
sclauinā itelligit ei' caro quā ꝟgo btā in utero sibi
fecit. i. Reg. ii. Tunicā puaꝫ sibi faciebat mr̄ sua.
C Ista sclauina fuit primo albissima. i. purissima.
de purissimis sanguinibus ꝟginis facta. Vn̄ dicit
xp̄s de se ⁊ aliis qui hn̄t sclauinas. i. corpa sua pu-
ra. Apoc. iii. Ambulabūt mecū in albis ⁊c. ⁊ Dei
de ista sclauina facta est in cruce rubea: qꝛ tota fuit
sanguīe aspa. Vn̄ angeli admirātes dicebāt Ysa.
lxiii. Quare rubrū est indumētū tuū sic calcātiuꝫ in
torculari. C ⁊ Ultimo facta est sclauina ista to-
ta nigra qn̄. s. in cruce remāsit mortua ⁊ liuoribus
plena. Apoc. vi. Sol fact' est niger sic saccus cilici
nus. ⁊ Per scarsellā itelligit eius aīa. Peregrini
eni in scarsella solēt portare argētū. Aīa aūt xp̄i fu
it plena argēto. i. triplici thesauro. s. gr̄e: sapiētie: ⁊
glie. Jo. i. Vidim' gliam eius. Ecce pm̄ thesau
rus. Plenū gr̄e. Ecce scd̄s thesaurus. Et ꝟitatis.
Ecce tertius thesaurus. Hoīes eīm erāt celesti
glia exclusi. iō portauit thesaurū glie per quē eos
ad gliam reduceret. Erāt etiā inimici: iō portauit
thesaurū gr̄e p quē eos deo pr̄i recōciliaret. Erāt
ceci ⁊ tenebris obuoluti nescientes viā inuenire que
ducit ad p̄riā: iō portauit thesaurū sapie per quem
eis viā celestis p̄rie demōstraret. ⁊ Tertio assūpsit
pilleū. i. coronā spineā. Solēt pegrini portare pil-
leū ptra estū: uētū ⁊ pluuiā. Sic psideratio illius
corone spinee nobis debet eē in umbraculū ab estu
uoluptatis ut refrigeremur. Quia sicut dic Aug.
Nō decet sub spinoso capite mēbrū fieri delicatū.
Debet eē in defēsionē a pluuia tribulationū ut alle
uient. Quia sicut dicit Greg. Si passio xp̄i ad me
moriā reducit nihil est qđ nō equo aīo toleret. De
bet eē in absconsionē a uēto tētationū ut ppulsetur.
Qđ signat Numeri. xxi. ubi dī ꝙ ad visionē serpē
tis enei in patibulo suspēsi saluabant illi qui a serpē-
tibus percutiebant. De his tribus dī Ysa. iiii. Taber
naculū erit in umbraculū diei ab estu. in absconsio-
ne a pluuia ⁊ a turbine. D ⁊ Quarto assumpsit
bacculū per quē itelligit crux. Peregrini eni utun
tur bacculo ad sustētationē. ad fluuiorꝫ trāsuada-
tionē ⁊ malarū bestiarū pcussionē. Sic xp̄s p bac
culū crucis hoīes tribulatos sustētat ne fatigent.
Heb. xii. Recogitate eū qui talē sustinuit a petōri-
bus aduersus semetipm̄ ꝯdictionē ut nō fatigemi
ni animis uris deficiētes. ⁊ Scđo per bacculum
crucis fluuiū istius mūdi trāsiuit ⁊ ad p̄riam pue
nit. Gen. xxxii. In bacculo meo trāsiui iordanem
istū. Luc. ult'. Oportuit xp̄m pati ⁊ ita intrare in
gliā suā. ⁊ Tertio per bacculū crucis diabolū p-
cussit. Ysa. xxx. A uoce dn̄i pauebit assur ꝟga per-
cussus. Iō demones ipm̄ bacculū crucis timēt.
Chry. Ubicūqꝫ demones bacculū crucis vidēt:
territi fugiūt timētes bacculū quo plagā accepe-
rūt. E C Scđo pegrinus xp̄s dī: ppt' vias quas
fecit. Solēt pegrini diligere vias planas: ⁊ odire
ascēsus uel descēsus. Iste aūt pegrinus nihil ha-
buit de plano: ſꝫ tota vita sua fuit descēsus uel ascē
sus. ⁊ Primo eniꝫ fecit magnū descēsum qn̄. s. de
celo uenit in mūdū. Jo. xvi. Exiui a pr̄e ⁊ ueni in
mūdū. ⁊ Deide fecit magnū ascēsuꝫ: qn̄. s. de mū
do ascēdit in patibulū. Jo. iii. Sicut moyses ex-
altauit serpētē in deserto: ita exaltari oportet filiū ho
minis. ⁊ Deinde fecit magnuꝫ descēsum qn̄. s. de
cruce descēdit in limbū. ⁊ Inde fecit magnū ascē
suꝫ qn̄. s. de limbo rediēs ⁊ de sepulchro resurgēs
ascēdit in celū. Eph. iiii. Qui descēdit ipse est: q
ascēdit sup oēs celos. Vita p̄ris est via quedam in
qua nullus fere vult hēre aliqui difficultatē i ascē
dēdo. i. in aggrediēdo aliq̄ difficilia. Nec in descē-

dēdo. i. sustinēdo aliq̄ aduersa: sed tn̄ ire per pla
na. i. hē oīa psp̄a ⁊ delectabilia. Sed qcunqꝫ nō
uadit post xp̄m errat: qꝛ ipse est via vitae ⁊ vita. F
Quatuor sunt que nō pmittunt in via errare. s.
ferramētorꝫ impssio. Un̄ dī in vulgari. Tene viā
ferratā si via hēre vis rectā. ⁊ Scđm est crucū ere
ctio: qꝛ cruces in via recta erigunt. ⁊ Tertiū est ra
morꝫ ⁊ plātarū reflectio. ⁊ Quartū est lapidūꝫ ag
gregatio. Et qꝛ xp̄s est via: uoluit hēre ista q̄tuor isi
gnia. Habuit eni ferramēta. i. q̄tuor vulnera i cor
pore suo cū ferramētis impssa. Habuit crucē quā
sup hūeros baiulauit ⁊ sup quā ascēdit. Habuit
reflectionē plātarū. i. coronationē spinarū. Habuit
aggregationē lapidū: qꝛ iudei pluries eū lapida
re uoluerunt. Qui igit nō vult errare xp̄m sequat.
Quia est via ubi sunt ista q̄tuor isignia qui nō fuit
per vias planas sed aspas. Qui igit nō vult su-
stinē aspa sed oīa vult hēre psp̄a: pstat qꝛ multū er
rat in via. ⁊ Tertio xp̄s dī pegrinus ppter hospi
tia que intrauit. Solēt pegrini ter in die intrare ho-
spitiū. s. in tertia ad prādēdū. In meridie ad bibē
dū ⁊ quiescēdū. In sero ad cenādū ⁊ dormiēdū. G
Sic iste pegrinus tria hospitia habuit. ⁊ Primū
fuit uterus ꝟginis glīose. Et illud hospitiuꝫ intra
uit in tertia. i. in Martio. qui est terti' mēsis a Ja
nuario. Uel in tertio tpe. s. gr̄e. ⁊ Primū fuit tp̄s
nature. scđm legis scripte. tertium legis gr̄e. In
isto hospitio xp̄s prādiuꝫ fecit. hūs carnē ꝟgineā
pro cibo: ⁊ sanguinē pro potu. Et istū cibū ⁊ potū
dat nobis Jo. vi. Caro mea uere est cibus ⁊ san
guis me' uere est potus. ⁊ Scđs hospitiū fuit pa
tibulū crucis. Et illō hospitiū ad horas igressus est
in meridie ibi bibit qn̄ dixit. sitio. Sed cū qꝛ iudei
obtulerūt ei acetū: cū gustasset noluit bibē. Ibi re
quieuit: qn̄ iclinato capite tradidit spm̄. Iō dic spō
sa Cant. i. Indica mihi ubi cubes: ubi pascas in
meridie. ⁊ Tertiū hospitiū fuit sepulchrum ubi
dormiuit. ps. Ego dormiui ⁊ somnum cepi. Ibi
etiā cenā fecit oībus sctis. Hester. i. Assuerus rex
tertio anno iperii. i. tertio tpe gr̄e. fecit grāde pui
uiū cūctis pricipibus. i. p̄riarchis: pp̄his: ⁊ ap̄lis
⁊ suis pueris. i. ꝟgibus puritatē huātibus. fortissi
mis psarū. i. martyribus. ⁊ medorꝫ iclitis. i. pfes-
soribus pfectis pulciarū. i. āgelis. H C Quar
to dī pegrinus qntū ad picula: que sustinuit. So
lent pegrini sustinere picula qnqꝫ a sociis qui eos
pdūt. qnqꝫ ab hospitibus qui eos occidūt. qnqꝫ
a latronibus qui eos expoliāt. Sic ⁊ xp̄s a suo so-
cio. s. a iuda fuit traditus. Matthei. xxvi. Amē di
co uobis: qꝛ vnus uꝛm me traditurus est. A iude
is inter quos fuerat hospitatus a qbus fuit vulne
rat' ⁊ occisus. Zacha. xiii. Quid sunt plage iste in
medio manuū tuarū: ⁊ dicet. His plagatus sum
in medio eorꝫ qui diligebāt me. A militib' a qb'
fuit uestibus expoliat'. Jo. xix. Milites ergo cū
crucifixissent eū acceperunt uestimēta sua ⁊ fecerūt
q̄tuor ptes vnicuiqꝫ militi ptē ⁊c. ps. Diuiserūt si
bi uestimēta mea ⁊c. insup. ⁊ sup uestē meā mise
runt sortē. I C Quinto dī xp̄s pegrinus ppt
insignia que reportauit. Solēt pegrini quedā insi
gnia in sclauina portare: ad ostēdēdū ꝙ pegrina-
tionē suā cōpleuerūt: ⁊ ut hoīes eis moueant ad
benefaciēdū eis. ⁊ ut securius per viā incedāt ptra
timorē hostiū. Sic xp̄s ad patrē rediēs cicatrices
in carne retinuit. ⁊ Primo in ostēsionē pn̄e obe-
dientie. Pater eniꝫ sibi cōmisit: ut humanū genus
sua passione redimeret. Ubi igit patri ostēderet
ꝙ opus sibi iniunctum consumauerat cicatrices
retinuit. Jo. xvii. Opus consumaui qđ dedisti
mihi ut facerem. ⁊ Scđo in puocationē paterne
misericordie nr̄e. s. hīs patri ostēsis eiꝫ ad miseri-
cordiā puocet nobis benefaciat: ⁊ misericordiam
suā nobis impēdat. Hebreo. ix. Intrauit iesus in
ipsum celuꝫ ut appareat nunc vultui dei pro no-
bis. i. Joan. ii. Aduocatuꝫ habemus apud pa-
trē iesuꝫ xp̄m iustuꝫ: ⁊ ipse est ppiciatio pro petis
nostris. ⁊ Tertio in signuꝫ nostre securitatis no-
bis acqsite ne. s. decetero hostes in via timeamus
Sicut eniꝫ hostes timēt ⁊ fugiunt quādo vident
uexilla alicuius regis: sic demones timent ⁊ fu-
giunt qn̄ vident crucis signaculū. Ysa. xiii. Sup
montē caliginosum. i. diabolum. leuate signum.

Eadem feria secūda post pascha Sermo scđs.

Surrexit dn̄s uere ⁊ apparuit simo
ni. Ubi uel qn̄ dn̄s simo-
ni apparuit nō determinatur. Quidā eꝫ
dicunt ꝙ quādo ipse cū ioāne ad monumentū cu
currit: ut habet Jo. xx. Tunc xp̄s eū a monumē
to rediret sibi in via appuit. In historia eꝫ scola
stica dicit ꝙ quādo petrus xp̄m negauit pre nimio
dolore ⁊ tristitia fugit in quādā foueā que gal-
licantus dicit: ⁊ ibi per tres dies in lachrymis fu-
it. Et potest esse ꝙ ibidē xp̄s sibi appuit. Quicqd
aūt sit de tpe uel loco: certū est ꝙ sibi apparuit.
Ideo dicit. Surrexit dn̄s uere ⁊ apparuit simo-
ni. A In quibus uerbis ostēdit ꝙ xp̄s surre-
xit ⁊ potenter: ⁊ ueraciter: ⁊ ⁊ apparuit miseri-
corditer. C Potenter quidē surrexit: qꝛ dicitur.
dn̄s. Nam dn̄s est nomē potestatis. Eius aūt re-
surrectio est tante potētie ꝙ est causa efficiens no-
stre resurrectionis: que fit in p̄senti ⁊ que fiet in fu
turo. Resurrectio nostra que fit in p̄senti est no-
stra iustificatio. Et dicit resurrectio prima. Apoc.
xx. Beatus qui habet ptē in resurrectione prima.

Resurrectio que fiet in futuro est corporū resuscita
tio. Et ista resurrectio secūda. Ad secūdā nemo põt re
surgere nisi prius resurrexerit resurrectione prīa. Vn
de Osee. vi. Viuificabit nos post duos dies : et in
die tertia suscitabit nos. D Ad resurrectionē
ergo prīmā duos dies requirunt. s. ablutio culpe: et
collatio grē. Ad resurrectionē vero secūdā tres di
es requirunt. s. ablutio culpe: et collatio grē ↄsuma
te: et depositio oīs miserie. Resurrectio igit xpī cā
est potētie q est causa effectiua utriusq; resurre
ctionis pme et scde. Faciet enī in fine mūdi resur
rectionē secūdā. s. corporū nrōrū resuscitationē. i.
Corinth. xv. Qm̄ qdē per hoiēz mors. s. per adaz.
et per hoīem resurrectio mortuorū. s. per xpz. Quo
tidie aūt facit resurrectionē primā: que est per iusti
ficationē in qua petōr a culpa resurgit: et ad gratiā
dei redit. Ro. iiii. Traditus est ꝓpter delicta nrā
et resurrexit ꝓpter iustificationē nrāz. Ista aūt re
surrectio oportet q sit integra: ut sicut hō in scda
resurrectione resurget cū toto corpe: sic et in prīa
resurrectione oportet q resurgat cū toto corde. ut
sicut in scda resurrectione nihil deest de ueritate
nature humane qd nō resurgat ad gloriā. sic et in
prīa resurrectione nihil sit in corde qd nō resur
gat ad prīaz. E In corde qdē quattuor potētie ↄsi
derant. s. itellectiua. memoratiua. affectiua. et opa
tiua. Sūt igit qdā qui itellectiuā suā dāt deo. me
moratiuā dāt petō. affectiuā dant mūdo. opatiuā
dant diabolo. In talib' tres ptes sunt mortue. qr
ta viuit: et ideo integraliter nō resurgūt. Dāt qdā
suā itellectiuā deo: q: in ipm credūt per fidē. Ta
les sunt demones. Jac. ij. Tu credis q: vnus est
deus: et bene facis. et demones credūt et contremi
scunt. Memoratiuā dant petō de aliquibus im
mundities memorādo et delectādo. Tales fuerūt il
li qui dicebant Numeri. xi. In mentē nobis ue
niunt cucumeres et pepones porri et cepe et allia.
Cucumeres et pepones frigidi sunt. Porri et cepe
sunt calore accensiua: et hec oīa sunt vilia. Eodez
modo petā sunt vilia et frigida: q: ignē amoris dei
extinguūt. Sunt incensiua: q: malā concupiscen
tiam accēdunt. Sunt oīa vilia: q: aīam vilem fa
ciunt. Hieremie. ij. Q vilis facta es nimis iterās
vias tuas. Affectiuā dant mūdo querētes diuiti
as. diligentes delitias et honores. cuz tn̄ dicat. i.
Joā. ij. Nolite diligere mūdū neq; ea que in mū
do sunt. D Et ponit Joan. duas causas quare
mundū diligē nō debemus. Vna est: q: amor mū
di nō potest stare cū amore dei. Unde subdit. Si
quis diligit mūdū nō est charitas dei in eo. Alia
est: q: amor mūdi breuis est et cito transit: ideo sub
dit. Et cōcupiscētia eius. Opatiuā suā dant dia-
bolo: q: faciūt opa grata diabolo. Joā. viij. Vos
facitis opa pris uestri. Que aūt sunt opa: subdit.
Ille homicida erat ab initio. cū loquit mendaciū
ex ꝓpriis loquit. Dicit etiā Sapiētie. ij. Inuidia
diaboli: mors intrauit in orbē terrarū. Dicit etiaz
Job. xli. Ipse est rex sup oēs filios superbie. E
Ex quibus uerbis habet q opa diaboli sunt occi
dere. mendacia dicē. inuidē et supbire. Ut igit hō
integraliter resurgat: oportet q deo cor totuz tri
buat: ut. s. viuat in intellectiua in deū ueraciter cre
dēdo. Viuat in memoratiua: xpi passionem et dei
beneficia memoriter retinēdo. Viuat in affectiua
semp deū sup oīa diligēdo. Viuat in opatiua pie
tatis opa faciendo. C Scdo xps resurrexit ueraci
ter: cū dicit. Surrexit dn̄s uere. Sic et petōr de
bet ueraciter et a petō surgere: et in gratia viuere.
q aūt homo ueraciter viuat duo sunt signa. s. sen
sus et motus. F C Notandū est aūt q spūs cō
iungit aliqñ qtuz ad motū tm̄: sicut quādo aliqs
spūs aliqd corpus assumit. Aliquando qtum ad
sensum tm̄. sicut dicit Aug. q spūs mali sunt cō
iuncti igni infernali nō dantes igni motū sed reci
pientes ab illo igne sensum. nullū enim illorū cor
porū est viuū. Aliqñ cōiungit spūs corpori qtuz
ad sensum et motū. sicut aīa rōnalis cōiungit cor
pori organico: et illud corpus est viuū. Est tamen
quoddā corpus qd nō hēt sensum neq; motū. si
cut lapis qui sentit nec mouet per se. Siqs igitur
vult scire si ueraciter a petō resurrexit et si ueraci
ter viuit: videat si habeat sensum uel motū. Sunt
enim qdā qui habent sensum tm̄. i. fidē per quā de
deo recte sentiūt. sed nō habent motū: q: ad bona
opera nō mouent. sicut mali xpiani. Isti nō sunt
viui: sed mortui. Quia sicut dicit Jac. ij. Fides si
ne opibus mortua est et c. Alii sunt qui nō habent
sensum: q: de deo ueraciter non sentiūt. Videtur
tamē habere motū: q: vident facere aliqua opa de
genere bonorū: sicut heretici. Isti similiter sunt
mortui lz aliquibus videant viui. Apoc. iii. Scio
opera tua: q: nomē habes q viuas et mortuus es.
Alii sunt qui habēt sensuz fidei recte et motū ope
rationis bone: sicut boni xpiani. Isti ueraciter surre
xerūt et viuūt suāres illud qd dr̄ Titū. ij. Sobrie
et pie et iuste viuamus in hoc seculo. Isti viuūt so
brie qtū ad seipos. Pie qtū ad deū. Et iuste q
tū ad ꝓximū. Alij sunt pessimi et idurati qui nec
de deo: nec de futura vita fidē hñt: nec per bona
opera se exercēt. Tales sunt similes statuis et lapi
dibus: qui nec habēt sensuz nec motū. ps. Simu
lacra gentiū argentū et aurū: opa manuū hoiuz.
Os habēt et nō loquent. G C Tertio xps
apparuit misericorditer: q: apparuit simoni. Pe-

tro quidē ex eo q: xpm negauerat: in multa tribu
latione erat et flere nō cessabat. Magna ergo mise
ricordia et pietas xpi fuit: q: discipulū negantē et
tribulatū nō desperit: sed specialiter sibi apparuit
et euz benigne cōsolatus fuit. Fecit xps cōtra hu
manam cōsuetudinē. Voles enim tria mala indu
cere ↄsueuerūt. C Primo obliuionē. Unde dicit
Gene. xl. q pincerna pharaonis succedentibus
ꝓsperis oblitus est interptis sui. F Scdo īducunt
elationē. Greg. Plerūq; si ad regiminis culmen
quis eruperit in elatione ꝓtinus cōmutat. Sicut
saul qui indignū prius se cōsiderās fugerat: mox
ut regni gubernacula suscepit: intumuit. Vñ etiā
vulgariter dicit q honores mutāt mores. F Ter
tio inducūt incōpassionē: q: magnates principes
parū ad pauperes sunt cōpatiētes. Unde Amos
vi. Optimātes capita populorū ingredientes pō
patice domū dn̄i: et nihil cōpatiebant sup ↄtritio
ne domus ioseph. Christus vero post resurrectionē
suā sic exaltatus fuit q celi et terre potestatē acce
pit. Matthei ulti. Data est mihi oīs potestas in ce
lo et in terra. Et tamē tāta eius exaltatio nō indu
xit ipsum in aliquā obliuionē. Non etiā pauperū
suorum habuit obliuionē: sed benignam recorda
tionez: et ideo benigne visitauit. H Deus enim
suorū fidelium obliuisci nō potest tribus de cau
sis que ponunt Ysa. xli. F Prima est ꝓpter ma
ternū affectuz. Unde dicit. Nunquid obliuisci po
test mulier infantem suū ut nō misereat filio uteri
sui. et si illa oblita fuerit: ego tū nō obliuiscar tui.
F Secundo propter memoriale perpetuū. Unde
subdit. Ecce in manib' meis descripsi te. F Ter
tio ꝓpter sollicitationē assiduā. Angeli enim qui
sunt dati nobis in murū contra hostes. semp pro
nobis deū sollicitant. Unde subdit. Muri tui co
ram oculis meis semp. F Secūdo nō induxit in
eū aliquā elationē sed solitā seruauit humilitatē.
Unde dixit magdalene Joā. xx. Unde ad fratres
meos et dic eis. Ascendo ad patrē meū et patrem
uestrū et c. In hoc q parue mulieri taz familiari
ter loqui uoluit et ipam nunciā destinauit: notat
magna humilitas. In hoc q eos fratres uocat:
notat magna equalitas. In hoc q dixit. Ad pa
trem meū et patrem uestruz: notat magna com
munitas. Christus igit sic exaltatus nullaz habu
it elationem: quia tantā habuit humilitatē: equa
litatem: et cōmunitatem. F Tertio non induxit in
eo aliquam incompassionē: sed potius magnam
seruauit compassionem oībus discipulis apparen
do. Specialiter petro magnā ostendit compassio
nem: quia magnam habebat tribulationem. In
tantuz enim de negatione doluit: q tota vita sua
in lachrymis fuit. Unde dicit Clemens q intan
tum flebat q tota facies sua ex lachrymis videbat
adusta. Unde etiaz sudariuz in sinu habebat quo
fluentes lachrymas detergebat. Insuper quādo
aliquem gallum cantantem audiebat: lachrymas
continere non poterat. Quia igitur sic tribulatus
erat: ideo christus sibi specialiter apparuit: et eum
benigne consolatus fuit.

C Feria tertia post pascha Sermo primus.

Stetit iesus in medio discipulorum suorum et dixit. Pax uobis.
Lu. ulti. A Dn̄s noster inter suos di
scipulos tria specialiter habuit in usu. F Sp me
dio eorum stare. F pacē eis semp offerre. F et si ali
quādo turbabant eos statī recōciliare. Ista tria
in pn̄ti euāgelio denotant. C Primo enī in medio
discipulorū stetit. Ipse quidē semper mediū dile
xit. Naz in natiuitate stetit in medio duorū aīaliū.
In monte stetit in medio duorum latronū. Post
resurrectionē stetit in medio discipulorū: sicut di
cit hic. Per hoc nos instruit q in oībus opibus
nostris debemus tenere medium et fugere extre
ma. Aliter enim ipsa opera nō essent virtuosa: q:
omnes virtutes sunt in medio. B Exponamus
exēpla in virtutibus cardinalibus et theologicis.
Prudentiam quidem circunstant duo extrema.
vnum per modum excessus. s. nimia curiositas.
Aliud per moduz defectus. s. fatuitas. Prudētia
vero tenet mediū: nō declinās ad extremū curiosita
tis uel fatuitatis. Justitiā circūstāt duo extrema.
Unum per modum excessus. s. nimia seueritas.
Aliud per moduz defectus. s. nimia lenitas. Ju
stitia vero tenet medium: non declinans ad extre
mum seueritatis nec nimie lenitatis. Temperātiā
circūstant duo extrema. Unū per modū excessus.
s. gulositas. Aliud per modū defect'. s. nimia ex
tenuatio. Tēperātia vero tenet mediū nō declinās
ad extremum gulositatis: nec nimie extenuationis.
Fortitudinē circūstāt duo vitia. Unū per modū
excessus. s. crudelitas. Aliud per modū defectus.
s. pusillanimitas. Fortitudo vero stat in medio nō
declinās ad extremū crudelitatis uel pusillanimi
tatis. Siliter fidē circūstāt duo extrema. Unum
p modū excessus. s. nimia leuitas. qn̄. s. hō nimis
est facilis et leuis ad credēdū oīa que audit. Aliō
per modum defectus scilz nimia tarditas. Fides
autē tenet medium: quia credit credenda: et ideo
non declinat ad extremum leuitatis nec tardita
tis. Similiter spem circunstant duo vitia. Unuz
per moduz excessus: scilz nimia presumptio. Ali
ud per modū defectus scilicet desperatio. Spes
autez tenet medium: quia sperat speranda et non

sperat nō q̄ formida. ⁊ nō declinat ad extremū presum-
ptionis nec desperationis. Charitas aūt nō hēt ali-
quod extremū per modus excessus: q: nullus posset
diligere deū nimis: ideo xp̄s in medio stabat ut in-
strueret q semp in n̄ris opib⁹ mediū teneamus.
C ¶ Scd'o xp̄s pacē discipulis obtulit dicēs par
uobis. dicit aūt Joānes q in illa apparitione ⁊ in
alia quā fecit in octauo die. xp̄s ter dixit eis. par
uobis. Ad notādū q hō debet hēr pacē in corde
in ore ⁊ in ope. ¶ Par cordis est qes ⁊ trāqllitas
mētis cū deo. de qua dī Jo. xvi. In mūdo pssu-
ras habebitis: in me aūt pacē. Sed notādū q qui
dā sunt qui habēt pacē ⁊ quietē cū deo in mēte ⁊
nō corpe: ut serui dei qui iugū xp̄i accipiūt carnē
suā mortificādo. sed tn̄ in deo qescūt mentē suam
a malis fantasmatibus cōseruādo. De talibus dī
Mat. xi. Tollite iugū meū sup uos. ⁊ inue. re. a.
ue. Istud aūt sabbatū est illud de quo dī Leuit.
xvi. Sabbatum requietionis est. ⁊ affligetis aīas
uestras religione perpetua. Alij sunt qui hūt pacē
⁊ quietē in corpore sed nō mēte sicut petōres. de
quibus dī Hiere. xlviij. Requieuit in fecibus suis.
Luc. xij. Aīa mea habes multa bona requi. ⁊c. sed
nō possunt qescē in mēte. q: sicut dī Ysa. lvij. Cor
impij q̄si mare feruens qd qescere nō pōt. Istam
talē requiē demones deridēt. Thren. i. Uiderūt
eam hostes ⁊ deriserunt sabbata eius. ¶ Alij sunt
qui habēt pacē ⁊ quietē mente ⁊ corpore sicut bti.
Ysa. xxxij. Sedebit pp̄ls meus in pulchritudine pa
cis ⁊ in tabernaculis fiducie ⁊ in requie opulenta.
Istud est sabbatū requiei. de quo dicit Ysa. ulti.
Erit sabbatū ex sabbato ⁊ ex requie mētis puenit
ad requiē eternitatis. ¶ Alij sunt qui nō hūt pacē
nec qetē nec corpe nec mēte. sicut dānati. de qb⁹
dī Ysa. xvi. Seruietis dijs alienis qui nō dabūt
uobis requiē die ac nocte. ¶ Scdo debemus hēe
pacē in ore ut semp v̄ba pacifica habeamus. Pro
uerb. xij. Qui aūt pacis ineunt cōsilia sequit eos
gaudiū. ex hoc enī cognoscit q hō sit ciuis cele-
stis q: s. loquit v̄ba celi. D Deus enī tres pui
cias fecit. ⁊ in q̄libet istarū ppriū linguagiū posuit
s. puinciā celestē: terrestrē: ⁊ infernalē. Linguagiū
puincie celestis est v̄ba pacis ⁊ edificationis hēc
hoc est deū bn̄dicere ⁊ laudare. ps. Bti qui hītāt in
domo tua dn̄e in secula seclo⁊ lau. ⁊c. Linguagiū
puincie terrestris est de terrenis tractare. Joā. iij.
Qui de terra est de terra loquit. Linguagiū puincie
infernalis est deū maledicē ⁊ blasphemare. Un dī
de dānatis Ysa. viij. Cū esurierit irascet ⁊ maledi
cet regi suo. Cognoscit igit q̄s de qua puincia sit
ad loquelā sui. Unde dictū fuit Petro de qua esset
puincia. Mat. xxvi. Galileus es nā ⁊ loquela tua
manifestū te facit. Qui igit loquit v̄ba pacis ⁊ edi
ficationis ⁊ laudis dei. signū est q ille spectat ad
puinciā celi. Unde dicebat dn̄s qui habebat lin-
guagiū celi Joā. viij. Quare loquelā meā nō co-
gnoscitis. Qui loquit v̄ba terrena ⁊ mūdana si-
gnū est q spectat ad puinciā mūdi. i. Joā. iiij.
Ipsi de mūdo sunt. ideo de mūdo loquunt ⁊ mū
dus eos audit. Qui loquit v̄ba mēdacij: maledi-
ctionis: ⁊ detractionis. signū est q ptinet ad pro-
uinciā inferni: q: illud est ppriū linguagiū diabo
li. Joānis. viij. Qui loquit mēdaciū ex ppriis lo
quit: q: mēdax est ⁊ pater eius. E ¶ Tertio de-
bemus hēe pacem in opibus n̄ris ut. s. cū oībus
hoībus pacē habeamus. Romano⁊. xij. Si fieri
pōt qd ex uobis est cum oībus hoībus pacē habē
tes. Ista enī par ad tria videt esse bona. ¶ Pri-
mo ex hoc multiplicant bona tpalia. Hiero. Con
cordia parue res crescūt. discordia vō maxime di
labunt. ¶ Scdo per pacē acquirunt bona sp̄ualia
⁊ illō dicit Chrys. sup Joā. q si decē hoīes vnani
mes habitauerint: vnus est in. x. ⁊ x. in vno. vnus-
quisq eo⁊ decē aīas hēt. viginti manus hēt. viginti
oculos. ⁊ viginti pedes. Dicunt aūt decē aīas hēe
q: coicāt sibi sua desideria ⁊ suas orōnes. dicunt
hēre viginti oculos: q: coicāt sibi sua cōsilia ⁊ suas
puisiones. dicunt hēre viginti manus: q: coicant
sibi sua opa ⁊ suas defensiones. dicunt hēre vigin
ti pedes: q: coicāt sibi sua onera ⁊ suas supporta-
tiones. ¶ Tertio ex pace acqrunt celestia. De enī
in suo testamēto pacē nob dimisit. Joā. xiiij. Pa-
cē relinquo uobis. pacē meā do uobis. Qui igit
testamētū pr̄is nō seruabit: hereditatē celestem nō
possidebit. Soli enī pacifici sunt filij dei. Mat. v.
Beati pacifici: q: filij dei uocabunt. soli aūt filij
dei sunt heredes dei. Rom. viij. Si aūt filij ⁊ he-
redes. F ¶ Tertio xp̄s discipulos pturbatos
confortauit. ipsi enim remāserāt post passionē suā in
multo merore: ⁊ multo timore: ⁊ multo errore. sz
xp̄s resurgens ⁊ eis apparens: mestos letificauit.
G Unde dī. adhuc aūt illis nō credētibus ⁊ mirā
tibus pre gaudio: timidos cōfortauit. H Qui-
dā enī inter eos erāt qui credebāt ipz esse sp̄m sed
illis dixit. palpate ⁊ videte: q: sp̄us carnē ⁊ ossa nō
hēt sicut me videtis hēe. Alij credebāt ipz assum
psisse corp⁹ suū sed nō ueraciter sed fantastice su-
scitatū. io dixit. hētis hic aliqd qd mādūcet. fanta
stice enī resuscitati comedē nō pōt. Alij credebāt
ipz assumpsisse corp⁹ alienū ⁊ nō corp⁹ ppriū qd
in cruce fuit pfixū. illis dixit. Uidete man⁹ meas
⁊ pedes meos: q: egoipse sum. In hoc aūt q xp̄s
cicatrices vulnerū suo⁊ ostēdē voluit. dat nobis
exēplum q vulnera cordiū nostro⁊ nō debemus

abscōdere. sed ea sanāda manifestare. I ¶ Sed
notādū q vulnera sunt aliqn recētia. aliqn inuete
rata. aliqn putrida effecta. ¶ recētia curant vnctio
ne siue lenis emplastri appositione. ¶ inueterata
sanant adustione. ¶ putrida incisione. ¶ Tūc igit
vulnera petō⁊ nro⁊ sunt recētia qñ adhuc sunt in
uolūtate siue in recēti ope. Tūc sanari pūt vnguē
to uel emplastro. i. lenis puie remedio. Ecc. x. Lā
guor plixior grauat medicū. breuē lāguorē preci
dit medicus. Ecclesiast. xxxviij. Unguētarius faciet
pigmēta suauitatis ⁊ vnctiones pficiet sanitatis.
¶ Tūc vō inueterata sunt qñ in lōgā psuetudinē
sunt deducta. in quo⁊ psona dicit pp̄heta. Inue
teraui inter oēs inimicos meos. Et tūc sanantur
adustione. i. adustiua ⁊ pūgitiua carnis macera-
tione. Istā adustionē petebat pp̄heta dicēs. Ure
renes meos ⁊ cor meū. Tunc vō sunt putrida qñ
hō tamdiu stat in petis q fetet corā deo ⁊ hoīb⁹.
Johel. i. Cōputruerūt iumēta in stercore suo. In
psona taliū dicit ppha. Putruerūt ⁊ corrup. sunt
cica. mee a fa. insipi. mee. Talia vulnera sanant in
cisione. i. incisiua a deo imissa tribulatiōe. Tūc enī
sepe carnes putride auferunt ⁊ ipsi tribulationib⁹
puocati ad deū celeriter puertunt. ps. Multipli-
cate sunt infirmitates eo⁊ postea accelerauerunt.

¶ Eadem tertia feria post pascha Sermo. ij.

Stetit iesus in medio discipulorum
suorum ⁊ dixit eis par uobis
ego sum nolite timē. Luc. ult. Ista eadē
apparitio plenius ponit Joā. xx. ubi dī. cū eēt se-
ro die illo vna sabbato⁊ uenit iesus ⁊ stetit in me-
dio ⁊ dixit par uobis. A Circa hāc apparitionē
sciendū est q post xp̄i passionē discipuli nō crede-
bant nec spabant eū amplius resurrecturū. Unde
xp̄s in ista apparitione per oēs quinque sensus cor-
poris suā resurrectionē eis ostēdit. ¶ Primo per
visum: cū dixit. videte manus meas ⁊ pedes me-
os q: egoipse sum. ⁊ ioannes addit q ostēdit eis
latus. B Non sine causa aūt dn̄s voluit recipe
in his tribus locis vulnera que in hac apparitio
ne eis ostendit. s. in latere iuxta cor: in manibus ⁊
pedibus. siqs enim est frigidus in amādo videat
latus xp̄i iuxta cor perforatū ⁊ inflāmabit ad amo
rem. Unde sponsus alloquit sponsā dicēs. Po-
ne me ut signaculū sup cor tuū. ut signaculū sup
brachiū tuū: q: fortis est sicut mors dilectio. Si-
qs est tepidus in operando videat eius manus per
foratas ⁊ incitabit ad laborē. Ysa. xlix. Ecce in ma
nibus meis descripsi te. Multū xp̄s manibus la-
borauit qñ in cruce eas extēdit. Prouer. i. Extē
di manus meas ⁊ non fuit qui aspiceret. Siquis
est infirmus in aduersa sustinēdo. videat eius pe-
des pforatos ⁊ animabit ad supportandū. eius
enī pedes fuerunt pforati ⁊ sanguine infecti. ps.
Intingat pes tuus in sanguine. Pedes enim sūt
totius corporis sustētauerūt: ⁊ inde dolorē maximū
sustinuit. sustineamus ⁊ nos exemplo xp̄i aduer-
sa. Hebre. xij. Recogitate eū qui talem aduersus
semetipsū sustinuit a petōrib⁹ ptradictionē ut nō
fatigemini aīs ur̄is deficiētes. C ¶ Secundo
manifestauit suā resurrectionē per auditū di-
cēs. Par uobis. Audiētes enī discipuli uocē eius
eū ad loquelā cognouerūt: maxime q: hēbat mo
dū salu. s. par uobis. per qd dat intelligi nobis ex
pli ut v̄ba pacis semp habeamus. Sed de mul-
tis dī Ecc. xxviij. Lingua tertia multos cōmouit
⁊ dispsit illos de gēte in gētē. Cōtingit aliquādo
magnū monstrū. s. q vnus hō hēt tres linguas.
¶ Una est lingua adulationis: que blādit in facie.
¶ Alia est detractionis: que mordet in absentia.
¶ Tertia est dissensionis: que seminat iurgia. Et
iste lingue abscindende sunt. ¶ Prima q: decipit
Ysa. iij. Popule meus qui beatū te dicūt: ipi te de-
cipiūt. ¶ Scda q: infamat. Ideo nō debet aliqs
morari neq assiduus esse cū talibus. Unde de eo
qui cū talibus cōuersat assidue dicit Ecclesiast.
xxiij. Ne forte assiduitate tua infamatus ignomi
niā patiaris ⁊ maluisses nō nasci. ¶ Tertia q: cōtur
bat. Ecc. vij. Calūnia cōturbat sapientē. imo ta-
lis lingua ualde a deo odit. Prouer. vi. Sex sunt
que odit dn̄s: ⁊ septimū detestat aīa eius. Istud
aūt septimū: est ille qui seminat inter fres discordiā.
D ¶ Tertio manifestauit suā resurrectionē per
olfactū: per hoc qd dicit ioānes insufflauit ⁊ dixit
eis. Accipite sp̄m sctm̄. Cuius enī flatus erat ual
de odoriferus: q: ab illius pectore pcedebat qd
apotheca oīum carismatū erat. In xp̄o quidē fuit
myrrha. i. caro mortificata. Fuit thus. i. aīa deuo
tissima. Fuit balsamū. i. deitas preciosissima. Ille
igit flatus hēbat odorē myrrhe inquātū pcedebat
a carne mortificata. Hēbat odorē thuris inquātū
pcedebat ab aīa deuota. Hēbat odorē balsami in
q̄tū pcedebat a deitate preciosa. E ¶ Quarto
manifestauit suā resurrectionē per gustū: q: obtulē
rūt ei ptē piscis assi ⁊ fauū mellis. In fauo est ce-
ra ⁊ mel. Per piscē assū intelligit eius caro in cru
ce assata. Per mel eius deitas dulcissima. Per ce
rā eius aīa lumine sapiētie plena. Isti igit come-
dūt piscē assū qui delectant circa eius passionē.
Isti comedūt mel: qui delectant in ei⁹ deitate. Il
li comedunt mel cū cera: qui delectant in deitate
eius ⁊ in aīa grā plena ⁊ dñitate. F Quīto mani
festauit resurrectionē suā per tactū. Unde dixit. Pal
pate ⁊ videte: q: sp̄us carnē ⁊ ossa nō hēt sicut me

herat nõ ꝗ̄ſida. ⁊ nõ declinat ad extremū pſūm pecunia uel deſpa iouis. Charitas aūt nõ hēt aliq̄d extremū per modū exceſſus: q: nullus poſſet diligē deū nimiū. ideo xp̄s in medio ſtabat ut inſtrueret q; ſemp in nr̃is opib⁹ mediū teneamus. E ℂ Scḋo xp̄s pacē diſcipulis obtulit dicēs par uobis. dicit aūt Johēs q; in iſta apparitione ⁊ in alia qua fecit in octauo die. xp̄s ter dixit eis. par uobis. Ad notādū q; hō debet hēre pacē in corde in ore ⁊ in ope. ℱ Pax cordis eſt q̄es ⁊ trāquillitas mētis cū deo. de qua dī Jo. xvi. In mūdo pſſurā habebitis in me aūt pacē. Sed notādū q; quidā ſunt qui habēt pacē ⁊ quietē cū deo in mēte ⁊ nō corpe ut ſerui dei qui iugū xp̄i accipiūt carnē ſuā mortificādo. ſed tñ in deo q̄eſcūt mentē ſuam a malis fantaſmatibus cōſeruādo. De talibus dī Mat. xi. Tollite iugū meū ſup uos. ⁊ inue. re. a. ueſ. Iſtud aūt ſabbatū eſt illud de quo dī Leuit. xvi. Sabbatum requietionis eſt. ⁊ affligetis aīas ur̃as religione perpetua. Alij ſunt qui hñt pacē ⁊ quietē in corpore ſed nō mēte ſicut pctōres. de quibus dī Hiere. xlvii. Requieuit in fecibus ſuis. Luc. xii. Aīa mea habes multa bona requi. ⁊c. ſed nō poſſunt q̄eſcē in mēte. q: ſicut dī Yſa. lvii. Cor impij q̄ſi mare feruens q̄d q̄eſcere nō pōt. Iſtam talē requiē demones deridēt. Thren. i. Viderūt eam hoſtes ⁊ deriſerunt ſabbata eius. ℱ Alij ſunt qui habēt pacē ⁊ quietē in mente ⁊ corpore ſicut bti. Yſa. xxxii. Sedebit pplꝰ me⁹ in pulchritudine pacis ⁊ in tabernaculis fiducie ⁊ in requie opulenta. Iſtud eſt ſabbatū requiei. de quo dicit̃ Yſa. ulti. Erit ſabbatū ex ſabbato ⁊ ex requie mētis puenit̃ ad requiē eternitatis. ℱ Alij ſunt qui nō hñt pacē nec q̄etē nec corpe nec mēte. ſicut dānati. de qb⁹ dī Yſa. xvi. Seruietis diis alienis qui nō dabūt uobis requiē die ac nocte. ℱ Scḋo debemus hēre pacē in ore ut ſemp u̾ba pacifica habeamus. Prouerb. xii. Qui aūt pacis ineunt cōſilia ſequit̃ eos gaudiū. et hoc enī cognoſcit̃ q; hō ſit ciuis celeſtis q̄a. ſ. loquit̃ u̾ba celi. D Deus enī tres prouincias fecit. ⁊ in q̄libet iſtarū ꝓpriū linguagiū poſuit ſ. ꝓuinciā celeſtē: terreſtrē: ⁊ īfernalē. Linguagiū ꝓuincie celeſtis eſt u̾ba pacis ⁊ edificationis hēe hoc eſt deum bñdicē ⁊ laudare. pſ. Bti qui hītāt in domo tua dñe in ſecula ſclo℞ lau. ⁊c. Linguagiū ꝓuincie terreſtris eſt de terrenis tractare. Joā. iii. Qui de terra eſt de terra loquit̃. Linguagiū ꝓuincie infernalis eſt deū maledicē ⁊ blaſphemare. Unde dī de dānatis Yſa. viii. Cū eſurierit iraſcet̃ ⁊ maledicet regi ſuo. Cognoſcit̃ igit̃ q̄s de qua ꝓuīcia ſit ad loquelā ſuā. Unde dictū fuit Petro de qua eſſet ꝓuincia. Mat. xxvi. Galileus es. nā ⁊ loquela tua manifeſtū te facit. Qui igit̃ loquit̃ u̾ba pacis ⁊ edificationis ⁊ laudis dei. ſignū eſt q; ille ſpectat ad ꝓuinciā celi. Unde dicebat dñs qui habebat linguagiū celi Joā. viii. Quare loquelā meā nō cognoſcitis. Qui loquit̃ u̾ba terrena ⁊ mūdana ſignū eſt q; ſpectat ad ꝓuinciam mūdi. i. Joā. iiii. Ipſi de mūdo ſunt. ideo de mūdo loquunt̃ ⁊ mūdus eos audit. Qui loquit̃ u̾ba mēdacij: maledictionis: ⁊ detractionis. ſignū eſt q; ptinet ad prouinciā inferni: q: illud eſt ꝓpriū linguagiū diaboli. Joānis. viii. Qui loquit̃ mēdaciū ex ꝓpriis loquit̃: q: mēdax eſt ⁊ pater eius. E ℱ Tertio debemus hēre pacem in opibus nr̃is ut. ſ. cū oībus hoībus pacē habeamus. Romano℞. xii. Si fieri pōt q̄d ex uobis eſt cum oībus hoībus pacē habētes. Iſta enī pax ad tria uidet̃ eſſe bona. ℱ Primo ex hoc multiplicant̃ bona tp̄alia. Hiero. Concordia parue res creſcūt. diſcordia u̾o maxime dilabunt̃. ℱ Scḋo per pacē acquirunt̃ bona ſpūalia ⁊ illō dicit Chryſ. ſup Joā. q; ſi decē hoīes unanimes habitauerint: unus eſt in. x. ⁊ x. in uno. unuſq̄ſq; eo℞ decē aīas hēt. uiginti manus hēt. uiginti oculos. ⁊ uiginti pedes. Dicunt̃ aūt decē aīas hēre q: colligit ſibi ſua deſideria ⁊ ſuas orōnes. dicunt̃ hēre uiginti oculos: q: colligit ſibi ſua ꝯſilia ⁊ ſuas ꝓuiſiones. dicunt̃ hēre uiginti manus: q: colligit ſibi ſua opa ⁊ ſuas defenſiones. dicunt̃ hēre uiginti pedes: q: colligit ſibi ſua onera ⁊ ſuas ſupportationes. ℱ Tertio ex pace acquirunt̃ celeſtia. Dñs enī in ſuo teſtamēto pacē nob̄ dimiſit. Joā. xiiii. Pacē relinquo uobis. pacē meā do uobis. Qui igit̃ teſtamētū pris nō ſeruabit: hereditatē celeſtem nō poſſidebit. Soli enī pacifici ſunt filij dei. Mat. v. Beati pacifici: q: filij dei uocabunt̃. ſoli aūt filij dei ſunt heredes dei. Romā. viii. Si aūt filij ⁊ heredes. F ℂ Tertio xp̄s diſcipulos ꝯturbatos ꝯfortauit. ipſi enim remāſerāt poſt paſſionē ſuā in multo merore: ⁊ multo timore: ⁊ multo errore. ſ. xp̄s reſurgens ⁊ eis apparens: meſtos letificauit. G Unde dī. adhuc aūt illis nō credentibus ⁊ mirātibus pre gaudio: timidos cōfortauit. H Quidā enī inter eos erāt qui credebāt ipſū eſſe ſpm̄. ſed illis dixit. palpate ⁊ uidete: q: ſpūs carnē ⁊ oſſa nō hēt ſicut me uidetis hēre. Alij credebāt ipſū aſſumpſiſſe corp⁹ ſuū ſed nō ueraciter ſed fantaſtice ſuſcitatū. ideo dixit. hētis hic aliq̄d q̄d mādcet̃. fantaſtice enī reſuſcitati comedē nō pñt. Alij credebāt ipſū aſſumpſiſſe corp⁹ alienū ⁊ nō corp⁹ ꝓpriū q̄d in cruce fuit ꝯfixū. iſtis dixit. Videte man⁹ meas ⁊ pedes meos: q: egoipſe ſum. In hoc aūt q; xp̄s cicatrices uulnerū ſuo℞ oſtēdē uoluit. dat nobis exemplum q; uulnera cordiū noſtro℞ nō debemus

abſcondere ſed ea ſanāda manifeſtare. I ℱ Sed notādū q; uulnerū ſunt aliq̄ recētia. aliq̄ inueterata. aliq̄ putrida effecta. ℱ recētia curant̃ unctione ſiue lenis emplaſtri appoſitione. ℱ inueterata ſanant̃ aduſtione. ℱ putrida inciſione. ℱ Tūc igit̃ uulnera pctō℞ noſtro℞ ſunt recētia q̄n adhuc ſunt in uolūtate ſiue in recēti ope. Tūc ſanari pñt unguēto uel emplaſtro. i. leni ꝓpꝰie remedio. Ecc. x. Lāguor ꝓlixior grauat medicū. breuē lāguorē pcīdit medicus. Eiuſdē xxxviii. Unguētarius facit pigmēta ſuauitatis. ⁊ unctiones ꝯficiet ſanitatis. ℱ Tūc u̾o inueterata ſunt q̄n in lōgā ꝯſuetudinē ſunt deducta in quo℞ pſona dicit ꝓpheta. Inueteraui inter oēs inimicos meos. Et tūc ſanant̃ aduſtione. ſ. aduſtiua ⁊ pūgitiua carnis maceratione. Iſtā aduſtionē petebat ꝓpheta dicēs. Ure renes meos ⁊ cor meū. Tunc u̾o ſunt putrida q̄n hō tamdiu ſtat in pctīs q; fetet corā deo ⁊ hoīb⁹. Johel. i. Cōputruerūt iumēta in ſtercore ſuo. In pſona taliū dicit ꝓpha. Putruerūt ⁊ corrup. ſunt cica. mee a fa. inſipi. mee. Talia uulnera ſanant̃ inciſione. i. inciſiua a deo immiſſa tribulatiōe. Tūc enī ſepe carnes putride auferunt̃ ⁊ ipſi tribulationib⁹ ꝓuocati ad deū celeriter ꝯuertunt̃. pſ. Multiplicate ſunt infirmitates eo℞ poſtea accelerauerunt.

ℂ Eadem tertia feria poſt paſcha Sermo. ii.

s Tetit ieſus in medio diſcipulorum ſuorum ⁊ dixit eis par uobis ego ſum nolite timē. Luc. ult. Iſta eadē apparitio plenius ponit̃ Joā. xx. ubi dī. cū eēt ſero die illo una ſabbato℞ uenit ieſus ⁊ ſtetit in medio ⁊ dixit par uobis. A Circa hāc apparitionē ſciendū eſt q; poſt xp̄i paſſionē diſcipuli nō credebant nec ſpabant eū amplius reſurrecturū. Unde xp̄s in iſta apparitione per oēs quinq; ſenſus corporis ſuā reſurrectionē eis oſtēdit. ℂ Primo per uiſum: cū dixit. uidete manus meas ⁊ pedes meos q: egoipſe ſum. ⁊ ioannes addit q; oſtēdit eis latus. B Non ſine cauſa aūt dñs uoluit recipe in his tribus locis uulnera que in hac apparitione eis oſtendit. ſ. in latere iuxta cor in manibus ⁊ pedibus. ſiqs enim eſt frigidus in amādo uideat latus xp̄i iuxta cor perforatū ⁊ inflāmabit̃ ad amorem. Unde ſponſus alloquit̃ ſponſā dicēs. Pone me ut ſignaculū ſup cor tuū. ut ſignaculū ſup brachiū tuū: q: fortis eſt ſicut mors dilectio. Siqs eſt tepidus in operando uideat eius manus perforatas ⁊ excitabit̃ ad laborē. Yſa. xlix. Ecce in manibus meis deſcripſi te. Multū xp̄s manibus laborauit q̄n in cruce eas extēdit. Prouer. i. Extendi manus meas ⁊ non fuit qui aſpiceret. Siquis eſt infirmus in aduerſa ſuſtinēdo. uideat eius pedes perforatos ⁊ animabit̃ ad ſupportandū. eius enī pedes fuerunt perforati ⁊ ſanguinolenti. pſ. Intingat̃ pes tuus in ſanguine. Deinde enim ſuū totum corpus ſanguinauerit: inde dolorē maximū ſuſtinuit. ſuſtineamus ⁊ nos exemplo xp̄i aduerſa. Hebr. xii. Recogitate eū qui talem aduerſus ſemetipſum ſuſtinuit a pctōrib⁹ ꝯtradictionē ut nō fatigemini aīs ueſtris deficiētes. C ℂ Secundo manifeſtauit ſuā reſurrectionē per auditū dicēs. xit. Par uobis. Audientes enī diſcipuli uocē eius eū ad loquelā cognouerūt. Monemur q; hēre modū uoluit. ſ. par uobis. per q̄d dat intelligi q; nobis eſt pl' ut u̾ba pacis ſemp habeamus. Sed de malitia dī Ecc. xxviii. Lingua tertia multos cōmouit ⁊ diſperſit illos de gēte in gentē. Cōtingit aliquādo magnū monſtrū. ſ. q; unus hō hēt tres linguas. ℱ Una eſt lingua adulationis: que blādit in facie. ℱ Alia eſt detractionis: que mordet in abſentia. ℱ Tertia eſt diſſenſionis: que ſeminat iurgia. Iſte iſte lingue abſcindende ſunt. ℱ Prima q: decipit Yſa. iii. Popule me⁹ qui beatū te dicūt ipſi te decipiūt. ℱ Scḋa q: infamat. Ideo nō debet aliq̄s morari neq; aſſiduus eſſe cū talibus. Unde de eo qui cū talibus cōuerſat̃ aſſidue dicit̃ Eccleſiaſt. xviii. Ne forte aſſiduitate tua infameris ꝓpria patria ⁊ maluiſſes nō naſci. ℱ Tertia q: cōturbat. Eccle. vii. Calūnia cōturbat ſapientē. Iſte talis lingua ualde a deo odit̃. Prouer. vi. Sex ſunt que odit dñs ⁊ ſeptimū deteſtat̃ aīa eius. Illud aūt ſeptimū: eſt ille qui ſeminat inter fres diſcordiā. D ℂ Tertio manifeſtauit ſuā reſurrectionē per olfactū: per hoc q̄d dicit Ioānes inſufflauit ⁊ dixit eis. Accipite ſpm̄ ſcm̄. Eius enī flatus erat ualde odoriferus: q: ab illius pectore pcedebat q̄ſi apotheca oīum cariſſimarū erat. In xp̄o quidē fuit myrrha. i. caro mortificata. Fuit thus. i. aīa deuotiſſima. Fuit balſamū. i. deitas pcioſiſſima. Ille igit̃ flatus hēbat odorē myrrhe in q̄ntū pcedebat a carne mortificata. Hēbat odorē thuris in q̄ntū pcedebat ab aīa deuota. Hēbat odorē balſami in q̄ntū pcedebat a deitate pcioſa. E ℂ Quarto manifeſtauit ſuā reſurrectionē per guſtū: q; obtulerūt ei partē piſcis aſſi ⁊ fauū mellis. In fauo eſt cera ⁊ mel. Per piſcē aſſū intelligit̃ eius caro in cruce aſſata. Per mel eius deitas dulciſſima. Per cerā eius aīa lumine ſapiētie plena. Illi igit̃ comedūt piſcē aſſū qui delectant̃ circa eius paſſionē. Illi comedūt mel: qui delectant̃ in ei⁹ deitate. Illi comedunt mel cū cera: qui delectant̃ in deitate dei ⁊ in aīa gr̃a plena ⁊ ueritate. F Multo manifeſtauit reſurrectionē ſuā per tactū. Unde dixit. Palpate ⁊ uidete: q: ſpūs carnē ⁊ oſſa nō hēt ſicut me

videtis habere. Et Iohnes dicit q̄ prebuit palpā
da suā vulnera cū dixit Thome. Infer digitū tu
um huc: ⁊ vide manus meas ⁊c. Xp̄s enim seruat
cicatrices vulnerū suorū: ⁊ rōne sui ⁊ rōne nostri.
Rōne sui: ut secū semp deferat insignia sue glorio
se victorie. Unde dicit Beda sup Lucā. Miles in
p̄lio fortiter agens ⁊ victoriā obtinēs multis vul-
neribus cōfossus est. Dicit ei medicus. Uis sana
ri sine omni cicatrice: sine omni deformitate. puto
q̄ in signū victorie sue cicatrices fuaret. Ille enī
cicatrices sunt in xp̄o nō in deformitatē: sed in ma
gnā pulchritudinē. Unde dicit Chrys. q̄ cicatri-
ces in xp̄o sunt radio solis lucidiores. Sicut enīz
honor est militi de p̄lio reuertēti deferre scutū fra
ctuz sic honor est xp̄o deferre secū sue victorie glo
riosum triumphū. Unde dicit sup Luc. Non ex
impotētia curandi cicatrices seruauit: sed ut ppe
tuuz victorie sue circūferat triumphū. Secundo
seruat cicatrices vulnerū rōne nostri: ut. s. eas pro
nobis patri repraesentet ⁊ ipsum nobis reconciliet.
G Cicatricuz enim repraesentatio est quedam pro
nobis apud patrē intercessio. Sicut miles tacens
ab imparatore impetrat quādo vulnera que pro ip̄o
recepit sibi demonstrat. ¶ Unde legit̄ in historia
scolastica q̄ antipater ydumeus pater magni he-
rodis in quodā p̄lio in seruitio imparatoris vulne-
ra multa suscepit. qui tādē ab emulis accusatus ⁊
ab imparatore citatus: reiectis uestibus dixit. Ego
cesar nolo me excusare apud te si ego diligo te: sed
ista vl̄nera que recepi pro te loquant̄ pro me. Tūc
imparator placatus in gr̄am suā ipsuz recepit. Sic
⁊ xp̄s vulnera patri ostēdit ut insinuet q̄tum nos
dilexit. ⁊ q̄ care nos emit ut sic ad misericordiā
patrē inducat. Unde beatus Anselmus assumēs
illū uersuz. Respice in faciē xp̄i tui dicit. ac si dicat
ppheta. Si nō vis pater respicē in nos: respice in
filiū tuū qui tā care emit nos. Bernardus. Secu
rum habemus accessuz ad patrē. ubi mater ante
filiū. filius ante patrē. mater ostēdit filio pectus ⁊
ubera. filius ostendit patri latus ⁊ vulnera. Nulla
ergo poterit esse repulsa: ubi tot occurrūt charita
tis insignia. Ex his igit̄ patet q̄ xp̄s per oēs cor-
poris sensus manifestauit suā resurrectionē. Ipse
enim filius dei resurgēs a mortuis iam nō morit̄
mors illi ultra nō dn̄abit̄. i. faciat nos resurgere a
petō. Faciat mori sine petō. Faciat ut ultra non
dn̄et nob petrū. ut sic a petō resuscitati: petō mor
tui: a petō liberi. de ista p̄ria resurrectione a culpa:
p uenire mereamur ad scd̄az resurrectionē in glo-
riā. Ad quā meritis gl̄iose v̄gis ⁊ p̄cib⁹ nr̄is sue
⁊ bti dn̄ici p̄ris nr̄i ipse fili⁹ dei nos p̄ducat. Qui
cū p̄re ⁊ sp̄ū scō per īfinita secula regnat. Amē.

D ulcia mellifluo manantia dogmata fonte
E ffundit nostri sacra uorago libri.
U irtutis riuos plene gustauerit omnes:
O s quisquis nostris fluctibus imbuerit
R espiciet siquidem sermones totius anni
A urea qui vite dant documenta bone.
G rande sophos merito factori dicet abunde
I ngenium siquis preferet eloquio.
N am quicunq; sacri nitidissima flumina uerbi
E loquij suco turbat: ineptus homo est.

¶ Finis Sermonum Quadragesimalium Eximij Doctoris
fratris Jacobi de Uoragine ordinis Predicatorum: quon-
dam Archiepiscopi Januensis.

Uenetiis impressi. xij. mēsis Septēbris. 1497. per Simonem
de Luere: impensis Lazari Soardi. cum priuilegio ⁊c.

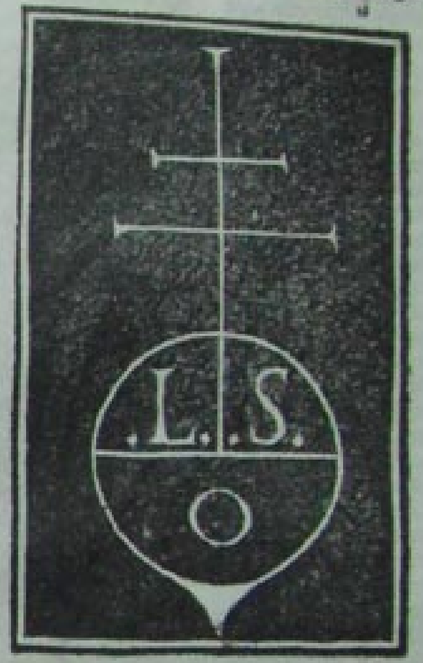

Registrum

aa	Sermones qua	¶ Incipit tabula	Curauit xp̄s	f. xxiiij. D
bb	¶ Incipit qua	corpis	primis Job	fuit ad
cc	ego panē	bet esse	exaudiet	cet curiosi:
dd	¶ De eadē	essentiā	Et hoc	nisi bon⁹
ee	appropinquat	ꝯceptu	nō colligit	neos plures
ff	ipsi sunt	istā cōtritionē	lec. me.	¶ Secūdū
gg	⁊ ipsum	licatū. ¶ Scōm	diaboli q	ctū amarū.
hh	buit bacculū	ueritatē	to habet	ritatē in
ii.	tēdo. illuminat	luminat ⁊	enim diuinus	mū enīz
lll	ne ad	p ouib⁹	os ducē	diuinā
ll	dēdo. i.	trus quidē		
mm	¶ Incipit	Sicq;	p̄ris ad	tro dicēs
nn	qui vulgariter	¶ Incipit	cis calcaui	

℣ Incipit sermo de passione dñi nri Jesu xpi.

℣o abiit dilect⁹

q tu⁹ o pulcherrima mulierū. Cāt. v. In oi ope studioso ⁊ maxime sa cre ꝓdicationis que est opus diui nū angelicū ⁊ apostolicū implo rāda est gra spūs sancti sine qua nullū rite fundat eroditū. Et oz huiusmodi gre teste angelo dei vir go est inuēturi. Inuenisti ingt graz apd deū. Lu. ic. Cōsuetū est in aliis ſmonib⁹ ad ipaz vginē glo riosaz recurrē pro gra iperrāda. q: vo ipa hodie est valde afflicta ⁊ mirabiliter desolata p:opter dolo re: uerisiones: exprobationes: alapas: sputa: spi narū pūctiones: dura ꝟba: uulnera: ⁊ horrē da mortis supplicia: que hodie vnicus filius suus a iudeis sustinuit. Jō nō ꝓsueta ecclia eaz hodie angelica salutatione ſplorare. ⁊ merito. si enī dice rēmus eidē. Aue gra plena. Rīdere posset. Verū est: q: sui triplici gra plena. s. corpali que est gloria mee virginitatis in carne mea. spūali. s. abūdātia sanctū ⁊ donoz spūs sci in mēte mea. singulari. s. pnīa vnitatis. ir. mēsū spatio in uētre meo. Sed tā oi gra sum uacuata per mortē filij mei dulciſſi mi qui mihi erat amor vnicus. vita ale mee. gaudiū singulare ⁊ oluz diuitiarū desiderabilū thesaurus. Si vo dixerimus eidē vīs tecū rīdē po terit. uerū est q: dñs pī mecum erat: q: ego spōsa ei⁹ vnicū hīs secuz filiū: cui⁹ ipe est pī etn⁹. ego vo mr electa. mecum dūs filius qui de mea ſubā cor pus sue hūanitatis assūpsit. mecū spūs scūs qui ⁊ alaz ⁊ corp⁹ meū intrā sctificauit ut digna essem redēptorē ⁊ creatorē mūdi de meis visceribꝰ gene rare. sed tā illā pdidi. ⁊ a me est lōgi⁹ sepat⁹ quē si ne dolore pepi. quē pānis luolui. quē vgineo lacte lactani. quē tenerrime edu cani. quē meis brachijs frequēter ⁊ studiose baiulaui. quē in egyptū trans ueri. quē ⁊ itrope dileri hūc qppe mecū tā nō vo: sed inter man⁹ inimicoz cerno. scio eū sustinē pe nā ignominiosaz. s. penā latronū. doloroſaz: q: in toto corpe suo vulnerat⁹. acerbā: q: in locis neruo sis fuit crāffixus. continuā: q: a media nocte dura uit usq; ad sui mortē. intustā: q: sine causa fuit cō dēnat⁹. vituperat⁹. dehonestat⁹. flagellat⁹. vulnerat⁹ ⁊ lacerat⁹. Si aūt dicerem⁹ eidē. Benedicta tu in mulieribus. i. sup oēs mulieres. Rīdē poterit q; ꝟba ista ad sūmū gradū benedictiōis pre cūctis aliis mulieribus pueni: q: fui simul pcēs ⁊ vgo: mr ⁊ filia. plena filio dei. ⁊ uacua semie uirili. nūc aūt tāa benedictione sua spuata ⁊ dolore maledictionis prime mulieris supra modū repleta. Si vo dicere mus eidē. Benedict⁹ fruct⁹ uētris tui. Rīdē pote rit uerū est q: benedict⁹ fruct⁹ uētris mei. sed tua benedi ctio tāta fuit: q: ꝺo: ei⁹ plez recōciliauit. supo: ve monēo ve mūdū excit. spūs eius totū mūdū reple uit. Nūc aūt cū iuge deputatus est ut oi Ysa. lii. Et maledict⁹ oīs qui pēdet in ligno. ut oi Deut. xxi. Ego igit ait vir go dei dolore afflictissima ad quē deiecta refugiā ⁊ qs mihi restituet lumē ocu loz meoz. gaudiū cordis mei. coronā meā ut iue nire queā aliquā ꝓsolationē. Ipa igit ſm ecclie reputationē nūc est dolore afflictissima que uber rime flēdo ola que xpo corpaliter patit in corde suo reponit ⁊ oēs plagas quas videt in xpi corpe in se renouat ⁊ sigillat in mente: sicq; crucijs pre dolore vulneratꝰ ⁊ cruciat⁹ pre nimio amore. Non est igit ꝓuenīēs ut sibi tā pūtemus salutationē angelicaz que singularē ꝓtinet letitie materiā. Bz nihilomi nus pro gra ipetrāda ad pīez misericordie mētes nras deuoti⁹ erigamus dicētes sincerīter pī nr ꝛc.

q ℣o abiit dilect⁹ tuus o pulcherrima mulier. Cant. v. hec ꝟba originaliter habent. ⁊ pro explanatiōe tāti mysterij passionis. s. Iesu xpi dñi nri assumunt que sunt ue ba sapiētis ꝓphetico spū olim passionē ipam preco gnoscētis ⁊ in ꝑsona cuiuslibet ale deuote alloquē tis vginē gliosaz ⁊ dicētis. Quo abiit dilectus tu us ꝛc. Ipa qdē mater xpi fuit pulcherrima mu lierū ⁊ hoc ītū ad corp⁹ qō nunq; alia mulier ha buit formosius. ⁊ ītū ad alaz quā habet pre cūctis alijs gra plenā. Dit ergo ala deuota ipi vgini glo riose. quo abiit dilect⁹ tu⁹. nō eni qsuā de illo que rere debet a petro: q: hodie ipz ter negauit. Mat. xxvi. Neq; a iuda qui eū pditiose tradidit. Matt. xxvi. Neq; a Joāne qui ex positionē quorūdā fu it ille de quo legit Mar. xiiii. qui relicta syndone nudus ausugit. neq; a discipulis: q: relicto eo oēs fugerūt. Mat. xxvi. Neq; ab angelis: q: scriptum est Ysa. xxxiii. Angeli pacis amare flebunt. fletu. s. cōpassionis. videtes maximā penā qua creator ip soz iniuste sustinebat. Queram⁹ ergo ad ipa vgi ne gliosa in qua sola fides remansit ⁊ dicamus illi. Quo abiit dilect⁹ tu⁹ ꝛc. Et ex nobis rīdē nō valet ut ppē passiōis filij sui ignominiā ⁊ mortē crudē lissimā. profundissima suspiria amarissimos gemi tꝰ ⁊ lachrymaz suaz iundātissimos fluctus: adda mus cū sue resurrectionis letitiā qua ipa piissima virgo oculos suos lachrymis cōspersos a filio pa rāret auertē ⁊ ad nos cōuertē dignetur. vic igit obsecramus quo abiit dilectus tuus ꝛc. Rīdet.

℣ Primo ad ultimam vite psentis refectionem.
℣ Bcōo ad tolerandā crudelē in ligno ligationē.
℣ Tertio ad plurīā iudicū iniquoz pūcationes.
℣ Quarto ad caute noctis puersam decisionem.

Quo ad finē mortis crucis patibulo executionē
Secūdo ad sui corporis ī alieno monumento repositionē.
¶ Primo si queratur a beata virgine quo abiit dile
ctus tc. Respondet q abiit ad ultimam vite re.
¶ Circa quā refectionē euangelista refert. tria
antecedētia. tria concomitātia. et tria subsequētia
¶ Tria quidē antecedētia fuerūt. passionis et tri-
bulationū christi pnūciatio. principis sacerdotum et
scribarū cōspiratio. sceleris unius aplorum occasio.
¶ De primo sciēdum q ad ostēdēdū q christus uoluntarie
sustinuit passionē et nō coactus sm illud Ysa. liii.
oblatus est q ipse uoluit: ipsa pluries pnūciauit di
scipulis. vñ cū psciret eā posset euitare et ad alia loca
accedē. nō solū aūt mortē ipsam ac genus mortis
sed et diē pdixit. habet enī Mat. xxvi. q dixit disci
pulis suis. Scitis q post biduū pascha fiet et filius
hominis tradet ut crucifigatur. si intelligat de biduo in-
tegro. hoc dixit feria tertia an passionē. Si vero de
biduo sumēdo ptē pro toto. potuit et hoc esse feria
quarta. Nota pascha fiet. i. comedet agnus pascha-
lis qui sm legē erat imolādus et comedēdus post
uesperā. ut patet Exo. xiii. ob memoriā bñficij re
cepti a deo tali nocte: qñ. s. agno immolato in egy
pto a filiis isrl et interfectis primogenitis oliz egy
ptiorum ab exterminatore ipsi iudei illesi egressi sunt
de seruitute pharaonis et in figurā passionis christi
agni imaculati que inchoata fuit in tali nocte per
quā israelite. i. ueri fideles liberant de seruitute dia
boli occisis vitiis saluiq fiūt. si tñ sanguine agni
liniti sint postes domus. i. fides passionis habeat
in mēte et ope. filius hominis. i. uirginis tradet ut
crucifigatur. Fuit aūt traditus a deo patre ipsum ad mor
tē exponēdo et pmittēdo ppter nimiā erga nos cha-
ritatē. Roma. viii. Qui ppro filio suo nō pepercit
sed pro nobis tradidit illū. et Jo. iii. Sic deus di
lexit mūdū ut filiū suū unigenitū daret. Traditus
est a seipso ad nr̃i redēptionē. Eph. v. Dedit semet-
ipsum pro nobis oblationē deo in odorē suauitatis.
Traditus est a iuda scariothis ad auaritie satisfa
ctionē. Lu. xxii. Accepta pecūia querebat opportuni-
tatē ut eū traderet. s. iudeis. Traditus est a iudeis
pilato ob iudicie iectionē. Mat. xxvi. Sciebat enim
q per inuidiā tradidissent eū. ¶ De secūdo. s. de pnci
pis sacerdotū et scribarū cōspiratione habet Mat.
xxvi. Tūc. s. illa die qua christus dixerat illa vba: cōgre
gati sunt pncipes sacerdotū et magistratus. qdā. s.
officiales in atriū principis sacerdotū qui dicebat
cayphas. ubi cōsiliū de captura factū: pciū per pro
ditorē postulatū. et pactū circa hoc firmatū. Con-
gregati igit sunt ad cōsiliū faciēdū. et tractādū ut ie
suz dolo tenerēt et occiderēt. alias caypha dixerat cō
siliū dederat eū occidēdū. Nūc qrit de mō ca-
piendi diligēti ne euaderet vñ dicūt. Nō ī die festo.
s. hoc faciamus. s. cape eū. Et ostēdit euāgelista q
hoc nō dixerūt ex reuerētia ad festū: sed ne eū abstrahe
ret de manibus eorum a ppło. vñ subdit. Ne forte tu-
multus fieret in populo. horum cōsiliū uel potius cōspi
rationē pnūdēs iacob patriarcha detestatus ait. Sy
meon et leui uasa iniquitatis bellātia: in cōsiliū eorū
nō ueniat aīa mea: neq; in cetu eorum sit glia mea: et
rōnē assignās subdit. q in furore suo occiderūt vi
rū. et postea maledicit furor eorum. q pertinax. et indi-
gnatio eorum q dura. Gen. xlix. De tribu leui certū est
fuisse sacerdotes. de tribu symeon dr plurimos ex
scribis descēdisse. scribe qui fuerūt principales in
cōsilio de morte christi quorum mētes fuerūt inique bel
lātes cōtra ipsū qui nō ex rōne. sed furore et inuidia
tractauerūt et pcurauerūt virū. i. ipsū totū et uoluz
occidi. Furor eorum fuit pertinax. q cū pilatus eum
uellet libare ut inocētē. pertinaces erāt in clamādo,
Crucifigatur. ¶ De tertio. s. de sceleris iude occasio
ne habet Mat. xxvi. Cū aūt esset iesus in bethania
in domo simonis leprosi tc. usq ibi. Amen dico
uobis ubicūq pdicatū fuerit tc. Que unctio facta
christo et iude murmuratio hic ponit nō q die cōsilij
iudeorum fuerit factā. imo sabbo pcedēti. ut patet Jo.
xii. Sed forte io hic ānexa est narratio huius: q illo
fuit occasio accepta nō data iude ad pditionē fa-
ciēdā. Nā ut dicit glo. xiii. q. i. Judas cōsueuerat
furari decimā ptē eorum que sibi dabant seruāda. et
vnguētū illō effusū uolebat uēdi cuius pciū erat
ccc. denariorum. horum decima ps erat. xxx. Quia igit
nō poterat furari decimā ptem qñ uēditū nō fuit
qsi uolēs recōpēsare damnū sibi secutū. xxx. dena-
riis argēteis fecit pditionē. vñ ipse iudas pcipiēs
sacerdotes cōgregatos ad tractādū de captura christi
intrāte in eū sathana ut dicit Lucas nō qdē per ue-
rationē corporis sed per nouū malitie effectū accessit
ad cōgregatos in cōsilio dicēs. Quid uultis mihi
dare: et ego uobis eū tradā. O uocē temerariā pre
sumptione plenā. oliz dñm cui oīa tradita sunt a
patre eterno tanq esset sub sua ptāte pmittit se illis
traditurum. vñ dicit. Quid vultis tc. O uox olpena
dignissima: dñm et mgrm suū qui ei tot bñficia cōtu
lerat: ad dignitatē sūmā aplatus uocauerat: ad pdi
cādū et faciēdū miracula cū aliis miserat: suū pro
curatorē istituerat: et nūc eū uēditioni exponit: et
ut vile mācipiū pciū in emptorum uolūtate ponit
dicēs. Quid vultis tc. Heccine est doctrina quā tra
didit magr optimus. Ipse te docuit tpalia cōtēnere
neminē ledē: primū ppositum iuuare: et tu nūc pre aua
ritia inocētissimū pdis: et ad mortē tradis dicēs.
Quid vultis tc. At illi iudei cōgregati hoc audito
gauisi sunt dantes ei. xxx. argenteos pro hoc ope-

Sic q̃ ipleta est figura que habet Gen. xxxvii. de
Joseph iuuene pstantissimo qui fuit uēditus. xxx. ar
gēteis suggerēte iuda frē suo et traditus in manibus
ysmaelitarū ex zelo iuidie ne dñaret eis. Sz sicut
cōtrariū accidit eis qd itēdebāt: q per hoc ille exal
tatus est: adoratus et uocatus saluator mūdi. ita et ie-
sus per istā traditionē in manibus gētiliū et passionē
deus exaltauit eū. et dedit ei nomē qd est sup omne
nomen Jesus qui interpretatur saluator ut in noīe
iesu omne genu flectatur et spopondit iudas face-
re pditionē recepta pecunia. Exinde querēs oppor
tunitatē tradēdi eū cū sine turbis in quo ope scele
ratissimus iudas ppetrauit nō solū pditionē et pla-
giū: sed et sacrilegiū et simoniā uēdēdo christum fontē
oīs grē. vñ Greg. nazāzenus: Judas oliz redēpto
rē uēdidit. mox laqueo suspēsus. tñ idē gras redēpti
onis nō obtinuit. et merito q nemo pōt retinē qd
uēdidit. i. q. i. qui studet. ubi etiā notādū qd ait be
da sup Marcū. Multi hodie iude scelus: q dñm
ac mgrm deūq suū pecūia uēdiderit: uelut imane
et nefariū scelus horrēt: nec tñ cauēt. Nā cū p mūe
ribus falsū cōtra aliquē testioniū dicūt. pfecto q ueritatē
p pecunia negāt deū pecunia uēdūt. ipse enī dixit.
Ego sū ueritas: et cū societatē fraternitatis aliq discordie
peste cōmaculāt deū pdūt. q deus charitas ē maxie
cū nō ifirmitate uel ignorātia peccat: sed in similitu-
dinē iude querūt opportunitatē ut ueritatē crimine
mutēt. xi. q. iii. abiit. et de cōse. di. iii. ieiunia. Dr q
feria qrta iudas traditionē dñi cogitauit. i. tracta
uit. Vñ antiqtus tali die ieiuniū seruabat: ut pa-
tet in. d. c. ob reuerētiā passionis. nūc aūt loco hu
ius a pluribus tali die carnes nō comedunt: nō ex
pcepto sed ex deuotiōe. ¶ Quātū ad ipsam christi ul-
timā refectionē et eius cōcomitātiā. ut habet Mat-
thei. xxvi. Pria die azimorum. i. feria qnta que dr pri
ma azimorum: q in sero illius diei cū agno comede
bāt azima nō fermētatā. qd postea seruabat per se
ptē alios dies sequētes qui dicebant dies azimorum
accesserūt discipuli ad iesuz dicētes: ubi vis pare
mus tibi comedē pascha. i. agnū paschalē: qui sm
legē ab oībus iudeis debebat comedi: et q a christus cū
aplis domū ppriam nō hēbat: iō querūt de loco
determiato. Tūc christus ut habet Luc. xxii. Misit pe
trū et ioānē. Petrū ut magis diligētē. Joānē vo
ut magis ceteris dilectum dicēs eis et dās signa.
Ecce itroeūtibus uobis in ciuitatē occurret uobis
hō amphorā aque baiulās. sequmini eū in domū i
quā itrat et dicite pñfamilias domus. Dicit tibi ma
gister. Ubi est diuersoriū. i. locus secretus ubi mā
ducē pascha. i. agnū paschalē cū discipulis meis.
Et ostēdet uobis cenaculū magnū stratuz. i. aulā
et ibi pate. s. necessaria nobis. noluit aūt christus nola-
re hoīez ne sm Chryso. Judas audiēs ordinasset
eū ibi capi aū horā statutā. eūtes ergo et inuenietes
oīa pauerūt quod oportebat. In quo cōuiuio scō no
ta tria que christus egit. pmo agnū paschalē comedit.
scdo pedes discipulorum lauit. tertio sacramētū eu-
charistie istituit. ¶ Quātū ad tria subsequētia sciē-
dū q hec fuerūt. discipulorum pturbatio. dulcis co
rūdē exhortatio. et grarū redditio. ¶ De pmo ha
bet Matt. xxvi. Uespe aūt facto discūbebat cum
duodecim discipulis suis et edētibus illis. s. in fi-
ne cene dixit. Amē dico uobis q unus uestrū me
traditurus est: et cōtristati ualde ceperūt singuli di
cere. Nūquid ego sum dñe. quasi dicat cuius cō-
sciētia nos nō remordeat de cogitatione tātī scele
ris. tu tamē qui nosti occulta cordiū indica ut tan
tū nefas ipediatur. Judas aūt ne tacēdo se suspectū
ostēderet ait. Nūquid ego sum rabbi. Cui christus
Tu dixisti. qd nō est intelligēdū. quasi dicat tu di
cis ueritatē: q tu es ille. sic enim illū manifestasset
aliis. Sed tu dixisti. i. tu hoc dicis: ego nō dico q
tu sis. et subdit. Qui intingit mecū manū in para-
psidem. hic me tradet. ue aūt homini illi. s. eterne
dānationis per quem tradar ego. Melius fuisset
homini illi si natus nō fuisset: q si mortuus fuis-
set in utero matris ad limbum descēdisset: sed na
tus ppter hoc flagitiū nō penitēs descēdet ad in-
fernum: uel etiam q esse melius est q nō esse ta-
mē nō esse videtur melius q male esse: q puari ma
lo habet rationē boni: ideo melius ei esset si natus
nō fuisset etiam in utero. i. si nō fuisset. Ex his tñ
uerbis nō fuit proditor manifestatus: quia oēs si
mul intingebant in vno catino ubi erat succus la
ctucarū agrestium ut salsa sm mandatum legis.
In quo ostendit quantū peccata occulta non de-
beant aliis intimari. Unde Aug. ii. q. i. ait. vnus
ex uobis me traditurus est. Bene dixit ex uobis:
non ex nobis. Ex uobis enim est a quibus per iu-
diciariam potestatē confessus aut cōuictus exclu
sus nō est. a me vo qui nullius egeo argumētis et
oīa certissime noui separatus et diuisus est. Tale est
ac si diceret. Et si ego per occulti iudicii sentētiam
damnatū habeo. uos tamen illū per tolerantiam
sustinete. hec ille. Petrus autē zelo magistri scire
cupiens proditorē quia si cognouisset eū occidis-
set. ait Chryso. nō audens ipse per se submittit so
ciū. s. ioānē euangelistā ut quereret ab eo de pditore
Cui ioāni querēti qs esset. Xps submisse respōdit
ita ut alii nō audirēt. Ille est cui intinctā bucellā de
dero. Pe. da. O incomparabilē virum: pfert christus
vbum in medium: tacet totus senatus apostolo-
rū Joānes solus cōsultor accedit. Di aūt ioānes
recubuisse in sinu uel supra pectus iesu quo ad

interim: quia cum iuxta eum staret in mensa uel ecclesia incli
nauit ioannes caput suum super pectus ihesu ut secretius
loqueretur. Mystice autem dabatur intelligi secundum Bedam quod
de dominici pectoris fonte ubi sunt thesauri sapientie
dei abscondita potandus erat quo eructaret illud di
uinum mysterium. In principio erat verbum. Et cum iesus
intinxisset bucellam. Iude porrexit. Et post bucellam
introiuit in eum sathanas non quidem de nouo. iam enim in
trauerat sed per nouum effectum malitie ut quod concepe
rat executioni mandaret per proditionem. Non fuit bu
cella ista sacramentum. iam enim dederat. sed figura eius
qui indigne accedit. Aug. de consc. dist. ii. Sicut
cum bucellam tradidit ei xpus non malum accipiendo: sed
male accipiendo locum dedit diabolo. sic quisque indigne
sumens corpus xpi non efficit ut quia malus est malum ac
cipit: aut quia non ad salutem accipit nihil accipit. Dixit
autem ei iesus. Quod facis fac citius. q. d. Ex quo nec
mine nec blanditie te a malo proposito reuocant. quod fa
cis. i. disponis facere. s. proditionem fac citius: non solli
citans ad malum: sed desiderium ostendens humane re
demptionis. Nemo tamen discipulorum dicit Ioan. intelle
xit ad quod illa verba dixerat: sed quia loculos habebat iu
das putauerunt eum dicere ut emeret necessaria in fe
sto uel egenis aliquid daret. ubi Aug. xii. q. i. habebat
dominus loculos a fidelibus oblata conseruantes: et suorum ne
cessitatibus et aliis indigentibus tribuebat. Post bucel
lam egressus est iudas ad exequendam proditionem nocte
iam facta. Hunc progressum iude ingrediendo et egredien
do ad tractandum proditionem: et ipsius executionem in pa
Si ingrediebatur. s. in domum. ut videret. s. aptitudi
nem ad opus uana loquebatur. i. mala et falsa murmu
rans de effusione vnguenti: cor eius congregauit ini
quitatem sibi multas iniquitates proponendo facere ut sacri
legium et alia. Egrediebatur foras ad capiendum oppor
tunitatem et loquebatur in idipsum. i. in malum perficiendum.
Et qui edebat panes meos magnificauit super me
supplantationem. i. magnam fecit super me proditionem. de
qua supplantatione xpus antea loquens dixit. Amen
dico uobis vnus uestrum me traditurus est quod fuit
turbationis apostolorum occasio. ¶ De dulci autem ipsorum
exhortatione vide a. xiiii. Ioan. usque ad. xvii. inclu
siue ubi inter alia dixit. Nunc clarificatus est filius
hominis et deus clarificatus est in eo. i. secundum Aug. Nunc
clarificatus est etc. Quia excluso immundo iuda remanserunt
soli mundi cum suo mundatore. q. d. hec est figu
ra future glorificationis vniuersalis in qua nullus
malus erit et nullus bonus exibit. Et deus glorifi
catus est in eo. i. dei gloria perfecte manifestabitur et hoc
per virtutem suam. ¶ De tertio. s. gratiarum actione breuis
mentio fit Mat. xvi. ubi dicitur. Et hymno dicto. non
enim fecit xpus sicut quidam dicunt fecisse. Exod. xxii.
ubi dicitur. Sedit populus manducare et bibere: et surrexe
runt ludere. et sequitur. Et ceciderunt in die illa quasi. xxiii.
milia hominum. Nec tamen ex hoc dominus fuit pacificatus. quod
patet in fine capituli ubi dominus ait. Ego autem in die
ultionis. i. finalis iudicii visitabo hoc petrum eorum.
sed hymno dicto gratias reddidit deo patri dans nobis
exemplum ut refectione accepta nos ita faciamus. Et
sic patet quod xpus egerit in sua ultima potentia vite refe
ctione quam ideo facere uoluit cum apostolis suis. ut sicut pre
uaricatio et petrum ade inceperat a refectione Adam dum
comedit de fructu uetito: ita xpus ad ostendendum quod
per suam passionem illud reparare venerat. illam uoluit a
refectione inchoare. Si qui igitur fidelis anima virgine
beatam interrogauerit dicens. quo abiit dilectus tuus etc.
Respondebit ad ultimam vite potentis refectionem.

Secundo abiit ad tolerandam

crudelem in orto ligationem. sicut enim habetur Mat.
xxvi. hymno dicto exierunt in montem oliuarum. et uene
runt in villam que dicitur gethsemani. transeuntes prius quen
dam torrentem qui dicebatur cedron. qui erat in montis
oliuarum radice. Et ab hoc transitu torrentis cedron
Io. incipit narrationem passionis. In dicta autem villa
erat quidam hortus in quo iesus solitus erat aliquando conueni
re cum discipulis ad orandum et docendum secretiora.
Quod autem dominus predixit negationem petri. hoc matthe. et
Mar. referunt sed postquam egressus est de domo in
montem oliuarum. Lucas vero et ioannes narrant hoc sed
in domo ubi cenauerunt. Quod Aug. ad concordiam re
ducit dupliciter. Uno modo quod illi duo scilicet Matthe. et
Mar. illa dixerunt per recapitulationem. s. eorum que
omiserant facta in domo. Aut Lucas et Ioan. per pre
occupationem. i. narrando prius quod factum est postea.
qui modus frequentatus est ab euangelistis. Alio modo
potest dici quod pluries xpus predixit negationem petri futu
ram et petri responsionem presumptuosam. s. in domo de
qua Luc. et Ioan. et postea iterum in horto de qua Mat
the. et Mar. in monte oliuarum. ¶ Circa hoc tertium
nota petri negationem quam xpus predixit orationem quam ter
fudit: et multitudinem que ad capiendum uenit. De hac
captura eius prophetauit Hiere. dicens Threni. iiii.
Xpus dominus captus est pro peccatis nostris. cui diximus in vm
bra tua. i. passione tua obscura viuemus. Egressus
igitur cum discipulis. xi. dixit eis. Omnes uos scandalum
patiemini in me in nocte ista. Scandalum uocat
amissionem fidei de eius diuinitate in qua inciderunt visa
eius captura tam ignominiosa. vnde et fugerunt. Confir
mat autem dictum suum per prophetiam Zacharie hoc predi
centis Zach. xiii. Percute pastorem et dispergentur oues
Loquitur propheta ad deum patrem. percute. i. permitte ut per
cutiatur pastor. s. xpus passione a iudeis et sequitur ex
hoc dispersio. i. fuga ouium suarum. i. discipulorum. Euan
gelista autem videns prophetiam impletam loquitur in persona

patris ad prophetam dicens. Percutiam. i. permittam ut percu
tiat. et sic dispergentur oues gregis. i. apostoli. Sed confor
tans eos subdit. Postquam autem resurrexero. s. die tertia
ut predixerat alias. inducens figuram ione qui stetit tri
bus diebus in uentre ceti. Precedam uos in galileam. ap
parens. s. nobis. Cui respondit petrus. Et si omnes scandali
zati fuerint sed non ego. Iesus autem ad Simonem pe
trum qui magis videbatur de sua virtute confidere ait. Si
modo ecce sathanas expetiuit uos: ut cribraret sicut
triticum. i. quesiuit et licentiam a deo accepit alias non potuis
set tentationem hic commouendi et separandi uos a tritico
electorum dei. Nam ex commotione multa cribri aliquando
etiam triticum cum lolio descendit in terram. Ego autem sub
dit. oraui pro te inquantum homo ut non deficiat fides tua
s. finali defectione. Non enim dixit. oraui ut non neges
non solum autem xpus orauit pro petro. sed pro tota ecclesia
petro commissa non potest non fuisse exauditus. Nunquam enim
fides ecclesie defecit. Quamuis enim aliquis decidat a fi
de. semper tamen aliquis permanent in ea. Unde tempore passionis
etsi in apostolis defecit. remansit tamen in virgine matre. Et
cum aliquando conuersus subdit confirma fratres tuos. conuersus
s. ad penitentiam de lapsu tuo. Et petrus. Domine paratus sum te
cum in carcerem et in mortem ire. Cui iesus. Dico tibi
petre. quia antequam gallus bis uocem dederit in nocte ista
ut ait marcus ter me es negaturus. Et petrus. Etiam
si oportuerit me mori tecum non te negabo. Non dixit
petrus mendacium quia sic tunc proponebat. sed nimis
presumptuose loquebatur: ignorans suam infirmitatem quam
et iesus cognoscens insinuabat. Similiter et omnes alii dixe
runt. Amb. Hec ideo dicta sunt ut sciamus neminem ia
ctare se debere. Nam et si Petrus lapsus est qui dixit
Et si alii scandalizati fuerint sed non ego. quis alius de
se presumat. vi. q. i. imitare. Facta est autem contentio inter
eos. quis eorum videretur esse maior. Luca referente. huius
contentionis inquit Greg. potuit esse causa: quia audierant
dominum migraturum ab eis. vnde querebant quis post hoc esset
gerens vices eius. Sed ad humilitatem eos dominus subito
reduxit. ostendens presidentes animarum: non debere esse ut princi
pantes in seculo qui querunt dominari subditis: sed qui
maior esset ille omnibus ministraret. dans in hoc exemplum
sui qui dominus existens eis seruiuerat lauando pedes. Dei
de ut scribit Lucas solus: dixit iesus discipulis:
Quando misi uos sine sacculo et pera et calciamentis:
numquid aliquid defuit uobis. Qui responderunt. Nihil.
Et ait. Sed nunc qui habet sacculum. s. pro pecunia sua
da tollat. similiter et peram. s. pro victualibus. et qui non habet
uendat tunicam suam et emat gladium. q. d. Nuncusque si
ne predictorum reseruatione habuistis abundanter necessa
ria me presente. Deinceps autem: quia persecutionem patiemini
non dabuntur uobis ista. et ideo concedo uobis ut pro ne
cessitate de his uobis prouideatis. non solum de vi
ctualibus ad viuendum. sed et de armis ad defendendum
cum oportet. Dixerunt autem discipuli. Domine ecce duo gla
dii hic. vnus. s. qui incidat aurem serui et appareat virtus
domini in sanando. alter qui non euaginetur. ut ostendatur non
fuisse factam omnem defensionem que poterat pro domino.
Dixit ergo iesus. Satis est. habet ecclesia utrumque gla
dium. Exide ingressus in hortum illum ville gethsemani
assumptis ad partem Petro Iacobo et Ioanne. cepit
iesus tedere pauere et mestus esse. Ostendens ex hoc ue
ram humanitatem hic que affligitur ex consideratione pena
rum quas sibi paratas videt. Unde et dixit eis. Tristis
est anima mea usque ad mortem. i. tristitiam et afflictionem
sentio mortalem. Sustinete hic et vigilate mecum. Et
quia in angustiis nil decentius quam per orationem ad deum hic
recursum. ideo recedens ab eis quantum iactus est lapidis
ut ait Lucas procidit in faciem suam orans et dicens. Pater
si possibile est transfer calicem istum a me. Calicem appel
lat passionem: quod triplex exponitur. ¶ Uno modo petens ut
virtus sue passionis transiret a se ad omnes martyres et
patientes pro xpo afflictionem. ut. s. merito eius daret
illis constantia ad sufferendum sicut et ipse habuit. et hec
Aug. ¶ Secundo modo ut quia sciebat populum illum iudeorum
pro cuius salute tantum laborauerat ex ipsa passione per
perfidiam suam excecandum et dannandum. ei compatiens rogat non
ut non bibat calicem passionis. sed transeat ab illo populo
ut per alios procuret. Hec Ambrosius. ¶ Tertio modo
secundum Dionysium Alexandrum. Non hoc petit ut non ad
ueniat ei calix nisi enim aduenerit transferri non pote
rit. sed ut perceperat iam presentem passionem cepit affici et tri
stari. et quasi iam propinquante ea dixit. transfer calicem istum.
leniter ergo inuadente tentationem flagitat pelli. Et
hoc est non intrare in tentationem quod consulit esse orandum.
Uerumtamen non mea uoluntas sed tua fiat. Athanasius
Geminum hic uelle ostendit alterum quidem humanum quod est
carnis. i. partis sensitiue. alterum vero diuinum. humanitas
enim ob carnis fragilitatem recusat passionem. sed diui
nus eius affectus affectanter eam subiit. Hec ille. Quod
ergo dicit. Non mea uoluntas intelligitur secundum instinctum
naturalem et sensualem. Et quod addit. Sed tua fiat. s.
uoluntas. que vna est patris et filii et spiritus sancti. cui omni
no semper subdita erat uoluntas sua humana secundum instin
ctum rationalem. Et ut dicit magister in. iii. sententiarum. Sciebat
xpus orationem non exaudiendam: sed nec uolebat secundum rationem
exaudiri nec tamen frustra hoc orabat. Unde psalmista in eius
persona. Deus meus clamabo per diem et noctem: et non
exaudies. non tamen ad insipientiam mihi. s. imputabitur: sed
ad dandum nobis formam quod in angustiis possumus
petere licite ab eis liberari si illud sit secundum uoluntatem dei.
Quod si non audimur: debemus estimare deum illud
non uelle. et ideo patienter ferre debemus. Oratione sciens
reuersus est ad locum ubi discipulos dimiserat. sicut
illi tres Petrus iacobus et Ioannes ad quos acces
serat. Et inueniens eos dormientes. dixit Simoni

qui pleni⁹ posuerat pro eo mori. Simon dormis nō potuisti vna hora vigilare mecum. Ad oēs aūt ait alios. Vigilate ⁊ orate ne intretis in tēptationē ppe succūbatis tētatiōi. Sp̄s qdē pmpt⁹ ē.i. rō ⁊ feruor ad patiēdū ⁊ bñ agēdū. caro aūt īfirma.i. sensualitas debilis ad exequēdū: qd dictat rō ⁊ illi gat sp̄s. Et eos dimittēs iterū accessit ad locū ubi prius orauerat: eādē orōnē fūdēs. Et reuertēs scdo ad discipłos ⁊ inueniēs dormiētes. pre tristitia enī ⁊ somno grauati erāt oculi eorū. dimisit illos ⁊ tercio ad locū reuersus eūdē fmonē orādo expleuit. Et ut dic̄ Lucas solus apparuit ei āgelus de celo ɔfortās eū.i. dicēs aliq̄ vba cōsolatoria illi pti sensitiue ex triste ex repītatiōe sibi facta pene īmēse: quā iā de bebat sustinē o dñe dñs nr̄. passio ista cito trāsibit ⁊ ex ea fruct⁹ maxim⁹ sequet. redēptio hūani generis qd tātū desiderasti: ⁊ restauratio ruine nr̄e. ⁊ iō cōfortet eos usm̄. Et factus in agonia.i. anxietate pli⁹ orabat. Tātā aūt afflictionē sensit ī illa agonia pre ɔsideratione passiōis iminētis: q̄ fact⁹ est sudor ei⁹ sicut gutte sanguinis decurrētis ī trā. Et cū uenisset postea ad discipłos ⁊ dormiētes inuēisset dixit. Dormite iā ⁊ requiescite. Sufficit. Et ut ostēdat se volūtarie pati deposito eū timore ait. Surgite eam⁹ obuiā nr̄os aduersarios. nō dormiuit iudas ad pſequēdā pditionē. Ecce appropinquabit q me tradet. Adhuc eo loquente. Ecce turba ⁊ iudas vn⁹ ex. xij. antecedebat eos. Sciebat enī iudas locū dic̄ Joā. q̄ frequēter iesus illuc ɔueniebat cū discipłis. ⁊ pcipue dieb⁹ festis aliqd sublime docēs eos: quos ad capiēdū magis volebat ē semotos a tumultu ppłoꝝ. ⁊ iō ut ait Theophilus imaginatus est iudas q̄ solēnitate iā ichoata ibi esset cū discipłis ad docēdū. Nocte enī iesus extra ciuitatē manebat sepe. ⁊ iō nō accessit ad domū ubi cū dimiserat. Nō uenit aūt solus: sed ut dic̄ Joānes accepit cohortē.i. militū a pñside ⁊ a pōtificibus ⁊ phariseis ministros cū laternis ⁊ facib⁹. ne.s. posset occulte fugē. ⁊ armis ad resistēdū ⁊ offendēdum si forte turbe deuote ad eū uellēt illū de manibus eorū liberare. ppterea dixerunt gētiles milites ut magis timerent pcāa duci. Processit ergo iesus obuiā eis. ⁊ ait ut recitat Joā. solus. Quē q̄ritis. Nō hoc dixit q̄si nesciēs. s; ostēdē volens q̄ ⁊ eū p̄ns eēt eū vidē nō poterāt: ul ab aliis discernē Et cū rn̄disset. Jesuz nazarenū. dixit iesus. Ego su;. In medio eoꝝ existēs ait Chry. excecauit eoꝝ oculos. Ut aūt dixit iesus. Ego sum. ad vocē istā oēs ceciderūt retrorsuz ī trā simul cū iuda. Nō iō sed iesus s; Chry. ut ostēdēt q̄ nō solū cōprehēdē. s; nec eū vidē possent nisi ipse ɔcedēt. Aug. Quid iudicatur⁹ faciet q̄ iudicādus hoc fecit. Et nūc ubiq̄ p euāgeliū dic̄ ipō. Ego su;. Et a iudeis e pcat antipo ut retro redeat ⁊ ī trā cadat. q̄si dice ferdētes celestia frena desiderāt. Iterū aūt interrogauit eos. Quē q̄ritis. Chry. Ne q̄s dicat q̄ ipse iudeos ad hoc idurit ut eū occiderēt seip̄m ī manib⁹ eoꝝ tradēs: manifeste eis ostēdit oīa que reuocare eos sufficiebāt. S; q̄ pmanebāt ī malitia ⁊ nullā hēbāt excusationē tūc ī maīb⁹ eoꝝ se tradidit. Et rn̄dētib⁹ illis scdo. Jesuz nazarenū dixit. Dixi uobis: q̄ ego su;. Si ergo me q̄ritis sinite hos abire s. discipłos meos. q.d. meip̄m uob̄ trado. dimittite istos usq̄ ad ultimā horā ait Chry. ad suos dilectiōis ɔseruātiā ostēdēs. Tūc ut ait Lu. appropiquit iudas ut oscularet eu;. Nā referēte Marco dederat eis signū traditor dicēs. Quēcūq̄ osculatus fuero ipse est tenete eū ⁊ ducite caute. Dicit mgr̄ in historia scola. q̄ Jacob⁹ minor erat valde silis xp̄o ī effigie: adeo q̄ q̄ nō habuisset familiarē ɔuersationē cū eis. nō sciuisset discernē aliū ab altero. Judas aūt q ɔuersat⁹ erat diu cū eis sciebat discernē. Ne ergo datis signis aliis de iesu effigiē caperent Jacobū loco ei⁹. iō dedit signū osculi. Et addit. Ducite caute ne.s. euadēt de manib⁹ eoꝝ cū tā sceleratissimus captus fuisset q̄ cū volebat in medio eoꝝ existēs nemo ɔstrigē poterat. Accedēs ergo osculat⁹ est eu; dicēs. Aue rabbi. Cui iesus. Amice ad qd uenisti. q.d. Cū te habuerī; ut amicū charissimū. quō deuenisti ad tātā offensam. Juda osculo filiū hoīs tradis. ut refert Lu. Osculū est signū amoris ⁊ pacis: ⁊ tu hoc signo pditionē facis Chry. Nō est discedēdū a fm̄ admonitiōe q̄uis nihil ppt̄ nr̄a vba eueniat ⁊ si nō psuaseris hodie. psuadebis forsitā cras piscator per totā diem retia trahēs uacua: sero piscē capit. Vñ ⁊ dñs ⁊ si sciret iudā nō ɔuertēdū. nō destitit face que sua interest ppriū nomē iponit dicēs. Juda qd magis volēt erat ⁊ reuocātis. q̄ ɔuocati ad irā. Videntes āt discipuli qd futuruz erat.s. capturā Jesu. dicūt fm Lu. Dñe si pcutim⁹ in gladio.s. ut defendam⁹ te. Petrus aūt feruētior ceteris nō spectauit risus s; extrahēs gladiū de uagina seruū pncipis sacerdotū noīe malchū: ut dicit Joā. pcutiēs: amputauit auriculā eius dexterā. Amb. Cu; legit passio dñi si ad diuinitatē eius referimus infirmitatē corporee passionis excidit auricula ⁊ exciditur a petro. qui nō est passus xp̄m ɔpheta estimari: sed de filiū docuit fideli ɔfessione signari. xxiii. q.i. Si petrus. Iste fuus ut audacior ceteris voluit extēdē manus ad capiēdū iesum. ppt̄ qd petrus intēdēs percutē caput declinantis lesū abscidit auriculā. Oēs euāgeliste abscissionē hāc narrāt. sed Joānes ⁊ Matheus addūt rephēsionē quā iesus fecit petro dicēs. Cōuerte gladiū tuū in vaginā. Nō enī; licebat platis ecclesie uti gladio materiali sicut licuit in vetē testō. ut patet in phinees ⁊ aliis. s; gladio sp̄uali. Calicē quē dedit mihi p̄r nō vis ut bibā illū.i. passionē nō vis ut sustineā. Oīs enī; qui accipit gladiū.s. ꝑpria auctoritate ⁊ nō datū sibi a deo uel a lege: gladio peribit tpali si iuste iudicabit̄. uel saltē gladio diuine vltiōis in alia vita si nō penituerit. Aug. xxiii. q. iiii. Ille gladiū accipit qui nulla supiori ac legitima ptāte uel iubēte uel ɔcedēte in sanguinē alicuius armat. An putas: q̄ nō possum rogare p̄rem meu; ⁊ exhibebit mihi.i. ad meā defensionē plus q̄. xii. legiones angeloꝝ. Legio est numer⁹ sex milia sexcēta sexagintasex ɔtinēs Et si vnus angelus solus de exercitu sennacherib occidit in vna nocte cētū octogintaquinq̄ milia. qd facerēt tot milia angeloꝝ. Nō est ergo nūc tēpus vindicationis sed hūiliationis. Quō enī iplebunt scripture tot de passione loquentes si nō pmittam eos inferre q̄ sic oportet fieri: cū deus hoc predixerit ⁊ pnūciauerit. Lucas aūt scribit solus sanationē huius. Dixit enī; Jesus. Sinite usq; huc s. uenire ad me. Et cu; tetigisset auriculā eius sanauit eā. Nō poterat se ɔtinere fons pietatis a exhibitiōe bñficioꝝ etiā erga inimicos. Dixit aūt iesus ad pricipes sacerdotū ⁊ magr̄at⁹ tēpli ⁊ seniores. Tanq̄ ad latronē existis cū gladiis ⁊ fustib⁹ cōprehēdē me. cū quotidie apud uos erā ⁊ nō me tenuistis q̄si diceret. per experientiā vidistis q̄ nō possetis me apphendē si nō uellē. ⁊ iō nō erat necesse q̄ ueniretis ad me capiēdū sicut itur ad vnū latronē ne possit euadē. Sed hec est hora uestra.i. uobis a me pmissa ad capiendū ⁊ ptās tenebrarū ɔcessa uobis tenebris petōꝝ detentis. Et tūc iniecerūt manus in iesu;. ⁊ ligauerūt eū ut captū ducerēt. Quo facto oēs discipuli fugerūt eo relicto. De ista captione ⁊ ligatione habet figura Hiere. xxxix. ubi dicit q̄ exercitus chaldeoꝝ cōprehēdēs Sedechiā regē Juda duxerūt eū ad regē babylonis qui multa obprobria exercuit in eū. Sic iudei armati christum capiētes duxerūt eū ad annā inimicum christi sibi multa obprobria inferendo. Si ergo nūc querat a virgine gloriosa. Quo abiit dilectus tuus ⁊c. Respondere poterit ad tolerandam crudelem in horto ligationem.

Tertio abiit dilectus vir

ginis Marie ad pluriū iudicu; iniquorū p̄sentationē. ubi sciendū q̄ xp̄s primo fuit ante Annā p̄sentatus. secūdo ad Cayphā ⁊ ibi a petro negatus ⁊ falso contra eū testificatus. Tertio ad pilatum assignatus. Ut ergo dicit Joā. principes sacerdotū magistratus tēpli. ⁊ scribe pontifices nō per se ut dicit Aug. sed per suos ministros ad iesu;. domū ligauerūt eū ut latronē: ⁊ ducebant eū captū ut credibile est cū multis ɔcursibus ⁊ strepinibus ⁊ clamorib⁹ ⁊ pcussionib⁹ sicut hostem cū pro inimico capitali. via erat satis lōga. Sequebat autē istos quidā adolescēs ut refert solus Mar. indutus syndone sup nudū. quē ministri arbitrantes discipulu; iesu tenere curarūt. sed relicta eis syndone nudus aufugit ab eis. dicūt aliqui hunc fuisse Joānem. Alii Jacobū minorē. sed cōmunior ⁊ verior opinio est q̄ nullus illoꝝ fuit sed quida; qui habebat habitationē suā in via per quā iesus ducebat. qui cū iā iuisset dormitū. audito rumore trāseūtiū surrexit: ⁊ ut citius pperē posset causa; clamoꝝ sumēs uestē lineā sup carnē exiuit domū. ⁊ vidēs iesu; duci captū: motus deuotiōe uel curiositate sequebat eos. Duxerūt aūt ministri intrātes ciuitatē iesu; ad annā pōtificē socerū cayphe: qui cū esset pōtifex anni illi⁹ ɔsiliū dederat de morte iesu. Erant enī; plures principes sacerdotū qui uel forte uel precio ut cayphas fm̄ Josephū officiū exercebāt ad tēpus simul pōtificis. Iō primo adduxerunt ad annā qd refert solus Joā. Uel q̄ habitatio eius erat in via qua ibat ad domū cayphe ut cōplacerēt in hoc utriq̄. Erāt enī; affines nō solū carne sed ⁊ crimine: ⁊ ut magis exculparet cayphas cōsilio eius fouiria si argueret pcessisse contra iesu;. Petrus aūt sequebat a lōge: ⁊ alius discipulus qui credit fuisse Joānes. Ideo a longe sequebat: q̄ timebat ne putaretur esse ex discipulis iesu: ideo a longe fm̄ Ambro. q̄ elongabat iam a xp̄o mente passionis timore ductus. Ideo a lōge fm̄ Bedā: q̄ ⁊ si ecclesia signata in Petro sequebat xp̄m in passionibus: tñ a lōge: q̄ xp̄s ecclesia patit pro suis petīs. xp̄s aūt pro ea. ⁊ q̄ nimis distat utraq; passio q̄tū inter interius; creatoris ⁊ creature. Intrantes ergo atriū anne pōtificis ministri statuerūt iesu; vinctū ante annā. Intrauit aūt cū multitudine illa ⁊ Joānes q̄ notus erat pōtifici: forte q̄ ante discipulatū cū esset piscator reseruabat sibi ⁊ ferebat electos pisces. Per⁹ aūt nō ausus est intrare sed socius eius Joānes accessit ad ancillā ostiariā rogās ut sineret eū intrare. Quod cū faceret intuita petrum dixit. Nunquid ⁊ tu es ex discipulis hoīs istius. Nota fm̄ doc. q̄ causa dñice passionis fuit pma culpa uniusq; parētis Ade.s. ⁊ Eue. ad innuendū q̄ per ei⁹ passionem utriq̄ sexus liberandus erat. Ideo diuina dispensatio. pouidit ut nō solus sexus virilis sed ⁊ muliebris ad eam operaretur. Et quod non potuit ancilla agere in persona xp̄i: quia uiloris

pditionis hoc face curauit in discipulo ad negādā instigādo: respondit ut discipulū esse reputā ad afflige dus capet. Qui subito negauit dicēs. Mulier nō noui illū Chrys. Quid agis o Petre: uox tua repēte mutata est: nō uidisti flagella: nō dura tibi sunt illa ea tormēta. Nullus te interrogat cuius auctoritates possis formidare. Mulier est mulier iterrogat et uilis ancilla: q ostiaria. Amb. Iā negauit Petrus q pmisit leuiter. Aug. xi. q. iii. Nō solū abnegat xpm qui dicit eū nō esse xpm: sed ille etiā qui cū sit negat se esse xpianū. Dñs enim nō ait Petro. Discipulū meū te esse negabis. Negauit ergo xpm cū se eē discipulū suū negauit. Quid aūt isto mō qz se negauit esse xpianū. An Petrus nō negauit xpm sicut qdā eū peruerso fauore excusare nituntur: q ab ancilla iterrogatus hoiez se nescire rndit. hec ille. Ubi et Glo. dicit q lz corde credat in xpm et ore neget. nō excusaret a mortali. Et idē Tho. in sū. Annas vero pōtifex cepit iesuz iterrogare de doctrina sua et discipulis: ut scribit Ioā. solus. et hoc nō causa itelligēde veritatis sed occasiōe calūniādi. si esset doctrina eius ptra legē: uel qre discipulos pgregasset qsi seditionē querēs. Cui xps mitissime rndit dicēs. Ego palā locutus sū mūdo. Ego semp docui i teplo et in synagoga ubi oēs iudei pueniūt. Et in occulto locutus suz nihil qn. s. essent aliq psites saltē discipuli. Quid me iterrogas. Interroga eos qui me audierūt: ecce hi oēs sciūt qd dixerim ego. Nihil enī in occulto locutus est: q nō ut trepidās et seditionē cōcitās ut aliq extimabāt. Interroga eos qui audierūt etc. q. d. sz Chry. Quid me iterrogas de meis. Interroga inimicos meos qui mihi insidiant. sunt aūt hec vba pfidētis de eoz que dicta sunt veritate. Hec est enī veritatis ialtercabilis demōstratio: cū qs inimicos iducit in testes. Tūc vnus ex ministris assistēs dedit alapā iesu: ut refert Ioā. solus. hūc dicit Chry. fuisse malchū cui iesus auriculā abscissaz a petro restituerat. et dixit. Sic rndes pōtifici. Cui iesus ut agnus māsuetus qui portat ad victimā mitissime rndit dicēs. Si male locutus suz: uel rndēs pōtifici uel docēs i teplo testioniuz phibe de malo. Aug. Quid ista rnsione verius māsuetius et iustius. Qui enī recepit alapā: nonne uellet eū qui pcussit aut celesti igne pbumi: aut terra dehiscēte sorberi: aut correptū demonio uolutari: aut pena aliq alia etiā grauiori puniri. Quid hoz per potētiā iubē nō poterat: per quē factus est mūdus. Nec tn hoz aliqd egit. Cyprianus di. xcix. Dñs iesus rex iudex et dñs nr passioni sbditus. cū alapā accepisset nihil ptumeliose in psonā pōtificis locutus est: sz magis innocētiā suā tutatus ē dicēs. Si male locutus sum testioniū phibe de malo. que oia hūiliter facta sunt et patiēter: ut nobis hūilitatis et patiētie tribueret exēplū. Sed nota q dñs nō pbuit alterā maxillā pcutiēdā sed potius de illata pie reprhēdēs ait. Si aūt bn qd me cedis. Ubi nota sm Aug. q dñs pcutiēti se nō pbuit alterā maxillā: sed potius phibuit ne faceret et iniuriā augeret: et tn paratus aduenerat nō solū in facie pcuti: sed etiaz pro qbus hoc patiebat crucifixus occidi. Et hoc ostēdēs q pcepta que dederat de patiētia illa s. siqs te pcusserit in dexterā maxillā pbe illi et alterā etc. sunt in pparatione cordis retinēda magis qz ope exequēda: ut in secreto teneat animi patientia cū beniuolētia. in apto fiat id qd eis pdesse videt xxiii. q. i. paruus. Demū misit eū annas ligatuz ad socerū suū cayphā. ubi accēso igne in medio atrij ppt frigus Petrus itrogressus cū aliis ut videret finē mgri ne agnosceret esse discipulus iesu: et ipse cū aliis se calefaciebat ad ignē. Quia eniz iam ignis charitatis in eo erat extinctus: igne accēso in medio synagoge vitioz ad illū petrus se calefaciebat. Intuita aūt eū alia ancilla dixit astātibus. Et hic de illis discipulis eius est. Cuius vbis moti sunt audiētes et qbus vnus dixit. Uere et tu ex illis es. Petrus aūt scdo negauit dicēs. O hō nō suz. Et qquis petrus itēderit dicē q nō esset discipls iesu tn uerū dixit sz aliū sensuz: q: s. nō hēbat eē spūale. Et aduertendū q Ioānes ponit petri negationē pmā factā in domo anne: et tūc pmo gallus cantauit. scdaz vero et tertiā in domo cayphe: et post tertiā imediate gallus scdo cātauit. Sed alii euāgeliste describūt oēm trinā negationē factā in domo cayphe. Nō dici pōt iō sic enarrasse: q illi tres euāgeliste nō curarūt mētionē facē de pnatione iesu corā anna. q: extraordinaria erat: cū nō esset summus pōtifex qui hēret discutē causaz: sed ad cōplacētiā utriusqz ut affiniuz fecerūt tanqz pro vno iudicio hītes: uel q ambo simul fuerūt summi pōtifices pro illo āno etiā ptra legē. Unū qlibet hēbat causaz discutē et pro vno tribunali hēbat. Et iō in domo cayphe ubi terminata fuit oīz illā negatiōez referūt factā. Post pusillū aūt qd pusillū qntū foret Lucas expssit dicēs. Interuallo facto qsi vnius hore cū qdā diceret. Uere tu ex illis es. nā et galileus es: loquela tua manifestū te facit. Nō q diuersuz esset ydioma galileoz a iudeis. nā vnū. s. hebraicū erat cōe eis: sed erat differēs modus pnūciādi seu peccuciādi sicut iter senēses et florētinos. Et cuz petrus uellet se excusare dixit cognatus malchi cui xps auriculā sanauit. Nōne ego te vidi i horto cū illo qd apphēdimus eū. Tūc petrus ut magis sibi crederet cepit iurare et anathematizare et detestari q nō nouisset illuz. Et cōtinuo gallus secūdo cātauit.

Ubi plura mysteria. Et pmo: q ista negatio petri signat offēsas mortalē cuiuslibet de ecclia. Nā ut dic Hiero. Quotiēs vincimur vitiis atqz petis totiēs deuz negamus. xi. q. iii. existimāt. Trina negatio significat offensaz tripharias cōditiōis: et opis. Que negatio offense ad istigationē ancille et vitioz. i. ad suggestionē uel excitationē sensualitatis et demonū per se uel psuasionē maloz virorū. Ad cātū galli petrus recognoscit excessuz suū: nō primū sed secūdū cātū: q ad pdicationē uel admonitionē bonoz nō solū ad aures sed ad mētē attingētē petōr cōpungit et penitet. Scdo scieādū sm Greg. in omel. q oipotēs deus eū quē cūcte ecclesie pesse disposuerat: ancille vocē pertimescē et se negare pmisit. magne utiqz dispēsatione pietatis ut futurus pastor ecclie in culpa sua disceret: qliter aliis misereri deberet. di. l. cōsiderādū. Cōuersus aūt dñs ait. Lu. respexit petrū. qsi diceret. Recognosce petrū. ubi et eius imēsa pietas ostēdit ut inter illusiones et tortores positus. qsi suarū penarū oblitus petri lapsuz dolēs respicit ut defleat. Que tū respectuz et pursionē Aug. magis dicit intelligēdū de pursione et respectu spūali dīne misationis q di p pphā. Cōuertē dñe et eripe aiaz meā. et illō Respice in me etc. qz de corpali respectu. Et egressus petrus foras fleuit amare. Cuz bonis et discipulis pursans pfessus est xpm filiū dei. Inter malos se reperiēs iudeos ipm negauit: negatione segregatus a malis fleuit. Et nocte illa ministri iniqssimi crudelissimi qui tenebāt eū. s. ligatū multipliciter uexauerūt iuxta illō Castigatio mea in matutinis. Nā ut dicit Lucas illudebāt ei cedētes et uelauerūt eū et pcutiebāt faciē eius dicētes. Prophetiza nobis xpe qs est qui te pcussit. O ineffabilis humilitas et patiētia iesu xpi. O inenarrabilis crudelitas iudaici ppli: faciē illā plenā oīoz grarū sputis deturpare nō uerent. in quā desiderāt angeli pspicē. Caput illud gazophilatiū thesauroz sapie et sciētie dei: pcutiētes affligūt. Oculos dīu lucidiores sole et pietate plenos uelis opuerūt. aures que audiūt organa scroz et thronos angelorū: cōtumeliis et blasphemiis malignoz plene sunt. Unū et ipse Lu. dicit. Et alia multa blasphemātes dicebāt in eū. Mane aūt facto tēpestiue puenerūt oēs pricipes sacerdotuz et seniores plebis et scribe in pcilio qrētes falsuz testimoniū ptra iesuz. ut eū morti traderēt. et nō iueniebāt. Donū uenerūt duo falsi testes. ut refert Mat. et Mar. q dixerunt. Nos audiuimus. q hic dixit. Possuz destruē hoc teplūz manufactū et in triduo reedificare aliō nō manufactū. Et nō erāt pueniētia testimonia eoz. Et merito: q hoc nunqz dixerāt. sz dixerat soluite teplūz hoc. s. solueris teplū hoc. et in triduo excitabo illō loquens de teplo corporis sui nō de illo salomonis teplo. Et surgēs pinceps sacerdotū. s. cayphas uixit. Nihil rndes ad ea que isti testificant contra te. Iesus aūt tacebat sciēs q nō causa inueniēdi vitatē sz calūniādi iterrogabat. et dixerūt qdā aliū exptimoribus. Si tu es xps dic nobis. Et xps rndit ut refert Lu. Si dixero uobis nō credetis mihi. Si interrogauero non rndebitis mihi neqz dimittetis. Et hoc aūt erit filius hois sedēs a dextris uirtutis dei. q. d. q iniuste iudicor. et hoc dabit mihi prio mūdū iudicādi. Et q nō apte dixerat se esse filiuz dei. surgēs pinceps sacerdotū motu corpis indicās isanē mētis. ait ut refert Mat. et Mar. Adiuro te per deū viuū ut dicas nobis si tu es xps filius dei bñdicti. Iesus aūt eū nō timerē rndit. q superior suus nō erat. Unū et grauit peccauit sic eū adiurādo: tn ob reuerētiā nois dei inuocati rndit. Tu dixisti. q filius dei suz ego. Tūc pinceps sacerdotū scidit uestimēta sua dicēs Blasphemauit. Quid adhuc egemus testibus. Ecce oēs audistis blasphemiā. Quid uobis videt. Rnderūt oēs. Reus est mortis. Et si isti pessimi erāt et falso mouebāt dicētes. Iesuz blasphemare cū diceret filiū dei in quo dicebat summā vitatē: tn ita horrebāt dei blasphemias q nō poterāt patiēter audire: sz iudicarūt talē reū mortis. et uestimēta sua scidebāt in signū detestationis. In quo etiā figurabat sacerdotiū iudeoz destruēdū. ut dicit grānus ii. q. vii. Tūc ipm iesuz pspuū et colaphizatū vīctū duxerūt ad pilatū. Iudas aūt traditor vidēs iesuz morti adiudicādū pnia ductus ut refert Mat. retulit triginta argēteos pncipibus sacerdotū et senioribus dicēs. Peccaui tradēs sanguinē iustū. At illi. Quid ad nos. tu videris. q. d. Si malū fecisti tu secas penā. Aug. Iudas q penitēs iuit ad phariseos relinquēs apostolos nihil inuenit auxilii nisi augmētū desperatiōis. Dixerūt enī. Quid ad nos tu videris. Si peccasti tibi sit. Nō tibi succurrimus: nō penā tua charitatiue suscipimus ne qliter deponas onus doceimus. Quid nob et misericordie q nec opa sequimur iustitie. Isset ad fres. isset ad illos qui orauerūt pro socru petri febricitāte. qui chananeā iprobā misericordie obtulerūt. Interrogaret petrū pro se effundētē lachrymas. nō fugisset Mariā et marthā que vitā lazaro impetrauit. iuit ad diuisos. s. phariseos et diuisus piit de pe. di. vi. c. i. Et piectis xxx. argēteis in tēplo abiēs laqueo se suspēdit. Et ut act. i. suspēsus crepuit medius: et diffusa sunt oīa viscera eius. et morti factū est vbū illud qd hītibus hierlm. Hiero. de pe. di. iii. Nihil plus iude ogit se pnias per qd scelus corrigē nō potuit. Si enī sic peccat in sfēz ut enim

dereuelet p̄ter ei timui. Si opa pmanẽt fratra
affimel vsq; ad ecclie. Jol' ⁊ eo papa. Declaratiõ
e iudea cũ' ⁊ ifidelitate eiusdẽ. qũ nõ pulsa rebellio
ait ad dñi sed vehemẽte trahit ad laqueũ ⁊ de pe.
ait ad dñi sed vehemẽte trahit ad laqueũ ⁊ de pe.
ro.iii. Principes aũt sacerdotũ sumptis argenteis
viginti. Nõ licet mittere. i. reponere i corbonã. i. locũ
oblationũ. q̄ pecũ sanguis est. Et pollo iusto eme
rõe et eis agrũ figuli in sepulturã peregrinoꝝ. uolẽ
tes et eos agrũ figuli in sepulturã peregrinoꝝ. uolẽ
tes et eos credentes fe eterno coopire sub ope puerilis. i.
nro crudelitate fe eterno coopire sub ope puerilis. i.
nro crudelitate fe eterno coopire sub ope puerilis. i.
nro crudelitate

ones ⁊ cōminatōnē. Credit q̄ q̄ diabolus cepit ppēdere iesum eē redēptorē humani generis ⁊ ṽtutē crucis: q̄ sentiebat ꝑres limbi iā exultare ꝓ sua quā expectabāt in liberatione: iō tētabat ipedire. Et iō in somnis imisit visiones uxori pilati cōminatorias maloꝝ que pilato euenirēt si ipm ꝯdēnaret. Ut his auditis pilatus se retraheret: sed nō ualuit aliqd efficē. Nā pilato dicēte. Ecce rex uester quasi derisorie. clamauerūt illi. Tolle tolle crucifige eū. Quibus pilatus. Regē uestrū crucifigā. Dr̄ illi. Nō habemus regē nisi cesarē. Pilatus ergo ut dicit Mattheus. accepta aqua corā populo lauit manus suas dicēs. Innocēs ego sum a sanguine iusti huius: quasi dicat. Ego certū est te me nō ꝯdēno eū sciēs eē iustū: sed iportunitas uestra me cogit ad ꝯdēnādum. uos videritis. Sed certe hoc nō excusauit eū. q̄ nūq̄ iudex ꝓpter quodcūq̄ malū uel scādalū euitādū debet inocētē ꝯdēnare ꝯtra ordinē ⁊ formā iuris ut hic accidit. Clamauit aūt populus. Sāguis eius sup nos ⁊ sup filios nr̄os. quasi dicat. Si tu in hoc peccas: pena huius peccati ⁊ vindicta ueniat super nos ⁊ filios nr̄os. Que imp̄catio utiq̄ accidit eis. Nā in punitione tāti sceleris hierl'm capta fuit. ⁊ inumeris milibus hoīum mortuis. ferro peste: ⁊ fame. qui remāserūt uēditi sunt in seruos. ⁊ dispersi per orbē. Forma aūt huiusmodi ꝯdēnationis put pie ꝯtēplari possumus talis fuit. Iesu nazarene tua gens te reprobauit. regē te fecisti ꝯtra impatoꝝ statuta. Filiū dei te nolasti ꝯtra legis iudeoꝝ mādata tributū cesari dare ꝓhibuisti ꝯtra eius impia. seditionē in ꝑplo ꝯcitasti in maria coitatis dispendia. Jō mortī te adiudico ⁊ iter duos latrōes te iubeo crucifigi. O q̄ iniq̄ est hec sñia crudelis ⁊ iniusta. de qua Job. xxxvi. di. Cā tua q̄si ipii iudicata est iudicii causā recipies. Cā q̄dē xp̄i iudicata est a pilato q̄si ipii ⁊ peius q̄ ipii. q̄ si latro uel homicida a curia capit nō ꝯdēnat nisi ꝑus fiat ꝓcessus ordinarius datis terminis ⁊ dilationib' ad ꝓbādū ⁊ reprobādū ītrepādū uel excusandū. sed xp̄s absq̄ ꝓcessu ordiario ꝯdēnatus est. de qua ꝯdēnatione ps̄. ait. Astiterūt reges terre ⁊ ꝑncipes. s. annas ⁊ cayphas ꝯuenerūt in vnū aduersus dn̄z ⁊ aduersus xp̄z eius. Siqs igit beatā v̄ginē interrogare voluerit. Quo abiit dilectus tuus. statim rñdē poterit di. abiit ad capiē inocētis ꝑuersam decisionē.

Quinto abiit dilect' v̄ginis marie ad finē mortis in crucis patibulo executionē. Data itaq̄ sñia ꝯtra iesū ut crucifigeret. milites p̄sidis ꝯgregauerūt circa eū vniuersam cohortē teste mattheo. ⁊ exuentes eū uestimētis suis chlamidē coccineā circūdederūt ei. s. rubei coloris q̄si purpureā uestē. ⁊ plectētes coronā de spinis iposuerūt capiti eius loco corone. Hec corona fertur dixisse de spinis duris ⁊ oblōgis que pforābāt caput suū usq̄ ad cerebꝝ. dederūtq̄ ei arūdinē in manu ei' ⁊ pcutiebāt caput ei'. Demū post illas ꝯtumelias ⁊ illusiones exuta chlamide coccinea ⁊ uestimētis ꝓpriis idut' ducebāt ad locū caluarie sociat' duob' latronib' ꝯdēnatis et ad crucē pro scelerib' suis. ipleq ꝓphia Ysa. liii. Cū iniqs deputat' est. Et baiulās sibi crucē s; figurā ysaac q ligna portauit i hūeris sup q̄b' fuit erect' ut occideret. ⁊ in dicto loco ut dic' Chrys. i quo ⁊ iesus crucifix' est ibi nō fili' abrahe: sed aries hūs caput spinis iherēs occisus est q̄ nō fili' dei ptis s; hūanitas nr̄e ecclie spinis coronata mortua ē. Et baiulās sibi crucē theophi. h adimplet illō ysa. fact' est pricipat' sup hūerū ei'. principat' eni iesu crux est ꝑ quā deus exaltauit eū sm aplm. Et sicut in signū dignitatis alii portāt baltheū: alii mitrā: sic xp̄s crucē. ⁊ si ingras iuenies nō aliter i nobis regē re iesuz nisi ꝑ aspitates. quo fit ut delitiosi inimici sint xp̄i. uerū q̄ debilitat' iesus flagell' ⁊ spis ac vigilis noctis qbus fuerat afflict' tarde icedebat cū cruce. mētes iudei ne ista tradite pilatus q̄ viderāt q̄si iuitū ferre sñiaz eū reuocaret ⁊ vite donaret iuenictes in via quēdā noīe simonē cyreneū uenietē de villa ꝑtem alexādri ⁊ rufi. ut referūt Mat. ⁊ Mar. hūc angariauerūt portare crucē iesu ut cici' ambulare posset. Portabat aūt simō crucē post iesuz q̄ s; Amb. ꝯgruū erat ut ꝑus ipse crucis tropheū erigeret. postea illō martyrib' traderet erigēdū. Nec iude' est iste simon: s; alienigena ⁊ pegrinus: q̄ cyrene' nec aūt: s; post iesum portat crucē. gētilis eni ppls nō iudaicus sequit crucē ⁊ fert eā iplēs illō. Tollat crucē suā ⁊ sequat me. De villa ueniēs crucē amplectit. cū paganis ritib' derelictis ait Beda. uestigia xp̄i sequit. Uilla eni latine: pagos grece di. vn̄ dicti sunt pagani. s. a pagos. Simō iterpretat obediēs: q̄ obedit diuis p̄ceptis. Sequebat aūt eū multitudo magna mulierum ppli que ex deuotione ei cōpatiētes plāgebāt ⁊ lamētabant illū. Jesus aūt ꝯuersus ad eas ut refert lucas Luc. ꝯsolat' est eas dicēs. Filie hierl'm nolite flere sup me moriturum: q̄. s. mortē cito resurrectione gloriosa dissoluet ⁊ ipa mea mors mortē ipsaz ⁊ mortis auctorē diabolū destructura ē inq̄t Beda. S; sup uosipas flete ⁊ sup filios uros. s. ꝓpter mala que uētura sunt uob. Qm̄ ecce uenīēt dies in q̄b' dicēt. btē steriles ⁊ uētres que nō genuerūt: ⁊ ubera que nō lactauerūt. Hō dicit ꝓpter obsidionē futurā a romanis. in qua ad tātā calamitatē famis deuenerūt ut mr̄es aliq̄ cōederēt filios ꝓpos.

Tūc incipiēt dicē mōtib' vidētes se in tāta angustiis. Cadite sup nos. ⁊ collib' cooperite nos. Beda. refert eni iosephus romanis insistētib' iudeos excruciatim petisse mōtiū ⁊ colliū cauernas ad euadēdū. Quia si in viridi ligno hoc faciūt: in arido qd fiet. i. fm Theophil'. Si in me qui sum lignū viride per v̄tutē faciēs fructū romani hoc faciūt: qd faciēt in ꝑplo iudeoꝝ arido ⁊ īfructuoso. Uel fm Bedā. Si ego qui suz sine peccō lignū vite appellatus. sine igne passionis de hoc mūdo non exeo. qd eis putas iminēt tormēti qui sunt fructib' bonorū operū uacui. Et postq̄ uenerūt in locū qui caluarie dr̄. ibi crucifixerūt eū. Quidā uoluerūt dicere ut hebrei. iō dictū locū caluarie: q̄ ibi erat caluaria. i. caput adā p̄mi hoīs sepulti. Sed Hiero. reprobat hoc: q̄ in ebron dr̄ sepulchꝝ ade eē. Sed Beda dicit q̄ foris portā erāt loca ubi trūcabant capita dānatoꝝ. iō caluarie locū illum appellarū. Et sic pro oīuz salute inorius q̄si noxius inter noxios crucifigit: ut ubi abūdauit delictū: supabundet ⁊ gr̄a. Crucifixerūt eū pri' anteq̄ crucē figerēt dederunt ei vinum mirratū. i. mirra amarissima mixtū. uel ut dic' Mat. vinū felle mixtū. Mos erat iudeis qui adhuc fuat apō xp̄ianos in multis locis ut debilitati rei cū ducunt ad mortē ex horrore hui' ꝯfortarent ꝯfectionib' ⁊ optimo vino. loco cuius ad augmētū pene xp̄o dederūt vinū mirratū. Exuētes aūt eū oīb' uestibus vulnera renouauerūt. Nā cū per flagella durissima totus corp' eius esset dilaceratū seu decorticatū. uestimēta sua resumpta fortiter ihe serāt carni a qua nūc separātes nō sine magno dolore ⁊ vulneratione fieri potuit ut accidit in vulnerib' fasciis resolutis. Modum aūt crucifixionis nullus euāgelistaꝝ explicat. Uñ potuit fieri s; aliquos ut cruce in terrā extēsa sup eā affigerēt corpus iesu manibus ⁊ pedibus. Et postea erigerēt ipaz. Uel etiā q̄ prius erigētes crucē ⁊ in terrā trūcā figētes ⁊ firmātes. postea in ea corpus ꝯfixerūt: aliquo corpus sustētāte dū ꝯfigerent manus eius deinde pedes clauis ferreis satis grossis ut ostēdit. Et q̄ ex ꝯfixione ⁊ maximo dolore nerui erāt retracti ⁊ mēbra decurtata q̄si secādā manū affixerūt. ⁊ pedes etiā fune per violentiā brachiū aliud ⁊ pedes ꝓtraxerūt intantū q̄ oīa ossa corpis dinumerari possent impleto qō p̄dixerat ps̄. in ꝑsona xp̄i. Foderūt manus meas ⁊ pedes meos. dinumerauerunt oīa ossa mea. Nulla historia docet hoc in dauid ipletū uel alio de populo illo: sed in dn̄o nr̄o iesu xp̄o. Erat aūt titulus ꝯtinēs causaz mortis in q̄dā tabula pua scriptus litteris grecis latinis ⁊ hebraicis. ut ex oī natione qui ꝯuenerāt in die festo legē possent. que tabula affixa erat paxillo posito in parte supiori crucis in medio. Hus q̄uā caput iesu pēdebat. Nā crux per se erat ad modū thau. nec hēbat aliqd sup lignū qō erat per trāsuersuz. Sed appositus fuit paxillus cuz tabula ut dictum est. Scriptura aūt tituli hec erat. Jesus nazarenus rex iudeoꝝ. Sed ut refert solus Jo. q̄ locus ubi crucifixus erat prope ciuitatem extra tū hierl'm est. pene oēs de ciuitate ibāt ad vidēdū. qō fuit ad maximā penā confusionis ipsi iesu. fm illud ps̄. Tota die uerecūdia mea ꝯtra me est: ⁊ ꝯfusio faciei mee opuit me ⁊c. Pontifices ergo cū legissent scripturā reputantes hoc eē ad iniuriā suā. s. q̄ rex su' crucifix' esset dixerūt pilato. Noli dicere rex iudeoꝝ. s. q̄ sit: sed q̄ dixit rex suz iudeoꝝ. ut. s. appeat q̄ ꝓpter istā arrogantiā ⁊ ambitionē qua se uoluit facē regē sit crucifixus. Quib' pilat'. Qō scripsi scripsi. i. scripturā illā nolo sic pmanē firmā. hoc disponēte deo: q̄ uere est rex iudeoꝝ ad lrāz ⁊ iudeoꝝ ⁊ oīuz nationū. Moralit rex iudeoꝝ. i. ꝯfitētiū. iterptat eni; iudas ꝯfessio uel ꝯfitens. Est eni spūli mō rex. i. regnās per gr̄as ⁊ postea per gl'iaz eoꝝ qui ꝯfitent. s. fidei articulos credēdo: defectus ꝓpos sacerdoti pādēdo. ⁊ diuas laudes gr̄as agēdo. Milites aūt gētiles qui eū cruci affixerūt lictores pilati: diuiserūt sibi adinuicē uestimēta sua per sortes statuētes q̄s qd acciperet. qō narrāt oēs euāgeliste. sed Jo plani' dicit eni q̄ milites qui crucifixerāt q̄tuor fecerūt ptes de uestibus vnicuiq̄ suā dātes. Tunicā aūt suā que erat inconsutilis ⁊ desup ꝯtexta per totū. i. facta ad acū nō diuiserūt dicētes. Nō scindamus eā: sed sortiamur de ea cuius sit. Qō factū iducit Joā. psalmistā hoc p̄nūciasse cū ait in ꝑsona xp̄i. Partiti sunt seu diuiserūt sibi uestimēta mea. s. qui me crucifixerūt. ⁊ sup uestē meā miserūt sortes. i. sup tunicā īcōsutilē. Aug. Matthe' aūt dicēdo diuiserūt uestimēta eius sortē mittētes. ad totā uestimētoꝝ diuisionē uoluit itelligi etiā illā tunicā ꝑtinere de qua sortē miserūt. Tale est etiā qō ait Lu. diuidētes uestimēta eius miserūt sortē. Diuidētēs eni uenerūt ad tunicā de qua facta est sortitio. dicēdo aūt sortes pluraliter pro singulari posuit. Marcus aūt solus videt inuisisse aliquā questionē. dicēdo eni mittētes sortē sup eis qs qd tolleret tanq̄ sup oīb' uestimētis: nō sup sola tunica sors missa sit locutus videat. Sed etiā hec breuitas obscuritatē facit. Sic eni dictū est mittētes sortē sup eis ac si diceret. mittētes sortem eū diuiderent. q̄ aūt dicit qs qd tolleret. i. qs tunicā tolleret tanq̄ ita tuz ita diceret. Mittentes sortē sup eis qs tunicā que ꝑtibus eq̄libus sup fuerat tolleret. Spēaliter vō q̄dripartita uestis dn̄i nr̄i iesu xp̄i: q̄dripartitaz

figuraūr et ecclias dñus. l. pūb in obē diffusus
t in eis dē effer. l. exodi vitriabuk. Unica vo
illa sponsa olim pūb figurat vnitē que charis
tactis vinculo nitet. Et ait charitas superminēto
ñ vñ hēt t superminet sēle t sup oīa pcepta. est me
ritō uestis que signat pfectū cēterā t addidit per
totū: q nō est expōs et qui ptinē ioanē ad totū: a
quo nos catholica uocat ecclia. Incōsutilis aūt
ne aliqd esciadat. t ad vnū punct: q oēs in vnū
colligit. In sorte aūt dī gsa cōmēdata est. Cū eni
sponsa mitrit nō plene cognoscit vel martus. sed qc
cultor iudicio dei credit. Dec Aug. Quare aūt po
tī" moriē crucis sustinerit ḡs alia omitto hic ponē
Et pfectores turbe inquit Mat. t Mar. blasphe
mabāt eū dicētes. Vach qui destruis templū dei t
in triduo illō reedificas. Sed t pncipes sacerdo
tū cū scribis t seniorib" illudebāt dicētes. Alios
saluos fecit: seipz nō pōt salū facē. q.d. Nūc ap
parat q: nō uere sanabat infirmos: sed in vtute be
elzebub. si filī" dei est descēdat nūc de cruce t cre
dimus ei. venit enīz filī" dei suz. Sed t milites. l.
pilati illudebāt ei dicētes. Si tu es rex iudeoz sal
uū te fac. Jesus aūt in cruce manēs sustinet tot
dolores imēsos: tot irrisiones t ptumelias. Pri
mū qdē etā viris in cruce: ut refert solus Lucas
instructs ad dilectionē inimicoz. vīrteni. Pater
ignosce illis: q: nesciūt qd faciūt. Cōtra oēm iusti
tiā ostēdit: q: innocētissimus sine aliquo petō so
lus ab his qb" semp bñficerat: a pplo quē in pecu
liarē assumpserat. ledit in oblis summe. in suba
blatis sibi uestib". In fama cōtumelijs t blasphe
mijs. In psona morte turpissima t acerbissima cō
dēnat us. t tñ pro illis orat dicēs. Pī ignosce tī.
Et sic ipleta est ppheta Ysa. dicētis. liij. pro trās
gressorib". l. ptra legē agētibus orauit ne pirent.
Cū aūt cū eo crucifixi essent duo latrones: vnus a
dextris alius a sinistris. dicunt Matthe" t Marc"
abbreuiādo q: idipz ip: opabāt ei t pditabant qui
cū eo crucifixi erāt. Sed Luc. plenius hoc exp:i
mit. dicit cuiz q: vnus ex latronibus qui. l. erat a
sinistris blasphemabat eū dicēs. Si tu es xps sal
uuz fac temetipm t nos. Hic dū est ergo q: uel in
eo qd dicūt Matthe" t Marc" de ambob" latroni
bus pdinātibus xpo. ponit ibi pluralis pro singu
lari: q: vnus eop fuit xpi put dicit Lucas. Vel q:
si ambo fuerunt qui cōuitiati sunt xpo: hoc fuit in
principio. Sed postea qui a dextris erat pnia ducē
respēdit socio: t xpo se recōmēdās ait. Memēto
mei tī. ut dicit Lucas. Vñ subdit. Rndēs aūt al
ter increpabat eū dicēs. Neq tu times deuz q: in
eadē dānatione es: sicut illi phidi iudei qui cruci
fixerūt hūc tā inocter. Et nos qdē iuste. l. pdīna
ti sumus ppter scelera nra. Nā signa factis rec
pimus. hic vo nihil mali fecit. Et dicebat ad iesū
Dñe memēto mei cū uenerīs in regnū tuū. Et ait
illi iesus. qō est seōz vbū. Amē dico tibi: hodie
mecū erīs in paradiso. Ō utiq uerū fuit. Nā mor
tuo iesu illa vīcula separata a corpe: sociata diuini
tate: descēdit ad limbū patrū: t alia huius latro
nis post mortē xpi t ipsa a corpore separata descēdit
nō ad inferuz damnatoz uel purgatoriū: sed ad
limbuz ubi clare vidēs diuinitatē xpi fuit bā. Et
hoc est uere paradisus locus. l. qui parat dei vīlis.
Hodie mecū tī. Vero. Ut paruū magnus aspe
ctus t vīnes pastor: mortuāli nō pēnas ouez xps
de cruce in paradisuz latronē tulit. Et ne quis se
ras aliqñ putaret pnīaz fecit homicidij penā mar
tyrium. Dec pe. dicī. Importuna. Dnc t Julius
papa. Vera cōfessio in ultimo esse pōt: sicut latro
vnius mometi pnīa meruit esse in paradiso in hora
ultime cōfessionis. xxvi. q. vi. Si ꝓsbyter. Augu
stī. Qui priuus a peris relinquit ḡs ipse relinquat
ea: nō libere sed ḡsi necessitate cōdēnat. Ex eisdm
latro uerā meruisset in fine de oī crimine: non tñ
dedit baptizatis peccādi t pseuerādi auctoritatē.
Tūc enīz primū baptizatus est. l. baptismo flami
nis: q: tūc primū in cruce xpm confessus est. De
peni. distinc. vij. Nullus. Sed nere mirabilis fu
it deuotio t fides huius latronis. Nulluz viderat
eū facē miraculū: nō pdicātē: nō turbis circūdatū
eius doctrinā sitientibus sed crucifixū cū eo. Om
nesq maiores. l. pncipes sacerdotū t milites t do
ctores legis cū subsannātes t exprobrātes: t socii
suū in idipm facientē. t tñ uenerat ut deū sua deli
cta pfitēs: socii increpans t oēs eī iniuriantes: nō
uerītus sculticā iudeoz: seq ei humiliter recōmē
dās t dicēs. Memēto mei tī. Petrus apls t cete
ri negāt. t ppli deridēt. ipe ipm cōmēdat. ipz re
gē fatet: se sibi cōmendans. Jesus aūt ut oblitus
suarū penarū ipz pfortat de sua pversione t fide:
pmittēs ei pmiū maximū. Hodie inqt mecuz tī.
Et de tāto labore siue passionis qō erat sufficiens
petū redēptionis oīuz. Nō solū huius mūdi: sed t
mille si essent: iesus nō videō nūc seq crucē nisi cō
uersionis vnī" latronis: nec hūc minimū despicit
sed t ipz colligit. Stabat aūt iuxta crucē mat iesu
t soror: mīsa ei" maria cleophe t maria magdale
ne. Dō refert solus ioānes de mīse iesu t ipse ioānes
Stabat dolore amiata: a maritudie vlnerata: mē
te aūt t intellectu erecta t firmata in dei voluntate:
quā sciebat ee ut filī" suus pateret pro redēptione
hūani generis. Et cū oēs discipuli t discipule ce
cidissent a fide sue vnitatis: ipa sola stabat in fide
firma. Et q: sciebat ipz qui patiebat esse dei filius:

inde maxie doluit de cāta offensa deo facta. Et si
cut nulla mī vncq cāri dolerit filiū suū. Tū nō so
lū q: vnigenitū: sed q: ex se totū sine pie generatū
Tuz q: optimū t fortissimū. Tū q: uerū deū: ita
nulla mī vncq dolorē cāri hūit de monte filii. Tūc
fuit ipleta ppheta Symeonis dicēs. Tuā ipī"
alaz pertransibit gladi". xpi". l. passiōis. Tū dolores
quos alie mulieres sustinent in pcu: sibi reseruate
sueruī passōe filii: ut ꝓgruē sibi posset illō Psal.
Ibi doluerūt ut parturiētis. Nec vncq aliqs martyr
sustinuit cāri pen'as suis tormētis: sicut ego Ma
ria iuxta crucē filii. Tū t pluscq martyr fuit ut alt
Dero. Cū ergo vidisset iesus mīez ne videret. t eius
oblit": in hoc ostēdēs pietatē quā debēt filii exhibē
parētib" t potidē proposse cū ab eis discedēt: dixit
mīi sue. Mulier ecce filī" tu". Dicē noluit mat: ne
sic nolendo magis vulneraret dolore eo: ei". Sed
mulier exhēns iesū: nō ꝰginitatis violationē. Ec
ce filī" tu". q.d. hūanitas ista que cernit est filī" tu"
qui patit. Et q: vt soluenda est ista humanitas
monē: ne sola remaneas: ecce Joānes ex
pro me. Ipe ego t ꝰginē sociabit. M
mostuū fuisse spōsuz eius ioseph
cōmendasset cū spōso suo si
li. Deinde dicit discipu
cut nec alibi cū de
cī cōmēdatā ut
terra reliquo:
reliquo. Ec
Joānes

emi ille erat v' spōgia uacua ⁊utib' ;cauernosa si mulationibꝰ.plena aceto frigide malitie.ubi pi us in pbris fuerat vinū bonū charitatis:⁊ mi to felle amarissimo odii ⁊ inuidie. Et iō ihesus no luit bibē.i.incorpari in ecclesia sua talē pplm:sed abiecit a se. Cū ergo accepisset acetū nō qđ̄ biben do sed gustādo dixit:teste solo Joāne. Consuma tū est scīm vtā.i.adimplctū qđ̄ pnūciatū ⁊ figura tū est de mea passione. Ut ⁊ pcedētibus dict' cū est de mea passione. Ut ⁊ pcedētibus dict' cū est de mea passione. Ut ⁊ pcedētibus dict' c

ent ille erat ⁊ spōgia uacua ⁊ futilꝫ: cauernosa si mulationibus plena aceto frigide ⁊ latine.ubi pri us in pūbus fuerat vinū bonū ⁊ hylaritatis: ⁊ mir to felle amarissimo odii ⁊ inuidie. Et tō iesus no luit bibē.i.incepari in ecclesia sua talē pplm: sed abiecit a se. Cū ergo accepisset acetū nō qđē biben do sed gustādo dixit: tetel solo Joāne. Consuma tū est scriptū vbi.i.adimpletū qđ pnūciatū ⁊ figura tū est de mea passione. Dīt ⁊ p̄decessibus viebꝫ cū ascendi prediceret passionē suā aplis: vixerat. Ecce ascendi mus hierosolymas: ⁊ cōsummabunt ola que scripta sunt filio hoīs. Cū ergo sciret oīa ipleta: dixit. cultō iudicio dei. Et ola illa sacrificia in lege mā ti" mortē crucis sustinere figurabantur. Et p̄cedentes turbe inquietare cessant ⁊ veute ca mabit cū dicētes. Vbi qui destruit templū ⁊ signatū sa in triduo illō reedificas. Sed ⁊ p̄dicator fuerat affli ti cū scribis ⁊ seniorib" illudebāt dicētes. Alios ma luos fecit: seipm nō pōt saluū facē. q.d. Nō ap paret q; nō uere sanabat infirmos: sed in virtute be elzebub. Si filꝫ dei est descēdat nūc de cruce ⁊ cre dimus ei. dixit enim: filꝫ dei sum. Sed ⁊ milites. s. pilati illudebāt ei dicētes. Si tu es rex iudeoꝝ sal uum te fac. Jesus aūt in cruce manēs sustinet tot dolores inclusos: tot irrisiones ⁊ cōtumelias. Pri mū qđē vbi dixit in cruce: ut refert solus Lucas instructus ad dilectionē inimicoꝝ. viriteni. Pater ignosce illis: q; nesciūt qđ faciūt. Cōtra oēm iusti tiā ostēdit: q; innocētissimus sine aliquo petō so lus ab his qb" semp bñecerat: a pplo quē in pecu liarē assumpserat. ledit in oībus summe. in fide ablatis sibi vestib". in fama cōtumeliis ⁊ blasphe miis. in psona morte turpissima ⁊ acerbissima cō dēnatus. ⁊ tñ pro illis orat dicēs. Pr ignosce illis. Et sic ipleta est ppheria Ysa. dicētis. liij. pro trāsgressorib" .i. pro tra legē agētibus orauit ne pirent. Cū aūtē eo crucifixi essent duo latrones: vnus a dextris alius a sinistris. dicunt Matthe" ⁊ Marc" abbreuiādo q; idipm ip̄properabāt ei ⁊ insultabant qui cū eo crucifixi erāt. Sed Luc. plenius hoc exprī mit. dicit enim q; vnus ex latronibus qui. s. erat a sinistris blasphemabat eū dicēs. Si tu es ipse saluū fac temetipm ⁊ nos. Dicēdū est ergo q; uel in eo qđ dicūt Matthe" ⁊ Marc" de ambob" latroni bus insultātibus ipo. ponit ibi pluralis pro singu lari: q; vnus eop fuit tñ. put dicit Lucas. Vel q; si ambo fuerunt qui cōuitiati sunt ipm: hoc fuit in pncipio. Sed postea qui a dextris erat p̄sta vnct" resipiēdit socium: ⁊ ipm se recōmēdāo ait. Memēto mei ⁊. ut dicit Lucas. Ubi subdit. Rādēs aūt al ter increpabat eū dicēs. Neq; tu times deum q; in eadē dānatione es: sicut isti pfidi iudei qui crucifixerūt hūc tā inocter. Et nos qđē iuste. s. ordina

rium meū redemisti me vñe deus ueritatis. Quod se videt exponēdum. O vñe qui es deus uerꝫ ueritatis: tu me redemisti. s. morte tua qua vixisti. In manus tuas cōmēdo spūm meum: redemisti me vñe deus vitatis. Verbo igit̄ pdicto termina to cū ualido clamore emisso ⁊ inclinato capite ipe mūdi redēpte: emisit spūm. Sup quo Bern. ait. O bone iesu quid tibi ⁊ mortī: nos peccauimus ⁊ tu luis: nos debemus ⁊ tu soluis: nobis debeban tur flagella ⁊ afflictiones eterne: ⁊ tu pro nobis tra dis ut flagellari voluisti: ut nos a flagellis eternis misericorditer liberares. Et eternā demeruerāmus mortē: ⁊ tu pro nobis mori dignatus es. Nec ille. Et tūc impleta est prophetia Ysa. liij. dicētis: qui tradidit aiaz suā in mortē ⁊ cū sceleratis reputa tus est: ⁊ ipse peccata multorū tulit. Quis igit̄ a ꝑgine gloriosa quereret. Quo abiit dilectus tu us: unde resp̄ondere poterit q; abiit. Ad sententie mortis in crucis pati bulo executionem.

Certo ⁊ ultimo abiit dile ca: nō ille marie ad sui corpis in alieno monu latro uenit mē. Nā ipē christi a suo corpe emi sedit baptizatis. Tūc enim primū baptizati visa sunt cōpati ⁊ dolere de nis: q; tūc primū in cruce mota est petre scisse sunt. peni. dīsunc. vij. Nullus. Secta sanctoꝝ: diuisus est it deuotio ⁊ fides huius latronis? sancta sanctoruꝫ eū facē miraculū: nō pdicte: nō celausum iā rese eius doctrinā sitientibus sed crucifixum tamē: mo nesq; maiores. s. principes sacerdotū ⁊ nāpēr peccu ctores legis eū subsannātes ⁊ exprobrātes. Ver. quod suū in idipm faciēte. ⁊ cū uenerat ut deū sua delec ta p̄fide: socium ierepana ⁊ oēs ei iniuriantes: nō ueritus seuitiā indeoꝝ: seqz ei humiliter recōmē dās ⁊ dicēs. Memēto mei ⁊c. Petrus aplus ⁊ cete ri negāt. ⁊ ppli videt. ipe ipm cōmēdat. ipe re gē tacet: se sibi cōmendāo. Jesus aūt ut oblitus suarū penarū ipm p̄fortat de sua p̄uersione ⁊ fide: pmittēs ei pmiū maximū. Hodie inqt mecuꝫ ⁊c. Et de tāto labore siue passionis qđ erat sufficiens petū redēptionis oīuꝫ. Nō solū huius mūdi: sed ⁊ mille si essent: iesus nō videt nūc seq fructū nisi cō uersionis vnius latronis: nec hīc minimū despicit sed ⁊ ipm colligit. Stabat aūt iuxta crucē mat iesu ⁊ sorores mātis ei" maria cleophe ⁊ maria magdale ne. Nō refert solus ioānes de mre iesu ⁊ ipo ioāne Stabat dolore ornata: amaritudie vlnerata: mē te aūt ⁊ intellectu erecta ⁊ firmata in dei voluntate: quā sciebat esse ut filꝫ suus pateret pro redēptione hūani generis. Et cū oēs discipuli ⁊ discipule ecciderint a fide sue vnitatis: ipa sola stabat in fide firma. Et q; sciebat ipm qui patiebat esse dei filiuꝫ:

Sermones de sanctis per anni circulū fratris Jacobi de Voragine ordinis predicatoꝝ quondam archiepiscopi Januēsis: cū registro eorundem in principio.

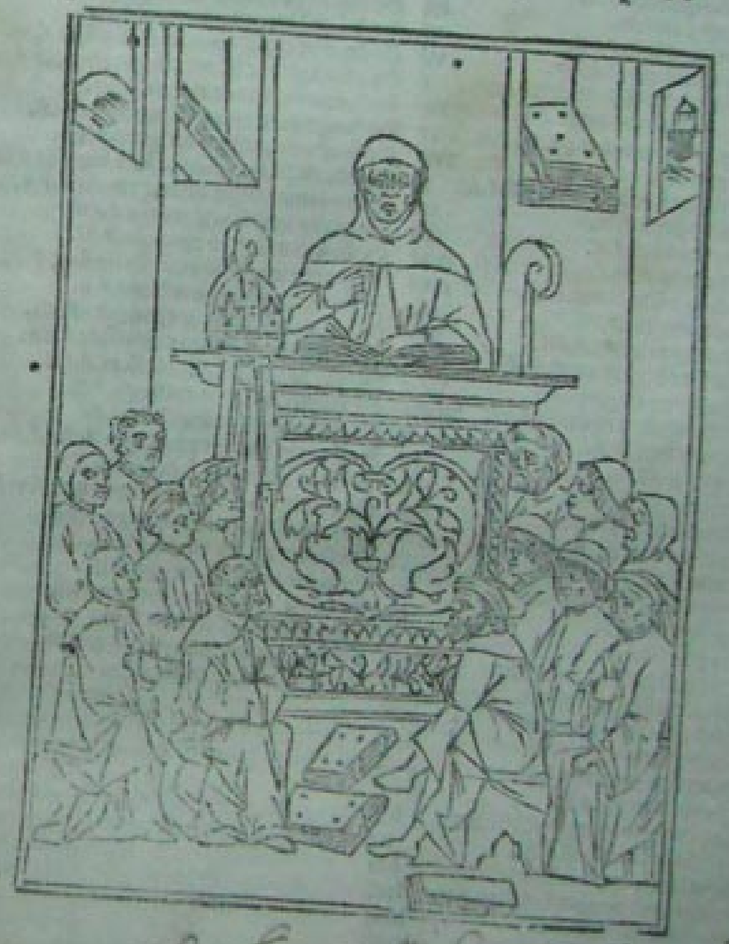

Tabula

¶ Tabula ꝓdicta in sermonibus de sanctis extracta de sacre theologie doctoris fratris Jacobi de Voragine ordinis predicatorum: venerabilis quoq; ministri prouincie Lombardie. Per quam facilis patebit aditus ad quemlibet sermonem de sanctis quem quis voluerit inuenire. Et primus sermo incipit ibi. Ecce dies veniunt dicit dominus. Et sermones de sanctis sequuntur ordine alphabetico.

De sancto andrea apl̃o. f. iiii.	char. i
De sancto nicolao episcopo. f. v.	ii
De sancta lucia virgine. f. iii.	iii
De sancto thoma apostolo. f. iiii.	vi
In vigilia natiuitatis domini. f. v.	vii
In natiuitate dñi nostri Jesu christi. f. ir.	i
De sancto stephano protomartyre. f. v.	xiii
De sancto ioãne apostolo & euangelista. f. v.	xv
De innocentibus. f. iiii.	xviii
De sancto thoma episcopo Cantuariẽsi. f. iij.	xx
De sancto siluestro papa. f. iij.	xxi
De circuncisione domini. f. v.	xxiij
De epiphania domini. f. vi.	xxiiii
De sanctis fabiano & sebastiano. f. iii.	xxvii
De sancta agnete virgine. f. iiii.	xxxi
De sancto vincentio martyre. f. iiij.	xxxiii
De conuersione sancti pauli apostoli. f. v.	xxxiiii
De purificatione beate virginis. f. v.	xxxvi
De sancta agatha ẽgine & martyre. f. iij.	xxxviij
De cathedra sancti petri. f. ij.	xl
De sancto mathia apostolo. f. iij.	xli
De sancto gregorio papa. f. iiii.	xliii
De sancto benedicto abbate. f. iij.	xlvi
De annunciatione beate virginis. f. vij.	xlvij
In cena domini. f. vi.	lij
De sacro die parasceues. f. vij.	lix
De sabbato paschali. f. ij.	lx
In die sancto pasche. f. v.	lxiij
Feria secunda post pascha. f. vnicus.	lxiij
Feria tertia post pascha. f. vnicus.	lxiiij
De sancto ambrosio episcopo. f. iij.	lxvi
De sancto georgio martyre. f. iij.	lxvii
De sancto marco euangelista. f. iij.	lxviij
De sancto petro martyre. f. ij.	lxix
De sancto iacobo minori apl̃o. f. vnicus	lxx
De sancto philippo apostolo. f. ij.	lxxi
De inuentione sancte crucis. f. iiii.	lxxii
De sancto ioãne ante portam latinam. f. ij.	lxxiii
In diebus rogationum. f. ij.	lxxiiii
In die ascensionis domini. f. vi.	lxxvii
De translatione beati dominici. f. iij.	lxxviii
De spiritu sancto in die pẽthecostes. f. vij.	lxxix
De sancta trinitate. f. iij.	lxxxi
De sancto barnaba apostolo. f. vnicus.	lxxxiii
De sanctis gerualio & protasio. f. vnicus.	lxxxv
De natiuitate sancti ioannis baptiste. f. v.	lxxv
De sanctis ioanne & paulo. f. ij.	lxxviij
De sanctis apostolis petro & paulo. f. iij.	lxxix
De sancto paulo apostolo. f. ij.	lxxx
De sancta margaretha virgine. f. iij.	lxxxi
De sancta maria magdalena. f. v.	lxxiij
De sancto iacobo apostolo. f. iij.	lxxvi
Ad vincula sancti petri. f. ij.	lxxvii
De inuentione sancti stephani. f. ij.	lxxviij
De sancto dominico confessore. f. vi.	lxxx
De sancto laurentio martyre. f. iiii.	lxxxij
De sancto hippolyto cum sociis suis. f. iij.	lxxv
De assumptione gliose Marie virginis. f. ir.	lxxvi
De sancto bernardo abbate. f. iiii.	lxxxij
De sancto bartholomeo apostolo. f. iiii.	lxxv
De sancto augustino episcopo. f. iiii.	lxxviii
In decollatione sancti ioãnis baptiste. f. iii.	lxx
De natiuitate beate Marie virginis. f. v.	lxxi
In exaltatione sancte crucis. f. iiij.	lxxv
De sancto matheo apostolo. f. ij.	lxxvi
De sancto mauritio cum sociis suis. f. ij.	lxxx
De sanctis cosma & damiano. f. ij.	lxxx
De sancto michaele archangelo. f. vij.	lxxxi
De sancto hieronymo confessore. f. iiij.	lxxxiii
De sancto francisco confessore. f. iiij.	lxxxv
De sancto dionysio episcopo. f. iij.	lxxxvi
De sancto luca euangelista. f. iij.	xl
De sanctis simone & iuda apostolis. f. iij.	xlvi
In festo omnium sanctorum. f. vi.	xlix
De commemoratione animarum. f. viij.	xlvii
De sancto martino episcopo. f. iiij.	xli
De sancta cecilia virgine. f. iij.	xlv
De sancto clemente papa. f. v.	xlvi
De beata Katherina virgine. f. iij.	xlvii
De dedicatione ecclesie. f. iij.	xl
De dedicatione altaris. f. vnicus.	xli
De celebratione misse. f. iij.	

Alphabetica

¶ Incipit registrum in sermones de sanctis preclarissimi sacre theologie doctoris fratris Jacobi de Voragine ordinis ꝓdicatorum: quondã archiepi Januẽsis & in ordine alphabeti: tãgens materias generales in singulis sermonibus cõtentas.

Aer tripler est. f. clxxviij. circa me.
Agatha commendatur a sepe f. lxxiij. in ꝓncipio. Et in f. lxxv. in prin.
Agatha quadrupliciter cernuit. f. lxxiij.
Agatha multiplici modo coruscauit. ibi. in fine.
Agatha ꝓcipat cũ angelis in trib⁹. f. lxxiij. i fi.
Agnes tripler habuit certamen. f. lxxv.
Agneo hũt quinque incitamenta carnis. ibi. in me.
Agnes multa patiebatur. ibi. post medium.
Agnetis tripler recommendatio. ibi. in fine.
Agnes tripliciter est vespõsata. f. lxvij. in prin.
Agnes desponsari carnaliter respuit. f. lxvij. post medium.
Agnetis pulchritudo & decor. ibi. ante finem.
Aiax se cur lauatur in cena domini. f. cr. in fine.
Altaris consecratio multa in se cõtinet. f. ccclij.
Altaris cõsecratio sepe requirit circuitus. ibi.
Altare debet esse sanctum i. mũdum. ibidẽ in fi.
Ambrosius assimilatur api leoni & fauo mellis. f. cxxviij. per totum.
Ambrosius in quadruplici statu vegebat. Sermo. cxxvij. in principio.
Ambrosius eraleatus per tria. ibi. circa mediũ.
Ambrosius tria docuit beatum Augn. ibidem.
Ambrosii tripler priuilegium. f. cxxix. per totum.
Amor dei ser operatus est in magdalena. Sermo. clxxxix. per totum.
Amicitia uera cognoscit per septẽ. f. cclx. per to.
Amici dicunt̃ quadrupliciter. f. cclxxiij. ante fi.
Andreas honoratus est per christum quintupliciter. f. ij. per totum.
Andree quadrupler dispositio ad christum. ibi.
Angeli quatuor mirantur de virgine maria. ser. ccv. per totum.
Angeli deputati ad diuersa officia. f. ccxvii. p to.
Angeli deputati sunt ad custodiam hominis in quintuplici statu. f. cclj. circa principium.
Angeli custodiũt hoiem quadrupl̃r. f. cclv. in fine.
Angeli dicuntur iguis urens dupliciter causa. f. cclxj. circa finem.
Angelop ꝑdrupler festiuitas. f. ccli. in principio.
Angelorum tripler custodia circa hominem. f. ccxci. circa principium.
Angelop ministratio ꝑdrupler. f. cccliij. post pn.
In angelis quatuor sunt pensanda. f. cclxj. circa finem.
Anima in qua parte corporis sit quadrupler est opinio. f. cxj. in principio.
Anima vnita est corpori ꝓpter tria. f. cclxx. in fi.
Animam plus curat deus ꝙ corpus triplici ratione. f. ccc. circa finem.
Anime tripler impuritas auferetur in morte. ser. ccclij. in fine.
Anime igne infernali q̃ non cõsumuntur natura liter ostendit quadruplici exẽplo. f. ccc. in fi.
Animarum quintupler receptaculum post hanc vitam. f. ccclxxviij. in principio.
Animarũ diuersa egressio. f. cxcij. post medium.
Anni tres assueti regis tria figurant. f. cclxxvi. in principio.
Anna tres habuit viros. f. cxcb. in principio.
Annunciatio dupler. f. xx. in principio.
In annunciatione christi quatuor fuerunt persone. f. xxix. per totum.
Annunciatio christi extollitur ratione trium. f. ci. per totum.
Apostoli ꝙuor simul vocati sunt triplici de causa. f. xlij. in principio.
Apostoli cur frequenter fuerunt piscatores. ibi. in medio.
Apostoli quadruplicem habebant defectum. f. cxcb. in principio.
Apostoli manserunt in christo quintupliciter. f. cclxxiij. circa principium.
Apostoli meruerunt hereditatem celestem multiplici iure. f. cclxvj. circa principium.
Appropriate esse in diuinis ostenditur & quare. f. clxxvij. in fine. & cclxxviij. post medium.
Apes inducuntur ad volandum quadrupliciter. f. cxcv. post principium.
Apum tripler sagacitas. ibidem in fine.
Aqua quadrupler. f. cv. in principio.
Aquila multas habet conditiones. f. xxvi.
Arborum multiplex genus. f. ccxvj. in principio.
Aromatum species nouẽ. f. ccxvij. in principio.
Ascensio christi qualis fuerat. f. cl. in principio.
Ascensio dñi quatuor in se habet. f. cliij. per totũ.
Ascensio in deum fit per tres gradus. f. clxxvij. circa principium.
Ascendit christus ab oriente. f. cl. per totum.
Ascẽdit christus tripliciter. f. cli. in principio. Et ratio quadrupler cur ascendit. ibi. in fine.
Ascendere volens debet habere tria. ibidem.
In ascensione christi ostenduntur quatuor mirabilia. f. cliij. per totum.
Ascẽdẽtia in deũ ꝑdrupler gradus. ibidẽ in me.
Assumpta est maria in celum quadrupliciter. f. ccxj. per totum.

Tabula

Assumpta est corpore et anima quadruplici ratione. ibidem circa finem.
Assumptionem virginis ammirate sunt angeli. f. cxviij. in fine.
Auri felicitas causat er trib⁹. f. lxvj. in prin.
Auri effectus tripler. ibidem.
Auri tripler propietas. f. cxiiij post principium.
Auri examinatio tria requirit. ibi. post medium.
Artifices tripleces domus virginis gloriose. f. cxxxv. in medio.
Aptissimus tripler. f. lij. in fine.
b Barba tripler est. f. clix. in medio.
Bartholomeus deus honorauit quadruplicter. f. cxviiij. in principio.
Bartholomeus recommendatur a tribus. f^mo. cxxv. in principio.
Bartholomeus triplici nomine appellat⁹ est. ibi.
Bartholomeus extendit pellem quintupliciter. f. cxxvj. in medio.
Beatitudo septupler. f. cxlvv. per totum.
Beatitudinem diuersimode opinati sunt philosophi. f. cclxviij. in principio.
Beatitudinis quadrupler descriptio. ibi. per totū.
Bellum quadrupler oritur in nobis in monte. ser. cclxxj. in medio.
Benedictio tripler data p̄ archę Iacob. f. xcvij. i fi.
Benedictus cur sic nominat⁹. f. xcvj. per totum.
Benedictus cōmēdat in tribus. f. xcv. in principio.
Benedictus remansit nobis tripliciter. ibi. in fine.
Benedictus egregie vitam finiuit. ibi. in medio.
Bernardus vilerit deum quadruplicter. f. cxxv. post principium.
Bernardus habet ⁊ duos reuelationes. ibidē in me⁹
Bernardus fuit a deo dilectus tripliciter. f. cxxj. post principium.
Bernardus ⁊ duos habuit priuilegia. f. cxxij.
Bos habet in se quatuor commēdabilia. f. cclxxj. in principio.
Alios uehemens cognoscitur per tria signa. f. cxv. in fine.
c Calix tripler est. f. cxciij. in principio.
Candele cur extinguuntur in matutinis lamentationum. f. cx. in fine.
Campane quare non pulsantur in vie parasceues f. cxvij. in principio.
Campane lignee cur pulsantur. ibidem.
Campane quare in tempestatibus pulsantur. ser. clxiij. in fine.
Caput tripler est. f. clvj. post principium.
Caput in cruce christus inclinauit triplici ratione f. cxiij. in principio.
Caput vnples habet iohānes baptista. f. cxxiiij. in fi.
Carcer quadrupler. f. cxxxiiij. in principio.
Charitatis festiuitudo attenditur penes quinque. f. lxvij. per totum.
Charitatis festiuitudo in maria magdalena attenditur penes multa. f. clxxxvij. per totum.
Cecilia tripler habuit preconium. f. cxxxiij.
Cecilio quadruplr deo seruiuit. f. cxxxiij. in p⁹n.
Cecilia comparatur apibus multiplici ratione. f. cxxxv. per totum.
Celum extendere: sicut pellem multipliciter intelligitur. f. ccvj. in principio
Certamen quadrupler. f. ccvj. in principio.
Cerui tripler conditio. f. xciij. circa principium.
Cerui discretio tripler. ibi. ante medium.
Cesar Augustus tempore natiuitatis christi tria egit. f. xxv. in principio.
Cibus ut mutet corpus tria requirit. f. cxxxvij.
Circūcisio christi cur facta est. f. lj. per totum.
Color tripler in beata virgine. f. cxxxvij.
Colorū differentia. f. cclxxix. circa medium.
Colibrium tripler est. f. cxviij. in fine.
Cognatio tripler. f. lj. circa medium.
Consecratio sacramentalis multa in se habet. f. cccv. circa medium.
Constantinus a siluestro baptizatus. f. xiviij. in principio.
Constantinus a lepra mundatus. ibidē per totū
Constantinus triplicem habuit defectum. f. xlv. in principio.
Constantinus a tripli morbo curatus est. ibi.
Conuersio beati pauli fuit per tria. f. lxviij.
Conuersatio bonorū in quibus consistit. f. lxxv.
Clemēs quinque priuilegia. f. ccvj. per totum.
Credentes in primitiua ecclesia sequebantur quique signa. f. clxij. in principio
Crisma cōsecratur in cena domini tripliciter et causa. f. cx. post principium.
Crux plantata in triplici loco. f. cxlij. in principio.
Crux lignum fructiferum. ibidem.
Crux sancta inuicta per tria signa. f^mo. cxij. circa medium.
Crux lignū scie boni ⁊ mali. f. cxliij. per totum.
Crux preciosa gaudiosa ⁊ fructuosa. f^mo. cxliij. per totum.
Crux non potuit occultari. ibi. circa medium.
Crux exaltata est a terra tripliciter. sermo. cxliij. post medium.
Crux frontibus imprimitur imperū. ibidem.
Crucis sancte tripler vsus. f. cxlj. circa prin.
Crucis operatio virtuosa. ibidem in fine.
Crucis exaltatio multipler. f. cxlviij. in principio.

Alphabetica

Ecclesia instituta in veteri lege. f. ccxlvij. in medio.
Dedicationis templi tripler origo. f. ccci. in principio.
Dedicat ecclia ꝺ̄ triplici et causa f. ccciij. in fn.
In dedicatione multiplex fit circuit⁹. f. ccciij. i p.
In dedicatione ecclesie multa requrunt. ibi.
Deus dicit vinci a fer. f. clxviij. in prin⁹.
Deus primitus se recipi quadruplr. ibi. in medio.
Defecer⁹ in maria magdalena. f. clxxxvj. in me.
Demones in primitiua ecclesia quadrupliciter impugnabant homines. f. cclxxij. in fi.
Diabolus ⁊ holem ⁊ suos obiicit. f. cxv. circa me.
Diabolus significatur per draconem quadruplicī ratione. f. cxxj. in principio.
Diabolus pugnat in sanctis tripliciter. ibidem.
Diabolus decipit holes tripler. f. cccliij. circa finē.
Dies iude facti sunt pauci. f. lxxix. in prin.
Dies resurrectionis dicitur luminosa quadruplicter. f. cxx. in principio.
Dies pasche dicitur gaudiosa. ibi. per totum.
Dionysij⁹ votat⁹ triplici priuilegio. f. cclxvij. p totū
Dionysij⁹ triplicē habet reuelationē. ibidē in prin.
Dionysius tripler conuersio. f. cclxviij. in medio.
Dionysius in tribus cōmendatur. ibidē in prin.
Dilectionis vere tria signa. f. cxxviij. circa mediū.
Dilectio tripler. ibidem circa finem.
Dilectio dei erga nos ostēd. f. er trib⁹. f. cclxxiiij. i fi.
Diligit maria filium tripliciter. f. cxvj. in prin.
Diligē ihs debem⁹ multiplici rōne. f. cclxxiij. p to.
Diligere deū ⁊ proximū sit nō possum⁹. ibi. in me.
Diligēdus est dūs de⁹ ppt̄ suos. f. cxxvj. in fn.
Desponsatio tripler. f. lxvij. post principiū.
Doctores tripleces. f. cclix. in fine.
Doctrina gregorii utilis populo et tribus. f. xciij circa finem.
Dolorū magnitudo virginis cum filio causatur et tribus. f. cxvj. post medium.
Dñice cōmēdat⁹ in trib⁹. f. clv. ⁊. cccix. in prin:
Dñici trāsfixio tripler causa. ibi circa mediū.
Dñicus tripliciter trāsfixus est. f. clvj. circa me.
Dñici sepulcri non potuit abscōdi. f. clxv. in fn.
Dñice cōparat stellis lune ⁊ soli. f. cxxviij. p totū.
Dñs fuit cū maria ꝺ̄ruplr. f. cij. in medio.
Domus materialis tria requirit. f^mo. cxxv. ⁊ cxxxvj. in principio.
Domus anime tripler conditio. f. xlij. in medio.
Dom⁹ spūs fuit uterus virginis. f. cxxxvj. in prin.
Dom⁹ dei cōmēdabilis et ⁊ duos. f. cclxxix. p totū.
Domus materialis tripler ꝺditio. f. ccc. cix. prin.
Domū materialē ⁊ duos omīt. f. cclxxix. in prin.
Domus tripler in ala. f. cclxviij. circa mediū.
Ecclesia multiplr appellat. f. xlix. in fine.
e Edificatea super fundamentum fidei sunt multiplicea. f. cclxxvj. per totum.
Egredi debemus spō ꝺdruplr. f. xix. in principio.
Electio multipler. f. vj. circa finem.
Electio multiplr cōmēdat⁹ duplr. f. lxxxviij. in fn.
Electio cuiusliber prelati tria requirit. Et eligendi modus duarum matrum. ibidem.
Electionis matrie causa. ibi. in fine.
Electio vera tria regrit. f. lxxix. in fi. Et f. cc. i fi.
Ens debet hēre in se ser. f. ccxxvj. in medio.
Error tripler spūalium. f. xlix. in medio.
Euangelia matris ꝺconizat in trib⁹. f. cclxiij. i fi.
Euangelista verus ⁊ quos regrit. f. ccxj. in prin.
Euangeliste opus fecit matheus tripliciter. f. ccxiv. per totum.
Excellam ꝺdrupler in trinitate. f. clxiij. in prin.
Abiani ⁊ sebastiani festa simul celebrantur
f f. lxij. in principio.
Fabianus rectum cor habuit. ibi. in fine.
Faciem tria ornant. f. xij. circa finem.
Fama attendit quintupliciter. f. xij. circa mediū.
Familiaritas spī ostēdit in trib⁹. f. clxxx. cir. me.
Femella organizat in utero matris. lxxx. ole tripli ci ratione. f. lxxx. circa principium.
Festum omnium sanctorum institutum est quadruplici de causa. f. cclxxv. in principio.
Ferculum quadrupler appositi christus in cena. f. cv. circa medium.
Filii israel quatuor habuerunt victores ab egypto. f. lx. in medio.
Fortitudo vera cōsistit in tribus. f. ccvij. in me.
Fortitudo vera quatuor probatur. ibi. in prin.
Fugit dominus in egyptum quadruplici de causa. f. xlvij. in principio.
In fuga christus tria ostendit. ibi. circa medium.
Fraticelli in multis cōmēdat. f. cclxxix. per totū.
Franciscus tribus vicibus audiuit vocem domini. f. cclxxj. in medio.
Francisci sanctitas. ibidem in principio.
Francisci p̄fectionē plura ostēdit. f. cclxv per to.
Franciscum habuisse christi stigmata multis per suadent. f. cclxxij. per totum.
Fructus marie bidicus tripler. f. cxlij. in fine.
Georgius miles fortis ⁊ strenuus. f. cxxx.
g in prin. Et f. cxxxix. in principio.
Georgi⁹ vicit quadruplr. f. cxx. cir. fn.
Georgius figurat per elephātem. f. cxxj. in me.
Gladius malorum ⁊ bonorum. f. lxij. circa principium ⁊ medium.
Hia dei cognoscit in hole et tribus. f. l. in prin.
Gregorius vigilanti tripliciter. f. xcj. circa mediū

Tabula

Gregorius fuduit in quinque libris. f. xcli. in prin.
Gregorius assimilat pictori z figulo. ibidem.
Gregorius cōmendat in tribus f. xliij. in prin.
Gregorius dedit eloquia pulchritudinis tripliciter. ibidem circa medium.
Gregorii humilitas patet ex ḡnō. f. xci. in prin.
Grego. multe fuerāt virtutes. f. xciij. per totum.

Abtraculum tripler. f. vi. post prin.

b Habetare in vnum pingit scruplr. f. ccl. per totum. z f. cclx. in principio.

Herodes quadrupliciter obiit. f. xlij. in fine.
Herodis sanctia cōtra ioānem baptistam in qua offendit triplici ratione. f. xliij. in principio.
Herodis crudelitas contra Ioannem bapt. fuam. f. ccxxxiij. in principio.
Homo hortatur ad tria. f. xcvij. in principio.
Homo debet se probare tripliciter f. clx. in prin.
Homo ante passionem christi quadruplicem habuit defectum. f. cciij. per totum.
Homo ceci die per quatuor. f. cxvj. post principiū.
Hō plus attinet xpo q̄ angelus. f. cclvj. aū me.
Homo malus peior omni bestia. f. ccc. in prin.
Homini tripler est statutus terminus. f. cclxxiij. in principio.
Hostia magna est dignitas. f. cclv. circa medium.
Homines quadruplices non debēt timere. f. ccij. circa medium.
Homines assumuntur ad ordines angelorum. f. cclvij. post medium.
In homine triplex potentia. f. cclij. in prin.
Here canonice cur instituerit an extra ecclesiam fint dicende. f. cccj. in fine.
Hospitium in hac vita christus non habuit. f. mo. clxxvj. in principio.
Hospitem tria expellunt. f. clxj. circa medium.
Hostiam cordis nostri christus pulsat quadrupli ciratione. f. clxxvj. per totum.

Iacobus maior multiplex habuit priuilegium f. cxcj. in principio.

I Iacobus minor commendatur tripliciter. f. cxxxviij. in principio.
Iacobi minoris perfectio consistit in tribus. ibidem in medio.
Iacobi minoris passio est in quatuor commendabilia. ibidem in fine.
Ieronymus carnis incendia vicerit tripliciter. f. cclviij. circa finem.
Ieronymus flagellatus est quadruplici de causa. f. cclviij. circa medium.
Ieronymus vidicit scipz multiplr. f. cclxj. in pn.
Ieronymum quatuor commendant ibi. post me.
Iesus nomen est vulcedinis quintupliciter. f. lv. per totum.
Ioannes euangelista dicitur aquila propter quatuor. f. xxxvj. in principio.
Ioannes euangelista multa habuit priuilegia. f. xxxvij. z xl. per totum.
Ioānes a xpo pie alius dilectus q̄ntuplici de causa. f. xxvij. per to. Et plus petro. ibi in fine.
Ioānes cur sepulchrū ingressus. f. xxix. in prin.
Ioānes euāgelista an mortuus sit vel nō quadruplex. pin o. ibidem per totum.
Ioānes ante portam latinā triplex sustinuit martyrium. f. cclv. per totum.
Ioannes quadrupliciter fuit priuilegiatus. f. clvj. in principio.
Ioannes baptista fuit missus quadrupliciter. f. clxj. per totum.
Ioannes baptista victus est lucerna ardens. f. clxxj. in principio.
Ioannes baptista quadrupliciter est persecutus. f. ccxxxij. per totum.
Ioannis baptiste excellentia patet ex quinque. f. clxxj. per totum.
Ioānis baptiste multa progatiua. f. clxxv. per to.
Ioanne baptista non surrexit maior quadruplū ratione. f. clxxiij. circa medium.
Ignis quadruplex in christo tempore passionis. f. ccv. in medio.
Ignis ḡdrupler. f. clxij. per totū. z f. ccv. in prin.
Indulgētiarū valor tria regrit. f. clxxix. cir. me.
Infirmitas ale sanat ḡdrupli. f. cclxix. post me.
Infirmitas quintupler hominis ante naturalē. f. cxvij. circa medium.
Infirmitas triplex pharisei. f. cclxj. in medio.
Innocētū virtudo causat ex multis. f. xlij. p totū.
Innocētū passio cōmēdat ex quor. f. xlij. in prin.
Innocētes cur occisi z quoto xpo. f. xliij. post me.
Iudas cur posit inf discipulos. f. lxxix. circa me.
Iudas discipulus apellatus procurator inopū dicitur z pauper. ibi per totum.
Iudas fuit vilispidator quadruplr. f. xc.
Iustitia vera in trib' pōsistit. f. v. circa principiū.
Iustitia tripler. f. clxxv. post principium.

Abedra tripler est. f. lxxvij. in principio.

Ih Rotherē pueri scilum instituit. f. lxxvij. per totum.

Rotherina excessit ogles in trib'. f. cxxxvij. p to.
Rotherina multiplex habuit priuilegiū. f. cxl.
Katherine multiplex gra. f. cxxxix. per totum.
Kyrieleison cur iterat in missa. f. ccxvj.

Ascensus tripliceo sint. f. clxxvij. in fine.

l Lapides ḡdrupler genus. f. cxxxv. in pn.
Lapides quadruplices. f. xxv. in pn.

Alphabetica

Lapides materiales vsient ad quatuor. ibi.
Laqueus triplex diaboli. f. ccxvij. circa medium.
Lacrime sanguinis septuplex. f. cvj. in principio
Lauari pedes certorum non possunt tripli ratione. f. cxvij. circa medium.
Laurentius tria fregit. f. ccxiij. in medio.
Laurēti ignē mīlē extinxit triplr. f. ccv. circa me.
Laurētius quadrupler habuit certamē. f. ccvj.
Laurētij tripler consolatio. f. ccxij. post medium.
Laus ppria vituperatur. f. clxxiij. in principio.
Leo quatuor timet. f. cclij. ante finem.
Leonia institura est ppter tria. f. clxvij. in principio
Ler est quadrupler. f. cc. in prin.
Liber quintupler. f. xcj. per totum.
Liberalitas consistit in tribus. f. clx. in prin.
Liberalitas dei cognoscit ex tribus. f. cclxij.
Lignum tripler in paradiso. f. cxlij. in prin.
Lignum duplex. f. ccxl. in prin.
Lignū humile exaltatur quadruplr. ibi. ante me.
Lignum crucis percussit robustos. ibi. in fi.
Lingua data est hoi ppt quor. f. cclxxix. in fine.
Lotio pedum discipulorum cōmendatur ex tribus. f. cvij. in prin.
Lotio manuū post missā qd significet. f. ccv. in fi.
Lucas ḡdrupli fuit illuminat'. f. cclxix. in medio
Lucas dicitur medicus. ibidem post medium. Et in ser mone. cclxx. ante finem.
Lucas per ser fuit elevatus in divinam contemplationem. f. cclxx. circa medium.
Lucas ḡdrupler habuit officia. f. cclxxij. circa finē.
Lucas quadruplices habuit informatores ibi.
Lucie victoria in tribus ptibz. f. x. in principio.
Lucie fuerunt septē virtutes. f. xi. per totum.
Lucie quadrupler effect'. f. xij. per totum.
Lucerna bona tria requirit. f. cxxxvj. cir. fi.
Lucerna fuit baptist' quadrupli. f. cxxxiij. post me.
Luminaria duo creata in mūdo. f. clxxvij. in prin.
Luna plena triplicē hēt statē. f. cxcvij. in medio.
Luna triplicē hēt mutabilitatē. f. cxxxij. in me.
Luc hēt quadrupliciē effectū. f. xxiij. circa medū
Lux mundi aliquis vt implici ratione. f. ccij.

Magi quare dicunt. f. lvj. in prin.

m Magi cur xpm quesierunt. ibi. in medio
Magi abhorrent z cur per stellam vocati. f. lvij. in principio z in medio.
Malop scuttis apparet in duob'. f. lxij. in prin.
Manere in xpo quō exponit. f. xvj. per totum.
Manifestauit se xpo multiplr. f. cxxvj. per totum.
Manus ḡdrupler peiorata thome. f. xiij. circa fi.
Manus xpi quinq; hēt signa. f. lxxij. post me.
Marcus ambulauit multiplici via. f. cxxxij. p to.
Marcus cōmendat in trib'. f. cxxxiij. circa prin.
Mare' multiplicē hēt pregatiā. f. cxxxv. torū.
Maria contra diabolum exercuit triplicem pugnatem. f. xxxix. in principio.
Maria nominat vita. stella illuminatrix. ibi.
Maria tripler priuilegium aute. in. z post partu. f. xxv. in principio. z in fine.
Maria victrix templuz dei. f. lxxviij. circa medū
Maria victrix mepium triplici rōne. ibi. ante fi.
Maria non tenebatur ad purificationem. f. lxvij. circa principium. Et lxvj. in fine.
Maria tripliciter cooperata est ad incarnationem christi. f. xcix. in medio.
Maria victrix virga triplici ratione. f. c. in prin. Et. cxxxvij. post medium.
Maria mater pulchritudinis tripliciter exponitur f. cxxxvij. in principio.
Maria ser habuit maxima dona. f. cij. per totuz.
Maria est luminosa quadruplr. f. cxvj. per totuz.
Maria cōmendat in tribus. f. cxvij. per totum.
Maria comparatur apostolis martyribus patriarchis. f. cxxvj. per totum.
Maria est salutata septuplici causa. f. cxiij. p totū.
Maria frequenter a nobis est salutanda triplici ratione. f. ch. post medium.
Maria salutare debemus ppter tria. ibi. in prin.
Maria magdalena multipliciter veum effendit. f. clxxvij. circa principium.
Maria magdalena fuit tracta a christo quintupli citer. f. ccc. post principium.
Maria magdalena sanctificat multiplr. ibi. in fi.
Martyrium sancte Cecilie commendatur ex quatuor. f. cxcv. circa medium.
Martyrium quadrupler. f. cxxxvij. circa prin.
Martyrij quintupler genus. f. cclxxxvij. in fine.
Martini placuit deo triplici statu. f. cclxxix. ij.
Martini potestas sup omnes creaturas. ibi in fi.
Martinus multis decoratus virtutibus. f. cxxxj. post medium.
Martinus multipliciter fuit dilectus in vita z in morte. f. cxcvij. per totum.
Mater yesu dei triplici modo accessit christum. f. cxcix. in principio.
In matrimonio tripler pluuetio. f. lxxiij. in prin.
Ministerium quintupler commissuz beate virgini. f. cxxxij. in medio.
Matheus cōparat martyri z confessori. f. cxxix. in medio.
Matheus secutus est christum tripliciter ratione. f. cclxxj. in principio.
Matheus tripler potentia. f. cclxix. in medio.
Medicus christus tripliciter vnc. f. cc. in prin.
Medicus christus appropiauit propter tria

f.cclxvi.huius.
Mel ponit in medicinis tripliciter causa f.cccv. ante finem.
Memoranda xpiano sunt tria.f.cclxxvi.per totū.
Memoria mortis valet ad quinque.f.cclxxvii.i fin
Michael quadrupler habuit officiū.f.cclxiii.p tot.
Militem ihesu faciunt tria.f.cccvii.in medio.
Militem bene operari tria faciunt. ibi.in medio.
Milium regula.f.ccc.in principio.
Misse mortuus quare cantat.f.ccvi.in principio
Missa cum alleluia cōcludit.ibidem.
Missa cantatur tribus linguis.greca.hebraica, et latina.f.cccvii.per totum.
Monūmentum christi nouuz fuit triplici de causa.f.cxviii.in principio.
Monumentum cur alienum et iuſti.ibi per totuz.
Mors sanctorum preciosa.f.lxx.in principio.
Mors sanctorum comparatur somno vupliciter causa.f.cclxxxvi.in principio.
De morte bonop nō est tristandū triplici ratione. f.cclxxxvi.cir.prin.et ser.cclxxxvij.per totum.
Mori voluit christus in cruce propter quatuor.f. ccclvii.in principio.
Mortis memoria tripler expellit peccā.f.cclxxxi. post medium.
Morientes sunt quadruplices.f.cclxxxii.in prin.
Mortuus debemus subuenire ppē tria.f.cclxxxiij. per totum.
Modus psequit electos ādruplr.f.xxxj.in prin.
Mundus fallit tripliciter.f.lxx.circa medium.
Mutabilitas quadrupler.f.ccxij.post prin.
Actuitas christi maxime dignitatis.locū
n dignitatis.et utilitatis est.f.xxvii.in prin.
Natiuitas xpi nobis attulit ḡuor utilitates.f.xx.post prin. Et f.clxxxv.in prin.
Natiuitatis xpi tripler opportunitas.f.xvii.i fin.
Natiuitas xpi liberauit hoiem a triba malis.ibidez.
In natiuitate xpi appuerūt ḡuor.f.xxviij.in fin,
In natiuitate christi quinque sunt attendenda.f. xxix.per totum.
Natiuitas virginis gloriose cōparat vomui materiali penes tria.f.ccxxv.in principio.
Natiuitas marie comparatur stelle triplici ratione.f.ccxxvij.in prin.
Naturalia suspendantur in fois actionibus tripliciter.f.x.in medio.
Nicolaus commendatur a tribus.f.v.in prin.
Nicolai securitas erat in tribus.f.v.circa finem.
Nicolaus tripler habuit habitaculū.f.vj.
Nicolaus habuit triplicem thesaurum.ibidem.
Nicolai electio commendatur tripliciter.f.vij.
Nicolaus quor habuit pisulegia.f.ix.per totū.
Nobilitas causat er quatuor.f.v in medio.
Notorium vt aliquid triplr.f.xx.in principio.
Nupsie tria in se habent.f.lxvij.in principio.
In nuptiis quatuor inueniunt.f.lxvii.in prin.
Dedicata est quadruplr.f.ccc.in fine.
o Oculus vupler vitalis et corporalis.f. xxii.in fine.
Oculos qđ eruerūt triplici rōne.f.ccc.post fin.
Oculari quatuor non pūt.f.clvi.in prin.
Odor quadrupler.f.civi.post medium.
Offerre debemus tria.f.lxi.in principio.
Opus tripler.f.xv.post medium.
Opus vel quadrupler.f.cxciij.in principio.
Optimam partem elegisse soli Marie conuenit. f.ccxx.in principio.
Optimus pars attēdit penes quinque.ibi.cir.me.
Oso fit geniculando propter tria.f.xvij.in fine.
Oso ignita tria fecit.f.lxi.in principio.
Oso debet habere quatuor alas.f.clvij.in me.
Oratio quando exauditur.ibidem.
Orans pro alio debet in se hre quatuor.ibi.in fi.
Ordines scōp in patria.tr.f.cclxxvi. per totum.
Ornamenta sacerdotum celebrantiuz quid significent.f.cccv.in principio.
Ape tripler ppterea.f.cclx.post medū.
p Partus virginis tripliceꝫ habuit conditionem.f.xxvj.circa medium.
Passio christi cum tristitia et aliorum sanctorum cum letitia cur celebref.f.cxvij.in medio.
Passio xpi vūit gntuplicē effectū.f.ccclij.p to.
Passeri assimilant sancti.f.cxvij.in principio.
Paulus ante cōuersionem tria patiebat.f.lxvij. in principio.
Paulo infra tripler spina.ibidem in fine.
Paulus vas electionis ppē multa.f.lxviij.p to.
Paulus factus est spectaculum multis.f.lxv.
Paulus puerius est a trib' malis.f.lxvi.p totū.
Paulus habuit tripliciē sciam.ibi in medio.
Paulus multipliciter curat' est.f.lxvii.in prin.
Paulus gnque habuit effectus gre.f. cium.
Paul: cōmendatio in tribus.f.ciiij.per totuz.
Paupertas tripler.f.cclxx.in principio.
Patres veteris testamēti periērūt tria.f.xcvii.i fin.
Pies veteris testamēti desiderauerūt plurimū. ibi.in medio.
Peccatum quadruplicem inducit defectum.f. xvij.circa medium.
Peccatū triplr excecat hominem.f.cxiii.in fi.
Peccatum originale quintupler habuit remedia f.lii.in principio.
Peccatum magnam habet pondarositatem.f.

celer.post principium.
Peccātes carēt gnuplici esse.f.cclxx.post medū.
Pedātes in spectaculis tria pdidēt.f.lxxv.i fin.
Pellis quadrupler.f.ccxxvii.in principio.
Pellis culpe tripler.ibidem post medium.
Pelle depoliat' bolome' multiplr.ibi.p totū
Penitentes publice reconciliantur in cena domini tripliciratione.f.cc.in principio.
Penitētes vere debēt hre quinque.f.clxix.p totū
Petrus cōmendat in tribus.f.lxxvii.circa fin.
Petri in assumēdo in tribus patuit.ibi.in fi.
Petri exaltatio super angelos et eius solemnitas. f.lxxvi.et clxx.in principio.
Petrus martyr pallius est scriptus.f.ccxxvi.
Petrus martyr secutus est christum quantuz ad tria.f.ccxxvii.in fine.
Petrus martyr assimilat xpo in multis.ibi.i fin.
Petitio multipler facta xpo.f.ccxxx.in principio
Petitio filiorum zebedei fuit defectuosa quadrupliciter.f.cccij.post medium.
Philippus tripler pacconius habuit.f.cxl.in fin.
Philippus xpo familiarior in tribus.ibi.in fine.
Pīs clausū cōstitit in tribus.f.clxix.in principio
Pīs clausum tria includit.f.cccv.in fine.
Potēti a electorum et affectus in hoc quēlibet illa rā patit tripliciē defectū.f.cclij.in medio et in fi.
Prelatus pōt deponi ppter tria.f.xc.in principio
Prelat' ādruplr pōt vici otlapidatos. ibidē i me'
Prelato pfecto tria sūt necessaria.f.cciij.in prin.
Prelatus verus debet habere quatuor.f.cxcv.p totum.et cciij.in principio.
Prelatus debet alijs lucere.f.cciij.in fine.
Prelatus quomodo debet se habere erga subditos.f.cccvi.in fine.
Prelij magnitudo attēdit triplr.f.cclii. in prin.
Preliū ādrupler pugnauit michael.ibidē.i me'
Pregnātes tripliciē hūt timorē.f.xxv.in fine.
Pregnantes sentiunt vitam femelle. lxx.vic.f. lxx.circa principium.
Peregrinus fuit xpus quadruplr.f.cxv.in fin.
Peregrin' xpo tripler hūit hospitiū.ibidē in fine
Primogenita quare in lege veteri offerebantur. f.lxx.circa medium.
Primogenite diuersa fuerunt.ibi.in fine.
Promissio fit tribus modis.f.cclxiii.in fine.
Pugil vetus debet habere tria.f.xlv.in principio.
Puer presentat in templū ppter tria.f.lxxvii.
Puer cur illa die presentat.f.lxx.in principio.
Puer Iesus a quatuor personis portatur in templum.f.lxxi.in principio.
Purificationis festum tripliciē causa institutum est.f.lxxij.circa principium.
Puritas tripler.f.cciii.post principium.
Placabilis redditi homo deo tripr.f.l. in fine.
Placitudo quadrupler.f.xxii.in principio.
Clericatus ipm sunt ḡdruplicia.f.xxiii.
q post principium.
Qualitates nocem erant de homine ante aduentum.f.xx.per totum.
Et dimittebat homo propter quinque.f. xx.in principio.
Regnum tripler vicerunt martyres.f. cclxxix.in medio.
Religiose perfecto tria sunt necessaria.f.cclx.
Religiosorum tripler fructus et quadruplex differentia.f.xcvij.post medium.
Relinquenda sunt ista que impediunt salutem hominis.f.clxxxi.in medio.
Resurrectio christi mirabile.f.cxxi.in principio
In resurrectione xpi tria sunt notāda.ibi.p totū.
Resurrectio xpi fuit necessaria tripliciter f.cxxix.ibi.
Resurrexit xpus triplici modo.f.cxxi.in principio
Resurgere debemus multiplr.ibi.per totum.
Respublica bñ recta tria regit.f.cclxv.in prin.
Rubigo quadrupler.f.ccxxix.circa principiū.
Rubigo purgat tripliciter.ibi.circa medium.
Rumores quadruplices libenter audimus.f. cclxxv.in principio.
Remuneratio eterna fiat in trib' f.clxvi.in fi.
Deramēti altaris cōsecratio excedit oēm
s potestatem.f.cvii.in fine.
Sacrificiū veteris testamenti habuit tria f.ccc.in principio.
Sal tripler est.f.cclj.in principio.
Sagitta quadrupler.f.lxx.circa medium.
Sanat' plecte cognoscit p tria signa f.lxvii.i fi.
Sanat xpus tripliciter.f.cc.in principio.
Sanatio medicoz tripler.f.cclix.circa medū
Sanctitas bo tria requirit. Et per tria cognoscit et conseruatur.f.vj.in principio.
Sanctitatis perfecte tripler signum.f.cxl.in fin. Et in ser.cc.in medio.
Sancti gaudent de tribus.f.clx.in principio.
Sanctū accipit quadruplū.f.cciv.in principio.
Sapientia tripler.f.ccxxvii.in principio.
Sebastian' posit' ad multiplex signū.f.lxiii.p to.
Sebastianus in trib' cōmēdat.f.lxiii.per totum.
Sepulchrum quadrupler.f.cxx.in principio.
Sepulchrum christi visitare debemus quadruplici ratione.ibidem.
Sepelitur homo quadrupliciter.ibi.per totum.
Serui bonitas tria requirit.f.cc.in principio.
Seruus fidelis quatuor debet attendē.f.cxxvii post principium.

Tabula

Silvester fuit in quadruplici statu perfectionis. f.l.in principio.
Signa tria oñdūt hominē esse in gratia.ibidem.
Signa quinque sequebantur in primitiua ecclesia credentes.f.clviij.in principio.
Signa miraculorum cur hodie non fiunt triplex est causa.ibidem circa medium.
Singularitas q̄tuor mala iducit.f.clviij.post me.
Sīmō z iudas cōmēdant p mīsta.f.cclxvij.p to.
Sol amittit lucē erga nos q̄druplr.f.ccxcviij.i fi.
Somnus triplex in canticenis significat laudē triplicē quē sancti impēdūt deo.f.cclxxviij.in fine.
Scala qua ascenditur ad celuz septem habet gradus.f.cclxx.in principio.
Scelis quadruplex.f.cxlvj.in fine.
Suffragium ecclesie quibus prodest post mortē. f.cclxxxviij post medium.
Spiritum sanctum volens recipere debet habere tria.f.clviij.per totum.
Spiritus sanctus comparatur quatuor.ibi.in fi.
Spiritus sanctus in tribus generibus hominuz requiescit.f.clx.per totum.
Spūs sanctus conseruaf per tria.f.clxij. in fine.
Spūs scūs missus est in specie ignis.f.clxiij.i fi.
Spiritus sancti receptionem quatuor disponunt f.clxiij.in principio.
Spiritus sanctus ut maneat nobiscum quatuor requirit.ibidem in medio.
Spūs sanctus missus est in q̄druplici signo.ibi.
Spūs scūs recipe tria ipediunt. Et receptuz tria expellunt.f.clxx.in principio z in medio.
Stella apparuit q̄tuplr.f.lviij.in principio.
Stella est occultata ibi.circa medium.
Stella fuit creata ad tria.f.lix.in principio.
Stellarū q̄druplex potestas.f.ccxcviij.in prin.
Stephanus vicit mūdū in q̄tuor.f.xxx.in prin.
Stephanus hūit q̄tuplex adiutoriū.ibidē i fine
Stephanus quare electus.f.xxxij.in principio.
Stephanus habuit quatuor coronas.ibidem.
Stephanus q̄tuor hūit p̄uilegia.f.xxxiij.in pn.
Stephan⁹ cōmēdaf tripler.f.ccxvij.in principio.
Stephani inuentio cōmendatur quadrupliciter f.ccxvj.in principio.
Stephani translatio tripler.ibi.in medio.
Stigmata christi franciscum habuisse multa persuadent.f.cclxiij.
Erra bōa cognoscit p tria.f.xcvij.cir.fi.
t Thesaurus tripler in margaretha.f.mo. clxxxiij.in principio.
Thesaurus quomodo absconditur z emitur. ibidem in medio z in fine.
Thomas edificauit regi domū tripler f.xiij.p to.
Thomas vedit quatuor voces.f.xiiij.in prin.
Thom⁹ erat in quadruplici fide.f.xv.in prin.
Thomas māsit in xpo triplr.f.xvj.in principio.
Thomas cantuariensis cōmendatur in sua passione triplicīter.f.xlv.in principio.
Thome scitas patet ex septem.f.xlvj.per totum.
Thomas habuit q̄tuor pcepta.f.xlvj.per totum.
Torcular significat ecclesiam. Et tripliciter fuit repletum.f.xcj.in fine.
Trahit homo a xpo tripliciter.f.cclxij. in medio
Transitus malo⁹ tripler est.f.cxvij.post medi.
Trinitatis festum diuersimode celebratur.f.clxx in principio.
Trinitas non est curiose inuestiganda sed pie credenda.ibidem per totum.
Trinitatem personarum z vnitatem essentie tria ostendunt ibidem in medio.
Circa trinitatē tria sunt attēdēda.f.clxvj.in prin.
Trinitas elucessit in oībus creaturis.ibi.in fine.
Trinitatē in vnitate esse tria oñdūt.f.clxij.
Tria erāt quōdā ipossibilia.f.cj.in principio.
Una gloria difficulter vincaf triplici u
tione f.ccij.in medio.
Unitas quadrupler in mundo.f.cxlvij circa medium.
Ubera triplicia sunt.f.lxxxiij.in fine.
Ubera hūt triplicem vim.f.lxxv.post medium.
Uenter beate virginis habuit quatuor commendabilia.f.cxxxix.per totum.
Uestigia christi sunt virtutes.f.j.in principio.
Uita custodif per quatuor.f.j.circa medium.
Uita amittitur per quatuor.ibidem.
Uidere quatuor helem deleciant.f.xxxij.cir.me.
Ad videndum quatuor requiruntur.f.xxiij.circa medium.
Uigilare debemus ad tria.f.xcj.circa medium.
Uigilare debent quinque genera hominuz.f.xvj circa medium.
Uigilantium scrupler conditio.f.cxj.in fine.
Uigilia perfecta tria requirit.f.ccxcvij. post me.
Uincētius hūit tripler certamē f.lxx.in principio.
Uincentius tripliciter vicit.ibidem.
Uincentius pugnauit contra tres actus.f.lxx.circa principium.
Uincētius cōmendaf a duobus.f.lxx.in prin.
Uincentius nomen victoriosum.ibi.in fine.
Uirginis uterus fact⁹ est nobis tria.f.xxx.in fo.
Uirginitas sancte Agathe cōmendat quadruplr iter.f.lxxxiij.circa medium.
Uirginitas ꝑseruaf per q̄tuor.f.ccxlij.cir.me.
Uirgines facilr decipiunt triplici re ca.ibi.in fi.
Uirginitatē q̄tuor impugnāt.f.ccxcvij.in prin.

Alphabetica

Uirginitas a deo multipliciter est honorata.f. ccc.ante finem.
Uirtutes quatuor.f.ccxxviij.in fine.
Uiro plecto tria sunt necessaria.f.j.cir.pncipiū.
Uiri sancti gaudent de tribus.f.lix.in fine.
Uita hominum tripler.f.cc.in fine.
Uita soci⁹ alio q̄tuor recipit.f.liij.ante medium.
Uotum religiosoꝝ tripler.f.cccc.circa medium.
Uulo multiplex.f.clxxvij.circa finem.
Unguentum tripler.f clxxviij.in fine.
Uox de celo. Beatus beati mortui vē.audita quadrupliciratione.f.cclxxv.in medio.
Uterem uitens duo debet attendere.f.cclix. circa principium.
Xp̄us multos hēt effect⁹.f.lij.circa finē.
r Xp̄us benignetinuitat ibidem.
Xp̄o nat⁹ triplicit er causa.f.cviij.in prin.
Xp̄m succurrere oportet multiplr.f.xxj.per totum.
Xp̄s nolaf paratus quadruplicōne.f.xxiij.
Xp̄s quatuor pro nobis obtulit.f.lj.in principio.
Xp̄s habuit quatuor nola.f.lvj.per totum.
Xp̄s habuit quatuor cognola.f.lxj.per totum.
Xp̄s de sole venit ꝓpter quatuor.f.lxxx.
Xp̄s quadruplr fuit oblatus.f.lxxj.circa mediū
Xp̄s de flos triplici cōne.f.c.post prin.
Xp̄s in cena quadruplr se habuit.f.cvij.per totū.
Xp̄s passus est in quatuor locis.f.cxj. per totuz.
Xp̄s in testamēto suo octo nobis legauit.f.cclj.
Xp̄s multis comparatur in scriptura.f.cclxxxij. in principio.

Explicit tabula.

De sancto andrea Sermo I

¶ Sermones pulcherrimi variis scripturarum doctrinis referte de sancto per anni totius circulum cōcurrentibus: editi a venerabili viro Jacobo de Voragine ordinis predicatorum quondā epo Januensi incipiunt feliciter.

¶ De sancto andrea Sermo primus.

Estigia eius secut⁹

u est pes meus: viam eius custodiui: z nō declinaui ex ea. Job. xxiij. Tria sunt necessaria cuilibet viro pfecto. ℣ Unū q̄ rēz sequat per bonā vitā. ℣ Secūm q̄ ipsum custodiat per finalē pseuerātiā. ℣ Tertiū q̄ ab eo nunq̄ declinet per aliquā culpā. Ista tria beatus andreas se fecisse gliat: cū dicit. Uestigia eius secutus sū. ¶ Circa primū notandū q̄ uestigia xpi sunt virtutes eius. i. eius puritas: charitas: misericordia: misericordia siue pietas. Ista uestigia xpi sanctus andreas secutus est: que notā tur in antiphona que de ipso cantat. Cōcede nob. holem iustū: redde nobis holem sertissime superficias holem deo carū: iustū: mansuetū: z plū. Habuit ergo pfectā puritatē: ideo dī. Redde nobis hominē sanctū. Sanctū enim idē est q̄ purum. Unū in greco scriptū idē est q̄ agyos. i. sine terra. Tūc enim andreas fuit sine terra: q̄n ola terrena reliquit: z se in mūditia pfecte seruauit. Matt. xix. Ecce nos reliquimus ola: z secuti sumus te. Habuit charitatē: ideo dicit Ne interficias holem deo carum. Charitas enim dī ex eo q̄ holem caruz facit. Qui enim magnam charitatē hēt magni pcij est apud deum: qui paruā parui: qui nullā nullius. i. Cor. xiij. Si charitatē nō habuero nihil sum. Habuit māsuetū. q̄ significatur per moysen. qui sicut fuit ex aqua assumptus: sic iste de mari vocatus. de quo moyse dī Num. xij. Erat moyses vir mitissimus super oēs holes. Habuit misericordiā: z pietatē: ideo subdit: z pius. Eius autē pietas ostēdit ex eo q̄ quoz vicib⁹ fleuisse legitur. Habuit enim lacrymas amoris q̄n flenit pro incarceratione matthei sui amicissimi: z dilecti. Cōpassionis q̄n fleuit ppter extinctionē iuuenis a se pē demonibus suffocati. Doloris q̄n fleuit: miserabilē statū nicolai senis. Et deuotionis sicut q̄n fleuit uadēs ad patibulū crucis. Ista aūt quatuor accipiunt penes quadruplicē interpretationē huius nois andreas. Interpretat enim vecorus. Et quantū ad hoc accipit eius puritas. Cant. i. Ecce tu pulcher es dilecte mi: z decorus. interpretat etiā virilis: z quātū ad hoc accipit eius charitas que facit holem virilē: z fortem. i. Cor. xiij. Charitas ola suffert. Interpretat rēdēs pabulo. Et quātū ad hoc accipit eius pietas. Sicut enim cibū est pabulum luminis: sic pietas ejus spūalis. Tūc ergo cibo respōdet pabulo: quādo cōpassionē que est in corde ridet effectus in ope. Sicut enī andreas quasi ad tropos. i. sursum cōuersus. per q̄s intelligit eius humilitas que holem sursum cōuertit. Luce. xiiij. Qui se humiliat exaltabit. ¶ Secūdo vīt eius custodiuit. Circa q̄s notādū q̄ quatuor sunt que vīt custodire facit. ℣ scilz serramētoz impīssio. ℣ crucis erectio. ℣ plurāū reflectio. ℣ lapidū aggregatio. Et quoniā xpus factus est nobis via: ideo hi duo serramētoz. i. clauoz impīssionē: crucis erectionē: sūnarū in modū corone reflectionē: z lapidū aggregationē: q̄s scilicet iudei lapides in xpm iacere voluerūt. Beatus igit andreas vīt xpi custodiuit: q̄ semp respexit ad eius clauoz vulnerationē: ad xpi crucifixū: ad eius coronationē: z ad eius lapidationē. ¶ Tertio vīt eius non amisit. Circa q̄s notādū q̄ tres sunt que vīt amittere faciunt: scilz tenebre: nebula: z mīctas nimium: z ventositas herbarum. ℣ Nullo istoz modoz sanctus andreas vīt dei pdidit. Nō ppter tenebras auaritie: q̄ ola terrena ptēpsit. Auari enim tenebras faciūt dum inter se z solē iustitie terrā opponūt. Sap. v. Justitie lumē non luxit nobis. ℣ Secūo eā nō pdidit ppter nebulā carnalis cōcupiscētie. q̄ corpus suum semp vomuit. Unde refert Aug. in li⁹ de penitētia eū vīsisse vū est in cruce. Recordor vīe quinq̄ in portādo corpus onerosum: in vomādo superbū: in fouēdo infirmū: in cohercēdo terā laborauī. Sī est aūt nebula carnalis cōcupiscētia: q̄ sicut nebula ex aque vaporibus exurgit: sic in hole voluptuosa fumositas malarū concupiscētiarū scaturit. Aug. in li⁹ eisē. Exalabāt nebule de limosa concupiscētia carnis z scatebra pubertatis: z obnubilabant atq̄ obfuscabāt cor meū ut nō discernerē serenitas dī lectionis a caligine libidinis. ℣ Tertio vīt dei nō pdidit ppter nimiā mūdane glie: q̄ totā viram suā in cruce christi posuit. Unde ait. amator tuus sum per sui z videraui amplecti te o bona cruz. Assi. milat aūt mūdana gloria nihil: q̄ hz ad medicū lucet tū cito euanescit. Et ita viam dei pdere facit. Job. v. Quomodo potestis credere qui gliam ab inuicē queritis: z gliam que a solo deo est nō queritis. ℣ Quarto eam nō pdidit ppter ventositatem herbarū pigritie. nō enim piger fuit: sed totā actā iam puertit. De pigris aūt dicit Proverb. xxiiij. Per agrum holis piger tr. transiui: z ecce totum repleuerant urtice.

¶ De eodem Sermo secundus.

a **Amis** honorati sunt amici tui deus pē. Deus ois sanctos hono-

rat colit. Aplos vo honorauit specialiter: sed bea
tum andream honorauit singulariter. ¶ Videa-
mus igit singulares honores quos xps beato an
dree pcessit. ¶ Primo naqz fecit eu primiceriu su
um: q scilz ipsum ante oes aplos uocauit. Exodi
xxiii. Primitias frugu terre tue deferes in domu
dni dei tui. Tres fuerut apli qui sunt de terra xpi
i. de galilea. s. andreas petrus et philippus: quos
xps qsi primitias ad se uocauit et merito. Xps enim
fuit agnus in ara crucis imolandus. Isti aut tres
apli siliter erat agni: q in crucis patibulo imola-
ti. Ceteri aut apli fuerut oues: q fuerut luporum
morsibus laniati. Mat. x. Ecce ego mitto uos si-
cut oues. Quia igit xps erat agnus: ideo prius col
ligere uoluit agnos et postea oues. Ysa. xl. In bra
chio suo leuabit agnos et in sinu suo congregabit se
cus ipse portabit. ¶ Scdo fecit ipsuz mediatore et
nunciu suu. qm s. petru ad iesum uocauit et ad eum
adduxit. ut habet Jo. i. O quantu petrus andree
debet diligere per que xpm meruit inuenire. O quanti
meriti vir iste est apud deu qui conuertere meruit prin-
cipe aplorum. et sic uere fuerut fres carne: fide: et pas-
sione. ¶ Tertio fecit ipsum secretariu et consiliarius
suu: qn de turba satianda cu eo consiliu habuit. ut ha
bet Jo. vi. Na philippus no confidebat. Andre-
as do dei potetia et misericordiam puocabat dicens.
Est puer vnus hic et c. ac si dicat. quis hec modi-
ca sint tn tu dne supple qd deest. Eccli. vi. Amic?
in domesticis fiducialiter agit. ¶ Quarto fecit eu
portariu suu. sicut patet Jo. xii. Na cu qda genti
les iesu loqui vellet: dixerut philippo: et ipse philip
pus dixit andree. Isti aut duo portarii dixerut ie-
su. iiii. Reg. vii. Fuerat portarii et nunciauerunt in
palatio regis intrinsecus. ¶ Quinto fecit eu comi
litone: assessore: comensale: et sacrificiu suu inquantu
s. patibulo crucis eu pati uoluit. Xps enim habu
it cruce tanq equu per que contra demones milita
uit sup que andrea sedere fecit. et ideo fecit eu co-
militone suu. Hester. vi. Ho que rex honorare cu-
pit: sede debet sup equu qui de sella regis est. Ha-
buit cruce tanq soliu in quo iter hoiem et diabolu
iudiciu diffiniuit. In isto solio andrea collocauit.
et ideo fecit eu suu assessore. ii. Reg. xxiii. Dauid. i.
xps sedes in cathedra. s. crucis sapientissimus prin
ceps iter tres qui fuerut in eade cathedra. s. andre
am petru et philippu. Habuit cruce tanq mensam
in qua fideles refecit. In hac mesa andrea secu te
nuit. et ideo fecit eum suu comensale. ps. Parasti in
conspectu meo mensam et c. Habuit cruce tanq ara
in qua ipsi se sacrificium obtulit. In hac ara andrea
sr ter imolauit. et ideo fecit eu suu sacrificiu et odo
re. Vn cantat. Dilexit andrea dns in odore suaui

tatis. Cuiuis aut fuerit passus patibulu crucis,
no tn eo modo quo xps. Xps eniz fuit crucifixus
rectus. Petrus reuersus. Andreas transuersus,
q xps tanq caput obtinebat superiora. petr? tanq
alter pnceps obtinebat iferiora. et ideo conueniens fu
it q andreas teneret mediu. ut s. manu dexteram
porrigeret ad xpm petens qd eo auxiliu ascedendi in
celu. sinistra ad petru petens sibi apiri regnu celoz.
Xps in cruce fuit rectus ut respiceret mudu que
redimebat. Petrus reuersus ut respiceret celu cu
ius claues tenebat. Andreas trasuersus ut cum
vna manu peteret regnuz celorum a christo: cum
alia scilicet claues a petro.

¶ De eodem Sermo tertius.

Stabat ioanes et ex discipul' duo et c. Jo. i. Circa ista prima uo
catione andree tria tangunt. Na in ioanne
notat fidelis testificatio: cuz dixit. Ecce agnus
dei. In andrea pudens interrogatio: cum dixit.
Rabbi ubi habitas. In xpo benigna inuitatio: cu
dixit. Venite et videte. ¶ Circa primu notandu q
testificatio ioanis fuit andree causa salutis: q mox
xpm secut? fuit. per qd dat intelligi quantu ualet vnu
vbu ab vno sapiente audire. et cu sapientib? cuersatio
ne hre. Carbones aut mortui simul positi sese ma
gis denigrat. viui aut magis sese inflamat. Viui
cu mortuis et mortuos accedut. Sic etia petores
isimul habitantes magis se ingnat. Sci viri isimul
habitates se inflamat. Sci viri cu petorib? como
rates eis vita pstant. Joanes igit andrea docuit et
ipm pfecte ad iesum disposuit. Et ipse sic disposi-
tus ad iesum trasiuit. Disposuit aut ipm quatuor mo
dis. ¶ Primo sicut disponit lucifer ad sole. Joa
nes erat lucifer. Job. xxxviii. Nunqd pduces lu
ciferu in tpe suo. Xps erat sol. Malach. iiii. Vob
timentib? nome meu orietur sol iustitie. Lucifer aut
disponit ad sole per vicina denuciatione. Alii pro
phete fuerut stelle: q nunciauerut xpm sed de longin
quo. Iste fuit lucifer. q nunciauit ipm. s. de ppin-
quo cu ipm ostedit dices. Ecce agnus dei. Andre
as igit sic disposit? de lucifero trasiuit ad solem. i.
de discipulatu ioanis ad discipulatu xpi. ¶ Scdo
ipm disposuit sicut lucerna ad luce. Joanes erat
lucerna. Jo. v. Ille erat lucerna ardens et lucens.
Xps erat lux. Jo. i. Erat lux uera et c. Lucerna au
te disponit ad luce per quanda radiatione imperfe
cta. Joanes ergo tanq lucerna lucebat sed impfe
cte. per sua tn luce imperfecta disposuit andrea ad
luce pfectam. Et sic andreas disposit? de lucerna
trasiuit ad luce. i. de imperfecta radiatione ioannis
ad pfecta luce xpi. ¶ Tertio ipsuz disposuit sicut
facula ad igne. Joanes erat facula. Eccl. xlviii. Ve

bu ipsius quasi facula ardebat. Xps erat ignis. He-
breo. x. Deus noster ignis cosumens est. Facula autez
disponit ad igne per quanda semiplena inflamatio
ne. Joanes igit tanq facula inflamabat sed impfe
cte. per sua tn inflamatione imperfecta disposuit an
drea ad ueri ignis inflamatione pfecta. Et sic an-
dreas disposit? de facula trasiuit ad igne. i. de semi
plena inflamatione ioanis ad plena inflamatione ue
ri ignis. i. xpi. ¶ Quarto ipm disposuit tanq pre
cursor ad rege. Joanes erat pcursor. Luc. i. Pre-
ibis enim an facie dni et c. Xps erat rex. Apoc. xix.
Rex regu et dns dnantiu. Joanes igit tanq pre-
cursor via ad rege pparabat. Jo. i. Ego uox cla-
mantis in deserto et c. Et sic andreas pparat? de pre
cursore trasiuit ad rege: et de militia militis transi
uit ad militiaz imperatoris. ¶ Scdo in bto andrea
ponit pudens iterrogatio: cu dicit. Rabbi ubi ha-
bitas. Circa qd notandu q xps est luminosus. ps.
Amictus lumine sicut uestimento: et ideo requirit
domu lucida per sapientia et veritatem. Prouer. viii.
Ego sapia habito in cosilio et c. Est speciosus. ps.
Speciosus forma pre filiis hoium. et ido reqrit do
mu munda per puritate. ps. Tu aut in sco habitas
Sanctu. i. mundu et puruz. Est tranqllus et qetus.
Sap. xi. Tu aut dnator virtutis cum tranqllitate
iudicas. Et ideo reqrit domu tranqlla per cocor-
dia et bonitate. ps. Fact? est in pace locus eius. Et
excelsus. Job. xi. Excelsior celo est. et ido reqrit do-
mu alta per charitatem. Eccl. xxiiii. Ego in altissi-
mis habito. Est stabilis et ppetuus. Eccl. xlii. Dns
oipotens stabilis in glia sua. Et ido reqrit domu fir
ma per patientie stabilitate. Sicut eni incus firmat
percussionib? sic domus dei firmat aduersitatibus.
Et in tali domo xps habitat. ps. Cu ipso suz in tri
bulatione. Quia igit beat? andreas habuit domu
cordis sui lucida ideo xps in eo habitauit tanq lu
minosus. Quia habuit munda: in eo hitauit tanq
speciosus. q habuit pacificam. in eo hitauit tanq
tranqllus. q habuit alta. in eo hitauit tanq excel-
sus. q habuit firma. in eo hitauit tanq ppetuus.
¶ Tertio ponit xpi benigna inuitatio cu dixit. Ve-
nite et videte. Videre aut hic sumit pro omni sen-
su. Aug. in li? conf. Dicimus no solu vide qd luce
at sed et vide qd sonat. vide qd adorat. vide qd sa
piat. vide qd duru sit. Viderut ergo q ei? gratio-
sam facie conspexerut. Hester. xv. Valde admirabi-
lis es dne et facies tua plena est gratiaz. Eius vba
dulcissima audierut. ps. Quam dulcia faucib? meis
eloqa tua et c. Odore paradisi quo plenus erat per
senserut. Cant. i. Trahe me post te curremus in odo
re vnguetoz tuoz. Amore suu suauissimu gusta
uerut. Eccl. xxiiii. Qui edut me adhuc esuriet. Bra

chii fidei et amoris cum tenuerut: et amplexati fue
runt. Cant. iii. Tenui eu nec dimittam. Prouer. iiii.
Glorificaberis ab ea cu eam fueris amplexatus.

¶ De eodem Sermo quartus.

a Ambulans iesus iuxta mare gali-
lee vidit duos fres. Si
mone qui uocat petrus. et andrea fratres
eius. Mat. iiii. Vocatio istoz aploz comendabilis
est. et pre uocatis. et uocatoz. Et pre gde uo
catis comendabilis est quantu ad duo. s. quatum ad
numeru: et quantu ad officiu. ¶ Quantu ad numeru
q uocati sunt insimul quatuor fres bini et bini: ut in
isto euagelio habet. Qd factu est triplici de causa.
¶ Primo ppt eoz pleni consolatione. Si eni fuissent
diuisi: et aliq no fuissent uocati non fuissent plene
consolati. Chriso. sup illud. Et uocauit eos. Erant
eni vocatione conciues: dilectione concordes: artificio pa
res fraternitatis pietate coiuncti. Ideoqz simul eos uo
cauit ne tot hoies coiunctos dissilis uocatio separa
ret. Vocauit ergo eos sil ut plena eis consolatio det
deus enim semp dat plena pfecta et pura cosolatio-
ne. Jo. xvi. Petite et accipietis ut gaudiu uestruz
sit plenu. E conuerso aut mudus dat consolatione de
ceptoria: sic patet Luc. xii. in diuite qui dixit. Ala
mea hes multa bona et c. aut uacua. Hier. iiii. Aspe
xi terra et ecce uacua erat et nihil. Aut semiplenaz.
ps. Viri sanguinu et dolosi no dimidiabut dies su
os. Aut mixta. Ysa. i. Vinu tuu mixtum est aqua.
¶ Scdo ppt comedanda vita sociale ad qua quatuor
reqrunt. Primu est recognitio infirmitatis ppie
ido ponit ibi petrus qui iterpretat agnoscens. Eccli.
xxxi. Intellige que sunt proximi tui ex te ipso. Se
cundu est conformitas uolutatis mutue: ido ponit ibi
andreas qui iterpretat virilis q ad uolutate sua do
manda magna virt? reqrit. Prouer. xvi. Melior est
patiens viro forti et qui dnat aio suo expugnatore ur
biu. Tertiu est supplicatio ire. Et ideo ponit ibi
iacobus qui interpretat supplatator. Prouerb. xv.
Vir iracudus puocat rixas. qui patiens est miti-
gat suscitatas. Quartu est pntia diuine gre. Ide
ponit ibi ioanes qui interpretat gratia. Vera enim
socialitas non est inter malos sed bonos. Eccl. vi.
Qui metuut dnm inueniut illu: scilz veru amicu.
¶ Tertio pter fidei firmitate. Nam sm Chris.
Fides in statu nature fuit debilis: q fundata fuit
sup vna pila. i. sup abel. In statu legis scripte for
tior: q initiu ueteris testamenti fundatu fuit supra
duas firmitates quasi sup duas pilas. i. moysen
et aaron. In statu legis euagelice fuit fortissima:
q initiu noui testamenti fundatu fuit sup quatuor
fraternitates quasi sup quatuor pilas: scilz petru an
drea iacobum et ioane: immo sup montem forti-

rat colere. Apl'os vo honorauit specialiter: sed beatum andreã honorauit singulariter. Videamus igit singulares honores quos xp̃s beato andree pcessit. ℂ Primo nãq; fecit eũ primiceriũ suorũ: q; scilz ipsum ante oẽs apl'os uocauit. Exodi xxiii. Primitias frugũ terre tue deferes in domũ dñi dei tui. Tres fuerũt apli qui sunt de terra xpi. i. de galilea. s. andreas petrus ⁊ philippus: quos xp̃s q̃si primitias ad se uocauit ⁊ merito. Xp̃s enim fuit agnus in ara crucis imolãdus. Isti aũt tres apli similiter erãt agni: q; in crucis patibulo imolati. Ceteri aũt apli fuerũt oues: q; fuerũt luporum morsibus laniati. Mat. x. Ecce ego mitto uos sicut oues. Quia igit xp̃s erat agnus: ideo suos colligere uoluit agnos ⁊ postea oues. Ysa. xl. In brachio suo leuabit agnos ⁊ in sinu suo ɔgregabit se cũ ipse portabit. ℂ Scdo fecit ipsuz mediatorẽ ⁊ nũciũ suũ. qñ. s. petrũ ad iesum uocauit ⁊ ad eum adduxit. ut habet Joã. i. O quãtũ petrus andree debet diligẽ per quẽ xp̃m meruit inuenire. O quãti meriti vir iste est apud deũ qui ɔuertẽ meruit principẽ aplorũ. ⁊ sic uere fuerũt fres carne: fide: ⁊ passione. ℂ Tertio fecit ipsum secretariũ ⁊ ɔsiliarius suũ: qñ de turba satiãda cũ eo ɔsiliũ habuit. ut habet Joã. vi. Nã philippus nõ ɔfidebat. Andreas vo dei potẽtiã ⁊ misericordiam puocabat dicẽs. Est puer vnus hic ⁊c. ac si dicat. Cuius hec modica sunt tñ tu dñe supple qd deest. Eccli. vi. Amic⁹ in domesticis fiducialiter agit. ℂ Quarto fecit eũ portariũ suũ. sicut patet Joã. xii. Nã cũ qdã gẽtiles iesũ loqui uellẽt dixerũt philippo: ⁊ ipse philippus dixit andree. Isti aũt duo portarii dixerũt iesu. iii. Reg. vi. Fuerãt portarii ⁊ nũciauerunt in palatio regis intrinsecus. ℂ Quinto fecit eũ cõmilitonẽ assessorẽ cõmẽsalẽ: ⁊ sacrificiũ suũ inquãtũ s. patibulo crucis cũ pati uoluit. Xp̃s enim habuit crucẽ tanq; equũ per quẽ ɔtra demones militauit sup quẽ andreã sedere fecit. ⁊ ideo fecit eũ cõmilitonẽ suũ. Hester. vi. Hõ quẽ rex honorare cupit: sedẽ debet sup equũ qui de sella regis est. Habuit crucẽ tanq; soliũ in quo inter hoiem ⁊ diabolũ iudiciũ diffiniuit. In isto solio andreã collocauit. ⁊ ideo fecit eũ suũ assessorẽ. ii. Reg. xxiii. Dauid. i. xp̃s sedẽs in cathedra. s. crucis sapientissimus princeps inter tres qui fuerũt in eadẽ cathedra. s. andream petrũ ⁊ philippũ. Habuit crucẽ tanq; mẽsam in qua fideles refecit. In hac mẽsa andreã secũ renuit. ⁊ ideo fecit eum suũ cõmẽsalẽ. ps. Parasti in cõspectu meo mẽsam ⁊c. Habuit crucẽ tanq; arã in qua pl'i se sacrificium obtulit. In hac ara andreã similiter imolauit. ⁊ ideo fecit eũ suũ sacrificiũ ⁊ odorẽ. Vñ cantat. Dilexit andreã dñs in odorẽ suauitatis. Quãuis aũt fuerit passus patibulũ crucis. nõ tñ eo modo quo xp̃s. Xp̃s eniz fuit crucifixus rectus. Petrus reuersus. Andreas transuersus. q: xp̃s tanq; caput obtinebat superiora. petr⁹ tanq; alter princeps obtinebat inferiora. ⁊ ideo ɔueniẽs fuit q; andreas teneret mediũ. i. s. manũ dexteram porrigeret ad xp̃m petẽs ab eo auxiliũ ascẽdẽdi in celũ. sinistrã ad petrũ petẽs sibi aperiri regnũ celorũ. Xp̃s in cruce fuit rectus ut respiceret mũduz quẽ redimebat. Petrus reuersus ut respiceret celũ cuius claues tenebat. Andreas trãsuersus ut cum vna manu peteret regnuz celorum a christo: cum alia scilicet claues a petro.

ℂ De eodem Sermo tertius.

f

Stabat ioãnes ⁊ ex discipul' duo ⁊c. Joã. i. Circa istã primã uocationẽ andree tria tãgunt. Nã in ioanne notat' fidelis testificatio: cuz dixit. Ecce agnus dei. In andrea prudẽs interrogatio: cum dixit. Rabbi ubi habitas. In xp̃o benigna inuitatio: cũ dixit. Venite ⁊ videte. ℂ Circa primũ notãduz q; testificatio ioãnis fuit andree causa salutis: q: mox xp̃m secut⁹ fuit. per qd dat intelligi quãtũ ualet vnũ ṽbũ ab vno sapiẽte audire. ⁊ cũ sapiẽtib⁹ ɔuersationẽ hẽre. Carbones aũt mortui insimul positi sese magis denigrãt. viui aũt magis sese inflãmãt. Viui cũ mortuis ⁊ mortuos accẽdũt. Sic etiã peccãtes insimul habitãtes magis se inignãt. Sed viri insimul habitãtes se inflãmãt. Sed viri cũ peccãtib⁹ cõmorãtes eis vitã prestant. Joãnes igit andreã docuit ⁊ ip̃m pfecte ad iesum disposuit. Et ipse sic dispositus ad iesum trãsiuit. Disposuit aũt ip̃m quatuor modis. ℂ Primo sicut disponit lucifer ad solẽ. Johes erat lucifer. Job. xxxviii. Nunqd pduces luciferũ in tpe suo. Xp̃s erat sol. Malach. iiii. Vob timẽtib⁹ nomẽ meũ orietur sol iustitie. Lucifer aũt disponit ad solẽ per vicinã denũciationẽ. Alii prophete fuerũt stelle: q: nũciauerũt xp̃m sed de lõginquo. Iste fuit lucifer. q: nũciauit ip̃m. s. de ppinquo cũ ip̃m ostẽdit dicẽs. Ecce agnus dei. Andreas igit sic disposit⁹ de lucifero trãsiuit ad solem. i. de discipulatu ioãnis ad discipulatũ xp̃i. ℂ Scdo ip̃m disposuit sicut lucerna ad lucẽ. Joãnes erat lucerna. Joã. v. Ille erat lucerna ardẽs ⁊ lucens. Xp̃s erat lux. Jo. i. Erat lux uera ⁊c. Lucerna autẽ disponit ad lucẽ per quãdã radiationẽ imperfectã. Joãnes ergo tanq; lucerna lucebat sed imp̃fecte. per suã tñ lucẽ imp̃fectã disposuit andreã ad lucẽ pfectam. Et sic andreas disposit⁹ de lucerna trãsiuit ad lucẽ. i. de imp̃fecta radiatione ioãnis ad pfectã lucẽ xp̃i. ℂ Tertio ipsuz disposuit sicut facula ad ignẽ. Joãnes erat facula. Eccl. xlviii. Verbũ ipsius q̃si facula ardebat. Xp̃s erat ignis. Hebreo. x. Deus n̄r ignis cõsumẽs est. Facula autez disponit ad ignẽ per quãdã semiplenã inflãmationẽ. Joãnes igit tanq; facula inflãmabat sed imp̃fecte. per suã tñ inflãmationẽ imp̃fectã disposuit andreã ad ueri ignis inflãmationẽ pfectã. Et sic andreas disposit⁹ de facula trãsiuit ad ignẽ. i. de semiplena inflãmatione ioãnis ad plenã inflãmationẽ ueri ignis. i. xp̃i. ℂ Quarto ip̃m disposuit tanq; precursor ad regẽ. Joãnes erat precursor. Luc. i. Preibis enim añ faciẽ dñi ⁊c. Xp̃s erat rex. Apoc. xix. Rex regũ ⁊ dñs dñantiũ. Joãnes igit tanq; precursor viã ad regẽ pparabat. Joã. i. Ego uox clamãtis in deserto ⁊c. Et sic andreas pparat⁹ de precursore trãsiuit ad regẽ: ⁊ de militia militis transiuit ad militiaz imperatoris. ℂ Scdo in bt̃o andrea ponit prudẽs interrogatio: cũ dicit. Rabbi ubi habitas. Circa qd notãdũ q; xp̃s est luminosus. ps. Amictus lumine sicut uestimẽto: ⁊ ideo requirit domũ lucidã per sapiẽtiã ⁊ veritatem. Prouer. viii. Ego sapiẽtia habito in cõsilio ⁊c. Est speciosus. ps. Speciosus forma pre filiis hoiũ. ⁊ ideo reqrit domũ mũdã per puritatẽ. ps. Tu aũt in scõ habitas Sanctũ. i. mũdũ ⁊ puruz. Est tranqllus ⁊ quietus. Sap. xi. Tu aũt dñator virtutis cum tranqllitate iudicas. Et ideo reqrit domũ tranqllã per cõcordiã ⁊ bonitatẽ. ps. Fact⁹ est in pace locus eius. Et excelsus. Job. xi. Excelsior celo est. ⁊ ideo reqrit domũ altã per charitatem. Eccl. xxiiii. Ego in altissimis habito. Est stabilis ⁊ ppetuus. Eccl. xli. Dñs oĩpotẽs stabilis in gl'ia sua. Et ideo reqrit domũ firmã per patiẽtie stabilitatẽ. Sicut eni incus firmat percussionib⁹ sic domus dei firmat aduersitatibus. Et in tali domo xp̃s habitat. ps. Cũ ipso suz in tribulatione. Quia igit beat⁹ andreas habuit domũ cordis sui lucidã. ideo xp̃s in eo habitauit tanq; luminosus. Quia habuit mũdã: in eo habitauit tanq; speciosus. q: habuit pacificam. in eo habitauit tanq; tranqllus. q: habuit altã. in eo habitauit tanq; excelsus. q: habuit firmã. in eo habitauit tanq; ppetuus. ℂ Tertio ponit xp̃i benigna inuitatio cũ dixit. Venite ⁊ videte. Videre aũt hic sumit pro omni sensu. Aug. in li⁹ ɔfes. Dicimus nõ solũ vide qd luceat sed ⁊ vide qd sonat. vide qd adorat. vide qd sapiat. vide qd durũ sit. Viderũt ergo q: ei⁹ gratiosam faciẽ ɔspexerũt. Hester. xv. Valde admirabilis es dñe ⁊ facies tua plena est gratiaz. Eius ṽba dulcissima audierũt. ps. Quã dulcia faucib⁹ meis eloqa tua ⁊c. Odore paradisi quo plenus erat perserũt. Cant. i. Trahe me post te curremus in odorẽ vnguẽtorũ tuorũ. Amorẽ suũ suauissimũ gustauerũt. Eccl. xxiiii. Qui edũt me adhuc esuriẽt. Brachii fidei ⁊ amoris cum tenuerũt: ⁊ amplexati fuerũt. Cant. iii. Tenui eũ nec dimittã. Prouer. iiii. Glorificaberis ab ea cũ eam fueris amplexatus.

ℂ De eodem Sermo quartus.

a

Ambulãs iesus iuxta mare galilee vidit duos fres. Simonẽ qui uocat' petrus. ⁊ andreã fratrẽ eius. Mat. iiii. Vocatio istorũ aplorũ cõmẽdabilis est. et pte uocãtis. et ⁊ uocatorũ. Et pte qdẽ uocãtis cõmẽdabilis est quãtũ ad duo. s. quãtum ad numerũ: ⁊ quãtũ ad officiũ. ℂ Quãtũ ad numerũ q: uocati sunt insimul quatuor fres bini ⁊ bini: ut in isto euãgelio habet. Qd factũ est triplici de causa. ℂ Primo ppt eorũ pleni ɔsolationẽ. Si eni fuissent diuisi: ⁊ aliq nõ fuissent uocati non fuissent plene ɔsolati. Chriso. sup illud. Et uocauit eos. Erant eni habitatiõe ɔiuncti: dilectiõe ɔcordes: artificio pares similitatis pietate ɔiũcti. Ideoq; simul eos uocauit ne tot hoies ɔiunctos dissilis uocatio separaret. Vocauit ergo eos sil' ut plena eis ɔsolatio dei deus eniz semp dat plenã pfectã ⁊ purã cõsolationẽ. Joã. xvi. Petite ⁊ accipietis ut gaudiũ uestruz sit plenũ. E cõuerso aũt mũdus dat ɔsolationẽ deceptoriã: sic patet Luc. xii. in diuite qui dixit. Anima mea hẽs multa bona ⁊c. aut uacuã. Hier. iiii. Aspexi terrã ⁊ ecce uacua erat ⁊ nihil. Aut semiplenaz. ps. Viri sanguinũ ⁊ dolosi nõ dimidiabũt dies suos. Aut mixtã. Ysa. i. Vinũ tuũ mixtum est aqua. ℂ Scdo ppt cõmẽdãdã vitã socialẽ ad quã quatuor reqrunt. Primũ est recognitio infirmitatis ɔprie ideo ponit ibi petrus qui interptat agnoscẽs. Eccli. xxxi. Intellige que sunt proximi tui ex teipso. Secũdũ est cõformitas uoluntatis mutue: ideo ponit ibi andreas qui interptat virilis q: ad uolũtatẽ suã domũdã magna virt⁹ reqrit. Prouer. xvi. Melior est patiẽs viro forti ⁊ qui dñat aĩo suo expugnatore urbiũ. Tertiũ est supplicatio ire. Et ideo ponit ibi iacobus qui interptat supplãtator. Prouerb. xv. Vir iracũdus puocat rixas. qui patiens est mitigat suscitatas. Quartũ est pñtia diuine gr̃e. Ideo ponit ibi ioãnes qui interptat gratia. Vera enim socialitas non est inter malos sed bonos. Eccl. vi. Qui metuũt dñm inueniũt illũ: scilz uerũ amicũ. ℂ Tertio ppter fidei firmitatẽ. Nam sm Chris. Fides in statu nature fuit debilis: q: fundata fuit sup vnã pilã. i. sup abel. In statu legis scripte fortior: q: initiũ ueteris testamenti fundatũ fuit supra duas firmitates quasi sup duas pilas. i. moysen ⁊ aaron. In statu legis euãgelice fuit fortissima: q: initiũ noui testamẽti fundatũ fuit sup quatuor fraternitates quasi sup quatuor pilas: scilz petrũ andreã iacobum ⁊ ioãnẽ: immo sup montem forti-

ctuā.lxxxvi.ps. Fūdamēta eius in mōtibus sanctis. ¶ Scd'o cōmēdabilis est q̄tus ad officiū q: facti sūt piscatores hoīum. Circa q̄d notādū q̄ deus habet piscatores venatores & vindemiatores. ¶ Piscatores fuerūt p̄dicatores p̄mitiui qui vno tractu retis p̄dicationis magnā multitudinē piscii.i.hoīm capiebāt. ¶ Venatores sunt p̄dicatores moderni qui cū clamoribus vix capiūt vnā ferā.i.aīaꝫ. Hiere.xvi. Ecce ego mittā piscatores multos & piscabuntur eos. & post hec mittā eis multos venatores & venabunt eos. ¶ Vindemiatores aūt erūt p̄dicatores vltimi. qui cū falce diuini eloquii vuas maturas a putridis separabūt. Apoc.xiiii. Misit angelus falcē suā in terrā: & vindemiauit vineā terre. Mō aūt diabolus est vindemiator: & ip̄e racemorū collector. Mich.vii. Ve mihi q: factus sū sic qui colligit in autūno racemos vindemie. ¶ Ex p̄te aūt vocatoꝝ cōmēdabilis est ipsa vocatio quātū ad duo. ¶ Primo q: oīa reliquerūt.s. amorē terrenū: domesticū: & p̄uatū. Terrenū q̄dē cum dī. Relictis retibus & naui &c. Matthei.xix. Ecce nos reliquimus oīa &c. Amorē domesticū cū dī. Ex p̄te &c. Mat.x. Qui amat patrē & matrē plusq̄ me &c. Amorē p̄uatū cū dicit Secuti sūt eū & nō seipsos. Ioā.xii. Qui amat aīaꝫ suā p̄det eā. De his tribus amorib' dī Luce xiiii. Siq̄s venit ad me & nō odit patrē suū ac matrē. Hec referunt ad amorē domesticum. adhuc aūt & aīaꝫ suā: hoc ad amorē p̄uatū. Et qui nō baiulat crucē suā & venit post me.s. pauperē: nō pōt me' ē discipulus. hoc refert ad amorē terrenū. ¶ Scd'o cōmendabilis fuit eoꝝ vocatio. q: secuti sūt xp̄m.s. tanq̄ lucē: sodalē: ducē: & regē. qui vadit post talē lucē nō pōt offendē. Ioā.xi. Siquis ambulat in die nō offēdit &c. Qui vadit post talē sodalē nō pōt deficē q: manū porrigit sibi adiutricē. ps. Tenuisti manū dexterā meā. Qui vadit post talē ducē nō pōt errare. Ioā.viii. Qui sequitur me nō ambulat in tenebris. Qui vadit post talē regē nō pōt corona carē. Apoc.ii. Esto fidelis vsq̄ ad mortē & dabo tibi coronam vite. Beatus igit andreas secut' est xp̄m tanq̄ lucē in sua cōuersione: q: tūc de tenebris ad lucē venit. Tanq̄ sodalē in sua cōuersatiōe. q: semp sibi adhesit. ps. Adhesit aīa mea post te &c. Tanq̄ ducē in sua passione. Vñ cantat' de eo. Et in ligno crucis dux iusti fuisti. Tanq̄ regē in sua glificatiōe a quo coronā accepit. Unde dixit cum esset in cruce. Iam eni ego video regem &c.

¶ Sermo.v. ¶ De sancto nicolao ep̄o Sermo.i.

Iustus q̄si leo p̄fidens absq̄ terrore erit. Prouer.xxviii. In his verbis sctūs atq̄ deuot' nicolaus a trib' cōmēdatur. ¶ P'mo a vite sctitate: cū dī Iust'. ¶ Scd'o a mētis magnanimitate & nobilitate. cū dī q̄si leo p̄fidens. ¶ Tertio a p̄scie securitate cū dī. Absq̄ terrore erit. ¶ Circa p̄mū notādū q̄ s'm Aug. vera iustitia in trib' p̄sistit.s. in inocētia: bñficētia: & humilitate vera. Fuit ergo btūs nicola' iust'. ¶ P'mo q: nulli nocuit. vñ dī. Puerilib' ānis inocēter trāsactis &c.i. Cor.x. Sine offēsione estote iudeis & gētib' & ecclie dei &c. ¶ Scd'o q: oīb' p̄fuit: q: & aur dedit & triticū ipetrauit. ps. Dispsit dedit pauperib' iustitia &c. ¶ Tertio q: verā hūilitatē seruauit. vñ dī de eo q̄ fact' ep̄s eādē quā p'us hūilitatē suabat. Tria eni sūt que hoīem p̄sueuerūt immutare.s. etas: dignitas: & p̄speritas. Sed beatus nicola' nō est imutat' a sua hūilitate nec p̄p̄ etatē: q: eā suabat magn' & puus. Deut.xxxiii. Sicut dies iuuētutis tue: ita & senect' tua. Nec p̄p̄ter dignitatē: q: eā suabat in p̄latiōe sicut & in subiectione. Ecc'.xxxii. Rectorē te posuerūt noli extolli. Nec p̄p̄ter p̄speritatē: q: eā suabat in p̄spitate sicut in aduersitate. Eccl'.xxvii. Hō sensat' in sapia manet sic sol. ¶ Circa scd'm notādū q̄ s'm Grego. Naziāzenū q̄druplex est nobilitas. ¶ P'ia causat' ex carnis p̄pagine. ¶ Scd'a ex aīe dote. De hac dupli dīc nobilitate Hieronym'. Ille apd' deū nobilior & potior est nō quē nobilitas generis: nec dignitas seculi: sed quē deuotio fidei deo & sctā vita cōmēdat. Istā duplicē nobilitatē hūit sctūs nicolaus. vñ dī de eo. nobilissimis natalib' ortus. quo ad p'imā. velut lucifer nicola' emicuit. quo ad scd'ā. Itē dī q̄ fuit nobil' genē: sed nobilior fide. ¶ Tertia causat' ex legali adoptiōe. sic patet Exo.ii. Vbi filia pharaonis moysē in filiū adoptauit. Istā habuit sctūs nicola' i dei filiū p̄ spūm sctūm acceptus. Rom.viii. Nō enim accepistis spm̄ seruitutis &c. ¶ Quarta causat' ex diuine imaginis ipressione in quā oēs hoīes sūt eq̄lit' nobiles. De qua dī Actu.xvii. Ipi' eni & gen' sum'. Si ergo honoramus imaginē depictā in alio sorti' honorare debem' imaginē dei nob' ipressā. Ecc'.x. Fili i māsuetudie sua aīaꝫ tuā & da illi honorē s'm meritū suū. Ista imago in peccātib' adeo obfuscat' q̄ a deo nō cognoscunt'. Mat.xxv. Amē dico vob' nescio vos. ¶ Circa tertiū notat' q̄ ip̄e fuit secur' in vita & in morte. In vita p̄p̄ securā p̄sciaꝫ. Prouerb.xv. Secura mēs q̄si iuge p̄uiuiū p̄p̄ bonoꝝ opuꝫ affluētiā: q̄d sdicabat olei emanatio. Quā q̄dē affluētiā prudentes v'gīes hūerūt & iō secure dormierūt. vt habet Mat.xxv. Propt' ip̄ās sctī p̄trū: q: a sua pueritia grāꝫ dei hūit: & in ip̄a semp p̄seuerabat. Ista aūt tria s'm Chryso. hoīeꝫ sctūm faciūt esse securū. Fuit etiā securus in morte. P'mo p̄p̄ter gl'iam reuelatā & angelicā custodiā. Angeli enim sibi morienti apparuerūt. & suā gl'iam sibi reuelauerūt: & ipsum custodierūt. ps. Angelis suis de' mādauit de te. ¶ Scd'o p̄p̄ter recōmēdationē diuinā: q: deo se deuote recōmēdauit dicēs. In manus tuas cōmendo spm̄ meū. Sap.iii. Iustoꝝ aūt aīe in manu dei sunt. ¶ Tertio p̄p̄ter celestē armoniā. Quia angeli ipsius aīam in celū cū laudib' deduxerūt. Ysa.xxiii. A finib' terre laudes audiuimus & gloriam iusti. valde igit' secura eius aīa in morte eē potuit que sic habuit p̄sciētiā purā: bonoꝝ operū affluentiā & dei grām que sic habuit angelos custodiētes suā gl'iam reuelātes cū laudib' eius aīam deducētes: & manus dei in omnibus p̄tegentes.

¶ Sermo.vi. ¶ De eodem Sermo secundus.

Thesaurus desiderabilis & oleū in habitaclo iusti. Prouer.xxi. Iste iustus fuit sanctus nicolaus. de quo dī. iuste pie viuēdo &c. Quatuor autem hic sunt videnda. ¶ Primo q̄re dī iustus. ¶ Scd'o q̄d est eius hītaculū. ¶ Tertio q̄d est iste thesaurus. ¶ Quarto q̄d est oleū istud. ¶ Circa p̄mū notādū q̄ Aug. in li' de p̄fectione iustitie tractās illud euā Mat.vi. Attēdite ne iustitiā vestrā faciatis &c. dicit q̄ dñs ibi in trib' iustitiā cōp̄rehēdit. ¶ s. in ieiunii obseruatione. ¶ in elemosynarū largitiōe. ¶ & in deuota orōne. Istas tres p̄tes iustitie habuit nicolaus. ¶ Primo habuit ieiunii obseruationē. vñ cū adhuc eēt infans feria q̄rta & sexta tm̄ semel lac sugebat. Threñ.iii. Bonū est viro cū portauerit iugū dñi ab adolescētia sua. Iste aūt portauit ab infantia sua: nō a senectute tm̄. Portāri ergo iugum ab adolescētia bonū erit purum.s. gl'ia sine pena. Portāri a senectute sua bonū erit mixtū.i. gl'ia cū pena purgatorii. Nō portāri in aliq̄ etate sua malū erit purū.s. pena eterna. Istā triplicē differentiā tāgit p̄p̄ha dicēs. Calix in manu dñi vini meri plenus mixto &c. ¶ Scd'o habuit elemosynarū largitionē: q: oēs diuitias suas distribuit & dedit paupi nō diuitib'. i. illi hoī qui filias suas p̄p̄ paupertatē p̄stituē volebat. dedit de meliori nō de deteriori: q̄a aurū. de p̄prio p̄imonio nō de alieno dedit. p̄p̄ honorē dei: nō p̄p̄ter fauorē ppl'i. ¶ Tertio habuit deuotā orōnē. vacauit enim orōni in sua iuuētute. vñ dī. Ecclie scē frequētās limina &c. & in reliq̄ sua etate. Vñ dī q̄ fact' ep̄s in orōne vigilabat & in morte: q: tūc psalmum In te dñe spaui: deuote dixit. Luce.xviii. Oportet semp orare & nō deficē. ¶ Circa scd'm notādū q̄ q̄druplex est eius habitaculū. ¶ P'mū est corp' q̄d est hītaculū aīe. Iob xxix. Pensū reddit hītaculū iustitie tue. ¶ Scd'm est aīa que est hītaculū spūs scī. Eph.ii. In quo & vos coedificamini in hītaculū dei in spiritu scō. ¶ Tertiū est monumētū q̄d est hītaculū corporis. ps. Sepulchra eoꝝ domꝰ illoꝝ in eternū. ¶ Quartū est celū: q̄d est hītaculū aīe & corp'is. Ecc'.xxiiii. In hītatione scā corā ipso ministraui. ¶ Circa p'mū notādū q̄ in p̄mo habitaculo.i. in corpe habuit thesaurū virginalis mūditie: q: virgo fuit. Mathei.xiii. Sile est regnū celoꝝ thesauro abscōdito in agro.i. in corpe terreno. ii. Cor.iiii. Habemus tē thesaurū istū in vasis fictilib'. Et dī virginitas thesaurus p̄p̄ter suā p̄ciositatē. Eccl'.xxvi. Nō est cōdigna pōderatio p̄tinētis aīe. ¶ In scd'o habitaculo.i. in aīa habuit thesaurū diuine sapie q: magnā sapiētiā habuit. de quo thesauro dī Sap.vii. Infinit' thesaurus est oīb'. Iob.xxviii. Nescit hō p̄ciū eius. ¶ In tertio hītaculo.i. in monumento est thesaurus p̄ciose margarite.i. corp' suū preciosum. Mat.xiii. Qui p̄fert de thesauro suo.i. de corpe suo p̄cioso noua & vetera vt doceāt vetera miracula que olim ab aliis scīs sunt facta. Et noua que ab aliis facta nō fuerūt. ¶ In q̄rto habitaculo.i. in celo hūit thesaurū suoꝝ meritoꝝ. Matt.vi. Thesaurizate vobis thesaurū in celo. Ibi thesaurus est indeficiens. iō dī. Vbi neq̄ erugo. Est incorruptibilis. iō dī. Neq̄ tinea. Est inamissibilis. iō dī. Vbi fures nō effodiūt. ¶ Circa q̄rtū notandū q̄ in p̄mo hītaculo.i. in corpe habuit oleū mānsuetudinis: per q̄d oēs ad se trahebat. Cant.i. Oleum effusum nomē tuū &c. Res rigida oleo iuncta efficit' mānsueta. Sic hō durus si oleo spūs scī inungit': in mānsuetudinē cōuerti'. In cuius figura iacob lapidē oleo vnxit. vt habet' Gen.xxviii. Dicit aūt Amb. in li' de offi. In senib' grauitas: in iuuenib' alacritas: in adolescētib' verecūdia commēdat'. Nō fuit ergo mirū si sanct' nicolaus oīb' sic cōmēdabilis & amabilis: q: habuit verecūdiam cū adolescētib'. vñ dī. Pudore bono replet' &c. Alacritatē cū iuuenib'. Vñ dī q̄ erat alacer in exhortādo. Grauitatē cū senib'. Vñ dī q̄ grauitatē in oīb' sectabat'. ¶ In scd'o hītaculo.i. in aīa habuit oleū charitatis. Vñ dī. Copiose charitatis nicolaus pōtifex &c. Et significat' charitas per oleū: q̄a sicut oleū supemīnet aliis liquorib': sic charitas supemīnet oīb' aliis virtutibus.i. Cor.xii. Adhuc excellētiorē viā vobis demōstro &c. ¶ In tertio hītaculo.i. in monumēto habuit oleū pietatis. Illud enim oleū q̄d emanat significat eius pietatē qua abūdauit. Loc' enim mūdus plenus est doctrinis suis: & misericordiis suis. ps. A fructu frumēti vini & olei sui multiplicati sunt. Multiplicatus est enim mūdus pane sue doctrine: vino gl'e

t olim misericordie. ℣ In ḡto habitaculo. i. in ecclesia militante. ℣ Ecce tu habitaculo. ℣ Vir. iij. Dabo eis in domo mea ℣ muris meis locu illustre

Nec ululatu demonuz qui tali letitia fuit pfusus. Ysa. lv. In letitia egrediemini et in pace deducemini. Mōtes et colles cātabūt corā vobis laudē: et oia ligna regionis plaudēt manu. Ipse eni ait q̄ assumunt gaudent. id dr. In letitia egrediemini. Et tota trinitas gaudet. id dr. Mōtes. Et angeli. id dr. colles. Et oēs sci q fuerūt de nr̄a regiōe gaudēt. id dr. Et oia ligna regionis plaudēt manu &c.

C Sermo .ix. C De eodem Sermo quintus.

Non est inuēt' silis illi &c. Ecc. xliiii. Quilibet sanct' in aliq̄ virtute emicuit in qua nullus silis sibi fuit. ppt qd dr. Nō est inuēt' silis illi. Et in hoc appet sapia dei que in tāta varietate scōz tātā ponit varietatez virtutū. que lz nobis nō sit cognita: deo tn̄ est nota. Si enim tāta est diuersitas in facieb': pōt eē pcul dubio et in aiab'. C Hūit igit scūs nicolaus q̄tuor puilegia ppt que pōt dici. Non est inuēt' silis illi. C Primū est festina scificatio: q: a mr̄is uberibus scūs fuit. scit q dicē potuit cū ppha. Spes mea a iuuētute mea. sicut fuerūt Martinus et Benedictus qui a iuuētute deo suire iceperūt. Felicior q dicē pōt. Spes mea ab uberib' mr̄is mee. sic fuerūt Nicolaus et Dūicus. ille ab uberib' abstinēdo. iste adhuc sub nutrice ostitut' in terra iacēdo. Felicissim' qui dicē potuit. Spes mea ab utero mr̄is mea. sicut fuit scūs Joannes baptista: qui fuit in utero scificat'. Nullus aūt senex pōt dicē. Spes mea a senectute mea. Sz ne pliciat me in tpe senectutis. Talis eniz nō pōt de suis meritis ofidē: sed ne pliciat a dei misicordia debet orare. Et q beat' nicolaus sic tēpestiue icepit pōt sibi ouenire qd dr Ecc. xxix. Cor suū tradet ad vigilādū diluculo ad dn̄m qui fecit illū. Sūt qui deo tradūt bona sua. qd magnū est. Alij corpa sua: qd mai' est. Alij corda sua: qd maximū est. Btūs autē nicola' tradidit et bona sua ad dispgēdū. et corpus suū ad macerādū. et cor suū ad orādū. et hoc fecit diluculo. i. in sue etatis pmordio. C Scōm est miraculosa electio: q: uoce de celo lapsa elect' fuit. Et hoc accidit ex eo q electores istabāt ieiunijs. orōnib'. et vigilijs. Per hec eni tria meremur a deo bonuz plati hēre. De ieiunijs habet Act. xiii. In electione pauli et barnabe. De orōnib' habet Act. i. In electione mathie. De vigilijs simul et orōnib' habet Luc. vi. In xpo qui electurus aplos pnoctauit in orōne dei. C Tertium est miraculoz crebra opatio. quoz q̄dā opat' est in maiori mūdo. quedā in minori. In maiori mūdo opat' est in q̄tuor elemētis: q: nautis mare tranqllauit. tēpestatē ab aere fugauit. ignē dyane extinxit. et terrā sterilē fecūdauit. In minori aūt mūdo. i. in hoie multa est miracula opat'. Quibusdā eni subuenit a tribulatione quā patiebant a diabolo. sicut q̄n resuscitauit pñi filiū a diabolo strāgulatū. Quibusdā a tribulatione quā iuste patiebant a deo. sicut q̄n resuscitauit filiū pñi cū cipho in mari submersuz. Quibusdā a tribulatione quā patiebāt a tyrāno. sicut q̄n pñi reddidit filiū a soldano detētū. Quibusdaz a tribulatione quā patiebant in reb'. sicut iudeo: qui imaginē nicolai in domo sua fecerat. Quibusdā a tribulatione quā patiebant in psonis. sicut tribus pncipibus falso ostātino ab iuidis accusatis. Quibusdā a tētatione quā patiebant in aiab'. sicut epo qui a diabolo tētabat qui se in forma mulieris posuerat. C Quartū est olei in monumēto effusio. per qd dat itelligi quāte fuit misicordie in mūdo: et quāte misericordie existat in celo. Vn̄ pōt sibi cōpetē illud Job. xxix. Petra fundebat mihi riuos olei. Ipse enim fuit petra. i. trit': q: se macerabat. Fuit durus: q: nullis aduersis cedebat. Fuit etiā firmus: q: ostāter arguebat. Iste aūt oleū fundebat: q: misericordiā ipēdebat liberalr ptra illos q nō effundūt. sz ab eis magnis pcib' obtinet. Prouer. xvi. Qui pnus est ad misicordiā bndicet. Effundebat aūt riuos: q: misicordiā ipēdebat abundāter. Solus de' hēt misicordiā vniuersalē tanq̄ fluuium: sci aūt pticularē tanq̄ riuos. Ecc. xviij. Miseratio hoīs circa primū suū. Misicordia aūt sup oēm carnē. Et dicit riuos olei nō vini: q: magis uoluit seq pietatē q̄ seueritatez. Ecc. vij. Noli esse iustus nimis. Utrūq tamen in casu est necessarium quia samaritanus. ut habet Luce. x. Infudit vinum et oleum sauciato.

C Sermo .x. C De sancta lucia Sermo pm'.

Mulierem fortem qs iueniet. Prouer. xxxi. Tpe salomonis nulla mulier iucta est fortis. Tpe aūt gr̄e inuēta est vna fortissima. s. btā virgo. Inueniūt sunt et alie fortes. s. scē virgines mūdū cum carne vincētes. inter q̄s fuit btā Lucia cuius fortitudo in trib' appuit. C Primo in hoc q vicit oia blādimēta oium vitioz. s. auaritiā: luxuriā: et supbiam. Auaritiā vicit per liblitatē: q: pimoniū erogauit dedit aūt paupib' in vita oia et seipam. Quia dedit paupib': hēbit celestē thesaurū. Matth. xix. Uēde oia que hēs et da paupib': et hēbis thesaurū in celo. Quia dedit in vita pmisit ad locū secu. Mat. vi. Thesaurizate vobis thesauros i celo &c. Quia dedit oia recepit cētuplū. Mat. xix. Ois qui reliq̄rit domū &c. cētuplū accipiet. Quia dedit seipsam i. corp' mortale: recipiet ipm glificatū. ad Phil. iii. Saluatorez expectam' dn̄m nr̄m &c. C Scdo vicit luxuriā per vginitatē. Vn̄ dixit agatha. Jocūdum deo in tua vginitate hitaculū pparasti. Ex quo patet q hitaculū mētis sue fuit iocūdū. purū. et pparatū. Fuit iocūdū: q: nunq̄ spūm scm per pctm ptristauit. Eph. iiij. Nolite ptristare spiritū scm dei. Fuit purū: q: puritatē mētis et corpis cōseruauit. id dixit. In tua vginitate. Unde ipsa ait. Corruptores mētis et corpis nunq̄ sciui. ps. Domū tuā dñe decet scitudo. Fuit pparatū: q: oib' virtutib' se ornauit. Ecc. ij. Qui timēt dn̄m pparabūt corda sua. C Tertio vicit supbiā per humilitatē. vn̄ humiliās se dixit. Ancilla xpi sum. Aliq̄s aia est ancilla pcti. Joā. viij. Ois qui facit peccatū suus est pcti. Aliq̄n nūmi. Luce. vi. Nō potestis deo suire et mamone. Aliq̄n diaboli. ij. Pet. ij. A quo qs supat' est: ei' et suus est. Aliq̄n ppri corpis. ad Rom. xvi. Xpo dn̄o nō seruiūt: sed suo uētri. Hec aūt noluit eē ancilla pcti: q: hoc esset dānabile. Nec nūmi: q: vituperabile. Nec diaboli: q: piculosum. Nec sui corpis: q: ignominiosum. sed tm̄ xpi: q: hoc est gliosum. Propter istā triplicem victoriā tripli appellat. Quia enim vicit luxuriaz fuit tēplū dei. vn̄ ait. Qui caste viuūt tēplū sunt spirit' sci. Quia vicit auaritiā facta est colūna padisi. vn̄ cātat. Colūna es imobilis &c. Quia vicit supbiā accepit coronā regni. vn̄ cātat. Ois plebs te expectat ut accipias coronā regni. C Scdo eius fortitudo appet in hoc q vicit violētiā hostiū. vn̄ cantat. In tua patiētia possedisti aiam tuā lucia sponsa xpi. Odisti que in mūdo sunt et coruscas cū angelis. Sāguine enim ppio inimicū subdisti. Ipsa enim vicit hostē iteriorē. id dr. In tua patientia. Prouer. xvi. Melior est patiēs viro forti. Hostē exteriorē. vn̄ sequit. Odisti que in mūdo sunt. Gala. vi. Mihi mūdus est crucifixus &c. Hostē supiorē. vn̄ dr. Sāguine ppio &c. Ualde admirabile fuit q fragilis femina vicit hostē tā robustū. iuuēcula hostē tā antiquū. puella delicata: hostē tā austerū. C Tertio eius fortitudo appet in hoc q vicit seuitiā tormētoz. qd patet ex q̄tuor. P Nā vir' hoīum et boum amisit virtutē trahēdi: q: nec mille hoies nec multa paria boum ad lupanar eā trahē potuerūt. Nō enim hoc erat oueniens. q: sic dr. i. Cor. vi. Tollēs mēbra xpi faciam mēbra meretricis. absit. P Scdo ignis amisit virtutē cōburēdi. Ecc. li. Et in medio ignis nō sum estuata. Nec miruz: q desup hēbat rorē salutificū qui ignē refrigerabat. Intus ignē diuinū: qui exteriorē supabat ignē. extra corpus vgineū qd a cōbustione imune eē debebat sicut ab igne ocupiscentie alienū fuerat. Dan. iij. Illos aūt oino nō tetigit ignis ppter corp' virgineū. Neq ōtristauit: ppter rorē salutificū. Nec q̄cq̄ molestie intulit: ppter ignē diuinū. P Tertio gladius amisit virtutē scidēdi: q: pcussa in gutture gladio necari nō potuit: sed q̄diu uoluit supuixit. Imperauit eni iducias a dn̄o multiplici de causa. ut in legēda habet. s. ut corp' dn̄i reciperet et deo se recōmēdaret: ut bonis timorē et malis fiduciā nō auferret: ut aduocatā se eis pmitteret: ut pacē ecclesie redditam nūciaret. P Quarto mors amisit virtutē occidēdi: q: mors ipsam nō interfecit: sed ipsa mortē occidit. s. etnā mortē que est triplex. Una que osistit in pena sensus. Occisio huius mortis significata est in extictiōe sui ignis naturalis. Alia que osistit in carētia diuine visionis que tn̄ videt a cordib' mūdis. Iuxta illud Mat. v. Bti mūdo corde &c. Hāc mortē occidit: q: mūditiā mētis et corpis oseruauit. Alia est in sepatione a consortio beatoz que vincit per opa pietatis. Luc. xvi. Facite uobis amicos &c. Istā occidit per opa misicordie que hūit: q: totū pimoniū paupib' erogauit.

C Sermo .xi. C De eadem Sermo scđus.

Sapiētia edificauit sibi domū excidit colūnas septem. Prouer. ix. Xps sapiēs architect' domū quandā edificauit: in cuius aio habitauit per grām et in utero per carnis substātiā: et ista fuit virgo maria. Alias plures domos edificauit. in q' per grām hitauit. quoz pcipua fuit scā lucia. que ut eēt domus firma sepē colūnas excidit. q: in ea sepē virtutes posuit. C Prima est fidei magnanimitas. vn̄ dixit ei scā agatha. Fides tua mr̄i tue subuenit. et ecce sanata est. Deus eni est iaccessibilis. i. Tim. vi. Lucē hitat inaccessibilē. Inuisibilis. i. ad Tim. i. Regi aūt scloz imortali iuisibili &c. Inuincibilis Job. ix. Si fortitudo querit: robustissim' est. Scā igit lucia idigebat fide tanq̄ scala ut iaccessibilez accederet et ascēderet. Rom. v. Per quā accessum hēmus per fidē tanq̄ lucerna per quā iuisibilē cōspiceret. Heb. xi. Inuisibilē eni tanq̄ vidēs sustinuit: tanq̄ virtute fortissima per quā oipotēt superaret et vinceret. quā qdē tūc per orōnē vicit q̄n mr̄i sanitatē obtinuit. vn̄ xps poterat sibi dicē illō Matt. xv. O mulier magna est fides tua: fiat tibi sicut vis. C Scda est virginitas. vn̄ dixit ei agatha. Jocūdū deo in tua vginitate hitaculū pparasti. hoc aūt spōso multū placet. ita q in ea tanq̄ in domo ppria morat ps. Domū tuā dñe decet scitudo. tanq̄ prato florido spatiat. Cant. i. Lectulus nr̄ floridus tanq̄ cibo suauissimo pascit. Cant. vi. Dilect' meus mihi et ego illi qui pascit inter lilia. C Tertia est ad parētes magna pietas: q: matri sanitatē obtinuit. uoluit eni hēre curā de mr̄e. Et ppt dei pceptū. Exo. xx. Honora patrē tuū et matrē tuā. Et ppter xpi exemplū. qui de matre in

cruce curã hñit. Et pp hñdã dei ꝑuisionẽ que ad
dã ꝑcepto. ibi dr. ut sis lõgeuus sup trã. Et pp vi
tãdã dei cõminatiõnẽ. q dr Exo. xxi. Qui maledi-
xerit pri uel mri morte moriat. Et itelligit de utra
q; morte ⁊ vita. Qui eni; honorat parẽtes a gbus
hẽt vitã. deus eũ ꝓuat sibi vitã corpalẽ. Qui vo ĩ
honorat deus aufert ab eo. ¶ Quarta est ad pau-
peres mag liberalitas. vñ põt sibi ꝯuenire illõ Pro-
uer. ult°. Manũ suã apuit inopi ⁊ palmas suas extẽ
dit ad paupes. Frustra aũt mulier fortis manum
apiret: si nihil in manu hẽret. Scã igit lucia hñit
manũ aptã. q; semp dabat: extẽsam q; oib° dabat.
⁊ plenã q; abũdãter dabat. ¶ Quinta est eius hũi
litas que appuit in hoc q; se nõ filiã uel spõsam: s;
ancillã noluit dicẽs. Ancilla xpi sũ. Filia qdẽ di
cit nobilitatẽ: spõsa eq̃litatẽ: ancilla do humilitatẽ.
Ipsa igit de se ꝓpe nolebat ea que uidebant esse
sublimitatis uel eq̃litatis: sed hũilitatis. ¶ Sexta
fuit pseuerãtie firmitas. vñ ait. Nunq; uoluntatẽ
meã ad ꝯsensũ tuũ poteris reuocare. Lz eni; tripler
martyriũ passa fuerit: tñ ꝯstãter pseuerauit. Unũ
hũit in carne per sãguis effusionẽ. Exo. iiii. Spõ
sus sanguinũ tu mihi es. Aliud in mẽte per pau-
perũ cõpassionẽ. Greg. Qui cõpassionẽ exhibet in
aliena necessitate crucẽ portat in mẽte. Tertiũ in
carne ⁊ mẽte per carnis mortificationẽ. ps. Pro-
pter te mortificamur tota die. ¶ Septia ẽ corpis
imobilitas: q; tãto põdẽ eã fixit spũs scũs: ut nul-
lo mõ moueri posset. Ipsa eni fuit leuis ⁊ grauis
leuis q; imunis a põdẽ pctõꝝ. expedita ab onẽ ter
renoꝝ. ⁊ plena plumis ṽtutũ. Heb. xii. Deponẽtes
oẽ põdus. s. frenoꝝ ⁊ circũstãs nos pctm per patiẽ
tiã curramus. s. pẽnis ṽtutũ. Fuit aũt grauis sine
põderosa nõ tñ in corpe per imobilitatẽ: s; etiã in
corde per sensus maturitatẽ. Sap. iiii. Cani sũt sẽ
sus hois ⁊c. per gẽe stabilitatẽ. Heb. xiii. Optimũ
est grã stabilire cor. In ore p ṽmonis põderosita-
tẽ. Eccli. xxi. Uerba sapiẽtũ statera ponderabunt.
In corpe per moꝝ grauitatẽ. ad Titũ. ii. In oib°
teipm pbe exẽplũ: in doctrina: in itegritate: in gra
uitate: in ope per ꝯtinuitatẽ. Eccli. xxvii. Hõ san
ctus in sapiẽtia manet sicut sol.

Sermo. xij. ¶ De eadem Sermo tertius.

Lucerna splẽdẽs sup cãdelabrũ sã-
ctũ ⁊ spẽs faciei. s. miseria
sup etatẽ stabilẽ. Eccli. xxvi. Per lucernã
a luce dictã itelligit scã lucia a luce sic nolata. De
qua in ṽbis ꝓmissis qtuor dicunt. ¶ Primo q; fu
it luminosa cũ di. Lucerna splẽdẽs. Fuit aũt lu-
minosa qdrupli. ¶ Pmo a supiori per diuine gẽe re
fulgẽtiã. Job. xxix. Qñ splẽdebat lucerna sup ca-
put meũ. Et ab iferiori per ṽginalẽ mũdiciã. Sap.
iiii. O q; pulchra est casta generatio cuz claritate.
vñ dixit ei agatha. soror mea lucia ṽgo deo deuo-
ta. In hoc q; fuit deuota hũit lucẽ supiorẽ. In h
q; ṽgo hũit lucẽ iferiorẽ. ¶ Scdo ab iteriori p mũ
dã ꝯsciam. ii. Cor. iiii. Deus qui dixit de tenebris
lucẽ splẽdescẽ illuxit in cordib° nris. Et ab exteri
ori per ꝯuersationẽ honestã. Matt. v. Sic luceat lux
ura corã hoib° ut videãt opa ura bona ⁊c. ppt hoc
ipsa uocauit se tẽplũ. qõ qdẽ erat iterius fulgidũ ⁊
exterius ornatuz. ¶ Tertio a posteriori dei bñficia
rememorãdo. Et ab anteriori futura ꝓuidẽdo: ⁊
pñtia ordinãdo. Deut. xxxij. Utinã saperẽt. s. pteri
ta recogitãdo. ⁊ itelligerẽt. s. pñtia ordinãdo. ac no
uissima ꝓuiderẽt. s. futura ꝓuiendo. Sic btã lu
cia dei bñficia recogitauit qñ dixit. Nõ sũt ista ma
leficia s; bñficia dei. Pñtia ordinauit qñ diuitias
suas paupib° dedit. futura ꝓuidit: qñ pacẽ ecclie
redditã nũciauit. ¶ Quarto a dextris: q; iter ꝓspa
fuauit tẽperãtiã. Prouer. xiii. Est paup cũ in mul
tis diuitijs sit. ⁊ a sinistris q; iter aduersa hũit pa-
tiẽtiã. vñ di de ea. In tua patiẽtia possedisti aiam
tuã. ¶ Scdo fuit famosa: qõ notat cũ di. Super
cãdelabrũ scm. Fuit aũt famosa ex oib° causis ex q
bus aliqs famosus efficit. Efficit aũt aliqs famo
sus multiplici rõne. ¶ Primo ppt sapiam que ap
paruit in rñsis. Luc. xxi. Ego dabo uob os ⁊ sapiẽ
tiã ⁊c. ¶ Scdo ppt potẽtiã que appuit in miracu-
lis. Mat. x. Dedit eis potẽtiã spũum imũdoꝝ ⁊ ut
curarẽt oẽm languorẽ ⁊ ifirmitatẽ. ¶ Tertio ppter
scitatẽ que appuit in exẽplis. Dedit eni exẽplũ pie-
tatis ad parẽtes: largitatis ad paupes: charitatis
ad oẽs. Judith. viij. Hec erat oib° famosissima: q;
timebat deũ ualde. ¶ Quarto ppt pulchritudinẽ
que appuit in decore puritatis mentis. s. ⁊ corpis.
Hester. vi. Erat hester famosa ualde ⁊ incredibili
pulchritudine oium oculis admirabilis uidebat.
¶ Quinto ppt fortitudinẽ que appuit in tormẽtis.
Prouer. ult°. Mulierẽ fortẽ qs iueniet. ¶ Tertio
fuit speciosa: cũ dr. spẽs faciei. Scdm aũt Augu.
de tri. Facies est pulchra qñ est dimẽsa pariter af-
fecta hilariter ⁊ colorata luculẽter. Facies igit aie
tũc est pulchra: qñ est dimẽsa pariliẽ. quã dimẽsio-
nẽ parilẽ faciũt: fides: spes: charitas: ⁊ bona opera
tio. que fm Greg. sunt eq̃lia. q; quãtũ qs credit tã
tũ sperat ⁊c. Btã igit lucia hũit spem: q; de auxilio
btẽ agathe ꝯfidit. hũit fidẽ: qua matrem sanauit. ha
buit charitatẽ: q; ppt xpi charitatẽ morti se tradi-
dit. Hũit bonã opationẽ: q; bona sua paupib° de-
dit. ¶ Scdo fuit affecta hilariter. ii. Cor. ix. Hila-
rẽ datorẽ diligit deus. Gaudebat eni deus suata
ṽginitate. Uñ di de thesauro ṽginitatis Mat. xiii.
Pre gaudio illius uadit ⁊c. De ꝯsciẽ puritate. ii.
Cor. i. Glia nra hec est testimoniũ ꝯsciẽ nre. De
penarũ acerbitate. Ro. v. Spe gaudẽtes: in tri-
bulatione patiẽtes. De glie securitate. ibidẽ. Glia
mur in spe glie filioꝝ dei. ¶ Fuit etiã colorata lu-
culẽter. Hũit eni cãdorẽ puritatis: ruborẽ charita
tis: ⁊ mille alios colores multiplicis ṽtutis. Cant.
v. Dilect° meus cãdidus ⁊ rubicũdus ⁊c. ¶ Quar
to fuit virtuosa. qõ notat cũ di. Sup etatẽ stabilẽ.
Etas stabilis nõ est iuuẽtus q; tẽdit ad pfectionem.
nec senect° q; icipit deficẽ occulte. nec seniũ: q; de-
ficit manifeste. Sed est etas virilis: q; tũc natura
stat. Btã ergo lucia lz hũit etatẽ iuuenilẽ in corpe.
hũit tñ stabilitatẽ virilẽ in mẽte: q; vinci nõ potuit
nec mĩis monitis. Mat. x. Qui amat patrẽ ⁊ mrẽ
plusq; me ⁊c. nec spõsi blãdicijs. Hester. i. Parui
pẽdẽt uxores impia maritoꝝ. nec irrogatis obpro
brijs qñ iudex dixit. pñmoniũ tuũ cũ corruptori-
bus expẽdisti. nec illatis minis qñ dixit. Ego faciã
te duci ad lupanar: nec adhibitis supplicijs nec
appositis violẽtijs. iõ colũna imobilis est uocata.

¶ De sancto thoma Sermo primus.

Ut sapiẽs architectus fundamen
tum posui. i. Cor. iii.
Perfecta dom° est qñ est firma ⁊ pulchra
Talẽ domũ thomas missus ad regẽ indie fabrica
uit. ¶ s. firmã: qõ notat cũ di. Fundamẽtũ posui.
¶ Scdo pulchrã cũ di. ut sapiẽs architectus. Sa
piẽtia eni; est pulchra opa facẽ. Et q; icipit a feriõ
domũ aie sue talẽ fecit. ¶ Primo firmã. q; supra
firmã petrã ipsam fundauit. Mat. vi. Qui edifica
uit domũ suam supra petrã ⁊ descendit pluuia ⁊c.
Thomas eni passus est tẽtationẽ a diabolo su ...
rẽte. ⁊ hoc tpe dñice passionis qñ ⁊ ceteri corrue-
rũt. tũc hũit uẽtũ qui ab aere uenit passus est dubi
tationẽ a deo ꝓmissa ... tũc hũit pluuiã que de ce
lo descẽdit. passus est afflictionẽ a tyrãno seuiẽte. ⁊
tũc hũit flumẽ qõ per terrã uadit. sed q; fundatus
est supra firmã petrã corruẽ nõ poterat. nec a uẽto
diabolice tẽtationis. q; postmodũ resurrexit. nec a
pluuia diuine auersionis. q; primus in fide confir
matus fuit. nec a flumine tyrãnice psecutiõis. q; a
oĩa ꝯstãter sustinuit tormẽta. ¶ Scdo fecit domũ
aie sue pulchrã. Est aũt domus pulchra s; Aug.
de tri. qñ est parib° mẽbris disposita ampla ⁊ luci
da. Mẽbra aie sunt ṽtutes aie quas btũs thomas
aplius in domo spũali ponẽdas docuit. Nam cuz
duodecim gradus virtutũ ope pdicaret inter cete
ra monuit ut penitẽtiã agerẽt. qõ spectat ad iustici
am. ut dei uolũtatẽ ingrerẽt qõ spectat ad pruden
tiã. ut gule vitiũ tẽperarẽt. qõ spectat ad tẽperãtiã.
ut in bonis opibus pseuerarẽt. qõ spectat ad forti
tudinẽ. Istas aũt virtutes qs docuit in domo sua
similiter posuit. Et ideo ornauit eam ⁊ pulchrã fe
cit. Prudẽtia eni ipsam ornauit ab anteriori ut ca
ueret de futuris. Justitia a posteriori ut satisface
ret de ꝑteritis. Tẽperãtia a dextris ne eleuaret in
ꝓsperis. Et fortitudo a sinistris: ne succũberet in
aduersis. ¶ Secundo domus aie sue fuit pulchra
q; fuit ampla. Oportuit enim q; ualde ampla esset
triplici de causa. ¶ Primo q; habebat recipe infi-
nitũ. iii. Reg. viii. Si enim celũ ⁊ celi celorum te
capẽ non pñt: quãto magis domus hec quã edifi
caui. ¶ Secũdo q; habebat recipe charitatis ꝓce-
ptũ qõ est ualde latũ. ps. Latũ mãdatũ tuum ni-
mis. Ephe. iii. In charitate radicati ⁊ fundati
ut possitis cõprehẽdere cum oibus sanctis que sit
lõgitudo ⁊c. ¶ Tertio q; habebat recipe statũ oĩ-
um ⁊ merita singuloꝝ scilicet afflictos ad compa
tiendũ. ii. Cor. xi. Quis infirmat ⁊ ego non infir
mor ⁊c. Consolatos ad cõgaudẽdum. Philip. i.
Testis est mihi deus quomodo cupiã uos oẽs in
visceribus iesu christi. Ro. xii. Gaudere cũ gau
dẽtibus: flere cum flẽtibus. Merita singuloꝝ ad
participãdum. ps. Participẽ me fac deus omniũ
timẽtium te ⁊c. ¶ Tertio domus aie sue fuit luci-
da. habuit enim lucẽ diuine grẽ sapiẽtie ⁊ conuer-
sationis honeste. Ideo spiritus sanctus apparuit
sibi ⁊ apostolis in specie ignis ⁊ lingue: ad innuen
dum q; dabat eis ignẽ inflãmãtẽ per grãm. Luce
radiãtem per cõuersationẽ honestã. Et linguã di
sertam fatentem per sapiẽtiam.

¶ De eodem Sermo secundus.

Dedit abyssus uocẽ suam alti
tudo manus
suas leuauit. Abachuc. iii. In his uer-
bis notant duo. ¶ Primum est dubietas discipu-
li: cum dicit. Dedit abyssus uocem suã. ¶ Secun
dum est pietas magistri cuz subdit. Altitudo ma
nus suas leuauit. ¶ Circa primum notãdum q;
thomas qui interptat abyssus quatuor uoces de
dit. ¶ Prima fuit uox fiducie ⁊ familiaritatis: cũ
dixit Joan. xiiii. Dñe nescimus quo uadis ⁊ quo-
modo possumus viã scire. hoc enim fm Chriso.
ex multa dilectione dixit. quia ipsum sequi semper
cupiebat. dicit autẽ Aug. in libro de sermone do
mini in monte q; ad ambulãdum tria requirunt.
Primum est ut homo sanos pedes habeat. Secũ
dum ut viam inuenire sciat. Tertiũ ut locũ aper-
tum inueniat. Beatus autem thomas post chri-
stum ire desiderãs tñ duo scire petit. scilicet viam
⁊ terminũ vie. cuz dicit. Dñe nescimus quo uadis
⁊ quomodo possumus viã scire. pedes autẽ sanos
habere nõ petebat. q; hos se habere credebat. sed
in hoc decept° erat. sicut ⁊ per° decept° fuit qui pe

cruce curā hūit. Et pp hūdā dei ꝑussionē que ad dñ ꝑcepto. Vñ dī. ut sis lōgeuus sup trā. Et pp vitādā dei cōminationē. q̄ dī Exo. xxi. Qui maledixerit pri uel mri morte moriaſ. Et itelligiſ de utraq̄ morte ⁊ vita. Qui eni honorat parētes a qbus hēt vitā. deus eī ꝯuat sibi vitā corꝑalē. Qui vō i honorat deus aufert ab eo. ¶ Quarta est ad pauperes mag̃ liberalitas. vñ pōt sibi ꝯuenire illō Prouer. ult⁹. Manū suā apuit inopi ⁊ palmas suas extēdit ad paupes. Frustra aūt mulier fortis manum apiret: si nihil in manu hēret. Scā igiſ lucia hūit manū aptā. q̄ semp dabat: extēsam q̄ oib⁹ dabāt. ⁊ plenā q̄ abūdāter dabat. ¶ Quinta est eius hūilitas que appuit in hoc q̄ se nō filiā uel spōsam: s; ancillā noīauit dicēs. Ancilla xpi sū. Filia qdē ei erat nobilitatē: spōsa eq̄litatē: ancilla vō humilitatē. Ipsa igiſ de se ꝓpe nolebat ea que videbanſ esse sublimitatis uel eq̄litatis: sed hūilitatis. ¶ Sexta fuit ꝑseuerātie firmitas. vñ ait. Nunq̄ uoluntatē meā ad ꝯsensū tuū poteris reuocare. Lz eni; tripler martyriū passa fuerit: tñ ꝯstāter pseuerauit. Vnuz hūit in carne per sāguis effusionē. Exo. iiii. Spōsus sanguinū tu mihi es. Aliud in mēte per pauperū cōpassionē. Greg. Qui cōpassionē exhibet in aliena necessitate crucē portat in mēte. Tertiū in carne ⁊ mēte per carnis mortificationē. ps. Propter te mortificamur tota die. ¶ Septia ē corꝑis imobilitas: q̄ tāto pōdē eā fixit spūs scūs: ut nullo mō moueri posset. Ipsa eni fuit leuis ⁊ grauis leuis q̄ imunis a pōdē pctōꝝ. expedita ab onē terrenoꝝ. ⁊ plena plumis vtutū. Heb. xii. Deponētes oē pōdus. s. terrenoꝝ ⁊ circūstās nos pctm̄ per patiētiā curramus. s. pēnis vtutū. Fuit aūt grauis siue pōderosa: nō tm̄ in corꝑe per imobilitatē: s; etiā in corde per sensus maturitatē. Sap. iiii. Cani sūt sensus hoīs ⁊c. per gr̄e stabilitatē. Heb. xiii. Optimū est gr̄a stabilire cor. In ore p̄ sermonis pōderositatē. Eccli. xxi. Verba sapiētū statera ponderabunſ. In corꝑe per moꝝ grauitatē. ad Titū. ii. In oib⁹ teipm̄ pbe exēplū: in doctrina: in integritate: in grauitate: in ope per ꝯtinuitatē. Eccli. xxvii. Hō sāctus in sapiētia manet sicut sol.

Sermo. xi. ¶ De eadem Sermo tertius.

l Ucerna splēdēs sup cādelabꝛū scā. etiā ⁊ spēs spē. s. mrieris sup etatē stabilē. Eccli. xxvi. Per lucernā a luce dictā itelligiſ scā lucia a luce sīr noīata. De qua in vbis ꝓmissis qtuor dicunſ. ¶ Primo q̄ fuit luminosa cū dī. Lucerna splēdēs. Fuit aūt luminosa q̄drupsr. ¶ Pmo a supiori per diuine gr̄e refulgētiā. Iob. xxix. Qñ splēdebat lucerna sup caput meū. Et ab iferiori per v̄ginalē mūdiciā. Sap. iiii. O q̄ pulchra est casta generatio cuz claritate. vñ dixit ei agatha. soror mea lucia v̄go deo deuota. In hoc q̄ fuit deuota hūit lucē suꝑiorē. In hoc q̄ v̄go hūit lucē iferiorē. ¶ Scdo ab iteriori p mūdā ꝯsciam. ii. Cor. iiii. Deus qui dixit de tenebris lucē splēdescē illuxit in cordib⁹ nr̄is. Et ab exteriori per ꝯuersationē honestā. Matt. v. sic luceat lux vr̄a corā hoīb⁹ ut videāt opa vr̄a bona ⁊c. ppt hoc ipsa uocauit se tēplū. qō qdē erat iterius fulgidū ⁊ exterius ornatuz. ¶ Tertio a posteriori dei bñficia rememorādo. Et ab anteriori ꝗ futura ꝓuidēdo: ⁊ pñtia ordinādo. Deut. xxxii. Vtinā saperēt. s. pterita recogitādo. ⁊ itelligerēt. s. pñtia ordinādo. ac nouissima ꝓuiderēt. s. futura ꝓuidendo. Sic btā lucia dei bñficia recogitauit qñ dixit. Nō sūt ista maleficia s; bñficia dei. Pñtia ordinauit: qñ diuitias suas paupib⁹ dedit. futura ꝓuidit: qñ pacē ecclie redditā nūciauit. ¶ Quarto a dextris: q̄ iter ꝓspa fuauit tēꝑantiā. Prouer. xiii. Est paup cū in multis diuitijs sit. ⁊ a sinistris q̄ iter aduersa hūit patiētiā. vñ dī de ea. In tua patiētia possedisti aīam tuā. ¶ Scdo fuit famosa: qō notaſ cū dī. Super cādelabꝛū scā. Fuit aūt famosa ex oib⁹ causis ex qbus aliqs famosus efficiſ. Efficiſ aūt aliqs famosus multiplici rōne. ¶ Pmo ꝓpt sapiam que apparuit in rñsis. Luc. xxi. Ego dabo uob os ⁊ sapiētiā ⁊c. ¶ Scdo ꝓpt potētiā que appuit in miraculis. Mat. x. Dedit eis potētiā spūum imūdoꝝ ⁊ ut curarēt oēm languorē ⁊ ifirmitatē. ¶ Tertio ꝓpter sc̄itatē que appuit in exēplis. Dedit eni exēplū pietatis ad parētes: largitatis ad paupes: charitatis ad oēs. Judith. viii. Hec erat oib⁹ famosissima: q̄ timebat deū ualde. ¶ Quarto ꝓpt pulchritudinē que appuit in decore puritatis mentis. s. ⁊ corꝑis. Hester. vi. Erat hester famosa ualde ⁊ incredibili pulchritudine oium oculis admirabilis videbaſ. ¶ Quinto ꝓpt fortitudinē que appuit in tormētis. Prouer. ult⁹. Mulierē fortē qs iueniet. ¶ Tertio fuit speciosa: cū dī. spēs faciei. Scdm aūt Augu. de tri. Facies est pulchra qñ est dimēsa pariter affecta hilariter ⁊ colorata luculēter. Facies igiſ aīe tūc est pulchra: qñ est dimēsa pariliē. qui dimēsionē parilē faciūt fides: spes: charitas: ⁊ bona opera tio. que fm Greg. sunt eq̄lia. q̄ quātū qs credit tātū spe ⁊c. Btā igiſ lucia hūit spem: q̄ de auxilio btē agathe ꝯfidit. hūit fidē: qua mrēm sanauit. habuit charitatē: q̄ ꝓpt xpi charitatē morti se tradidit. Hūit bonā opationē: q̄ bona sua paupib⁹ dedit. ¶ Scdo fuit affecta hilariter. ii. Cor. ix. Hilarē datorē diligit deus. Gaudebat eni deus suata v̄ginitate. Vñ dī de thesauro v̄ginitatis Mat. xiii. Pre gaudio illius uadit ⁊c. De ꝯscie puritate. ii.

Cor. i. Glīa nr̄a hec est testimoniū ꝯscie nr̄e. De penarū acerbitate. Rom. v. Spe gaudētes: in tribulatione patiētes. De glie securitate. ibidē. Glīamur in spe glie filioꝝ dei. ¶ Fuit etiā colorata luculēter. hūit eni cādorē puritatis: ruborē charitatis: ⁊ mille alios colores mltiplicis vtutis. Cant. v. Dilect⁹ meus cādidus ⁊ rubicūdus ⁊c. ¶ Quarto fuit virtuosa. qō notaſ cū dī. Sup etatē stabilē. Etas stabilis nō est iuēta q̄ tēdit ad ꝑfectionem. nec senect⁹ q̄ icipit deficē occulte. nec seniū: q̄ deficit manifeste. Sed est etas virilis: q̄ tūc natura stat. Btā ergo lucia l; hūit etatē iuuenilē in corꝑe. hūit tñ stabilitatē virilē in mēte: q̄ vinci nō potuit nec mīs monitis. Mat. x. Qui amat patrē ⁊ mrēm plusq̄ me ⁊c. nec spōsi blādicijs. Hester. i. Parui pēdēt uxores impia maritoꝝ. nec irrogatis obprobrijs qñ iudex dixit. pmoniū tuū cū corruptoribus expēdisti. nec illatis minis qñ dixit. Ego faciā te duci ad lupanar: nec adhibitis supplicijs nec appositis violētijs. iō colūna imobilis est uocata.

¶ De sancto thoma Sermo primus.

u T sapiēs architectus fundamentum posui. i. Cor. iii. Perfecta dom⁹ est qñ est firma ⁊ pulchra. Talē domū thomas missus ad regē indie fabricauit. ¶ s. firmā: qō notaſ cū dī. Fundamētū posui. ¶ Scdo pulchrā cū dī. ut sapiēs architectus. Sapiētis eni; est pulchra opa facē. Et q̄ icipit a fctiō domū aīe sue talē fecit. ¶ Pmo firmā. q̄ supra firmā petrā ipsam fundauit. Mat. vi. Qui edificauit domū suam supra petrā ⁊ descendit pluuia ⁊c. Thomas eni passus est tētationē a diabolo surgērēte. ⁊ hoc tpe dñice passionis qñ ⁊ ceteri corruerūt. tūc hūit uētū qui ab aere uenit passus est dubitationē a deo ꝓmissiōne. ⁊ tūc hūit pluuiā que de celo descēdit. passus est afflictionē a tyrāno seuiēte. ⁊ tūc hūit flumē qō per terrā uadit. sed q̄ fundatus est supra firmā petrā corruē nō poterat. nec a uēto diabolice tētationis. q̄ postmodū resurrexit. nec a pluuia diuine auersionis. q̄ ꝑimus in fide confirmatus fuit. nec a flumine tyrānice ꝑsecutiōis. q̄ ea oīa ꝯstāter sustinuit tormēta. ¶ Scdo fecit domū aīe sue pulchrā. Est aūt domus pulchra fm Aug. de tri. qñ est parib⁹ mēbris disposita ampla ⁊ lucida. Mēbra aīe sunt vtutes aīe quas btūs thomas aplūs in domo spūali ponēdas docuit. Nam cuz duodecim gradus virtutū ope ꝓdicaret inter cetera monuit ut penitētiā agerēt. qō spectat ad iustitiā. ut dei uolūtatē ingrerēt qō spectat ad prudentiā. ut gule vitiū tēꝑarēt. qō spectat ad tēꝑantiā. ut in bonis opibus ꝑseuerarēt. qō spectat ad fortitudinē. Istas aūt virtutes q̄s docuit in domo sua similiter posuit. Et ideo ornauit eam⁹ pulchrā scit. Prudētia eni ipsam ornauit ab anteriori ut caueret de futuris. Iustitia a posteriori ut satisfaceret de p̄teritis. Tēꝑantia a dextris ne elaueret in ꝓsperis. Et fortitudo a sinistris: ne succūberet in aduersis. ¶ Secundo domus aīe sue fuit pulchra q̄ fuit ampla. Oportuit enim q̄ ualde ampla esset triplici de causa. ¶ Primo q̄ habebat recipe infinitū. iii. Regū. viii. Si enim celū ⁊ celi celorum te capere non pñt: quāto magis domus hec quā edificaui. ¶ Secūdo q̄ habebat recipe charitatis ꝓcemia. Ephes. iii. In charitate radicati ⁊ fundati ut possitis cōꝑhēdere cum oibus sanctis que sit lōgitudo ⁊c. ¶ Tertio q̄ habebat recipe statuz oium ⁊ merita singuloꝝ scilicet affectos ad compatiendū. ii. Cor. xi. Quis infirmaſ ⁊ ego non infirmor ⁊c. Consolatos ad cōgaudēdum. Philip. i. Testis est mihi deus quomodo cupiā uos oēs in uisceribus iesu christi. Rom. xii. Gaudere cū gaudētibus: flere cum flētibus. Merita singulorū ad participādum. ps. Participē me fac deus omniū timētium te ⁊c. ¶ Tertio domus aīe sue fuit lucida. habuit enim lucē diuine gr̄e sapiētie ⁊ conuersationis honeste. Ideo spiritus sanctus apparuit sibi ⁊ apostolis in specie ignis ⁊ lingue: ad innuendum q̄ dabat eis ignē inflāmātē per gr̄am. Lucē radiātem per cōuersationē honestā. Et linguā disertam fulgentem per sapiētiam.

¶ De eodem Sermo secundus.

d Edit abyssus uocē suam altitudo manus suas leuauit. Abacuc. iii. In his uerbis notanſ duo. ¶ Primum est dubietas discipuli: cum diciſ. Dedit abyssus uocem suā. ¶ Secundum est pietas magistri cuz subdiſ. Altitudo manus suas leuauit. ¶ Circa primum notādum q̄ thomas qui interpretaſ abyssus quatuor voces dedit. ¶ Prima fuit vox fiducie ⁊ familiaritatis: cū dixit Joan. xiiii. Dñe nescimus quo uadis ⁊ quomodo possumus viā scire. hoc enim fm Chryso. ex multa dilectione dixit. quia ipsum sequi semper cupiebat. dicit autē Aug. in libro de sermone domini in monte q̄ ad ambulādum tria requirunſ. Primum est ut homo sanos pedes habeat. Secūdum ut viam inuenire sciat. Tertiū ut locū apertum inueniat. Beatus autem thomas post christum ire desiderās tñ duo scire petit. scilicet viam ⁊ terminū vie. cuz dixit. Dñe nescimus quo uadis ⁊ quomodo possumus viā scire. pedes autē sanos habere nō petebat. q̄ hos se habere credebat. sed in hoc decep⁹ erat. sicut ⁊ petr⁹ decep⁹ fuit qui pe

des fuos ybe se credidit. eū ait Joā. xiii. Quare nō possus te seq mō. Si ipē post xpm ire cupim⁹: oportet ut pedes fanos habm⁹ z intellectū per fidē z affectū per charitatē. Deu. xi. Boetius rectos ha bet pedes vbo vite. Apostat ergo ut viā sciam⁹ ad eūt pedib⁹

adiutus cepit fortia emanationē.in somnē pie
cuis accepit fortis refrigerationē.Sceles ploratus
accepit felicē coronationē.¶ Tertio multū fruēs
accepit felicē coronationē.¶ Tertio multū fruēs
attulit.q: multos portit ⁊ cōuersos nutriuit: uer
bo exple: ⁊ cōpali fastidio.ℱ Uerbo qdē q: sol
bo exple: ⁊ cōpali fastidio.ℱ Uerbo qdē q: sol
lenire pdicauit absimilādo eōs dei collirio: empla
stro: potiōi: ⁊ cibo: sicut in legēda patet. Mā quos
dā ad fidē illuminauit.istis apponebat collirium.
Quosdā a tumore superbie frāgebat:istis appone
bat emplastrū. Quosdā ad cōfessionē inducebat.
istis dabat potiōnē. Quosdā enīz timidos cōfortā
bat istis dabat cibū.ℱ Sēdo curabat ⁊ nutrie
bat exemplo: fuit enīz sibi parcus.vñ enīz in nuptiis
obtulerūt fuit pauperibus ptius q: eis ola erogabat:
fuit deo fidelis ⁊ deuot⁹.vñ vltīt dñs abane nun
cio regis. Sēdo seruū fidelē qui olim labor⁹ in hi
cio regis. Sēdo seruū fidelē qui olim labor⁹ in hi
mercedē apposuit.ℱ Tertio nutriebat ꝓpli subsi
dio:q: thesaurū de quo palatiū facē debebat pau
peribus erogabat. In hoc paidit sibi:regi: ⁊ pau
peribus. Sibi:q: pmiā ⁊ laudē .pmeruit.pā. Dis
perfit dedit pauperibus. Regi:q: palatiū in celo sa
bricauit. Pauperibus:q: eos in sua penuria iuuit.
pā. Et adiuuit pauperem de inopia ⁊c.

¶ In vigilia natiuitatis dñi Sermo primus.

V Bi uenit plenitudo tpis misit dē⁹ fi
liū suū sapple in mūdū.ad Gal.
iiii. Circa aduētū saluatoris in mūdū tria
hic determiant.ℱ Primā est tpis opportunitas:
cū dī. Ubi uenit plenitudo tpis.ℱ Secūm est na
scētis sublimitas cū subdit: misit deus filiū suū.
ℱ Tertiū est loci ꝯgruitas:qđ notat in vbo subin
tellecto.⁊ in mūdū. Ista tria per ordinē silr in leta
annūciatiōe notant que mō est lecta in kalēdario.
Anno inqt cesaris augusti.xlii. hebdomada iuxta
Danielē ꝓphetā.xlvi. olimpiade aūt cētesima no
nagesima tertia. Ecce tpis opportunitas. Jesus
xps filī⁹ dei. Ecce nascētis sublimitas. In bethleē
nascit. Ecce loci ꝯgruitas. ¶ Circa pmū notādū
q: ipa tpis opportunitas determiat fm morē Ro
manoꝝ: Grecoꝝ: ⁊ Judeoꝝ.qđ enī dī Anno cesa
ris augusti.xlii. est mos romanoꝝ. Mō segt: hebd
omada aūt ⁊c. est mos iudeoꝝ. Mō subintelligit
olimpiade aūt cētesima ⁊c. est mos grecorū. Et his
trib⁹ rūdēt ista tria dba que sequunt. Jesus xps fi
lī⁹ dei. Mā iesus est hebreū: xps est nomē grecū: fi
lius dei romanū. Apō romanos aūt erat iperiale
portā. Apō iudeos sacerdotiū ⁊ ꝓpheta. Apō
grecos vo sapia. Per istā ergo triplicē determina
tionē dat intelligi q: ille puer qui nascit est rex ⁊ im
perator celī: sic angelus tellat dicens Luc.i. Re
gnabit in domo iacob in eternū ⁊c. Est ꝓpha ⁊ sa
cerdos generis hūani.pā. Tu es sacerdos in eter
nū ⁊c. Joā.vi. Tu es uere ꝓphetar⁹. Est sapiēs
vel.i. Cor.i. Qui factus est nobis sapia a deo ⁊c.
¶ Circa scōz.s. nascētis sblimitatē.notādū q: hō
tria incōmoda icurrerat. Erat enī inimicus deo:
vulneratus a petō:⁊ exclusus a regno. Cōtra ista
tria ponunt tria in victa annūciatione.cū dī. Je
sus xps filī⁹ dei. Ubi vicit Pers. Ecce dñs venit
cū salute:uenit cū vngūctis:uenit cū gloria.neq;
enīz sine salute iesus:nec xps sine vnctione.neq; si
ne glia venit filī⁹ dei. Quia igit hō inimicus erat
deo attulit nobis salutē.qđ notat in hoc qđ dī.ie
sus.i. saluator. Ipse enī saluauit nos qui nos pii
recōciliauit. Rom.vi. Cū enī inimici essem⁹ recō
ciliati sum⁹ deo per mortē filii ei⁹. De ista recōci
liatione sic dicit Aug. in li. 3ra hereses in ꝑsona
xpi. Cū eēs inimic⁹ pri meo recōciliaui te per me.
Cū iter siluas ⁊ mōtes ⁊ rates āsiui te:hūeris me
is portaui te:pri meo reddidi te:laborau:sudaui
caput meū spinis opposui man⁹ meas clauis obie
ci:lācea lat⁹ meū aperuit.tot nō dicā iemuiis:fz aspi
ratib⁹ lacerat⁹ fuz. sanguinē meū fudi.afam meā
posui ut coniungerē mihi te:⁊ tu diuideris a me.
¶ Secūz icōmodū q: hō erat vulnerat⁹ a petō. Cō
tra hoc attulit vnctionē:qđ notat hic in hoc q: dī
xps:qui interpat vnct⁹.pā. Unxit te deus deus tu⁹.De
ista aūt vnctione nobis eructat. Jurta illō ꝓphe.
Sicut vngūctū in capite qđ descēdit in barbā ⁊c.
per caput intelligit xps:qui sine mēsura vnctione
spūs scī fuit punct⁹. Joā.iii. Nō ad mēsurā dat⁹
de spūs.s. xps. per barbā itelligunt plati qui rebūt
et viriles ad vitia ulci secēda. per uestimētū intelli
gunt ecclesiā ꝓplatiui: qui sunt ornamēta ecclie. per ora
uestimēti itelligunt actiui: qui sunt frenis vcti.
Unguētū ergo sacre vnctionis fluit in capite xpi
p plenissimā redēptionē: ide fluit in barbā. i. in pla
tos ut sint flexibiles ad compassiōnē. iii. Reg. xi.
Reges isrl clemētes sūt. ide in uestimētū. i. in ꝓe
platiuos: ut sint odoriferi p deuotiones. Cāt. iii.
Odor vngūctoꝝ tuoꝝ sup oīa aromata. Ide i ora
uestibiti. i. in actiuos ut sint vnibiles per sanā vec
tionē. pā. Ecce qđ bonū ⁊ qđ iocundū habitare fres
in vnū ⁊c. ¶ Tertiū icōmodū est: q: erat exclusus
a regno: ⁊ō attulit nob gliaz:qđ notat cū dī. Hūus
dei. Mā fz Bern. ad Eugenitū. xps triplicē iure re
gnū possidet. s. iure creatiōis: redēptiōis: ⁊ dotis.
ℱ Primū ius totale nob tribuit: q: nō creā
uit ꝓpter se: sz ꝓpter nos Mat. xxv. Possidete patz
uob regnū a ꝓstitutiōe mūdi. ℱ Secūz ius nobis
buit: q: nō est passus ꝓpter se sed ꝓpter nos. Joā.
xii. Moriturus erat pro gēte ⁊ nō tm pro gēte ⁊c.
ℱ Tertiū ius nobis coicat. Fecit enī nos frēs su
os. ⁊ ō coheredes suos. Rom. viii. Si aūt filii ⁊

heredes: heredes quidez dei: coheredes aūt xpi.
¶ Tertio ponit loci ꝯgruitas cū dī in leta annūcia
tiōe. In bethleē iude nascit.ℱ Circa qđ notādū q:
fm Bern. triplici modo laborabat gen⁹ hūanū. s.
in natiuitate: vita: ⁊ morte. Quia natiuitas erat
imūda: vita laboriosa mors piculosa.ℱ Cōtra pri
mū xps nascit: ut per sā natiuitatē mūdā: nra im
mūda purgaret. Job. xliii. Quis pōt facē mūdū
de imūdo ꝓcepū semle ⁊c. Leo papa. Redit i ho
norē suū ab ārtiqa ꝓtagiōe purgata natura. mors
morte destruit. natiuitas natiuitate repat. qđ si
mul redēptio auert futurē ⁊ gnātio mutat origi
nē. ⁊ fides iustificat petōrē.ℱ Cōtra secūz nascit in
bethleē que interpat dom⁹ panis. Quia enī vita la
boriosa erat: ō hō sepe deficiebat. Sz nat⁹ est pa
nis qui holeꝝ ꝓfortat. Joā. vi. Ego sū panis viu⁹
qui de bethleē iude ā interpat ꝓfūdes. Quia enī mors
hō mortui laudabāt te dñe. sed p xpi natiuitatez
erat viuificādus.⁊ sic ad laudādū dign⁹ fuerit: ut
possit dicē cū ppha Nos q viuim⁹ bādicim⁹ dño.
¶ Sermo. xviii. ¶ De eadē sermo secūdus.

a Adierūt q: visitasset dñs filios
isrl: ⁊ q: respersisset afflī
ctionē eoꝝ: ⁊ pni adorauerūt. Exo. iiii.
In his ꝑmissis tria notant. ¶ Primū est nra ve
loca auditio: cū dī. Audierūt ⁊c. Ista auditio est
qui mō legi audiu⁹m⁹. Jesus xps filī⁹ dei in beth
leē iude nascit. natus est enī ut saluaret ꝑditos: hō
uenit iesus portās salutē. pā. Deꝰ aūt erat in secula
opat⁹ est salutē in medio tre. i. in hūana carne. ca
ro enī xpi nō dī tra sed medīū tre. Natura qdē nra
habuit duplicē extremitatē. vnā qua fuit sub innocē
tia: aliā qua mō est sub mīa. xps ergo assumpsit
naturā nrāz cū innocētia ⁊ ōtiā ad hoc ꝑticipauit
cū ꝑna extremitate. ⁊ assumpsit cū mīa. i. cū pe
na: tātē ⁊ ōtiā ad hoc ꝑticipauit cū scōa.ℱ Sēdo
nat⁹ est ut sanaret egrotos: ⁊ hō vocat xps portās
vngūcta. Fiāt enī vngūcta ex spēb⁹ aromaticis ⁊
herbis vtuosis aliquo liquore infuso. Spēs aro
matica est ei⁹ vānitas ꝑiosa. ⁊ herba vtuosa est ei⁹
caro ieōrupta: q: sicut dī Ysa. Omis caro fenū. Li
quor ifusus est ei⁹ sanguis ꝑciosus. Ex his tribus
ꝓfectū est vngūctū qđ oēz sanat egrotū. Eccli. xxx
viii. Unguētari⁹ ꝑficiet vngūcta sanitatis.ℱ Ter
tio nat⁹ est ut reducēt exules ⁊ pegrios. ⁊ hō uenit
filī⁹ dei portās secū regnū. Ysa. lx. Facē est ꝓcipat⁹
sup humerū ei⁹. Iste ꝑcipat⁹ est dignitas re
galis qua portauit ut nos reges faceē: uel est on⁹
ꝑdō qđ portauit ut nos alleuiaret. Ysa. liii. Ue
re liguor eo⁹ nos ipe tulit. Uel est crux qua ipe su

me & cognosco. Bel.iij. Puluis es & in puluerem reuerteris. I. Esa. Pulueris es dixit & non eras reuersurus. I. Esa. Pulueris es dixit & non eras in puluerem reuerteris in statu quod eras.

¶ Sermo.xx. ¶ De eadē Sermo tertius.

Ras egredimini & videte filie syon: regem salomonem in diademate. Cant.iij. Puluis es & in puluerem reuerteris

Gaudete in dño semp ꝛc. Istud eni gaudiũ debet eẽ magnũ quãtũ ad impmissionẽ: iõ dĩ. Gaudete ĩ dño. Quãtũ ad ppetuationẽ: iõ dĩ. Semp. Quãtũ ad intẽtionẽ: iõ dĩ. Iterũ gaudete. Quãtuz ad ostẽsionẽ: iõ dĩ. Modestia uĩa nota sit. Quãtuz ad excitionẽ: iõ dĩ. Oĩb⁹ hoĩb⁹. Debem⁹ etiã annũciare ore: uoce: ꝛ signo. Uerbo. ps. In psalterio decachordo psallã tibi. Per psalteriũ decachordũ itelligim⁹ xp̃z incarnatũ: in quo fuerũt qnque chorde .i. uulnera qnque. ostẽdẽtes suã hũanitatẽ. Et qnque ostẽdẽtes maiestatẽ .s. natiuitas supnãlis: glia resurrectiõis: maiestas ascẽsiõis: missio spũs scĩ: ꝛ iudiciaria ptãs. Debem⁹ etiã laudare signo .i. corpis pstratiõe ut xp̃o vicẽ rependam⁹ q totalr se pstrauit: ꝛ nihil sibi de se retinuit: nec ppriũ amorẽ. Rom. x. Etenĩ xp̃s sibi nõ cõplacuit ꝛc. Nec ppriũ sensũ Joã. vii. Mea doctrina nõ est mea. Nec ppriã uolũtatẽ retinuit. Luc. xxii. Nõ mea sz tua uolũtas fiat. Nec ppriã opationẽ. Joã. viij. A meipso facio nihil: sz nec ppriã sz cõez puersationẽ. Baruch. iii. Post hec in terra visus est ꝛc. Uade ergo ꝛ tu fac silr: ut de te nihil retineas. nec amorem. Joã. xii. Qui amat aiaz suã ꝛc. Nec ppriũ sensũ. Rom. x. Nolite eẽ prudẽtes apud uosmetipsos. Nec uolũtatez. Mat. xvi. Siqs vult uenire post me abneget semetipm ꝛc. Nec ppriã opationẽ. Gal. vi. operemur bonũ ad oẽs. Nec ppriã puersationẽ. i. Pet. ii. Conuersationẽ uestrã inter gẽtes habẽtes bonam.

Sermo. xxi. ❡ De eadem Sermo quintus.

o Portet solẽ puenire ad bñdictionez. Sap. xvi. Oꝛtũ ueri solis crastino celebrãdũ hodie duplr puenim⁹ .s. in choro: ꝛ in caplo. In choro aũt triplr. ❡ Pma puẽtio est: q: hec festiuitas natiuitatis dñice hodie i laudib⁹ ichoat: qd est isolitũ ꝛ singulare. Et h triplici de causa. ❡ Pma est q: hec festiuitas incepit a laudib⁹ tã ãgeloꝝ q dixerũt. Glia in altissimis deo. q̃ pastoꝝ. De qb⁹ dĩ. Reuersi sũt pastores laudã. ꝛ glificã. deũ ꝛc. ❡ Scda est q: oẽs creature ipsam laudãt. vñ pp̃ha iducit oẽs creaturas ad laudãdũ xp̃i aduẽtũ dicẽs. Letent celi ꝛ exultet tra ꝛc. ❡ Tertia rõ est: q: in ea est mãsia ꝛ rõ oĩs laudis. Oẽs eni q cãtica laudis ediderũt. aut ediderũt ppt imẽsum gaudiũ. ut illud. i. Reg. ii. Exultauit cor meũ i dño Aut ppt cõpletũ desideriũ: ut illud Luc. ii. Nũc dimittis suũ tuũ dñe. Aut pp receptũ bñficiũ. ut illud Exo. xv. Cãtem⁹ dño gl'ose ꝛc. Et sic fuit cãticũ Zach. ꝛ btẽ Marie. Recte igr hec festiuitas a laudib⁹ ichoat q: hodie uenit nr̃z gaudiũ. Ysa. xxij Gaudete ꝛ laudate sĩl deserta hierlm ꝛc. Nr̃m desideriũ. Aggei. ii. Ueniet desideratus cũctis gẽtibus Et nr̃z bñficiũ nob datũ. Ysa. ix. Puer nat⁹ est nob ❡ Scda puẽtio est q: festiuitas crastina hodie nob credo pnũciat. Et sic ecclia ad silitudinẽ alicuius ciuitatis regẽ aliquẽ expectãtis. Uenit eni vn⁹ nũcius q dic q: rex qdẽ uenit: sz adhuc multũ lõge est. Et istũ nũciũ mittit ecclia in pma dñica de aduẽtu. Aspiciẽs a lõge ꝛc. Sz qsi audiẽtes regẽ lõge eẽ. et h posset dubitari q: nimis tardaret: ꝛ et h esset in aliquo merore: iõ mittit scdm nũciũ i scda dñica dicẽs .s. hierlm cito ueniet salus tua: qre merore psumeris ꝛc. Deide mittit tertiũ in tertia dñica: q dic q: iam appet psona regis dicẽs. Ecce appebit dñs. Jã appet militia regis cũ sbdit. Et cũ eo sctõrũ milia. Jã appent uexilla regis cũ sbdit. Hñs i uestimẽto ꝛ in femore suo scriptũ ꝛc. Tũc etiã mittit pconẽ ut oẽs pueniant ꝛ sint pati. Et h in qrta dñica: cũ dic. Canite tuba in syõ: uocate gẽtes ꝛc. Qñ aũt pstat q crastino est uẽtur⁹: tũc nõ vnũ sed plures nũcios mittit. Un⁹ dic. Hodie scietis q ueniet dñs. Ali⁹ dic. Cras egrediemini ꝛc. Ali⁹ dic. Crastina die delebit iniqtas tre. Ali⁹. Cras faciet dñs iter uos mirabilia. ❡ Tertia puẽtio est: q: nr̃a scificatio ꝛ pparatio nob pdicit. Spõsa qdẽ debet se pparare sz nobilitatẽ spõsi. De cui⁹ nobilitate dĩ Cant. v. Dilect⁹ meus cãdidus ꝛ rubicũdus. Candidus qũtũ ad carnẽ purã. rubicũdus qũtũ ad aiaz charitate succẽsã. electus ex milibus qũtũ ad diuinitatẽ uerã. Spõsa igr ut spõso assimilet debet assumẽ uestes albas puritatis. rubeas charitat⁹. Prouer. ult⁹. Byssus ꝛ purpur. idumẽtũ eius: ꝛ uarias mulplicis uirtutis. ps. Astitit regina a dex. tu. in uesti. deau. ꝛc. ❡ Scdo puenimus hãc festiuitatẽ in caplo: ꝛ h triplr. ❡ Pmo q: singulari mõ penũciat: cũ dĩ. Anno cesaris augusti. xlii. ꝛc. Et sic ibi annũciatio in triplici lingua ut dictũ est .s. in latina hebraica ꝛ greca. Iste eni tres lingue laudãt xp̃z in mũdũ uenitẽ: sic patet hic. Laudãt ipz moriẽtẽ: q: crucis titulus scriptus erãt grece: hebraice: ꝛ latine. Laudabãt ipz in celo regnãtẽ. sic patet in missa ubi eius gliaz laudam⁹. Latine ut patet i eplis: euãgelis: ꝛ cantu. Grece sic in kyrieleison. ꝛ hebraice: sic in all'a ꝛ amẽ. ❡ Scda puẽtio est: q: in trã nos pstramus: ut de sua visitatiõe sibi glias referamus. Exo. iiii. Audierũt q: visitasset dñs filios isrl' ꝛ proni adorauerũt. Legit Jone. iii. q rex idutus est sacco ꝛ sedit in cinẽ: ꝛ oẽs sui idẽ fecert. Rex xp̃s sedet in cinẽ qñ idut⁹ est carne. Et iõ nos debemus sedẽ in cinẽ ꝛ nos psũde hũiliare: ꝛ sibi glias agẽ. tympanũ assumẽtes ꝛ dicẽtes Exod. x. Cãtem⁹ dño ꝛc. In tympano est forma spica: pellis extẽsa: ꝛ melodia. Sic in xp̃o fuit diuitas exxa: caro crucifixa: ꝛ aia of iubilatiõe plena. Istũ debemus assumẽ p meditationẽ: ꝛ sibi cãtare per grãpactionẽ. ❡ Tertia puẽtio est: q: smo in vigilia pponit. dic aũt Amb. sup Bti imaclati. q smo dei hec illuminare: accẽdẽ: ꝛ mũdare. Nos igr expectam⁹ qũtũ vere lucis solis ꝛ ignis. Cõuenienter igr smo pponit. ut q: hec illuminare: disponamur ad illuminationẽ lucis resulgẽtis. Ysa. ix. Habitãtibus in regione vmbre mortis lux orta est eis. q: hec calefacẽ: disponamur ad calefactionẽ solis icalescẽtis. i. Re. xi. Cras erit nob salus cũ incaluerit sol. Quia hec mũdare disponamur ad purificationẽ ignis psumẽtis ꝛ purgãtis. Mal. iii. Ipse eni qsi ignis pflãs

Ser. xxii. ❡ In natiuitate dñi nr̃i iesu xp̃i. Ser. i.

I Acob genuit ioseph virum marie. Mat. i. Aug. dic in li⁹ de tri. Testionia qdã uẽturũ pnũciauerũt. qdaz uenisse testate sũt creature eũ per quẽ facte sunt. sanctũ qppe creatorẽ p quẽ facta est oĩs creatura: oẽm creaturã testẽ hẽre opoꝛtebat. Et his ẽbis duo eliciunt. ❡ Unũ q: ipm uẽturũ multi pnũciauerũt. ❡ Scdm q: ipm uenisse oẽs creature testate sunt. ❡ Circa pmũ notãdũ q: ipz multi pnũciauerũt sicut fuerũt pp̃he q eũ pdixerũt ꝛ pharche q ipm in mũdũ p generationẽ adduxerũt: quoꝝ genealogie hodie recitant. Et iõ illa genealogia debet eẽ nob ualde speciosa ad inuẽdum: q: ex ea pcessit ille de quo dĩ. Speciosus forma ꝛc. Dulcis ad audiẽdũ. q: ex ea pcessit ille: q sm Bern. ꝛ in ore mel: in aure melos: i corde iubilus. Debet eẽ delectabilis ad adorãdũ. q: ex ea pcessit ille de quo dĩ Eccl. xxiiii. Sic cinnamomũ ꝛ balsamũ aromati. ꝛc. Debet eẽ sapida ad pgustãdũ: q: ex ea pcessit ille de quo dĩ ibidẽ. Qui edũt me adhuc esuriẽt ꝛc. Debet eẽ suauis ad amplexãdũ. q: ex ea pcessit ille de quo dĩ in ps. Qm tu dñe suauis ꝛ mitis ꝛc. ❡ Circa secũdũ notãdũ q: oẽs creature xp̃i natiuitatẽ testare sunt. ❡ Pmo creatura celestis que ostẽdit eius eternitatẽ. Un dicit Chry. q: tũc circa solẽ circulus aureus appuit: in circulo aũt eternitas designat. Manifestauit suã ptãtẽ sic patet in stella que magis appuit q puero obsequz pstitit ꝛ quã puer de nouo creauit. Manifestauit eius cũ pie ꝛ spũ scõ eq̃litatẽ: q: tũc tres soles in oriẽte appuerũt q ad vnũ corp⁹ solare postmodũ sũt redacti. Manifestauit suã cuz pie puritatẽ: sic patet in stella: que in forma puelle puerũ tenẽtis in ulnis appuit. Stelle eni natura purissime sunt. ❡ Scdo testificata est creatura terrestris. sicut patet in qtuor elemẽtis. Terra eni iduit nouã fecũditatẽ: q: de vineis engaddi balsamũ miraculose pruppit. Aer iduit nouã claritatẽ. Luce. ii. Claritas dei circũfulsit illos. Et aq iduit nouã saporis dulcedinẽ: q: tũc fons aque rome in oleũ est puersus. Ignis iduit nouã uirtutẽ. q: cũ ignis sit illuminare ꝛ cõburẽ: hũc uirtutẽ illuminatiuã ꝛ nõ psumptiuã. Hoc significatũ est Exo. iii. In rubo qui ardebat sed nõ cõburebat. Quo ergo btã fuit igne spũs scĩ istimmata: ꝛ nullo igne pcupiscẽtie adusta sed illuminata ꝛc. ❡ Tertio eius natiuitatem testificata est creatura uegetatiua q: tunc vinea engaddi iduit nouũ florẽ. Cãt. iii. Uinea nr̃a floruit et nouũ fructũ. Ibidẽ. Fructus eius dulcis gutturi meo. Induitq nouũ balsami liquorem. Eccl. xxiiij. Quasi balsamum non mixtum odor meus. ❡ Quarto testificata est creatura sensibilis. Nam bos ꝛ asinus ipm suũ dñm cognouerũt. Ysaie. i. Cognouit bos possessorẽ suũ ꝛc. Ipsũz etiã bestie genibus adorauerũt. Ysa. xliii. Glorificabit me bestia agri. q: a comestiõe feni sup qd puer iacebat abstinuerũt. ❡ Quinto testificata est creatura rõnalis. sicut patet in cesare augusto qui tũc publicas tras per mũdũ fieri iussit. romanis debita dimisit: ꝛ uocari deus rẽnuit. Et quis hoꝝ significationẽ nõ itelligeret: spũs tñ scõs itellexit. Per h enĩz significabat q: xp̃o uenienti debemus pparare viam cordiũ. Luc. iii. Parate viã dñi. q: ipse debebat dimittẽ debita pccõꝝ. Mat. xviii. Oẽ debitũ dimisi tibi ꝛc. Et q: ueniebat ille qui erat dñs dñs ꝛ rex vniuersoꝝ. Nã pp absentiã illius dñi in hũano genere cõquerebat Ysa. xxvi. Dñe deus nr̃ possedẽt nos dñi absq te. ❡ Sexto testificata est creatura itellectualis .i. angeli. qui qdẽ testificati sunt eũ patẽter. honorabilr. ꝛ letãter. Xp̃s qdẽ occulte uenerat: sz angeli nõ sunt passi ipm penitus occultari. Et iõ angelus ipm pastoribus patẽter annũciauit dicẽs. Ecce euãgelizo uobis gaudiũ magnũ ꝛc. Testificati sunt honorabilr: q: nõ vnus uel duo: sed exercitus militie celestis de celo uenit. Testificati letãter dicẽtes. Glia in altissimis deo.

Sermo. xxiiii. ❡ De eadem Sermo secũdus.

I Acob genuit ioseph virũ marie: de q natus est iesus q uocat xp̃s Uirgo beã i his ẽbis a trib⁹ describit. ❡ P⁹ a matrimoniali sedẽ: cũ dic. ioseph vir marie. Uoluit eni xp̃s mrẽm suã hẽre spõsũ mltiplici de cã. Ipsa enim erat tenera puella: iõ idigebat viro maturo ꝛ grãdeuo ut ab ipso custodiret. Erat sola: iõ idigebat fideli socio. a quo i ptu ꝛ añ ptũ ꝛ post ptũ associaret. Erat ẽgo uerecũda: iõ idigebat viro sibi mrimoniali copulato ne tanq adulta infamaret. Erat mltis laborib⁹ exponẽda: iõ idigebat magno adiutorio quo releuaret. Erat diabolo suspecta. ne .s. eẽt illa de q Ysa. pphauerat. Ecce ẽgo pci. ꝛ pa. ꝛc. iõ debuit eẽ i mrimonio: ut illud mysteriũ diabolo celaret. ❡ Scdo describit a noĩe: cum dĩ. Marie. que alio noĩe dĩ dña. Et interptat stella ꝛ illuminatrix. Est ergo dña ꝛ imperatrix. ꝛ ideo tanq dña cõtra diabolum tria potestatiue exercuit.

¶ Primo q; ḡm de eccl̃ fidelit̃ expulit. Doc ſi gnificat̃ eſt in hoc puncto q̃ corruit. Sicut enī ſtellę de celo cadunt. Sic et mali ſunt ecclę diaboli. boni ſunt ecclę dei: ille t mali ſunt ecclę diaboli: t facti ſunt ſicut erāt in principio. ¶ Secundo q; ſuccepit demonū patriū. ¶ Beno: q; ſuccepit demonū patriū. Doc ſignificat̃ eſt per illā magnā ſtatuā que erat in mare de. ¶ Committebat ſibi ſplēdorē paterne glie: ideo debuit eſſe uas admirabile. Ecc. xlviij. Uas admirabile opus excelſi.

Sermo. xxiij. ¶ De eodem Sermo. iij.

p Opulus qui ambulabat in tenebris vidit lucē magnā.

Et ſubdit. Paruulus nat̃ eſt nobis: t filius datus eſt nobis ꝛc. Ysa. ix. Quādo rex iuſtus eſt uēturus: multi nūcij veſtinant. Die etiā ante facē huius regis in q̃libet triū miſſar̃ tres nūcios mittit. ſ. vnū pphetā. vnū euangelistā. t vnū apl̃m. Et iſti ſūt oēs fide digniſſimi. Nā pphā. ſ. Ysaias fuit a ſpū scō inſpiratus. Apls uſq; ad tertiū celū fuit rapt̃. Euāgelista. ſ. Lucas qui in duab̃ miſſis ponit: fuit a btā virgine doctus. Joannes qui ponit in tertia miſſa fuit a fonte pectoris xpi aqua ſpūs ebꝫ potatus. Uerba igit̃ p̃miſſa ſunt vel de his tribus ambaſiatorib̃: in qb̃ tria ponunt. ¶ Primus eſt humani generis magnū piculū: cū dī. Popu lus qui ambulabat in tenebris ꝛc. Tenebre quidē q̃uoꝫ incōmoda ī ducūt: ſcilicet horroꝛē. obſcuri tatē. triſtitiā. t frigiditatē. Dolens igit̃ tūc erāt in nebla: q; erāt in horroꝛe t timoꝛe ex eo q; erant in pōte demonū traditi. Exo. x. Facte ſunt tenebre horribiles in vniuerſa terra egypti. Erāt in obſcu ritate: q; erant multiplici ignorātia inuoluti. Job xxviij. Nos quidē inuoluimur tenebris. Erāt in triſtitia: q; dei viſiōe erāt p̃uati. Dyobie. v. Quale gaudiū mihi eſt qui in tenebras ſedeo: t lumē celi nō video. Erāt in frigoꝛe: q; igne diui amoꝛis alie ni. illo. ſ. igne. de quo dī Luc. xii. Ignē uenī mitte re in terrā ꝛc. Sed pplus qui erat in his tenebris: hodie vidit lucē magnā: illā. ſ. de qua dicit in pā. Lux orta eſt iuſto. Lux aūt habet aſſecurare. illu minare. letificare: t caleſacere. ¶ Primo ergo aſſe curauit holez expellēs t refrenās demonis p̃tāt. pā. Ortus eſt ſol. ſ. xps t ꝑgregati ſunt demones: t in cubilib̃ ſuis collocabunt. ¶ Scdo nos illumi nauit dās uerā dei cognitionem. Luce. j. Illumi nare his qui in tenebris t in vmbra mortis ſedent ad dirigendos ꝛc. ¶ Tertio nos letificauit reſtitu endo dei viſionē. Prouer. xv. Lux oculoꝝ letificat animā. ¶ Quarto letificauit t inflāmauit infundēs diuinū amoꝛē. pā. Ignē miſit ut lucēt eis per no ctē. Ita q; uos hodie angelus de celo nobis annū lit. Remouit enī obſcuritatē. t induxit illā nationē vſi q; dī. Claritas dei circūfulſit illos. Remouit ti moꝛē: t induxit ſecuritatē cū dixit. nolite timere.

Remouit triſtitiā t induxit letitiā: cuz dicit. Ecce euāgelizo uob gaudiū magnū. Remouit frigidi tatē t addurit uerū ignē. ſ. xpm: cū dī. Nat̃ eſt uob hodie ſaluator ꝛc. ¶ Scdo ponit huiuſmodi pi culi magnā remediū: cū dī. Paruulus nat̃ eſt no bis. Et is xps hodie fuerit puulus q̃tū ad etatem miſeꝛ. naturā. familiā. bonā. lectū. cibū. t ueſtimē tū. Pōt enī dici q; ipſe fuit puulus triplici alia rōe. ¶ Primo q; offēſus de facili pōt placari. Qui enī offē ditur tanq̃ implacabilis. Eccleſ. xvi. Nō poſt ocu lus meus ſup te t mi. t uos. Nō dicit Ysa. in. Predi cate annū placabile uob. ¶ Scdo q; in emēdo facil lime pōt decipi. Paruulus enim aliq; p uno pomo dat totā ſuā hereditatē. Olim de regnū ſuū q̃ldā care uēdebat: q; nullus ipm emere poterat. nec p aliq̃ gui pula. nec p morte alicuiꝰ. nō dat regnū p cali ce aque frigide. Mat. x. Quicūq; dederit uni de mi nimis iſtis calicē aque frigide ꝛc. Primo p una bona uolūtate pā. Deſideriū pauperum exaudiuit dñs. Nō aūt quodlibet decipim̃: q; et regnū q̃ſi p nihilo ob inem̃. pā. Pro nihilo ſaluos faciet illos. ¶ Tertio dī puulus: q; ad iſtar puuli debet cōcipi bona ꝑpoſita. Sic multi ſūt q; ab oſum faciūt: q; bonā ꝑpoſitū ad op̃ nō p̃ducūt. Ysa. xxvj. Ue neruāt filii uſq; ad p̃tū: t vt̃ non eſt paritēdi. Debet etiā puuiri p bona opa. Ysa. xxvi. Si facie tua pri pim̃ t puriuim̃: t peptim̃ ſpūm ſalutis. Debet nutriri p pſeuerātiā. Exod. ii. Accipe puerū iſtū t nutri mihi. Debet portari p patiēciā. Ecc. vi. Su bjice humerū tuū t porta illā. ſ. ſapiaz. ¶ Tertio po nit iſti remediū magnā p̃moniā: cū dī. Et filius dat eſt nob. Magnū p̃monū ē dei pius q̃ tūc erga nos fuit libalitatis. q; dedit nob q̃dā ſibi ꝑpriū. ſ. ſuū filiū. q̃dā ſibi t filio eōe. ſ. ſpūs ſcī. q̃dā ſibi in filio t ſpū ſcō eōe. ſ. māda vniuerſaz t angelicaz miſteriū. Deniq; p̃mittit vultū ſuuz nob. pā. Illig q̃d eſt hō q; memoꝛaris ei: aut filius hoīs q̃m viſitas eū Beri. Deniq; mittis ei vnigenitū tuū. Immittis ſpi ritū tuū. p̃mittis ei vultū tuū. Et ne q̃d in celeſti bus uacet: ad opa ſollicitos dimis nostre etiam illos beatos ſpiritus mittis in miniſteriū noſtrum.

Sermo. xxv. ¶ De eadem Sermo quartus.

e Xiit edictum a cesare augusto ut deſcri beretur vniuerſus orbis. Luce. ii.

¶ In hoc euāgelio fit mētio de cesare mā dā deſcribēde. ¶ de maria ꝑgnāte. ¶ t maria pariē te. ¶ Circa p̃mū notādū q; cesar tūc tpis tria fecit ſe legi. ¶ Primū eſt q; nomē mutauit. Cū enī p̃ us uocaret Octauianus: uocari ſe fecit cesarē in ho noꝛē auūculi ſui. t Augusti pp rēpublicā augēdā. Imperatoꝛē. q; fuit dīm̃ b̃ nole ſignāre. Per q̃ dabat intelligi q; ille uenichat q electis ſuis noua mutatur̃ erat. ¶ Ysa. lxv. Seruos ſuos uocat nole alio. ¶ Cū enī ſui uocarent̃ hebrei. Chriſtiani: q; erant fratres ihū xp̃i dicti. Poſtmodū uocati ſunt chriſtiani: q; ſcō ſpū ſūt puncti. Ille in celo uocatur filij dei q; p gram ſūt in filios adoptati: t de bīdeo effecti. ſ. Joh. iii. Dde filii dei ſum̃. Si q̃ddā appunt ꝛc. ¶ Scdo mādā deſcripti. q; ſcīl intelligi q; ille uenichat q electos ſuos in eternā ſua ſcriptura erat. Deus q̃dē nolit electoꝝ ſuoꝝ ſcriptu bā in libro ſuo: ſi non poſt falſificari. pſl. In libro tuo oēs ſcribent. In palatio ſuo: ſi nō poſt deſcri. Luc. x. Gaudete q; nomina veſtra ſūt in celis. In manib̃ ſuis: ſi nō poſt oblivīſci tradi. Ysa. xlix. Ecce in manib̃ meis deſcripſi te. In corde ſuo: ſi nō poſt nō amari. ii. Cor. iii. Epla eſtis xpi ſcripta nō atramēto: ſi ſpū dei viui. ¶ Tertio vniuerſale pact ſcom. q; dabat intelligi q; ille uenichat q oēs mi condias remouē debebat. Erat enī diſcordia inter deū t holez: ſi fecit ſe mediatoꝛ. i. Tim. ii. Unus eſt mediator dei t hoīs xps ihūs. Inī holez t do minē pp diuerſaz culpā ſi fecit ſe lapidē angula rē. Eph. ii. Ipſo ſūmo angulari lapide xpo ihū. Inī holez t angelos: ſi fecit ſe paſtoꝛē. Ipſe enim eſt ille paſtoꝛ de quo dī Lu. xv. Qui relicta nonagin ta nouē oues in deſerto. i. nouē ordines angelos in ter los: uenit ꝛrē oue que pierat. ¶ Scdo ſit mentio de maria ꝑgnāte. Et quo dabat intelligi q; ipſa ī ſua geſtabat ignē diuū. ſplēdoꝛē etnū. thesaurū ſapie. t ſomē miſeꝛie. ſi dī Ecc. xviii. Ego ſū pulchre dilectionis ꝛc. Ni in ſtra habet ignē diuū: ſcī eſt ſū pulchre dilectionis. Sicut enī aurū ad ignis p̃tā laſſat: ſic et ala ad p̃tā illi ignis tota laſſacta fu it. Cant. v. Ala mea laſſacta eſt. In ſtra habet ſplē doꝛē eternū: facta eſt mī ſtoria. i. demonib̃ terribi lis. Sicut enī noctua ſolis ſplēdoꝛē fugit. ſic de mones a maximā claritatē. Cant. vi. Terribilis ut caſtroꝝ acies ordinata. In ſtra habet thesaurū diuine ſapie. facta eſt mī agnitionis. Inquisitā habet ſomē miſericordie: facta eſt mī ſcī ſpūs. Debitis duo bus dī Prouer. xxi. Thesaur̃ deſiderabilis. ſ. diui ne ſapie. Et oleum miſericordie in būrculo iuſti. i. in beā ꝑgine: que fuit habitio xpi. ¶ Tertio fit mē tio de maria pariēte. Circa q̃d eſt notādū q; cetere mulieres ꝑgnātes aū p̃tā habit timoꝛē in ptu dolo rē. poſt p̃tā līguoꝛē. Dec aūt aū p̃tā timē nō potu it: q; habit angelū cuſtodiētem. Judith. xiii. Etiam vos q̃ſi cuſtodiuit me angelus eius ꝛc. Patē fi ciēte. pā. Scīſſauit tabernaculū ſuū ſicut ſimus. Spūs ſcī ꝑceptū opanit: t filiū ex utero ſanctificāt. In ptu etiā nō habit dolorē. Nō enī volē ꝑcere: ſi multiplīr gaudebat ꝑpter ꝑlis multitudē. ꝑpter ꝑſeruatā virginitatē. ꝑpter humani generis ſalus

cionē: ꝓpter angelicā iubilatio ꝛc. Juxta illō. Dū parit ꝛ gaudet: canūt celi agmina laudes. Post partū ꝛ etiā nō hūit languorē: qꝛ pariebat medicū qui etiā nō hūit languorē qꝛ pariebat medicū. Eccl. xxxviij. Altissimus qui oēm languorē sanat. Eccl. xxxviij. Altissimꝰ de terra creauit medicinā ꝛc. Sigillū fortissimū: ꝗ oēm debilitatē sustētat. ps. Exultauit ut gigas ad currēdā viā ꝛc. Celeste vmbraculū qd refrigeri ad currēdū viā ꝛc. Celeste vmbraculū qd refrigeri⁊ vt dixit. Luc. i. Virtꝰ altissimi obumbrabit tibi.

Sermo. xvi. ¶ De eadem Sermo quintus.

Impleti sunt dies marie ut pareret: ꝛ pepit filiū suū ꝓmogenitū. Luc. ij. Tria ponit euāgelista. ¶ Primo tꝑis plenitudinē cū dicit. Impleti sunt dies marie. Impleti sunt enī fm Aug. cclxxvi. vel dies marie. Jmpleti sunt enī fm Aug. ibidē. Octauo kalēdas aprilis ꝯcepꝰ creditur. Aug. ibidē. Octauo kalēdas aplis ꝯcepꝰ creditur iesus xps quo ꝛ passus: natꝰ aūt octauo kalendas ianuarii. Ab illo aūt die usqꝫ ad istū. cclxxvi. dies ianuarii. Ab illo aūt die usqꝫ ad istū. cclxxvi. replent dies. Quia igit tāto tꝑe xps in eius utero requieuit: factꝰ est eius uterus fons pietatis. speculū puritatis. ꝛ uas scitatis. Fuit enī fons pietatis. cū enī misericordia olim habitaret in celo. ps. Dñe in celo misericordia tua. ꝛ postmodū inclusit se in quodā angulo. i. iudeoꝝ ꝓplo. ps. Notus in iudea deus ꝛc. Tandē infundebat se vginis utero. ps. Suscepimus deus misericordiā tuam: in medio tēpli tui. Hodie aūt emanauit in toto mūdo. ps. Misericordia dñi plena est terra. Hoc significatū est rome i fonte cuius aq̄ in oleū ꝯuersa largiter emanauit. ¶ Scdo factꝰ est eius uterus speculū puritatis. Spūs scūs enī purificauit eius mētē. filii ihītauit eius uētrē. ps. Scificauit eius uētrē ꝛ mētē. ps. Scificauit tabernaculū suū altissimꝰ. Siqs igit hēt maculā supbie: debet speculari ad eius humilitatē. Si qs maculā imūdicie: ad eius puritatē. ꝛ sic de aliis. ¶ Tertio factꝰ est uas scitatis. Eccl. xxiiii. In me oīs gr̄a vite ꝛ veritatis ꝛc. In illo enī uase. i. in marie uētre deus posuit vnguēta que hūt viuificare mortuos: ideo dī. In me oīs gr̄a vite. Posuit collyria que hūt illuminare cecos: ideo subdit. Et veritatis. Posuit balsamū qd hēt ꝓseruare mortuos: ideo subdit. In me oīs spes vite. Posuit electuaria que hūt ꝯfortare debiles ꝛ infirmos: ideo subdit. Et virtutis. ¶ Scdo ponit euāgelista vginei partus felicitatē cū dī. Ut pareret. Eius aūt partus hūit tres laudabiles ꝯditiones. ¶ Prima qꝛ fuit multe puritatis ꝛ ex pte mrīs. ꝛ ex pte plis. Mr̄ enī pepit diui splendoris radiū: ideo facta est magis lucida. ps. Lux orta est iusto. s. de marie utero. Pepit florē amenum s. illū de quo dī Cant. ij. Ego flos campi. ideo facta est magis florida. Pepit thus odoriferū. Eccl. xxiiij. Quasi libanus nō incisus uaporaui habitationē meā ꝛ sic uocat ibi libanꝰ thus: ideo facta est magis odorifera. Fuit etiā purissimꝰ eius partꝰ ex pte plis. In xpo enī sunt diuinitas aīa ꝛ caro. Diuinitas est pura. Sap. vij. Cādor est enī lucis eterne ꝛc. Aīa pura. Sap. viij. Sortitꝰ sum aīam bonā. Caro pura. Ibidē. Veni ad corpꝰ coinquinatū. ¶ Scdo eiꝰ ptꝰ fuit multe paupertatis: qꝛ nihil hūit de his que cetere parientes requirūt. Nō enī hūit fulcitū pānis: sed aīalū presepiū. s. bouis ꝛ asini. Nec pānoꝝ copiā: qꝛ vilibꝰ pānis eū inuoluit. Nec ciboꝝ abūdantiā: sed multā penuriā. Nec camere pulchritudinē: sed stabuli feditatē. Nec lecti mollitiē: sed feni rigiditatē. Nec ignis presentiā: sꝫ frigoris asperitatē. ¶ Tertio fuit multe nouitatis. Fuit enī nouꝰ: qꝛ fuit sine dolore. Ysa. lxvi. Anteqꝫ parturiret pepit ꝛc. Fuit nouus: qꝛ fuit sine pcti ꝯtagiōe. Eccl. vij. Uir de mille vnū repi. s. sine pctō. s. xpm. Fuit nouus: qꝛ fuit sine corruptiōe. Ideo xps vocat se uermē dicēs. Ego aūt sum uermis ꝛ nō hō ꝛc. Uermis enī generat de terre humore a sole. Et sic hēt patrē in celis: ꝛ matrē in terris. Sic ꝛ xps fuit nouus: qꝛ de femina sine viro. Fecerat deꝰ hoīem fm Ansel. sine viro ꝛ femina: sicut adā. De viro sine femina: sicut euā. De viro ꝛ femina: sicut nos. De femina sine viro sicut hodie. Fuit nouus qꝛ fm Bern. in xpo nouus ꝛ antiquū ꝛ eternū ꝯuenerūt. natura supma ꝛ media ꝛ infima ꝯiūcte fuerūt. ¶ Tertio ponit euāgelista mrīs dignitatē cū dicit. Pepit filiū suū ꝛc. Ueritati mrīs attestat: qꝛ totā corporis substātiā sibi ministrauit. Gal. iiij. Factū est ex muliere ꝛc. Ueritati mrīs etiā attestat qꝛ ipm in utero nouē mēsibꝰ ꝛ decimā attingēs fm Aug. portauit ꝛ fouit. Sap. vij. Decē mēsiū tꝑe coagulatꝰ sum in sanguine. Ueritati mrīs attestat qꝛ ipm nutriuit lacte vgineo: spū scō purificato: ꝛ de celo ministrato. Unde cātat. Sola virgo lactabat ubere de celo pleno. Ueritati mrīs attestat qꝛ ipsa sibi mrīa cōpassione ꝯdoluit. Et qꝛ naturalr pꝛ plus gaudet de ꝓspitate filii qꝫ mr̄: ꝛ mr̄ plus doleat de aduersitate qꝫ pater. iuxta illud Prouer. x. Filiꝰ sapiēs letificat patrē ꝛc. ꝛ btā maria fuit xpo loco patris ꝛ matris: ideo plus ceteris martyribus doluit de xpi passione. Et plus gauisa est de eius resurrectione.

Sermo. xvij. ¶ De eadem Sermo sextus.

Ecce euāgelizo uob gaudiū magnū qd erit oī ꝓplo: qꝛ natꝰ est uobis hodie saluator ꝛc. Circa natiuitatē saluatoris angelus tria ponit. ¶ Primo qꝛ fit magne iocūditatis: cū dicit. Ecce euāgelizo uobis gaudiū. Fuit enī magnū quātū ad q̄druplicē dimēsionē. Nā fuit altū: qꝛ usqꝫ in celū ascendit ꝛ sic angelos letificauit: qꝛ celos reliquerūt: ꝛ ad pastores uenientes suū eis gaudiū retulerūt. Fuit ꝓfundū: qꝛ in infernū penetrauit: ꝛ scōs qui erāt in limbo letificauit. Ysa. ix. Habitātibꝰ in regione vmbre mortis lux orta est eis. Fuit lōgū: qꝛ fuit usqꝫ in oriētē: ꝛ magos sic letificauit qꝛ sua regna reliquerūt: ꝛ ad puerū cucurrerūt. Fuit etiā in occidētē ubi Augustū letificauit: qꝛ imaginē visa thura obtulit. Sap. viij. Attingit a fine usqꝫ ad finē fortiter ꝛc. Fuit latū: qꝛ ꝓfudit preteritos. Joā. viij. Abraā pꝛ uester exultauit ꝛc. Presētes. vn̄ dixit angelus. Annūcio uobis gaudiū magnū qd erit oī ꝓplo. Et extēdit ad futuros. Amb. Hec est glia natalis dñi ut in futurū transeat ad ꝓdestinatos ꝛ in ꝑpetuū maneat ad deuotos. ¶ Scdo est multe dignitatis: qd notat cū dī. Natꝰ est uob. i. de uobis. i. de nr̄a ꝓgenie qd ad maximā dignitatē hoīs cecidit ex eo qꝛ maiorē cū deo qꝫ angelus parētelā hēt. Cū enī triplex sit cognatio. s. legalis que est per adoptionē. spūalis que est per sacrā regenerationem: ꝛ carnalis que est per ꝓpagationē. angeli nō nisi deo attinēt cognatione legali. qꝛ eos per suā grām in filios adoptauit. hō aūt deo attinet ex cognatione legali: qꝛ eū per grām adoptauit. Eph. i. Qui ꝓdestinauit nos in adoptionē filioꝝ per iesū xpm. ꝛ spūali: qꝛ per baptismū nos regenerauit. Joā. i. Dedit eis ptātē filios dei fieri ꝛc. Et carnali: qꝛ de nr̄a ꝓgenie carnē assumpsit. Heb. i. Nusqꝫ enī angelos apphēdit: sꝫ semē abrahe apphēdit. ¶ Tertiū est magne utilitatis: qd notat cū dī. Saluator mūdi. Hō qdē quinqꝫ infirmitates patiebat. Fꝰ s. tumorē supbie. Fꝰ cecitatē ignorātie. Fꝰ insipiditatē in mēte. Fꝰ vulnerationē culpe. Fꝰ ꝛ fetorē ꝯsuetudinis praue. Sꝫ ab istis quinqꝫ infirmitatibꝰ nos saluauit per quinqꝫ remedia que adduxit. Portauit enī carnē de qua fecit emplastrū: sanguinē de quo fecit collyriū. spūs humanū de quo fecit mel dulcissimū. Aīas que fuit uas vnguētariū: ꝛ diuinitatē que fuit balsamū preciosum. ¶ Prima igit infirmitas erat tumor supbie ꝛ iste primo ortꝰ est in celo. deide in terrestri padiso. Tādē sparsus est in vniuerso mūdo. ideo xps de sua carne fecit emplastrū qd istū tumorē maturauit ꝛ fregit. Fit aūt emplastrū de herbis ꝛ floribꝰ abscisis ꝯteritis ꝛ coctis. Caro xpi fuit herba sicut ꝛ nr̄a. Ysaie xl. Oīs caro fenū. Fuit flos. ꝛ hoc ꝓpꝛ inocētiā ꝛ puritatē. Fuit abscisus p mortē. Ysaie. liij. Qui abscisus est de terra viuētiū. Cōtritꝰ per flagellationē. ibidē. Attritꝰ est ꝓpꝛ scelera nr̄a. Et coctꝰ per penarū nimiā adustionē. ps. Ossa mea sicut cremiū aruerūt. Ecce humilitatis exēplū. supbie medicamentū. ¶ Scda infirmitas erat cecitas ignorantie: ideo xps de sanguine suo fecit collyriū quo cecū illuminauit. Apoc. iij. Collyrio inunge oculos tuos ut videas. Illud aūt collyriū factū est de saliua ꝛ terra. i. deitate ꝛ hūanitate ut habet Joā. ix. De melle ꝛ cera. i. de diuinitate melliflua ꝛ carne incorrupta. ut hētur. i. Re. xiiij. de ionatha qui gustauit fauum mellis ꝛ illuminati sūt oculi eiꝰ. ¶ Tertia infirmitas erat insipiditas in mēte qꝫ spūalia sibi desipiebāt. Ideo xps de spū scō mel dulcissimū fecit qd insipiditatē hoīs dulcorauit. Eccl. xxiiij. Spūs meꝰ sup mel dulcis. Eiꝰ aūt tāta dulcedo nō sentiebat qꝫdiu in uase corporis clausa morabat: sꝫ qn̄ inclinato capite tradidit spūm: tūc sua dulcedo repleuit celū ꝛ mūdum. Ideo cātat ecclīa hodie p totū mūdū melliflui facti sūt celi. Nā ꝛ pꝛ sic factꝰ est mellifluꝰ: qꝛ fuit recōciliatꝰ. Angelus sic mellifluꝰ: qꝛ fuit pacificꝰ. Hō qui erat in limbo sic mellifluꝰ: qꝛ inmēso gaudio fuit repletꝰ. ¶ Quarta infirmitas erat vulnꝰ culpe. Ysa. i. Vulnꝰ ꝛ liuor ꝛ plaga tu. nō sunt circūligata ꝛc. Ideo xps de aīa sua fecit uas vnguētariū in quo cōtinent oīa vnguēta eius vulneri ꝛ infirmitati. Oīa enī vulnera aūt causant: aut ex infirmitate: aut ex ignorantia: aut ex malitia. Sꝫ vt Jo. i. Uidimꝰ gliam eiꝰ. i. gloriosam misericordiā eiꝰ plenā grē ꝛ veritatis. Nā gloriosa misericordia eiꝰ sanat vulnꝰ causatū ex malitia. grā eius sanat vulnꝰ causatū ex infirmitate hūana. Veritas eiꝰ sanat vulnꝰ causatū ex ignorātia. ¶ Quīta infirmitas erat fetor ꝯsuetudinis praue: ideo xps attulit diuinitatē tanqꝫ balsamū preciosū cuiꝰ odorē sēsit lazarꝰ q̄driduanꝰ ꝛ fetidus ꝛ reuixit. Est aūt pma dies mala delectatio. scda malus ꝯsēsus. tertia malū opꝰ. q̄rta mala ꝯsuetudo. Et tūc hō efficit fetidus corā deo ꝛ mūdo. Qui ergo ad odorē illius balsami nō resurgit magis est insensibilis qꝫ mortuus fetidus ꝛ immundus.

Sermo. xviij. ¶ De eadem Sermo septimꝰ.

Apparuit benignitas ꝛ hūanitas saluatoris dei nr̄i ꝛc. Ti. iij. Circa natiuitatē xpi aplūs apparuisse tria. ¶ Primo benignitas dei cū dicit. Apparuit benignitas. que qdē apparuit i benigna erga nos dilectione. Cū enī amor triplr cōprobet. s. dono: passione ꝛ ope. Fꝰ Pꝛ amorē suū nob ostēdit dono qꝛ nobis filiū suū dedit. Joā. iij. Sic deꝰ dilexit mūdū ut filiū suū vnigenitū daret. Fꝰ Filiꝰ ostēdit passiōe. Ro. v. Cū adhuc petōres essemus xps p nob mortuꝰ est. Fꝰ Spūs scūs ostēdit ope: qꝛ dona sua nob tribuit: ꝛ incarnationē xpi opatꝰ fuit. ¶ Scdo apparuit hūanitas dei: ꝛ hoc ī sue carnis assūptiōe qꝛ dī ꝛ hūanitas. de qꝫ benigna hūanitate assūpta dixit angelus pastoribꝰ: qꝛ inuenietis infantē pānis inuolutū ꝛ positū in presepio. Ecce signa sue humanitatis. s. humilitas eius. ideo dixit. Inuenietis infantē. Paupertas eius: ideo subdit. Pānis inuolutū. Et asperitas: ideo dixit. Positum in presepio. Solēt reges coram se

deferre uexilla: sic xps in hūc mūdū ueniens signū t uexilli sui secū portauit in quo picta est hūilitas paupertas t asperitas. Illi ergo qui hūt hūilitatē paupertatē t asperitatē sūt de familia xpi. Phil.ii. Hoc sentite in uobis qd' in xpo iesu ꝛc. Illi aūt qui hūt supbiā sunt de familia diaboli. Job.xli. Ipse est rex sup oēs filios supbie. Illi qui hūt paupertatem de familia xpi sunt. Matth.xix. Uade t uēde oīa que habes t da pauperib' ꝛc. Illi aūt qui sequunt auaritiā sunt de familia diaboli. Quia auaritia uocat idolorū seruitus ut habet Eph.v. Illi qui hūt carnis asperitatē sunt de familia xpi. ut habetur Gal.v. Qui aūt sūt xpi carnē suā crucifixerūt ꝛc. Illi aūt qui sectant luxuriā sunt de familia diaboli. Thob.vi. In eos qui libidini uacāt habet ptātē demon. ¶ Tertio apparuit pietas dei: qd notat cū di. Sed fm misericordiā suā saluos nos fecit. Et hec pietas attendit in nr̄e salutis opatiōe. Hō aūt infirmus sanus nō efficit nisi pria remedia sibi dent. Infirmat' fuerat hō per supbiā per quā fm Aug. erexit ꝫ deū i. ꝫ ipsius peceptū. usq ad deū. i. usq ad diuinitatis appetitū. t supra deū. i. supra uolūtatis sue bn̄ placitū. Ideo xps ut hoīem ab ista īfirmitate sanū faceret hūiliauit se ppter hoīes. i. ppter ipsorū salutionē. usq ad hoīes. i. usq ad humane nature susceptionē. t īfra hoīes ppter passionis nimiā abiectionē: ita ut dicat. Ego sum ūmis t non homo. ¶ Quarto apparuit liberalitas dei: qd notat cum di. Ut iustificati gr̄a ipsius heredes simus ꝛc. Eius aūt liberalitas in hoc apparet q' accepit a nobis vilia t dedit nobis p̄ciosa. Nā sicut dicit Aug. sup Heb.ii. Liberaret eos qui timore mortis ꝛc. A nobis accepit tres merces nr̄as. s. nasci: laborare: t mori. Et dedit nobis tres suas. s. renasci: resurgē: t in eternū regnare. De pma merce quam accepit a nobis di. Ysa.ix. Paruulus natus est nobis. de secūda ps. Paup sum ego t in laborib' a iuuentute mea. de tertia Phil.ii. Fact' est pro nobis obediens usq ad mortē. de pma merce quā nobis dedit di Jo.i. Dedit eis potestatem filios dei fieri. de secunda Jo.vi. Ego resuscitabo eum in nouissimo die. De tertia Luce.xii. Complacuit patri uestro dare uobis regnū ꝛc.

Sermo.xix. ¶ De eadē sermo.viii.

Verbum caro factū est t habitauit in nobis. Jo.i. Et eo q' vbū factū est caro: fit cibi uident. ¶ Primo p ple magna charitas. que tāta fuit q' nr̄am sororē. s. hūanā naturam filio suo in spōsā accepit. Et sic nobiscū particulā fecit. Particula aūt fit aliqn̄ dādo tm̄. Aliqn̄ accipiēdo tm̄. Aliqn̄ dādo t accipiēdo. De' cū angelis particulā fecit tm̄ dādo: quia imaginē suā eis dedit. Sed nō accipiēdo q' naturā eorū nō assumpsit. Heb.ii. Nusq̄ angelos apprehēdit sed semē abrahe ꝛc. Cū hoīe aūt fecit accipiēdo t dādo. Dādo q' suā imaginē ei dedit. Accipiendo q' humanā naturā assumpsit. Et hoc ex infinita charitate d' Hiere.xxxi. In charitate ppetua dilexi te. ¶ Secūdo in pr̄e ōndit magna liberalitas. Unde Rom.viii. Proprio filio suo nō pepercit sed pro nobis oīb' tradidit illū: quō etiā nō cū illo nobis oīa donauit. Uoluit deus ōndere se liberalē: ideo dedit terrena ad usū nr̄m. Uoluit de' ōndē se liberaliorē: ideo dedit nobis celestia in ministeriū. Uoluit se ōndere liberalissimū: ideo dedit in se in fratrē nr̄m. Uoluit ōndere se sup liberalissimū: ideo promisit se datū in pmiū nr̄m. Per pmū aūt nō probat scdm. Nō eni sequit. si dedit nobis terrena ad usū q' dabit nobis celestia in ministeriū. Nec per scdm pbat tertiū. Nō enim sequit. si dedit nobis celestia in ministeriū q' dabit nobis seipm in frēm nostrū. Nec per tertiū pbat qrtū. Nō eni sequit. si dedit nobis seipm itelligibilē q' dabit nobis seipsū visibilē. si dabit seipm in pmiū q' nobis dabit seipm in pciū t frēm nr̄m. Sed per tertiū oīa pbant. Bene eni sequit. si dedit nobis seipm in fratrē nostrū q' dabit nobis t terrena in usū. t celestia in ministeriū. Et tandē seipm in premiū. Et tali pbatiōe utit apls cū dicit. Proprio filio suo nō pepcit ꝛc. ¶ Tertio in filio ōndit magna humilitas. de qua di Phil.ii. Hoc sentite in uob qd in xpo iesu: qui cū in forma dei esset. Et tāgit aplus duplicē humiliationē in xpo. Unā usq ad humanā naturā: cū dicit. Formā serui accipiēs. Aliā usq ad penā nature: cū dicit. Fact' est obediēs usq ad mortē. Et sic xps tātū se humiliauit. t descēdit qntum descēdē potuit. Nā infra naturā diuinā est natura angelica. Infra angelicā est natura humana. Infra naturā humanam est pena. Infra penā est culpa: Infra aūt culpā nihil est: q' nihil vili' culpa. Christus aūt assumēdo naturā passibilē descēdit infra seipm. Phil.ii. Exinaniuit seipm formā serui accipiēs. Descēdit īfra naturā angelicā. ps. Minuisti eū paulominus ab angelis. Descēdit īfra naturā humanā. Unde ipse ait in ps. Ego aūt sū vermis t non hō. Descēdit usq ad penā. Ysa.liii. Ipse aūt vulnerat' est ppter iniquitates nr̄as. Usq ad culpā aūt descēdē nō potuit: cū deus eēt t peccati in ipm cadere nō posset. Peccatū etiā nihil est: ideo īfra peccatū nihil est. Humiliādo ergo se xps usq ad penā nature se hūiliauit qntū pfūdius potuit. ¶ Quarto i nob causat magnā puritas. Et quo eni xps naturā nostrā assūpsit: multa puritate uigē debemus. ais facerem' iniuriā pri nr̄o qui ipsā naturā filio suo

copulauit. t fri nr̄o. i. xpo: qui ipsā in unitatē plone sibi assūpsit. t mri t sorori nr̄e. i. btē virgini que est mr̄ nr̄a inqntū frēm nr̄m genuit. Et eni sorori nr̄e inqntū de pgenie nr̄a descēdit. Iniuriā eni faceremus toti cognatiōi nr̄e. i. curie celesti que sibi iniuriā reputaret qn̄ aliqs nr̄m suā macularet. ¶ Quarto causat in iudicio magnā securitas. Ualde eni i iudicio securi esse poterimus qn̄ frēm nr̄m iudicē vniuersorū esse viderimus. Jo.v. Patrē dedit ei iudiciū facere: q' fili' hoīs est. Demones tūc eū timebunt tanq̄ iudicē suū. Jo.xii. Princeps hui' mūdi iā iudicat' est. Angeli tanq̄ dn̄m suū. Job.xli. Timebūt angeli t territi purgabunt. Hoīes vo de ipso pfidēt: t ipm amabūt tanq̄ frēm suū. Unde xps tūc dicē eis poterit illud Hester.xv. Ego sū frē tu': noli timē. Et sic demones eū tūc timebūt ut iudicē punitē. Angeli ipsū honorabūt ut dn̄m pfidētē. Hoīs. Puto q' tā me xps spnere nō poterit os ex ossibus meis: t caro de carne mea. Falsi tm̄ xpiani ualde timē poterit: q' a re suo nō redimentur qntū cū p̄ eos effuderit. ps. Frater nō redimet: redimet hō. nec redimunt qntūcūq sanguinē xpi pro se allegarēt: ideo subdit. Nō dabit deo placatiōnē suā: t pciū redēptiōis aīe sue. ¶ Sexto causabit in regno magna felicitas. q' tūc hō btificabit in corpore p visionē hūanitatis. Et in aīa per cōtēplationē diuinitatis. Jo.x. Ingrediet t egredietur t pascua inueniet. Nam ingrediet ad contemplandum deitatem: t ibi inueniet pascua mire suauitatis. t egrediet ad considerādum humanitatem: t ibi inueniet pascua mire iocunditatis.

Sermo.xx. ¶ De eadem sermo.ix.

Veniens euangelizauit pacem ꝛc. Eph.ii. Ante aduentum filii dei in carnē: multe qōnes t discordie erāt qs ipse oēs dissoluit t pacificauit. ¶ Pria qōnes erat in scā trinitate. si hō deberet redimi cū angelus nō redimebat. Et diffinitū fuit q' sic propter qnque rōnes. ¶ Prima est qr̄ āgelus peccauerat ex se nullo suggerēte: hō vo alio suggerēte t decipiēte. ¶ Scda q' angelus erat spūs: t ideo debebat esse fortis t pmpt'. hō vo hēbat carnē: que semp est ad bonum īfirma. iuxta illud Matth.xxvi. Spūs qdē pmpt' ꝛc. ¶ Tertia q' angelica natura nō tota ceciderat. hūana vo tota cecidit: q' in radice peccauit. t icōuenies erat q' tā nobilis creatura tota periret. ¶ Quarta q' Adā peccauit ex qdā īfirmitate humana: t ideo peccauit in prēm. Eua ex qdā ignorātia feminea: t ideo peccauit in filiū. Angelus aūt peccauit ex certa malitia: t ideo peccauit in spūm scm. Qui aūt peccat in pcēm t filiū: remittit ei. Qui vo peccat in spūm scm: nō remittit ei nec in hoc seculo nec in futuro. ¶ Quinta q' casus āgeli est mors āgeli. Et ideo qn̄ āgelus cecidit eternaliter moriendi erat. hō aūt qn̄ peccauit et statū meriti hō erat. Et ideo ad misericordiā pducēdā disponi se potuit. ¶ Secūda qōnes erat in scā trinitate que ad istā redēptionē iret' erat. utrum. s. pr̄ uel fili' uel spūs sctūs. Et diffinitū est q' filius. Singlā pn̄ attribuit dei potentia. filio sapīa. spūi scō bonitas. Lucifer aūt appetiit dei potētiā: t ideo iniuriā fecit pr̄i. hō appetiit dei sapīam. Gen.iii. Eritis sicut dii scientes bonū t malū: t ideo iniuriā fecit filio. Antichrist' usurpabit sibi bonitatē spūs scī simulatā religiōnē ostēdendo t simulata miracula: t ideo iniuriā faciet spūi scō. Ad illū aūt spectat dare indulgētiā qui recipit iniuriam. Si igit diabolus fuisset redimēdus spectaret ad patrē. antichrist' ad spūm scm. Quia igit hō redimēdus erat: eius redēptio ad filium ptinebat. ¶ Tertia qōnes adhuc in scā trinitate erat: per quē modū hō redimēdus erat. Et diffinitū est q' nō p potētiā: sed p satisfactionē pdignā. Hō quidē peccauerat per supbiā. iobedientiā. t delectationē gulā. Ideo xps satisfacē uoluit p hūilitatē uerā. obediētie pmptitudinē: t penarū afflictionē. Ad Phil.ii. Hūiliauit semetipm: ecce hūilitas uera. fact' obediens: ecce obediētia pmpta. usq ad mortē: ecce afflictio magna. ¶ Quarta qō erat inter deū t hoīes. De' eni cōquerebat de hoīe q' ipm offenderat: hō vo pquerebat de deo q' creaturā suā reliqrat. Istā qōnē xpus soluit q' mediatori se fecit. Mediator aūt ds hēre cōitatē t auctoritatē t strenuitatē. Unde hūanū gen' cōquerebat se nō hēre mediatorē q' haberet cōitatē dicens Job.ix. Nec est qui utrūq ualeat mihi est rn̄debo. nec auctoritatē: q. s. pcē utrūq possit arguē: ideo subdit. Nō est qui possit utrūq arguē. nec strenuitatē: q. s. pcēs posset diuidē t separare: ideo subdit. Et ponē manū in ambob'. Xpus ergo fuit uer' mediator: q' hūit uerā cōitatē cum deo inqntū de'. t cū hoīe inqntū hō. Ad Gal.iii. Mediator vni' nō est. s. nature. sed duplicis. s. humane t diuine. Hūit auctoritatē in arguēdo. Ysa.xi. Arguet in equitate pro mansuetis terre. Ysa.i. Arguite me dic dn̄s. Hūit strenuitatē in diuidēdo. Nā cū inter deū t hoīes esset discordia: xps mediū se posuit t pacificauit. Col.i. Pacificās p sanguinē suū siue q in celis siue qui in terris sunt. Cōtingit aūt sepe ut mediator ab utraq pte vulnerēt: sic xps vulnerat' erat a pte. Ysa.liii. Propt' scelus ppl'i mei pcussi eū. Et ab hoīe Zach.xiii. His plagat' sū in domo eorū qui diligebāt me. ¶ Quinta qō erat inter hoīes t diabolū. Diabolus eni ꝫ hoīes qrebat allegādo. ¶ Primo iniuriam antiquā Gen.ii. Quacūq hora comederis ex eo: morte morieris. Repu-

fus est a nro aduocato: q2 ipm iustum falsificauit dicens. Nequaq̄ moriemini. ¶ Scd̄o allegabat p̄scriptionē: q2 p̄ multa milia annoꝝ ipm possederat. Sed repulsus est ppter interruptionē: tū q2 ratio sepe 3dixit: tū q2 deus pphas suos sepe destinauit. ¶ Tertio allegabat emptionē: q2 hoies pro comestione pomi se emisse dicebat: sed repulsus est. q2 hoies decepit ultra dimidium iusti pcii. Ysa. lii. Gratis uenūdati estis: ⁊ sine argēto redimemini. ¶ Quarto allegabat pcti pprietatē q̄ est deorsum trahē eū sic pōderosū: sed repulsus est: q2 pena ipi cōd' pctis plus pōderauit. Job. vi. Quasi arena maris hec grauior appareret. ¶ Sexta q̄stio erat inter virū ⁊ mulierē. vir eni dicebat q2 mlier sue pditionis causa extiterat. mlier vo dicebat q2 nō debebat sibi consentire sed eū corrigē. Sed xps sciens utrosq3 causaz fuisse sue pditiōis. utrosq3 fecit participes sue redēptōis. Suscepit eni carnē de femina nō de viro: ne ipa se exclusaz putaret: sed naturā suscepit in forma viri nō semine: ne vir ab ipsa se redēptione credēt eē alienū. Sed suscepit de humano genē corp' ⁊ nō angelico uel deifico. q2 aliter ad humanū genus redēptio nō ptinet. ¶ Septima q̄stio erat inter diuites ⁊ pauperes. Diuites eniz paupes despiciebāt. Eccl. xiii. Execratio diuitū paup. Paupes vo regnū celoꝝ suū eē dicebāt. Matth. v. Bti paupes spū: qm̄ ipsoꝝ est regnū celoꝝ. Sz istā q̄stionē xps dissoluit: q diues ⁊ paup eē uoluit. ps. Diues ⁊ paup simul in vnum. Fuit eni diues inq̄tū de'. ad Roma. x. Idē dn̄s oīuz diues in oēs qui inuocāt eū. Sed paup inq̄tum hō. ps. Persecut' est hoiez inopē ⁊ mēdicū. Xps ergo uoluit esse diues ⁊ paup: ut ostēderet q2 utriq3 pūt puenire ad regnū. Sed tn̄ magis est usus pauptate q̄ diuitiis ut ostēderet q2 tutior via ueniēdi ad regnū est via paupratis. ¶ Octaua q̄stio erat inter mulieres. s. inter vgines: nuptas seu maritatas: ⁊ viduas. Virgines eni dicebāt se tm̄ eē in statu salutis. Sap. iii. Felix sterilis ⁊ incoinquinata habebit fructū in respectiōe aiaꝝ scāꝝ. Nupte dicebant se iplere dei pceptū. quo dī Gen. i. Crescite ⁊ mltiplicamini ⁊c. Vidue dicebāt q2 cū mltas tribulationes patiant sunt in via q̄ itur ad regnū iuxta illud Act. xiiii. Per multas tribulatiōes oportet nos intrare in regnū dei. Istā q̄stionē dissoluit btā vgo q̄ fuit in statu vgīali: matrimoniali ⁊ viduali. q2 Ioseph ei' spōsus an̄ xpi passionē credit fuisse defunctus. ¶ Nona q̄stio erat inter iustos ⁊ pctōres. nā isti pctōres despiciebāt: ⁊ pctōres de dei mia desperabāt. Istā q̄stionē xpus dissoluit: q eū utriq3 puenit. Ipe eni fuit inocēs ⁊ iust'. Ysa. xlv. Nubes pluāt iustū. sed tn̄ accepit carnē peccatrici similē. Ad Roma. viii. De' filiū suū misit in similitudinē carnis pcti. In sua genealogia iustos cuz pctōrib' hic uoluit: remedia pcti suscepit. qm̄ cuz pctōrib' mādūcauit ⁊ cū eis 3uersationē hūit ut sic iustos ad cōpassionē iducēt. ⁊ pctōres ad spē. Lu. v. Nō eni ueni uocare iustos: sz pec. ad pniaz.

Sermo. xxi. ¶ De sancto stephano sermo. i.

Stephanus plenus gr̄a ⁊ fortitudine faciebat pdigia ⁊ signa magna in pplo. Act. vi. Describit hic lucas bti stephani passionē. Circa quā passionē notādū q2 mūdus psequit scōs ¶ mō per pspera: ut alliciat. ¶ modo p astutiā ut decipiat. ¶ mō per aduersa ut frāgat. sed nullo istoꝝ modorū btūs stephan' potuit supari. ¶ Primū nanq3 pspera ipm nō poterāt allicē. Fuit eni archidiaconus ordinat'. Fuit tēporaliū administrationibus pfectus. Fuit seminis platus. ⁊ tn̄ in tāto honore seruauit humilitatē in tanta rerū administratione seruauit pauptatē. In tāta seminarū multitudine seruauit integerrimam vginitatē. Idō dī fuisse plen' spū scō: fide: ⁊ boni testimonii. in eo q2 fuit plen' spū scō daf intelligi q2 hūit verā humilitatē. q2 sicut dī Jaco. iiii. De' supbis resistit, dat gr̄az humilib'. in eo eni q2 erat plenus fide daf itelligi q2 hūit pauptatē. Aug. Qui verā fidē hūt de deo nō cupiūt in his miseriis diuites fieri. i eo q2 erat boni testimonii daf itelligi q2 habuit sincerissimā castitatē. Aug. In hoc stephan' platus est feminis testimoniū habuisse dī sincerissime castitatis. ¶ Scd̄o astutie maloꝝ ipm nō poterāt decipere. Surrexerūt eniz qdā de synagoga disputātes cuz stephano. sz tn̄ ipe eos supauit. Quia triplex adiutoriū 3 eos hūit. s. adiutoriū dei seu spūs dei angeli dei ⁊ sapiaz dei. Et sic fuit hō dig': hō angelic' ⁊ hō ocular' ⁊ idō decipi nō potuit. tres eni sūt q decipi nō pnt. s. de' angelus: ⁊ hō ocular'. hūit qdē spūm dei q ei facūdia mistrabat. vn̄ dī. Nō poterāt resistē sapie ⁊ spūi q loqbanf. hūit āgelū dei q sibi diuinas illuminatiōes isūdebat. A deo qdē fuit diuinis irradiatiōib' illustrat' q2 sīlis angelo est effect'. Act. vi. Viderūt in faciē ei' tanq̄ āgeli stātis inter illos. hūit sapiaz dei: p quā tāq̄ hō ocular' eoꝝ fallacias puidebat. Act. vi. Considerate ex uobis viros plenos sapia ⁊c. Prouer. i. Frustra iacitur rete an̄ oculos pēnatoꝝ. ¶ Tertio aduersa nō poterāt ipm vicē. hūit eni in suo martyrio qnque adiutoria. pper q̄ tāq̄ miles strenu' fortissime dimicauit. ¶ Pmo hūit grāde exēplū uelut si miles an̄ se vidēt regē fortiter dimicāte. Vn̄ vidit iesuz stātez a dextris dei. Glosa ibidē. Ne lapidādus hō dubitet in terra. de hō crucifix' appet in glia. ad Heb.

xii. Recogitate eū qui talē sustinuit a pctōrib' aduersum semetipm 3dictionē ut nō fatigemini animis uris deficiētes. ¶ Scd̄o hūit grāde spectaculū qd̄ notaf p h q2 vidit celos aptos. Aptū eni fuit celū ut rex ⁊ tota curia celestis viderēt militē dimicātē. Valde aūt strenue miles dimicaret: q a rege ⁊ tota ciuitate se spectari cognosceret. i. ad Corin. iiii. Spectaculū facti sum' deo: āgelis ⁊ hoib'. ¶ Tertio hūit corā se appositū magnū pmiū: qd̄ notaf cū dī Vidi gl'iaz dei. Greg. Cōsideratio pmii minuit vim flagelli. Eccl. xv. Apposui tibi ignem ⁊ aquā ⁊c. ¶ Quarto hūit grāde auxiliū qd̄ notaf cū dī. Et iesum stātē a dextris dei. Glosa. Quia stare pugnantis uel adiuuātis est. recte a dextris stare vidit quē inter psecutores adiutorē hūit. Multum miles secur' eēt q iuxta se pugilē fortissimū hēret. Exo. xiiii. Dn̄s pugnabit pro uobis ⁊ uos tacebitis. ¶ Quinto hūit grāde refugiū qd̄ notaf in h q2 celos aptos vidit: ad qd̄ 3 hostes refugē potuit. Multū miles secur' eēt q iuxta se fortissimū castrū haberet: ad qd̄ qn̄cunq3 uellet refugē posset. ii. ad Cor. v. Scim' eni q2 si terrestris dom' nr̄a huius hitatiōis dissoluaf q2 edificationē ex deo habem' domū non manufactā: sed eternam in celis ⁊c.

Sermo. xxii. ¶ De eodem Sermo. ii.

Um esset stephan' plen' spū scō intendēs in celū vidit gl'iaz dei ⁊c. ut dic Aug. in li' soliloqoꝝ. Aie qdē tribus op' est. ¶ q2 oclos hēat qb' iā plene uti possit. ¶ aspiciat ¶ ⁊ videat. ¶ Ista tria in vbis pmissis de scō stephano tāgunf. Oclos eni spūales hūit: q2 plenus spū scō fuit. Deinde aspexit cū dī. Attēdēs in celū. Deīde vidit: cū dic. Ecce video celos aptos. In h igif q2 spū scō plen' fuit daf itelligi q2 oclos spūales hūit. sic dī Apo. vi. Agn' hēbat septē oculos q sūt septē spūs dei missi in oēm trā. Hūit igif oclos agni q2 fuit plen' spū agni. ¶ Sz notādū q2 est q̄druplex plenitudo. ¶ Pma est effluētie q̄ fuit i xpo Jo. i. De plētudie ei' oēs accepim'. ¶ Scd̄a est excellētie q̄ fuit in btā vgine: q̄ pre oib' scis excellenti' gr̄as accepit. Luce. i. Aue gr̄a plēa. ¶ Tertia est abūdātie: q̄ fuit in aplis q gr̄az in abūdātia recepunt. Act. ii. Repleti sūt oēs ⁊c. ¶ Quarta ē sufficiētie quā hūt oēs fideles. Luce. i. Zacharias pī ei' replet' ē ⁊c. Ista q̄druplex plenitudo ostēdi pōt ad silitudinē aq̄. Est eni q̄daz plenitudo fluminis ⁊ ista ē effluētie q̄ fuit in xpo. ps. Flumē dei repletū ē aq̄s. Quedā ē fontis. ⁊ hec est excellētie q̄ fuit in vgine q̄ ad instar fōtis semp fluit. Cāt. iiii. Fōs hoꝝ toꝝ ⁊c. Quedā est riuuli decurrētis. ⁊ ista ē abūdātie q̄ fuit i aplis. vn̄ postq̄ ppha dixit. Flumē dei repletū ē aq̄s. statim subiūxit. Riuos ei' iebriās ⁊c. Quedā est uasis. ⁊ ista ē sufficiētie q̄ est plenitudo mēsurata. iiii. Reg. iiii. Pete mutuo ab oībus vicinis tuis uasa uacua nō pauca ⁊c. Istā q̄druplicē plenitudinē stephanus habuisse videf. s. effluētie in continua doctrine emanatiōe. excellētie in signoꝝ ⁊ pdigioꝝ opatiōe. Abūdātie in tam benigna inimicoruz dilectiōe. sufficientie in opatione strenua: fide recta: ⁊ dilectiōe sincera. Act. vi. Elegerūt stephanū virū. s. virilē. ecce opatio strenua. plenū fide. ecce fides recta. ⁊ spū scō. ecce dilectio sincera. ¶ Secūdo necessarium est aīe ut aspiciat qd̄ notaf cū dicif. intēdens in celū. Homo libēter ad quatuor cōsueuit respicere. s. ad thesaurū suū: ad amicū suuz. ⁊ ad auxiliū suum. ⁊ ad palatiū suum. Et q2 stephanus in celo ista q̄tuor videbat. idō libenter in celū respiciebat. ¶ Primo nanq3 ibi videbat thesaurus suum. qd̄ notaf cuz dicif. Vidit dei gloriaz. Matth. vi. Ubi est thesaurus tuus ibi ⁊ cor tuū. Iste est thesaurus de quo dicif. i. Cor. iii. Siqs superedificat sup fundamentuz hoc ⁊c. Conficif eniz iste thesaurus meritoꝝ sanctorum ex auro fulgido cōscientie. ex argento sonore fame: ⁊ lapide pcioso opationis bone. ¶ Secūdo ibi videbat amicū suū: qd̄ notaf cū dicif. iesuz stātē a dextris dei. Iste est ille amic' de quo dī Prouer. xvi. Oi tpe diligit qui amic' est. Dilexit eni stephanū in vita q2 oī gr̄a eū impleuit: in morte. q2 ipsuz adiuuādū pat' stetit: ⁊ post mortē. q2 ipm coronauit. ¶ Tertio videbat auxiliū suū: qd̄ notaf cū dī. Et filiū hois stātē a dextris dei. ii. Paral. xx. Cuz ignoram' qd agē debem'. hoc solū hēm' residui ut oclos dirigam' ad te. Glo. sup illō ps. Firmabo sup te oculos meos. Non auferā oculos meos a te q2 tu semp leuas oculos tuos ad me. ¶ Quarto videbat ibi palatiū suū: qd̄ notaf cum dī. Vidit celos aptos. de quo palatio dicit propha. Quā dilecta tabnacula tua dn̄e virtutū. Sicut eni pegrini terrā suā a lōge aspiciunt: ⁊ quodāmodo salutāt: sic ⁊ nos patriā celestē aspicere debem' per fidē: ⁊ salutare per deuotionem. Hiere. li. Recordamini procul dn̄i ⁊ hierusalem ascendat sup corda uestra. ¶ Tertio necessariū est aie q2 videat: qd̄ notaf cuz dī. Vidit celos aptos. Vidit eni aut oclo corpali aut mētali. Si corporali: tūc tria mirabilia secuta sūt. ¶ Unū ex eo q2 vidit celos aptos. cū sz naturā ipossibile sit celū apiri diuidi ul' secari. ¶ Scd̄z ex eo q2 vidit iesū in glia plia. cū sz naturā ipossibile sit q2 corp' glificatū ab oclo mortali i sua glia possit videri. ¶ Tertiū ē q2 cū corp' saluatoris sit i celo empireo vidēdo ips vidit ultra aereū sidereū cristallinū usq3 ad empireū celū. Impossibile est aūt sm naturā ut oculus corpalis in tāta distāa

posse videt. Verum ista levabilia videantur: cum in scriptura ista legantur. Sol enim per spacium unius diei immobilis stetit. ut habet Josue. x. decem lineis retroversus stetit. ut habet Ysa. xxxviii. In passione xpi obscuratus fuit. ut habet [illegible] et luna tunc erat in perfecta distantia a sole. Si autem vidit oculo mentali quod communiter creditur tunc dicendum est quod vidit ex eo quod habuit oculum mentis purificatum: quia fuit plenus fide que debet purificare. Act. xv. Fide purificans corda eorum. Illuminatum quia fuit plenus sapientia. Revela oculos meos etc. Sanctificatum quia fuit plenus gratia. Mat. v. Beati mundo corde quoniam ipsi deum videbunt. Irreverberatum quia fuit plenus fortitudine. Unde dicitur de aquila Job. xxxix. Oculi eius de longe prospiciunt. Deificatum quia fuit plenus spiritu sancto. Alias enim videre non potuisset nisi vitale deificum habuisset.

Sermo. xxxiii. ¶ De eodem Sermo tertius.

Legerunt stephanum virum plenum fide et spiritu sancto. Act. vi. Beatus stephanus multas et magnas prerogativas habuit propter quas ab apostolis electus fuit. ¶ Prima quia multe dignitatis fuit: que dignitas apparet ex eo quod inter apostolos fere quodammodo est effectus. Aug. Licet stephanus ab apostolis diaconus ordinatus sit: ipsos tamen triumphali morte precessit. et qui inferior erat ordine: primus factus est passione. et qui discipulus erat gradu: magis cepit esse magister martyrio. ab apostolis est ordinatus: sed fere est coronatus. Inter septem diaconos fuit primus. Aug. Inter diaconos stephanus nominatur est primus: sicut primus inter apostolos nominatur est petrus. Inter martyres est signifer et primicerius. Aug. Adhuc laicus diaconii meruit electionem: et martyrii levita obtinuit principatum. Inter confessores fuit precipuus. Confessus est enim verum in xpo humanitatem cum dixit filium hominis. eiusdem cum patre equalitatem cum ait. Stantem a dextris virtutis dei. Inter virgines mente et corpore fuit incorruptus. Cuius signum est sincerissima castitas. quia et feminis fuit prelatus et in vultu angelico demonstratur. ¶ Secunda est quia filius angeli dictus fuit. et apparuit. et hoc propter angelicam puritatem quam habuit. propter angelicam claritatem qua resplenduit. propter angelicam charitatem qua pro persecutoribus exoravit. ¶ Tertia est quia celorum secreta penetravit. Vidit iohannes baptista celum apertum. Vidit paulus dei gloriam raptus in paradisum. Vidit petrus et quidam alii discipuli xpm transfiguratum. Stephanus autem et celum apertum vidit et gloriam dei conspexit: et iesum glorificatum intuitus fuit. ¶ Quarta est quia pro inimicis suis oravit. Oravit autem cum genuflexione. cum clamore: et cum allegatione dicens prout addit ecclesia. Quia nesciunt quid faciunt. Pro se autem erecto nec genua flexit nec clamavit nec allegavit. Beda. Pro se stans oravit: pro inimicis genua flexit: quia maior iniquitas maius supplicium remedium flagitabat. ¶ Quinta est quia eius passio passioni xpi multum similis fuit. Istud assignat gl. dicens. Sicut xpus sic iste falsis testibus accusatur. Xpus extra portam patitur. stephanus extra portas lapidatur. Xpus ait tanquam filius patris. In manus tuas commendo spiritum meum. stephanus tanquam servus dicit. Domine iesu xpe accipe spiritum meum. Et xpus ait. Pater ignosce illis peccatum. Stephanus autem. Domine ne statuas illis hoc peccatum. ¶ Sexta est quia paulum convertit. ut dicit Augu. Si stephanus non sic orasset: hodie paulum ecclesia non haberet. de istis duobus discipulis sic ait idem: in istis duobus discipulis geminum nobis monstratur salutis iudicium. ut siquis bonus est: imitetur perseverantiam charitatis in stephano. qui autem malus est sequatur exemplum conversionis in paulo. nec bonum hominem presumptio iustitie faciat negligentem. nec malum iniquitatis consideratio faciat desperantem. Sed ille bonum fortiter teneat: et iste malum celeriter deleat. ¶ Septima quia quatuor coronas habuit: ideo merito corona interpretatur. Habuit enim coronam roseam inquantum fuit sanguine purpuratus. Apocal. vii. Laverunt stolas suas et dealbaverunt eas in sanguine agni. Ecc. ii. Esto fidelis usque ad mortem: et dabo tibi coronam vite. Habuit coronam auream: inquantum fuit virgo incorruptus. Ecc. xlv. Corona aurea super mitram eius. Sicut enim aurum est incorruptibile: sic et ipsa virginitas. Sap. iiii. O quam pulchra est casta generatio cum claritate. et sequitur. Immortalis est enim memoria illius. Habuit coronam stellatam inquantum fuit predicator lucidus. Dan. xii. Qui ad iustitiam erudiunt multos quasi stelle fulgebunt in perpetuas eternitates. Habuit coronam gemmatam inquantum fuit vir perfectus. ps. Posuisti in capite eius coronam de lapide precioso. Lapis preciosus habet claritatem virtuositatem et soliditatem. Et significat visionem dei: que sanctos facit claros in aperta dei visione. virtuosos in virtuosa dei dilectione. solidos atque securos in utroque. ¶ Octava quia multa miracula fecit quorum quedam attestantur sue potentie. Ostendit enim se habere posse super creaturas superiores: quia celum suis meritis aperuit. Super creaturas inferiores sicut super quatuor elementa. nam in sui substitutione et translatione terra contremuit: pluviam destillavit: tempestatem maris sedavit. Ignem quem demones excitaverant in eos retorsit. Quedam sue misericordie attestantur. Quosdam enim sanavit in corpore. Nam sicut dicit Aug. in li. de ci. dei. septem mortuos suscitavit: fratrem et sororem convulsione membrorum sanavit. septuaginta infirmos a diversis infirmitatibus in sui susceptione liberavit. Quosdam sanavit in anima. sicut paulum qui patiebatur duplicem infirmitatem in anima. scilicet culpe et ignorantie. sicut ipse ostendit. i. ad Timo. i. Qui prius fui blasphemus etc. Aug. quo precessit stephanus lapidibus trucidatus: illuc paulus secutus est orationibus stephani adiutus. Quosdam sanavit in corpore et in anima: sicut refert Aug. li. de ci. dei. de martiali infirmo et infideli. Quedam ostendit quali

sit reverentie. nam corpus eius in reverentia habuit deus qui in loco despecto ipsum manere noluit. sed in montem syon ad locum honorabilem ipsum transferri voluit. Sap. xii. Cum multa reverentia disponis nos. Habuerunt angeli quorum voces in aere sunt audite. O felix roma que corpus stephani hierosolymitani: et laurentii hyspani gloriosa pignora uno claudis mausoleo. Habuerunt apostoli qui ipsum secum rome morari voluerunt. Unde demon per filiam theodosii clamabat. Non exibo nisi stephanus romam veniat: quia sic est voluntas apostolorum. Habuerunt et mortui: quia corpus laurentii sibi cessit. et medietatem sepulchri vacuam dereliquit.

Sermo. xxxiiii. ¶ De eodem Sermo. iiii.

Ruben primogenitus meus principium doloris mei: prior in donis: maior in imperio. Gen. xlix. Inter ceteros sanctos beatus stephanus quinque privilegia habuit: que in verbis premissis notantur. ¶ Primum est quia filium dei a dextris patris vidit. Ruben: qui interpretatur videns filium. Sunt autem quatuor que requiruntur ad videndum. Unum ex parte videntis. sicut dicit Anselmus. scilicet ut oculos sanos habeat. Secundum ex parte medii deferentis. ut. s. lux clara refulgeat. Tertium est ex parte rei vidende ne nimis remota existat. Quartum ex parte medii non impedientis. ut. s. nullum obstaculum se interponat. Ista quatuor beatus stephanus habuit. Et ideo merito filium dei vidit. s. oculum purum: patrem deum: splendorem divinum: et nullum obstaculum. Et propter ista quatuor dicitur fuisse plenus gratia spiritu sancto et sapientia ac fide. Habuit enim oculum mundum: quia fuit plenus gratia et veritate: que habet mundare. Iuxta illud Ezech. xxxvi. Effundam super vos aquam mundam et mundabimini ab omnibus inquinamentis vestris. Habuit deum patrem: quia fuit plenus spiritu sancto. Spiritus enim sanctus est deus: et ideo qui habet spiritum sanctum habet deum. Habuit splendorem divinum: quia fuit plenus sapientia que est lux divina. Sap. vii. Proposui pro luce habere illam. Nullum habuit obstaculum: quia plenus fide que peccatum habet purgare. Prover. xv. Per fidem et misericordiam purgantur peccata. Et quia ista quatuor habuit. ideo cum apostolo dicere potuit ii. ad Cor. iii. Nos autem revelata facie gloriam dei speculantes etc. ¶ Secundum eius privilegium est quia inter xpi discipulos primus in celo natus fuit: ideo dicitur. Primogenitus meus. Aug. Natus est xpus in terris: ut stephanus nasceretur in celis. Ideo obitus sanctorum non mors sed natale vocatur. Puer enim de utero matris exire cupit: ut recipiat ampliorem locum ad manendum. uberiorem cibum ad vescendum. liberiorem aerem ad respirandum: et maiorem lucem ad videndum. Sancti quoque quamdiu sunt in utero ecclesie habent locum artum: quia terra exigua est et punctus. Sap. xi. Tanquam momentum stratere: sic ante te est orbis terrarum. ideo exire appetunt ut locum amplum habeant. De quo dicitur Baruch. iii. O israel quam magna est domus dei etc. Habent cibum parvum [illegible] ideo exire appetunt ut sint in plenitudine [illegible] Satiabor cum apparuerit gloria tua. Non habent etiam liberatem aeris. i. plenam refrigerationem [illegible] ideo exire appetunt ut in dei eterna [illegible] respirent. Unde cantat ecclesia. Absolue [illegible] copulet inter sanctos et electos tuos refocillari [illegible]. Sunt autem in tenebris multiplicis ignorantie. ideo exire appetunt ut veniant ad lucem claritatis eterne. Apoc. xxi. Claritas dei illuminabit illam. Ista quatuor beatus stephanus in celo sibi reservata videns: et ideo de utero ecclesie exire optavit. Vidit enim celum apertum tanquam locum amplum ad manendum. Vidit iesum tanquam dulcem cibum ad vescendum. Vidit dei dexteram tanquam beatam requiem ad respirandum. Vidit gloriam dei tanquam eternam lucem ad videndum. ¶ Tertium privilegium eius principatum martyrum obtinere promeruit [illegible]. Principium doloris mei. i. martyrum cuius dolores reputo meos. Et quia primus ideo merito honorandus. [illegible] me honorant martyres dei. Lux fidei principes intercessores mundi precones regni et coheredes dei. Ipse fuit princeps fidei inclitus pro fide passus est primus. Fulgen. Heri celebravimus temporale sempiterni regis natale: hodie celebramus triumphalem primi militis passionem. Fuit intercessor mundi quia primus post xpm pro inimicis oravit. Fulgen. Plus illorum dolebat peccatum quam sua vulnera. Fuit primus preco regni. Non quidem amisit habitationem celi gloriam paradisi et visionem dei. Sed stephanus preconizat et reddendam facit esse homini relinquendi [illegible] habitationem celi visionem dei et gloriam paradisi: cum dicit. Ecce video celos apertos visionem dei cum addit. Et filium hominis etc. et gloriam paradisi cum dicit. Gloriam dei etc. Fuit et primus coheres xpi [illegible] hereditavit regnum per tolerantiam passionis. [illegible] enim post deum pervenire sicut dicit Ambro. super Beati immaculati. Valuit deus pervenire ut siquis bene certaverit fructum remunerationis expectet. Servus suus expectat a domino alimentum. Miles suus expectat ab imperatore stipendium. Vocatus sum postulo ab invitatore promissum. ¶ Quartum privilegium est quia spiritu sancto plenus fuit cum dicitur. Prior in donis. s. spiritus sancti. quia enim donis spiritus sancti plenus fuit patet ex multis signis plenitudinis. Primo quia fuit valde ponderosus. [illegible] pondus elevans: sicut pondus pennarum. et inclinans sicut pondus corporum. Stephanus habuit pondus elevans quod est pondus amoris: quia in celum elevabatur cum dicit. Video celos apertos etc. Ysa. xl. Assument pennas ut aquile etc. Et pondus inclinans quod est pondus timoris: quod ad sui inclinationem et considerationem inclinabat. Job. xxviii. Qui fecit ventis pondus. Secundum signum est quia stabilis et semper firmus fuit. Heb. xiii. Optimum est gratia stabilire cor. Tertium est quia de plenitudine sua

effudit ꝛ plurimū reddidauit. qd patet: q; difficili
mū in quolibet amore habuit. Difficillimū in amo
re dei est alias morti tradē. in amore ꝓximi pro ini
micis orare. in amore sui sensualitatē totalr̄ rōni sb
iugare: que oīa hūit sic patet. ¶ Quartū signū est:
q; lapidib' ꝑcussus nō murmurauit. Nec ipatiēs
fuit. nec vbo: q; nō blasphemauit. nec facto: q; nō
repcussit. nec signo: q; turbat' nō apparuit. ¶ Quin
tū priuilegiū est: q; ꝑlationē habuit: cum vt. Maior
impleo. Ipse eñ fuit plat' mēsis. viduis. altaribus
sacris. Mēsis aplōꝝ. collegiū viduarum. Et hūit
archidiaconat' officiū: iō hūit triplex genus vite. qd
distinguit Aug. in li. de ciuitate dei. s. actuosum.
ociosum ꝛ ex utroq; cōpositū. Nā inq̄tū fuit pre
latus mēsis: hūit gen' vite actuosū qd ꝯsistit in la
bore actiōis. Inq̄tū fuit plat' altarib' sacris: hūit
gen' vite ociosum. qd ꝯsistit in ocio ꝯtēplationis.
Inq̄tū fuit platus feminis: hūit gen' vite cōposi
tū ex utroq;. qd ꝯsistit in culmine ꝑfectionis. Qui
enim feminis ꝑficit: necesse est ut ꝑfectione mul
tiplici decoretur ꝛc.

Sermo. xxv. ¶ De eodem sermo. v.

b Jerusalē hierusalem que occidis
prophas: ꝛ lapidas eos
qui ad te missi sunt ꝛc. Matthei. xxiii. In
isto euāgelio ponunt quatuor differētie lapidum:
s. ¶ iudei ¶ xps ¶ stephan' ¶ ꝛ ipsi lapides materia
les. vn̄ Aug. Dum iudei ad lapides currerēt duri
ad duros iactabāt in ipsm patres suos. petris lapi
dabāt qui pro petra lapidabat ꝛ moriebat. ¶ Di
cunt aūt iudei lapides: q; sicut dicit Ambro. sup
Luc. lapides sūt deformes ad usum. mūdi ad or
natū. ac steriles ad fructum. irrationabiles ad ꝑfe
ctū. sic peccātes sunt deformes ꝛ turpes. Iuxta il
lud Threñ. iiii. Denigrata est sup carbones facies
eoꝝ ꝛc. Sūt nudi: q; nō habēt ornatū ꝟtutū. Eze
chi. xvi. Eras nuda ꝛ ꝯfusiōe plena. Apoc. iii. Ne
scis q; miser es ꝛ miserabilis ꝛc. Sūt etiā steriles
q; nullū fructū bonū faciūt. Roñ. vi. Nā fructus
eoꝝ mors est. Sunt etiā irrationabiles ad ꝑfectū:
q; nō crescūt sed poti' decrescūt. ii. ad Timo. iii.
Mali aūt hoies ꝛ seductores ꝑficiūt i pei'. ¶ Se
cūdo xps est lapis: pro quo stephan' patiebat. Est
eñ lapis qui in edificio spūali ponit in imo: q; est
fundamētum qd edificiū spūale regit. i. Cor. iii.
Fūdamētū nemo pōt ponere ꝓter id ꝛc. In me
dio aūt: q; ipse edificiū crescē facit ad Eph. ii. In
quo oīs edificatio cōstructa crescit ꝛc. In sūmo:
q; tanq; lapis angularis xpo nos iūgit. vn̄ sequit.
Ipso sūmo angulari lapide xpo iesu. ¶ Tertio ste
phan' est lapis nō qlibet: sed q̄drat' viu' ꝛ politus.
¶ Fuit eñ q̄drat' hñs q̄tuor ꝟtutes. s. ꝑperātiā in
ꝓsperis: q; fuit plen' fide. q oīa ꝓspera mūdi fecit
despicē. Hūit fortitudinē in aduersis: q; plen' for
titudine. Hūit prudētiā in eligēdis: q; fuit plenus
sapiētia. Hūit iustitiā in agēdis: q; fuit plen' gra.
Justitia eñ facit hoiem gratiosū: q; reddit vni
cuiq; ius suū. ¶ Scdo fuit lapis viu' et quo tres
ignes sunt accēsi. excutiebat. s. ignis celi qui ma
los arguebat dicēs. Dura ceruice ꝛc. Ignis amo
ris: quo pro ꝑsecutorib' orabat. Ignis passionis:
qui velut aurū ipm ꝓbabat. ps. Igne me examina
sti ꝛc. ¶ Tertio fuit lapis politus. Nā ꝛ de' ipm po
liuit qñ eū vultū angelicū hēre fecit. Et ipse se po
liuit: q; oēm tenebrositatē a se abiecit ꝛ lucē ꝟtutū
induit. ad Romañ. xiii. Abiiciamus opa tenebra
rū ꝛ induamur ꝛc. Iudei ipm polluerūt: qñ lapidi
bus rubiginē corpis abieceruñt. Prouer. xxv. Au
fer rubiginē ab argēto ꝛc. ¶ Quarto fuerūt ibi la
pides materiales: q; ibi ad quatuor fuerunt boni.
¶ Primo in ist'm destructiuū carceris. ps. Educ
de carcē aiam meā ꝛc. ¶ Scdo in oblectamētum
dulcedinis. vn̄ cātat. Lapides torrētes illi dulces
fuerunt. Deuter. xxxii. Ut suggeret mel de petra.
¶ Tertio in ornamētū diadematis. Oēs eñ lapi
des in eū iacti fuerūt in ei' corona lapides ꝑciosi.
ps. Posuisti in capite ei' coronā de lapide ꝑcioso
ꝛc. ps. Sup dorsū meū fabricauerūt peccātes. Si
cut eñ faber sup incudē fabricat coronā regalē: sic
iudei sup stephanū fabricauerūt sibi coronā triū
phalē que tot habet distinctiōes gēmaꝝ quot sunt
ict' lapidū. Chry. Sicut et corona regali vndiq;
fulgores emittunt ita martyꝝ corone xpi vulneri
bus distinctissime oi regū diademate reddunt dele
ctabiliores. ¶ Quarto fuerūt sibi in materia pon
tis. Et illis eñ lapidib' fact' est pōs quo stephan'
trāsiuit in celū. Olim de' posuerat Adā in naui in
nocētie: qua fracta naui ꝑparauerat hoi tabulā pe
nitētie. qbusdā tñ dedit potē martyrii ꝛ passionis
pro xpo assūpte. Btūs aūt stephan' per mare hu
ius sclī ad portū padisi ꝑuenit per nauē: q; inno
cētiā seruauit. Et per tabulā: q; durā pniaz nō defuit.
Et per pontem: q; martyrium passus fuit.

Ser. xxvi. ¶ De scō ioāne euāgelista. Ser. i.

q Vartū aial sile aqle. Apoc. iiii. Cū
per q̄tuor aialia q̄tuor euā
geliste figurent. Joānes tñ per aquilā de
signat. Et hoc ꝓpter q̄tuor cōmēdabilia que in ip
sa aqla reperiunt. ¶ Primo nāq; habet in volatu sb
limitatē. sic et ioānes tā sublimit volauit q; oīa vi
sibilia deseris usq; ad ipm deū ascēdit. Aug. sup
Joāne. Trāscendit ioānes oīa cacumina trarꝝ. oēs
cāpos aeres. oēs altitudies sideꝝ. oēs choros ꝛ le
giōes angeloꝝ. Nisi eñ trāsisset oīa ista que crea

ta sunt: non puenirret ad deum per quē omnia facta
sunt. Idē etiā dicit sup ioāne: q; nisi ēēt sup oīa ele
uat' ꝛ tot' scēs nō ascēderet in deū. Distiguit autē
Ricar. in li. de tri. tres spūs. s. spūm humanū: an
gelicū: ꝛ diuinū. Joānes aūt trāscēdit spūm hu
manū ꝛ angelicū ꝛ ꝑuenit usq; ad diuinū. ¶ Ysa. lii.
Ecce itelliget seruus meus ꝛ exaltabit ꝛ leuabitur ꝛ
sublimis erit ualde. Fuit eñ exaltatus sup spūm hu
manū. eleuat' sup angelicū. sblimat' in deū. Dicit
aūt Amb. in li. ꝟmonū. uolare nō pōt nisi qd purū
leue ac sbtile est. Joānes igit tā sblimit uolauit: q;
pur' fuit sine admixtiōe frene auaritie. Fuit leuis
sine pōderositate carnalis ꝯcupiscentie. Fuit sbti
lis sine grossitie supbie. ¶ Scdo aqla habet in ue
nādo generositatē: cui' generositas est: q; vicinis
auib' parcit: non eñ circa nidū suū uenat: sed lon
ge a nido. Ceteri euangeliste in locis vicinis sunt
uenati. Uenatus est eñ marc' in locis vicinis. i. in
euāgelio matthei. q; dicta sua collegit ꝛ in euāge
lio suo reposuit. uenat' est mattheus in locis vici
nis: q; carnalē xpi generositatē texuit. Uenat' est
lucas in locis vicinis: q; infantiā xpi disseruit. ue
nati sunt oēs in locis vicinis: q; conati sunt oēs ea
dicē que xps gessit in mūdo. Joānes aūt in locis
vicinis uenari noluit: q; nec dicta alioꝝ replicauit
nec texuit xpi natiuitatē carnalē sed celestē. nec xpi
infantiā: sed gl'iam sempiternā. nec tñ ea que xps
fecit in mūdo: sz etiā in celū ascēdēs ipm vbū edu
xit de celo ꝛ i suo posuit euāg'. Ezech. xvii. Aqla
grādis ꝛc. Et sequit. Uenit ad libanū. i. ad celum
ꝛ tulit medullā cedri. i. xpi q est alta p potētiā maie
statis q habet corticē. i. hūanitatē: ꝛ medullā. i. dei
tatē. Ceteri euangeliste tulerūt corticē. i. dixerūt sunt
circa hūanitatē. Medullā aūt. i. diuinitatē ioānes
accepit. Jo ꝟm Gre. ceteri euāgeliste p aialia desi
gnant: q; ut aialia in tra gradiunt. hic aūt p aqlā:
q; in celū uolauit cū xpi diuinitatē disseruit. In h
scdo ꝯsistit generositas aqle: q; pdā sola nō come
dit: sed pte aliis derelinqt. Paulus pdā quā in ce
lo rapuit solus mādūcauit q; sibi retinuit qd hoi
loq nō licuit. Sed ioānes pdā quā sup celos ra
puit solus nō mādūcauit sed eā ꝛ vobis pdicauit ꝛ
nob reliqt i scriptis. Origenes. Quia igit paulus
vba audiuit q nō licet hoi loq. Joānes iste vitatis
īspector in padiso padisoꝝ. i. i causa oiuz audiuit
vnicū vbū p qd oīa facta sūt: qd ꝛ licuit loq ꝛ pot
hoib' pdicari. ¶ Tertio aqla habet i faciēdo nidū
astutiā ꝛ calliditatem: q; ibi ponit ꝑciosos lapides
hntes ꝟtutē fugādi serpētes. Sic ioānes i nido. i.
in suo euāgelio ponit lapides ꝑciosos q fugāt oēs
hereticos. Unus lapis ꝑciosus est. In ꝑncipio. i. in
eternitate erat ꝟbum. Iste lapis ꝑciosus fugat ser
pētem nestoriū qui dixit xpm habuisse ꝑncipiū.
Alius est. Et vbum erat apud deum. Iste lapis
fugat serpētem sabelliū. qui dixit q; nulla in diui
nis est distinctio ꝑsonarum. Alius cū dixit. Et de
us erat vbū. Iste lapis fugat serpētē arriū qui dix
it filiū eē minorē pre. Alius cū dixit. oīa per ipm
facta sunt. Iste lapis fugat serpētē manicheū qui
dixit visibilia a deo creata nō eē. Ali' cū dixit. Uer
bū caro factū est. Iste lapis fugat serpētes macho
metis q posuerūt xpm hūisse corp' nō tñ de vgie
sumptū: sed de celo delatū: qd si eēt corp' illō caro
dici nō posset. cū caro dicat aliqd ꝯcretū ex q̄tuor
elemētis. ¶ Quarto aqla habet visus acuitatē. vn̄
ꝟm Isid. aqla ab acumine est dicta. Sic ioānes tā
tā habet visus acuitatē: q; in tra posit' celestia vidit
Un̄ ꝓpter ei' altissimā intellectū dionysius uocat
eū euāgelii solē ꝛ ei' doctrinā splēdidissimā radiū.
Et sicut aqla pullos suos in solē aspicē fac. ꝛ quos
irreuerberatis oculis radios aspicē ꝯspicit tanq;
ꝓprios nutrit. quos ad terrā respicē viderit tanq;
degeneres abiicit. Sic ioānes viros spūales ac ce
lestes diligebat ꝛ souebat: degentes aūt repellebat.
Un̄ di. i. Jo. i. De' lux est ꝛ tenebre in eo non sunt
ulle. Si dixerim' qm societatē cū eo hēmus ꝛ in
tenebris ambulamus: mētimur. Ecce filii degen
tes. Si aūt in luce ambulamus sicut ipse est in lu
ce: societatem habemus adinuicem. Ecce filii spi
rituales ꝛ celestes.

Sermo. xxvii. ¶ De eodem sermo. ii.

b Eniamin amātissimus dñi hītat
cōfidēter i eo. Ipse in
thalamo tota die morabit: ꝛ iter hūeros
illius requiescet. Deut. xxxiii. In his verbis notant
q̄nque ꝑuilegia ioānis. ¶ Primū ꝑuilegiū est vgi
nitas integra: cū dī beniami q iterptat filius dextre
cū eñ statui ꝯiugali debeat fruct' tricesimus ꝛ vi
duali sexagesim'. ipi tñ vginitati debet fruct' cēte
sim' q nūerus de leua trāsit i dextrā. ꝛ iō p dextrā
vginitas designat. Merito autē vginitas meruit
multas ꝓrogatiuas ꝛ i mūdo ꝛ i celo. Nā in mūdo
hūit ex h cū xpo maiorē familiaritatē. Aug. sr̄ iō.
Sūt q sēserūt ioānē iō plus amatū: q; neq; uxorē
duxit ꝛ ab ieūte pueritia castissime vixerit. Meruit
saple sblimitatē. Hiero. 3 iouinianū. Joānes q̄si
aqla ad supna volat. ꝛ ad ipm prēz ꝑuenit dicēs.
In ꝑncipio erat vbū. Expositor vginitas: qd nu
ptie nō poterāt. Meruit cū mrē dei societatē. Hie
ro. cōtra iouinianū ut beati ꝟmone cōprehēdā do
ceā cuius priuilegii sit ioānes imo in ioanne virgi
nitas. A domino virgine mater virgo: virgini di
scipulo cōmendatur. Habet enī merito virgini
tas prerogatiuas in celo scilicet coronā aureolam

in capite pñs. Glia ⁊ honore coronasti eū vite. ypo dulsionē in ire. Apoc.xviij. Circūdet ūā eloicum nostū ⁊c. Fulgida facie in corpe. Fiat dē in me habitet mecū in altis. Assolationē xpi in pfectē me. Eiusdē viij. Vi sequunt agnū quocūq; ierit. Et fructū ceteliū in remūeratiōe. Luc.viij. Alī ofecit de in fructū bonū ⁊ ostā fecit fructū cēplū. ¶ Sedz pulegiū est sincera dilectio: eā vt. Amā fmonis: opis: ⁊ cordis. dicēs. j. Joā.iij. Non diligamus vbo nep lgua tri: sz ope ⁊ vitate. Est enī triplex amo. l. eris: opis: ⁊ cordis. ō bū dicē. nō dligamus vbo ⁊c. Diligit xps apl̄os dilectiōe fmonis: q: eos diligēter illuxit: ō fuerāt amati dilecti one opis: q: ola carismata gfarū eis ifudit: ō fuerāt amatores. Joānē dilexit dilectiōe pcordiali. ō fuit amātissimus. Jō noluit ut sup: pect' suā ubi est sedes cordis recūberet: ad invēdū q ipm p cordiali amore dilexit. ¶ Tertiū pulegiū est mors secura: eā vt. Dabitauit ꝑfidēter cū eo. Cōfidēter enī in xpo mori potuit: qui hāt ꝑsciam letificātē. j. Cor.i. Glia nra hec est testionū ꝑscie nre. bono rū operū affluētiā ꝓcomitātē. Job.v. Ingredieris in abūdātia sepulchrū ⁊c. Xpm assocīāt. Apparuit nāq; sibi ⁊ ihs ihesus xps dicēs. Veni dilecte mi xps est ut expleris me in gaudio meo cū fribus tuis. Apl̄oz turbā ꝓueniēt: q: oēs ad eī trāsitus ꝓuenerāt. vt Gen.xlij. Duodecim fres sumus. minim' domi remānsit. all' nō est sup. Apli qdē duodecim fres fuerūt. vnus. l. Iudas nō erat sup. minimus. l. Ioānes qui ceteris erat iunior adhuc in domo remānsrat. ⁊ iō ad ipm deducēdū oēs ꝓuenerāt. ¶ Quartū pulegiū est mōis dei uenerāda custodia. cū vt. Quasi in thalamo tota die morabat. Ipse enī sacr' est panygnphus spōse regis ⁊ iō tota die in thalamo pstabat: q: spōsam regis custodiebat. Qualis aūt ⁊ quāt' fuit ille thesaurus. talis ⁊ tātus fuit iste thesaurus. Credēdum est enim q: si xps inuenisset meliorē thesaurum sibi cōmēdasset. Secure ergo iuxta ad ioānē veberāt accedē qui hāt in pāce mfem gfe. Secure ⁊ petōres. q: habet in pāce mfem misericordie. Secure ⁊ moriētes. q: haber in pace illā que in morte ab hoste nos ptegit. Secure ⁊ ale decedētes. q: hāt in pāce illā que in hora mortis alas suscepit. vñ cantat eccliā. Maria mē gfe ⁊c. ¶ Quintū pulegiū est honoris magni fiducia: eā vt. Ini hūeros eius recubuit. Magnus honor ⁊ magni amoris indiciū fuit qđ ioannes in xpi pectore requit. Sed memus ergo nos ipm honorare: q: ipm honorauit xps: angelus: tot' ceteus aplicus: olium scōz laudabilis nūerus. xpo nanq; ipm honorauit qđ eū sup pectus suū requiescē fecit. Valde honorādus est qđs ioānes qui sup: pectus dñi in cena recubuit. Angelus ipm adorauit: q: ab eo adorari recusauit. ⁊ se cōsuū suū uocauit. Apoc.xix. Permisit qdē se adorari a iosue: q: erat calciatus. ideo vidit. Solue calciamētū ⁊c. Joānes aūt pedes affectū suoz ab oī amore mūdi discalciauerat. Dpli quoq; ipm honeta uerūt: qđ ipm ⁊ petrū. colūnas ecclie ad samaritanos misertū. ut habet Act.viij. Oēz erā sect ipsuz honorauerūt: q: ad eius trāsitū ꝓuenerūt. ⁊ iō totus mūdus debet eū honorare. ⁊ honore generali inquātū fuit aplus. ⁊ speciali inquantū dñi amicus. ⁊ singulari inquātū recubuit sup: pectus dñi: ⁊ custos est virgini deputatus.

Sermo.xxviii. ¶ De eodē Sermo tertius.

Jlectus meus mihi ⁊ ego illi. Cā.ij. Istud dbū non pōt alicui melius cōuenire qđ ioāni qui fuit ꝑ xpo dilectus ⁊ qui xpm speciali amore dilexit. Circa ipsam aūt dilectionē q̄nque per ordinē sunt videnda. ¶ Primo qđ fuit huius dilectionis causa. ¶ Circa qđ sciēdū q: prima causa fuit ioānis puritas ⁊ incorruptio. Tales enīz christus amat. Pro uerb.xxij. Qui diligit cordis mūditiā ꝓpter puritatē ⁊ gratiā labioz: habebit amicū regem. Et qa adeo purus fuit: ideo christus cum eo familiaritatem habuit. Ecc.xxvij. Volatilia ad sibi similia cōueniāt. vnde vnū volatile fuit christ'. pñs. Alēdat xps sup cherubin ⁊ uolauit. Secūdum fuit beata virgo. Ecc.xj. Breuis in uolatilib' est apis. Tertium fuit ioānes: qui in forma agle est demōstratus Ista aūt tria uolatilia cōueneruīt: q: specialem familiaritatē habuerunt. ¶ Secūda causa est fessiua cōuersio: q: in iuuētute ad xpm cōuersus fuit. Tales enim xps multū diligit. sicut innuit Matt.v. ubi dicit q: xps paruulos amplexatus fuit. manus eis imposuit. benedixit ipsis. nunq; alicui fuit tales amicitias ostēdit. Sufficit nāq; sēnibus q a xpo reganf. Justa illud. Senex puerū portabat puer autem senē regebat. q: ab ipso non poterant. pñs. Ne proicias me in tpore senectutis. q: ab ip so non derelinquanf. Et usq; in senectā ⁊ senīū ne derelinquas me. ¶ Tertia causa est ipsius ioānis feruēs dilectio. Deus enim diligit diligentes se. Prouerb.viij. Ego diligētes me diligo. Ipse enī ioānes dilexit christū viuētem. cuius signū est: q: ob sui amorez omnia dereliquit. Luc.xviij. Si dederit homo omnē substātiam domus sue pro dilectione ⁊c. Dilexit morientē. cuius signū est: q: iuxta crucem ipse stetit. Dilexit mortuū. cuius signū est: q: ad monumētum ipse cucurrit. Bernar. Quis amat ardētius currit uelocius: ⁊ peruenit citius.

obtione. ⁊ ista magis dilexit xpm ioānē ꝑ petrū: q: magna signa familiaritatis ioānī ostēdit. ex eo q: supra pect' suū recubuit: ⁊ mēz suā sibi recommēdauit. ¶ Sexta dilectio est que ꝑsistit in bonoz exhibitione: ⁊ ista magis dilexit petrū: q: matrē suā sibi ꝓfessit: q: fecit eā ꝑticipē aplor. ⁊ suā ꝑ carū dereliquit: ⁊ claues regni celorū sibi dedit. ¶ Tertia dilectio est que ꝑsistit in pcordiali amore ⁊ ista utrūq; eōrū dilexit. Ambo enī dilexit eōrū affectione alīq: ambo apl̄i dei erāt eōrū meriti.

¶ Sermo.xxix. ¶ De eodem Sermo.iij.

Agredieris in abundātia sepulchrū: sicut in ulti. vñ ait. Grana ago tibi q: dignat' es me adducere. Ecc.xxiij. Qui edāt me adhuc esurīt. Et sitiēt me adhuc bibent. Ecc.xxiv. Qui audit me non confundet. pñs. Oēs qui operant in me peccatū non facient. Et vitā eternā. pñs. Oī uenīā ⁊ ap parebo ani fidē dei. Desiderabat videt ī pciosum thesaurū. l. virginē beatā sibi a deo recōmēdatā. Jst enī hēbat cor suū ubi thesaur' ei'. Desiderabat adiūgi ad ei' locādū cōsortiū. vñ ait. Suscipe me ut cū frib' meis sim. pñs. Ecce qđ bonū ⁊ qđ iocūdū hitare fres in vnū. ¶ Sedz ponit meritoz copiositas: eā vt. In abūdātia. Est enī mortu' in abūdātia dierū: q: ea esset. scīr. annoz. Sed xxv. Mortu' est abundā in senectute bona ⁊ plen' dieꝝ. In abūdātia meritoz: q: in sua iuuētute fuit ꝑfecte: ⁊ usq; ad decrepitā etatez ꝑseuerauit. Ecc.xl: Mane semina semē tuū ⁊c. In abūdātia fructuoz. Habuit enī coronā vni incētū fuit ego ī coronā' alīā inchoū ꝑdicatōr ēuāgelīū. alīā incētū fuit martyr luīt' q: in oleo fuit assū'. ¶ Tertio ponit sua felicitas: eā vt. sicut iserf aceru' tritici in tpe suo. Triticū enī in horreū iserf ut hō inde nutriat ⁊ in suo tpe seminet ⁊ iterū renouet. Sic vtiq; ioānes in ecclā est illat' ut nos nutriat per sua merita ⁊ ipe renouet. ⁊ in ala per ipassibilitatē: ⁊ in corpe per imortalitatē. De monte qđē sua ḡnet sunt opiniones. ¶ Quidā enīz dixerūt ipz in celo esse cū corpe glificato. qđ cōuenire dicūt dei filiū tam: ⁊ ioānis dignitati. Sed qđē sibi valde libatū fuit q: corpus suū custodiuit ne corruptioni subiaceret. ne olens adoraret. ne uenenū nocēt. ne gladi' deficeret. ne mortis dolorem sentiret. Si igit xps corpi ioānis

in abstinentia in mundo nō retinuit mentē libidinosā in celo. C Quid erit ergo quod in celo in celo non habuit, qui ipo cum familiaritate cubitus quasi lectulus quidā fuit? Quo angelico ad cibum nolentē sociatus fuit? Quo angelico adhuc ardentior? Ergo aliqs apls corpa sic honorauit in terra? Quis magnificauit ea quemadmodū ipe? Quis dicere audebit? Quis cogitare p̄sumet? Dō ergo ipa carnalitas virginitatis p̄sumi fuit. Dō

¶ Quinto causal cop gllia ex pgenia leo:ruptione ad vt. Vt sint qui cū mulieribꝫ nō sunt coinquinati. Sermo cui' uncorruptionis semp agnū sequunt. Quocūq ierit. Et cū ista dixit. Vt sequunt agnū quocūq ierit. Et cū ista dixit. Vt empti sunt ex hoīb' pmitie deo t agno. Apoc.xiiij. Pastio istoꝝ trīū puuloꝝ cōmēdabilis est ex tuor. videlicet' ex tpe: ex pmitie pro xpo passi sunt: ō vt. Vt empti sunt ex hoīb' pmitie &c. ō sicti sunt ſ erū pētes ecclie gēme ſ flores pmi nascētis ecclie: ſ t plationes nouelle t imature. ¶ Primo nāq; fuerūt erūptiones ecclie gēme. Aug. Illi iure dicunt martyrū flores quos in frigore infidelitatis exortos uelut prius erūpētes ecclie gēmas. ꝺdā placētīs pulsus decoris. de istis gēmis vt Deū. xl. Ut dēdā corā me vitē in qua erāt tres ꝓpagines crescē puulos in gēmas. t post flores vuas maturescē. Illa vitis est xpc in qua fuerūt tres ꝓpagines i. tres martyrū vulnerationes. ſ Quartū vna ꝓtulit gēmam. i. hoc martyrū pmitias qui fuerūt martyres actu sed nō actitate. ſ Scōs ꝓtulit flores. i. sanctos pfessores qui fuerūt martyres voluntate: sed nō actu. inter quos pmartū tenet ioānes euāgelista. ſ Tertia ꝓtulit vuas maturas. i. martyres actu t uolūtate inter quos primatū tenet stephan'.

¶ Scōo fuerūt primi flores nascentis ecclie. Ex qb' vt Cāt. ii. Capite nob vulpes puulos que demoliunt vineas. nā vinea nra floruit. Vinea. i. ecclesia floruit qñ istos martyres ꝓduxit: t sterilis' vulpes demolite fuerūt q herodes t sui cōplices istos martyres necauerūt. vñ herodes vocat' vulpes. Luc. xiij. Ite dicite vulpi illi &c. antes illi fuerūt aurilli: nō tñ suo odore ꝓfuerūt. Can. ij. Vince florētes odore dilectꝰ. ¶ Tertio fuerunt plātationes nouelle t imature. ſ Isa. xvij. Dū mes sem tot' efflorūt: t imatura plātatio germinauit. Sūt enī ꝺdā plātationes que fructū martyrii ꝓtulerūt in senectute. sicut petr' ꝺdā in iuuentute. sicut stephanus. ꝺdā in sua imaturitate seu nouella plātatione sicut martyres innocētes. pā. Filii tui sicut nouelle oliuarū i circuitu mēse tue. ¶ Scōo cop passio est cōmēdabilis ex numero. Et ex nobis cōrū numerus ignoret tū ecclia sub numero magno eos honorat. vñ vt supra. Et cū ecclia t ꝺdraginta milia. q: ergo illa vtā societas est tā numerosa: ō digna est matori veneratione. Si enim vnus miles regis honorādus est. multo forti' militum multitudo. t maxime quādo esset de cognatione regis: t essent familiares regis t induti eisdem regiis uestibus. Sic tales fuerūt isti paruuli qui fuerūt de cognatione christi: cum fuerunt de bethleē iuda. Et xpc de iuda originē duxit. Sūt etiā sibi familiares. Apoc. xiiij. Vt sequunt agnū quocūq ierit. Sūt enī induti secū eisdē uestib'. Apoc. iii. Ambulabūt mecū in albis q digni sūt. ¶ Scōo sunt digni faciliore eruditione. Si enī deus eruditꝰ pceos vni' sexi. multo forti' pceos multoꝝ. nā impossibile est pceos multoꝝ nō eruditi. vñ t ipa vgo beata ad rogādum deū sola nō accedit sed magna societas cū ea tradit. pā. Assistit regina a dextris tuis &c. ¶ Tertio sūt digni maiori emulatione. Cū enī multi sūt qui gaudēt: gaudiū vnius auget et gaudio singloꝝ. Et ō gaudiū istoꝝ puuloꝝ tāto amplius auget. tāto amplius abundat in li. ꝓfes. Qñ cū multis gaudēt in singulis uberiꝰ est gaudiū q: feruere facit se t inflāmat ex altero. ¶ Quarto est idonea dei laude. Si enī deo est accepta laus vnius sexi. multo forti' multoꝝ. Ex ore infantiū t lactentiū p fecisti laudē &c. ¶ Tertio cop passio cōmendabilis est ex causa: q: pro xpo sunt passi. t ō iure in numero martyrū ponunt. Et hoc quidē accidit rōne psone. q: pro xpo passi sunt. imo in singulis xpo passus est. Bellator vir. Dextra noster est cuius crudelitas redēdit in

regē. Herō. qñ alt occasionē vānī vat: vinū dedisse videl. Debuit ergo xpi pietas illis dare vitā glie qb' occasio alit abstulit vitā nature. ¶ Scōo hoc accidit rōne singularis grē. Rex cui terrenus qñ coronat' multoꝝ milites secū facit. Xpc ergo qui coronat' erat corona paterna: hodie coronat' est corona materna. Et ō nou' rex nouos milites sibi uoluit congregare. ¶ Tertio hoc accidit rō ne innocētie in baptismo sanguis affecute. Herō. Ille pro xpo trucidatos ifantes dubitet coronari: qui generatos in xpo nō credit inter adoptiōis filios generari. Et sic tūc circūcisio: nūc ro baptism' sine ullo uolūtatis usu sufficit ad salutē: sic pro xpo susceptū martyrū illis sufficit ad salutē. ¶ Quarto cōmēdabilis est ex loco: q: in bethleē inde passi sunt. ex quo tres progatiuas assecuti sunt. ¶ Primo magnā cū xpo familiaritatē. ex eo q: in ciuitate xpi nati sunt. Notes enī ciuitatis magnā solēt adinuicē familiaritatē hīe. magnā familiaritatē xpc eis ostēdit: q: sēc eos ve camera sua. Apoc. xiiij. Cātabāt quasi cāticū nouū. De societate sua ibidē. Vt sequunt agnū quocūq ierit. De milicia sua: q: tandē cōmilitones eisdē uestib' eos induit. Apoc. iii. Ambulabūt mecū in albis. ¶ Scōo magnas in xpo societatē: q: bethleē dom' panis interpretat. Sati sunt illo pane. de quo vt Joā. vi. Ego sum panis viuꝰ &c. pā. Sicut ablactatus sup mē sua. ita retributio in ala mea. i. sicut puulus lacte nutrit. postea grādiusculus ablactat t ad mēsas ꝓtis recipit sic fiat retributio in ala mea. ut. ſ. hic lacte mistica ecclie nutrit'. tādez ad mēsas celestis ꝓtis se recipiat ubi iā nō nutriar lacte puuloꝝ: ſ pane solido ꝓfectoꝝ. Hinc est q: abrahā nō in natiuitate ſ isaac. ſ in ei' ablactatiōe grāde fecit ꝓuiuiū: ad significādū q: nō est plena strictas ad ubera mistica: ſ ad mēsas ꝓtis. ¶ Tertio meruerūt spāliē dei laudationē: ō nati sunt in bethleē iude que interpret' ꝓfētis. Magnū enī est ꝓfiteri visō corde. Mai' est ꝓfiteri visō corde t ore. Maximū corde: ore: et ore. Supmaximū ei ꝓfiteri cū sanguis effusione. Taliter ꝓfessi sunt isti puuli de qbus dic' ecclia nō loquēdo: ſ moriēdo ꝓfessi sunt. Phil. j. Magnificabit xpc in corpe meo sue per vitam sue per mortem &c.

Sermo. xliii. ¶ De eisdem sermo. iii.

ſ Surge t accipe puerū t matrē eius t fuge i egyptū &c. Circa istud euāgeliū plura videnda occurrūt. ¶ Primo ire xpc fugie. qō qdē sēc multiplici de causa. ſ Primo ſm Chrys. ppt ostēsionē hūane nature. Quātū enī ad diuā nō habit necesse fugere: ſ potuit nullus eū potuit effugē. pā. Quo ibo a spū tuo. t quo a. ſ. &c. ſ Scōo ppt rectorū sue sapiēte. Fugiendo enim herodē vicit t xpc milites acquisiuit. Parua nasc. bellicosus si in bello fugit: artis est bonus timoris. ſ Tertio ppter documētū. ut et hoc nos faceret nullis debē ldignari. si inoctiter ab ipis patim. Iō an. xv. Si me persecuti sunt t nos persequent. Item. Si cum ciuitas eccle nō deficit iniquas ꝓsecutiones patiēs. ſ Quarto ppt exēplū. ut et hoc ipsi memur nobis fugiendū &c. Mō fuga pudēdū: qñ ſ. maiori utilitati reseruamur. Mat. x. Cū persequent vos in ciuitate ista fugite in aliā. Mō fuga causale cui ꝺdā victa que nō pōt vinci nisi fugiendo. i. Cor. vi. Fugite fornicationē. Mō fuga cōpassionis: qñ a facie malorū fugim' ut occasiōnē subtrahamus. ¶ Scōo videndū est de ꝓfetis que fuerūt in ista fuga: que fuerūt: maria: ioseph: t puer iesus. Illō ꝓfetia est ysaie in bethleē i pastorib' in fugiendo in egyptū: t in redeūdo. Siue ergo herodē. i. diabolus fugias. siue de egypto. i. de peccō redeas. siue in bethleē. i. in gsa mancus semp orā bēas martā. i. amaritudinē punc. Puerū. i. puritatē pcie: t ioseph. i. augmētū ētutis t gre. ¶ Tertio videndū est de ꝓfetibus in via. ſ Vt enī xpc māifestauit sui maiestatē. Nā sic legit in historia tripartita. Arbor: ꝺdā pcera in via erāt vlq; ad trā inclinata puerā simplr adorauit. ſ Scōo manifestauit suā bonitatē in eo q: pannos suos in via posuit. Nā sic legit in libro de infantia saluatoris: cū sub ꝺdā palma altissima gesceret t exorta atq; sterilis palma ad precē pueri vlq; ad terrā se inclinās fructus colligēdos obtulit. t de sua radice humē ꝓdiit. ſ Tertio manifestauit suā ꝓtēctiōē: q: pannos suos a latronib' defendit. Cū enī in latrones irruissent qui eos expoliare uolebāt. vn' eoꝝ respiciēs puerū ait. Mercedico uob si possibile est deū scamari. decrē illū puerū deū &c. t sic socios suos induxit ut eos illesos abire pmitterēt. Ille vt fuit ille latro cui postea dns dixit. amen dico tibi: hodie mecū eris in paradiso. ¶ Quarto videndū est de ira herodis: pro eo qō vt. Irat' est uxori. Irat' est qñ ꝓpter regni zelū. Prouer. xix. Sicut fremit leonis: sic t ira regis. Aug. Quid erit tribunal iudicis qñ sup hoc regem curia trebat iudicē. ppt sui ꝓfectū. Chry. Magi ptendēbat herodē adorāre causa doloꝝ ppt celandā mētē. qui ꝓcepit ne sine sui ꝓfectio aliqs rex diceret vel sit. ¶ Quinto videndū est de fraudis herodis: pro eo qō vt. Occidit oēs pueros Exercitū enī in trib'. Lin nūero: qī ei debēt occidē vnū occidit oēs. In loco: quia ei debebat occidē bethleemitas: occidit et finitimos. In tpe: q: ei debebat occidē annicolos: occidit ei bimatos t infra. Cuius aīe tāta crudelitas ꝺdrupiēt fuit causa. ſ Pena eius ſplicabilis ira. Prouer. xvi. Ira non

Et misit & dixit nec crispens ferro. ℣ Secō eius
sentencia: qz in sanguine vehementi. Ecc. viij. Quasi
fenicia: qz in sanguine vehementi. ℣ Tertia est astutia:
ait nimbel est ante eā sanguis. ℣ Tertia est astutia:
ut. l. cēs occidēdo illendo posset cuncte quē querebat.
Os vt Job. v. Apprehēdat sapientes in astutia corū.
℣ Quarta est vana pulchritudo que erat in eis herodis se
m Quarta est vana pulchritudo que erat in eis herodis se
intelligi q facta fuit eoz occisio post epiphaniam.
sed ni Fm Blo post annū & quasi dies puerorum
occisio facta fuit. Difficultē enim triplici de causa.
℣ Primo ppter incredulitatē: qz fm glo. magis vi
credidit pueris eos falsa stelle appitione delusos.
℣ Secō ppter astutiā: ut. l. dissimulando puer in
medium deduceret. ℣ Tertio ppter moram practi.
Fuit enī roma a cesare citatus. Et sic fere per an
nuz hēditus fuit. ℂ Septimo videdū est de fletu
matrū pro eo q rachel & nō iacob inducit ad plo
rādū. Matres enī cū sint magis passibiles p̄ alie
rūt plus dolēt de filioz aduersitate q̄s pies: & pies
plus gaudēt de eoz ꝓsperitate q̄s nres. Istud innuit
salomon dicēs Prouer. x. Filius sapiēs letificat
patrē: filius aūt stultus mestitia est matris sue. Ma
ter enīz plus diligit: & iō plus dolet qō filiū pdit.
q aūt plus diligat ostēdit triplici rōne. ℣ Prima
est qm mater vat plus de substātia sua filio q pa
ter: & ideo maiore pēt videt hre. ℣ Secūa causa est
qm mater plus laborat circa filiū q̄s pr. Istō autē
circa qō magis laboramus: magis diligimus.
℣ Tertia causa est qm mater plus est certa q̄s pr.
Et iō mater diligit filiū tanq̄s rez certā: pr vo ali
qn minus diligit tanq̄s rē dubiā. ℂ Octauo vidē
dū est de monte herodis: pro eo qō dr. Erat usq;
ad ob tū herodis. Mons enīz sua fuit mors pessi
ma: qz manu ppria se occidit. Herodes qdē iniu
ste effudit sanguinē puerop. Et iō bibit sanguinē
ppriū qñ gladio in uētre immerso effudit. Bibit
sanguinē filioz: qz filios ppios interemit. Unde
augustus cesar hoc audito dixit. Melius esse here-
dis porcus q̄s filius. qz cū sit p̄fectus porcis pcit
& filios occidit. Legit enī in qdā cronica q here
des qdā filiū suū paruulū in balneē tradiderat
nutrimēdū: qz cū ceteris puerulis occisus est. Et qz
herodes sic istituit sanguinē puerop: sic bibit san
guinē ppriū & domestica furoꝛ diuū. Ideo pōt
him cōuenire qō dr Apoc. xvi. Justus es dne qui
hoc iudicasti: qz sanguinē sanctoꝝ & prophetarū fuderūt. &
sanguinez dedisti eis bibere ut digni sunt. ℂ Nono
est videndū de subtractione laudis: qz ecclesia sub
ticet cātica laudis & leuite. Et hoc primo in signū
statue: qz l. in limbū descenderit. Tertio in signū
incolatus. qz virgo beata puer & ioseph fugiēdo
in egyptū fecerūt. Magna cōpassione dignū fuit
& propter pueri tenerā etatē. ppter puerperij noui
tatem: & propter ioseph senectutem.

Sermo. xliij. ℂ Eodem die sermo. iiij.

Occidit eos pueros. In his
verbis tria tanguntur. ℣ Pri
mo herodis iniqua sniā: eius ꝓ. Mittens.
℣ Secō eius seuicia: cū dr. Occidit. ℣ Tertio par
uulos innocētes: cū dr. Oēs pueros. ℂ Sanctus
aūt dr iniusta tribus modis. Aut ex alio: qñ ex ira
uel turbatione pcedit. Aut ex ordine: qñ ordo iuris
omittit. Aut ex causa: qñ sufficiēs causa nō suffra
gat. ppt hec aūt sniā herodis iniusta fuit. ℣ Pri
mo ex alio: qz ex ira & perturbatione ipsius pcessit. Nos
in aduersis magop dr q turbatus est. hoc aūt vere
q iratus est valde. Ira enim turbatus est ppter
pdigii nouitatē. uel ppter romanoꝛ timorē. Vel
aūt turbatus est ppter magoꝛ decepciones: & di
mens regni sui amissionē. Et in tali turbatione &
ira sententiaz pcessit. Et iō eius sniā ex alio iniusta
fuit. Jod. j. Ira enīz viri: iustitiā dei nō operatur.
℣ Secō fuit iniusta ex ordine. Videt enī ad pueri
ingressionē ordinate necessisse. Primo enī ḡsiuit de lo
co natiuitatis a doctoribꝰ legis. Secō de tpe ab
ipsis magis. Tertio ingressū mādat de pona tiēde.
Ite & interrogate diligēter de puero &c. Istuz aūt
triplicē ingressionis ordinē insidiose faciebat. nō ut
puerū adoraret: sed ut pderet. & iō eius sniā ex tali
ordine fuit iniusta. Jō Dan. vij. assimilat ursoꝛ in
cuius ore erāt tres ordines dentiū. Iste ursus est
insidiator herodis. Theol. iij. Ursus insidiās fa
cies est mihi. Vie habuit in ore suo tres ordines.
q ab ore suo tres de tpo emanau. rūt ingressiones
sed tū fuerūt ordines dentiū & ursi. q insidiose fa
ciebat & lacerare intēdebat. ℣ Tertio fuit ex causa
q: innocētes dānauit. Dan. xiij. Nāc pecā tua ue
que operueris prius iudicis iudicia iniusta. innoc-
tes oppimēs & dimittēs nocētes: iō ipi dr punā
innocenter dānati vindictā petunt a deo dicentes
Apoc. vi. Usq quo dne sctūs & verus nō iudicas
& vindicas sanguinē nrm de his qui hītāt in terra.
ℂ Secō ponit herodis seuicia: cum dr. Occidit.
Et qz sanguinē innocētē iniuste dānauit: iō iuste dā
natus est. Unde effusio sanguis paulop nō pcet
rit in iudicio occultari: sed manifestabit & terra re
uelāte. Ysa. xxvi. Revelabit terra sanguinē suū &c.
Job. xvj. Terra nē operiaris san. meum. Ab ipso
paulop sanguine pclamite. Ut vicie tyder Beti.
iiij. Vox sanguis fris tui clamat de terra ad me.
A tota celesti curia interpellante. pō. Unde in

guinē sctoꝝ tuoꝝ qui effusus est. A vel iustitia re-
gnāte. Ezech. iij. Sanguinē aūt de manu tua re-
qrā. ℂ Tertio ponit paulop innocētis cū dr. Pue
ros. In herode qdē erat malitia: in illis innocētia.
In illo caliditas: & in illis simplicitas. In illo pcē
tia: in illis infirmitas. Pugnabat ergo cū innocē
tia malitia. cū simplicitate caliditas. cū infirmita
te potētia & crudelitas. Sed in isto bello innocētia
malitiā vicit. astutiā simplicitas fregit. potētiā in
firmitas superauit. Istud triplex bellū adhuc quo
tidie geritur. Eccle. iij. Verti me ad alia: & vidi calū
nias que sub sole gerunt. Ecce quō impugnat astu
tia simplicitatē & lachrymas innocētū. Ecce quō
impugnat malitia innocētiā nec posse resistē cop vio
lentie. Ecce quō impugnat potētia infirmitatē.

Sermo. xlv. ℂ De sancto Thoma cantua-
riensi Sermo primus.

Pro iustitia agonizare: pro anima tua
& usq ad mortē certa pro iustitia.
Eccle. iiij. Pugil fidelis & miles strenuus
in suis pugna tria debet hre. ℣ causaz legitimā.
℣ intentionē rectā. ℣ & finalē p̄seuerantiā. Ab his
tribus beās thomas in sua passione cōmendat.
ℂ Primo legitima causa: cuz dicit. Pro iustitia
agonizare. Describit aūt iustitia q sit virtus red-
dēs vnicuiq; ius suū. l. deo obedientiā. superiori re-
uerentiā. pari cōcordiā. inferiori disciplinā. inimi-
cis patientiā. miseris & afflictis cōpassionē opoꝛ
& sibi sedmonitam. Pro tali iustitia sctūs thomas
pugnauit. ℣ Dedit enim primo deo obedientiā: qz
maluit obedire deo q̄s regi pro deū: & iō regis ira
pro se pocauit. Actuū. v. Obedire oportet deo
magis q̄s hoībus. ℣ Secō dedit superiori reuoren
tiā. i. summo pontifici. Nā cū qdā vice a rege arra-
tus voto eius annuisset: ab altari postmodū se sus
pēdit donec per summū pōtificē est restitutus. Eccl.
x. In medio sm recto: illoz in honore. ℣ Tertio
dedit pari concordiā. vñ dr deo q̄ filio semp rigo
re sub decētia vtēdā & apparatu utēdū procedebat
moribus singulop ad Roma. xij. Be fieri pōt qō
in vobis est cū oibus hoībus pacē hītes. ℣ Quar
to dedit subditis disciplinā. vñ dr deo eo. Sapien
tia qua ḡdit erat in ecclia malignop phibebat in
fulmo. Prouer. xxiv. Stultitia colligata est in cor
de pueri: & vga discipline fugabit eaz. ℣ Quinto
dedit inimicis patientiā: qz in exilio positus pro re-
ge & regno anglie semp orauit. & filios occisoꝝ
nullā ipatētie vocē dixit. Lu. xxiij. In patētia vra
possidebitis aias vras. ℣ Sexto dedit miseris cō
passionē opoꝛtam qz quotidie. xiij. pauperū pedes
eorum aquis ꝑ abluebat. & post refectionē cultel
lum aureum argēteos pro eoz usu plurimos ero-

aliena necessitate crucē portat in mōte. ⁋ Tertium fuit in exilii relegatione: q2 a patria sua fuit expulsus ⁊ per diversas provincias exul effect⁹. Fuit enī de nūero eorū de qbus dī Heb. xi. Circuierūt in melotis: in pellib⁹ caprinis egētes: angustiati: afflicti: qbus nō erat dignus mūdus. Ipse enī circuivit: q2 per diversas ptias ⁊ iras pegrinat⁹ fuit: ⁊ in pellib⁹ caprinis: q2 cilicii deferebat. fuit egēs: q2 oīb⁹ bonis spoliatus ⁊ angustiat⁹ ppt cōpassionē afflictoꝝ: afflictus ppt pditionē inimicoꝝ. Et q2 mūdus eo dignus nō fuit: iō de⁹ de mūdo ipsū abstulit. Ysa. lvii. A facie malitie collectus est iust⁹. ⁋ Quartū fuit in sua occisione: q2 ei⁹ cerebrū sparserūt ⁊ eū crudeliter occiderūt. fuit enī de nūero illoꝝ de qbus dī Heb. xi. In occisiōe gladii mortui sunt. ps. Gladiū euaginauerūt peccatores ⁊c. Sed certe gladius eoꝝ intrauit in corda ipsoꝝ: q2 alii digitos discerpētes. alii sanie defluentes. alii paralisi dissoluti. alii amētes effecti miserabiliter mortui sunt.

Sermo. xlvi. ⁋ De eodem sermo. ii.

Iustus iustificet adhuc: ⁊ sctūs sctificet adhuc. Apoc. xxii. Beatus thomas lȝ in vita sua fuerit ⁊ iustus ⁊ sctūs: in passione tn̄ sua fuit magis iustus ⁊ sctūs effect⁹: ⁊ hoc ppter septē cōditiones que in passiōe sua reperiunt. ⁋ Primo nāq2 fuit passus in loco sctō. s. in ecclia ad inuēdū q2 ipe ecclias cōsecrabat. ⁊ ecclesias ipsas magnū ⁊ sctm ostēdebat. locus siqdē aliqñ sctificat locatū: sicut tēplū sctificat aurū. vnde Mat. xxiii. Quid maius est aut aurū aut tēplū qd sctificat aurū. Aliqñ vō locatū sctificat locū. sic corpus xpi ⁊ reliqe sctoꝝ que sctificāt locū in quo recōdunt. Aliqñ vō locus sanctificat locatū ⁊ cōuerso. Sicut patet in arca que tabulas sanctiores ostēdebat: ⁊ tabule arcā sctiorē reddebāt. In hoc igit q2 thomas passus est in ecclia ipe ecclias sanctiorē reddidit: ⁊ ecclia ipsū sanctiorē ostēdit. ⁋ Secūdo passus est in officio sctō. ad inuēdū q2 de laude vie trāsibat ad laudē patrie: ubi ola que sunt in voce cōuertunt ad laudē. Nā visus affect⁹ dei amicabili visiōe clamabat ⁊ ait Hester. xv. Ualde amirabilis es dne ⁊ facies tua plena est grāꝝ. Odoratus affectus tā mirabili odore. dicit Can. i. Trahe me post te curremus in odorē vnguētoꝝ tuoꝝ. Auditus recreat⁹ angelica iubilatiōe. dicit Can. v. Sonet vox tua in auribus meis ⁊c. Os dulcorati laude dei. dicit ps. Repleat os meū laude ⁊c. Manus tactu dicare xpi amplexatiōe. dicit ps. Omnes gentes plaudite manibus. ⁋ Tertio passus est in mēbro sctō. s. in capite sacro oleo delibuto. Est autē qdruplex caput. ⁋ Primū est supsubstātiale. s. deus. Illud nō erat in btō thoma sctū: ⁊ sꝫ religiose cōseruatū. nā instar serpētis corpus exposuit ⁊ caput cōseruauit. ⁋ Secūdū est rōnale qd est ipsa mens siue supior ps rōnis. Illud silr nō erat lesum per aliquā ipatientiā uel murmurationē. Unde dī de martyribus. Nō murmur resonat: nō querimonia ⁊c. ⁋ Tertiū est spūale. s. ipse platus qui est caput ecclie. ⁊ qñtū ad hoc psecutorib⁹ restitit ⁊ corpus ecclie defēdit. ad Col. i. Adimpleo ea que desunt passionibus xpi in carne mea pro corpe eius qd est ecclia ⁊c. ⁋ Quartū est corpale ⁊ illud sctm dū exposuit: ⁊ caput xpi in se cōseruauit. Sicut oportet qs brachium ut ictibus caput custodiat. ⁋ Quarto passus est in tpe sctō. s. in tpe dñice natiuitatis ad inuēdū q2 sicut xps nat⁹ erat in terris: sic ipse nascebat in celis. Aia enī sctā mō concipit per bona pposita. parit aūt per bona opera. nutrit vō per dei vba. Hoc aūt hic facit gemēdo: tūc aūt facit gaudēdo. Apoc. xii. Mulier amicta sole ⁊c. Tūc aīa est amicta sole: qñ sequit xpi cōuersationē. Tūc hēt coronā duodecim stellarū qñ seruat doctrinā duodecim aplōꝝ. Tūc hēt lunā sub pedib⁹: qñ hēt frena sup affectib⁹. Clamat aūt qñ parit: q2 in pñti seculo igemiscit. Tādē raptus ⁊ filius ei⁹ ad thronū dei: q2 post generationē que fit cū dolore in mūdo generant filii eius cum honore in celo. ⁋ Quinto passus est pro causa sctā: q2 pro libertate ecclie defendēda. In ueteri lege nulla erat libertas sed seruitus. lȝ enī hērēt liberū pīeꝝ. s. deū. hēbāt tn̄ ancillā mrēꝝ. s. synagogā. Petrus aūt sequit uterē ⁊ uteria cōditionē qñtū ad libertatē ⁊ seruitutē. Erāt tn̄ ibi qdā totaliter serui: qui. s. hēbāt ancillā mrēꝝ. s. synagogā: ⁊ seruū patrē. s. diabolū. Joh. viii. Uos ex patre diabolo estis. In noua aūt lege est libertas: q2 nascimur ex libero pre. s. deo. ⁊ libera mre. s. ecclia. Gal. iiii. Nō sumus ancille filii sȝ libere. Sūt tn̄ ibi qdā serui qui vident ee filii dei ⁊ ecclie per fidē: ⁊ sunt filii diaboli per opationē. Joh. viii. Omnis qui facit pctm seruus est pcti. Xps ergo nos suos redemit. i. Cor. vii. Precio empti estis. Redemptos manu misit. i. extra ptāē diaboli posuit. Joh. viii. Si filius uos liberauerit uere liberi eritis. liberos in filios adoptauit. ad Roma. viii. Nō enī accepistis spm seruitutis ⁊c. Et de hoc ex ogratō facit. Ysa. xlix. Ecce in manibus meis descripsi te. Tale igit libertatē thomas defendit: ⁊ iō martyriū passus fuit. ⁋ Sexto passus est inter manus sctās. s. inter monachos. Corpus xpi postq2 pī imolatū fuit a nullo pphano fuit cōtrectatū: sed a uiris sctis fuit a cruce depositū ⁊ sepultū. Corpus sancti thome fuit organū spūs sctī: margarita dei ⁊ hostia xpi. Ipsi aūt psecutores fuerūt canes qui nō debuerūt tāgē organū spūs sctī. ⁊ q2 erāt porci nō debuerūt cōculcare margaritā dei. Mat. vii. Nolite sctm dare canibus ⁊c. ⁊ q2 psecutores erāt pphani: iō nō debuerūt cōtractare hostiā xpi. Corpus ergo btī thome a ministris dei dn̄i tangi debuit postq2 tanq2 sacra hostia imolatū fuit. Nā ⁊ in ueteri lege hostia deo imolata nō tāgebat nisi manibus sacerdotū. ⁋ Septimo erat approbat⁹ ab angelis sctis. Nā sicut dī dn̄i requiē etiā diceret: audite sunt uoces āgeloꝝ dicētiū. Letabit iustus ⁊c. Et hoc fecerūt angeli ppter dubiū tollēdū. Cum enī nō fuerit passus ab ifidelibus nec ppter fidē: sed a xpianis ⁊ pro iustitia voluerūt angeli ostēdē hūc uerū eē martyrē ppter cōsimile officiū. q2 officiū angeli est ecclias defendē ⁊ custodire. Ysa. lxii. Sup muros tuos hierlm cōstitui custo. ⁊c. Hoīes aūt eiusdē officii ⁊ artis honorē sibi īpēdūt ppter priuilegiū. angeli enī sunt virgines per naturā: ⁊ thomas fuit virgo per gratiā: ⁊ ideo tanq2 sibi similem priuilegio spāl ipsū honorāt per laudē diuinā. Ecc. xii. Omne animal diligit sibi simile.

Sermo. xlvii. ⁋ De eodem sermo. iii.

Qui mihi ministrat me sequat ⁊c. Joh. xii. Btūs Thomas habuit qtuor magna pconia. ⁋ Primo nanq2 habuit pelationē digni: q2 fuit dei minister. vñ dī. Qui mihi ministrat ⁊c. Ad bonū aūt ministruꝫ tria reqrunt. s. mūditia: fidelitas: ⁊ prudētia. Nemo enī vult ministrū imūdū uel ifidelē seu fatuū. De primo ps. Ambulans in via imaculata hic mihi ministrabat. De aliis duab⁹ Luc. xii. Quis putas est fidelis dispēsator ⁊ prudēs ⁊c. Beatus ergo thomas fuit minister dei ppter mūditiā: q2 integrā castitatē fuauit: ⁊ ppter sapientiā q2 iura ecclie sapiēter defendit. ⁊ ppter fidelitatē: q2 de trib⁹ que sibi cōmisit sibi fideliter deseruiuit. s. de corpe per maceratiōnē. de aīa per sincerā dilectionē. ⁊ de rebus per liberalē distributionē. ⁋ Scdo habuit cōpassionē xpo cōsimilē ⁊ acceptā. iō dīdē me sequat. In passione qdē xpi multa cōmendabilia fuerūt. ⁋ Primū est libera voluntas. Ysa. liii. Oblatus est q2 ipse uoluit. Similiter ⁊ thomas voluntarie passus fuit: vñ cū monachi fores ecclie clauderent btūs thomas eas reserās dixit: nō est ecclia ut castrū custodiēda ⁊ sic occisorib⁹ obuiauit. ⁋ Scdm est indefica charitas que tāta fuit in xpo q2 solus mori voluit ⁊ ceteros illesos seruari pcepit dicēs. Si ergo me qritis sinite hos abire. Silr ⁊ thomas dixit: si caput meū qritis pcipio ex pte dei ne cuiq2 clerico uel laico noceatis. ⁋ Tertiū est magna utilitas q2 xps passus est pro iustitia ecclie acqrēda. ps. Annūciaui iustitiā tuā in ecclia magna. Similiter ⁊ thomas passus est pro iustitia ecclie defendenda. ⁋ Quartū est deuotionis suauitas qua xps tā plenus fuit q2 inter vulnera pr̄i se recōmēdauit dicēs: pr̄ in manus tuas cōmēdo spm meū. Similiter ⁊ sctūs thomas dū occideret dixit deo ⁊ btē marie ⁊ sctis oībus ⁊ btō dionysio causā sancte ecclie ⁊ meipsū cōmēdo. ⁋ Quintū est cōstātie firmitas: tā cōstans enī fuit xps q2 nō cessit ppter iniurias uerboꝝ: nec ppter supplicia tormētoꝝ. Similiter ⁊ thomas recepit cōtumelias cū ei diceret. Capite fure: suspēdite latronē ⁊ pditorē. Multas iniurias in rebus propriis: q2 fuit oībus spoliatus. Et multa supplicia in tormētis q2 fuit in oībus mēbris punitus ⁊ excerebratus: sed tn̄ in nullo potuit cōmoueri. ⁋ Tertio habuit vitā sctāꝫ. ⁊ hoc notatur cū dī. Siqs mihi ministrat ⁊c. Ipse enī se totū ministrauit deo: q2 se totū diuinis obsequiis mancipauit. Et sicut in passione: sic ⁊ in vita se xpo cōformauit. xps nanq2 hūit hūilitatē que maxie appuit in pedū ablutione. Cōmunitatē que appuit in benigna cōuersatiōe. Baruch. iii. Post hec in terris visus est ⁊ cū hoībus cōuersatus est. Aspitatē que appuit in aduersoꝝ pplexione. ps. ppter vba labioꝝ tuoꝝ ego custodiui vias duras. Silr ⁊ beatus thomas tātā hūit humilitatē q2 singulis dieb⁹ pedes pauperū tredecim abluebat: ⁊ qtuor argenteos cuilibet tribuebat. Tātā habuit etiā cōitatē q2 filio honestatis honore se oībus cōformabat. Seneca. Id agamus ut meliorē vitā sequamur q2 vulgus. nō ut cōtrariā alioqn quos emēdare volum⁹ fugamus a nobis ⁊ auertimus. Tātā habuit aspiritatē q2 ieiuniis corpus suū macerabat: ⁊ cilicio mēbra sua domabat. Gal. v. Qui aūt sunt xpi carnē suam crucifixerunt cū viciis ⁊ concupiscētiis. ⁋ Quarto nūc habet claritatē eternā: cū dī. Ubi ego suȝ illic ⁊ minister meus erit. Circa qd notandū q2 xps est in dextera pr̄is. Mar. ult. sedet a dextris dei. Est in glīa pr̄is. Phil. ii. Dñs iesus xps in glīa est dei pr̄is. Est i lumine pr̄is. i. Tim. vi. Lucē habitat inaccessibilē. Est in throno pr̄is. Apo. i. Sicut ⁊ ego vici ⁊ sedi cū patre meo in throno eius. Beatus ergo thomas est in dextera dei: q2 recepit oluꝫ bonoꝝ affluētiā. ps. Delectationes in dextera tua usq2 in finē. Est in lumine dei q2 hēt visionem aptā. i. Cor. xiii. Uidemus nūc per speculum in enigmate. tūc aūt facie ad faciē. Est in throno dei q2 hēt regiā dignitatem. Prouer. ult. Nobilis in portis vir eius cū sederit cū senatorib⁹ terre. Est in glīa dei: q2 hēt oluꝫ bonoꝝ securitatē ⁊ eternitatē. Aug. in li⁹ cōfessio. Ipse erit finis desideriorū nostroꝝ qui sine fine videbit sine fastidio amabit sine fatigatione laudabitur.

Sermo. xlviii. ⁋ De sctō Siluestro papa ⁊ cō.

a Deo est ois medela: z a rege accipies donationē. Ecc. xxxviii. Cōstātinus imperator cum lepra eēt pfusus a siluestro est curatus: z curāti nō fuit ingratus. ¶ In vbis pmissis pmo ponit eius miraculosa curatio: cū dī. A deo est ois medela. ¶ Scdo cōstātini grata recognitio: cū dī. A rege accipies donationē. ¶ Circa pmū notādū q cōstātinus curatus est p siluestrū per vtutē baptismi. Circa quē baptismū quatuor psone ꝯsiderant. s. ¶ apli. ¶ ꝯstātinus. ¶ siluester. ¶ z ipa. Ex pte aploꝝ fuit isinuata materia z figura. Vñ dixerūt ꝯstātino in visu apparētes: q horruisti effusionē sanguinis inocētis. siluester ostēdet tibi piscinā. ecce materia in qua imersus tertio curaberis ab oi lepre morbo. ecce figura. Materia enim baptismi est aq que fuit scificata tactu dñice carnis cū in iordane ostēdit vtutē istitutionis cū dixit Ioā. iii. Nisi qs renatus fuerit ex aq z spū sancto zc. Aq regenerationis que de latē emanauit z bndictionis sacerdotis. Aug. Accedit vbū ad elemētū z fit sacr. Trina aūt imersio fit ad designādū triduanā xpi sepulturā. z q a trinitate hēt efficaciā. z q triplicē remittit culpā. s. originalē: actualē: z venialē. ¶ Scdo ex pte ꝯstātini fuit dispositio pambula. Disposuit eni se ad baptismū p tria. s. per ꝯtritionē: ꝯfessionē: z satisfactionē. Vñ legit q ad ecclesiam sci petri venit z se de petis suis lamētabilr accusauit. Mat. iii. Baptizabant a ioāne cōfitētes petā sua. Per opa penit. q siluester ante baptismū vnius hebdōe ieiuniū sibi idixit. Xps nō ieiunauit añ baptismū. q nō idigebat aliq dispositione. Ieiunauit aūt post baptismū. ad inuēdū q qui in baptismo nascit nouus hō efficit. Paulus autē z ꝯstātinus añ baptismū ieiunauerūt: q idigebāt dispositione. Per opa misicordie: q añ baptismū carceres apiri fecit. Matt. v. Bti misicordes qm ipsi misicordiā ꝯsequent. ¶ Tertio ex pte siluestri fuit forma debita z recta lectio: per quā ipm intendebat vtute baptismi sanare in corpe z mēte. vnde poterat dicē illud Ioā. vii. Totū hoiem sanū feci in sabbato. Tūc eni fuit sabbatū xpi pacē que fuit ecclie restituta. ¶ Quarto ex pte xpi fuit efficacia vtuosa. que fuit triplex. ¶ Prima est q ipz in baptismo curauit a morbo lepre. iiii. Re. iiii. Restituta est caro eius sicut pueri puuli. ¶ Scda est q sibi infudit lucē grē. z hoc significat per hoc q in baptismo eius mirabilis splēdor lucis emicuit. Super aplos descēdit sps scūs in linguis igneis. q in pdicatore requirit lingua ignita ad inflāmādū. super ꝯstātinū appuit in specie lucis: q in pncipe requirit lux sapie ad iudicādū. ¶ Tertia est q ipsum dignū fecit sua visione. hoc significat per hoc q xps cōstātino in baptismo appuit. Legit enim .ii. Reg. xiiii. q absalon duob ānis faciē regis nō vidit. gratio aūt vidit. Quia in lege nature ꝯ petrū originale istituta fuerūt sacrificia. i lege moysi circūcisio sed neutrū istorū celos apiebat. in lege aūt grē qñ in tertio anno istitut est baptism q celos apuit z hoies dignos dei visiōe fecit. ¶ Scdo ponit cōstātini grata recognitio: cū dī. Et a rege accipies donationē. ipse eni ecclīā xpi fundauit. vñ legit q de fundamēto eccle sci petri. xii. cophinos terre ppiis humeris asportauit. vñ dīc qdā glosa sup Ysa. lx. Edificabūt filii pegrinoꝝ muros tuos. Sic cōstātin qui rome. xii. ecclias in honore duodecim aploꝝ fecit. ¶ Scdo fundatā dotauit. q totā italiā in dotē donauit. Gen. xxx. Dotauit me dñs dote bona. mecū erit vir me eo q genueri ei sex filios. Et pōt cē vbū ecclie que hic dotat in futuro spō ꝯiūget. eo. s. q sex filios sibi genuit. aplos: martyres: cōfessores: vgines: ꝯtinētes: z coniugatos. ¶ Tertio dotatā puilegiis cōmuniuit. Dedit eni legē. qcūq fugeret in ecclias saluus eēt: z pces alias leges fecit. Xps eni ecclīā nobilioribus puilegiis cōmuniuit. de qbus dī. iiii. Reg. ix. Scificaui domū hāc: ut ponerē nomē meū ibi in sempiternū: z erūt oculi mei z cor meū ibi cūctis diebus. Ecce q deus in ecclia posuit nomē suū; oculos suos z cor suū. Et sic noiat noie dei. videt oculis dei. z viuit corde dei. Propter pmū est famosa z cognoscibilis Mal. i. ab ortu solis usq ad occasum magnū est nomē meū in gētibus. pper scdm est circūspecta z infallibilis. Prouer. i. Frustra iacit rete añ oculos pēnatoꝝ. pper tertium est ppetua z imortalis. Ysa. xxxiii. Tabinaculū qd nequaq trāsferri poterit. ¶ Quarto puilegiatā dignitatib exornauit. Dedit eni siluestro coronā īperialē z equū albū. Voluit eni ecclesiā ornare: q sciebat ipam esse summi regis spōsā. ps. Stetit regina zc. ipsā esse ad dexterā dei collocādā. vñ sequit. A dextris tuis ipam imortalitatis stola iduēdā. iō subdit. In vestitu deaurato. ipsā angeloꝝ multitudie z obsequiis mācipatā. iō subdit. Circundata varietate.

Sermo. xlix. ¶ De eodem sermo. ii.

b Honora medicū pper necessitatē. Eccl. xxxviii. In vbis pmissis duo ponunt. s. ¶ cōstātini necessitas in quā icidit. ¶ z honoris sublimitas qua siluestrū honorauit. ¶ Circa pmū notandū q ꝯstātinus triplicē necessitatē patiebatur. ¶ Prima erat corporalis: quā patiebat in carne sua. Et ista erat morbus lepre. ¶ Secunda erat spūalis que erat in mente sua. z ista erat morbus idolatrie. ¶ Tertia erat in gente sua. Et ista causabat ex draconis in-

fectione. ¶ Primū morbū curare volebat per innocentū sanguis effusionē. ¶ Scdm augē volebat per xpiane religionis extirpationē. ¶ Tertiū sedare volebat per cerimonialiū exhibitionē. Sed affuit celestis medicus. s. siluester: qui hūc triplicem morbū salubri remedio curauit. ¶ Primū nanq curauit per baptismi regenerationē: q. s. mox ut fuit baptizatus ab oi lepra fuit curatus. iiii. Reg. v. Restituta est caro eius sicut caro pueri puuli z mūdat est. ¶ In carne qdē sua patiebat triplicē morbū. ¶ Primus causabat ex lepre aspersione. z qtū ad hoc dicit. Restituta est caro e. ¶ Scdus causabat ex fomite cōcupiscētie. Et ille per baptismū debilitat est. Et qtū ad hoc dicit. Caro pueri zc. ¶ Tertius causabat est vetusta cōuersatione: qua in baptismo spoliatus est. Col. iii. Spoliātes vos veterē hoiem zc. Et qtū ad hoc dicit. Mūdatus est. ¶ Scdus erat morbus spūalis. s. morb erroris. Notandum aūt q tūc erat triplex error. ¶ Primus gētilitatis z idolatrie. z istū curauit siluester miraculis. ps. Dabit voci sue vocē virtutis in miraculis. s. miraculosa curatione cōstantini. ¶ Scdus erat iudaice pfidie. z istū curauit doctrinis: q disputādo cū helena z iudeis ipos cōuicit. Luce. xxi. Ego eni dabo vobis os z sapiētiam zc. Et miraculis. s. resuscitatione tauri. i. Cor. i. Iudei signa petūt: greci sapiētiā qrūt. Siluester aūt grecis siue gentilibus sapiētiā: z iudeis signa hēbat. Sapiētes eni acqescūt rōnib: simplices miraculis. Sed qñ utruq datur tūc z rōnes miracula cōmendant: z miracula rōnes confirmant. ¶ Tertius erat error prauitatis heretice: z ille fuit arrii. qui statim post siluestrū adhuc tamē viuēte cōstātino incepit qui dicebat xpm esse purā creaturā. Et ille morb curatus est doctrinis q nicenū cōciliū cōgregatū est. ubi aptis rōnib eius error cōfutatus est. Et miraculis: q arrius crepuit medius. z nephādo ore quo xpm blasphemauit viscera sua euomuit. ¶ Tertius morbus causabat ex infectione draconis. z hūc morbū siluester curauit per potentiā: q ad preceptū petri z pauli apostolorum ad ipsū descendit. z ibi tria fecit. Nam sibi pcepit q ibi xpm venientē ad iudicē expectaret. os eius filo ligauit. z cū sigillo habēte crucē sigillauit. Christus nāq vicit diabolū per potētiā. hoc significat pceptū qd ei fecit. per sapiētiā: hoc signat ligatio qua eū ligauit per iustitiā que apparuit in passiōe: hoc signat sigillatio facta cū cruce. ¶ Secūdo ponit honoris sublimitas qua siluestrū honorauit: cū dī. Honora medicū. Circa qd nōndū q ecclia est vicaria xpi. vxor agni. thesauraria dei. ostiaria paradisi. ¶ Primo igit q ecclesia est vicaria xpi cōstantinus in sede sibi cessit. Dimisit enim sibi sedē romane urbis: z ipse in cōstantinopolim sibi sedes locauit. Unde ait in suo testamento ubi principatus sacerdotū z xpiane religionis caput a celesti imperatore institutū est: iustum est ut ibi imperator terrenus nō habeat potestatē. ¶ Secundo: q est sponsa agni ipsā tanq fidelis paranimphus nobiliter ornauit. Nam sicut legit in suo testamento dedit siluestro coronā imperialem superhumerale: z oia imperialia ornamenta. Ordinauit etiā q cardinales essent consules z patritii: z imperialibus dignitatibus adornati. ¶ Tertio q est thesauraria dei: imperiū occidētale sibi custodiēdū cōmisit. z ipse ad ptes orientales accedēs Cōstātinopolim edificauit. Ysa. xlv. Dabo tibi thesauros abscōditos zc. ¶ Quarto quia erat ostiaria paradisi: iudicio suo se ligandū z absoluendū supposuit. Unde legit in historia ecclesiastica q cum in niceno cōcilio diuersi epi diuersos libellos cōstātino psētassent ut ipse iter eos iudicaret: eos libellos in ignē piecit dicēs. Deus vobis ptātē dedit de nobis iudicare: z ideo a vobis recte iudicamur. Vos aūt non potestis ab hoibus iudicari. Vos eni nobis a deo dati estis dii. z cōueniens nō est ut homo iudicet deos: sed ille de quo dicit. Deus stetit in synagoga deorum.

Sermo. l. ¶ De eodem Sermo. iii.

i In dieb suis placuit deo. Ecc. xliiii. Tota vita scōꝝ est dies. i. Thessal. v. Oēs vos filii lucis z filii diei. z q sci viri se ie mutāt stat: iō quot stat hñt tot dies dicunt. Hos aūt siluester fuit in qdruplici statu. s. ¶ subiectionis ¶ plationis ¶ cōsumationis ¶ z glorificationis. Et in his dieb: idest statibus suis lucidis semper placuit deo. ¶ Primo nanq placuit in statu pfectiōis per gratiā. Sūt aūt tria signa per que pōt hō cognoscē utrū placeat deo per gratiā. ¶ Primū est exercere opa misicordie. Ecc. xvii. Elymo viri qsi sacculus cū ipso z grām hois qsi pupillā ꝯseruabit. Sic eni man opponit ut pupilla ab ictib custodiat. sic per elymosinā a tētationib diaboli aia ꝯseruat. Istud siluester adhuc laicus hēbat. De quo dī: q hospitalitatē summope exercebat. Heb. xiii. Hospitalitatē nolite obliuisci. per hāc eni qdā placuerūt āgelis hospitio receptis ¶ Scdm signū est firmitat ꝯsciētie hie. Ecc. xx. Hō acharis. i. sine grā qsi fabula vana. Et dī Ecc. xxvii. Hō sensat manet in sapiētia sicut sol zc. Istū siluester habuit. Nam cum olim quēdā christianū noie timotheū oēs christiani timerēt recipe ipse eū recepit z secū manere fecit. ¶ Tertiū signū est hēre spiritū pphētie. ii. Petri. i. Spu scō inspirati

locuti sunt ꝗ̃ dei holes. Illud sluciter habuit. Nā cū ꝑfectio sibi in crastinū diuersa tormēta mi narēt: pphetica uoce ridit. Sciuitē hac nocte mo rietis tu: τ uelis nolis uerū deū quē colimus reco gnosces. qđ ita factū est. ℂ Scđo placuit in statu ꝓplationis per curā sollicitā. Ipse eni ꝑplz suū pa stoūs uit ꝓ bo pdicationis: per qđ iudeos ꝯuertit. gētiles cōuertit: τ fideles instruxit. Pauit etiā exēplo re formationis. Unde dī φ nō solū a xp̄ianis: sed etiaʒ a paganis miro diligebaꝉ affectu. Erat eniʒ aspe ctu angelicus. ſmone nitidus. τ fide catholicus. charitate diffusus. Pauit tēpali subsidio. Unde dī φ oīm orphanoꝝ. viduaꝝ. τ pauperū noīa scripta habebat: τ eis in necessariis subueniebat. Propꝉ ista tria dicitꝉ. i. Timo. iiij. Exēplū esto fideliū in uer bo. s. pdicationis in cōuersatione. s. informationis in charitate. s. subministrationis. ℂ Tertio placuit in statu ꝯsumationis siue mortis: q: tūc gratio sum testamētū fecit. in quo tria subditis delegauit s. ut inter se charitatē haberēt. ecclesias suas dili gētius gubernarēt: τ gregē a lupoꝝ morsibus cu stodirēt. Ista tria paulus discipulis suis pro testa mento legauit dicēs Actuū. xx. Attēdite uobis τ uniuerso gregi: ut. s. ipm sincere diligatis in quo uos sctūs spūs posuit episcopos regē ecclīaʒ dei: ut. s. diligētius gubernetis. Ego scio qm̄ itrabūt post discessionē meā lupi rapaces: nō pcētes gre gi. τ iō ipm a lupoꝝ morsibus custodiatis. Et itel ligunꝉ lupi demones. heretici. τ tyrāni. Debēt qui dē plati custodire ecclīaʒ a morsibus demonū: per orōnē assiduaʒ. Luc. xxij. Ecce sathanas expetiuit uos τc̄. Et tu aliqñ ꝯuersus cōfirma frēs tuos. s. per orōnē sollicitā. A morsibus hereticoꝝ: per sa nā doctrinā. i. Pet. iij. Parati semp ad satisfactio nē oī poscēti τc̄. A morsibus tyrānoꝝ: per firmaʒ ꝯstantiā. Unde qdā rephēdunꝉ. Ezech. xiij. Nō ascē distis ex aduerso τc̄. ℂ Quarto placet nūc deo in statu glificationis. ps. Placebo dño in regione vi uoꝝ. Sūt aūt tria per que beati placēt deo. ℱ Pri mū est idēptitas uolūtatis. Modo eni in malis uo lūtas est deo cōtraria: iō deo displicēt. In bonis eni semiplena: τ iō impfecte placent. sed in btis est pfecta: iō pfecte placēt. Ysa. lxij. Uocaberis uolū tas mea in eis. ℱ Scđoʒ est idēptitas similitudis. Similitudo qdē dei in malis est deleta: ideo nō co gnoscunꝉ. In bonis est obscura: q: in corpe quod corrūpiꝉ aggrauaꝉ. In btis est clara. i. Joan. iij. Scimus q: cū similes ei erimus apparuerint τc̄. ℱ Tertiuʒ est idēptitas amoris. Mali aūt hñt cor frigidū. Hiere. vi. Sicut frigidam facit cisterna aquā suā τc̄. Boni hñt cor calidum. ps. Cōcaluit cor meū intra me. Bti uero hñt cor in igne amoris to taliꝰ ꝯuersū: iō uocanꝉ scintille ignis. Sap. iij. Ful gebūt iusti. τ tanq̄ scintille in arūdineto discurrēt.

Sermo. lj. ℂ De circuncisione dñi sermo. i.

1 Infans octo dierū circūcidiꝉ in uo bis. Gen. xvij. Quāuis ie sus fuerit infans octo dierū: tñ circūcisio ne nō indigebat. Cū eni circūcisio data fuerit con tra peccm̄. Et qm̄ xp̄s fuerit sine pctō nō indigebat tali remedio. Bern. q nō fecerit pecm̄ etiā ipsa ma nifestat. q nō cōtraxerit multo fortius pbat ipsius diuinitas τ matris integritas. Est eniʒ tibi pater ab eterno. sed deus est in quē nō cadit peccm̄. Est ti bi mater ex tpe. sed ḡgo nec perē potuit incorru ptio corrupcēli. ℂ Notandū aūt φ circūcisus fuit xp̄s ℱ a parētibus in pte corpis: ℱ τ a iudeis in oī bus sensibus corpis. ℂ Primā aūt circūcisioneʒ uoluit accipe nō ppter indigētiā: sed ppter ꝯgruē tiā. Cōgruū eni fuit multiplici rōne. ℱ Primo ut legē ipleret. Roma. xv. Dico eni iesum xp̄m fuisse ministrū circūcisionis τc̄. ℱ Scđo ut incarnatio nis mysteriū diabolo occultaret. Sicut eni piscis uolēs cape escam capiꝉ ab hamo: sic diabolus vi dens xp̄m circūcidi uoluit ipm cape tanq̄ puruʒ hoiem in carne τ captus est diuinitate. Job. xl. Nū qd illudes ei q̄si auis. ℱ Tertio ut cōmunitatē cō mēdaret. Bern. Amator cōmunitatis quō illā de sereret: τ alios scādalizaret. sicut eniʒ scandalizanꝉ xp̄iani vidētes aliquē de genere xp̄ianorū nō ba ptizatū: sic τ iudei vidētes ipsuʒ nō circuncisum. ℱ Quarto ne iudei se excusarēt dicētes. Iō te nō recipimus: q: cōtra legē facis τ de populo nostro debes perire. iuxta illud Gen. xvij. Masculus cu ius pputii caro circuncisa nō fuerit: delebiꝉ aīa eius de populo suo. ℱ Quinto ut infam naturā sa naret. Sicut enim fit cauteriū in vno membro ut totū corpus sanetꝉ: sic xp̄s uoluit circūcidi ut cor pus ecclesie totū sanaret. Col. ij. Circuncisi estis circuncisione nō manufacta. ℂ Secūdo fuit cir cūcisus a iudeis in oībus partibus corporis τ oī bus sensibus suis sui corpis. ℱ Primo q̄tū ad au res: q: detraxerūt sue potentie. Mat. xij. In beelze bub pncipe demonioꝝ eicit demonia. Et ipsi tē sue. Joā. viij. Tu de teipso testimoniuʒ phibes: testimoniū tuum nō est uerū. Sue misericordie. Luce. xv. Murmurabant pharisei τ scribe dicen tes: quia hic petōres recipit τ manducat cū illis. ℱ Secūdo q̄tū ad visum. emisit enim lachrymas cōpassionis. Luce. xix. videns ciuitatē fleuit sup il lam τc̄. Lachrymas amoris. Joan. xi. Lachryma tus est iesus. s. sup lazarū amicū suū. Lachrymas doloris in sui passione. ut habeꝉ Heb. v. ℱ Tertio q̄tuʒ ad olfactum. Habuit enim odorē grauem fetidū: τ fetidissimū. Odor grauis causabaꝉ ex po culo myrratho τ absinthiato. Odor fetidus cau sabaꝉ ex sputis iudeoꝝ τ cadaueribus mortuorū. Odor fetidissimus causabaꝉ ex spurcitiis petōꝝ. Pctā eni aerē inficiūt τ fetidū reddūt. ps. Corru pti sunt τ abhominabiles facti sunt τc̄. ℱ Quarto q̄tū ad gustū: q: amarū potuʒ sibi ppinauerūt. s. mixtū cū felle aceto τ myrrha. ut. s. fel uenenaret. myrrha amarificaret. acetū qđ est penetratiuū ue nenū τ amaritudineʒ per totū corpus deduceret. ℱ Quinto q̄tū ad manus. habuit eni manꝰ liga tas vinculis amoris. qm̄. s. fuit flagellatus ad co lūpnā. Eccli. vi. Ne accidieris in vinculis eiꝰ. Ha buit manꝰ pforatas largitate muneris. ps. Aperis tu manū tuā: τ imples oē aīal bñdictione. Habuit crucifixas in exēplū pnie finalis. Clauus aūt quo hō affigiꝉ est timor dei. ps. Cōfige timore tuo car nes meas. In his qnque sensibus iō uoluit circū cidi ut culpā eue sanaret: τ nos circūcidi doceret. Eua qdē icircūcisas habuit aures qm̄ suggestio ni serpētis eas accōmodauit. Oculos qm̄ pomuʒ uetitū aspexit. Olfactū qm̄ pomi odorē sensit τ sua mēs ide allectata fuit. Gustū qm̄ pomū comedit. Manus qm̄ ipsas ad illud extēdit. Nos etiā debe mus in his qnque sensibus circūcidi. s. in visu la sciuie ꝯsideratione. Quia sicut dī Hiere. ix. Ascē dit mors per fenestras uras. In auditu de nociua auditiōe. s. detractiōis. Eccle. x. Si mordeat me serpēs i silētio nihil eo minꝰ hēt q occulte detrahit. In loq̄la adulatiōis praue. Ysa. iij. Syrena i de lubro uoluptatis. In olfactu a supuacua odoris reqsitiōe: q: sic dī Ysa. iij. Erit pro suaui odore fe tor. In lingua in ebrioꝝ ꝯsideratiōe. Exod. vi. In circūcisus labiis ego sū. In manibꝰ a rēissa operōe Ysa. x. Remissaq manꝰ τ soluta genua erigite τc̄.

ℂ Sermo. lij. ℂ Eodem die Sermo secundus.

P Ostq̄ʒ cōsumati sunt dies octo ut circūciderētur puer τc̄. Luce ij. Humana natura i adā adeo fuit corrupta φ oēs ab ipso ppagati corruptionē traxerunt. q: si massa corrupta fuerit τ delibatio viciata. Et q̄uis deus aīas purā īfundat: tñ ex uase. i. corpe eorum pit τ vitiaꝉ. Iō deus a pricipio posuit remedia τ cōtra ipsʒ peccm̄ istituit que etiā xp̄s hūiliatis cau sa assumpsit. que qdē sunt qnque. sicut Hugo di cit de scō victore. ℂ Primū fuit oblatio. τ istud incepit in abel τ durauit usq ad diluuiū. Et istud remediū xp̄s assumpsit: qui q̄tuor pro nobis deo obtulit. s. carnē in satisfactionē. Adā eni debebat satisfacē τ penā portare. xp̄s aūt penā sustinuit: τ sic satisfecit. ps. Que nō rapui tūc exoluebā. Ysa. liij. Disciplina pacis nře sup eū. Leo eni timet qm̄ catulus flagellatur: q̄to magis catulus timeret si leonē flagellari videret. Sic τ nos debemus time qm̄ xp̄ʒ videmus sic flagellatū esse. ℂ Scđo obtu lit sanguinē in redēptionē nřaʒ. i. Pet. i. Nō cor ruptibilibus auro uel argēto redēpti estis de uana uřa ꝯuersatione sed pcioso sanguie agni imacula ti xp̄i. Solēt nāq qui pciū psoluūt ipm pciū nu merare uel appēdē uel mēsurare. xp̄s aūt sanguinē suū dedit in pcium sine numero pōdē τ mēsura. ℂ Tertio obtulit aīam suā in reconciliationē. ij. Cor. v. Oia aūt ex deo qui reconciliauit nos sibi per xp̄ʒ. Et q: recōciliator duʒ se interponit aliqñ a ptibus vulneraꝉ. sic xp̄s vulneratus fuit a deo. Ysa. liij. Propter scelus ppli mei pcussi euʒ. Ab hoie fuit vulneratus. Zacha. xiij. His plagatꝰ suʒ in domo eoꝝ qui diligerūt me. ℂ Quarto obtulit diuinitatē in fruitionē. Et ista est beatitudo cōis no bis τ angelis. Joā. xvij. Hec est vita eterna ut co gnoscāt te solū uerū deū τc̄. In xp̄i tñ hūanitate hō in qnque sensibus beatificaꝉ pre angelis. s. in vi su q: videbit xp̄i hūanitateʒ. In auditu q: audiet xp̄i dulcissimā uocē. In olfactu q: sentiet de cor pore xp̄i mirū odorē. In ore q: loqueꝉ ore ad os cū xp̄o. In tactu q: amplexabiꝉ ipsʒ xp̄m. ℂ Scđʒ remediū fuit sacrificiū. Et istō icepit in noe τ du rauit usq ad abrahā. Istud aūt xp̄s obtulit qm̄ in ara crucis pri se sacrificiū imolauit. vt aūt Leuit. vi. Omne sacrificiū sacerdotū igni ꝯsumeꝉ. Et iō xp̄s ut acceptabile sacrificiuʒ fieret: fuit qntuplici igne inflāmatus. s. igne diuinitatis. Heb. x. Deus nř ignis ꝯsumēs est. Igne amoris. Luc. xij. Ignem ueni mittē in terrā. Igne doloris. Mat. xxvi. Tri stis est aīa mea usq ad mortē. Igne passiōis. ps. Ossa mea sicut cremiū aruerūt. Et igne cōpassio nis. Uidēs eni mrēʒ sic angustiari: τ sic aplos dis pergi magno cepit in corde cōpassionis igne cre mari. ps. Cōcaluit cor meū intra me τc̄. Et q: isto qntuplici igne fuit circūdatus. Iō a plāta pedis usq ad verticē capitis fuit inflāmatus. Ezech. xxviij. Ab aspectu lūboꝝ eius. τ deorsuʒ ignis τ a lūbis eius sursuʒ quasi aspectus splēdoris visio electri. ℂ Tertiū remediū fuit decimatio. τ istud incepit in abrahā τ melchisedech. τ durauit usq ad xp̄s. Sʒ tñ notādū φ sūt decē rep. istas xp̄s nō soluit q: nihil hūit. Mat. viij. Uulpes foueas hñt τ uo lucres celi nidos τc̄. Et sūt decē dierū. Istas xp̄s soluit qm̄. xl. diebꝰ τ noctibꝰ ieiunauit. Sūt decē pceptoꝝ. Deꝰ eni multa pcepta hoī dedit. Decē aūt sibi retinuit. istas etiā xp̄s fuauit τ soluit: q: le gē pfecte adipleuit. Mat. vi. Nō ueni soluē legē sʒ adiplē. Sūt decē ordinuʒ. Deꝰ eni fecit nouē ordi nes angeloꝝ τ decimū hoiuʒ. xp̄s aūt nouē ordi

i. nouẽ ordines dimisit in deserto. i. in celo. ⁊ decimã. i. hoĩez uenit querẽ in mũdũ: ⁊ ipsũ tanq̃ decimã replicauit pl̃s suos. ¶ Quartũ remediũ fuit circũcisio. ⁊ illud xp̃s hodie accepit cũ tñ nõ indigret. In pctõ nãq̃ originali q̃tuor sunt. s. culpa: fomes: priuatio grẽ: ⁊ carẽtia visiõis diuine. In circũcisiõe q̃ auferebat culpa nra: debilitabat cõcupiscẽtia: conferebat gr̃a: tollebat diuine visionis carẽtia. Sz q̃ ianua nõdũ erat apta. iõ ip̃e nõ poterat frui visiõe diuina. Xp̃s ergo nõ indigebat circuncisione. q̃ in ip̃o nulla fuit originalis culpa. nec in carne sua aliq̃s fomes. uel aliq̃ ɔcupiscẽtia. nec habuit priuationẽ sed plenitudinẽ grẽ. cũ in terra degẽs fruebat diuina visione. Voluit tñ circũcidi ut uerũ corpus hũanũ se assumpsisse ostẽderet. Cũ eni xp̃s fuerit uerus deus ⁊ uerus hõ. Quidã tñ dixerũt ip̃sũ nõ fuisse deũ: sicut arriani. Quidã ip̃z nõ habuisse uerũ corpus hũanũ: sed fantasticũ sicut manichei. iõ Iohẽs utrunq̃ errorẽ excludẽs dicit. i. Ioh. v. Tres sunt qui testimoniũ dãt in celo. pr̃: verbũ: ⁊ sp̃us sctũs. q̃ eni xp̃s fuerit nature celestis. i. diuine. testimoniũ dat pr̃ cũ dicit. Hic est filius meus dilectus ⁊c̃. Testimoniũ dat filius cum ait. Ego ⁊ pater unum sumus. Testimonium dat sp̃us sanctus qui sup ipsũ in specie columbe apparuit. q̃ aũt fuerit uerus hõ testimoniũ dãt sp̃us: aqua: ⁊ sanguis. Ad cõpositionẽ eni hoĩs duo requirũt. s. aia rõnalis ⁊ corpus hũanũ. q̃ aũt habuit aiam rõnalem patet ex eo q̃ inclinato capite tradidit sp̃iritũ. Quod vidẽs centurio ait dicens. Vere filius dei erat iste. q̃ do habuit uerũ corpus humanum patet ex eo q̃ ex corpe eius exiuit sanguis ⁊ aqua. ⁊ ideo postq̃ Iohẽs dixit. Sp̃us. subdit: aqua ⁊ sanguis. Cũ enim ad cõpositionẽ corporis humani q̃tuor elementa cõcurrant. s. terra aqua. aer. ⁊ ignis. Et ad uegetationẽ eiusdẽ q̃tuor humores cõsimiles illis cõueniũt: videlicet sanguis colera. flegma melãcolia. Ideo ut ueritatẽ humani corporis Iohẽs demõstraret. Vnũ ex elemẽtis. s. aquã. ⁊ vnũ ex humoribus. s. sanguinẽ a pte posuit ut ex hoc ostẽderet corpus xp̃i ex q̃tuor elemẽtis cõponi ⁊ ex q̃tuor humorib' uegetari. ¶ Quĩtũ remediũ fuit baptismus. Est aũt triplex baptism' quẽ xp̃s assumpsit. s. fluminis. sanguinis. ⁊ flaminis. Primũ fluminis accepit ut aquas sctificaret. Qu eni elemẽta erãt immũda: sed ip̃e sctificauit. Terrã s. per suos gressus. Dignatus in ipsis se baptizari faciendo. Aerẽ nõ sub tecto: s. in aere pendẽdo. Ignẽ sp̃m sctũ in specie ignis mittendo. Scdo baptizatus est baptismo sanguinis ut. s. nos a pctis nr̃is lauaret. Apoc. i. Lauit nos a pctis nr̃is in sanguine suo. Et Ysid. Lauerũt stolas suas ⁊ dealbauerũt eas in sanguine agni. Ex quo patet q̃ sanguis xp̃i habet dealbare ad instar lactis. Lac eni dicit sanguis duplr̃ coctus. s. igne amoris ⁊ doloris. Vere igit sanguis xp̃i est ad instar lactis: qui nõ duplr̃ sed q̃druplr̃ fuit excoctus. s. igne amoris. doloris. passiõis: ⁊ cõpassionis. vt q̃b' supra dictũ est. Tertio fuit baptizat' baptismo flaminis. Lu. iiii. Iesus aũt sp̃u scõ plenus regressus est a iordane ut de plenitudie sua nobis effunderet. Ioh. i. De plenitudine eius oẽs accepim'. In aliis eni sctis fuit plenitudo ad instar uasis: q̃ habuerũt grãs sufficiẽt. In btã vgine plenitudo ad instar fontis: q̃ habuit gr̃am iugiter emanãtẽ. In xp̃o plenitudo ad instar fluminis: q̃ habuit grãz oibus affluentẽ.

Sermo. liii. ¶ De eodẽ festo Sermo. iii.

Vocabitur nomẽ eius hemanuel Ysaie. vii. Circũcisio sz Berñ. ptinet ad ueritatẽ humanitatis. nomẽ do gloriã ad maiestatẽ. Habuit aũt xp̃s q̃tuor noĩa ppria: ⁊ q̃tuor cognomina. Ppria noĩa sunt xp̃e. s. iesus. filius dei. s. ⁊ hemanuel. ¶ Primũ ergo nomẽ eius est Iesus: qd̃ interpretat saluus. Ip̃e eni saluauit nos a pctõ originali mortali ⁊ ueniali. ideo dicit Matthei. i. Ip̃e eni saluũ faciet populũ suũ a pctis eorũ. Ad ista tria peccata sanãda xp̃s triplex vulnus accepit. s. vulnus lateris ut sanaret originale pctm̃: q̃ eua de latere viri est formata a q̃ originale incepit. Vulnus manuũ ut sanaret actuale: q̃ in manibus opera designãt. Vulnus pedũ ut sanaret ueniale q̃ per pedes designant affect'. ¶ Scdm̃ nomẽ est xp̃s qd̃ interpretat unctus. Fuit eni unct' a pr̃e unctiõe ut consumatio. ps. Vnxit te deus ⁊c̃. A matre unctione lachrymatica. Lu. ii. Lachrymis ⁊c̃. A magdalena unctione deuotionis. Ioh. xii. Maria accepit libram unguenti nardi pistici ⁊c̃. A iudeis unctione sanguinis. Gen. xxxvii. Tinxerũt tunicã in sanguine hedi quẽ occiderãt ⁊c̃. ¶ Tertiũ nomẽ est filius dei. Et q̃ hoc nomẽ sibi conuenit multis modis ostẽdit ut dicit Hylarius triplici modo. Col. i. Filius dilectionis sue ⁊c̃. Natiuitate q̃ ex deo nõ põt nasci nisi de'. ps. Ex utero ante luciferũ genui te. Natura q̃ eandẽ cũ pr̃e habet naturã. Ioh. x. Ego ⁊ pr̃ unũ sum'. Potestate. Ioh. v. Quecunq̃ pr̃ fecerit hec ⁊ fili' silr̃ facit. Professione q̃ patris professio facta est a patre de celo. Mat. iii. Tu es fili' me' dilect'. A petro in mũdo. Mat. xvi. Tu es xp̃s filius dei viui. Ab angelis de pdiso. Luc. i. Hic erit magnus ⁊ filius altissimi vocabit. A demonibus de inferno. Luc. viii. Quid mihi ⁊ tibi iesu fili dei sũmi. ¶ Quartũ

nomẽ est hemanuel: qd̃ interpretat nobiscũ deus. Ip̃e enim est nobiscũ generaliter per potẽtiam. Heb. i. Portans oĩa vbo virtutis sue: specialiter per gratiam. Matth. xviii. Ubi sunt duo uel tres cõgregati in nomine meo ⁊c̃. Singulariter: per nature uniõẽ. Ioh. i. Verbũ caro factum est: ⁊ habitauit in nobis. Sacramentaliter: per sui corporis dimissionẽ. Matthei ultimo. Ecce ego nobiscũ sũ oibus diebus ⁊c̃. ¶ Scdo habuit q̃tuor cognomina: quarũ primũ trahit a patria. Et sic dictus est iesus nazarenus qui interpretat flos. Ip̃se eni floridus fuit ⁊ odoriferus. Iuxta illud Gen. xxvii. Ecce odor filii mei sicut odor agri pleni ⁊c̃. Ip̃e enim tanq̃ in agro lilium candẽs in natiuitate. Can. ii. Ego flos campi ⁊ liliũ ɔualliũ. Fuit viola liuida in flagellatione. Ysa. liii. Liuore eius sanati sumus. Fuit rosa rubens in passione. Ecclesiastici. xxiiii. Quasi plantatio rose in hierico. ¶ Scdm̃ cognomẽ trahit a puincia. Et dictus est iesus galileus a galilea. Galilea nãq̃ interpretat transmigratio. Xp̃s assumpserat mortalitatẽ quo ad corpus. passibilitatẽ quo ad aiam. multiplicẽ miseriã quo ad utrũq̃. Sed in resurrectione trãsmigrauit de ip̃a mortalitate ad immortalitatem quo ad corpus. de passibilitate ad impassibilitatẽ quo ad aiam. de miseria ad gloriã quo ad utrũq̃. Leo papa: post passionem. infirmitas in virtutem mortalitas in eternitatem. cõtumelia in gloriam. ¶ Tertiũ cognomẽ trahit a parentela ⁊ progenie sua. ⁊ sic dict' est iesus fili' dauid. Inter ceteras virtutes dauid habuit humilitatẽ ⁊ pietatẽ ac grẽ plenitudinẽ. Fuit filius dauid nõ tñ carne: sed magnitudine. Habuit eni humilitatẽ. Mat. xi. Discite a me q̃ mitis sũ ⁊ humilis corde. Pietatẽ. Lu. xix. Videns ciuitatẽ fleuit super illam ⁊c̃. Gratie abundantiã. ps. Vnxit te deus deus tuus oleo letitie ⁊c̃. ¶ Quartũ cognomẽ trahit ab ipso cruce. Et sic dict' est iesus crucifixus. Mar. xvi. Iesum queritis nazarenũ crucifixũ. Polichronĩ eni est cognomẽ qd̃ ostẽdit eius victoriã ⁊ triũphũ: q̃ per passionẽ de demonibus triũphauit. Col. ii. Expolians principat' ⁊ potestates ⁊c̃. qd̃ ostẽdit ei' meritũ q̃ merito passionis gloriam resurrectionis meruit. Phil. ii. Humiliauit semetipsum factus obediẽs usq̃ ad mortem. qd̃ nobis prebet exemplum: ut si uolumus cum eo regnare in celo studeamus pro ip̃o pati in mundo. i. Pet. ii. Xp̃s passus est pro nobis uobis relinquens exemplum.

Sermo. liiii. ¶ Eodem die sermo. iiii.

Vocabitur nomẽ eius magni cõsilii angelus. Ysa. ix. Angelus eni nomẽ officii: non creature est. Xp̃s ergo dicit angelus non q̃tũ ad naturã: sed q̃tũ ad officiũ. ¶ Notãdũ aũt q̃ xp̃s habuit quatuor noĩa officialia: ⁊ q̃tuor noĩa cola. ¶ Primũ est angelus: qd̃ sibi competit ab officio nũciandi. Hõ q̃dẽ afficiebat circa uana: circa carnalia ⁊ terrena. Et uenit christus ⁊ nobis contra uana nunciauit eterna. i. Ioh. ii. Hec est promissio quã ip̃e pollicitus est vitã eternã. Cõtra carnalia annũciauit spiritualia. Eph. i. Bñdixit nos in omni benedictione sp̃uali in celestibus in xp̃o. Contra carnalia ⁊ terrena annunciauit celestia. Unde quosdã obstinatos reprehendebat dicens Iohis iii. Si terrena dixi uobis ⁊ non creditis ⁊c̃. ¶ Secundum est magister: quod nomen sibi cõpetit ab officio docendi. Docet eni nos tres utiles lectiones. De quibus dicit Aug. Christus est qui docet audiamus. timeam': faciamus. Debemus eni ip̃m audire sicut magistrũ discipuli. Ysa. l. Dedit mihi aurẽ ut audiã ipsũ magistrũ. Timẽ sicut dñm serui. Malach. i. Si ego dñs: ubi est timor meus. Ip̃s honorare eius pcepta faciẽdo: sicut patrẽ filii. Uidẽ. Si pr̃ ego sũ ubi est honor me'. ¶ Tertiũ est medicus: qd̃ nomẽ sibi cõpetit ab officio sanãdi. Hõ fuerat infirmat' ex nimia comestione: q̃. s. adã pomũ uetitũ comedit. Eccl. xxxvii. Propter crapulam multi obierũt. Ex corrupto sanguine Ysa. i. Manus uestre sanguine plene sũt. Ex nimia frigiditate. Hiere. vi. Sicut frigidã facit cisterna aquã suã ⁊c̃. Ex superfluo ⁊ corrupto humore ps. Corrupti ⁊ abhominabiles facti sunt ⁊c̃. Primã infirmitatẽ sanauit per diete obseruationẽ. q̃ qdragita diebus ieiunauit. Scdã per minutionẽ: q̃ in pedib' ⁊ brachiis perforatus fuit. Tertio per sudorẽ: q̃ sanguineũ sudorẽ effudit. Quarto per amare medicine sũptionẽ: q̃ vinũ myrrhatũ ⁊ fel in cruce assumpsit. ¶ Quartũ nomẽ est aduocatus: qd̃ sibi cõpetit ab officio aduocãdi. Allegat aũt in sua aduocatione dei in aĩa misericordiã. Ione iiii. Scio q̃ tu de' es clemẽs ⁊ misericors ⁊c̃. Hoĩs multiplicẽ miseriã. Gen. viii. Sensus ⁊ cogitatio humani cordis in malũ prona sunt ab adolescẽtia sua. Et fidelibus satisfactionẽ exhibitã. Ioh. xvii. Opus cõsumaui qd̃ dedisti mihi ut facerem. ¶ Scdo habuit q̃tuor noĩa cola ut dicit Ysa. ¶ Primũ est deus. i. deus. Est aũt sm̃ Damas. idẽ q̃ currẽs. s. feruẽs. ardẽs ⁊ cõsiderans. Ip̃e eni in nobis currit ⁊ currẽ nos facit per operationẽ sollicitã. Rom. ix. Nõ est uolẽtis neq̃ currẽtis ⁊c̃. Fouet uidẽo pleniter. Phil. ii. Deus est qui operat in nobis uelle ⁊ pficẽ. Ardet dando charitatẽ ignẽ. Deut. iiii. Deus eni ignis cõsumẽs est. Cõsiderat per sapiẽtiã splendidam. Eccl. xxiii. Oculi dñi multo plus lucidiores super sole.

¶ Secundū nomē est adonai.i.dñs. Sicut enī dicit Cyprianus. Dña debet hic timorē. ordinationē. et amorē. Dicere t. Quis nō timebit te o rex gentiū. t amorē. Dicere t. Quis nō timebit te o rex gentiū. Deber amari. Mat.xxii. Diliges dñz deū tuū ex toto corde tuo. Deber eius ordinatio fuari: q; sapienter ordinat vniuersa. Sap.viii. Ipe sapientie tur est: et sapientiā ordinato. ¶ Tertiū est sabaoth.i.exercituū. q; ois exercitus creatur ei subiect

di manū meam. Lin cruce: t nō fuit qui aspiceret. Deficientia omne cōsilū meum: ideō inspiratiōē meam: t increpationē meam negligentia: ideō grauiam que uestra uita arguebat.

Sermo.lvi. ¶Eodem die Sermo secūdus

℣. Ecce magi ab oriēte uenerūt ꝛc. Ad-ditus magoꝝ uesteribꝰ quātus

ad tria. ¶Primo quātū ad locū: ex quo uenerūt. In oriēte qđ ostā hāt pec Aborsbe uenerūt ꝛc. In oriēte qđē ostā hāt pec cora sāguine. q: cū eam uellet offerre munera Pectoralia. q: cū eam uellet offerre munera spicas cornolas sibi obuulit. Ibi etiā ostū hāt Sfu sio lingue. Sed ibi bā magi in oriāe genitū cōtra vitā iudie hāriē mutuā charitatē: q: pcorditer t amicabilē uenerāt. fm th eccl'e reputationem. Unus erat adolescēs. Alius vir. tertī senex. Ado lescens enī ptinuerāt ex temerarii t psumptuosi. Viri ex supbi t ambitiosi. Senes iracūdi t auari ac supbitioli. Fuit ergo mira q illi in qb' erat tāta morū diuersitas: sic pacifice uenerūt. Ysa.xi. Vitulus leo t ouis simul morabunt: t puer paulus minabit eos. Per vitulū significat adolescēs lasci uus. Per leonē vir supb'. Per ouē qui hāt anheli ti fiducīā t paucitatē ventū senex intelligit. Illi cō corditer morati fuerāt: t puer paulus in cunabi' eritile eos ad se benigne minauit. ¶Secūdo contra petiti an arte hāerāt libaliter. Uā vl. Aptis the saurīs suis ꝛc. Nō eni eos aperuerāt herodi diuiti: sed xpo paupi. nec in via: sed cū ad xpm peuenerūt q: nō sunt ulq; dōna .pper apparētia sed .ppē laudē dei seu ulnā. Nec dederāt viba: sed pciosa: quia thesauros. ¶Tertio pera pfessionē lingue: hāerūt lingue vsum itatē. Nō enim uariauerūt: sed vna t eadē lingua dixerūt. uenimus adorare eum. Et ei multa impedimēta retrahētia eis occurrerunt ne ipm quererūt uel adorarent. f. difficultas itineris. amisso sydere: timor regis: vilitas uestēti: pau pertas t penuria mūs. ¶Secūdo describit ad ventus magoꝝ quātum ad vocatū cum dicitur. Vidimus enim stellā eius. Voluit autem dñs na turaliter quam potius per stellā q̄ per aliā creatu ram reuelare. Et hoc ex triplici ratione. ¶Primo ut incarnationis mysteriū celēbret. Stella enim ē corpus celeste alucē solis irradiatuz. lux solis est diuinitas que tunc corpus irradiauit qđ secū ip ui uniuit. Et quoniā solem nō possumus in se re spicē: videm' eius lucē in sydere in nube t in mon te. Et ut ignis diuinitatis corpi se mixtū a nob' videt t nō in sydē. Apoc.xxi. Ego sū radix dauid stel la clarissima matutina: nō in nube. Ysa.xix. Ecce dñs sup leue nubē. f. sup carnē a peri pōdē im manem t nō in mōte. Ysa.ij. Erit in nouissimis vieb' pparat' mons domus dñi. ¶Secundō est ut lingua celi sibi testimoniū phiberet. Est enim qua drupler lingua. f. diuina. angelica. humana t viole sta. Locuta igit fuit lingua diuina viceb' pā. Filius meus es tu ego ꝛc. Lingua aūt angelica cuz dī xit Luc.ii. Natus est vobis hodie saluator. Et lin gua humana viceb. Aug. Quid erat illa stella nisi mirifica lingua celi que narraret gloz dei. ¶Tertia ratio est ut magos per sensibilia ad diuina ma nuduceret. Nam ℣ Dionysii triplex est ordo ascē dēdi in deū. f. per sensibiliū manuductionē. per in tellectualiū operationē. t per immediatā vnionē. Ma gi ergo primo usi sunt sensibili stella. deinde intel lectuali t spūali pphetia. Tādē immediate xpi pnā tia. ¶Tertio describit eoz aduētus quātū ad finē intētū: cū dī. Et venimus adorare. Adorauerūt ipm corde. q: uerā de ipso fidē habuerunt. Ore: q: ipsum regē deū t hoīem cōfessi fuerūt. Corpore: q: ante ipsum se prostrauerunt. Et opere: q: pciosa munera sibi obtulerunt.

Sermo.lvii. ¶De eodē festo Sermo eccl'e. ℣. Vidimus stellā ei' in oriēte ꝛc. De ista stella quinque legunt:

¶Primum est eius appitio: q: magis in oriēte appuit. Notādū aūt q: in xpi natiuitate que dā stella appuit in aere sicut ista. de qua dicit hic. Que nō erat in firmamēto cuz fixis: nec in ethere cū planetis: sed in aere prima terre. Quedā appa ruit in mōte: q: fm narrationē Chrysso. Magis in mōte existēb' quedā stella in forma pueri ad eos descēdit. quedā apparuit in circulo aureo fm nar rationē Horologii t Innocētii. ¶Quedā appara it in celo: q: sicut refert Albumasar. quedā puella in celo apparuit que puerum in ulnis tenebat: t si nec iuxta eam erat qui ei nō tāgeret: quē puerum xpianī ut idē ait deū suū esse dicūt. Per stellā ergo gra dei significat que apparuit in aere in mōte in circulo: t in celo. Aer enim est medius inter celuz t terrā per quē significant illi qui nec in celū ascē dūt per supbiā t psumptionē. neq; descēdūt in in fernū per nimiū inordinatū timorem. t sic in me deo per spem t dei amorē. Et in talibus gratia dei apparet. Ezech.viii. Eleuauit me spūs inter celuz t terrā. Et ad hoc significandū hō factus est medi us: fecerat deus creaturā corpalē t ipsum in terrā pstrauit. Fecerat pure spūalē que se nimis eleua erat. Idcoq; fecit hoīem ex utraq; natura cōpositū scilicet corpalē t spūalē ne aut nimis eleuet per p sumptionē. aut nimis se deijciat per timorē: sed in medio maneat per spem t dei amorē. ¶Secūdo ap paruit stella. f. diuina gra in monte. i. multis sctis qui sunt eleuati per vite pfectionē. Proverb.xiii.

Justitia eleuat gentem. Magni per iustificationez. Roma.viii. Quos aūt iustificauit hos t magnifi cauit. Et cōspicui per exhibitionē. Matt.v. Nō pōt ciuitas abscōdi supra mōtē posita. ¶Ter tio apparet in circulo. forma circularis est pulchra simpla: t ampla. Illi ergo sunt forma circularis qui sunt pulchri per puritatē simplices per rectaz intentionē t lati per charitatē. ¶Quarto apparuit in celo. i. in his qui sunt celestes per cōuersationē. De quoq; numero erat aplus qui dicebat Philip. iii. Nostra cōuersatio in celis est. ¶Secūdus qđ de ista stella legit est eius occultatio. Fuit enim ad tēpus occultata ex diuina prudentia ut ipsi hieru salem cogerent intrare. t a doctoribus ingrere ut mius testis fuit apparēs stella. Secūdus insinua Herode accepto in somnis. Illi aūt tres nō po tuerāt fallere nec falli. scilicet nec stella: q: ad hoc dei fuerat missa. nec prophetia: q: ab incōmuta bili regit ate fuerat inspirata. nec reuelatio diuina: q: immediate a deo fuerat infusa. ¶Notandū au tem q: hec stella in oriēte t occidēte: ideō rome fu que in medio terre habitabilis dicit esse sita. Ori ens t occidēs signat natiuitatē t mortē: medium autem vitā. Cōsideratio aūt natiuitatis est causa humiliatis. Humilitas aūt est introductiua gra tie. i. Petri.v. Humilibus aūt dat gram. Consi deratio aūt mortis est causa timoris. Timor au tem est expulsiuus culpe. Eccl.i. Timor dñi expel lit peccatū. Cōsideratio aūt longioris vite est cau sa supbie t vane fiducie. Job.xv. Luctus dierum suis impius supbit: t numerus annoz tē. Et sic patet q: in oriente t occidēte. ideō in cōsideratione natiuitatis t mortis stella: ideō dei gra infunditur in cōsideratione medii occultat. ¶Tertius quod de ista stella legit est eius antecessio. vnde dicitur. Antecedebat eos. Habuerūt enim magi tres ui ctores. scilicet stellā: virtutē angelicam: t spiritus sanctī presentiā. Unde etiam ut narrat Remigi us. Quidam dixerūt ipsam stellā fuisse angelum. Alii spiritū sanctum: qui in specie stelle apparuit. Qui ergo vult ad christum ire oportet q; ducator a discretione bene illuminare. t ipse est ductor fi dei. Proverb.iii. Dirigēbit gressus tuos. Ad timore filiali bene humiliare. Et ipse est ductor angelicus. Sicut enim angelus datus est homini ad custodiam: sic timor custodit. Eccl. xxvi. Si non in timore dñi tenueris te: statim sub uertet domus tua. Et ad amore dñi bene inflam mare. t ipse est ductor diuinus. scilicet ipsa charitas. i. Corinth.xii. Adhuc excellentiorem viam uo bis demonstro ꝛc. Mali autem ducunt a errore male exercēte. Sapientie.ii. Excecauit eos malitia eorum. Ad timore seruili male humiliare. pā. Ibi trepidauerūt timore ubi non erat timor. Ad amore carnali male luxuriare. pā. Superexcidit ignis t nō viderūt solem. ¶Quartū quod de ista stella legit est eius motio: cum dicit. Usq; dum que niens. Cetere stelle mouēt motu circulari. ocea ci. proprio. t violēto. Motus aūt huius stelle nō fuit circularis nec sphericus: sed quasi linealis t re ctus. Dama. Nec fuit velox nec rapidus: sed vul gata t operatus. Augu. Ut christo stella plenum reddat obsequiū. temperat gradū: donec magos ducat ad puerum. Nec fuit violētus nec propinus sed a diuina prouidētia ordinatus. Chrysso. Cum oporteat ire magos ibat. quādo aūt stare opor tebat stabat. Nos eni non debemus moueri mo tu circulari per amorem mundanum: quia in cir cuitu impij ambulāt: sed motu recto per amorem diuinū. Cantī.i. Recti diligūt te. Nec motu rapi do per indiscretuz feruorē: sed cum temperamento per discretionem. Prouerb.xiii. Sublāria festi nata minuēt ꝛc. Nec motu proprio sed a deo ordi nato: q: non debemus sequi ppium sensum: sed dei beneplacitū. Eccl.xviii. Post cōcupiscētias tu as ne eas. ¶Quintū quod de ista stella legitur est eius statio: cum dicit. Stetit supra. Gratia enim dei per stellam significata animā stabilem facit. ¶Primo: quia cognōscit eam vnicum diuino scilli cet deo. Ysaie.i. Unū nouerat eum. pā. Unam pe tiui a dño hanc requiram. ¶Secūdo stabili: t eterno Augustinus in libro cōfessionū. Redditę peccari catores ad cor: t inhērate illi qui fecit vos: state cū eo t stabitis. Requiescite cum eo: t securi eritis. ¶Tertio vniuersaliter perfecto. Matthei.v. Esto te perfecti sicut t pater vester celestis pfectus est. ¶Quarto fini ultimo. Augustin' de ciuitate dei. Ipse est finis desideriozq; nostrorum qui sine fine vi debitur. sine fastidio amabitur. sine fatigatione laudabitur.

Sermo.lix. ¶Eodem die Sermo quartus.

℣. Ecce stella quam viderant ma gi in oriēte antece debat eos ꝛc. Stella ista ad ortū fuit a deo missa. scilicet ut esset christo in obsequium. ¶Ut esset magis in ducatum. ¶Ut esset ipsis t nobis in gaudiū. Fuit nāq; christo in obsequii non in fa tum. vnde dicit. Usq; dum veniēs staret supra ubi erat puer. Fulgentius. Christo stella prebuit obse quii non imperii. Augustinus. Non ideo chri stus est natus q: illa stella ortus: sed illo exortuz ipse

dit eum. Cui si vis opera ad illū ipsum ipse dixit eum. Cui si vis opera ad illū ipsum ipse dixit ei: Vade et adora puerum. Quia non potest ad illum ire nisi ille ad quem venitur. Si quis venit ad illum ad illum ad quem venitur. Si quis venit ad illum ad illum ad quem venitur. Si quis venit ad illum ad illum

riennale di problemi
Sacerdoti e Religios
cosomatica e med
nza della patologie
o svolgimento del
to chiaramente in
to-psichiche si cor
per la comunita, a
i patologici.
dentificare tali anc
o il Sacerdote, sp
ologici, puo distin
Come deve comp
o, un sub-delirant
l tutto inesistent
ggettiva dei fatti
considerati gli i
tosi, capricciosi,
tici, freddi, cru
e al proselitism
inseriti nel lav
titute, mantenut
manità e di spi
per sempre ?
che molto sp
cardiaca o epatic
use organiche ?
questi comportar
altri che, per la

solto il problema
rto e attuale ? ..
inquadrate e r
conoscenza pu
vedere colpa la
disturbata ma
affrontati altri
che per la sua
, come il bisog
oddisfazione, la
tesso sentiment
tta dell'approva
fannosa ricerca
da, il despotism
al « comportam
mpleta preparaz

in igne. Talis oro sic ignita tria bona facit. ¶ Pri
mū est q2 diabolū expellit. Tob. vi. Cordis ei9 par
ticulā si sup carbones ponas fumus ei9 extricat oē
genus demonio2. ¶ Scdo deū ad nos accedē fa
cit. vii ps. Sagitte potētis acute zc. Sicut eni3 sti
mulus aliquē puocat ad currēdū. Sic z oro igni
ta deū puocat ad subueniēdū. ¶ Tertio vitia incē
dit z sumit. ideo subdit. cū carbonibus desolato
riis. ¶ Scdo thus. i. fum9 thuris in altū ascēdit.
sic oro ascendit in celū: maxime si sit lachrymosa.
Ecc. xxv. Lachryma vidue a maxilla ascēdit usq3
ad celū: qñ est humilitate pdita. Et ibidē. Oratio
humiliātis se penetrat nubes. qñ est a peccati pon
dere aliena. ideo dixit dñs malis Ysa. i. Cū multi
plicaueritis orōnē nō exaudiā. manus uestre san
guine plene sunt. ¶ Tertio thus odorē dedit. Sic
oratio est odorifera maxime qñ fundit a corpe mor
tificato. a corde dilatato. z a corde per spūalē leti
tiam renato. De pmis duobus dr Apoca. v. Hñtes
singuli cytharas. Glosa. i. corpa mortificata. z phi
alas. i. corda lata per amorē plenas odoramētorū
que sunt orōnes sancto2. De tertio Ecc. L. Quasi
thus redolēs in dieb9 estatis. In estate enim odor
thuris latius sentit. q2 tūc puritas aeris z sereni
tas maior habet. ¶ Tertio debemus offerre myr
rhā mortificationis. Myrrha habet triplicē virtu
tē. s. expulsiuā: q2 expellit uermes z serpentes. Sic
mortificatio carnis expellit oēs diabolicas tētatio
nes. Ecc. xi. Malitia vnius hore facit obliuionem
luxurie magne. ¶ Scdo hēt virtutē cōfortatiuam:
q2 cōfortat mēbra tenera z debilia. Sic mortificatio
carnis aium īfirmū z debilē cōstātē facit. ii. ad Co
rinth. xii. Cū enim infirmor tūc fortior sum z po
tēs. ¶ Tertio habet virtutē cōseruatiuā: q2 quātū3
dissoluit tātū consumit. Sic mortificatio carnis
grās z virtutes cōseruat. ii. Cor. xii. Uirtus in in
firmitate pficit. Sicut enim sal pseruat a putrefa
ctione uermiū: sic mortificatio a corruptione. Iō
necesse est ut oēs isto sale saliant. Mar. ix. Ois eni
hostia igne cremabit: z ois victima sale saliet.

Sermo. lxii. ¶ De sancto fabiano z sebastia
no Sermo primus.

Gladiū euaginauerūt peccātores inten
derūt arcū suū ut deciperent
paupem z inopē: ut trucidēt rectos corde
Hodie celebrat festiuitas fabiani pōtificis z seba
stiani militis. Pulchra piūctio pōtificis z militis
Siue ut ostēdat q2 deus fecit nos deo pīi regnū z
sacerdotiū. Siue ut ostēdat q2 ad regnū celo2 nō
solu3 puenīūt deuoti clerici: sed etiā fideles laici.
Siue ut ostēdat q2 illi ad deū puenīūt qui sibi assi
stūt per ociū cōtēplationis z qui sibi militāt per la
borē actionis. In ūbis ergo pmissis duo tāgunt.
¶ Primo psecuto2 crudelis seuitia: cū dr. Gladi
um euaginauerūt peccātores zc. ¶ Scdo sancto2 in
nocēs pena: cum subdit. Ut deciperēt paupem zc.
Seuitia aūt peccato2 in duob9 appet. s. in euagi
nādo gladiū. s. quo ad fabianū quē decapitauerūt
z in tēdēdo arcū quo ad sebastianū quē sagittaue
rūt. ¶ Circa pmū notādu3 q2 mali habēt gladios
quos euaginant contra bonos. z boni hñt gladios
quos euaginant ptra malos. ¶ Hñt q2dē mali vnu3
gladiū in corde qui est malitie, vñ ps. Gladius eo
rū intret in corda ipso2. Hūc euaginauerūt: cum
malitiā acuerūt ad psequēdu3. ps. Cōcepit dolorē
z pepit iniqtatē. ¶ Aliu3 hñt in ore qui est gladius
male lingue. ps. Gladius in linguis eo2. hūc eua
ginant cū linguā laxāt ad detrahēdum. ps. Exacue
rūt ut gladiū linguas eo2. ¶ Aliū hñt in manu q
est malignitatis inique. ps. De gladio maligno eri
pe me. Hūc euaginant cū manus extēdūt ad perse
quēdū. Exod. xv. Euaginabo gladiū meū: interfi
ciet eos manus mea. ¶ Primū gladiū euaginauit
decius ptra fabianū. cui z ecclie magnā psecutio
nē cōmouit. ¶ Scdm euaginauit diocletianus cō
tra sebastianū quē suu3 pditorē uocauit z multas
blasphemias sibi dixit. ¶ Tertiū uterq3 ptra utrū
q3 euaginauit: dū ille fabianū fecit occidi, z iste se
bastianū fecit sagittari. ¶ Scdo boni hñt gladios
ptra malos. ¶ Prim9 est doctrine. Heb. iiii. Uiu9
est sermo dei z efficax z penetrabilior omni gladio
ancipiti. hūc euaginant in eruditione pximi. Eph.
vi. Gladiū spūs qd est uerbū dei. ¶ Scdus est iu
stitie. Exod. xxxii. Ponat vir gladiū suū contra fe
mur suū. hūc euaginant in peccati ultione. ps. Gla
dii ancipites in manibus eo2. ¶ Tertius est forti
tudinis z cōstātie. Cant. iii. En lectulū salomonis
sexaginta ambiūt oēs tenētes gladium. hūc euagi
nant in gregis dñi defensione. Mach. iii. Judas
gladio suo ptegebat castra. Gladiū ergo doctrine
euaginauit sebastianus qñ idolatras z īfideles cō
uertit. Et gladiū iustitie euaginauit fabianus qñ
deciū impatorē dure corripuit. Gladiū fortitudi
nis uterq3 euaginauit qñ uterq3 pstāter martyriū
tolerauit. ¶ Scdo appet seuitia ptra beatū sebastia
nū: cū dicit. Intēderūt arcū suū. q2 ad instar eri
cii fuit sagittis repletus. ps. Intēderūt arcū rem
amarā. illa eni3 sagittatio amara pena fuit ppter
intraneitatē viscerū: q2 sagitte nō tñ vulnerāt mē
bra exteriora: sed etia3 viscera interiora. Job. xx.
Interiora mea efferbuerunt absq3 ulla reqē. Ma
gna etiā pena fuit ppter generalitatē vulneru3: q2
nō tñ in vno uel duobus locis: sed in toto corpo
re vulneratus erat z sagittis replet9. Job. xvi. Cō

cidit me vulnere sup vulnus. Ysa. i. A planta pe
dis usq3 ad uerticē nō est in eo sanitas. Et magna
pena erat ppter malitiā irrisionū q2 ipsum quasi si
gnū in derisione posuerūt. Job. xii. Deridet sim
plicitas iusti zc. ps. In me psallebāt qui bibebant
vinū. Fuit etiā magna pena ppter totius populi
spectaculū. Fuit enim in cāpo iuxta palatiū cesa
ris sagittatus: ut illic oīs ppłus cōueniret: eu3 sa
gittari videret. ut habet. i. Cor. iiii. Spectaculu3
facti sumus mūdo angelis z hoībus. ¶ Scdo ex
parte scō2 ponit pena innocēs: cū dr. Ut deciperēt
paupem z inopē. Si3 pmo ponit innocēs pena seba
stiani: cū dr. Ut deciperēt paupem. Paup igitur z
inops fuit sebastianus quē oīb9 bonis spoliauerūt
z a pncipatu deposuerūt. Istū decipe conati sunt.
mō falsis allegatiōib9 uolētes xpm ostēdē nō eē de
um. mō uanis pmissionib9 pmittētes sibi restituē
suum pncipatū. mō diuersis cruciatib9 z diuersis
passionib9. q2 ipm fecerūt sagittari: z usq3 ad mor
tē fustigari: sed nō potuit decipi: nec falsis allega
tionibus: q2 hēbat xpm qui sapia est. Luc. xxi. Ego
enim dabo nobis os z sapiam zc. Nec uanis pro
missionib9: q2 hēbat xpm qui est uera merces z sū
mū bonū. Gen. xv. Noli timē ego ptector tu9 sum
z merces tua magna nimis. Exo. xxiii. Ego osten
dā tibi oē bonū. Nec uanis cruciatib9 z passionib9
q2 hēbat xpm qui virtus est z fortitudo. ps. Dñs p
tector vite mee a quo trepidabo. Itē idē. Cū ipso
sum in tribulatione eripiā eū z glorificabo eū. ¶ Se
cūdo ponit innocēs pena fabiani: cū dicit. Ut tru
cidēt rectos corde. ipse enim rectū cor habuit: qd
patet ex multis. ¶ Primo q2 ipse per colūbam fu
it miraculose electus. nequaq3 enim deus ipm mi
raculose eligeret: nisi ipm hēre rectū cor z sanctu3
cognosceret. Nume. xvi. Quēcūq3 elegerit dñs ip
se sanct9 erit. ¶ Scdo q2 in potētū rephēsione fuit
pstās z firmus. Nā sicut dicit Haymo. impatori
Philippo uolēti interesse pasche solēnitatib9 cōui
uiis colere mysteriis. fabianus cōstāter restitit.
nec ibidē ipm eē pmisit. donec inter publice peni
tētes steterit: z peccata sua cōfessus fuit. Ecc. xlviii.
In dieb9 suis nō pertimuit pncipē zc. ¶ Tertio q2
circa diuinū cultū fuit ualde diligens z deuotus.
Nā sicut dicit Damascenus papa: ipse fabian9 per
oēs regiones septē diaconos misit. z eisdē tot sub
diaconos assignauit ut gesta martyrū colligerent
z sibi romā deportarēt qd factū est. Istū ergo sic
rectū corde detrucidauerūt z decapitauerūt. Et lz
carnē trucidarēt: aiam tñ ledere nō poterāt. Mat.
x. Nolite timē eos qui occidūt corpus: aiam enim
occidere nō psūt. Ratio q2re aias scō2 mali occidē
nō psūt est: q2 ipso2 aie in manu dei sunt. Sap. iii.
Justo2 aie in manu dei sunt. Sūt etiā in sinu dei
Ysa. xl. Manu sua congregabit agnos z in sinu suo por
tabit. sunt etiā in corde dei. ad Phil. i. Testis est
mihi deus quomō uos cupiā oēs in visceribus Je
su xpi. Quia igit sunt in manu dei nō psūt ab ea
auferri. Joh. x. Nō rapiet eos quisq3 de manu
mea: q2 qui sunt in sinu dei nō psūt amitti. Aug.
Quid times hoiem hō in sinu dei posit9. Tu de si
nu illius noli cadē: z quicqd patieris ad salutē uale
bit nō ad pniciē: q2 q sunt in corde dei nō psūt obli
uioni tradi. ps. Si oblit9 fuero tui ierlm zc.

Ser. lxiii. ¶ De scō sebastiano martyre sermo. ii.

Tetendit arcū suū z posuit me q̄si
signū ad sagittā. Thre.
ii. Illud uerbū puenienter de scō sebastia
no exponi pōt: qui fuit ad signū positus z ab īfide
libus sagittatus. Fuit enim positus ad multiplex
signū. ¶ Primo in signū prudentie ex eo q2 se sub
militari habitu occultabat: ut xpianos martyres
pfortaret. bonū q2dē fuerat si statim se xpianū cōfi
tēs coronā martyrii recepisset. Sed melius erat
q2 pro tali utilitate ad tēpus sub militari habitu se
occultaret. postmodū aūt libere se xpianū pfessus
fuit. Et sic pmo habuit fidē tanq3 loricā. i. Thes.
v. Induti lorica fidei. postmodū habuit eā tanq3
scutū. Eph. vi. In oībus sumētes scutum fidei.
Apls etiā de hoc loquēs dicit. ii. Cor. xi. Per fe
nestram in sporta dimissus sum zc. Bonu3 erat si
apls nō fugiēdo martyriū fuisset ppessus: sed me
lius fuit q2 pro utilitate pximo2 ad tēpus fuit re
uatus. ¶ Scdo fuit posit9 in signū cōstātie. cuius
pstātia etiā apparuit in corroborādo quādo dixit:
O fortissimi milites xpi zc. Job. iiii. Uacillantes
pfirmauerūt sermones tui. In arguēdo: q2 impa
tores constāter redarguit: z tūc maxime postq3 ab
eis flagellatus fuit. tales enim cōstātes erāt apli.
De quibus dicit Act. v. Cesos denūciauerūt apo
stolis: ne amplius loquerent zc. In sufferēdo: q2
multa martyria pertulit: sed vinci non potuit. Ro
ma. viii. Certus sum enim q2 neq3 mors neq3 vi
ta zc. ¶ Tertio fuit positus in signū doctrine. Do
cuit enim tres utiles lectiones. ¶ Prima fuit cir
ca contēptū tēporalium quādo dixit. Ultra hec in
se credentes fefellit sed expectātes irrisit zc. Jaco.
iiii. Que est enim vita nostra uapor ad modicum
parens. ¶ Secūdo fuit circa appetitu3 celestium.
Unde dixit. Nō separabunt a nobis: sed uadunt
parare nobis sydereas mansiones. Heb. xiii. Non
enim habemus hic ciuitatē manētē: sed futurā in
quirimus. ¶ Tertia fuit circa tolerātiā aduerso2.
vñ ait. In amorē martyrii nos sustinemus effe
ctus. z Math. x. Nolite timere eos qui occidunt

corp' rc. ¶ Quarto erat positus in signũ patiẽtie q patiẽter supplicia tolerauit. Magna patiẽtia q: martyres nõ in suppliciis cesserũt. sed poti' eis do cũcta cesserũt. Cypria. Torquẽtib' fortiores se egrũt ac laniẽtes vngulas: laniata mẽbra vicerũt. maledicẽtes q nõ maledixerũt. Lu. vi. Benedicite maledicẽtib' vobis. Maria q aduersus deũ nõ murmurauerũt. vñ dr. Nõ murmur resonat nõ querimonia. Per maria q in tot suppliciis cor pacificũ habuerũt. vñ subdit. Sz corde tacito mẽs bñ cõscia seruat patiẽtiã. Sup maria q pro persequẽtib' orauerũt. Lu. vi. Orate pro persequẽtib' z calũniãtib' uos.
¶ Quĩto fuit in signũ posit' operationis bone. hũit eni opꝫ bonũ bonũ. i. utilẽ: delectabilẽ: z honestũ. Utilẽ quãtũ ad aliorꝫ cõuersionẽ: q multos cõuertit z saluos fecit. i. Cor. x. Nõ qrẽs qd mihi utile est sed qd multis ut salui fiãt. Honestũ quãtũ ad pacificã cõuersationẽ. vñ dr. Erat eni vir toti' prudẽtie In sermone uerax. in ope fidelis. in bonitate cõspicu'. in vniuersa morꝫ honestate pclar' rc. i. Thessal. iiii. Honeste ambuletis ad eos qui foris sunt. Delectabilẽ aũt quãtũ ad celestiũ cõtẽplationẽ. Eccle. xi. Dulce lumẽ z delectabile est oculis vidẽ solẽ. i. xp̃z per cõtẽplationẽ. ¶ Sexto posit' fuit in signũ pene eterne reprobis inferẽde. Si eni de' tãtũ punit illos qui hñt vitã sanctã: quãtũ puniet z illos qui hñt vitã iniquã. Prouer. xi. Si iust' in tra recipit malũ: quãto magis impi' z peccãs. Si tãtũ punit illos in qb' benedicit: quãtũ puniet z illos i qb' blasphemat. Hiere. xxv. Ecce ego in ciuitate in qua inuocatũ est nomẽ meũ incipio te affligẽ: z uos qsi innocẽtes eritis nõ eritis immunes. Si tãtũ punit illos qui sunt virides i cõscia z in vita: quãtũ puniet illos qui hñt cõsciaz aridã z vitã corruptã. Luc. xxiii. Si in viridi ligno hoc faciũt: in arido quid fiet rc.

Sermo. lxiiii. ¶ De eodem sermo. iiii.

Ecce docuisti plurimos z man' lassas roborasti. Uacillãtes cõfirmauerũt sermones tui: z genua debilia cõfortasti. Job. iiii. In hiis illi sz tria tãgunt. ¶ Nã sctũs sebastianus fuit doctor ignorãtiũ: iõ dr. Ecce docuisti plurimos. ¶ Fuit roborator debiliũ. iõ subdit. Manus lassas roborasti: uacillãtes cõfirmauerũt sermones tui. ¶ Fuit cõsolator afflictorꝫ. iõ subdit. Et genua debilia. ¶ Circa primũ notandũ q qdã ignorabãt ueritatẽ dei sicut idolatre: iõ sctũs Sebastian' docuit fidei ueritatẽ. Uñ vna die pluscꝫ tricẽta idola cõfregit: z pfectũ urbis z mille qdringẽtos viros de ei' familia baptizauit. i. Jo. iii. In hoc apparuit dei fili' ut dissoluat opa diaboli. Quidã ignorabãt uanitatẽ mũdi: ut cupidi z auari: iõ docuit vite labilitatẽ dicẽs. Ab initio mũdi hec vita in se credentes fefellit z post se expectantes irrisit rc. Job. xiiii. Homo natus de muliere breui viuẽs tpe rc. Quidã ignorabant leuitatẽ pñtis supplicii ut timidi z delitiosi: iõ docuit pene pñtis z future differentiã. Unde ait. Hec psecutio quã hic patimur hodie exardescit z cras euanescit: dolor aũt eternus renouat ut seuiat: augmẽtat ut cruciat. Inflãmat ut puniat. Tãta est eni differẽtia ad illã q̃ta stilla aque ad fluuiũ: sibili ad tonitruũ. Job. xxvi. Cũ vix vnã puã stillã sermonis eius audiuerimus: qs poterit tonitruũ magnitudinis ei' intueri. Quidã ignorabãt astutiã diaboli: ut neophiti z inexperti: iõ docuit diaboli astutiã supandã dicẽs; In amorẽ martyrii: tã nfos sustinemus affectus. Ibi eni diabolus se vincere extimat qui duz capit captus est: dũ tenet uictus est. Job. xl. An extrahẽ poteris leuiathã hamo. Esca est exterior caro martyrio afflicta. Hamus est interior patiẽtia. Diabolus credit se cape martyrẽ per escã carnis exterius mortue: z captus est ab hamo interioris patiẽtie.
¶ Scdõ fuit debiliũ corroborator: vñ dr. Manus lassas roborasti. Sũt eniz qdã debiles ad bonũ incipiẽdũ. Prouer. xix. Abscõdit piger manũ suam sub ascella. De quorꝫ numero erat Cromatius pfectus. qui cũ idola oia se cõfringẽ pmisisset. vnũ tñ abscõdit sed sanari nõ potuit quousqꝫ cõfractũ fuit. Similes sunt qui penitẽtiã uolẽtes inchoare peccata sua deserũt: vnũ tñ retinẽ uolũt. Quidam sunt debiles ad bonũ inceptũ psequendũ. Tales sunt sicut statue que pedes hñt: sed in ambulãdo nõ pficiũt. De quorũ numero erant multi xpiani qui fidẽ defendẽ incipiebãt sed ptinus deficiebãt. Ideo sebastianus clamidẽ deferebat z eos cõfortabat. Quidã eni sunt debiles ad bonũ psecutũ cõsumandũ. In quorꝫ psona dicit apls Roma. vii. Perfectũ aũt bonũ nõ inuenio. De quorꝫ numero erãt Marcellianus z marcus qui fortiter inceperãt cõstãter psecuti fuerãt: sed parentũ blanditiis emolliti nõ cõsumabãt. Ad quos sebastianus clamans dixit. O fortissimi milites xpi nolite per misera blandimẽta coronã deponere sempiternã. Quidã vero erãt debiles ad aduersa sustinẽdũ. De qb' dr Lu. viii. Ad tps credũt: z in tpe tẽtationis recedũt. De quorꝫ numero erãt multi xpiani qui timore penarũ martyria fugiebãt. Istos ad amorẽ martyrii incitabat dicẽs. In amorẽ martyrii nfos sustinemus affectus. ¶ Tertio fuit cõsolator afflictorꝫ: vñ dr. Genua debilia roborasti. Erãt eni qdã afflicti: pꝑter penã inflictã a tyrãno. de quorũ numero erãt marcellianus z marcus. Istos sebastianus cõsolat' per salubrẽ exhortationẽ. Ysa. l. Dñs dedit mihi linguã eruditã: ut sciã sustẽtare eũ qui lapsus est vbo. Quidã erãt afflicti: pꝑter penã cõtractã a morbo. De quorꝫ numero erat Zoe uxor Nicostrati. z tranquillinus z cromatius qui morbo grauissimo laborabãt z infirmabant. Istos cõsolatus est beatꝰ sebastianus sanãdo eos per efficacẽ orõnẽ. Uñ sicut dr Jac. v. Multũ ualet deprecatio iusti assidua. Quidã erãt afflicti: pꝑter penã immissã a deo. De quorꝫ numero erãt Romani z Papienses. Cõtra quos ut legit in historiis lõgobardorꝫ. Tãta pestis a deo fuit missa. ut vix vnus alterũ sufficeret sepelire. Istos cõsolatus est sanãdo per suffragiũ reliqarũ deuotã uenerationẽ. Mox eniz sicut ibidẽ legit ut in papiã sue relique sunt delate: pestilẽtia illa cessauit. Quidã enim erãt afflicti per penã immissã a diabolo. de quorꝫ numero erat qdã mulier in tuscia ut refert Greg. in dialogo que dũ ad dedicationẽ ecclie scti sebastiani ire deberet nocte illa a cõcupiscẽtia simulata a viro suo noluit abstinẽ: que mox ut scti sebastiani oratoriũ est ingressa a diabolo est uexata. Istã cõsolat' est sanãdo per suã z scti fortunati intercessionẽ. Uoluit ipsaz tñ prius uexari: ut ostẽdat q diligat mũditiã. Uoluit z sacerdotẽ qui pallio altaris eã operuit silr uexari: ut ostẽdat q odit psumptuosaz audaciã. Uoluit adhuc citationẽ eã apli' uexari: ita q legio demonũ in eã intrauit ut ostẽdat q odit supstitionẽ fallacẽ z uanã.

Sermo. lxv. ¶ De scta agnete Sermo pm'.

Mulierẽ fortẽ qs inueniet. Prouerb. ult'. Inuitum est hodie de sancta agnete q salomon aut per impossibilitatẽ. aut per difficultatẽ: aut per ammirationẽ se nõ posse inuenire dicebat fortẽ mulierẽ. Sctã quidẽ agnes adeo fortis extitit q triplex certamẽ marimũ superauit. ¶ Primũ nãqꝫ certamẽ habuit cõtra pfecti filiũ qui uolebat sibi surripe virginitatẽ inducẽdo ipsaz ad suũ cõiugiũ. ¶ Scdm habuit cõtra ipsũ pfectũ qui uolebat polluẽ sue fame honestatẽ: trahẽdo ipsaz ad pstibulũ. ¶ Tertiũ cõtra pfecti vicariũ habuit qui uolebat in ipsa corrumpe fidei integritatẽ: multiplex inferẽdo ei certamẽ. Sed in quolibet certamine habuit celeste adiutoriũ. ¶ Nã in primo habuit angelũ. vñ ipsa dixit. Mecũ eniz habeo custodẽ corporis mei angelũ dñi. ¶ In scdo habuit xp̃z. vñ ait. Unigenitus dei filius murus mihi est impenetrabilis z mei custos nunqꝫ dormiens z defensor nunqꝫ deficiẽs. ¶ In tertio habuit spm̃ sctm. vñ dicit. Ecce nũc per spm sctm rore celesti pfusa sũt' iuxta me mortẽ. ¶ Circa pmũ notãdũ q ipsa qnque habuit que in aliis mulieribus sunt ad impedimẽtũ castitatis: in se aũt sunt instrumẽtũ virtutis. ¶ Primũ ẽ etas iuuẽtilis: q. xiii. etatis sue anno mortẽ pdidit z vitã inuenit. z sic dr Eccle. xi. Adolescẽtia eni z uoluptas vana sunt. sed etatẽ iuuenilẽ mẽtis canicie supauit. Uñ dr de ea. Infantia cõputabat in annis sed erat senect' mẽtis immẽsa. corpe iuuẽcula: sed aio cana. Sap. iiii. Cani sunt sensus hois rc. ¶ Scdm est pulchritudo corporis. Ipsa eniz sicut dr de ea fuit pulchra facie sed pulchrior fide. z sic dicit Prouerb. xxxi. Fallax grã z uana est pulchritudo. Sed ipsa pulchritudinẽ suã corporis maceratione turpauit. Uñ poterat dicẽ illud Cañ. i. Nigra sum sed formosa. Nigra exterius per macerationẽ: formosa interi' per virtutũ decorẽ. Uñ dicit Greg. in dialogo de galla nobilissima femina que ad instar. s. viri habitura erat barbã si nõ nuberet. Illa exterius nihil timuit deformitatis: que interiorẽ speciẽ amauit. Nec mirũ est si hoc in illa sedaret qd a celesti spõso nõ amaret. ¶ Tertiũ est multiplex oblatio muneris. Unde dr q cepit offerre plurima z pluriora promittẽ. Multe eniz sunt quas nõ decepit iuuẽt' nec pulchritudo: sed inducit munerũ oblatio. Osee iiii. Munera dederũt amatoribus suis. Ipsa aũt munera oblata despexit. Uñ dr in legẽda. Detulit secũ pciosa ornamẽta: que ab ea sunt tanqꝫ stercora reputata. Sciebat enim q huiusmodi munera nõ dant sponsis sed concubinis. Gen. xxv. Filiis aũt cõcubinarũ largitus est munera. ¶ Quartũ est nobilitas amatoris. Naz nobilitas virorꝫ facilius inclinat aios puellarum. Ille aũt erat filius pfecti urbis rome: z ideo nobilis z sublimis. Sed ipsa eius nobilitatẽ cõparatione sponsi celestis vilipendit. Unde ait. Discede a me pabulũ mortis: q iaz ab alio amatore preuẽta sum qui lõge te nobilior est: z genere z dignitate. ¶ Quintũ est terror suppliciorꝫ: q pfectus multa supplicia ei minatus est. Multe aũt sunt que respuũt munera: z cõsentiunt pꝑter supplicia. Dañ. xiii. Sic faciebatis filiab' israel: z ille timẽtes loquebant uobis. Sed ipsa terrores z minas derisit. Uñ dr de ea q terrẽtẽ sicut z blãdientẽ aio deridebat. Ambro. Cetere puelle toruos vultus parentis ferre nõ pñt z acu punctꝰ districta solẽt qsi vulnera flere. Hec aũt virgo cruẽtas carnificũ manus ipauida expectauit. ¶ Secũdũ certamẽ habuit cõtra pfectũ: q uoluit in ipsa polluere honestatẽ: trahẽdo eã ad pstibulũ. In quo certamine cõtra eam multa aduersarius tela iniecit: sed virgo oia superauit. ¶ Primo nanqꝫ fecit ipsam nudã per ciuitatẽ duci: ut nuditas sibi uerecũdiã faceret. Solent eniz ipse virgines magis nuditatis uerecundiã timere qꝫ penã. Ezech. xvi. Eras nuda z cõfusione plena. Sed cõtra istõ telũ habuit densitatẽ capillorꝫ qui eaz induerũt z uerecũdiã ppulsauerũt. i. Cor. xi. Capilli pro ue-

lumini mulgi vasi sunt. ℣ Scdo in loco turpi. i. in pstibulo sunt ei inclusi ut nomē t honestatem pstituere. Iebel. iii. Posuerūt puerū in pstibulo meretricis. ℣ Ignē ardēte extinguit eō. i. refrigeriū dei gfa. ℣ Terno in gutture fecit ei se cari. Sed istud certamē vicit p celestē palmam quā acquisiuit. Apoc. vii. Vestiēo aīs thronū dei in spectu agni amicti stolis albis: t palme in manibus eop. Stat aīs thronū dei per pticipatiōē deitatis. In spectu agni per assideratiōē humanitatis. Amicta stola alba per vestē anime: t palme in manibus eius per ostēsionē victorie.

Sermo. lxvi. ¶ De eadem Sermo secūdus.

Ornatudo

t decor indumēti ei⁹ t ridebit in die nouissimo. Prouerb. ult⁹. Hec ēba pueniēter de scā agnete exponi pōt que fuit ℣ robusta ℣ decora ℣ t leta. Fuit sic robusta q etiā hostes vicit. Fuit sic decora: q olīb⁹ placuit. Et mō leta: q ad letitiā sempiternā puenit. ¶ Primo igit fuit robusta t fortis: iō pmittit fortitudo. Fuit enim fortis: q vicit fortē se. i. diabolū. Uīt vicit brā agnes. Spurcitias vlaboli imaculato calle trāsiuit. i. Joan. ii. Scribo vobis adolescētes: q vicistis maligni. Fuit fortior: q̄ nemine potuit vinci, nec a pfecti filio pmissis donis, nec etiā ab ipso pfecto irrogatis iniurijs, nec ab ipso vicario illatis supplicijs. Ecc. xlviii. Potētia nemo vicit illū. Fuit fortissima: q vicit semetipsam. ℣ corpus: seruādo mūditiā: t aiam: seruādo pudicitiam. Prouer. xvi. Melior est patiēs viro forti: t qui vincit animo suo expugnatore urbiū. Fuit fortissima: q vicit deū t hoc q̄ resuscitādo filiū pfecti omnibus deorsū induxit. Ecc. xvi. Mulier fortis oblectat virū suū. i. deū. Gen. xxvii. Si pera deus fortis fuisti quanto magis pera boleo pualebis. ¶ Scdo fuit decora ideo subdit. Et decor. Deus enim ipsam in plenū decorauit: q ipsam multiplici glia illustrauit. fecit nāq miracula in triplici machina rerum: q̄ t de celo coruscatio t fulgur vesēdit: t terremot⁹ magnus extitit: t pfecti filiū de inferno suscitauit. Fecit miracula in q̄druplici substātia elementorū: q ignis extinctus est ad⁹: q̄ tēpestas sup paganos orta est, terra mota: aer dū ēet in carcere illustratus est diuina luce. Fecit miracula in quinquipli diuersitate creaturarū. i. in illis que pōt effici et sicut in imagine que annulū recepit t retractionē fugauit. In illis que pōt viuēre sicut in capillis qui ad ulterū viuūt: q̄ crescūt. Et in illis qui pōt sciri: sīl potest in agno niue cādidiore q iuuēs esse videtur. In illis qui corpe t mēte sanauit. In illis que pōt sentire

Sicut in singulis qui sibi uelle in pstibulo pparauerāt. ¶ Tertio est modo leta. iō vicit. Et ridebit in die nouissimo: nō vinit in die primo, q̄ ille est dies ploratus. Sap. vii. Primā noctē similē illi⁹ omisi plorās. nec vixit die medio: q̄ ille dies est incolatus mei. Heu mihi q̄ incolat⁹ meus plongat⁹ est. Sed vixit in die nouissimo. Iō ille est dies letificatiōis t risus. Job. viii. Donec impleat risu os tuum. In hoc ergo die, nouissimo ipsa ridet: q̄ pter gloriaz cōmunē quatuor speciales habet. ℣ Primā habet in capite que est aureola. Et odi. xxv. Sup coronā facies eterā coronā aureolā. ℣ Secundā habet in gere que est suauis melodia. Apoca. xiiii. Cātabant quasi cāticū nouū. ℣ Tertiā habet in corpe que est uestis cādida. Apoca. iii. Ambulabūt mecū in albis: q̄s digni sunt. ℣ Quartā habet in pfectione que est assotiatio diuina. Apoca. xiii. Vij sequunt agnū quocūq̄ ierit. Propter primā coronā quā habet in capite vicit. Quasi spōsam decorauit me coronā. Propter secūdā quā habet i ore vicit. Cui⁹ mihi organa modulatis uocib⁹ sonāt. Propter tertiā quā habet in corpe vicit. Induit me vtis cicla de auro cōtexta. Propter quartā quā habet in tpi assotiatione ait. Ipsi sum iuncta in celis quem in terris posita tota ai deuotione vlleri ꝛc.

Sermo. lxvii. ¶ De eodē festo Sermo. iii.

Flectus

meus mihi t ego illi. Cantic. ii. Cōsurgo est inter spōsum t spōsam q̄ spōsus sponsam sibi copulat per amorē: t q̄ spōsa spōsum multipliciter cōmēdat. ℣ Beata igit agnes primo gliatur q̄ spōso ei⁹ in spōsam accepit: t sibi eam per amorē copulauit: cū vicit. Dilectus meus mihi. ℣ Secūdo eum multipliciter cōmēdauit: cū subdit. Et ego illi. Est igit sensus. Dilectus meus mihi. i. incendit me sibi in spōsam accipiēdo. Et ego illi scilicet in mū notādā q̄ tripler est despōsatio. ℣ Prima est carnalis. Josi. ij. Vocat spōsum archytriclin⁹ ꝛc. Alia est spūalis, t ista tripler ℣. Una que fit p passiōis signaculū: que ꝛrahit in baptismate. Osee. ij. Despōsabo te mihi in fide. ℣ Alia que fit p passiōis sacrū. Et ista ℣ta fuit in tpi passiōe. Ibidē. Despōsabo te mihi i iustitia t iudicio. Tāc enī diabolus est iudicat⁹. Jo. xii. Nūc iudiciū est mūdi ꝛc. Alia que fit per vīgiuris uorū. Et ista ℣pli in thalamo glie. Ibidē. Despōsabo te mihi in misericordia t miserationib⁹. Virginitatem enī seruare nō est vtutis humane: sed miserationis diuine. ij. Cor. vi. Despōsabi enī uos vni viro ꝛc. ℣ Tertia est despōsatio celestis. Osee. ij. Despōsabo te mihi in sempternū. Apoc. xxi. Vidi ciuitatē sanctā hyeru salē nouā descēdētē de celo sicut sponsam ornatā viro suo. ℣ Primū despōsationē. i. carnalē vel agnes refert: q̄ in lucta puerili. Uīt ait. Discede a me, gabulū montis, quia Dāp alto amatore pulsa sum. Sap. iii. ℣ Filia sterilis t coniugata ꝛc. ℣ Secūdā. i. spūalē habuit per fidei signaculū. vñ ait. Annulo suo subarrauit me: iō per passionis sacramētū, vñ ait. Sanguis eius ornauit genas meas: iō per virginitatis votū, vñ vicit. Nūc cū accepo ego sum: cū amauero ea sta sum: cū tetigero mūda sum. ℣ Tertii. i. celestē hodie affecuta fuit: q̄ hodie celestē curiā. i. thalamū intrauit. Cant. ii. Introduxit me rex in cellā vinariā. Ubi quidē est iter spōsū t spōsam scītia amplexatio, vñ ait. Jā amplexab⁹ eius collo astricta sum. Cant. ii. Dextera illius amplexabit me. Bā plectio, vñ ait. Jā corpus eius corpi meo sociatū est. Jo. xvii. Ōēs vnū sint: sicut tu pr in me: t ego in te. Gliosa plis generatio, vñ ait. Nec deerunt post nupcias filij ubi pars⁹ sine dolore succedit t secūditas quotidiana cumulat. Cant. iiii. Ōēs ge melliis sexib⁹ t sterilis nō est inter eas. Et tali enim cōiunctione resultat geminus fet⁹. i. glificatio corporis t aie. uel glificatio cōtēplatione diuinitatis t visione humanitatis. ¶ Secūdo spōsus sua multipliciter cōmendauit: t maxime a tribus. i. a pulchritudine: nobilitate: diuitiarū fertilitate. De pulchritudine eius dicit. Cuius pulchritudinem sol t luna mir⁹ rant. Pulchritudo aūt maxime attendit in facie. De pulchritudine aūt faciei illius spōsi dicit Dieter. xv. Facies tua plena est gratiarum: Dicit aūt Aug. de trinitate. Pulchra facies est ei mētā pariter affecta hilaritate: t colorata iucunditer. Habuit igit ille spōsus pulchā faciē. i. bñ proportionatā. Uīs incarnatione nō erat bñ ꝓportionata tus: q̄ erat al⁹ nimis, nimis pfundus, nimis latus. t nimis lōgus. Tā al⁹: ut nō posset attingi. Tā pfundus: ut nō posset videri. Tā lat⁹: ut non posset cōprehēdi. Tā lōgus: ut nō posset mēsurari Job. xi. Excelsior celo est ꝛc. Sz post incarnationē ꝓportionata altitudo sue maiestatis usq̄ ad nostrā substātiā. Phil. ii. Exinanuit semetipm: formā serui accipiēs. Profunditas sue sapiētie usq̄ ad humanā stultitiam. i. Cor. i. Placuit deo per stultitiā ꝓdicationis: saluos facere credentes. Latitudo sue pietatis usq̄ ad nostrā miseriā. ℣ Iste. iii. Desideranimus eum vespertū t nouissimū virorū ꝛc. Longitudo eternitatis diuine usq̄ ad nēc tpalis tatis mēsurā. Ad Gal'. iiii. At ubi uenit plenitudo tpis ꝛc. ℣ Scdo eius facies fuit hilarit effecta. Nō eni erat litigiosus in ore, prialis in epe, nō immitis in mēte, nō turbulēt⁹ i facie. De his oib⁹ dr ℣ Isa. xlii.

Nō clamabit̄ p̄ceꝝ accipiet p̄sonā ei⁹. ¶ Tertio ei⁹ facies fuit luculēter colorata. Fuit enim cādidus ꝓpter virginitatē: que maxime refulsit in carne. Rubicūdus ꝓpter charitatem: que maxime feruebat in mēte. Fulgidus τ elect⁹ ex milibus ꝓpter maiestatem: que maxime resultabat ex diuinitate. Cant. v. Dilectus meus candidus τ rubicūdus. ¶ Scd̄o cōmendat eū ex nobilitate: cū dicit. Qui lōge nobilior est τc. τ genē τ dignitate. Est aūt fm̄ Grego. nazāze. triplex nobilitas. Una causatur ex imaginis diuine impssione. alia ex carnis ꝓpagatione. tertia ex animi virtute. Quātū igit̄ ad diuinitatē in xp̄o fuit nobilitas imaginis. Col. i. Que est imago dei inuisibilis. Quātum ad carnē fuit in xp̄o nobilitas originis. Roma. i. Qui fact⁹ est ex semine dauid fm̄ carnē. Quantū ad aīam fuit in eo nobilitas virtutis. Joā. i. Plenus gr̄a τ veritate. ¶ Tertio cōmēdat ipm a diuitiarū plenitudine: cū dicit. Cuius opes nunq̄ deficiēt: cuius diuitie nunq̄ decrescūt. Prouer. viii. Mecū sunt diuitie τ gl̄ia. i. diuitie gl̄iose. Ille enim sunt misere: iste gl̄iose. q: iste sunt perpetue: ille trāsitorie. Ista differētia ponit̄ Matt. vi. Nolite thesaurizare vob thesauros in terra: sed in celis. ubi neq̄ erugo neq̄ tinea demolit̄. Iste faciūt hoiem satū: ille famelicū. Ista differētia ponit̄ Joā. iiii. Ois qui biberit ex hac aq̄ sitiet iterū. Iste faciūt hoiem locupletū τ gl̄iosum: ille indigētē τ miserū. Ista differentia ponit̄ Apoc. iii. Dicis q: diues sum τ locuplex τ nullius egeo: τ nescis quia miser es τ miserabilis. τ ideo suadeo tibi emere a me aurum ignitum τ ꝓbatum ut locuplex fias.

Sermo. lxviii. ¶ De eadē Sermo tertius.

Gaudeamus τ exultemus τ demus gl̄iam deo: q̄ venerūt nuptie agni: τ uxor agni p̄parauit se: τ datū est sibi ut cooperiat se bysso splēdenti τ cādido. Apoc. xix. Tres psone p̄ncipales requirūtur in nuptiis. s. paranymphi. sponsus. τ sponsa. ¶ Ad paranymphos aūt ptinet dulciter decātare epithalamiū. ¶ Ad spōsum ptinet p̄parare dulce τ nuptiale cōuiuiū. ¶ Ad spōsam ptinet se p̄parare per decētē ornatū. ¶ Ad utrosq̄ ptinet se p̄parare per cōiugalē affectū. Et q̄ inter xp̄m τ beatā agnetē spūale est ꝯtractū matrimoniū: ideo in isto spūali matrimonio ista q̄tuor requirūt̄ que in p̄dictis verbis denotant̄. ¶ Primo enī ex parte paranymphorum ponit̄ epithalamiū laudis: cū dicit. Gaudeam⁹ τ exultemus τc. Est aūt epithalamiū cāticū qd̄ in honore spōsi τ spōse in nuptiis decātat̄. Et dr̄ ab epi qd̄ est supra. τ thalamus. eo q: supra thalamū decātat̄. Epithalamiū ergo btē v̄ginis agnetis est duplex. vnū est in via. aliud in p̄ria. De epithalamio ei⁹ in via dicit Amb. Hāc senes. hāc iuuenes. hāc pueri in via decātāt. Nemo est laudabilior q̄ q ab oīb⁹ laudari pōt. Quot hoies tot p̄cones qui martyrē p̄dicāt dū loquunt̄. Ipsa igit̄ puella fuit nō tm̄ per etatē: sʒ matre per puritatē. iuuenis per fortitudinē τ alacritatē: senex per sensus ac morū maturitatē. Ipsam ergo debēt laudare pueri tanq̄ purā in mēte τ in itētiōe. Juuenes tanq̄ fortē τ alacrē in passione. Senes tanq̄ maturā in sensu τ in cōuersatiōe. Epithalamiū ei⁹ in p̄ria canūt panymphi. i. angeli τ alii b̄ndicētes. Sap. iii. Hec est que nesciuit thoꝝ in delicto: hēbit fructū in respectiōe aīarū scārū. De isto epithalamio qd̄ sibi decātat̄ ipsa dic. Ama xp̄m in cui⁹ thalamū introiui: cui⁹ mihi organa modulatis vocib⁹ cātāt. ¶ Scd̄o ex pte spōsi ponit̄ p̄paratio cōuiuii nuptialis: cū dr̄. Uenerūt nuptie agni. De h̄ nuptiali cōuiuio dr̄ Apoc. xix. Bti qui ad cenā nuptiarū agni vocati sunt. Et qd̄ v̄bis habet̄ q: ibi erit plena satietas. dulcis suauitas. τ et̄na securitas. In p̄nti qd̄e satietas hēt fastidiū. fames hēt molestiā. timor ne. s. alimēta deficiāt hēt penas. Ideo p̄uidit de⁹ ut in nullo celesti cōuiuio sit plena satietas ne ibi sit molestia famis: iō dr̄ nuptiarū. In nuptiis enī ꝯsueuerūt oīa abūdare. ps. Satiabor cū apparuerit gl̄ia tua. Sit dulcis suauitas: ne sit mētis fastidiū. iō dr̄. Agni qui hēt carnes delectabiles τ suaues Job. xxxi. Si nō dixerūt viri tabnacli mei: qs det de carnib⁹ ei⁹ ut saturemur. Sit et̄na securitas ut tollat̄ tior defectionis. vñ dr̄. Cena: q: nullū aliud cōuiuiū sibi succedit. Prouer. i. Qui me audierit sine timore requiescet. ¶ Tertio ponit̄ ex pte spōse p̄paratio ornatus singularis: cū dr̄. Datū est ei ut cooperiat se bysso fulgido τ cādido: τ vestib⁹ ornatissimis. Hūit q̄de spōsa q̄tuor genera vestiū. s. vestem deauratā. ps. Astitit regina a dextris tuis in vestitu deaurato. i. xp̄i aīa que corp⁹ suū rexit in vestitu deaurato. i. in corpe gl̄ificato. Hūit vestē variā. Uñ sequit̄. Circūamicta varietate. Vestē albā. Apoc. iii. Ambulabūt mecū in albis. Et hūit vestē rubeā. Ysa. lxiii. Quare rubeū est indumētū tuū. Istas vestes xp̄us agneti sue spōse colorauit. s. deauratā vestē isundēdo charitatē. Uñ ipsa ait. Induit me dñs ciclade auro texta. ps. Oīs gl̄ia ei⁹ filie regis ab itus in fimbriis aureis. Variā ornādo ꝑfectā varietatē. Uñ ait ipsa btā agnes. Circūdedit me vernātib⁹ atq̄ coruscātib⁹ gēmis. Ezech. xvi. Vestiui te discoloribus. Vestē cādidā: decorādo p̄ puritatē. In cui⁹ significatiōe āgelus i carcē vestē cādidā ei dedit. Et vedit sibi vestē rubeā: eā rubricādo p̄ singularē memorianē τ sue passiōis meditationē. Uñ btā agnes ait. Sanguis ei⁹ ornauit genas meas. De hac duplici veste dicit Prouer. ultimo. Byssus τ purpura indumētū ei⁹. ¶ Sed q̄ nobiles spōse ꝯsueuerūt vestes suas etiā gēmis ornare: ideo τ ipsa gēmis virtutū erat ornata. Quas gēmas hūit in manu dextera per rectā intētionē. Unde ait. Dexterā meā cinxit lapidib⁹ p̄ciosis. Qui eñi facit opa que videntur esse virtuosa sed intētione corrupta: gēmas habet in sinistra. Qui vo itē idē recta hēt in dextera. Matth. vi. Nesciat sinistra tua qd faciat dextera tua. ¶ Secūdo ipas hūit in collo. vñ ait. Collū meū cinxit lapidib⁹ p̄ciosis. Collū xp̄i sūt p̄dicatores qui a xp̄o capite influētiā recipiūt: τ in cetera mēbra ifundūt. Illi ergo sunt collū qui xp̄i p̄dicāt v̄bū. Illi sunt collū lapidibus p̄ciosis ornatū qui v̄bū p̄dicāt: τ v̄ba p̄dicatiōis opibus virtuosis ornant. Cant. i. Collū tuū sicut monilia. ¶ Tertio ipas habuit in auribus per obedientiā. Uñ ait. Tradidit auribus meis inestimabiles margaritas. Ille simplr̄ est auris qui coact⁹ obedit. Qui vo spōtaneus est obediēs: auris est margaritis ornata. Prouerb. xxv. In auris aurea τ margarita fulgens: qui arguit sapiētē τ aure obediētē. ¶ Quarto eas hūit in toto corpe. vñ ait. Induit me dñs ciclade auro texta. τ imēsis monilib⁹ ornauit me. Ipsa enī btā agnes hūit cicladē aureā. i. ꝯuersationē lucidā. τ imensa monilia. i. lucida τ virtuosa exēpla. Dañ. x. Corpus eius crisolitus. ¶ Quarto ponit̄ ex pte utriusq̄ affectus ꝯiugalis: cū dr̄. Uxor agni. ¶ In duob⁹ qd̄e mutuo ꝑticipāt. s. in ꝯiunctione cū dicitur Ux. In nomine: cum dicit̄. Agni. Est autē in omi matrimonio triplex cōiunctio. Una est per ꝯsensum aīoꝝ. Alia per ꝯiūctionē corpoꝝ. Tertia p̄ indiuisibilē hītationē amboꝝ. Ista triplici ꝯiūctione est ꝯiunctus xp̄o agneti: τ ipsa sibi. Per mutuā charitatē. Uñ ait. Nō ergo potero ad ꝯiu melioris amatoris aliū aspicere: cū quo sum charitate ꝯiūcta. Cāt. vi. Ego dilecto meo: τ dilectus meus mihi. Per nature cōformitatē: q: sicut dr̄ Heb. ii. Nusq̄ enim angelos apprehēdit: sed semen abrahe apprehēdit. Uñ ipsa dicit. Iā amplexibus eius castis astricta sū. Iā corpus eius corpori meo sociatū est. Per isparabilitatē: q: xp̄s eā sibi eternalr̄ copulauit. Hiere. xxxi. In charitate ꝑpetua dilexi te. ¶ Scd̄o ꝯueniūt in nomie: q: ille agnus τ h agna. Agnus aūt dr̄ ab agnoscendo: q: p̄e ceteris aīantibus mr̄ez agnoscit. Sic xp̄us mr̄ez agnouit ab īfantia: per humilē obediētie subiectionē. Luc. ii. Erat subditus illis. In iuuentute: per sue petitiōis adipletionē. qn ad p̄cces m̄ris aquam in vin. in nuptiis cōmutauit. In morte per curā τ ꝯmissionē: q: ipsam iohi cōmēdauit.

Post mortē per sui appariționē: quia ut creditur sibi primo apparuit. Sic beata agnes spōsum suum cognouit in vita per fidē τ deuotionē. Unde ait. Ipsi soli seruo fidē: ipsi me tota deuotione cōmitto. In morte per ꝯstātem ꝯfessionē. Unde ī igne posita dixit. Te ꝯfiteor labiis τ corde: te totis visceribus concupisco. Post mortē nunc cognoscit per apertā visionē. Uñ dixit. Ecce iā qd̄ credidi video. qd̄ sꝑaui iā teneo. τ qd̄ ꝯcupiui amplector.

Sermo. lxix. ¶ De scō vincētio martyre. f. i.

Certamē forte dedit illi ut vinceret Sap. x. Inter ceteros martyres beatus vincētius certamē forte sustinuit: qd̄ tamē fortiter supauit τ vicit. Habuit aūt duplex certamē. ¶ Unū cū valerio epo. ¶ aliud ipe solus sine epo. Ipsi aūt duo in isto certamine tria tela sustinuerūt: scilicet ¶ iniuriā carceris. ¶ molestiaʒ famis. ¶ τ minas mortis. Quia dacianus eis mortē minat̄ est nisi ei consentirent. Sed ista tria vicerūt per tria arma que habuerūt. ¶ Nā p̄mū telā vicerūt per letitiā spūalē. vñ dr̄ de eis. Valerius epūs τ leuita vincentius in cōfessione fidei alacriter cucurrerūt. Et exēplo aploꝝ de quibus dicitur Act. v. Ibāt apl̄i gaudētes τc. ¶ Scd̄m telū vicerūt per patientiā singularē: q: non murmurauerūt sed patiēter τ fortiter famis molestiā tolerauerunt. Eccl. ii. In humilitate patientiam habetē. ¶ Tertiū certamē vicerūt per apertā fidei ꝯfessionē. Unde enim vincentius dixit Daciano de mādato valerii. Respōdā apud christianā prudētiā esse cognoscere diuinitatis cultū abnegādo blasphemare. Ad Roman. x. Corde credit ad iustitiam: ore aūt cōfessio fit ad salutē. ¶ Secūdū certamē ipse solus hūit in quo certauit viuus τ mortuus. Uiuus aūt habuit triplex certamen. ¶ vnū in eculeo. ¶ aliud in ignis incendio. ¶ tertiū in carnis ergastulo. In eculeo fecit eū dacianus in toto corpore distendi. distentus diuersis vulneribus cruciari. cruciatum ferreis pectinibus dilaniari: τ carnifices ad crudelius feriendū uerberibus fecit urgeri. Sed ista q̄tuor tela que sustinuit vicit per q̄tuor arma que habuit. ¶ Primū fuit voluntas patiendi. vnde dicebat. Hoc est qd̄ semper optaui: τ votis oībus cōcupiui. ii. Cor. xii. Libenter gloriabor in infirmitatibus meis. ¶ Scd̄m erat cōstantia sufferendi. vñ ait. Uidebis me dei virtute plus posse dum torqueor: q̄ possis ipse qui torques. Et ideo illud qd̄ dixerat Job negatiue potest ipsi conuenire affirmatiue. Job. vi. Nec fortitudo lapidū fortitudo mea: neq̄ caro mea enea est. Ipse enim habuit fortitudinē lapidis: q: tormētis non cessit: τ fortitudinē eris: q: dei laudes resonauit. Ter-

eil erat magnanimitas ꝯtēdi q tyrāni irā cōtē nebat dicens. Cū mihi traſti magis putas: modo melius incipis miſereri. Judith. ii. Da mihi in alo: Mani ut ꝑdā ill. ¶ Quartū fuit deſiderium ampliora ſupplicia patiēdi. vn̄ dicebat. Hoc ſolū nobis manus q te ſingis uelle mihi miſereri. nolo ꝯ aliqd minus de ſupplicijs ut te vicerī in ol-bus fauoris. vn̄ dicit de eo prudentius. Ridebat hic miles ꝯtēmnens cruentas increpās q ſic tā nō ſplendior intraret artus vngula. Job. vi. Quis ce ꝑit ut ipſe ꝯterat: ſoluat manū ſuā ⁊ ſuccidat me. ¶ Scdm certamē habuit in craticule ſcēdio. ubi toti corpus vincentis ferreis apꝑiſ. ardentes lamine inſigunt. ſale ignis aſpgit. tela ad viſcera ⁊ exta in ꝯuit. Sed iſta quatuor vicit per quatuor arma que habuit. ¶ Primū erat oro deuota. vn̄ dī. Surſū erectis luminibus dn̄m ꝑcabat. Eccl. xxiii. Aperiet os ſuū in orone. ¶ Scdm fuit magna mētis ꝯſtātia. vn̄ dī. Inter hec manet imobilis ille dei famus Theodaſi. Immobilis in dei timore ꝑmāſit: gr̄as agēs deo. ¶ Tertiū fuit charitas ignita. Vn̄ dicit Amb. Torquet vincētius. cedit. flagellat. exurit. ſed inuictus pro ſcō noīe alius non ercunt plus ardēs igne celi q̄ ferri. Ignis celi eſt ipſa charitas que in corde vincētij ſic ardebat q ignē exteriorē frigidum faciebat. pſ. In meditatione tua exar de ſcit ignis. ſ. charitatis diuine. Et locutus ſum in lingua mea. ſ. ꝯfeſſionē fidei xpiane. ¶ Quartū fuit ꝯſcientia ſincera: per quā in oīb' itēdebat placere deo nō mūdo. Vn̄ dicit Amb. Plus noluit vincētius placē deo q̄ foro: plus dilexit mori in dn̄o q̄ viuē in mūdo. Eph. vi. Nō q̄ſi hoīb' placētes. ſed deo qui ꝓbat corda nr̄a. ¶ Tertiū certamē habuit in carceris ergaſtulo. Nā tyrānus fecit ipm̄ in obſcuro carcerē includi. Teſtas ibi acutiſſimas cōgeri. In ligno pedes affigi: ⁊ ſine oī humano ſolatio relinq. Sed iſta quatuor xp̄s in gl'iam cōmutauit: q: carcerē obſcurū luce ineffabili illuſtrauit. floribus amenīſſimis carcerē aſpſit. pedes reſoluit. ſocietatē angelicā deſtinauit. nec mirū. Ipſe nanq habuit vitā lucidā: īō nō debuit in obſcuro ſed in luce manē. ii. Cor. vi. Que ſocietas lucis ad tenebras. Hūit ꝯſciaꝫ floridā: īō nō debuit fulciri aſpitate teſtarum ſed ſuauitate flor. Cant. ii. Fulcite me floribus ⁊c. Hūit affectionē liberā nō cū terrenis ligatā: īō nō debuit hēre pedes ligatos ſꝫ ſolutos. Pes eni aīe ſm Aug. eſt affect' aīe. ii. Re. iii. Manus tue nō ſunt ligate. ⁊ pedes tui nō ſunt cōpediti. i. cōpedib' aggrauati. Hūit vitā angelicā: īō debuit ſocietate angelica decorari. Dan. iii. Angelus dn̄i deſcendit de celo cum anania ⁊ ſocijs ⁊c. ¶ Scdo vincētius vicit mortu'. Voluit qdē dacianus corp' eius a feris in terra deuorari. Ab auib' in aere lacerari: a piſcib' in mari ꝯſumi. Sed angelus dn̄i corpus a feris cuſtodiuit. Exo. iii. Ecce ego mitto angelū meū qui cuſtodiat te ⁊ ꝓcedat te in via. Coruus autem abegit. Vn̄ poterat dicē illi ꝑienti dariano Job. xl. Interroga iumēta ⁊ docebūt te. uolatilia celi: ⁊ indicabūt tibi. Mare corpus eius ad littus remiſit. Sap. xiiii. Dediſti in mari viā: ⁊ inter fluctus ſemitam fortiſſimam.

Sermo. lxx. ¶ Eodē die Sermo ſecundus.

VIncēti dabo māna abſcōditū: ⁊ dabo illi calculū cādidū. Apo. ii. Nomē victorie nulli melius ꝯuenit q̄ vincētio qui re ⁊ noīe victor fuit. In verbis ꝓmiſſis duo ponunt. ¶ Primo pugna cū victoria: cum dī Vincēti. ¶ Scdo retributio cū eterna gl'ia: cū. ſ. ſubdit. Dabo māna abſcōditū ⁊c. ¶ Circa primū notādū q ſicut dicit Augu. in li' de correptione ⁊ gr̄a. ¶ Sci martyres pugnāt ꝯtra mūdanos timores. ¶ mūdanos amores. ¶ ⁊ falſos errores. Contra iſtas tres acies ſanct' vincēti' pugnauit ⁊ vicit. ¶ Primo eni vicit mūdanos timores: oīa aduerſa cuꝫ ſupplicia ꝯtēnēdo. Vn̄ dicit. Videbis me dei ſuū te plus poſſe dū torqueor q̄ poſſis ipſe qui torques. Ezech. iii. Ut adamantē ⁊ ſilicē dedi faciē tuā. Jere. i. Ego quippe dedi te in colūnā ferreā: ⁊ in murū ereū. Ex qb' verbis patet q̄ ꝯſtātia vincētij fuit inſtar adamātis. ſilicis. ferri. ⁊ eris. Adamas aūt ſicut dicit gloſa ibidē eſt in honorē. ⁊ quātū cū q ꝯponat: tn̄ idē nō extollit. Silex aūt eſt in ꝯculcatione: ⁊ tn̄ nō frāgit. Ferrū aūt oīa domat: ⁊ es ꝑcuſſum reſonat. Sic bt̄us vincētius fuit adolatio q nec dariani blāditijs uel fauorib' ꝑcutiebat nari. nec tormētis ⁊ ſupplicijs deuici: ſed per' tēp malinā duris rephēſiōib' edomabat: ⁊ ꝑcuſſus ad laudē reſonabat. Iſtā aūt ei' fortitudinē in oībus debat. ſ. ꝯſtātia i aīo. Vn̄ dixit. Videbis te plus poſſe dū torqueor q̄ poſſis ipe qui torques. Fiducia in deo. Aug. Tāta in vincētio penarū aſpitas ſeuiebat in mēbris. ⁊ tāta ſecuritas in vocis reſonabat: ut putarem' aliū loq ⁊ aliū torquer' tanta ſe erat. Caro eni patiebat ⁊ ſpūs loqbat. ¶ Tertiū fuit patiētia in ſupplicijs. Idē. Habuit vincēti' in ſermone fiduciā. in paſſione tolerātiā. ūno de ſuo corde ꝓſumat q ut bona prudēter loquitur ab illo eſt nō nr̄a ſapiā. ⁊ ut mala fortiter pſam' ab illo eſt nō nr̄a patiētia. ¶ Scdo imūdo amore vicit corp' ſuū cū oīb' vitijs mortificādo. Ad col. iii. Mortificate mēbra ura que ſunt ſup terrā. Ro. xiii. Curā carnis ne feceritis in deſiderijs. Et Ja dicit in deſiderijs. Eſt quedā cura carnis vicioſa de qua dī hic. ⁊ quedā virtuoſa de qua ad Gal. v.

Qui aūt ſunt xp̄i carnē ſuā crucifixerūt cū vicijs ⁊ ꝯcupiſcētijs. Quedā īdifferēs. de qua dī. Eph. v. Nemo carnē ſuā vnq̄ odio hūit. Primā autē curā carnis ſcūs vincētius abhorruit. Scdam fortiter tenuit. De tertia parū curauit. ¶ Tertio vicit falſos errores: oēs mūdi fallacias cōtēnēdo. Mundus eni hēt triplicē falſam ſapiā. ſ. nocturnā: fantaſticā: ⁊ vmbraticā. Nocturnā hūt illi qui ad inſtar noctue fugiūt lucē ꝟitatis: ⁊ diligūt tenebras vitiorū. Jo. iii. Qui male agit odit lucē. Iſtā falſam ſapiam vincētius vicit: qui vitia tenebroſa abhorruit ⁊ luce ꝟitatis ſe veſtiuit. Juxta illō Roꝫ. xiii. Abijciam' ergo opa tenebrarū ⁊ induamur arma lucis ⁊c. Fantaſticā ſapiam hūt illi qui tn̄ bona ꝑſentia diligūt: que nō ſunt bona cōntial'r ſed apparēter. Eccl. xxxiiii. Sicut parturiētis cor tuū fantaſiam patit: niſi ab altiſſimo fuerit emiſſa viſitatio. Iſtā ſapiam fantaſticā vincētius vicit: q: lꝫ eēt archidiaconus in honore magno ꝯſtitut': tn̄ oīa ꝑſētia reſpuit ⁊ ꝯtēpſit: ⁊ bona celeſtia que ſunt bona ueraciter ꝯcupiuit. Vmbraticā ſapiam habentilli qui inſtar equi vmbratici ꝑicula falſa timēt: uera tn̄ nō timēt. Tribulationes eni p̄ntis vite ſunt quaſi quedā vmbre ⁊ futurarū penarū picture. Beatus aūt vincētius iſtā ſapiam vmbraticā vicit q: p̄ſētes penas ꝯtēpſit: ⁊ īō futuras euaſit. vn̄ dicē poterat illud Sap. xv. Nō eni in errorē induxit nos hoīum male artis excogitatio: nec vmbra picture: labor ſine fructu. ¶ Scdo ponit eius retributio cuꝫ gl'ia eterna: cū dī. Dabo tibi māna abſcōditū ⁊ calculū cādidū. Per māna itelligit btitudo aīe. per calculum gl'ificatio corpis. Btitudo aūt aīe ꝯſiſtit in dei cognitione ⁊ delectatiōe cogniti ⁊ dilecti ꝑpetua refectione. ſignificat aūt btitudo aīe per māna rōne ſaporis imutationis ⁊ noīs. Nā in ſapore intelligit dei cognitio. ſicut dī Exo. xvi. Sapor māne erat q̄ſi ſimile cū melle. ſimila de terra orit: mel celeſti rore generat. Erit per ſimilā xp̄i humanitas: per mel eius diuinitas itelligit. Perfecta autē cognitio ꝯſiſtit in viſione humanitatis ⁊ ꝯtēplatione diuinitatis. Joā. xvii. Hec eſt vita eterna ut cognoſcāt te ſolū uerū deū ⁊c. Perfecta aūt dilectio itelligit per māna rōne imutationis. imutabat eni palatū ⁊ oēm saporē. ut habet Sap. xvi. Dei eniꝫ ad quecūq ſe diuertūt: ibi dulcedinē inueniūt. nā cōuertēdo ſe ad deū deliciarū infinitas hauriūt. Cōuertēdo ſe ad angelos uel ſcōs ſiue celū nouū ⁊ terrā nouā: ibi ſuauitatē inueniūt. Sicut eni apis ex quo'lbet flore rorē ſugit vn̄ mel cōponit. Sic bti ex q̄libet re materiā ſue dilectiōis inueniūt vn̄ dulcedinē aſſumūt. Eterna aūt poſſeſſio cogniti ⁊ dilecti itelligit per māna rōne noīs. Dī eniꝫ a māna qd̄ ſonat qd eſt hoc. Et eſt verbū admirationis ſiue gratulationis. Beati eni admirabunt de tāta dei liberalitate: ⁊ ꝯgratulabunt de ꝑpetua ſua eternitate. Yſa. lx. Tūc videbis ⁊ afflues: ⁊ mirabit cor tuū ⁊ dilatabit'. ¶ Per calculū aūt ſignificat gl'ificatio corpis. Calculus naq qui ſm aliā trāſlatione dī margarita ut carbūculus eſt pu' in quo notat ſbtilitas. Eſt rotūdus in quo notat agilitas. Eſt lucidus in quo notat claritas. Et eſt ſolidus: i quo notat [illegible]. De his quatuor dotib' corpis dī Sap. iii. Fulgebūt ecce claritas. Juſti: ecce imortalitas. q: ſicut dī Sapi. i. Juſticia ꝑpetua eſt ⁊ imor. Tanq̄ ſcintille: ecce ſbtilitas. In arūdineto diſcurrēt: ecce agilitas.

Sermo. lxxi. ¶ De eodem Sermo tertius.

VIdi ⁊ ecce equ' alb'. ⁊ qui ſedebat ſup eū hēbat arcū: ⁊ data eſt ei corona. ⁊ exiuit vincēs ut vinceret. Apoca. vi. Beat' vincētius dī equus dei in q̄ntū nomē dei ꝑdicādo portauit. Et dī miles dei inquātū de hoſtib' triūphauit. In vbis aūt ꝓmiſſis ¶ ꝓmo deſcribit iſte equ' dei. ¶ Scdo iſte miles dei. Equ' autē deſcribit a duob'. ¶ Pmo a fortitudie in eo q̄ uocat equus. Job. xxxix. Nunqd ꝓbebis equo fortitudinē. ſupple nō niſi ego. ¶ Scdo a pulchritudie cū dī. Alb'. Fortitudo aūt iſti' eq appet: q: portauit magna pōdera. magna ſupplicia. magna qdeꝫ numeroſitate: acerbitate: ⁊ diuturnitate. Fuerunt naq ei' ſupplicia multa ⁊ pōderoſa ac numeroſa. Sic patet in legēda: ut poſſit dicē cū ꝓpha. Oēs fluct' tuos induxiſti ſup me. Idē. Sup dolorē vulnerū meoꝝ addiderūt. Job. xvi. Cōcidit me vulnere ſup vuln'. Fuerūt etiā in magna acerbitate. Vn̄ poterat dicē. ii. Mach. vi. Dn̄e q hēs ſciā ſciꝫ tu manifeſte ſcis q: duros i corpe ſuſtineo dolores nō tn̄ duros: ſꝫ duriores ⁊ duriſſimos. Duros q: in craticula aſſabat. Duriores q: tela ad viſcera incedebant. Duriſſimos q: oſſa frāgebant. Fuerūt ēt magna i max' diuturnitate: q: nō fuit decapitatus nec ſubito mortu': ſꝫ nouis ſupplicijs reſuat'. pſ. Dolor me' reſuat' eſt ⁊c. Et Hiere. xv. Quare fact' eſt dolor me' ꝑpetu'. i. diuturn' ⁊ lōg'. rñdet dn̄s. Si ſeparaueris ꝓcioſū a vili q̄ſi os meū eris. ac ſi dicat. Jō iſta pateris ut aīa tua pcioſa a vili corpe ſeparet: ⁊ mihi familiaritate iūgat. Quia igit ſic fuit fortis ad portādū ſupplicia. tā multa: tā acerba: tā diuturna. Jō exclamat Prudēti'. O miles inuictiſſime fortiſſimoꝝ fortior. Jā te ſeua ⁊ aſpa tormēta tremūt victorē. Et ꝯ deſcribit iſte equ' a pulchritudie: cū dī alb': q̄dicit q fuit a xp̄o ſpūli amore dilect'. Cant. v. Dilect' me' cādidus qd fuit xp̄i ſāguie dealbat'. Apoc. vii. Lauerūt ſtolas ſuas ⁊ dealbauerūt eas in ſāguie agni. qd̄ eſt ſanguie xp̄i

ascript' Apoc.iii. Ambulabūt mecū in stolis albis. Et q̄ cū ista q̄driga tertia colloca'. Nam sicut di Zach.vi. In q̄driga p̄ma sunt equi rufi.i.martyres. In sc̄do equi nigri.i.cōfessores se per pniās cyros. In tertia equi albi.i.v̄gines inocētes. denigrātes. Beat' aūt vincētius in hac triplici q̄driga fuit:q: z sanguinē suū fudit:z se in p̄nia macerauit:z in inocētia se cōseruauit. ¶ Sc̄do describit miles:z maxime a q̄nque. ¶ Primo a noīe cū dī vincētius. ¶ Sc̄do ab officio siue ab arte:cū dī.hēbat arcū. ¶ Tertio a cordis magnanimitate:cum dī.exiuit vincēs. ¶ Quarto a finali z recta intētione:cū dī ut vinceret. ¶ Quinto a palma victorie:cū dī.z data est ei corona. ¶ Circa p̄mū notādū q̄ ipse habuit nomē celebre.i.victoriosum:q: vincēs siue vincētius est appellat'. Ruth.iiii. Hēas nomē celebre in bethlē.i.in ecclīa militāti z triūphāti.i. Para. xi. Ipse erat inter tres nobilissim':z inter tres secundus z iclyt'. Tres nobilissimi sunt martyres:cōfessores:z v̄gines. Ipse eniz est nobilissimus inter martyres:q: durissima supplicia ptulit. Inter cōfessores:q: fidē xp̄i cōstātissime cōfessus fuit. Et inter virgines:q: sincerissimā puritatē seruauit. Sed parū eēt si miles hēret nomē celebre z nō exerceret officiū militie. ¶ Ideo sc̄do cōmēdat ab officio siue arte:cū dī.hēt arcū. Hēbat enī iste miles offi sagittādi. ¶ Ideo vnā sagittā iecit i deū:que fuit sagitta deuote ōronis. Vñ dī de eo. Erectis in celū luminib' ōrōnē ꝑhabat.ii. Reg.i. Sagitta ionathe nunq̄ abiit retrorsum. Tūc enī sagitta retrorsū abit q̄n ōro a deo uacua recedit. ¶ Secūdā iecit i se ip̄m:que fuit sagitta diuini timoris:quo carnē suā cōfixit.ps. Cōfige timore tuo carnes meas z̄c. ¶ Tertiā iecit cōtra diabolū que fuit sagitta humilitatis:qua ip̄m superbū grauiter vulnerauit.ps. Tu humiliasti sicut vulneratū supbū. Ysa.li. Nūquid nō tu percussisti supbū vulnerasti draconem. ¶ Quartā iecit cōtra tyrānū:que fuit sagitta dure increpationis.ps. Sagitte potētis acute cū carbonib' desolatoriis. Ista enī sagitta fuit potēs.q: irā tyrāni nō timuit.z fuit acuta:q: eius cor medullitus penetrauit. Et fuit accēsa:q: zelo dei hoc fecit. Sz multoꝝ sagitte sunt debiles ppter timorē.z retruse ppter puanū amorē.z frigide ppter zeli remissionē. Sz parū pdesset si miles hēret officiū militare:ip̄m tñ nunq̄ exerceret nec ad bellū procederet. ¶ Ideo tertio cōmēdat a cordis magnanimitate:cū dī. Exiuit sed certamē. ¶ Sūt autem tria que milites retrahūt ne ad bellū pcedāt. aut amor inordinat' sui.aut timor cuiuslibet aduersi.aut defect' exēpli.iō tria milites suos admonēs dī Lu. ix. Si q̄s vult venire post me abneget semetip̄m. Ecce q: nō debet diligere: sed despicit seip̄m:z tollat crucē suā. Ecce q: nō debet timē aliqd aduersum: z sequat me. Ecce glīosum exēplū. Ista tria tenuēra nō hūit vincēti'. Vñ dicit Aug. Quid eniz mirū si in illo vicit vincēti' a quo vict' est mūdus. Ecce exhibitū exēplū. ¶ Deinde ponit alia duo vicēs. Duplicē aciē mūdus pducit cōtra milites xp̄i. Blādit enī ut decipiat.terret ut frāgat non nos teneat ppria uolūtas.nec terreat aliena crudelitas z vict' est mūdus:sed vilis miles eēt qui ad bellū pcederet:z ibi nō itēderet vicēsis expoliare. ¶ Io q̄rto cōmēdat a finali z recta itētione:cū dī. Ut vinceret. Nō enī vincētius affectauit spolia mūdi:sed tm̄ ut vinceret ad gliam dei. Et iō in oībus victor fuit.nā vicit in aere in eculeo extēsus. Vicit in igne sup craticulā posit'. Vicit in terra in testis acutissimis inuolut'. Vicit in aq̄ in mare piect'.iō clamabat Augu.dicēs. Beat' vincētius vicit in vbis.vicit in penis.vicit in cōfessione.vicit in tribulatione. vicit exust'. Parū etiā ualeret si miles vincēt itēderet.z tñ cū efficacia victoriā nō obtineret. ¶ Ideo q̄nto cōmēdat a palma victorie:cū dī. Et data est ei corona. De q̄ corona dixerūt sibi angeli. Agnosce o vincēti:q: pro cui' noīe decertasti.ipse tibi coronā pparatā fuat in celis qui te fecit victorē in penis. Diabolus nāq̄ cōtra scōs pcitat pugnā.iō dī. Decertasti. Sz de' dat victoriā:iō dī. Qui te victorē fecit in penis. Et post victoriā dat coronā.iō dī. Ipse tibi coronā pparatā fuat in celis. Et sic patet q̄ diabolus pparat malū pugne. Sed de isto malo dicit q̄ deus dat bonū victorie.z de isto bono elicit sanctis optimum corone eterne.

Sermo.lxxiii. ¶ De eodem Sermo quartus.

f Ortis est ut mors dilectio:dura sicut infernus emulatio. Cant.viii. Salomon pōit q̄que fortissima:q' cōparat fortitudinē charitatis. ¶ Primo nāq̄ est fortis sicut mors:iō enim dī. Fortis est ut mors dilectio. Sicut enī mors sepat aiam a carne:sic z charitas sepat aiam ab oī illicito amore. Facit eniz triplicē sepationē. Sepat enī aiam ab illicito amore mūdi Mat.x. Veni separe hoiem aduersus fratrē suū. Ab amore corpis ppii. Eccl.xlvii. Surrexit nathan pphā q̄si adeps sepat' est a carne. Ab amore sui:q: tales nō viuūt vita sua amore sui:sed xp̄i. Gal.ii. Viuo ego iā nō ego:viuit adh' in me xp̄s. Istā triplicē sepationē charitas fecit in vincentio. Ipse enī mūdū vicit:ut dicit de eo. In quo p' sorā mūdi martyr vicit vincētius. Propriū corp' cōtēpsit. Vñ dixit datiano. Tormēta tua nō timeo sed hoc solū timeo q: te fingis uelle mihi misereri. Ipse eniz nō sibi sed xp̄o vixit.ii. Cor.v. Qui sibi

viuūt nō sibi viuāt:sed ei qui pro ipsis mortu' est z resurrexit. ¶ Sc̄do charitas est fortis sicut infernus. Unde sequitur. Dura sicut infernus emulatio. Sicut eniz infernus aias fortiter retinet z custodit: ita q̄ nulli pdit:sic amor dei sc̄i vincētiū tā fortiter xp̄o vniuit:q̄ ab eo separi nō potuit. Ro.viii. Quis ergo nos sepabit a charitate xp̄i:tribulatio an angustia z̄c. Ipse enim traditus est carceri: ut fame maceraret.eculeo:ut flagellaret.vngulis:ut laceraret.craticule:ut assaret. testis acutissimis: ut vulneraret. Sed sic erat deo per amorē colligatus q̄ nūq̄ poterat sepāri:nec mirū. Ipsa enim charitas erat sibi tanq̄ vinculū quo deo erat colligatus. Col.iii. Sup oīa aūt charitatē habete:q̄ est vinculū pfectionis. Erat enim tanq̄ adamas:per quē ad deū erat attract'. Hiere.xxxi. In charitate ppetua dilexi te:ideo attraxi te miserās. Erat tanq̄ radix qua deo erat firmiter radicatus. Eph.iii. In charitate radicati z fundati. ¶ Tertio charitas est fortis ut ignis qui hēt virtutē incēdēdi. Vñ sequitur Lāpades eius lāpades ignis atq̄ flāmarū Facit enim incēdiū amoris. Luc.ult'. Nōne cor nrm ardēs erat in nobis z̄c. Incēdiū sermonis. Eccl.xlviii. Surrexit helyas q̄si ignis: z vbū illi' q̄si facula ardebat. Incēdiū opis. Job.xxxvii. Nōne uestimēta tua.i.opa tua calida sunt:cū perflata fuerit terra austro.i.spū scō. Auster enim est uentus calidus fecūdatiuus:poros reseratiuus:q: spiritus scūs z corda illūinat.z ipsa per bona opa fecūdat:z ad diuinas inspirationes recipiēdas ipsa reserat. Istud triplex incēdiū charitas in btō vincētio fecit.s.amoris in corde. Vñ dī. Vir iclytus vincētius accēsus igne diuini amoris.feruoris in ore. Vñ ait. Exurge et toto malignitatis spū debacchare z̄c. Et feruoris i ope. Vñ dī de ipso z de aliis quos charitas impleuit. Ro.xii. Spū feruētes dño seruiētes. ¶ Quarto charitas est fortis imo fortior q̄ aq̄:q: magis extinguit. Aq̄ enim tribulationū nō extinguit charitatē:sed charitas ipsam. Vñ sequitur. Aque multe nō potuerūt extinguē charitatē. Facit aūt ipsa charitas multiplicem extinctionē. Nā i extinguit ignē carnalis voluptatis. Eccl.iii. Ignē ardētē extinguit aq̄. Extinguit sitim mūdane cupiditatis siue cōcupiscētie. Joānis.iiii. Qui biberit ex aq̄ quā ego dabo ei:nō sitiet in eternū. Extinguit aquā imisse aduersitatis. Sap.xix. Ignis ualebat in aq̄ supra suā virtutē. Sic in vincētio charitas extinguit voluptatē per pudicitiam siue prudētiā. Sap.viii. Veni ad corpus coinquinatū. Cupiditatē per tēperātiā.i. Cor.vii. Qui utuntur hoc mūdo tanq̄ nō utant. Aduersitatem per patiētiā.i.Cor.iiii. Persecutionē patimur z sustinemus. ¶ Quinto charitas est fortior flumine.i. omni mūdana aduersitate. Vñ sequit'. Nec flumina obruēt illā. Math.vii. Descēdit pluuia z uenerūt flumina z flauerūt uēti z̄c. Est enim quedā aduersitas uenies a deo iuste infligēte. Et hec est pluuia que de celo descēdit. Ista nō pōt obruē charitatē:q: eā portat patiēter. Hiere.x. Plane hec infirmitas mea est:z portabo illā. Quedā a diabolo immissa. Ista est uētus qui ab aere uenit. Ista non potuit obruē charitatē:q: resistit fortiter.i.Pet.v. Cui resistite fortes in fide.s.opante per dilectionē. Quedā est a tyrāno inflicta. Ista nō potuit obruē charitatē:q: eā sustinet pseuerāter.i.Cor.xiii. Charitas oīa suffert. Btūs aūt vincētius siue pluuiam aduersitatis imissam a deo.siue uētū tētatiōis immissum a diabolo.siue flumē psecutionis imissū a tyrāno:nō tm̄ portauit patiēter:fortiter:z pseuerāter.sed etiā gaudēter:q: oīa mala z aduersa pro xp̄o patiq̄uedā ludū z quoddā solatiū reputabat. Vñ dicit Prudētius ip̄m ridisse datiano. Tormēta.carcer.vngule.stridēsq̄ flammis lamina: atq̄ ipsorū penarū ultia mors xp̄ianis ludus est.

Sermo.lxxiiii. ¶ De conuersione sancti pauli apostoli Sermo primus.

q Uoniā die ac nocte grauata est sup me manus tua. Cōuersus sum in erūna mea:dū cōfigit spina.pā. Pōt eē hec vba btī pauli regrātātis deo de sua cōuersiōe:z cōuersiōis mō. Vbi duo ponunt. ¶ Primū est sua gliosa cōuersio:cū.s.dī. Cōuersus sum in erūna mea. ¶ Sc̄m est cōuersionis modus:cū dī. Quia die ac nocte grauata est sup me man' tua dū cōfigit spina. ¶ Circa p̄mū notādū q̄ aū cōuersionē triplicē patiebat erūnā. Una est:q: synagogā nimis zelabat. Gal.i. Abūdātius emulator erā illos pnarū mearū traditionū. Sc̄da est:q: ecclīaz xp̄i nimis ipugnabat. Ibidē. Supra modū persequebar ecclīam dei:z expugnabā illā. Tertia est: q: nomē xp̄i nimis odiebat. Act.ix. Nōne hic est qui expugnabat eos qui inuocabāt nomē illud. De q̄.s.nomē xp̄i blasphemabā. Et psecutor:q: ecclīam xp̄i pseq̄uebar. Et cōtumeliosus:q: in cōtumeliam noīs xp̄i synagogā nimis zelabā. Sed ab ista triplici erumna cōuersus est:videlicet in synagoge euacuatorē.in ecclie fundatorem:z in ipsius noīs xp̄i portitorē. De his trib' dī. Act.ix. Vas electionis mihi est iste:ut portet nomē meū. Ecce q: fuit noīs xp̄i portitor:cor.i regib' z gētib' ipsos ad fidē xp̄i cōuertēdo. Ecce q: fuit ecclie xp̄i fundator z filios isrl ipsos.s.cōfundēdo z cōuincēdo [illegible] fuit synagoge euacuator [illegible]

fue ɔuersionis: qui quidē fuit triplex. ℣ Est enim cō uersus per lucē refulgētē. ℣ per virtutē potētē. ℣ p uocē obiurgātē. ¶ Primo nāq ɔuersus fuit per lucē refulgentē: qđ notat cū dī. Mñ dicac nocte. Illa enī lux que ipsm circūfulsit: fuit ↄ nox inquā. Illa ipsm exterius excecauit. Et fuit dies: inquātū ipsum interius illustrauit. Et ab oī dissidia purgauit ipsm in amore xpi incēdēdo. Fuit aūt ipsa lux repētina. imensa. ↄ celica. Vñ dī. Et subito circūfulsit eū lux de celo. Fuit nāq subita ↄ repētina: q: ipsm subito imotauit atq pfecit in sciētia. in vita. in cō stātia. In scia: q: totū mysteriū dñice icarnatiōis: in triduo sue excecatiōis edoctus fuit. Gal. i. Nō tū uobis facio euāgeliū qđ euāgelizatū est a me: q: nō est sm hoiem: neq ab hoīe vidici illud neq ac cepi: sed per reuelationē iesu xpi. In vita: q: statim oēm amorē carnalē abiecit. Gal. i. Cōtinuo nō ac quieui carni ↄ sanguini ↄ. In ɔstātia. Act. ix. Cō tinuo ingressus in synagogā pdicabat illis iesum. Fuit etiā illa lux imēsa. Vñ dī. Circūfulsit. i. circūquaq fulsit. Ab interiori per sapiaꝫ. ii. Cor. iiii. Deus qui dixit de tenebris lucē splēdescē: luxit in cordibus nfis ↄ. Ab exteriori: per ɔuersionē luci dā. i. Thes. v. Nō sum⁹ noctis neq tenebrarū ↄ. A supiori: p ɔtēplationē celestiū. ii. Cor. iii. Nos reuelata facie gliam dei speculātes. que solet in b sclo videri per speculū in enigmate. Chrys. Paulus carcē coartatus habitabat in celo. Ab inferiori: per ɔtēptū terrenoꝝ. Phil. iii. Existimo oīa detrimētū eē ↄ. Fuit etiā ista lux celestis. ad inuēdū q deus dedit sibi intellectū angelicū: q: ab ipso angeli plurima didicerūt. Vñ sup illud Eph. iii. Mihi aūt minimo oium scōꝝ data est glia hec ut innotescat pncipib⁹ ↄ ptātibus in celestib⁹. Dic glosa. Videte quātus est hic: q: per aliqđ hoc accreuit angelis qui multa secreta in his didicerūt. De dit sibi affectū diuinū. Chrys. Ut enim ferrū missum in igne totus ignis efficit. sic paulus charitate succēsus tot⁹ efficit charitas. Dedit sibi actū celestē ↄ scm. Philip. iii. Nra cōuersatio in celis est. Ista tria tangit Diony. in epla de morte scī pauli dicēs. Hic est angelus terrestris. Ecce q: hūit intellectū angelicū. Et hō celestis: ecce q: hūit actū celestē ↄ scm. imago ↄ illustrado diuinitatis: ecce q: habuit effectū diuinitatis. ¶ Scdo q: eius ɔuersio fuit per virtutē potētē: cū dī. Mñ grauata est sup me manus tua. Xps hēt manū in qua sunt qnq digiti. ℣ Primus est poler. i. eius potētia: per quā oīa dñat: ↄ oia domat. ℣ Scdus est index. i. eius sapia per quā oīa indicat ↄ manifestat. ℣ Tercius est medius. i. charitas ifinita. per quam nos tanq̄ mediator pri recōciliat. ℣ Quart⁹ est medic⁹. i. eius misericordia per quā nras īfirmitates medet ↄ curat. ℣ Quint⁹ est puus. i. humilitas sūma. per cuius exēplū ad humilitatē nos reuocat. Istā manū cū his qnque digitis sup paulū aggrauauit. i. fortificauit. ℣ pmū. s. digitus potētie ipm ad terrā pijciēdo. ps. Humiliasti sicut vulneratū supbū. ℣ Digitū sapie oīa sibi mysteria reuelādo. Eph. iii. Scdm reuelationē notū mihi factū est sacrm. ℣ Digitū charitatis īfinite se pri recōciliādo. i. Tim. i. Misericordiā ɔsecut⁹ sum. ℣ Digitū misericordie ei culpā medēdo. i. Tim. i. Xps iesus uenit in hunc mūdū petōres saluos facē: quoꝝ pmus ego sum. ℣ Digitū humilitatis per suuꝫ exēplū ad humilitatē reducēdo. Vñ ait. i. Cor. xv. Ego sum minimus aploꝝ qui nō sum dignus uocari aplus. ¶ Tercio ipm ɔuertit per uocē obiurgātē: cū dī. Dū ɔfigit spina. illa. s. spina de qua dī. Durū est tibi ɔtra stimulū calcitrare. Infixit aūt xps cordi suo qdruplicē spinā. ℣ Prima fuit vbū obiurgationis: cū dixit. Saule saule qđ me psequeris. Et ista fecit ei vuln⁹ doloris. Rom. ix. Tristitia est mihi magna ↄ ɔtinuus dolor cordi meo ↄ. ℣ Scda fuit vbū īproperationis: cū dixit. Ego sum iesus quē tu sequeris. qsi dicat. Ego suꝫ ille qui te saluaui. qui pro te ↄ mortem sostinui: ↄ talia mihi rependis. Et ista fecit in eo vulnus pudoris. adeo q se idignū apłatu iudicabat. i. Cor. xv. Nō sum dignus uocari aplus. ℣ Tertia fuit vbū cōquestionis qsi filiter dixit. Ego sum iesus nazaren⁹. qsi dicat. Sufficere tibi deberet q iudei me crucifixerūt ↄ penis meis saturati fuerūt. Et ista fecit in eo vuln⁹ amoris cōpassionis adeo q amor ↄ cōpassio xpi crucifixi cordi suo fuit affixa. ut dicit Gal. ii. Xpo ɔfixus sum cruci. ℣ Quarto fuit vbū cōminationis: cū dixit. Durū est tibi ɔtra stimulū calcitrare. Et ista fecit in eo vulnus timoris. vñ dī. Tremēs ac stupēs dixit ↄ. ii. Cor. vii. Foris pugne: intus timores.

Sermo lxxiiii. ¶ De eodem Sermo scdus.

Vas admirabile opus excelsi. Eccl. xliii. Istud est illud uas de quo dicit Act. ix. Vas electiōis mihi est iste. Et nō est uas cōe sed admirabile. Et nō est opus mortalis viri: sed opus excelsi. Fuit aūt illud uas admirabile: ↄ opus excelsi pter suas mirabiles cōditiones qs habuit. ¶ Primo fuit mirabilr ɔfectū: qđ patet: q: de limo humilitatis pfunde ↄ aq̄ cōpūctionis lachrymose fuit cōfectū. quātū ad pīmū dī. ii. Cor. iiii. Hēmus thesaurū istū in uasis fictilibus. quātū ad scdm dicit Chrys. Paulus ɔsolationē recipiebat in lachrymis. in tota enim cordis ↄ amoris sunt cōstricti⁹. Nam cū dixit ei iesus. Ego sum iesus nazarenus. i. saluator tuus. Et ↄ enim cōcepit magnū amorē: cū dixit. Quē tu psequeris. Et hoc cōcepit magnū timorem. Velocius fuit agitatus qsi subito ipsum lux illustrauit ↄ in terrā cecidit. Ysa. xxxvii. Ponā circulū in naribus tuis. ↄ frenū in labijs tuis: ↄ reducam te in via per quā uenisti. Fuit a supfluitatib⁹ resecatus: q: oēm terrenitatē xps ab eo amouit. qđ notat per hoc q de terra surrexit. ↄ squame ab oculis ei⁹ ceciderūt. ¶ Scdo illud uas fuit mirabilr pictū. s. colore albo virginalis mūdicie. vñ loquēs de virginibus dixit. i. Cor. vii. Volo oēs hoies esse sicut meipm. Chryso. Joseph pudicitie virtute decoratus est. ↄ ego uereor ne ridiculū sit hincide paulū laudare: q: oīa que videbantur clara atq decora cernebat quēadmodū nos fauillā cineremq despicimus. Colore nigro humilitatis pfunde. i. Cor. xv. Ego sum minimus aploꝝ ↄ. Colore rubeo charitatis intēse. Rom. v. Charitas dei diffusa est in cordibus nris. Colore hyacinthino cōtēplatio nis supne. Phil. iii. Nra conuersatio in celis est. Colore viridi conuersationis grate. i. Cor. ii. In gra dei cōuersati fumus. ¶ Tertio illud uas est mirabilr excoctū. s. igne amoris. ii. Cor. v. Charitas dei urget nos. Chryso. Paulus sine charitate xpi nec pncipatuū socius cupiebat eē. Ab hac enī charitate discedere hoc sibi erat tormētū gehenna supplicia infinita. sicut pfrui charitate: hoc erat illi vita: hoc illi regnū: hoc illi videbat bona inumera. Igne passionis ↄ tribulatiōis. ii. Cor. iiii. In oībus tribulationē patimur: sed nō angustiamur. Igne cōpassionis. ii. Cor. xi. Quis infirmatur ↄ ego nō infirmor. Chrys. Nullus tā affectuose maiora quārā ipse flebat mala aliena. Igne doloris. Rom. ix. Tristitia est mihi magna ↄ ɔtinuus dolor cordi meo. ¶ Quarto illud uas fuit mirabiliter purificatū ↄ lotū. s. lotione baptismi. vñ dicit. Surgēs baptizat⁹ est. Lotione spūs sci. de qua dī Act. i. Vos aūt baptizabimini spū scō. Sicut autē in aplos descēdit spūs scūs in specie ignis: sic ↄ in ipm in specie lucis. Lotione lachrymose cōpūctionis. Chrys. Juges lachrymarū fontes nō die bus solū sed etiā noctib⁹ effundebat. Lotione sanguinis: q: in suo sanguine baptizatus fuit. Apoc. vii. Lauerunt stolas suas ↄ. Lotione lactis: quia cū sanguine lac effudit. Et hoc in testimonium fuit puritatis. Cant. v. Oculi eius sicut colūbe sup riuos aquarū que lacte sunt lote. ¶ Quinto illud uas fuit mirabilr īpletū. s. spū sapie ↄ intellect⁹: q: diuina mysteria ↄ pfūda intelleꝗ ↄ sapiēter edocuit. Spū cōsilij ↄ fortitudinis: q: ↄ prudēs ɔsiliarius in aduersis fuit: ↄ fortis inter aduersa stetit. Spū sciētie ↄ pietatis: q: ↄ alioꝝ miserias sciuit: ↄ eis pie subuenit. Spū timoris: q: ipm filiali timore semper timuit. ¶ Sexto illud uas fuit mirabiliter effusum. Effudit enī se ebis. ii. Cor. vi. Os nostrum patet ad uos o corinthii. Scripto. Phil. iii. Eadē uobis scribere mihi qdē non pigrū uobis autē necessariū. Exēplo. i. Cor. vii. Capite nos. Lin eraplū neminē enim lesimus ↄ. Martyrio. Phil. ii. Sed ↄ si emulor sup sacrificiū ↄ obsequiū fidei uestre: gaudeo ↄ cōgratulor oībus uobis.

Sermo lxxv. ¶ De eodē die Sermo tertius.

Spectaculū facti sumus mundo angelis ↄ hoibus. i. Cor. iiii. Hodie deus spectaculū nobis dedit qsi beatū paulū cōuertit. Qui qdē est spectaculū mūdo. i. mūdanis ↄ petōribus: ↄ angelis tā bonis q̄ malis. hoibus. s. iustis ↄ rōne utētibus. ℣ Est ↄ spectaculū petōrib⁹ ad penitēdū. ℣ Angelis bonis ad admirādū. ℣ Angelis malis ad inuidēdū. ℣ Bonis ↄ iustis ad imitandū. ¶ Petōres aūt in eo speculari pñt tria. ℣ Primo dolorē ɔtritionē amarā. Tātū enim doluit q tribus dieb⁹ comedere recusauit: q tribus dieb⁹ in dolore cōtinuo fuit: ↄ in fletu q dolorē suū semp cōtinuauit. Roma. ix. Tristitia est mihi ↄ cōtinuus dolor cordi meo. q habuit lachrymas cōpūctionis. ↄ hoc in triduo sue cōuersionis. Lachrymas deuotionis. ii. Cor. v. Nā ↄ in hoc ingemiscimus habitationē que de celo est supinduī cupiētes. Lachrymas cōpūctionis sue cōpassionis. ii. Cor. ii. Nā ex multa tribulatione ↄ angustia cordis scripsi uobis per multas lachrymas. ℣ Scdo speculari pñt ɔfessionē purā. Dicit aūt Prouer. xviii. Justus in principio accusator est sui. Sed in principio multo magis in medio ↄ in fine. Peccatū enim habet principiū scilꝫ malā cogitationē. mediū scilicet cōsensum. ↄ finē scilꝫ opus. De his tribus aplus se accusat scilicet de principio peccati. i. de malis cogitationibus ipsas expellēdo. ii. Cor. iiii. Abdicamus occulta dedecoris: idest occultas ↄ turpes cogitationes cordis. De medio peccati: idest de ipso peccati cōsensu ipsum recognoscēdo. Act. xxii. Cū fundere⁉ sanguis stephani testis tui. ego astabā ↄ consentiebā. De fine peccati. i. de ipso opere ipsum humiliter cōfitendo. i. Timo. i. Qui prius fui blasphem⁹ psecutor ↄ ɔtumeliosus ↄ. ℣ Tertio speculari possunt in ipso satisfactionē ɔdignā. Ipse quidē xpm offenderat corde: ore: ↄ opere. Act. ix. Saulus adhuc spirās: quo ad primū. minarum: quo ad scdm. ↄ cedis quo ad tertiū. Ideo satisfecit corde diligēdo ipsum plusq̄ se. Act. xxi. Ego enim non solū alligari sed etiā mori paratus sum ppter nomen domini iesu christi. Plusq̄ scōs.

Gal.i. Continuo nō acquieui carni ⁊ sanguini. Plus
Phil.iii. Que mihi fuerāt lucra. hec arbi
trat⁹ sum. ppter xp̄m detrimēta. Satisfecit ore ip̄s fi
deli p̄dicādo. Act.ix. Uas electionis mihi est iste
ut portet nomē meū corā regibus ⁊ filiis israel.
ut portet nomē meū corā regibus ⁊ filiis israel. ⁊ ꝯuerte
ret gētes. i. pplos gētiles redarguebat ⁊ ꝯuerte-
bat per sapiētiā. reges ac tyrānos per miraculorū
efficaciā. filios israel per diuinā scripturā. Satis-
fecit ope q: predicabat ⁊ laborabat. i. Thessal.ii.
Nocte ⁊ die operantes manib⁹ ⁊c. i. manualiter: ne
aliquē vrm̄ grauarem⁹. vñ dic̄ haymo: q: a p̄mo
diluculo vsq: ad quintā horā laborabat. Dein-
ceps vsq: ad noctē
de p̄dicatiōi vacabat. ita q: plerūq: vsq: ad noctē
sermonē ptrahebat. Sōno ⁊ orōnib⁹ ⁊ comestioni
residuū tp̄is satis necessariū erat. ¶ Scḋo fact⁹
est ip̄e spectaculū bonis āgelis ad admirādū. In
angelis enī tria ꝯsiderant. s. ꝟ uelox obediētia. ut
dicit ps. Ministri ei⁹ qui facitis volūtatē ei⁹. ꝟ cha
ritas ignita. ps. Qui facis angelos tuos sp̄s ⁊c.
ꝟ Custodia sollicita. ps. Angelis suis mādauit de
te: ut custodiāt te in oīb⁹ viis tuis ⁊c. ꝟ Admirant
igit in paulo angeli velocē obedientiā quā hūit in
ꝯuersiōis sue p̄mordio q̄n dixit. Dñe qd vis me fa
cere. Quā hūit in medio q̄n sp̄us sctūs dixit. Se
gregate mihi saulū ⁊ barnabā. q: ꝯtinuo ap̄lis obe
diuit. ut hꝫ Act. xiii. Quā hūit in ultimo: q: iaco-
bo ep̄o p̄cipiente ut in tēplo se purificaret ꝯtinuo
obediuit: cū tñ picula sibi iminere cognosceret.
Quā hūit in tota vita sua: q: totū mūdū p̄dicādo
circuiuit. Chryso. Paulus tanq̄ pēnat⁹ totū vo
lādo puolauit orbē. ꝟ Scḋo admirant in ip̄o cha
ritatē ignitā. siue q: tot⁹ in ignē charitatis ꝯuer-
sus fuerat. Chryso. Ut enī ferrū missū in ignē to
tus ignis efficit: sic paulus charitate succēsus to
tus effect⁹ charitas. Siue q: ignē charitatis nihil
in eo extinguē poterat. Roma. viii. Cert⁹ sum enī:
q: neq: mors neq: vita ⁊c. Siue q: alios uehemē
tius inflāmabat. Chryso. Paulus velut ignis totū
pcurrebat orbē ⁊ pcurrēdo purgauit. Siue q: oīa
vitia exurebat. Sup hoc Chryso. Sicut in stipu
las aut in fenū ignis est missus: sic oīuꝫ demonuꝫ
opa paulus ꝯsūpsit. ꝟ Tercio admirant in ip̄o tā
sollicitā custodiā. Quidā enī angeli custodiūt mū
dū vniuersū. sicut dn̄atiōes. Quidā puīcias. ut
p̄ncipatus. Quidā loca p̄ncipalia. ut archangeli.
Et qdā singulares psonas ut angeli. Paulus au
teꝫ curā hūit de mūdo vniuerso. Chryso. Nullus
angelus ita pplm̄ creditū gubernauit: ut paulus
vniuersū orbē. Curā hūit de puīciis. Idē. Tāta
ip̄e paulus ꝟtute pgressus est ut vir triginta anno
rum spacio: ⁊ Romanos ⁊ Persas ⁊ Parthos ⁊
Medos ⁊ Indos ⁊ Scithas ⁊ ethiopes sub iugo

mitteret ꝟitatis. Curā hūit de sp̄alibus locis ad
que epistolas destinauit. Sic de roma corinth. ga
lathia ⁊ huiusmodi. Curā hūit de singularib⁹ p̄so
nis: sicut de timotheo: tito: ⁊ philemone. ¶ Ter-
tio fuit spectaculū malis angelis ad inuidēdū. in q
bus est triplex viciū. s. ꝟ supbia: ꝟ inuidia: ꝟ ⁊ fraudu
lētia. ꝟ Contra supbiā igit̄ spectaꝫ in eo hūilitas.
Tāta enī fuit in eo hūilitas q: se reputabat mino-
rē oī ap̄lo. i. Cor. xv. Ego enī sum minim⁹ ap̄loꝝ.
Reputabat se maiorē pctōrez aliq̄o. i. Timo. i.
Xp̄s iesus venit in hūc mūdū pctōres saluos facē
quoꝝ p̄m⁹ ego sum. Reputabat enī se nihil a seip̄o
hr̄e. ii. Cor. iii. Nō q: sufficiētes simus aliqd cogi
tare a nob̄ q̄si ex nob̄. ꝟ Scḋo ꝯtra inuidiā spectaꝫ
in eo fraterna charitas que tanta in eo fuit q: oēs
hoīes saluari cupiebat. Chryso. Quasi mūdū vni
uersū ip̄e genuisset: sic oēs in regnū dei festinabat
adducē: qui pro salute alioꝝ mori desiderabat. ii.
Cor. xii. Ego enī libētissime ip̄edar ⁊ supimpēdar
pro aiab⁹ vr̄is: qui pro eterna pena alioꝝ vitanda
ip̄e a glīa excludi affectabat. Roma. ix. Optabaꝫ
ego ip̄e anathema eē a xp̄o p fratrib⁹ meis. Chry
so. Nā nō saluari illos multo acerbius extimabat
q̄ semetip̄m perire. ꝟ Tertio ꝯtra fraudulētiā spe
ctaꝫ in eo ꝟitas quā imitrē satagebat per sincerita
tē doctrine. i. Timo. ii. Doctor gentiū in fide ⁊ ue
ritate. per exēplū vite. ii. Cor. vii. Capite nos ne-
minē lesimus: neminē circūuenimus ⁊c. Per assi
duitatē orōnis deuote. Col. i. Nō cessam⁹ pro uo
bis orātes ⁊c. ¶ Quarto fact⁹ est hōis ⁊ iustis spe
ctaculū ad imitādū. In quo qdē tria spectari p̄nt
ꝟ Primo ad ꝯtēplationē celestiū. Phil. iii. nr̄a ꝯuer
satio in celis est. Cōuersatio aūt dicit totā vitā hois
Quidā enī sūt in celo tm̄ ore: ut p̄dicatores ꝟbosi.
Quidā tm̄ exteriori ope: ut hypocrite ⁊ vanagliosi
seu vanoꝝ gliosi. Quidaꝫ ꝟo tm̄ corde: sic pigri ⁊
desidiosi qui tm̄ bona pposita que hūt ope nō im
plēt. Paulus aūt erat in celo. ⁊ ore: q: hūit since-
rissima ꝟba. ii. Cor. ii. Ex sinceritate sic ex deo:
corā deo in xp̄o loqmur. Et ope: q: hūit sollicita
opa. ii. Thessal. ii. In labore ⁊ fatigatione nocte
⁊ die laborātes. Et corde: quia hūit scā desideria
Phil. i. cupio dissolui ⁊ eē cū xp̄o. ꝟ Scḋo in eo
spectare p̄nt abūdātiā bonoꝝ operum. i. Cor. xv.
Abundātius oībus laboraui. vere abūdantius q:
plus oīb⁹ pagrauit. Roma. xv. Ab hierusalē vsq:
ad illiricū per circuitum repleui euangeliū. Uere
abūdantius q: plures oībus ad fidē ꝯuertit. Sine
merabilē populū gētiū. Gal. ii. Qui opatus est pe
tro in apostolatū circūcisiōis: opat⁹ est mihi inter
gētes. Uere abūdāti⁹ q: plus oīb⁹ laborauit mal
bus. Chrysost. Nec vnū qdē diē i ocio gētē pastor

est trāsire. Uere abūdātius q: plura passus est. ii.
Cor. xi. Ter cesus sum ⁊c. Chry. Uis eius innu-
meras tibi ostēdit mortes. Tot utiq: quot enī di-
es vixit. Uere abūdātius q: plures ep̄las scripsit.
ꝟ Tertio spectare p̄nt in ꝯfirmā tolerātiā aduer-
soꝝ. Nā sicut dicit Chry. Ip̄e fuit saxo durior: fer
ro firmior: adamāte fortior: ⁊ auro icorruptibilior.
Fuit qdē saxo durior: q: nulli aduersitati cedebat.
Gal. ii. Quib⁹ neq: ad horā cessimus subiectioni.
Fuit ferro firmior: q: nulla tribulatio ip̄m cōmo
uebat: sed tanq̄ ictus pcussiōib⁹ firmabaꝫ. ii. Cor.
ii. Cū enim īfirmor: tūc potēs sum. Fuit adaman
te fortior: q: nulla aduersitas ip̄m frāgebat. ii. Cor.
xii. Placebo mihi īīfirmitatib⁹ meis ⁊c. Fuit au
ro icorruptibilior: q: nullo igne psecutiōis p ipatiē
tiā crepabat. Eccli. ii. Igne pbaꝫ aurū ⁊ argētuꝫ.

Sermo. lxxvi. ¶ De conuersione sancti pau-
li Sermo quartus.

Paulus adhuc spirās minarū ⁊ ce-
dis in discipulos dñi. Act.
ix. Quātis in btō paulo abūdauerit dcī-
ctū psecutionis. In ip̄so tñ abundauit postea grā
miraculose ꝯuersionis ⁊ deuote p̄dicationis. In
ip̄so nāq: añ ꝯuersionē abūdauit triplex vitiū. ꝟ sci
licet magna seuitia: cū dī spirās minarū ⁊ cedis in
discipulos dñi. ꝟ ac magna supbia: cū dī. Accessit
ad p̄ncipes sacerdotū. Glo. Nō uocatꝰ sed spōte ce
co ꝯcitate est. ꝟ ⁊ magna ignorātia: cuꝫ dicit: ut si
quos inueniret ⁊c. Illos enim qui erāt in via crede
bat eē extra viā. ꝟ sed ꝯuersus est a seuitia in sūmaꝫ
charitatē. ꝟ a supbia in pfundā humilitatē. ꝟ ab
ignorātia in sapiē claritatē. ¶ Primū aūt. s. seui-
tia in q̄tuor ex. s. in corde per odiū. vñ dī. spirās.
In ore per aspirātē. vñ sequitur. minaꝝ. In psonis
per penarū irrogationē. vñ dī. ⁊ cedis. ⁊ in reb⁹ per
expoliationē. vñ p̄mittit Act. viii. Saulus aūt de
uastabat ecclīam ⁊c. Sed qui xp̄ianos sic fuerat p
secut⁹ qdruplr. postmodū eos est qdruplr ꝯsolat⁹.
Dedit enī cor suū ad cōpatiēdū. ii. Cor. xi. Quis
īfirmaꝫ ⁊ ego nō īfirmor ⁊c. Chry. Nullus tāto af
fectu mala ppria quanto paulus deflebat aliena.
Dedit os suū ad p̄dicādū. ii. Cor. vi. Os nostruꝫ
patet ad vos o corinthi. Eph. vi. Orātes pro me
ut det mihi sermo in apertione oris mei. Dedit cor-
pus suū ad moriēdū. i. Thessal. ii. Uolebam⁹ tra
dere uobis nō solū euāgeliū dei: sed etiā aīas no-
stras. Chry. Mortē atq: cruciat⁹ ⁊ mille supplicia
q̄si ludū putabat eē pueroꝝ. dedit res suas ad sub
ministrādū. Act. xx. Ad ea que mihi opus erāt: ⁊
his que mecū sunt ministrauerūt iste man⁹. ¶ Se
cūdo cōuersus est a supbia in pfundā humilitatē.
ꝟ Hūit enī humilē deuotionē. ꝟ cōuersationem.

ꝟ sciam. ꝟ ⁊ vitā. ꝟ Deuotionē qdē humilē hūit:
q: uocat se paulū: qui p̄us uocabaꝫ saulus a saule
supbo. postea uocauit se paulū: uocat se suū. vnde
ad Roꝫ. i. Paulus seruus iesu xp̄i. uocat se suuꝫ. Uñ
rū seruū. i. Cor. ix. Cū liber eēm ex oībus oīuꝫ me
suū ⁊c. Uocat se ap̄loꝝ minimuꝫ. i. Cor. xv. Ego
sum minimus ap̄loꝝ ⁊c. Uocat se abortiuū. i. Co
rinth. xv. Nouissime tanq̄ abortiuo visus est mi-
hi. ꝟ Scḋo hūit humilē ꝯuersationē. i. Cor. x. Si
ne offensione estote iudeis ⁊ gētib⁹ ⁊ eccle dei: si-
cut ⁊ ego oīb⁹ per oīa placeo. Seruauit enīꝫ illud
Ecc. xxxii. Rectorē te posuerūt: noli extolli: esto in
illis sicut vnus ex illis. Prelat⁹ enīꝫ aliq̄n debet eē
maior subditis. s. in correctionis auctoritate. Ali-
q̄n enim debet eē minor. s. in cordis humilitate. ali
q̄n equalis. s. in amicabili ꝯuersatione ⁊ societate.
Istā regulā seruauit ap̄lus. i. Thes. ii. Facti su-
mus paruuli in medio uestrum. Ecce quāta humili
tas: tanq̄ si nutrix foueat filios suos. Ecce quāta
auctoritas. Ecce charissimi facti estis nobis. Ecce
quāta amicabilitas. ꝟ Tertio hūit humilē sciam.
Primo enī habuit sciam supbā. Gal. i. Proficie-
bam in iudaismo supra multos coetaneos meos
abūdātius emulator existēs ⁊c. Causa aūt erat de
fect⁹ charitatis. i. Cor. viii. Scia inflat. charitas
edificat. postmodū aūt hūit humilē sciaꝫ. i. Cor.
ii. Nō iudicaui me aliqd scire inter uos nisi ih̄m xp̄m
⁊ hūc crucifixū. ꝟ Quarto hūit humilē vitā:
q: nō reputabat se pfectū. Phil. iii. Nō q: iā acce-
perim aut pfect⁹ sim ⁊c. Nō audebat se reputare iu
stū. i. Cor. iiii. Nihil mihi ꝯscius sum: sed in hoc
iustificat⁹ sū. Reputauit se oīuꝫ scoꝝ minimū. Eph.
iii. Mihi oīum scoꝝ minimo data est grā hec. Re
putabat se pctōrē maximū. i. Tim. i. Xp̄s iesus ue
nit in hūc mūdū pctōres saluos facē: quoꝝ p̄m⁹
ego sū. ¶ Tertio ꝯuersus est ab ignorātia in sapiē
tie claritatē. Hūit enī triplicē sapiāz. s. ꝟ mosaycā.
ꝟ euāgelicā. ꝟ ⁊ supintellectualē siue diuā. ꝟ Pri-
mā didicit in scholis iudeoꝝ. Act. xxii. Ego sum
vir iudeus sec⁹ pedes gamalielis erudit⁹ iuxta ꝟita
tē p̄ne legis. ꝟ Scḋam didicit in scholis ap̄loꝝ.
in q̄b⁹ magistrū hūit solū ih̄m. Gal. i. Notū uobis
facio euāgeliū qd euāgelizatū est a me: q: nō est sc̄z
hoiēꝫ. neq: enī ab hoīe accepi illud: neq: didici: sꝫ
per reuelationē iesu xp̄i. ¶ Tertiā didicit in scho-
lis angeloꝝ. ii. Cor. xii. Scio hoīem in xp̄o añ an
nos q̄tuordecim siue in corpe siue extra corp⁹ ne-
scio de⁹ scit: raptū huiusmodi vsq: ad tertiū celū ⁊c.
Ecce q̄s gradatim ad sūmā sapiē deuenit ap̄lus: q:
de magnis scholis iudeoꝝ trāslat⁹ est ad scholas
maiores ap̄loꝝ. Et de maiorib⁹ scholis ap̄lorum

villat' at ad mar'mas scholas angelorum. Et qr in paruis scholis sic sapiam didicerat. io puenio p dicator erat. io Diony. sui pdicabat sapiter. dulciter. & frugabilr. vn dicit in epla de morte pauli. Ab ipsum spus sctus ad altissimā pdicatore vitalis frangabilis paulū dico nobilissimū aplm.

Sermo. lxxvii. ¶ De eodē Sermo quintus.

Subito circūfulsit eum lux de celo. rc. Ante cōuersionē erat paulus valde infirmus: sed hodie fuit mirabiliter curat'. ¶ Circa istā curationē tria vidē debemus. ¶ curationis modū. ¶ curationis effectū. ¶ & curationis signū. Modus enim curationis fuit multiplex. ¶ Primo curat' est per adustionē: qsi scilicet ignis de celo descēdat & ipm circūfulsit. qui ignis oēm rubiginē pcti in eo cōsūpsit. Hester. xi. Deus ignis cōsumēs est. Prouer. xxv. Aufer rubiginē de argēto & egredie vas purissimus. ¶ Scdo per emplastri appositionē. sed quoddā emplastrū erat mortificatiuū: cū dixit. Saule saule qd me psequeris. Quoddā emplastrū fuit dulcoratiuū & vinum: cū dixit. Ego sum iesus nazarenus. i. saluator tu'. Luc. x. Infundens oleū: quātū ad dulcoratiuū. & vinū quātū ad mortificatiuū. ¶ Tertio per incisionē cū dixit. Durū est tibi cōtra stimulū calcitrare. Ille enim stimulus cor suū incidit. & oēm saniem pcti eduxit. Heb. iiii. Uiuus est sermo dei & efficax & penetrabilior oī gladio ancipiti. ¶ Quarto p minutionē. Tūc enī hūit spūalē minutionē: qsi amorē terrenū a se abiecit. qd notat cū dī. Surrexit de terra. i. de terrena affectione. Heb. xii. Depōnētes oē pōdus & circūstās nos pec. rc. ¶ Quinto per obscurationē. Solēt enī infirmi & maxime oculos debiles hūtes loca obscura querere. Sic & ipse paulus trib' dieb' fuit exterius excecat': sed iterius illustrat'. ii. Cor. iiii. Deus qui dixit de tenebris lucē splēdescē illuxit in cordib' nris. Augu. Eo tpe quo paulus nō videbat cetera. ministerio informabat credētiū: qsi qui credit in xpm iesum iueri debet ceta. nec nata reputare creatura vilescat ut creator dulcescat. ¶ Sexto per diete obseruationē. Erat enī ipse paulus trib' dieb' nō vidēs: & nō mā ducauit neqz bibit. i. Cor. ix. Castigo corpus meum rc. ¶ Septimo per amare medicine suptionē. De qua dixit dñs. Ego enī ostēdā illi quāta oportet illū pati pro noīe meo. Sz quāuis ista potio fuit amara sensualitati: erat tñ dulcis rōni. ii. Corin. xii. Libēter gliabor in infirmitatib' meis rc. ¶ Octauo per deuotā orōnē. Uñ dixit dñs ananie. Ecce enī orat. Jac. v. Oro fidei saluabit infirmū. ¶ Nono per diuinā inclinationē cū dī. Imponas illi manū. Cōsiliores enī dei sunt dei imitatores qui de co de serpētē expellūt: sed de mollitie dī. sicut aspidis surde: & obturātis aures suas. ¶ Decimo per balnei administrationē cū dī. Surgēs baptizatus est. Tale enim balneū oī lauat pctm. Sz dī Ecc. xxxiiii. Qui baptizat a mortuo & iterū tāgit mortuum: qd pdest lauatio ei'. ¶ Undecimo per sudorē. Sudores aūt sunt ei' lachrime qs ipse in triduo effudit. Chry. Paulus cōsolationē accipiebat in lachrymis. ¶ Duodecimo per obedientie adimpletionē. Oīa enī pcedentia nō pdeīsent nisi infirm' medico obediret: qd notat cū dī. Dñe qd me vis facere. Bernar. Heu plures hēm' illius cecitatis aplī: sed pauci imitatores. Quid vis inqt dñs ad cecū ut faciā tibi. ¶ Scdo cōsiderare debem' curationis effectū qui erat valde miraculosus & gratiosus: quia de vase pditionis mutat' est in vas electiōis. vn dixit dñs. Uas electiōis mihi est iste: ut portet nomē meum corā gētib' & regib' & filiis isrl. Olim qdā a pdicatione cessabāt pp̄ter timorē tyrānorū. Quidā pp̄ subsannationē philos: qui & deridebāt pdicātes hoīnē crucifixū. Quidā pp̄ scādalū iudeorū: quia de hoc magnū scādalū accipiebāt. Sz beatū paulum retrahē a pdicatiōe nō poterat nec timor tyrānorū. io dī. Ut portet nomē meū corā regib'. Nec subsannatio gētiliū philos: io dī. Et gētib'. Nec scādalum iudeorū: io dī. Et filiis isrl. i. Cor. i. Predicam' xpm crucifixū iudeis qdē scādalū gētib' aūt stultitiā. ¶ Tertio vidē debem' curationis signū. Sicut aūt ostēdit per que signa qs corpalr sanat' est: sic etiam sūt quatuor signa per que ostēdit qsi curat' spiritualr. Que qdē in aplo pfecte fuerūt. ¶ Primus est appetit' ordinatio. Nō enī ipse appetebat carnalia: quia mors aīe sunt. Ro. viii. Si sm carnē vixeritis moriemini. Nec terrena: quia vanitas sunt. ps. Ut qd diligitis vanitatē: & qritis mēdaciū. Sz spūalia quia vita aīe sūt. Hec significant p squamas que ab oclis ei' ceciderūt. Squame enī reptiliū carnalia: quia ingnat affectū. & reptilia terrena que etiā obscurāt intellectū. ¶ Scdm signū est totius cordis & corporis fortificatio. Uñ dī. Et cū accepisset cibum cōfortat' est. Adeo qdē fuit fortificat' q nec in corpore ledi poterat per ipugnationē: nec in corde per timorē. ii. Cor. vii. Foris pugne: intus timores. ¶ Tertiū signū est coloris venustas. Fuit enī candidus per puritatē. ii. Cor. i. Gloria nra hec est testimoniū cōscientie nre. Et rubicūdus per charitatem. Rom. v. Charitas dei diffusa est in cordib' nris. Jō in sua passione emisit lac: in signū puritatis. Et sanguinē: in signū charitatis. ¶ Quartū signū est cordis & corporis mira agilitas. Adeo qdē fuit agilis. q sicut dicit Chry. Paulus velut planeta totū gyrauit orbē. Adeo fuit etiā agilis q nullus hūit pōdus terrenorū. nullā circūstās pctm. nullā ipatientie vincla: quia semp respiciebat ad celestia spectacula. Uñ ipse ait Heb. xii. Depōnētes oē pōdus & circūstās nos peccatū. Per patiētiā curramus ad ppositū nobis certamē respiciētes in auctorem fidei & cōsumatorem iesum.

Sermo. lxxviii. ¶ De purificatione beate marie virginis Sermo primus.

Suscepimus deus misericordiā tuā in medio templi tui. ps. Olim sci pres erāt in cōtinua expectatione. Ysa. xxviii. Expectare expecta. Moderni sunt in deuota susceptione. Luc. i. Suscepit isrl puerū suū. Bēi aūt sunt in secura possessiōe. Mat. xxv. Uenite bñdicti pris mei possidete paratū vobis regnū. Ecclia igit deo gras agēs nō dicit. Expectam' de' miscdiā tuā. quia hoc fuit antiquorum. Nō etiā dicit. Possidem' deus miscdiā tuā: quia hoc est beatorū. sed dicit. Suscepim' deus misericordiā. quia hoc est modernorū. Et pōt vbū ppositū itelligi de qdruplici teplo. ¶ s. materiali. ¶ virginali. ¶ spūali. ¶ & rōnali. ¶ Ad teplū qdē materiale beā maria hodie venit & filiū obtulit & pntauit. Cū tñ nō teneret. Nec quātū ad lrālē legis iussionē. Nec quātū ad spūalē rōnē. Nec quātū ad mysticam significationē. Tres enim videbant eē cause qre puer qdragesimo die in teplo pntabat. ¶ Una erat litteralis: quia lex pcepat Leuit. xii. Ut mulier que suscepto semine masculū pepisset ipm qdragesimo die in teplo pntaret. Ista aūt causa xpm nō tangebat: quia nō erat cōceptus ex humano semine. sed mystico spiramine. ¶ Scda causa erat spūalis: quia per hoc dabat itelligi: q deus in teplū suū spūale. i. in aīam per grām spūalē ingredit qsi decalogus cū fide quatuor euāgeliorū ab hoīe obseruat. Ista scda rō xpm siliter nō tāgebat: quia plenitudinē grārū ab instāti sue cōceptionis recepat. ¶ Tertia causa erat quedā ratio mystica. Per hoc enim dabat intelligi q sicut puer die qdragesimo igrediebat teplum materiale: sic aīa pueri qdragesimo die a cōceptiōe ut sepius ingrediebat teplū suū corpale. Ista tertia rō siliter in xpo locū nō hūit: quia corp' ei' per qdraginta dies formatū nō fuit: sed in instāti fuit & corpus formatū & aīa īfusa & diuinitas aīe & carni vnita. vn Grego. in moral. Angelo nūciāte & spū scō adueniēte: mox in utero vbū. mox intra uterū vbū & caro. Quāuis igit nō tenet: voluit tñ xps se subiicere legi per humilitatē qui tñ erat supra legē per auctoritatē. In veteri enī testamēto erāt qdā in lege qui ipsam legē seruabāt ex amore. Quidā sub lege qui ipsam legē seruabāt ex timore. Quidā cōtra legē qui neutro mō eā seruabāt. Supra legē aūt nullus erat nisi xps qui legē dederat: & tñ voluit eē in lege seruādo ipsam per spōtaneā volūtatē. & sub lege subiiciēdo se sibi per humilitatē: & nō cōtra legē sed pro legē iplēdo ipsam per euāgelicā veritatē: qui tñ erat supra legē per diuinā potestatem. ¶ Scdo pōt intelligi de teplo virginali de quo tria vidēda sunt. ¶ Primo qre virgo dicat teplū. ¶ qre mediū. ¶ & qliter in eius medio diuina misericordia sit suscepta. ¶ Dicit aūt teplū quasi tenens amplū. Et ipsa habuit amplū affectū ad deū diligendū. amplū uterū ad deū capiēdū. amplū intellectū ad deū cognoscēdū: & amplū sinū ad cōpatiēdum. De ista qdruplici amplitudine bñ dicit Ecc. xxiiii. Ego mr pulchre dilectionis & timoris: & agnitionis & scē spei. Siqdē amplitudo charitatis ampliauit eius affectū. ideo dī. Mater pulchre dilectionis. Amplitudo timoris ampliauit eius uterum ideo sequit. Et timoris per hoc enim demonstrat' est valde terribilis. Amplitudo sapiētie & veritatis ampliauit eius intellectū. io sequit. Et agnitionis. Amplitudo pietatis ampliauit eius sinum. io sbdit. Et scē spei. ¶ Dicit aūt mediū triplici rōne. ¶ Primo quia est mediū nre salutis. ps. Deus autem rex nr āte scla opat' est salutē in medio terre. idest in utero virginis gliose marie cuius caro nō fuit simpliciter terra: sed mediū terre. Caro enim xpi fuit sine pctō cōcepta & sine pctō nata. io fuit mons terre. sed caro nra cū pctō cōcipit & cū pctō nascit: io est vallis terre. Caro aūt bte marie medium terre. Fuit enī cū pctō originali cōcepta: sed sine peccato nata. Et io est collis siue mediū terre. ¶ Scdo est mediū nre recōciliationis. Ideoqz vocat sol. Cantic. vi. Electa ut sol. Sicut enī sol hēt tres planetas supra se: & tres infra se: & ipse est medius. Sic virgo gliosa beata maria habet supra se in trinitate tres psonas: & infra se tres status saluādorū. s. virginū: cōtinentiū: & cōiugatorū. Et ipsa in medio cōstituta ubi ipsam beatā trinitatē recōciliat tribus statibus saluādorū. ¶ Tertio dicit mediū nre aspirationis. Oēs enim sicut ad mediū ad ipsam aspiciūt & aspirāt. Berñ. Ad ipsam sicut ad medium: sicut ad causam rerum oīum. sicut ad negociū singulorum respiciūt vniuersi & qui habitāt in celo & qui in inferno: & qui nos pcesserūt: & nos qui sumus & qui nos sequunt: & nati natorū: & qui ab illis nascent. Qui in celo sunt ut restaurent: & qui in inferno sunt ut eripiant. Qui pcesserūt ut fideles pphete inueniant: & qui sequunt ut glificentur. In hoc igit medio misericordia dei est suscepta. Olim qdē dei misericordia tua habitabat in celo. ps. Dñe in celo misericordia tua. Deinde inclusit se in iudeorū angulo. postmodū posuit se in virginis utero

Laudē in gatiuitate diffusa est in toto mūdo. ps. Misericordia dñi plena est terra. ¶ Tertio pōt exponi de tēplo spūali .i. de ecclia militāte que est mediū inter synagogā ⁊ ecclia3 triūphātē quātū ad cognitionē diuiorū. In synagoga eni3 fuit cognitio umbratica. Heb. x. Umbrā eni hñs futurorū bonorū ⁊c. In ecclia triūphāte ē cognitio clara ⁊ apta i. Cor. xiii. Tūc aūt facie ad faciē. In ecclia autē militāte est q̄si cognitio media .i. speculatiua. Ibidē. Uidem⁹ nūc per speculū in enigmate. In medio huius ecclie misericordia dei suscipit̄ ⁊ īuenit̄. In synagoga eni de dei misericordia erat magna caristia. vñ cōquerebat̄ ppheta. Quare faciē tuā3 auertis ⁊c. In iudicio erat magna īdigētia. Unī dixerūt v̄gines sapiētes fatuis. Ne forte nō sufficiat nob̄ ⁊ uobis ⁊c. In īferno erat oīmoda carētia. ita q̄ diues modicū aque hīe nō potuit. mō autē est magna copia. ps. Apud dñ3 misericordia ⁊ copiosa apud ⁊c. ¶ Quarto pōt exponi de tēplo rōnali .i. de viro iusto qui dr̄ tēplū dei viui. ii. Cor. vi. Uos eni estis tēplū dei viui. In cui⁹ corde nō debet esse angulus sed mediū. Angulus eni hēt īpuritatē: obscuritatē: ⁊ curuitatē: ac quādā singularitatē. Mediū aūt hēt mūdiciā: euidētiā: rectitudinē: ⁊ cōmunitatē. Xps igit̄ nō hītat in angulo: sed in medio: q̄ est amator mūditie: sapiētie: intētionis recte: ⁊ 9uersatiōis grate. Jō q̄tuor nōib⁹ a symeone noiat⁹ est .s. glia: lumē: salutare: ⁊ pax. Quia eni est glia dei reqrit mūdiciā ⁊ puritatē: q̄ vo est lumē dei reqrit sapiētie claritatē: ⁊ q̄ est salutare dei reqrit ītētionis rectitudinē. nequaq̄3 eni3 salutē tribueret nisi itentionē rectā īueniret: q̄ est pax reqrit pacificā ⁊ cōmunē 9uersationē. Et ppt̄ ista q̄tuor dr̄ Luc. i. Seruiam⁹ dño in sc̄titate .i. in mētis puritate. ⁊ iusticia .i. in cōmūi ⁊ pacifica cōuersatiōe. Justitia eni est dc̄⁹ vnicuiq3 reddēs qđ suū est corā ipo per rectā .s. itētionē oībus diebus nostris habēdo sapientie illustrationē. Tota eni3 vita sanctorū debet esse dies .i. clara ⁊ lucida. dei solis sapientia illustrata.

Sermo. lxix. ¶ De eodem die Sermo scđs

[S]Tatim ueniet ad tēplū suū dñator quē uos q̄ritis. ⁊ angelus testamēti quē uos vultis ⁊c. Malach. iii. Supius ppheta agēs de aduētu pcursoris. Ecce ego mittā angelū meū: imediate subdit. Et stati ueniet ad tēplū. In q̄bus v̄bis q̄tuor ponuntur. ¶ Primo eni ponit̄ xps qui uenit: cū dr̄. Statim ueniet. ¶ Scđo locus ad quē uenit: cū dr̄. Ad templū suū. ¶ Tertio psona que uenit: cū dr̄. Dñator quē uos q̄ritis. ¶ Quarto causa ppter quā uenit: cū subdit̄. Ipse eni q̄si ignis cōflās ⁊ q̄si herba fullonū. ¶ Circa p̄mū notādū q̄ xps statim secut⁹ est ioānē. sicut sol stati seqtur luciferū: xps eni est sol. Malach. iiii. Uob timētibus nomē meū orietur sol iustitie. Joānes aūt lucifer dr̄. Job. xxxviii. Nunquid pduces luciferū in tpe suo: sic spōsus sequit̄ paranymphū. Xps eni dr̄ ē spōsus. Joānes aūt amicus ⁊ paranymphus spōsi. Joā. iii. Qui hēt spōsā3 spōsus est. Amicus aūt spōsi ⁊c. Sic dñs stati3 seqtur suū pcursorē. xps eni fuit dñs ⁊ ioannes pcursor. Luc. i. Preibis eni ante faciē dñi ⁊c. Sic v̄bū stati3 seqtur vocē suā. xps eni est uerbū. Joā. i. In pricipio erat v̄bū. Joānes aūt3 vox. ut de hoc etiā ibidē dr̄. Ego uox ⁊c. ¶ Scđo ponit̄ loc⁹ ad quē uenit: cū dr̄. Ad tēplū scm̄ suū. Uirgo eni beā q̄dragesimo die ad tēplū uenit: filiū ptāuit: ut se purificaret: cū tñ ad h̄ nō teneret̄: nec rōne legis: nec rōne sue puritatis. ¶ Nō eni tenebat̄ rōne legis. Lex eni tria supponebat .s. fractionē. ið dicit. Mulier: que fractionē sonat. Seminū cōmixtionē. Et ið dicit. Que suscepto semine. Et assimilationē. q̄ .s. generet filiū sibi similē in natura. ið dr̄. Peperit masculū. In v̄gine aūt nō fuit fractio: sed īegritatis illibatio. nō erat seminū cōmixtio: sed spūs scī opatio: ⁊ q̄uis filiū genuerit sibi similē q̄tū ad naturā hūanā: tñ fuit oīno dissimilis q̄tū ad naturā diuinā. ¶ Scđo nō idigebat purificatiōe rōne plis: q̄ in xpo triplex erat natura purissima .s. diuinitas lucida. Sap. vii. Cādor est eni lucis eterne ⁊c. Aīa sctissima. Eiusdē. viii. Sortitus su3 aīa3 bonā ⁊ caro imaculata. Ibidē Ueni ad corpus coinquinatū. ¶ Nō etiā indigebat purificatiōe rōne sue puritatis. Nā ipsa btā v̄go maria erat a pīe sctificata. ps. Sctificauit tabernaculū suū altissimus. A spū sctō repleta. Luc. i. Spūs sctūs supueniet in te. A filio impregnata: Ibidē. Quod eni ex te nascet̄ sctūm vocabit̄. A tota trinitate obūbrata. ut etiā ibidē. Et vtus altissimi obūbrabit tibi. ¶ Nō eni ipa idigebat purificatione. que portabat florē amenū .s. illū de quo dicit̄ Cant. ii. Ego flos cāpi balsamū odoriferū. Eccl. xxiiii. Cinamomū ⁊ balsamū aromatizās ⁊c. ⁊ etiā splēdorē diuinū. Heb. i. Qui cū sit splēdor glie ⁊c. Uas aūt plenū floribus recepit maiorē amenitate3. plenū balsamo: recepit maioris odoris suauitatē. plenū splendore recepit maiorē claritatē. Et q̄uis nō idigeret voluit tñ purificari: ut ostenderet eius hūilitatē. Et ut ostēderet paupertatē. ideo pauperū oblationē elegit: ⁊ ut ostēderet obedītia sanctitatē: ⁊ ut ostēderet 9uersatiōis colerātiā. Ver. Beā v̄go nō idigebat purificatiōe: sic nec fili⁹ ei⁹ circūcisione. Esto tñ iter feminas sic vna earū: ⁊ fili⁹ tuus sic est in nūero puerorū. ¶ Tertio oñdit̄ psona que uenit: cū dr̄. Et dñator quē q̄ritis ⁊ angelus testamēti quē uos vultis. Et uocat̄ dupliciter .s. dñs ⁊ angelus. Scđm aūt dionysiū in li. de diuinis noībus dñs tria īportat .s. pemin̄ciā pinciā: ⁊ pmanētiā. Ipse eni oībus peminet. ps. Excelsus sup oēs gētes dñs. Oīa possidet ⁊ ptinet. ps. Dñabit̄ a mari usq3 ad mare. Oīa potēter 9seruat: ⁊ in suo dñio pmanet. Danielis. iiii. Potestas eius ptās eterna. Ista aūt tria xps hodie occultauit .s. pemin̄ētiam in eo q̄ tanq̄ reus se legi subiecit. Cōtinētiā: in eo q̄ tanq̄ paup oblationem pauperū elegit. Potētiā: in eo q̄ tanq̄ īfirm⁹ ad tēplū deduci voluit in ulnis mrīs sue. Uocat⁹ est etiā angelus nō rōne nature: sed rōne officii. Scđm aute3 dionysiū in libro de angelica hierarchia. Officiū angeli est purgare illuminare: ⁊ pficere. Istđ triplex officiū hūit xps: ið symeon uocat ipm salutare: lumē: ⁊ gloriā. Ipse eni purgat remittēdo culpa3: ið dr̄ salutare. Illuminat dādo cognitionē diuinā: ið dr̄ lumē. Perficit deducēdo ad cognitione3 ⁊ 9summationē eternā: ið dr̄ glia. ¶ Quarto ponit̄ causa ppter quā uenit: ⁊ tāgit̄ hic cū dr̄. Ipse eni q̄si ignis ⁊c. Ubi notādū q̄ ipe ad q̄tuor uenit .s. ad colādū aurū. ad 9flādū argētū. ad lauādū uestes ut herba fullonū. ad purgādū opa leui .i. dei ministrorū. In hoīe q̄dē sūt sapiētia. eloquentia. ⁊ opa que facit q̄tū ad primū: ⁊ opa que facit quātū ad deū. Et ista sepe hūt aliqđ imperfectiōis. Nā sciētia hēt īflationē: eloquētia hēt uariū smonem. Opa que facimus q̄tū ad primū: ostētationem. Opa que facim⁹ q̄tū ad deū: sepe hūt remissionē. Ergo aurū sciētie est colādū ab oī īflatione. Job xxviii. Auro locus est in quo 9flat̄. Argētū eloquētie est 9flādum ab oī inutili smone. Prouer. xxv. Aufer rubiginē de argēto: ⁊ egredie uas purissimū. Opa q̄tū ad primū sūt lauāda ab oī ostentatiōe. Ezech. xvi. Laui te aq̄. Opa q̄tū ad deū sūt purgāda ab oī negligētie remissiōe: ið dr̄. Purgabit filios leui. ⁊ si filios leui: multo fortius filios babylonis. Luce. xxiii. Si in viridi ligno hoc faciunt: in arido quid fiet.

Sermo. lxx. ¶ De eodem Sermo tertius.

[P]Ostq̄3 impleti sunt dies purgationis beate marie ⁊c. Luce. ii. Preceptū eni erat Leuit. xii. q̄ mulier pariēs masculū .xl. die. pariēs vo feminā .lxxx. ad tēplū cum puero ⁊ puella iret. Preceptum etiā fuit Exod. xiii. q̄ pmogeniti leuitice tribus deo offerētur: aliarū vo tribuū redimerent̄. ¶ Circa hoc aūt q̄tuor sunt querēda. ¶ Primo q̄re deus ordinauit q̄ puer .xl. die tēplū īgrediat̄. Quod q̄dē sit ut ostēdat̄ q̄ .xl. die sit ingressio in quolibet tēplo. Nā ⁊ puer in .xl. die ut sepius īgredit̄ tēplū suū corporale. Deus post .xl. dies īgredit̄ tēplū suū spūale .s. aīa: q̄a .s. decalogus cū fide q̄tuor euāgelioꝝ hūit̄. Uō in sua cōpletiōe .x. diebus in p̄nti vita que per .xl. dies designat̄ in tēplū īgredit̄ celeste. ¶ Scđo q̄rit̄ q̄re dies duplicant̄ in pariēte feminā: qđ videt̄ fieri triplici de causa. ¶ Prīa est: q̄ mulier duo petā cōmisit. q̄ ⁊ supbiuit: ⁊ uetitum pomū comedit. Jō duplici pena fuit punita: q̄ ⁊ sub viro hūiliata. ⁊ in fructu uētris punita. Uir aūt vnū pecctū cōmisit: q̄ uetitū pomū comedit. Et ið in acquirēdo cibū punitus fuit: cū dr̄. In sudore vultus tui uesceris pane ⁊c. Quia vnū pecctū cōmisit: sic punit̄ est vna pena in utero. Sic punitus est vna pena extra uterū. Quia vo mulier dupliciter peccauit duplicata est ei⁹ pena tā extra uterū q̄ in utero. ¶ Secūda causa est: q̄ñ per virū significant̄ opa fortia. Et ista īdiget vna ⁊ leui purgatiōe: q̄ñ aliq̄ sūt cū3 aliq̄ negligētia. Eccl. vii. De negligētia purga te cū paucis. Per mulierē īteligunt̄ īfirma ⁊ carnalia. Et ista īdigent duplici purgatiōe. Una q̄ mala: alia q̄ male fiūt. ¶ Tertia causa ē. Feminarū q̄dā pariūt masculū .i. opa virtuosa. ⁊ tales post .xl. dies .i. pfectā vitā in tēplū celeste īgrediuntur. Alie pariūt feminā .i. opa q̄dē bona tñ cū3 negligētia facta. Taliū ingressus in tēplū celeste differt donec in purgatorio cruciant̄. Alie sunt steriles que s̄m legē erāt maledicte. Et iste sunt que a bono ope torpescūt. Tales steriles maledicitur. Math. xxv. Esuriui. ⁊ nō dedistis mihi mādūcare ⁊c. Et sequitur. Ite maledicti in ignē ⁊c. Alie sūt que pariūt mōstra .i. mortalia petā. De q̄bus mōstris dr̄ Gen. vi. Gigantes erāt sup terrā. Qui tñ postmodū in diluuio sūt submersi. Nā tales in inferni baratrū submergunt̄. ¶ Tertio q̄rit̄ q̄re primogeniti potius q̄ alii deo offerebant̄. Quod q̄dē fit triplici de causa. ¶ Prīa est ad innuēdū q̄ deus est causa pma ⁊ pncipiū oīu3 operū. Esa. xxvi. Oīa eni opa nr̄a opatus es dñe in nob̄. Et sicut de⁹ est pncipiū oīum a quo oīa debem⁹ cognoscere: ita est finis oīu3 ad quē oīa debemus referre. Apoc. i. Ego sum alpha ⁊ o: pncipiū ⁊ finis. ¶ Scđa causa est ad innuēdū q̄ deus occidit pmogenita egyptiorū. per qđ dat̄ intelligi q̄ deus nō tñ est pncipiū oīs boni: sed etiā est destructor oīs mali. Esa. xliii. Ego su3 qui deleo iniqtates tuas ppter me. Et sicut filii israel nō sunt liberati a seruitute egyptiaca nisi q̄ñ interfecti sunt egyptiorū pmogenita: sic nec hō a ptāte diaboli liberat̄ nisi q̄ñ oīa peccata occidunt̄. ¶ Tertia causa ad innuēdū q̄ deus reseruauit pmogenita iudeorū. per qđ dat̄ intelligi q̄ deus nō tñ est pncipiū oīs boni ⁊ destructor

ois mali: sed et conseruator et perfector ois boni. Phil. ii. Deus est qui operat in vobis: et velle et pficere p bona voluntate. ¶ Quarto dicit de illis primogenitis qd deo simpliciter offerebantur. Nam primogenitorum quedam deo simpliciter offerebant: ut primogenita leuitarum. Quedam offerebant sed postmodum redimebant: ut primogenita aliarum tribuum. Quedam commutabant ut primogenita asini que commutabant in oue. Quedam occidebant: ut primogenita canum. ¶ Est igitur quoddam primogenitum qd deo est solum offerendum. s. intentio. Omne enim opus intentio precedit. et ideo ipsa intentio quoddam primogenitum est. Illud autem primogenitum. s. intentionem deo solum debemus offerre simpliciter quia in nostris operibus non nostram sed dei gloriam debemus intendere. Ysa. xlii. Gloriam meam alteri non dabo. ¶ Est aliud primogenitum qd deo offert sed postmodum nobis relinquit. s. ipsa volitas. Omne enim qd agimus voluntas precedit. Et ideo ipsa voluntas quoddam primogenitum est. Ipsam autem voluntatem deo offerre et consecrare debemus. Sed tamen in nostra potestate eam ab ipso recipimus: quia alias opera nostra non essent meritoria nisi essent voluntaria. Eccl. xv. Deus ab initio creauit hominem: et reliquit in manus consilii sui. ¶ Est aliud primogenitum qd est commutandum: sicut fatuitas asinina commutanda est in simplicitatem ouinam. Opera enim fatuorum precedit fatuitas. Et ideo ipsa fatuitas quasi primogenitum est in ipsis. i. Cor. xiiii. Nolite pueri effici sensibus. ecce fatuitas asinina. Sed malitia paruuli estote: ecce simplicitas ouina. ¶ Est aliud primogenitum qd est simpliciter occidendum. sicut mala suggestio inimici que est principium omnium peccatorum: et ideo est quoddam primogenitum. Ista enim instar canis mordet per consensum. lacerat trahendo ad opus malum. et sedat dum per consuetudinem animam in peccatis et in putredine peccati iacere facit. Eccl. xxv. Non est caput nequius sup caput colubri: et non est ira sup iram mulieris. Caput colubri est suggestio diaboli qui est nequam: quia est principium omnium subsequentium malorum. Ira mulieris est effrenata concupiscentia malorum sensualitatis. Sed suggestio demonis est occidenda: et concupiscentia sensualitatis sub rationis imperio subiuganda etc.

Sermo. lxxxi. ¶ De eodem die Sermo quartus.

Cum inducerent puerum iesum parentes eius. Luce. ii. Ad celebrandum presentem solemnitatem tres persone principaliter conuenerunt. s. symeon cum obuiatione et portatione. Unde dicit. Senex puerum portabat etc. ¶ Iesus cum oblatione: ¶ et maria cum purgatione. ¶ ¶ Symeon igitur puerum obuiauit: et ipsum in ulnis portauit. sm Glo. Puer iesus a quatuor personis tunc portatus fuit. s. ¶ a beata maria. ¶ a ioseph. ¶ a symeone: ¶ et ab anna. Per quos quatuor datur spiritualiter intelligi quod christus per gratiam a quatuor personis portatur. ¶ Primo ab illis qui habent penitentiam amaram: qui significant per mariam. Taliter portabat apostolus qui dicebat Gal. vi. Ego enim stigmata domini iesu in corpore meo porto. Et ibidem. Qui autem sunt christi carnem suam cum vitiis et concupiscentiis crucifixerunt. Heb. xiii. Exeamus igitur ad eum extra castra improperium eius portantes. Improperium christi sunt afflictiones quas patimur propter christum. que ab insipientibus improperium reputantur. i. Cor. xv. Sicut portauimus imaginem terreni. i. culpam: sic portemus imaginem celestis. i. penam. ¶ Secundo portatur ab illis qui habent operationem continuam: que significatur per ioseph: qui interpretatur augmentum. Tales ab adolescentia incipiunt: et usque in finem non deficiunt. Threni. iii. Bonum est viro cum portauerit iugum domini ab adolescentia sua. Tales enim non retrocedunt: ut frigidi: nec subsistunt ut tepidi: sed proficiunt ut feruentes et calidi. Apoc. iii. Utinam frigidus esses aut calidus etc. ¶ Tertio portatur ab illis qui habent etiam in aduersis longanimitatem et perseuerantiam. qui significantur per symeonem qui habuit in expectando longanimitatem et perseuerantiam. Eccl. vi. Subiice humerum tuum et porta illam. s. diuinam sapientiam. Quidam subiiciunt os: qui sciunt alios inducere ad penitentiam. Quidam digitos: qui aliqualem sed modicam habent patientiam. Quidam manum sinistram: qui sunt patientes in paruis tribulationibus et aduersis. Quidam manum dexteram subiiciunt: qui sunt patientes in prosperis. Quidam humeros: qui patienter portant in grauibus tribulationibus et penis. ¶ Quarto portatur ab illis qui habent puritatem et munditiam: qui significantur per annam que munditiam et continentiam seruauit. Portant enim christum qui habent munditiam corporis. i. Cor. vi. Glorificate et portate deum in corpore vestro. Qui habent puritatem mentis. Unde sponsa inuitat sponsum Cant. i. dicens. Lectulus noster floridus. Qui habent claritatem honeste conuersationis sicut habuerunt virgines sapientes que habuerunt oleum altitudine conscientie cum lumine claritatis conuersationis honeste. ¶ Secundo in hac solemnitate fuit iesus cum oblatione. Obtulerunt enim eum domino et pro eo unum par turturum: vel duos pullos columbarum. Non enim obtulerunt agnum propter paupertatem: sine propter veritatem quia verum agnum offerebant. siue propter mysticam significationem. ut. s. sm Glo. Qui non potest offerre agnum innocentie ad lachrymas currat penitentie: que significatur per columbas et turtures que pro cantu habent gemitum. ¶ Notandum quod christus quadrupliciter fuit oblatus. ¶ Primo a patre in mundum. Gal. iiii. Misit deus filium suum natum de muliere etc. ¶ Secundo a mundo ipsi deo sicut hodie ad innuendum quod ea que a deo recepimus: ipsi deo reddere debe-

mus. i. Paral. xix. Tua autem sunt omnia que de manu tua accepimus: reddimus tibi. ¶ Tertio a seipso in crucis patibulo. Hebreo. ix. Semetipsum obtulit immaculatum deo. ¶ Quarto offert quotidie a nobis in sacrificio. Malach. i. In omni loco sacrificatur et offert tibi oblatio munda. ¶ Tertio in hac solemnitate fuit maria cum purificatione: que non indigebat purificari: quia tota purissima fuit. Cant. iiii. Tota pulchra es amica mea: et macula non est in te. Ipsa enim fuit pulchra quia in utero sanctificata. Fuit tota pulchra: quia omnibus virtutibus et gratiis fuit illustrata. Fuit dei amica: quia a dei filio adamata. Fuit sine macula: quia ab omni peccato immunis fuit effecta. Nos autem non sumus pulchri: quia multorum peccatorum deformitatibus fedati. Nec toti pulchri: quia multis defectibus sumus circundati. Nec sine macula: quia multis venialibus sumus respersi. Nec sumus certi quod sumus dei amici: quia non nescimus an amore an odio simus digni. Fiebat autem ista purificatio per agnum aut per turtures: aut per duos pullos columbarum. Illi enim vere purificant qui habent innocentiam qui significant per agnum. ps. Ego autem in innocentia mea etc. Qui habent vitam contemplatiuam: qui significatur per turturem que est auis solivaga. Qui habent vitam actiuam: qui significatur per columbam que gregatim volat. Utraque autem auis vicem ponit: et utraque gemitum pro cantu habet. Contemplatiuus enim debet habere oculum duplicem. unum quo contemplet celestia ad desiderandum: alium quo videt terrena ad despiciendum. ps. Ascendunt usque ad celos: et descendunt usque in abyssum etc. Actiuus autem debet habere duplicem actum. unum erga se ad sui correctionem. ps. Exercitabar et scopebam spiritum meum. Alium erga proximum: ad eius edificationem. Math. v. Sic luceat etc. Et utraque habere duplicem gemitum. Contemplatiuus enim debet habere gemitum amoris pro desiderio celestis patrie. Roma. viii. Ipsi intra nos gemimus adoptionem filiorum dei expectantes. Et deuotionis: pro consideratione passionis dominice. Threni. ii. Idcirco ego plorans et oculus meus deducens lachrymas: quia longe factus est a me consolator meus. Similiter actiuus debet habere gemitum compunctionis pro peccatis propriis. ps. Lauabo per singulas noctes lectum meum lachrymis meis stratum meum rigabo. Et compassionis: pro alienis miseriis. Hiere. ix. Quis dabit capiti meo aquam: et oculis meis fontem lachrymarum: et plorabo die ac nocte interfectos populi mei etc.

Sermo. lxxxii. ¶ De eodem die Sermo quintus.

Lumen ad reuelationem gentium etc. Luc. ii. Quia symeon lumen christum vocauit: ideo consuetudo inoleuit in ecclesia ut hodie lumina deferamus. Sicut enim hodie ipsa maria ioseph symeon. et anna lumen processionaliter in templum deduxerunt: sic nos candelas accensas usque ad ecclesiam processionaliter deferimus. ¶ Notandum autem quod istius obseruantie consuetudinis triplex fuit ratio. ¶ Una litteralis. ¶ alia spiritualis. ¶ tertia moralis. ¶ Litteralis quia romani olim in hoc mense festa luminarium celebrabant. ¶ Primo in honore proserpine. ¶ Secundo in honorem februe. ¶ Tertio in honorem totius curie infernalis. Secundum enim eorum fabulas proserpinam speciosam puellam flores colligentem Pluto deus infernalis concupiscens rapuit: et accipiens in sponsam dei fecit. Mulieres ergo romane tota nocte cum luminaribus querentes. Responsum acceperunt quod pluto ei rapuit et in sponsam accepit. Singulis igitur annis mulieres romane in kalendis februarii lumina deferebant tota nocte in memoriam proserpine rapte: et in deam translate. ¶ Secundo honorem februe: et in festo eius. Hec ipsa fuit mater martis. unde et mensem illum suo nomine vocauerunt. Et de lustro in lustrum. i. de quinquennio in quinquennium totam urbem cum luminaribus ob sui honorem lustrare consueuerunt. ¶ Tertium festum luminarium in hoc mense faciebant in honorem omnium deorum infernalium. ut. s. ipsos placarent et ad misericordiam inducerent: quod animas suorum defunctorum mitius punirent. Quia vero difficile est assueta relinquere. Romani enim postquam fidem christi receperunt: ista festa luminaria adhuc in februario faciebant. Ideo Sergius papa illud festum in honorem matris luminis transtulit: ut in eius honorem deferamus lumina que nobis genuit uerum lumen. Et iam non fiat ad honorem proserpine sponse dei infernalis: sed ad honorem sponse dei celestis. Nec iam fiat ad honorem februe matris dei belli: sed ad honorem matris dei pacis. Iam non fiat ad honorem curie demonum sed ad regis omnium angelorum. Et merito translatio ista facta est. Honorabant igitur romani proserpinam: ut sic a suo sponso acquirerent gratiam. Honorabant februam: ut sic a filio suo impetrarent victoriam. Honorabant demones: ut animas punitas ad misericordiam reuocarent. Sed ista tria a matre dei recepimus. s. gratiam: misericordiam: et victoriam. Et ideo cantat ecclesia. Maria mater gratie mater misericordie etc. Ipsa enim viuis dat gratiam: ideo dicit. Maria mater gratie. Defunctis impetrat misericordiam: ideo subdit. Mater misericordie. Et vniuersalis ecclesie de hostibus obtinet victoriam: ideo subdit. Tu nos ab hoste protege. ¶ Secunda causa est spiritualis. Et ista est duplex. ¶ Prima est ex parte virginis. ¶ Alia ex parte christi. ¶ Ex parte virginis ideo candelas deferimus ad innuendum quod purificatione non indigebat que tota radiabat et splendebat. ¶ Significant per candelam accensam quatuor

progatiue que in ipsa fuerūt. s. ṽginitas in carne: que significat per cerā que generat ab ape sine corruptione. ¶ Puritas in mēte: que itelligit p lychinū. ps. Oīs glia ei' filie regis ab itus. ¶ Scificatio in utroq;: que itelligit per bñdictionem cādele. ps. Scificauit tabnaculū suū altissim'. ¶ Diuinitas in ubere: que significat per lumē. Apoc. xii. Mulier amicta sole ꝛc. ¶ Alia rō spūalis ex pte xpi accipit: qui qdē itelligit uel significat per cādelā rōne cōpositiōis. Cōponit qdē cādela ex cera: lychino: ꝛ lumine. Sic xps cōstat ex carne sine semine generata. ex aīa cādore inocētie adornatā. ꝛ luce diuinitatis carne unita. Cant. v. Dilect' me' cādidus: ppter aīam cādidā. Rubicūdus: ppter ṽginitatē fulgidā. Elect' ex milib': ppter carnē sine petō genitā. Significat ꝛ xps per istā cādelā rōne cōsūptionis. Sicut enī cādela semetipsam cōsumit in nr̄m suitium: sic ꝛ xps in nr̄m obsequium cōsūpsit carnē per attritionē. Ysa. liii. Attrit' est ppter scelera nr̄a. Sanguinē per effusionē. ps. Ossa mea sicut cremium aruerūt. Sic enī in cremio nihil remanet pinguedinis: sic ꝛ in corpore xpi nihil remāsit sanguinis. Aīam per tristitiā ꝛ dolorē. Mat. xxvi. Tristis est aīa mea usq; ad mortē. Substātiā corpalē usq; ad denudationē. ps. Diuiserūt sibi uestimenta sua ꝛc. Uitā corpalē per abbreuiationē. Ysa. xxxviii. Precisa est uelut a texēte vita mea ꝛc. ¶ Tertia rō est moralis. Et circa hāc tria sunt videnda. Primo qd per illā cādelā accēsam significet. Scdo qlr posset custodiri ne extinguat. Tertio que ipediūt ne extīcta iterū reaccēdat. Significat aūt moralr per illā cādelā q hō debet hr̄e vitā scām ꝛ famā bonā. Sicut enī vitā faciūt opa bona. fides recta. ꝛ intētio sincera. Opatio aūt bona itelligit per cerā: q: sic cera rore celesti gignit: sic ꝛ bona nr̄a a deo nobis habent. Ysa. xxvi. Oīa opa nr̄a opat' est in nob. Fides itelligit per lumē. q: sicut cera sine lumie nō lucet. sic ꝛ nostra opatio sine fide deo nō placet. Heb. xi. Sine fide ipossibile est deo placē. Intentio significat per lychinū qui qdē est occult', cādidus. ꝛ luminis baiulus. q: intētio nr̄a debet eē occulta a laude humana: ꝛ cādida: ꝛ pura: ꝛ operū nr̄oꝝ corā deo baiula iuxta illud Mat. vi. Pr̄ tuus qui videt in abscōdito reddet tibi. Significat etiā qlis debet eē hō in fama. Cādela eī accēsa lucet: secus extincta: occulta nō lucet. Sic sci viri lucēt aliis per exēplū. Matthei. v. Sic luceat lux ur̄a corā hoib'. Pigri se occultāt per torporē ꝛ ociū. Mat. v. Neq; accēdūt lucernā ꝛ in abscōdito ponūt ꝛc. Sz mali fetent per op' malū. Ysa. xxxiii. De cadaueribꝰ eoꝝ ascēdet fetor. ¶ Circa scdm notādū q tria sunt que custodiunt cādelā ne extinguat. s. qn abscōdit a uēto. qn aliis cādelis associat. ꝛ qn eis sufficiēs pabulū monstrat. Qui ergo nō vult extingui abscōdat a uēto laudis humane. aggreget ꝛ uniat cōgregatiōi scōꝝ ꝛ hēat pabulū orōis cōtinue. ¶ Circa tertiū nota q tria sunt que ipediūt ne cādela extincta reaccēdat. s. remotio. humectatio. ꝛ grossi corpis iterpositio. Multi ergo sunt qui nō accēdunt siue q: peccatorib' nō appropinquāt nec adiūgunt. Deut. xxxiii. Qui appropinquāt pedib' ei' accipiēt de doctrina illius. Siue q: aqs deliciarū humectant. i. Corin. ii. Aīalis hō non pcipit ea que sunt spūs dei. Siue q: amor terrenoꝝ inter iꝰ iterponit. Mat. xiii. Sollicitudo sclī istius ꝛ fallacia diuitiaꝝ suffocāt ṽbū.

Sermo. lxxiiii. ¶ De scā agatha Sermo. i.

Accinxit

fortitudine lūbos suos: roborauit brachiū suum ac gustauit. ꝛ vidit q: bona est negociatio eius. nō extinguet in nocte lucerna ei'. Prouerb. ult'. Laus magna est in mulie aī fortitudo: q: ex aī fortitudine oīa bona causant in muliere. Et pauce hūt istā fortitudinē. iō dicebat Salomō Prouer. ult'. Mulierē fortē qs iueniet. Btā aūt agatha qdruplicē fortitudinē hūit: ꝛ iō oī laude digna fuit. ¶ Prima est qua sexū fragilē ṽtute aī supauit: cuꝫ dī. Accinxit fortitudine lūbos suos. ¶ Scda est q cōtra mūdi ꝛ tyrāni seuitiā pugnauit ꝛ vicit: cū dī. Roborauit brachiū suū. ¶ Tertia est q pre dei dulcedine oīa delectamēta ꝛ oblectamēta mūdi despexit. cū dī Gustauit ꝛ vidit ꝛc. ¶ Et qrta est quia in morte per martyriū triūphauit: cū dī. Nō extinguet in nocte lucerna ei'. ¶ Prima igit fortitudo fuit q: sexū fragilē ṽtute aī supauit. Magnā qdē animi ṽtutē hūit ex eo q in xpo per fidē fuit fundata: ex eo q in xpo per charitatē solidata fuit. ex eo q fuit ad istar saxi firma effecta: ꝛ ad istar ferri idomabilis hita. De duob' pmis ipsa dicit. Mēs mea supra petrā solidata est ꝛ in ipsa firmata ꝛ fundata. De duob' seqntib' affrodisia ait. Facilius pte saxa moliri ꝛ ferrū in plūbi mollicie cōuerti: q ab intētione xpiana mēs istius puelle reuocari. Tyrāꝰ enim ꝛ diabolus qtuor telis ipsam uoluerūt supare. s. minis ut eā deterrerēt. pmissis ut eā allicerēt incitationū iaculis ut aīam pforarēt. ꝛ tormentis ꝛ suppliciis ut eā cōstringerēt. Sed minis nō potuit deterreri. q: supra fundamētū fidei fortissime erat fundata. Mat. vii. Descēdit pluuia ꝛ uenerūt flumina ꝛ flauerūt uēti ꝛ nō cecidit. Fundata enim erat ipsa supra firmā petrā. Nec pmissis potuit allici: q: sup iesum xpm per charitatē erat solidata ꝛ radicata. Eph. iii. In charitate radicati ꝛc. Nec temptationū iaculis potuit pforari: q: tota fuit ferrea. i. lorica dei indura. Eph. vi. Induti loricam iustitie. Nec tormētis potuit frāgi: q: tota fuit saxea ꝛ adamantina effecta. Ezech. iii. Ut adamantē ꝛ silicē dedi faciē tuā. ¶ Scda fortitudo fuit q: cōtra mūdi ꝛ tyrāni seuitiā pugnauit ꝛ vicit: cū dī. Roborauit brachiū suū ꝛc. Quadruplici nāq; acie tyrānus cōtra eā pugnauit: q: fecit eā in eculeo extēdi. in mamilla torqueri. in carcere obscuro recludi. ꝛ inter testas ꝛ carbones uolutari. Sed iter primaꝫ aciē. s. penā eculei vicit cōsideratiōe eterne remunerationis. unde ait. Ego in his penis tm̄ delector sicut qui bonū nunciū audit ꝛ qui videt qō diu desiderauit: uel qui multos thesauros iuenit. nec pōt aīa mea padisum itrare: nisi feceris diligēter corpus meū a carnificib' cū corona martyrii attrectari. Ex quib' ṽbis habetur q ipsa merito passionis sperabat se audire bonū nunciū. idest bonā auditionē ꝛ beatā. qua dī Matth. xxv. Uenite bñdicti pris mei ꝛc. Sperabat se videre amicū. i. recepturā dei visionē sciēs q ibi est tota merces sua. Ioā. xvii. Hec est vita eīna ꝛc. Totaq; letitia sua. Iob xxxiii. Uidebis faciē ei' i iubilo. Tota dilectio sua Hester. xv. Facies tua plena est graꝝ. Sperabat se iuenire celestē thesaurū. de quo dī Mat. vi. Nolite thesaurizare uobis thesauros in terra: sz thesaurizate uōb thesaurū in celo. Thesaur' aūt mūdi aut in seipso cōsumit. iō dī. Ubi erugo. Aut in morte relinquit: iō dī. Et tinea. Aut violēter aufert. iō dī. Ubi ꝛ fures. In celo aūt nulla erit cōsumptio. Ubi uera eternitas: vbi nulla mors. ubi plena imortalitas: nullus timor. ubi plena securitas. spabat se recepturā coronā regalē. ii. Timo. ii. Nō coronabit nisi qui legitie certauerit. q: fortiter: letiter: fideliter: ꝛ utiliter. De his qtuor dī in legēda. Mentē sanctā. s. hūit. Ecce q: certauit fortiter. sanctā. i. q firmā. Spōtaneā deo sic se exhibuit. Ecce q: letiter certauit. Honorē deo dedit. Ecce q: fideliter. Et pie liberationeꝫ fecit. ecce q: utiliter. ¶ Scdo hūit certamē: q: fuit in mamilla torta. Illud certamē vicit ex triplici cōsideratiōe cū ait. Ego hēo mamillas itegras itꝰ in aīa mea quas ab ifantia dño cōsecraui. Mamille enī sunt intellect' ꝛ affect'. Ipsa igit mamillas itegras habuit. s. sinistrā q deū cognouit per fidē: ꝛ dexterā qua ipm amauit per deuotionē. Et istas mamillas hūit cōsecratas. Quia ꝛ itellectū posuit circa utilia iuestigāda ꝛ affectum circa celestia diligēda. ꝛ istas mamillas cōsecrauit deo: nō ab ipsa senectute: sz ab ifantia. Threñ. iii. Bonū est viro cū portauerit iugū dñi ab adolescētia sua. ¶ Tertio fuit in obscuro carcere clausa. Et cōtra illud certamē petrus apls dedit sibi triplex auxiliū. s. splendorē eripiū. q: sicut dī. ii. Cor. vi. Que societas lucis ad tenebras. dulce alloquiū. Eccl. xviii. Nōne ardorē refrigerabit ros: sic ꝛ vbū meliꝰ q datū. ꝛ celeste medicamētū. q: mamilla fuit sibi restituta. Eccl. xxxviii. Unguētarius faciet pigmenta suauitatis. ¶ Quartū certamē est: qa fecit eā iter testas ꝛ carbones uolutari. Cōtra illud certamen habuit adiutorium omnia elemēta. Nam terra tremuit. aer coruscauit. aqua tyrānū absorbuit. ignis erupit. Sap. xvi. Undex est orbis terraꝝ cōtra isensatos. ¶ Tertio pre dulcedie dei oīa mūdi oblectamēta despexit: cū dī. Gustauit ꝛ vidit. Beati qui sunt in pliū sūt dei noie isigniti. Apoc. xiiii. Hītes nomē ei' ꝛ nomē pris ei'. Sūt in fōte celestis refrigerii positi. ps. Dñe apō te est fons vite ꝛc. Sūt multitudie dulcedinis repleti. ps. Quā magna multitudo dulcedis tue dñe. De hac triplici plenitudie btā agatha triplicē gustū recepit. s. nomē dei virtuosū. rorē salutificū ꝛ spm scm. vn ait. Si feras pmittis audito xpi noie mansuescūt. Mar. ult. In noie meo demonia eiicēt. si enī ignē adhibeas de celo rorē mihi salutificū angeli ministrabūt. Dan. iii. Fecit mediū fornacis qsi uētū roris flātē. Si plagas igeras hēo spm scm per quē despicio vniuersa. ps. Scdm multitudinem doloꝝ meoꝝ ꝛc. ¶ Quarto in morte per martyriū triūphauit: cū dī. Nō extinguet in nocte lucerna eius. Nō enī in nocte. i. morte extīcta fuit: sed multiplici radio coruscauit. ¶ Primo radio magne reuerētie ꝛ dignitatis: q: de' de ipa curā hūit spālē ꝛ singlarē atq; generalē. Un ipa ait cū deberet decapitari. Dñe iesu xpe qui me creasti. ecce cura generalis. Qui me ab īfātia custodisti. ecce cura spālis. Qui corpus meū a pollutiōe seruasti. ecce cura singularis. ¶ Secūdo fulsit radio puritatis: q: deus ab ipa omneꝫ amorē illicitū resecauit. s. amorē carnalē dicens. Corp' meū a pollutiōe seruasti. amorē terrenū dicēs. Et tulisti a me amorē seculi. amorē ppriū dicēs. Qui me tormēta vincē fecisti. Et pduxit ipā ad amorē eternū. Un ait. Iube me ad tuā misericordiā puenire. ¶ Tertio fulsit radio sctitatis: qō notat cū dī. Mētē sanctā spōtaneā. Ipa enī qntū ad se fuit ualde pura. iō dī. mēteꝫ sanctā. In dei cultu ualde deuota: iō dī. spōtaneā. Fuit deo ualde grata: iō dī. honorē deo. Et primo ualde fructuosa: iō dī. ꝛ patrie liberationē. ¶ Quarto fulsit radio pietatis: q: data est nobis in aduocatā. Unde ipa ait lucie. Sicut p me ciuitas cathanēsiū sublimat a xpo ꝛc. Ipsa enī tanq aduocata liberauit patriā suā ab icēdio ignis: a cultura demonis ꝛ liberauit quotidie a piculis uniuersis. Ipsa enim tanq fidelis aduocata pro nobis itercedit ardēti uoto. iuxta illud. ii. Machabe. i. Et nūc hic sum'

pregnat que in ipsa fierit. f. ygnitas in carne que ygnibus per ceri que generat ab ape sine co que ygnibus per ceri que generat ab ape sine co rupcione. f. Partus in mitre que intelligit p ihesu ad. ꝙd. Ola glia ei filie regis ab itus. f. Sollicita bo in utroq; que intelligit per bdictionem eldele. to in utroq; que intelligit per bdictionem eldele. tis. Bdicunt tibi oculis tuis alnifl m'. f. Dinitas ꝙd

erdeos po uob. Baldi marito. Aug⁹. Immensa vel bonog⁹ pretio hoc merita ipa vult esse fulcri bonog⁹ pretio hoc merita ipa vult esse fulcri ta. Et singule pelole ee de sanguine xpi. Heb. xiii. Accessistis ad sanguis aspsionis melius loquē tem q̄ abel. ℣ Quido est fulcit radio pcto. Ostendit q̄ abel. ℣ Quido est fulcit radio pcto. Ostendit enī se pie pulcrū sup corpa q̄ ea sanauit sup glā enī se pie pulcrū sup corpa q̄ ea sanauit sup glā sup creaturas. i. supiores: q̄ alias q̄ eas pcurre.

Dico ⁊ mãgenitꝰ ſtantes hoc ꝛeꝑpiſcite. Aliqñ ei ſimilꝫ ſanguiné qñ alios aſtant ad imitatiõné paſſionis vltice.i. Mach.vi. Elepheꝝ oſtẽderat ſm̃ ſtrenue vltice.i. Mach.vi. Aliqñ effundẽdꝫ vtꝝrũ qñ alterꝰ ruat ⁊ moꝛ

Quasi vas auri solidum ꝛc. ℭ Tertio cōmēdat a pfectione fidei: cui vicit. Sapientissimus. Nec mirū il sapientissim' fuit q; tres sapientissimos vocatos habuit. Caute cauchanē Mat. xvi. Loro ꝛ eorum habuit. Caute cauchanē Mat. xvi. Loro ꝛ eorum habuit. ℣ Filiū instruēdē. Josephus nō reuelauit tibi ꝛc

eius. Ad humanū genus: ut ipsū ad cōpassionē in
clinaret. Sed cōquerit dicēs Ysa. lxv. Expādi ma
nus meas tota die ad ppl'm incredulū. Istū sic men
dicū iudas psecutus est usq; ad furtiuā rerū abla
tionē. Jo. xii. Fur erat ⁊ loculos hñs ⁊c. ¶ Ter
tio fuit cōpūctus .i. dolore captus. Et hoc intus
in gñere. Math. xxvi. Tristis est aīa mea usq; ad
mortē. Et extra in corpore hoc supra in capitis co
ronatione. Et infra: in pedū pforatione. Et in me
dio: in flagellatione. Et in latere: in apertiōe eiusdē.
Et istū sic cōpūctū ⁊ doloribus plenū iudas pse-
cutus est usq; ad mortē. ¶ Tertio ponit eius pu
nitio: cū dr̄. Induit maledictionē sic uestimentū ⁊c.
Ubi maledictio iude assimilat uestimento zone,
aque: ⁊ oleo. Uestimentū aūt induit corpa: zona re-
stringit uestimēta: aqua subintrat viscera: oleū pe
netrat ossa. Maledictio igit dei corp' iude: sic ue
stimētū induit qñ laqueo se suspēdit. Tanq; zona
ipsū pcinxit: qñ pene eterne ipsū addixit. Illi qui sunt
in purgatorio hñt penā sed nō cū zona: q: pena nō
est eis astricta. Illi qui sunt in īferno hñt cū zona
q: eternitas penā cōstringit ⁊ ppetuo adherere facit.
Maledictio sicut aqua intrauit in eius viscera qñ
in terrā sunt diffusa. ii. Mach. ix. Apphēdit eū do
lor dirus viscerū. ⁊ qdē satis iuste qppe qui aliorū
torserat viscera. Juste igit iude viscera sunt diffu-
sa: q: multoꝝ torserat viscera. s. xp̄i: doloribus ea re
plēdo. Marie viscera: doloris gladio vulnerādo.
Aploꝝ: ea tristitia replēdo. ⁊ fetarū matronarū: vi-
scera fletib' cōtristādo. Maledictio dei sicut oleū
eius ossa penetrauit. qñ eius aīa que debet esse os
⁊ robur corpis ad īfernū descēdit. Actuū .i. Pre-
uaricatus est iudas ut abiret in locū suū .i. in īfer-
nū. qui est locus suus .i. sibi cōgru' rōne desperatio-
nis. Amos .ii. Sup trib' sceleribus moab: ⁊ sup
qrtū nō cōuertā eū. Judas aūt qtuor scelera cōmi
sit. s. auaritie. pditionis. homicidij: ⁊ desperatiōis.
Sup trib' igit scelerib' pmis deus fuisset cōuer
sus iude ad misericordiā. Sup qrtū aūt. s. despa
tionis cōuerti noluit: q: idignū se fecit. ¶ Quarto
ponit mathie electio: cū dr̄. Episcopatū eius acci
piat alter. Que qdē electio cōmēdabilis fuit ppt
tria que electores habuerūt. ¶ Pmo habuerūt īte
tionē rectā. Intēdebāt eni illū eligē qui eēt s3 dei
approbationē qui hēret sciētie illustrationē: ⁊ qui
posset facē in pplo magnā edificationem. De his
trib' dr̄ Hiere. iii. Dabo vobis pastores iuxta cor
meū: qui pascēt uos sciētia ⁊ doctrina. ¶ Scđo ha
buerūt mētē deuotā: q: orōnib' īstiterūt. Immi-
nēte eni electione debem' orōnib' īsistē: ad qđ in-
struimur exēplo aplico sicut hic. Exēplo pphetī-
co. vñ moyses cū deberet a pncipatu cessare ora-
uit dicēs. Nume. xxvii. Prouideat dñs deus spi
rituū oīs carnis hoīem: qui sit sup multitudinē
hāc ⁊c. ¶ Tertio hauerūt formā canonicā que fu
it per eōꝝ cōsensū ⁊ potius diuinā inspirationē: cū dr̄.
Cecidit sors sup mathiam. Prouer. xvi. Sortes
mittunt in sinū: ⁊ a dño tēperant. Huius aūt exēplo
nō est sortib' utendū. Tū q: s3 Hiero. Priuilegia
paucoꝝ: nō faciūt legē cōēꝫ. Tū q: s3 Bedā. Do
nec ueniret ueritas: figurā licuit obseruare. Posset
tñ qs uti sortib' qñ tria cōcurrūt. ¶ Pmo qñ hoc
fieret in necessitate. Unā cū qdā ciuitas fuisset ob-
sessa. ⁊ eēt cōditio qui deberēt recedē: ⁊ qui remanē
Cōsultus Aug. rñdit. Sorte hoc est dirimendū.
Unā alibi dicit q: sors nō est aliqd mali: sed res hu
mana dubietate diuinā indicās uolūtatē. ¶ Scđo
qñ fieret pmissa ad deū orōne. ¶ Tertio qñ fieret
cū sapiēti cōsilio ⁊ deliberatiōe. Ista tāgit Beda di
cēs. Siqs necessitate cōpulsus exēplo aploꝝ sor-
tib' putat deū eē cōsulēdū. videat aplos hoc egisse
collecto fratrum cetu ⁊ ad deū fusis precibus.

Sermo. xc. ¶ De eodem die sermo. iii.

Oportet impleri scripturā quā pdi-
xit spūs sctūs per os dauid
de iuda ⁊c. In hac electione aplica fit mē
tio de duob'. ¶ Pmo de indigni plati. s. iude de
positione: cū dr̄. Oportet ipleri scrip. ⁊c. ¶ Scđo
de digni surrogatione: cuꝫ dr̄. Oportet ex his vi-
ris ⁊c. ¶ Circa pmū notādum q: platus qtuor de
causis deponi debet: propter quas iudas deponi
debuit. ¶ Pmo ppter homicidij immanitatē: ⁊
maxime qñ homicidiū notoriū est. Judas aūt ho
micidiū cōmisit qñ dei filiū īterfici pcurauit. Et
illud homicidiū fuit notoriū. Unde dr̄. Et notū
factū est oībus habitantibus in hierusalē. Est aūt
triplex notoriū. s. presumptiōis. facti. ⁊ iuris. Homi-
cidiū ergo eius fuit notoriū. ¶ Pmo per psum
ptionē violentā: qñ cū inimicis capitalibus xp̄i se
cretū cōsiliū iniit. Matthei. xxvi. Tūc abiit unus
de duodecim qui dicebat iudas scarioth ad pnci
pes sacerdotū ⁊c. ¶ Scđo per facti euidētiā qñ. s.
uenit cū turba: cū gladijs ⁊ fustibus cōprehendē
iesum. Tūc eni3 nulla potuit tergiuersatione cela
re: qñ xp̄i mortē tractauerat. ¶ Tertio per cōfessio
nē ppriā: qđ est notoriū iuris qñ homicidiū suū
manifestauit dicens Matthei. xxvii. Peccaui tra-
dens sanguinē iustū. Et ista cōfessio facta est in iu
dicio .i. corā principibus sacerdotū qui erāt iudi-
ces qñuis mali essent. ¶ Scđo deponi debuit pro-
pter hereticā prauitatē. Ipse eni3 xp̄i fidē recepit:
sed ab ipsa postmodū puaricatus est. vnde dicit de
qua puaricatus est iudas ut abiret in locū suū .i.
in infernum qui est locus suus .i. sibi congruus.

Infernus eni3 est locus fetoris. Ysa. xxxiiii. De ca
dauerib' eoꝝ ascēdet fetor: ⁊ ideo sibi cōpetit rō
ne inuidie. Prouerb. xiiii. Putredo ossiū inuidia
vnde sup illō Jo. xii. Quare hoc vnguētū nō ue
niit ⁊c. dicit glo. Bono odore morit serpens. Est
locus ardoris. ⁊ ideo cōpetit sibi rōne ardētis aua
ritie. Joā. xii. Fur erat ⁊ loculos hñs. Est locus
horroris. Job. x. Ubi nullus ordo sed sempiter-
nus horror inhabitat. ideo sibi cōpetit rōne pdi
tionis facte et qua tātus horror totū mūdū cōcus
sit. q: obscurat' fuit sol: terra tremuit: lapides scis
si sunt: ⁊ monumēta scissa sunt ⁊ apta. ¶ Tertio
deponi debuit ppter simoniacā prauitatē. Uendi
dit eni3 xp̄m pro re tpali .i. pro triginta denariis.
¶ Notādū aūt q: sunt quedā annexa spūalibus: si-
cut ius patronatus. ⁊ sunt quedā mere spūalia: ut
sunt eccl'ie sacra. qdā diuina sicut spūs sci dona: si
cut remissio petōꝝ. miraculoꝝ opatio ⁊ huiusmōi.
Uēdē aūt spūali annexū magna est simonia. Uē
dere aūt spūale purū est simonia maior. Uendere
quid diuinū est simonia maxima. In xp̄o aūt fuit
quoddā spūali annexū. s. eius caro que mediante
aīa fuit diuinitati annexa ⁊ cōiuncta. fuit quoddā
spūale purū in eo. s. eius aīa. fuit in eo quoddā di-
uinū. s. eius diuinitas beata. Judas ergo uēdēdo
xp̄m pessimā simoniā cōmisit: q: uēdidit quoddā
spūali annexū: quoddā spūale purū. ⁊ quoddā ex
toto diuinū. ¶ Quarto deponi debuit ppter dila-
pidationē. ¶ Quatuor aūt modis platus dilapida
tor pōt dici. Aut qñ bona eccl'ie indebite cōsumit.
aut qñ ea per negligentiā pire sinit. aut qñ spūalia
negligit. Aut qñ malo exēplo gregē corrumpit.
Istis qtuor modis iudas dilapidator fuit. ¶ Pri
mo q: bona xp̄i indebite cōsumebat. Joā. xii. Fur
erat ⁊ loculos hñs ⁊ ea que mittebant portabat.
¶ Scđo in pcurādo negligēs erat. vnde cū xp̄s di
xit ei Jo. xiii. Qđ facis fac citi'. qdā crediderūt q:
dixisset ei. eme nob que opus sunt ad diē festū. aut
q: egenis aliqd daret. Ex quo habet q: iudas ni-
hil parauerat nec pro die festo: nec pro paupibus.
¶ Tertio spūalia negligebat: q: de paupib' nō cu-
rabat Joā. xii. Hoc aūt dixit. nō q: de egenis ptine
bat ad eū ⁊c. ¶ Quarto aplos qtū in se erat malo
exēplo corrūpebat. vñ postq; ab aplis exiuit dixit
xp̄s Joā. xiii. Nūc clarificat' est filius hoīs. Erat
eni3 iudas cū aplis sicut diabolus cū angelis lu-
pus cū agnis. ⁊ accipiter cū columbis. ⁊ ideo col-
legiū aploꝝ nō fuit clarū: sed ipso recedēte clarifi
catum est xp̄s in eo. ¶ Secūdo fit mētio de plati di
gni .i. mathie surrogatione: cū dicit. Oportet er-
go ex his viris qui nobiscū sunt cōgregati ⁊c. Cir
ca cuius electionē qtuor tangunt. ¶ Pmū est cō
mendatio eligendi. Cōmendat aūt a virtute .s.
magnanimitate cōstantie in hoc q: [illegible]
rilis. Non eni3 fugit ut mercenarius sed cōstan-
ter stetit ut pastor bonus. Greg. Mercenarius fu
git nō mutando locū sed subtrahendo solatiū. fu
git q: iniustū vidit ⁊ tacuit. fugit q: sub silentio
abscōdit. ¶ Secūdo cōmendat a pfectione sciē-
tie. Fuit eni3 in schola xp̄i qntum ad inchoationē
vnde dicit. Omni tpe quo intrauit ⁊c. qntū ad con
sumationē: cū dicit. ⁊ exiuit dñs iesus inter nos ⁊c.
qntum ad pfectionē. vnde dicit. Incipiens a ba
ptismate ioānis. qntū ad terminationē. vnde seq-
tur. Usq; ad diē quo assumpt' est a nobis. ¶ Ter
tio cōmendat a sanctitate vite que apparet ex nois
interpretatione. quia interptat paruus. Et ex eo
lorū electione: q: de tanto numero ipm cū ioseph
statuerūt. Et diuina approbatione: q: deus ipm al-
teri pelegit. ¶ Secūdo tangit electionis cōmenda
tio: cū dicit. Et statuerūt duos. Que quidē cōmen
dabilis est ex rōne numeri zeli ⁊ meriti. Ipsa eni3
fuit magna qntū ad numerū: q: de centū ⁊ viginti
electoribus nullus discordauit. Fuit sana qntū ad
zelū: q: statuerūt mathiā extraneū. nulli apostoloꝝ
ppinquū: ut ostendat q: illa electio nō amore car
nali fiebat sed ex zelo dei. Fuit digna qntū ad me
ritū q: ipsi electores ⁊ ipse electus magni meriti ex
titerūt. ¶ Tertio tangit electi cōfirmatio cū dicit.
Et cecidit sors sup mathiā. Quidā nanq; de apo
stolis prius fuerūt electi. ⁊ postmodū in pentheco
ste cōfirmati. ps. Ego cōfirmaui columnas eius.
per qđ dat intelligi q: electus nō est statim cōfir-
mādus: sed prius in fama ⁊ psona examinandus.
Quidā fuerūt electi sed nunq; cōfirmati sicut iu-
das per qđ dat intelligi q: aliqs qntumcūq; sit ele
ctus nō est cōfirmandus. quādo. s. nō est dignus
uel nō est rite electus. Aliqui fuerūt simul electi ⁊
cōfirmati. sicut mathias qui ab aplis erat electus
⁊ mox a spiritu sctō cōfirmatus. ⁊ sicut paulus qui
dicit Gal. i. Paulus electus nō ab hoībus. s. ele-
ctus nō per hoīes. s. cōfirmatus. sed per iesum xp̄m.
per qđ dat intelligi q: aliquis mox ut est electus est
cōfirmandus quādo. s. cōstat de electionis forma
⁊ psone sufficiētia. ¶ Quarto tangit ipsius confir-
mati iurisdictio: cū dicit. Et annumeratus est cū
vndecim aplis. Trib' nanq; modis iurisdictionē or
dinariā est assecutus. ¶ Primo per ipsam suā ele-
ctionē confirmatā. ¶ Secūdo per legem anima-
tam. Princeps enim est lex animata. Et quo ad iu-
risdictionē ordinariā conferendā equipollet lex ala-
ta ⁊ inanimata. Ista lex alata est spūs sctūs: quē
ipse cū ceteris apostolis accepit. Et ideo iurisdi-
ctionē ordinariā ab eo sortitus est. ¶ Tertio per cō

suetudinē pscriptā ꝛ approbatā. Obediū est enī per
diuinā cōsuetudinē ꝙ gen̄s mittit a deo: iurisdi-
tionē ordinariā sortiat. Sicut patet in hieremia p
pheta. qui cū a deo mitteret dictū ē ei. Ecce cōsti
tui te hodie super gentes ꝛ regna.

Sermo. xci. ¶ De beatissimo gregorio. s. i.

Ho nouissimus vigilaui ꝛ: q̄si qui collegit racemos post vindemia tores vindemiaui in bñdictione dei ꝛ ipse speraui. ꝛ q̄si vindemiātis ipleui torcular. Eccle. xxxiij. Magna humilitas beati gregorii qui cū fuerit doctor excellētissimus. tn̄ vocat se nouissimū. Et cū sacra pagina magnas vuas. i. libros collegerit: se tn̄ collegisse racemos asserit. In ḃbis igitur a q̄tuor cōmendat. ¶ Primo a pfunda humilitate cordis in eo ꝙ vocat se nouissimū ꝛ colligētē racemos: qui tn̄ ut dictū est fuit eximius doctor ꝛ collegit sensus pfundos. Huius aūt doctoris humilitas in sua doctrina maxime appet q̄ntum ad q̄tuor. ¶ Primo q: scripta sua in cōparatione aliorū vilia reputabat. vn̄ dixit in ep̄la ad innocentium africe pfectū. Si delitioso cupitis pabulo saginari btī Augustini opuscula legite ꝛ ad cōparationē illius similaginis nr̄m furfurē nō q̄ratis. ¶ Scḋo q: scripta sua q̄diu viueret publicari noluit. vn̄ ait ibidē. Nec enī volo dū in hac carne sum: siqua me dixisse ptingit ea facile hoībꝰ innotescē. ¶ Tertio q: aliquē puluerē humane laudis furtim se cognoscebat. Unū ait in fine moraliū. Dū radicē pure intentionis cōspicio. deo qdē et ea me summopere voluisse placē cognosco. Sed eidē intentioni furtim: sed nescio quō humane laudis appetitus interserit: qō cū iam postmodū tardiusq̄ discerno inuenio me aliter agere: qō scio me aliī inchoasse. ¶ Quarto q: se aut mala incaute aut bona non bn̄ dixisse metuebat: vn̄ ait: ꝛ quidē mala me aliq̄ dixisse: ꝛ si nō inuenio: tn̄ q: oīno nō dixerim nō defendo. Bona vo si qua dixinit accipiēs dixi. meo utiq̄ iudicio minus me bn̄ dixisse cōfiteor. ¶ Secūdo cōmendat a vigilāria sollicitudinis: cū dī. vigilaui. vnde ꝛ Gregoriꝰ interp̄tat vigilās. Vigilauit aūt tripliciter. ¶ Primo q̄ntū ad se per vite pfectionē. Cuius qdē pfectionis tria erāt signa. s. qa terrena despiciebat: celestia appetebat: ꝛ mortē desiderabat. Ista tria ponit in plogo sup dialogum dicēs. Infelix aius meus meminit q̄lis fuit. quō ei labētia cūcta subterrant in monasterio ꝙ nulla nisi celestia cogitare psueuerat ꝙ mortē quoq̄ pene cūctis pena est. s. ut ingressum vite ꝛ laboris sui pmiū amabat. ¶ Scḋo vigilauit q̄ntū ad deum per cōtemplationē. Cōtemplabat qdē dei maiestatē in oratione. Ecl. xxix. Cor suū tradidit ad vigilādū diluculo ad deum qui fecit eū ꝛc. Cōtemplabat dei veritatē in locutione. ij. Timo. iiij. Tu vo vigila: ꝛ in oībus labora. opus fac euangeliste ꝛc. Ipse q̄ cōtēplabat bonitatē dei in meditatione. Prouerb. viij. Btūs qui audit me ꝛ vigilat ad fores meas quotidie: q: inuenit me. qui aūt inuenit me inueniet vitā ꝛc. In his enī tribꝰ maxime emicuit btūs Greg. s. in orādo: in legēdo: ꝛ in meditādo. ¶ Tertio vigilauit q̄ntū ad primū: per sollicitā puisionē. Necessario enī vigilare voluit: sciēs se datū in speculatorē in medio hostiū. Ezech. iij. Speculatorē dedi te domui israel. In pastorē in medio luporū ideo voluit vigilare cum Jacob qui dicebat Gen. xxxi. Die noctuq̄ estu urebar ꝛ gelu. Fugiebatq̄ somnus ab oculis meis. In gubernatorē in medio fluctuū. Unde piculosum esset si gubernator dormiret. Prouer. xxiij. Eris sicut dormiēs in medio maris: ꝛ q̄si sopitꝰ gubernator omisso clauo.

¶ Tertio cōmendat a spe ꝛ fiducia diuine miserationis: cum dī. In bñdictione dei ꝛ ipse speraui. Valde enī de dei miseratione spare potuit qui tanti meriti extitit ꝙ potuit in deū q̄si. s. per orōnes ipsum ad misericordiā inclinauit: que traiano a pena eterna pepcit. Gen. xxxij. Si cōtra deū fortis fuisti ꝛc. Potuit in angelū: q: ipsum placauit. Cū enim Gregorius pro peste oraret vidit angelū gladium cruētatū tergētē ꝛ reponentē. Potuit in diabolum q: ipm fugauit. Nam facē de manu petri accipiēs os eius ꝛ faciē excussit: ꝛ admodū ethiopis denigrauit. Potuit in celū: q: in eius obsequiū columnam ignis destinauit. Potuit in infernū quādo ut dictū est aīam traiani ab īde suis precibus eduxit. Potuit in purgatoriū quādo quēdā monachum in excōmunicatiōe defunctū lecta sup eius foueā absolutionis cedula de purgatorio extraxit: quod ipse postmodū apparens asseruit. ¶ Quarto commendat a copia doctrinarū ꝛ instructionis: cum dīcit. Et quasi qui vindemiat repleui torcular. Per torcular significat sacra scriptura: q: sicut in torculari sunt diuerse vue: sic in sacra scriptura diuerse sunt sententie. Uel significat ecclesia: q: sicut in torculari vue debēt exprimi: sic sacra scriptura in fide ecclesie debet exponi. Uel significat quelibet fidelis aīa q: deus sibi sicut in torculari exprimit vinum gratie ꝛ sapiētie. Beatus enim Greg. torcular sacre scripture impleuit diuersis expositionibus. Sicut enim in torculari sunt vue magne: mediocres: ꝛ parue: ꝛ racemi. sic in sacra scriptura sunt expositiones magne anagogice siue celestes. Sunt mediocres. i. allegorice siue spirituales. Sunt parue. i. tropologice siue morales. Sunt racemi. i. historice siue litterales. Ipse enim oībus istis sa-

ꝛ modis sacrā scripturā exposuit. ¶ Secūdo impleuit torcular ecclesie officiorū. Stare fecit circa altare cantores. Ipse enim ordinauit missale ꝛ graduale: ideo dicit. Stare fecit circa altare cātores. Ordinauit hymnos: ideo sequit. In sono eorum dulces fecit modos. Ordinauit missas: iō sequit. Dedit in celebrationibꝰ decus. Ordinauit officium in septē horis decātādū ppetuo: iō subdit. Ornauit tp̄a in psumatione vite. Ordinauit antiphonaria in matutinis spāliter decātandum: ideo subdit. Et amplauit mane sctitatē dei. ¶ Tertio ipleuit torcular aīe uariis istructionibꝰ. Nā docet platos in pastorali. Docet etiā sbditos. Sed sbditorū q̄dā sūt icipiētes: hos docet per exēpla in dialogo. Quidā pficientes: hos docet in omeliis. Quidā pfecti: hos docet per occulta mysteria in expositione sup Ezech. Hos aūt oēs docet in moralibus. Ibi enim istruunt plati q̄liter subditos regāt. icipiētes q̄liter viuāt. pficientes q̄liter de virtute in virtutē pficiant. Et pfecti q̄liter psumationē apphēdāt.

Sermo. xcii. ¶ De eodem sermo. ij.

Qui mane vigilat ad illā. s. sapientiā nō laborabit. Sap. vi. Btūs Gregorius qui vigilans interpretat. Ad sapiētiā de mane vigilauit: q: in sua adolescētia querere cepit eā. Et tātū desideriū in eo addiscendi erat ꝙ labores non sentiebat. Gen. xxix. Uidebant ei dies pauci pre amoris magnitudine. Ideo sapientiam adinuenit: q: in libris sapientie vigilando studuit. qui sunt q̄nque libri. s. liber cōscientie. liber vite. liber sciētie. liber gratie: ꝛ nature. tres enim primi significantur Gen. per tria ligna que erant in paradiso. ¶ Liber enim cōscientie significat per lignum qō erat pulchrū visu. ꝛ ad vescendū suaue: q: conscientiā bonā deus intuet libenter ꝛ in ea delectat. ¶ Libenter sciētie significat per lignū sciētie boni ꝛ mali: q: per sciētiā boni ꝛ mali cognoscuntur. ¶ Liber enim vite significat per lignū vite: qō erat in medio paradisi. ¶ Quartus est liber gratie qui scribit hoīes intus per virtutū varietatē. ꝛ foris per morū honestatē. Apoc. Uidi in dextera sedentis librū scriptū intus ꝛ foris. ¶ Quintus est liber nature. s. creaturarū. in quo legere pōt tam sciētes q̄ nescientes ꝛ cognoscere dei potentiā et magnitudine. sapientiā et ordine. bonitates et fine: q: sunt valde bona. ¶ Isa. xi. Dabit liber nescienti lras. In his q̄nque libris vigilando studuit. ꝛ ab his oēs libros suos extraxit ꝛ exemplauit. Quia in his sic vigilauit. ideo quinque generibus hoīum ad quos spectat vigilare cōparari pōt. ut habet Ecl. xxxviij. s. aratori. pictori. doctori. fabro: ꝛ figulo.

¶ Primo igit vigilando studuit in libro cōsciētie per viciorū extirpationē ꝛ virtutū plantationē. Nā de corde suo eradicauit supbiā: ꝛ plantauit humilitatē. Unde in litteris suis primus seruū seruorū dei appellat. Eradicauit auariciā ꝛ plantauit liberalitatem: q: ad paupes liberalissimus erat. Eradicauit imūdiciā ꝛ plātauit puritatē: q: ego fuisse credit. Ab isto libro pscie extraxit ꝛ explanauit librū moraliū: q: ibi docet extirpationē viciorū ꝛ plantationē virtutū. Hier. i. Cōstitui te sup gētes. i. sup malos gētiliter viuentes. Et sup regna. i. sup bonos in quibus regnat per graciā: ut. s. a malis euellas ꝛ destruas vicia: ꝛ in bonis edifices ꝛ plantes virtutes. Et q: in libro cōscientie sic vigilādo studuit ꝛ librum moralium inde extraxit ideo cōparat aratori vigilanti. Cor inquit dabit ad versandū suos sulcos: ꝛ vigilias eius in sagina vaccarū. In libro quidē moralium multos fecit sulcos. s. in scriptura eradicando dubietates: ꝛ plantando veritates. In ecclesia eradicando prauitatē hereticā: ꝛ plantando catholicā fidē. In aīa eradicādo vicia: ꝛ plātādo virtutes. Et vigilias ꝛ studiū suū in sagina vaccarū. i. in pinguedine aīarū. ¶ Secūdo studuit in libro sciētie: per pastoralis officii plenā cognitionē. Officium enim pastorale est liber sciētie: q: sicut dicit Grego. Nazāzenus. Reuera mihi esse videt ars artiū: ꝛ disciplina disciplinarū. Hominē regere vel imbuere qui est iter oēs aīantes maxime moribus varius ꝛ voluntate diuersus. Ab isto libro sciētie Gregorius extraxit ꝛ explanauit librum pastoralē in quo plene docet oēs pastores. Unde ait ibidē. Pēsandū est ad culmē regiminis qualiter quisq̄ ueniat atq̄ ad hoc rite pueniens qualiter viuat: ꝛ bene viuendo qualiter doceat: ꝛ bene docens infirmitatē suā quanta cōsideratione cognoscat. ¶ De primo sic ait. Cū regiminis culmē imperat si conis puentus est: qui alios pῖr debet et corde fugere. ¶ De secūdo sic dicit. Cōsiderādū est. q: ad causam ppli presul suscepit q̄si ad egrū medicus accedit. Quia ergo psumptione peiusne medeti pperant qui in facie vulnus portant. ¶ De tertio sic dicit. Ab impitis pastorale magisteriū qua temeritate suscipit: quādo ars artium est regimē aīarū. ¶ De quarto sic dicit. Dū rector foris insolito fauore circūdat: intus veritate vacuat. Et q: in hoc libro sciētie sic vigilādo studuit ꝛ librū pastoralē inde extraxit: iō assimilat fabro vigilāti. Sicut eni faber innouat aurē eius: ꝛ vigilia sua ornauit īpfectionē. Malleus ferrū domat: ꝛ incudē firmat ꝛ fornacē sonū generat. Sic plati debēt domare duros ꝛ inquietos. Cōsolari pusillanimes ꝛ infirmos: ꝛ patienter se habere ad oēs. Istam regulam apostolus tangit. i. Thessal. v. Rogamus vos fratres

corripe ingentes. ¶ Tertius est liber vite. s. ipse in quo beatus Greg. vigilando studuit: et inde spualeo delitias et delectationes exhausit. Ab isto libro extraxit et explanavit expositiones quas fecit sup Ezechielem. Nequaquam enim tam profunda et occulta mysteria cognoscere potuisset nisi ea a libro vite habuisset: et spus sctus ei revelasset. Unde Petrus diaconus vidit spm sctm in columbe forma sup caput eius mentem et verba que dicebat inferentem. i. Cor. ii. Spus omnia scrutatur: etiam profunda dei. Et quia in hoc libro sic vigilanter studuit et occulta mysteria inde extraxit: ideo assimilatur doctori vigilanti. Unde di. Eccl. xxxix. Sapientiam omnium antiquorum exquiret sapiens: et occulta proverbiorum exquiret in absconditis parabolarum conversabitur. Et sequitur. Cor suum tradet ad vigilandum diluculo ad eum qui fecit illum: et in conspectu altissimi deprecabitur. Ubi ostenditur quod ad ista occulta ascendit per continuam et assiduam meditationem. Unde dicit. Cor suum tradet ad vigilandum: per cordis emundationem. Unde dicitur. Diluculo. Ille enim diluculo facit: qui a corde suo omne tenebrosum expellit. Et per devotam orationem. unde dicitur. Et in conspectu altissimi deprecabitur. ¶ Quartus est liber gratie. Et in isto studuit per omnium gratiarum et virtutum possessionem. Fuit enim et intus virtutibus ornatus: et foris honestis moribus decoratus. Ab isto extraxit et explanavit ordinationem officii ecclesiastici. Et quantum ad hoc assimilatur pictori vigilanti. Unde dicitur. Cor suum tradidit in similitudinem picturis: et vigilia sua perficiet opus. Ecclesia quodammodo picta est in officio ecclesiastico multiplici colore. Primum colorem apposuit xps quando dixit. Hoc est corpus meum. Secundum apposuerunt apostoli quando orationem dominicam in missa dicendam ordinaverunt: et minorem symbolum apposuerunt. Tertium apposuit Ignatius: qui psalmos per antiphonas dicendas statuit. Quartum apposuit Hylarius: qui Gloria in excelsis deo composuit. Quintum apposuit Nicena synodus: que symbolum maiorem edidit. Sextum maiorem apposuit Athanasius: qui fidem in psalmo. Quicunque vult etc. sufficientissime explanavit. Septimum apposuit Hiero. qui psalterium per ferias distinxit: et Gloria patri. in fine psalmorum ordinavit. Octavum Ambrosius qui cantus. hymnos. et orationes fecit. Gregorius hoc opus fecit et perfecit: qui graduale composuit: missas ordinavit: et totum officium tam diurnum quam nocturnum fecit. ¶ Quintus est liber nature. Et in isto studuit per creaturarum considerationem: quia in ipsis vidit dei potentiam. sapientiam: et bonitatem. Et ab isto traxit libros quibus rudiores instruxit. scilicet omelias et dialogum. Tales aliquando instruuntur verbis: et quantum ad hoc fecit omelias. Et aliquando exemplis: et quantum ad hoc fecit dialogum. Creature enim nos aliquando instruunt verbis. ps. Celi enarrant gloriam dei. Aliquando exemplis. ps. Preceptum posuit et non preteribit. Et quantum ad hoc assimilatur figulo vigilanti. unde di. Cor suum dedit ut consumet linitionem: et vigilia sua mundabit fornacem. Ipse enim per verba et exempla illos qui erant in vase contumelie formavit in vasa glorie. Iuxta illud Eccle. l. Quasi vas auri solidum ornatum omni lapide precioso. Fecit enim ut essent vasa. per gratie redundationem. ut essent aurea: per charitatem succensam. ut essent solida: per patientiam. ut essent gemmata: per virtutum refulgentiam.

Sermo. xciii. ¶ De eodem sermo. iii.

NEptalim cervus emissus dans eloquia pulchritudinis. Gen. xlix. Tria namque sunt necessaria cuilibet perfecto prelato. Primo ut deus habitet in ipso per gratiam. Secundo ut sit sollicitus: per operationem bonam. Tertio ut sit fructuosus per doctrinam. Ista tria habuit beatus Greg. que notantur in verbis premissis. ¶ Primo namque deus in ipso habitavit per gratiam: quod notatur cum di. Neptalim. quod interpretatur habitatio. Nam et pater in ipso habitavit per gratiam: dando sibi in miraculis magnam potentiam. Miracula enim operari spectat ad potentiam. Luce. ix. Dedit potestatem sup omnia demonia ut languores curarent. Filius in eo habitavit: dando sibi presentiam suam. s. quando Gregorius ipsum in forma peregrini recepit. Et dando sibi suam carnem veram: quando hostiam visibiliter in veram carnem convertit. Spus sctus in eo habitavit quod ostendit per speciem columbe que sup caput eius visa fuit. Et per columnam igneam que sup ipsum de celo descendit. per quod datur intelligi quod habebat simplicitatem columbinam et charitatem ignitam: ideo poterat dicere. Pater et filius et spus sctus. Joh. xiiii. Ad eum veniemus et mansionem apud eum faciemus. ¶ Secundo fuit velox per operationem sollicitam: cum di. Cervus emissus. Cervus autem habet velocitatem. renovationem: et discretionem. Sic sctus Gregorius fuit velox ad sequendum illum: de quo di in ps. Exultavit ut gigas ad currendam viam. Ideo fuit velox: quia deposuit omne pondus. s. pondus divitiarum quas omnes reliquit. Et de ipsis septem monasteria edificavit. Pondus delitiarum deposuit: quia corpus continue maceravit. ita quod infirmato stomacho vix subsistere valeret. Dum etiam esset in monasterio a matre sua crudis leguminibus pascebatur. Pondus honorum. quia cum esset electus in summum pontificem fugit et se abscondit: sed indicio columne celestis manifestatus erat. Non enim poterat latere: propter vitam eminentem. Mat. v. Non potest civitas abscondi supra montem posita: propter conversationem fulgentem. Ibidem. Neque accendunt lucernam etc. Propter famam redolentem. Eccle. xxiiii. Sicut cinamomum et balsamum aromatizans odorem dedi. Res autem alta. lucida. et vaporosa abscondi non potest. Secundo cervus habet renovationem. quia cum senescit cum serpente pugnat: et hausto veneno ardentissime sitit. et in fontem se proiciens in oculis pilis et cornibus ac pelle renovatur. Sic sctus Gregorius et ceteri sancti cum demonibus pugnantes et eius tentationes vincentes ad fontem gratie refrigerantis currunt. et sic renovantur in intellectu: quia limpidius verum conspiciunt. Ad Eph. iiii. Renovamini spiritu mentis vestre. Renovantur in affectu: quia ferventius deum diligunt. ps. Emitte spiritum tuum etc. Renovantur in operatione: quia opera virtuosa faciunt. Eph. iiii. Induite novum hominem qui secundum deum creatus est in iustitia et sanctitate veritatis. Hec enim opera nostra sunt virtuosa que sunt cum iustitia quantum ad primum: et sancta quantum ad nos. Renovantur quantum ad conversationem extrinsecam: quia honestiorem conversationem induunt. Col. iii. Induentes novum hominem qui renovatur in agnitionem dei. Tertio cervus habet discretionem. Et eius discretio in tribus attenditur. s. in vulneris sanatione. in parturitione: et in cordis confortatione. Cervus enim sagitta percussus pulegium comedit: et sic sagittam proicit. Cerva tragantum comedit: et sic levius parit. Cervus etiam comedit quasdam herbas medicinales habentes respectum ad cor. et sic cor quod erat tremulum confortationem accipit. Habemus enim tria genera herbarum quas ipse cervus comedit. Quarum una valet ad sanandum. alia ad pariendum: et tertia ad confortandum. Ista tria genera beatus Greg. habuit: et alios etiam hec docuit. Herba namque valens ad sanandum est sermo dei. Sap. xvi. Neque herba neque malagma sanavit eos: sed sermo tuus domine. qui sanat et medetur omnia. Et sicut presentia huius herbe est causa sanationis: ita absentia est causa mortis. Greg. Quicunque alimenta non retinet huius profecto vita desperatur. Eterne ergo mortis periculum formidatur. s. in cibum sancte exhortationis accipitis. si verba vite. i. alimenta iustitie in memoria tenetis. Secunda herba est memoria mortis. Ysa. xl. Omnis caro fenum: et omnis gloria eius quasi flos agri etc. Et ista valet ad pariendum. i. ad proposita complenda per bona opera. Greg. Valde enim se sollicitat in bono opere qui semper cogitat de extremo fine. Tertia herba est meditatio dominice passionis: que fuit herba multum amara. Cant. i. Fasciculus myrrhe dilectus meus mihi. Et ista valet ad confortandum et roborandum. Greg. Si passio xpi ad memoriam reducitur: nihil est quod non equo animo toleretur. ¶ Tertio beatus Gregorius fuit fructuosus proprie per doctrinam. Unde di. Dans eloquia pulcherrima et pulchritudinis. Ista autem eloquia pulchritudinis tribus modis dedit. Primo namque fuit predicator gratiosus: et ideo dedit eloquia pulchre facundie. Dicit autem Aug. in li. de doctrina xpiana quod eloquens in verbis suis agere debet: ut veritas pateat. veritas placeat. veritas moveat. et ut pateat debet loqui clare et aperte. ut placeat debet loqui composite et ornate. ut moveat debet loqui ferventer et devote. Talis enim fuit eloquentia beati Gregorii. s. clara devota: et ordinata. Clara nihil habens obscuritatis. Prover. xiiii. Doctrina prudentium facilis. Ordinata: nihil habens rusticitatis. Prover. xv. Lingua sapientium ornat scientiam. Devota: nihil habens insipiditatis. Prover. xvi. Favus mellis verba composita. Secundo fuit sacre scripture expositor luculentissimus. Et quantum ad hoc dedit eloquia pulchre facie. Eius enim facundia et doctrina habuit pulchram venustatem solidam firmitatem: et dulcem suavitatem. Pulchra autem venustas in eloquio causata erat in tribus. s. a celesti sapientia qua sctus Gregorius erat repletus. Que quidem sapientia celestis pulchra admirabat eloquia. Unde repletur Eliu Job. xxviii. Quis est iste involvens sententias sermonibus imperitis. ac si dicat. Sententias celestes proferre vult per imperitos sermones. Causata fuit a nobilitate senatoria. Unde dicit Hiero. de Ysaia. Ysaias in sermone disertus est quippe: ut. s. vir nobilis et urbane eloquentie. nec habens aliquid rusticitatis admixtum. Causata erat a rhetorica. philosophia: quia etiam in sua adolescentia magnus philosophus et rhetor luculentissimus habebatur. De his tribus di. Prover. xx. Aurum et multitudo gemmarum: et vas preciosum labia scientie. Labia enim scientie beati Gregorii fuerunt ornata auro. i. celesti sapientia. et gemma. i. rhetorica philosophia. Et ista procedebat a vase precioso: quod productum erat nobilitate senatoria. Secundo eius doctrina habuit solidam firmitatem et veritatem. Cum enim quidam emuli post mortem suam libros comburere vellent Petrus diaconus restitit asserens se spiritum sanctum in specie columbe sup eum sepe vidisse: et desuper iuramento facto in morte sua iuramentum firmavit. Ex quo patet quod doctrina ipsius approbata fuit per tria. s. per spiritum sanctum verba inferentem. Joh. xv. Paraclitus autem spiritus sanctus quem mittet pater in nomine meo ille vos docebit omnia et suggeret vobis omnia. Per iurationem intervenientem. Heb. vi. Omnis controversie finis ad confirmationem est iuramentum. et per mortem subsequentem. ibidem. Testamentum enim in morte confirmatum est. Tertio eius doctrina habet dulcem suavitatem. Est enim in corde tanquam pigmentum ad medicandum. In ore tanquam mel ad proferendum. In aure tanquam melodia ad audiendum. Et in opere tanquam odor ad imitandum. Eccl. xlix. Memoria Josie. i. beati Gregorii qui seipsum in sacrificium deo exhibuit. Quia Josias sacrificium interpretatur. In compositione odoris facta. Ecce quam odorifera ad imitationem. Opus pigmentarii. Ecce quam delectabilis est ut vice ad medicationem. In ore quasi mel dulcorabitur. Ecce quam dulcis ad prolationem: et ut musica in convivio vi-

ni. Ecce q̄ suauis ad auditionē. ¶ Tertio erat lau
datoꝝ dei deuotus. Et q̄rtū ad hoc hūit eloqa pul
chra laudatoꝛia diuine. Cū eni missa ꝑus ꝯsiste dice
ret ipse ei pulchre ordinauit statuēs ut in ligua tri
plici decantaret. s. greca: ut sunt kyrie eleison. he
brea: ut sunt amē ⁊ alleluia. ⁊ latina ut sunt cetera
alia. Sicut eni iste tres ligue in ligno ⁊ titulo cru
cis ꝓposite ꝯfesse sunt xp̄m moriētē: sic uoluit ut xp̄z
laudarēt in celo regnātē. Ordinauit etiā ut in ipsa
missa fierēt tres ptes de corpe xp̄i. ad innuēdū q̄
corpꝰ mystici. i. xp̄i fideles sunt diuisi in tres ptes.
Nā illa pars que ponit in calice: abscōdit ⁊ in uino
ponit. signat illā ptē que est in celo: que ab oib' ma
nis abscōdit. ⁊ ab ubertate domꝰ dei inebriat. Alie
due ptes significāt duas ptes fideliū que adhuc
tribulationib' exponunt. una que est in mūdo qui
subiicit multiplici passioni. alia que est in purgato
rio: que subiicit magne cruciatiōi. Ordinauit etiā
q̄ missa uocet ex eo q̄ ipsa sacra hostia a deo patre
nobis dupliciter est missa. s. per icarnationē in mū
do. ⁊ scrificationē in sacramēto. ⁊ nos eā sibi du-
pliciter mittimus. s. per passionē qua deo reconci
liamur. ⁊ per quotidianā oblationē que pro nobis
intercedit ut misericordiam consequamur.

Sermo. xciiii. ¶ De eodem sermo. iiii.

Igilate q̄ nescitis qua hora dñs uester uētur' sit. Matthei
xxiiii. Istud euāgeliū legit in honore bti
gregorii qui uigilias itrp̄tat. ¶ Ipse eni uigilauit
sibi. ¶ eccle: ¶ ⁊ deo. ¶ Sibi qdē per uirtutū acqsi-
tionē. Multas nāq̄ uirtutes acqsiuit sibi. ¶ Prima
est fortitudo cū infirmitate. Lz enī corpe langue
ret: semp tñ aut legebat aut scribebat aut orabat.
ii. Cor. xii. Cū ifirmor tūc potēs sū. Sācti eni ui
ri qlicūq̄ sunt ifirmi in corpe sunt fortes in mēte.
Infirmi aūt ad amādū terrena: fortes uo ad amā
dū celestia. Hoc ostēdit exēplo arboris: cordis: ⁊
corpis. Arboris qdē: q̄ sm Greg. scti uiri signifi
cant per palmā que inferius est arta ⁊ supius lata.
Mali aūt significant per alia arbusta que iferius
in ramis sunt lata: ⁊ supius angusta. Exēplo cor-
dis: q̄ cor est latū supꝰ ⁊ iferiꝰ strictū. Exēplo cor-
poris qd̄ hēt rectitudinē: q̄ hō debet hic rectā in-
tentionē eleuatā facie: q̄ debet hic cor eleuatū per
amorē. Radices supꝰ ⁊ ramos depēdētes iferius
q̄ debet eē plātatꝰ in celo per desideriū ⁊ iferiꝰ fru
ctificare per opationis studiū. ¶ Scd'o hūit abū
dātiā cū paupertate. Ipse eni in multis diuitiis abū
dauit: sed in his oib' paup fuit: q̄ oia paupib' ero
gauit. Prouerb. xiii. Est q̄si diues cū nihil hēat: ⁊
est q̄si paup cū in multis diuitiis sit. Ipse enī sex
monasteria in cecilia fecit: ⁊ septimū in domo ꝓpa
fundauit. Indigētiū noīa scripta hūit ⁊ eis ne-
cessaria ministrauit. Trib' milib' ancillis dei octo-
ginta libras auri annualiter offerebat. Hic cadē ex
pliū de heremita qui oia reliquerat ⁊ unā solā cat-
tā tenebat. ¶ Tertio hūit exēpliū cū humilitate qui
humilitatē hūit in aio: in ubo: in signo: ⁊ in honore
inuito. In aio qdē: q̄ petēte se reputabat. unde Mau
ricio imperatori qui eū ꝑsequebat scripsit. Quia eni
peccō: sum credo q̄ oīpotētē deū tāto uobis ampliꝰ
placatis q̄nto me sibi male suiētē magis affligitis.
In ubo: q̄ pmus in suis lris suū seruoꝝ se appel-
lat. In signo: q̄ cū qdā heremita uellet sibi reue-
rētiā exhibē ipse ꝑus se in terrā ꝓstrauit. In hono
re inuito. q̄ electio fuit inuita ex pte sui ⁊ iō fugit ⁊
se abscondit. Sed tñ fuit uolūtaria ex pte ppli. q̄
eū oēs unanimiter elegerūt. Et fuit miraculosa ex
pte dei: q̄ cū latitaret indicio colūbe māifestatꝰ ē.
¶ Quarto hūit iustitiā cū pietate. Nā iustꝰ fuit in
puniēdo ⁊ pius in cōpatiēdo. talis debet eē gubē
platus sicut ipse gregoriꝰ ostēdit triplici exēplo. s.
exēplo lasse. unde ait. Iacētē nō erigat: nisi qui stratꝰ
sui rectitudinē per cōpassionē flectit. Exēplo ferri
q̄ sicut ferrū debet ꝯiūgi adinuicē: oportet q̄ fer
mollescat. Qui eni uult aliū sibi unire per morē cor
rectionē: ꝑus sibi mollescat per cōpassionē. ⁊ alius
mollescat per tēperātiā. Exēplo olei. Ignis eni cor
rectiōis nō lucet nec ardet in uino seueritatis: nec
in aqua insipide affectionis. sed in oleo misericor
die ⁊ cōpassionis. ¶ Scd'o uigilauit eccle per of
ficii ecclesiastici ordinationē. Quiuis eni dies na
turalis hēat. xxiiii. horas. de ipsis tñ gregoriꝰ o-
rit septē ordinās ut in ipsis deus laudet: ex eo q̄ ipe
hore sunt a xp̄o multiplici ꝑuilegio ꝯsecrate. ¶ Si
qdē in matutinis xp̄s est natus: a iuda traditus: ⁊
captus. In media aūt nocte sm opinionē Hiero-
nymi ad iudiciū est uēturus. Libēter igit in matu
tinis deū laudare debemus ⁊ ei gr̄as pro sua nati
uitate ⁊ captione: ⁊ pro iudicii executione. ¶ In pri
ma deus celū ⁊ terrā in seruitiū ⁊ ad seruitiū hois
creauit. Ad tēplū in hac hora ꝑsonalit ire ꝯsueuit
ut dr̄ Luc. xxi. q̄ ois pplꝰ ad eū manicabat. i. ma-
ne festinabat. Resurgēs a mortuis mulierib' ap-
paruit. In hac igit hora laudamus deū ⁊ pro bñfi
cio creationis: pro glīa resurrectionis: ⁊ ut imo
bis hēamus exēplū sue imitationis. ¶ In tertia ad
colūnā xp̄s fuit ligatꝰ flagellatꝰ: ⁊ sui mortis sniaz
accepit a iudeis: ⁊ sp̄m sctm in aplos misit. Et ppt
hoc in tertia deū laudamꝰ. ¶ In sexta erat xp̄s in
cruce cōclauatꝰ. Sol radios suos subtraxit ⁊ se ex
nebulis induit. Et in die ascēsionis xp̄s cū discipu
lis suis tanq̄ cū amicis suis ab eis recessurus pul
uiū fecit. ¶ In nona xp̄s sp̄m emisit: in cruce lacea

latus eius ꝑforatū fuit: ⁊ in celū ascēdit. ¶ In ue-
speris xp̄s corpꝰ sui ⁊ sanguis sacramētū istituit
⁊ discipuloꝝ pedes lauit. ⁊ resurgēs in hītu pegri
nis appuit. ¶ In completorio xp̄s sanguineas gut
tas sudauit. de cruce depositꝰ in monumēto clau-
sus fuit. resurgēs clausis ianuis ad discipulos in
trauit. ¶ Tertio uigilauit q̄ntū ad deū per ꝯtepla
tionē. Et q̄ uigilauit. iō deū inuenire meruit. iux-
ta illud Prouerb. viii. Qui mane uigilauerint ad
me inuenient me. Meruit qdē inuenire xp̄z: sp̄m scm
beatā uirginē: ⁊ angelos. Christū qdē inuenit in pe-
grini specie ⁊ in uisibili carne. Sp̄m scm inuenit
in colūna ignis: ⁊ in specie colūbe sup caput eius
manētis. Beatā uirginē inuenit sibi reuerētiā in an-
geloꝝ iubilatione. quando audite sunt uoces an-
gelorum sibi dicentiū. Regina celi ⁊c. Et sibi pro
pitiā in pestis ꝓpulsatione quādo ad imaginē uir
gis turbulētia aeris fugit ⁊ serenitas mira remā-
sit. Angelos multos inuenit. habuit qdē angelū
orones suas deo offerentē: unde dixit ei angelus
quē in forma paupis susceperat. Et angelus dñi fuiz
⁊ dñs me misit ad te ut ꝓtegā te ⁊ orationes tuas
deo offeraz. Habuit angelū eum cōtra oia aduer-
sa defendentē. Unde cū Mauricius imperator ipm
ꝑsequeret angelus in monastico habitu cōtra ipz
spatā euaginatā uibrauit. ⁊ sic a ꝑsecutione cessa-
uit. Habuit angelū sibi in oibus obsequentē. Naz
cū in die pasche apud sanctā mariā maiorē missaz
celebraret: ⁊ pax dñi ꝓnūciaret. angelus dñi alta uo
ce sibi rñdit. Et cū sp̄ū tuo. unde in illa die papa in
dicta ecclesia celebrat: ⁊ cū pax dñi dicit sibi mini-
me respondet in illius miraculi testimonium.

Sermo. xcv. ¶ De scto bñdicto abbate. f. i.

Ilectꝰ deo ⁊ hoibus cuius memo ria in bñdictiōe est. Ecl. xlv.
Magnū p̄coniū est a deo diligi: ab hoib'
amari: ⁊ in memoria haberi. Ab his tribus preco
niis sctus Benedictus in uerbis ꝓmissis cōmen
dat. ¶ Fuit eni a deo dilectus: ¶ ab hoib' amatꝰ:
¶ ⁊ omni memoria dignus. ¶ Dilectus eni a deo
fuit: q̄ deuote incepit: deuotius uixit: ⁊ deuotissi-
me finiuit. ¶ Incepit quidē a puritate. Greg. Eta
tem qdē moribus trāsiens nulli aīuz suū uolupta
ti dedit. ⁊ ideo meruit diuine uisionis claritatem.
Matth. v. Beati mūdo corde q̄m ipsi deū uidebūt
Incepit a paupertate. Greg. Despectus studiis: reli
cta domo: rebusq̄ patris: sancte conuersationis ha
bitū quesiuit. Et ideo meruit iudiciariā potestatē.
Job. xxxvi. Judiciū paupibus tribuit. incepit ab
humilitate. Grego. Plus appetebat mala mundi
ꝑpeti q̄ laudes. Plus pro deo laboribus fatiga-
ri q̄ fauoribus extolli, Et ideo meruit celestē sub
limitatē. Luce. xiiii. Qui se humiliat exaltabit. In-
cepit a cōpassione. Greg. Benedictus religiosus
⁊ pius puer cū nutricē suā flere ꝯspiceret eius do
lori compassus est. Et ideo meruit diuinā misera
tionē. Matthei. v. Beati misericordes q̄m ipsi mi
sericordiā ꝯsequent. Incepit a deuota oratione: q̄
capisterium fractum deuota oratione sua reintegrauit.
Et ideo meruit a deo magnā fiduciā ⁊ securitatē
Ecl. xxv. Oro humiliantis se penetrat nubes ⁊ nō
descēdet donec respiciat altissimus. ¶ Scd'o de-
uotius uixit. tota eniz uita sua fuit in oratione. ⁊ ideo
merebat exaudiri. Ecl. iii. In oratione dierū exau
diet. fuit in lectione: ⁊ ideo merebat sapiētia diui
spiri. i. Tim. iiii. Attende tibi ⁊ doctrine ⁊c.
¶ Fuit in ꝯteplatione: ⁊ ideo merebat celestibus re
uelationib' adimpleri. ps. Reuela oculos meos
⁊ considerabo mirabilia de lege tua. ¶ Fuit in effi
caci locutione. Et ideo merebat ab auditoribus
exaudiri. Grego. Dum enim sibi cibum desere-
bāt corporis: ab eius ore alimēta deferebant uite.
¶ Tertio ⁊ ultimo modo deuotissime finiuit. Qd̄
patet per quatuor signa. ¶ Primo: q̄ monumen
tum sibi fecit. quod indicabat moriēdi alacritatē.
Job. iii. Gaudēt uehementer cū inuenerint sepul
chrum. ¶ Secūdo in ecclesiam cōferri se fecit ut. s.
laudaret dei bonitatē. ps. In medio ecclesie lau-
dabo te. Uoluit quidē deo gratias referre. ⁊ de eo
q̄ in uita ipm conseruauerat. ⁊ de eo q̄ ipsuz ad se
uocauerat. ⁊ de deo. s. q̄ eternā gloriā ꝓmiserat.
Gratiarū enim actio est de preteritis presentibus:
⁊ futuris. Cassianus. Gratiaꝝ actiones quas agit
cū preterita beneficia recolit. cū presentia conspi-
cit. quanta deus preparauit his qui eū diligunt.
¶ Tertio corpus ⁊ sanguinē xp̄i suscepit ut se mu
niret contra demonum malignitatē: qui aiabus in-
sidiant. ps. In uia hac qua ambulabā absconderūt
laqueū mihi. Job. xvii. Pone me domine iuxta te
⁊ cuius uis manus pugnet contra me. ¶ Quarto
erectus inter manus discipulorū uitā finiuit. Qui
dam enim moriunt iacentes: qui a bonis opibus
uacauerūt. Quidā prostrati: qui per peccatum cor-
ruerūt. Quidā claudi: qui fidē sine opibus habue
runt. Quidam ab infirmitate sanati: qui post pec-
catū ad penitentiam redierunt. Quidam erecti si-
cut uiri scti: qui a peccato liberati sunt bonis ope-
ribus pleni ⁊ intentione recti. Istā q̄druplicē dif
ferentiā tangit apls Heb. xii. Remissas manus ⁊
genua soluta erigite ⁊ gressus rectos facite pedi-
bus ūris: ut nō claudicās q̄s erret magis aūt sa-
net. ¶ Scd'o fuit ab hoib' amatus: ⁊ hoc ꝓpter
multa bñficia ⁊ miracula que inter eos fecit. Quo
ruz quedā fecit q̄rum ad semetipm. Mira enim

virtus de illo exibat. s. ab oculis suis. qn ligatū vi
dit ab hostis mor a vinculis est solutus. Mira a
manib' suis: qr vas in quo erat potus venenatus
signo crucis cōfregit. Mira ab ore eius. s. qn dixit
monialibus que linguā suā nō cohibebāt excōico
tas. Mira a corde suo: qr absentia ut psētia cogno
scebat. Quedā opatus est qtū ad mūdū minorez
s. hōiez. Quosdā eni iuuit in vita a diabolica tenta
tione: sicut monachum qui in orone stare nō pote
rat. Quosdā vo in morte diabolica oppssione: si-
cut monachū quē diabolus a ruina parietis oppssi
serat. Quosdā post mortē: sic monachū qui ad pa
rētes visitādos sine bñdictione iuerat. Quedā vo
opatus est in maiori mūdo. s. in celo quādo aiaz so
roris in specie colūbe ascēdētē vidit. In purgato
rio: sicut qn p monialib' defunctis orauit. In ae
re sicut qn lucē celestem aspexit. In aqua sicut qn
puerū placidū liberauit. In terra: sicut qn aquaz
de terra pduxit. In igne: sicut qn ignē fantasticū
extīxit. ¶ Tertio erat omni memoria dignus. Lz
eniz a nobis recesserit corpaliter: nobiscū tn qua-
druplicier remansit. ¶ Primo quo ad odorē sue
fame. Sicut eni post poma odorifera. post species
aromaticas remanet odor ipaz: sic post mortē san
ctoz remanet nobiscū odor virtutū. Job. ix. Dies
mei trāsierūt sicut naues poma portātes. ¶ Scdo
qtū ad dulcedinē sue doctrine. Sicut enim apis
postq̄ de alueario auolat nobis fauos mellis re-
linqt: sic sctūs bñdictus de corpe recedēs doctri-
nā melliflua mūdo dimisit. Ecc. xi. Breuis in vo
latilibus apis: et initiū dulcoris hēt fructus eius.
Sctūs eni bñdictus fuit apis rōne vginitatis. Fu
it breuis: et hoc rōne humilitatis. Et fuit volatile
rōne celestis cōuersationis. Et habuit dulcē fru-
ctū rōne melliflue pdicationis. ¶ Tertio qtū ad
lucē sue regule. Sicut enim sol occumbēs dimit
tit nobis lucē in luna. et luna nos illuminat: sic bea
tus Benedictus occumbēs post mortē corpis di
misit nobis lunā. i. salutarē regulā que illuminat
religionē monasticā. Luna tamē nō lucet qn terra
interponit: qr ordo monasticus multū tenebratur
quādo terrena cupiditate aspgit. ¶ Quarto qtuz
ad calorē charitatis succense. Sicut enim ignis
in clibano vel fornace extinctus remanet in suo ca
lore: sic beatus Benedictus qui habuit ignita elo
qa. succēsa desideria: et feruētia opa. In xpo enim
per mortē corpis extinctus remāsit per eius calorē
in mūdo. Ecc. i. Scintille qsi aspect' eris cādētis.
Ipse eni fuit scintilla inqtū hūit stellia et celestia
desideria. Et fuit eis inqtū hūit sonora et īflāmati
ua vba. Et fuit cādēs inqtū hūit feruentia opa.

Sermo. xcvi. ¶ De eodem sermo. ii.

Benedictus filiis aser. Sic pla
cēs fratribus suis: tin
git in oleo pedē suū. Ferrū et es calciamē
tū eius. Sicut dies iuuētutis tue sic et senect' tua.
Deut. xxxiii. Sctūs bñdictus re et noie. Bñdictus
multas bñdictiones hūit: quē in vbis pdictis no-
tant. ¶ Prima ɔsistit in dei hitatione: cū di. Ase
qui iterptat atriū. Et dicit atriū a trib'. Ipse eniz
atriū erat qr tota trinitas in eo hitauit. s. pr dādo si
bi potētiā in hostiū expugnatione. Vicit eniz dia-
bolū: carnē: et mūdū. ¶ Diabolus ipm voluit vice
per impatiētiā qn tintinnabulū fregit. Sed vinci
nō potuit: qr in dei seruitio perseuerauit. Ecc. x.
Si spūs ptātē hūs ascēderit sup te locū tuū ne di
miseris. Ipm voluit allicere per ɔcupiscētiā: qn
grauē tētationē sibi imisit. Sed allici nō potuit: qr
inter spinas et vepres se piecit. Ecc. xi. Malitia vni
us hore obliuionē facit luxurie magne. Et ipz vo
luit decipe per fraudulētiā: sicut qn in forma me-
dici sibi appuit asserēs se velle potionare frēs. Sz
ipse diabolus decept' est: qr monachū quē inuaserat
in mamillā pcussit et sic diabolus fugit. Prouer.
xxi. Mulctato pestilēte sapiētior erit paruulus. Ipm
voluit deterrere per horribilē formā: qr sibi teterri
mus appebat et in ipm flāmātib' oculis et stridēti
bus obuiabat. Sed ipm deterrē nō poterat: qr. s.
scuto pmunit' erat. Eph. vi. In oib' scutū sumē
tes fidei et c. ¶ Scdo vicit carnē. Nā cū qdā auis
que merula di ante ei' faciē volitaret: magna car-
nis ɔcupiscētia est in eū secuta. Sed tn ipaz tenta
tionē per tria deuicit. s. per crucis ipssionē. Eze-
chiel. ix. Signa thau sup frontes viroz gemen-
tiū et c. Per deuotā orōnē et intentionē. Sap. viii.
Ut sciui qm aliter nō possez esse ɔtinēs nisi deus
dederit et c. Per carnis macerationē. qr mox se nu
dū inter spinas et vepres se pstrauit. Et sic per vul
nus corpis: sanauit vulnus mētis. ¶ Tertio vicit
mūdū. et qtū ad diuitias: qn oia ɔtēpsit et in here
mū nudus aufugit. Et qtū ad delitias: quia fm
Greg. A pueritia cor senile gessit et nulli volupta
ti aiuz dedit. Et qtū ad honores: qr cū per mira-
culū de capisterio in multo honore haberet inde
latēter fugit. ¶ Scdo filius in eo habitauit: dādo
sibi sapiētiā in secretoz cognitiōe. Ipse eni cogno
uit absētia pterita et psētia et futura. Absētia pterita
sicut patet i monachis quos ex monasterio come
disse cognouit. Cognouit futura ɔtigētia: sic obitū
suū casuz rome. Cognouit occulta psētia: sic patet
in monacho sibi fulcēte de supbia tētato. Et sic pa
ter qr fuit ppha de pterito. de futuro: et de psēti oc
culto. ¶ Tertio sps sctūs hitauit in eo dādo grāz i
sui ifōne. Dedit nāqz sibi grāz recipiēdi qui de

mūdo exiens deuote incepit. pficientē quā seruen
ter ɔsecutus erat. Et pfectā qr ad sūmū cōtēpla
tionis gradū puenit. Istud significat in via quaz
fecerūt filii israel. qr de egypto exeūtes in desertuz
venerūt. De deserto in terrā pmissiōis: in qua fru
ctus terre pmo comederūt. Deinde puenerunt in
hierlm. Sctūs bñdictus de mūdo tenebroso ve-
nit ad desertuz pnie. Et de deserto pnie puenit ad
gustū celestis grē. Et de gustu grē puenit ad ɔtē-
plationē visionis diuine. ¶ Scda bñdictio ɔsistit
in filioz ppagatione: cū di. Benedictus in filiis.
Ipse eniz per sui pdicationē et regulā multos fi-
lios generauit. Generatos tpalib' subsidiis enu-
triuit. Enutritos ad pmotiōes et abbatias pmo
uit. Sed mō pōt cōqueri ysa. i. Filios enutriui
et exaltaui: ipsi aūt spreuerunt me. Facti sunt ei de
genere filii qr regulares obseruātias cōtemnūt et
plationib' et abbatiis intēdūt. Tpalia indebite cō-
sumūt: nō dei honorē sed ppriū fauorē attendūt.
¶ Tertia bñdictio cōsistit in regulari institutione
qd notat cū di. Placens frīb' suis. In sua eniz re
gula posuit ea que deo et hoibus placēt. Ecc. xxv.
In tribus beneplacitū est spiritui meo: que sunt
pbata corā deo et hoibus. Concordia frm: amor
primoz: et vir et mulier sibi bene ɔsentiētes. Ex il-
la eniz regula docent monachi ut inter eos sit con
cordia mutua: ideo di. Cōcordia frm. qtū ad pla
tos sit obediētia deuota: ideo di. Vir et mulier si-
bi bene cōsentientes. Tunc eni platus qui per vi-
rū: et subditus qui per mulierē intelligit bene sibi
cōsentiūt: qn platus sapiēter regit et subditus hu-
militer obedit. Et sic qtū ad hoies charitas diffu
sa: ido di. Amor primorū. Roma. v. Charitas dei
diffusa est in cordibus et c. ¶ Quarta bñdictio ɔsi
stit in dulci deuotione: qd notat cū di. Tingat in
oleo pedē suū. Tingere est modicum qd accipe.
In psēti vita sctūs bñdictus et alii sctī tingūt me-
moriā in sanguie per dñice passionis recordatio-
nē. ps. Intingat pes tu' in sanguie. Tingūt intel
lectū in oleo: qd est fomētuz luminis per aliqualē de
deo cognitionē: sicut di hic. Tingat in oleo pedē
suū. Tingūt affectū in melle per aliqualē deuotio
nē: qd significatū est. i. Regū. xiiii. in ionatha qui
sumitatē virge in fauū mellis intinxit. In futuro
aūt nō erit tinctio: sed imersio et natatio et inebria
tio. Tūc enim sctī mergent in abyssuz ineffabilis
charitatis. ysa. xlviii. Implebit dñs splēdoribus
aiaz tuā. Tūc natabūt in pelag' deuotionis et mel
liflue suauitatis. ysa. lx. Tūc videbis et affluēs et c.
Tūc inebriabunt i cellario īfinite charitatis. Ine
briabunt ab ubertate domus tue. ¶ Quinta bñdi
ctio ɔsistit in psēti ɔseruatiōe: qd notat cū di. Fer

rū et es calciamētū eius. lucerna extinguit: aut per
negligētiā: aut nimiā abūdātiā: aut per nimiā pe-
nuriā. Deuotionē aūt mētis qdā pdūt ex sola ne-
gligētia: sicut vgines fatue. qdā ex nimia abūdā
tia. ps. Prodiit qsi ex adipe iniqtas eoz. qdā ex ad
uersitate illata. Ecc. xxi. Cor fatui qsi vas ɔfractū
oēz sapiētiā nō tenebit. Sed btūs bñdict' fuit cal-
ciatus. i. expeditus ad ambulādū ne torpescat per
negligētiā. Et ido di calciamētū eius. Fuit etiā cal
ciatus ere ne marcesceret per ɔspitatē nimiā. fuit
calciatus ferro: ut sit firm' ɔtra aduersitatē illatā.
Et ido di ferrū et es calciamētū eius. ¶ Sexta bñ-
dictio ɔsistit in felici ɔsumatione: qd notat cū di.
Dies iuuētutis tue: ita et senect' tua. Iuuētus est
etas fortitudinis alacritatis et caloris. Fuit enim
sctūs bñdict' talis in senectute qlis in iuuētute: qr
semp pseuerauit in eadē fortitudie. ps. Forti
tudinē meā ad te custodiā in eadē alacritate vita-
tis. Prouer. xvii. Aius gaudēs etatē floridā facit
fuit in eodez calore amoris. Cañ. viii. fortis est ut
mors dilectio. dura sicut infernus emulatio.

Sermo. xcvii. ¶ De eodem sermo. iii.

Egredere de domo tua et de co-
gnatione tua et de do
mo pris tui: et veni in terrā quā mōstrabo
tibi. Faciāqz te in gētē magnā et bñdicā tibi: et
magnificabo nomen tuū. erisqz bñdict'. Gen. xii.
Possunt hec vba: que locut' est dñs ad abrahā cō
uenire btō bñdicto et cuilibet religioso. In qbus
dñs quēlibet nrm ad tria hortat. ¶ Primo ad mun
di ɔtēptū cū di. Egredē de terra tua et c. ubi ostēdi
tur qr debem' cōtemnē mūdū qtū ad tria. s. qtū
ad terrenā possessionē: cū di. Egredē de tra tua et c.
ut nihil terrenū possideas. Ezech. xliiii. Possessio
nē nō dabitis eis in israel. Ego eniz dñs possessio
eoz. qtū ad carnalē affectionē: cum di. Et de co-
gnatione tua et c. s. parētes tuos carnalr nō nimis
diligas. Mat. x. qui amat pres et mres plus qm me.
nō est me dign'. Aug. Amādus est generator sed
pponēdus est creator: qtū ad corpalē hitationē: cū
di. Et de domo pris tui. s. i eadē domo nō mane-
as. qr sic di Mich. vii. Inimici hois domestici ei'.
Ab hiis oib' debem' exire et corpe et mēte et cōuer
satione. Hoc significatū est Gen. xix. ubi di qr an-
geli Loth extra sodomam posuerūt pcipiētes ne
post terguz respiceret et ne circa regionē maneat.
In hoc qr eū duxerūt de sodoma: dat intelligi qr
religiosus nō debet manē cū mūdanis etiā corpa
liter. In hoc qr angeli pceperūt ne post tergū re-
spiceret. dat intelligi qr nō debet redire ad mūdū
mētaliter. In hoc qr di qr non stet in ol loco circa
regionē datur intelligi qr nō debet stare in mūdo

etiā mortaliter.i.q religiosi non debēt hēre mores mūdanos. Regio aūt vicina est peccato vetusta ipsa cōuersatio que ostēdit in verbis lasciuis in gestibus et moribus vanis. ¶ Secundo dn̄s hortat ad religionis ingressum: cū dicit. Et veni in terrā quā mōstrauero tibi. Terra optima est religio sacra. Scđm aūt Virgiliū terra bona tribus modis cognoscit. Primo mō per nigredinē: q nigredo terre bonitatē attestat. Scđo per dulcedinem: quia sapor dulcis et nō amarus bonitatē indicat. Tertio per suffossionē. q qn̄ effodit et postea repletur si per aliqđ tēpus supabundauerit est optima. Si defecerit est mala. Si equata fuerit est bona. ¶ Terra primo cognoscit qn̄ est nigra per abiectionē et aspitatē. Religio igit tunc est bona qn̄ est nigra per aspitatē. Boni enim religiosi denigrāt se per humilitatē exterius: sed dealbāt se interius per puritatē. Cant.i. Nigra sum sed formosa. ¶ Scđo qn̄ est dulcis per deuotionē seu deuotionis suauitatē. In deserto enim pluit et nō in egypto mundi dat māna celeste.i. deuotio spūalis. Osee.ii. Ducā eā in solitudinē et loquar ad cor eius. ¶ Tertio cognoscit per suffossionē et repletionē. Illi enim qui seruāt pcepta sunt bona terra: quia quantū peccauerūt tātū deo satisfaciūt. Roma.vi. Sicut exhibuistis mēbra vestra seruire imūditie zc. Illi qui superogāt cōsilia sunt optima terra. Luc.x. Quecūqz superogaueris ego cū rediero reddā tibi. Illi qui deficiūt ab utroqz sunt reproba terra. Heb.vi. Proferēs aūt spinas et tribulos reproba est. Et signāter dicit quā mōstrauero tibi: quia enim in religione sunt tria substātialia.s. votū obediētie paupertatis: et ptinētie. xp̄s ista tria nobis mōstrauit qn̄ cū dixit Luc.ix. Siqs vult post me venire abneget semetipm̄. Ecce renūciatio ppie uolūtatis: et tollat crucē suā. Ecce mortificatio carnalis voluptatis. Et sequat me.s. paupem. Ecce ppositū paupertatis. Ostēdit etiā exēplo q virginitatē floruit: paupertatē elegit: et pl' in oib' obediuit. ¶ Tertio ponit religionis fructū: qui qdruplex est. primus est magna in psonis dilatatio: cū dicit. Faciāqz te in gētē magnā. In religionib' est qdruplex differentia psonarū que significat Zach.vi. Per qdrigas equoz. Ibi sunt ptēplatiui celestib' desideriis flagrātes. isti sunt equi rubei. Ibi sunt actiui virtutū varietate pollētes: isti equi varii. Ibi sunt virgines puritate pollētes. Isti sunt equi albi. ibi sunt ptinētes sed per opa pnie macerātes. Isti sunt equi nigri. ¶ Scđo fruct' est celestis gr̄e bñdictio: cū dī. Et bñdicā tibi. Notādū aūt q iacob in deserto triplicē bñdictionē obtinuit ab angelo. ¶ Una est qa neruus femoris emarcuit.i. cōcupiscētia debilitata fuit. ¶ Scđa q nomē mutauit. Israel qui interptat vir vidēs deū. ¶ Tertia ptra deū fortis fuit. vidit ei angelus. ptra deū fortis fuisti. Ista triplex bñdictio in deserto pnie obtinet.s. carnis corruptio. Deut.xxxiii. Bñdictio illius qui apparuit in rubo veniat sup caput ioseph. Rubus qui nō cōburetur est castitas que a pcupiscētia nō supat. Celestium ptēplatio. Gen.xxvii. In pinguedine terre et in rore celi desup erit bñdictio tua: et deuota oratio que deū vincit. Osee.xii. Inualuit iacob ad angelū et pfortat' est: fleuit et rogauit eū. ¶ Tertius fructus est nois exaltatio: cū dī. Et magnificabo nomē tuū. Nomē scī bñdicti et alioz sanctoz magnificatū est. ¶ Primo q semp est corā oculis diuine maiestatis. ps. Honorabile nomē eoz coram illo. ¶ Scđo q in honore habet ab angelis. Luce.xv. Gaudiū est angelis sup vno pctōre pniam agēte: multo fortius sup vno iusto deo seruiēte. ¶ Tertio q scriptū est Luc.x. Gaudete q noia vr̄a sunt scripta in celis. ¶ Quarto q honorat ab oibus populis ab oib' ecclesiis et in oibus seculis. Unī cātat ecclia et etiā est sumptū Ecc.xliiii. Sapiam scōrū narrāt ppli: et laudē eoz nūciat ecclia. noia autem eoz viuēt in sclm̄ scli. ¶ Quart' fructus est eterna remuneratio: cū dī. Erisqz bñdict'. Est aūt bñdictus illa qdruplici bñdictiōe. de qua dī Gen.xlix. Bñdictionib' celi desup abyssi iacētis deorsū vberū et vulue. hēt enī scī beatitudinē a supiori: respiciendo dei faciē gl'iosam. ista est bñdictio celi desuper. hēt ab iferiori: respiciēdo iustissimā dei vindictā. ista est bñdictio abyssi. hēt ab iteriori pueniēdo se ad suā pscias. ista est bñdictio uberū. Cōscētia est enim mamilla que ceteras virtutes nutrit. hēt ex exteriori poss. dētes societatē secūdā. ista est bñdictio vulue. deus enim tūc valde secūdus erit: quia magnam filiorum multitudinē generabit.

Sermo.xcvii. ¶ De annunciatione beate marie virginis Sermo primus.

r Orate celi desup et nubes pluāt iustū: apiat terra et germinet saluatorē. Ysa.xlv. Pūt et hec vba antiquorū scōz patrū desiderātiū xp̄i aduētū. ¶ In qbus vbis tria petūt a scā trinitate. ¶ Primo petūt celice icarnationis mysteriū: cū dicūt. Rorate celi desup. Ubi duo sunt vidēda.s. q̄re deus dicat celū. Et q̄re xp̄i incarnatio rori assimilet. ¶ Deus autē dī celū.s. empireū: q id celū est luci formalissimū lez et capacitatis imēse. Sic de' hēt totalē claritat.i. Ioa. De' lux est. et tenebre nō sūt in eo ulle. Ubi imobilē stabilitatē. Jac.i. Apd quē nō est trāsmutatio zc. hēt imēsā capacitatē Sap.vii. Qui capiens spūs intelligibiles. ¶ Assimilat aūt icarnatio xp̄i

rori: q.s. ros generat in medio aeris. Interstitio s tēperato calido: et tēperato frigido. Tria nāqz interstitia sunt.s. celū: mūdus et isern'. Hic igit ros.i. xp̄i incarnatio nō est facta in supiori iterstitio.i. celo: q naturā angelicā nō app hēdit: nec in isimo.i. in iferno: q demones nō redeēt: sz est factā in medio.s. i ipo mūdo: q naturā hūane se vniuit. Gal.iiii. Deus filiū misit natū ex muliē: factū sub lege. Et ista redēptio facta est ex calido et frigido. Duo enī sunt que mouerūt dn̄z ut hō fieret. vnū ex pte sui.s. magnitudo charitatis que fuit qsi calor. Roma.v. Comendat deus charitatē suā in nobis zc. Aliud ex pte nr̄i.s. miseria generalis. ps. Propter miseriā et gemitū pauperū nūc exurgā dicit dn̄s. In hoc tū deficit similitudo: q ibi est tēperatū calidū: et tēperatū frigidū. Hic aūt est nimius calor amoris. Eph.ii. De' qui diues est in misericordia pter nimiā charitatē suā qua dilexit nos zc. Et nimiū frig' lāguoz. ps. Oēs declinauerūt. ¶ Secūdo scī pres petūt ab angelis pgnitē salutatiōis pronūtiā dī. Et nubes pluant iustū. Tūc enī nubes iustū pluit: qn̄ Gabriel xp̄z virgini nunciauit. Hic aūt duo vidēda sunt.s. q̄re angeli dicunt nubes: et q̄re xp̄i icarnatio pluuie assimilat. ¶ Dicunt aūt nubes: q sunt thronus dei in qbus sedet et qescit. Iuxta illud Ecc.xxiiii. Thronus meus in colūna nubis. Dicit aūt Apoc.iiii. q de throno procedebāt fulgura: voces et tonitrua. Nā sm Dionysium triplex est officiū angeloz.s. illuminare purgare. et pficere. Ab aliis ergo thronis pcedunt fulgura et coruscationes quando illumināt nr̄am intellectuā. ps. Illuxerunt coruscationes tue orbi terre. Procedūt tonitrua qn̄ per cōminationes et terrores purgāt nr̄as affectiuā. Nam sicut dicit Ecc.i. Timor dn̄i expellit pctm̄. Procedūt voces.i. inspirationes per quas pficiūt nr̄am opationes. Zach.i. Angelus qui loquebat in me verba bona et verba cōsolatoria. ¶ Assimilat aūt incarnatio xp̄i pluuie. pluuia tribus modis generat.s. virtute caloris attrahētis: virtute vaporis ascēdētis et virtute venti colligētis. venti enī volātes supra mare multū humorē sepe colligūt: et secū ad aerē attrahētes in pluuiā dissoluūt. Istā aūt pluuiam sūbstātialē his tribus modis generatā fuisse ostēndit gabriel in triplici locutione cū virgine. ¶ Primo nāqz ostēdit ipam esse generatā virtute caloris attrahētis: cū dicit. Aue gratia plena. Gratia enim est amor dei. Amor aūt est ignis. Iuxta illud Luc.xii. Ignem veni mittere in terrā zc. Si igit virgo fuit plena gratia et amore dei: fuit plena igne et calore. Et virtute illius caloris diuinū fontē ad se attraxit. et illū celestē generauit. ps. Descēdet sicut pluuia in vellus. ¶ Scđo ostēdit gabriel istā pluuiā generādā virtute vaporis: cū dicit. Ecce cōcipies et paries filiū zc. Filius aūt dei est vapor dei. iuxta illud Sap.vii. Uapor est virtutis dei zc. Iste igit vapor dei infra viscera virginis sine sui incisione sine apertione se occultauit iuxta illud Ecc.xxiiii. Quasi libanus nō incisus vaporaui habitationē meā zc. quia in me per carnem assumptā habitauit. Et iste vapor inter viscera virginis occultat' in pluuiā se effudit: qn̄ do mundum famelicū satiauit. ps. Pluit illis manna ad mādūcādū. ¶ Tertio ostēdit gabriel hāc pluuiā generādā virtute venti colligētis: cū dicit. Spūs scūs superueniet in te. Spūs est uētus. iuxta illō Joan.iii. Spūs ubi vult spirat. Iste aūt ventus flans in maria.i. in corde virginis marie humores virginis collegit: et corpus xp̄i formauit qđ salutarē pluuiā generauit: qui totū mūdū fructificare fecit. dicitur aūt Jacobi.v. Nō pluit annos tres et menses sex. Anni tres sunt tria tēpora que pcesserant.s. nature: culpe: et legis scripte. Et in his pluuia benedictionis nō venit. quartū aūt est tēpus gratie. Et in isto etiam nō venit ad menses sex. In isto aūt mense sexto missus est angelus Gabriel a deo zc. Tūc enim pluuia descendit et salutarē fructū producit. ¶ Tertio sancti patres petunt a virgine deuotū consensum: cū dicit. Aperiatur terra. Ubi duo vidēda sunt.s. quare ipsa dicat terra: et qualiter se aperuit: et saluatorē generauit. ¶ Dicit aūt terra: quia sicut dicit Aug. de tri. Bona terra est in altitudine mōtiū. tēperamēto collīū planitie cāpoz. Sic et ipsa fuit alta per celestiū cōtēplationē. Ecc.xxiiii. Ego in altissimis habitaui. fuit tēperata per discretionē. Cui' discretio appet Luc.ii. Maria aūt conseruabat oia verba hec. fuit plena per humilē cōuersationem. qđ patet: q lz deum conceperit: tamen tribus mensibus cum Helisabeth humiliter cōuersata fuit. vel terra dicit: q terra exteri' venustat plantis. interius ditat innumeris thesauris. In intimo est plena tormentis et ibi inferius ē pbibet. Sic et ipsa exterius fuit ornata venustate morū. et iterius fuit ditata thesauro vtutū. in intimo cordis vulnerata doloribus tormentoz. iuxta illud Luc.ii. Tuam ipsius aīam pertransibit gladius. Et pp̄ter ista oia ipsa dicit Cant.i. Nigra sum sed formosa. Nigra sum pe dolore passionis. sed formosa decore virtutis. sicut pellis salomonis fulgore.s. pserfationis. Ille aūt pelles erāt vmbratice. ¶ Et ista terra se apuit et saluatorē generauit. Apuit quidē eum se ad consensum quē cōsensum regebat sponsus dicens Cant.v. Aperi mihi soror mea. Bern. super Cant.

Surge curre api. Surge per fidē. curre per deuo
tionē. Aperi per cōfessionē. Aperuit enī uterū suum
ad scipiēdū. hec est enī illa porta de qua vī Eze
chielis. Que fuit clausa omni viro sed apta dño.
Aperuit eo suā ad videndū: qñ dixit. Magnifi-
cat aia mea dñm. pī. Aperi os tuū: t ipleb illud.
Aperuit sinū suū ad miserēdū. Jacha. vi. Aperi li
bere portas tuas. Libanus interpraī cādidatio.
Et significat beatā mariā que tota fuit cādida. t
bēe tres portas. s. potētie. sapiētie. t misericordie.
Quidā enī peccāt per infirmitatē. illis apit portas
potētie vādo eis vtutē relinquēdi. Quidā per igno-
rātiā illis apit portas sapie vādo eis lumē cogno
scēdī. Quidā per certā malitiā. t illis apit portas
misericordie vādo eis gr̄az penitēdi. Apit manus
suas ad largiēdū. Prouer. xxi°. Manū suā aperit
inopi. i. tpo paupi per ser opa misericordie. vñ vi-
cit Bern. Beata vgo dei filiā in utero suscepit nu
cis Bern. Beata vgo dei filiā in utero suscepit nu
dū carne ut etiā pīnis operuit. eluriēt pauit. sitiē
tē lacte potauit. infirmū per infantiā nō solū visi
tauit: sed etiā oia hūana sibi exhibuit. in carcē posi
to t crucis patibulo ligatū visitauit. Eius sepul
ture interfuit. Aperuit eo: suā ad subueniēdum. qz
misericordia sua subuenit vniuersis. s. bonis: ma-
lis: viuis: t defunctis. vñ cātat ecclia. Maria ma
ter gr̄e mater misericordie t̄c. Apit qdē bonis im
pertido gr̄az. vñ vī. Maria mr̄ gr̄e t̄c. Apit ma-
lis obtinēdo remissionē t misericordiā. Unde vī. Ma
ter misericordie t̄c. Apit vīuis eos ab demonū insi
diis pregendo. vñ dicit. Tu nos ab hoste prege.
Apit mortuis eos ad gl̄iaz deducēdo. vñ vī. In
hora mortis suscipe t̄c.

Sermo. xcix. ¶ De annunciatione beate ma-
rie virginis sermo. ii.

¶ Isitasti terrā t inebriasti eā t̄c. mul i
plicasti locupletare eā. pī.

Genus hūanū per xpi redēptionē redem
ptū. recolit xpi redēptionē seu redēptionis sue bñ
ficiū deo regratiāt. Et dicit visitasti terrā t̄c. ℣ In
qb' vbis ponunt' ḡtuor psone que ad xpi incarna-
tionē cooparī. ¶ Primo ponit pson̄a angeli qui
iḡz salutādo visitauit. cū vī. Visitasti. s. per ange
lū. Et iste cooperatus est ad xpi incarnationē per mo
dū salutādi. nūciādi. cōmēdādi. t inducēdi. Istud
est ḡdruplex officiū paranymphi. s. spōsaz ex parte
spōsi salutare. nolūtatē sponsi sibi aptare. sponsum
multiplr cōmēdare. t ipsaz spōsaz ad psentiēdū in
ducē. Ipse igit primo vginē salutauit. cū dicit. Ave
maria gr̄a plena. uoluntatē spōsi sibi insinuauit. cuz
dic. Ecce concipies t̄c. Ipz spōsuz multiplr cōmen
dauit. cū dic. Dic erit magn' t̄c. Ipaz ad pscntiēdū
induxit. cū dic. Spūs scūs in te superueniet. Ne
si vicar. nō timeas p̄sentire. qz nō concipies hūano
semine: sed mystico spiramine. ¶ Secōo ponit per
sona vginis que saluatorē generauit. cū dicit. Ecce
Que qdē opata est ad xpi incarnationē per modū
pscntiēdi: subministrādi: prouidēdi: t educādi. ℣ Ipa
qdē matrimonio spōsali pscntit. cū dicit. Ecce an-
cilla dñi. Et iō fuit legitima mr̄. qz in quolibet ma-
trimonio pscnsus requirit. ut. s. aliq̄ mulier habeat.
Consensit autē alio. cuz dicit. Magnificat aia mea
dñm. Cōsensit signo. cū dicit. Et exultauit spirit'
meus t̄c. Gaudiuz qdē qō gr̄at in corde exultauit
l. extra saltauit exterius in facie. Cōsensit voc cuz
subdit. Quia respexit humilitatez ancille sue. Et qñ
dicit. Ecce ancilla dñi. ℣ Secōo materiā ꝓuidē
subministrauit. Ipsa enī materiā ꝓuidēt ad pān-
ctionē plis ministrauit. Iō dī Hiere. xxxi. Mouum
faciet dñs sup terrā. mulier enim circūdabit virū.
Nō circūdat qō est suū ꝓpriū. nō qō est alienum

MEDICINA E P... LOGIA PASTORALE vol. 2°
...SICOLOGIA PASTORALE vol. 3°

generalone. ℣ Flos nāq̄ generatꝰ calc re solle ⁊ in sullone rorꝰ ⁊ sine aptione arboris. Sic ad cōce ptionē xpi ca'or spūs scī ie infudit ⁊ ipsam icarnation

Ignis qđ incēdit in nobis: t vsimus se sibi obū
duxit: q ibi se t alam ꝙ in Corpus assumptū
medīū posuit. t se calore suū sustinē potuit. Dulcedo
inestabilis se sibi obūbauit: q tāta dulcedīe car
ne velauit. sicut hō ꝓ vbo in ore aliqđ dulcissimus:
et dulcedīe ꝛperat: q aliquo extrinseco ꝓ ue
lat. bū ergo vt eius altissimi obūbabit tibi: vus t
lud tente se vnuit t ignis medīū interposuit. t vul
cedo inestabilis se velauit. Tūe maria sic salutata
sic ꝓsolata: sic ve magnifica prole letificata: sic de
padore certificata ait. Ecce ancilla dñi ꝛc. Nō est
credēdū q ista sic leuiter ꝓtulerit: sed q ipa in ter
ra genua flexit. terrā osculata est. oculos ad celuz
leuauit. man' t brachia in celū extēdit: t sic cū ma
gno gaudio dixit. Ecce ancilla domini ꝛc.

Sermo.cij. C De eodem Sermo quintus.

Ave gratia plena dñs ꝛc. Nullus sufficēter laudare t salutare pōt illam
quā salutauit angelus dicēs. Aue gra ple
na. quā scificauit pater altissim'. pā. Scificauit
tabernaculū suū altissim'. quā reuerē dei filius.
Luc. ii. Erat subditus illis. cui se cōmisit spūs sā
ctus. Luc. i. Spūs scūs superueniet in te quā tot'
beatificat. t admirat mūdus. Jdē. Ecce enī ex
hoc beatā me dicēt oēs generatiōes. Quānis aūt
digni nō sumus: tñ eā salutare debemus. F t pro
peer debitū. F t ꝓpter exēplū. F t ꝓpter fructum.
C Debitū qđē est: q salutatio debet amicis. bñfi
cis. t dñis. Et ipsa est amica nra. Cant. ii. Surge
propa amica mea. Eccl. xxiiii. Ego mr pulchre di
lectiōis. i. que pulchre diligo. t pulchre amari no
lo. Est t bñfica nra. Sap. vii. Venerūt mihi oia
bona pariter cuz illa. Et dña nra. Eccl. xxiiii. In
electis. i. in oi gēte primatū tenui ꝛc. Ipa enī dña
tur in celo: iō dicit. In oi pplo. s. angelorum. In
mūdo: iō subdit. Et in oi gente ꝓmatū tenui. In
sternō subdit. Quiz excellēiū t sublimiū colla
ppia teute calcani. Quia ergo est amica nra de
bemus eā salutare deuote. Et ille deuote salutat:
qui salutat eā cū sincera intētiōe: eā condīs attē
tiōe eā fidei deuotiōe. Quia igit bñfica nra est:
debet salutari frequēter. F sa. xxiii. Sume cytharā
i. salutationē angelicā. t circuiui ciuitatē. i. beataz
vginē in qua est vnitas ciuitā. i. cogitationū in ips
deū vnitarū. Deinde subdit. Bene cane: frequēta
eā: vt memoria tui sit. Quia est dña nra debet
saltari hōnifice. s. cū genuflexiōe. Nō est magnū
si hō ad salutationē illā genua ponat in terraz. ad
cuius ꝓtectionē reges mundi se dedīdit in terrā. nō est
tam admirandū magnū si se hūiliat ēmiculus: eū ad il
lam salutationē altissimus factus est paruus. non
est magnū si hō genua in terrā figat: qñ regiā ce
li t terre salutat. C Secō debemus eam salutare
ꝓpter exēplū. Habem' enī exēplū ab angelo: qui
eā salutauit in thalamo. A Joāne qui eā salutā
uit in utero. A filio: qui eam salutauit in celo. iij.
Reg. ii. Surrexit rex in occursū mris sue et adorauit eā.
i. salutauit. iō debemus & ubelet eā. s. nō salu
tare posēs tales eā saluiant. Eccl. xli. Erubescea
salutatiōus de silētio. C Tertio debemus eā salu
tare ꝓpter fructū. Ipsa enī salutāte resalutat. Ec
cl. xxiiij. Obūbabit illi qui mr honorificata. Obūbia
mus enī sibi ofonibus deuotis. Obuiat ipa nob
auxiliis opportūis: dādo nob. s. panez gratie. Ut
subdit. Cibauit euz pane vite t intellectus: et aquam
ꝓsapientie. Ut subdit. Et firmabit in illo: nō
flectet. Et exaltatiōe gl'ie. Ut segur. Et exalta
uit illā apud ꝓmos suos. Uel pōt dici q hec sa
lutatio est dicēda: F q vgini multū placet. F t dia
bolo multuz displicet. F holibus multum pdest.
F Placet qđē vgini qui audit salutationē quā sibi
detulit fidelis paranymphus: que sibi gaudium
marimū fuit. Ut dixit. Et exultauit spūs meus ꝛc.
Qui audit celebrē cantionē quā sibi detulit locula
tor deuotus. que cantio tāte suauitatis fuit q pro
uocauit ad cāandū t ipam: cū dixit. Magnificat
aia mea dñm. Et angelos qui vterēt. Gloria in ex
celsis deo. Et totā mūdā. pā. Letatur celi t exul
tet terra. Qui audit epistolā quā sibi detulit fide
lis nūcius: in qua ꝓnebat ꝓsperitas amicoꝝ: re
ꝓbatio captiuoꝝ: t victoria hostiū. Proverb. xv.
Aia frigida ale sticti ꝛc. Ista aūt epistola ēt Ber.
fuit in ystorio diuinitatis seu trinitatis dictata:
digito dei descripta: t vni de fortissimis palatii ad
deferēdū delegata. Qui audit ambasciatā qui sibi
detulit solēnis legatus. per quā sibi annūciabat q
in reginā erat assumēda. Bernar. Egredit Gabri
el de rege ad reginā. de imperatore ad imperatricē. t
eo forte alacrius ut. s. cū angeli ꝓpius regē haberēt
habituri eēnt t reginā. F Secō diabolo multum
displicet. Displicet enī sibi illa salutatio: q sibi est
ad displicentiā. Cū enī sit inualidus displicat: vidēs
q per illā salutationē hō acqrit salutē. Displicet si
bi illa cantio: q est sibi ad molestationē. Cū enī sit
in luctu molestiaē qñ eaz audit. Eccl. xxi. Musica
in luctu importuna narratio. Displicet sibi illa epi
stola: q est sibi ad ꝓturbationē. Cū enī sit tyrānus
displicet sibi q per illaz amīsit captiuos. F sa. xlii.
Educēs de ꝓsolatione vinctū ꝛc. Displicet sibi illa
ambasciata: q est sibi ad indignationē. Cum enī si
superbus ādignaē q a mulere sit victus. Judith
xi. Erit enī memoriale dño q man' femine dele
cerit eū. Nec mirū si mīi sibi displicet illa salutatio
illa cāctio, illa epistola, illa ambasciata: q per illam

fuit territus. Cant. vi. Terribilis ut castroꝝ acies
ordinata. F fuit cōfusus. Judith. xvi. Tradidit eū
in ritanus femine: t ipa dit eū. F uit paritus. Gen.
iii. Ipsa ꝓteret caput tuū. F uit mortuus. Judic.
iiii. Inter pedes lael. i. vginis oeciit: t mortu' est.
Sysara. i. diabolus. Et ideo eū illā salutationē au
dit: timet ac si audiret tōitruū quo rocet t terrea
tur. pā. Vox tonitrui tui deus in rota. Ac si vide
ret clauū qua ꝓcutiat. Nume. xxiii. Cōsurget vga
de tirī ꝛc. Ac si videret gladium quo iugulet. Ju
dith. xiii. Amputauit iudith pugione caput holo
ferni. Ac si videret clauū t malleū quo crebrebra
ret. Judic. v. Sinistrā manū misit ad clauū: t dex
terā ad fabroꝝ malleos. Tpa ysare. i. diabolo uali
de ꝓsās. Nō solū aūt displicet sibi illa salutatio:
sed etiā ofa vba que sunt in ea. Displicet enim sibi
Aue. i. sine ue. cū ipse eternū ue. ꝓcurauerit. Cūq au
dit nolare mariā. cū ipsa eū coēruerit. Cūq au
dit gra plena. cū ipse ꝓmos ꝓcētes gra cuacuare
rit. Cū audit dño tecū: eū serpēs fuit t fuerit. Cūq
audit bñdicta tu in mulierib': eū ipse maledictionē
iduxerit. Cū audit bñdictus fructus uēris: cum
per suā suggestionē fructū mulieris fuerat maledi
ctus. F Tertio hec salutatio hoi multū pdest. Nō
enim aliqñ est imūdus per culpā. tenebrosus per
ignorātiā. uacuus per ꝓuisationē gre. solus. dereli
ctus a diuina ꝓtectione. maledict' maledictiōe pe
ne eine. t famelicus a celesti refectione. Sz qui est
imūdus ad tā sanctā accedat que est sine ue culpe
ideo dī. Aue. Qui est tenebrosus accedat ad tā il
luminatiōnē dī. Maria. que interpeat illuminata.
Qui est gra uacuus accedat ad tā repletiōnē dicit
Hia plena. Qui est solitari' ad tā satiatā accedat:
iō dī. Dñs tecū. Qui est maledict' accedat ad tam
bñdictāiō dī. Bñdicta tu in mulierib'. Qui est ce
leste bñdictione t refectione ꝓuatus accedat ad ip
sam tali fructu in immēsum dotaꝝ: ideo dicit.
Et benedictus fructus uentris tui.

Sermo.ciii. C De eodem Sermo sextus.

Ave maria gra plena dñs tecū. Solent
mulieres ser gras affectare t ꝓlixe
qđ beata maria vgo habuit spāliter: que in
angelica salutatione optant. C Primo nāq ha
buit pulchritudinē: eū dī. Aue. i. sine ue pcti. Fu
it enī tā pulchra q fuit sine macula. Cant. iiij. To
ta pchra es amica mea t macula nō est in te. Ipsa
enim fuit pulchra: q sine peccō originali. Tota
pulchra: q sine peccō mortali. Et sine macula: q si
ne peccō uenali. Et nō tñi fuit pulchra: sed habuit
pulcherrima ornamēta. De qb' dī in pā. Dis gilia
eius filie regis ab intus in fimbrijs aureis. Habuit
enī uestimēta uariata per virtutū diuersitatē: ideo

tamq̃ habẽs alam suã. Luc. ii. Tuã ipsius alam ꝑtransibit gladius. ¶ Tertio fuit secũ unitate sociali: que est iter amicũ ⁊ amicũ. Ipsi enim diligebant se mutuo. Cant. vii. Ego dilecto meo: ⁊ cõuersio eius ad me. Ipsi idẽ uelle ⁊ idẽ nolle habebãt. Cantic. ii. Dilectus meus mihi: ⁊ ego illi. Immo du o in eis cor unũ ⁊ ala una erat. Si enim de credẽtibus dicit Act. iiii. Erat enim eis cor unũ ⁊ anima una: multo excellẽtius ista unitas in filio ⁊ matre erat. ¶ Quarto fuit cũ ea unitate spũali: que est inter deũ ⁊ alam. Adeo qdem fuit secũ unita per amorẽ q tota fuit in amorẽ cõuersa: ideo dicit Apocal. xii. Mulier amicta sole: q tota ex amore facta est lãguida. Cant. ii. Fulcite me florib⁹, stipate me malis: qr amore lãgueo. q tota fuit amore liquefacta Cant. v. Ala mea liquefacta est. q tota fuit amore xpi vulnerata. Unde ait spõsa Cant. ii. Uulnerata charitate ego sum. ¶ Quinto habuit famam celebrẽ cũ dicit. Bñdicta tu in mulierib⁹. Ipsa enim fuit famosa deo per humilitatẽ, angelis per virginitatẽ, hoibus per fecũditatẽ. De his tribus dicit Judith. xv. Tu gl'ia hierl'm .i. dei: in quo est visio nre pacis. Tu leticia isrl .i. angelorum: qui semp respiciunt faciẽ patris. Tu honorificẽtia ppli nri .i. totius generis humani. Et sequitur. Quia fecisti viriliter deũ .s. per tuã humilitatẽ ad terrã trahẽdo. Et cõfortatũ est cor tuũ: per tuã fecũditatẽ humano generi salutẽ inueniẽdo. Et q castitatẽ amaueris: virginitatẽ cũ angelis cõseruãdo. Propter hãc famã celebrẽ ipsa dicit. Beatã me dicẽt oẽs generatiões. Quia ⁊ cõiugate ꝓpter ꝓlẽ quã habuit. ⁊ vidue ꝓpter cõtinẽtiã quã seruauit. ⁊ virgines ꝓpter íntegritatẽ mẽtis ⁊ etiã corporis quã custodiuit. ¶ Sexto habuit ꝓlẽ nobilẽ: cũ dicit. Et bñdict⁹ fructus uẽtris tui. Ista est illa bñdictio de qua dicit Gen. xxvii. Det tibi deus de rore celi ⁊ de pinguedine terre abũdantiã vini frumẽti ⁊ olei. De quo etiã fructu dicit in ps. A fructu frumẽti vini ⁊ olei sui multiplicati sũt. In isto fructu fuerũt tres substãtie .s. caro que significat per frumẽtũ: que fuit mortua in passione: pullulauit in resurrectione. ⁊ multũ fructũ attulit in ascẽsione ⁊ spũs sci missione. Jo. xii. Nisi granũ frumẽti cadẽs in terram mortuũ fuerit ⁊c. Per oleũ significat eius aia: que oleo sci spũs fuit plena. Ysa. lxi. Unxit te deus deus tuus ⁊c. Per ipsum vinũ qd letificat cor hoĩs significat ipsa diuinitas que est leticia sanctorum. Est igit iste fruct⁹ bñdictus. ⁊ quãtũ ad carnẽ que pro nobis passa fuit ⁊ resurrexit. ⁊ quãtũ ad aiam que ipsa sco plena de sua plenitudine nobis effudit. ⁊ quãtũ ad diuinitatem qua nra leticia ⁊ beatitudo consistit ⁊c.

Sermo. ciii. ¶ De eodẽ die Sermo. vii.

a

Ave maria

gr'a plena ⁊c. Ista salutatione angelica ponunt sex cause q̃re debet aliq̃s dñam salutare que pñt plene in dña nra virgine maria gl'iosa inueniri. ¶ Salutanda est qdẽ dña nra tã formosa: qd notat cũ dicit. Aue. i. sine ve peccati. Nulla enim peccati macula in ea fuit: ⁊ ideo fuit plene formosa ⁊ pulchra extitit. Ut vero eius pulchritudinẽ melius videamus notãdũ q est quintuplex pulchritudo. ¶ Prima est spũalis: que cõsistit in decore virtutum. De qua dicit Thren. iiii. Saphiro pulchriores. Istam pulchritudinẽ ipsa habuit. De qua dicit in ps. Specie tua ⁊ pulchritudine tua ⁊c. Oẽs enim virtutes ipsa possedit. Eccl. xliiii. In me oĩs gr'a vite ⁊ virtutis ⁊c. ¶ Secũda est pulchritudo moralis que cõsistit in cõpositione morum. De qua dicit Sap. iiii. O q̃ pulchra est casta generatio cũ claritate .i. cũ morum honestate. Istã pulchritudinẽ ipsa habuit. De qua dicit Cant. vii. Q̃ pulchri sunt gressus tui in calciamẽtis filia principis. Gressus vero aĩe sunt virtutes eius: ⁊ calciamẽta gressuũ aĩe sunt opa virtutum eius. De pulchritudine aũt morũ eius ait Amb. in li° de virginib⁹. Nihil in maria torvũ in oculis, nihil in verbis procax. nihil in actu uerecũdũ, non gestus fractior. nõ incessus solutior. nõ uox petulãtior. ¶ Tertia est pulchritudo celestis. De qua pulchritudine ait Ysa. xxxii. Sedebit pplus in pulchritudine pacis. Istã enim pulchritudinẽ ipsa possidet: q pre ceteris scis in gl'ia magis fulget. s. ut nõ solũ mũdũ sed etiã illuminat paradisum. Bernard. Marie presentia totus illustrabit orbis: adeo ut ipsa iã celestis patria solito clarius rutilet virginee lãpadis irradiata fulgore. ¶ Quarta est pulchritudo angelica. De qua pulchritudine dicit Ezech. xxxi. Oe lignũ paradisi nõ est assimilatũ ei ⁊ pulchritudini eius. Istã pulchritudinẽ habuit ipsa bta virgo: in quãtũ virginitatẽ illibatã seruauit. Maior tñ fuit puritas bte virginis q angelorum. Fuit enim infra puritatẽ diuinã puritas bte virginis: sed supra puritatẽ angelicã ⁊ humanã. Ansel. sic ait. Decebat ut bta virgo niteret ea puritate qua maior sub deo nequit intelligi. quẽ etiã oẽm puritatẽ angelicã ⁊ humanam trãscẽderet. ¶ Quinta est ipsa pulchritudo diuina. De qua dicit Hiere. xxxi. Bñdicat tibi dñs pulchritudo iustitie. Istã pulchritudinẽ etiã bta virgo habuit: in cuius utero ipsa diuina pulchritudo nouẽ mẽsibus habitauit. De quo dicit in ps. Concupiscet rex decorẽ tuũ. Hieronymus. Si mariã diligẽter aspicias nihil est virtutis. nihil speciositatis. nihil candoris. nihil meriti. nihil gl'ie. nihil gaudii. nihil salutis: qd ex ipsa nõ resplẽdeat. ¶ Secũdo salutãda est dña tã luminosa: qd notat cuꝫ dicit. Maria.

que interpretat illuminatrix. De ipsius autẽ luminositate dicit Apoc. xii. Mulier amicta sole ⁊ luna sub pedibus eius. Ex quibus uerbis iã dictis habet q ipsa beata virgo est illuminata a superiori: cũ dicit. In capite eius corona duodecim stellarũ .i. nouẽ ordinũ angelorum. ⁊ triũ hoĩm .s. martyrũ cõfessorum ⁊ virginũ. Est illuminata ab inferiori: cũ dicit. Luna sub pedibus eius. Uidet etiã ecclesiam militãtẽ sub ꝓtectione: ⁊ triũphãtẽ sub sua dñatione. Est etiã illuminata ab exteriori: cũ dicit. Amicta sole .i. fulgida cõuersatione. Illuminata ab interiori: ideo dicit In utero hñs. Habuit enim nouẽ mẽsibus in suo utero diuinũ splẽdorẽ. Illuminata a dextris: quia in prosperitate habuit sapiẽtiã. Et a sinistris: qr in aduersis habuit patiẽtiam. Ideo dicit q date sunt sibi due ale per quas uolauit in desertũ .i. in celũ. De eius etiã luminositate dicit Cant. vi. Que est ista que procedit uelut aurora cõsurgens. pulchra ut luna. electa ut sol. terribilis ut castrorum acies ordinata. In die nihil pulchrius sole. in nocte nihil pulchrius luna. in principio diei ⁊ noctis nihil pulchrius aurora. in certamine nihil pulchrius castrorum acie ordinata. Ipsa igitur peccatores purgat a tenebris lumine gr'e sue: ideo assimilat aurore. Errãtes dirigit luce sue sapiẽtie: ideo assimilat lune. Ac frigidos accẽdit calore charitatis sue: ideo assimilat soli. Demones terret fulgore maiestatis sue: ideo assimilatur castrorum aciei ordinate. ¶ Tertio salutanda est dña tã graciosa: cũ dicit. Gr'a plena. Magnũ est habere potẽtiã receptiuã gr'e quã hñt mali quidã sũt in via. Sed ea carẽt dãnati in pena: qui ulteri⁹ nõ pñt redire ad gr'am. Luce. xvi. Inter nos ⁊ uos chaos magnũ firmatuꝫ est. Maius est hẽre guttã gr'e quã hñt boni: qui tñ sunt imperfecti. Qui biberit de fluuio paradisi: cui⁹ gutta maior est oceano restat ut in eo sitis mũdi penitus sit extincta. Maximũ est habere calicẽ uel plenitudinẽ gr'e quã hñt viri perfecti: qui quodãmõ dei amore sunt ebrii. ps. Calix meus inebriãs q̃ preclarus est. Permaximũ est esse in fonte gr'e in quo sunt bti. De quo fonte dicit in ps. Qm apud te est fons vite ⁊c. O felix ergo est virgo maria que nõ tñ potẽtiã receptiuã gr'e. non tñ guttã gr'e. non tñ calicẽ ⁊ plenitudinẽ gr'e: sed etiã fontẽ ⁊ flumẽ habuit oĩum gratiarũ. Bern. Uehemẽtia desiderii feruore dilectionis puritate orõnis fontẽ attingit pietatis ut hauriret super angelos quã refundat hoĩbus aquã viuam. ¶ Quarto salutãda est dña tam gl'iosa: cũ dicit. Dñs tecum. Fuit qdẽ secũ dñs pater: qui fecit eã tã potẽtẽ. Ecc. xxiiii. In hierl'm ptãs mea. Dñs filius qui fecit eã tã sapiẽtẽ. Prouer. xiiii. Mulier sapiẽs edificat domũ suã. Dñs spũs sanctus: qui fecit eã tam clementem. unde dicit eius Eccl. xxiiii. Quasi oliua speciosa in campis. Et ideo potẽter in monte nos defendit. unde dicit. Tu nos ab hoste protege. Sepitẽr post mortẽ nos suscipit. unde sequit. In hora mortis suscipe. Clemẽter in vita iustis gratiã ⁊ peccatoribus misericordiã infundit. unde Bernardus. Maria mater gr'e mater misericordie. Eccl. xxiiii. Ego mater pulchre dilectionis quo ad gratiam quã iustis tribuit. ⁊ timoris: qr hostibus terribilis extitit. ⁊ agnitionis: qr sapiẽter nos deducit ⁊ sancte spei: qr clemẽter peccatori ueniam infundit. ¶ Quinto salutãda est dña tã famosa: cum dicit. Bñdicta tu in mulieribus. Uere est benedicta non solũ in mulieribus. sed sup oẽs mulieres. qr cum triplex sit status mulierũ .s. virginũ viduarũ ⁊ cõiugatarũ. Quicqd bonitatis est in triplici statu ipsa habuit. Quicqd aũt mali est sine defectus ipsa vitauit. In ipsa virginitate quidẽ est quoddam bonũ .s. integritas carnis. ⁊ quoddã malum .s. sterilitas prolis. In viduitate vero est quoddã bonum .s. libertas animi. ⁊ quoddã malũ .s. solitudo cõsortii. In cõiugio vero est quoddã bonũ .s. fecunditas prolis. ⁊ quoddã maluꝫ .s. corruptio carnis. Beata igit virgo maria est benedicta sup omnes mulieres. qr fuit virgo sine sterilitate. vidua sine solitudine. cõiugata sine corruptione. Judith. xv. Uiriliter fecisti q castitatẽ amaueris. ⁊ post virum tuum alteruꝫ nesciueris. Ipsa nãq viriliter fecit: qr fuit mater incorrupta. Castitatẽ amauit: qr fuit virgo fecũda. ⁊ post mortẽ viri sui alterũ nesciuit: qr fuit vidua ⁊ toti trinitati sociata. ¶ Sexto salutanda est dña tam fructuosa: cum dicit. Benedictus fructus uentris tui. Ille autem fructus fm Bernar. fuit bñdictus in odore in sapore ⁊ in specie. ¶ Odor autem istius fructus tãtus erat q patrem recõciliauit. Gen. xxvii. Ecce odor filii mei. q demones expulit ⁊ purgauit. Eccl. xxiiii. Quasi enim myrrha electa dedi suauitatẽ odoris. q totum mũdum repleuit. De hoc Job. ix. Dies mei transierũt quasi naues poma portãtes. Ipse enim per mare huius mũdi nauigauit ⁊ nobis odorem suum reliqt. ¶ Secũdo est iste fructus benedictus in sapore cuius sapor est tã dulcis q appetitũ prouocat. Eccl. xxiiii. Qui edũt me adhuc esuriẽt. q oĩa amara dulcorat. Deut. xxxii. Inũdationes maris q̃si lac suget. q oĩa alia dulcia in insipidũ cõmutat. Prouer. xxvii. Aia saturata calcabit fauũ. ¶ Tertio est bñdictus in specie. Eius enim species est tam luminosa: q regrit in nobis magna purificatiõe ut ipsam videre ualeamus. Mat. v. Beati mũdo corde qm ipsi deũ videbũt. Sic graciosa q ille est nra delectatio. Psalter. xv. Facies tua plena ⁊

gratias ͣ. tem gloriosa q ibi est nr̄a beatitudo. Jo
annis. xvii. Hec est vita eterna ut cognoscāt te so
lum verū deū: ⁊ quē misisti iesum christum ⁊c.
Sermo. cv. ¶ In cena dñi Sermo primus.
a Afferam pauxillū aque ⁊ lauent pe
des ūri ⁊ requiescite sub arbo
re. ponāq bucellā panis ⁊ cōfortet cor ue
strū. Gen. xviii. Ista vba que abrahā angelis dixit
possūt eē vba xp̄i dicta in cena apl̄is suis. Fecit enim
xp̄s cenā. in qua quatuor genera ferculo⁊ apposu
it eis ⁊c. s. exēplū. medicamētū. sacramētū. ⁊ do
cumētū. ¶ Exēplū hūilitatis ipēdit in pedū ablu
tiōe. cū dicit. Afferā pauxillū aque ⁊ lauent pedes
ūri. De isto eni exēplo ipse dicit. Exēplū enim dedi
vobis ⁊c. Lauit aūt eo⁊ pedes. nō tm̄ corporales:
sed etiā spūales qdruplici aq̄ que in p̄nti euāgelio
designat. Primo eni aq̄ materiali. de qua dr̄. mi-
sit aquā in pelui. ⁊ cepit lauare pedes discipulo⁊.
Et hoc ut dictū est fecit in exemplū humilitatis.
Aug. Didicimꝰ fratres hūilitatē ab excelso. faci
mus inuicē hūiles qd humiliter fecit excelsus. nec
dedignet qd fecit xp̄s facē xp̄ianis. Cū eni ad pe
des fratris iclinat. corpus etiā in corde ipo uel ex
citat uel si iā inerat cōfirmat humilitatis affectus.
Scdo lauit aq̄ sacramētali. De qua dr̄. Qui lotꝰ
est nō indiget nisi ut pedes lauet. Ibi dicit glosa.
Et his vbis itelligimꝰ baptizatos fuisse aplos ⁊ si
nō legat. ubi Aug. Totus hō in baptismo abluit
sed cū in rebꝰ hūanis postea uiuit. utiq terra cal
cat. Ibi ergo affectus hūani q̄si pedes sūt: ubi ex
hūanis rebus afficimur. Quotidie ergo lauat pe
des in nob: qui iterpellat pro nobis. Nec videt ab
surdū ancta similitudine: nec mirū si hō est ppe
ad pulueres ꝯtendo e. q est puluis in natiuitate.
in vita. ⁊ in morte. Nā de puluē fuit cōditus. ⁊ in
puluerē ē resoluēdus. ⁊ puluereū hēt corpꝰ. Gen.
iii. Puluis es. ecce q de puluē ꝯditus. ⁊ in pul
uerē ibis. ecce q puluereū hēt corpus. Loqr ad
dn̄m meū cū sim puluis ⁊ cinis. q igit totus hō est
puluis. ⁊ sile appetit suū sile. iō affectus humani
ppter hoc sūt ad pulueres ꝯtēdon. iō sepe sūt lauādi
ne ipi affectꝰ in naturā pulueris ꝯuertant. Aug.
Talis nāq est vnusqsq q̄lis dilectio sua. Si ter
rā diligis terra es. Si deū diligis deꝰ es. Ter
tio eos lauit aq̄ spūali que est aq̄ spūs sci. de qua
dicit. Et uos mūdi estis: sed nō oēs. nō eni intel
ligit de lotiōe materiali. q oēs lauit. nec sacramē
tali. q oēs baptizati erāt. sed de lotiōe spūs sancti
quā iudas non hēbat. De qua aq̄ dr̄ Ezech. xxxvi.
Effūdā sup uos aquā mūdā ⁊ mūdabimini ab oi
bus inquinamētis ūris. de qbus inquinamētis dr̄
Job. vii. Induta est caro mea putredine quo ad
ingnamētū luxurie. ⁊ sordibꝰ pulueris quo ad in
gnamētū auaritie. cutis mea aruit ⁊ ꝯtracta ē quo
ad ingnamētū supbie. Supbia eni facit cor aridū
iuxta illō Eccl. vi. Nō te extollas in cognitiōe aie
tue: ⁊ relinqris uelut lignū aridū in heremo. Ab
isto triplici ingnamēto mūdari debemꝰ. ii. Cor.
vii. Mūdemus nos ab oi ingnamēto carnis. ecce
mūdatio a luxuria: ⁊ spūs. ecce mūdatio a supbia:
pficiētes sctificationē. ecce mūdatio ab auaritia.
Sāctū eni idē est qd agios ⁊ sine terra. Quar-
to nos lauit aq̄ celesti que de suo latere emanauit.
de qua dicit. Si nō lauero te: nō hēbis ptē mecū.
de hac lotiōe dr̄ Apoc. vii. Lauerūt stolas suas ⁊
dealbauerūt eas in sanguie. Sāguis eni xp̄i instar
lactis hēt alas dealbare. Sāguis eni virtute calo-
ris in lac ꝯuertit. Sanguis aūt xp̄i in corpore suo
fuit excoctus igne amoris. de quo dicit Luc. xii.
Ignē ueni mittē in terrā ⁊c. In corde aūt nr̄o de
bet excoq ubi sūt duo ubera. s. intellectꝰ ⁊ effectꝰ.
In itellectu debet excoq per meditationē. ps. In
meditatiōe mea exardescet ignis. Et in affectu per
deuotionē. Job. xxxix. Pulli eius lābūt sanguinē.
¶ Scdo xp̄s in cena posuit scdm ferculū. s. medi
camētū pietatis. in medicinali passiōne quam ho
die inchoauit. qd notat cū dr̄. Requiescite sub arbo
re. s. crucis. Olim genus humanū laborabat cir-
ca tria. s. circa operanda: ⁊ iste labor causabat a ti-
more male humiliāte. circa diligenda: ⁊ iste labor
causabat ex amore male inflāmāte. circa cognoscē
da: ⁊ iste labor causabat ex errore male excecante.
Sed ab isto triplici labore debemus sub arbore
crucis requiescē: q ibi iuenimus fortitudinē contra
timorē male humiliātē. Hoc significatū ē. iii. Re
gū. xix. ubi dr̄ q helyas fatigatus piecit se sub ar
bore iuniperi: ⁊ cū comedisset trāsiit fortitudinē sen
sit q usq ad mōtē dei oreb ambulauit. Ibi iueni
mus refrigeriū ꝯtra amorē male iflāmātem. Hoc
significatū est Jone. iiii. q Jonas cōtra estuz sub
edera requieuit: refrigeriū iuenit. Ibi inuenimꝰ co
gnitionē vitatis cōtra errorē male excecantē. Hoc
significatū est Luc. xix. ubi dr̄. Zacheus ascēdit in
arborē sicomorū vt xp̄m meruit vidē ⁊ cognosce
re. ¶ Tertio posuit tertiū ferculū. s. sacramētum
charitatis in sui corporis ⁊ sanguis ꝯsecratiōe: cū
dr̄. Ponāq bucellā panis. Iste panis fuit forma
tus in arca uteri vginalis de tribus farinis. s. anti
qua: noua ⁊ eterna. i. carne: anima: ⁊ deitate eterna.
Hoc significatū est. iii. Reg. xix. Respexit helyas
⁊ ecce ad caput suū subcinericius panis. Nā iste
panis est cādidus q̄tū ad alam purā. ⁊ subcineri-
cius quātū ad carnē mortalitati subiectā. ⁊ ad ca-
put positus. q ista duo. s. caro ⁊ aia fuerūt xp̄o in
vnitate psone cōiūcta. Iste panis sic formatus tri-
plici igne fuit excoctus. s. igne passionis quo ad fa
rinā antiquā. i. carnē. ps. Ossa mea sicut cremium
aruerūt. Igne amoris quo ad farinā nouā. i. aiaz
i. Jo. xv. Maiorē hac dilectionē nemo habet ⁊c.
Igne deitatis quo ad farinā eternā. Heb. xii. Deꝰ
noster ignis ꝯsumēs est. Iste panis sic formatꝰ ⁊
sic coctus per qnque vulnera q̄si per qnque frusta
fuit incisus: ut per primū frustū patrē recōciliaret
Roma. v. Cū eni inimici essemus deo: recōciliati
sumus per mortē filii eius. Scdō ut celestē ianu
am aperiret. Heb. ix. Per ppriū sanguinē introiuit
semel in sancta. Tertiū ut sctōs pres de limbo
educeret. Zach. ix. Tu quoq in sanguine testamē
ti tui: eduxisti victos de lacu in quo nō erat aqua.
Quartū ut ruinā angelicā repararet. ps. Judi-
cabit in nationibus. s. demonū. iplebit ruinas. s. an
gelo⁊. Quintū ut demones expoliaret. Col. ii.
Expolians pncipatus ⁊ potestates ⁊c. Iste panis
sic formatus. sic excoctus ⁊ incisus: māducat sa
cramētaliter tm̄. sicut a malis qui spēs sacramen-
tales recipiūt: sed effectū sacramēti nō recipiūt. i.
Cor. xi. Qui māducat ⁊ bibit indigne ⁊c. Ab ali
quibus aūt spūaliter tm̄. sicut a bonis: qn̄. s. articu
lus necessitatis nō ꝯtēptus religiōis sacramentū
excludit. De isto mō dicit Aug. Ut qd paras den
tem ⁊ uētrē. Crede ⁊ māducasti. Ab aliqbus sacra
mentaliter ⁊ spūaliter: sicut a bonis qui recipiunt
sacramētū ⁊ rē sacramēti. Jo. vi. Qui māducat
meā carnē ⁊ bibit meū sanguinē hēt vitā eternaz.
¶ Quarto posuit i hac cena qrtū ferculū. s. docu
mētū vitatis. Et hoc in smonis cōpilatione cum
dr̄. Et ꝯfortet cor ūrm. Sermo eni dei hēt ꝯforta
re oēs sensus spūales. Nā cōfortat visuz spūalē.
Uisus aūt nō cōfortat in coloribus extremis. i. al
bo ⁊ nigro: sed in medio. ⁊ est in viridi. Per albū
eni itelligit claritas celestis: per nigrū obscuritas
infernalis. Sermo dei tanq viridis medius pce
dit: q nitit nos inducē in amorē celestium ⁊ ad ti
morē penaz eternarū. Hiere. xvii. Erit foliū eiꝰ vi
ride. Scdo cōfortat per odorē spūalē. Odor eni
aliqn̄ causat ex cōcrematiōe: ut patet in thure. ali
qn̄do per cōtritionē sicut patet in cōtrito aroma
te. aliqn̄ ex reuelatiōe: sicut patet i apto uase. Tūc
eniz sermo dei ualde redolet: qn̄ in effectu pdicato
ris cōcremat per amorē: intellectu ꝯterit per me-
ditationē: ⁊ in vita per honestatē siue honestā cō-
uersationē. ii. Cor. ii. Xp̄i bonus odor sumꝰ deo
in oi loco. Tertio cōfortat spūalē gustū. Actu.
ix. Cū accepisset cibū cōfortatus est. Cōfortat aūt
optiuā ut viuacius operet. Intellectiuā: ut lim-
pidius ꝯspiciat. Et affectiuaz: ut sapidius delectet
De his tribus dr̄ Eccl. xv. Cibauit eū xp̄s pane
vite: quo ad primū. ⁊ intellectus: quo ad scdz. ⁊ aq̄
sapiētie. i. sapidē scie. potauit illū: quo ad tertium.
Quarto delectat spūalez auditū. Sonus eni sc
Aug. fit tribus modis. s. cātu. flatu. ⁊ pulsu. Ad
uoce ptinet cantus. ad organū flatus. ad cytha-
ras pulsus. Nō est ergo mirū si audire vba dei est
delectabile: q aut pcesserūt ab ore dei. aut a scis
qui fuerūt organa dei. aut ab ore xp̄i q fuit cytha-
ra dei. sm̄ illud ps. Exurge psalterium ⁊ cythara.
Quinto delectat ⁊ cōfortat spūalez tactū. Tactꝰ
aūt nō delectat circa dura uł mollia: sed circa me
dia. Sic sermo dei repꝫhēdit extrema ⁊ cōmēdat
media. Nā repꝫhēdit volūtatez ⁊ fatuitatē: ⁊ cō
mendat prudētiā. Repꝫhēdit gulositatez ⁊ uacui
tatez: ⁊ cōmēdat tēperantiā. Repꝫhēdit seueritatez
⁊ remissionē: ⁊ cōmendat iustitiā. Repꝫhēdit te-
meritatē ⁊ pusillanimitatē: ⁊ cōmendat fortitudi-
nem. De his quatuor dr̄ Sap. viii. Sobrietatē ⁊ sa
pientiam docet: ⁊ iustitiā ⁊ virtutem. qbus utiliꝰ
nihil est in vita hominibus.

Sermo. cvi. ¶ De eodē die Sermo scdo.

q Ui lotus est nō indiget nisi ut pedes la
uet ⁊c. Jo. xiii. Istō vbū tractās
Innocentius papa tertiꝰ distinguit triplex
lauacrū. s. aque. sanguinis. ⁊ lachrymaruz.
Et quodlibet horū dicit esse duplex. Naz laua
crū aque duplex est. s. materialis aq̄ ⁊ spiritualis.
Lauacrū sanguinis duplex est. s. fusi in patibu
lo: ⁊ oblati in sacramēto. Lauacrū lachrymarū
duplex est. s. oculo⁊ ad lamētū ⁊ plantarū ad sa
crasticū. Ista sēt lauacra in hac die sūt facta. ut idē
Innocētiꝰ ostēdit. ¶ Primū igit lauacrū est aque
materialis qua xp̄s pedes discipulo⁊ lauit. quod
qdē fecit in exemplū. iuxta illud Jo. xiii. Exem
plū dedi uobis. In hoc eni exēplo instruitur. su
periores: inferiores: ⁊ eqles. Superiores. s. p
lati instruūtur. Tūc eni caput ⁊ pedes lauat: qn̄ p
lati ad bonos se hēt cū diligentia. Chryso. Nō so
luz pedes lauit sed uestimēta deponit. lintheo se p
cinxit. peluim iplet. ostendens q cū oi studio talia
facē oportet. Roma. xii. Qui pēest in sollicitudie.
Ad malos debēt se hēe cū patiētia ⁊ beniuolētia.
Exēplo xp̄i qui proditoris sui pedes lauit. Uolunt
qdē ipm a sua malitia coercē nō per tormēta uel
plagas: sed mō per amorē uocando ipm amicuz.
Mat. xxvi. Amice ad qd uenisti. Mō per pudorē
hābēdo eū cōmēsalē suū: ut ibidē. Qui intingit me
cū manū in paropside ⁊c. Mō per timorē pdicēdo
ei supplicium eternū: ut ibidē. Ue homini per quē fi
lius hoīs tradet. Mō per obsequiū ipēdēdo sibi hu
militatis officiū: qn̄. s. eiꝰ pedes lauit. Aug. Nos

dedignat' cū ipse iu de lauare pedes eius iude manus videbat in scelē. ¶ Scdo istruunt iferiores: ut exēplo petri ad suos platos habeāt se reuerēter qd notat cū dr. Dñe tu mihi lauas pedes. Chry. Manib' qbus cecoz oculos apuisti: leprosos mūdasti: mortuos suscitasti tc. Phil. ii. Qui huiusmodi sūt cū oī honore habetote. Debēt se hic humiliter: qd notat cū dr. Nō lauabis mihi pedes in eternū. Aug. Quāuis magne audacie eēt ꝯdicere tuū dño hoīem deo, tñ hoc magis face voluit ꝙ pati ut xp̄s sibi lauaret pedes. ¶ Tertio debet se hīc obedīēter. qd notat in hoc ꝙ Petr' postmodū obediēs dixit. Dñe non tm̄ pedes meos tc. Heb. xiii. Obedite ppositis urīs: ecce obediētia. Et subiacete eis: ecce hūilitas deuota. ¶ Tertio istruunt eq̄les τ oēs: ut habeāt charitatē mutuā adinuicē. qd est fm Glo. Inuicē sibi suire. iuicē sibi petā dimitte. p iuicē orare. Aug. Inuicē nobis delicta donemus. τ pro nr̄is iuicē petīs oremus: atq; ita quodāmō nob pedes lauam'. ¶ Scdm lauacruz est aq̄ spūalis per quā elemosyna significatur. que pedes. i. paupes. qui videtur eē extremi. i. abiecti. sūt lauādi. i. resouēdi. Dicit aūt elemosyna aq̄: q: hēt 9tutē extinctiuā respectu peti qd extinguit. Eccl. iii. Ignē ardētē extinguit aq̄: τ elemosyna resistit petīs. Virtutē mūdatiuā: respectu gr̄e que infundit. Luc. xi. Date elemosynā: τ oīa mūda sunt uob. Virtutē fecūdatiuā respectu bonoz que augētur. ii. Coz. ix. Multiplicabit semē urm̄ tc. Virtutē fructificatiuā: respectu pmii quod acqritur. Thob. iiii. De substātia tua fac elemosynā: pmiuz eni bonū tibi thesaurizas. ¶ Tertiū lauacrum est sanguinis effusi in patibulo: quo xp̄s petā nr̄a lauit. Apoc. i. Lauit nos a petīs nr̄is in sanguie suo vñ ps. Asperges tc. Lauacrū siue balneū debet eē se medicinale: calidū: τ clarū. Sic sanguis xp̄i fuit medicinalis rōne diuinitatis: cui fuit vnit'. Et fuit calidus rōne amoris: quo fuit iflāmat'. Ista duo notātur in hoc ꝙ xp̄s isopo assimilat: que est herba medicinalis τ calida. Fuit etiā iste sanguis clar': q: aīaz facit clarā τ mūdā: iō sequr. Lauabis me: τ sup niuē dealbabor. ¶ Quartū lauacrū est sanguinis oblati in sacramēto: qd qdē sacramētuz xp̄s nob dimisit in memoriale sue passiōis. De quo dī Luc. xxii. Hoc facite in meā cōmemorationē. Habemus eni triplex memoriale passionis. ¶ Unū in visu. s. passio xp̄i picta. ¶ Aliud in auditu. s. passio xp̄i pdicata. ¶ Aliud in gustu. s. passio xp̄i in hoc sacramēto ueraciter ꝯtēta. Si igit affectā mouet passio xp̄i imaginib' visa: τ passio audita τ pdicata. multo fortius mouē debet passio degustata. Eccl. xlix. In oī ore qsi mel dulcorabit eius memoria. ¶ Quītū lauacrū est lachrymarū et oculis ad lamētū ꝯtus ad publice penitentes q hodie recōciliātur. In capite eni ieiunii excludūtur ab itroitu eccl'ie. Arcētur a pceptiōe eucharistie: τ ligātur neruibus penitentie. Et istud fit in signū penitētie ade qui fuit a padiso eiect'. a ligno vite phibitus: τ multis penis ligat'. Sed hodie xp̄s celestē ianuā cepit apire: τ iō in ecclesiā irodu cunt. Hodie corpus τ sanguinē ad māducādū dedit: τ iō ad edēdū admittunt. Hodie ligat' fuit: τ iō ipsi qui ligati erāt a neruibus soluunt. Iuxta illud Io. xviii. Si ergo me qritis. finite hos abire. ¶ Sextū lauacrū est lachrymaruz ex platis ad sacrm: sicut est oleū τ balsamū ex qbus crisma cōficit. τ hoc pōtificali būdictione adiūcta. Per qd daf itelligi ꝙ debemus hīc oleū. i. nitorē ꝯsciētie qūtū ad deū. Mat. xx. Prudētes vgīes acceperūt oleū tc. balsamū. i. odorē bone fame quātū ad pximū. Eccl. xxiiii. Sic cinamomū τ balsamū odorez dedi. τ būdictionē celestis gr̄e: qūtū ad seipsos quā qdē būdictionē celestis pontifex hēt dare.

Sermo. cvii. ¶ De eodem die Sermo terti'.

s Urgit a cena τ ponit uestimēta sua. In hac cena dñs multoz psonā assūpsit. s. ¶ psonā amici. ¶ magistri ¶ dñi ¶ τ fui: ¶ ac plati. ¶ Personā qdē amici assūpsit: qñ cū discipulis cenare voluit. Signū enim spūalis amicitie est iuicē epulari: τ maxime qñ deberēt se separari. Xp̄s igit ab aplis discessur' primū cū eis cenā voluit celebrare. In qua qdez fuit triplex genus cibi: τ triplex gen' vini. Ibi eni fuit panis azim'. agnus typic'. τ xp̄i uerū corpus: qd xp̄s in specie panis discipulis dedit. Cōtraria aūt his fuerūt in cena ade quā ipse cū uxore sua celebrauit. Hic eniz fuit panis azim': ibi fuit panis fermētatus: q: tota natura hūana per petm̄ fuit fermētata τ corrupta. Hic agn' typic' ibi cibus uetitus: hic panis in corp' xp̄i mutat'. ibi panis mutatus in corp' diaboli. petm̄ eni mortale in corp' diaboli facit trāsire. Fuit etiā in cena dñi triplex gen' vini. s. legale. i. succus de lactucis agrestibus. Sacramētale. i. sanguis xp̄i discipulis i spe vini oblatus. Et spūale. i. abūdātia diuini amoris quo oēs qui erāt in illa cena erant repleti τ quodāmō ebrii effecti. Nā pre amore xp̄s fuit ebri': qñ in cruce fuit denudat'. Petr' fuit ebrius qñ ꝯtra picula mortis secur' erat effect'. Ioānes fuit ebri' qui in xp̄i pectore qsi in fōte fuit potat'. Si igit ad hāc uolumus accedē τ corp' xp̄i digne suscipe: debem' hūc triplicē cibū hīc. s. panē azimū. i. cor puruz. i. Coz. v. Epulemur in azimis sinceritatis. Azimū i. cor amore xp̄i iflāmatū tc. ps. Inflāmatū cor meū tc. τ panē trāsubstātiatum. i. cor ab oī amore mūdi alienatū: ut nihil sit ibi amoris mūdi: sed ibi accidētia sine subiecto. i. amor tpalū non radicet in aīo. Debem' etiā hīc hoc triplex vinū. s. vinū cōtritionis ex herbis agrestib' tc. ps. Potabis nos vino cōpūctiōis. vinū deuotiōis ut ei' sanguinez semp cū deuotiōe τ desiderio in memoria habeamus. Iob. xix. Pulli ei' libūt sanguinē. vinū amoris: ut ei' dulcedie delectemur τ iebriemur. Cant. v. Bibite τ inebriamini charissimi. ¶ Scdo xp̄s assūpsit psonā magistri: cū dr. Vos vocatis me magr τ dñe. Io. xiii. De isto magro dī Mat. xxii. Magister scim' q: uerax es tc. Scdm aūt Chry. Magister vitatis qs efficit vitatē nō falsificādo. a vitate nō cadēdo. τ vitatē defendēdo. Xp̄s igitur dī uerus magr. q: vitatē nō falsificauit. vñ dicit. Magister scim' q: uerax es. vitatē nō tacuit. vnde dic. Et viā dei in vitate doces. τ vitatē defēdit. vñ dī. nō eni respicis psonā hoīuz. Hūit aūt iste magister qtuor modos docēdi. docuit vbis: exēplis: sacramētis: τ miraculis. ¶ Quidā eni erāt rudes τ insciī. τ istos docebat vbis. Mat. v. Apiens os suū τ docebat eos dicēs. Bti paupes spū: qm̄ tc. ¶ Quidā erāt curiosi q nolebāt audire vba sed videre facta. istos docebat exēplis. Mat. x. Discite a me q: mitis suz τ hūilis corde. ¶ Quidā erāt supbi: τ istos humiliabat sub creaturis istituēs sacra a qb' iustificationē accipent. Io. iii. Nisi qs renatus fuerit ex aq̄ τ spū scō tc. ¶ Quidā erāt duri τ obstinati. istos ꝯuicebat miraculis. Actuū. x. Qui ptrāsiit bñfaciēdo τ sanādo oēs oppressos a diabolo. ¶ Tertio assūpsit psonā dñi: cū dic. Et ego magr τ dñs. Dic aūt Cyprian' ꝙ ad pfectum dñiz tria reqrunt. s. terror: ordinatio: τ amor. Quātū ad ista tria xp̄s in pnti vita plenū dñiuz nō ostēdit. in futuro aūt ostēdet: q: reprobos reget in terrore. ps. Reges eos in vga ferrea tc. bōos reget in amore. Deut. iii. Amātissim' dñi hītat ꝯfidēter: τ oēs ponet in ordine. Nā τ in bonis erit ordo premioz. i. Coz. xv. Alia claritas solis. i. xp̄i. alia claritas lune. i. bte vginis marie. alia claritas stellaz i. alioz scōz. Stella eni differt a stella in claritate: q: etiā glīa vni' scī differt a glia alteri'. In malis erit ordo penarū. iuxta illud Apoc. xviii. Quātū se glificauit τ in delitiis fuit: tm̄ date ei tormentū τ luctū. ¶ Quarto assūpsit psonā fui in hoc ꝙ pedes suoz lauit: qd fecit pmo in exēplū hūilitatis. vñ dic. Exēpluz eni dedi uob tc. ps. Quis sic dñs de' nr qui in altis hītat τ hūilia respicit in celo τ in terra. tūc hūilia respicit in terra: qñ pedes iude lauit qui iudas erat terren' per auaritiā. Chryso. Quē tumorē nō destruat ꝙ qui sedet sup cherubin pedes lauit pditoris. ¶ Scdo lauit in medicamētū nr̄e īfirmitatis hō qdē se erexerat [illegible] dei: iō xp̄s se hūiliauit usq; ad ifimā ut nr̄a hūilitas supbiā nr̄az sanaret. Aug. Tāta supbie erat hūilitas ut τ cū sua cōmēdaret exēplo nisi sola hūimitas: q: hō supb' in eternū periret nisi cū de' hūilis muniret. ¶ Tertio lauit in sacm̄ mūde purgatis. lauit eni pedes anteq̄ eis corp' suū cōmitteret: p hoc daret itelligi ꝙ anteq̄ ad corp' xp̄i accedam' lotiōe pedū. i. affectuū lauem'. In cui' significationē dic Dionysi' ꝙ sacerdos celebraturus lauat man': q: nō tm̄ dz eē mūdus a petīs grauib': sed etiā a venialib'. ¶ Quīto assūpsit psonā plati cuz dixit. Exēplū eni dedi uob tc. Xp̄s ergo platis in exēplū docuit discipulos suos p exēplū p doctrinā τ pterit p orōnē. De qb' dicit Grego. Xp̄s ueniēs noua docuit. noua docēs mira ostendit. mira faciēs praua tolerauit. In his ergo trib' tota vita xp̄i cōprehēdit. s. in docēdo. in faciēdo. τ in pdicādo. In qb' plati ipz imitari debēt. Ipi nāq; sbditos istruē debēt p doctrinā: iformare per vitā: τ defēdē p iustitiā. sed mlti possūt dicē illd Ysa. iii. Nō sū medic'. τ in domo mea nō est panis neq; uestimētū. noli me ꝯstituē pncipē ppli. Ipi eni nō sūt medici: q: nō pīt sanare alioz vulā: cū ipi vulā habeāt vulnerata. Greg. Cū causā ppli psul suscipit: qsi ad egrū medic' accedit. Quis ergo psūptione mederi pperit q in facie ipz vuln' portat. Ipi etiā nō hīt panē sacre doctrine: τ iō alios reficē τ istruē nō pīt. Thren. iiii. Paruuli petierūt panē τ nō erat qui frāgeret eis. Ipi etiā nō hīt uestimētū iustitie: τ iō alios nō defendūt p iustitiā. De quo uestimēto dī Eph. vi. Induti loricā iustitie.

Sermo. cviii. ¶ De eodem sermo quartus.

s Citis quid fecerim uobis. Ad istā iterrogationē possum' rñdēre. utiq; scim' qd hodie fecerit nobis. q: tria opa fecit nob. ¶ Primū est op' mire humilitatis. τ hoc inquātū pedes discipuloz lauit: τ ista humilitas cōmēdabilis est qūtū ad qdruplex genus cāe. ¶ Pmo ex ꝯsideratiōe cause agētis. q: s. ille qui est sup oīa se hodie humiliauit infra oīa. i. usq; ad pedes suoz. vñ pmo ostēdit suā sublimitatē: τ postea ponit humilitatē dicēs. Vos vocatis me magr τ dñe tc. Si ergo dñs τ magr uester tc. nec est vbū supbie: sed humilitatis necessarie. Cū eni supbire sit sup alios ire: qui sup oēs est supbire nō pōt. ¶ Scdo cōmēdabilis est ex ꝯsideratiōe cause materialis. i. ipsoz discipuloruz circa quos fiebat ipa ablutio: q: nō lauabat pedes ipatoꝝ: sed piscatoꝝ τ seruoꝝ. Vñ petrus sciēs suā vilitatē τ xp̄i maiestatē dixit. Nō lauabis mihi pe-

des in gernum. Et xps rñdit. Si nõ lauero te ꝛc. Tūc petrus timore ꝯcussus ꝛ amore inflãmatus obtulit lauãdos pedes ꝛ manus ꝛ caput. Sꝫ xps per suã rñsionẽ ostẽdit ꝙ petrus nõ indigebat loti one capitis nec manuũ: sed tñ pedū. Per caput enim intẽtio per manus aũt operatio significatur. Ista aũt in petro mũda erãt: qꝛ intẽtionẽ ad deum dirigebat: ꝛ opa sancta hẽbat. per pedes aũt significat affectio que aliquo pulue terrene affectionis siue cupiditatis sepe aspgit. Augu. Ipsi humani affectus sunt qbus in hac mortalitate nõ viuit: q̃si pedes sunt. ubi ꝛ humanis reb⁹ afficimur. Unde si dixerim⁹ q̃si pctĩ nõ hẽm⁹ nosmetipsos decipimus. Nos aũt idigemus ut lauent in nobis ꝛ caput intẽtionis que sepe est discordata: ꝛ man⁹ opationis que sepe est remissa. ꝛ pes affectionis que sepe est puluẽ aspsa. ꝛ cor cogitationis que sepe est imũda. Et corp⁹ totius ꝯuersationis que sepe est iordinata. Et ad ista q̃nque abluẽda xps in quinque ptibus corpis sanguinẽ emisit. In capite. s. ut lauaret nr̃am intẽtionẽ. In manib⁹ ut lauaret nr̃am opationẽ. In pedib⁹ ut lauaret nostrã affectionẽ. In corde ut lauaret nostrã cogitationẽ. Et fuit flagellat⁹ in toto corpe ut lauaret nostrã viti ꝛ ꝯuersationẽ. ¶ Tertio ista humilitas cõmẽdabilis est rõne modi agẽdi qui fuit: qꝛ uestimenta deposuit. linteo se pcinxit: ꝛ aquã in peluim misit: ac si pedes lauit. uestimẽtũ deposuit: qꝛ corpus ab eo separatũ fuit. Linteo se pcinxit q̃si idẽ corpus renouatũ resumpsit. Et aquã in peluim misit: q̃si suũ sanguinẽ in terrã effudit. Et sic pedes. i. affect⁹ nostros lauit. Apoc. i. Lauit nos a pctis nr̃is in sanguine suo. Fecit nobis spũale lixiuiũ. in quo ꝓ aq̃ posuit suũ sanguinẽ pciosum. i. Ioã. v. Hic est qui uenit in aq̃ ꝛ sanguine xps iesus. pro cinẽ amaritudinẽ penarũ. ps. Cinerẽ tanq̃ panẽ mãducabam. pro igne calefactiõe amorẽ icẽsum. Ioã. xiij. Cum dilexisset suos qui erãt in mũdo ꝛc. Sed qꝛ lixiuiũ nimis erat forte. tũ ꝓpter nimiũ cinerẽ amaritudinis. tũ ꝓpter nimiã ebulitionẽ amoris: iõ cuꝫ duplici aq̃ tẽperauit. s. aqua lachrymationis quam in cruce fudit. ut dr̃ Heb. v. Et aqua regenerationis que de latẽ emanauit. Et sic ex tali lixiuio sic facto ex aqua sanguinis ꝛ cinẽ amaritudinis sic calefacta ex igne amoris sic tẽperato. ex aqua lachrymationis ꝛ regenerationis oium pedes lauit. ¶ Quarto cõmẽdabilis est ex rõne cause finalis que fuit exempli humilitatis dare. Et etiã ut daret exẽplũ prelatis ut ipi qui sunt caput: subditos qui sũt pedes lauẽt. i. eos ꝛ exemplo isormẽt. Nõ aũt pedes aliquoꝝ nõ pñt lauari uel emũdari hic põt eẽ triplex causa. ¶ Primo ex rõne lauãtis: q̃si. s. nõ hẽt manus mũdas. Prelati enim qui vitã mũdã nõ hñt potius inquinãt ꝙ lauãt. Eccl. xxxiiij. Ab imundo qd mũdabit. Grego. nazãzenus. Mũdari prius oportet ꝛ sic alios emũdare. ¶ Scdo. s. ex pte lauandi: q̃si. s. lauãdus subdit⁹ hẽt pulueres terrenorũ nimis inueteratos: qꝛ amor terrenoꝝ nõ inest condit⁹ auaroꝝ per modum forme accidẽtalis que possit eis adesse uel abesse ꝓter subiecti corruptionẽ. qꝛ si assunt corrũpit alius coꝝ per suꝑbiã: si absunt corrũpit per ipatiẽtiã. ul' etiã q̃si nimis inquinant. Eccl. xxxiiij. Qui baptizat a mortuo ꝛ iterũ tãgit mortuũ qd ꝓficiet lauatio eius. Tales enim sunt ad istar lateris. qꝛ quãto plus lauant tãto plus inquinant. ij Pet. ij. Canis reuersus ad uomitũ ꝛc. ¶ Tertio ex pte aque qua lauant. q̃si. s. est turbida ꝛ imũda per quã amor ipsius mũdi significat: qꝛ aliaꝫ nõ abluit sed imũdã facit. Hiere. ij. Quid tibi in via egypti: ut bibas aquã turbidã. Aug. Quisq̃s es qui eũ in mũdo ad te uenit qui fecit mũdum ut eripiat te de mundo. Qui si adhuc aliq̃ delectatione te retinet mũdus semp vis eẽ imũdus. ¶ Scdo fecit opus mire maiestatis: qd consistit in corpis ꝛ sanguinis ꝯsecratione: hoc enim est tãte maiestatis ꝙ excellit oẽm potẽtiã creatã. s. potẽtiã sensitiuã: eo ꝙ accidẽtia ibi sine subiecto ꝯsistãt ꝛ sensum mouẽt sensibilis cognitionis naturã. excellit cuꝫ accidẽtia esse sit iesse. Cũ ergo audis hoc est corp⁹ meũ nõ acgescas gustui: qꝛ putaret se sentire sapores panis. nec visui: ꝛ sic de aliis sensib⁹ qui ibi decipiunt. Acqescas tñ auditui. qꝛ cũ audis hoc est corpus meuꝫ hoc est qd audis. hoc significatum est Gen. xxvii. In ysaac in quo decept⁹ fuit visus: qꝛ iacob nõ cognouit. Olfactus: qꝛ credidit sentire odorẽ uestiũ eꝫ esau: ꝛ sensit odorẽ iacob. Gust⁹: qꝛ putabat se comedẽ de uenatione esau. Tactus: qꝛ putabat tãgere manus esau. Audit⁹ vo nõ fuit decept⁹: cum dicit. uox qdẽ uox iacob est. ¶ Scdo excellit potẽtiam imaginatiuã inquãtũ vnũ ꝛ idẽ corp⁹ est in diuersis locis. Dicit aũt Innocẽti⁹ tertius. ꝙ sic fili⁹ dei per naturã hẽt triplicẽ modũ eẽndi in rebus. Est enĩ in oib⁹ per eẽntiã. in iustis per grãm. in natura assũpta per vnionẽ. ita corp⁹ ei⁹ hẽt triplicem modũ eẽndi. Est enĩ in celo localr. in õbo specialr. in altari sacralr. ¶ Tertio excedit potẽtiã itellectiuã: inquãtũ corp⁹ xpi itegrũ ꝛ pfectũ sub tã parua specie est ꝯtẽtũ. Augu. loquẽs de hoc sacramẽto contra felicianũ dicit. hoc fides querat: itelligẽtia nõ exigat. ne aut nõ inuẽtũ credat icredibile: aut inuẽtum credat singulare. ¶ Quarto excedit potẽtiã opatiuã: qꝛ potẽtia creata hoc nõ põt: sed solũmodo increata. Eusebius. Inuisibilis sacerdos uisibiles creaturas õbo suo secreta potẽte cõmutat.

¶ Tertio fecit opus mire charitatis: qd ꝯsistit in sue passionis inchoatiõe: hodie qdẽ suã passionẽ inchoauit: inquãtũ factus in agonia sanguineas guttas sudauit ut. s. dr̃ Luc. xij. Sudor aũt causat ex nimio labore: timore: dolore: ꝛ calore. Xps aũt habuit laborẽ. Ysa. xliij. In uacuũ laboraui ꝛc. Habuit timorẽ inquãtũ erat hõ passibilis. Marc. xiiij. Cepit pauere ꝛ tedere. hũit dolorem. Thren. i. O uos oẽs qui trãsitis per viã attẽdite ꝛ videte si est dolor silis sicut dolor meus. Habuit calorẽ. i. feruẽteꝫ amorẽ. Ioã. xiij. Cũ dilexisset suos qui erãt in mũdo ꝛc. ꝛ dr̃ factus in agonia. Iste enĩ q̃tuor acies pugnabãt inuicẽ. tres. s. ꝯtra vnã: ꝛ vna contra tres. Siqdẽ labor pugnabat cõtra amorem. ꝛ amor ꝯtra laborẽ. labor enĩ nolebat passionẽ: sed amor uolebat. ꝛ amor laborẽ vicit: ꝛ labor amori cessit: qꝛ fructũ de labore suo ꝯsiderauit. Ysa. liij. Pro eo ꝙ laborauit videbit ꝛ saturabit. Similit timor pugnabat cõtra amorẽ: ꝛ amor ꝯtra timorẽ. timor enĩ nolebat passionẽ: sed amor uolebat: ꝛ amor timorẽ supauit. atq̃ timor amori cessit. vñ deposuit timorẽ ꝛ prudẽter passionẽ sustiuit. Prouer. xxviij. Iustus quasi leo ꝯfidẽs absq̃ timore erit. Silr dolor pugnabat contra amorẽ: ꝛ amor cõtra dolorẽ: qꝛ dolor nolebat passionẽ sed amor uolebat ꝛ amor dolorẽ supauit: ꝛ dolor amori cessit. Vñ cũ magno gaudio passionẽ sustiuit. Heb. xij. ꝓposito sibi gaudio sustinuit crucẽ. Non fuit ergo mirũ si in corde suo agonia magna fuit: ubi tantus cõflictus extitit. tam uehemens fuit ardor ꝛ conflictus amoris ꝙ per totũ corpus sudauit ꝛ sudorem conuertit in sanguinem.

Sermo. cix. ¶ De eodem Sermo quintus.

p Robet seipm hõ ꝛ sic de pane illo edat ꝛ de calice bibat. i. Corinth. xi. Ceteri cibi sũt pbãdi ꝛ sic recipiẽdi. Iste aũt cibus nõ est pbãdus: qꝛ semp est bonus. sed recipiẽs est pbãdus si est bñ pparat⁹. Iõ dicit apls. pbet aũt seipm hõ. Sicut enĩ medicina hoi nõ pparato est causa mortis: ꝛ hoi pparato est causa salutis. sic iste cib⁹ hoi idigno est uenenũ. hoi aũt digno est meritũ sempiternũ. ¶ Notãdũ autẽ ꝙ hõ circa hec tria pbare se debet. ¶ Primo seipm quãte sit puritatis. de puritate aũt recipiẽtis hoc sacrũ corpus dr̃ Exo. xi. Renes ures accingetis ꝛc. que ibi ponunt. ¶ Ex qbus õbis habetur. ꝙ recipiẽs hoc sacñ debet eẽ mũdus a carnali delectatiõe. iõ dr̃ renes ur̃os acci. Legitur. ij. Reg. vi. ꝙ oza a dño est pcussus qꝛ arcã dei tangere psũpsit: ꝛ rõneꝫ assignãt iudei qꝛ mũdus non erat: qꝛ illa nocte cũ uxore sua iacuerat. Si ergo ille est pcussus qui iacuit cũ sua uxore: quã pcussione dignus est qui se dedat cuꝫ meretrice. Si ille qui tetigit qua pcussione ille qui sumit. Si ille tetigit arcã ligneã: qua pcussione dign⁹ est qui sumit idigne uerũ xpi uerũ. ¶ Scdo debet eẽ mũdus a terrenoꝝ affectiõe. qd notat cũ dr̃. Calciamenta habebitis in pedibus. nõ enim debet diligi terrena per inordinatũ amorem. Sed in suis affectib⁹ debet hic calciamẽta. i. scdꝫ patrum exẽpla per imitationẽ qui terrena oia ꝯtẽpserũt. Qui enĩ diligit terrena efficit tra. Osee. ix. Facti sũt abhominabiles sicut ea que dilexerũt. imo efficit lutum. Abacuch. ij. Dicit de auaro usq̃quo aggrauat cõtra se densuꝫ lutũ. Auarus ergo qui corp⁹ xpi recipit ipm in terrã ꝛ lutũ pijcit. ¶ Tertio debet eẽ mũdus a uana cogitatiõe: qd notat cũ dr̃. Tenẽtes bacculos in manib⁹. Debet enĩ bacculũ crucis in corde retinẽ ꝛ cũ eo canes. i. demonũ cogitationes aiaꝫ lacerãtes abijcẽ. Chrys. Ubicũq̃ demones signũ crucis viderint territi fugiũt. hoc culũ timẽtes quo plagã acceperunt. Legit Gen. xvi. ꝙ sup sacrificiũ abrahe uolucres descẽdebãt sed ipe eas abigebat: qꝛ q̃si hoc sacrificiũ offerim⁹ uel recipim⁹ cogitatiões uolatiles abigẽ debem⁹. ¶ Quarto debet eẽ mũdus a negligẽtia ꝛ torpore qd notat cũ dr̃. Et comedetis festinãter. Festinãter comedit qui cũ feruẽti desiderio suscipit. Gl. sup illud. Qui mãducat ꝛ bibit idigne. Indigne sumit qui nõ deuota mẽte accedit: ꝓpter ista significanda legit Exo. xii. ꝙ q̃tuor psone ab esu agni excludebãtur. s. fuus incircũcisus: mercenari⁹ ꝛ aduena ac alienigena. Seruus icircũcisus. i. luxuriosus qui nõ est mũdus a carnali delectatiõe. qꝛ sic dr̃ Gal. v. Qui aũt xpi sũt carnẽ suã crucifixerũt cũ vitiis ꝛ cõcupiscẽtiis. Mercenari⁹ aũt est auarus qui nõ est mũdus a terrenoꝝ affectiõe qui est fuus ꝛ mercenari⁹ pecunie. Iuxta illũ Mat. vi. Nõ potestis deo fuire ꝛ mãmone. Aduena ẽ neophit⁹. i. de nouo ꝯuersus: qꝛ ille adhuc nõ est mũdus a carnali cogitatiõe. Et iste cib⁹ nõ est neophitoꝝ sed grãdiũ. sic dictũ fuit Augustino. Cib⁹ suꝫ grãdiũ ꝛc. Alienigena est tepidus ꝛ ideuot⁹ qꝛ nõ est mũdus a negligẽtia ꝛ torpore. Et iste cib⁹ non est isipidoꝝ: sed palatũ sanũ habẽtiũ ꝛ saporẽ discernẽtiũ. Aug. Palato nõ sano pena est panis q sano est suauis. ¶ Scdo debet pbare corp⁹ xpi quãte sit maiestatis: nõ enĩ recipit panẽ materialeꝫ sed celestẽ. illũ. s. qui ait Ioã. vi. Ego sum panis viu⁹ qui de celo descẽdi. de⁹ enĩ pmo hoi triplicẽ cibũ pparauit. sic hr̃ Gen. ii. s. ꝯcessũ: pbibitũ ꝛ pmissuꝫ. Si enĩ ꝯcesso usus fuisset a pbibito abstinuisset: ad pmissũ puenisset. Sed qꝛ male usus est pbibito. iuste pua⁹ est ꝯcesso pariter ꝛ pmisso.

vnde dicit dña. Uide ne forte sumat de ligno vite r viuat in eternū. Quilibet aūt cibus hūit aliquid imperfectiōis. Nā ꝓhibitus fuit mortis causatiu⁹. Cōcessus nō fuit de celo delat⁹ sed de humo ꝓductus. ꝓmissus vitā beatā nō dabat: sed in vita hominē ꝓlōgabat. Sed lōge nobiliorē aliū cibū xp̄s nobis dedit. Ille enī fuit mortis causatiu⁹: hic autem viuificatiu⁹. iō dī. Ego sum panis viu⁹. Ille fuit de humo ꝓduct⁹. iste de celo delat⁹. iō dicit. Qui de celo descēdit. Ille ꝯseruabat vitā corpalē. Qui de celo descēdit. Ille ꝯseruabat vitā corpalē iste dat vitā celestē. iō dī. Siquis mā̄ducauerit ex h pane viuet in eternū. ¶ Tertio hēt ꝓbare recip̄ē. Modus aūt quītuplex di modū quis te sit scitatis. Modus aūt quītuplex tradit̄ ā Dañ. li. iiii. Quia sm̄ eū debet recipi: cum multo timore: cū ꝯscientie puritate: cū vera fide: cū multa reuerētia r honore: cū multo desiderio r deuotiōe. ¶ Debet nāq3 recipi cū multo timore: quia ibi cōtinet̄ diuina maiestas. Cū tali timore receperat petr⁹ qui dicebat Luc. v. Exi a me: q2 hō peccātor sum dñe. Stupor enī circūdederat eū. ¶ Debet recipi cū ꝯscientie puritate: q2 ibi ꝯtinet̄ ille qui est sincerissima puritas. Cū tali puritate recipe vult eū spōsa que dicit Cant. i. Lectulus nr̄ floridus est. ¶ Debet recipi cū vera fide: q2 ibi ꝯtinet̄ uelata ueritas. Cū tali fide recepat eū ꝟgo btā Maria. De qua dī Luc. i. Btā que credidisti rē. ¶ Debet recipi cū multa reuerētia r honore: q2 ibi cōtinet̄ uera diuinitas. Cū tali reuerētia recipiebat ille qui dicebat Mat. viii. Dñe nō sum dign⁹ ut intres sub tectū meū. ¶ Debet recipi cū multo desiderio r deuotiōe: q2 in eo ꝯtinet̄ īfinita charitas. Cū tali deuotione r mētis exultatiōe recipiebat ille qui dicebat Luc. xix. Accepit illū gaudēs in domū suam.

Sermo. cx. ¶ De eodem die Sermo sextus.

Cetera cū venero disponam. i. Cor. xi. Postq̄ ordinauit apl's corinthios circa ad corpis r sanguis dignā susceptionē ꝓmittit se in aduētu suo ordinaturus ea que ꝑtinēt ad sacramēti hui⁹ dignā celebrationē3. Et ex qb⁹ verbis colligit̄ q̄ apl'i multa ordinauerūt que in scriptis nō reliq̄runt. Sic ipsa ecclesia a spū scō docta multa hodie faciēda ordiauit: que mysticū sensū ꝯtinē videtur. ¶ Primū est: q2 hodie publice penitētes recōciliant̄. Nā in capite ieiunii cādela accēsa eis dat̄. ciliciū eis tradit̄: r sic ab ecclia eiiciunt̄. Et ista represēntāt statu3 ade post peccatū. Nā cādela accēsa represētat flāmeū gladiu3. ciliciū ipā tunica pellicea fuisse idutū. Eiectio ab ecclia: signat electionē ipsius ade de paradiso. Hodie aūt recōciliant̄ triplici de causa. ¶ Prima q2 petrū publice peccātē xp̄s hodie reconciliauit. Nā publice peccauit q̄n xp̄3 negauit. s. in nocte sequēti: q2 tūc noctes sequētes spectabāt ad diem p̄cedētes. sed mō mutat⁹ est ordo. Publice penitētiā fecit: q̄n amare fleuit. sed xp̄s eū recōciliauit q̄n ipm̄ respexit. ¶ Scd'a causa est: q2 in qnta feria deus aues r pisces de aq̄ ꝓduxit. Sed aues in aere subleuauit: r pisces in gurgite remisit. Sic ecclia hodie peccātores in aqs delictorū natātes relinquit: r penitētes ad celestia desiderāda ꝓducit. ¶ Tertia causa est: q2 xp̄s hodie pro peccātorib⁹ penitētiā suscepit. i. Pet. ii. Peccā nr̄a ipse pertulit in corpore suo rē. Et iō ꝯueniēs est q̄ postq̄ xp̄s penitētiā fecit a publice penitētib⁹ penitētia relaxet̄. ¶ Scd'3 est: q2 hodie crisma ꝯficit̄. Et fit triplici de causa. ¶ Pria est q2 crisma fit ex oleo r balsamo. Xp̄s aūt hodie oleū bñdixit: q̄n in mōte oliueti orauit. r tanq̄ plāta celestis balsamū ꝓduxit. q̄n sanguineas guttas sudauit. ¶ Scd'a causa est: q2 hodie īstitutū est sacramētū sacramētorū. i. corp⁹ xp̄i. Et iō ꝯueniēs est ut hodie crisma ꝯficiat̄ qd' est materia multorū sacrorū. ¶ Tertia causa est: q2 hodie xp̄s aplos in p̄sbyteros r ep̄os ꝯsecrauit: q2 potestatē ꝯficiēdi eis dedit. Et iō ꝯueniēs est ut hodie crisma ꝯficiat̄. De quo p̄sbyteri r ep̄i seu pōtifices inungunt̄. ¶ Tertiū est: q2 hodie altaria denudātur ad inuēdū q̄ xp̄s cibus suis vestimētis fuit denudat⁹. s. vestimēto materiali: q̄n a militib⁹ spoliat⁹ fuit. Spūali: q̄n collegiū aplorū ip̄3 reliqt. Corpali: q̄n aīa eius corpe denudata exiuit. Sup substātiali aūt spoliari nō potuit: q2 ei⁹ diuinitas corpori in sepulchro. aīe in limbo semp coniuncta fuit. ¶ Quartū est: q2 hodie altaria cū aq̄ r vino abluūtur. ad significādū q̄ xp̄s ecclesiā suā triplici lauacro abluit. s. aq̄ regeneratiōis. Ephe. v. Mūdans eā lauacro aque in verbo vite. Aqua gr̄e spūalis. Ezech. xxxvi. Effūdā sup uos aq̄ā mūdā rē. Et vino sanguinis. Et iō vinū effūdit in modū3 crucis. Apoc. i. Lauit nos a peccatis nr̄is in sanguine suo. ¶ Quītū est: q2 trib⁹ diebus xp̄i mors ab ecclesia plāgit̄. qd' fit triplici de causa. ¶ Pria causa est: q2 sol trib⁹ horis obscurat⁹ fuit. ¶ Scd'a causa est: q2 xp̄s trib⁹ dieb⁹ r tribus noctib⁹ mortuus iacuit. ¶ Tertia causa est: q2 triplex creatura ipm̄ fleuit. s. pure corpalis: ut terra que tremuit. pure spiritualis: ut angelus qui sm̄ modū suū fleuit. Ysa. xxxiii. Angeli pacis amare flebāt. Et cōposita sic apl'i r mulieres. ¶ Sextū est: q2 lumiaria extiguūtur. Nā s3 aliq̄ru3 ecclīarū ꝯsuetudinē qndecim cādele ꝓponunt̄. Cādele ꝓponunt̄ ut paulati3 extinguātur. Una tñ abscōdit̄ que nō extiguit̄. Ille qndecim cādele represētāt duodecim aplos r tres marias in qb⁹ lumen fidei fuit extinctū. Candela aūt que nō extiguit̄ significat beatā ꝟginē Mariā

In cuius corde semp lux fidei radiauit. ¶ Septimū est: q2 tenebre inducūtur ex eo q̄ oīa lumiaria tūc sūt extincta. lumiare celeste. i. sol per obscurationē. Lumiare supceleste. i. xp̄s per ignominiosam passionē. Lumiare spūale. i. ꝟgo btā per tristitiā r merorē. Lumiare ꝑsonale. i. apl'i per lucis fidei amissionē. De obscuratiōe p̄mi luminis dicit̄ Amos. viii. Occidit sol meridie. De obscuratiōe aliorū triū dī Apoc. i. Factus est sol. i. xp̄s niger tanq̄ sacc⁹ cilicin⁹. Et luna. i. ꝟgo btā tota facta ē sanguis. Et stelle celi. i. apl'i ceciderunt sup terrā.

Sermo. cxi. ¶ Die sacro parasceues sermo p̄m⁹

Im faciebāt qui q̄rebāt aīa3 meā3. ps. Iudei uolētes xp̄i aīā3 in suo corpore cruciare cū nimia crudelitate ac violentia hoc fecerūt. Et iō xp̄s ꝯquerit̄ dicēs. Aīm faciebāt rē. Ulī3 de aīa q̄tuor fuerūt opiones: ubi s. ꝑncipalē hēt sedē. Quidā dixerūt ip̄a3 eē in capite. Et hoc uolūt ostēdē per auctoritatē Gen. ii. Inspirauit in facie ei⁹ spiraculū vite rē. Ioā. xix. Inclīato capite tradidit spm̄. Et per rōnē3 q2 oēs sensus vigēt in capite. Nā aīa in capite videt. audit. odorat. r sapit. Alii dixerūt eā esse in corde. r hoc uolūt ostēdere per auctoritatē3 Mat. xv. De corde exeūt male cogitationes rē. Cū enī cogitationes exeūt ab ip̄a. r cogitatiōes exeūt a corde: iō aīa est in corde. Et per rōnes: q2 est fons vite. Nā in corde incipit vita. radicat̄ vita: r finit̄ vita. Alii dixerūt eā eē in sanguine. r hoc uolūt ostēdē per auctoritatē Leuit. xvii. Aīa oīs carnis in sanguine est. Et per rōnē3: q2 siq̄s ꝑdit sanguinē3: ꝑdit vitā. Alii dixerūt eā eē totā in toto: r in q̄libet pte corpis totā. Et hoc uolūt ostēdere per auctoritatē3. ii. Reg. i. Adhuc tota aīa mea est in memetipso. Nō dixit adhuc est tota in cerebro meo uel in sanguine: uel in corde: sed tota in memetipso. i. in corpe meo. Et per rōnē3: q2 cū aīa sit ꝑfectio corporis organici: nō erit unius corpis organici tñ sed oīum r toti⁹. Iudei aūt videtur oēs istas q̄tuor opiniōes salt̄ ipso facto sciuisse: q2 in his q̄tuor locis xp̄i aīam cruciauerūt. ¶ Pmo nāq3 eius aīa cruciata fuit i capite r hoc in q̄nque sensib⁹ qui ibi vigent. s. in visu: q2 fleuit per cōpassionē q̄n hierusalē ciuitatē vidit. Pre amore: q̄n amicū lazarum audiuit mortuū. Et pre dolore q̄n in cruce dolores morti sēsit ut hētur Heb. v. In auditu: q2 ꝯtumelias r obprobria multa audiuit. Sap. ii. Cōtumelia r tormēto iterrogem⁹ eū. Bern. Aures ille que audiūt in celo. sanctus. sanctus. sanctus. in terris audierūt peccātorū insultus. In odoratu: quia magnū fetorē sensit. s. q̄n fuit sputis fetidis delinitus. r peccātorū. i. iudeorū spurcitia circūdatus. r inter corpora fetida mortuorū crucifixus. In gustu: q2 fuit felle r aceto potat⁹. ps. Dederunt in escam meā fel rē. In tactu: q2 eius caput fuit ardētibus pūctis r spinarū aculeis perforatū. Bern. Caput illud tenerū densitate spinarū usq3 ad cerebrū perforatum est. Anselmus. Coronatus incedit sed ipsa sua corona est cruciatus: q2 mille punctis eius speciosissimū verticē vulnerauit. ¶ Scd'o cruciata fuit in corde: q̄n fuit in latere lanceatus. Cū enī sit triplex amor. s. sermonis: cordis: r operis. Ostēderat nobis xp̄s amorē3 sermonis in sapient. p̄dicatione. Amorē operis: in miraculorū exhibitione. Nō restabat nisi ut ostēderet nobis amorē. s. cordis: quē nobis ostendit in lateris apertione. Bernar. Clauis penetrās clauis reserās factus est mihi ut videam per foramen. Clamat clauus clamat vulnus: q2 deus sit in christo mūdū reconcilians sibi. Iste autē3 amor oēs alios superat amores. s. naturalē qui est inter patrē3 siue matrē r filium. Ysa. xlix. Nunquid obliuisci pōt mulier infantē suū rē. Amorē carnalem: qui est inter virū r uxorē3. Eccre. iii. Uulgo dicitur. Si dimiserit vir uxorem suam rē. Amorē animalē: qui est inter animā r corpus ꝓpriū. Joan. x. Animā meā3 pono pro ouibus meis. Amorē socialē3: qui est inter amicus3 r amicū. Joan. xv. Maiorē hac dilectionē nemo habet. ¶ Tertio cruciata fuit in sanguine: q̄ndo uenis apertis totus sanguis de corpore emanauit. ita q̄ eius corpus tanq̄ lignū aridū in cruce remansit. ps. Ossa mea sicut cremiū aruerunt. Cetera deus fecit in numero pondere: r mēsura. ut dicit̄ Sap. xi. In effusione aūt sui sanguinis nō seruauit numerū: quia nō vnā uel tres guttas dedit: sed totū dedit. Nō seruauit pondus: quia non vnā3 vnciā uel librā fudit: sed totū fudit. Non seruauit mensurā: q2 nō vnā3 calicē mensurauit sed totū sine mēsura tribuit. ps. Copiosa apud eū redēptio. Bernar. Pro sus copiosa: q2 nō gutta sed vnda sanguinis largiter per q̄nque partes corpis emanauit. ¶ Quarto cruciata erat ei⁹ aīa in toto corpore r in qualibet parte corporis: q̄ndo ad colūnam erat flagellatus r totus vulneribus repletus. Ita ut posset dici illud Ysa. i. A plāta pedis usq3 ad verticē nō est in eo sanitas. Circa planta pedis usq3 ad verticē quia passus est in parte suprema: media: r extrema. Nam in parte suprema eius caput fuit vulneratū r percussum. eius facies alapis inflata r sputis occupata. r barba depilata. Ysaie. l. Corpus meū dedi percutientibus r genas meas uellentibus faciē meam non auerti ab increpātibus r conspuentibus in me. In media parte corpus eius fuit macie attenuatum. ps.

Dinderunt̃ ola ossa mea nodo sed sumꝫ visse
cant̃. Ulcera plorat̃. In pte extrema erat in pedib̃
plorat̃. uoi magnũ dolorẽ est passꝰ. Et q; locus
erat ne cruciat̃. q; gr̃osse clauis ꝓfixus. ꝛ q; vn̄
pes sup alterꝫ plorat̃. ꝛ q; nitebat clauatis pedib̃
locũ corpus sustẽtare. ꝓper ista ola dicit Augu⁹.
Ego palmꝫ qui est victa palma victorie. spinis coro
nat̃: qui felinas pot̃ uenit ꝓfringẽ. ligat qui sol
uit cõpedites: disciplina eccliã: salus vulnerat̃: vita
moritur: occidit ad tẽpus vita a morte, ut in perpe
tuum a vita occidatur mors.

Sermo. cxii. ¶De eodem Sermo secũdus.

P Isposui testamẽtum electis meis.
pã. Ois qꝫ de morte dubi
tat testamẽtũ cõdit. ꝛ filius ꝓpinqs ꝛ amí
cis legata dimittit. Xps igit nolẽs ieiuat⁹ decede
re testamẽtũ cõdidit. In testamẽto multa legata di
misit. De quo testamẽto sic dicit Amb. Auctor hu
mani generis in cruce pẽdẽs pietatis officia exhi
bebat. ꝓsecutionẽ aplis. pacẽ discipulis. corpus iu
dẽis. patri spũ. ꝛ vgini marie paranymphũ: latro
ni paradisum. petrib̃ infernũ. crucẽ pnie penitẽti
bus xpianis delegauit. In isto testamẽto xps octo
legata fecit. ¶ Primo nãq; legauit aplis ꝓsecutio
nẽ. Illud enim eis legauit qđ ipse in vita passꝰ
dit. Joh. xv. Si me ꝓsecuti sunt ꝛ uos ꝓsequẽtur.
Et illud legatũ erat cibus aplis ꝓfecte soluti qꝫ ꝛ
ꝓsecutionẽ habuerũt ꝛ mortẽ sustinuerũt. heredi
tas nãq; trãsit ad heredes cũ suo onere ꝛ honore:
deus aũt hereditati eterne beatitudinis adiũxit on⁹.
s. tolerãtiã passionis. Cuꝫ isto onere hãt ei xpus.
Luc. xxiᵉ. Oportuit ipm pati ꝛ sic intrare in gl̃az
suã. habuerũt ei apli. Act. xiiii. Per multas tribu
lationes oportet nos intrare in regnũ dei. hñt ergo
ois fideles. ii. Tim. iii. Oĩs qui pie viuẽ volãt in
xpo Iesu ꝓsecutionẽ patiunt. Qui ergo vult assẽq
eternã beatitudinẽ ꝛ nullã pati tribulationẽ, videt qꝫ
uit tẽ ꝛ xpo dignꝰ: ꝛ aplis sanction: ꝛ cũctis fi
delib̃ mãdat. ¶ Scõo legauit discipulis pacem.
Joh. xiiii. Pacẽ meã do vobis ꝛc. Debat enim xps
septẽ ginta duos discipulos qui nõ erãt ita fortes
sicut apli. Et ideo legauit eis nõ tñ pacẽ pctõris
ad eternitatis ꝛ etiã xpi. Et quo habẽt qꝫ nõ sũt
firmiores⁹ erant ꝛ ponẽda. iuxta illud Matth. iᵉ.
Nam gd̃ pot filii spõsi lugẽ ꝛc. Et qb⁹ obis colligit
qꝫ nõ sunt imponẽda tristia festiuis. ꝛ iõ dicit. Nũ
quid pot filii spõsi lugẽ ꝛc. ꝑ filii sunt ꝓplatini
qui vocãtur petrites ducti ad gerẽ eternitatis. iux
ta illud Ysa. lxvi. Erit sabbatũ ex sabbato. Talib⁹
nãq; nõ sunt ponẽda tristia: qꝫ possent cor̃ iocundi
tas retardari. nec debet statim ponẽ ꝛ uersatio no
ua uestis: iõ subdit. Nemo hñt cõmixturã panni
rudis ꝛc. nec mõtio locũditas in xpo. Iõ subdit.
Nec vinũ nouũ mittit in utres ueteres ꝛc. Tales
enim nõ sunt statim ad spũalia cõpellẽdi: sed gra
datim ꝓmouẽdi. ¶ Tertio legauit corpus suũ iu
dẽis: ut trib⁹ diebus ipm in pte haberẽt. Joh. x.
Terra. i. corpus xpi terrenũ vita est in manus im
pi. i. pilati siue iudei. Corpus nãq; xpi erat tanq̃
saccus plenus thesauro. ideo dedit ipm in manus
iudeor: ut ipm scinderẽt ꝛ thesaur⁹ emanaret quo
captiuus redimerẽt. Iste saccus uenit ad nos in
natiuitate. Prouer. vi. Sacculũ pecunie secũ tu
lit. fuit aũt scissus in passione. pã. Cõscidẽti sacci
meũ ꝛc. ꝛ eruit ꝑcũ in sanguinis emanatiõe. Ber
nar. Sacculũ plenũ misericordia sua misit deus ꝑ ti
terrã. Saccũ inq̃ in passione cõscidẽdi ut effũde
ret illud qđ in eo latet ꝑcũ nr̃m. Erat tanq̃ alaba
strũ plenũ vnguẽto. Et iõ datũ est in manus iude⁹
orũ ut ipm frãgerẽt: ꝛ inde vnguẽtũ effluceret: quo
vulnerat⁹ sanarẽt. Inde enim emanauit vnguẽtũ
mortificatiũ iducẽs ꝓtritionẽ. vulcoratiũ ifun
dẽs ꝓritis ꝓsolationẽ. ac sanatiũ võs plenam re
missionẽ. De duob⁹ primis vi Luc. xii. Infundẽs
vinũ ꝛ oleũ. De tertio Ecc. xxxiij. Unctiones cõfi
cier sanitatis. Erat tanq̃ apotheca ꝑna balsamo
ideo datũ est in manib⁹ iudeor. ut balsamus eri
ret vnde feridus releuaꝛ. Tũc enim ista apotheca
apta fuit. qñ vnus militũ lancea latus eius ꝑforan
do aperuit. Iste aũt odor assimilat odori vineꝫ: bal
sami ꝛ myrrhe ut habẽt Eccli. xxiiii. Uinee: quia
serpentes infernales fugat. Balsami: qꝫ putrẽ recõci
liat. Myrrhe: qꝫ hoiem a petri putredine ꝑseruat.
¶ Quarto legauit ꝑclitũ spũm. vñ Luc. xxiii. Pr in
manus tuas cõmẽdo spũm meũ. docẽs nos ut in
hora mortis deo spũm cõmẽdem⁹. ℣ Pslo ut ipꝫ
ab insidiis demonũ custodiat. Eccli. ij. Libabit me
a rugiẽtib⁹ ꝑparatis ad escã. ℣ Deõ ut per mini
steriũ angelor: ipm ad celuꝫ veducat. Eyo. xxiii.
Ego mittã angelũ meũ qui ꝓcedat te ꝛc. ℣ Tertio
ut ipm ꝙd depositũ custodiẽs corpi suo qñq; reli
tuat. i. Tim. i. Potẽs est depositũ meũ seruare usq;
in illũ die. ¶ Quinto legauit vgini paranymphũ qñ
mem suã ioãni dimisit. qđ fecit xps rõne sui. q: cõ
ditor legis debet seruare legẽ. Exo. xx. Honora pꝫ
tuũ ꝛ matrẽ tuã. Rõne nri ut litteraliter hꝫ Christ.
usq; ad ultimã respirationẽ bẽe curã portãs. Rõ
ne virginis ut aliquã ꝓsolationẽ recipẽt de amissi
one filii ex custodia fidelis discipuli. ¶ Sexto le
gauit latroni paradisum. Amẽ dico tibi. Ecce quã
ta firmitas. modus enim iurãdi xpi fuit. Quia ho
die. ecce quãta celeritas. Mecũ eris. ecce qñ velo
citas. In paradiso. ecce qñ felix loci amenitas.
¶ Septimo legauit petrib⁹ infernus ubi pulcher

morant. qđ ãgruplici rõne ostẽdi pot̃. Pmo enim
s. luxuriosus pulchrius manet in luto infernalis se
dis qñ in prato celestis amenitatis. Secundo. i.
auarus qui est seruus pecunie pulchrius manet in
cloaca inferni qñ in camera picta oci. Tertio. i. sup
bus qui furat deo id qđ est sibi ꝓpriũ. s. gl̃iam. pul
chrius manet in patibulo. Sensualis vitalis qñ in so
lio maiestatis. Lignũ putridũ. i. petrõ: par peccati
ꝓfunditatis patres facẽt. pulchrius manet in igne i
fernalis cruciatiõis qñ in regali ecclie celestis mã
sione. ¶ Octauo legauit crucẽ pnie penitẽtib⁹ xpia
nis. Luc. ix. Siqꝫ vult venire post me abneget se
metipm ꝛc. Ipsa enim pna debet ei ꝓficua: ideo
dicit. abneget semetipm. i. et tota neget. Uoluẽta
ria: ideo dicit. tollat. aspera: ideo dicit. crucẽ que vi
tet a cruciatu. ꝓpria nõ aliena: ideo dicit suã. cona
tinua: ideo dicit quotidie. ꝛ para intentione sacra.
ideo dicit. ꝛ sequatur me.

Sermo. cxiii. ¶De eodem Sermo tertius.

P Ropio filio suo nõ pepercit ꝛc.
Rossi. viii. Magnam de
deo fiduciã hẽre possumus. qꝫ si dedit no
bis filiũ suũ: dabit nobis cetera bona sua. Et illaꝫ
fiduciam dat nobis xps ex modo stãdi in cruce. de
quo dicit Bern. Quis nõ rapit ad spem imperan
di fiduciã qui eius in cruce ꝓsiderat corpis dispo
sitionẽ. videlicet caput inclinatũ ad osculũ. brachia
extẽsa ad amplexũ. manus aptas ad largiẽdũ. lat⁹
aptũ ad obligẽdũ. pedũ affectionẽ ad nobiscũ com
manẽdũ. ꝛ totius corpis extẽsionẽ ad se totum no
bis impẽdẽdũ. ¶ Primo igit debemus cõsidera
re qꝫ in cruce tenet caput inclinatus. ꝛ hoc triplici
rõne. ℣ Primo rõne reconciliationis. Solet enim qui
alii vult sibi reconciliare caput inclinare. ꝛ osculuꝫ
sibi dare. Sic xps caput inclinat ut osculũ porri
gat ꝛ nostrã reconciliationẽ faciat. Cant. i. Osculet
me osculo oris sui. ℣ Secõo rõne elevatiõis. Solet
nãq; qui aliũ vult sursum erigere sibi inclinare.
ꝛ ipm ad alta eleuare. Sic xps caput inclinauit. ꝛ
de collo suo scalã fecit. ꝛ nos ad patrem eleuauit.
Joh. xv. Nemo uenit ad patrẽ nisi ꝑ me ꝛc. ℣ Ter
tio rõne erauditionis. Solet enim bõ libẽter aurẽ
inclinare ei qui vult benigne erauditre. Christ⁹ ad
patrẽ caput inclinãs aurẽ dexterã nobis porrigit.
ꝛ sinistrã nobis auertit. Auris dextera est eius mi
sericordia qui modo nobis libẽter impẽdit. Sinis
tra aũt est eius iustitia qui modo libẽter a nobis
auertit. ¶ Secõo habet brachia extẽsa ad amplexũ.
Solet nãq; mr̃ brachia apire. ꝛ sic puero veniẽdi
fiduciã ad se dare. Deus habet duo brachia. s. sini
strã sue gre. ꝛ dexterã sue gl̃ie. Ista brachia duo
deus olim ambo clausa tenebat: qꝫ nulli plene da-

usq ad mūdum: quando gl'iose resurrexit. Post modum usq ad celum: quādo mirabiliter ascendit. Tandem extendet se usq ad iudicium: quādo viuos et mortuos iudicabit.

Sermo. cxiiii. ¶ De eodem Sermo quart⁹.

Dilexit nos et lauit nos a peccatis nris i sanguine suo. Apoc. i. ¶ Hō añ xpi passionē erat imūdus. ¶ Dur⁹. ¶ Fagitiosus. ¶ et cecus. ¶ Quia igit erat imūdus xps fudit sanguinē suū in lauacrū nre purgatiōis. Hebre. ix. Sāguis xpi emūdabit cōsciētias nras ab operib⁹ mortuis. Lauacrū aūt frigidū lauat: calidū aūt melius lauat. Sic et sanguis xpi omni tpe lauat. Sed hodie melius lauat: q: de suo uase calidus est effusus. In quo qdē fuit ualde calefactus i. igne amoris. De quo ipse dixit sic Luc. xv. Ignē ueni mittere in terra. Igne doloris. Thren. i. Attēdite et videte: si est dolor silis sicut dolor meus. Et igne passionis. ps. Igne me examinasti etc. Nō tm̄ lauat nras ɔsciētias: sed etiā omnes creaturas. Oia nāq elemēta ab idolatris fuerūt fedata: scilz aqua ex nephādarū hostiarū ablutione. ignis ex cōcrematione. aer ex fumi ascēsione. et terra ex innocētis sanguinis aspsione. Sed xps oīa ista purgauit scilz aquā per aquā quā de latere emisit. Aerē q: nō sub tecto: sed in aere passus est. Terrā: q: super eā sanguinē fudit. Et ignē qn spūm scm̄ in specie ignis emisit. ¶ Scdo q: hō erat dur⁹ effudit sanguinē suum in emplastrū nre mollificationis. Fit aūt emplastrū de herbis et floribus et specieb⁹ aromaticis aliquo liquore supinfuso et melle apposito. Herba medicinalis est caro ei⁹ mortalis. Juxta illud Ysaie. xl. Oīs caro fenū. Flos odoriferus est eius aīa olim virtutū odore repleta. Species aromatica est eius diuinitas speciosa. Liquor infusus est eius sanguis effusus. Mel dulce est eius spūs humanus. De quo di. Ecc. xxiiii. Spūs meus sup mel dulcis. Ex his igit quinque generib⁹ cōfectū est illud emplastrū qd oēm duritiam cordis nri debet mollificare. maturare. et frangere. Dicit nāq q est qdā lapis adamātinus qui frāgi nō potest. nec mallei pcussione. nec ignis adustiōe. nec antiq macteratione. frāgit aūt sanguinis appositione. Sic multi sunt qui ad pnīam frāgi non pīt. nec per diuinā cōminationē. nec per adhibitā tribulationē. nec per lōgā senectutis cōfectionē. frāgit aūt per dulce passionis recordationē. ¶ Tertio: q: hō erat adeo fugitiuus. effudit sanguinem suū in reclamatoriū nre reuocationis: q: aues ad dnos suos nō reuertunt nisi cū frusto carnis. arbores ascēdūt: et ad eas sibilāt: et eas reuocāt. Alique tñ sunt que nō reuertunt triplici de causa. aut q: sunt nimis replete. aut q: in deuoratione pde sunt occupate. aut q: nō sunt bñ domesticate. Hō enim tanq auis cōtumax a deo auolauerat. Osee ix. Effraim quasi auis auolauit. Ideo xps arborē crucis ascēdēs et corpus cruētatū hñs ad nos sibilare nō cessat. Ysa. v. Leuabit dñs signū in nationibus: et sibilabit ad eū de finibus terre. Sed quidā sunt qui uenire ɔtēnūt. Aut q: sunt nimis repleti sicut auari. Deut. xxxii. Incrassatus est dilectus et recalcitrauit. Aut q: sunt in cadauerib⁹ occupati. sicut luxuriosi ad instar corui qui deuorationi cadauerū se dedit: et ideo ad arcam nō redijt. Aut q: sunt siluestres et non bñ domesticati: sicut supbi. Aīalia aūt domesticant tribus modis. Aliquādo per flagellationē: q: qñ canis flagellat leo domesticat. Aliqñ per sanguinē: q: aliqñ auibus dat sanguis siue vinū ad bibēdū ut domesticent. Aliqñ vo per bñficiorū collationē. Nō est enim aliqd aīal ita siluestre qd ex bñficiis nō fiat māsuetū et lene. Xps igit qui est leo añ nos canes ut nos domesticaret flagellari voluit. Ysa. liii. Disciplina pacis nre sup eū. Uinū sanguinis ad bibendū nobis dedit. bñficia ɔtinua nobis tribuit: et tñ aliqui domesticari nō pñt. nec flagellatione leonis. nec ex potu sui sanguinis. nec ex collatis bñficijs. ¶ Quarto: q: hō erat cecus: effudit sanguinē suū in collirium nre illuminationis. Sūt enim tria pctā que excecāt. s. tumor supbie. puluis auaritie. et humor luxurie. Et ista cecitas sanatur ex triplici collirio. ¶ Quoddā enim est colliriū cōfectū ex felle piscis quo illuminati sunt oculi thobie. Et istud colliriū est totū amarū: et repñtat xpm put erat in patibulo. Cōsideratio aūt istius fellis. i. amaritudīs passionis frāgit duritiā nre elationis. Uñ et in passione. Petre scisse sunt. terra mota est. et monumenta aperta sunt: et mortui surrexerūt. Illi ergo qui ad istud colliriū nō sanant sunt lapidib⁹ duriores. terra isensibiliores. monumētis fetidiores. et mortuis miserabiliores. ¶ Est secūdū colliriū ɔfectū ex fauo mellis: quo liniti sunt oculi Ionathe: ut habet. i. Reg. xiiii. Et istud colliriū est totū dulce: et repñsentat xpm put est in regno. ubi tot⁹ est dulcis. ex quo sci hñt suā dulcedinē ex melle. s. diuinitatis et cera humanitatis. Cōsideratio aūt hui⁹ dulcedinis debet extinguē cecitatē carnalis delectatiōis. ¶ Tertiū colliriū est cōfectū ex ɔiūctione saliue et pulueris: quo illuminat⁹ est cecus a natiuitate. Joan. ix. Et istud est ex pte dulce et ex pte amarū. Nā saliua hēt dulcedinē sed terra amaritudinē. Et repñsentat xpm put erit in iudicio. ubi malis erit terribilis: et bonis dulcis. Cōsideratio aūt istius collirij tā terribilis debet sanare cecitatē cupiditatis: q: tunc diuitie nō poterūt liberare. Ezech. Ueniet dies illa in qua plus ualebūt pura corda q astuta uerba. et cōsciētia bona q marsupia plena.

Sermo. cxv. ¶ De eodem Sermo quintus.

Tradidit semetipsum pro nobis oblationē et hostiā deo in odorem suauitatis. Ephes. v. In ueteri sacrificio considerabant tria scilicet oblatio. inflāmatio. et recōciliatio. Siqdem animal sacrificādum offerebat. oblatum cremabat. crematū odorem reddebat quo deus placabat. ¶ Sic et christ⁹ fuit oblatus: ideo dicit. Tradidit semetipsum pro nobis. ¶ Fuit inflāmatus: ideo dicitur. Oblationē et hostiā. ¶ Hostia enim cremabat et odorē emisit quo deus fuit recōciliat⁹ ideo subdit. In odorē suauitatis. ¶ Primo q: xps fuit oblatus et traditus in sacrificiū a patre. Rom. viii. Proprio filio nō pepcit: sed pro nobis tradidit illū. Et a seipso pater in vbo pposito. Sed q: in sua deitate non erat aptus ad sacrificiū: ideo fecit se ouē et agnū ut aptus eēt ad sacrificādū. Ysa. liii. Tanq ouis ad occisionē ducet: et qsi agnus corā tondēte se obmutescet: et nō apiet os suū. Nō enim os suū apuit per aliqualē impatiētiā. nec cor suū per aliquā irā: qd patet: q: cū ira siue impatiētia aliqñ sit in aīo. aliquando manifestat in exteriori signo. aliqñ ostēdat in iniurioso uerbo. aliqñ exerceat in ɔtumelioso facto. xps nullo istorū modorū in passione fuit cōmotus: sed tanq agnus obmutuit. Ysa. xlii. Nō clamabit et nō audiet uox eius foris: ecce q: nō fuit cōmot⁹ in vbo. Calamū quassatū nō cōteret: ecce q: nō fuit cōmotus in facto. q: nulli nocuit: sed oībus pfuit. Nō erit tristis: ecce q: nō fuit cōmotus in aīo. neq turbulētus: ecce q: nō fuit cōmotus in exteriori signo. ¶ Scdo xps fuit inflāmatus et succēsus. et hoc qdruplici igne. ¶ Primo igne amoris. De quo di. Luce. xii. Ignē ueni mitte in terrā etc. Jo. xv. Maiorē hac dilectionē nemo hēt etc. Isto igne amoris adeo fuit iflāmat⁹ q ppter nostrum amorē dimisit habitationē celestē. angelicā hereditatē. et seipm dedit in mortē. Hiere. xii. Reliq domū meā: et dimisi hereditatē meā. dedi dilectā animā meā in manibus inimicorū meorū. Isto igne adeo fuit iflāmatus q dedit nobis saplam suā: q: trigintatribus annis nos docuit. Potētiā suā: qa multa bñficia nobis contulit. infirmos sanando: mortuos suscitādo. Personā suā: q: trigintatrib⁹ annis pseuerāter nobis seruiuit. Et vitā suā: quia pro nobis mortē sustinuit. ¶ Scdo fuit iflāmat⁹ igne doloris. Nullus enim martyr tātū dolorem sensit quantū christus. Maiorē enim dolorē sentit oculus qñ pungit: q calcaneū qñ vulnerat. Caro aūt aliorū martyrū fuit instar calcanei: q: de grossa materia facta. Et caro xpi fuit ad instar oculi: q: habuit cōplexionē magis nobilē. Et erat delicata: ex eo q: fuit de spūs sancti opatione cōcepta. de purissimis sanguinis beate marie assūpta: et nulli vnq peccato subiecta. Et ergo maiorē dolorem sensit. ¶ Tertio erat inflammatus igne passionis. Passus est enim penā acerbā: uariā: et diuturnā. Acerba quidē erat: q: in locis neruosis ubi viget maior sensus: et ideo maior dolor. Fuit uaria: q: a plāta pedis usq ad uerticē non fuit in eo sanitas. Fuit etiam diuturna: q: ab instāti sue cōceptionis durauit usq ad mortē suā. Ipse enim mortē suā semper sciuit: et ideo quolibet die dolorem habuit. ¶ Quarto erat inflāmatus igne cōpassionis. Magna enim cōpassione urebat quādo matrē flentem vidit. Quādo aplos dispersos vidit. Quādo etiā suos crucifixores in frenesim vos aspiciebat. Sicut enim pius pater vidēs filiū freneticū in ipsum insurgētem plorat: non suā iniuriā sed filii furias. Sic et christ⁹ non suos dolores sed frenesim suorū interficiētium deflebat. Ideo etenim pro ipsis orabat: clamabat: et plorabat. sicut dicit Hebreorum v. Qui in diebus carnis sue preces supplicationesq ad deū etc. Ecce quia orabat. Et cū clamore ualido. Ecce quia clamabat. Et cū lachrymis offerēs. Ecce quia plorabat. ¶ Tertio christ⁹ suauem odorē fecit patri: ex quo fuit recōciliat⁹. Unde dicit. In odorē suauitatis. Istud autem sacrificiū erat ualde odoriferū: q: fiebat in holocaustū. Holocaustū enim erat totū incēsum. Christus igitur erat holocaustū: q: totus erat in passione incensus: ut supra dictum est. Et intus igne amoris: et foris igne passiōis. Et istud per quatuor signa potest ostendi: que sunt signa in aliquo uehementis caloris. ¶ Primū est: quia ualde sudauit. qui sudor in guttas sanguinis eque fuit cōuersus. Magnus erat ille ignis qui ipsum non tm̄ in facie: sed etiam in toto corpore sudare faciebat. et qui humores flegmaticū in sanguinē conuertebat. qui in tātum abūdabat q in terram decurrebat. ¶ Secundum signum est: quia uestes ferre non potuit. sed nudus in crucem ascēdit. Ac si ipso facto loquatur et dicat. Tanto igne ardeo: q uestes sustinere non ualeo. Hoc significatū est. ii. Regū. vi. Ubi dicit q dauid nudus ludebat ante arcam domini. Arca dñi est crux christi: in qua profunda dei mysteria continētur. Ubi christus nudus lusit: qui nudus et gaudens crucem ascēdit. ¶ Tertiū signum est: quia sitiuit: et potum petiit. Bernardus. O domine quid sitis fidem nostram. salutē nostram: et gaudium nostrum. Plus animarum

uestrarum, q corporis mei me tenet cruciatus. ¶ Quartu signu est: q totus in cruce rubicundus fuit. Ho eni qui stat ad paruu igne: efficit rubicu- dus in facie. Iste aut portabat quatuor ignes: io fu it rubicundus in corpe: q tot' cruciatus in cruce. Ysa. lxiii. Quare rubeu est indumentu tuum rc. Cant. v. Dilectus meus candidus r rubicundus. Per puritatem fuit candidus: r rubicundus per sanguinis cruentationem.

Sermo. cxvi. ¶ De eodem Sermo sextus.

Fasciculus myrrhe dilectus me' mihi: inter ubera mea comorabit. Cant. i. Quauis ergo bta ma ria no fuerit gladio materiali pcussa: tn in xpi pas sione gladio doloris fuit transuerberata. Et io qn xpi passio ad memoria reducit: no imerito r ma- tris passio ad memoria reuocat. In vbis ergo p- missis inquatu de ipsa exponuntur: tria ponuntur. ¶ Primo eni ponit magnitudo sui amoris: cu di. Dilectus me'. Dilexit aut xpm dulciter: fortiter: r sapienter. Sic dulciter eu dilexit: q tota pre amo re liquefacta fuit. Sicut eni auru a facie ignis li- quescit: sic eius aia ad psentia ignis celestis qui in eius utero noue mesibus habitauit. Cant. v. Aia mea liquefacta est rc. Sic dulciter eu dilexit q to ta in amore couersa fuit. Si eni ignis materialis ea in que agit sibi assimilat: multo forti' ignis di- uini amoris qui in eius utero hitauit ea sibi assi- milauit r tota in amore puertit. Hoc significatu est Exod. iii. ubi di. Rubus ardebat r no combure bat. Arsit qde igne amoris in mete: sed no fuit co busta igne cocupiscetie. Sic dulciter eu dilexit q pre nimia amoris dulcedine a se quodamo alie- nata fuit. Na r filius pre amore mris extra se posi tus et videbat. qn sua vulnera obliuioni tradide- rat: r matris solumo memor erat: q ioanni ipsam recomedabat. Mater etia pre amore filii sui extra se et videbat dum morte sua sic respiceret ut in me dio occisorum sui filii amore intrepida remaneret. Sic dulciter dilexit: q tota liquida facta fuit. Ho langue pfacuit post certamen r duru labore. In corde nanq virginis certabat duo amores r duo do lores. s. amor filii qui nolebat ipm pati. Et amor generis hūani: qui uolebat ipm mori. Et sic iter istos duos amores magna pugna erat. Certabat eni ad inuice dolor que habitura erat de morte fi- lii sui: qui nolebat ipm pati. Et dolor de pditione generis hūani qui uolebat ipm mori. Et q in cor de suo talis pugna erat: io tota liquida facta fue- rat. Cant. ii. Nunciate dilecto q amore langueo. ¶ Scdo dilexit filiu fortiter. In xpi passione qda erat fortes quatu ad amore: sicut apli qui etia ipz mortuu diligebat. Sed debiles quatu ad corpo- rale associatione: q ipso relicto fugerut. Et quan tu ad fide q ipsas pdiderut. Alii fuerunt fortes quatu ad amore r associatione: sicut fut sancte mu lieres que ipm diligebat: r iuxta cruce associabat. Sed debiles ad fide: q ipsas pdiderut. Bta autem v go fuit fortis. r quatu ad amore q filiu suu semp dilexit. r quatu ad associatione q iuxta cruce semp stetit. r quatu ad fide: q ipsa nunq amisit. r qua tum ad mortis horrore: q mori no timuit. Unde di in prosa. Nato queso parcite. matre crucifigite aut in crucis stipite nos ambos affigite. male so- lus morit. ¶ Tertio dilexit sapienter r discrete. Cu ius discreta dilectio in tribus apparet. ¶ Primo q ipm dum adhuc puer est ad teplu r festiuitates dei per via etia logam r aspera duce cosueuit. ¶ Scdo q ne cruce ascederet nunq sibi dissuasit. ¶ Tertio ut de cruce descederet nunq sibi cosuluit: quis sciret q dolores maios pateret. Non est ptra mul tas mulieres que filios suos a pueritia nimis de licate nutriut r ne cruce penitetie ascedat apertur. Et si ascederint no solu ut descendat consulut. sed etia violeter educunt. ¶ Scdo ponit magnitudo sui doloris: cu di. Fasciculus myrrhe. Iste aut dolor causabat in ea et rone sui. et rone filii. r et ra tione supplicii. ¶ Rone sui: q ipsa erat pia mater. quato eni mater est magis pia: tato ad dolendu ma gis procliua. Bta ergo virgo Maria lz iquatu ma ter ad filium pia fuerit: est tn facta magis pia ex eo q diuina pietas in eius utero noue mesibus habi tauit. Fuit etia tota mater: q qn diuidit in mul- tis. minor inuenit in singulis. Si qua mater plan- git dolore cu pre diuidit. Hec aut diuide no pote rat: q nullus pater ibi erat carnalis. Fuit etia vni- ca mater. Si qua mater filiu amittit solatiu reci- pit. q alios het uel hre se sperat. Hec aut nullu aliu hebat nec hre sperabat. Et ideo unicus sibi erat. Multu dolet mat qn audit filiu mortuu: sed plus dolet qn ipm horribili morte necatu. Sed maxi- me dolet qn occidit ante suu cospectum. quia er go dolore virgo vulnerabat: que cu esset pia mater: r tota mater: r vnici mater videbat filiu suu mor tuum: r horribili passione necatu. r illa oia fieri an te suu cospectu. ¶ Scdo causabat ille dolor in ea ex rone filii. Multu eni dolet mater qn filiu bonu r sapiente pdit aut amittit. Hec aut amittebat fili um. de quo di Eccl. xxiiii. Ego mater pulchre di lectionis rc. Uidebat eni a se recede filiu matre di ligenter diligente. io di. Ego mater pulchre dile ctionis. Filiu matre tam filialiter reuerente. io di. Et timoris. Filiu matre de cruce ta feliciter agno scente. ideo di. r agnitionis. Filiu erga matre ta pium existēte. ideo di: r sancte s. ei. ¶ Tertio cau- sabat in eo dolor ex rone supplicii. videbat enim fi liu pati pena ignominiosam: q pena latronum erat punitus. pena dolorosam: q in toto corpe erat vul neratus. pena iniusta: q sine causa fuerat danat'. Homo qde aliqn dignus est morte pter aliqd fa cinus qd comittit: sicut homicida. Aliqn propter blasphemia quam irrogauit: sicut ille qui blasphe mat regia maiestate. aliqn pter aliqua negligeti am qua comittit. sicut ille qui ex negligetia hostes castru intrare pmittit. Hic aut nulli vnq iniuriam fecit. nulli vnq iniuria dixit. nullu bonu vnq omi sit. r de his olbus di. i. Petri. ii. Qui peccatu no fecit nec inuetus est dolus in ore eius rc. Passus est pena dolorosam: ideo di. Qui peccata nra i. pe na pro peccatis nris ptulit in corpore suo. s. toto. Ignominiosam pena: ideo seqtur. sup lignum. s. crucis. Iniusta. ideo di. Tradidit aut iudicanti se iniuste. r uere iniuste: q nulli vnq iniuria fecit. io di. Qui peccatu no fecit: q nulli vnq iniuriam fe cit. ideo di. Qui cu malediceret no maledicebat. nullu vnq bonu omisit: sed r plus fecit q debuit. ideo seqtur. cuius liuore sanati sumus. ¶ Tertio ponit magnitudo sue deuotionis r dilectionis: cu di. Inter ubera mea comorabit. Ipsa enim oia que filius passus fuerat in corde suo reponebat: r reuoluebat: r ex ipsis vulnerabat pre dolore. cruci abat pre amore. estuabat pre copassione. Istu igit fasciculu. i. passionis cumulu inter sua ubera repo nebat: q inde se exterius r iterius muniebat. Mu niebat enim cor suu ne in memoria intraret hostis per suggestione uel intelligetia per aliqua delecta tione uel uolutate per aliqua pnsensum. Muniebat r opa ne intraret per sinistra intetione: ideo di Ca. iiii. Hort' pclusus rc. Clausa qde fuit eius memo ria: q nunq intrauit praua suggestio: ideo di. Hor tus pclusus. Clausa fuit eius itelligetia. q nunq ibi intrauit aliq praua delectatio: ideo scdo dicit. Hort' pclusus. Clausa fuit ei' uoluntas: q nunq ibi intrauit aliqs prauus pnsensus: ideo di. Fons si gnatus. Eius etia opa fuerut cora deo ualde ame na: ideo di. Emissiones tue paradisus. Et intra ra tione ualde ordinata: ideo di. Malorum punicorum. Proximis odorifera r fructuosa: ideo dicitur. cu pomorum fructibus.

Sermo. cxvii. ¶ De eodem Sermo. vii.

Annunciate inter gentes studia eius rc. ps. Hec psi est uerba pphete alloquetis predicatores ut annūciet pplis opa studiosa: que hodie ecclesia comemorat r mysteria que hodie repntat. ¶ Pri mu est q campane hodie non pulsant ex eo q oes cā pane hodie siluerut. Christus enim hebat duode cim aplos quasi duodecim capanas. sed vna ipsa ru. s. iudas fracta fuit: q suspesus crepuit medi'. Alia fuit grossa capana. s. petrus qui semel ta altu sonu dedit q sup oes angelos auditus fuit. Mat. xvi. Tu es xps filius dei viui. sed hodie sonu pdi dit. q ipsum pfiteri ausus no fuit. Cetere capane s. alii apli etia sonu pdiderunt: q ipm pfiteri ausi no fuerut. Post resurrectione aut dni r spus san cti missione per totu mudu sonuerut. ps. In oem terra exiuit sonus eorum. Alia capana fuit que tam dulciter sonuit. s. beata virgo: q ad eius sonum in uteru filius dei ascedit qn dixit. Ecce ancilla do- mini rc. q ioanes in utero eius tripudiauit: r q eius sonu xps semp audire desiderauit. Cant. ii. Sonet uox tua in aurib' meis rc. Ista hodie sonu pdidit que pre nimio dolore pforata fuit. Luc. ii. Tuam ipsius aiam ptransibit gladius. Alia campana fuit xps que no cessauit sonare: q no cessauit predica- re. Et tunc eleuata in capanili crucis ibi multipli ce sonu dedit. Na in auribus pris dedit sonus pie coquestionis. Mat. xxvii. Heli heli rc. In auribus mris sonu dilectionis: qn ipsam ioani comenda- uit. In aurib' hostis sonu magne charitatis: quā do pro ipsis orauit. In aurib' humani generis so nu doloris. Threni. i. Attedite r videte si est dolor sicut dolor meus. Tunc ista capana sonuit q tota rauca fuit. ps. Laboraui clamas rauce facte sunt fauces mee. tunc in quinque ptib' pforata fuit: r sic oino siluit r sonu amisit. ¶ Scdm qd ecclia hodie repntat est pcussio tabule: qd fit triplici ro- ne. ¶ Sonus enim tabule repntat cofusum sonum totius officine infernalis. xpus eni vectes ferreos pfregit. Angeli ualde clamabant. Attollite portas principes uestras. Sci enim patres qui ibi fuerunt iubilabāt. demones ululabāt. dānati flebant. r sic mixtus erat sonus fletus r sonus gaudiu. ¶ Se cūdo repntat strepitu diuce passionis seu captiois Iudei enim ad capiendū xpm cu magno strepitu armorum uenerūt. s. cum gladiis fustib' r lucernis. Mat. xxvi. Tanq ad latrone existis. ¶ Tertio son' ille excitat dolore in xpianis. Ecclesia nanq nititur fide les hodie incitare ad fletu. Ideo tacet sonus leti- tie qui fit tactu: sicut est sonus capane: r facit sonu tristitie. s. sonu tabule. tacet etia sonus letitie qui so nus fit cu uoce. sic patet in lectionib': r facit sonu tristitie: sicut patet in lamentationibus. Tacet etiam sonus letitie qui fit cu flatu: r facit sonum tristitie qui fit cu fletu. q cantus letitie subticent: r cantus tristitie recitant. ¶ Tertiu est qre passiones alioru sanctorum celebrant cu letitia. xpi aut passio cum tri- stitia. ¶ Palmaritio est q alii sancti passi sunt pro

per sciut.s.per suã passionẽ acq̃sit gl'am celestẽ: ⁊ ideo eis ɔgaudere debemus. Xp̃s aũt nõ est passus ppter se sed ppter pctã nr̃a. ideo flere debem⁹. ſ Scd̃arõ est. q̃ hodie fleuit terra.s. qñ cõtremu-e. sol qñ obscurat⁹ fuit. fleuerunt sancte mulieres. fleuerũt apli. fleuit petrus. fleuit virgo dei. ⁊ fleuit xp̃s. ut habet Heb.v. Fleuerũt ⁊ angeli. Ysa.xxxiii. angeli pacis amare flebũt. fleuisset de⁹ pater si potuisset. Quis ergo fideliũ hodie nõ flebit. ¶ Quartũ est q̃ missa hodierna nõ habet p̃ncipiũ.i. introitũ: q̃ xp̃s a nobis exiuit. Nõ habet finẽ.s. bñdicamus dño. q̃ ille qui est in tribulatione nõ indiget bñdictione: sed cõpassione. nõ habet mediũ: quia hostia nõ ɔsecrat̃ ex eo q̃ vera hostia est ablata. vel põt dici q̃ hec missa nõ habet principiũ: mediũ: neq̃ finẽ. q̃ a nobis recessit ille qui sui est principium a quo oia. mediũ per quẽ oia. ⁊ finis ad quem oia. ¶ Quintũ est q̃ ante crucẽ nos ɔstramus ut xp̃o repõdamus qui se ɔstrauit usq̃ ad terre susceptionẽ. Phil.ii. Exinaniuit semetipm ⁊c. usq̃ ad terre habitationẽ. Baruch.iii. Post hec in terris visus ⁊c. usq̃ ad terre corruptionẽ. Hiere.xlvi. Fortis impegit in fortem ⁊ ambo corruerũt. usq̃ ad terre penetrationẽ. Eccli.xxiiii. Penetrabo inferiores partes terre ⁊c. ¶ Sextũ q̃ crucẽ hodie osculamur. ſ Notandũ q̃ q̃tuor ɔsone xp̃m erant osculate.s. Maria in signũ amoris. Symeon in signũ deuotionis. Magdalena in signũ recõciliationis. Judas in signũ ɔditionis. Quicũq̃ igit̃ crucẽ hodie osculabit̃ videat q̃liter osculet̃. Qui enim dei ⁊ ɔximi amore replet̃: osculat̃ cũ maria. Qui intima deuotione ad crucẽ xp̃i afficit̃: osculat̃ cũ symeone. Qui xp̃o per pñiam recõciliat̃: osculat̃ cũ magdalena. Qui in pascha ad mẽsam xp̃i epulat̃: ⁊ post pascha ad pctã reuertit̃: osculat̃ cũ iuda ɔditore. Magna enim ɔditio xp̃o osculũ dare ⁊ corp⁹ xp̃i de mẽsa altaris suscipe: ⁊ postea xp̃m expellere ⁊ demonẽ introducẽ. ¶ Septimũ est q̃ hodie ecclesia pro oĩbus orat. Causa rõ est: q̃ xp̃s fuit hodie valde pius in parcẽdo qñ pro suis crucifixoribus orauit. Fuit liberalis in largiendo: q̃ latroni paradisũ dedit. Largus in redimẽdo: q̃ nõ guttã sed sanguinẽ totũ dedit. Uiscerosus in diligendo: q̃ per foramẽ lateris manifestauit amorem cordis. Jdeo eccl'ia eũ sequens hodie est valde pia in cognoscẽdo. liberalis in orãdo. larga in largiẽdo. ⁊ viscerosa in diligẽdo. ¶ Octauum est: q̃ fideles olim ecclias ⁊ altaria visitare ɔsueuerũt. ſ Cui⁹ prima ratio est: q̃ xp̃s oẽs scõs qui fuerũt a p̃ncipio mũdi usq̃ tunc in carcere limbi visitauit. Luce.i. Uisitauit nos oriens ex alto. ſ Scd̃a rõ est: q̃ illa visitatio quã fideles faciũt hodie significat visitationẽ discipulo₄ ⁊ sanctarũ mulierũ que ibãt ⁊ redibãt visitãdo sepulchrũ. ſ Tertia rõ est: q̃ fideles debẽt hodie eẽ valde liberales. Et ideo sunt visitãdi ⁊ rogãdi qui hodie de carcere limbi sunt educti: ⁊ in celeste imperiũ sublimati. Jdeo in hac die multum debent esse liberales: in qua christus tã sic extitit liberalis.

Sermo.cxviii. ¶ In vigilia pasche sermo.i.

c **Aro mea** requiescet in spe. ps̃.xv. Xp̃s qui olim requieuit in sabbato ab opibus creationis: hodie requieuit in monumẽto ab opibus recreationis. ⁊ hoc in spe accelerãde resurrectionis. Circa ipm aũt monumẽtũ in quo xp̃s requieuit tria sunt vidẽda.s. ſ cõtinẽs. ſ cõtẽtus. ſ ⁊ ɔtinẽdi modus. ¶ Cõtinẽs autẽ est ipm monumẽtũ. qḋ nõ fuit fortuitẽ inuẽtũ: sed diuina ɔuidẽtia. Preparatũ nãq̃ fuit nouũ: ⁊ hoc triplici de causa. ſ Prima est fm Amb. Ne si in monumẽto veteri fuisset positus resurrexisse inde alius videret̃. ſ Scd̃a ratio est quam tãgit glo. sup Joãnẽ. Quia sicut in utero marie nemo ante eũ ⁊ nemo post eũ fuit: sic cõueniẽs fuit ut in eius monumẽto nec ante eũ nec post eũ alius poneret̃. ſ Tertia est ad innuẽdũ q̃ qui corpus christi debet recipe, aut esse debet nouus per sincerã innocẽtiã. aut debet esse innouatus per verã penitẽtiã. i. Cor.v. Epulemur in azimis sinceritatis ⁊ veritatis. ſ Scd̃o fuit monumẽtũ iusti.s. ioseph. nõ herodis. ſ Primo fm Ambro. ad significãdũ q̃ xp̃s morit̃ in corde peccatoris: sed requiescit in mẽte iusti. ſ Scd̃o ad innuẽdũ q̃ amplius nõ debebat pro peccatoribus imolari. Natus est enĩ iter duo animalia: quia homines bestiales facturus erat rationales. Uixit iter peccatores: ⁊ mortuus est inter latrones. q̃ per suã vitã ⁊ passionem malos iustificaturus erat. sed requieuit in monumẽto iusti. Non enim amplius voluit iniustor̃ ⁊ peccato₄ cõsortia: q̃ pro eis ulterius moriturus non erat. Roma.vi. Christus resurgẽs ex mortuis ⁊c. ſ Tertio ad insinuãdũ. q̃ sz in hac vita sint mixti boni ⁊ mali: post mortẽ tñ sunt boni per se ⁊ mali per se. Luce.iii. Cuius vẽtilabrũ in manu eius ⁊c. ſ Tertio fuit alienũ. ſ Primo ut suã paupertatem ostẽderet. Sicut enim in aliena domo fuit natus ⁊ in aliena ɔuersatus: sic ⁊ in alieno monumento positus. Matth.viii. Uulpes foueas habẽt ⁊c. De hoc Ambro. Et qḋ illi tumulus in terris cui⁹ sedes manebat in celis. ſ Scd̃o fm Ambro. q̃ non debebat ibi a morte detineri. Noluit enim habere sepulturã ɔpriã: q̃ ibi modicũ facturus erat moram. ſ Tertio fm eũdẽ ad innuẽdũ q̃ pro aliena moriebat̃ salute. Unde ait. Jdeo in aliena sepultura posit̃: q̃ pro aliena salute moriebat̃. ſ Quarto enim fuit colore albo rubeoq̃ ɔmixtus: ut dicit̃ in historiis scolasticis. ſ Primo ad significãdum q̃ ibi posit⁹ erat ille de quo dicit̃ Cant.v. Dilect⁹ meus cãdidus ⁊ rubicũdus. ſ Et scd̃o ad ostendẽdum q̃ in iudicio quãdo oia monumẽta aperient̃ ipse bonis erit letus ⁊ malis terribilis. Nam fm Grego. in fulgore notat̃ terror. in candore do leitie blãdimẽtũ. ſ Tertio ad innuẽdũ q̃ ille qui corpus xp̃i vult recipe debet eẽ albus per mũditiam: ⁊ rubicũdus per charitatẽ sincerã. ¶ Scd̃o est vidẽdũ de cõtẽto. ibi enim cõtinebat̃ corpus christi qḋ erat corpus multe.s. maiestatis: q̃ erat diuinitati vnitũ. multe.s. pietatis: q̃ multis vulnerib⁹ laceratũ. multe puritatis: q̃ ab omni corruptione extraneũ. Erat enim imbalsamatuz odrare. ⁊ ideo si per mille annos ibi iacuisset incorruptibile fuisset. multe potestatis: q̃ spoliauit infernũ. Lz enim corpus remãsit ⁊ fuerit in monumẽto positũ ⁊ collatũ in sepulchro. Aia tamẽ eius descẽdit in infernum ⁊ ipm spoliauit. ¶ Tertio vidẽdũ est de modo fm quẽ corpus ibi positũ fuit. Nã erat ibi sindone inuolutũ. ut habet̃ Matth.xxvii. Fuit myrrha ⁊ aloe ⁊ aromatibus cõditũ. ut habet̃ Jo.xix. Per que dat̃ intelligi q̃ ille qui corpus xp̃i debet recipe: debet ipsum recipe cũ magna puritate. qḋ significat̃ per syndonẽ mũdã. Glo. ibidẽ. Syndone mũda iesum inuoluit: qui pura mẽte ipsum suscipit. ſ Scd̃o cũ multo timore: qḋ significatur per myrrhã: que habet a putredine cõseruare: sic ⁊ timor a peccati corruptione. Prouer.xv. In timore dñi declinat oĩs hõ a malo. ſ Tertio cũ multa fide. qḋ significat̃ per aloes: que habet virtutẽ purgatiuã. Et de fide dicit̃ Act.xv. Fide purificans corda eo₄. ſ Quarto cũ multa deuotione: quod significat̃ per aromata. Ipsa enĩ deuota orõ est corã deo valde odorifera. Apoc.viii. Ascẽdit fum⁹ icẽsor̃ de oronib⁹ scõ₄: de manu angeli corã deo.

Sermo.cxix. ¶ De eodẽ Sermo secũdus.

u **Enit** maria magdalena ⁊ altera maria videre sepulchrũ. Mat.ult⁹.

Jste sancte mulieres fuerũt valde sollicite sepulchrũ xp̃i visitare. Exẽplo quarũ ⁊ nos sepulchra visitare debemus. Notãdũ aũt q̃ est quadruplex sepulchrũ. ¶ Primũ est speciale ⁊ singulare: qḋ erat xp̃i qḋ affectu cõpassionis ⁊ deuotiõis visitare debemus. Quatuor aũt de causis sepulchra visitari cõsueuerũt. Aliqñ ad plorãdũ. Aliqñ ad inungẽdũ sicut antiquus erat cõsuetudo. Aliquãdo ad sepeliẽdũ. Aliqñ ad honorãdũ: sicut sepulchra martyrũ visitamus. His q̃tuor de causis sepulchrũ xp̃i visitare debemus. ſ Primo ut ploremus affectu cõpassionis. Exẽplo magdalene. de qua dr̃ Jo.xx. Maria stabat ad monumẽtum foris plorãs. Unde cãtat ipsa eccl'a. Deuotũ lugẽ q̃ in te occisus est saluator israel. ſ Scd̃o ad inungẽdũ. ⁊ hoc triplici vnguẽto fm Bern. s. contritionis qḋ fit de recordatione peccato₄. Deuotionis: qḋ fit de recordatione bñficiorũ. Et pietatis: qḋ fit de opibus misericordiẽ. ſ Tertio ut cum eo sepeliamur per imitationẽ. Roma.vi. Cõsepulti enim sumus cũ illo ⁊c. In morte enim xp̃i aia fuit a carne separata. aia tamẽ ⁊ caro diuinitati fuerũt vnita. Sic ⁊ in nobis aia debet separari a carne.i. a carnali amore. Aia tñ ⁊ caro debent deo vniri. aia per amorẽ. caro per incorruptionẽ. ps̃. Cor meum ⁊ caro mea exultauerũt in deũ viuũ ⁊c. ¶ Quarto ut ipsum honoremus.s. per honestã ɔuersationẽ. Mat.v. Uideãt opa vestra bona ⁊c. Et per laudationẽ ⁊ carnis mortificationẽ. i. Cor.vi. Glorificate ⁊ portate deũ in corde vestro. ¶ Scd̃z est monumẽtũ materiale circa qḋ põt fieri quoddã commẽdabi'e: ut scilz monumẽta sepe videamus ⁊ ad funera ɔgamus. Eccl.vii. Melius est enim ire ad domũ luctus q̃ ad domũ ɔuiuii. Et quoddã vituperabile.s. q̃ aliq̃s usurarius in loco sacro sepeliatur. Ysa.xxii. Quid tu hic aut quasi quis hic: q̃ excidisti sepulchrũ tibi. Ecce dñs asportari te faciet sicut asportat̃ gallus gallinaci⁹. Gallus gallinaci⁹ est gallus castrat⁹: qui ideo impinguat̃ ut comedat̃: ⁊ per pedes asportet̃. Sic tales impinguant̃ diuitiis: ut diuitie a parẽtibus. caro a vermibus. anima a demonibus comedat̃. Tales sunt excõmunicati: ⁊ per pedes in fossatũ ɔiciendi. Fit etiã circa sepulturas quoddã laudabile q̃ scilicet aliquãdo fiunt solẽnitates. Et istud tolerat̃ ɔpter cõsolationẽ viuentiũ. ⁊ ɔpter spem future resurrectionis dũmodo non fiãt nimis curiose: q̃ tũc est reprehensibile. Glo. sup Matth. Ex simplici sepultura diuitũ ambitio diuitum ɔdẽnat̃. qui nec in tumulis pñt carere diuitiis. ¶ Tertiũ est sepulchrũ spũale.s. ipsa religio. ubi religiosus mortuus mũdo debet abscõdi in claustro tanq̃ in sepulchro. Sunt tamen multi qui ibi viui sepeliunt̃. Quatuor aũt de causis homo aliquãdo sepelit̃ viuus. aliquãdo.s. ex ignorãtia qñ credit̃ mortuus ⁊ est viuus. Aliqñ ex malitia qñ quis viuus sepelit̃ ut sua bona diripiantur. Aliqñ ex iusticia quãdo aliqui ɔpter aliquid facinus in terra suffodiunt̃. Aliqñ ex ɔsuetudine alibi sicut narrat Hiero⁹ cõtra iouinianũ q̃ alicubi est consuetudo q̃ uxor viua cum viro defuncto sepeliatur. Sic etiam in sepulchro religionis quidam ingrediũtur tanq̃ mundo mortui: sed tamen sunt viui ut ibi bene pascantur vel honores aliquos

allequunt. Et ęplo vulpis que fingit se mortuaz: et populos capiat. Aliqui hoc accidit et cupiditate recipiunt. qui leuiter tales recipiunt ut eoꝝ bona possideat. Aliqui includunt alię ex ira culpa: ut puniendi ibi agant. uel multi a parentib⁹ includunt. Tu autem o sepe religio est tormentū: et sūt mortui vel o viui mūdo. Alii qui vicūt tale ꝓsuetudinē ibi eē ut taliter viuant taliter hēant. cū mala ꝓsuetudo sit potius corrupela: et malus usus potꝰ abusus sit vicedus. ¶ Quartū est sepulchrū celeste. De quo dr Job. v. Ingredieris in abundātia sepulchrū: sicut ifert aceruꝰ tritici in tpe suo. Tps enī infestādi tritici in horreū suū est tps messis. Messis vo est cōsūmatio seculi. In pūa vita deus dat de tritico suo pugillū. i. eterne beatitudinis modicū gustum. In futuro aūt dat alabus manipulū. i. vnicā stolā alaruz. In cōsumatione vo seculi dabit aceruum. Aceruus enī ꝓprie est diuersis manipulis: qz tūc sancti recipient felicitatē aie et immortalitatē corporis. ¶ Quintū est sepulchrū infernale. de quo dr Luc. xvi. Mortuus aūt diues et sepultus est in inferno. Demon enī q est sup auaros ibi hēt suū sepulchrū. Et in circuitu eius sūt sepulchra oīuz auaroꝝ. vñ dr Ezech. xxxii. Ibi assur et oīs multitudo eius. in circuitu eī⁹ sepulchra illius. Assur interpꝛat diues uel dūs. Et significat demonē qui ē sup diuites qui reputāt se deos. Iste hēt sepulchrū in inferno: et in circuitu eius sepulchra oīuz auaroꝝ. Similr et demon qui est sup oēs luxuriosos ibi hēt sepulchrū. Et in circuitu eius sūt sepulchra oīuz luxuriosoꝝ. vñ segit ibi. Mosoth et Tubal. et i circuitu illius sepulchra eī⁹ qui descēderūt in infernuz cū ais suis. Mosoth interpꝛat captura. Tubal vo desertus. Et significat demonē qui est sup oēs luxuriosos: qui a diabolo capiunt et a deo deserunt. Similr et demon qui est supra supbos hēt ibi sepulchrū et in circuitu eī⁹ sepulchra oīum supboꝝ. vñ segit. Joi helā et oīs multitudo eī⁹ per giruz sepulchra sua qui descēderūt ad terrā ultimā. Helā interpꝛat sublimiare. Et signat demonē qui est super supbos qui semp alios uolūt eminere. Iste demon habet in inferno sepulchruz suū. Et in circuitu eius sunt sepulchra oīum superborum.

Sermo. cxx. ¶ In die pasche Sermo pm⁹.

Hec dies quā fecit dns exultem⁹ et lete mur in ea. ps. Ecclia que i xpi passione ostēderat suā fletū: nūc ostēdit suum gaudiū dicēs. hec dies quā fec dns ꝛc. ℣ ubi ostēdit q est dies luminosa: cū dr. hec dies. Dies enī dr a dyen grece qđ est clarū. ℣ Scđo q est uiuosa cū dr quā fecit dns: qz in ea dns multa mira opa tus est. Aug. Et si dns oēs dies fecit hāc tū singulariter. nō qz ē pre aliis: sed qz in ea plus ꝯ in aliis fecit. ℣ Tertio qz ē gaudiosa: cū subdit. Exultemus et letemur in ea. ¶ Est aūt luminosa: qz iz ꝑdruplici lumie est illustrata. ℣ Pmo a lumine celesti. i. ab ipso sole qui in hac die ampliori luce refulsit Amb. In resurrectiōe xpi aer saluator: sol cādidior: terrā fecūdior. Idē. ℣ In resurrectione xpi elemēta oīa gliant. nā et sol ipm in hac die uitro: solito clariorē. Necesse est enī ut in hac die sol gaudeat: et in eius plus solito locū dē resurrectiōe. in cui⁹ passiōe cōdolujt. sicut enī in passiōe xpi maiorē recepit obscuritatē in signū tristitie: qz credit fuisse eclypsis: sic in eī⁹ resurrectiōe maiorē recipiat claritatē in signū letitie. Nō potuit tam claritatē maiorē recipe qđ ad ertēsionē: qz sol de rōne sui ad oīa se ertēdit: et tō recepit cā qđ ad intēsionē. ℣ Scđo hec dies illumiat a lumine intellectuali. i. ab angelo qui hodie toꝰ lumiosus apparuit. s. in aspectu: habitu: et affatu. Aspectū habet fulgidū ad istar fulgoris. Habitū ad istar nivis. Affatū ad istar solis. Mat. ult. Erat aūt aspectus eī⁹ sicut fulgor: quo ad pmū. Et uestimēta eī⁹ sicut nix quo ad scm. Scio enī q ihesuz q̄rit⁹ quo ad tertiū. Cū enī xps sit sol qui ihesuz nō audet: solē ire hūit. ℣ Tertio illuminat a lumie supsubstāniali. s. a xpo. Mach. ij. Tps affuit quo sol resulsit q⁹ erat sub nubilo. ℣ uerat enī sub triplici nubilo. s. mortalitatis quo ad coꝝ. passibilitatis quo ad aias: et multiplicis penalitatis quo ad utrūq. Sed hodie de isto triplici nubilo eruit: et in mundo refulsit. Nā coꝝ eius iduit immortalitatē. aia impassibilitatē: et utrūq oīmodaz gloriā et felicitatē. Leo papa post passionē xpi ruptis vinculis mortis infirmitas in virtutē. mortalitas in eternitatē: pmie lia trāsiuit in gloriā. ℣ Quarto illumiat a lumine spūali. s. a luce fidei gratie et doctrine. Olim gdez ista lux in solis iudeis resulgebat: qz soli habebant fidē uerā: spūalez gfaz: et doctrinā sanā. Tota aūt gētilitas erat in tenebris infidelitatis: culpe et ignorātie. Sed post xpi resurrectionē gētilitas est conuersa et in ea lucit fides uera gra et doctrina. Et qñ lux nunqz augeē meli⁹ qđ per applicationez lucis ad lucē. tō hec lux spūalis multū excreuit: quia in utroq pplo. s. iudaico et gētili ꝑfecta fuit. s. fides fidei. Rom. i. Justitia enim in ea reuelat er fide gra gratie. Zach. xiij. Ere ꝑbit gfaz gre eī⁹ et doctrina doctrine. s. nouū testamētū ueteri. utrūq enī est in altero. s. nouū in ueteri per ꝓfigurationes: et ueteī in nouo per exꝑsitionē. Iuxta illud Ezech. x. Rota in medio rote. ¶ Scđo hec dies est uiuosa cui⁹ ⁹tus et efficacia in triplici machina mūdi apparet. et in cēlo. s. qz scđm q⁹ia est augmētata qđ ad tria. s. qđ ad oblectū. qz eī obiectū beatitudinis est sola diuinitas mō est humanitas et diuinitas. Joi. x. Egrediet. s. ad ꝯsiderationē hūanitatis: et ingrediet ad ꝯsiderationem diuinitatis et ubiqz pascua inueniet. s. eterne iucunditatis qđ ad subiectū: qz cū nūo sole alie sūt glificate tāđ per xpi resurrectionē cooꝑa resurgēt. Malach⁹ ꝓfugient: et sic totus hō beatificabit: qđ tū ad ꝓsortiū. Oliz qđē nō erat ꝑfectudie eterna de creaturis rōnabilib⁹ nisi angelica. Sed mō associat ei hūana natura: qz homines tres angelorꝝ ordines assumunt. ꝓpter ista tria dr Peter. iij. Judei nouus lux oriri visa est gaudiū bono: et tripudiū. Hēbāt enī seri gaudiū de angelica societate. honorē imēsuz ꝓ assūpta a xpo hūanitate: et tripudiū: qz corpis et alie felicitatem. ℣ Scđo appuit ei⁹ efficacia in mūdo. s. qđ ad ꝓteritos: ꝓsentes: et futuros. Mat⁹. Letemur in hac die que et viuos circūfulget: et mortuos vjuificat: et uenturos illuminat. Specialr aūt xpi resurrectio apls ꝓbauit qui remāserāt in errore: in timore: et in merore. Sed hodie timor trāsiuit in ꝓstātiam. Error in fidē uerā. Actu. iiij. Virtute magna reddebāt apli. ecce qđ ista ꝓstātia. testimonium resurrectiōis. ecce fides uera. meror in letitiā. Joan. xx. Gauisi sūt discipuli viso dño. ℣ Tertio appuit ei⁹ ⁹tus et efficacia in iferno. Sācti enī ples ibi erant multū desolati ꝓpter locū qz erāt in loco ifimo: qđ debebāt eē in celo. et ꝓpter dānū: qz erāt in caligie qui debebāt eē in dei lucida visiōe. et ꝓpter ꝓsortiū qz hēbāt demonū vicinitatē qui debebāt hīe angelorꝝ societatē. Sed xps eos extrahēs ad locū celestez eos deduxit: suā visionē eis reddidit: angelorꝝ socios eos fecit. Ysa. xxxv. Gaudiū et letitiā obtinebāt ꝛc. Hēbāt enī gaudiū: qz ꝓsecuti sūt diuine visionis respectū. Letitiā: qz dimiserāt locū tuz ifimū fugit ab eis dolor: et gemit⁹: qz euaserāt tā horribile cōsortiū. ¶ Tertio hec dies est gaudiosa: cū dr. Exultem⁹ et letemur in ea. Est aūt aliq offerēs tia iter gaudiū et letitiā et exultationē. Aug⁹. gaudiū est diffusio cordis ex aliquo bono ꝓcepto. letitia addit supra gaudiū maiorē. s. cordis dilatationē. vñ et letitia ꝑfecta dr. Exultatio aūt addit sup utrūq maiorē ostēsionē. vñ exultatio ꝑfecta dr. Est ergo hec dies tota gaudiosa: qz in hac die gaudēt creature superiores. letate sūt medie: exultauerāt inferiores. Ista ostēdit Ambro. dicēs. In hac die per xpi resurrectionē aperit tartarus: per neophitos ecclie renouat terra. Celū per spūs referat. Apt⁹ tartarus reddit mortuos. renouata terra germinat resurgētes. Celū reseratū suscipit ascēdētes. Tartar⁹ quoq hēt reddit ad superos. terra quos sepelit mittit ad celuz. Celū quos

suscipit repesentat ad deum.

Sermo. cxxi. ¶ De eodem Sermo secūdus.

Surrexit dns vere: ꝑpter similē. Luc. xxiv. Quatuor sūt in xpi resurrectione facte valde miranda. s. ℣ resurgētis mira felicitas. ℣ eiusdem mira pietas. ℣ resurrectiōis omoda virtus. ℣ resurgētis inestabilis pietas. Ista ꝓnos in ꝑmissis ꝑtim notauit. ¶ Pmo enī ponit xpi magna felicitatem cū dr resurrexit. Em aūt Aug⁹ nō surgit nisi qđ⁹ cecidit: sed xps cecidit per mortē corpis nō per mortē mētis. Et tō ꝑ vnā resurrectiōe idigebat. s. resurrectione gliosa. Nos aūt ꝑdruplici casu cecidimus s. per mortē corpis. per mortē mētis. per mortem uetuste ꝓuersationis. et per mortē infidelitatis. ℣ Primo ergo nō cecideramus ꝑ mortē corpis. Tō idigebat resurrectiōe corpali. i. Cor. xv. Per hominez mors et ꝑ hoiez resurrectio mortuoꝝ. ℣ Scđo et ciderat per mortē mētis. tō idigebat resurrectiōe spūali. de qua dr Apoc. xx. Beāt qui hēt ꝑtē in resurrectiōe ꝓma. et Osee. vj. Vnificabit nos post duos dies: in die tertia suscitabit nos. Ad resurrectionē enī spūalē duo dies requrunt. s. remissio culpe et collatio gre. Ad resurrectionē vo corpis ꝛpectat ablutio culpe et collatio glie. et despoliatio ois miserie. ℣ Tertio nō ecciderat per mortez uetuste ꝓuersationis. tō idigebat resurrectiōe sacramēti. de qua dr Rom. vj. Sicut xps resurrexit a mortuis ad gloriā ꝑtis. sic et nos nouitate vite ambulemus. ℣ Quarto ecciderat per mortez infidelitatis. tō idigebat resurrectiōe exꝑtari. Nunqz enī credidisset resurrectionis sue fm⁹ nisi eā hāuisset in exemplū. Greg. Xps mori dignat⁹ est et uolūtate. resurrexit ex ꝑtate: et ostēdit exēplo qđ nos ꝓmisit in premio. ¶ Secđo ponit resurgētis magna ꝑfectus qui dr dns. Ipse enī fuit ꝑfectus resurrectionis. qz sepm suscitauit. Magna nāq ꝑfectio est qñ vnus resuscitat mortuū: sicut ꝑ⁹ thabitā: ut habet Actu. ix. Maior qñ mortuꝰ suscitat mortuū: sicut corpis helyseī suscitauit cadauer defuncti. ut habet. iiij. Reg. xiij. Maxima vo ꝑfectio fuit dñicus suscitaret seipm. Sed istud nullus alius exꝑtus. Ipse aūt et viuꝰ suscitat defunctū et hoc lazarū: et mortuus suscitauit mortuū: qz cū ipso mortuo multa cooꝑa sciuit mortuū: qz cū ipso mortuo multa cooꝑa sciuit mortuū: sicut ꝑ⁹ thabitā: ut habet Actu. ix. Maior qñ mortuꝰ suscitat mortuū: sicut corpis helyseī suscitauit cadauer defuncti. ut habet. iiij. Reg. xiij. Maxima vo ꝑfectio fuit dñicus suscitaret seipm. Sed istud nullus alius exꝑtus. Ipse aūt et viuꝰ suscitat defunctū et hoc lazarū: et mortuus suscitauit seipsum. Et ꝛo resurrexerāt: et mortuus suscitauit seipsum. Et ꝛo resurrexerāt: et mortuus suscitauit seipsum. Joā. ij. Soluite templū hoc et in triduo excitabo illud. Et ibidē. x. Potestatē hō ponēdi aiaz meā ꝛc. ¶ Tertio ponit eiusdē resurrectiōis omoda uirtus: cū dr. Vere. qui qđē vitam ostēdebat. mō per confessionē. mō per palpationē. mō per cicatrices. Similr et ista resurrectio spūalis vitam ostēdit. Similr et ista resurrectio spūalis vitam ostēdit. Similr et ista resurrectio spūalis vitam ostēdit

port ihū ad motū sed nō ihū ad sensus. sic ipse surrexit qñ assumit. Aliqñ ihū ad sensū t nō ad veritatē ipse reprobos plāgunt igni ī ferni Aug. Nō vultis illi vitā sed sentēcias ab illo pena Aliqñ ihū ad utrāq; sic ala corpi vbiq; t solū. qñ ad vitā. Bñ igit qui bñ mortū aliquē uere dixit esse viuū. Bñ igit qui bñ mortū aliquē uere dixit esse viuū. Bñ igit qui bñ mortū aliquē uere dixit esse viuū

De qbus dicit Apoc.iii. Nomē habes q̄ viuas ⁊ mortuus es. Quidā enim sunt viui quātum ad nomē: sed mortui quātū ad rem. sicut hypocrite. Et qdā sunt viui quātū ad rem: sed quātū ad nomen mortui. Sicut sci viri qui viuūt corā deo: ⁊ despiciunt a mūdo. Quidā vo sunt viui quātū ad vtrūqȝ. Sicut illi qui hīc interius mūdā cōscientiā: ⁊ exterius clarā famā. Quidā aūt sunt mortui quantū ad vtrūq̄. qui ⁊ interius sunt sceleribus pleni: ⁊ exterius hoībus odiosi. ¶ Tertio debet habere integritatē: qd est cōtra penitentiā diuidētes. Sicut enim xp̄s integer surrexit: sic ⁊ nos debemus integre resurgere a pctō. Sed qdā sunt qui deo ex corde suo tres partes faciūt. Nam intellectiuam dāt deo per fidē. Sed hoc modicū est: q: sicut dī Jaco.ii. Tu credis q̄ vnus est deus ⁊ bn̄ facis. Et demones credūt ⁊ cōtremiscūt. Affectiuā dāt mundo per amorē. Sed hoc phibitū est .i. Joā.ii. Nolite diligere mūdū: neqȝ ea que in mūdo sunt. Et opatiuā dāt diabolo per opationē: sed hoc diabolicū est. Joā.viii. Facitis opa pris vestri. Deus aūt totū cor vult hīc. Prouer.xxiii. Prebe fili mi cor tuū mihi. ¶ Quarto innouatio nr̄a debet hr̄e perpetuitatē: ut sic xp̄s resurrexit ⁊ nunq̄ de cetero moriturus. Sic ⁊ nos a pctō debemus resurgere: ⁊ ad ip̄m nunq̄ redire. Qui enim ad petm redeunt sunt sui aiam polluētes. i. Petri.ii. Canis ad suū uomitū reuersus. Sunt ⁊ pximū suo malo exēplo inficiētes. Unde sequr. Et sus lota in volutabro luti. Sunt xp̄m crucifigētes. Heb.v. Rursus crucifigētes sibimetipsis filiū dei. Sūt deū irridētes Aug. Penitētes si vere penitētes estis: ⁊ non estis deū irridētes imitare vitam recōciliamini ⁊ uos. ¶ Tertio oportebat xp̄m pati ut ianuā padisi aperiret ⁊ hoiem exclusum illuc reduceret. Janua enī paradisi triplr clausa fuit: ut habet Gen.iii. s. angelica custodia. ignis vehemētia. rūphea bis acuta. Angelica custodia significabat inimicitiā que erat inter hoīes ⁊ angelū. Ignis significabat obligationē ad penā eternā. Rūphea bis acuta significabat dei iustitiā que hoīem intrare nō patiebatur donec sibi satisfaceret de offensa. Sed xp̄s per suā passionē ⁊ resurrectionē angelū hoi pacificauit. Et sic primū obstaculū remouit. Coll.i. Pacificans per sanguinē crucis: que in celis ⁊ que in tris sunt. Mortē ⁊ penā eternā supauit. Et sic secūdū obstaculū remouit. Unī dr̄ in pfatione. Eternitatis nobis aditū deuicta morte reserasti. Dei iustitiam imitatus est: q: sibi plene satisfecit. Et sic terciū obstaculū remouit. Unī cātat. Qui pro nobis eino pr̄i ade debiti soluit. ps. Que non rapui tūc exoluebam.

Sermo.cxxiiii. ¶ De eodem Sermo.v.

Jesum querītis nazarenū surrexit nō est hic. Mat.ult. Ista verba dixit angelus scis mulierib'. que qdā frequēter fuerūt ip̄m pdicātē ut sibi ministrarēt. In patibulo pēdentē: ut dolorē ⁊ cōpassionem ostēderēt. Xp̄m in tumulo qescentē: ut ip̄m inungerēt. sicut hodie. In pmissis vbis tria ponunt. ¶ Primū est istarū sanctarū mulierū magna studiositas: cū dī. Jesum queritis nazarenū. ¶ Et nota q̄ quatuor fuerūt differētie querētiū dn̄m. ¶ Quidā enim quesierūt mane: sicut iste mulieres. De qbus dicit Et valde mane vna sabbatorū ⁊c. Et ideo eis inuenire fuit valde facile. Illi querūt xp̄m in mane: qui querūt ip̄m in iuuētute. Et ideo de facili inueniūt. Prouer.viii. Qui mane vigilauerint ad me inueniēt me. Sūt enim sicut mollis cera: q: de facili recipiūt impssionē bonā. ps. Factū ē cor meū tanq̄ cera liquescēs. Sicut recēs testa: q: de facili imbibūt ⁊ obseruāt bonū odorē. Prouerb.xxii. Adolescēs iuxta viā suā ⁊c. Sicut gracilis virga: q: de facili flectunt ad bonam opationē. Cant.iii. Que est ista que ascēdit de deserto sicut virgula fumi ex aromatibus. ¶ Alii quesierūt in vespe: sicut illi qui dixerūt Luce ult. Mane nobiscū dn̄e qm̄ aduesparascit. Et eis inuenire fuit tardū ⁊ difficile. Unī xp̄s eis dixit. O stulti ⁊ tardi corde ad credēdū. Illi ergo querūt vespe: qui querūt ip̄m in sua senectute. Tales enim cū difficulter inueniūt ex quo in malo idurant ⁊ ab humore gr̄e exiccant. ps. Aruit tanq̄ testa virt' mea. Et vix aut nunq̄ cōfitent. Ideo subdit. Lingua mea adhesit faucib' meis. Et sepe in pctis suis moriunt. Unī subdit. Et in puluerē mortis deduxisti me. ¶ Alii quesierūt ip̄m in sero. sicut illi de qbus dī Joā.xx. Cū eēt sero die illa vna sabbatorū ⁊c. Et eis inuenire fuit dubitabile. Unde dicit Luce ult. ubi agit de ista apparitione facta in sero q̄ dubitauerūt: ⁊ ip̄sum eē ip̄m crediderūt. Illi ergo querunt in sero: qui querunt in mortis articulo. Et taliū penitētiā Augustinus dicit eē dubitabilē dicēs. Fidelis bn̄ viuens securus hinc exit. Baptizatus ad horas securus hinc exit. Agēs penitētiā ⁊ sanus est ⁊ recōciliat' securus hinc exit. Agēs penitētiā ad ultimū ⁊ reconciliatus si securus hinc exit: ego nō sum securus. Eorum enim qui in morte penitēt. qdam penitent ssi timore pene: isti sunt in statu pditionis. Et qdam penitēt amore iustitie: qui etiā si penā nō timerent: adhuc deo seruirēt: isti sunt in statu perfectionis. Quidā ex cōsideratione utriusq̄ cause habētes respectū ad amorem iustitie ⁊ ad vitationē pene. isti sunt in statu salutis. Et quia illi qui tūc penitent in extremis videntur hoc facere timore pene: ideo

eoȝ penitentia Augustin' dicit eē dubiā. ¶ Alii quesierūt eū in nocte: sicut milites positi ad sepulchrū: ⁊ eis inuenire fuit īpossibile. Illi aūt in nocte qrūt: qui xp̄m volūt inuenire post mortē. Et q in mortali decesserūt īpossibile est q̄ eū vnq̄ inueniāt: nisi eo mō quo est in inferno. Deus enim est in mūdo per misericordiā. ⁊ in celo per gratiā ⁊ gloriam: in iferno per iustitiā. Nō ergo ip̄m inueniūt ut misatorē: q: hoc mō est in mūdo. Nec ut glorificatorē: q: hoc mō est in celo. Sed ut iudicē tortorem: q: hoc mō est in iferno. ¶ Scdo ponit xp̄i infinita charitas: cū dī. Crucifixū. De qua dī Joā.xv. Maiorē hac dilectionē nemo hēt: ut aīaȝ suam ponat qs pro amicis suis. Et ponit xp̄s ultimū signū amoris. Amor enim per quatuor manifestatur. ¶ Aliqñ per vba: ⁊ istud est magnū signū. Qm̄ enī cor est plenū amore: os abūdat in smone. Luc.vi. Ex abūdātia cordis os loqtur. ¶ Aliqñ per beneficia: ⁊ istud est mai' signū. Multi enī darēt vba: qui nō tn̄ darēt bñficia. Joā.iii. Nō diligam' vbo neqȝ lingua ⁊c. ¶ Aliqñ per obsequia psonalia. Et istud adhuc est mai'. Multi enī seruirēt de substātia sua qui nō fuirēt de psona ppria. De isto dicit Gen.xxix. Seruiuit iacob pro rachele septē ānis. ¶ Aliqñ per mortē. ⁊ istud est maximū ⁊ ultimū. Multi enī darēt in obsequiū psonas suas qui nō darent in mortē aīas suas. Ista quatuor signa xp̄s nob ostēdit. de duobus pmis dī Joā.xv. Uos amici mei estis. Et post. uos aūt dixi amicos: q: oīa que audiui ⁊c. Ecce signū amoris per bñficia. de aliis duob' dī Mat.xx. Filius hoīs nō uenit ministrari sed ministrare. quo ad pmū. Et dare aīaȝ suā in redemptionē pro multis: quo ad scdm. ¶ Tertio ponit xp̄i resurgētis imēsa pietas. in hoc q̄ ⁊ petrū voluit designare ex noie ne desparet ex negatione: qñ angelus dixit. Dicite discipulis ei' ⁊ petro. Lȝ enī deposuerit oēm passiōis defectū: nō deposuit pietatis affectū. xp̄s nāqȝ an īcarnationē cognoscebat nr̄as miserias per quādaȝ theoricā. i. per suā sapiētiā. iō multū erat misericors. ps. Quō miseret' pater filioȝ miseret' est dn̄s timētib' se. recordat' est qm̄ puluis sum' ⁊c. Post īcarnationē autē eas sciuit per practicā ⁊ exercitationē longā: q: .xxxiii. ānis practicauit. ⁊ se exercitauit circa nr̄as infirmitates. Et iō fuit valde cōtristat' qñ tā lōga exercitatio in nob nō hēt effectū. ps. Cōtristat' sū in exercitatiōe mea ⁊c. Tandē sciuit eas per experiētiā: q: expertus est temptatiōes dolores ⁊ mortē: ⁊ iō fact' est maxime misericors. Heb.iiii. Nō enī habem' pōtificē qui nō possit cōpati īfirmitatib' nr̄is temptatū aūt per oīa. Si enī eēt aliqs medicus qui eēt bon' theoricus ⁊ bonus practic': ⁊ īfirmitates se per expertus: iste maxime est misericors. Talis enī medicus fuit xp̄s dn̄s nr̄. Ista tria tāgunt Heb.v. Et qdē cū eēt filius dei. Ecce q: sciuit nos defectus per diuinā sapiētiā. didicit ex his que passus est obediētiā. Ecce q: eos sciuit per experiētiā ⁊ cōsumatus factus est oībus obtēperantibus sibi causa salutis eterne. Ecce q: eos sciuit per exercitationem longā. tādiu enim se exercitauit q̄ cōsumauit artem suam ⁊ veritatem.

Sermo.cxxv. ¶ Feria secunda post pascha Sermo primus.

Tu solus peregrinus es in hierusalē ⁊c. Luc.ult. Uolēs xp̄s in hierusalē trāsfretare: pegrinū se fecit. Fuit enī peregrinus q̄tuor ad q̄tuor. ¶ Primo q̄tū ad habitus quē assūpsit. ¶ Ipse enī crucē assūpsit qui ipsaȝ ppriis humeris baiulauit. que qdē crux fuit nauis: q: in celestē hierusalem deducit. Sap.xiii. Transeūtes mare per ratē liberati sūt. Et fuit malus in ipa naui. Ezech.xxvii. Cedrū de libano tulerūt ut facerent tibi malū. Et fuit clauis q: celestē hierusalē aperuit. Ysa.xxii. Dabo clauē dauid sup humerū eius. ¶ Scdo assūpsit pilleū. i. coronā spineā. peregrini enī portāt pilleū cōtra estū: ventū ⁊ pluuiam. Sic xp̄i corōa ⁊ passio est nobis in vmbra ab estu voluptatū. Defendit enī nos a pluuia tribulationū ⁊ a vēto temptationū. Ysa.iiii. Tabernaculū erit in vmbraculū diei ab estu: quo ad pmū. ⁊ in absconsione ⁊ turbine ⁊ pluuia: quo ad alia duo scdm. ¶ Tertio assūpsit sclauinā. i. corpus que sclauina fuit albi coloris ppter puritatē. Apoc.xix. Ecce equus albus ⁊c. Corpus enī xp̄i fuit equus inquātū: rō ip̄m duxit. ⁊ fuit albus. sanguinē puritatē hr̄it. deinde facta est nigra per liuorē. Ysa.liii. Cuius liuore sanati sum'. tandē facta est rubea. s. per sanguinis effusionē. Ysa.lxiii. Quare rubrū est vestimentū tuū ⁊c. ¶ Quarto assumpsit scarsellā. i. aīam. Solēt enī peregrini in scarsella thesaurum ponē ⁊ portare. In xp̄i aīa fuit triplex thesaurus. s. misericordie: gratie: ⁊ sapiētie. de quo dī Joan.i. Uidim' gloriā eius. i. gloriā misericordiā eius plenū gr̄e ⁊ veritatis. ¶ Quinto assūpsit bacculū. i. crucē qui q̄tuor clauis fuit ferrat'. peregrini enī utunt bacculo ad sustētationē. ad fluuioȝ trāsuadationē. ⁊ ad malarū bestiarū pcussionē. Sic xp̄s bacculo sue crucis mūdū sustētauit. ps. Uirga tua ⁊ bacculus tuus ipsa me cōsolata sunt. Flumen mūdi trāsuadauit. Gen.xxx. In bacculo meo trāsiui iordanē istuȝ ⁊ diaboli pcussit. Ysa.xxx. A voce dn̄i pauebit assur vga pcussus. ¶ Sexto assūpsit calciamētū. peregrini enī calciamēta assumūt cōtra lutū. s. spinas ⁊ lapides. Judei enī in xp̄i pietate

hend. ps. Eripe me de luto ut nõ infigar. Spinas qñ corona spinea sibi posuerunt. Et lapides. Joã. viii. Tulerũt lapides ut iacerent in eũ. Cõtra ista xps assumpsit calciamẽta. Deut. xxxiii. Tingat in oleo pedem suũ ferrũ et es calciamentũ eius. Aĩa xpi erat ...ta oleo grẽ: que oĩa aduersa dulcorabat. munita ferro pñie: que ipsa aduersa non timebat. Et ere incorruptibilis patiẽtie qua oĩa supplicia tolerabat. ¶ Septimo assumpsit insignia et vulnera. peregrini enĩ reuertẽtes insignia assumunt ut ostẽdãt q suã peregrinationẽ cõpleuerũt ad plenũ: ut hoĩes prouocẽt ad sibi bñfaciẽdũ: et sint securiores ad ambulãdũ. Sic xps ad patriã rediẽs cicatrices reseruat. Et hec in ostẽsionẽ paterne obedientie iã cõplete. Joã. xvii. Opus consumaui qđ dedisti mihi ut facerem. In puocationẽ paterne misericordie obtinẽde. Ambro. Vulnera suscepta abolere noluit: celo inferre maluit ut ea patri misericordie ostẽderet. In signũ securitatis nobis acqsite. Ezech. ix. Sup quẽ videritis thau nõ occidatis. ¶ Octauo habitus isti peregrini fuit bñdictus. Nã eius scarsellã. i. aiam bñdixit deus pater. Ezech. iii. Bñdicta gl'ia dñi de loco suo. Eius sclauinã. i. carnẽ bñdixit spũs sctũs. Luc. i. Bñdictus fruct' vẽtris tui. Eius bacculũ. i. crucẽ bñdixit totus mũdus. Sap. xiiii. Benedictũ lignũ per qđ fit iustitia. ¶ Scđo dñs peregrin' extitit ad vias qs pfecit. Peregrini enĩ hñt aliqñ ascẽsus. aliqñ descensus. aliqñ vias planas. Iste aũt peregrin' nihil hũit de via plana: sed ascẽsum uel descẽsuz. Magnũ enĩ descẽsuz fecit qñ de celo in mũdũ uenit. Magnũ etiã ascẽsuz fecit qñ crucẽ ascẽdit. Fecit etiã magnũ descẽsuz qñ in limbũ descẽdit. Et magnũ ascẽsuz: qñ inde rediẽs in celũ ascẽdit. ¶ Tertio fuit peregrin' extitit ad hospitia. Solẽt peregrini maxime in estate ter in die intrare hospitia. s. in tertia ad prãdẽdũ: in meridie ad bibẽdũ et pausãdũ: et in sero ad suã cenã faciẽduz et ad dormiẽdũ. Sic iste peregrin' triplex hospitiũ est ingressus. ¶ Primũ est uter' virginis quẽ ingressus est in tertia. i. nõ in primo tpe nature: nec in secũdo tpe legis: sed in tertio tpe grẽ. ibi prandiũ fecit qñ naturã nostrã assumpsit hñs carnẽ tanq cibũ: et sanguinẽ tanq potũ. ¶ Scđz est patibulũ crucis. Joã. xix. Sitio. Et dederũt ei acetũ. Ubi et requieuit. Ibidẽ. Inclinato capite tradidit spiritum. Et istud hospitiũ ingressus est in meridie. Cant. i. Indica mihi ubi cubes in meridie. ¶ Tertiuz hospitiũ est sepulchrũ ubi dormiuit. ps. Ego dormiui et soporatus suz. Cenã nãq cũ illis qui erãt in limbo fecit. Luc. xiiii. Hõ qdam fecit cenã magnã etc. Istud hospitiũ ingressus est in sero. Mat. xx. Cũ iã sero esset factũ: uenit ioseph etc. ¶ Quarto fuit peregrin' extitit ad picula que sustinuit. Solent nãq peregrini sustinẽ pericula. qñq a socijs suis qui eos pdũt. qñq ab hospitib' qui eos iugulãt ut eoꝝ bona diripiãt. qñq a latronib' qui eos spoliãt. Sic xps a suo socio iuda fuit pditus. Mat. xxvi. Qui intingit mecũ manũ in parapside hic me tradet etc. A iudeis in quoꝝ domo uenerat hospitari fuit occisus. Zacha. xiii. His plagatus sũ in domo eoꝝ q diligebãt me. A militib' expoliat'. Joã. xviii. Milites acceperũt uestimẽta: et fecerũt quattuor ptes vnicuiq militi partẽ fecerũt.

Sermo. cxxvi. ¶ Feria. iii. post pascha. f. i.

STetit iesus in medio discipulorum suoꝝ: et dixit eis. pax uob. Luc. ult. Sicut ex presenti euãgelio patet. xps multipliciter se manifestauit. ¶ Primo per miraculosaz ad ipos igressionẽ: qr ianuis clausis itrauit. Sicut dicit Joãnes qui de ista appitione agit per qđ ostẽdit q gliosus resurrexerat. et q dotẽ ipassibilitatis: agilitatis: subtilitatis: et claritatis induerat. Signũ ergo uere spũalis resurrectiõis in homine est: qñ istas quattuor dotes spũales hẽt. s. claritatẽ cõuersationis honeste. Mat. v. Sic luceat lux uĩa corã hoĩbus etc. Subtilitatẽ hũilitatis pfũde. Sap. vii. Spũs sctũs uocat subtilis: qr subtiles i. hũiles facit. Agilitatẽ obedientie. Prouer. xxii. Uidisti hoĩez uelocẽ in ope suo etc. Et ipassibilitatẽ patiẽtie. Prouerb. xii. Nõ contristabit iustũ qcqd ei acciderit. ¶ Scđo manifestauit se per sitũ sue collationẽ cũ dr. Stetit iesus in medio discipulorũ suoꝝ. Ac si dicat. Ego sũ ille qui in medio stare cõsueui. Ipse nãq stetit in medio in igressu. qr i media nocte nat'. in medio aĩaliũ reclinat'. et gemie gigas sbstãtie effect'. Stetit i medio in pgressu. qr stetit in medio doctoꝝ: in medio disciploꝝ: et in medio iudicioꝝ. Iux illõ Prouer. viii. In vijs iustitie ambulabo: et in medio semitarũ iudicij. Stetit i medio in egressu: qr i medio fre passus: in media die crucifix': in medio latronũ posit'. ¶ Tertio manifestauit se per ppriã testificationẽ: cuz dixit. Ego suz: qñ dicat. debetis mihi credẽ: qr mẽtiri nõ possuz. Joã. viii. Si ego testimoniũ phibeo de meipso: uerũ est testimoniũ meũ. Spũaliter aũt qs resuscitatus itelligi põt qñ triplex testimoniuz hẽt. s. bone cõscientie. ii. Cor. i. Gl'ia nr̃a hec est testimoniũ cõscientie nr̃e. Bone vite. Joan. x. Opa que ego facio illa testimoniũ phibẽt de me. Et bone fame. i. Tim. iii. Oportet illũ hẽre testimoniũ bonus ab his qui foris sũt. ¶ Quarto manifestauit se p occultarũ cogitationũ manifestationẽ: cum dixit. Quid turbati estis: et cogitatiões ascẽdũt in cordibus uĩis etc. Ac si dicat. debetis me cognoscẽ: qr ego suz ille qui uĩa occulta cognosco. Spũaliter etiã qs resuscitat' est qñ cogitatiões suas discernit: et bonas custodit: et malas expellit. Periculuz est nãq malas cogitatiões in corde tenẽ: qr sũt sicut mus in pera. ignis in sinu. serpẽs in gremio. Mus enĩ oĩa corrodit in pera. sic male cogitationes oĩa merita corrodunt in aĩa. Job. xiii. Quasi uestimẽtũ qđ comedit a tinea. Ignis in sinu uestimẽta cõburit: sic mala cogitatio cõcupiscẽtiã accẽdit. Prouer. vi. Nũquid põt hõ abscõdere ignez in sinu suo: ut nõ cõburant uestimẽta sua. Serpẽs in gremio uenena diffũdit: sic mala cogitatio peti uenenũ in cor emittit. Un Prouerb. xxiii. Quasi regulus uenena diffũdet. ¶ Quito se manifestauit p palpationẽ: cũ dr. Palpate et videte etc. Quasi dicat. debetis me cognoscẽ: qr istud est idẽ corp' qđ sepe vidẽ et palpare cõsueuistis. Spũalr etiaz resuscitati itelligunt qui pmittũt se palpari. i. argui et repheñdi. Sed sũt qdã aĩalia que se palpari nõ pmittũt. Aut qr hispida sũt: sicut herici'. Aut qr siluestria sũt: sicut lupus. Aut qr arrogãtia sũt: sicut leo. Sic etiã sũt plerique qui si arguunt adeo sunt hispidi q per vba iniuriosa pũgũt. Quidam adeo siluestres q ad latebras excusationũ cõfugiunt. Quidã adeo arrogãtes q nimis indigne ferũt. ¶ Sexto manifestauit se per cicatricũ ostẽsionez: qñ dr. Ostẽdit eis man' et pedes. Ac si dicat. debetis me cognoscẽ: qr ego suz ille quẽ in his pedibus et manib' in cruce cõfixuz vidistis. Spũalr ẽt qs resuscitat' intelligit qñ vulnera sua. i. pctã nõ abscõdit: sed sacerdoti ostendit. Luc. xvii. Ite ostẽdite uos sacerdotib'. Vulnera aũt pctoꝝ aliqñ sũt recẽtia. s. per cõsensuz uel vnicũ actũ. et tunc sanãtur vnctiõe. i. leuis pnie iniũctiõe. Ecc. x. Breuez lãguorẽ pcidit medic'. Aliqñ sũt inueterata per peccãdi cõsuetudinẽ. et tunc idigẽt adustiõe. i. graui carnis maceratiõe. ps. Ure renes m. et cor m. Aliqñ sũt putrefacta. et tũc idigẽt icisiõe. i. incisiua et afflictiua tribulatiõe. ps. Multiplicate sunt infirmitates eoꝝ: postea accelerauerũt. ¶ Septimo manifestauit se per comestionẽ: qr comedit piscez assuz et fauũ mellis. Spũalr tñ resuscitat' itelligit qñ qs comedit fauũ mellis. i. qñ constãter exercet opa actiõis. Et tñ pꝑter hoc nõ deserit dulcedinez cõtẽplatiõis. uel qñ exteri' patit tribulationẽ: et tñ interi' nõ deserit amoris dulcedinẽ. Uel põt dici: q in fauo est mel et cera. Per piscẽ igit assuz intelligit caro xpi igne passiõis assata. Per cerã que est pabulũ luminis. claritas sue resurrectiõis. per mel dulcedo sue visiõis. Debem' igit comedẽ piscẽ assuz: ut. s. ad ei' passionẽ afficiamur per cõpassionẽ. cerã ut ei' resurrectiõi cõgaudeam' per mẽtis exultationẽ. Et mel ut puenire desiderem' ad ei' dulcissimã visionẽ. sicut desiderauit propheta dicens. Sitiuit aĩa mea ad deũ fontem viuũ: qñ ueniam et apparebo ante faciem domini.

Sermo. cxxvii. ¶ De sctõ Ambrosio. Ser. i.

ECce intelliget fu' me' et exaltabit'. et eleuabit' et sublimis erit ualde. Ysa. lii. Quattuor sũt' hũr bt̃us Ambrosius qui notant in vbis pmissis. ¶ Prim' est status subiectiõis: cũ dr. Ecce itelliget suus meus. Ipse qdẽ fuit bon' suus dei. Et iõ hũit tres laudabiles cõditiões boni sui. ¶ Pria est mundicia. ps. Ambulãs i via imaculata: hic mihi ministrabat. Istã ipse hũit: qr mũdiciã mẽtis et carnis ipse seruit. Un refert Hieronym' ipm dixisse. Uirginitatez nõ solũ offerim' sed suam'. Sap. viii. Cũ essem magis bon' ueni ad corpus nõ coinquinatum. ¶ Scđa cõditio est sapiẽtia. Prouer. xiiii. Accept' est regi minister itelligẽs. Istã sapiẽtiã ipse hũit. Un dr de eo q cũ rome liberalib' artib' ẽt traditus ad plenũ fuit erudit'. ¶ Tertia est pseuerãtia. Apoc. vii. Seruiet ei die ac nocte in templo dei. Istã pseuerantiã ipse hũit: qr usq in finẽ in bonis opib' pseuerauit. Un cũ moreret' dixit. Nõ sic vixi iter uos: ut iterũ pudeat viuẽ. ¶ Scđo notatur sta' suꝑplatiõis: cũ dr. Et exaltabit. Circa aũt suam exaltationẽ tria cõsiderant. ¶ Primo qlis fuit ei' electio. Fuit enĩ a deo ispirata: qr ibi uox miraculose isonuit Ambrosiũ epz. De hoc Heb. v. Nemo assumit sibi honorẽ: nisi q uocat a deo tanq aarõ. Fuit ab electorib' vnanimit celebrata. Nã cũ in discordia multa eẽnt prius in Ambrosiũ vnanimiter cõsenserũt. Ecc. xxv. In trib' bñplacitũ est spiritui meo: que sũt cõcordia fratrũ etc. Fuit a superiori cũ gaudio cõfirmata. Un legit de eo q cõmissa est relatio ad Valentinianũ impatorẽ q sũmo gaudio accepit q iudices a se directi ad sacerdotiũ peterent. ¶ Scđo videndũ est qlis fuit ei' ad hoc aspiratio. Ipse enĩ nõ tñ fugit ut posset inueniri: sed etiã se hic simulauit que sũt platiõis officio inimica. s. crudelitatẽ. Un dr q tribunal cõscẽdit et pera cõsuetudinẽ tormẽta psonis adhiberi iussit. Eccl. iiii. Noli eẽ sic leo in domo tua etc. Philosophicã uanitatẽ. vnde dr q philosophiã pfiteri voluit. i. Cor. ii. Loquemur nõ idoctis sapientie humane vbis. Infamiã et inhonestatẽ. Un dr q publicas mulieres publice ad se uenire fecit ut et hoc a sua inectione pplm reuocaret. Tim. i. Oportet episcopũ sine crimine eẽ. ¶ Tertio videndũ est qlis fuit eius in officio pseuerũtio. Ipse enĩ populũ in fide instruebat. Tũc enĩ arriana heresis totã italiã corrupat: sed ipse populũ suũ ab ista peste purgauit.

ANA E PSICOLOGIA PASTORALE vol. 2°
ANA E PSICOLOGIA PASTORALE vol. 3°

Et veritatē edocuit fidei. Ecl.i. Qui curauit gentem suā z liberauit eā a pditione. Ipse etiā mercedem suā habuit. Vñ inter cetera vocauit beñ Augusti nū eria ad mercedē spectātia. ℣ Primo ne cuiq; uxo rē pateret, ne fi posthmodū ipū inter se male zuenirēt, execrē cōsuluerat: ne ipi ropinā z calūnīā exercerent. ℣ Tertio ne ad fatula inuitatus accederet: ne ibi sperdicie modū pdat. Ipse eriā bonoz operuz oīz' tribuebat. Tūū.ii. In oīb' ois ipm ꝑbe exāplū bonoz operū. in doctrina. in integritate. in grauitate. in doctrina gdā: q; semp populis pdicauit. In integritate: q; ꝑpuā castitatem seruauit. In grauitate: q; maturitatem semp ostēdat. In bonis opibus: q; ola bona pauperibus erogauit. ¶ Tertio notat status cōsumationis: eū vī. Eleuabitur. Ipse enī secure mori potuit: q; ab oībus terrenis eleuatus fuit. Habuit enim in monte ītuo: que ip sum secure mori faciebāt. s. coīp' oīūcā. Honorat enim ipm Dñs celi, ex pcepto dei ad ipm per uenit: z sibi facīs obsequia coīpia dedit. Et eū tali via duco ipse trāsiuit. Istud aūt tangit pugil ab oīb' in fidīs demonis eū securū reddebat. Job.xvii. Pone me iuxta te: cuius vis manus pugnet ꝓtra me. ℣ Scdo habuit spūm sanctū. Imminēte nāq; ei' morte spūs sanct' in specie ignis z in modū scuti in eius os intrare visus est. In specie ignis: ut ipsuz purgaret. In modū scuti: ut ipm protegeret. In os eius: ut vba a spū scō plata ostenderet. Et istud secūdū tangit ductor: eū per viā ducebat. pā. Spūs tuus bonus deduceret me in viam rectam. ℣ Tertio hūit vitā sinctā, quā gdē duo caulabāt. s. meritoz suoz assūctia: z magna de deo fiducia. Unde sic dixit in sua morte. Nō sic viri iter uos ut me viāē pudeat, nec mori timeo: q; bonū dñm habemus. Et istud tertiū eius morē deo grāz red debat. Aug. Certe nō pōt male mori qui bñ vixit. ℣ Quarto hūit cōmēdationē diuinā. Ipse enī manus in modū crucis erpādēs spūm suū in manus dei recōmēdauit. Et istud ārtū securē eū mori faciebat. Bap.iii. Justoz aīe in manu dei sunt: z nō tāget illos tormētū mortis. ¶ Quarto notat tat' sue glificationis: eū vī. Et sublimis erit ualde. Ipse enim rāe triplicē sublimitatē accepit. ℣ Primo sublimē locū ad habitādū: at celum. Vñ a multis visus est ascēdē. s. in celū tangit in ꝓpriū suū locum. Et istud sibi acquisiuit ꝓpter inocentiā. pā. Quis ascēdet in montē dñi? z inocēs manib'. s. z mūdo corde. ℣ Scdo accepit sublime officiū ad iudicandū. Vñ a multis visus est in cathedra residē. z istud accepit ꝓpter pauperē uolūtariā. Job.xxv. Judiciū pauperib' tribuit. ℣ Tertio accepit sublime pciū ad pfruendū. Vñ multi supra coīp' alia stelli splēdā pfruēdā. Vñ multi supra coīp' alia stelli splēdā ꝓspexerūt. illi. s. stellā de qua vī Apoc.xxii. Ego sum stella splēdida z matutina. Et istud accepit ꝓpter olim victoz victoriā. Apoc.i. Qui enim vicerit dabo ei stellā splēdidā z matutinā.

Sermo.cxcviii. ¶ De eōdē Sermo scdus.

Xamē

apū in ore leonis erat z fauus mellis. Judic.xiiii. Legit de bō ambrosio q; cuz eēt iſans z dormiret eamē apū os ei' z facīe sic cōpleuit: ut ſi in gluco lū suū intrarēt piter z exirēt. Et ſō vba ꝓmissa sibi zuenīter apari pūt. ℣ In q̄o' vbis ipse assimilat ℣ api. ℣ leoni. ℣ z fauo mellis. ¶ Assimilat autem api triplici de causa. ℣ Primo: q; sicut ipse vicit in eramen. Apis vginitatē custodit: sic z ipse vginitatē custodiuit ꝓpuā. Cuius signū fuit: q; de vginitate luculētissime disserūt. z libros de vginitatibus cōposuit: in q̄b' vginitatē mirabilē cōmēdauit. Matt.xii. Bonus hō de bono thesauro ꝓfert bona. Chrys. ibidē. Cū audis aliquē de deo loquē tē: intelligē q; cor illius amore dei repletuz est. Qui libidinis thesaurū hēt in corde: de puellis delectat uicē uel audire. Nō tñ Ambrosii' de vginitate libēter disserebat: sed etiā aliqd ideoz. uicē uel audire erubescat. Vñ ipse alt de officiis. Nō solū aūt ꝙ ab oculis abscōdam'. uerūetiā cor iudicia usq; mēbroz suis appellationib' nūcupare ideoz. putem'. ℣ Scdo assimilat api. Apis florē de diuersis floribus colligit. In prato q̄dē celestis viri ditatis sunt diuersi flores. s. rose martyrū. viole ꝓfessoz: z lilia vginū. De rosis martyrū collegit florē ptātie z magnanimitatis. Vñ cū ꝓpositē Valentiniani imperatoris sibi uiceret. Tu ptēnis valentiniani ea put tibi tollo. Illerisdit. Deus pmittat tibi ut facias q̄ minaris. Et utinā de' ab ecclia sua oēs hostes auertat. z in me ola sua tela ꝓuertās: z meo sanguine satient. De violis cōsellos collegit florē humilitatis. q; quotidie nisi in sabbato z die dñica z festis ꝓcipuis ieiunabat. De lilijs virginū collegit florē castitatis: q; virginitatē ꝓpuā conseruauit. ℣ Tertio assimilat api: q; apis alueolā suum defendit. sic z ipse ecclīam defendit a tribus persecutoribus. ℣ Primo a violētia tyrānoz. Unde resistit impatori uolēti dare basilicā arrianis: sic nuncius suis respōdit. Et habet in decreto. Si patrimonium petitis inuadite. si corpus occurram vultis in vinculo rape. vultis in mortem: uolūtas est mihi. Eccle.xlviii. In diebus suis non ptimuit princeps. z. ℣ Scdo defendit ipsam a fraudulētia heresiarcoz. Et hoc fiebat tribus modis. ℣ Primo iudicijs eos ꝓ secclare tractatū coercēdo. Deut.xiii. Si tibi uoluerit psuadē frater tuus. z. Et infra. z leuis fibula quos mitigat catulos instigat. z medicamētū qō huic morbū imminuit. alteri vires iungit. z panis qui vitā fortū roborat. puloz ne eat. z corde cōsonā modulationē reddūt. que vno qdē plectro sed nō vno ipulsu feriunt. Et qb' uerbis habet q; sermo dei est. tangō herba viridis dei: que alam ꝓfouet. Est tangō fibulus dei: qui alam peccatorū ad deū reuocat. Est tangō medicamētū dei. qō alam infirmaz sanat. Est tangō panis dei. qui alam famelicā saīat. Est tangō plectrum dei quod spiritualem melodiam generat.

Sermo.cxcv. ¶ De scō georgio martyre. ſ. i.

Induite

uos armaturā dei ut possitis stare aduersus insidias diaboli: q; non est nobis colluctatio aduersus carnē z sanguinē. z. Eph.vi. Miles strenu' debet cē armis munit': z ad hostes expugnandos semp par'. Et q; beūs georgi' erat miles dei ℣ ideo ꝓmo describit ab indutione armoz: eū vī Induite uos armaturā. ℣ Scdo ab expugnatiōe hostiū. tuz vī. q; nō est nobis colluctatio. ¶ Hūt arma que ponunt et oī pte. Eph.vi. s. loricā iustitie. Sicut enī lorica et oī pte munit: sic beūs georgius fuit munitus a dextris fuādo in ꝓspis tēperātia. a sinistris habādo in aduersis patientiā. ante: pericula ꝓcudo. retro: dei bñficia memorando. ℣ Scdo habuit gladiū spūs q̄ est vbū dei. Jhuz uāt gladiū habuit ualde acutū per seruorē. ualde limatū per vite splēdorē. Et aligī euaginatū. aligī reposituz per diserationē. Ezech.xxi. Gladius acutus est z limatus. Ut cedat victimas exacut' est. ut splēdeat limatus est mucro z euaginat'. ℣ Tertio hūit galeā. Caput enī est mens. galea est spes eterne salutis. i. Thessal.v. Induti galeā spem salutis. Deb.vi. Cōfugim' ad tenēdā ꝓpositā spem. ℣ Quarto debet assumē scutuz fidei. ꝺ aūt fides scutū: q; ibi cōfringunt ola diaboli tela. Eph.vi. In oībus sumētes scutū fidei in quo possitis oīa tela neqſſimi ignea extinguē. Tuz q; est tñ in simſtra z non in dextera. i. in ꝓsti vita z nō in futuro. Tū q; est de eo in quo sunt tres anguli. i. tres ꝓsone: z tñ est vnū scutū. i. vnus de'. ℣ Quinto debet assumē tūcā charitatis. Est aūt charitas qua qs diligit deū z primū z ordinate semp. de quo tripliciter modo dī Matthei.xxii. Diliges dñm deuz tuū: quo ad primū. z primū tuū: quo ad secūdū. sicut ꝓpm: quo ad tertiū. iste sunt tres lancee qbus ola diabolus vulnerat. de qbus dicit. ij. Reg.xviii. Tulit Joab tres lanceas: z fixit eas in corde absalon. Cuz enim diligimus deū vulnerat diabolus lancea inuidie. Cuz diligimus primuz tunc vulneratur lancea iracundie. Cū ordinate diligimus proximū ꝓpter deū tunc vulneratur lancea ire. Cū aūt diligimus inimicū ꝓpter deū tunc vulneratur lancea inuidie. Cū aūt diligimus inimic

dextrariū.i.corpus glificatū. Phil.iij. Saluato-
rē expectamus dñz iesum xp̄m qui reformabit corp⁹
hūilitatis nr̄e ꝛc. Nec debet timē lacerationē ue-
stis corrose. Job.xiij. Quasi putredo ɔsumendus
sū: ꝛ q̄si uestimētū qd̄ comedit̄ a tinea. q̄z spat in
uestionē uestis decorate. ps̄. Astitit regina.i.aīa a
dextris tuis in uestitu deaurato ꝛc. Nec timē de-
bet destructionē domus ruinose: q̄z spat se hītura
hītationē dom⁹ eterne.ij.Cor.v. Scimus q̄m si
terrestris domus nr̄a huius hītationis soluat̄ ꝛc.
¶ Quarto vicit deū. Deus eni lz sit oīpotēs: tñ a tri
bus dimittit se vici. ¶ Pmo a sua pietate viscerosa
Osee.xj. Cōuersum est in me cor meū ꝛc. Isto mō
pmittit se vinci q̄tū ad btm̄ Georgiū. Uidēs eni
ipm̄ tā crudeliter laceratū pietate motus ad ipm̄ ue
nit: ꝛ dulciter ɔfortauit. ¶ Scd̄o vincit̄ a nr̄a ꝛo-
ne lachrymosa. Osee.xij. Inualuit ad āgelū ꝛ ɔfor
tat⁹ est: fleuit ꝛ rogauit eū. Isto mō se vinci pmisit
ad ꝛonē sc̄ti Georgij. Nā iminēte passiōe rogauit
deū pro illis qui ipm̄ inuocarēt. Et ecce uox ad eū
uenit q̄ sic ueniret ꝛ fieret put postulauit. ¶ Ter-
tio vincit̄ a morte sctōꝝ victoriosa. Matth.xj. Re-
gnū celoꝝ vim patit̄: ꝛ violēti rapiunt illud. Isto
mō beatus Georgius per suā passionē regnū cele
ste sibi rapuit: ꝛ ipm̄ sibi perpetuo acquisiuit.

Sermo.cxxxi. ¶ De eodem sermo.ij.

c Onculcabis leonē ꝛ dracones ps̄. Sctūs georgius draconē ɔculcauit: q̄n ipm̄ interfecit. per quē draconē significat̄ diabolus. Sicut enim draco semp īsidiat̄ elephāti: sic diabolus viris sanctis. Circa aūt hec q̄tuoꝛ sunt vidēda. ¶ Pmo q̄re diabolus per draconē significat̄. Et est rō: q̄z draco est aīal ualde nociuū. Nocet eni ligua per horribile sibilū. dēte per letalē morsuz. flatu aerē inficiēdo. ¶ Sic diabolus nocet per sibilū male suggestionis. Judic.v. Quare hītas inter duos terminos ut audias sibilū gregū.i.demonū. Un⁹ terminus est diabolus qui sibilat malā suggestionē. Alius est mūdus qui sibilat uanitatē: cupiditatē: ꝛ carnalē delectatiōnē.i.Jo.ij. Oē qd̄ est in mūdo: aut est ɔcupiscētia carnis ꝛc. Nihilomin⁹ tñ de⁹ sibilat petōri per internā īspirationē. Ysa.vij. Sibilabit dñs musce. Et tñ petōr ei⁹ acq̄escit diabolo suggerēti ꝛ carni īficiēti: q̄z deo inspirāti. ¶ Scd̄o nocet per morsuz praue delectationis. Greg. Prius illicita suggerēs linguā extrahit: post ad delectationē trahēs dētem figit. Deut.xxxij. Deuorabūt eos aues morsu amarissimo. ¶ Tertio nocet flatu uenenoso ꝛ ignito praui. Copis. In hoīe eni est ɔcupiscētia praua: ibi diabolus immittit tētationes ignitas: ꝛ sic ipellit ad opationes illicitas. Ysa.liiij. Ecce ego creaui fabrū sufflātē ī igne prunas. ¶ Quarto nocet caudā ɔstringēdo sunt praue ɔsuetudis. Apoc.xij. Draco trahit cauda tertiā ptē stellaꝝ.i. illos qui nec sunt actiui nec ɔtēplatiui. Job.xviij. Immisit in rete pedes suos. Qui enī sm̄ Grego. in rete pedes mittit nō cū uoluerit eijcit. sic qui in petis se deijcit: nō mox cū uoluerit surgit. ¶ Secūdo vidēdū est q̄re btūs Georgi⁹ ꝛ alij sancti viri per elephātē figurant̄. Nā sm̄ Aristotelē. Elephātes carēt felle: ꝛ iō naturaliter sunt benigni. ¶ Fiunt aūt seueri aut q̄n nimis ɔuocant̄. aut q̄n amore feriunt̄. aut q̄n vino inebriati ad pliū ducuntur. Sic ꝛ sci dei q̄uis sint māsueti: tñ debēt esse seueri ad corripiēdū. maxie q̄n a petōrib⁹ ɔuocant̄ et iniurijs deo illatis. ps̄. Zelaui sup iniquos pacem petōꝝ vidēs. ¶ Scd̄o feruētes ad diligendū. Ro. xij. Spū feruētes dño fuiētes. ¶ Tertio acuti ad pliādū. ad qd̄ q̄dē acuunt̄ q̄n memoria passionis dñice īflāmant̄. qd̄ significatū est.i.Mach.vi. ubi s. dr̄ q̄ elephātis ostēderūt sāguinez vue ꝛ mori ad acuēdū illos in pliū. Xp̄s eni fuit vua ingētū de vite vgīnea natus. ꝛ in patibulo crucis ei⁹ sanguis effusus est. ꝛ fuit merus ingētuz in passione denigrat⁹. ¶ Tertio vidēduz est q̄liter draco.i.diabolus pugnat cū elephātibus.i.cū sctis viris. Pugnat nāq̄ trib⁹ modis. ¶ Pmo excecādo.i.lumē fidei auferēdo.i.Reg.xj. In hoc feriaz uobiscū fedus: ut eruā oluz ufm oculos dextros. Talis eni est inhabilis ad pugnādū: q̄z ꝛ sinister oculus ipedit̄ a clipeo. dexter vo puat̄ lumine suo. Et sic nec videt̄ q̄liter pcussus se defendat. sic ille qui amittit lumē fidei a diabolo q̄dē feriri pōt: se aūt defendē nō pōt. ¶ Scd̄o pugnat pedes elephātis caudā cōstrigēdo ꝛ inuoluēdo: ꝛ sic ad terrā deijciēdo. Sic ꝛ diabolus cauda hoīez inuoluēz: q̄n ipm̄ tētationibus irretitū ad peccādū deijcit. Job.xviij. Tenebit plāta eius laqueo: ꝛ exardescit contra eū sitis. ¶ Tertio eius sanguinē bibēdo in oībus gratiis ꝛ meritis priuādo. Job.v. Cuius messez famelicus comedet. ꝛ ipm̄ rapiet armatus: ꝛ bibēt sitiētes diuitias eius. ¶ Quarto vidēdū est q̄liter elephātes vicūt draconē. Uincūt aūt ipm̄ q̄tuoꝛ mōis. ¶ Primo aquā cū rostro in eius faciē ɔiciēdo. Sic sci viri diabolū vincūt q̄n aquā lachrymarū in eum ɔiciūt. Ipsa eni ꝛo lachrymosa hēt diabolū expellere. Marci.ix. Hoc genus demonioꝝ in nullo pōt eici nisi in ꝛone ꝛ ieiunio. Habet ipm̄ submergere. Exod.xiiij. Submersi sunt q̄si plūbū in aq̄s uehemētibus. Habet ipm̄ cōtribulare. ps̄. Cōtribulasti capita draconū in aq̄s. ¶ Scd̄o caput eius cōterēdo. Elephas eni caput ipsius draconis cū plita ɔterit: ꝛ tūc draco terribilē sibilū emittit. Mich.4. Nō enī parcet ei oculus tu⁹: sed statim īterficias ¶ Scd̄o miraculis eos ɔuertēdo. Un̄ cū q̄dā hereticus vidisset angelū loquētē ad aures Ambrosij statim ɔuersus est. ¶ Tertio doctrinis eos ad fidē catholicā reducēdo. sicut patet in btō Augustino quē suis pdicationib⁹ ad fidē ɔuertit. ¶ Tertio defendit ecclīaz a malitia demonū. ¶ Pmo q̄z habuit in ipos efficax iperiū: ex eo q̄ eos de corporib⁹ expellebat. Mat.ult⁹. In noīe meo demonia eiicīēt. ¶ Scd̄o q̄z habuit in ipos durū flagellū iō ipm̄ ualde timebāt. Un̄ demō quedā demoniacū mediolanū igrediētē dimisit egrediētē inuasit. qui de hoc iterrogat⁹ rñdit se Ambrosiū timuisse. Luc.x. Ecce dedi uobis ptātē calcādi sup serpentes ꝛc. ¶ Tertio q̄z hūit ipm̄ secū psidiū. Un̄ demones ad ipm̄ nocēdū a quodā mago missi de hoc reuersi dixerūt. q̄ nō soluz ad ipm̄ sed etiā ad fores dom⁹ ppinq̄re nō audebāt: q̄n ignis isepabilis sic oē eius edificiū muniebat: ut etiā lōge positi urērent̄. ¶ Scd̄o assimilat̄ leoni triplici rōne. ¶ Primo: q̄z leo apertis oculis dormit: sic btūs Ambrosius dormiebat per gratē ɔtēplatiōis. ꝛ tñ vigilabat per laborē actiōis. Cañ.v. Ego dormio ꝛ cor meū vigilat. In dormitatione q̄dē sensus ꝛ mot⁹ iteripit: ꝛ caloꝛ iterioꝛ ad exteriora reuocat̄. Sic in btō ambrosio deficiebat sēsus ābitiosē uanitatis. Un̄ ipe de se dixit. Ambrosi⁹ nescit istari. Col.ij. Ambulās frustra inflat⁹ sensu carnis sue. Deficiebat mot⁹ terrene cupiditatis: q̄z oīa sua paupib⁹ erogauit. Auari eni semp sunt in motu: q̄z sp sunt in appetitu. Ecc.v. Auar⁹ nō iplebit̄ pecunia. Deficiebat in ipo caloꝛ carnalis uoluptatis: q̄z vginitatē fuauit. Uiuebat aūt in ei⁹ corde flāma charitatis. ps̄. Inflāmatū est coꝛ meuz ꝛc. ¶ Scd̄o assimilat̄ leoni: q̄z leo clamādo suos leunculos suscitat. Sic ꝛ ipe multos mortuos in petis suscitauit: non tñ clamore oris pdicādo. ysa.lij. Clama ne cesses ꝛc. Nō tñ clamore cordis feruēter orādo. Exod.xiiij Quid clamas ad me. Nō tñ clamore opis fortit̄ opando. Jo.iij. Clamēt ad deū in fortitudine: sz ꝛ clamore oculoꝝ lachrymas emittēdo. Emisit eni tria genera lachrymarū. s. lachrymas deuotionis pro eternis desiderijs. Un̄ dr̄ de eo q̄ cū aliq̄s vir sctūs moriebat̄ abūdātissime flebat. Et iterrogat⁹ cur hoc faceret. Rñdit. Ne putes me flē q̄z recessit: sed q̄z me pcessit. Lachrymas doloris: pro aliorū petis. Un̄ legit̄ q̄ cū aliq̄s lapsuz suū sibi ɔfiteret̄ sic amare flebat q̄ ipm̄ flē sibi cōpellebat. Et lachrymas cōpassionis pro alioꝝ iniurijs. Un̄ dicit de se. ꝛ est in decreto. Aduersus milites gothos: lachryme mee arma mea sunt. Aliter nō possum nec debeo resistē. ¶ Tertio assimilat̄ leoni: q̄z leo q̄n fugat̄ uestigia sua delet cū cauda. sic ꝛ beatus Ambrosius oīa uestigia diaboli de corde suo deleuit: ꝛ uestigia xp̄i impssit. Scd̄ multi sunt de q̄b⁹ dr̄ illud Dañ.xiiij. Uideo uestigia viroꝝ: quo ad pctm̄ supbie. ꝛ mulierū: quo ad pctm̄ luxurie. ꝛ infantū: quo ad pctm̄ auaritie. Auarus eni istar īfātis sup terrā repit. ¶ Tertio assimilat̄ meli: ꝛ hoc ppter suā melleā doctrinā. Doctrina eius dr̄ mel ppter utilitatē ꝛ pfunditatē. ¶ Utilitas aūt ei q̄z mel est mūdificatiuū: ɔseruatiuū: ꝛ dulcoratiuū. Et iō ponit̄ in medicinis ad mūdificādū: ad ɔseruādū: ꝛ ad amarū saporē remouēdū. Sic doctrina btī Ambrosij hēt mūdificare a culpa pterita Joh.xv. Jā uos mūdi estis ppter smonē quē locutus sum uobis. Pseruare a culpa futura. ps̄. In corde meo abscōdi eloq̄a tua ut nō peccē tibi. Et dulcorare a pena illata. Ecc.xviij. Nōne ardorē refrigerabit ros. sic ꝛ vbū melius q̄ datū. ¶ Secūdo ei⁹ doctrina dr̄ mel ppter pfunditatē. Oleū q̄dē meli⁹ est in supficie. vinū meli⁹ in medio: mel melius in pfundo. Scriptura sacra hēt triplicē itellectū. s. historialē. moralē. mysticū siue spūalē. Per oleū qd̄ est melius in supficie intelligit̄ sensus historialis qui est cib⁹ puuloꝝ. Qui ꝛ aplus uocat lac dicēs.i.Coꝛ.iij. Tanq̄ puulis in xp̄o lac potū uobis dedi: nō escā. Per vinū qd̄ est melius in medio significat̄ sensus moralis: qui est medi⁹ inter sensuz historialē ꝛ spūalē. Per mel qd̄ est melius in fundo significat̄ sensus spūalis. Sacra eni scriptura a q̄to pfundius penetrat̄: tāto dulcioꝛ inuenit̄. Istū triplicē sensuz sp̄ōsa cū suauitate sibi incorporat. dicēs Cañ.v. Comedi fauuz cū melle meo: bibi vinū cū lacte meo. Istū pfundū intellectū Ambrosius in sacra scriptura habuit. De quo sic dicit Hieronymus in libro de.xij. doctoribus Ambrosius sup pfundoꝝ pennas raptus ꝛ aeris uolucer q̄diu in pfundum ingreditur fructum de alto capere ac rapere videtur.

Sermo.cxxix. ¶ De eodem sermo.iij.

f Auus distillās labia tua spōsa. Cā.iiij. In corpe mystico christi ubi caput est xp̄s: diuersa sunt mēbra. Nā oculi sunt apl̄i totū mūdū illuminātes. Man⁹ sunt martyres in bello dei fortiter laborantes. Aures sunt cōfessores dei pceptis obediētes. Nares sunt vgines puritatis odorē spirātes. Labia sunt doctores ꝛ pdicatores cibū dei a deo recipiētes: ꝛ populo ministrātes. Et q̄z sctūs Ambrosi⁹ fuit magn⁹ pdicatoꝛ ꝛ doctoꝛ: iō pdicta vba de eo ɔuenienter exponi pñt. In q̄b⁹ dicūtur tria puilegia de ipo ponunt̄ ¶ Primū est: q̄z in doctrina sua fuit ualde gratiosus: cū dr̄. Labia tua. Et his eni labijs mō cibāt

uerba dulcia peccātores ad cōtritionis amaritudi-
nē. Cant. v. Labia eius distillātia myrrhā primā.
Modo inflāmātia bonos ad amorē. Cant. iiii. Si-
cut uitta coccinea labia tua. Modō uerba uerissi-
ma cōfirmantia oēs in dei fide & dilectione. Pro
uerb. xii. Labiū ueritatis firmū erit in ppetuum.
Ista aūt uerba decse nō habebat: sed abore dei re-
cipiebat. Hiere. xv. Si separaueris preciosum a uili
quasi os meū eris. Fuerūt aūt labia eius q̄si qdaz
fons dei. Fm illud Prouerb. xviii. Aqua pfunda
uerba ex ore viri torrens: redundās fons sapiētie.
Ab isto autē fonte in suis labiis sine sudore tres
magni riui emanauerūt. s. sapiētie. doctrine: & cō-
stantie. ¶ Eius aūt sapiētia fuit pfunda. Hierō.
Ambrosi⁹ sup pfundorū pinnā raptus &c. Iob
xxviii. Profunda quoq̄ fluuiorū scrutat⁹ est. Fuit
a deo inspirata. Unde legit q̄ quidā hereticus vi
dit angelū ad aures ambrosii loquentē: & ūba que
pdicabat populo referentē. Fuit pro magno au-
ctore habitus. q̄ alii doctores eius uerba pro ma
gna auctoritate habebāt. Unde refert Aug. ad Ia
nuariū: q̄ cū mater sua miraret q̄ sabbato me-
diolani nō ieiunaret: & sup hoc ambrosiū interro-
gasset. ille rūdit. Cū romā uenio ieiuno sabbō. Sic
& tu ad quā ecclesiā ueneris ei⁹ morē serua. si cuiq̄
non vis scandalū esse: nec quenq̄ tibi. Et subdit
Aug. Ego de hac sentētia eā cogitās: ita semp
eam habui. ac si eā celesti oraculo recepim. ¶ Se
cūdo emanauit ab eo solida doctrina. vnde Aug.
de doctrina xpiana. Doctor debet agere: ut ipse au
diatur intelligēter: libenter: & obedienter. Beatus
igit Ambrosius audiebat intelligenter: libenter: &
obedienter. Primo itelligēter: q̄ doctrina eius fu
it firma & solida. vnde Hiero. dicit de eo. Ei⁹ oēs
sententie fidei & ecclesie & oiuz virtutū firme sunt
columne. Eph. iiii. Nō sumus puuli fluctuantes
nec circumferamur omni uēto doctrine. Audie
bat libenter: q̄ eius doctrina fuit placens & pul-
chra. Unde dicit Aug. in libro de nuptiis & cōcu
piscētia. Pelagius heresiarcha sic laudat ambro-
sium ut dicat. beatus ambrosius epūs in cuius pre
cipue libris romana lucet fides qui scriptorū inter
latinos flos qdā emicuit. Et Prouerb. xxii. Appo
ne cor tuuz ad doctrinā meā que pulchra erit tibi
cū seruaueris eā. Audiebat obedienter: q̄ eius do
ctrina fuit efficax & fructuosa. sicut patet in beato
Aug. quē tā virtuose cōuertit. i. Cor. iiii. Nō eni
in sermone est regnū dei: sed in virtute. ¶ Tertio
emanauit ab ipso fortis cōstantia que maxime in
tribus fuit. ¶ Primo in sustinēdo aduersa. Unde
dicit in historia ecclesiastica. Imperatrix iustina
cōturbare cepit ecclesiarū statū in quo bello murū

& turrim ualidissimā pulsabat ambrosiū. ¶ Scdo
in defendēdo ecclesiastica iura. Unde cū imperator
quādā basilicā usurpare uellet. Ambrosius sic re
spōdit. Noli grauare te imperator nec putes te in ea
que dei sunt impiale aliqd ius hre: tributū cesaris
utiq̄ nō negetur. ecclia dei est: cesari utiq̄ nō debet.
Prius est ut aiam mihi q̄ fidē auferas. ¶ Tertio
in reprehēdēdo pncipū uitia. Unde cuz theodosius
imperator quosdā innocētes occidi mādasset. Am
brosi⁹ ipsū dure redarguit ab itroitu ecclesie ipm sus
pēdit. & publicā pniaz eidē iniūxit. Titū. ii. Argue
cū oī impio. ¶ Scdz priuilegiū est: q̄ fuit in vita
sua ualde uirtuosus. qd notat cū dr. Fauus ubi est
mel & cera. Distinguit aūt Augu. libro de ciuitate
dei triplex genus vite. s. ociosaz que cōsistit in ocio
cōtēplatiōis. & est q̄si mel. Actiuaz que cōsistit in la
bore actionis & est q̄si cera. Ipi eni actiui ad sta
tere debēt esse ductiles ad oē bonū. Et ex utroq̄
cōpositā: est q̄si fauus. ¶ Prima aūt vita. s. cōtēpla
tiua cōsistit in deuota orōne. in diuinorū reuelatione
& in dei laudatione. Et ista triū ambrosius habuit
s. deuotā orōnē. vñ dr in historia ecclesiastica. Am-
brosius aduersus regine furorē. nō se manu defen
debat aut telo: sed ieiuniis & vigiliis sub altari po
situs per obsecrationes defensorē sibi atq̄ ecclesie
deū pabat. Habuit diuinorū reuelationē: q̄ spūs san
ctū in specie ignis & in modū scuti ad se uenientē
aspexit. Fecit dei laudationē. vñ refert Aug. in li⁹
cōfes. q̄ cū iustina ipsū cū pplo catholico intra eccle
siaz cōclusisset. Ambrosius istituit hymnos & psal
mos decātari ne ppls merorīs tedio cōtabesceret.
¶ Scda vita. s. actiua cōsistit in carnis maceratio
ne. elemosynarum largitione. & utili occupatione.
¶ Primū hūit ambrosius qui tāte abstinentie fuit
q̄ quotidie nisi in sabbo & die dñica & festis pcipu
is ieiunabat. ¶ Scdm hūit. vñ & rūdit imperatori. &
est in decreto: aut predicabat: aut libros scribebat.
Si a me peteret qd meū est. i. fundū meū argētū
meū: aut huiusmōi refragarer. q̄q̄ oīa que mea
sunt pauperū sunt. ¶ Tertiū habuit: quia semper
aut pdicabat: scribebat: aut orabat. ¶ Tertia vita
s. ex utraq̄ cōposita cōsistit in obseruatione cōsilior
s. paupertatis: castitatis: & hūilitatis. Et ipse paupe-
rē se fecit q̄ factus epūs oīa paupib⁹ dedit. & uirgini-
tatē ppetuā cōseruauit. humilitatē magnā hūit. vñ
ipse dixit. Ambrosius nescit inflari. ¶ Tertiū pri
uilegiū est: q̄ fuit in sua pdicatione ualde discretus
qd notat cū dr. distillās. i. diuersimode stillās. Nō
eni vna & eadē istructio est oībus faciēda: sed fm q̄li
tatē auditorū formāda sicut ostēdit Greg. in li⁹ mo
ra. dicēs. Sepe aliis officiūt que aliis psunt. Na
plerūq̄ herbe que hec aialia reficiūt. alia occidūt

Faciā placētā et ut diaconū. Iste est scds modus
vincēdi diabolū. s. caput sue suggestionis cōterere.
Gen. iii. Ipsa cōteret caput tuuz. Quādo eni ca-
put cōterit: tūc virtus diaboli a fundamētis ener
uat. Abachuc. iii. Percussisti caput de domo im
pii &c. Qū vero cōterit: tunc draco cū cauda sue sug
gestiōis hoiez ad irā trahit & surgē negat. Threñ.
i. Dedit me dñs in manu de qua nō potero surgē
s. per meipm. ¶ Tertio dorsuz opponēdo. diligen
ter eni uentrē custodit: & dorsuz opponit. Uenter
eni est ipsa sensualitas quā draco appetit. Hiere. l.
Uētrē suū repleuit teneritudine mea. Dorsuz nrm
est ipse xps in q̄tū pctā nra & vulnera nra suscepit
& portauit. Debet igit homo a diabolo sensualitatē
suā abscōdē & xpi passionē opponē: in qua fuit dor
suz nrm. Ysa. liii. Dñs posuit sup eū iniqtatē oiuz
nrm. Et scutū nrz. Thren. iii. Dabis eis scutū cor
dis laborē tuū. Et antemurale nrm. Ysa. xxvi. Sal
uator ponet in ea murus & antemurale. ¶ Quar-
to eū vincit mole corporis opprimēdo. Sepe eni cō
tingit q̄ cū draco cauda stringēdo pedes elephan
tis ad terrā trahit. Ipse eni elephas sup dracone
cadēs. mole corporis ipm extinguit. Et iste est quar
tus modus vincēdi. s. per passionē. Diabolus eni
martyrē ad irā trahit per mortē corporis: sz martyr
demonē vincit per victoriaz passionis. Hiere. xlvi.
Fortis ipegit in fortē: & ambo pariter corruerūt. Ca
dit diabolus: q̄ maiori pena cōstringit. Cadit mar
tyr q̄ntū ad corpus: sed eius aīa in celo coronat.

Sermo. cxxxii. ¶ De eodem sermo. iii.

l **Abora** sicut bonus miles iesu xpi
ii. Timo. ii. Uerū & legiti-
mū militē tria faciūt. s. ¶ sedulitas in ope
rādo. ¶ strenuitas in pugnando. ¶ & fidelitas in obse
quēdo. quādo. s. & sedule laborat. & strenue pugnat
& dño suo fideliter militat. Ista tria notant in uer
bis pmissis que in btō georgio fuerūt. ¶ Primū
est sedulitas in opere: cū dr. labora. Ipse eniz sedule
laborauit pdicādo: idola destruēdo: & ppl'm cōuer
tēdo. Sūt eniz tria que inducūt militē ad bene la
borādū. ¶ Primū est cōsideratio laboris in rege.
Rex eniz xps semp fuit in labore. In infantia sua
q̄ fuit in egyptū. In iuuētute sua: q̄ cōtinue pdi
cauit. Et in morte sua q̄ penas sustinuit. Unde di-
cit cū ppheta. Paup suz ego & in laboribus a iu-
uētute mea &c. ¶ Scdm est cōsideratio cōditiōis in
milite. Nomē eni militis nomē est laboris & exer-
citii. Job. vii. Militia est vita hoīs sup terrā. Un
de dictū fuit cuidā militi. ii. Timo. iiii. Tu vero vi
gila: in oībus labora. ¶ Tertiū est cōsideratio ma
gnitudinis in mercede. i. Cor. iii. Unusq̄sq̄ pro-
priā mercedē accipiet fm laborē suū. Sap. iii. Bo

norū labor est gloriosus fructus. ¶ Scdo notat
strenuitas in pugnādo: cū dicit. Sicut bonus mi
les. Strenuū aūt militē tria faciūt. s. robur vir-
tutis. scientia artis: & copia armature cōuenientis.
¶ Robur aūt virtutis in tribus cōsiderat. ¶ De-
bet enim hre robustū aiuz ad aggrediēdū. Ideo
formidolosi de prelio dei eiiciunt: ut habet. Deu-
tero. xx. Istum robustū aium habuit beatus geor
gius. qui in medio hostium existens exclamauit.
Omnes dii gentiū demonia. dñs aūt celos fecit.
¶ Secūdo debet habere manū robustā ad ferien-
dū. Gene. xlix. Manus tua in ceruicibus inimico
rū tuorū. Istā robustā manū etiā habuit georgius
qui ceruicē draconis qui diabolū figurabat ma-
nu amputauit ppria. ¶ Tertio debet habere robu
stū dorsum ad sustinendū: sicut habuit sctūs geor
gius qui multa tormēta sustinuit cōstāter. ps. Su
per dorsuz meū fabricauerunt peccatores. ¶ Secun
dū qd facit militē strenuum est scientia. s. artis mi
litaris. Ista scientia acquirit: aut per alienā erudi
tionē. s. sacrā scripturā. Eph. vi. Accipite armatu
rā dei. Aut per frequentē militantiū cōsiderationē
s. xpi & militū eius. Jaco. v. Sufferentiā iob audi
stis & finē dñi vidistis. Per crebrā cōgressionē. s.
cū diabolo. Judic. iii. Dereliqt dñs gentes ut eru
diret in eis israelē. Eccl. xxxiiii. Qui nō est tētatus
quid scit &c. ¶ Tertiuz qd facit strenuū militem est
habere copiā armature cōuenientis. Habuit enim
beatus georgius q̄tuor armaturas. s. fidez tanq̄
scutū. q̄ fidē xpi cōstanter confessus est. Eph. vi.
In oībus scutū sumētes fidei. Spez tanq̄ galeā.
Tradidit eni corpus suū ad moriendū: sperās q̄
ipm reciperet glorificatū. Uerbuz dei tanq̄ gla-
diū per quē bonos vulnerabat ad amorez. & ma-
los incidebat ipsorū euacuando idolatriā & errorē.
& bona opa tanq̄ loricā. q̄ oīa terrena bona dese-
ruit. & dei & proximi obsequio se mācipauit. ¶ Ter
tio notat fidelitas in obsequēdo. cū dicit xpi iesu.
Ille eniz est miles iesu xpi qui certat pro honore
iesu xpi. Et talis legitime certat. ii. Tim. ii. Non
coronabit nisi qui legitime certauerit. Legitime
aūt certat qui certamiū regulaz obseruat. que ha
bet q̄tuor capitula. ¶ Primū est ut ab oībus noci
uis. i. pctis & terrenis abstineat. i. Cor. ix. Omnis
eniz qui in agone contendit ab oībus se abstinet.
¶ Secūdū est ut nō segniter: sed fortiter pugnet.
Ibidē. Sic pugno nō q̄si aerē uerberans. ¶ Ter
tiū est ut usq̄ ad mortē i certamine pseueret. Eccl.
iiii. usq̄ ad mortē certa pro iustitia. ¶ Quartū est
ut in certamine nō suū: sed dñi honorē intendat.
Illud seruauit ioab ad dauid dicens. ii. Regum
xviii. Congrega reliquaz partē populi &c. Et infra

ac nomini xp̄o ascribat victoria. Ista quatuor ca
pitula spūaliter georgius. q: eia terrena ↄtempsit
⁊ fortiter dimicauit: ⁊ usq ad mortē in p̄elio ste-
tit. ⁊ dei honorē in oībus obseruauit.

Ser. cxxxiii. ¶ De sctō marco euāgelista. s̄. i.

Obuiauit illi q̄si mater honorifica
ta. Eccl. xv. Sapiā diuina
ingredientib' se obuiā uadit. Et se desiderā-
tib' seipā infundit. Hoc mō diuina sapiētia beō mar
co obuiauit. ⁊ in oīb' suis viis sibi occurrit. Fecit
enim sex vias: tres in vita: ⁊ tres alias post vitam.
¶ Prima est qua iuit romā ubi secutus est petrū
tanq̄ ouis patrē ⁊ pastorē suum. tanq̄ discipulus
magistrū suū: ⁊ tanq̄ fili' patrē suū. Et ibi diuina sapiē
tia sibi obuiauit. q: s̄m Hiero. in ligua greca euā
geliū ibi scripsit put ab ore magistri sui petri audi-
uit. Multa enī al' q̄s testimoniū fert de visu. aliq̄
de auditu. iō xp̄s s̄m Aug. duos testes hic uoluit
de visu. s. mattheū ⁊ ioānē. ⁊ duos de auditu. s. lu
cā ⁊ marcū. ¶ Scd'a via est qua iuit aglegiā. ⁊ ibi
sapientia diuina sibi obuiauit q: tria magna bñficia
ibi fecit. Primū q: prius eis lumē infudit diuinū. Ex
eo q prius eis fidē p̄dicauit. Scd'z est: q: magnus
eis reliqt thesaurū. s. uolumē suū qd rome in ling
greca ibidē cōscriptū in ligua latina ↄscripsit. qd
q̄dē usq hodie reseruat. Tertiū est q: spālē eis di
misit patronū. s. sctm hermacorā quē ad fidē ↄuer
tit. ⁊ eis in ep̄m ordinauit. qui ibi spālis patron'
habet. ¶ Tertia via est qua iuit in alexādriā. ⁊ ibi
sapiētia diuina sibi obuiauit. Ibidē enī fuit in p̄iar
cha ↄsecrat'. p̄m' missā ibi celebrauit. ⁊ ibi mona
sticā religionē instituit. Nā sicut dicit Philo. Ma
ximā multitudinē in alexādria adunauit in fide ⁊
deuotione ⁊ ↄtinētie obseruatione. Unde ait petrus
damian'. Tāta ei de' grās apud alexādriā proga
uit: ut oēs qui tūc ad fidei rudimēta ↄfluerēt. mox
per ↄtinētiā ac toti' scē ↄuersationis instātiā tanq̄
ad monastice ↄuersationis fastigiū euolarēt. Ad
ista aūt ducebat eos per tria sicut ibidē dicit. s. per
vba. per exēpla. ⁊ per miracula. Mat. ult. Illi aūt
p̄fecti p̄dicauerūt: ecce vba. Dño cooperāte ⁊ ser
monē cōfirmāte: ecce exēpla. sequētib' signis: ecce
miracula. Post mortē aūt ei' tres alias vias fecit.
¶ Una via est qua ei' spūs in celū ascēdit. ⁊ meri
to q: cui' nomē in terra iā erat in celo ascript'. superis
ciuib' associat': ⁊ eterne paci ↄiūct'. De duob' p̄i
mis dicit ei āgelus. ecce nomē tuū in celo scriptū
est. sociusq fact' es superarū ciuiū. de tertia dicit
ei xp̄s. Pax tibi marce euāgelista me': noli timē.
ego enī tecū sū. ¶ Scd'a via est qua cū corpe in
italiā redijt. vñ petr' damianus. Beata est alexan
dria triūphali huī' sanguine purpurata. felix ⁊ tu
italia corpis huī' thesauro diues effecta. Et' aūt
corp' cū venetias trāsferret. fuit odore mirabili cir
cūcisum. multis in via miraculis declaratū. nūc
est in loco pulcherrimo collocatū. Erat enī alaba
strū dei: ⁊ iō debuit odorē diffundere. ii. Cor. ii.
Odorē notitie sue manifestat per nos in oī loco.
Erat lucerna ppli: ⁊ iō debuit se manifestare. Mat
th. v. Neq accēdūt lucernā: ⁊ ponūt eā sb modio
Erat gēma dei: iō debuit in loco pulchro manē.
Erat nāq vna de gēmis illis. de qb' Exo. xxix.
Posuit in rōnali gēmarū ordines q̄tuor. Quatuor
ordines gēmarū sūt ipsi q̄tuor euāgeliste. ¶ Tertia
via est q̄ quotidie suis suffragiis ⁊ bñficiis uenit i
mūdū. Ei' enī suffragiis obtinem' corporalia ad susté
tationē: qd patet in miraculo facto in apulea ubi
erat sterilitas magna. obtinem' etiā spūalia ad iu
stificationē. qd patet in miraclo sarraceni naufra
giū patiētis qui ad baptismū cōuolauit. Donat
nobis celestia ad glorificationē. qd patet in mira
culo cuiusdā religiosi: ad cuius obitū sctūs mar
cus ↄuenit: ⁊ in celū eius aiam deportauit.

Sermo. cxxxiiii. ¶ De eodem sermo. ii.

De comedēte s. leone exiuit cib'
⁊ de forti egressa
est dulcedo. Judic. xiiii. Quia sctūs marc'
per spēz leonis figurat. iō p̄dicta vba de leone di
cta de ipso ↄgrue exponunt. In qb' vbis a qnque
describit ⁊ laudat. ¶ Pri'o a magna excellentia in
hoc q leoni assimilat. Leo enīz grece latine dī rex
oīuz bestiarū. Sic ⁊ marc' fuit apō alexādriā pa-
triarcha xp̄ianoz. Que q̄dē dignitas cōmēdabi-
lis fuit a trib'. ¶ Pri'o ex rōne p̄mouētis. q: a pe-
tro sctō reuelāte spū fuit p̄mot'. ¶ Scd'o rōne p̄o
moti: q: nō reputabat se esse dignū: iō sibi pollicē
amputauit: sed btūs petr' secū dispēsauit. ¶ Ter-
tio ex pte officii ↄsecuti: q: s. p̄m' missaz alexādrie
celebrauit: pplz ⁊ scientia ⁊ doctria pauit. ¶ Scd'o
describit ab infusa sapiētia: cū dī de comedēte. De'
q̄dē diuina sapiētia ip̄z cibauit. Ecc. xv. Cibauit illū
pane vite ⁊c. Ipe aūt sic cibatus per sapiētie infu-
sionē comedit per assiduā meditationē. Hiere. xv.
Inuēti sunt s̄mones tui ⁊ comedi eos. In come-
stione aūt tria sunt. s. masticatio: icorpatio: ⁊ deri-
uatio. Btūs ergo marcus sapiētia diuina cibat' ipsa
masticauit per meditationē. vñ p̄s. Os iusti medi
tabit sapiētiā. Masticatā sibi icorporauit per imita
tionē ⁊ operationē. Jac. i. Qui p̄spexerit in legē p̄fe
cte libertatis ⁊c. Masticatā ⁊ icorpatā in mūda fi
deliū deriuauit per euangelii descriptionē. Pro-
uer. v. Deriuent fontes tui foras ⁊c. ¶ Tertio de
scribit a coiocata doctrina: cū dī. Exiuit cib' s. do
ctrine euāgelice quo reficit totus mūdus. Illud
aūt euāgeliū p̄duxit q̄tuor cōpositores. s. marcus
qui ip̄z ppria manu scripsit. Spūs sctūs qui ip̄z in
spirauit. ii. Pet. i. Spū sctō inspirati locuti sunt
scti dei hoīes. Petrus qui sibi vba oīa ministrauit:
qui sic scripsit put ab ei' ore audiuit. Et mattheū
qui suū euāgeliū sibi abbreuiādū dedit. ¶ Quar-
to describit a forti ↄstātia: cū dī. ⁊ de forti. Iō pau
lus sciēs illū eē magnanimē atq fortē ip̄z secū hēre
desiderabat dicēs. marcū assume ⁊ adduc tecū ⁊c.
Mūdus q̄dē erat ↄtra deū munitus: tenebrosus:
aridus: ⁊ dur'. iō paulus uolebat marcū secū hēre
ut tanq̄ duo pugiles mūdū ↄtra deū munitū ex-
pugnarēt. Eccl. iiii. Melius est duos simul esse q̄
vnū ⁊c. Uolebat ip̄z secū hēre ut tanq̄ duo lumina
ria mūdū ampli' illustrarēt. Geñ. i. Fecit deus
duo luminaria magna luminare mai'. i. paulū ut
p̄esset diei: q: p̄fectis sapiētiā ip̄ēdebat: ⁊ lumina-
re minus. i. marcū ut p̄esset nocti: q: per suū euan
geliū infidelitatis tenebras expellebat. Uolebat ip̄z
secū hēre ut tanq̄ duo flumina paradisi mūdū aridū
amplius irrigarēt. vnde p̄s. Flumē dei repletū est
aqs. Magnus fluui' ex ore pauli emanauit. q̄si in
tertiū celū raptus doctrina sua mūdū fecūdauit.
Magn' fluui' ex ore scti marci emanauit: q̄si euā
geliū suū cōscripsit. Uolebat etiā eū hēre ut tanq̄
due oliue mūdū durū emollirēt. Zacha. iiii. Isti
sunt duo filii olei qui assistūt dñatori ⁊c. ¶ Quin
to describit a multiplici ↄsolatione nobis exhibita
cū dī. Egressa est dulcedo. Cōsolat' est enī quos-
dā in vita: sicut patet in naue piclitāte: ⁊ in milite
de ponte cadente: ⁊ quosdam in morte. sicut patet
in illo qui de campanili sancti marci cecidit. quos-
dam post mortē. sicut patet in religioso ad cuius
mortem uenit: ⁊ cuius animam ad celi gloriam ⁊
gaudia portauit ⁊c.

Sermo. cxxxv. ¶ De sctō marco s̄mo. iii.

Marcum assume ⁊ adduc tecū. Est
enīz mihi utilis in mini-
sterio. ii. Timo. ult. In eo q paulus uas
electionis ad tertiū celū rapt' scti marcū sibi uti-
lē in ministerio p̄dicationis asseruit: manifeste ostē
dit q̄ p̄fundus fuerit in diuina sapiētia. q̄ gratio
sus in doctrina. q̄ p̄fectus in vita. Eius aūt grās
⁊ p̄rogatiuas btūs hieronym' in q̄dā glosa sup
marcū breuiter enumerat dicēs. ¶ Marcus euāge
lista semiat post mattheū. ¶ fremit ut leo. ¶ uolat
ut aqla. ¶ discit ut hō. ¶ imolat ut sacerdos. ¶ irri
gat ut flumē. ¶ floresscit ut ager. ¶ feruet ut vinū.
¶ Pri'a igit̄ p̄rogatiua est q: post mattheū semina
uit: ex eo q post illū suū euāgeliū scripsit: ⁊ ei' euā
geliū abbreuiauit. Illud aūt semē sicut ipse dicit
fructificauit. Pri'o q̄dē herbā: deinde spicā: dein-
de plenū fructū in spica. i. s̄m glosaz. Amorē peni
tentiā ⁊ charitatē. Herba enī significat timorē: q: si
cut herba est principiū spice: sic timor est principiū
noue vite. Prouerb. ix. Principiū sapientie timor
dñi. Spica que est aspa ⁊ plena granis significat
penitētiā amarā que est plena meritis bonis. plen'
fruct' significat charitatē. Roma. xiii. Plenitudo
legis est dilectio. ¶ Scd'a p̄rogatiua est: q: fre-
muit ut leo: fremitus enī leonis terrorē immittit. alia
lia facit egressū fugē: ⁊ leunculos ad vitā restituit.
Sic ⁊ doctrina marci qui per leonē significat p̄e
sumptuosi terrent per cōminationes pene. Un dī
capto. xiiii. Ue p̄gnātib' ⁊ nutriētib' in illis die-
bus. Pregnātes sunt qui bona ↄposita cōcipiūt:
sed ea per bona opa pere negligūt. nutrientes sunt
qui se in peccatis nutriūt. ⁊ de dei misericordia impu
nitatē sibi ↄmittūt. Leones stabiliunt per firmita-
tē cōstātie. vnde tales reprehēdunt: eū dī. c. iiii. Nō
habēt radices in se sed tēporales sunt. Mortui ad
vitā resuscitant. Joan. vi. Uerba que ego loquor
vobis spūs ⁊ vita sunt. ¶ Tertia p̄rogatiua est: q:
uolat ut aqla. uolauit q̄̄ in celū per pennā amo-
ris. p̄s. Quis dabit mihi pēnas sicut columbe ⁊c.
In infernū per pennā timoris. p̄s. Descēdūt usq
ad celos: ⁊ descēdūt usq ad abyssos. Uolauit per
mundū per pennā euāgelice p̄dicationis. Ysa. lx.
Qui sunt hi qui ut nubes uolāt ⁊c. Et ostēdit ip̄z
uolasse super pennas hierarchie celestis. p̄s. Ascē
dit super cherubin ⁊ uolauit ⁊c. ¶ Quarta p̄ro-
gatiua est: q: discit ut homo. Sapiētiā quidē euā-
gelicā didicit a xp̄o per inspirationē. Eccl. xv. Im
plebit eum dñs spiritu sapientie ⁊ intellectus. A
petro per eruditionē q: fuit eius auditor deuot'.
A mattheo per sui euāgelii abbreuiationē q: fu-
it eius abbreuiator discretus. Non fuit ergo mi-
rū si tanta sapiētia fuit plenus: q: eā didicit ab
illo qui est fons sapiētie. Eccl. i. Fons sapiētie uer
bum dei in excelsis. ab illo qui est claniger sapien-
tie. Matthei. xvi. Tibi dabo claues regni celorū.
Et ab illo qui fuit calamus sapientie. p̄s. Lingua
mea calamus scribe ⁊c. ¶ Quinta p̄rogatiua est:
q: imolat ut sacerdos. ¶ Primo q: ip̄m esse im-
molatū ostēdit per passionē: q: ipsas diligēter p̄se
cutus est. Eph. v. Tradidit semetipsum pro nobis
oblationē ⁊ hostiā deo. ¶ Scd'o q: seipm imolauit
per mortificationē. Col. iii. Mortificate membra
ūra que sunt sup terrā. ¶ Tertio q: vngulā diuisit
per discretionē ⁊ ruminauit per meditationē. ⁊ iō
fuit aial mūdū ⁊ imolatione aptus. Leuit. xi. Oē
qd habet diuisaz vngulā ⁊ ruminat in pecorib' eo
medetis. ¶ Sexta p̄rogatiua est: q: irrigat ut flu
mē. Dicit aūt hieronym' in glosa sup marcū q:

quatuor sunt Ritates. de quibus sancta euangelia cō-
terunt. s. precepta: mandata: testimonia: τ exēpla. Uis
quatuor fluminibus euāgeliū marci ecclesias dei ir-
rigauit. s. preceptis qui a malis nos abstinēt cōmo
nuit. c. viii. Uidete τ cauete a fermento herodis.
Bonitatis qui ad dilectionē dei τ proximi nos inducit
c. xii. Diliges dn̄m deū tuū ex toto corde tuo τc.
Testimonijs: qui plus testimoniū per filiū introdu
xit. caplo. i. Uox facta est de celo: tu es filius me-
us τc. Exēplis: qui xp̄o exēplo pueri nos ad humili
tatē inducit ut habet caplo. ix. ¶ Septima prerog
atiua est: q: florescit ut ager. In suo enī euangelio
tanq̄ in agro sunt diuerse herbe medicinales q̄dā
ualētes cōtra morbū auaritie caplo. iiii. Erumne
seculi τ deceptio diuitiarū suffocāt vbū. Alie ualē
tes cōtra morbū luxurie. caplo. ix. Hoc genus de
moniorū nō eijcit nisi in orone τ ieiunio. Alie ua-
lētes cōtra morbū supbie caplo. viii. Uidete uos-
metipos. sicut dī Michee. vi. Humiliatio tui in me
dio tui. ¶ Octaua prerogatiua est: q: feruet ut vinū
Uinū enī fac hoīez calidū: iocūdū: τ aiosū. ita īter
ceteros euāgelistas marcus tractat aptissime de
xp̄i resurrectiōe: passione: τ ascēsione. Feruet igit
ut vinū: q: per tractatū passionis nos calefacit ad
amorē. i. Mach. vi. Elephātis ostēderūt sangui-
nē vue. Per tractatū resurrectionis nos letificat
ad deuotionē. ps. Ad uespē demorabit flet' τ ad
matutinū leticia. Per tractatū ascēsionis nos aiat
ad celestis ianue introductionem. ut dicat quilibet
Cañ. i. Trahe me post te.

Sermo. cxxvi. ¶ De sctō petro martyre. s. i.

u **Estigia** eius secutus est pes meus Job. xxiii. Scdm̄ beatū Aug. Perfectio xp̄iane religionis est hūc
imitari quē colit. Uestigia igit xp̄i semp imitari
debemus: ut sicut ipse pro nobis mortu' est: sic τ
nos pro ipso moriamur. i. Pet. ii. Xp̄s passus est
pro nobis. nobis relinquēs exēplū ut sequamur uesti
gia eius. Ista aūt uestigia secut' est btūs petrus
martyr nō tm̄ in predicādo: sed in passionis mō. Et
iste modus q̄ntū ad sex attēdit. ¶ Primo q̄ntū ad
passionis pfigurationē. passio enim xp̄i pfigurata
est in morte abel quē occidit cain: ppter auaritiā:
ppter irā: τ ppter inuidiā. Simili τ in morte xp̄i fu
it auaritia ex pte iude. Ex pte aūt iudeoꝝ fuit ira.
Luc. iiii. repleti sunt oēs in synagoga ira. Et fuit
inuidia. Mat. xxvii. Sciebat enī q: per inuidiā tra
didissēt eū. Similiter in morte petri ex pte hereti-
coꝝ fuit ira: q: irascebant taz ualido expugnatori.
Fuit inuidia: nā inuidebāt taz ualido pdicatori τ
tā gratioso. Ex pte occidētiū fuit auaritia: q: fue-
rūt mercede cōducti. ¶ Scdo attēdit iste modus
q̄ntū ad mortis testificationē. De testificatiōe mor
tis xp̄i dī. i. Joā. v. Tres sunt qui testimoniū dāt
in celo. s. pr̄: vbū: τ spūs sctūs. Et tres sunt qui te-
stimoniū dāt in tra. s. spūs: aqua: τ sanguis. q: enī
xp̄s fuit celestis. i. de' testificat' est pr̄: cū dixit Mat
th. iii. Hic est filius me' dilectus. Testificatus est
spūs sctūs: cū in forma colūbe sup eū apparuit. Te
stificat' est ipse de seipso Joā. x. Ego τ pr̄ vnū su-
mus. Quia aūt fuerit terrestris. i. hō passibilis te
stes fuerūt spūs quē in ipsa cruce per eū emisit. τ
aqua de late' eius emanās τ sanguis quē effudit.
Isti testes similiter in btō petro fuerūt. q: enī fue
rit celestis. i. de celo ad cōuincēdū hereticos mis-
sus. testaf pater qui sibi tantā dedit cōstātiā ad resi
stēdū. filius qui sibi tantā dedit sapientiā ad cōue
niendū. τ spūs sctūs qui sibi dedit tātā gratiā ad
cōuertendū. q: aūt fuerit terrenus. i. a terrenis he
reticis passus patet per spūm quē pr̄i recōmēdauit
q̄n. s. dixit. In man' tuas dn̄e cōmēdo spūm meū.
patet per aquā fidei τ doctrine. fidei que de eius
ore emanauit dicēs. Credo in deum τc. Prouer.
xviii. Aqua pfunda vba ex ore viri. patet per san-
guinē quē de latere τ de capite suo effudit. ¶ Ter
tio iste modus ostēdit. τ hoc q̄ntū ad sanguinis ex
clamationē. Sanguis enī xp̄i clamat ad patrē pe-
tēs ab eo misericordiā τ remissionē. Heb. xii. Ac-
cedistis ad sanguinis aspsionē: melius loquētē q̄
abel. Clamat ad iustos petēs ab eis deuotionem.
Uñ τ de hoc ps. Intingatur pes tuus in sangui
ne τc. Clamat ad petōres petēs ab eis suā cōuer-
sionē. ps. Que utilitas in sanguine meo τc. Cla-
mat ad totuz mundū petens cōpassionē. Trene. i.
O uos oēs qui transitis per viam τc. Clamat etiā
ad terraz petens sui sanguinis manifestationem.
Job. xvi. Terra ne operias sanguinē meū τc. Ma
nifestatus est etiā sanguis xp̄i per terre tremorem
τ per lapidū fractionē. τ per monumentoꝝ aper-
tionē. Similit sanguis beati petri clamat ad deū
petens sui sanguinis remunerationez. Apoca. vi.
Usquequo dn̄e sanctus τ uerus nō vindicas san-
guinē nostrū τc. Clamat ad fideles petens sui san
guinis imitationē: iuxta illud. i. Machab. vi. Ele
phantis ostenderūt sanguinē vue τ mori ad acuē
dum eos in prelū. Clamat ad hereticos: petens
eorū cōuersionē. Ysa. xxxiiii. Tabescent montes a
sanguine eorū. Clamat ad totū mūdū: petens sui
sanguinis uenerationē. Iuxta illud Heb. xi. Fide
celebrauit pascha τ sanguinis effusionez. Clamat
ad locū sue passionis: petēs sui sanguinis reuela-
tionē. Ysa. xxvi. Reuelabit terra sanguinē. Ter
ra enim suū sanguinē reuelauit: quando sanguine
suo aspersa multis sanitatem dedit. ¶ Quarto at
tēdit iste modus q̄ntū ad uolūtariā ppessionē: xp̄s
enim uolūtarie passus est. Ysa. liii. Oblatus est q̄a
ipse uoluit: τ nō aperuit os suū. Nō enim aperuit
os suū ad maledicēdū uel murmurādū. Aperuit
aūt os suū ad indulgēdū quādo dixit. Pater dimit
te illis τc. Ad suū spūm recōmēdādū: qn̄ dixit. Pa
ter in manus tuas cōmēdo spūm meū. Ad verita-
tē pficiendam: qn̄ oīa legalia cōsumata esse pfes-
sus est dicēs. Cōsumatum est. Similiter τ petrus
nō aperuit os suū ut malediceret uel murmuraret
Aperuit tñ q: pro suis occisorib': quādo spūm suū
in manibus dei recōmēdauit dicens. In manus
tuas dn̄e cōmēdo spūm meū: q: ueritatē fidei pfes-
sus fuit dicens. Credo in deū patrē oipotentē τc.
¶ Quinto attendit iste modus q̄ntū ad liberalē di
stributionē. Christus enī in morte suū testamentū
fecit: quo liberaliter bona distribuit. De quo sic di
cit Ambrosius. Auctor humani generis in cru-
ce ertis pietatis officia diuidebat. psecutionē apo
stolis. pacē discipulis. corpus iudeis. pr̄i spūm. vir
gini paranimphū. latroni padisuz. peccatoribus in-
fernū. xp̄ianis penitētibus crucē penitētie delega-
uit. Xp̄s igit tanq̄ diues multa τ magna legata
dimisit. petrus aūt tm̄ tria legata minuta habuit
s. res tēporales. corpus. τ aiaz. Et oīa xp̄o dedit. s.
res tpales: pro ipso oīa cōtemnēdo. corpus morti
exponēdo: τ aiam sibi recōmēdādo. ¶ Sexto attē
dit iste modus q̄ntū ad aie cruciationē. Aia enim
xp̄i in suo corpe ualde cruciata fuit. De ipsa enī aia
ubi sit in corpore hoīs q̄tuor sunt opiniones τ fue
rūt. Quidā dixerūt eaz esse in capite. Quidā in san
guine. Quidā in corde. Et quidā in toto corpe: τ
in qualibet pte eius. Ideo iudei aiaz xp̄i cruciaue
rūt in capite. s. quādo spinis ip̄z coronauerūt. In
sanguine: qn̄ eius uenas aperuerūt. In corde: qn̄
iuxta cor lanceā infixerūt. Et in toto corpe: quādo
ip̄m ad columnā flagellauerūt. In his q̄tuor lo-
cis aia beati petri fuit similiter cruciata. s. in capi-
te quādo est ibi diris uulnerib' percussus. In cor-
de: qn̄ in latere est trāsfossus. In sanguine: qn̄ de
capite τ latere eius sanguis est effusus. Et in toto
corpe: qn̄ ieiunijs τ vigilijs fuit i corpe macerat'.

Sermo. cxxvij. ¶ De eodem sermo. ii.

s **Iquis** vult uenire post me abneget semetip̄m τ tollat crucē suaz τ sequat me. Luc. ix. Miles enī qui vult
ire post regē ad preliū debet in oībus sequi uolūta
tē regis. debet portare uexillū regis: τ debet seq in
oībus opa regis. Btūs igit petrus miles egregi'
uolēs ire post regē xp̄m ad bellādū cōtra carnem.
mūdū. τ diabolū: uolūtatē suā uolūtati xp̄i postpo
suit: ideo abneget semetip̄m. Scdo uexillū xp̄i. i.
mortificationē carnis portauit sicut dicit. Tollat
crucē suā. i. Cor. iiii. Semp mortificationē in cor
pore uestro circūferentes τc. Tertio ipsum in oi-
bus operibus imitatus fuit: ideo dicit. Et sequat
me. ¶ Et sic pater q: beatus petrus magnā hūit
in vita pfectionē. ¶ multā corpi suo intulit mor
tificationē. ¶ τ xp̄i habuit similitudinē τ imitatio-
nē. ¶ Primo igit habuit magnā vite pfectionē:
cū dicit. Abneget semetip̄m. Huius aūt testimo-
niū habuit a superioribus. inferioribus: τ medijs.
A superioribus quidē. s. a sancta trinitate. i. Joan.
v. Tres sunt qui testimoniū dant in celo. s. pater.
uerbū. τ spūs sctūs. Et tres sunt qui testimoniū
dant in terra. spūs: aqua: τ sanguis. Ipse enim fu
it celestis: celestia cōtemplādo. Et fuit terrestris:
terrestria hoībus pdicando. Sibi igit celesti testi
moniū dedit patris potētiā in miraculis. filius sa-
pientiā in doctrinis. spūs sancti bonitas in uirtuti-
bus. Et donis quibus eum perfecte impleuit. Sibi
terrestri testimoniū dedit spūs sapientie salutaris
quā gratiose diffudit. aqua innocētie baptismalis
quā semp seruauit. Et sanguis passionis triūpha
lis: quē pro xp̄o sustinuit. ¶ Secūdo habuit testi-
moniū sue sanctitatis ab oīb' elemētis. Eius san-
ctitatē ignis cognouit: quādo lampades accēdit.
Cognouit aer quādo obscuritas in claritatē uersa
est. Cognouit aqua quādo mare trāquillitatē acce
pit. τ quādo tactu suarū reliquiarū aqua cōsecra-
ta multas infirmitates fugauit. Cognouit terra
que suo sanguine rubricata multis infirmis sa-
nauit. ¶ Tertio testimoniū habuit a medijs. i. ab
hoībus qui sunt medij. inter creaturas superio
res. angelos. τ īfimas. s. ipa elemēta. Et hoc in mul
tis beneficijs sanitatū: que ei' meritis acceperūt.
¶ Secūdo corpori suo magnā intulit mortifica-
tionē: cū dicit. Tollat crucē suā. Col. iii. Mortifi-
cate mēbra uestra. i. viciosas passiones que sunt in
membris. Que quidē uiciose passiones put dicit
Grego. Guillermus in examer on tribus de causis
nobis adueniūt. s. ex mala educatione. ex mala cor
poris habitudie: τ ex vitio ignorātie. Qualiter aūt
curent ostēdit in sequētibus dicens. Curant mali
mores bona cōsuetudine. mala hītudo bona exer
citatione. ignorātia studio disciplinē. ¶ Primo igit
adueniūt ex mala educatione. Prouerb. xxii. Ado
lescens iuxta viam suaz: etiā cū senuerit nō recedet
ab ea. Et ista aūt causa nō fuerunt in beato Pe-
tro: quia in sua adolescētia fuit sincere educatus
τ q: tunc ordinē predicatorū etiā fuit ingressus.
¶ Secūdo adueniūt ex mala corporis habitudi-
ne. Sanant aūt bona exercitatione. qui enī ex ma
la habitudine corporis sentit se inclinari ad luxu-

rii: debet exercitari circa ieiunia. Qui ad auaritiã
se sentit inclinari: debet se circa elemosynas exerci
tare. Et qui ad superbiã: se debet ad orationes exer
citare. Et ista igit scõa cũ viciose passiões in eo nõ
ignerũt: qz exercitauit se circa ieiunia corp⁹ suũ ma
cerãdo. Circa liberalitatẽ: oĩa tpalia contemnẽdo ꝛ
dimittẽdo. Circa orõnes: dicẽs primo ꝛ nocte deo
ꝛ vivẽdo. ¶ Tertio aduenit ex ignorãtia. Ysa. v.
Ue nobis qui dicitis malũ bonũ: ꝛ bonum malũ.
Et ista aũt causa nõ potuerũt in ipso viciose passio
nes puenire: qz diuinã sapiẽtiã habuit: tam ueteris
q̃ noui testamẽti. eleganter sciuit. Matth. xiii. Si
milis est hoĩ patrifamilias qui pfert de thesauro
suo noua ꝛ uetera. ¶ Tertio habuit xpi similitudi
nem ꝛ imitationẽ: cũ dicit. Et sequatur me. Secu
tus est autẽ ipsm. Et hoc q̃tum ad tria. ¶ Primo
enim q̃tum ad statũ. Xps enim fuit virgo. mar-
tyr. ꝛ pdicator. Cant. v. Dilectus meus cãdidus ꝛ
rubicũdus: electus ex millibus. In isto triplici sta
tu fuit beatus petrus. Ideo in eius morte triplex
miraculũ apparuit. s. miraculũ luminis: qz fuit pdi
cator lucidus. Lãpades enim diuinitus fuerũt ac
cẽse. Miraculũ sanguinis: qz fuit martyr pciosus
qz terra suo sanguie rubricata multis sanitatẽ de
dit. Et miraculũ columne celestis: qz fuit virgo an
gelicus. Nã sup locũ sue passionis luminaria de
celo descẽdentia ꝛ ad celũ ascendentia visa fuerũt.
¶ Secõ imitatus est eum q̃tũ ad habitum. Xps
enim habuit uestes albas. Apoc. iii. Ambulabũt
mecũ in uestibus albis. Rubeas. Ysa. lxiii. Qua
re rubrũ est uestimentũ tuũ. Deauratas ꝛ varias
ps. Astitit regina. i. xpi aĩa. a dextris tuis ꝛc. Si-
militer ꝛ Petrus habuit uestes albas per virgini
tatem quã seruauit. Rubeas: per sanguinẽ quẽ ef
fudit. Uarias per diuersas virtutes quas habuit
Et deauratas per charitatẽ dei ꝛ primi qua fla-
grauit. ¶ Tertio est imitat⁹ eum q̃tũ ad obitum.
Sunt enim qui moriunt in xpo. i. in fide ꝛ passio-
ne xpi. Apoc. xiv. Beati mortui qui in dño moriũ
tur. Quidã cũ xpo in cruce. s. penitẽtie xpi. Gal. v.
Qui aũt sunt xpi carnẽ suã crucifixerunt ꝛc. Qui
dam pp̃ter christũ. i. pp̃ter defensionem fidei xpi.
Eccl. iiii. Pro iustitia agonizare pro anima tua ꝛc.
Isto triplici modo mortu⁹ est petrus. s. in xpo. i.
in fidei xpi cõfessione. Unde cum interficeret sym
bolum fidei protulit. Cum christo. i. in cruce du-
re penitẽtie: quia triginta annis se in ordine affli-
xit. Et propter christum. i. propter christi fidei de-
fensionem. Phil. i. Uobis datum est pro xpo nõ
solũ ut in eũ credatis: sed ꝛ ut pro illo patiamini.

Sermo. cxxxviii. ¶ De sancto Jacobo mino
re apostolo sermo primus.

b Ec dicit dominus formãs te ab ute
ro auxiliator tuus noli ti
mere serue meus iacob ꝛ rectissime quẽ
elegi. Ysa. xliiii. Ista uerba dicta de iacob patriar
cha: de iacobo apostolo exponi possunt. ¶ In qui-
bus uerbis ostendit q̃ cõmendabilis fuerit in sua nati
uitate in utero. ¶ in sua vita in mundo. ¶ ꝛ in sua
passione in tormẽto. ¶ Nam in utero fuit sancti-
ficatus: ideo dicit. Formans te ab utero. Sicut
enim dicit egisippus ꝛ Hiero⁹ in libro de viris il-
lustrib⁹. ꝛ in historia ecclesiastica: ipse ex matris ute
ro sanctificatus fuit. Ista aũt gratia triplicem ef
fectuz sctificationis in ipso operata est. ¶ Primus
est qz ipsum ab originali purgauit. Hiere. i. Ante
q̃ exires de vulua sanctificaui te. ¶ Secũdus est
qz ipsum a mortali cõseruauit. Lz enim dicat q
in passione xpi oẽs apostoli mortaliter peccauerint
tamẽ forte ab illa generalitate est iste excipiendus.
tũ qz in utero fuit sanctificatus: ꝛ sctificati in ute
ro confirmant in bono. tum qz fm Hieronymũ
de viris illustrib⁹ in parasceue se uoto astrinxit q
nõ comederet donec ipsm resurrexisse videret. Ad
quid enim se uoto astringeret nisi de resurrectione
fidem indubiã haberet. ¶ Tertius effectus est qz
in eius carne fomitem debilitauit ꝛ refrigerauit.
Eccl. xviii. Nonne ardorẽ refrigerabit ros. i. gra-
tia spũs sancti. Et pp̃ter istum triplicẽ effectũ di-
cit iacobus frater dñi. Jacob⁹ iustus ꝛ virgo per
petuus. Nam inq̃tũ fuit a peccato originali mũ
datus põt frater dñi appellari: qz sicut dñs in ute
ro matris fuit sanctus: sic iste fuit sanctificatus.
Inq̃tum fuit a mortali cõseruatus: dicit iustus.
Sap. x. Sciuit iustũ ꝛ pseruauit sine querela deo.
Inq̃tũ fomes debilitatus in eo fuit: virgo perpe
tuus dicit. Nam fm Hieronymum ipse in ppetua
virginitate extitit. In cuius signũ semp syndone
munda utebat. Prouerb. xxv. Aufer rubiginẽ de
argẽto ꝛ egredietur uas purissimũ. Ablata est a bea
to iacobo rubigo peccati originalis per sanctifica
tionem. mortalis per conuersationes. fomitis per
debilitationes. Et sic factus est totus purissimus
ꝛ utiqz sanctus. ¶ Secũdo cõmẽdabilis est q̃tũ
ad vitã in mundo cum dicit rectissime quẽ elegi.
Ipse enim fuit rectissimus q̃tũ ad vite pfectionẽ.
Et fuit electus in apostolicã dignitatẽ. Eius aũt
sanctitas atqz perfectio in tribus apparet. ¶ Pri-
mo qz fuit multe austeritatis ꝛ abstinentie quo ad se
ipsum. sicut dicit egisippus ꝛ Hieronymus de vi
ris illustrib⁹. vinũ ꝛ siceram nõ bibit. carnes nunq̃
manducauit. nouacula sup caput eius nõ ascẽdit
balneo usus nõ fuit. Judic. xiii. Ab infantia sua ꝛ
matris ex utero. quicqd ex vinea nascit nõ come-

dit ꝛc. ¶ Secõ fuit multe deuotiõis ꝛ grẽ quo ad
deũ: qz toties in orõne genua flectebat ut callos
in genubus sicut in calcaneis hẽre videret. Unde
dicit Hieronymus de viris illustribus. q̃ sicut ge
nubus deũ pro pplo deprecabat̃ intrã ut camelorũ
duritiẽ eius genua traxisse viderent. ¶ Tertio fu
it multe dignitatis ꝛ reuerẽtie quo ad primũ. Ni
si multa reuerẽtia ipsm apostoli habuerunt. Quia
sicut dicit Hierony. Ipsm in epm hierosolymis
elegerunt. ꝛ sicut dicit Anacletus papa. ꝛ habetur
in decreto. Petrus Jacobus maior ꝛ Joannes:
ipsm ordinauerũt ꝛ cõsecrauerũt. Ipsm in reuerẽ
tia habuerũt iudei. qz sicut dicũt egisippus ꝛ Hie
ron. solus inter aplos. ꝛ hoc pp̃ter nimiã sui sci
tatẽ pmittebat intrare in sancta sctõꝝ. non qdẽ ad
immolandũ: sed ad orandũ. Ipsm nãqz in reuerẽ
tia habuerũt singuli ꝛ vniuersi. qz sicut dicit Hie
ron. de viris illustribus. tante reuerentie ꝛ sancti-
tatis in populo extitit: ut fimbriã uestimẽti eius
certatim tangere cuperent. Marc. vi. Rogabãt eũ
ut fimbriã uestimẽti eius tãgerẽt. Et ideo apostoli
ꝛ oẽs alij eũ in tanta reuerẽtia habuerũt: q̃ frater
dñi dicebat. Et hoc triplici de causa. s. pp̃ter simi
litudinẽ. qz facie simillimus fuit: ꝛ pp̃ter cogna-
tionem: qz ꝛ mater sua fuit soror matris xpi. ꝛ pa
ter matris. s. Cleophas fuit frater ioseph qui fuit
pater xpi putatiuus. Et pp̃ter sanctificationem
quã habuit in utero. ꝛ sanctitatem quã habuit in
mũdo. ¶ Tertio cõmendabilis est q̃tuz ad pas-
sionẽ in tormento: cũ dicit. Noli timere serue me⁹
iacob. Minus dicit ꝛ plus significat: qz nõ tñ nõ
timuit: sed in sua passione cõstans fuit. Ipsa autẽ
eius passio cõmendabilis fuit q̃tum ad quatuor.
¶ Primo quidẽ habuit acerbitatẽ in pena: qz fuit
de pinna tẽpli precipitatus. deinde lapidatus. de-
inde excerebratus. Et sicut dicit Hieronymus ex
iudeis cum ptica fullonis cerebrũ eius excussit.
¶ Secũdo habuit sinceritatẽ in causa: qz pp̃ter iu
stitiam fidei defendendã passus est. Nam cũ iu-
dei eũ rogarent ut a fide Jesu populum reuocaret.
Ipse in altũ ascendens dei filiũ est confessus. Et
ideo iudei indignati ipsm ut dictũ est precipitaue-
runt ꝛ lapidauerũt dicentes. Lapidemus iacobũ
iustũ. ¶ Tertio habuit seueritatẽ in vindicta. Quia
sicut dicit Josephus pp̃ter iniustã mortẽ iacobi
factũ est excidiũ in hierusalem ꝛ dispsio iudeorũ.
Nõ tñ aũt pp̃ter hoc sed maxie pp̃ter mortẽ xpi.
Luc. xix. Non relinquẽt in te lapidẽ super lapidem
qui nõ destruat. ¶ Quarto habet pietatẽ in uenia
impetranda. Nã sicut dicit Hiero. Cũ fuisset pci-
pitatus sup genua pcumbẽs: eleuatis manibus a
dixit. Rogo dñe dimitte eis: qz nesciũt qd faciũt.
In hoc enim imitat⁹ est magistrũ suũ qui ait. Luce
xxiii. Pater dimitte illis: qz nesciũt qd faciunt.

Sermo. cxxxix. ¶ De sancto Philippo apo-
stolo sermo primus.

o Omine ostẽde nobis patrẽ ꝛ suffi
cit nobis. Joã. xiiii. Ma
gne familiaritatis Philippus cum xpo
fuisse videt. qui visionẽ patris petiit. qd̃ quidã nul
lus aplõs vnqz petere ausus fuit. Circa hoc autem
tria ponunt. ¶ Primo nãqz ponit q⁹ qz petitio
in hoc q patrẽ ostendi petiit petierunt cum aliqui de
apostolis secularẽ potentiã. Marc. x. Da nobis ut
vnus ad dexterã tuã. ꝛ alius ad sinistrã sedeamus
in gloria tua. Quidã futurorũ scientiã. Matth.
xxiiii. Dic nobis quãdo hec erũt ꝛc. Quidã inimi-
coꝝ vindictã. Luc. ix. Uis dicimus ut ignis descẽ
dat de celo ꝛ sumat illos. Philippus aũt nõ petit
secularẽ potentiã que breuis est. Eccle. x. Oĩs po-
tentatus breuis vita. Nec futuroꝝ scientiã: qz cu-
riosa est. Roma. xii. Nõ plus sapere q̃ oportet sa
pere ꝛc. Nec inimicorũ vindictã. qz phibita est.
Matth. v. Diligite inimicos uestros ꝛc. Sed petiit
paternã visionẽ. qz eterna beatitudo est. Sciebat
enim q in paterna visione est summa iocũditas. ps.
Adimplebis me letitia cũ vultu tuo. Et plena sa
tietas. ps. Satiabor cũ apparuerit gloria tua. Est
eterna felicitas. Joãnis. xvii. Hec est vita eterna ut
cognoscant te solũ uerũ deũ ꝛc. ¶ Secundo poni
tur in philippo benigna mediatio. Ostendit nãqz
philippus ipsm inter nos ꝛ patrẽ esse mediatorem
a quo sibi ostendi petit patris visionem. Olim qui
dem de patre tria erant abscõdita ꝛ ignota. Eius
sapiẽtia. Job. xxviii. Sapiẽtia ubi inuenit. ꝛ quis
est locus intelligẽtie. Misericordia eius. Job. xxx.
Sto ꝛ nõ respicis me mutatus es mihi in crude-
lem. Facies eius. Deut. xxxi. Abscondam faciem
meam ꝛc. Xps aũt mediatorẽ se fecit. ut paternã
sapientiã nobis reuelaret. Mat. xi. Nemo nouit fi-
liũ nisi pr: nemo patrẽ nouit nisi filius: ꝛ cui uolue
rit filius reuelare. ut pl⁹ misericordie nos recõci-
liaret. Roma. v. Cũ enim inimici essem⁹ deo recõci-
liati sum⁹ per mortẽ filii eius. Ut paternã visio
nẽ nobis ostenderet. Ideo dicit philippus. Ostẽ
de nobis patrẽ ꝛ sufficit nobis. Nõ aũt illã vi-
sionẽ petebat que est per creaturarũ speculationẽ:
qz obscura est. Roma. i. Inuisibilia eius a creatura
mundi ꝛc. Nec illã que per fidẽ videt. qz
imperfecta est. i. Cor. xiii. Ex parte enim cognoscimus
ꝛ ex parte pphetamus. Nec illã que videtur per cõ-
templationẽ. qz permixta est. Contemplatio enim nõ
stra nõ habet plenã delectationem propter corpo
ris corruptionem. Sap. ix. Corpus qd corrumpitur

aggrauat aliqm. Sed petit paternã visionem que erit in patria que nihil habebit obscuritatis. qa clarissima est. Cor.xiii. Uidemus nunc per speculũ in enigmate. tunc aũt facie ad faciẽ. Nihil imperfectionis. qr sufficientissima est. Ibidem. Cũ uenerit quod perfectũ est: euacuabit quod ex parte est. Nihil admirationis. qr tota suauissima est. Ysa.li. Gaudiũ & letitiã obtinebunt: & fugiet dolor & gemitus. ¶ Tertio in patre notat oĩum bonorũ sufficiens & plena pfectio. cum dicit. Et sufficit nobis. Uere sufficit. qr in paterna visione oĩa bona habent. Unde cũ moyses faciẽ dei sibi peteret ostẽdi dñs ei respondit. Ego ostendã tibi omne bonũ ut habet Exo.xxxiij. Ex quo colligit q ex paterna visione omne bonũ habet. Omne aũt bonũ tria importat. s. oĩum bonoꝝ congregationẽ & possessionẽ. Sap.vii. Uenerunt mihi oĩa bona pariter cũ illa. Oĩum congregatorũ fruitionẽ. Hiere.xxx. Reuertet iacob & quiescet & cunctis affluet bonis. Fruitorũ cõtinuationẽ. ps. Uideas bona hierusalem omnibus diebus vite tue. Eccle.xxi. Stabilita sunt bona illius in dño &c.

Sermo.cl. ¶ De eodem sermo.ij.

P Philippe qui videt me videt & patrem meũ. Ceteris apostolis tacentibus: & patrẽ sibi ostẽdi petere nõ audentibus. philippus sumpta fiducia petiit dicens. Dñe ostende nobis patrẽ & sufficit nobis. Xps aũt verũ ꝓpositũ sibi respondit. De illo aũt philippo tria preconia reperiunt que sunt maxima. ¶ Primũ est. qr fuit multe sedulitatis. Sũt enim tria signa pfecte sedulitatis. s. diuine inspirationi pfecte obedire & velociter. tẽpestiue penitẽtiã inchoare. & bona recepta aliis cõmunicare. Sic & ipse philippus diuine inspirationi & uocationi velociter obediuit. Nam cũ xps dixit ei. sequere me. primus est secutus. ut habet Joã.i. Et istud nõ processit ex leuitate. s. cordis. sed ex bñficio grẽ superioris. Joã.iij. Spũs ubi vult spirat. Ex virtute doctrine exterioris. Eccle.viii. Sermo eius ptãte plenus est. Et ex bona dispositione hoĩs interioris. Ysa.l. Dominus aperuit mihi aures. ego aũt nõ contradico &c. ¶ Secũdo tẽpestiue penitentiã inchoauit. fuit enim unus de primis aplis qui ad xpm sunt cõuersi. Primo nanq uocatus est andreas. secũdo petrus. tertio philippus. De isto triplici uocatione dicit Joan.i. Erat aũt philippus a bethsaida ciuitate andree & petri. bethsaida interpretatur domus uenatorũ. de ista enim domo processerũt isti tres aliorũ uenatores. Petrus aũt interpretat agnoscẽs. Andreas ipse virilis interpretat. Philippus os lampadis qui uenator dei debet hẽe diuini scientiã. & magnanimẽ vitã: & lucidã doctrinã. ¶ Tertio bona recepta nathanaeli cõicauit. ut habet Joã.i. & Apoc.xxii. Qui audit dicat ueni &c. Eccl.xx. Sapiẽtia abscõdita: & thesaurus inuisus que utilitas in utrisq. Prouerb.xi. Qui abscõdit frumẽtũ maledicet in populis. Ex qb9 dicit habet q plat9 debet cõicare subditis: & sapiẽtiã per eruditionẽ. & thesaurũ bonoꝝ operũ per exẽpli exhibitionem: & frumẽtũ rerũ tpaliũ per subministrationẽ. ¶ Scdo fuit multe reuerẽtie & dignitatis: quĩ in quatuor apparet. ¶ Ipse enĩ pmo fuit ostiarius xpi. Nam sicut dr Joan.xii. Gentiles qdã uenerũt ad eũ dicẽtes: dñe uolumus iesum videre. Ex quo bene patet q in curia xpi erat portarius cõstitutus. i. Paral.xv. Filios iditum: qui interpretaf transiliens: fecit esse portarios. Et significat beatum petrũ & beatũ philippum. Ille enim oẽm intellectum angelicũ & humanũ transiliuit. quãdo dixit tu es xps filius dei viui. Iste aũt petiit illũ. scdz oẽm intellectũ transcẽdit. cũ dixit. Dñe ostende nobis patrẽ &c. Unũ ergo. s. philippũ fecit portariũ in sua curia terrestri. Aliũ. s. petrum fecit portariũ in sua curia celesti. ¶ Secũdo fuit mediator dei & populi. Ipse enĩ & andreas fuerãt mediatores inter xpm & gẽtiles ut eum viderent & agnoscerẽt. iiii. Reg.vii. Uenerũt portarii. s. philippus & andreas. & annũciauerũt in palatio regis intrinsecus. ¶ Tertio fuit aduocatus cetus aplici. Audierũt enĩ apli a xpo q ascensurus erat in celũ. & q missurus erat eis spm sanctũ. & de his nihil dicebat. Audierũt quoq q patrẽ viderant. & de hoc plurimum mirabant. nullus tñ interrogare ausus est. Philippus aũt tanq oĩum aduocat9 petiuit dicẽs Dñe: ostende nobis patrẽ &c. Si ergo ipse fuit aduocatus iudicibus seculi & principibus celi credendũ est q modo sit aduocatus pro peccatorib9 mũdi. ¶ Quarto fuit procurator totius collegii. de uerba enĩ pascẽda xps cũ nullo cõtulit nisi cum philippo dicẽs. Unde ememus panes ut mãducent hi. ut habet Joã.vi. Ex quo videt q collegio xpi dispẽsator erat. Luce.xii. Quis putas est fidelis dispensator & prudẽs. Ipse enĩ fuit fidelis: qa bona dñi sui fideliter custodiuit. Fuit dispensator qa ea sibi nõ retinuit. sed pplo distribuit. Fuit prudẽs: qr bona dñi sui augere sciuit. ¶ Tertio fuit cum xpo magne familiaritatis: cuius triplex est signũ. ¶ Primum quia fiducialiter grandia postulauit. Signum magne familiaritatis fuit. quãdo ioannes a xpo petiuit sibi reuelari pditorẽ suũ. Signũ maioris familiaritatis fuit quãdo. s. petrus: iacobus: & ioannes petierũt a xpo sibi reuelari aduẽtũ suũ. Matth.xxiiij. Dic nobis quando hec fient &c.

ribus terre reuelauit. In verbis pmissis. ¶ Primo ponit ligni crucis cõmendatio. cũ dicit. Omne lignũ pulchrũ visu &c. ¶ Scdo ipsius ligni crucis cõmẽdate reuelatio. cũ dicit pduxit de humo. ¶ Circa primũ notandũ q in padiso terrestri erat triplex differẽtia ligni. sicut patet Gen.ii. Lignũ cõmune: vite & sciẽtie. de pmo aũt ligno tria dicunt s. q erat diuersũ. ¶ erat pulchrũ visu ¶ & q erat ad uescendũ suaue. ¶ Erat quidẽ diuersum ut tolleret fastidiũ. pulchrũ ut alliceret visum. & suaue ut attraheret gustũ. Per istũ ergo lignũ cõmũe lignũ sancte crucis significat. ¶ Primo qr fuit diuersũ s. ex diuersis lignis factũ. Ibi enĩ fuit cedrus: cipressus: palma: & oliua: per que significat qdruplex efficacia sancte crucis. ¶ Prima est qr malas cogitationes fugat. qd significat in cedro que fugat serpẽtes. ¶ Scda est: qr cõstantiã prestat: qd significat in cipresso: que nullius uenti impulsu cõminuitur. ¶ Tertia est: qr de hoste triumphat: qd significat in palma. ¶ Quarta est: qr amaritudinem pene dulcorat. qd significat in oliua. In his enim quatuor casibus signo crucis nos munire cõsueuimus. Unde cũ aliqua mala cogitatio se ingerit nos munire debemus signo crucis. uel cũ aliqd periculũ subito insurgit. uel cũ aliqd fantasma se obiicit uel cũ aliqs dolor nos arripit. ¶ Scdo istũ lignũ crucis est pulchrũ visu. fuit enĩ ipsa crux pulchra in passione: qr xpi sanguine rubricata. Pulchra in mũdo: qr ab impatoribus honorata. Aug. Crux a suppliciis latronũ trãsiit ad frontes impatorum. Et pulchra in celo: qr litteris aureis insignita. sicut cõstantino ostensa fuit. & pulchra erit in iudicio. qr sm Chrys. sup solis radios illustrata. ¶ Tertio illud lignũ est ad uescẽdũ suaue. Delectat enĩ memoriã ad recordationem. ps. Memor fui dei & delectat9 sum. Rõnẽ ad cõsiderationẽ. ps. Respice in faciẽ xpi tui. Uoluntatẽ ad delectationẽ. Cant.ii. Fructus eius dulcis gutturi meo. ¶ Scdo significat per lignũ vite. Erat enĩ qdruplex mors. s. nature: culpe: gehenne: & grẽ. Crux igit dicit lignũ vite: qr destruxit mortẽ nature per resurrectionẽ. i. Cor.xv. Per hoiem mors: & per hoiem resurrectio mortuorum. Mortẽ culpe per peti deletionem. Coll.ii. Et uos cũ mortui essetis in delictis &c. Mortem gehẽne p inferni spoliationẽ. Osee.xiii. Ero mors tua o mors &c. Fecit aũt mortẽ grẽ per iustificationem. Coll.ii. Si mortui estis cũ xpo ab elemẽtis huius mundi. quid adhuc tanq viuentes in mũdo decernitis. ¶ Tertio significat per lignũ sciẽtie boni & mali. Crux enim fuit sciẽtia boni & mali xpo & homini. xpo qr sibi expertus est malũ penalis angustie & bonum gloriose victorie. ¶ Secundo qr per crucem vidit qd sit inter bonũ qd nobis cõtulit. & malũ qd a nobis abstulit. Fuit enĩ hoi sciẽtia boni & mali. ¶ Primo qr per crucẽ hõ vidit qd sit bonũ boni: & malũ [illegible] sicut apls Roma.v. ¶ Scdo qr per crucẽ cognouit qd sit inter bonũ qd deseruit: & malũ qd incurrit. ¶ Secũdo ponit ipsi9 crucis de terra manifestatio. cũ d. Produxit de humo. Ipsa nãq crux non erat in imo abscõdẽda: sed fodiẽda & manifestãda. ¶ Primo qr in ipsa fuit pecunia nre redẽptionis. portauit enim sacculũ ista pecunia plenũ. Prouerb.vii. Sacculũ pecunie secũ tulit. ¶ Secundo ipsa fuit thesaurus nre ditationis. i. Petri.i. Nõ corruptibilibus auro uel argẽto redẽpti estis. ¶ Tertio qa in ipsa emanauit fons nre regenerationis. Ysa.xii. Haurietis aquas in gaudio de fontibus saluatoris. Debuit igit ipsa sancta crux fodi & manifestari. qr in ipsa fuit pecunia qua sumus redẽpti & thesaurus quo sum9 ditati. De his enĩ duob9 dr Prouerb.ii. Si quesieris eã qsi pecuniã: & sicut thesaurũ effoderis illã &c. ¶ Tertio: qr de ea processit aqua regenerationis qua sumus abluti. iiii. Regũ.iii. Facite alueũ torrẽtis huius fossas & fossas. i. vulnera & vulnera. & alueus iste replebit aquis.

Sermo.cxliiii. ¶ De eodem die sermo.iii.

E Effodientes thesaurũ gaudẽt vehementer cũ inuenerint sepulchrũ. Job.iii. Sancta helena & ceteri xpiani. qui cũ ipsa erãt fecerũt fodi crucẽ sup oẽm thesaurũ preciosiorẽ & uehementer sunt gauisi qa ipsam inuenire potuerũt. In verbis igit pmissis tria de sctã cruce ostẽdunt. ¶ Primo q preciosa sit cũ dr effodientes thesaurũ. ¶ Scdo q gaudiosa sit. cũ dr Gaudẽt vehementer. ¶ Tertio qñ sit gloriosa. cũ dr Cũ inuenerint sepulchrũ xpi. Crux dr sepulchrũ qa in ea mortuus requieuit. Et sic sepulchrũ ei9 fuit gloriosum. Ysa.xi. Erit sepulchrũ ei9 gloriosum. Est igit crux preciosa. qr thesaurus dei. Est gaudiosa. qr est redemptio generis humani. Est gloriosa. qr sepulchrum xpi. Et ideo nõ debuit occultari. ¶ Primo qr est preciosa rõne sui. cuius preciositas ex tribus apparet. Est enĩ tincta sanguine dei est margarita dei per. Est enĩ tincta sanguine dei est margarita dei. Ista aũt tria nõ sunt occultãda est thesaurus dei. Nec sanguis dei. Job.xvi. Terra ne operias sanguinẽ meũ &c. Nec margarita dei que fuit digna [illegible] ter ingredi. Mat.xiii. Simile est regnũ celoꝝ hoi negociatori querenti bonas margaritas. Nec thesaurus dei. Eccle.v. Sapientia abscõdita & thesaurus inuisus que utilitas in utrisq. qr igit thesaurus inuisus que utilitas in utrisq. qr igit ea crux fuit tincta sanguine dei & margarita dei: & thesaurus dei nõ debuit occultari. De duobus primis dr Matth.vii. Nolite sctm [illegible] crucis ligni

sanguine tinctā dare canib⁹.i.iudeis ꝑsequētibus nec mittere margaritas an porcos.i.añ ipsos iudeos:sed añ christianos. De tertio dī Ecc.vi. Qui inuenit illū inuenit thesaurū. Quia igit̄ scā crux fuit tincta sanguie dei.dimissa est nobis in monumētū. Exo.xiii. Erit tibi q̄si signū in manu tua ꝗsi monumētū an oculos tuos. Et q: est margarita dimissa est nobis in ornamētū. Ysa.xxviii. In die illa erit dñs corona glie ꝛ seruā exultatiōis residue ppl'i sui. Quia enim est thesaurus dei est nobis dimissa in sustētamētū. Prouerb.xxi. Thesaurus desiderabilis ꝛ oleū in habitaculo iusti. Crux enī que fuit habitaculū ꝛ māsio iusti.i.christi est thesaur⁹ nr̄e iustificationis ꝛ est oleum diuine miserationis.

¶ Secūdo nō debet occultari:q: est gaudiosa respectu nr̄i. Sic gaudebat apls qui dicebat Gal.vi. Mihi absit gl'iari nisi in cruce dñi nr̄i iesu christi in quo est salus vita ꝛ resurrectio ꝛc. Est autē crux christi nobis gaudiosa triplici rōne:ꝛ trib⁹ de causis ꝓpter quas nō debuit etiā abscōdi sed reuelari

¶ Primo q: est cādelabꝝ nr̄e illuminationis. Cādelabꝝ enī crucis est lignū:ꝛ lucerna in cādelabro lucēs est christus in cruce pēdēs. Sicut aūt lucerna nō debet abscōdi nec cādelabrū. Mat.v. Neqꝫ accēdūt lucernā ꝛ ponūt eā sub modio:sed sup cādelabꝝ ꝛc. sic nec crux christi debuit abscōdi:sed i loco honorabili collocari. ¶ Secūdo q: est uexillū nr̄e triūphalis debellationis. Uexillū enī nō est abscōdēdū:sed cōtra hostes eleuādū. Ysa.xiii. Super mōtē caliginosū.i.diabolū.leuat signū. Tela aūt istius uexilli.i.crucis fuit caro christi:que fuit picta rubeo colore sanguinis:ꝛ colore nigro liuoris ꝛ colore albo aque de latē emanantis. ¶ Tertio q: fuit scala nr̄e ascēsionis. Scala aūt nō est abscōdēda sed erigēda. Ista est nāqꝫ scala de qua dī Gen.xxviii. Uidit iacob scalā stātē sup trā ꝛ cacumē ei⁹ tāgēs celū ꝛ cēm intrā. ¶ Tertio nō erat occultāda q: est gl'iosa respectu xp̄i. Fuit aūt gl'iosa triplici de causa ꝓpter q̄s nō debuit occultari. fuit eniꝫ crux xp̄i sapiētia xp̄i:ꝛ cathedra xp̄i. Ista eniꝫ tria nō sunt occultāda. De p̄io dī.i. Petri.ii. Uirtutes ei⁹ annūcietis ꝛc. De secūdo Ecc.xvi. Sapientia abscōdita ꝛc. De tertio Ysa.vi. Uidi dñm sedētē sup soliū excelsū ꝛ eleuatū ꝛc. Quia igit̄ est virtus xp̄i.dimissa est nobis in fulcimētū per qđ diabolū expellimus:ꝛ nos ab ipso defendimus. Naꝫ q̄dꝫ ipsū expellimus:ꝛ nos ab ipso defendim⁹. Nā q̄dꝫ ipsū expellimus per nomē crucis. Chrꝭ. Demones sctiꝫ nomē crucis audiētes in fugā resiliūt. Aliq̄ per signū crucis. Aug. Signū crucis a nobis expellit exterminatorē si cor nr̄m recipiat ipsū saluatorē. aliq̄ per fidē crucis. Aug. Uoluit visibilē vincla feriēdo:ꝛ hostē inuisibilē vincla creādo. Quia est sapiētia xp̄i dimissa est nob' in sacrm. i.Cor.ii. Loquimur dei sapiētiā in ministerio abscōditā. Ibidē. Predicam⁹ xp̄m crucifixū:iudeis q̄dē scādalū:gētib⁹ aūt stultitiā ꝛc. Quia est cathedra xp̄i dimissa est nobis in documētum. Aug. Crux que fuit lignū xp̄i morientis:ꝛ cathedra fuit magi docētis. Docuit aūt nos de ipsa cathedra tres lectiones. ¶ Prima est ut sequamur xp̄m. Mat.xvi. Siqs vult venire post me abneget semetipꝫ ꝛ tollat crucē suā ꝛ sequat̄ me. ¶ Scda lectio est.ut innocēter trāseamus istū mūdū. Gen.xxxii. In baculo meo trāsiui iordanē istum ꝛc. ¶ Tertia lectio est:ut iuxta ipsi⁹ crucis deuotionē spemus ꝓmiū: hoc significatū est Apoc.xi. Ubi dī q: dat⁹ est āge lo calam⁹ silis virge ad metiēdū tēplū ꝛ altare. per tēpluꝫ enī significant̄ corpa sctōꝝ:ꝛ per altare aīe ipsoꝝ que ꝟge calamo mēsurant̄:q: fm deuotionē crucis mensurant̄ ꝓmia eterne retributionis.

Sermo.ccxlv. ¶ De sancto ioanne ante portā latinā sermo primus.

P Arasti in cōspectu meo mēsam aduersus eos qui tribulāt me Impinguasti in oleo caput meuꝫ:ꝛ calix meus inebrians q̄ꝫ pclarus est. ps. Quāuis sctūs ioānes euāgelista vitā nō finierit per martyriū ferri. habuit tñ tria alia martyria que notant̄ in v'bis ꝓmissis. ¶ Primuꝫ est q: fuit exilio relegatus. qđ notat̄ cū dī. Parasti in cōspectu meo mēsam aduersus eos qui tribulāt me. In hac die enim fuit q̄drupliciter tribulatus. Fuit eniꝫ grauiter flagellat⁹. Fuit et derisione tonsoratus. Fuit in feruēti olei dolio missus. Et fuit exilio relegatus. Cōtra ista q̄tuor incōmoda xp̄s ꝛ mēsaꝫ sibi ꝓparauit:in qua sibi q̄tuor fercula deliciosa parauit. q: igit̄ erat grauiter flagellatus xp̄s sibi parauit oluꝫ penaruꝫ euacuationē. Apoc.vii. Absterget deus om̄ lachrymā ab oculis sctōꝝ ꝛc. Quia et derisiōe tōsorat⁹ parauit sibi corone celestis decorationē. Apo.ii. Esto fidelis usqꝫ ad mortē ꝛ dabo tibi coronā vite Quia fuit in oleo feruēti assat⁹. parauit sibi in fluuio paradisi refrigerationē. Ibidē. Agnus qui in medio throni est reget illos:deducet eos ad vite fontes aquarū. Quia fuit exilio relegatus parauit sibi celestis ciuitatis ꝑpetuā habitationeꝫ. De qua ipse dicit Apoc.xxi. Ostēdit mihi ciuitatē sanctā hierusalem descēdētē de celo ꝛc. ¶ Scdm martyriū q: fuit in feruētis olei dolio missus:qđ notat̄ cū dī. Impinguasti in oleo caput meū. Et dicit impinguasti:q: potius exiuit impinguatus q̄ adustus. ¶ Fuit aūt vnct⁹ triplici oleo.i.materiali sicut hodierna die quando in dolio fuit missus. Scdo aūt

Signū aūt maxīe familiaritatis fuit q̄ philipp⁹ a xp̄o petiit sibi reuelari patrē suū. ¶ Scdꝫ signū est q: xp̄s sibi secreta reuelauit dicēs. Philippe qui videt me videt ꝛ pātrē. Sap.vii. In aīas sctās se trāsfert:amicos dei ꝛ ꝓphas ɔstituit. In aīaꝫ sanctā philippi se trāstulit:q̄n sibi gr̄am īfudit. Amicū eū ɔstituit. s. q̄n ei secreta sua reuelauit. Ac prophetā ɔstituit:q̄n filiab⁹ suis spūꝫ ꝓphetie dedit. ¶ Tertiū signuꝫ est q: in eadē cathedra.i.in cruce eū sedere fecit. Hester.vi. Hō quē honorare cupit rex debet iponi sup equū qui de sella regis est. Ceteri apli sederūt in equo xp̄i qui per passionē triūphauerūt. Illi aūt sederūt in equo xp̄i ꝛ in eadē sella xp̄i qui crucifixi fuerūt:sicut philippus qui fm Isido. fuit crucifixus.ii. Regū.xxiii. Dauid sedēs in cathedra sapiētissimus princeps inter tres. Tres nāqꝫ sedētes in cathedra crucis fuerunt petrus:andreas:ꝛ philippus. Sed xp̄s sapiētissim⁹ fuit:q: per crucem diabolum superauit.

Sermo.ccxli. ¶ De inuētione sctē crucis. s.i.

O Stendit ei lignū qđ cum misisset in aquas in dulcedineꝫ uerse sunt. Exo.xv. Cū ppl's israel pre nimia amaritudine aquā bibē nō posset. dñs moysi lignū ostēdit qđ aquas amaras dulcorauit. Isid. ergo lignuꝫ significat crucē quā deus sctē helene ostēdit:qđ lignū aquas tribulationū in cōstātino dulcorauit. ¶ Primo ergo ponit̄ crucis miraculosa ostēsio. cū dī ostēdit ei lignum. ¶ Scdo ponit̄ ostēse crucis virtuosa opatio. cū dī. qđ cū misisset in aquas ꝛc. ¶ Fuit aūt ostēsa per multa signa. ¶ Quoꝝ q̄dā fuerūt ante inuētionē. ¶ ꝛ q̄dā in inuētione. ¶ q̄dā ꝟo post ipaꝫ inuentionē. ¶ Ante inuētionē tria signa fuerūt. Unū:q: angelus in celo ipsaꝫ ostēdit cōstātino. Aliud:q: mirabilis claritas ipaꝫ circūfulsit. Tertiū q: litteris victorie inscripta fuit. s. in hoc signo vinces. Et his significatur triplex ꝟtus crucis. ¶ Prima est:q: angelos reparauit. qđ significat̄ per hoc q: angelus in celo eā taꝫ reuerēter ostēdit. Col.i. Pacificans per sanguinē crucis ei⁹ siue que in terris sunt.i.hoīes:siue que in celis sunt.i.angelos. Et in hoc fallit regula illa que dicit:q: positio duob⁹ extremis ponit̄ ꝛ mediū. Ecce enī xp̄s pacificauit celū angeloꝝ cū terra hoīuꝫ:ꝛ tñ nō pacificauit aerē demonū. ¶ Secūda ꝟtus est q: mūdū tenebrosum illuminauit. Quod significat̄ per hoc q: cū splendore appuit. Apoc.x. Uidi alterū angelū amictum nube ꝛ iris in capite eius ꝛ facies eius erat ut sol. Iste angelus fuit xp̄s qui est amict⁹ nube.i.humana carne qui fuit insignitus iride.i.cruce que est signū recōciliationis. Gen.ix. Ponā arcū meū in nubib⁹ ꝛc. Qui tam̄ iris h̄uit colorē rubeū per sanguinis effusionē. aqueū:per aque lateris emanationē. viridē ex liuoꝝ impressione. Fuit et instar solis lucidus:q: per crucē tenebras expulit ꝛ mūdum illuminauit. ¶ Tertia ꝟtus est:q: diabolū vicit ꝛ īfernū expoliauit. qđ significat̄ per ipas victorie. Ysa.xiiii. Infernus subtus ɔturbat⁹ est in occursū aduētus tui. Infernus subtus est locus dānatoꝝ:ꝛ iste fuit cōturbat⁹. Infern⁹ ꝟo supior est limb⁹ patrū:iste fuit letificat⁹. Infern⁹ q̄si medi⁹ est purgatoriū:ꝛ iste infernus fuit ɔfortat⁹. ¶ Scdo fuerūt q̄dā signa in īuētiōe per que ipa crux fuit iūta. s. deuota oro. ꝛ terre motio:ꝛ odoris emanatio. Per que significat̄ q: ꝟtus crucis per tria obtinet̄. ¶ Primo per instātiā orōnū. Uñ dī Exo.xv. q: cū moyses ad deū clamasset ꝛ orasset deus sibi lignuꝫ ostēdit. Prouer.viii. Qui mane vigilauerit ad me inueniet me. ¶ Scdo per ɔtēptū terrenoꝝ:ut. s. aspect⁹ terrenoꝝ qui erat sursuꝫ in rōne moueat̄:ꝛ descēdat in sensualitatē:ꝛ sic fiat q̄dā terremot⁹ spūalitatis postea fiet trāqllitas mētis q̄n celū.i.celestia erūt sursuꝫ in rōne. ꝛ terra.i.terrena erūt deorsuꝫ in sensualitate. Prouer.xxv. Celū sursuꝫ ꝛ tra deorsuꝫ. ¶ Tertio per fragrātia ꝟtutū ꝛ desideorꝝ. Sponsus eniꝫ trahit̄ ab odore puritatis. Can.i. Lectulus nr̄ floridus. Uolūtatis. Ibidē. Cū esset rex in accubitu suo ꝛc. Et sctē opationis. Cā.ii. Uinee florētes dederūt odorē suū. ¶ Tertio fuerūt q̄dā signa post inuētionē. Manifestū enī est ipaꝫ verā esse crucē per tria signa:utpote per infirmi sanationē. per mortui resuscitationē. ꝛ per tituli inscriptionē. per que significat̄ q: hō per crucē est a morte pctī resuscitatus. Col.ii. Et uos cū mortui essetis in delictis ꝛc. Ab infirmitate:quia. s. debilis erat ad bonū est sanatus ꝛ fortificat⁹. ps. Uirga tua ꝛ baculus tu⁹ ipa me ɔsolata sunt. Et q: in dei militē est ascriptus. Apo.iii. Scribā sup illū nomē dei mei ꝛc. In hoꝝ significationē in passiōe xp̄i fuerūt q̄daꝫ resuscitati:q: multa corpa sctōꝝ que dormierant surrexerūt. Et q̄dā ab infirmitate sanati sunt:sicut lōgin⁹. q̄dā celestis militie ascripti:sicut latro a dextris posit⁹. ¶ Scdo notat̄ crucis ꝟtuosa opatio. cū dī. cū misisset in aquas:in dulcedinē uerse sunt Aque amare significāt amaritudinē tribulationū ps. Saluū me fac de⁹ q̄m intrauerūt ꝛc. Multitudinē ꝑploꝝ. Apoc.xvii. Aque quas vidisti populi sunt ꝛ gentes. Estus fortiū desideriorꝝ. Prouer.xxv. Aqua frigida aīe sitienti. Aque ergo tribulationū exiit et per cōstātinū. Aque ꝑploꝝ et per matērē. Aque desideriorꝝ et per helene imperatricē sed per lignū crucis in cōstātino dulcorate sunt aque tribulationū per hostiū fugationē. ps. Fac mecū

ligni in bonũ rc. Aque pplo dulcorate sunt per purificationẽ ⁊ cõuersionẽ. hoc significatũ est Numeri. xx in virga que de petra aquã pduxit. q xps v. ute crucis de duricia aquã pcussit grãtiã. Aque desiderio dulcorate sũt in helena p ligni crucis inuentionẽ. Prouer. xiii. Lignũ vite desideriũ ueniẽs Et itẽ. Desideriũ si cõpleat delectat aĩam rc.

Sermo. cxlii. ¶ De eodem sermo. ii.

Rit tanq lignũ qd plantatũ est secus decursus aquarũ rc. ps. Istud est lignũ sancte crucis de quo tria dicunt. s. q sit plantatũ. q sit iuxta aquas cõplicatũ. ⁊ q sit fructiferum. ¶ Fuit aũt plantatũ in triplici loco. ¶ Primo in terrestri paradiso sm aliquarũ historiarũ narrationẽ. qd satis cõueniens fuit. Primũ enĩ lignũ fuit hoĩ causa mortis. diuine offensionis. ⁊ sue electionis. Cõueniens ergo fuit ut per lignũ crucis transiret de morte ad vitam. Apoc. ii. Uincenti dabo edere de ligno vite rc. De offensa reciperet in gratiã. Hec enim est illa virga que hester inuenire fecit gratiã assueri. ubi habet Hester iiii. De exilio tanq per nauẽ reuocaret ad patrias. Sap. xiiii. Trãseũtes mare per ratẽ liberati sunt. ¶ Secũdo fuit plantatũ in libano. Libanus nãq mõs est altus ⁊ interpretat candidus. ⁊ ibi nascit odoriferũ thus. per que significat q lignũ crucis hoiem humiliatũ exaltauit. Prouerb. iiii. Accipe illã ⁊ exaltabit te. Jo. x. Si exaltatus fuero a terra: oĩa traham ad meipsuz. Et hoiem denigratuz dealbauit. Apoc. vii. Lauerũt stolas: ⁊ dealbauerunt eas in sanguine agni. Hoiem ex peccato fetido: deo recõciliauit. Gen. viii. Odoratus est dñs odorem suauitatis rc. ¶ Tertio fuit positum pro ponte in fluuio. In mari enim huius mundi deus homini tria adiutoria pparauit. s. nauẽ baptismalis innocentie. i. Petri. iii. In diebus noe cũ fabricaret arca rc. Et infra. Qd ⁊ uos nunc similis forme saluos facit baptisma. ¶ Secũdo preparauit tabulã penitentie. Dicit enim Hieronymus q penitentia est secunda tabula post naufragium. ii. Paral. v. Nihil erat aliud in arca. s. ecclesie: nisi due tabule. i. penitentia que debet agi de cõmissis ⁊ de omissis. Sed q sepe agit male. ⁊ frangit nauis baptismalis innocẽtie. ⁊ multi etiã perdunt tabulã penitentie. ideo preparauit pontẽ crucis sue. In quo ponte seu in qua cruce extẽdit corpus pro nobis ⁊ p illa cõgeri lapidũ. i. diuersorum suppliciorum. ¶ Secũdo dicit de isto ligno q secus aquas fuit plantatũ. Et hoc uel secus aquas sacramentales. q fuit aquis salutaris irrigatũ. Ysa. xii. Haurietis aquas in gaudio de fontibus saluatoris. Uel secus aquas spirituales. q lachrymis cõpassionis sepius est irrigãdũ ⁊ debet irrigari. Eccl. xxii. Sup mortuũ. s. xpm plora. defecit enim lux eius. Uel secus aquas materiales: q in pbatica piscina fuit inuenta. Dicit aũt pbatica a pbaton qd est ouis. q ibi hostie lauabant. piscina aũt dicebat a pisce. ¶ Cõuenienter igit lignũ crucis ibi fuit inuentum ad significandũ q immolãda erat uera ouis in sacrificiũ. Ysa. liii. Sicut ouis ad occisionẽ ducet. Ibi etiam erant lauande aĩe nostre a sordibus s. vitiorũ. Apoc. i. Lauit nos a peccatis nr̃is in sanguine suo. Ibi assandus erat xps uer piscis ignibus passionũ. ps. Igne me examinasti rc. ¶ Tertio istud lignũ fuit fructiferũ. Nam in monte caluarie plantatũ ⁊ fixũ fuit. Et ibi multiplicẽ fructũ fecit. De quo dicit Ysa. xxii. Figam illũ paxillũ in loco fideli. ⁊ suspendã super eũm gloriam domus patris eius uasorum diuersa genera. Oẽ uas paruulũ a uasis craterarũ usq ad oẽ uas musicoruz. Fructus aũt istius ligni sic plantati: ⁊ sic fixi sunt isti. q per ipm lignuz sunt angeli reparati ⁊ ideo dicit: suspẽdã super eũm gloriã domus pr̃is eius. Et per ipm hoies sunt saluati. Sed hoĩuz saluandorũ quidã sunt prelati: vino doctrine alios inebriantes. isti sunt uasa craterarũ. Alij sunt subditi actiui humilitatẽ sectantes. isti sunt uasa paruula. Alij sunt cõtemplatiui dulcem sonũ deo reddentes. isti sunt uasa musicoruz. Et q erat assimilat cedro ⁊ oliue. ut d Eccl. xxiiii. Quasi cedrus exaltata sum in libano. ⁊ quasi oliua speciosa in cãpis. ideo fructus eius fuit ad instar cedri ⁊ oliue. Nã poma cedri in aliqua sui parte sunt dulcia. ⁊ in aliqua parte sunt acetosa. ⁊ in aliqua parte inter dulce ⁊ acetosuz media: q in xpo tres fuerunt substãtie. s. diuinitas dulcissima. caro in passione amaritudine plena. ⁊ aĩa plena dolore inqtum natura sua a diuina relinquebat. ⁊ plena dulcedine inqtum fruebat. Fuit etiã iste fructus instar oliue qui primo est viridis. deinde subrubeus. ultimo niger. Sic xps primo fuit viridis per virtutũ fulgorẽ. Luce. xxiii. Si in viridi ligno hoc faciunt rc. Postea fuit rubeus per sanguinis effusionẽ. Can v. Dilectus meus candidus ⁊ rubicundus. Ultimo fuit niger in morte. Ezech. xxx. In taphnis nigrescet dies. Taphnis interpretatur consumatio. Xpus igitur quando dixit. Consummatũ est: totus est niger effectus.

Sermo. cxliii. ¶ Eodem die sermo. iii.

Produxit dominus deus de humo omne lignuz pulchrũ visu rc. Gene. ii. Deus lignũ sancte crucis de humo pduxit qñ ipm de...

domitianus ipsum poni potius in oleo feruẽti q in aqua bulliẽti. q aqua bulliens penetrat exteriora ⁊ interiora. Oleũ uo feruẽs penetrat exteriora ⁊ interiora ⁊ ossa. Iuxta illud ps. Intrauit sicut aqua i teriora eius: ⁊ sicut oleũ in ossibus eius. ¶ Secdo fuit unctus oleo sacramẽtali. q. s. fuit aliqs in patriarchã cõsecratus. ps. Sicut vnguẽtũ in capite qd descẽdit in barbã rc. Unguẽtuz enim spũs sci fuit in xpi capite in plenitudinẽ. deinde descẽdit in barbã. i. in aplos qui fuerũt ceteris magis viriles. deinde descẽdit in ceteros doctores ⁊ platos qui debẽt eẽ uestimẽtũ ecclie ipsam vbo ⁊ exẽplo ornãdo. Deinde descẽdit in oram uestimẽti. i. in subditos. ¶ Tertio fuit unct oleo spũali. De quo di. i. Jo. ii. Unctio eius docet uos de oĩbus. Tã plene fuit inunctus: ut posset dici de eo illud ps. Unxit te deus deus tuus oleo letitie pre participib tuis. Nec mirũ: q stetit ppe. ⁊ iuxta apothecã illius vnguentarii. de quo di Eccle. xxxviii. Unguẽtarius facit pigmẽtaria. s. suauitatis. Istud aũt oleũ letitie habuit qdruplici rõne. ¶ Gaudere enim ipse potuit de secretorũ celestiũ reuelatione. Apoc. i. Significauit deus que oportet fieri cito mittẽs per angelũ suũ seruõ suo ioãni rc. Hiere. xv. Factũ est vbũ tuũ in gaudiũ ⁊ in letitiã cordis mei. ¶ Secdo de iusta vindicta tyrãni. i. domitiani. ps. Letabit iust cũ viderit vindictã. ⁊ lauabit manus suas in sanguine peccatoris. ¶ Tertio de honorabili reuocatione. Hiere. xxxi. Cõuertã luctũ eorũ in gaudium rc. ¶ Quarto de sue dilecte. i. drusiane resuscitatione facta pro qua oẽs gauisi fuerũt ⁊ deũ laudauerũt ps. Tunc repletũ est gaudio os nr̃m. ⁊ lingua nr̃a exultatione. ¶ Tertiũ martyriũ est: q fuit ueneno potatus. qd notat cũ di. Calix meus inebriãs q p clarus est. Bibit xps duplicẽ calicẽ. s. sanguinez ⁊ myrrhatũ. Unũ. s. sanguineũ colauit iacobo qui sanguinẽ suũ fudit. Aliũ ioãni qui amarũ uenenũ bibit. Et sic implerũ est illud Mat. xx. Calicẽ qdez meũ bibetis. Et dicit iste calix inebriãs ⁊ pclarus: q ipsum uenenũ cũ desiderio ⁊ auiditate multa bibit. Preclarus aũt dicit: q tria pclara miracula inde cõtigerũt. ¶ Unũ: q sancto ioãni nullã lesionẽ intulit. Mar. ult. Si mortiferũ quid biberint nõ eis nocebit. ¶ Secdm q duos hoĩes ex illo ueneno mortuos suscitauit. ¶ Tertiũ q ex hoc multus populus gẽtilis cõuersus fuit. Et sic patet quomodo deus ex malis sepe multa bona elicit rc. Et iõ ipsa mala penalia nõ sunt semp mala: q inde eliciunt multa bona. Patet etiã q sint bona triplici de causa. ¶ Primo q sunt a summo bono a quo non põt pcedere nisi bonũ. Ysa. xlv. Ego dñs pacem faciẽs ⁊ creans malũ. Fuerũt in summo bono. i. in xpo. Ysa. i. A planta pedis usq ad uerticẽ nõ est in eo sanitas. Et ducit ad summum bonũ. Osee xi. In funiculis ade traham eos.

Sermo. cxlv. ¶ De eodem Sermo secũs.

Conuersus petrus vidit illuz discipulũ quem diligebat iesus sequẽtẽ. qui ⁊ recubuit in cena supra pect eius. ⁊ dixit. Dñe qs est qui tradet te. Joan. ult. Quãuis beatus ioãnes multa bona habuerit priuilegia. In vbis tñ pmissis tria de ipso priuilegia exprimunt. ¶ Primuz est: q fuit amicus xpi. cum di. Quẽ diligebat iesus. Dicit aũt ipsum dilexisse plus q ceteros: q maiora signa dilectionis sibi ostẽdit. Et q uis multa fuerint dilectiõis signa ad ipsum. pcipuũ tñ fuit q matrẽ suã sibi recõmẽdauit. Et quo qtuor magnas prerogatiuas p meruit. ¶ Una est q factus fuit gabrielis archangeli socius. Petrus damianus. Joãnes archãgelo gabrieli ad custodiã mr̃is dei socius est datus. ut ⁊ ille integrã virginẽ inuisibilit custodiret. ⁊ iste forinsecus fragilitati feminee obediẽtie sue ministeriũ exhiberet. ¶ Secda est: q factus est dei thesaurarius. inqntũ. s. thesaurũ dei sollicite custodiuit. Eccl. iii. Sicut qui thesaurizat: ita ⁊ qui honorificat matrẽ suã. ¶ Tertia est: q fact est xpo magis vicinus. Petrus damianus. Quẽo ioannes familiarior cum mr̃e uerbi cõuersat tãto vicinior uerbo inuenit. ¶ Quarta est: q factus est quodam modo xpi frater adoptiuus. Petrus damianus. Quoniã ab ipsa ueritate ioãnes Marie dictus est filius: qdã speciali grã frater est saluatoris. ¶ Secũdũ priuilegiũ est: q cubicularius ⁊ camerarius est iesu xpi. cũ di. Qui recubuit supra pectus eius. Deut. xxxiii. Amãtissimus dñi habitabit cõfidẽter in eo: quasi in thalamo tota die morabit. Pectus aũt xpi est fons dei cellariũ paradisi. est mẽsa angeli. est thalamus beatorũ. est gazophilaciũ oĩum thesaurorũ. q sicut di. Col. ii. In ipso sunt oĩa thesauri sapiẽtie ⁊ sciẽtie dei absconditi. Inquãtũ igit ioãnes supra pectus xpi recubuit ista quinque hẽre meruit. ¶ Primo nãq potuit os suũ ad fontem dei a quo hausit aquã sapiẽtie salutaris. Eccl. xv. Aqua sapiẽtie salutaris potauit illũ. ¶ Secdo intrauit cellariũ paradisi in quo bibit vinũ diuini amoris. Canti. ii. Introduxit me rex in cellã vinariam: ordinauit in me charitatẽ. Intãtũ aũt bibit q quodammodo ebrius factus fuit. Sicut enim ebrius non sentit uerbera. Iuxta illud Prouer. xxiii. Uerberauerũt me sed non dolui. sic ⁊ ille nõ videbat sentire supplicia. Unde dicit Dionysius in epl'a quã sibi scripsit. Nõ enim ita uersus sum in insaniã q putẽ uos aliqd pati ad corporis passiones...

ipsū sentire credo. ℣ Tertio sedit ad mēsam angelus: quia cōmodū panē vite celestis. Eccle. xv. Cibauit illū pane vite ⁊ intellectus. Et ly panis mutet illū: pane vite ⁊ intellectus. Et ly panis mutet in comedēte: loco ad comedēdo panē vite totus ydiotus est in vitā. De hoc ita dicit Dionysi⁹ ubi supra. Ab quos videmus enim deo ⁊ de deo factos: quoꝝ ⁊ veritatis extitēs amatores ab effectu q̄ dē recedūt materialiū ⁊ erpliti incipiunt futurā ut decet angelos in medio hoīum puersari. ℣ Quarto introiuit in thalamū beatoꝝ in quo indutus est stola glie. Ecc. xv. Stola glie induit eū. Que stola fuit cādida per virginitatē: ⁊ purpurea per charitatē. Septimo ingressus est in gazophilatiū the saurorū: quo tractat thesaurū sapiēte. Petrus dicit⁹. Joānes eminēt diuine gre scientiā er illo eccliā gazophilatio: in quo sunt oēs thesauri sapiē tie ⁊ scientie dei absconditi tractat. ℣ Tertiū priuilegium est: q̄ fuit secretarius xpi. q̄d notat in hoc q̄ dixit. Dñe q̄s est qui tradet te. Qualdo enim oēs voluerūt mēbrū ⁊ dubitabūt. solus Joānes ad ꝑm accessit. ⁊ eū interrogauit. Ecc. vi. Amicus in dominicis fiducialiter aget. Xp̄s etiā sua secreta ⁊ profunda sibi reuelauit: q̄ sua cū patre eternitatē ⁊ coequalitatē sibi ostēdit. Ita aūt tam ꝓfunda mysteria didicit in quadruplici scola. ℣ Prima est scola angelica. Apoc. i. Significauit deus que oportet fieri eis loquēs per angelū suū seruo suo Joāni ⁊c. ℣ Secūda est scola virginea: q̄ enim fuit custos virgini deputatus: ab ipsa eū plurima edoctus. Ecc. xv. Obuiauit illi q̄si mr honorificata. ℣ Tertia est scola beate trinitatis: ad quā uolauit quando uerbū in principio erat vidit. Ezech. xviii. Agla grādis magnarū alarū uquc ad libanū. i. ad altitudinē trinitatis, ⁊ tulit medullā cedri. i. mysteriū sūi incarnati. ℣ Quarta est scola sūi pectoris. Unde cant. ℣ Fascia euāgelii de ipso sacro dominici pectoris fonte pullulat.

Sermo. cclvii. ¶ In vieb' rogationū Fmo. i.

Rate pro inuicē ut saluemini. Multū enim ualet depcatio iusti assidua. Helyas enim hō erat ⁊c. Jac. v. Eloquio ecclia fideles inducere ad oīdū. Ihesus tpe uerbo sancti Jacobi assumit in quibus tria facit. Primo nāq; ad oīdū pro inuicē nos inducit: cū dicit Orate pro inuicē ut saluemini. Liberter enim pro aliis q̄ bat orare debet. Quia sicut dicit Chrys⁹. super Matth. Pro se orare nature est: pro altero autem gre est. pro se orare necessitas cogit. pro alio autem orare charitas fraternitatis hortat. Quletos autem est ante deū oīs nō qui necessitas rei trāsmittit: sed q̄ charitas fraternitatis cōmēdat. Oportet nāq; ut ille pro quo orat ꝙuis in se bñat sicut dicit Dionysius. In ve ecclesiastes hierarchia. xiii. cap. ¶ Primus est seruādo desiderū rei hñde: q̄ oportet q̄ illud seruēter desideret ⁊ affectet ⁊c. ℣ Secūm est status gre: q̄ oportet q̄ sit in statu gre ⁊ penitētie. ℣ Tertium est recognitio infirmitatis ꝓpꝛie. Oportet quēm q̄ recognoscat q̄ illud per le obtinere non ualet. ℣ Quartū est petitio rei digne: q̄ oportet q̄ ea petat que deum vare deceat: ⁊ ipsi accipe expedit. ¶ Secūo utilitatē oīonis ostēdit: cū dicit. Multū nāq; ualet depcatio iusti ⁊c. ubi tria ponit. ſ. q̄ oīo multū ualet: cū dicit. Multū enim ualet ⁊c. Secūo cuius oīo ualet. q̄ iusti. Tertio qualis oīo ualet q̄ assidua. q̄ aūt oīo multū ualet. dicit Greg. Magna enim virtꝰ oīonis: q̄ fusa in terra in celo ꝓpitur. Ad hoc aūt q̄ in celo ascēdat ⁊ ibi opek oportet q̄ habeat q̄tuor alas. ℣ Prima est ꝓfunda humiliatio. Ecc. xxv. Oīo humiliātis se nubes penetrat ⁊c. ℣ Secūa est deuota lachrymatio. Ibidem. Lachryme a mamilla ascēdunt usq; ad celum ⁊c. ℣ Tertia est desideru seruēs deuotio ⁊ ūcio. Apoc. viii. Ascēdit fumus incēsoꝝ de oīonib⁹ scōrū de manu angeli corā deo. ℣ Quarta est bonorum operū exercitatio. Thob. xiii. Qñ orabas cū lachrymis ⁊ sepelichas mortuos ego obtuli oīonē tuā corā deo. ℣ Secūo ualet oīo q̄i est iusti. Est autem iustus qui dat deo obedientiā. primo misericordiā. ⁊ sibi scimoniā. Exaudit igit deus oīonē illi⁹ qui dat deo obedientiā. Aug. Citius audit oīo mundicias: ch̄ uocē multa contēptoris. Et exaudit deus oīonē illius qui dat primo suo misericordiā. Eccle. xxix. Cōclude elemosynā in sinu pauperis ⁊ hec pro te orabit ⁊ libabit ab omni malo. Exaudit etiā oīonē illius qui habet scimoniā: q̄ sicut vi in ꝑs. Iniquitatem si aspexi in corde meo nō exaudiet deus ⁊c. ℣ Tertio oratio exaudit q̄i est assidua. Assidue q̄dē oīonis nūciū pro suo cursu ad deū mittere debemus: q̄ ⁊ nos hostibus assidue circūdati sumus. Helyseo nāq; nuncio tria dicunt in psalmo. ſ. q̄ dirigat. q̄ appropinquet. ⁊ q̄ iueret. Dirigat ait per rectā intentionē: sicut sagitta dirigit ad signum. ꝑs. Dirigat oīo mea sicut incēsum in ꝓspectu tuo. Appropinquet. dicit depcatio mea in ꝓspectu tuo. Intrat aūt per elemosynā. Elemosyna enim est ostiaria. ⁊ ideo oratio auari oīonū claudit. oīo enim munificū aperit. In ꝓspectu tuo oīo mea. ¶ Tertio salubre exemplū ꝓponit: cū dicit. Helyas hō erat ⁊c. Cui enim ira est sterilis. heylas orauit ⁊ celus pluuiā dedit ⁊ terra fructificauit. Oīo aūt terrā ale nte sic fructificare facit q̄ illos tres panes ꝓducit. Secundus dicitur Luce. xi. Amice commoda mihi tres panes

nes ⁊c. Amicus de via uenit quādo alius de labore rectue vite ad oīū ꝓplatiue recurrit. Et per ly ꝓmunitatē oīonis impetrat tres panes. i. triū virtū refectionē. ſ. rōnalis. cōcupiscibilis: ⁊ irascibilis. Nam si tēre quis spiritu erroris: quo ad rationalē. spiritu uoluptatis: quo ad cōcupiscibilē. spiritu turbationis: quo ad irascibilē. petat tres panes ideſt refectionē rationalis. per diuinam sapiētiaz. cōcupiscibilis per tēperātiam. ⁊ irascibilis per tranquillitatem ⁊ patientiam.

Sermo. cclviii. ¶ Eodem tēpore Sermo. ii.

Petite ⁊ accipietis. Luce. xi. Qualis omni tpe sit orādū: ꝓpue tñ his diebus qbus ecclia solēnes litanias instituit letanias: De qbus tria videnda sunt. ¶ Primo quare fiūt. Nam fiūt ad remouendū malū culpe. ⁊ malū pene. ꝓpter adipiscendū bonū gre. Contra malū culpe institute sunt letanie maiores que fiūt in festo sancti marci. Et dicunt maiores: quia institute sunt a maiori epo. ſ. a beato Gregorio. In maiori loco. ſ. rome: que est caput mūdi. ⁊ pro maiori morbo. In romanis enim tunc quatuor vitia abūdabant: scilicet auaritia. gula. luxuria: ⁊ superbia. Et ideo deus eis quatuor pestilencias misit. Nam pra auaritiā eis misit aquarū abūdātiā. q̄a terre nascētia destruēt. Job. xij. Si emiserit aqs dest ruet ⁊ subuertet terrā. Contra luxuriā misit eis fetorē horribilē aerem inficiēt: ⁊ boles salso fodicāt. sicut olim sodomitas pena ſetenci punitur. ut habet Gene. xix. Contra gulā misit in eos inflatu rā in inguine subito extinguēt. Eccl. xxxvii. Propter enim crapulā multi obierūt. Contra superbiam misit in eos sagittas acutas ab aere venientes. Job vi. Sagitte dñi in me sunt quarū indignatio debet spūm meū. ¶ Alie letanie que dicunt minores que fiunt tribus diebus ante ascēsionem institute sunt cōtra quatuor mala pene. Tunc enim audit hanc nocturni sonitus: qbus ⁊ boles terrebātur. Job. xx. Sonitus terroris semp in auribus eius Tunc fiebāt terremotus qbus domus destruebātur. Luce. xxi. Terremotus magni erāt per loca. Tunc ignis descēdebat de celo quo edificia cōburebantur. Job. i. Ignis dei descēdit de celo ⁊c. Tunc discurrebāt lupi a demonibus agitati: qui bus boles deuorabant. Bap. xv. Bapuerūt illa se debitarū ira. Et hic manifeste patet quomodo omnia elementa dei iniurias ulciscunt. Nam aqua terre nascētia subuertit. Terra suo motu terrores incutit. Aer et fetore corrūpit. Ignis de celo erurit. Illud autem in inferno melius declarator. Tunc enim terra dānatos incarcerabit. aqua frigoris ad̄ perurgebit. ignis ardoribus peremabit,

regni filii dare munera vel regna suscipitis. Vñ cũ
tur. Et regnabin in manu ei⁹. s. ad largiendũ. ℂ Ter-
tio videndũ est qre nõ est in letaniis: sed etiã qñ cõ-
pellatio fiunt cãpane pulsant. Ipsorũ dõ campane
sunt tube dei q͂b⁹ demones deterrent. Amos. iii.
Sic clanget tuba in ciuitate & ppl's nõ expauescet
Sũt cymbala dei de quibus deus laudat. ps. Lau-
date eũ in cymbalis bñsonãtib⁹. Sũt preones de
quibus ppl's cõuocat. Numeri. x. Fac tibi duas tu
bas qb⁹ cõuocare possis multitudinẽ. Cãpane aũt
successerũt in loco tubarũ. Pulsant etiã campane
ut demones effugent: ut deus laudetur. & popu-
lus ut ad orandum incitetur.

Sermo. cxlix. ℂ In die ascensionis dñi sermo. i.

Qui descẽdit ipse est qui ascẽdit sup oẽs celos. Eph. iiii. Quia humilitas est via ad gloriã. Iõ apl's primo ostẽdit xpi humilẽ descẽsũ: cũ dicit. qui descẽdit. Secõ ei⁹ gloriosũ ascẽsũ: cũ subdit. ipse est qui ascẽdit super oẽs celos. Istũ aũt ascẽsũ & descẽsum describit Ambro⁹ in li⁹ de Ysaac dicẽs. Saltu quodã xp's uenit in hũc mũdũ. Apud patrẽ erat. in vginẽ uenit. ex vgine in p̄sepe trãsiliuit. descendit in mũdũ. ascẽdit in crucẽ. descẽdit in tumulũ. surrexit ex tumulo. ascẽdit ad celũ: & sedet ad dexteram dei patris. Ecce scala que hẽt septẽ gradus per quã xp's humiliter descẽdit: & gloriose ascẽdit. ℂ Primus gradus est q̃ de sinu pr̃is uenit in vgĩs uterũ. Et iste fuit gradus magne hũilitatis. de quo dicit etiã Phil. ii. Semetip̃m exinaniuit &c. ubi ponit apl's q̃druplicẽ xp̃i humilitatẽ. ¶ Una est qua cõformauit & similẽ se fecit suo q̃ uoluit legi subiici & circũcidi: iõ dicit. formã serui accipiẽs. ¶ Scõa humilitas est qua cõtraxit parentelã cũ seruo. ideo subdit. in similitudinẽ hoĩuz factus. ¶ Tertia humilitas est: qua induit habitũ serui: iõ eni dicit. Et habitu inuentus ut hõ. ¶ Quarta est qua uoluit mori pro seruo. iõ subdit. Fact⁹ obediẽs usq3 ad mortẽ. ℂ Scõus gradus scale est quo de utero uenit in p̄sepiũ. & iste est gradus magne asperitatis: q: lectũ hũit durũ & asperũ. ubi tria fuerũt que asperitatẽ fecerũt. s. teneritas pueri: vilitas pannoꝝ: & duritia p̄sepii. Luc. ii. Inuenietis infantẽ. ecce puer q̃ delicat⁹. pãnis inuolutũ. ecce q̃ vilibus pãnis suffectus. positũ in p̄sepio. ecce q̃ durus fuit lectus. ℂ Terti⁹ gradus est quo de p̄sepio uenit in mũdũ. & iste fuit gradus magne paupertatis. Ipse enĩ fuit paup in uita: in morte: & post mortẽ. Mat. viii. Uulpes foueas hñt: & uolucres celi nidos. filius aũt hoĩs nõ hẽt ubi caput suũ reclinet. Ac si diceret. Nec hẽo fouẽ sicut vulpes. i. sepulturam post mortẽ ad quiescẽdũ. Nec habeo nidũ sicut uolucres. i. domũ in vita ad habitãdũ. Nec habeo lectũ in morte. i. in cruce tabulã siue ceruical ad caput reclinãdũ. ℂ Quartus gradus est: quo de ipso mũdo ascẽdit in patibulũ. & iste fuit gradus magne charitatis. Joh. xv. Maiorẽ hac dilectionẽ nemo hẽt &c. Ibi enĩ totus fuit igne ãmoris plenus: qđ manifestat per sanguineũ colorẽ & per uestiũ denudationẽ: & per sitis inflictionẽ: per corporis ruborem: & per sanguinis impetuosam emanationem. ℂ Quintus gradus est: quo descendit in tumulũ. & iste fuit gradus magne pietatis. Magna nãq3 fuit pietas visitare illos sctõs patres qui erãt desolati. & ppter dãnũ: q: dei visione erãt priuati. & ppter umbrosum locũ: q: erãt in tenebris inuoluti. & ppter cõsortiũ: q: demonib⁹ erãt vicini. Sed xp's eos fuit cõsolatus: q: suã faciẽ eis restituit: & ad locũ lucidũ eos deduxit: & socios angeloꝝ eos fecit. ppter ista oĩa dicit Ysa. ix. Populus qui ambulat in tenebris vidit lucẽ magnã. ℂ Sextus gradus est: quo de tumulo in mundũ rediit. & iste fuit gradus magne felicitatis. Leo papa post passionem suã ruptis vinculis mortis infirmitas in virtutem: mortalitas in eternitatẽ: cõtumelia trãsiuit in gloriã. ℂ Septimus gradus est quo de ipso mũdo ascẽdit in celũ. & iste fuit gradus magne maiestatis. Ascẽdit enim cũ iubilatione angelica. ps. Ascẽdit deus in iubilatione & dñs in uoce tube. Ascẽdit inuitatus uoce paterna. ps. Dixit dñs dño meo sede a dextris meis. Cant. ii. Reuertere reuertere mi reuertere. Ascẽdit virtute ppria. Ysa. lxiii. Gradiẽs in multitudine vtutis sue. Ascẽdit cum nube lucida. de hoc Act. i. Nubes suscepit eũ ab oculis eoꝝ. Ascẽdit cũ societate decora. s. cũ angelis & aiab⁹. Gen. xxxii. Cũ duab⁹ turmis regredior. ideo cãtat ecclesia. Oĩs pulchritudo dñi exaltata est sup sydera. Et dixit. Oĩs pulchritudo: q: exaltata est pulchritudo deitatis: q: hodie ostendit suã potentiã. pulchritudo sui corporis: q: induit immortalitatẽ. pulchritudo aĩe: q: induit ĩpassibilitatẽ. pulchritudo angelica: q: hodie recupauit sui numeri integritatẽ. & pulchritudo humana: q: hodie aĩe sanctoꝝ receperũt eternã felicitatẽ. In ista enĩ p̄cessione fuit quicqd pulchrũ erat in celo. s. angeli. qcqd pulchrũ in inferno. s. patres de limbo educti. quicquid pulcherrimũ in mũdo. s. apostoli & ceteri discipuli. & quicquid pulchrũ super celũ & mundum. s. christus & beata virgo.

Sermo. cl. ℂ De eodem sermo secundus.

Psallite deo qui ascendit sup celũ celi ad orientem. Ecce dabit uoci sue uocem vtutis. ps. Propheta oẽs ad gaudẽdũ inuitat: q: xp's ad celos & in celum ascẽdit & celestẽ ianuã aperuit. In p̄missis q̄tuor sunt uidẽda. ℂ Primo nãq3 qualiter xp's ascẽdit: q: cũ iubilatione angelica: qđ notat cũ di. Psallite deo qui ascẽdit. Angeli enim cum multa iubilatione ipsum in celũ deduxerũt. Fit aũt iubilatio & sonus musicus scdm Aug. trib⁹ modis. Aliquãdo uoce: sicut in cantu. Aliqñ flatu: sicut in tubis. Aliqñ pulsu: sicut in cythara. Ut ergo ostẽdat q: angeli in xp̃i ascẽsione habuerũt oĩa genera musicoꝝ. ideo aliqñ di. q: ibi fuit sonus qui fit cũ uoce. ps. Iubilate deo in uoce exultationis. Aliqñ di q: fuit ibi sonus qui fit cũ flatu. ps. Ascẽdit deus in iubilatione: & dñs in uoce tube. Aliqñ di. q: fuit ibi sonus qui fit cũ pulsu. unde ps. Laudate eũ in psalterio & cythara. Siliter & nos pro sua ascẽsiõe ipm laudare debemus uoce: per grãꝝ actiones. Eccl. xliii. Bñdicẽtes dñm exaltate eũ quãtũ potestis &c. Flatu per cordis deuotionẽ. Eph. v. Cantãtes & psallẽtes in cordib⁹ uestris dño. Et pulsu: per bonã operationẽ. Mat. v. Uideãt opa uestra bona & glĩficẽt patrẽ uestrũ qui in celis est. ℂ Scõo uidẽdũ est quo ascẽdit: q: supra celos alta cum di. Sup celũ celi. Xp's nãq3 descenderat infra oẽs celos. s. infra celos materiales: q: in terra cõuersatus Baruch. iii. Post hec in terris visus est: & cũ hoibus cõuersatus. Infra celos rõnales: q: infra homines factus. ps. Ego aũt sum uermis & nõ hõ. Infra celos intellectuales: q: infra angelos minorat⁹. ps. Minuisti eũ paulominus ab angelis &c. Infra celũ supsubstãtiale: q: serui formã indut⁹. Phil. ii. Cũ in forma dei eẽt nõ rapinã arbitratus est eẽ eq̃lẽ deo: sed semetip̃m exinaniuit &c. Sz qui sic infra oẽs celos descẽdit: hodie sup oẽs ascẽdit. s. sup celos ĩmateriales: q: in celo empireo collocatus. ps. A summo celo egressio eius. & occursus eius usq3 ad summũ eius. Sup celos rõnales: q: caput ecclie cõstitut⁹. Eph. i. Ipm dedit caput super oẽm ecclesiam que est corpus ipsius. Super celos intellectuales: q: angeloꝝ dñs ordinatus. Ibidẽ. Cõstituit eũ ad dexterã suã in celestib⁹: sup oẽs principatũ & potestatẽ: usq3 ad celũ supsubstãtiale: qa usq3 ad dexterã patris exaltatus. vñ dẽ in symbolo athanasii. Ascẽdit in celũ sedet ad dexterã dei. Dextera aũt dei tripl' accipit. ¶ Dicit enĩ dextera dei equalitas dei: uel potiora bona dei: uel virtus & potestas dei. Xp's aũt est & deus nr̃: frater nr̃: & iudex nr̃. In quãtũ igit est deus nr̃ sedet a dextris dei. i. in eq̃litate dei. ps. Dixit dñs dño meo: sede a dextris meis. Inquãtum uo est frater nr̃. i. uerus hõ sedet a dextris dei. i. in potiorib⁹ bonis dei & potiori mõ. Act. vii. Ecce video celos apertos &c. Inquãtũ est iudex nr̃ sedet a dextris dei. i. in potẽtia dei. Nã dedit sibi p̃r omne iudiciũ fecit. Ioh. v. Et alibi. Data est mihi oĩs ptãs in celo & in terra. ¶ Tertio uidẽdũ est unde ipse ascẽdit: q: ab orientali plaga cũ di. Ad orientẽ. Ratio aũt quare potius ad orientem q̃ ad occidentẽ ascẽdere uoluit est: q: plaga orientalis erat odiosa et cõ. s. q: ibi orũ (?) fuit prima preuaricatio. Erat maledicta: q: ibi eciã habuit prima maledictio dei. Erat immũda: q: ibi eciã fuit prima sanguinis effusio. Sed deus cõtra tria mala sibi fecit tria bñficia. ¶ Primũ est q: ab oriẽte magos uenire uoluit: q: erat odiosa ppter primã preuaricationẽ fieret graciosa ppter primã glõrĩ uocationẽ. ¶ Secũdũ est: q: ab oriẽte ad celũ ascẽdere uoluit: ut q: ubi audita fuit prima dei maledictio ibi audiat eterna dei bñdictio que dicet. Uenite benedicti pr̃is mei &c. ¶ Tertium est: q: ab oriẽte ascẽdit: ut q: erat immũda per sacrã ascẽsionẽ fieret mũda. Erat q̃dẽ immũda terra per effusionẽ sanguinis innocẽtis: sed ip̃am mũdauit per ascẽsionẽ sui sanguinis. Erat immũda aqua per ablutionẽ bestiarũ immolatarũ idolis: sed eam mũdauit per cõtactũ sue carnis mũdissime. Erat immũdus aer et sumo incẽsoꝝ: sed eũ xp's mũdauit per suũ gloriosum ascẽsum. ℂ Quarto uidẽdũ est ppter qđ ascendit: q: pro celesti ianua reseranda: qđ notat cũ di. Ecce dabit uoci sue uocẽ virtutis. Illam. s. uocẽ de qua di. in ps. Tollite portas principes uestras & eleuamini porte eternales &c. In magno nãq3 palatio cõsueuerũt eẽ tres ordines ostioꝝ. Ideo deus palatio celi tres posuit portas: qua significatũ est Genes. iii. s. angelicã custodiã que significabat inimiciciã inter angelos & hoĩem. Rõphea uo acuta que repñtat diuinã iustitiã. que satisfactionẽ regrebat a hoĩem in corpe & aĩa inciderat. Et ignis uehementi que significabat obligationẽ ad penã eternam. Sed in baptismo xpi remota est una clausura. s. ignis uehementia. Aqua enim baptismatis extinguit oẽm vim ignis infernalis. Ideo celũ dic̃ fuit apertũ. In passione uo ablata est secũda clausura s. rõphea acuta. i. diuina iustitia: q: xp's sufficiẽs p̃ cũ soluit diuine iustitie & diuine iustitie satisfecit. ideo poterat dicẽ. Apñte mihi portas iustitie. In ascẽsiõe uo ablata est tertia clausura. s. angelica custodia: q: angelos hoĩbus reconciliauit: & utroꝝ secũ in celũ deduxit. Et ideo tã hoĩs q̃ angeli q eum sequebant clamabant dicentes. Tollite portas principes uestras & eleuamini porte eternales. Et introibit rex glorie.

Sermo. cli. ℂ Eodem die Sermo tertius.

Uidentibus illis eleuatus est: & nubes suscepit eũ ab oculis eoꝝ. Act. i. In uerbis p̄missis

ostendit q̄ ipse triplē ascēdit. ℣ pariter. ℣ sublimiter. ℣ feruenter. ℭ Pariter cū vt. Viderūt illi. ℣ feruenter. ℭ Pariter cū vt. Videntibus illis. In ipo nāq; fuerūt quēdā mysteria que fuerūt occulta sicut resurrectio: q; nullus eam scīuit nisi ipse. Et qualiter claustra inferni cōfregit: et qualiter clauso ostio exiuit. nulli manifestū fuit de monumēto clauso exiuit. nulli manifestū fuit. Quedā vo fuerūt ex parte occulta. et ex parte manifesta sicut natiuitas. q̄ aūt fuit in p̄sepio reclinatus. hoc fuit manifestū. Sed q̄ fuit de spū scō conceptus: et clauso utero natus. hoc fuit occultū. Que dā fuerūt manifesta: sicut pallio et ascēsio. Et q̄dāq; resurrectio erat magne sublimitatis. et ideo voluit eā ee occultā. Eius natiuitas fuit magne humilitatis: inquātū fuit pānis inuolutus et in p̄sepio reclinatus. et quātū ad hoc voluit ipsam ee manifestā. Et fuit magne dignitatis inquātū fuit de spiritu scō conceptus. et quātū ad hoc voluit ipsam ee occultā. Passio aūt xpi cedebat ad magnā ifirmitatē et vilitatē: et ideo voluit eā ee manifestā. Ascēsio aūt cedebat ad patris honorē: et discipulorū cōsolationē: et ideo voluit eā ee manifestā. Et quo patet q̄ ipse abscōdebat sua sublimia et manifestabat sua infima: tēa que erant ad honorem dei et edificationem proximi. Sed nos econtrario facimus q̄ nos nra infima abscōdimus: et nra sublimia p̄palamus: de dei honore et populi edificatione sepe parū curamus. Per hoc ergo q̄ ipse videntibus discipulis ascēdit: dat intelligi q̄ ante oculos cordis nr̄i: eius ascēsionē semp habere debemus. Qui enim ipsam sepe meditat viuēnā gr̄am p̄merebitur. hoc significat̄ ei. iiij. Reg. ij. Vbi cū helyseus videret helyā ascēdentem: recepit duplicē spūm et pallā. Illi enim qui ipm ascēdētē per fidē et deuotionem p̄spiciūt sepe recipiūt spūm duplicē. i. ad duo. ad remissionē peccatorū: et ad munera virtutum. Recipiūt etiā pallā. i. scīentie exēplū primo adhibēdū. Xps aūt nō indiguit spiritu duplici sed simplici q̄ non habuit ipm ad remissionē peccatorū: q̄ nullū peccātū cōmisit. Habuit tñ spūm ad munera virtutū et aliarū gr̄arū. Ascēdēs etiā in celum nō indigebat pallio. i. exēplo: q̄ exēpla nō sunt necessaria nisi in p̄sti vita. ℭ Sēdo ipse ascēdit sublimiter: cū vt. Eleuatus est. Nos etiā debemus ad ipsam eleuari. et ad ipsum ascēdere scala: que quatuor gradus debet habere. ℣ Primus gradus debet ee. i. terrena despicere. Et per hōc gradum eleuat̄ est Ezechyel qui ait Ezech. viii. Eleuauit me spūs inter cēlū et terrā. Nō enim dixit. Dimisit me in terra. q; ibi sunt anari terrena appetētes. Nec dixit. Posuit me in celo: q; ibi sunt boni celestia p̄fidētes. sed dixit. Eleuauit me inter cēlū et terram q; ibi sunt p̄fecti viri terrena despicientes. Hāc cuiq; sup terrā per terrenoꝝ p̄tēptū et appropinquāt ad celū per celestiū appetitū. ℣ Secūdus gradus est opibus misericordie uacare. Per istū gradum ascendit abachuc. ut habet Dan. xiiij. Qui rapuit eum angelo usq; in babylonē portās vasculū panis aūt angelo usq; in babylonē portās vasculū panis diū q̄ō et melloribus ꝓparauerat: per q̄ō dat intelligi q̄ hō interdū debet pauperes remotos ingrere et de necessariis vare. et bonos inuisio p̄parare. ℣ Tertius gradus est deū et primū p̄ecte diligere. per hūc gradū ascēdit helyas qui i curru igneo raptus est. Currus igneus est ipsa charitas. q̄um rote sunt q̄tuor modi diligendi. s. ex toto corde: ex tota mēte: ex tota alā: et ex oībus viribꝰ. uel q̄tuor rote sunt q̄tuor diligēda. s. deus: amicus: inimicus: et nosipsi. ℣ Quartus gradus est diuine ꝓtēplationi insistere: per hūc gradū ascēdit paulus et est raptus usq; in tertiū celū raptus. Ascēdere aūt in deum per creaturarū visibiliū manuductionē est ascēdere usq; ad primū celū. Ascēdere per intellectualē cōsiderationē: est ascēdere usq; ad secūdū. Ascēdere aūt per intellectū ad dei formā immediatā intuitionē: est ascēdē usq; ad tertiū celū. ℭ Tertio ascēdit honorabiliter: cū vt. Et nubes suscepit eū. Voluit aūt cū nube celesti ascēdere. ad insinuādū q̄ sicut impleuerat terrestria mūdā rediēdo. et infernalia patres educēdo. sic volebat implere celestia animā angelicā reparādo. ut impleat illud q̄ dr Eph. iiij. Qui ascēdit ipse est qui ascēdit sup oēs celos ut adimpleret oia. Vt vo melius videamus quomodo oia adimpleuit notādū q̄ in mūdo quintuplex erat defect' qui notat Gen. i. ℣ Primus erat habitationis grate: cū dr. In ꝓncipio creauit deus celū et terrā. ac si dicat. terrā dedit hoi. celū vo reseruauit sibi. ℣ Secūs erat ignorātie: q; hō vidit patrie nesciebat: cū dr. tenebre erāt. ℣ Tertius aūt erat defectus gr̄e. cū dr. Inanis. q; sicut dicit Ecclesiastes. Homo achuris. i. sine gr̄a quasi fabula vanus. ℣ Quartus erat defect' misericordie. cū dr. Et vacua. Erat enim vacua. s. dei misericordia et prima dei iustitia. ℣ Quintus erat defectus p̄uaricantis. q; homines fragiles erāt ad p̄seuerādā boni. et tolerandā mali. cū dr. Abyssi. i. sine base virtutis. ℣ Xps igit primo ascēdit ut celestē ianuā aperiret. et sic adimpleuit defectū habitationis grate. Heb. ix. Per ꝓpriū sanguinē introiuit semel in sancta scīoꝝ. ℣ Secūdo ascēdit ut viā in celū ostēderet. et sic adimpleuit defectū scīentie. Mich. ii. Ascēdit pandēs iter ante eos. ℣ Tertio ascēdit ut spūm sanctificatorē mitteret. et sic adimpleuit defectum gr̄e. Joā. xvi. Si enim non abiero paraclytus nō veniet ad vos &c. ℣ Quarto ascēdit ut pro nobis intercederet. et patrē ad misericordiā inclinaret. Et sic adimpleuit defectū misericordie. Heb. ix. Introiuit in ipsum celum ut apparet vultui dei pro nobis. ℣ Quinto ascēdit ut p̄missionē hūs sancti corda discipulorū debita roboraret. Et sic adimpleuit defectū perseuerantie. p̄. Verbo dñi celi firmati sunt: et spiritu oris eius omnis virtus eorum.

Sermo. cliij. ℭ De eodem Sermo quartus.

Ecce duo viri astiterūt in uestib' albis &c.

Iste duo viri fuerūt duo angeli in forma virili positi q̄ apl̄os instruerēt. Oneri aūt p̄sallētes cum christo ascēderūt. De ipsis nanq; angelis circa visū ascēsionē quatuor legunt. s. ꝯ reuelatio. ℣ admiratio. ℣ deductio. ℣ et tubilatio. ℭ Primū nāq; est revelatio. nam ꝑm Dionysium. Et diuine bonitatis est ut illuminationes suas influat supioribus. superiores mediis. et medii inferioribus: ac inferiores nobis. Ista lex hodie est seruata. Nam ipse xps sua ascēsione supioribus angelis reuelauit quando ipsis interrogātibus. Quis est iste rex glorie. respondit. Ego qui loquor: iustitia et ꝓpugnator: sum ad saluādū. ut dr Ysa. lxiij. Deinde ipsis superiores mediis reuelauerūt. p̄. Dies diei eructat verbum. Dies diei verbū eructauit quādo reuelauit ascēsionis mysteriū supioribus hierarchis medie. Deinde medii inferioribus reuelauerūt quādo ipsis inferioribus interrogātibus. Quis est iste rex glorie. rūderunt. Dñs virtutū ipse est rex glorie. Dein de ipsi inferiores nobis reuelauerūt. quādo in forma viri apparētes dixerunt. Vir iesus qui assumptus est a nobis in celū &c. ℭ Secūdā est ꝯ admiratio. Admirabant enim videntes q; terra ascendebat supra celū. Cum enim olim dictum sit Prouerb. xxx. Celū sursum et terra deorsum. iā in christi ascēsione ecōtrario dici poterat. terra sursum et celū deorsum. Admirabant q; homo ascendebat supra angelū. vnde p̄. Ascēdit sup cherubin et volauit. q; hō ascēdebat usq; ad deū. Dan. vii. Venit usq; ad virū qui sedebat in throno. Insup poterāt admirari de tali ꝯpis qualitate. de tanta decora societate. et de tāta potestate. Ysa. lxiij. Quis est iste qui venit de edom tinctis uestib' de bosra. ecce iste admirabilis ꝯporis qualitas. Iste nāq; formosus in stola sua. ecce iste formosa societas. ale enim sanctoꝝ sunt decora uestis xpi. gradiens in multitudine virtutis sue. ecce qualis potestas. ℭ Tertiū est ꝯ deductio. Deducebāt enim ipsum in celum tanq; regem in signū reuerētie ad solū maiestatis Ysa. ix. Sup solū dauid et sup regnū eius sedebit. Tanq; summū sacerdotē et pontificem in signum obedientie inuiolatē paterne pietatis. Heb. viii. Habentes pontificē magnū qui penetrauit celos ie-

suz &c. Tanq; etiā iudicē in signū potestatis ad fiēdū iudiciariē potestatis. Matth. xxv. Cū venerit filius hois in maiestate sua tunc sedebit sup sedem maiestatis sue &c. Tanq; victoriosum pugilē in signū victorie ad quātū triūphalis victorie. Apoca. iij. Ego vici et sedi cū ꝑe meo in throno eius. Tanq; sponsum in signū lētie ad thalamū nuptialis festivitatis. Psal. xviij. Tanquā sponsus ꝓcedens de thalamo suo. Tanq; confidēter in eo: quasi in thalamo tota die morabatur. ℭ Quartū est eorum tubilatio. Angelorū enim qui cum christo ascēdebāt: quidam ꝓcedebant ut viam ꝑparārēt et demones de aere expellerēt. quidam eo ꝯcomitabant ut filii assisterēt. Quidam se quebant ut obsequium sibi exhiberent. Omnes autem et qui ꝓcedebāt: et qui ꝯcomitabant: et qui se quebant psallebant: et christum cum laudibus deducebāt. quorū quidā vocibus tubis sibi abūt. quidam tubis clangebāt. p̄. Ascēdit deus in iubilatione. et dns in voce tube. quidā cytharizabāt. p̄. Laudate eum in psalterio et cythara. quidam toto corpore plaudebant. p̄. Omnes gentes plaudite manibus. Omnes enim sine intermissione continuatis vocibus psallebant dicētes. psallite deo nostro psallite regi nostro psallite.

Sermo. cliij. ℭ De eodem Sermo quintus.

Dominus quidem iesus postq̄ locutus est eis assumptꝰ est in celum: et sedet a dextris dei. Mar. xvi.

Beatus marcus descriptor christi gloriosū ascēsum quatuor ostendit: scilicet. ℣ q; christus in sua ascēsione habuit multam potestatē cum dicit. Dñs quidem iesus. ℣ q; habuit cum apl̄is multam familiaritatē: cum dicit. Postq̄ locutus est eis. ℣ q; habuit in sua ascēsione magnā sublimitatem: cum dicit. Assumptus est in celum. ℣ q; habuit multam maiestatē: cū dicit. Sedet a dextris dei. ℭ Potestas quidē eius ostēditur: quādo vtis appellat. Ostenderat quidē se olim maris quando super mare ambulauit. et eorū que sunt in mari: quādo magnam multitudinē piscium capi fecit. Ostenderat se dominum terre: quando in sua passione terra contremuit. Et eorum que sunt in terra: quando mortuos suscitauit. Ostenderat se dominum inferni: quando ueteres ferreos confregit. et eorum que in inferno: quando demonem alligauit: et sanctos patres inde eduxit. Volens autem ostendit se dominum aeris: quando propria virtute per aerem ascendit. et eorum que in aere: quando ipsum nubes lucida susceperunt. Vnde Glosa super illud Actuum. i. Et nubes. Cum ascendit. Et nubes suscepit eum. dicit. Creatura videbat obsequiosa suscepit eum. dicit. Creatura videbat obsequiosa suscepit eum. dicit. Creatura videbat obsequiosa

ēpauit. Ascendentem nubes suscepit. Ostendit enī se illum cēli. qñ celos sibi aperuit. ꝛ eos que sunt in celo qñ eis angelos multqdo sibi obuia uit. ꝛ ipm in celo recepit. ℭ Scō xps in sua ascē sione ostēdit apothosim magnā familiaritatem. Et hoc maxime in tribus. ℣ Primo in hoc q eos dñs uocauit tanq̄ uultus amicos. Solent enī amici comedere tanq̄ uultus amicos. Solent enī amici abhorrere oscillari inuicē equlari. Ubi vñ. Et cōabhorrebit oscillari inuicē equlari. Ubi vñ. Et cōuelēs pergit eis vñ. ℣ Secūdo in hoc q eis būdi uelēs pergit eis vñ. ut habet Luc. ult. ꝛ.i. Petri. ii. pergit tanq̄ eos xps. ut habet Luc. ult. ꝛ.i. Petri. ii. Couerti ettus ad patrē. ꝛ ipm aiarū uestrarum. ℣ Tertio in hoc q eos instruxit ꝛ increpauit tanq̄ magister suos. Ubi vñ q reprobauit incredulitatem eoꝝ ꝛ duritiā cordis. Tunc eos enī maxime increpauit qñ ab eis erat discessurus ꝛ videbant pectus cōsolationibus indigere. per qđ vñ intelligi q multos debet indignari si corripiat. sed debet patiēter ferre ꝛ se emēdare. Sunt trī qdaz qui uos reprehēdunt hñt se ad instar cere. qđā ad instar lapidis. ꝛ qđā ad instar spine. Cera enī si tangit statim cedit. sic plerīq; si aliquo uerbo correptionis tanguntur statim cedūt. i. statim se corrigūt ꝛ acquiescūt. Lapis enī si tangit nō cedit. nō tamē leditur. sic plerīq; si corripiant nō acquiescūt: sed irrepehendibiliter uerba salutifera uerbi nō inferūt. Spina aūt si tangit nō cedit: ꝛ insup pūgit. sic plerīq; si reprehendunt nec se corrigūt ꝛ insup in reprehendentē uerba contumeliosa proferūt. ℭ Tertio xps in sua ascensiōe habuit magnā sublimitatē: cū vñ. Assumpt' est in celū. Nō enīz fuit trāslatus sicut enoch. nec subuectus sicut ipse helyas. nec raptus sicut paulus: sed fuit assumptus. i. a seipso sumptus. Per hoc aūt quadruplicē differētiā ascēdentiū ostēdit: quadruplex gradus ascendēdi in deū. ℣ Primus est qñ quis trāsfert de culpa in gram. Iste signi ficat per trāslationē enoch in paradisum. Gia enīz dei vñ paradisus. Ecc. xliii. Gia dei sicut paradisus benedictionis. Significat enī per trāsitū filiorum israel de egypto in desertū. ℣ Secūdus gradus est quo qs subuehit de gra in gram. Iste significat per subuectionē helye in curru igneo: qr gra dei est currus igneus. quia per bona opera currere nos facit ꝛ in amorē dei ꝛ proximi nos incēdit. Significat etiā per secundū trāsitū filiorum israel quo de mansionem in mansionem trāsierūt. ℣ Tertius gradus est quo quis in deum rapit per delectationē ꝛ deificationē. ꝛ ille significatur per raptū pauli: qui usq; ad tertiū celū raptus est. Et enī ille significat per tertiū trāsitū filiorum israel quo de mansionibus in terrā promissionis pueniēbāt. ℣ Quartus gradus est quo quis transit de pēgrinatione vie ad peregrinationē patrie. ille significat per assumptionē xpi in celū. Significat etiam per quartū trāsitū filiorum israel quo de terra promissionis per multa certamina in hierlm. i. in visionem pacis postmodū puenerūt. ℭ Quarto christus in sua ascēsione ostēdit humanitatē: cum vñ. Et sedet ad dexterā dei. Greco aūt quod dexteram dei sedet fiducia hēmus ascēdēdi ad deū. ℣ Pāo q ibi est caput nostrū gloriosum. Et ideo sibi membra plunger. deformis enī esset caput sine membris. Et qui recepit caput in hospitio suo: ꝛ ipse membra hospitiū nō negabit. Joan. xi. Nemo ascendit in celū nisi qui descēdit de celo. caput. i. cuy membra. ℣ Secūdo q: habemus ibi fidelē secū qui manū nobis porrigit ꝛ nos ad se trahit. Deutero. xxiii. Ascensor celi auxiliator tuus. pā. Tenuisti manū dexterā. Cant. i. Trahe me post te. ℣ Tertio q: ibi habemus sapiētē aduocatū qui pro nobis allegatiōes ponit. i. Joan. ii. Si quis peccauerit aduocatū habemus apud patrē ipsum iustum. Sic enī in ipso mūdo sunt cū peccatricus apud patrē pro eis aduocādo: in iudicio aūt erit cōtra peccatores ipos punicēdo. ℣ Quarto q: ibi habemus precursorē puīā qui viam nobis ostēdit. Mich. ii. Ascēdet pandēs iter ante eos. ℣ Quinto q: ibi habemus fratrū nostrorū collegium qui suis offensis ꝛ meritis nos pdūcēt. pā. Leuauī oculos meos in montes vñ veniet auxiliū mihi. Cū vicūr illi qui sūt in hierlm. i. in dei visione ibīt qui sunt in egypto. i. in hoc mūdo illud quod habēt. ii. Mach. i. Die sumus orantes pro vobis.

Sermo. clxxi. ℭ De eodem sermo. vi.

Signa aūt eos qui crediderint hec sequent. ꝛc. Nō vult dicē xps q quicūq; credit omnia ista signa faciat: sed ista signa inter fideles ꝛ credētes fiant. Nā alius ejcit demonia. alius fugat serpētes. alius loquit linguis nouis. alius uenenū bibet ꝛ sibi nō nocet. alius sanat egrotos. ℭ Ista aūt quoque signa uelliguntur aliter aut spūaliter. Si litteraliter intelligunt tunc in ecclesia primitiua frequēter fiebāt: modo aūt raro. Ecclesia aūt habuit triplicē statū. s. primitiuū moderniū ꝛ ultimū. In statu primitiuo frequēter fiebāt: modo aūt raro. ꝛ in ultimo statu. i. antichristi fient rarissime. In primitivo nāq; statu frequēter fiebant. qr ꝛ sm Chrysosto. Natura mirabilia hēt admirationē: utilitatē: ꝛ necessitatē. Debent igitur miracula fieri operabat sm Chrysosto. Et propter admirationem: qr homines erant insensibiles: ꝛ ideo erant aliquibus mirabilibus subleuandi. Et ppter utilitatem. qr ꝛ tunc multi erant infirmi ꝛ a demonibus oppressi. Et ꝛ propter necessitatem: qr erāt infideles ꝛ erroribus inuolūti. Modernō aūt desinūt pene raro fiunt: cum hoc non suadet necessitas ꝛ eo qr sūt fideles. Aliquādo tamē fiunt: qr hoc suadet utilitas. qr aliquādo inuenīūr aliqui infirmi ꝛ indigentes. Quare aūt modo nō fiunt ita indifferēter sicut in primitiva ecclesia. triplex est ratio. ℣ Una est ꝓpter fidei firmamentum: qr modo ecclesia est in fide firmata ꝛ stabilita. Istā rōnem assignat Bern. ponens exemplum de planta cui tādiu aquā infundimus quousq; in terra conualuisse videamus. ℣ Secō ppter utile mundi exemplū. Istā rōnem assignat Aug. ec ei uicar. Dei vicens. Quisquis adhuc pdigia ut credat inquirit. magnū est ipse pdigium qui mundo credente nō credit. ℣ Tertio ꝓpter fidei maioris meritū. qr sm Greg. Fides nō habet meritū ubi humana ratio hēt experimētū. In fine aūt rarissime fient triplici de causa sm Isid. Siue ut per sequentiā manus audacior efficiat. siue ut sanctorū patiēdia cōprobet. siue ut qui caduri sunt eoꝝ leuitas ostendat. ℭ Secūdo hec miracula possunt intelligi spūaliter. ꝛ tūc ista miracula quotidie fiūt. ℣ Primo nāq; sunt multi qui demonia ejciunt. Auarus enim habet demonē qui vocat mamon. Sed luxuriosus habet demonē qui vocat asmodeus. Superbus vō habet demonē qui vocat lucifer. Variis tēptationibus agitatus habet demonē qui vocat beelzebub: qui est deus muscarum. Si ergo aliquis sctus vir per suā ꝑdicationē uel oratiōnem quēdā aliquē auarū uel usurariū expellit mamonē. Si quis luxuriosum expellit asmodeus. Si vō superbū expellit lucifer. Si autē cōuertit tēptationes uarias patiēter expellit beelzebub. ℣ Secūdo linguis loquunt nouis. Dē nāq; tres publicas fecit. s. celestē: terrestrē: ꝛ infernalē. Linguagium quincie celestis est deum laudare. Terrestris vō est de vanitatibus tractare. Infernalis vō mētiri ꝛ blasphemare. Quādo enim aliqs cōsueuerat loqui linguagiū quincie terrestris tota die de terrenis tractādo. uel quādo quis ꝓsueuerat loqui linguagiū quincie infernalis mēdacio ꝛ detrahēdo: ꝛ postea incipit loqui linguagium quincie celestis deū laudādo ꝛ poetimū edificādo. iste loquit linguis nouis. ℣ Tertio serpentes tollunt. Serpens aliqñ tollit per amputationem caude. Et tunc adhuc viuit. Aliqñ per amputationem corporis. ꝛ tunc statim viuit. Aliquando per partionē capitis. ꝛ tūc ofino extinctus est. Qui dā igit tollūt serpētē qñ ad amputationē caude: qui dimittūt peccā qñ ad actū exteriorē. ꝛ nō qñ ad actū interiorē. s. cogitatū ꝛ ꝓpositū. ꝛ ibi imperfecte tollūt. Quidā tollūt serpētē qñ ad amputationē corpis q dimittūt peccā qñ ad actū. ꝛ qñ ad consensum. sed nō qñ ad cogitatū. ꝛ ibi semiplene tollunt. Quidaz vō tollunt ꝑ inspectum qñ ad cōtritionē captiuā qui timuimus peccare qñ ad actū: qñ ad placitum. ꝛ qñ ad cogitatum. Et isti ꝑfectissime tollunt. ℣ Quarto angeli si mortifera qđ biberint nō eis nocet. Mortiferū aūt nō nocet qñ gustat: sed nō bibit. aut qñ bibit: sed statim reiicit. aut qñ triacha remedia ꝓbibetur. Quādo igit aliquis sl qui mortiferā suggestionem alicui offert his tribus casibus nocere nō pōt. ℣ Primo qñ quis illā gustat: sed nō bibit. hoc est sentit sed nō consentit: qr statim diabolo resistit ꝛ cōtradicit. Jaco. iiii. Resistite diabolo ꝛ fugiet a vobis. ℣ Secundo qñ quis bibit per consensum ꝛ operationē: sed statim reiicit per confessionem. ℣ Prouerb. xxv. Verba ꝓgregantis filii nonchris. Ille enim qui peccata ꝓgregit per operationē statim debet ea euomare per confessionem. ℣ Tertio quādo recurrit ad triachum. i. ad sanguinē Jesu christi. Aug. Effusus est sanguis meus ei ꝛ facta est medicina frenetici. ℣ Quinto super egros manus imponunt ꝛ bene habebūt. Sunt quidam sani. quidā infirmi. quidā mortui. quidā sensibiles. Sani sunt iusti. infirmi sunt de nouo conuersi. mortui sunt peccatores. sensibiles sunt uiui in peccatis permanentes. Sancti igit viri aliquādo ponunt manus suoꝝ meritoꝝ. i. suoꝝ suffragioꝝ super sanos non ut sanentur. sed ut in sanitatem cōseruentur. ꝛ maiorē gratiā mereantur. Act. viii. Tunc ipsi dabāt sup illos manus ꝛ accipiebāt spīm sanctum. Imponunt super debiles ꝛ infirmos ut ad bene operandū confortent. Jaco. v. Infirmat quis in vobis inducat presbyteros ecclie ꝛc. Imponūt super mortuos ut a peccato reuiuificentur. qđ significatum est Matth. ix. ubi dns tenuit manū puellē mortue dicēs. Tibi dico surge. Imponūt super sensibiles ut misericorditer reparentur. sicut patet in lazaro quatriduano ꝛ sensibus: quem deus misericorditer suscitauit.

Sermo. clxx. ℭ De translatione beati Dominici sermo primus.

Translationem testimonium habuit enoch placuisse deo. Heb. xi.

Hodie solum translationis dñici celebramus. Cōmendatur aūt in verbis premissa a tribus. ℭ Et primo a sua sacra dedicatione. cum ei est Enoch. qđ interpretatur dedicatio. Dedicauit enim omnia ofino sua ꝛ sl. Sua quidē omnia ejusdem ofino dedicauit: propter quod omnia relinquendo ꝛ pauperibus largiendo. Dedicauit ꝛ se ofino

e totam suam reliquam etatem. Nam et in pueritia sua sepe lectum dimisit. et super terram iacuit et accubuit. Prouerb. xx. Ex studiis suis intelligitur puer. In iuuentute lasciuias iuuentutis declinauit et libros uendens precium pauperibus erogauit. Ecc. xxv. Que in iuuentute non congregasti: quomodo inuenies in senectute. Totam enim reliquam suam etatem in ordine laudabiliter consumauit. Sap. iiii. Consumatus in breui expleuit tempora multa etc.

¶ Secundo commendatur a diuina approbatione. cum di. Placuisse deo. Placuit autem deo per tria. s. per ordinem quem instituit. per alias quas conuertit. et per sensualitatem quam rationi seruire coegit. De his tribus di. Eccle. xxv. In tribus beneplacitum est spiritui meo. que sunt concordia fratrum. hoc quantum ad ordinem quem instituit. ubi unam animam et unum corpus esse uoluit. Amor proximorum. hoc quantum ad animas quas conuertit. quas ad dei et proximi dilectionem et amorem adduxit. Et vir et mulier sibi bene consentientes. hoc quantum ad sensualitatem quam rationi seruire coegit.

¶ Tertio commendatur a miraculosa translatione: cum di. Ante translationem testimonium habuit. ¶ Habuit quidem testimonium ante translationem. ¶ et post translationem. ¶ et in ipsa translatione. ¶ Ante translationem quidem. s. dum uiueret in mundo: habuit triplex testimonium: de quo di. Joan. v. Tres sunt qui testimonium dant in terra. s. spiritus: aqua: et sanguis. Sic quidem beato dominico adhuc viuente in terris testimonium dedit spiritus sanctus replendo ipsum charismate donum gratiarum. Eccle. xv. Adimpleuit eum spiritu sapientie et intellectus. Testimonium sibi dedit aqua in abundantia lachrymarum. Unde di in legenda sua. Specialem gratiam sibi dederat deus flere pro peccatoribus miseris et afflictis. Testimonium sibi dederat sanguis. i. feruens martyrii desiderium. vnde di et ceo. Sitiebat seruus christi martyrium sicut sitit ceruus ad aque fluuium. ¶ Secundo habuit testimonium post translationem sicut modo habet in celo: qui tres sunt qui testimonium dant in celo. s. pater uerbum et spiritus sanctus. Pater namque introduxit eum in thesaurus sue potentie. ps. Introibo in potentias domini etc. Prouerbio. xxi. Thesaurus desiderabilis et oleum in tabernaculo iusti. In beato enim dominico qui fuit tabernaculum spiritus est thesaurus ad ditandum. et oleum ad miserandum. Habent illum thesaurum non decet furibus. Habenti miserationis oleum non decet dolorem. et ideo habet potestatem ut ditari possit. et habet uoluntatem ut ditari uelit. Filius statuit eum tanquam speculum sue sapientie. de quo speculo di Sapientie. vii. Candor enim est lucis eterne et speculum sine macula. Beatus igitur dominicus et bibit in fonte diuino: et uidet in speculo claro. ps. Apud te fons vite et in lumine tuo videbimus. Spiritus sanctus induxit eum in fontem gratie et misericordie. de quo di Apocal. xxii. Ostendit mihi fluuium aque viue splendidum tanquam cristallum. Ipse enim modo habet gratiam abundantem. ideo di fluuium. Indeficientem. ideo di aque viue. Refulgentem. ideo di splendidum tanquam cristallum. ¶ Tertio habuit testimonium in translatione per odorem mirabilem qui de eius tumulo emanauit. Non enim ille odor erat naturalis: sed mirabilis. quia fuit res ardua. res insolita. et res insperata. et res contra solitum nature effecta. ¶ Fuit enim res ardua. et hoc ratione virtutis. Tante enim virtutis fuit quod infirmos curabat. Eccle. xxiiii. Quasi myrrha electa dedi suauitatem odoris. Sicut enim myrrha expellit serpentes: sic odor ille fugabat demones et omnes infirmitates. ¶ Secundo fuit res insolita. Et hoc ratione qualitatis. Nulli enim odori materiali similis videbatur. Quia nimirum celestis pigmentarius non de materia terrenorum aromatum: sed de plenitudine celestium charismatum ipsum confecerat. Eccl. xxxviii. Unguentarius faciet vnguenta suauitatis etc. ¶ Tertio fuit res insperata. Et hoc ratione quantitatis. Uincebat enim omnes alios odores. Cant. iiii. Odor vnguentorum tuorum super omnia aromata. ¶ Quarto fuit res contra solitum cursum nature effecta. Et hoc ratione originis. Est namque contra cursum nature: ut de ossibus fetidis vnde consueuit emanare fetor: tantus emanat odor. Eccle. xlix. Ossa ipsius visitata sunt a deo s. per tam miri odoris infusionem. vnde sequitur. Et post mortem prophetauerunt non quidem uerbis: sed miraculis. non lingua: sed suauis odoris fragrantia. non uoce: sed spiritu et virtute.

Sermo. clvi. ¶ De translatione eiusdem sermo. ii.

Enoch placuit deo et translatus est in paradisum ut daret sapientiam gentibus. Eccle. xliiii. Per translationem ipsius enoch in paradisum terrestrem significatur translatio beati. Dominici hodie facta in ecclesia militanti. In uerbis autem premissis sanctus Dominicus a quatuor commendatur. ¶ Primo a deuota christi imitatione. cum di Enoch. qui interpretatur ambulans cum deo. Consueuit autem homo libenter cum alio ambulare: et se sibi associare. aut quando est similis. aut quando est familiaris. aut quando est propinquus siue affinis: Innocentia autem facit hominem christo similem. ideo christus innocentes sibi libenter adiungit. ps. Innocentes et recti adheserunt mihi. Contemplatio facit hominem deo familiarem. Unde di de moyse maximo contemplatore dei Exod. xxxiii. Loquebatur dominus ad moysen facie ad faciem: sicut loqui solet homo ad amicum suum. Castitas autem facit hominem deo propinquum et affinem. Sap. vi. Incorruptio proximum deo facit. Recte autem christus ambulauit cum beato dominico: et beatus dominicus cum eo. Tum quia fuit sibi similis seruando innocentiam baptismalem. Tum quia fuit sibi familiaris per contemplationem celestem. Tum quia fuit sibi propinquus et affinis per pudicitiam virginalem. ps. Ego autem in innocentia mea ingressus sum. hoc quo ad innocentiam baptismalem. Pes meus stetit in directo. hoc quo ad virginalem pudicitiam. Pes. i. affectus anime tunc in directo stat. quando ad nulla immunda dilabitur: sed semper mundus et castus seruatur. In ecclesiis benedicam te domine: hoc quo ad contemplationem eternam. ¶ Secundo commendatur a diuina approbatione. cum di. placuit deo. Inter ceteras autem virtutes que deo placent est misericordia. iuxta illud Math. ix. Misericordiam uolo et non sacrificium. Beatus Dominicus misericordiam habuit temporalem et spiritualem. Temporalem quidem: quia libros suos uendidit et pauperibus dedit. pro redemptione captiui seipsum uendere uoluit. Si ergo fuit tante charitatis pietatis: et liberalitatis in mundo. multo fortius nunc est in celo. cum hic charitatis igniculus et ibi caminus. Ysa. xxx. Dixit dominus cuius ignis in syon: et caminus in hierusalem. Hic stilla pietatis: ibi fluuius. ps. Fluminis impetus letificat ciuitatem dei. Hic fragmentum liberalitatis: ibi cumulus. Luc. vi. Mensuram bonam et confertam etc. Habuit etiam misericordiam spiritualem in conuersione peccatorum per sollicitam et feruentem predicationem. Noluit enim exercere officium mundanum: sed in hoc exercuit officium apostolicum. i. Cor. i. Non misit me dominus baptizare: sed euangelizare. Officium angelicum. Luc. ii. Ecce euangelizo uobis gaudium magnum. Officium diuinum. vnde dicit christus Luc. iiii. Aliis ciuitatibus euangelizare non oportet regnum dei: quia ideo missus sum. ¶ Tertio commendatur a felici translatione: cum di. Et translatus est in paradisum. Fuit dominicus tripliciter translatus ante mortem. in morte. et post mortem. Prima translatio est quantum ad corpus et spiritum. Secunda est quantum ad spiritum. Tertia quantum ad corpus proprium. Prima fuit de loco periculoso ad locum securum. Secunda translatio fuit de loco laborioso ad locum quietum. Tertia de loco despecto ad locum honorificum. ¶ Prima quidem translatio est quantum ad corpus et spiritum. s. quando de mundo translatus est ad claustrum relinquens mundum: et corpore per habitationem: et mente per amorem. Sap. iiii. Placens deo factus dilectus et viuens inter peccatores translatus est. ¶ Secunda translatio est quantum ad spiritum. s. de mundo ad celum. Col. i. Eripuit nos de potestate tenebrarum: et transtulit in regnum filii dilectionis sue. ¶ Tertia est quantum ad corpus proprium de loco. s. despecto ad locum honorificum. de quo potest exponi quod dicitur Gen. xliii. Deus visitabit uos: asportate ossa mea uobiscum de loco isto. ¶ Primam uisitationem seu translationem fecit spiritus sanctus: qui illum inspirauit ut mundum relinqueret: et religionem intraret. Sap. iiii. Properauit illum educere de medio iniquitatum. ¶ Secundam fecit angelus deus pater: et filius ut patet in apparitione scale. ¶ Tertiam fecit fidelium cetus. Unde potest exponi illud quod di. i. Paral. v. Cum uenissent cuncti seniores israel portauerunt leuite arcam: et intulerunt eam in tabernaculum. Et dicit quod translatus est in paradisum. Nam prima translatio facta est in paradisum religionis. Gen. ii. Tulit deus hominem. i. beatum dominicum. et posuit eum in paradiso voluptatis. i. religionis: ut operaretur et custodiret illum. Religiosus enim vir debet contemplationi insistere per bona opera se exercere: et suum ordinem custodire. Secunda facta est in paradisum ecclesie triumphantis. Apoc. ii. Uincenti dabo edere de ligno vite quod est in paradiso dei mei. Tertia translatio facta est in paradisum ecclesie militantis: ubi datur misericordia ad remissionem et gratia ad iustificationem. Eccle. xl. Gratia sicut paradisus in benedictionibus et misericordia in secula permanet. ¶ Quarto et ultimo beatus dominicus commendatur a finali intentione. cum di. Ut daret gentibus sapientiam. Nam in quantum translatus est in paradisum religionis dedit sapientiam suis doctrinis. Prouer. v. Deriuentur fontes tui foras etc. In quantum uero translatus est in paradisum ecclesie triumphantis dat sapientiam suis meritis. Eccl. xliiii. Sapientiam ipsorum narrant populi etc. Et in quantum translatus est in paradisum ecclesie militantis dat sapientiam suis miraculis que quotidie innouantur et fiunt. Eccl. xxxvi. Innoua signa et immuta mirabilia.

Sermo. clvii. ¶ De eiusdem translatione sermo. iii.

Ecce odor filii mei sicut odor agri pleni. cui benedixit dominus. Gen. xxvii. Quia in translatione beati dominici magnus odor emanauit. Ideo verbum propositum de ipso potest exponi et sit verbum dicentis. Ecce odor filii mei etc. Ubi quatuor dicuntur de ipso odore. ¶ Primo quod non fuit occultus. sed manifestus. cum di. ecce odor. Nam hoc dictio seu aduerbium ecce: quandoque di. seu ponitur. Quatuor autem sunt que occultari non possunt. s. res luminosa. Eph. v. Omne quod manifestatur lumen est. Res vaporosa. Eccl. xxiiii. Quasi libanus non incisus vaporaui habitationem meam. Res ignita. Prouerbio. vi. Nunquid potest quis abscondere ignem in sinu suo etc. Res alta etiam occultari non potest. Matthei. v. Non potest

abscōdi ciuitas supra mōtem posita. his quatuor de causis odor sctātis sancti dñici abscōdi nō potuit. ¶ Primo q2 fuit luminosus: ut .s. mūdum tenebrosum illuminaret. Ecc. l. Quasi stella matutina in medio nebule rc. Mūdus enim patiebaŧ nebulas peccatoꝝ. tenebrositatē erroꝝ. ꝛ obscuritatē ignorātiarū. Cōtra primū attulit statū lucide vite. Et iste est radius stelle matutine. Cōtra secūdū attulit radiū plene doctrine. ꝛ iste est radius lune plene lucētis in nocte. Cōtra tertiū attulit radiū sapiētie. ꝛ iste est radius solis lucētis in die. ¶ Secūdo fuit vaporosus ut mūdū fetidū odore reficeret: q2 eius caro vaporauit odorē virginitatis qua instar lilii canduit. ps. Justus germinabit sicut lilium. Ei9 cor vaporauit odorem charitatis qua instar rose rubuit. Ecc. xxiiii. Quasi plātatio rose in hiericho .i. in ecclesia militāti. Ei9 opus vaporauit odorē scītatis qua ad instar thuris deo placuit. Cāt. iiii. Odor vestimētoꝝ tuoꝝ sicut odor thuris. Ei9 verbū vaporauit odorē veritatis: q2 instar balsami redoluit. Ecc. xxiiii. Quasi balsamū non mixtum odor meus. Eius fama vaporauit odorē celebritatis qua ad instar odoris vince bonos refecit. ꝛ malos ac serpētes ꝛ hereticos effugauit. Cant. ii. Uinee florētes odorē dederūt. ¶ Tertio fuit ignitus ut mūdū frigidū inflāmaret. Portauit enim secū tres ignes. s. ignita verba. Ecc. xlviii. Uerbum illi9 quasi facula ardebat. Ignita exēpla. Job. xxxvii. Nōne vestimēta tua calida sunt. Et ignita desideria. Ezech. i. Scintille q̄si aspectus eris candētis. ¶ Quarto fuit altus per cōsilia ut mūdū deiectum erigeret. Hō q̄dē fuerat humiliatus infra angelos usq3 ad celiū ꝛ usq3 ad terrenoꝝ affectū. Sed beatus dñicus ōndit remediū per qđ homo erigat se usq3 ad dignitatē angeli. s. per votū castitatis usq3 ad sublimitatē celi per votū obediētie. Sicut enim inobediētia de celo hoiem expulit. ita obediētia ipsum ad celū reducit. Usq3 ad dñiū mūdi per votū paupertatis que altissima est. ꝛ hoiem mūdo dñari facit. ii. Cor. viii. Altissima paupertas eoꝝ abundauit rc. ¶ Secūdo de isto odore ostēdit q2 non fuit paruus sed magnus: q2 sicut odor agri pleni. Impleuit quidē mūdū celū ꝛ tumulum. ¶ Talis enim odor mūdum impleuit. Odor aūt q̄druplicit causam cōsequit. Aliqñ enim causaŧ ex cremātione. Ecc. l. Quasi thus ardēs in igne. Aliqñ ex contritione. Bromi ita enim integra redolēt modicū sed ita multū in puluerē cōtrita plurimū. Aliquādo ex reuelatione. Balsamū enim clausum nō sentit sed vase aperto sentit. Joh. xii. Domus impleta est odore vnguēti. Aliqñ ex agitatione. Unde dic. Aug. Pari modo exagitatū ꝛ exhalat fetorē cenū ꝛ fragrat suaue vnguētū. Istis modis oportet fuisse causatus odor btī dñici. Ipse enim fuit totus igne diuini amoris cōcrematus. Unde cum tota nocte in ecclesia vestimētis madefactis pnoctaret. mane inueniebant sicca: ac si fuissent iuxta fornacē posita. Ipse etiā totus fuit per maceratiōnē cōtritus. Nā tres singulis noctibus recipiebat cū q̄dā cathena disciplinas. Ipse etiā toti mūdo fuit reuelat9 per exēpla vite. ꝛ per vba doctrine. per miraculoꝝ opationē. ꝛ per ordinis institutionē. Ipse enim in vita actiua ꝛ cōtēplatiua fuit sedule exercitatus. vñ dicit de eo. Nocte celi plustrās lumina rc. ¶ Scdo iste odor repleuit celū. In celo q̄dē est q̄druplex ager. Unus est plenus balsamo sapie. Et iste ager est aploꝝ. Secūdus est plenus rosis patiētie. Et iste est ager martyrū. Tertius est plenus violis cōtēplationis eterne. Et iste est ager cōfessoꝝ. Quart9 est plenus liliis mūditie. Et iste est ager virginum. Beatus igiŧ dñicus fulget in agro aploꝝ per sapientiā. ideo in euāgelio qđ de eo legiŧ assimilaŧ luci fulgēti. Fulget etiā in agro martyrū per charitatē ignitā. iō assimilaŧ ibidē lucerne ardēti. Fulget in agro cōfessoꝝ per cōtēplationē supnam. ideo assimilaŧ ibidē ciuitati eminēti. Fulget in agro virginū per mūditiā. ideo assimilaŧ ibidē sali cōdiēti. ¶ Tertio iste odor impleuit tumulū. nec mirū: q2 eius corpus fuit alabastrū plenū vnguēto omniū grāꝝ. Cant. iiii. Odor vnguētoꝝ tuoꝝ super omnia aromata. Fuit apotheca plena aromatibus omnium virtutū. Cant. v. Gene eius sicut areole aromatum. Fuit hortus plenus floribus bonoꝝ operū. Eiusdē. iiii. Surge aquilo ꝛ veni auster pfla hortum meū rc. ¶ Ultimo dicit de illo odore q2 fuit a dei bñdictione emissus: cum dicit. Cui benedixit dñs. Ipse enim ut habet Gen. xlix. Fuit a deo bñdictus benedictione celi desup: propter gratie ꝛ celum virtutū infusionē: benedictionibus abyssi iacentis deorsum, propter odoris ex tumulo emanationem. benedictionibus vberum ꝛ vulue: proper filiorum propagationem.

Sermo. clviii. ¶ In die pēthecostes smo. i.

c Or mundū crea in me deus. ꝛ spūm rectū innoua visceribus meis rc. Propheta volēs petē gratiā spūs sci. ¶ Primo petit dari sibi q̄ddā an ei9 aduetū. s. cordis mūdationē cū dicit. Cor mūdū crea in me de9. ¶ Petit q̄ddā sibi dari in ei9 aduētu. s. cordis innouationē: cū dicit. Et spūm rectū innoua in visceribus meis. ¶ Quiddā petit sibi dari post eius aduētū. s. grē cōfirmationē: cū subdit. Et spū principali cōfirma me. ¶ Petit igiŧ primo mūditiā cordis. Qui enim vult spūm sanctū recipe debet cor

mundū habere. Ratio huius est: q2 spūs sanctus est colūba celestis. Luc. iii. Descēdit spūs sanctus sicut colūba in ipsū. Et hospes honorabilis. Sap. xviii. Solē sine lesura boni hospitii prestitisti. Est amicus dulcis. Eiusdē. vii. Infinitus thesaurus est hoibus quo qui usi sunt: pticipes effecti sunt amicitie dei. Est balsami liquor suauis. Ecc. xxiiii. Quasi balsamū nō mixtū odor meus. Quia ergo spūs sctūs est celestis. iō nō habitat in corde lutoso ꝛ per petiū mortale inqnato. sic nec colūba ponit pedē in luto: qđ significatum est Gen. viii. ubi cū noe colūbas emisisset cū adhuc tota terra paludosa esset nō inueniēs ubi requiesceret ad arcā est reuersa. ¶ Scdo q2 est hospes honorabilis nō vult habitare in hospitio pulueribus venialiū pctōrum asperso. Iō dicit Greg. Tergat ergo sordes praue opis qui deo prepat domū mētis. ¶ Tertio q2 est amicus dulcis: vult habitare in loco florido. i. ameno per variarū vtutū adornationē. Unde dilecta inuitat amicū suū dicens Cant. i. Lectulus nr floridus est. ¶ Quarto q2 ē balsami liquor suauis: vult reponi in vase solido per pseuerātiā: ꝛ pcioso p charitatē verā. Ecc. l. Quasi vas auri solidū rc. In corde igiŧ lutoso ꝛ inqnato nō habitat: sed fugit. Sap. i. In maliuolā aiā nō itroibit sapiētia: neq3 hitabit in corpe subdito pctis. In corpe do pulue venialiū asp̄so habitat: sed nō libēter: quia quodāmō a multitudie venialiū cōtristaŧ. Eph. iiii Nolite cōtristare spiritū sctūm. In corde vero puro ꝛ florido hitat delectabiliter. Sap. viii. Delitie mee eē cū filiis hoiū. In corde solido pcioso ꝛ firmo hitat pseueranter. Joh. xiiii. Ad eū veniem9 ꝛ mansionē apud eū faciem9. ¶ Scdo ppheta petit q̄ddā sibi dari in ei9 aduētu. s. cordis innouationem. Spūs enim sctūs est ignis dei. Luc. xii. Ignē veni mittere in terrā rc. Et est fons dei. ps. Quia apd te est fons vite rc. Est auster dei. Cant. iiii. Surge aquilo ꝛ veni auster rc. Fac nos hitare in foraminibus petre. i. in vulneribus xpi. Cant. ii. Surge ppa amica mea colūba mea. ꝛ veni in foraminib9 petre. Quia spūs sctūs est ignis dei. renouaŧ hō instar argēti deponēdo scoriā pcti. Ysa. i. Excoquā ad purū scoriā tuā. Quia est fons dei renouaŧ instar aquile ꝛ cerui. Aquila nāq3 exusta radio solari se in aquā pcit ꝛ vetustatē deponit. Et ceruus pastus cū serpēte hausto veneno in fontē se piicit ꝛ venenū abiicit. Sic aīa in fonte spūs sci renouaŧ sicut aquila nouā cōuersationē assumendo. ps. Renouabiŧ ut aquile iuuētus tua. Et instar cerui venenū abiiciēdo pcti. ps. Quēadmodū desiderat ceruus ad fontes aquaꝝ rc. Quia est auster dei renouaŧ aīa instar accipitris deponendo plumas vetustas vicioꝝ induēdo nouas plumas virtutū. Job. xxxix. Nūquid per sapiētiā tuā plumescit accipiter alas suas expādens ad austrū. q2 facit alas habitare in foraminibus. renouaŧ instar serpētis qui trāsiēs per foramen angustū deponit vetustā pellē. Et sic aīa habitās in vulneribus xpi per deuotionē deponit vetustā cōuersationem. Eph. iiii. Deponite vos scdm pristinā cōuersationē veterē hominē. ¶ Tertio ppheta petit sibi dari q̄ddā post eius aduētū. s. grē cōfirmationē. Spūs enim sanct9 cōseruaŧ ꝛ cōfirmaŧ ad similitudinē aque. pupille flāme: lucerne. ¶ Dicit enim spūs sctūs aqua. Joh. iiii. Qui biberit ex aq̄ quā ego dabo ei: nō sitiet in eternū. que sicut cōseruaŧ per decursū. sic spūs sci grā per bonoꝝ operū exercitiū. Ideo monet aplus ii. Cor. vi. Hortamur vos ne in vacuū grām dei recipiatis. ¶ Scdo spūs sctūs est sicut pupilla que hēt hoiem dirigē ꝛ illuminare. ps. Spūs tu9 bonus deducet me in terrā rectā. Sicut ergo ipsa pupilla conseruaŧ per palpebre appositionē: sic spūs sctūs per elemosynarū largitionē. Ecc. xvii. Elemosyna viri q̄si sacculus cū ipso: ꝛ grām hoīs q̄si pupillā conseruabit. ¶ Tertio spūs sctūs est sicut flāma sine ignis qui habet aiam inflāmare ad amorē. qui q̄dē seruaŧ per appositionē lignoꝝ. sic spūs sctūs per feruorē sctoꝝ desideriorū. Ecc. xxviii. Secūdū ligna silue sic ignis exardescet. ¶ Quarto est sicut lucerna que illuminat ea que sunt in domo dei. que sicut cōseruaŧ per olei appositionē: sic grā spiritus sancti per deuotionem: que quidem per oleū significaŧ: quia facit aiam rebus mundi supernatare: ꝛ in celū ascendere iuxta illud Joh. iiii. Fiet in eo fons aque salientis in vitā eternā.

Sermo. clix. ¶ De eodem sermo. ii.

s Uper quē requiescet spūs me9 nisi super humilē ꝛ quietū ꝛ trementē sermones meos. Uerbum illud intelligit Ysa. lxvi. scdm aliā trāslationē. Ubi notaŧ q2 sup tria genera hoīū requiescit. ¶ Primo sup humilē. Jaco. iiii. Deus superbis resistit humilibus aūt dat grām. hoc significatū est Gen. i. ubi. s. dicit. spūs dñi ferebaŧ sup aquas. Non enim ferŧ sup terram: q2 nō requiescit in corde terreno. nec sup aerem q2 nō requiescit in corde elato. nec sup ignē: q2 nō requiescit in corde igne cōcupiscētie inflāmato: sed supra aquas. q2 requiescit in corde māsueto. Ecōtrario. Spūs malignus ferŧ sup terrā: q2 data est sibi ad māducādū. Gen. iii. Terrā comedes cunctis diebus vite tue: q2 diabolus terrena sibi incorporat. Ysa. lxv. Serpenti puluis panis eius. Super aerē: q2 datus est sibi ad habitandū. Eph. ii. Se per principes potestatis huius aeris: q2 diabolus

E PSICOLOGIA PASTORALE vol. 2°
E PSICOLOGIA PASTORALE vol. 3°

spūbus habitat. Job.xli. Ipse enī rex est super oēs filios superbie. Sap ignē gehenne q̄ datus est impijs ad cōburēdū. Matth.iii. Discedite a me maledicti in ignē eternū qui preparatus est diabolo ⁊ angelis eius. Et sup ignē concupiscēne q̄ datus est filijs ad succēdēdū. Ecc.vii. Oēs adulteratores filij ardentes quasi clibanus succensus a coquente. Sap aquas quasi clibanus succensus a coquēte. Sap aquas ardēdo cōfert q̄ in corde ouetūs ⁊ mālueis nō cō ardēdo cōfert. Jsa.xxxiii. Contribulati capita mouerat: sed ibi cōtribulat.pō. Contribulati capita mouerat: sed ibi cōtribulat.pō. Contribulati capita mouerat: sed ibi cōtribulat.pō

mūdano. Ideo si aliqua vulcedo spūs sci cor ei⁹ intrauerit ne pōt tenere. q; pe abūdantia amoris mūdani pūlē suffocat. ideo dicit Aug. sup illud Diligite dām ois sci eius. Dilec nō oīligere mundū aut vitias diligere ipsum dē. Auerte ut cōuer tatia. Funde ut impleas. ¶ Dēo ista tria pertinaria. Funde ut impleas. ¶ Dēo ista tria pertinaria. Funde ut impleas. ¶ Dēo ista tria pertinaria

manuit enim corda eoꝝ. Grego. Foris apparentibus ignis: ignis intus sacta sunt corda infima tua. Eoꝝ verba. Grego. In ignis lingua apparuit ipsis: q; eos quos repleuerat virtutes pariter z loquutes facit. Et cū eoꝝ opa. Job. xxvii. Nonne ventilabra tua calida sunt cū pflata fuerit terra austro. ℣ Quarto q; ipsi habebāt defectū quārum ad opationē missus est de excelso infinite bonitatis, ut eos pficeret z cōsumaret. Nam qui plus faciebāt eoꝝ pficerent z cōsumarent. Nam qui plus faciebāt eoꝝ pficerent z cōsumarent. Nam qui plus faciebāt eoꝝ pficerent z cōsumaret

E PSICOLOGIA PASTORALE vol. 2°
E PSICOLOGIA PASTORALE vol. 3°

uere. ¶ Alii sunt in medio terre sicut auari. ⁊ terreni ꝗ cupiditatibus dediti. Et isti nō sunt digni gloriā sancte trinitatis narrare ne dicat eis illud ps. Peccatori aūt dixit deus. quare tu enarras iustitias meas ⁊c. vnde sicut refert Bonifacius in libro suo quē scripsit ad comitissam Matildā. Cū quidā archiepūs simoniacus per testes cōuinci nō posset: preceptū est ei ut uersum trinitatis diceret. Et cum ille sanctā trinitatē ⁊ maxime spūm sanctū nolare non posset. sic dephēsus ⁊ cōfusus est. ¶ Alii sunt in finibus terre sicut viri pfecti in quibus terrena sumunt. Et isti beatā trinitatē metuunt timore filiali. Ecc. i. Plenitudo sapiētie timor dñi. Et isti semp trinitatē debēt laudare ac dicere. Gloria patri ⁊ filio ⁊ spiritui sancto. Istum enim uersum sancte trinitatis Nicena synodus edidit. Sed Hieronymus in fine psalmorum dicendum ordinauit.

Sermo. clxvii. ¶ Eodē die Sermo tertius.

Tres sunt qui testimoniū dant in celo. s. pater vbū ⁊ spūs sanctus. Et hi tres vnum sunt. i. Joā. v.

Sanctus ioānes euāgelista recūbēs supra pectus dñi: ⁊ fluēta sapiētie inde hauriēs mysteriū scē trinitatis ⁊ vnitatis nobis sub breuibus vbis tradidit dicēs. Tres sunt. In quibus vbis tria ostendit. ¶ Primo ꝙ in diuinis est trinitas psonarū ⁊ vnitas ēentie: cū dī. Tres sunt qui testimoniū dant in celis ⁊c. Istā aūt trinitatē ⁊ vnitatē psonarū ostendit Dionysius in li° de diuinis nōibus per quatuor exempla ostēdēs ꝙ filius ⁊ spūs sanct' pcedūt a patre sicut duo riui ab vno fonte. sicut due pullulatiōes ab vna radice. sicut duo flores ab vna arbore. Et sicut duo radii ab vno sole. Ait enim sic. Pr est fontana deitas. Filius aūt ⁊ spūs sanct' riui deitatis si ita oportet dicere pullulationes diuine nature. ⁊ sicut flores ⁊ supsubstātialia lumina. Quomō aūt sint neqꝫ dicere neqꝫ cogitare est possibile. ¶ Procedūt igit primo sicut duo riui ab vno fonte. Pater enim est instar fontis. Filius instar riui a fonte pcedētis. Spūs sanctus instar stagni a fonte ⁊ riuo pcedētis ⁊ emanātis. ¶ Scdo pcedūt sicut due pullulationes ab vna radice. A radice qdē pcedit trūcus. ⁊ a radice ⁊ trūco educit ram'. Sic a patre pcedit filius. a patre ⁊ filio pcedit spirit' sanctus. ¶ Tertio pcedūt sicut duo flores ab vna arbore. De arbore qdem pcedit flos. ⁊ ex arbore ⁊ flore nascit fruct'. Sic a patre pcedit filius. ⁊ ab utroqꝫ spūs sanctus. ¶ Quarto pcedūt sicut duo radii ab vno sole. A sole qdē pcedit splēdor. A sole ⁊ splēdore pducit calor. Aug. videmus solē per celū currētē lucētem ⁊ calētē. Ista igit tria psiderant in sole. s. cursus. splēdor. ⁊ calor. sic in deitate inuenimus patrē currētem. i. potēter oīa operātē. Joā. v. Pater meus usqꝫ modo operat. filiū splendētem. i. splēdorē sue sapiētie effundētem. Joā. i. Erat lux uera ⁊c. Et spūm sanctū calētem. i. corda inflāmātē. Luce. xii. Ignē ueni mittē in terram ⁊c. ¶ Secūdo ondit ioānes ꝙ in diuinis sunt quedā appropriata: cū dicit. qui testimonium dāt in celo. Scdm aūt glosam christus habuit triplex testimoniū ꝙ sit celestis. ¶ Primū est a patre cū dixit. Hic est filius meus dilectus. ¶ Secūdū autem a seipso quādo fuit trāsfiguratus. ¶ Tertiū a spiritu scō: quādo in specie columbe sup eū apparuit. Et qꝫuis iste opatiōes fuerūt cōmunes. tn̄ sm̄ btm̄ Augu. illius uocis alatio attribuit patri: transfiguratio filio: ⁊ colūbe formatio spūi sancto. Ponūt autem sancti ⁊ alia appropriata diuinis psonis quorum Augu. in li° de trinitate tria ponit dicēs. In pre vnitas. in filio equalitas. in spiritu sancto vnitatis equalitatisqꝫ cōnexio. In alio quoqꝫ loco appropriat patri potētiā: filio sapiētiam: ⁊ spūi sancto bonitatē. Hilarius do in li° de trini. alia tria ponit dicens. Eternitas est in patre. species in imagine. usus in munere. Ex his ergo patet ꝙ pri attribuit potētia vnitas ⁊ eternitas. Filio sapiētia: equalitas species siue pulchritudo. Spūi sancto bonitas nexus ⁊ usus. Hoꝝ autē rationē breuiter videamus pater nāqꝫ est fontale principiū. ⁊ attribuit potētia que in se includit rationē principii. Est etiā principiū non est de principio. ideo sibi attribuit vnitas: que sicut principiū sine principio in numeris inuenit. Est etiā principiū oīs pcessionis. s. generationis ⁊ spirationis. ⁊ ideo sibi attribuit eternitas que est principiū oīs durationis. scilicet eui ⁊ tēporis. Filius aūt pcedit a patre per modum intellectus quo sapiētia pficit. ⁊ ideo sibi attribuit sapiētia. recipit etiā equalitatē filius a patre genitus eādem naturā quam habet generās. ideo sibi attribuit equalitas. Est etiā uerbū patris in quo tanqꝫ in speculo oīa resplēdēt atqꝫ relucēt. ⁊ ideo sibi attribuit species siue pulchritudo. Spūs sanctus pcedit a patre ⁊ filio. ut amor cuius obiectū est bonū. ⁊ ideo sibi attribuit bonitas. Est etiam amor patris ⁊ filii quo vniunt. ⁊ est donū qō nos vnit. ⁊ ideo sibi attribuit nexus. Pater in amore diuino fruit seipso ⁊ diligit filiū amore fruitionis: ⁊ ergo spūi sancto appropriat usus. Unde beatus Augu. usum exponit fruitionē. ¶ Tertio ponit quedam spēa cū dicit. Pater: uerbū: ⁊ spūs sanctus. Quia enim per hoc ab inuicē distinguant: non tamē diuiduntur. Sed sicut habēt vnam ēentiam: ita habēt vnā virtutē. vnam uolūtatē ⁊ vnam opationē. ꝙ enim

quātum ad hoc quatuor non diuidant dicit Joā. v. Non pōt filius quicqꝫ a se facere. Ecce quō habet tandem cum patre virtutē. Sicut enim filius non est a seipso sed a patre. sic ⁊ a seipso non habet virtutē opandi: sed a patre. Habet etiam a patre eādem essentiā. Unde subdit. Nisi quod viderit patrem facientem. q: enim illa generatio qua filius a patre pcedit: non est carnalis sed spūalis. ⁊ sensus visus inter ceteros sensus est magis spūalis. ideo per sensum visus exprimit. Uidere enim patrē facientē nihil aliud est ꝙ ab ipso accipe ēentiā ⁊ operatiuam virtutē. Habet etiam eādem opationem. Unde subdit. Quecūqꝫ enim pater fecerit. Habet etiam eādē cū patre uolūtatē. iō subdit. Hoc ⁊ filius similiter faciet. i. simili uolūtate cum patre.

Sermo. clxviii. ¶ Eodem die Sermo. iiii.

Potestas dei est ⁊ tibi dñe misericordia. q: tu reddes vnicuiqꝫ iuxta opa sua. ps. Scdm sanctos doctores patri attribuit potētia. filio sapiētia. spiritui sācto bonitas siue misericordia. Duo prima scilꝫ potētia ⁊ misericordia patēt in auctoritate premissa. Tertium autē scilicet sapiētia notat cum dicit. q: tu reddes vnicuiqꝫ sm̄ opera sua. Omne enim iudiciū datum est filio. sicut dicit Joā. v. Judex autem indiget sapiētia ad examinādū ⁊ diffiniēdum. Et ideo in hoc qō dicit. Quia tu reddes vnicuiqꝫ sm̄ opa sua: filii sapiētia subintelligit. ¶ Primo igitur potētia attribuit patri. Quis enim filius ⁊ spūs sanctus sint oīpotentes. patri tamen oīpotētia attribuit: ne in cordibus simplicium ex eo ꝙ pater dicit: impotēs reputet. Quāuis autē deus sit oīpotens. sunt tamen sex que ipsum superāt ⁊ vincunt. ¶ Primū est sua pietas viscerosa. Hieremie xxxi. Si filius honorabilis mihi effraim si puer delicatus. quia exquo locutus sum de eo ego recordabor eius. Idcirco cōturbata sunt viscera mea super eum miserās miserebor eius. Osee. xi. Cōuersum est cor meum in me pariter cōturbata est plenitudo mea. non faciā furorem meū. ¶ Secūdū est oratio nostra lachrymosa. Gen. xxxii. Si cōtra deum fortis fuisti quāto magis cōtra homines pualebis. Fuit autem cōtra deū fortis per lachrymas quas effudit. Sicut dicit Osee. xii. Inualuit ad angelū ⁊ cōfortatus est. fleuit ⁊ rogauit eū. Hoc etiam notat. iiii. Regū. xx. de ezechia rege cuius lachryme deum vicerūt. ¶ Tertiū est charitas affectuosa. Ipsa enim deum de celo ad terrā traxit. Augu. O charitas quātas ⁊ qꝫ magnas vires habes. deū de celo ad terrā deposuisti. Ipsa enim eum in patibulo ascēdere fecit ⁊ coegit. Luce. xii. Baptisma habeo baptizari ⁊ quomodo coartor donec pficiat. ¶ Quartum est cōstātia virtuosa. Qui enim sibi ⁊ uolūtati sue vim faciūt deum vincunt. Matth. xi. Regnū celoꝝ vim patit ⁊ violēti rapiūt illud. ¶ Quintū est humilitas gratiosa. qō significatum est. iii. Reg. xxi. Ubi scilicet dñs dixit helye. Nōne vides achab humiliatū coram me. quia igit humiliatus est mei causa. non inducam malū in diebus eius. hoc etiam manifeste patet in niniuitis. ¶ Sextum est ueritas virtuosa. ii. Timo. ii. Negare seipsum non pōt. Glo. quod faceret si dicta sua non impleret. Et hoc enim uerbo improperabat helimas magus paulo quēadmodum refert ipse Dionysius in libro de diuinis nōibus. Dicebat enim si oīpotens est quomodo dicit aliqd non posse a nostro theologo. Et respōdet ipse Dionysius. Etenim suipsius negatio casus est a ueritate. ueritas autem est existēs. a ueritate autem casus ab existente autem cadere non pōt deus. ¶ Secundo sapiētia attribuit filio. ⁊ quis pater ⁊ etiam spiritus sanctus eādem habeāt sapiētiam. tamen ne ex eo ꝙ dicitur filius ab imperitis minus sapiēs crederetur. ideo sibi attribuit sapiētia. Quis autē sit summe sapiēs. tamen scienter se a nobis decipe permittit. Et hoc in uēditione: emptione: cōmutatione ⁊ diuisione. ¶ In uenditione enim. q: uendēdo nobis regnum celoꝝ dimittit se decipi infra dimidium iusti precii. uēdidit enim ipsum apostolis pro retibus ⁊ parua nauicula. Matthei. iiii. Zacheo pro dimidia rerum suarū substantia. Luce. xix. Uidue pro duobus minutis. Et quibusdā pro calice aque frigide ut habetur Matthei. x. Quibusdā etiam pro sola bona uolūtate. Hieronymus. Que efferunt non sui pondere: sed offerentiū uolūtate pēsatur. Augu. Regnum celorū tantum ualet quantum habes. nihil vilius cum emit. nihil carius cū possidetur. ¶ Secūdo dimittit se decipi in emptione. q: vilia nostra caro precio emit. Nam corpus nostrum emit precio sui sanguinis. i. Corinth. vi. Empti estis precio magno. Animā nostram emit positione anime sue. i. Joā. iii. Ille pro nobis animam suam posuit ⁊c. Res emit ad cūplū. ut habet Matthei. xix. Penitētiam nostrā emit pro regno celorum. Matthei. iiii. Penitētiam agite appropinquabit enim regnum celoꝝ. ¶ Tertio permittit se decipi in cōmutatione quia certū sue gratie cōmutat in lutum nostre culpe. ¶ Quarto permittit se decipi in diuisione. Homo enim quādoqꝫ corpus suum cū deo ⁊ diabolo diuidit. ⁊ dat diabolo iuuētutem. ⁊ dat deo senectutē. Et tamen deus accipit ab hōie quicqd habere potest. Gen. iiii. Nonne si recte offeras. ⁊ non recte diuidas peccasti. Tales enim recte offerūt quādo deo sinceta-

tem suas tribuunt. Sed nō recte diuidunt: q: deo dant male viliora: 7 dant diabolo meliorē. ❡ Tertio bonitas 7 misericordia attribuit ipsi scō. Et q̄uis pr̄ 7 filius habeāt eandē misericordiā cū q: spūs scō: quādā spiritualitatē. ne hoc de ipō scō ab imperitis crederet: et bonitas 7 misericordia attribuit. 7 ipsa eius misericordia est tāta q ubiqz inuenitur. Nā in celo est misericordia saluans. ps. Dñe in celo misericordia tua. In mūdo misericordia longanimis expectans. Ysa. xxx. Expectat uos dñs ut misereat uestri. In purgatorio est misericordia liberalis. Eccle. li. Liberasti me a pressura flāme que circūdedit me. Et ibidē. Liberasti me scdm multitudinē misericordie nois tui. In inferno est misericordia mitigans. q: ibi peccōres puniunt citra cōdignum. ps. Nunq̄ in eternū obliuiscet misereri deus. aut cōtinebit in ira sua misericordias suas. Tāta aūt est ei9 misericordia 7 bonitas. q nō videt posse ea que repugnāt sue bonitati. ut saluandū dānare. Unde dixit angelus qui psonā dei gerebat loth viro iusto. ut habet Gen. xix. Nō potero facere quicq̄ donec egrediaris illuc. Nō videt posse ea que repugnāt sue misericordie: sicut peccōrē penitētē ad misericordiā nō reuocare seu recipe. Un̄ dicit Augu. Tardius siqdē videt deo peccatori ueniā tradere q̄ ipsi peccōri. Sic enim festinat absoluere reum a reatu cōscie sue. quasi plus ipse cruciet cōpassio miseri: q̄ ipm miserū cōpassio sui. Non etiā videt ea posse que repugnāt sue grē. sicut grām ab inuito auferre. Un̄ dic Anselmus. Cū deus uelit q ala hēat rectitudinē uolūtatis. si ab ipsa inuita eā auferret. iam uellet eā nolle qd vult eam uelle.

Sermo. clxix. ❡ De scō barnaba sermo. i.

I. Oseph qui cognominatus est barnabas ab apl̄is. qd interp̄tatū est filius cōsolationis. leuites. cypri9 genere cū hēret agrū uēdidit illū. 7 attulit preciū 7 posuit ante pedes aplōrū. Act. iiii. Quilibet uere penitēs 7 cōuersus quinque debet hīc. Debet nāqz pficere in grām. sperare de uenia. satisfacere de offēsa. dolere de culpa. 7 despicē terrena. Ista btūs barnabas a xpo cōuersus pfecte habuit que in uerbis pmissis notant. ❡ Primo nanqz pfecit in grā. qd notat cū dī Joseph qd interptat augmētum. Ipse enim augmentū faciebat. q: de virtute in virtutē semp ibat. ps. Ibūt de vtute in vtutē. i. Petri. iii. Crescite in grā 7 cognitiōe dñi nr̄i iesu xpi 7 saluatoris. Debet aūt qlibet iustus pficere q̄ ad augmētū vtutū 7 extirpationē vitiorū. unde dī Gen. i. Crescite. i. de virtute in virtutē pficite. 7 multiplicamini. i. vtutes multas acquirite. 7 replete terrā. i. per bona opa fructificate. 7 subiicite eam. i. sensualitatē rōni supponite. 7 dominamini piscibus maris. i. motibus luxurie. De qua dicit Prouer. v. Fauus distillans labia meretricis: nouissima aūt illius amara quasi absinthiū. Et uolatilibus celi. i. motibus supbie. 7 uniuersis animātibus que mouent sup terrā. i. motibus auaritie. ❡ Scdo sperauit de uenia. qd notat cū dī. Barnabas. i. filius cōsolationis. Magna enim est cōsolatio peccōri qui sperat de uenia saluatoris. ps. Memor esto uerbi tui seruo tuo: in quo mihi spē dedisti. Et tali enim spe aīa cōsolat. Un̄ dicit. Hec me cōsolata est in humilitate mea. A morte culpe viuificat homo. ideo dicit. Eloquiū tuū viuificauit me. Supbi aūt 7 obstinati peiores efficiunt. ido dīcit. Supbi inique agebāt usquequaqz. Nam q̄to deū misericordiorē sentiūt. tāto securius in peccatis cōsistunt. ❡ Tertio satisfecit de offensa: qd notat cū dī. leuites. Nā si aliqñ mācipauit se mundo. postea tñ totalr dedicauit se deo. Dicit aūt de leuitis Deut. penul. Ponēt thymiama in furore tuo 7 holocaustū sup altare tuū. Bñdic dñe fortitudini eius: 7 opa manuū eius suscipe. Per que dat intelligi q scūs barnabas inq̄tū fuit leuites satisfecit deo per deuotā 7 odoriferā orōnē. Ideo dī: ponēt thymiama. Per carnis mortificationē. ido dī. Holocaustū sup altare tuū. Per fortē aduersorū ppessionē. ideo dī. Bñdic dñe fortitudini ei9. Per largā elemosynarū largitionē. ido dī. Et opa manuū eius suscipe. Ipse eni agrū uēdidit 7 preciū ad pedes aplōrū posuit. ❡ Quarto doluit de culpa. qd notat cū dī Cyprius. qd interptat merēs Job. xxx. Merens incedebā: sine furore cōsurgens in turba clamabā. Uerus enim penitēs debet hēre dolorē magnū. ideo dī. Merens. Dolorē cōtinuū. ideo dī. incedebā. Nunq̄ eni iste dolor debet finiri: sed semp augeri. Dolorē spontaneū. ideo dī: sine furore cōsurgēs. Aug. Hic semp doleat: 7 de dolore gaudebat. Dolorē vniuersalē. ideo dī. In turba clamabā. Et talis dolor debet esse pfectus. Debet nāqz clamare isto dolore cordis nō contra vnū peccm̄: sed cōtra turbā oium peccōrū. ❡ Quinto terrena cōtēpsit: qd notat cū dī. Cum hēret agrū 7c. Istū cōtēptum 7 nos hīc debemus. Gen. xii. Egredere de terra tua 7 de cognatione tua 7c. Debent nāqz religiosi hīc 7 pponere cōtēptum terrene substātie. Et ideo dī. Egredere de terra tua. Debent hīc cōtemptū cognationis 7 patrie. ideo dī. Et de cognatione tua. Et debent hīc religiosi cōtēptū dom9 paterne. 7 ideo subdit: 7 de domo pris tui. Et debent habere cōtemptū dilectionis ppie. ideo subdit. Et faciam te crescere in gentē magnā. Priuatus nāqz amor nō extēdit ad alios: sed claudit

intra seipsum. Debet aūt habere amorem spiālē 7 diuinū. ideo subdit. 7 ueni. s. passibus amoris in terram. s. viuentiū. quā monstrauero tibi hīc. s. per contemplationem: sed tandem tibi dabo eam per ueram possessionem.

Sermo. clxx. ❡ Geruasii 7 Prothasii martyrū

P Reciosa in cōspectu dñi mors scōrū eius sicut dī beatus Aug. Status hoīs tripl'r cōsiderat. s. in vita: in morte: 7 post mortē. Isti aūt scī habuerūt vitā sanctā. mortē pciosā. 7 post mortem trāslationē gloriosā. ❡ Eorū aūt scītas notat cum dī. Sctōrū. Sancte nāqz ipsi vixerunt: quo ad deū per deuotā orationē. unde dicit Paulus de eis. q nihil terrenū desiderabāt. Sancte etiam vixerūt quo ad pximos 7 quo ad supiores. Unde dicit Paulus. monita mea secuti sūt. Quo ad eq̄les. s. nazariū 7 celsum: cū quib9 vnanimiter habitauerunt. Quo ad inferiores: q: paupes sustentauerunt. Quo ad psecutores: q: eorū supplicia non timuerunt. Quo ad seipsos: q: carnē suam per decem annos mortificauerūt 7 sensus suos ab exterioribus cohibuerūt. ideo enim se recluserūt seruantes illud pphete. Si mei. s. sensus non fuerint dñati. Et hoc enim animus pseruat a maculis futuris. ideo dī. Tunc imaculatus ero. A peccātis. ideo subdit. Et emūdabor a delicto maximo. Orōnes nāqz sunt deo placite: 7 meditatiōes sūt deo grate. Ideo subdit. Et erunt ut cōplaceant eloqa oris mei. 7 meditatio cordis mei in cōspectu tuo semp. ❡ Secūdo habuerunt mortē preciosā qd patet. q: eorū mors passioni xpi multū similis fuisse videt. Passio nāqz xpi fuit acerba. fuit longa: diuturna. fuit multiplex 7 diuersa. fuit vilis 7 ignominiosa. fuit cōstans 7 firma. Sic 7 isti scī habuerunt in sua passione doloris acerbitatē. Unde dī de Geruasio: q plūbatis cesus fuit. qd erat genus supplicii ualde dolorosum. Habuerunt pene diuturnitatē. Unde dī de eodem: q tādiu plūbatis cesus fuit quousqz spūm exalauit. Habuerūt penarū diuersitatē. Unde dī de Prothasio q primo fuit in eculeo suspēsus 7 postmodū capite trūcatus. Habuerūt in sua passione ignominiā 7 vilitatē. q: Geruasius ad instar malefactorū fuit uerberatus. Prothasius u9 ad instar latronū in patibulo suspēsus. Habuerunt cōstantiā 7 firmitatē. Unde cū tyrānus pthasiū miserū uocaret. rñdit. Quis est miser ego qui te nō timeo aut tu qui me timere pbaris. ❡ Tertio habuerūt translationē gloriosam. vñ post q̄ dicit. Preciosa in cōspectu dñi 7c. Subiūgit. O dñe: q: ego famus tu9 sū 7c. Ac si dicit. O domine nos sumus serui tui 7 filii vitalis martyrio tui: 7 ualeret ancille tue. nō potu ris corpora nr̄a tam viliter sub terra iacere. eorum ergo trāslatio fuit gloriosa: q: eorū corpa fuerunt miraculose reuelata. q ipsi duo bis 7 tertio cum Paulo. scō Ambrosio apparuerūt sua corpora reuelātes. Fuerūt integra 7 incorrupta. quia lz per trecētos annos in terra iacuissent: tā integra 7 recentia sunt reperta: ac si illa die fuissent tumulata. Fuerūt odore mirabili circūfusa: q: magnus ide odor omnibus emanauit. Fuerunt miraculorū gloria illustrata. quia ibi deus ad eorum honorē miracula multa ostendit.

Sermo. clxxi. ❡ De scō ioāne baptista smo. i.

F Uit homo missus a deo cui nomē erat ioānes. Hic uenit in testimoniū ut testimoniū phiberet de lumine. Joā. i. Magnū est esse nunciū dei. sed maius est hēre grām dei. 7 maximū esse testē dei. Istud triplex puilegiū btūs ioānes habuit ut ex pmissis verbis apparet. ❡ Primo nāqz fuit nūcius dei. Cū dī fuit hō missus a deo. Circa qd notādū q fuit missus quattuor modis. Primo mō fuit missus sicut mittit radius a sole. Sol enī est ipe xps. Malach. iiii. Uobis timentib9 nomē meum oriet sol iustitie. Et iste sol hēt tot radios quot hēt scōs. Eccl. xliii. Triplr sol exurēs mōtes radios igneos exsufflās. Mōtes nāqz sūt angeli quos iste sol triplr exurit. q: eos purgat: illuminatiuā: 7 pfectiuā eis dedit. Exsufflat radios igneos fulgidos. i. scōs ignitos charitate. 7 fulgidos ueritate. Un̄ vnus etiā de maiorib9 radiis huius solis fuit ipse ioānes baptista. 7 iō lucifer dīcitur. Job. xxxviii. Nunqd pducis luciferū in tpe suo. Alii pphete fuerūt stelle nūciātes xpm̄ adhuc: sed ex de longinquo. Iste fuit lucifer nūciās xpi aduentum de ppinquo. Scdo fuit missus a deo sicut scintilla ab igne. Ignis enī est deus. Heb. xii. De9 noster ignis cōsumēs est. qui tot scintillas habuit quot scōs emisit. de qbus dī Ezech. i. Scintille quasi aspect9 eris cādētis. huius aūt eris maxima scintilla fuit Joānes bapt. ita qui totus igne celi 7 charitatis ardebat. Ideo assimilat gladio acuto. ysa. xlix. Posuit os meū dīs quasi gladiū acutū. Gladius acutus 7 secat incīdit gladi9. 7 penetrat inq̄tū acut9: 7 vulnerat inq̄tū ardēs. Sic sermo Joānis 7 secabat viua cū dicebat. Luc. iii. Neminē cōcutiatis 7c. Et penetrabat intima. cū dicebat Uidē. genimina viperarū qs ostēdit uobis fugere a uētura ira. Et vulnerabat corda cū dicebat. Iā iam eni securis ad radicē arboris posita est. Tertio fuit missus a deo sicut odor a flore. Flos enī est xps. Cant. ii. Ego flos cāpi. qui tot odores emi

sit quot fcōs produxit. Et huius floris maximus odor fuit Joānes: qui tāto odore fragrauit ut ipse de eo dicere posset illud qđ legit Deū. xxvij. Ecce odor filij mei: sicut odor agri pleni. cui bñdixit dominus. Eius enim odor nō fuit hōri: sed agri. qz pō fuit clausus: sed apertus. qz oēs vicini cognati t qui in mōtanis habitabāt isto odore sunt refecti. hodie etiam non solū xpiani: sed etiā sarareni eius odore reficiunt. Et fuit odor agri pleni. qz in ipso fuit bīnum virginee puritatis: t viola celestius pēplantatis. Et rosa rubētis passionis. Et vī qz fuit a deo bñdictus. Ille ager est bñdictus qui nyllā fructū affert. iuxta illud Deu. vi. Terra enim sepe super se uenientē bibens hymbrē dī. accipit bñdictionē a deo. Sic beatus Joānes fructum cēlestium ptulit. qz virgo: predicator: t etiam martyr fuit. Quarto fuit missus a deo sicut legat⁹ a pncipe. Princeps enim est christus qui tot habet legatos quot scōs. Et huius siquidē principis legatus magnus fuit Joānes qui fuit legatus a latere. qz a deo missus fuit immediate. Fuit nāq; legatus quez non misit cupiditas sed charitas: qz fuit missus a deo qui charitas est. quē deus non misit pro sua: sed pro aliox utilitate: qz venit ut testimonium phiberet de lumine. per quē peccata est hoi pax atq; tranquillitas: qz venit ut oēs crederēt per illū qui nō predicabat seipsum sed deū: qz non venit ut lux: sed ut testimoniuz phiberet de lumine.

¶ Secundo beatus Joānes habuit gfam dei. qđ notat cum dī. Cui nomē erat Joānes. qđ interpretat̄ in quo est gfa. Tria enī vasa deus creauit quemor gfa sua impleuit. s. christum: ac mariā t Joānem. Christus est sol: maria luna: t Joānes est lucifer. Postq; solē nanq; luna est clarior. qz post ipm ipsa virgo maria est gloriosior. Et post solē t lunā lucifer est lucidior: qz post ipm t Mariā Joānes est dignior. ¶ Tertio Joānes fuit testis dei: qđ notat cum dī. hic venit ut testimoniuz phiberet de lumine. Sicut enim dicit Jhīs. Testis triplex cōsideraf. s. natura ut sit vir. cōditōe ut sit liber. vita virilis t fortis: qz nō fuit arūdo ut habet Matth. Fuit liber: qz nō fuit mollibus uestitus t indutus. sicut sunt illi qui stant t seruiunt in curtis regū nō vīs fuit pphēta: sed plusq; pphēta. Ille aūt pphēta testimoniū perhibuit de christo. s. quātuz t testimoniū perhibuit: qz hic est filius dei. Quantuz ho ad auditum de eius maiestate. Joan. i. Et ego vidi t testimoniū perhibui: qz hic est filius dei. Quantuz ho ad auditum de eius cuz patre equalitate. Quantuz ho ad tactum de eius humilitate: quido ipsum baptizauit. Quātū ad olfactum de eius odoris suauitate. quādo in carcere clausus odoret virtutuz eius psensit. Quantum ad gustū de eius infinita dulcedine. Esca enim eius erat mel silue stre. xpus nāq; fuit mel inqtū deus. t siluester in quātum in desertum huius mūdi uenit. Mystice igit premissa intelligendo t exponendo. Beatus Joānes mel siluestre comedebat. quia christū incarnari dulcedinem degustabat.

Sermo. clxxi. ¶ De eodem sermo. ij.

Rit enim magnus coram dño. vi
e
bet dī. Luce. j. Angelus gabriel factum precursoris annūcians: quinque preconia de ipso dicit. ¶ Primo nāq; ḡtū ad ipsum deū fuit valde gratiosus. cum dicit. Erit enim magnus coram dño. Voluit enim esse magnus coram seipso sed t se valde humiliauit. qū uocē se eē dixit. Nec uoluit esse magnus coram ipso mūdo: qz ois terrena contēpsit. nec uoluit esse magnus coram hoc aliquo: qz in deiz ipm p: o xpo suscipere uolētibus seipm nō esse asseruit. Fuit aūt magnus coram dño ḡtū ad quadruplicē dimēsionē. Fuit enī altus per celestiū contēplationē. Unde celos apertos vidit. t uocē patris audiuit. spūs scīi in forma colūbe cōsperit. Fuit profundus per humilitatem er qua xpm baptizare refugiebat. sanctaz t ineffabilē dei virtutē tangere nō audebat t totus tremebat. Fuit longus per patientiā t longanimitatem: qz se nō ingessit: sed longo tpe in deserto suā dispositionē expectauit. Fuit latus per charitatē per quā extēdebat se ad diligendū quo ad amicos. s. discipulos quos instruebat. t ad inimicos: sicut ad herodē quē arguebat. ¶ Secūdo ḡtū ad corpus suū fuit valde austerus. Attendit nāq; eius austeritas ḡtū ad cibū t potū: qz locustas t mel siluestre comedebat. t vinū t siceraz non bibebat. Quātū ho ad indumētum: qz de pilis camelox erat indutus ac uestitus. Secūm aūt ipsuz Chrysō. Uestes quatuor de causis possunt deseri. Aut pper ostentationē t turpia curiositas est. aut pper mollitiē t delectationem. t sic carnalis uoluptas est. aut pper tegmētū carnis t fugationem frigoris t humanā necessitas est. aut propter mortificationē carnis t virtuosum t meritorium est. Sed reuera bīus Joānes nō deserebat uestes pper ostentationē: cum in deserto maneret. Quia sm Greg. Nemo preciosas uestes querit: ubi a minime videri se credit. Nec etiam uestes deserebat pper carnis mollitiē. Unde dicit dñs de eo Matthei. xi. Quid existis in desertū videre hoiem mollibus uestitū: ecce qui mollibus uestiūt in domibus regum sunt. Nec simplr pper tegumentuz. qz tales uestes nec bene corpus tegebant: nec etiā bene frigus arcebāt: sed seruebat huiusmodi uestes pper carnis mortificationē. Habebat etiā miserū t deserti habitaculū: qz nō morabat in palatio: sed in deserto: t in loco solitario. Et hoc quatuor de causis. sicut dī Theophl. s. ut sanctā educationem haberet ut peccatores liberius argueret. homo enim nō ita libere arguit illos cum quib⁹ comedit: cōuersat t viuit: ut malitias hoium cuitaret. qz ex cohabitatiōe malox interdū cōrabitur macula peccōrū. Et ut de xpo testimoniū fidelius perhiberet. Si enim cū xpo moratus fuisset: tunc vicereē qz ex amicitia testimoniū perhiberet. ¶ Tertio ḡtū ad alam fuit valde virtuosus. cum dī. Et spū scō replebit̄ dī. Spūs scūs nāq; habet quosdam effect⁹ generales. s. culpā remittere alaz. gratificare. t ipsam virtutib⁹ eornare. Et istos habuit in Joāne. qz t culpā originalē in Joāne penitus purgauit. qñ. s. in utero sctificauit. Unde de hoc scribit Bede. i. Anteqū exires de vulua sctificaui te. i. a peccato mūdaui te. Et ipm glorificauit t dei amicum fecit. ut de eo legit Joan. iij. Amicus autez sponsi dī. Ipm etiā virtutibus eornauit. Unde dicit Maximus. Joannes erat̄ scola: t vite magisterij: sctitatis forma: norma iustitie dī. Alii ho fuit effect⁹ speciales spūs scti. Et istos effectus nō habuit omnibus holox: sed solū aliquibus specialib⁹ sicut ipsis aplis. utpote diuinas reuelationes imittere. in plenitudie se diffundere. t in gfa stabilire. Istos etiā effectus habuit bīus Joānes. Habuit enim diuinas reuelationes: qz pl̄ se sibi reuelauit per uoces. t filius dei per assumptā carnē. spūs scūs per colūbe spēm. Spūs scīi in plenitudine accepit. Luce. i. Spū scō replebit̄ dī. Fuit etiam bīus Joannes in gfa stabilissimus. qz nunq; cecidit: sed semper stetit. unde de eo dī. Amicus aūt sponsi stat. Alii nāq; effectus quos habet spūs scūs sunt effectus singulares. qui etiā similr in bō Joāne fuerunt: quos in utero accepit. s. sctificatio. gaudiosa xpi salutatio. t spūs pphetie repletio. ¶ Quarto ḡtuz ad proximū suum fuit valde fructuosus: qđ notat cum dī. t multos filios israel conuertet dī. Conuertit aūt eos clamādo t predicādo. Matth. iij. Ego uox clamātis in deserto dī. Dicit aūt Chrysosto. t Remigius q: tribus de causis clamamus. aut qñ loqui mur longe positis: aut surdis: aut qñ loqui mur iram. Joānes aūt clamabat petrōibus: quia sunt a deo elongati. pā. Longe a petrōibus salus qui ad dei mādata dicenda t facienda sunt surdi. Ysa. xlviij. Educ aūt foras surdum t aures ei sunt. Et qz erat tractus ira. s. per zelum. pā. Zelus super iniquos dī. ¶ Quinto quantum ad ḡtiā adhuc tum fuit valde uenustus. qđ notat cum dī. Ipse precedet ante illū in spū t uirtute helye. Ubi notari spūs ḡtiā. Ipse. in hebreo duplicat. in Joanne triplex. qui dē fuit plenus pphēta in vita. helyseus in vita t in morte. Quia mortuus mortuos suscitauit. vñ dī de eo Eccle. xlviij. Mortuū pphetauit corpus eius. Joānes aūt fuit plenus spū scō. t spū pphetie. t ante vitam bobus cognitā. quia christus in utero cognouit: t in vita. quia bobus digito demonstrauit. Et post vitam: quia ipsum in limbo existentibus nunciauit.

Sermo. clxxii. ¶ De eodem sermō. ij.

Rit enim magnus coram dño. Luce. i. Magnitudo
e
beati Joannis ḡtum ad ser cōsideratur. F Fuit enim magnus in utero. F egressus e utero. F erūs in mundo. F egressus de mūdo. F erūs in limbo. F regnās in celo. ¶ Primo bīus Joannes fuit magnus in suo matris utero. qz fuit miraculose cōceptus. qz a tota trinitate eius conceptio fuit causata. Nam pater dedit sensui potentiā generandi. nā cum parētes eius essent impotentes ad generādū prolē. oportuit q: nouā generādi t pcipiēdi potentia prederet. Chrysō. sup illud Luc. i. Sic erit mihi dño dī. Utpote sterilitatez soluit t donū super naturā cōcessit. ex para infructuosa spicas maturas pduxit. pudicitiā abstulit dum genitricē me fecit. Filius dedit nouam sapiēnā cognoscēdi: qz puer exultās in utero ipsum cognouit. Ambro. Uocē prius hēlisabeth audiuit. sed Joānes prior gfam sensit. illa naturē ordine audiuit. iste exultatione mysterij. illa marie. illi dñi sensit aduentū. Spūs scūs dedit nouā gfam sctificandi. qz in utero fuit sctificatus t spū scō repletus. Ambro. super illud. Spū scō replebitur adhuc ex utero fue matris. Alius est spūs pueris vice. alius gratie. Ille nascēdo sumit crescēdi. maturādo delectū. Illeno exactō coercet. nō obito extinguit. nō aluo matris excludit. ¶ Bīus fuit magnus egressus de utero. qz fuit gaudiose natus. gaudiosus est puer. vñ dī. Exultauit in gaudio infans in utero meo. gaudii sui parentes. vñ dī. Et erit gaudiū eius t exultatio. gaudii sunt etiā vicini t cognati. vnde dicitur. Et audierunt vicini t cognati eius dī. Gaudii sūt omnes. vñ dicit angelus. Et in nativitate ei⁹ multi gaudebūt. Magnū nāq; vī gaudiū fuit modus. Aliqi letificat. t hoc nō pure. gaudium est qui motu corpis gaudium suū manifestauit. Aliquādo cōmuncauit. t hoc

modo gaudiū sunt vicini. q2 parētes beati ioannis tantū gaudiū non ferētes vicinis r cognatis illud celauerūt. Aliquādo extēditur. r hoc modo gaudiū sunt oēs. q2 ad oēs illud gaudiū extēdebat. vñ dicit. r sup oīa mōtana diuulgabant oīa vba hec. ¶ Tertio fuit magnus extēsiue in mūdo. q2 fuit oībus virtutibus exornatus. Sigillū ꝯplationis sublimitas ipm ornauit a superiori. q2 celos apertos vidit. vocē patris audiuit. spūm sctm in specie columbe aspexit. filiū in humana carne cognouit. r sic tota trinitas se sibi reuelauit. Humilitas ipm ornauit ab inferiori per quā se nō eē dignū soluere corrigiam calciamēti xpi asseruit. puritas ipsum ornauit ab interiori. per quā angelus meruit appellari. q2 sm̄ Hiero. In carne nō sm̄ carnē viuere nō est humanū sed potius angelicū. Seitas ipsum ornauit ab exteriori. q2 de pilis camelorū circūdatus erat. Et mel siluestre r locustas comedebat. Et holum ꝑsonā fugiebat. patiētia ipm ornauit a sinistris. q2 ipsum ꝑsequebat. r herodes ipsum incarcerādo: r herodias sibi insidiādo. r puella caput eius petēdo. r ministri herodis ipm decollādo. r tñ ipse beatus ioānes baptista in oībus patiētiā conseruauit. Ꝯperāria ipm ornauit a dextris: q2 in domo summi sacerdotis vnicus natus ab oībus ꝓsperitatibus mūdi abstinuit. a iudeis xps estimatus ꝓcursorē suū se eē ꝯpuit. ¶ Quarto fuit magnus egresus de mūdo: q2 pro veritate passus fuit. s. pro veritate doctrine iusticie r vite. Pro veritate qdē doctrine. q2 sicut dicit Josephus ad eius ꝑdicationē multitudo populi ꝯueniebat. ꝑpter qd herodes timēs discidiū populi ipsuꝫ carceri mācipauit. passus est etiā pro veritate iustitie quā defēdebat. Arguebat nāq3 herodē eo q uxorē fratris sui acceperat qd erat ꝯtra legis ꝑceptū. ut fratre viuente eius uxorē duceret. r sic dū defēdit iustitiā pdidit vitā. Est etiā passus pro veritate vite quā tenebat. Mos enim malignātiū est sanctoꝝ bonum puertere vitā. beatus aūt ioānes baptista non comedebat panē nec etiā bibebat vinū. r ꝑpterea ipsi dicebāt eū habere demoniū: r sic scādalū accipiebāt vnde edificationē hēre debuerāt. Sicut enim noctue fugiūt lucē r serpēs vinee florētis odorem: sic mali bonoꝝ bonum detestāt sctitatē. ¶ Quinto fuit magnus extēsiue in limbo q2 illic ꝑciosus nūcius fuit destinatus. Sicut enim patres desolati erāt r ꝑpter tantā xpi diuturnitatē r ꝑpter demonum vicinitatē. r ꝑpter diuine visionis priuationē. r ꝑpter loci infimū r horribilē: sed ioānes ad eos descēdens eos letificauit. asserēs q de loco illo diuturno erāt ascendenti de vicinitate demonū erāt cito in angeloꝝ socios assumēdi. r de priuatione diuine visionis erant diuina visione fruēdi. Et de loco infimo r despecto cito erāt ad altissimū sublimādi. Unde etiā legit in euāgelio Nichodemi q ipse denūciauit q christus natus fuit. q ipsum baptizauerat. q digito ostēderat. r q cito ad eos visitandos descēsurus erat. ¶ Sexto est mūdo magnus regnās in celo: q2 habet tricētena ꝑmia. Habet nāq3 centesimū fructum inquātū fuit virgo incorruptus. aliū cētesimū inquātū predicator gratiosus. alium cētesimū inquātum fuit martyr inuictus. Uere autē beatus ioānes est magnus in celo. q2 fulget inter cunctos patriarcharū. gaudet intra choros ꝑphetarū: q2 fuit ꝑpheta r plus q propheta. Residet inter choros aploꝝ: q2 fuit apostolus. i. a deo missus. Spatiat nāq3 inter rosas martyrū: quia fuit martyr ōnī gloriosus. Delectatur inter violas cōfessorum: q2 cōfessus est r nō negauit. Redolet inter lilia virginum: quia virginitatem perpetuam conseruauit.

Sermo. clxxiiii. ¶ Eodem die Sermo. iiii.

I Inter natos mulierū nō surrexit maior ioanne baptista. Matth. xi.

Laudatio a seipso est verecūda: q2 laus hominis in ore proprio sordescit. Ab homine malo ignominiosa. q2 sm̄ Senecā idē est laudari a turpibus r ob turpia. Ab hoīe sancto lꝫ non sit certa tamē fide digna. Ab aduersario vero est firma: quia validū est testimoniū ab aduersario platum. Ab angelo est vera atq3 certa: q2 angelus nō pōt mentiri. A deo est vera r ꝓbata. ii. Corin. x. Nō enim qui seipsum cōmēdat ille probatus est: sed ille quē deus cōmēdat. Beatus igit ioānes baptista noluit cōmendare seipsum: quia hoc fuit verecūdum. Unde cum interrogaret. si esset christus. respōdit se non esse christū sed precursorē suum. nec etiam voluit cōmendari a iudeis malis. quia hoc fuisset ignominiosum. Unde cū ipsi iudei eum tanq3 in christū vellent recipere noluit assentire. Est autem comendatus a nobis. Matthei. xxi. Omnes sicut prophetam illum habebāt. Ab aduersario scilicet ab herode qui eum metuebat r virū sanctum bonum r iustum esse sciebat ut dicit Marci. vi. Ab angelo qui ait. Erit magnus coram dño. A deo qui dixit. Inter natos mulierū nō surrexit maior ioāne baptista. Dicit nāq3 q nullus maior eo surrexit ꝑpter quasdam speciales prerogatiuas quas habuit. ¶ Prima est: q2 fuit in utero sanctificatus r qua sanctificatiōe tria dona accepit. s. peccatorū mūdationē. Hiere. i. Anteq3 exires de vētre mātris sanctificaui te. i. a peccato mūdaui te. scdi spūs repletionē. Luc. i. Spiritu sancto replebit adhuc ex utero mris sue diuinoꝝ cognitionē. ut ibidem.

Exultauit infans in gaudio in utero meo. ¶ Secūda est: q2 fuit beē virginis marie spiritalis filius. Cū enim triplex sit cognatio. s. naturalis que est per carnis ꝓpagationē. spiritalis que est per baptismi regenerationē. r legalis que est per adoptionē. beā virgo maria quātū ad istā triplicē cognationē tres habuit filios. Unū naturalē. s. iesus quē de suis visceribus generauit. Aliū legalē. s. ioānē euāgelistā. quē ex rescripto r mādato ꝑncipis in filiū adoptauit: qñ xps ei dixit. Mulier ecce filius tuus. Tertiū spūalē. s. ioānē baptistā. quē per spūm sctm in matris utero baptizauit. Cū enim helisabeth salutauit mox infans in utero exultauit. r spūm sctm recepit: r ab originali petō mūdatus fuit. Et sic ad vocē verbi virginei baptismū recepit spūs sci. ¶ Tertia est: q2 fuit angelus appellatus. Cū enim sm̄ Diony. angelus hēat triplicē virtutē. s. purgatiuam: illuminatiuā: r ꝑfectiuā. hūit virtutē purgatiuā: q2 sicut dicit Joā. v. Ipse erat lucerna ardēs. hūit virtutē illuminatiuā. q2 erat lucerna lucēs. hūit ꝑfectiuā virtutē. q2 sicut pꝫ Luce. i. Ipse venit dño parare plebē ꝑfectā. ¶ Quarta est: q2 fuit ꝑpha r plus q ppheta. Prophe nāq3 qñq3 acceperūt spūm sctm ad cognoscēdū preterita. Aliqñ ad sciēdum futura. aliqñ ad intelligēdū occulta ꝑñtia. Joānes vero habuit spūm ꝑphetie de futuro qñ dixit Joā. i. Ipse est qui post me vēturus est. hūit de preterito: cū subdit Qui ante me factus est. De ꝑñti occulto: cū subiūgit. Nō sum dignus corrigiā calciamēti eius soluere. ¶ Quinta ꝑrogatiua est: q2 fuit xpi baptista electus ubi totā meruit agnoscē trinitatē. Unde Aug. in li de fide ad petrū. Quāuis patris r filii r spūs sancti vna sit natura. firmissime tñ tenere tres esse ꝑsonas diuinas. s. patrē qui dixit. Hic est filius meus dilectus. r filiū solū eē sup quē vox illa patris insonuit. r spūm sctm eē: qui in specie colūbe sup xpm baptizatū descēdit. ¶ Sexta est: q2 fuit ꝑcursor xpi denotus. Quare xps voluit ut ioānes ante eū precederet r preiret. Sup hoc Chrys. ponit tres causas. Prima est ꝑpter xpi dignitatē. ut discas inquit q sicut plures r ipse ꝑphas hēat. Scda est ꝑpter iudeoꝝ inexcusabilitatē. vñ ait: deinde r iudeis nulli causaꝫ derelinqt. qd r ipse dñs ostēdit dicēs. Uenit ioannes nō māducās neq3 bibēs rc. Uenit filius hoīs mādicās r bibēs rc. Tertia ꝑpter maiorem firmitatē. Accessit erat inquit ab alio prius dici que de ipso erāt. Nā alias iudei dixissent. Tu de teipso testimoniū ꝑhibes rc. ¶ Septima ꝑrogatiua est: q2 fuit tribus meritis qbus aureola cōferē in figuris. Quia. s. fuit ꝑdicator. martyr. r virgo. Et io habuit coronā stellarū que debet ꝑdicatoribus. De h Daniel. xii. Qui ad iustitiā erudiūt multos quasi stelle in perpetuas eternitates. Habuit coronā gēmatam que debetur martyribus. ps. Posuisti in capite eius coronam de lapide precioso. Et coronā aureā que debet virginibus. Eccle. iiii. Corona aurea sup mitram eius. Sicut enī aurū est fulgidū r incorruptū ac preciosū: sic r virginitas. Sap. iiii. O q pulchra est casta generatio cū claritate: ecce q fulgida. Immortalis enī est memoria illius. ecce q incorrupta: qm apud deū nota est r apud hoīes. ecce q preciosa. ¶ Octaua ꝑrogatiua est: quia diem natiuitatis eius habet festiuum. Triū enim natiuitates solēniter celebramus. s. xpi r virginis gloriose marie: r ioānis baptiste. Tū q2 oēs tres fuerunt in utero sctificati. Tum q2 oēs fuerūt miraculose nati. Nā xpus est de virgine natus. Et virgo maria fuit de sterili matre genita r ꝑcreata. Joānes vero fuit de sene utroq3 parente generatus. Tum q2 ortus istoꝝ triuꝫ gaudio magno fuerunt dedicati. De gaudio nāq3 natiuitatis xpi dr Luce. ii. Annuncio vobis gaudiū magnū qd erit omni ꝑplo. De gaudio vero natiuitatis beē r gloriose marie virginis dr Hester. viii. Iudeis noua lux oriri visa est: gaudiū honor r tripudiū. Sꝫ de gaudio natiuitatis beī ioānis dr Luc. i. Et multi in natiuitate eius gaudebunt rc.

Sermo. clxxv. ¶ De eodem sermo. v.

p Paraui lucernam xpo meo. Inimicos eius induā ꝯfusione. ps.

Nullus ꝯuenientius lucerna dici pōt q Joānes baptista. de quo dr Joan. v. Ipse erat lucerna ardens r lucēs. Uolens enim deus pater mittere in hunc mūdū verū solē. premisit luciferū r lucernā ardentē. ideo dixit. Paraui lucernā xpo meo. In his autē verbis quatuor sunt videnda. ¶ Primo quare ioānes dr lucerna: qd qdē fit triplici causa. Primo ꝑpter lucis mutuationē. lucerna enim nō lucet a seipsa sed aliunde lucē suam accipit r mutuat. sic r Joānes nō lucebat a seipso sed a xpo. Unde dr Joan. i. Non erat ille lux. Et tamen dr Ysa. xlix. Dedi te in lucē in gentibus. Joānes quidē erat lucēs nō erat lux. Est enim qddā qd tm lucē influit sed nō recipit. sicut corpus luminosum. Quoddā qd recipit lumen r nō influit. sicut corpus opacū. Quoddā vero qd lucē recipit r influit. sicut corpus diaphanū. Ꝯpus igit qd tm lucem influit sed nō recipit est xpus. Corpus vero qd tm recipit sed non influit erant iudei r sunt ceteri auditores. Lux vero que recipit r influit erat beatus Joannes qui lucem a christo recipiebat r populo infundebat. Unde Augu. super illo. Erat lux vera. quare additum est vera. q2 r homo illuminatus dr lux vera, sed vera lux est illa que illuminat.

Et tn̄ nisi per noctē lucerna accendat: ⁊ per diem sol erat lucerna illa sine causa pareret. ¶ Scđo dr̄ lucerna ꝓpter locis obumbrationē. Sicut enim adueniente sole lumē lucerne minuit ⁊ obumbrat. sic adueniente xp̄o fama Joānis baptiste fuit obūbrata ⁊ quodammodo diminuta. Unde dicebat Joā. iii. Illū oportet crescere: me autē minui. Et istud sm̄ Aug. ostendit in eorū ortu ⁊ obitu. Nā xp̄s natus fuit qn̄ dies incipiūt crescere. Joānes quando dies incipiūt minui ⁊ decrescere. Christus in morte fuit exaltatus. Et Joānes fuit capite minoratus. ¶ Tertio dr̄ lucerna ꝓpter ꝯsumptionē. Sicut enim lucerna se ꝯsumit in seruitiū aliorū. sic beatus Joānes baptista in nostrā utilitatem ⁊ exemplū ꝯsumpsit substantiā suā oīa tēporalia respuēdo. ⁊ corpus suū ipsum durissime ꝯterēdo. vitam suā pro iustitia eam exponēdo ⁊ moriēdo. ac verba sua corā iudeis ⁊ inter eos quotidie ꝑdicando. ⁊ famā suā ipsam annihilādo. qz cū xp̄us crederet illā famā extinxit ⁊ annihilauit. ¶ Secūdo est videndū quō hec lucerna fuit parata. pro eo qđ dr̄. Paraui lucernā. Tunc autē lucerna est bn̄ parata: qn̄. s. est lucens ⁊ clara. Ista autē lucerna bene parata fuit qn̄ multis radiis emicuit. ¶ Primus radius est puritatis ⁊ mūditie ob quā angelis dr̄ ⁊ nitet cōparat. Unde dr̄. Nesciēs labē nisi pudoris. Chryso. Cōuersatio Joannis omnium vitā culpabilē faciebat apparere. quēadmodū si videas uestē albaȝ. dicis q̄ satis candida est illa. Si autē apposueritis eam iuxta niuē. incipit tibi sordida apparere: etiā si sordida nō sit. Sic reuera oīm ad cōparationē beati Joannis oīs homo videbat esse imundus. ¶ Secūdus radius est vite religiose assumēde per hoc q̄ mundū fugiēs in deserto habitauit. Nā pro certo in mūdo oēs sensus hoīs polluunt. s. visus in vidēdo uanitates. Auditus: uerba uana audiēdo. Olfact⁹: odores uarios odorando. Os uana sepe loquēdo. Et manus: se ad illicita extendendo. Btūs ergo Joānes baptista in loco deserto uoluit habitare. ut mundos seruaret oculos qbus spm̄ sctm̄ in specie colūbe erat ꝯspecturus. Et mūdas seruaret aures: qb⁹ uocē patris erat auditurus. Et mūduȝ os seruaret per qđ xp̄i testimoniū erat platurus. mūdūq̄ seruaret olfactum per quē xp̄i odorē erat plensurus. Et mundas manus obseruaret qb⁹ xp̄m iesuȝ erat baptizaturus ⁊ digito ostēsurus. ¶ Tertius est radius humilitatis ꝓfunde: q2 cū crederet esse xp̄us: confessus est se esse suū preconē. Unde de hoc Joā. i. Ego uox clamātis in deserto. Suum scutiferū. Matth. x. Cuius nō sum dignus ꝓcūbens soluere corrigiā calciamēti. Suū precursorē deuotum. Joan. iii. Nō sum ego xp̄us: sed missus ante eū. Quare autē iudei magis credebāt Joannē esse xp̄m q̄ ipsum dn̄m. ponit Chryso. tres causas. s. ꝓpter genus illustre. ꝓpter durā educationē. ⁊ humanarū uestiū despectionē. In xp̄o autē cōtrariū videbatur. s. genus humile. dieta cōis. ⁊ uestimēta cōia. ¶ Quartus radius est discretionis mature. q2 paulatim iudeos ad xp̄i cognitionem ducebat. Fecit enim sicut dicit Chryso. Sicut faciūt multe aues pullis suis: q2 nō statim docēt eos uolare: sed primo pullos extra niduȝ educūt. ⁊ postea paulatim uolationē apponūt. ⁊ sic tādē eos relinquūt. Tūc sm̄ Chryso. btūs Joannes iudeos a nido uolare docebat quādo xp̄m maiorē se esse dicebat dicens Matth. iii. Qui post me uēturus est fortior me est. Maiorē autē uolatū docuit qn̄ nō tm̄ sup seiȝ sup oēs alios esse demōstrauit: dicens Joan. iii. Qui de celo uenit sup oēs est. Et adhuc maiorem docuit: qn̄ ipȝ esse uerū dei filiū ostēdere cepit: dicens Joan. i. Ego vidi ⁊ testimoniū phibui: q2 hic est filius dei. ¶ Tertio principalr̄ videndū est cui ista lucerna fuit ꝑparata: qđ ostdit cū dr̄ christo meo. Fuit igit parata christo. ut ipm manifestaret. Solet enim homo qn̄ aliquam rem ꝑciosam ꝯ minimā vult inuenire: accēdere lucernā ⁊ ipsam inuenire. Christus autē erat factus minimus. ut in ps. Minuisti eū paulominus ab angelis. ideo lucerna uenit ⁊ ipsum humano generi demonstrauit. ¶ Ista autē lucerna ⁊ luxit sub modio: qn̄ xp̄m in utero recognouit. Et in candelabro luxit: qn̄ ipm digito demonstrauit. Et luxit in limbo: qn̄ xp̄m his qui erant in tenebris annunciauit. ¶ Secūdo fuit pata ut ad uerū solē nos manuduceret. Homo quidē erat in oculo saucius ⁊ nō poterat uerū solem ꝯspicere. ideo deus misit ioannē tanq̄ parietē illuminatū. Aug. Quēadmodū plerūq̄ fit ut qui sauciatos habēt oculos nō possunt videre solem sed parietē illuminatū: ideo deus irradiauit Joannem: ⁊ per illū illuminatū cognitus est ille qui illuminat. Erat etiā lippus nec poterat in solē respicere. Ideo missus est Joannes qui dictus est lucerna. ut per ipsam possit videre. Aug. Fulgorē solis lippitudo nostra ferre nō poterat. Ideo equi sit⁹ est ioānes lucerna: ut testimoniū phiberet ueritati. Erat nanq̄ invisu debilis. Ideo missus est Joānes baptista tanq̄ mons. ut q2 nō sufficiebat respicere ad solē: respicere possit ad irradiatū montem. Grego. Qui orientē solē ꝯtēplari nō ualent radiatos montes aspiciūt: ⁊ q2 ortus sit sol deprehendit. ¶ Tertio ipsa lucerna fuit parata xp̄o ut ante ipm pcederet. Solēt enīz an̄ regē deferri luminaria multa ⁊ honeste. sic an̄ xp̄m ioannes tanq̄ lucerna

uenit. Hinc est q2 in diebus profestis unus cereus an̄ euāgeliū defert: ⁊ in diebus festiuis duo: quia p̄ma aduētu qui totus debet esse penitētie ꝑfesse vnū luminare. s. btūs Joānes. Secūdū uo aduētū qui est festiuitatis eterne ꝑcedēt duo. s. Helyas ⁊ Enoch. ¶ Quarto p̄ncipaliter vidēdū est ꝓpter quid ista lucerna fuit ꝑparata: qđ notat cum dr̄. Inimicos eius induā ꝯfusione. Cōfudit enim iudeos quadrupliciter. ¶ Primo ex suo baptismo. Matth. xxi. Baptismus Joānis ex deo erat an ex hoīb⁹. Quicqd autē rūdissent ꝯfusi fuissent. ¶ Secūdo testimonio suo. Dixit nāq̄ se non esse xp̄m. De xp̄o autē dixit q2 erat. Multo autē magis credit alicui ferēti testimoniū de alio q̄ de seipso. ¶ Tertio ex abstinētia sua. Matth. xi. Uenit Joānes nō māducās neq̄ bibēs. Ac si dicat sm̄ Chrysosto. Per viā cōtrariā uenimus ego ⁊ ioānes. ⁊ idē fecimus: sicut si uenatores per duas vias ꝯtrias aliquod aīal insequant: ut in alterā incidat. ¶ Quarto ex sua vita. Si enim hō in utero scificatus: sine pctō na⁹ gr̄a dei plenus tā asperā vitā duxit: q̄tam ꝯfusionē hic debemus: qui sumus gr̄a dei uacui. ⁊ in peccatis inueterati. ⁊ tamen modicam penitētiam noluimus sustinere.

Sermo. clxxvi. ¶ De sanctis Joanne ⁊ paulo martyribus sermo primus.

Ulte tribulationes iustoꝝ: ⁊ de oībus his liberauit eos dn̄s. De sctis martyrib⁹ Joāne ⁊ Paulo dr̄ in pmissis uerbis q2 erāt iusti ⁊ tribulati ⁊ liberati. ¶ Iusti q2 ius suū vnicuiq̄ reddiderūt. s. sibi: deo ⁊ primo. ¶ Sibi q2 habuerūt magnā puritatē ⁊ etiā magnā fidelitatē. Puritas autē eoꝝ notat in hoc q2 dicunt fuisse eunuchi. Et cū sit quedā castitas nature. ⁊ qdā violētie. ⁊ qdā studii ⁊ grē. isti tn̄ ex diuina grā ꝓpter regnū celoꝝ se castrauerunt. Ista triplex castitas tangit Matth. xix. Ubi tria eunuchoꝝ genera distiguunt. Habuerūt etiam fidelitatem: q2 ⁊ thesauros sibi a ꝯstātia derelictos paupibus fidelr erogauerūt ⁊ dispēsauerūt: q2 nihil sibi retinuerūt. Matth. xxiiii. Quis putas est fidelis seruus ⁊ prudēs ⁊c. Et humilr: q2 nō tanq̄ dn̄i sed tanq̄ serui. Et prudēter. q2 nō diuitib⁹ q̄ egenis: nō vni sed multis. nō post mortē sed in vita ꝯtribuerūt. ¶ Scđo fuerūt iusti q̄tū ad deuȝ. q2 sibi exhibuerūt reuerētiā sanctā: ⁊ fidē sincerā. Reuerētiā quidē q2 iulianū apostatā qui deū ꝯtēpserat ꝯtēpserūt: dicētes. q2 religionē plenā virtutibus dereliqsti a te recessimus: ⁊ deū tibi ꝓponentes: minas tuas nō timemus. Habuerūt etiā fidē sincerā. Uñ terētiano emisso ut sacrificulū adorarēt. dixerūt. Si tuus dn̄s est iulianus habeto pacem cum illo. nobis autē alius deus non est: nisi pr ⁊ filius ⁊ sp̄us sctūs. Ro. x. Corde credit ad iustitiā. ore autē ꝯfessio fit ad salutē. ¶ Tertio fuerūt iusti q̄tū ad ꝓximū: ⁊ hoc q̄tū ad tyrānos egenos ⁊ amicos: ⁊ inimicos. ¶ Quātū ad tyrānos ipsos grauiter arguēdo. q2 ⁊ iulianū apostatā grauiter arguerūt. nec eius potentiā timuerūt. vt Ecclesiastici. In diebus suis nō ptimuit ꝓncipē. ⁊ in potētia nemo vicit illū. ¶ Quātū ad egenos eos cum elemosynis sustentando. Gal. vi. Dum tēpus habemus operemur bonū ad oēs. ¶ Quātum ad amicos eis fideliter ꝯsulēdo in periculis. Unde dixerunt Gallicano in periculis ꝯstituto. fac uotum deo celi ⁊ eris victor melior q̄ fuisti. Uerus enim amicus nō cognoscit in ꝓsperitate sed in aduersitate. Eccl. xii. Non agnoscet in bonis amicus ⁊c. ¶ Quātū ad inimicos ipsos ad pacē ⁊ ꝯcordiā reducēdo. Uerū nāq̄ isti tota gens scythica ad pacē ⁊ ꝯcordiā uenit. ⁊ cū gallicano ꝯposuit. Prouer. xii. Qui pacis ineunt ꝯsilia: sequitur eos gaudiū. Secutū est enī magnū gaudiū de hostiū pacificatiōe. de gallicani ꝯuersione. ⁊ de cōstantie regine obseruato pudore. ¶ Secūdo fuerūt multipliciter tribulati. Hostis nanq̄ eos est multipliciter ꝓsecutus. ¶ Primo per blanda uerba ⁊ blanditias. ut. s. eos alliceret dicens. Uos qui in aula regia nutriti estis non debetis mea latera deserere: ut primos in palatio uos habeā. Sed ipsi promissiones suas penitus ꝯtēpserunt. nec ad ipsum accedere uoluerūt neq̄ cur acederēt. ¶ Secūdo ut eos deterreret dicens. Puniā uos non ut martyres sed ut publicos hostes. Sed ipsius minas nō curauerūt neq̄ timuerunt dicentes: sm̄ iesum Jesum christum tibi ꝓponentes minas tuas non timemus. ¶ Tertio per supplicia ut eos uinceret: quādo eis mandauit q2 aut simulacrum idoli adorarent: aut sententiā capitalē acciperent. sed ipsi mortem patiēdo vicerunt. Unde beatus Aug. Ille enim christi fidei armis indutus in prelio hoste sentient domini cauit pugnauit ⁊ vicit non feriendo sed patiendo. ¶ Quarto occulte eos occidendo: ut eorum famam extingueret. sed fama eorum extingui non poterat. quia scripta erat in celo. Luce. x. Gaudete quia nomina uestra scripta sunt in celo. Conseruata in deo. Sapie. iii. Immortalis enim est memoria eius: quia apud deum nota est: ⁊ apud homines. ⁊ viget in toto mundo. Eccle. xxxix. Nō recedet memoria eius ⁊ nomen eius requiretur a generatione in generationem. ¶ Tertio fuerunt liberati. ⁊ hoc quia deus dedit eis constantiam. Uñ iuliano dant inducias decem dierū constanter responderūt. Decē dies nobis computa

modo sacrificio qđ tunc te sacerdū minarīa. ℣ Secūdo vobis ipsis victorīa. q. de hostib⁹ ertūphaturus. Victoria aut mādā per fidem. i. Joh. v. Hec est victoria que vincit mādā fides nra. Diabolo resistēdo. Jac. iiii. Resistite diabolo ⁊ fugiet a te ⁊ a vobis. Jac. iii. Resistite diabolo ⁊ fugiet a te ⁊ a vobis. Seipsos ⁊ alios suos edomādo. Prouer. xvi. Melior est patiēs viro forti. ⁊ qui obtinet alio suo ciuitatem urbium. ℣ Tertio dabit ipsis coronam iusticie. i. Beati vir qui suffert tēptationē. qm cū probatus fuerit accipiet coronā vite ⁊c. Jpse est corona nūs fuerit accipiet coronā vite ⁊c. Jpse est corona nūs accepit: sufferēdo per lōganimitatē. lō vī. qui suffert tēptationē. Probati per fidelitatē. lō subdit. Quia cū placēt fuerit. Fuerūt diligētes per charitatē. lō subdit diligētib⁹ se. Et qm sic liberati fuerūt. lō inde multos suis meritis ⁊ cōsiliis liberant ⁊ morte in iudicio liberabūt. Ut ve hoc refert beatus Greg. in dialo. q. vū sibi mirona ecclie thoritatis martyrū sepius visitat et ei se apparēs dixerūt. Tu nos mō visitas. nos aūt ei iudicio regremus. ⁊ quicqđ potuimus tibi et tunc prebuimus.

Sermo. clxvii. ¶ Eodem die sermo. ii.

℣ Lce qđ bonū ⁊ qđ iocūdū habitare fres in vnū ⁊c. Beati martyres Joānes ⁊ paulus nō tm fuerūt fres carne. sed etiā fide ⁊ passione et vno pcessit. Et lō pgenit̄ eis. ppositū de eis dicit. ℣ In ipsis qđē fuit vera fraternitas. qđ notat cū vī. Habitare fres. ℣ Et fraternitatis vera vnitas cū sībūgit. In vnū ℣ Unitatis ⁊ fraternitatis magna utilitas. cū vī. Ecce qđ bonū ⁊ qđ iocūdū. ¶ Circa pmū notādū q. fraternitas spūalis excellit fraternitatē carnalē in tri⁹. de qb⁹ sic dicit Ambr. Sanguis fraternitas inter dū sibi inimica est. Christi aūt fraternitas fine intermissione est pacifica. Illa inter se cōmunia cū emulatione vindicat. Hec vo ppria cuz gratulatione colit ⁊c. Illa in pcessio desipcit sepe germanū. hec aūt frequēter assumit alienū. Et qb⁹ etiā habet q. fraternitas carnalis sepe hēt cōtentionē. i. Cor. vi. Frater cū fre in iudicio pcedit. Spūalis aūt fraternitas hēt pacē ⁊ dilectionē. Eccl. xxv. In tri⁹ bēplacitū est spūi meo que sunt pbata coram deo ⁊ hoīb⁹. i. pcordia fratrū. amor primo⁹. ⁊ vir ⁊ mulier sibi dū pseuerāt. Duo sīcq sunt intellectus ⁊ affectus. qui tāe sunt pcordes. qñ intellect⁹ bonū discernit. ⁊ affect⁹ illud eligēdo diligit. Duo primi sunt oculus ⁊ cor qui tūc cōcordes sunt. qñ ipm cor illuder oculū ad bonū dirigere. ⁊ oculus illuder cordi bona renūciare. Vir ⁊ mulier sunt ratio ⁊ sensualitas. que tāe bene sibi cōsentientes sunt. qñ ratio sensualitatē regit. ⁊ sensualitas rōni obedit. ℣ Debo fraternitas carnalis vindicit cōmunia Gen. xiii. Diuisi sunt alter uterus a fre suo. Spūalis aūt fraternitas colerat ppria: hoc tū ppria spūalia. Prouerb. xi. Alij vindūt ppria vilitate ⁊ sunt tē. qđ spūalia ppria. Aug. Dis reo que oldo nō deficit vū habet ⁊ nō vat: nondū habet qñ hēda est. ℣ Tertio fraternitas carnalis sepe despicit germanū. Sap. v. Per irā homicidij fraternitas vepit. Spūalis aūt amicit alienū. vñ Aug. in li⁹ de ciui. dei. Nullo mō fit minor accedēte cōsorte possessio bonitatis. Nō habebit vere qui illā possessionē qui eā noluerit hēre cōmunē. ⁊ tāto eā repiet amplior̄ qđto amplius sibi socuerit amare consortē. ¶ Scdo ponit fraternitatis vera vnitas. Augustin⁹ aūt sci viri vnianē dicit Cyprianus. Vniunt enīz sicut diuersi radii in vno sole. sicut diuersi rami in vna radice. sicut diuersi riui in vno fonte. ⁊ sicut diuersa mēbra in vno corpe. Jstis qđuor modis isti beati martyres Joānes ⁊ Paulus adinuicē cū deo vniti fuerūt. ℣ Primo nāq; in vna fide. sicut diuersi radii in vno sole. Radii nanq; recipiūt a sole lumē: calorē ⁊ virtutē. Illa igit est pfecta fides: que hēt de deo verā ⁊ indubitatā cognitionē. ⁊ qđtū ad hoc distinguit a fide dēmonū. Virtutē ⁊ operationē. ⁊ qđtū ad hoc distinguit a fide malor̄ xpianor̄. ℣ Secdo vniunt sīc diuersi rami in vna radice. i. in vna charitate. Eph. iii. In charitate radicati ⁊ fundati ti. Greg. Ut enim multi arboris rami ex vna radice pdeunt ⁊ pcedāt. sic etiā similiter multe virtutes ex vna charitate generant. Nec hēt aliqā viriditatis ramū bonū opis si nō māserit in radice charitatis. ℣ Tertio vniunt sicut diuersi riui in vno fonte. i. in vno spū fontalis sapiētie. De quo fonte dr Gen. ii. ℣ Fluuius egrediebat de loco voluptatis qui inde diuidit in qđuor capita. i. in qđuor expositionū genera. s. historicū: tropologicū: allegoricū: ⁊ anagogicū. ℣ Quarto vniunt sicut diuersa mēbra in vno corpe sacrosancte matris eccl̄e que tū vno aliqđ in pīti sepat. aut per culpā mortalē. Ysa. lix. Iniquitates nre diuiserūt inter nos ⁊ deū nrm. aut per excōicationē. i. Cor. v. Auferte malū ⁊ vosmetipsis. Et loquit̄ de publico fornicario per excōmunicationē auferēdo. Et qñqđ in futuro quando separabunt mali a dei visione. Matth. xxv. Discedite a me ⁊c. Era sanctorū societate. Matth. xiii. Exibunt angeli ⁊ separabunt malos de medio iustorū. ¶ Tertio ponit vnitatis fraternitatisq; utilitas: cū dicit. Ecce qđ bonū ⁊ qđ iocūdū. Dicit aūt beatus Bern. q. sunt qđā bona: sed nō iocūda sicut sunt passiones ⁊ tribulationes que nec sunt locunde carni: sed tñ sunt bone ⁊ utiles. qz holo fiunt melioē. Chrys. Quando carnalia hominē

stligunt. tūc spūalia eius florēt. Sicut ergo vernali aflatu congrea laranē in folia ⁊ fructē. Sic in pcessionib⁹ excitant ale ad vtutes. Quedā aūt sunt iocūda: sed nō bona: sicut pcā carnalia. Pro uerb. v. Fauus distillans labia meretricis. ecce qđ iocūda. Nouissima aūt eius qđ absinthiū. ecce qđ amara. Quedā vo sunt que sunt amara sed nō bona nec iocūda. sicut qđā pcā que hēt secū penā aīe ut est tristitia ⁊ inuidia. Prouerb. xvii. Spūs tristis exiccat ossa. Eiusdē. xiii. Putredo ossiū inuidia. qđā sunt bona ⁊ iocūda sicut charitas mutua: ⁊ cohabitatio fraterna. Dec enīz cohabitatio est iocūdā. qz dat vnctionez gre. vñ sequit Sicut unguētū in capite qđ descēdit in barbā ⁊c. qđ est in refrigeratiōne cōcupiscētie. vñ subdit. Sicut ros hermon. Ec est bona. qz est causa bēdictionis gre ⁊ vite phennis glie. vñ subdit. Ibi illic mādauit dūs benedictionē ⁊ vitam usq; in seculum.

Sermo. clxviii. ¶ De sancto Petro ⁊ Paulo apostolis sermo primus.

℣ Ecit deus duo luminaria magna. luminare maius ut pesset diei. luminare min⁹ ut pesset nocti. Gen. i. Per ista duo luminaria magna mūdi pōt intelligi duo magna luminaria padisi. s. petrus ⁊ paulus. Per luminare mai⁹ intelligit petrus. qz sicut sol est pceps oīuz planetarū ⁊ luminariū: sic ⁊ petr⁹ est pceps oīuz aplor̄. Sed per luminare minus intelligit bēs paulus. qz sicut ipsa luna ultima est oīuz planetarū. sic ⁊ ipse bēs paulus ultim⁹ fuit oīum aplor̄. Luminare aūt maius pesit diei. qz petrus erat aplus iudeor̄ qbus erat lux fidei ⁊ vine legis. Preest lumiare min⁹ nocti: qz ⁊ paulus fuit aplus gētiū in qb⁹ fuit tenebre ignorātie ⁊ infidelitatis. ℣ Jsta nāq; duo luminaria. s. sol ⁊ luna hēt in effectu magnā pōtez. ℣ in motu magnā velocitatē. ℣ in luce magnā claritatē. ℣ in situ magnā sublimitatē. ℣ ī qđtitate excellētē magnitudinē. Et isti duo aplī significant per ista duo luminaria. ¶ Primo qz magnā hēt in iferioribus pōtez. nā vnus est ianitor celi. ⁊ alius doctor mūdi. ⁊ ambo sunt thesaurarii dei. Deus qđē hēt triplicē thesaurū. s. potētie q. ei est pōs. sapiētie qui est filius. ⁊ misericordie qui est spūs scūs. Gen. xxvii. Nonne hec condita sunt apūd me ⁊ signata in thesauris meis. Ois enīz in thesaurīs diuine potētie ⁊ sapiētie ⁊ misericordie recondunt. vnde per effectū postmodū pferunt. Thesaurari igit̄ pīus est petr⁹. cui pī cōmisit thesaurū sue potentie. vñ dicit dūs petro. Caro ⁊ sanguis non reuelauit tibi: sed pr̄ meus qui in celis est. Magnūnāq; thesaurū potētie petrus accepit qñ pōtē claudēdi ⁊ aperiēdi celū hēe pmeruit. The-

honorē. Prouer. ult°. Nobilis in portis vir eius quā
do sederit cū senatoribus terre. Erit ad magnā demo
nū cōfusionē. i. Cor. vi. Nescitis qm angelos iu-
dicabimus. Erit etiā ad malorū cōdēnationē. ut ibi
dē. An nescitis qm sci de hoc mūdo iudicabunt.
Erit ad bonorū magnā cōsolationē: qm. s. videbūt
fratrē suū. i. xpm esse iudicē. & sororē suā. i. mariā
esse mediatricē. & fres suos. i. aplos esse intercesso
res & assessores. ¶ Quanto hēt magnitudinē ex-
cellentē. i. gloriā oībus eminētē. ps. Principes po
pulorū cōgregati sunt cū deo abrahā. Quāuis aūt
gloria scōrū sit magna. peccatoribus tñ videt parua ex
eo q̄ ab ipsa nimiū se elongāt. Nimia nāq3 distan
tia rem visibilē errare facit circa tria. s. circa q̄ntita-
tē & ponit exemplū in sole & in insulis maris. circa
qualitatē & ponit exēplū in uelo nauiū. que cū sint
albe tñ ppter nimiā distantiā videntur esse nigra. cir
ca figuras. & ponit exēplū in turribus que cū sint
quadrate tñ ppter nimiā distantiā videntur esse ro
tunde. q̄ ergo peccatores nimis se elongāt a celesti pa
tria. ideo errant circa eius quātitatē. nō cōsiderantes
q̄ magna sit: cū tamē dicatur Baruch. iij. O
israel q̄ magna est domus dei &c. Errant circa eius
qualitatē nō considerātes q̄ preciosa sit. de cuius
preciositate dicit Apoc. xxi. Ipsa ciuitas aurū mū
dū. Errant circa eius figurā nō ꝯsiderātes q̄ sta
bilis sit & q̄ eterna. Est enim patria celestis in q̄dro
posita. ut ibidē dicit. Ipsi vero peccatores credūt ipsam
esse rotundā. i. mobilē & caducā. De cuius eterni-
tate dī. ij. Cor. v. Edificationem ex deo habemus
domum non manufactam eternam in celis.

Sermo. clxix. ¶ De eodem sermo. ij.

Nimis honorati sunt amici tui deus &c. ps. Inter oēs scōs deus magis istos duos aplos honorauit. ¶ in vita & in morte: & post mortē. ¶ In vita: qr claues regni celestis eis dedit. Nā Petro dedit claues potestatis. & Paulo dedit claues sapie. Ista aūt potestas clauiū cōsistit in tribus. ¶ Primo in peccatorū remissione. Joan. xx. Quorū remiseritis peccata remittuntur eis &c. Et tñ dicit Luce. v. Quis potest remittere peccata nisi solus deus. Sed utrūq3 est uerū: qr deus remittit: & sacerdos remittit. Ex peccato nāq3 in hoīe tria causantur. s. dei inimicitia. deformis macula. & obligatio ad penam. Threñ. ij. Quomodo obtexit in caligine. ecce deformis macula. In furore suo dñs filiā syon. ecce dei inimicitia. proiecit de celo in terrā inclytā israel. ecce ad penā eternā obligatio. Ista tria solus deus virtute cōtritionis remittit. solus enim deus remittit offensam. lauat maculā. & dissoluit obligationē eternā. Ista tria significantur Luce. xv. In filio prodigo de quo dicitur q̄ pater fuit eum osculatus. & q̄ stola prima eum induit. & q̄ dixit Mortuus fuerat & reuixit. In hoc nanq3 q̄ fuit eū osculatus datur intelligi q̄ solius dei est remittere inimicitiā suā & offensā. In hoc q̄ stola induit eū: datur intelligi q̄ eius est lauare maculam & ornare aīam. In hoc aūt q̄ dixit mortuus fuerat & reuixit: datur intelligi q̄ eius est remittere penā eternam. Sacerdos autē dicit remittere peccatā: quātum ad alia tria. Ipse enim peccatores a deo absolutū esse indicat. aliter enim pro absoluto nō reputaretur a pena purgatorii qua obligatur deobligat & pena satisfactoria ipsum ligat. & de ipsa pena partē relaxat. Ista tria notant Joan. xi. in resuscitatione lazari. Solus quidem xps ipsm a mortuis resuscitauit: sed tamē discipulis tria cōmisit. s. ut lapidē tollerent: ut ipsm soluerēt. & ut libere abire pmitterēt. Lapidē tollere est penā purgatoriā in penā satisfactoriā commutare. Peccatorē absoluere. est ipm a deo absolutū esse ostēdere. Et libere abire pmittere est penā aliqualiter indulgere. ¶ Secūdo ꝯsistit in excōmunicādi & absoluēdi iurisdictione. Iste aūt absolutiones & ligatiōes nō sunt in celo. qr ibi sunt oēs absoluti. nec sunt in inferno: qr ibi sunt oēs ligati. sed sunt in mundo. ubi q̄dā sunt absoluti & quidā ligati. In inferno quidē sunt & oēs ligati & excōcati per illā sentētiā Matthei. xxv. Discedite a me maledicti in ignē eternū qui paratus est diabolo & āgelis eius. & io sci eis nō loquuntur sed semp ab eis auertuntur. de hoc ps. Auertisti nos retrorsum post inimicos nostros &c. nec pticipabūt cū eis in diuino officio: de quo dr Thob. xiii. Per oēs plateas eius alleluia cātabitur. Ipsi nāq3 a tēplo dei erūt exclusi. Apoc. ult. Foris aūt canes & venefici. Ipsi q̄ salutē bāt. i. salutē eternā optabūt. imo sicut dr in ps. Letabitur iustus cū viderit vindictā. Exclusi etiā erunt a pticipatione sacramētorū & maxie a pceptione panis vite. Matth. xv. Nō est bonū sumē panē filiorū & mittē canibus. Nō pticipabūt etiā sci cū eis in mēsa. Ysa. lxv. Ecce serui mei cōedent: & uos esurietis &c. ¶ Tertio cōsistit ista ptās in indulgētiarū largitione. Ad hoc nāq3 q̄ iste indulgētie ualeāt: tria sunt coīter necessaria. ¶ Unū ex pte faciētis. s. auctoritas. ¶ Scdm ex pte recipientis. s. charitas. ¶ Tertiū vero ex pte cause. s. pietas: que duo includit s. honorē dei qr pietas est cultus soli deo debitus. & utilitatē proximi. pietas enim alio modo misericordia dicit. ¶ Secūdo principaliter xps honorauit istos sanctos in morte qr eorū mortē nobis fecit ualde utilē & fructuosam. Ex morte enim beati petri triplex fructus euenit. ¶ Unus est q̄ ad ipsū s. eius glorificatio. Joan. ult. Hoc aūt dixit significans qua morte glorificaturus esset deū. ¶ Alius q̄ ad seipsum. s. coronatio sua. vnde dionysius vidimus eos post mortes coronis luminis coronatos. ¶ Tertius q̄ ad nos. s. sua pro nobis intercessio. ij. Petri. i. Dabo aūt operā frequenter hēre uos post obitū meū &c. Similiter ex morte beati pauli triplex fructus puenit. ¶ Unus quo ad deū. s. eius glorificatio. Phil. i. Magnificabitur xps in corpe meo siue per vitā siue per mortē. ¶ Scdus est quo ad seipsum. s. sua coronatio. ij. Timo. iiij. Reposita est mihi corona iustitie &c. ¶ Tertius est ad nos. s. salutio nostra. ij. Cor. xii. Libētissime ipēdā & supipēdar egoipse pro aīabus uris. s. saluādis. ¶ Tertio xps honorauit istos scōs per mortē eorū qr fecit eos suos ianitores in domo sua. vnde cantatur de eis. Hii potestatē celū claudē nubibus: & apire portas eius. Deus enim hēt quattuor domus. s. ecclesiā militantē. patriā celestē. purgatoriū. & infernū. In prima habitāt pegrini. In scda filii. In tertia debitis obligati. In q̄rta incarcerati. Et q̄libet istarū q̄ttuor domorū hēt suā clauē specialē. Nā clauis per quam intratur in pmā domū. s. ecclesiā militātē: est clauis indulgētie. Clauis vero per quā intratur in secūdā domū. s. patriā celestē: est clauis misericordie. Clauis per quā intratur in tertiā domū. s. purgatoriū: est clauis iustitie. Justitia nāq3 dei requirit q̄ nullū malū remaneat ipunitū. Sed clauis per quā intratur in q̄rtā domū. s. infernū est clauis mortis eterne. Peccatori ergo volēti redire ad ecclesiā per pniām. Petrus aperit ostiū cū claue remissionis & indulgētie. Joā. ult. Quorū remiseritis peccata remittuntur eis &c. Et aīabus scōrū volētibus intrare in domū celestis patrie: apit ostiū cū claue misericordie ps. Januas celi apuit. Sed illis aīabus que debēt intrare in purgatoriū apit ostiū cū claue iustitie. ps. Aperite mihi portas iustitie. hec porta dñi iusti intrabunt in eā. Justi nanq3 aliquādo fecerūt aliqua cremabilia portant. Animabus vero damnandis: nec Petrus nec Paulus ostiū aperit. nec claudit: sed xps ostiū aperit & etiā ostium claudit & peccatores in inferno includit. & clauem includit. & clauē custodit. Apoc. i. Habeo clauem mortis & inferni. Et etiam Apocal. ix. Data est ei clauis putei abyssi.

Sermo. clxx. ¶ Eodem die sermo. iii.

Tu es petrus & super hanc petrā edificabo ecclesiam meam. Matthei xvi. Magnā auctoritatē & potestatē & dignitatē iesus xps cōcessit beato Petro quādo super eius cōfessionē ecclesiam fundauit: ac claues regni celorum sibi dedit. Ut aūt eius dignitates & prerogatiuas melius videre valeamus. Sciendū est q̄ beatus ¶ Petrus inter ceteros apostolos fuit sublimior in predicatione: ¶ feruentior in amore ¶ efficacior in virtute: ¶ & gloriosior in passione. ¶ Primo fuit sublimior in predicatione. xps enim eum summū pontificē fecit & suum vicariū constituit & dereliquit quādo ei dixit. Petre pasce oues meas. Ad istam aūt predicationē pater ipsum elegit. Matth. xvi. Caro & sanguis nō reuelauit tibi sed pater meus qui in celis est. Ex tūc filius dedit ei m... & maxime in duobus. s. in fide recta: quādo dixit ei. Quem dicunt hoīes esse filiū hoīs &c. Et petrus respōdit. Tu es xps filius dei viui. Et in dilectione sincera. quādo dixit. Simon ioannis diligis me plus his. Et spūs sanctus electū examinatū cōfirmauit: quādo in pētecoste ad robur se sibi effudit. vnde ps. Ego ꝯfirmaui columnas eius. Tota trinitas electo examinato & cōfirmato dedit iurisdictionē. s. iurisdictionē super infernū. cū dicit. Porte inferi nō preualebūt aduersus eam. Super celū. cū dicit. Tibi dabo claues regni celorū. Super mūdū. cum dicit. Quodcūq3 ligaueris sup terrā erit ligatū &c. ¶ Secūdo fuit feruentior in amore. Huius aūt plura sunt signa. ¶ Unū ante passionē. q̄ ppter eius amorē oīa terrena cōtempsit. Matthei xix. Ecce nos reliquimus oīa & secuti sumus te. Quidā enim sunt perfecti... tes. ideo dixit: ecce. Alii ad tempus reponentes. ideo dixit: reliquimus. nō reposuimus. Alii das... dentes: ideo dixit: oīa. Alii res relinquētes sed uoluntates suas retinētes. ideo dixit. Secuti sumus te. ¶ Secūdū signū fuit in passione. qr cū xpo mori uoluit. quādo dixit Luc. xxii. Paratus sum tecum & in carcerē & in mortē ire. Nō enim uolebat mori ante eū. qr nolebat carere tā dulci presentia xpi. nec eū uolebat viuere post eū: qr tunc non reputabat vitam: sed mortē eternā. Uolebat aūt mori cū eo: quia hoc sibi reputabat gloriā & coronam. ¶ Tertium signū fuit post passionem. quia ex tunc ipse beatus petrus semper fuit in lachrymis. Habuit enim lachrymas doloris: ex eo q̄ magistrū suum negauit. Luce. xxii. Egressus foras fleuit amare. Unde dicit clemens: q̄ quandocūq3 gallicātum audiebat lachrymas emittebat. Habuit etiam lachrymas compassionis ex eo q̄ amicū suum mori videbat. Joan. xvi. Plorabitis & flebitis uos mundus aūt gaudebit &c. Habuit etiam lachrymas deuotionis ex eo q̄ ad amicū suū videndū q̄re spabat & hoc post ascēsionē. Unde dicit clemens q̄ semp in sinu sudariū deferebat quo fluētes lachrymas detergebat. & sic ... [illegible] ... ita uideri flere q̄ tota eius facies adusta lachrymis videbat. ¶ Quartū signum fuit post resurrectionē qr ipse cū ioāne ad monumentū cucurrit &

sicut vt Greg. Illi pre ceteris cucurrerũt qui pre ceteris amauerãt. Aliqñ simul cucurrerũt. aliqñ ioh̃es cucurrit cũ petro. Et aliqñ pr' cũ ioh̃e cucurrit cũ petro. Et aliqñ pr' cũ ioh̃e ne. qui post monumẽtũ intrauit. Pensõ vñ intelligi debet. qm̃ post monumẽtũ intrauit. Petrus vo magis zelator. ℭ Tertia vocatio. Petrus do magis zelator. ℭ Tertia vocatio. Petrus do magis zelator. ℭ Tertia vocatio. Petrus do

hic a salute. Mat.x. Inimici hois domestici eius. Istã religt qũ ait Gal.i. Nõ acquieui carni ꝛ sanguini ꝛc. ¶ Tertio religt oīa põderãtia, ut est sarcina peccã: Heb.xii. Deponẽtes oẽ põdus ꝛ circũstans nos peccm ꝛc. ¶ Quarto religt oīa piculosa. ut est amor deliciarũ. vñ ait. i. Cor.ix. Castigo corpus meũ: ꝛ in seruitutẽ redigo. ¶ Quito religt oīa piculosa. ut est amor suipsius. De quo piculoso amore ipse ait. ii. Timo.iii. In nouissimis dieb⁹ instabũt tpa piculosa. ꝛ erũt hoies seipos amãtes. Istũ amorẽ suipsius btūs paulus nõ habuit: qa ꝓpter xp̄z se in mortẽ tradẽ semp parat⁹ fuit. Vñ ait Act.xx. Ego nõ solũ alligari: sꝫ ꝛ mori parat⁹ sũ ꝓpter nomẽ dñi iesu xp̄i. ¶ Sexto religt oīa infructuosa ut est amor honor qui est ifructuosus ꝛ uanus. vñ ps. Ut qd diligitis uanitatẽ: ꝛ qritis mendaciũ. Gal.i. An qro hoib⁹ placẽ. Si adhuc hoib⁹ placerẽ: su⁹ xp̄i nõ essẽ. ¶ Scđo cõmẽdat a salutifera xp̄i imitatiõe. qđ notat cũ dr. Et secuti sumus te. Ad hoc aũt q hõ xp̄m imitet: duo requirunt Vnũ ex pte dei. s. attractio sue dignationis. Joã. vi. Nemo uenit ad me: nisi pater qui misit me traxerit illũ. Trahit aũt quattuor funiculis. s. mõ exteriori eruditione. mõ interiori inspiratione. mõ paterna flagellatione. mõ bñficior exhibitione. Sed de qbusdam qui istis quattuor funiculis se trahi non pmittũt: dñs cõquerit dicẽs Prouerb.i. Vocaui ꝛ renuistis. quo ad exteriora documẽta. Extendi manũ meã: ꝛ nõ fuit qui aspiceret quo ad collata bñficia. Despexistis oẽ cõsiliũ meũ. quo ad inspirata cõsilia. Et increpationes meas neglexistis. quo ad irrogata flagella. Istis quattuor funiculis aplus tractus fuit. s. exteriori eruditione ꝛ reprehẽsione. Act.ix. Saule saule qd me psequeris ꝛc. Interiori ispiratione. Ibidẽ. Subito circũfulsit eũ lux de celo. Flagellatione: qr excecatus: ꝛ in terrã pstratus. Beneficior exhibitiõe: qr postmodũ fuit illuminatus. a xp̄o edoctus. ꝛ in tertiũ celũ raptus. Scđo ex pte hois requirit expeditio uolũtatis. s. ne a diabolo teneat catena ferrea. i. ferrea uolũtate. Que qdẽ catena octo hẽt anulos. s. malã suggestionẽ. cogitationẽ. delectationẽ. ꝯsensũ. opationẽ cõsuetudinẽ. necessitatẽ. ꝛ desperationẽ. Istos nãqz octo anulos aplus fregit. s. prauã suggestionẽ. ii. Cor.iiii. Abdicam⁹ occulta dedecoris. Carnalẽ cogitationẽ. ii. Cor.i. Aut que cogito sꝫ carnẽ cogito. q. d. nõ prauã delectatiõez. qr tñ circa spũalia delectabat. Rom.vii. Cõdelector enĩ legi dei sm iteriorẽ hoiem. Prauũ ꝯsensum: qr bonis meditationibus semp cõsentiebat. Ibidẽ. Cõsentio legi qm bona est. Prauã opationẽ. Rom.xiii. Abiiciamus ergo a nobis opa tenebrarũ. Prauã cõsuetudinẽ. qr ad oẽ opus bonũ se assueuerat. Phil.iiii. Vbiqz ꝛ in oībus institutus sũ ꝛc. Prauã necessitatẽ. qr habuit spũs libertatẽ. ii. Cor.iii. Vbi spũs dñi: ibi libertas. Oẽm desperationẽ. qr habuit oĩmodam spei firmitatẽ. Heb.vi. Cõfugimus ad tenẽdã ꝓpositã spem. ¶ Tertio cõmendat a fructuosa remuneratione. cũ subiungit. Sedebitis super sedes duodecim. In qua remuneratione tria erũt. ¶ Primo regalis dignitas: cũ dr. sedebitis. Habebũt enĩ regale dñium. Sap.v. Accipiẽt regnum decoris. Regale sertũ. Ibidẽ. Et diadema regni de manu dei sui. Regale sceptrũ. Sap.x. Donec afferret illi sceptrũ regni. Regalẽ habitũ. Prouer.ult⁹. Byssus ꝛ purpura uestimẽtũ eius. Regale soliũ. Lu.xxii. Sedebitis sr thronos duodeci ꝛc. ¶ Secũdo in ipsa remuneratione erit magna dei liberalitas: etiã in pñti. Nõ qdẽ quattuor modis pñt intelligi. s. aut qñtũ ad tpaliũ discretã possessionem. qr auari possident ea ut serui. Sci uo viri ut dñi que possessio est tpalibus in cẽtuplũ melior. Aut qñtũ ad spũaliũ acqsitionẽ. Ac si dicat dñs. Spũalia pcipiet que tpalibus compata excedũt: sicut maior numerus minorẽ numerũ excedit. Aut qñtũ ad suffragior ecclesie pticipationẽ. Illi enim qui sunt de ecclia tñi numero possunt adinuicẽ pticipare substantiã suã. Illi uo qui sunt numero ꝛ merito: possunt adinuicẽ participare merita sua que pticipatio in cẽtuplũ melior est q̃ pma. Aut qñtũ ad religiosor inter se colcationez qui sepe pro uno fr̃e carnali ul̃ domo tpali cẽtuplũ accipiũt. ¶ Tertio in illa remuneratione erit eterna felicitas. cũ dr. Et vitã eternã possidebitis. Hoc nãqz q dicit vitã. respicit illos qui sunt in inferno qui nõ hñt vitã. sed mortẽ. Et hoc q dicit eternã. respicit illos qui sunt in mũdo: qui etsi hñt vitã. hñt eã trãsitoriã ꝛ caducã. Hoc aũt q dicit possidebitis: respicit illos qui sunt in purgatorio: qui etsi habituri sunt vitã: non tñ sunt in possessione. Illi nãqz qui sunt in celo: hñt ꝛ vitã sine morte ꝛ eternitatẽ sine fine. atqz possessionem sine expectatione.

Sermo.clxxxiii. ¶ De sancta margaretha virgine Sermo primus.

i Psa cõteret caput tuũ. Gen.iii. ¶ Quãuis btã margaretha fuerit puella: tñ cõtriuit caput plus xp̄i. ¶ diaboli ꝛ tyrãni. ¶ Pater nãqz suus intẽdebat eã trahere ad cultũ idolor. sed ipsa istud caput sue intẽtionis cõtriuit. qr eius societatẽ fugit: ꝛ oues sue nutricis pascebat. Periculosus nãqz est bonis cũ malis cohabitare. qr mali sunt igne cõcupiscẽtie inflamati. ꝛ ideo boni sepe inficiunt a malis. Sũt luto auaritie ingnati. ꝛ ideo sepe ificiunt. Sũt pice adherẽtis supbie infecti. ꝛ ideo sepi⁹ denigrant. Sũt tenebris ignorãtie obscurati. ꝛ ideo sepe a malis illis obfuscant. Beata igit margaretha noluit habitare cũ malis. ne aut inflãmaret igne cõcupiscentie. aut ingnaret luto auaritie. Aut inficeret pice supbie. aut obscuraret tenebris ignorãtie. ¶ Secũdo cõtriuit caput tyrãni. qui in supbiã dat⁹ cultũ xp̄i euacuare uolebat. Sed caput sue elationis ipsa cõtriuit. ꝛ cultũ xp̄i defendit ꝛ in nullo cõsentire uoluit. Et ideo quintuplex certamen passa fuit. ¶ Primo qr in eculeo fuit suspẽsa. Ideo enĩ fuit in aere cruciata. ad ostẽdendũ q adhuc nõ fuit in celo. qr ibi sunt beati. Nec erat in terra. qr ibi sunt auari sed erat in medio. qr ibi sunt pfecti. Habebat enĩ supra se celũ ad desiderãdũ. Et infra se mũdũ ad despiciẽdũ. iuxta illud Prouerb.xxv. Celũ sursũ ꝛ terra deorsũ. ¶ Scđo fuit adusta: sed nõ combusta. Nec mirũ. qr habebat interius grãz afflantẽ. Dan.iii. Fecit mediũ fornacis qsi uentũ roris flantẽ. Cõscientiã delectantẽ. Prouerb.xv. Secura mẽs qsi iuge cõuiuiũ. Spẽ letificãtẽ. Rom. xii. Spe gaudentes in tribulatione patientes. Carnẽ v̄ginẽã refrigerãtẽ. Vñ dictũ fuit Marie. Virtus altissimi obũbrabit tibi. Iõ poterat dicere illũ Eccl.li. In medio ignis nõ sũ estuata. Fuit enĩ in medio ignis: qr habuit carnẽ ꝓpugnantẽ. Gal. v. Caro cõcupiscit aduersus spũm ꝛc. Demonẽ istatẽ. Job.xli. Alitus eius prunas ardere facit. Dominẽ sollicitantẽ. qr ꝓfectus eam in uxorẽ accipe cupiebat. Pulchritudinẽ allicientẽ. que tã multas feminas pro ch dolor decepit. ꝛ adhuc quotidie decipit. Prouerb.ult⁹. Fallax grã ꝛ uana est pulchritudo. ¶ Tertio fuit in aqs gelidis cruciata. Post q̃ enĩ in igne fuit cruciata. fuit in aqua frigidissima posita. Et ista est tã seuissima pena. ut etiã fiat in inferno. Job.xxiiii. Ab aquis niuiũ trãsibũt ad calorẽ nimiũ. Vnde etiã tunc factus est terremotus: ac si terra nõ posset tãtũ facinus sufferre. Aliquãdo fit terremotus in signũ doloris. Aliquando in incussionẽ timoris. Et sic mota fuit in passione ꝛ resurrectiõe xp̄i ut ꝛ ostẽderet dolorẽ ꝛ custodes deterreret. Terremotus ergo factus est in passione sancte Margarethe in tanti sceleris detestationẽ. ad doloris ꝛ cõpassionis ostensionẽ. ꝛ in timoris incussionẽ. ꝛ in peccator magnã cõfusionem. ¶ Quarto fuit decollata. Et in sua decollatiõe tria maxima fuerũt. ¶ Primũ est deuota oratio. qr ad exẽplũ xp̄i se deo recõmẽdauit. Xp̄s qdẽ in passione pri spũm recõmẽdauit. ꝛ pro suis crucifixoribus intercessit. ꝛ pro oībus fidelibus exorauit. Joã.xvii. Nõ pro eis aũt rogo tñ: sed etiã pro his qui credituri sunt per uerbũ eor. Et sic beata

margaretha orauit deũ pro se ꝛ pro suis occisoribus. ꝛ pro ipsam inuocãtibus. ¶ Fuit etiã in passione eius custodia angelica. qr ipsi angli ipsa custodiuerũt ad martyriũ ꝑperantẽ. in tormẽtis ei assistẽtẽ ꝛ ad celũ ascẽdẽtẽ. Judith.xiii. Custodiuit me angelus dñi ꝛ hinc euntẽ. ꝛ ibi cõmorãtẽ. ꝛ inde huc reuertẽtẽ. ¶ Fuit etiã in passione eius celestis armonia. Et merito: qr sponse solent deduci ad sponsũ cũ canticis ꝛ laudib⁹. Apoca.xix. Gaudeamus ꝛ exultemus ꝛ demus gloriã deo: qm uenerunt nuptie agni ꝛc. ¶ Quinto eius passio fuit passioni xp̄i multũ cõformis effecta. Xp̄s enĩ fuit denudatus in patibulo. Margaretha aũt fuit expoliata in eculeo. Xp̄s fuit flagellatus ad cõlumnã: ut disciplinã pro nobis portaret. Margaretha aũt fuit tota virgis lacerata. ut post hanc vitã aliã nõ sentiret disciplinã. Xp̄s fuit pforatus clauis. ꝛ btã Margaretha fuit lacerata vngulis. Xp̄s passus est in patibulo: qđ quidẽ erat supplicium latronum ꝛ malefactorũ infamiũ. Margaretha uo passa est in eculeo: quod erat suppliciũ peruersorũ ꝛ malorum Xp̄s totus fuit sanguine plenus. Margaretha in eculeo tota fuit sanguine cruentata. Xp̄s passus est in aere ad innuendum q ipse est mediator dei ꝛ hoium. Sic beata margaretha passa est in aere ad innuendũ q ipsa est nostra mediatrix apud deum. ¶ Tertio cõtriuit caput. s. suggestionẽ demonis. Ipse quidẽ demon habet magnã potentiã: superbiam: astutiã. ꝛ experientiã: ꝛ fraudulẽtiã. Ista qnque notant Apoca.xii. Proiectus est draco. ecce qntũ ad potẽtiã. Magnus. ecce qntũ ad superbiã. Serpens. ecce qntũ ad astutiã. Antiquus. ecce qntũ ad experientiã. Qui seducit uniuersum orbẽ. ecce qntũ ad fraudulẽtiã. His quinque armis cũ beata margaretha pugnare uoluit. Sed ipsa oīa cõtriuit. Fregit eius potẽtiam: qm ipsm apparentẽ in specie draconis uirtute crucis euanescere fecit. Fregit eius supbiam: qm pedẽ supra collũ eius posuit. Fregit eius astutiã qr coactus est dicere. q tõ sibi appuerit ut sibi placere: q monitis ꝑfidis obediret. Fregit eius maliciã: qr ipse Margarethe in nullo nocẽ potuit. Fregit eius experientiã quia in nullo suis suggestionibus assentire uoluit.

Sermo.clxxxiiii. ¶ De eadem sermo.ii.

r Simile est regnũ celorũ thesauro abscõdito i agro. Mat. xiii. In isto euangelio qđ ad honorẽ beate Margarethe legit quattuor sunt videnda. ¶ Primo qđ significet per thesaurũ. Est aũt thesaurus sic de quo loquit. i. Cor.iii. Siqs edificauerit sup fundamentũ hoc: aurũ: argentũ: ꝛ lapides preciosos. Est aũt aurũ virginitas. argentũ fides. lapides

p̄ciosi opa pietatis. Iste triplex thesaur⁹ fuit in bea
v̄gine margaretha. Ipsa naq̄ habuit v̄ginitatē mē
grā. fidē sincerā. ⁊ opationē sollicitā. Significat
aūt v̄ginitas per aurū q̄ aurū nō amittit fulgorē
suū. nec ignis adustione. nec luti inuolutione. nec tē
poris antiquitate. Sic ⁊ fulgor v̄ginitatis nō minuit
nec igne cōcupiscētie. nec terreno corpe. nec lōge
ua etate. ideo Sap. vii. assimulatur speculo. luci. ⁊
sine imagini. Sicut enī splēdor lucet in speculo.
sic ⁊ v̄ginitas in corpe terreno. Et sicut ignis lucē
suā nō cōburit. sic cōcupiscētia v̄ginitatē nō adu-
rit. Et sicut imago dei in viris sctis vetustate nō
inficit. sic ⁊ ipsa ex diuturnitate tpis renouat. ii.
Cor. iiii. Licz is qui foris est nr̄ hō corrumpat. tn̄ is
qui intus est renouat de die in diē. Sed fides signi
ficat per argētū. Fides naq̄ causat a v̄bo dei: fm
illō Roma. x. Est aūt fides ex auditu. audit⁹ aūt per
v̄bū dei. De isto dī ps. Eloqa dn̄i eloqa casta ⁊c.
Et q̄z v̄bis habet q̄ fides catholica est casta per
puritatē sincerā. q̄z ipsa nulla adulterina falsitate
polluit. qd̄ est cōtra fidē hereticoꝝ. Est examinata
per tribulationē imissaz. q̄z nulla aduersitate fran
git. qd̄ est cōtra fidē instabiliū. Estq̄z ꝓbata per pro
spitatē mūdanā. q̄z nulla terrena ꝓspitate allicit.
qd̄ est cōtra fidē auaroꝝ. Est purgata per sp̄us scti
grām. q̄z septiformi dono sp̄us sci fulcit. qd̄ est cō
tra fidē maloꝝ xp̄ianoꝝ. Opera aūt bona signifi-
cant per lapides p̄ciosos. Lapis aūt p̄ciosus excel
lit aurū ⁊ argētū in splēdore in valore. ⁊ in v̄tute.
Et ideo nec aurū v̄ginitatis. nec argētū fidei corā
deo lucet. nec aliqd valet. nec aliqd pōt pficē sine
bonis opib⁹. Quādo aūt bonis adornātur opib⁹
fulciunt ⁊ decorant. tūc magnū hnt splendorē va
lorē. ⁊ v̄tutē. De v̄tute fidei per bona opa dī Heb.
xi. Sācti per fidē vicerūt regna ⁊c. De v̄tute ⁊ pul
chritudine v̄ginitatis per bona opa etiā dī Sap.
iiii. O q̄ pulchra ⁊ casta est generatio cuz clarita-
te ⁊c. ¶ Scdo videndū est qd̄ sit iste ager. Qui qdē
est triplex. s. corpalis: sp̄ualis: ⁊ tpalis. Ager cor-
poralis est ip̄z corp⁹ in quo inuenit thesaurus v̄gi
nitatis ⁊ castitatis. ii. Cor. iiii. Habemus thesau-
ruz istū in vasis fictilib⁹. Quāuis aūt istud vas sit
terrenū debet esse mūdū per puritatē. pictuz per
moꝝ honestatē. ⁊ decorū p charitatē. i. Thessal.
iiii. Sciat vnusq̄sq̄ vtm vas suū possidē in sctifi-
catione. ecce q̄ debet esse mūdū. Et honore. ecce
q̄ debet esse pictuz. Nō in passione desiderii. ecce
q̄ nō debet igne cōcupiscētie: sed igne scti sp̄us in
flāmari. Ager sp̄ualis est aius in quo inuenit the
saurus fidei. Roma. x. Corde credit ad iusticiā ⁊c.
Virginitas nanq̄ est in corpe. bona aūt opa sunt
in exteriori exhibitione: sed ipa fides radicat in cor
de. Et ratio est. Nā si aliqs oppressor v̄ginitatē ali
cui abstulerit. ꝓpter hoc illa psona oppressa eā nō
pdit. Vn̄ dixit sancta lucia. Si me renitētē ⁊ inuitā
violauerit: castitas mihi duplicabit ad coronaz.
Si aūt aliqs raptor alicui tēpgralē substantiā ra-
puerit: ꝓpter hoc ⁊ eā nō perdit. q̄z per patiētiā ⁊
alia bona opa pōt mereri. q̄uis sibi bona sua tpa
lia fuerint ablata ⁊ surrepta. Sed si fides surripit
pro certo tūc deus pdit ⁊ totū sp̄uale edificiuz sub
ruit. Et ideo necesse fuit ut in corde radicaret.
Ager tpalis est ipsa terrena possessio in qua debet
esse thesaurus bonoꝝ operū. i. elemosynaꝝ. Pro
uerb. iii. Honora dn̄z de tua substātia ⁊c. Qui eni
mō honorat dn̄m de substātia. dn̄s ip̄z honorabit
in sua glia. Et loco: q̄z statuet eū a dextris. Et v̄bo
eū dicet. Esuriui: ⁊ dedistis mihi manducare. Et
facto: eū dicet. Venite bn̄dicti pcipite regnū pris
mei ⁊c. ¶ Tertio videdūz est q̄liter iste thesaurus
abscondit. Thesaurus eniz castitatis abscenditur
per carnis macerationez. i. Cor. ix. Castigo corp⁹
meū ⁊ in seruitutē redigo. Custodit etiā ⁊ abscon-
dit thesaurus castitatis per sensuū cohibitionem.
Job. xxxi. Pepigi fedus cuz oculis meis ⁊c. Per
fugā ⁊ elongationē. i. Cor. vi. Fugite fornicatio-
nem ⁊c. Thesaurus aūt fidei eū sit radix oīum bo
norum debet abscondi ab estu male inflāmante. ⁊
frigore male humiliante. ⁊ a diabolica tentatione
male infestante. Vn̄ ps. Incēsa igni: quo ad amo
rē male inflāmantē. Et suffossa: quo ad timorem
male humiliātē. Fiat manus tua sup virū dextere
tue. que. s. cōprimat insultū diaboli male infestan
tem. Thesaurus aūt bonorū operū abscondi de-
bet ab humana laude. Mat. vi. Cū facis elemosy-
nā noli tuba canere ante te ⁊c. A negligētia ⁊ tor
pore. Osee. vii. Comederūt alieni robur ei⁹ ⁊ ipse
nesciuit. Ab indiscreto feruore. Ysa. xvii. Ante
messem totus effloruit ⁊ imatura plātatio germi-
nauit. ¶ Quarto est videndū q̄liter iste thesaurus
emit. Siqdē emit dādo deo ꝓpriū affectū. ꝓpriū
sensum. ⁊ ꝓpriū tributū siue censum. Qui eni vult
emere thesaurū castitatis: det deo ꝓpriū suū affe-
ctū. ut nihil diligat nisi deū seu spōsuz celestē. Est
eni zelotypus ⁊ nō vult eū adultero adamari. Ysa.
xxviii. Coāgustatū est stratuz: ita ut alt⁹ decidat ⁊c.
Qui vult emere thesaurū fidei debet deo ꝓpriū
sensum ⁊ totā suā intelligētiā applicare. fm illō. ii.
Cor. x. In captiuitatē redigētes oēz intellectū in
obsequiū xp̄i. Qui aūt vult emere thesaurū merito
rū: vēdat deo ꝓpriū censuz. bona sua paupib⁹ lar-
giēdo. Mat. xix. Si vis pfect⁹ esse. vade ⁊ vēde eā
que hēs. ⁊ da paupib⁹ ⁊ habebis thesaurū in celo.

Sermo. clxxv. ¶ De eadem sermo. iii.

s Simile est regnū celoꝝ hoī negocia-
tori querēti bonas margari-
thas ⁊c. Negociator iste est xp̄s⁹. de quo
tria ponunt. s. ⁊ eius officiū cū dī. Hoī negociato
ri. ⁊ Eius studiū. cū dī. Querēti bonas margari-
thas. ⁊ Et eius cōmerciū. cū dī. Inuēta aūt vna
p̄ciosa margaritha ⁊c. ¶ Circa pmū notādū q̄ si
cut dicit Aug. sup illō Heb. ii. Liberaret eos qui
timore mortis ⁊c. Xp̄s in hūc mūdū tanq̄ nego-
ciator uenit. ⁊ tres merces a nobis accepit. s. nasci
laborare: ⁊ mori. Et tres suas merces nobis por-
tauit. s. renasci. resurgē. ⁊ in eternū regnare. ⁊ Ac
cepit enī a nobis nasci. Ysa. ix. Paruulus nat⁹ est
nobis. Dedit aūt nobis renasci. Joh. i. Dedit eis
ptātē filios dei fieri. ⁊ Joh. iii. Nisi qs renat⁹ fue-
rit ex aqua ⁊ sp̄u scō nō intrabit in regnū celorū.
⁊ Scdo accepit a nobis mori. ad Phil. ii. Xp̄s fa
ctus est pro nobis obediēs usq̄ ad mortē. mortem
aūt crucis. Nobis aūt dedit resurgē. Johnis. vi.
Ego resuscitabo eū in nouissimo die. ⁊ Tertio ac
cepit a nobis laborare. nā ipse laborauit corde do
lēdo ⁊ cōpatiēdo. Ysa. liii. Pro eo q̄ laborauit aīa
ei⁹ ⁊c. Laborauit etiā ore clamādo ⁊ pdicādo. ps.
Laboraui clamās rauce facte sūt fauces mee. La
borauit oculis plurics flendo. ps. Laboraui in ge
mitu meo: lauabo p singulas noctes lectū meū ⁊c.
Laborauit toto corpore penas ⁊ dira supplicia suf
ferēdo. Ysa. i. Laboraui sustinēs ⁊c. Dedit aūt no
bis regnare. Luc. iii. Nolite timere pusillus grex
q̄a placuit pri vro dare uobis regnū. ¶ Scdo po
nit isti⁹ mercatoris studiū cū dī. Querenti bonas
margarithas. Dicunt aūt sci ⁊ maxie ista scā mar
garetha q̄nque de causis margarithe. ⁊ Pmo ex
eo q̄ fuit celesti rore generata. Ipsa naq̄ cor suuz
apuit ⁊ rorē sp̄us sci accepit: ac suggestioni dia-
bolice cōclusit. ⁊ sic p̄ciosa ⁊ nobilis margaritha
generata fuit. Apuit ad deū suā memoriā ⁊ ibi re
cepit dei cōtinuā recordationē. Suā intelligentiā
⁊ ibi cōcepit dei cognitionē. suā volūtatē: ⁊ ibi pce
pit dei amorē. ⁊ Scdo dī margaritha. q̄z fuit ful
gida. Et hoc tā in carne per v̄ginalē pudicitiā q̄
in mēte per intētionē sincerā. q̄ in cōuersatiōe per
lucidā famā. Sap. iiii. O q̄ pulchra est casta ge-
neratio cū claritate. Ipsa naq̄ habuit pulchritu-
dinē intētionis in mente. Castitatē in corpe. Clari-
tatē in cōuersatione. ⁊ Tertio dī margaritha q̄a
fuit pua per humilitatē. Quāto eni fulgidior erat
in cōspectu dei. tāto erat humilior in cōspectu sui
ipsius. Sepe eni res lucide nigrū habēt effectuz:
sicut ostēdit Aug. in li⁹ de ciui. dei triplici exēplo.
Nāz oleū lucidū nigras maculas effundit. Argē
tū fulgidū nigras lineas tingit. Ignis splēdidus
facit cūcta nigra que ussit. Sic ⁊ sācti viri fulgē-
tes lucent instar olei per pietatē. instar ignis per
charitatē. instar argēti per famā honorabilē. tn̄ ni-
grescūt in se ipsis per humilitatē. Sic ista aūt mar-
garetha fuit pua corā se per humilitatē: sed ma-
gna corā tyranno per ꝯstātiā ⁊ magnanimitatē.
Mediocris aūt corā fidelibus per socialē cohabi
tationem. Job. iii. Paruus ⁊ magnus ibi sunt. ⁊
seruus ⁊ liber a dn̄o suo. In domo eni dei sunt
viri sunt. ⁊ sunt pui scipsos humiliādo. ⁊ sunt ma-
gni tyrānos vincēdo. Et sunt liberi socialiter vi-
uēdo. ⁊ Quarto dī margaritha. q̄z fuit solida. Nō
eniz potuit cōmoueri a patre per blandimēta adu
lationē. nec frangi ab ipso tyrāno per tormēta cru
ciationē: nec pforari a diabolo per tētationū inmis
sionē. Matth. vii. Descēdit pluuia. i. patris adula
tio que videt habere vim refrigerādi. ⁊ flauerunt
venti. i. tentationes diaboli. Venerunt flumina. i.
tormenta tyranni: ⁊ ipsam obruere non potuerūt.
⁊ Quinto dī margaritha. q̄z fuit v̄tuosa. Ipsa eni
magnā v̄tutē ostēdit in aere. q̄z ibi fuit in eculeo
suspēsa: nec tn̄ in aio lesa. In igne. q̄z ibi fuit posi-
ta sed nō adusta. In aqa. q̄z in aquis fuit posita ⁊
pmansit illesa. In terra. q̄z ipsa terra fuit tremore
ꝯcussa. ¶ Tertio ponit istius mercatoris cōmer
tiū cum dī. Abiit ⁊ uēdidit vniuersa que habuit ⁊
emit eā. Iste naq̄ mercator q̄cq̄d habuit que oia
uēdidit ut istā emeret margaritā. s. corpus. aiam
carnē. ⁊ sanguinē. Deitatē qdē dat nobis in pa-
triā. ps. Adimplebis me leticia cū vultu tuo. Aiaz vo
dedit nobis in pctū. De hoc Mat. xx. Venit filius
hoīs nō ministrari: sed ministrare ⁊ dare aiaz suā in re
dēptionē pro multis. Carnē ⁊ sanguinē in reme-
dium. Homo quidē erat famelicus. sitibundus ⁊
infirmus. Quia ergo erat famelicus: dedit nobis
carnē suam in cibuz. q̄a sitibundus dimisit nobis
sanguinē suū in potū. quia vo fuit infirmus: vtrū
sit nobis vtrunq̄ in remedium. De quo remedio
cantat ecclesia in oratione. Sit ablutio scelerum.
sit fortitudo fragiliū. sit cōtra mundi pericula fir
mamentū. Est enim in remediū cōtra peccata pre
terita. ideo dicit. Sit ablutio scelerū. cōtra pecca-
ta psentia. ideo subdit. Sit fortitudo fragiliū. cō-
tra peccata futura. ideo subdit. Sit contra mun-
di pericula firmamentum ⁊c.

Sermo. clxxvi. ¶ De sancta maria magda-
lena sermo primus.

e Sto ad ostiū ⁊ pulso. Apocal.
iii. Dominus in pn̄ti vi-
ta noluit habere hospitiū temporale. vn-
de in aliena domo fuit natus. ⁊ in aliena domo cō
uersatus ⁊ hospitat⁹. In alieno sepulchro sepul-

nus. Volvit tamē hic domū ipāle. que est corpus quā est verissime ut etiā ostium eam quaerat ihū qui est veritas: et pulsō ꝛc. In hanc vocem. Ego ho ostiū: pulso ꝛc. In hanc vocem. Ego ho ostiū: pulso ꝛc. In hanc vocem. Ego ho ostiū: pulso

sustulisti eū dicito mihi ⁊ ego eū tollā. Ecce vba
mirabilis feruoris ꝗ̄ vna mulier fragilis tātū cor
pus humeris posse portare putabat. Un̄ Orige.
Ineffabilis huius mulieris amor. nullū locū ac-
cipit. sine terrore dicit. absolute pmittit. ego eū tol
lā. Ineffabili opia. qꝛ ceteris dormientibus ⁊ quie
scentibus ipsa nō quiescebat: sed nocte ad monu-
mentū veniebat: nō preterita et tēpore. nō iudeoꝝ
persecutione. nō mortis horrore. nō armato custo-
die: nō plati timore. ¶ Quarto charitas fuit in ea
fortis sicut aqua: que fortis est in extinguēdo. Ex
tinxit enim in ea carnalē amorē. qꝛ postea castissi-
me vixit. Grego. Gustato spiritu desipit oīs caro.
Amorē terrenū: qꝛ oīa mūdana cōtempsit. Chry.
so. Vere nō habet qđ amet sup terrā qui donū ce-
leste in veritate gustauerit. Amorē ꝓprium: qꝛ tri-
ginta annis in penitētia se afflixit. Gal. v. Qui aūt
sunt xp̄i carnē suam crucifixerūt cū vitiis ⁊ cōcu-
piscentiis. Amorē domesticū: qꝛ fratrē: sororē: ⁊
parentes deseruit: ⁊ in solitudine mansit. Augu.
Amandus est generator: sed ꝓponendus est crea-
tor. ¶ Quinto charitas dei fuit in ea fortis sicut
flumen qđ est forte in obruēdo. Lz enim ipsa fue-
rit prius castrū diaboli. tamē adueniente flumine
diuini amoris penitus corruit. ⁊ deo digna do-
mus facta fuit. Dicit enim Augu. de trinitate. ꝙ
bona domus est paribus mēbris disposita ampla
⁊ lucida. Sic ⁊ ipsa fuit paribus mēbris disposita
per virtutū varietatē. De quibus sic dicit Grego.
Quātū credis tantū speras. quantū credis ⁊ spe-
ras tantū diligis. quantū credis speras ⁊ diligis
tantū bene operaris. Istas enim quatuor virtu-
tes ipsa habuit. s. fidem. Unde dixit Xp̄s ad eam.
Fides tua te saluā fecit. Habuit spē. quod notat
cū dicit. Stans retro. Spes enim facit stare: sicut
desperatio facit cadere. Habuit dilectionē. ideo di
xit xp̄s. Dimissa sūt ei pctā multa: qꝛ dilexit mul
tum. Habuit bona opa. qꝛ xp̄o in kenere ministra-
bat. Fuit bene disposita per virtutū varietatē. lu-
cida per cōsciētie puritatē ⁊ claritatē. ⁊ ampla per
charitatē. De his tribus dicit Prouerb. ultimo.
Stragulatā vestē fecit sibi. i. diuersorū colorum
hoc quo ad virtutū varietatē. Byssus. hoc quātū
ad conscientie fulgorem. ⁊ purpura indumentū
eius. hoc quo ad charitatem.

Sermo. clxxviii. ¶ De eadem sermo. iii.

s **Tans** retro secus pedes dñi ⁊c. Lu
ce. vii. Dicit Sapie. xi. Per
que quis peccat per ea torquet. Et qꝛ bea-
ta maria magdalena multipliciter deū offendit:
ideo multipliciter satisfecit. ¶ Offenderat quidē
deū oculis eos ad vanitates sepius iaciendo. ideo
satisfecit de oculis lachrymas effundēdo. Est aūt
triplex natura lachrymarū. quia est clara: humida
⁊ salsa. ¶ Beata aūt maria magdalena ante suā cō
uersionē erat tenebrosa. immūda. ⁊ insipida. Fue
runt ergo lachryme eius clare: ut tenebrosas illu-
minarēt. Chry. Sicut aūt postꝙ vehemens im-
ber erumpit fit serenitas: sic lachrymis effusis ap
paret trāquillitas. ⁊ perit caligo reatuū. Et sicut
per aquā ⁊ spiritū: sic lachrymis ⁊ confessione digne
mūdamur. Gene. i. Spūs dñi ferebat sup aquas
i. super lachrymas. ps. Flauit spūs eius ⁊ fluent
aque. s. lachrymarum. ¶ Secūdo lachryme in ea
fuerūt humide. ut immundā abluerēt. Unde Gre
go. Quia enim maculas sue turpitudinis aspexit
lauāda ad fontē misericordie cucurrit. Fecit nāqꝫ
spūale lauacrū in quo quidē pro aqua posuit lachry
marū abundantiā. pro cinere posuit humilitatem
ꝓfundā. Unde dicit. Stans retro secus ⁊c. Pro
igne posuit amorē feruentē. Unde dicit. Qm̄ di-
lexit. Et dolorē vehementē. Unde dicit Augu. q
lachryme sunt testes doloris. ¶ Tertio fuerūt sal-
se ut eam insipidā sale sapientie celestis condirēt.
Hoc significatū est. iiii. Reg. ii. Ubi dicit Helyse
us. Afferte mihi vas nouum ⁊ mittite in illo sal.
Ipsa enim prius fuit vas vetustum: vetustate cul
pe. Sed postmodum facta est vas nouū nouitate
gratie. Prius fuit vas cōtumelie. sed postmodū
facta est vas honoris ⁊ glorie. In istud vas fuit
missum sal: qꝛ celestis sapiētie plenitudinē habuit.
ideo deo gratū sacrificiū obtulit. Leui. ii. In om
ni sacrificio offeres sal. ¶ Secūdo offenderat deū
in capillis: ipsos vane componēdo: ideo de ipsis sa
tisfecit pedes xp̄i humiliter tergendo. Grego. Ca
pillos ad compositionē vultus exhibuerat. sed iā
capillis lachrymas tergebat. Per capillos autem
capitis intelligunt cogitationes mentis. De qui-
bus dicit Ezech. v. Sume enim tibi gladiū acu
tum radentem pilos ⁊c. usqꝫ ibi. Alligabis eā in
summitate pallii tui. Sancti enim viri aliquando
habent cogitationes sancti spiritus iugi inflam-
matas. ideo dicit. Tertiam partē igni combures.
Aliquādo habēt aliquas volatiles quas nō pīcī
toto cōburēt. sed tñ debēt eas circūcidere. ideo di-
cit. Assumes tertiā ptē ⁊ circūcides gladio in cir
cuitu. Aliquādo habēt aliquas sollicitudines tēpora
les que tñ debent esse moderate nec debēt mētis
affectū penetrare. sed quodā modo a foris mentē
attingere. ⁊ iō dicit. Assumes inde paruū nume-
rū ⁊ ligabis in summitate pallii tui. Cogitatiōes
aūt noxie sunt penitus expellēde. Et si forte redire
satagerēt. cōtra eas est diuine seueritatis gladius
opponēdus. iō di. Aliā partē in ventū disperges
⁊ gladiū nudabis post eos. Beata igitur maria mag
dalena cogitationes bonas igne spūs scī inflāma-
bat. volatiles circūcidebat. ⁊ tpales curas sub mo
deramine coercebat. noxias aūt penitus expelle-
bat. ¶ Tertio deū offenderat ore vana loquendo.
iō satisfecit pedes xp̄i cū deuotione osculādo. Gre
go. Ore superba dixerat. sed pedes dñi osculās hec
in redēptoris sui vestigia figebat. Est aūt osculū
signū aliqñ amoris sicut qñ mater filiū. vel ami-
cus osculat amicū. Aliqñ vero osculū est signū re-
uerētie ⁊ deuotionis. sicut qñ osculamur manus
vel pedes pontificū. Aliqñ est signū pacis vel re-
cōciliationis. sicut qñ illi qui ad pacē veniūt mu-
tuo se osculant. Aliqñ aūt osculū est signū fallacie
⁊ ꝓditionis: sicut legit. ii. Reg. xx. De ioab qui os
culās amasan ipsū occidit. Multū aūt ad ista quatuor
signa quatuor psone ipsū osculate fuerūt. s. mater sua
in signū amoris: dicēs illud Gen. xxvii. Da mihi
osculū fili mi. Illi igit cū maria osculant qui dei
⁊ primi amore replent. Symeon vero osculatus est
in signū deuotiōis. Et illi osculant cum symeone
qui repleti sunt spūali deuotione. Magdalena os-
culata est in signū recōciliationis. qꝛ eni fuerat dei
inimica. ideo osculabat ad inuendū q erat deo re
cōciliata. Illi ergo cū beā maria magdalena oscu
lant: qui deo per penitētiā recōciliant. Iudas oscu
latus fuit in signum ꝓditionis. Illi igit osculant
cū iuda qui deū a corde suo expellūt ⁊ diabolū in-
troducūt. ¶ Quarto offenderat deū in vanis odo
ribus. ideo satisfecit pedes xp̄i vnguētis odorife-
ris vngēdo. Est aūt quadruplex vnguētū quo deus
inunxit. s. ꝯtritionis: deuotiōis: cōpassiōis: ⁊ odo
rifere opinionis. ¶ Vnguēto cōtritionis ipsm in-
unxit. qñ lachrymis pedes eius rigauit. Species
huius vnguēti sunt valde amare. que sunt cōside
ratio pctōꝝ que debēt in mortariolo memorie si-
ue ꝯsciētie recōdi. pilo doloris cōteri lachrymarū
abūdātia impinguari. ⁊ igne amoris excoqui. ¶ Secū
do inunxit ipm vnguēto deuotionis. que signifi-
cat per vnctionē capitis. de qua vnctione habetur
Matth. xxvi. De isto vnguēto di. in ps. Impigua
sti in oleo caput meū. Caput oleo impinguat. qñ xp̄s
nr̄a deuotione pascit. vel qñ mens nr̄a summi deuo
tione replet. Spēs aūt istius vnguēti sunt diua bñ
ficia sm̄ Bern. que studiose debent colligi. s. ante
oculos mētis sepe reduci. ⁊ in vasculo pectoris re
cōdi ⁊ igne scī desiderii excoqui. ⁊ oleo letitie impin-
guari. ¶ Tertio xp̄s vnxit vnguēto cōpassiōis qđ
significat per vnguētū quo vnxit pedes iesu in be-
thania. De qua vnctione agit Joā. xi. Per pedes
nāqꝫ intelligunt illi qui in ecclia sunt infimi. s. pau
peres. ⁊ afflicti. Spēs istius vnguēti sunt ipsoꝝ af
flictiones quas debem⁹ in corde recōdere ⁊ inde vn
guētū ꝯfice in affectu miser[illegible] vel cōsolatio
nis vel cōpassionis. ¶ Quarto xp̄s inunxit vn-
guēto odorifere opinionis. hoc significat per aro
mata que emit et quibus xp̄s vngi voluit mortuū.
Istud aūt vnguētū odorifere opinionis ꝯficit ex
trib⁹ spēbus. s. ex odorifera ꝯsciētia. odorifera vi
ta. ⁊ odorifera fama. Tale vnguētū delectat nares
nosmetipsos. ⁊ primū. Deo qui debemus odori-
feri ꝯsciētiā. nobis odoriferā vitā. ⁊ primo odo-
riferā famā. De odorifera ꝯsciā di. Prouer. xxvii.
Vnguētis ⁊ variis odorib⁹ delectat cor. De odo-
rifera vita: de bonis operibus dicitur Cant. iii.
Odor vestimentorū tuorum sicut odor thuris. ⁊
de odorifera fama dicit Eccle. vii. Melius est no-
men bonum ꝙ vnguenta preciosa.

Sermo. clxxix. ¶ De eadem sermo. iiii.

r **Emittuntur** ei pctā multa qꝛ di
lexit multū. Amor
dei nō fuit in beā maria magdalena ocio
sus. sed ter mirifica in ea opat⁹ est. ¶ Primo nāqꝫ
fecit in ea mētis purgationē. Greg. in omel. Tāto
ampli⁹ rubigo pctī ꝯsumit. quāto pctōris cor ma-
gno charitatis igne cōcremat. Ista aūt purgatio
pctōꝝ est illud magnū debitū de quo xp̄s dicit.
Duo debitores erāt cuidā feneratori ⁊c. Nos enī
debemus xp̄o quicquid sum⁹ tanqꝫ emptori. i. Cor.
vi. Empti estis pcio magno. Quicqd hēm⁹ tanqꝫ
creditori. i. Cor. iiii. Quid hēs qđ nō accepisti.
Quicqd possumus tanqꝫ feneratori qui ad grām
tanqꝫ ad sortē debem⁹ addē bona opa ultra sortē.
Unde gđi de hoc reprehendit Luc. xix. Et qre nō de
disti pecuniā meā ad mensā ⁊c. Magdalena aūt
erat debitrix quingentoꝝ denarioꝝ. phariseus aūt
quadraginta. qꝛ minus se peccasse credebat. Et ideo
plus illa tenebat diligē ex dimisso. Ille aūt ex cō-
misso. qꝛ maior sciētia legis sibi cōmissa erat.
Ambo aūt tenebant diligē ex immisso. qꝛ multa
bona ꝓposita deus immittebat. ps. Immittet an
gelus dñi ⁊c. Et ex pmisso. i. Cor. ii. Quod ocu-
lus nō vidit ⁊c. ¶ Scđo amor dei fecit in ea men
tis liquefactionē. Ipsa enī fuit pri⁹ valde indurata
sed postea est liquefacta. ps. Liquefacta est terra. i.
Maria magdalena que prius erat terra. La demo
nibus trita. Quatuor autem sunt que valde lique
faciūt. s. ignis. sicut patet in metallis. Aqua sicut
patet in re arida. Auster sicut patet in aqua cōge
lata. Et vnguētū sicut patet in resina. Olim Ma
gdalena fuit dura ad cōtritionē. Arida ad deuo-
tionē. Cōgelata ad amorē. Aspa per grauē famā
⁊ opinionē. Sed qꝛ erat dura habuit ignē diuini
amoris qui ipsam liquefecit ad ꝯtritionē. Cant. v.

Alia mea ligneſtera eſt, ut dilect⁹ locutus eſt qñ. ſ. venit remittunt ei peccā multa. Que erat arida, habuit aquā lachrymaꝝ. Vñ per quā facta eſt humida: dicit aquā lachrymaꝝ. Vñ ḡnit. Effundi aquā ſup ficeret. Que erat cōgelata, habuit auſtrū, ſcil. ſpūs qui ipſa liquefecit ad amorē. Cant. iii. Surge aq̄ lo⁹ tuoꝝ auſter &c. Que erat infamis, habuit vngentū odoriferū, recolētū virtutū que ſecit ipſa gustū odoriferū, recolētū virtutū que ſecit ipſa odoriferum per bonā famā & opinionē. Joan. xii. Domus, ſ. eccliā implta eſt de odore vnguenti. ℭ Tertio amor dei fecit in ipſa inflammationē. Sicut eſt de cōfeſſione vocū lapidū ignis erūpit. ſic in corde magdalene magnus ignis generabat. Duo lapides erāt meditatio ſue⁹ peccōꝝ & meditatio diuinaꝝ miſerationū. pā. In meditatione mea exardeſcit ignis. Vel duo lapides erāt timor & amor, a quibꝰ agitatus ecciebat ignē doloris ḡtū ad timorē & ſanctū deſiderū ignē ētū ad amorē. ℭ Quarto amor dei fecit in ea mētis vulnerationem. Fuit alīq̄ vulnerata ſagitta doloris. Et hoc patet per lachrymas quas effudit qz ut patet per Aug. Lachrymē ſunt teles doloroſ, quibꝰ cōſ ſagittis cor percūs vulnerat. pā. Sagitte potētes acute. Sagitta amoris, unde vī de ea. Amoris igne succensa ardebat deſiderio. Sagitta diuini ſermonis, qa tanta pedes ipſi habuit & verba illius attente audiebat. De ista ſagitta dī Heb. iii. Viuus eſt ſmō dei & efficax, & penetratibor⁹ ei gladio ancipiti &c. Sagitta timoris, pā. Confige timore carnes meas. Prima ſagitta ipſius cor ſcindebat. Secūda mētē mundo vacidebat. Tertia cēpit vitare ſuciebat. Juxta qđ pī. dicit. In corde meo abſcōdi eloquia tua ut nō peccē tibi. Quarta cēm peni ſanies effundebat. Juxta illud Eccl. i. Timor dñi expellit peccā. ℭ Quinto amor dei fecit in ipſa mentis alienationē. De hoc ita dicit Origenes loquens de ipſa dicta. Joſeph poſuit in monumēto corpus ſuū. Maria tibi prius ſepelit ipſi ſuā. Spiritus enim Marie magis erat in corpore tuo & in corpore ſuo. Cūq̄ requiebat corpus tuū, requiebat & ipſa ſuū. Et ut pōdit corp⁹ tuū, pōdit & ipſa ſuū. Quid ergo dī mirū ſi tenere ebat que nō habebat ſpūm quo ſcire debebat. Ideo forſitā non te cognoſcit, qz nō erat in ſe ſed ꝓpter te ēt extra ſe.

ℭ Sexto amor dei fortiter ea mentis inebriationē. Ebrietas alīq̄ phāntie impoſſibilia, cōtemnit pericula, pꝛpendit damna, qz ipſe Maria ſpiritu ſancto ebria erat. Ideo impoſſibilia phāntebat dicendo, ubi ſi ne ſuſtulerūt eī dicto mihi? Et quo cum tuli. Non enim utilitatē pendere ſibi aut lucra: nec imbecillitatē mulieris. Vicero. Ai mentus ſpūs ſc̄i facile videbit omne difficile. Ipſe etiā pericula cōtemnebat. Orig. Joſeph nō fuit auſus tollere corpus ihū niſi de nocte & niſi hoc peteret a pilato. Maria vō nocte nō peſſolit nec etiā quenq̄ uereretur ſed audacter ꝓmittit. & ḡtō cū tollādo maria ſi corpus poſitū in uolūio ꝓcipio eſſet ſacerdotū ubi & ꝓmicpo aplōꝝ timuit quid actura eſſet. Ego ingt cum tollā ipſa damna ꝓporalia parui pendebat. Nam vnguenta preciosa pedibꝰ adhibebat. modo ſuper caput effundebat. & modo totū corpus vngere uolebat. Prouerb. xii. Qui negligit damnum ꝓpter amicum: iuſtus ℭ.

Sermo. cxc. ℭ De eadem ſermo. v

Emittūtur tibi peccā tua &c. In

hoc vbo ſic mētio de tribus. ſ. ℣ de medico qui ſanauit cum dicit. Remittunt. ſ. ℣ de infirmo quē ſanauit cū dicit tibi. ℣ de morbo quē ſanauit cū dicit. peccata tua. ℭ Circa pmū notādū qz iſte medicus tribus modis cam ſanauit. ſ. ℣ mādendo. ℣ tractādo. ℣ tangendo. ℣ Nāz vidit cordis ſui cōtritionē. Ideo ſibi dedit ꝓfectam curationē. Unde dixit phariseo. Uides hāc mulierē. quaſi diceret, nec vides ſicut ego. qa ſi eam videres non iudicares. Dicit aūt qz alat qđ dicit luce radio fuerū oculoꝝ coperta ea ea penetrat. Radius ſolaris terrā penetrās aurū generat. Columba ſup aquā eūtes ymbā ſcripturis cōſiderat. & eius inſidias vitat. Sic ipſa cognoſcens beate marie magdalene ſuo reſpectu ſanitatē penetrauit. & ad eius cōtritionē aſperit. ideo alias pmiſſa ūtā iūxit. qa vidit ſuā ꝓtritionē ꝓfectā. Ipſe etiā ſuo reſpectu in corde eius aurā ſue gratie generauit. & aquā ſuarū lachrymaꝝ cōſiderās demonca ab ea eiecit. Unde ad iſta ſignificanda tria verba dicit. vnū. ſ. pī qđ eius fidem. & contritionē aſperit. cū dicit. Fides tua te ſaluā fecit. alīs per qđ alia demonia. i. peccata ab ea eiecit cū dicit. Remittunt tibi peccā tua. Aliud per qđ ipſi gratiā ſuā tribuit. cū dicit. Vade in pace. ſ. Secūdo ſanauit eā tractādo. Tractat aūt eam quoq̄ ſuis ſensibꝰ. ſ. Primo ſua amabili viſione. In facie namq̄ ipſi ſplēdet diuinitatis relucebat: quo ad ſe peccatrix trahebat. Dicto. Cete fulget & mirabilē ſimilitudo occulta quē etiā in humana facie ſcribat. & quo ad ſe videntes trahere poterat aſperta Dicit. xv. Valde admirabilis vſe ea tua. & cētra tua plena eſt gratiarū. ſ. Secūdo tractat eam pulſatiōne. Unde ſubdit. Dicto. Si enim in magnete lapide hec virtus eſſe dicit ut amatoꝝ ferrum ſibi copulet: quāto magis vſus cōiug creaturarū ad ſe trahere poterit quos uolebat. ſ. Tertio tractat eam interna inſpiratione. Greg. in omel. Quid mirum fratres mei, ſi uenientē an vbꝰ ſuſcipiēt. Suſcipiente dicit. an trahente. Dicit me tius trahente & ſuſcipiente qa mirū ipſe etiā per penitentē tractat intra qui per miſericordiā ſuſcepit foris. ℣ Quarto tractat eā ſua odorifera puerſatione. Cant. i. Trahe me poſt te, curremꝰ in odore vnguentorū tuoꝝ. Berñ. Sūo ꝓpter manſuetudinē que in te ꝓdicat currimus: poſt te vñe ieſu audientes q nō ſpernis pauperē humilē peccatorem nō abhorres: nec publicanum: nō peccatricē mulierē confitentē. ℣ Quinto tractat eaz ſua ipſius venota oratione. quā deuotam orationē magdalena per lachrymas offēdebat. Orationes namq̄ ſunt quidē funiculi per quos deus nos ad ſe trahit. Unde dicit Aug. ſup Joannē. Quez trahat & quē nō trahat & quare iſtū trahit & illum non trahit. noli uelle iudicare ſi nō vis errare. Si nō traheris, ora ut traharis. Et qa nemo pōt ire ad deum niſi per predictos funiculos trahat ad cū. ideo dicit Joan. vi. Nemo poteſt uenire ad me niſi pater qui miſit me traxerit eum. ℣ Tertio ſanauit eā tāgendo. i. ſe tangi permittēdo: qa ſicut dicit Lu. vi. Tirtus de illo exibat & ſanabat oēs. Eſt aūt deus in uerbis, in herbis: & in lapidibus. Spiritus enim eſt uerbū ḡtum ad ueritatē. & herba ḡtuz ad carnem. & lapis preciosus ḡtū ad utrūq̄. ſ. naturam diuinā & humanā. Non fuit ergo mirū ſi fuit ſana ta que tangebat uerbū tam pciosaz & gloriosus cuius tactus habet virtutē imutādi. Ecc. viii. Sermo illius potēſtate plenus eſt. Verbā. i. carnez taz virtuoſaz que habet virtutē abluendi pī. Aſpges me yſſope & mundabor &c. Lapidē preciosum qui habet ōtaz virtutē viuificandi. i. Pet. ii. Ad quē accedentes lapidem viuū &c. Phariseus aūt de ſto tactu ihū iudicabat. Petrus rauci. Erras phariſee luxū tangit ſolē. ſed nō inuolat ſolē. Medicū tāgentē vulnera putredo nō corūpit. Judicē qđuis tāgat reus maculare nō pōt. Et uocat hic dñm ſolem, medicū, & iudicem. Magdalenam aūt uocat luxū vulneratā & ream. Sol igit tangit luxum & dñs mutauit in aurum quādo dicit. Remittunt tibi peccata tua. Uulnerata tetigit medicum, & recuperauit ſanitatis effectum. quādo audiuit. Fides tua ſaluā te fecit. Rea tetigit iudicem & repōzauit ſententiā ſaluatrē: quando ihs ſententiando dicit: ꝓpter quod dico. remittunt ei peccata multa. ℭ Secūdo ſit mētio de infirmo cū dicit tibi. ſ. peccatrici. Quamuis enim illa peccatrix fuerit multis peccatis circūdata. tamē fuit miſericordie curatrix ita ut dicat deus illud Yſa. xv. Babylon dilecta mea dicit vobis poſita eſt mihi in miraculū. In conſpectu quidē hoīm uidet eſſe miraculum quādo aliquis ſic ꝯ[illegible] inferioris nature. ſicut qz [illegible] di ambulare. Paulus dicit. In conſpectu angelorum dicit eſſe miraculū quando aliquis ſic ꝯ[illegible] curſuz ſuperioris glorie. ſicut fuit quādo vna mulier. ſ. virgo beata celos aſcendit. In cōſpectu dei dicit eſſe miraculum. quando aliquis contra ſolitum curſum interioris gratie fit. ſicut quādo pa lum perſecutorem virtus diuina tam ſubito mutauit. Uere igit conuerſio magdalene fuit miraculoſa. quia dī fuit quādā contra ſolitū curſuz inferioris nature. Liquido tot lachrym[illegible] pedes ipſi lauit. Et quādā quod fuit contra ſolitū curſum ſuperioris glorie. ſicut quādo ipſa adhuc in mortali corpe poſita leuabat in cēlū angelorū glia fruebat. Fuit etiā quādā ꝑa ſolitū curſuz interioris gre. ſ. qñ ipſa taz maximā peccatrix cū ſubito & tā pleēte conuertit. Rethi. v. Uix ſtabunt uelicti ſupabundauit gra. ℭ Tertio fit mētio de morbo & hoc tangit cuz dī Peccā tua. Et qa ipſa peccā multa habuit, ideo multipli ſanificē. ℣ Primo per opa puritatis & miſericordie que male circa ꝓſonā ipſi exhibuit. Nāz ipſa ihs induit byſſo puritatis & purpura charitatis. Prouerbio. xxi. Byſſus & purpura indumentū eius. Ipm ihm pauit. Joan. xi. Fecerūt aūt ei cenam. ſ. martha & maria magdalena. Ipm in hoſpitio recepit. Luce. x. Intrauit in quoddā caſtellū ieſus &c. Ipſa ihs in tribulatione poſuit uillam &c. Joā. xii. Dicebat intra cruciatus &c. Et ſepulture obſequiā ꝓbuit. Mar. xiv. Dicit dicit qz emerunt aromata ut uenientes vngerent ieſum. ℣ Secūdo ſanificat per opera ſ. humilitatis & penitentie. Offenderat quidem ſe ſum in oculis: in capillis: in ore & in vngentis. Ideo in oībus iſtis ſatisfecit. ſ. de oculis lachrymas emittendo. capillis pedes tergendo. pedes ipſi oſculando. & vngentis eos vngendo. Greg. Quot in ſe habuit obiectamenta tot in ſe rapperit holocaustā. Conuertit ad virtutum cumulum numerū criminum. ut totus deo in penitentia ſeruiret quicquid uelī in culpa cōtempſerat. ℣ Tertio ſanificat per opa liberalitatis & gratie. Dedit qđ ipſo minus a corde cū dicit qz ſibi dimiſa multū. Manus ad ore cum dicit oſculabat pedes eius. Manus a manu cū dī. rugiebā inquiebat. Non ab obſtipo eſt dī. Et cepit rigare pedes &c. Ita ḡtuor antiq̄ ſuis hoſpitib⁹ exhibebat que ſi pharisei ipſo exhibē ꝓpter. ſ. munus a corde qđ recipiebat eos ex charitate. Dedit ei osculum ꝓpter eus non habuit qđ parū uiderē. Uñ ei qđ dī. Cui aūt minus dimittitur minus ipe diligit. Exple-

bant mumiū adore. Loculā in signus securi bo
spes. Sed illorū ... ritus non habuit: q̄ ch̄ristō
obcisū nō vedit. ℣ Sicut mihi nō reduxi.
Hec est ℟. Exhibebit mihus a mānū: q̄ vnge-
bant caput ad refrigeriū. sed illud pharisei non
fecit: q̄ caput ch̄isti nō vnxit. Et exhibebant mu-
nus ob obsequiū: eius pedes lauabāt pe labo-
re mētis: sed illud pharisei non fecit: quia pe-
des ch̄isti non lauit.

Sermo.cxci. ℭ De eōdē Jacobo apl̄o &mo j.

Cecidit

aūt Iacobus frāt̄ Ioannis
gladio ℟. Act.xii. Nō so
lum mens beati Iacobi fuit pfecta: sed
vita eius fuit gratiosa. ℣ Habuit enī multa pulc-
gra in vita: ℣ in morte: ℟ post mortē. ℭ Nā in vita
habuit cōrā deo magnā gr̄am: q̄ā ad dēmones
magnā potentiā. ℣ Fuit enī cōrā ipo valde gra-
tiosus: q̄ eū ipse habuit sepa ginctuos discipu-
los: q̄ eū ipse habuit sepa ginctuos discipu-
los: si voluit facere gr̄a tam. xii. ex illis. ille fuit
vnus de illis. ℟. qui in apl̄m est electus. Si voluit
facere gr̄am q̄ tuor. ille fuit vnus de illis q̄uor.
sicut patet Matth.xvii. Vbi petro andree iacobo
⁊ ioānī multa secreta reuelauit. Si voluit gr̄am
facere tribus. ille fuit vnus de tribus: q̄ petrum
iacobū ⁊ ioānē admisit ad suā trāsfiguratiōnē ⁊
pacis reluscitationē. Si voluit facere gr̄am duo
bus ille fuit vnus de duob'. Habebat nāq; ihūs
duo nola que apl̄is ponere voluit. ℓ. petrum ⁊ fi-
lium eōtrui. Sed vnus ipositus simoni: aliud o
Iacobo ⁊ ioāni. Si voluit vni facere gr̄am. Ille Ia
cobus fuit ille vnus qui fuit p̄mus iter apl̄os qui
pro ihū passus fuit. primus enī ex celos ascēdit: ⁊
in die annūciatiōis ⁊ passiōis vince martyriū su-
stinuit. post vicit calixtus papa. ℣ Secūdo ad ve-
mones fuit multe pōnis. Nā sicut in legēda ha-
bet. demones valde timebāt sudariū fuū. ⁊ bacu
lū suū. ⁊ suū indūmēt. ⁊ cultellū suū. ℭ Sēdo ha
buit p̄uilegiū in morte. ℓ. translationē miraculo-
sā. Ibi enī cēdit miraculū in olbus clemētis. ℓ.
in aqua. Nā discipuli eius se mari exponētes sine
regimine ūq̄illā mare habuerūt. pū. In ma-
ri vie tue ⁊c. In aere. q̄ uētus secundus ei flauit.
qui ad portū eos vexerit. pū. Deduxit eos in por-
tū voluntatis eor. In terra: q̄ eū in terra sup vnū
lapidē posuissent: mox lapis cessit: ⁊ in sepulchrū
se coaptauit. In igne: q̄ diaconē spiritū ignem
discipuli qui portabāt corpus per medius virtute
crucis ipm diaconē sonderunt. ⁊ ipm corpus in
tumulū. ⁊ honore habuerūt: creature pure con-
ture enī sensibilis sicut thauri indomiti. ut in e'
legēda habet. Creatura enī rōnalis corpus eius
in reuerētia habuit: sicut patet in lupa regina que
postmodū facta est āgna. Intellectibilia q̄ sicut
deus leo papa angelo duce discipuli corpus eius
in galliā dedurerūt. ℭ Tertio habuit magnum
priuilegiū post suā mortē. ℓ. ℣ remuneratiōnē glo
riosam ℣ ⁊ iubilationē q̄ nobis exhibet lectus
sam. ℣ Pēt qđē gloriam remunerationē: quā ma
ter perit vicēs Matth xx. Dic ut sedeant hi duo
filii mei vnus ad dexterā ⁊c. Per sinistrā partem
vita plena. per dexterā vo vita beata figurat. Se-
dēt ergo hi duo apli ad sinistrā. q: eop: cōpera la
pseuti vita in multa gloria ⁊ honore habebit. Nā et
si corpus Ioānis non inuenit. tū in multa gloria
eius sepulchrū habet. Sedēt ad dexterā: q: corū
ale in celo beatificant. Plus igit̄ ihūs eis dedit
q̄ mater petuit. Petijt enī ut vnus ad dexteram ⁊
alius ad sinistrā sederet. Et ecce ambo sedent ad
dexterā ⁊ ambo ad sinistrā. ppter tū post resurre-
ctiōē sedebāt in celo ad dexterā ⁊ ad sinistrā. Per
dexterā enī vita eterna: q̄ ad cōsta verificatū est q̄ mu-
ter perijt. Dextera siqdē celi est oriēs. Sinistra vo
est occidēs. Sedet igit̄ Ioānes a dextris. q: sepul-
chrū hēt ex parte orientis. Sedet iacobus a sinis-
tris: q: celeit ex parte occidētis. ℭ Sēdo trāsla
cobus exhibet nobis subuētionē fructuosā. sicut
dicit trās Aug. Vemo tripliciter cōsideraf. ℓ. vi
uēs: moriēs: ⁊ mortuus. In isto triplici statu be
tus Iacobus adiuuat suos deuotos. Nā in vita im
petrat peōrū remissionē. Sicut refert beda
de illo qui petā scripsit in cedula: ⁊ remissionē p̄
meruit. In morte iuuat ne incurramus eternā dānā
nē. Sicut refert Hugo de sctō victore de illo qui
ad sanctū iacobū pergēs cū ad suasionē demonis
se occidi fecit. ⁊ ad infernū a demonibus deuect⁹:
beatus Iacobus occurrit ⁊ ipsum ab infamo ⁊ a
demonibus liberauit.

Sermo.cxcii. ℭ De eōdem sermo. ii.

Accessit

ad iesus mater filioꝝ zebe
dei ℟. Matth.xx. In illo
euāgelio mētio fit de trib'. ℓ. de matre.
℣ de filijs: ⁊ de ipo. In matre nāq; dicunt sanctī
fiducia: reuerētia: ⁊ ignorātia. Christus Rebuqua
Accessit ad iesum ⁊c. In accessu nāq; notat cōfi-

℣ Quarto vocatus discus vt luna plena. q: habuit
imaginē plenitudinē. Vita nāq; facta est ad ima
ginē dei quātū ad memoriā: intelligētiā ⁊: volūta
tem. Nā igit̄ deus nō est in memoria per reminis
cē. nec in intelligētia per fidē. nec in uolūtate per
amorē. tūc luna est vacua. Nā ho qa hēt deum in
intellectu per fidē. sed nō hēt eū in amore per no-
lōratē. tūc imago lune est semiplena. Beatus aut
discus hēt eā plenā. q: deus recte cognouit. uere
dilexit. ⁊ in memoria semp retinuit. ℭ Tertio be
atus discus assimilat̄ soli. Nā dicit Aug. q: in so
le tria cōsiderant. ℓ. qđ est. qđ lucet. ⁊ qđ calet. In
hō aūt discus istar solis fuit essētia pura. i. vita scā.
doctrina lucida. ⁊ charitas inflāmata. Amittit aūt
sol. i. plati qui deberēt eē sol. lucē suā quātum ad
nos ōdrupliciter de causa. ℣ Primo ꝑter nubis re
ctionē. i. ſuppbie obumbrationē. Ezech. xxxi. So-
lē nubecēgā. i. regi pmittā. Sed beatus discus
isto mō nō amisit lucē: q: sine nube superbie fuit.
Nā hōrius morabat carcassone ubi despiciebat.
q̄ tholose ubi ab oīb' honorabat. ℣ Sēdo ꝑter
obiectionē lune. i. leuitatis ⁊ leōstātie. Nā de hoc
Ecl. xxvii. Stultus sicut luna mutat. Beat' aūt
discus habuit magnā mētis firmitatē. Nā dī in
eius legēda. tāti seruabat mētis ɔstātiā: ut vix aut
nunq̄ semel euāciatā sermonē cū deliberatiōne ac-
quiesceret imutare. ℣ Tertio ꝑter fumi uel va-
poris obumbrationē. i. carnalis scīe pride exaltationē
Apoc. ix. Ascēdit fumus putei sicut fornacis ma
gne. ⁊ obscurat' est sol ⁊ aer de fumo putei. Illas
aūt exaltationē trās discus nō hēbat: q: ēginitatez
integrā custodiuit. ℣ Quarto ꝑter terre interpositi
onē. i. terrenop̄ cupiditatē. Thren. vi. A minori
usq; ad maiorē oēs auaritie studēt. Sed beat' discus
eius illo mō obscurari nō potuit. q: uolāteriā pu
pertatē elegit. Gal. vi. Mihi mūdus crucifix' est
⁊ ego mūdo. Mūdus qppe sibi crucifixus est. qa
ipe mūdū ⁊ oia mūdana ⁊ frenas cupiditates vil
pēdit ⁊ despexit. Et ipe mūdo crucifix' ē: q: de mū
do nō fuit reputat'. nec mundus de ipo curabat.

Sermo.cxciii. ℭ De eodem Sermo. ii.

Spiritus

meus qui est in te. ⁊ ver
mea que posui in ore tuo
nō deficiēt de ore tuo. ⁊ de ore semīs tui
dicit dñs. amodo ⁊ usq; in sempiternū. Ysaie. lix.
Verū p̄dicatōr̄ ista cōmēdāt. ℓ. ℣ vita scā. ℣ do-
ctrina assidua. ℣ ⁊ sapiēs ples ⁊ secunda. ℭ Alta
ria vrbi dicit cōmēdabile reddāt. ℓ. vita scā. cui
dī. Spūs meus qui est in te. ipse enim ipsum sctō
hābit. ⁊ iō nō trib' ēbo sed erūt exēplo ⁊ virtutib' pā
cauē. Utebat enim doctrinis exēplis. ⁊ cū mira
culis. Quādā enī erāt insci ⁊ ignari. ⁊ quātum

ad illos utebat bonis ⁊ utilib' cōtrinis ut eos in
struēret. Quādā erāt insipiētes. ⁊ quātum
ad illos utebat grauitate ⁊ exēplis ut indūctos ad
illos utebat miraculis ut eos cōuertēret. De
rūt ubiq; ecce doctrina fructuosa. ubiq; cōpanie
⁊ sermonē p̄firmāte. ecce vita gratiosa. sequitur
signus ecce miracula virtutū. De hac ait etiam
dī Joel. ii. Treni sunt qui testimoniū dāt in celo.
i. illi bōi vitico spūāli ⁊ celesti. ℓ. pt qui sibi vedit mi
racule: potē illi filius qui sibi vedit fidelis sapiē
tiā. ⁊ spūalē qui sibi vedit ueritē ⁊ gr̄am. ℭ Se-
cūdū est doctrina assidua. cū dī. Et hoc mea que
posui in ore tuo. qō est cōtra p̄dicatores velidio-
sos qui ēba dei nō hēt in ore per doctrinā sed ele-
sēdāt in corde per velidā ⁊ per inertiā. Et tamē
sunt ibūos que ablēdi nō vedit. ℓ. lapis ⁊ thesau
rus. Ecc. xli. Sapiētia ablēdētis ⁊ thesaurus inui
sus que utilitas in utrisq;. Talēt. ut habet Mar
ci. xxv. Et frumētū. Piscor. xi. Qui ablēdit fru
mētū maledicet in pplis. Nō vedet ēba dei ablēdi
di. q: sunt sapiētia dei qua mediāte indoctus instru
unt. pū. Testimoniū vbi fidele sapiētia filios par
uulos. Sunt thesaurus dei quo egēni ditant. pū.
Venus mihi lac oris tui sup multa auri ⁊ argenti.
Sūt talēta ihūs seruis petā redimēdā. ⁊ ad illa ta-
lēta aurea ihūs nos admonet compāda. ut hēat ℭ
Apoc. iii. Suadeo tibi emere a me aurū ignitū ex
probatū ⁊c. Sēdo frumētū dei que fidēles refidit ut
Mat. iii. Nō in solo pane vivit hō ⁊c. ℭ Tertium
est pleo sapiēs ⁊ secūda est vē. Et de ore femine
tui ⁊c. Semē enim dei verbū est. ecce p̄dicatio-
rū qui in ihū per euāgeliū genuerūt. ℣ Nā enim
ipse eodo fuit a caso inuētus. nec ex humana pru-
dētia institutus. sed fuit potius a deo reuelatus.
Luce xxi. Mihi seruū sui dicere imitatis et ur-
nēt. Hugo. Vera cene finis est simul. Ja boc si
ne mimi seruus. i. eodo predicatore ad imitatōē
per legē ⁊ ppheras ut repōlis fidūdie ad gustan-
dum cenā se preparēt. ℣ Secūdo fuit a ppheta
prefiguratus ⁊ matine Jacob. vi. ubi dicitur q: in
quarta quadriga erāt equi uarii ⁊ fortes. Nā eq
sunt predicatores ecclīē per mūdum mūdum
portātes. Et dicunt uarii non tñ ꝑter habitum
sed etiam ꝑter uarietatē virtutū. Et dicunt fortes.
quia fortiter sciunt pugnare ⁊ se defendere. ⁊
sunt in quadriga. idest quarta. In prima enī qua
driga sunt equi rufi. idest eodo martyres. In scā
da sunt equi nigri. idest eodo confessores. qui p̄
macerationem denigrant̄. In tertia sunt equi
albi. i. eodo virginū. In quarta sunt equi uarii. i.

ordo doctoꝝ ꝛ [..]. ¶ Tertio iste ordo fuit a
mẽr dei sperat' [..] insignit'. Nã cũ qdã scũs
vir ad illum ordinẽ intuitũ illargitorem. vidit
btãm vginẽ mariã pro hũano gnẽ exorãtẽ. cui ait
ipsa. Quid possum ampli' facẽ. Misi patriarchas ꝛ
pphas ꝛ parũ se emẽdauerũt. ueni ꝛ ego ad eos.
Deinde misi aplos ꝛ me ꝛ eos occiderũt. Misi etiã
martyres ꝛ pfessores ac doctores. ꝛ nec illis acqe
uerũt. Sed q2 nõ est fas ut aliqd tibi denegẽ dabo
eis pdicatores meos. Fuit etiã ipse ordo pdicato
rũ a vgine gliosa in hitu insignit'. Nã cũ pus ses
hitũ aliũ deferret btã vgo habitũ quẽ nũc hñt eis
ostẽdit. ¶ Quarto fuit ab aplis dei scia ꝛ pñtia de
corat'. Nã petrus ꝛ paulus sibi appuerũt. cui pe
tr' bacculũ. paulus do librũ tradidit dicẽtes. Ua
de pdica. qꝛ ad h ministeriũ a deo es electus. Per
librũ aũt significat donũ scie. Et p bacculũ intelli
git fortitudo pñtie. que duo in pdicatorib' maxi
me requirunt. ¶ Quinto a vicario dei fuit pfirmat'.
Cũ eni sũmus põtifex btõ dñico ordinis pdicato
rũ pfirmationẽ petẽti se difficilẽ exhiberet. sequẽti
nocte vidit in visiõe q ecclia lateranẽ. ruinã mina-
ref. ꝛ ecce btũs dñicus occurrit ꝛ hũeris suppo
tis ipsã ecclia sustẽtauit ꝛc. ¶ Sexto fuit a btõ do
minico institut'. vñ sup illud Eccl. x. Utilem recto
rem in tempore suscitauit. Dicit glosa interlinea-
ris. i. ordinem predicatorum ꝛc.

Sermo. cc. ¶ De eodem sermo tertius.

1 Et ueritatis fuit in ore ei'. ꝛ iniqtas nõ est inuẽta in labiis eius. in pace ꝛ eqtate ambulauit mecũ ꝛ multos uertit ab iniquitate. Malach. ii. Et his vbis ostẽdit q btũs dñicus hũit triplicẽ pfectionẽ. ¶ Primo nãq fuit pfect' q̃tuz ad sciẽtiã. Lex ueritatis fuit in ore eius. ꝛ iniqtas nõ est inuẽta in labiis ei'. ¶ Que pfectio fuit in ueritatis scia: cuz dr. Lex ueritatis fuit in ore ei'. ¶ Et in scitate vite cũ dr. Et iniqtas nõ est inuẽta in labiis ei'. ¶ Circa pmũ notãdũ q quadruplex est lex. ¶ Pria est lex cupiditatis que est aduocatoꝝ. Ysa. v. Ue qui iustificatis ipiũ pro munerib' ꝛ iustitiã iusti aufertis ab eo. ¶ Scda ẽ lex uanitatis que ẽ phoꝝ. Sap. xiii. Uani sũt oẽs hoies in qb' nõ est scia dei. ¶ Tertia est lex iniqtatis q̃ est maloꝝ. Sap. ii. Sit aũt fortitudo nr̃a lex iniustitie ꝛc. ¶ Quarta nãq lex est ỽitatis que lex ẽ scõꝝ. Sap. x. Dedit eni illi sciaz scõꝝ. Btũs aũt dñicus nõ hũit legẽ cupiditatis. qꝛ oĩa terrena cõtẽpsit. nec legẽ uanitatis. qꝛ phica dogmata vilipẽdit. necq legẽ iniqtatis. qꝛ inocẽtiã custodiuit. s3 ipe hũit legẽ ueritatis. qꝛ in illa studuit ꝛ eã amplexat' fuit. Prouer. iiii. Arripe illã ꝛ exaltabit te. glificaberis ab ea cũ eã fueris amplexat'. ¶ Scdo pfectio dei dñici fuit in scitate vite: cũ dr. Et iniqtas nõ est inuẽta in labiis ei'. Minus dic ꝛ plus significat. Nõ solũ nõ fuit in ipo iniqtas: s3 poti' fuit in ipo magna scitas. Perfecte aũt scitatis sex sũt signa. ¶ Primũ in uberior flet'. Aug. Tãto qsq3 est sanctior: ꝛ sci desiderii plenior: tãto fit in ei' orõne fletus uberior. Istud signũ hũit btũs dñic' de quo dr. Spãlẽ sibi gfaz dñs pulerat: flere pro peccõrib' miseris ꝛ afflictis. ¶ Secũdũ est mũdi despect'. Unde scũs in greco dr agyos. i. sine terra. qꝛ ille uere est scũs q est sine terra auaritie. Et btũs dñic' mũdũ despexit. ꝛ q̃tuz ad diuitias: qꝛ oĩa terrena pcepsit. ꝛ q̃tũ ad delitias: qꝛ ỽginitatẽ suauit. ꝛ q̃tũ ad honores: qꝛ epatũ fugit. ¶ Tertiũ est mẽtis excessus. ii. Cor. v. Siue mẽte excedimus ꝛc. ps. Ego dixi i excessu meo oĩs hõ mẽdax. Et de btõ dñico dr q intãtũ rapiebat mẽtis excessu ꝛ maxie qñ missã dicebat. ac si xpm ibi visibiliter videret. ¶ Quartũ est moriẽdi desideriũ. Phil. i. Desideriũ hñs dissolui: ꝛ cũ xpo eẽ. Et de btõ dñico dr. Sitiebat suus dei martyriũ. sicut sitit ceruus ad aque fluuiũ. ¶ Quintũ est appetit' celestiũ. Phil. iii. Nr̃a puersatio in celis est. Chrys. Nihil debet hic terrenũ qui vult eẽ celestis. Et de btõ dñico dr. Nocte celi plustrãs lumina ꝛc. ¶ Sextũ est facilis ipetratio grãruz. ps. Inuocabit me ꝛ ego exaudiã eũ. Ysa. lxv. Adhuc illis loquẽtib' ego audiã. Istud signũ hũit btũs dñicus q legit dixisse Nunqã a deo aliqd petii. qd nõ assequerer iuxta uotũ. ¶ Scdo fuit pfect' q̃tũ ad deũ. qd notat cũ dr. In pace ꝛ eqtate ambulauit mecũ. Ipe eni cũ deo in eqtate ambulauit. qꝛ se totalr deo mãcipauit. Multi aũt sunt q cũ deo inequalr ambulãt: qꝛ peiorẽ partẽ dant deo: ꝛ meliorẽ mũdo ꝛ diabolo. s. de corpe suo diabolo iuuẽtutẽ. ꝛ deo senectutẽ. Osee. vii. Comederũt alieni. i. demones robur eius. i. iuuẽtutẽ ꝛc. De suo corde. qꝛ dãt deo intellectũ p fidẽ. ꝛ mũdo dãt effectũ per amorẽ. Tit. i. Cõfitent se nosse deũ factis aũt neg. ꝛc. De tẽpore suo. qꝛ diabolo dederũt tẽpus pteritũ ꝛ pñs. s3 deo dare uolunt futurũ: ꝛ dicũt. Ego agã penitẽtiã. cuz tñ dicat Eccl. ix. Oĩa in futurũ seruant incerta. De ope suo deo dant corticẽ exteriorẽ per apparẽtiã. sibi aũt retinent medullã interiorẽ per uanã gloriã ꝛ intẽtionẽ obliquã. Matth. xiii. Oĩa opera sua faciunt ut videant ab hoib'. Et de substantia sua. qꝛ deo dant vilia: ꝛ sibi retinẽt preciosa. sicut fecit Cain qui spicas corrosas deo obtulit ꝛ plenas sibi retinuit. Sed btũs dñicus cum deo in equitate ambulauit. qꝛ totũ suuz corpus ꝛ totũ cor suũ. ꝛ opus suũ. ꝛ totã substantiã suã deo obtulit. ¶ Tertio fuit pfectus q̃tũ ad pximũ.

cum dr. Et multos auertit ab iniquitate. ¶ Auertit quidẽ eos dupl'r. s. uerbo doctrine. ꝛ exemplo vite. Nã assidue predicabat ꝛ multos puertebat. ii. Timo. iiii. Predica uerbuz dei insta: opportune importune. ꝛ ideo mõstratus est in specie catuli accensam faculã baiulantis. Ipse enim obiurgabat: incẽdebat: ꝛ demulcebat. Obiurgabat malos s. latratu increpationis. Demulcebat bonos lingua lenientis exhortationis. ꝛ inflãmabat oẽs ad faculã amoris. Ibidem. Argue. s. bonos exhortãdo. obsecra: oẽs. s. ad viã bonã deducẽdo. increpa: maloꝝ. s. obiurgãdo. Ideo in arca moysi erãt mãna. virga. ꝛ tabule. qꝛ in btõ dñico qui fuit arca dei: fuit mãna dulcis exhortationis: quo ad bonos. virga correctionis: quo ad malos. ꝛ lex amoris quo ad oẽs. qꝛ illa exhortatio ꝛ correctio pcedebant de fonte amoris. ¶ Scdo malos auertit exemplo sue vite. Distinguit aũt Aug. in libro de ciuitate dei triplex genus vite. s. ociosum. actiuosum. ꝛ ex utroqz cõpositũ. ¶ Primuz genus vite in ocio pteplationis. secundũ in labore actionis. tertiũ in excellentia pfectionis. Istud triplex genus vite habuit btũs dñicus. De duobus primis dr. Nocte celi plustrans lumina terris dat uerbi semina. Habuit etiã tertiũ qd cõsistit in excellẽtia pfectionis. ¶ Est aũt pfectio triplex. vna est excellens que cõsistit in preceptoꝝ obseruatiõe. Et istã perfectionẽ habuit dũz adhuc esset laicus. ¶ Secũda est excelleptior: que cõsistit in cõsilioꝝ additione. ꝛ istam habuit dum factus esset regularis canonicus. ¶ Tertia est excellentissima. ꝛ ista cõsistit in superogatiõe. ꝛ istã habuit qñ factus est vir aplicus. Tunc enim multa cõsiliis superogauit: utpote cõsilio paupertatis nihil habere ppriũ. non tñ in speciali: sed etiam in communi. Et consilio obediẽtie seruare obedientiã. non solũ usqz ad cõtumelias verboꝝ uel ablationẽ rerũ uel iniurias uerberũ: sed etiam usqz ad mortem. Consilio castitatis addidit: qꝛ non fuit contentus seruare castitatem continentie: sed etiam seruauit castitatẽ virginalis munditie.

Sermo. cci. ¶ De eodem sermo. iiii.

Isit seruum suum hora cene ꝛc. Luc. xiiii. Per cenã finis seculi. per seruum ordo predicatorũ significat. huius ordinis beatus dñicus fuit institutor. Ad bonitatem aũt serui tria requirunt. ¶ Primũ est fidelitas. Matth. xxiiii. Quis putas est fidelis suus ꝛ prudens. Istam fidelitatẽ btũs dñicus deo seruauit. Tria enim ab ipso accepit. s. corpus: aiam: ꝛ res tpales. quẽ deo fideliter reddidit. Nã de carne reddidit deo puritatẽ. de mente deuotã orõnẽ. de rebus liberalem ad paupes distributionem. Fuit etiam fidelis seruus. qꝛ [..] que faciebat non suũ: sed dei sui honorẽ intendebat. qd est contra illos qui in his que faciunt gloriã mũdi querunt. Ipsa aũt humana gloria aliqñ opus bonũ precedit. ꝛ tunc illud opus est penitus intermitẽdum. qꝛ ex corrupta radice nõ põt bonus fructus pdire. Aliqñ cõcomitat: ꝛ tunc opus est primendum ꝛ pficiẽdũ. Aliqñ do subsequit. qꝛ quis de aliquo bono qd fecit intra se uane gloriat. ꝛ tunc ad pfessionẽ est recurrẽdũ. Istud aũt vitiuz uane glorie. sm eundẽ Chrys. difficulter vincit triplici de causa. ¶ Primo qꝛ de bono nascit. sicut eni3 ex uestimẽto tinea nascit que uestimẽtũ corrodit. ꝛ ex oleribus nascit uermis que olera corrũpit. sic ex bonis opibus interdũ uana gloria nascit: que ipsa bona opa ledit. ¶ Scdo qꝛ nõ hẽt pŭrium per qd vincat. sicut fornicatio hẽt pro pŭrio castitatẽ. supbia pro pŭrio habet humilitatẽ. ¶ Tertio quia q̃to plus cõpescit. tãto plus auget. Et ratio sm eũdẽ Chrys. Quia oẽ malũ ex malo nascit. Sola aũt uana gloria de bono pcedit. iõ nõ extinguit per bonũ: s3 magis auget. ¶ Scdo ad bonitatẽ serui spectat mũditia. ps. Ambulãs in via imaculata. hic mihi ministrabat. Istã munditiã beatus dñicus habuit: qꝛ virginitatẽ integrã custodiuit. Que quidẽ ỽginitas btĩ dñici ỽginitate btẽ Marie inq̃tũ fuit possibile similis multũ fuit. ¶ Ipsa eni habuit ỽginitatẽ integrã. qꝛ fuit ỽgo ꝛ mẽte ꝛ carne. sic ꝛ btũs dñicus integritatẽ carnis habuit ꝛ etiã mẽtis puritatẽ seruauit. Una enim sine alia nõ sufficit. Unde angelus qui ioãni apparuit zona aurea cinct' in pectore aduenit. ut habet Apoc. i. quia talis debet eẽ angelicus per integritatẽ carnis: ꝛ debet eẽ cinct' per mũditiã cogitationis. ꝛ debet eẽ cinct' in pectore zona aurea. qꝛ hoc debet facẽ ex charitate cordis. ¶ Scdo btũs ỽgo habuit ỽginitatẽ dedicatã deo. qꝛ ipsa primo deo uouit ꝛ dedicauit. Sic btũs dñicus ỽginitatẽ suaz deo uouit ꝛ uẽdidit. Prouer. xxxi. Syndonẽ fecit ꝛ uẽdidit ꝛ cingulũ tradidit chananeo. Per syndonem que multis tonsionib' ad candorẽ deducit significat virginitas que multis macerationib' habet. Ista virginitas debet deo uendi. i. deuoueri. In qua uenditione homo cum deo multum lucrat: quia dat deo corporis ꝛ anime puritatem. recipit ab eo eiusdem corporis ꝛ anime felicitatem. Isti aũt qui mundo eam uendunt multum perdunt: quia dant aurum virginitatis. ꝛ recipiunt plumbum. s. corruptionis. ꝛ castitatis cingulum quo li[..]nus flatibus cogitationũ restringit. chananeo traditur: quando christo qui est zelator sponse sue

ipsa virginitas [...]. ¶ Tertio virgo beata ha
buit virginitatis [...]. q: Is pulcherrima fue
rit: a nullo est potuit concupisci. q: puritas sua in
alios transfundebat. t oẽs motus illicitos extin
guebat. Illud etiã fuit in beõ Dñico: q: cũ qdam
scolaris carnis lubricum pateret: t manum eius
oscularetur. Ipse scolaris vti ex illa manu virginea
[...] sensit odorẽ q: eius cor penetrauit t omnẽ
concupiscẽtie [...] extinxit. ideo eius odor assimila
tur pẽ odori cedri t myrrhe. Sicut enim odor ce
dri fugat serpẽtes. t odor myrrhe fugat vermes:
sic odor sue puritatis immundas expellebat cogita
tiones. ¶ Tertio ad bonitatẽ serui requirit vigi
lantia. Luc. xii. Beati serui illi quos cum venerit
dñs inuenerit vigilantes. Sed beãs dñicus val
de in orõnibus vigilauit. Cuius orões fer circũ
stantias habuerũt. ¶ Primo nãq: fuerũt feruen
tes. Vñ legit q: frequẽter cuz vestibus balneatis
in ecclesia procetabat. Mane aũt facto huiusmo
di sue vestes magis sicce reperiebãt q̃ vestes so
ciorũ suorũ: q̃uis vestes sociorũ suorũ iuxta ignem
tota nocte extiterunt. Tãtus enim ardor amo
ris eius pectus inflãmauerat q: eius corpus fer
uere faciebat. t sic corporis successus vestimẽta ma
dida exiccabat. ¶ Secũdo fuerũt efficaces. Vñ di
xit cuidã suo familiari. Nunq̃ a deo quicq̃ petii:
quin illud ꝯsequerer iuxta votũ. Ipse enim a deo
exaudiri meruit. t ꝓpter intẽsum clamorẽ cordis.
ps. Clamauit ad me t ego exaudiã eũ. t ꝓpter im
pletionẽ diuine voluntatis. ps. Voluntatẽ timen
tiũ se faciet. t ꝓpter magnitudinem credulitatis.
Math. xxi. Quecũq: petieritis in orõne creden
tes accipietis. ¶ Tertio fuerũt leues. t ideo in ce
lum ascendebant. Illa eniz oratio est grauis que
vel habet pondus peccati. Ysa. i. Cum multipli
caueritis orõnem non exaudiam tc. Vel pondus
terrenitatis. Hebreo. xii. Deponẽtes omne pon
dus tc. Vel pondus carnalitatis. In veteri aũt le
ge de altari holocaustorũ erat via ad altare incẽsi.
q: de mortificatione carnis transitur ad suauita
tem orõnis. Illud aũt pondus orationes bei Do
minici non habuerunt: q: t sine peccato extitit t
terrena cõtempsit t carnẽ suã macerauit. ¶ Quar
to fuerũt cõtinue. q: in orõne cõtinue pnoctabat.
Luc. xviii. Oportet semp orare t nunq̃ deficere.
Vere ipse non deficiebat: q: orare incepit in sua
pueritia: q: sup nudã terrã accũbebat. t ꝑsecutus
est in etate reliqua. t ꝯsumauit in morte sua. quia
tunc xp̃o filios suos recõmẽdauit t pollicitus est
seruaturũ post mortẽ suã. ¶ Quinto fuerũt deuo
te. q: tanta dulcedine plenus erat q: sepe a seipso
deficiebat. ps. Memor fui dei t delectatꝰ sum tc.

¶ Sexto fuerunt sincere. q: non petebat aliqđ tẽ
porale cõmodũ. sed salutẽ aĩarũ. Unde de eo pi
[...] sepe deum rogauit q: talem gratiam sibi infunde
re dignaretur qua se totum posset impendere vti
litatibus ꝓximorum tc.

Sermo. ccli. ¶ De eodem sermo. v.

Opus fac euãgeliste ministeriũ tuum
imple sobrius esto. ii. Thi. iiii.
Ex his verbis oñdit q: laudabilr beatus
dñicus se habuit. ¶ quo ad primũ. ¶ quo ad scđũ
¶ t quo ad 3ũ. ¶ Quo ad primũ qđ laudabilr
se habuit. q: verbo t exẽplo predicauit qđ notat
cum di. Opus fac euãgeliste. Ad verũ aũt euan
gelistã quatuor requirunt. s. ¶ doctrina. ¶ scia. ¶ vita
¶ t cõsciẽtia. Et ista quatuor tãgit dñs Luce. xxi.
Ego eni dabo vobis. s. apostolis qui fuerunt ma
gne ꝑfectiõis. ecce vita. os: ecce doctrina. t sapiẽ
tia: ecce scia. cui nõ poterunt resistere t cõtradice
re oẽs aduersarij vestri: ecce ꝯstantia. Scia enim
sine doctrina nullius est vtilitatis. Doctrina vero si
ne scia est magne fatuitatis. Scia t doctrina sine
vita est magne vanitatis. Ec habere ista tria sine
ꝯstãtia est magne despicabilitatis. qz nisi ꝯ pu
sillanimes ab oĩbus cõtẽnunt. ¶ Beãs igit domi
nicus habuit sciam cum doctrina: alias sua scien
tia nullius fuisset vtilitatis. Ecc. xx. Sapientia ab
scõdita t thesaurus inuisus que vtilitas in vtrisq:.
Tria nãq: sunt que nõ debent abscondi. s. iustitia
dei. veritas dei. t misericordia dei. ps. Iustitiam
tuam nõ abscondi in corde meo: veritatẽ tuam t
salutare tuũ dixi. Nõ abscõdi misericordiã tuã tc.
Prelatus igit debet manifestare iusticiam dei t.
per quã subditi sollicitent in operandis. Veritatẽ
dei per quã instruant in credendis. Et misericor
diã dei per quã animent in diligendis. ¶ Secũdo
beatus dñicus habuit doctrinã cũ scia: alias do
ctrina fuisset magne fatuitatis. Unde Greg. Ne
cesse est qđ stulte sepiꝰ stulte predicet. s. Timo.
Nõ intelligẽtes neq: que loquunt neq: que affir
mãt. Tales sunt sicut filii viperarũ qui ante tem
pus rũpunt maternũ vterũ vt exire possint ad co
tum. Sic t multi ante tẽpus interrũpunt studiũ
vt exire possint ad ꝑdicãdũ. ¶ Tertio habuit sciẽ
tiã t doctrinã cuz vita. alias totũ fuisset vanita
tis. Magna enim vanitas est instar candele alios illu
minare. t seipsum ꝯsumere. Tales habent vocẽ ia
cob. i. doctrinã. sed manus esau. i. operationẽ ma
lam. Tales sunt similes illi egyptio: de quo legit
Numeri. xxiiii. Qui natus erat ex patre egyptio t
matre iudea qui deum israel blasphemauit. Ta
les enim nascunt ex patre egypto. i. diabolo pro
pter malã vitam. sed vident esse filii iudee. i. eccle

scilz erugo et tinea: t merces defraudata. Sũt eñi
qui diuitias suas auare retinẽt t recondũt. contra
hos clamabit erugo. Alii sunt qui eas vane expẽ
dunt t multa mutatoria vestiũ emunt. cõtra hos
clamabit tinea. Alii sunt qui bona paupum rapiũt
t eos expoliant t mercedibus laborũ suorũ eos de
fraudant. cõtra hos clamabit merces iniuste de
tenta. ¶ Quarti accusatores erunt oĩa elementa.
Illud ostẽdit Hugo de sancto victore. Cõtra pec
catorem in iudicio celũ dicet. Ego lucẽ tibi mini
straui ad solatiũ. Aer dicet. Ego oẽ genus auiũ
tibi dedi ad obsequiũ. Aqua dicet. Ego diuersa
genera piscium tibi dedi ad esũ. Terra dicet. Ego
panes t [...] dedi ad nutrimentũ. Postq̃ vo
oĩa elemẽta recitauerũt oĩa beneficia cõuertentur
peccatoribus ad supplicia. sicut idez Hugo ostendit
dicẽs. Nam ignis dicet. in me comburat. Aqua
dicet. in me demergat. Aer dicet. in me ventile
tur. Terra dicet. a me absorbeat. Infernus dicet
a me degluciatur. Sapien. v. Armabit oẽm crea
turam ad ultionem contra insensatos.

¶ Sermo secundus vnde supra.

Oblatus est ei vnꝰ qui debebat de
cem milia talẽta. Scđm
beatũ Bern. Obligati sumus deo ad qua
tuor debita maxima ꝑsoluenda. Vnde dicit. O si
cognouisses q̃ multa t q̃ multis debes: videres
q: nihil est qđ facis. ¶ Primo debes xp̃o totã vi
tam tuã q: ipse pro tua posuit suam. ¶ Secũdo eri
gant preterita peccata tua futuras vitã tuam vt fa
cias fructus dignos penitẽtie: t recogites oẽs an
nos tuos in amaritudine aĩe tue. ¶ Quid si tertiũ
debitorẽ ostendã qui vendicet eam totã sibi: puta
q: desiderans gloriã quaz oculus nõ vidit tc. Nõ
ne ad hanc emẽdam te totũ t quecũq: poteris da
re oportebit: t cũ oĩa cõpleueris dices. Non sunt
condigne passiones huius tẽporis ad futuras glo
riam que reuelabit in nobis. ¶ Quarto creditori
debes q: es a quo totuz habes: qui te fecit. t bene
facit. t cuncta ministrat. Ista ergo tam maxima
debita sunt decẽ milia talenta. de qbus xp̃s in iu
dicio a nobis rationẽ requiret. qualiter. s. totã vi
tam nostrã dederimꝰ ei qui nos creauit. ei qui nos
redemit. ei qui tot t tãta peccata nobis dimisit: t
qui tantã gloriã nobis pmisit. Ad istam aũt ra
tionẽ exigendã quadrupliciter pcedet. ¶ Primo
enim oẽs ad suũ iudiciũ citabit. t hoc triplici ra
tione: scilz monitoria. preceptoria. t peremptoria.
¶ Citationẽ monitoriã mittet per ꝓphetas Io
hel. iii. Cõsurgant t ascendant oẽs gentes in val
lem iosaphat: q: ibi sedebo vt iudicẽ oẽs gẽtes in
circuitu. ¶ Citationẽ preceptoriã mittet per dauid

prophetam qui dicit. Exurge dñe deus meus in
precepto quod mãdasti: t synagoga populorũ cir
cũdabit te. Et ꝓpter hanc in altum regredere. dñs
iudicat populos. ¶ Citationẽ peremptoriã mittet
per angelũ. Apoc. x. Angelũ quem vidi stantẽ su
per mare leuauit manũ suam sup celos t iurauit
per viuentẽ in secula seculorũ: q: tempus amplius
nõ erit: sed in diebus vocis septimi angeli cũ ce
perit tuba canere consumabit mysterium dei. De
hac triplici citatione dicitur. i. Thessal. iiii. Ipse
dñs in iussu. ecce citatio preceptoria. Et in voce ar
chãgeli. ecce citatio monitoria. Et in tuba dei de
scendet de celo: t mortui qui in xp̃o sunt resurgẽt
primi. ecce citatio peremptoria. ¶ Secũdo oẽs ci
tatos examinabit: t maxime de quatuor. ¶ Primo
de bonis cõmissis. Quatuor enim bona nobis cõ
misit. s. ¶ corpus: ¶ t aĩaz: ¶ t res temporales:
¶ t tẽpus. De qbus dicit Ecc. xvii. Deus creauit
hoiem. hoc refert ad corpus. Et sm imaginẽ suã
fecit illum hoc refert ad aĩam. Numerũ dierũ
t tẽpus dedit illi. hoc refert ad tẽpus. Et potesta
tem eorũ que sunt sup terrã. hoc refert ad oĩa tẽ
poralia qbus ipse homo est prelatus. Dedit ergo
dñs hoi corpus ut conseruet illud in mundicia t
sanctificatione. i. Thessal. iiii. Sciat vnusquisq:
vestrũ suũ vas possidere in sanctificatione t ho
norẽ. Dedit animam ut faciat sibi magnum ho
norẽ. Si enim honoramus imaginẽ dei pictam
multo fortius debemus honorare imaginẽ eius
in aĩa nostra creatam. Ecc. x. Fili in mansuetudine
serua aĩam tuã: t da illi honorẽ sm meritũ suuz.
Dedit enĩ deus hoi tẽporalia vt pauperibus ex di
spenset. Chrisost. Deus dispẽsatores nos diuitiarũ
suarũ esse voluit nõ dñs: t iõ cui voluerit dat eas
a quo voluerit tollit. Illud ꝓprie nostrũ est quod
in nra potestate est habere si volumus. Dedit etiã
hoi tẽpus ut id cõseruet. Ecc. iiii. Fili cõserua tẽ
pus. Bern. Nihil preciosius tẽpore. sed heu hodie
nihil vilius reputat. Transeunt dies salutis t ne
mo recogitat tc. Idẽ. Nemo vestrum fratres pui
estimet tẽpus qđ in verbis cõsumit ociosis. volat
verbũ irreuocabile. volat tẽpus irremeabile. nec ad
uertit insipiens qđ amittat. Libet cõfabulari aiũt
donec hora pterrat. O donec hora pterrat. donec
tẽpus transeat. donec hora pterrat quã ad agen
dam penitentiã. ad obtinendã veniã. ad acqrendã
grãm. ad ꝓmerendã gloriam. miseratio conditio
ris indulget tc. Si enim diabolus vnã horã ipse
posset habere cũ illa t gehennã euaderet t gloriam
obtineret. De his ergo quatuor nobis cõmissis nos
rõnem reddere oportebit. ¶ Sed de corpore ma
lam rõnem reddent luxuriosi: qui illud in delitiis

nutrierunt. Jacobi.v. Epulati estis ⁊ in luxuriis enutristis corda vestra. ¶ De aia mali rõnem reddent superbi qui aiam inhonorauerunt: dum ipsaz cibus mentis per superbiam expoliauerunt. Ecc. xi. Nõ te extollas in cogitatione aie tue velut taurus: ne forte elidat virtus tua per stulticias ⁊ folia tua comedat: ⁊ fructus tuos pdat ⁊c. ¶ De rebus male rõnem reddent auari: qui pauperibus nihil dare noluerũt. Unde dicet eis in iudicio. Esuriui ⁊ nõ dedistis mihi manducare: sitiui ⁊ non ⁊c. ¶ De tẽpore eniz mali rationẽ reddent ociosi: qui ipm tẽpus negligenter expẽderunt. Unde Berñ. Omne tempus nobis impẽsum requiret a nobis qualiter sit expẽsum. sicut capillus nõ peribit de capite: sic nec momentũ de tẽpore. ¶ Secũdo rationẽ reqret de bonis a nobis omissis. Istud patet Matth.xxv. Ubi dñs seruũ qui omisit lucrari in talento accepto redarguit: ⁊ in tenebras mitti iussit. Per talentũ intelligit donum intelligentie quod qdam abscondũt in terrã. Unde dicit ibidem. Abiens fodit in terrã: ⁊ abscondit pecuniaz dñi sui. Quidã eniz ponunt in sudario. Unde di Luce.xix. Ecce mna tua quã habui repositã in sudario. Alii ponũt ad mẽsam: sicut boni serui. Uñ dicit ibidẽ. Et quare non dedisti pecuniã meã ad mẽsam ⁊c. Pecunia aũt abscondita in terrã rubiginẽ contrahit. Reposita in sudario nõ crescit: posita ad mẽsaz fructũ facit. Illi in terra abscondũt qui donũ intelligentie in cupiditatibus terrenorũ ponunt. et hoc sepe ptrahunt rubiginẽ peccatoȝ. Illi ponunt in sudario qui dant se torpori ⁊ ocio. tales nullũ fructũ faciunt bonorũ opum. Illi ponunt ad mẽsam qui dona intelligentie ponunt ad sacrã scripturã. tales sibi acqrunt magnũ cumulum meritorũ. De qua mẽsa dicit ps. Parasti in cõspectu meo mẽsam ⁊c. ¶ Tertio requiret rationem de malis a nobis cõmissis. Judex terrenus rationẽ nõ reqrit de minimis: nec de alienis: nec de occultis. Judex enĩ eternus tante erit seueritatis q rõnem requiret de minimis sicut de uerbis ociosis. Matth.xii. De oĩ verbo ocioso qd locuti fuerint hoies: reddent rõnem in die iudicii. Rationẽ requiret de malis alienis: ⁊ maxime de prelatis. Ezech.iii. Sanguinẽ eius de manu tua requiram. Rationẽ reqret de cogitationibus occultis. Sap.vi. Cogitationes vras scrutabit. Job.xxxi. Nõne ipse cõsiderat vias meas. Glosa. Sicut deus vniuscuiusqz vias cõsiderat: sic ⁊ gressus dinumerat. ut nec minutissime cogitationes: nec uerba tenuissima que apud nos usu viluerũt: eius iudicio indiscussa remaneant. ¶ Quarto rõnem requiret de malis nobis dimissis. sicut patet hic in seruo cui dñs dimiserat decẽ milia talenta qui noluit cõseruo dimittere centũ denarios. Per decẽ milia talenta. signant decẽ pcepta. quibus qdem qui transgredit debet deo decẽ milia talenta. i. penam pro transgressione decẽ preceptoȝ. Per centũ denarios intelligunt quelibet minores offense que in pximos committunt. Hiero. Dicamus sub exemplo. siquis nostrũ cõmiserit adulteriũ: homicidiũ sacrilegiũ: maiora crimina: decẽ milia talenta roganti dimittunt: si ⁊ ipse minora dimittat peccantibus. ¶ Tertio ipsos condemnatos puincet. ⁊ hoc per autentica instrumenta. s. per sancta euangelia Roma.ii. In die qua dñs iudicabit occulta hominũ ⁊c. Sũt eniz quedã opa que damnant hoies sicut est opus peccati. ps. Nõ loquetur os meũ opa hoim. Quedã que sunt tñ opus dei: sicut est opus creationis. Job.ix. Extendit celos solus. Quedã que sunt opus dei ⁊ hois: sicut est opus iustificationis. i. Corinth.iii. Dei eniz sumus adiutores. Joã.xv. Sine me nihil potestis facere. Opus ergo creationis deus nõ iudicabit nec cõdemnabit sed reformabit in melius. sicut celuz ⁊ terrã ⁊ oia elementa. Similiter opus dei ⁊ hois nõ cõdemnabit sed remunerabit. Opus aũt solius hois. s. peccatũ iudicabit ⁊ cõdemnabit. ps. In opibus manuũ suarũ cõprehẽsus est peccator. ¶ Quarto cõtra ipos conuictos sententiã diffinitiuã pferet dicens Matth.xxv. Discedite a me maledicti ⁊c. Illa aũt sententia nullo auxilio poterit subleuari. Quatuor eni auxiliis cõsueuit sentẽtia subleuari. ¶ Primo per appellationẽ. ¶ Secũdo per supplicationẽ. Cũ enim sententia fertur a principe: tunc non licet appellare: sed licet supplicare. ¶ Tertio per querelã falsi ut dicat q sentẽtia lata sit per falsos testes iudice circũuento. ¶ Quarto per in integrũ restitutionẽ. Est aũt in integrũ restituere. s. reducere in eũ statũ in quo erat ante lesionẽ. Illa aũt sententia nõ poterit releuari primo per appellationẽ. Appellatio eni ibi locũ nõ habebit: qr crimen cuiuslibet notorium erit. Et hoc tripliciter. ¶ Primo per cõfessionẽ ppriam. Cõsciẽtia enĩ cuiuslibet cõfitebit suũ scelus. Aug. Quisqz iudicium futurorũ times pñtẽ conscientiã corrige. Sermo enĩ cause tue testimoniũ conscientie tue. ¶ Secũdo erit notoriũ per facti euidentiã. Hiero. Aderit dies illa in qua facta nostra quasi in qdam tabula picta demõstrabunt. ¶ Tertio erit notoriũ per presumptionẽ violentã. in eo eniz q ponentur a sinistris presumet q sunt dãnandi. Sicut ⁊ falsis in eo q ponent a dextris presumet q sint saluandi. ¶ Secũdo illa sententia nõ poterit releuari per supplicationẽ. Si eni oẽs potentes celestis

curie: sicut beata virgo. apostoli. ⁊ martyres. ⁊ oẽs sapientes: sicut cõfessores. ⁊ doctores. preces ad supplicationẽ cõponerẽt: deus nõ exaudiret. Job li. Non parcã eis uerbis potentibus: ⁊ ad deprecandum cõpositis. immo si oẽs sancti pro eis supplicarent: ⁊ ipsi ieiunãdo se affligerẽt ⁊ sacrificia deo offerrẽt: deus eos nõ exaudiret. Hiere.xiiii. Noli orare pro populo isto in bonũ: cũ ieiunauerint nõ exaudiã preces eoȝ. Et si obtulerint holocaustomata ⁊ victimas nõ suscipiã ea: quoniã gladio ⁊ fame ⁊ peste consumam eos. ¶ Tertio non poterit releuari per querelã falsi. ut dicant q illa sentẽtia sit lata per falsa instrumenta. uel per falsos testes iudice circũuento: qz ille iudex non poterit decipi nec circũueniri: cuz sit ueritas ⁊ sapiẽtia dei. Job xii. Seruatorem aie tue nihil fallit. Eiusdem.xii. Ipse nouit decipientẽ ⁊ eum qui decipit. Contra ipsius ergo sapientiã nihil ualebunt loquacitates aduocatorũ: nec sophismata phoȝ: nec facundia oratoruz: nec argutie uersutorũ. De his Hieronym. Quanti elingues ⁊ muti feliciores loquacibus erunt. quanti pastores philosophis. quanti rustici oratoribus. quanti ebetes argutiis pferendi sunt ciceronis. ¶ Quarto non poterit illa sententia releuari per in integrũ restitutionẽ: ut. s. ad pristinũ statuz restituant. Heb.vi. Impossibile enim est eos qui semel illuminati sunt ⁊c. ⁊ plapsi sunt s. per finalem impenitentiã rursus reuocari ad penitẽtiã. ps. Reges eos in virga ferrea: ⁊ tanqz uas figuli cõfringes eos. Ipsi eni nõ erant uas eneuz sed terreum: qz amando terrena facti sunt terra. Ideo dicit. tanqz uas figuli. ⁊ nõ frangent ab aliquo angelo: sed a ualidissimo pugile deo. Jõ dicit. cõfringes eos. Nec frangent cũ virga lignea s. cum flexibili misericordia: sed cũ virga ferrea. i. cũ inflexibili iustitia. Jõ pmittit. Reges eos in virga ferrea. ⁊ ppterea tã ualide frangent ⁊ nunqz reintegrabunt. Hiere.xix. Sic cõteram populũ istuz sicut cõterit uas figuli qd nõ põt ultra restaurari.

¶ Sermo tertius.

Erue neqz omne debitum dimisi tibi ⁊c. Secundũ Augustinum. Habere odium in corde est habere gladiũ: scorpionẽ: ⁊ ignem. ¶ De primo sic dicit in sermone. Qui alii nocere desiderat similis est illi qui gladio se trãsuerberat ut tunicam alterius cedat. ¶ De secũdo sic dicit in sermone. Refrenate iras que uos stimulat ad vindictã. Ira enim scorpio est: si interius flãmis excitauerit. Si ergo te vis vindicare de inimico tuo ad ipsam iras tuã te cõuerte: qr ipsa est inimica tua que occidit aiam tuã. ¶ De tertio sic dicit super ps. Sic puta maliciã esse quomodo ignẽ. Si incendere vis aliqd illud qd apponis igni prius ardere: nisi enim ardeat nõ incẽdit. Tu ergo ... lam apponis igni prius ardet qz aliud possit incendere. Ita ergo malitia pcedet ex te. ⁊ quid uis ut anteqz te malitia tua. ut alteri nõ noceat fieri potest ut tibi nõ noceat fieri nõ potest. Quia ergo qui le qui odium retinet seipsum occidit ... cedit: ideo neqz appellatur. Et sic dicit Ecc.xiiii. Qui sibi neqz est: cui alii bonus erit. Unde Jm Chrysosto. Quãdo seruus decẽ milia talenta debebat nõ est uocatus neqz. sed quãdo fratri remittere noluit: dñs eũ neqz uocauit dicens. Serue neqz. Uocat aũt neqz ppter duas neqtias quas habuit. ¶ Prima fuit nequitia magne crudelitatis: quod notat cum dicit. Tenens suffocabat euz. Nõ eniz rogauit nec admonuit: sed statim ad gulã cucurrit. Tales sunt multi furiosi qui feruntur impetu sue ire. Prouer.xxvii. Ira non habet misericordiã nec erumpens furor: ⁊ impetũ cõcitati spũs ferre quis poterit. Prouer.xv. Cor fatuorum ebullit stultitiã. Et bene dicit ebullit: qz cor fatui ⁊ iracũdi est sicut olla bulliens: que sepe quatuor mala facit. ¶ Unũ: qr aquam feruentẽ extra pijcit ⁊ circumstantes adurit. ¶ Secũdũ qr ignẽ extinguit. ¶ Tertium pinguedinẽ extra emittit. ¶ Quartũ qr ipsa olla sepe cõfringit. Olla ergo bulliens est aius iracundi: qr sepe uerba ignita ⁊ scandalosa pijcit ex qbus alios inflãmat. s. ad scandalum puocat. Ignẽ etiã extinguit qui erat in illis qui euz ex charitate arguebãt extinguit. Nullus enim audet eũ repꝛehendẽ postqz videt ipm sic ad contumelias paratũ esse. si ipse etiã hbat aliquam pinguedinem deuotionis uel grẽ: tota effundit ppter furorem ire. Eius etiã cor sic frangit ut vix ad trãquillitatẽ reintegret. Contra ergo istaz ollam sic bullientẽ tria sunt remedia. ¶ Unũ est ut ollaz ab igne remoueamus. i. ad taliũ pñtiã non subtrahamus. Prouer.xx. Honor est hoi qui separat se a contentionibus. Omnes aũt stulti miscent contumeliis. ¶ Secundum est ut ligna auferamus. i. uerba incentiua subtrahamus. Prouerb.xxvi. Cum defecerint ligna extinguetur ignis ⁊ susurrone subtracto iurgia conquiescunt. ¶ Tertium est ut aquam frigidam apponamus: idest uerba refrigeratiua respondeamus. Prouerbiorũ.xv. Responsio mollis frangit iram: sermo durus suscitat furorem. Sicut enim ab ore duo procedũt quorũ unum ignem materialem accendit. s. flatus. Aliud extinguit: scilz sputum. sic ab ipso ore duo procedunt. quorum unum ignem iracundie accendit scilz uerba dura. Aliud extinguit scilicet

responsio blanda. E cōfr. xviii. Si fuffauerit dñs ignis et arferit eā: et quoniā sup illam eringuet et utrusq; ex pte deuorauit. ¶ Secūda negna ibi: fuit peccatu ingratitudinis. Vnde dicit ei dñs. Serue nequā omne debitū dimisi tibi: quia rogasti me. Nōne ergo oportuit te miseri plenū cui ego. Nōne ergo oportuit et te misereri plenū cui ego. Quidā nō dimittunt offensas nisi semiplene: quia aliquas dimittunt aliquas nō. alii non dimittunt nisi habeant magnā emendā. alii nisi viu rogent. Deus aūt dimittit totaliter sine exceptione. Ideo dicit. dimisi non oportuit et ego misereri conserui tui sicut et ego tui misertus sum. ¶ Tertio dimittit gratuito sine ulla satisfactione. Ideo dicit. dimisi non exigebā. Quidā enim offensas suas uendunt dum peccatas magnas emendas regrunt. Qui aūt nō dimittūt magis sibi nocent q illis q̄bus nō dimittunt. qui eo liberaliter dimittunt magis sibi prosunt q illis q̄bus dimittunt. Chrys. Si oderis inimicū tuū amplius tibi nocuisti q̄m alium q̄ illi q̄m corpus. Et illi forsitan nihil nocens odies eū. tecū aūt sine dubio ledis. Si ergo pepercris inimico tibi amplius pepercisti. Et si beneficeris: tibi amplius p̄fuisti q̄ illi. ¶ Tertio dimittit facilius sine exactione. nō dicit: q̄si rogasti me. Qui dā remittere nolunt nisi aut rogati: aut coacti: aut nimis exorati. Deus aūt facilius remittit. nam remisit quid adulterā et homicidiū cū tribus sybillis. quādo dixit peccaui. Remisit paro peccatum negationis cuz paucis lachrymis. Remisit publicano peccata sua cuz quoq; uerbis: cū dixit. Deus ppitius esto mihi peccatori. q: ergo deus remittit sic totaliter: sic liberaliter: sic facilis: ideo valde ingrat' est qui primo nō remittit. Ingratitudo enim grauc vitium est et quoq; mala facit. ℣ Una est q: peccata p̄us remissa reuocat. Aug. de tribu tibi. Dicit tibi deus. Dimitte et dimittet tibi. Sed ego p̄us dimisi: dimitte tu ut postea. Nā si nō dimiseris reuocabo te. et quicqd dimiseram reddā tibi. ℣ Secūdā est: q: ola merita destruat. Prou. Ingratitudo inimica est ale animicio meritū virtutūq; dispersio: ac beneficiorum perditio. ℣ Tertio est: q: fontem diuine gratie excecat. Ysa. Ingratitudo est uentus ureus: siccans fibi fontē pietatis tote misericordie: et fluenta gratie. ℣ Quarto est: q: viam gratie obstruit. ne. s. ad eā intrare possit. Idem. Ingratitudo vias obstruit gratie. et ubi illa fuerit: gratia accessum nō inuenit. Idem. Recipiendis indignis et qui fuerit de accepto ingratus. ℣ Quintus est: q̄ pontē mi serico: die frangit. Aug. super p̄. Hanc ultionē. Me feltines alium punire si ipse te leſit sicut nō leos puniri alio rogante quem leſisti. Noli misereordie pontē subuertere quē tyrannidi. si ille peccat in te ne pecces tu misericordius blasphemans deū. ¶ Quia do seruus nequā habuit duas p̄dictas nequitias: ideo habuit duas penas. s. penam damni et pena sensus. et utraq; eterna. ℣ Pena damni notat cū dicit. Et iratus. Dānati enī nunq; videbunt deum placatū: sed irātū. Et utrumq; est magna pena. Nā videre deū irātū est maxima pena. Apoc. vi. Dicent mōtibus. cadite super nos: et abscondite nos a facie iracundie super thronū et ab ira agni. Nō videre enī deū placatū est maxima pena. Chrys. sup Matthēū. Multi gehennā horrent. ego aūt casum illius glorie multo maiorē penas gehenna esse cristimo. Verūtiam si mille ponat aliqs gehennas nihil tale dicet quale excidi a gloria illa. et odio a xpo haberi et audire nō noui uos. Etenim melius est sustinere decem milia fulgura q̄ faciem illam mansuetā videre auersam. et trāquillū oculū nō serenem videre nos. ℣ Pena sensus notat cum dicit. Tradidit eū tortoribus. i. demonibus in carcere infernali. Habet enīz deus carcerē. palatiū. stabulū. et hospitale. In carcē sunt omnes mali. In palatio ois boni. In stabulo boni et mali. In hospitale mediocriter boni et mediocriter mali. ℣ Carcer est infernus. Tunc aūt hō hēt carcerē penalē q̄ manibus et pedibus vinculat. Tunc hēt penalitorem quādo cōtinuis tenebris inuoluit. Tunc hēt penalissimū quādo cōtinuis fletibus et ventū stridoribus angustat. talis est carcer infernalis. Iuxta illud Matth. xxii. Ligatis manibus et pedibus mittite eū in tenebras exteriores. ibi erit fletus et stridor dentū. ℣ Palatiū est paradisus. quale aūt palatiū hō sibi edificat hic: tale ibi inuenit. Edificat enīz de auro dilectionis dei: et de argento dilectionis primi. et de lapidibus preciosis bonoruz opum. Iuxta illud. i. Cor. iii. Si gs aūt superedificat super fundamentū hoc aurū: argentū: lapides preciosos etc. ℣ Stabulus est iste mūdus in quo homo positus fuit postq̄ peccauit: q: teste pp̄ha: comparatus est iumentis insipientibus: et similis factus est illis. Dicit. Puto iumenta dicerē si loqui fas esset. ecce. Adā factus est quasi unus ex nobis. Ad hoc signficandū ois nascens in mundo poni uoluit in stabulo. Si aūt tot pulchra et delectabilia inuenimus in stabulo: qualia sunt illa que sunt in palatio, et tū respectu illoz ista sunt fetida.

Ille aūt ille qui obligit seruū stabuli et nō curat uenire ad ostium palatii. ℣ Hospitale est ecclesia purgatorium in quo languit infirmi. quoz quidā habuerunt multuz de humore. i. de mundano amore. isti tardius cremabunt ut ligna. Alii minus. isti citius purgabunt ut fenum. Alii minime. et isti citissime cremabunt ut stipula. i. Cor. iii. Si quis superedificauerit lignū. fenum: stipulam: unusquisq; opus manifestabit. utraq; aūt pena. s. damni et sensus erit eterna. ℣ Mortalitas notat cū dicit. Quousq; reddat debitū uniuersum. Remigius. ¶ Nota quoadum debitū pone pro infinito. Et est sensus. Nunq; persoluet: sed per penam luet. Sed non uult q̄ diuine iustitie cōpetat quadruplici ratione. ¶ Primo ppter infinitatez offensi. Est enī cōmunis animi conceptio. q̄ iniuriosius tanto quanto est maiori pena: cōstat ille maior est cui infertur iniuria. unde dicit q: pena tanta fz dignitatē eius in quē fit offensio. Cum igit maiestas dei sit infinita ille qui eum offendit dignus est pena infinita. Non pōt aūt pena esse infinita q̄tū ad intensionē q: nulla pura creatura capax est q̄titatis infinite: et ideo debet esse infinita q̄tū ad durationē. ¶ Secōdo ppter eternitatē pabuli. In petō quidem sunt quinque. s. actus: delectatio: macula: uoluntas prava: et reatus siue obligatio ad penā eternaz. Duo aūt p̄ma. s. actus et delectatio aliquā trāseunt in momento. Alia aūt tria post mortē remanēt: quoz duo. s. macula et uoluntas prava sunt pabulum ignis infernalis. nō enim possunt deleri nisi per gratiam. Post mortem aūt homo non est susceptibilis gratie. Sicut igit ignis materialis esset eternus si lignā essent eterna. sic ignis infernalis est eternus: q: eius pabulum. s. macula et uoluntas prava sunt eterna. et ideo remanet tertium. s. reatus. ¶ Tertio ppter eternitatez mali ppositi. Voluntas enīz peccandi in eis nō habuit finem: ergo nec pena eoruz habebit finez. Gregorius in moralib'. Aliunt quidā q̄ sine fine non debet culpa puniri cuz fine. Quibus citius respondemus q̄ recte dicerent si iudex eternus nō corda hoium sed facta pensaret. Iniqui enim ideo cum fine deliquerunt: q: cum fine uixerunt. uoluissent quidem sine fine uiuere: ut potuissent sine fine in iniquitatibus permanere. Ad iudicis ergo districti primi iustitiaz ut nunq; careant supplicio: quoruz mens in uita hac nunq; uoluit carere peccato. et non deest iniquo terminus uoluntatis qui q̄diu uixit noluit habere terminum criminis. ¶ Quarto ppter imitationē fori. Videmus enim q̄ unum et idem furtum in diuersis foris diuersimode punitur. Nam alicubi pro eodem furto fur cauterizat. alicubi mutilatur. alicubi suspenditur. Deus aūt in pleni quod est totius iustitie et misericordie: ubi culpe punitur pena et premia. Illud in futuro quod est forū pure iustitie: ubi culpe punitur pena eterna. Vñ dicit Chrys. q: quinq; dies habet hoc. nec recipit die natus iudicio mulieris diem: sicut nunc tempore misericordie iudicium.

¶ Dñica vicesima octaua Sermo primus.

Beatus

Matth. xvi. Eo tempore quo cesar augustus uniuersum mundum describi fecit et omnes capitalem ab oibus solui iussit. ut habet Luce ii. Judea quoq; tributaria facta est. Magnū tamen scandalum erat in populo super hoc: quibusdā uicentibus q: pro securitate et gentis habenda. q: romanis pro oibus militabant. debere solue tributa. Pharisei econtrario asserentibus q populus dei qui decimas et primitias: et alia in lege precepta debebat. non tenebat hoi terreno tributa p̄stare. Intantū aūt inualuit p̄fatio pharisee: q: tributum romanis est negatuz. propter quod duos imperatores Titum et Vespasianū in iudeā misere et eam euertere. Quos pharisei malitia sepe fuerat a xpo confusa: nō tamē refrenata: q: affectata malitia aliquādo rōne ueritatis cōfundit: sed nō emendat. Et illud exhibit Chrys. exemplo aque et ignis dicens. Quemadmodū liquis claudere uoluerit aque currentis meatum: abunde sibi ipsi materiam p̄rumpit. Sic illoz malignitas et ex parte cōfusa: alium sibi aditum adinuenit. Et sicut ignis q̄to amplius ligna susceperit tanto maiores excrescit. Sic aūs malus q̄to magis ueritatem audierit: eo amplius in malitia excitat. Volentes ergo pharisei iesum capere in sermone nō iuxta p̄prietatem: sed miserunt discipulos suos duplici de causa ut dicit Chrys. Mittunt inquit discipulos suos q̄si adhuc minus cognitos: ideo ut ad incognitū facile decipiant. aut deprehensi minus erubescerent. Et subdit Chrys. Discipuli aūt illi magistris suis erāt etate minores: malitia aūt pares. Nam et pulli serpentū statura nouercas sunt: uenenū aūt equales. Et catuli leporū et si uenatū nec tenere nō possunt tamen in sanguine gaudent: et morsibus lacerant. Miserunt etiam cū illis discipulos et ipsos herodianos. Dicebant aūt herodiani milites q̄dā herodis ascalonite qui adhuc superstes erat. Et dicebantur herodiani: q: tunc ad hierusalē ad diem festū uenerat. Vñ sm

hiano. Pharisei illos iudeos deridendo herodianos vocabant qui tributa romanis solvebant. Ideo herodianos miserunt per illos illum capere quem timore turbe capere non audebant. Dicit ergo. Abeuntes pharisei etc. In isto autem evangelio tria ponuntur ex parte phariseorum: tria ex parte ipsius. Primum ex parte phariseorum et discipulorum. ¶ Primo fuit malitia in consilio quod notatur cum dicitur. Abeuntes pharisei consilium inierunt etc. Isti autem consiliatores fuerunt pharisei et herodiani. Pharisei autem erant christo invidi. Mat. xxvii. Sciebat enim quod per invidiam tradidissent eum. Herodiani erant avari: quia exactiones multas in populo faciebant. Utrique autem erant christo inimici. Invidus autem intendit denigrare famam. Avarus rapere quod habet suum. Inimicus opprimere personam. Contra christum ergo consilium inierunt pharisei invidi: ut eius famam denigrarent. Si enim respondisset quod tributum cesari esset solvendum, ipsum apud populum infamassent. Inierunt autem consilium herodiani avari, ut si respondisset quod deberet tributum dari: tunc maiorem occasionem habuissent maiores exactiones faciendi. Inierunt etiam tam isti quam illi, qui erant inimici ut si respondisset quod non liceret dare: eum caperent et occiderent. Quia sicut dicit Chriso. Multi propter istos sermones a romanis occisi fuerunt. Ecce quale consilium et quales consiliarii. scilicet pharisei invidi qui ipsum volebant infamare. Herodiani avari qui volebant populum spoliare. Et utrique inimici qui occidere ipsum volebant. Sed dicitur Job. v. quod deus consilium pravorum dissipat. Chriso. super hunc locum. Sic colonus cuius terram possidet illius auxilio opus habet. Colonus dei auxilium diaboli non requirit. Colonus diaboli auxilium dei et si querit non invenit. Vidisti ne aliquando latronem euntem ad furtum deum orare ut prosperetur in furto. Aut qui vadit ad fornicandum nunquid non sibi signum crucis imponit in fronte ut non comprehendatur. Qui tamen ideo non admittit solitatio citius capitur: quia nescit iustitia dei patrocinium dare criminibus. ¶ Secundo fuit in eis fraudulentia in laudando: cum dicunt. Magister scimus quia verax es etc. Chriso. Magistrum eum vocant ut quasi honoratus mysterium sui cordis simpliciter eis aperiat. Hec est enim hypocritarum prima petitio: simulata laudatio. Quos autem adulando sic eum laudaverunt: verumtamen dixerunt. Potest quis esse magis falsitatis contra modia. ¶ Primo mendacium inserendo. Ad Ro. i. Commutaverunt veritatem dei in mendacium. ¶ Secundo veritatem tacendo. Aug. Uterque reus est apud deum et qui veritatem occultat et qui mendacium dicit. Ille quia prodesse non vult. Iste quia nocere desiderat. ¶ Tertio veritatem pervertendo: sicut faciunt mali iudices qui amore muneris vel timore veritatem iustitie perverterunt. Prover. xviii. Accipere personam impii in iudicio non est bonum ut declines a veritate iudicii. ¶ Quarto veritatem non defendendo: que tamen defendenda est usque ad mortem. Eccl. iiii. Usque ad mortem certa pro iustitia. Christus autem fuit magister veritatis. ¶ Primo: quia puram veritatem in ore suo habuit. Ideo bene dicunt. Scimus quia verax es. Non enim aliquod mendacium dicere poterat qui deus erat. Heb. vi. Impossibile est deum mentiri. ¶ Secundo veritatem non tacuit ideo dicunt. Viam dei in veritate doces. Joan. viii. Si ego veritatem dico vobis quare non creditis mihi. ¶ Tertio veritatem iustitie nec amore: nec timore: nec munere permutabit in iudicio. Ideo dicunt. Non est tibi cura de aliquo. Job. xxxiiii. [illegible] arguet te: et veniet tecum in iudicium. Prover. vi. Non recipiet pro redemptione munera plurima. ¶ Quarto veritatem defendit. ideo dicunt. Non accipis personam hominum. Defendit enim ipsam usque ad iniuriarum irrogationem: quia verbis iniuriosis fuit lacessitus. Usque ad spoliationem: quia vestibus fuit denudatus. Usque ad verberum perpessionem: quia ad columnam fuit flagellatus. Usque ad mortem: quia morte turpissima fuit condemnatus. ¶ Tertio fuit in ipsis versutia in interrogando quod dixerunt. Licet censum cesari dare an non. Cogitaverunt enim: aut respondebit pro nobis: aut pro cesare: aut omnino tacebit. Si respondebit pro nobis. scilicet quod non debemus solvere: tunc incurret cesaris indignationem. Si respondebit pro cesare quod debemus solvere: tunc incurret populi furorem. Si omnino tacebit: tunc ipsum reprehendemus quod veritatem timet dicere propter timorem humanum. In christo vero tria notantur. ¶ Primo quod consilia eorum prava precognovit. Unde dicitur. Cognita autem iesus nequitia eorum dixit etc. Ideo eos hypocritas appellavit: quia sub simulato sermone nequitiam abscondebant. Sunt autem quidam qui abscondunt se sub simulato amore: fingentes se amare celestia cum diligant terrena. ps. Posuerunt in celum os suum. Alii sub simulato timore fingentes se timere deum: cum potius timeant mundum. cum tamen dicatur Matth. x. Nolite timere eos qui occidunt etc. Alii qui sub simulato sermone habentes mel in ore sed venenum in corde. ps. Molliti sunt sermones eius super oleum. Alii sub simulata conversatione fingentes se habere conversationem ovium: cum habeant mentem luporum. Matth. vii. Veniunt ad vos in vestimentis ovium: intrinsecus autem sunt lupi rapaces. Omnium tamen cogitationes et intentiones divina sapientia precognoscit. Unde propheta. Si ascendero in celum. i. finxero me amare celestia: tu illic es. i. cor meum vides. Si descendero ad infernum. i. finxero me timere iudicium tuum, ades. i. intentionem mei vides. Si finxero pennas meas diluculo etc. Sicut penitentium sunt virtutes: sic hypocritarum sunt simulati sermones qui etiam videntur habere aliquam apparentiam veritatis. Ideo dicitur diluculum. i. si finxero me habere celestes sermones ut etiam aliquam pretenderem. Illuc manus tua deducet me. i. falsitatem meam ostendet. Rursus. Si habitavero in extremis maris etc. Mare est mundus in cuius medio conversantur homines mundani. Sed autem viri habitant in extremis maris: quia in mundo conversantur [illegible] necessitatem non ad superfluitatem. Si igitur finxero me habere conversationem celestem dextera tua tenebit [illegible] falsitatem meam cunctis in iudicio demonstrabit. ¶ Secundo quia christus eorum laudes respuit. Ideo considerate reprehendit dicens. Quid me tentatis hypocrite. Non enim respondit ad eorum verba blanda sed ad eorum corda prava. Chrys. Pharisei blandiebant ut gauderet: sed iesus confundebat ut salvaret. quia utilior est deus iratus quam homo propitius. In hoc autem quod christus laudes respuit: dat intelligere quod nullus debet velle laudari respiciendo ad vitam suam preteritam presentem: et futuram. Nam si respicit ad vitam preteritam: inveniet se multa commisisse: de quibus coram deo debet erubescere. Ro. vi. Quem ergo fructum habuistis tunc in illis in quibus nunc erubescitis. Si respiciat ad presentem: inveniet se esse in loco exilii: de quo multum debet dolere. Iuxta illud ps. Heu mihi quia incolatus meus prolongatus est. Si respicit ad futuram: inveniet super se iudicia dei: de quibus multum debet timere. ps. A iudiciis enim tuis timui. Quomodo ergo quis in hac vita debet velle laudari qui habet causas tanti ruboris: doloris: et timoris. Dei autem secure laudari possunt: quia nec de preterito habent unde possint erubescere: cum sint in plena felicitate. Nec de presenti unde debeant dolere: cum sint in omnimoda iocunditate. Nec de futuro unde debeant timere: cum sint in eterna securitate. ¶ Tertio christus eorum interrogationi sine alicuius preiudicio respondit dicens. Reddite ergo que sunt cesaris cesari etc. Et hoc enim salvat iura imperii et iura dei. Et tamen multa erant que christum ad contrarium inducebant. Si enim attendisset quod cesar erat alienigena et iudei domestici non dixisset ut aliquid cesari solverent. Rursus si attendisset quod per talem solutionem pauperes gravabantur. similiter non dixisset ut solverent. Iterum si attendisset quod ex solutione talium tributorum populus poterat retrahi a solutionibus decimarum et obligationum dei: non dixisset etiam ut solverent. Si etiam attendisset ad potentiam cesaris et tyrannorum non dixisset quod deo decimas solverent: cum ipsi gentiles et tyranni in deum israel non crederent. Sed noluit christus alicui preiudicium facere: nec propter amorem privatum: nec in favorem pauperum: nec etiam sub pretextu cultus dei: nec propter timorem alicuius tyranni. Tunc nobis exemplum ut et nos eadem similiter faciamus.

¶ Sermo secundus unde supra.

Abeuntes pharisei consilium inierunt ut caperent iesum etc.

Scribe et pharisei sepe conati sunt capere iesum in aliquo suo opere sed non potuerunt: quia opera eius erant sanctissima. Deinde conati sunt capere in aliquo verbo suo [illegible] sed non potuerunt: quia doctrina sua erat verissima. Ideo modo consilium fecerunt ut caperent eum in aliquo sermone ignoranter prolato unde reprehendere eum possent sed non potuerunt: quia ipse est virtus dei et sapientia dei. Serpens enim Moysi serpentes magorum devoravit ut dicitur Exo. vii. Sic sapientia dei vincit astutiam mundi. ¶ In presenti enim evangelio circa quatuor edocemur. ¶ Primo ut linguam custodiamus pro eo quod dicitur quod voluerunt iesum capere in sermone. Si enim voluerunt illum capere in sermone qui est dei sapientia: timendum est ne nos in lingua aliquid offendamus: quia sicut dicitur Iaco. iii. Si quis in verbo non offendit hic perfectus est vir. Qui ergo nescit discrete loqui. saltem studeat sapienter tacere. Job. xiii. Utinam taceretis ut putaremini esse sapientes. Seneca. Taciturnitas homini stulto pro sapientia est. Cavendum est ergo cuilibet a multiloquio duplici de causa. ¶ Primo quia est occasio culpe. Prover. x. In multiloquio non deerit peccatum. Socrates philosophus cum inter multos taceret interrogatus cur hoc faceret. Respondit. quia locutum me esse aliquando penituit: tacuisse autem nunquam. ¶ Secundo quia est signum stultitie. Eccle. x. Stultus verba multiplicat. Solon philosophus cum aliis loquentibus taceret. Interrogatus utrum taceret propter inopiam verborum aut quia stultus esset respondit. nullus stultus tacere potest. ¶ Tertio est causa displicentie. Eccl. xx. Est tacens qui invenitur sapiens. Et est odibilis qui procax est ad loquendum. Xenocrates cuidam verbose [illegible] auribus te audire tacerem. ¶ Quarto quia est contra ordinationem ipsius nature. Natura enim [illegible] nature ordinavit ut homo unum os et duas aures haberet ad innuendum quod debet multa audire et pauca loqui. Iaco. Sit omnis homo velox ad audiendum: tardus autem ad loquendum. Xenocrates cuidam multa loquenti ait: os unum et aures duas ad audiendum a natura recepimus: quasi diceret pauca debemus dicere: multa audire. ¶ Secundo docemur ut adulatores vitemus in hoc quod christus adulatores suos tam dure reprehendit et eos non laudatores sed temptatores vocabat dicens Quid me tentatis hypocrite. Sicut enim dicit Aug. super ps. Duo sunt genera persecutorum. Lingua adulantium et manus persequentium vituperantium. Et plus persequitur lingua adulatoris quam manus persecutoris.

Debent igitur adulatores ẽe sine dñplici vitari. ℭ Dño q̃ fatur ficut uocpes alas capitũ. Pio uer. xxi. Pomum auctũ bñdictꝰ ẽ nomiꝰ aml. Psa. xliii. Dñe labia mea aperies: ⁊ os meũ annũciabit laudem tuã. Sed ne loquãt rete expandit gressibus meis. Psa. cxl. Posuerũt laqueũ pedibus meis. Et scandalũ semitis meis. Psa. cxli. Circũspice ⁊ cognosce: ⁊ uide si est uia iniquitatis in me. Et deduc me in uiã eternã. ℭ Bona esse oculari ut fallacia talea ꝓpellamus. Prouer. i. Frustra iacit rete ante oculos pennatorũ. Unde q̃dam pho sapiens Platonis cuidã adulatori dixit. Delire adulari nihil ꝓficis cũ te intelligas. ℭ Debent mulcere syrene vulcos: alias in pectus uenire facilius. Ysa. xlvii. Syrene in uoluptatibus uolupeant. Syrene sunt pisces maris hñtes ꝑsõ mulieris que ita ualenter cantant ꝙ nauigia obdormire faciunt: ⁊ sic naufragiũ patiunt. Sed ta pactus ante aures claudit: ⁊ sic eos adũt. Syrene ille adulatores sunt qui pccres in pelo dormire faciunt. Ysa. xl. Populc meus qui te bñdicũt ipsi te decipiunt. Sed debent sibi claudere aures ẽpie. i. ꝛchẽsionibus uarie. Eccl. xxviii. Sepi aures tuas ẽpie. i. uarie rep̃hensionibus. noli ꝺare linguam nosꝝ. Dicto. Deo ergo ad patriã se stinantes: montiferos syrenũ cantus surda ꝺemus aure ꝓterire. ℭ Tertio sunt sicut scorpiones ⁊ apes. Scorpio ẽim facie blandit sed cauda pungit. Apis mel portat in ore: sed pungit a posterioꝛ. Talcs sunt qui bona in facie laudãt ⁊ in absencia uituperant. Ideo tales scorpiones ⁊ serpentes sunt appellendi. Dicto. in epistola ad matrem ⁊ filiam. Quia unꝰ iurta viperaꝝ securus somnum capit. qui si nõ penitet certe sollicitat. Securus ẽt perire nõ posse ꝙ iurta periculũ nõ periit. Seneca. Habet fusi uenenũ blãda adulatio. ℭ Quarto sunt sicut fricatores. fricante eniꝫ dermoribus blandis quẽ non possunt vincere mites. Dicit ꝓnit exemplũ Christo. in tauro. quẽ si non potuit qz uirtibus subiugare fricat manibus eius cernicẽ: ⁊ sic eum appꝛehendit. Sed non debet aliquis suffinere ut qz eaꝫ fricet uel oleo impingat adulationis. pñ. Corripiet me iustꝰ in misericordia: ⁊ increpabit me. oleum aũt peccãtis non impinguet caput meum. Sicut aũt dicit Prouer. xvii. Meliora sunt uulnera diligentis ꝙ fraudulenta oscula odientis. ℭ Tertio instruimur ut dei imaginem ⁊ superscriptionem in nobis custodiamus. pio eo ꝙ dicit. cuius est imago hec ⁊ superscriptio. Hec enim tria ponunt esse in hole. monete: imago: ⁊ superscriptio. Dicit igit ꝺñs in ewãgelio. cuius est imago ⁊ moneta ⁊ superscriptio hec. Dicunt cesaris. Demonis ꝓiecti ⁊ in semaꝛ. et infern. Sic uerũ dei reponẽt in thesaurũ cele. Matth. Moneta bona q̃ dñs regnũ celeste sunt electi. Bone ꝙ dñs ꝓmisit. Bone ꝙ emit. Bone ꝙ ꝓpter ipm̃ sustinuerũt. Bone orationes: ⁊ ieiunia ⁊c. Bone ta q̃ ꝺemisit. Bone ꝙ ꝓpter ipm̃ sustinuerũt. Bone ꝙ ꝓpter ipm̃ sustinuerũt. Bone ꝙ ꝓpter ipm̃ sustinuerũt

de populo seniores elegit: quos etiã senatores appel
lauit. quorũ consilio respublica regebatur. Vñ ut d?
in libro ethicorum. Iuuenes nono digit? duces
eo q nõ cõsilet eos eẽ prudẽtes. Debebãt ? romani
exercitum pliandi. ? ideo plurimũ cõsti? crãt. Naz
[illegible] docet Eccl. xxxiiii. Uir in multis expertus cogi
tabit multa. ? qui multa didicit enarrabit intelle
ctum. Qui nõ est expertus recognoscit pauca. Iu-
dic. iii. Dereliquit dñs gẽtes ut erudiret in eis israe
lem: ut postea docerent filios eo? certare cũ hosti
bus: ? haberẽt ?suetudinẽ pliandi. ¶ Quinto ut
stũ ? honestũ semp utili debet pponere. ¶ Et sup
hoc plura exẽpla poni possunt. vnuz est qd narrat
Ualerius ? Amb. in li^o de offi. q cũ macedones
apud atheniẽses classes magnã circuissent. uenit
quidã de exercitu ad eos dicẽs q si clãculo classes
adirent totã incendẽ possent. Sed illi nullatenus
acquirẽ uolebãt dicẽtes huiusmodi victoria ? si
utiliter eẽt nõ esset honeste acqsita. Amb. Maluẽ-
rũt minus posse honeste q plus turpiter. ¶ Aliud
exẽplũ narrat Aug. in li^o de ciui. dei. q cũ mar
cus regulus captiuus a carthaginẽsibus detine-
ret. ? romani multos a carthaginẽsibus iuuenes
detinerent. missus est dictus regulus romaz pro
cõmutatione fienda: iurans q rediret si cõmuta
tio fieri nõ posset. Qui cũ romã uenisset: supradi-
ctam cõmutationẽ dissuadens fieri. eo q ipse se-
nex esset ? paruz viuere posset. Illi aũt iuuenes ?
multa prelia mouere possent. Et cũ rogaret ut sal
uem ipse remaneret: nullatenus acquieuit. Rediẽs
aũt crudeli morte interiit. Utile qdem sibi rema-
nere fuisset: sed pp̃ter iurandũ nõ fuisset hone-
stum. ¶ Tertium exemplũ legit in historiis ro-
manorũ. ? recitat Amb. in li^o de offi. q cũ me-
dicus Pyrrhi regis ad fabriciũ ducẽ romanorũ
uenisset. asserens q Pyrrho medicinaz interfica
tam daret. ? sic rege mortuo ipse victoriã obtine-
ret. Iussit eum Fabricius ligari ? ad dñm suuz
remitti. Et subdit Amb. Reuera scelus ut qui
virtutis certamẽ susceperat nollet fraude vincere.
Tunc Pyrrhus dixisse fert. Iste est Fabricius
qui difficilius a legalitate q sol a suo cursu auer
ti posset: ? sic cũ eo ad libitũ cõposuit. ¶ Uiso qd
debeamus reddẽ terreno pn̄cipi. videamus nũc
quid debeamus reddere pn̄cipi deo. Sup hoc fue
rũt tres opiniones. Quidã enĩ dixerũt q sufficit
deo dare obsequiũ psonale: qd cõsistit in genufle-
ctione. ¶ Alii dixerũt q nõ sufficit deo dare obse-
quiũ psonale nisi [illegible] sibi obsequiũ reale
qd cõsistit in elemosynarũ largitione. ¶ Alii di
xerunt q nõ sufficit obsequiũ psonale ? reale nisi
demus sibi obsequiũ spũale. ut. s. non uel aliquẽ
nem ad cultũ dei perpetuo deputemus. ¶ Unde
quidã bonus hõ [illegible] uenit ad micheam pphetaz. ?
sup his tribus opinionibus interrogauit ipsum
ut habet Mich. vi. ¶ Et primo interrogat. si suf-
ficit deo facẽ multas genuflexiones dicẽs. Quid
dignuz offeraz deo. Curuabo genua deo excelso.
Et pphta nihil respõdit. Deinde interrogat. si
sufficit deo multas elemosynas dare dicẽs. Nũ-
quid offeram deo holocausta pinguiuz ? vitulos
anniculos. Nũquid placari potest dñs in milibus
arietum: aut in multis milibus hircorũ ?c. Pro-
pheta nihil respondit. ¶ Deinde interrogauit si suf
ficit ad perpetuũ dei cultũ filiuz suum primogeni-
tum in religionẽ ponere dicẽns. Nunquid dabo pri
mogenitũ meũ pro scelere meo fructũ uentris mei
pro peccato aĩe mee. ¶ Et tunc pphta ad ista tria
retrograde respõdit sibi dicens. Indicabo tibi o
homo quid sit bonũ: ? qd dñs requirat a te. utiq
facere iudiciũ. diligere misericordiã ? sollicitus
ambulare cũ deo tuo. Dicit ergo. utiq facere iu-
diciuz. ac si dicat pphta. Interrogasti si tibi suf
ficit ad salutẽ filium tuũ in religionem ponere. ?
ego dico tibi q nõ nisi iudiciũ facias de teipso. ut
sicut caro tua delectata est in peccatis. sic iudicet
? affligẽt in penitentie lamentis. Non enim esse
equũ q tu peccata faceres: ? filius tuus penã por
taret. Et ideo oportet ut carnẽ tuaz iudices. si nõ
vis a dño iudicari. i. Cor. xi. Si nosmetipsos iu-
dicaremus: nõ utiq a dño iudicaremur. ¶ Dein-
de respõdet ad aliã questionẽ dicens. Diligere mi
sericordiã: ac si dicat. Interrogasti si tibi sufficit
multas elemosynas facere. ? ego dico q non: nisi
eas prius tibi facias ? aĩe tue misericordias impẽ
das nihil ualebit. Eccl. xxx. Miserẽ aĩe tue placẽs
deo. Prouer. xi. Benefacit aĩe sue vir misericors.
Non eniz esset conueniens ut alteri sit pius ? sibi
impius. Qui sicut dicit in ps. Qui diligit iniqui
tatem odit aĩaz suaz. ¶ Deinde respondet ad aliaz
questionẽ dicens. Et sollicitũ ambulare cum deo
ac si dicat. Interrogasti. si tibi sufficit multas ge
nuflexiones facere. Ego dico tibi q non: nisi per
bona opera studeas sollicitus esse. Ille autẽ cum
deo sollicite ambulat qui in sua iuuentute deo ser
uire incipit. uel qui bona opera feruenter facit. uel
qui de ptingẽtibus nihil omittit. ii. Thi. ii. Sol
licite cura teipsuz pbabilem exhibere deo. opera-
rium inconfusibilẽ. recte tractantẽ uerbum ueri-
tatis. Sunt qui pigre. i. in senectute seipsos curant
i. seipsos emẽdant. Ideo dicit. Sollicite cura te
ipsum ?c. Alii sunt qui confusibiliter: idest negli
genter operantur. Ideo subdit. Operarium in-
cõfusibilem. Alii sunt qui recta quidem faciunt ?
dicũt: sed non recte: quia circunstantias multas
omittunt. Ideo dicit. Recte tractantem uerbum
ueritatis.

¶ Dñica vicesimaquarta Sermo primus.

I. Oquẽte iesu ad turbas. Ecce prin-
ceps vnus accessit ? ado
rauit eũ dicẽs. Dñe filia mea modo defũ
cta est ?c. Mat. ix. Seruus dei ualet corpus suum
in quadruplici statu. s. quãdo est sanũ uel infirmũ
uel mortuũ uel suscitatũ. Ualet [illegible] sanũ: q aĩa
mediante corpore merita multa acquirit que sine
corpore acquirere non ualeret. sicut ieiunare: pere
grinationes facere: martyriũ sustinere. Ualet etiã
infirmum quando. s. ipsas infirmitates patienter
portat. [illegible] ii. Cor. xii. Libẽter gloriabor
de infirmitatibus meis ?c. Ualet mortuuz: quia
aĩa desiderat sibi iuuari ? in ipso remunerari. vnde
clamãt anime Apoc. vi. Usquequo dñe sanctus
? uerus non vindicas sanguinẽ nostrum de his
qui habitãt in terra. Ualet resuscitatũ: quia tunc
homo beatificat. ? in anima in cõtemplatione dei-
tatis. ? in corpore in visione humanitatis. Ioã. x.
Ingredietur ? egredietur ? pascua inueniet. Ista pa
tẽt in istis duabus mulieribus. s. in emorroissa ?
in filia archisynagogi. ¶ Nam prima corpus in-
firmuz habuit: sed postea sanum. Ualuit igit sibi
corpus infirmũ: quia illa infirmitas corporis fu-
it sibi occasio sanitatis mẽtis. Ualuit corpus sa-
natum: quia illa sanitas in corpore fuit ad cõser-
uandũ sanitatẽ in mente. ¶ Secũda. s. filia archi-
synagogi habuit corpus mortuũ: sed postea resu
scitatũ. Ualuit sibi corp^o mortuũ: quia illa mors
corporalis fuit sibi causa vite spiritualis. Ualuit
? resuscitatũ: quia illa resuscitatio fuit anime iusti
ficatio. Per has autem duas vnã. s. grauiter in-
firmã. ? aliam mortuã peccator significatur. De
prima enim tria dicuntur. s. ¶ q graui infirmita-
te erat circũdata. ¶ q miraculose fuit sanata. ¶ ?
q sanatori non fuit ingrata. ¶ Infirmitas quidẽ
grauis erat: quia duodecim annis fluxuz sangui
nis patiebatur. Et sicut dicit Marci. v. Omnia bo
na sua in medicos erogauerat nec quicq pfece-
rat: sed magis deterius habebat. Peccator enim
sanguine fluit quãdo de peccato in peccatũ cadit.
Osee. iiii. Sanguis sanguinẽ tetigit. Tunc san-
guis sanguinẽ tangit quando quis de peccato in
peccatũ cadit ? fluit. Peccator enim fluit de ma-
la cogitatione in malã delectationẽ. de delectatio-
ne in cõsensum. de consensu in opus. de opere in
cõsuetudinem. de cõsuetudine in necessitatem. de
necessitate in desperationẽ. ? tunc tanq infirmus
desperatus nullũ cibum nociuũ. i. nullũ viciũ pec
catum. Prouer. xviii. Impius cum in pfundũ
peccatorũ uenerit cõtemnit. Chriso. Sicut infir-
mus donec mediocrẽ habet passionẽ ? sperat pos
se curari seruat se a nociuis. Si autẽ intellexerit
passionẽ esse insanabilem: iam nõ parcit sibi. Sic
? homo donec mediocriter peccat ? sperat salutẽ
obseruat se a malo. Si aũt grauiter peccãdo [illegible]
perit desperare: nihil iam dubitat facere [illegible]
ser q sicut in bono gradus sunt gloriarũ: sic in
malo gradus sunt penarũ. Medici autẽ fallaces
qui aĩmã deterius habere faciũt sunt honores
delitie ? diuitie. Nam honores pmittunt exalta-
tionẽ: ? dant subitã deiectionẽ. Uel in vita. Unde
dicit Iob. xxx. Eleuasti me: ? quasi sup uentũ po
nẽs elisisti me ualide. Uel in morte sicut. Eisdẽz
xx. Si ascẽderit usq ad celum superbia eius: ? ca
put eius nubes tetigerit quasi sterquiliniũ in fine
perdetur. Diuitie pmittunt satietatem: ? dãt esu-
riem. sicut patet in diuite epulone qui ad tantã de
uenit paupertatem q modicũ aque habere nõ po
tuit. Delitie pmittunt delectationem: ? dãt ama-
ritudinẽ. Istud ostẽdit Salomon ? uerbo ? exemplo:
? facto. Uerbo. Prouer. v. Fauus distillans la-
bia meretricis: nouissima autẽ illius amara quasi
absinthium. Exẽplo suipsius dicẽs Eccle. ii.
Et omnia que desiderauerũt oculi mei non dene
gaui eis: nec prohibui cor meum quin omni uo-
luptate frueretur ?c. Ostẽdit hoc idem facto. Cuz
enim multis uacasset delitiis: tandem seipsũ ex
poliauit ut dicunt iudei. ? usq ad sanguinem se
uerberari fecit: ? etiam tunc penitentiam duram fecit.
¶ Secundo ista mulier miraculose fuit sanata p
tria. ¶ Primo per visum christi. Unde dicitur.
At iesus conuersus vidit eam. Iste visio fuit re-
spectus diuine misericordie quo deus peccatores
respicit. Quo etiam respexit Petrum peccantem
ut dicitur Luce. xxii. Quo etiam mulierem istam
respexit ? sanauit. Uidemus enim q sol poros
terre penetrat: ? aurum ? lapides preciosos in eius
visceribus generat. Multo igitur fortius ocu-
li misericordie dei super solem lucidiores: profun-
da peccatorum corda penetrant. Eccl. xxiii. Oculi
domini super solem lucidiores multum plus ho
minum corda intuentes. absconditas partes cor-
dis penetrando generant aurum gratie: ? lapi-
dem preciosum misericordie. Sapientie. iiii. Gra
tia dei ? misericordia eius in sanctos eius: ? respe-
ctus in electos illius. Tantus enĩ fulgor de chri
sti facie procedebat q ad se peccatores attrahe-
bat. Unde dicit Hieron. Certe [illegible] maiestatis
? diuinitatis ei^o occultus. ? in humana facie relu
cebat ex quo peccatores ad se trahẽ poterat aspectu.

Dñica XXIIII^a post festum trinitatis

C Secūdo fuit sanata per verbum christi quādo dixit. fides tua saluam te fecit. pā. Habuit uoci sue uim. fides tua saluam te fecit. pā. Habet uoci sue uirtutem. fides tua saluam te fecit. pā. Habet uoci sue uirtutem. fides tua saluam te fecit. pā. Habet uoci sue uirtutem

pignora. ¶ Primo corpa sanctorum suorum que apud
nos sepulta sunt. Eccl. xliiii. Corpora sanctorum in
pace sepulta sunt: et viuēt nomina eorum in eternum.
Uoluit enim deus ut ipsa corpora in pignore tenea
mus ne sine nobis resurgat. Heb. xi. Hi omnes
testimonio fidei probati inuēti sunt: non acceperūt
repromissionē: deo aliquid pro nobis melius pui-
dente ne sine nobis consumarent. ¶ Secūdo dedit
nobis corpus proprium. Matthei ultimo. Ecce ego uo
biscum sum omnibus diebus usque ad cōsumationē se-
culi. Et ubi dicit usque ad cōsumationē seculi: ergo
postmodū nobiscū nō erit sub forma panis: sed in
aperta glorie maiestatis. ¶ Tertio dedit nobis spūm
sanctū. Ephe. i. Signati estis spiritu promissionis
sancto qui est pignus hereditatis uestre. ¶ Terti
um uerum fuit magne iocūditatis cū suā salutē si
bi promisit dicēs. Fides tua saluā te fecit. Merito
ista mulier fuit sanata quādo oēs uirtutes que erāt
sibi causa salutis secū assumpsit. s. uerecūdiā: fidē
timorē: dilectionē: et humilitatem. ¶ Uerecundia
eius apparet in hoc q non ante faciē: sed retro ac
cessit. ¶ Fides in hoc q dicebat. Si tetigero tm
fimbriā uestimēti eius salua ero. ¶ Timor in eo q
retro stabat. De cuius timore dicit Mar. v. Mu-
lier autē timens et tremēs etc. ¶ Dilectio et fides in
hoc q tetigit. Fides enim cum dilectione deū tā
git. ¶ Humilitas eius patet in eo q nō reputauit
se dignam tāgere pedes. nec etiam plenitudinem
uestimēti: sed tm fimbriā. Iste quinque uirtutes
sunt ualde necessarie cuilibet per ordinē ad salutē.
nam uerecūdia habet cor peccatoris ad penitētiā
disponere. Quādo enim statū sue miserie cōside-
rat: incipit de seipso erubescere: et de peccato suo
dolere. Sicut enim mala uerecūdia impedit con
fessionē: sic bona inducit dolorē. Eccl. iiii. Est cō-
fusio adducēs peccatū: et est cōfusio adducēs glo
riam et gratiā. Talis cōfusio facit hominē cōuer
ti a culpa preterita. ps. Dixit dñs ex basan conuer
tam. Basan interpretat cōfusio. Liberat a presenti
culpa. Michee. iiii. Uenies usque ad babylonem
ibi liberaberis. ibi redimet te dñs de manu inimi
corum tuorum. Babylon enim interpretat cōfusio. Cō
seruat a culpa futura. Philosophus quidā dixit.
Erubescētia salua res est. Non tm autē cōmēdabi
lis est uerecūdia in corde: sed etiam in facie: et ma
xime in adolescēte. Ambrosius in libro de officiis
Sicut in senibus grauitas: et in iuuenibus hilari
tas. sic in adolescētibus maxime uerecūdia cōmē
dat. Sed [illegible] asserunt q nec de pecca-
to preterito uolunt confiteri: nec presens dimittere.
nec de futuro cauere. Cōtra quos dicit Hiere. iii.
Frons mulieris meretricis facta est tibi: noluisti
erubescere. ¶ Secundo aduenit fides que cor sic
dispositū habet purgare. Act. xv. Fide purificās
corda eorum. Fides enim expellit omnē libidinatū
amorē: honorum: deliciarū: et diuitiarū. Heb. xi. Fi-
de moyses grādis effectus negauit se esse filium fi
lie pharaonis. ecce per fidē cōtemptus honorum.
Magis eligēs se affligi cum populo dei etc. ecce cō
temptus deliciarū. Maiores diuitias estimans
thesauro egyptiorum improperium christi. ecce cōtem
ptus diuitiarū. ¶ Tertio aduenit timor qui cor
sic dispositū et sic purificatū habet munire ne ulte
rius aliquē immūditie ingressus [illegible]. Est enī tanq
speculator qui a longe insidias cōsiderat et uitat.
Eccl. xv. Timor dñi sup omnia se superposuit. Est
tanq ianitor qui cōtra peccatū ostiū clausum tenet.
Prouer. xv. Per timorē dñi declinat ois homo a
malo: Imo si intrauit statim expellit. Eccl. i. Timor
dñi expellit peccatū. Nam qui sine timore est non
poterit iustificari. Est autē magnū periculū quan
do iste ianitor dormit. Iuxta illud Eccl. vii. Si nō
in timore dñi tenueris te instāter: cito subuertetur
domus tua. Iste timor etiā ciues custodit ne di-
uisio subintret. Aug. de ciui. dei. Scipio uolebat
carthaginē emulā romani imperii dirui et decernēti
ut dirueret contradixit Catho. timens infirmus
animus hostiū securitatem: et idoneum tutorē ui
dēs esse terrorem. ¶ Quarto accedit dilectio que
cor dispositum: purificatū: et munitū habet grati
ficare. Sine hac enim ea que faceremus deo gra
ta non essent. ut habetur. i. Cor. xiii. Nec ea que
faceremus quantū ad deū: sicut deū laudare. Unde
dicit. Si linguis hominum loquar et angelorum. i.
si laudauero deum: sicut laudāt angeli et beati: cha
ritatem autē non habeam: factus sum uelut es so
nans: et cimbalū tinniens. Nec ea que faceremus
quo ad proximum: sicut elemosynas dare. unde sub
dit. Et si distribuero in cibos pauperum omnes
facultates meas: charitatem autem non habuero
nihil mihi prodest. nec ea que facerem quo ad nos.
sicut corpus mortificare uel morti exponere. un-
de subdit. Et si tradidero corpus meum ita ut ar
deā etc. ¶ Quinto accedit humilitas que hēt oia su-
pradicta custodire. q: sic dicit Greg. qui ceteras
uirtutes sine humilitate cōgregat quasi qui puluerē
ante uentū portat. Est enim humilitas sicut cinis
fundamentum: et radix. Sicut enim cinis custodit
ignem: sic humilitas gratiam spūales. Eccl. x. Quid
superbis terra et cinis. Et sicut fundamentum quāto
magis profundatur tāto magis edificium stabile
Et sicut arbor quāto magis radices profundius fir-
miter: tāto firmior exurgit: sic et humilitas quāto fue-
rit profundior tanto aīa in gratia deserit solidior.

Augu. Cogitas magnam fabricā construere celsitu
dinis. de fundamento cogita humilitatis. arborē
attende: figit radicē in humili: ut erectū tēdat ad celū
si sine radice auras petit: ruina est nō incrementū etc.
¶ Sermo tertius eiusdem.

Filia mea modo defuncta est. Quid si
gnificent tres mortui quos xps
suscitauit. ostēdit Aug. in li. de sermone
dñi in monte. Peccati tres sunt differentie. s. in
corde: in facto: et in cōsuetudine. Et subdit. Una
est quasi in domo: iacet puella quādo in corde cō-
sentitur libidini. Altera iam prolata extra domum
procedit. s. uidue filius. quādo in factum procedit
consensus. Tertia quando consuetudine mala
tanq mole terrena premitur aia: q: tunc in sepul-
chro est iam fetens: sicut lazarus: q: igitur ista puel
la signat primam differētiam peccati prout est in aia
ideo debet quilibet rogare et dicē. Dñe filia mea
idest aia mea modo defuncta est etc. ¶ Sed uide
tur esse cōtrarietas inter mattheū marcū et lucam.
Mattheus dicit q pater dixit q filia mortua erat.
Mar. v. dicitur. q pater puelle dixit: filia mea ia-
cet in extremis. Luc. viii. dicitur q hec moriebat.
Sed dicēdū q pater quādo recessit a filia iam morie
bat. Quando uo ueniebat ad xpm presupponebat q
esset mortua. et ideo utrūque potuit dicē. et q dimi
serat eā in extremis et q credebat q esset mortua.
Aug. de consensu euāgelistarū dicit q pater puelle no
lebat q dñs ad eā ueniret quā dimiserat in extre
mis: ut si nondū eēt mortua: eā sanaret. Si uo eēt
mortua: qd qdē credebat: eā resuscitaret. Mathe-
us igit posuit uba mētis. Marc. uba oris. Et sub
dit Aug. Hic rē necessariā discim nil in cuiusque
ubis debere inspicē nisi uoluntatē cui debent uer
ba seruire. nec mētiri quēque si aliis uerbis dixerit.
quod ille uoluit cuius uerba nō dixit. ¶ Per istā
igitur filiam defunctā significat aia per peccatum
mortua. De qua ponunt duo. s. status preuari-
cationis: et status iustificationis. Status preua-
ricationis notat cum dicitur. Filia mea modo de
functa est. Assimilat autē peccator mortuo triplici de
causa. ¶ Primo propter fetorē. Sicut enim mortuus
fetet corporaliter: sic peccator spūaliter. Sūt autē qua
tuor propter que cadauera mortuorum multū fetent
scilicet locus: calor: uentus: et tēpus. ¶ Lo-
cus qā. s. cadauer est in loco alto: tunc fetor ma-
gis diffundit. et signat superbiā que coram deo et
angelis fetet. Iohel. ii. Ascēdet fetor eius et ascē
det putredo eius q: superbe egit. ¶ Secūdū est ca
lor: q: magis sentit fetor cadaueris in calore q̄ i
frigore. Et signat carnalē concupiscentiā que co
ram deo fetet. Ysa. xxxiiii. De cadaueribus eorum
ascendet fetor. ¶ Tertium est uentus qui feto
rem ad longinquas partes defert. Et signat de-
tractionē que semp in ore habet fetorē. ps. Se
pulchrum patens est guttur eorum: linguis suis do
lose agebāt etc. Tunc fetor ad instar uenti defert
quādo aliorū defectus refert. ¶ Quartum est tem
poris diuturnitas: q: quāto magis fuerit cadauer
diuturnum: tanto magis fetidum. Et signat pec
catum consuetudinis. Iohel. i. Computruerunt
iumenta in stercore suo. ¶ Secūdo peccator assi
milat mortuo propter obliuionē. ps. Obliuioni da
tus sum tanq mortuus a corde. Quia igit pecca-
tor oblitus fuit dei in mūdo: ideo deus obliuiscet
eius in inferno. Osee. iiii. Quia oblitus es legis
dei tui: obliuiscar tui et ego. Ideo infernus dicit
terra obliuionis. ¶ Est enim quedā terra ubi est co
gnitio aperta: scilz terra uiuentiū. ¶ Alia est ubi est
cognitio obscura: scilz terra peregrinantiū. Iux-
ta illud. i. Corinth. xiii. Uidemus nūc per specu-
lum in enigmate: tūc autē facie ad faciē. ¶ Est etiā
terra ubi est obliuio perpetua: scilz morientiū. Ibi
deus eorū obliuiscit quantum ad effectum misericor
die. Iob. xxiiii. Obliuiscat eius misericordia. Et ipsi
obliuiscunt dei quantum ad spem uenie. Mich. i. De
sperata est plaga eius. Et unusquisque obliuiscit
sui ipsius propter immensitatē pene. Unde Aristo.
cuidam discipulo suo apparuit dicens q totā scien
tiam suam oblitus erat: et nihil aliud sciebat nisi pe
nam suam. ¶ Tertio peccator assimilat mortuo
propter uermiū corrosionē. Habet enim tria gene-
ra uermiū. ¶ Primus est remorsus cōscientie qui
etiam in inferno non morit. Ysa. ultimo. Uermis
eorum non morietur. Ambro. Que pena grauior q
interius uulnus cōscientie. Nonne hoc magis fu
giendū est q mors: q dispendiū: q exiliū. ¶ Alii
uermes sunt ipsa uitia et peccata. De quibus dicit
Ysa. xxxiiii. Ibi cubauit lamia: et inuenit sibi requi
em. hoc quantum ad luxuriā. Lamia sicut dicit Glo
sa habet pedes caninos: et cetera feminea. Luxu-
riosus enim et in peccata currit: et sepe ad uomitum
redit: et maxime quādo catulos suos lactatio-
nes suas diuersis deliciis nutrit. Thren. iiii. Sed
et lamie nudauerunt mammas: lactauerunt catu-
los suos. Sequit. Ibi habuit foueā ericius: hoc
quantum ad auaritiam. Ericius est aial spinosum et si-
gnificat auarū propter anxietates spinosas. ¶ Di-
cit autē Isido. q ericius sup uitē ascendit: et uuas
ad terrā excutit: et postmodum [illegible] super
eas se inuoluit, que spinis adherent: et sic
escam catulis suis portat. [illegible] sunt
astutie eorum quibus pauperes pungunt per quas
etiam bona ipsorum rapiunt: et filiis suis tribuūt.

Sequit. Illic cōgregati sunt milui: alter ad alte-
rum. hoc q̄ntum ad superbos. Miluus enim insi-
diat auibus domesticis: et maxime pullis paruu-
lis. Sic superbus persequit meliores se: et pauperū
bona rapit. Et ut possit aliquādo melior apparere:
quosdam malitie socios secū adiūgit. Ideo dicit.
Milui alter ad alterū. ¶ Isti uermes sunt quedam pec
cata que nullam habent delectationem: sed animā
cruciant. sicut acedia: tristitia: et inuidia. Naz ira
cūdia uitam diminuit. Ecl. xxx. Zelus et iracūdia
diminuit dies. Tristitia ossa cōsumit. Prouer.
xvii. Spiritus tristis exiccat ossa. Inuidia ossi. pu-
trescit. Prouer. xiiii. Putredo ossium inuidia.
¶ Secūdo ponit status iustificationis: qui signi
ficat in ipsius puelle resuscitatione. Ad resuscita-
tionem aūt spiritualem quedam cooperant. que-
dam disponūt. et quedam ostendūt. Cooperantur
quidem sanctorum orationes: quod significat per
hoc quod dicit. q pater qui dicebatur Jayrus ut
dicit Marci. v. pro ipsa rogauit. Jayrus interpre
tat illuminās. et signat cetum sanctorū qui a deo il
luminati sunt et alios illuminant. ps. Illuminans
tu mirabiliter a mōtibus eternis. Si enim san-
cti pro peccatoribus orabāt dum essent in miseria:
multo magis modo dum sunt in gloria. cum eo
rum charitas non sit diminuta sed augmentata.
Bern. Orāt pro nobis sancti patres: quia illa bea
ta patria charitatem eorū non minuit: sed augmē-
tauit. Sancti etiā dum erāt in hac vita de sua ad-
huc salute erāt solliciti: et tamen adhuc pro pecca
toribus orabāt. Nunc aūt de sua salute sunt secu
ri: et ideo de nostra totaliter possunt esse solliciti. Jux
ta illud. Petri. i. Dabo aūt operam: et frequenter
habere uos post obitum meum etc. Sunt etiā san
cti iuxta speculum eternitatis. in quo clare vident
miseriam nostre penalitatis. et ideo mouentur ad
effectum pietatis. Bern. Si sancti dum adhuc vi
uerēt miseri sunt peccatoribus quia pro eis ora-
uerūt. nūc tāto amplius quāto uerius nostras agno
scūt miserias pro nobis intercedūt. ¶ Secundo
uidēdum est que sint illa que disponūt ad spiritua
lem resuscitationem. Que quidē sunt tria. ¶ Pri
mum est vilitatem sue originis recognoscere. qd
notat per hoc q christus ad illam resuscitationez
assumpsit patrem et matrem. illos. s. de quibus di
cit Job. xvii. Putredini dixi: pater meus es: et ma-
ter mea. Talis enim cōsideratio humilitatem in-
ducit. Michee. vi. Humiliatio tua in medio tui.
Ac si diceret. Nō solum habes causam humilita
tis ex his que sunt extra te. ubi habes iudicia dei.
ps. Judicia tua abyssus multa. Nō solum ex his
que sunt infra te, ubi habes tormēta inferni. Ecl.
vii. Humilia valde spiritum tuum: quoniam vindi-
cta carnis impii ignis et vermis. Non solum ex
his que sunt extra te ubi habes pericula mūdi. i.
Joan. v. Mundus totus in maligno positus est.
Sed etiam ex his que sunt intra te et in medio tui.
Sap. ix. Corpus quod corrūpitur aggrauat animam.
¶ Secūdum dispositiuum est gaudium mundi
excludere. quod notatur per hoc q christus tibicines
cātantes carmen lugubre iussit exire. Carmen lu
gubre est gaudium mūdi. Amos. viii. Cōuertam
festiuitatem uestram in luctum: et gaudium ue-
strum in luctum. Presens enim vita est vigilia:
exilium: et stadium. Et sic de vigilia venitur ad fe-
stum eterne solēnitatis. De exilio ad patriam cele-
stis hereditatis. De stadio ad ocium eterne quie-
tis. Sed mali faciūt festuz de vigilia. de exilio pa-
triam. de stadio ocium. Et ideo in futuro semper
erūt in vigilia: quia semp erūt tristes et ieiunātes.
Semp in exilio: quia a celesti patria semper erunt
exules. Semper in stadio: quia de pena in penam
semper erūt currētes et in tormētis laborātes. ps.
Laborabūt in eternum et viuent adhuc in finem.
Sed beati semp erūt in patria: in leticia: et in quie
te eterna. ¶ Tertium dispositiuum est turbarum
tumultum vitare. quod signat per hoc q christus
turbam eiecit. Seneca. Socrati et scipioni et lelio
honestatem excuteret dissimilis multitudo. Idē.
Quotiēs cum hoibus habitaui minor hoie redii.
Interrogatus quidam philosophus quid eēt ho
mini inimicissimū. respōdit alter homo. ¶ In vi
tas patrum dicit quidā senex. Quādo moyses in-
trabat in nubem loquebat cum deo. quādo exibat
loquebat cum populo. Sic monachus quando
est in claustro loquit cum deo: quādo exit ad tur-
bas loquit sepe cum diabolo. ¶ Tertio vidēdum
est que sunt illa que ostēdunt resuscitationem esse
ueram. Que quidem sunt tria. ¶ Primum est ue
lox resuscitatio. Fātastice enim et magice resuscita
ti non surgūt velociter: sed modo mouēt pedes.
modo manus. modo caput. Illi vero qui ueraciter
suscitant cōtinuo surgūt. Ideo dicit de ista puel
la Luce. viii. Surrexit cōtinuo. Et de lazaro Jo.
xi. Statim prodiit qui erat mortuus. Peccatū ha-
bet caput. s. malam suggestionem et consensum.
Habet manus. s. malum opus. Habet pedes: sci-
licet malam cōsuetudinem. quādo quis de pecca
to in peccatum currit. Prouer. i. Pedes eorū ad
malum currūt. Sūt igit quidam qui peccatū di
mittūt quātum ad cōsuetudinem: quia non ita se
pe peccāt isti resuscitant in pedibus. Deinde dimit
tūt opus. isti suscitant in manibus. Tandē dimit
tunt cōsensum. isti suscitantur in capite. Sed qui
ueraciter suscitantur: statim dimittunt peccatuz:
et q̄ntum ad consuetudinē et q̄ntuz ad opus: et quā
tum ad cōsensuz et suggestionē. ¶ Secūdū signū
est fortis ambulatio. Fātastice eni suscitati nō pōt
ire nisi per aliquos passus. Dicit eni petrus alphō
sus q nō pōt ire nisi tātū quātū extēdit vmbra cor
poris sui. Ueraciter aūt suscitati uadūt libere sicut p
us. Ut aūt ondat q ista puella fuit ueraciter susci
tata dicit Marci. v. Cōfestim surrexit puella et ambu
labat. De lazaro dicit ihs. Soluite eū et sinite abi
re. Sūt aliq qui aliquos passus tm faciūt. Faci-
unt enī vnū passum cū faciūt aliq opa de genē bo
norum. Faciunt aliū: duz habēt aliqua bona pro
posita cordiū. Faciunt aliū dum peccā dimittunt
quantū ad opus extrinsecū. Sed illi qui uere su-
scitant non faciunt passus: sed dietas. Una dieta
est contritio cordis. alia cōfessio oris. tertia satis-
factio operis. Exod. iii. Ibimus viam triuz dierum
in desertū ut immolemus deo nostro. ¶ Tertium
signū est manducatio: q sicut dicunt Marcus et
Lucas ihs iussit puelle dari manducare. Sicut
enim dicit Ambro. Fantastice suscitati mandu-
care nō possunt. Magi enim et nigromātici quos
dam caracteres sub ascellis mortuoruz ponunt et
faciunt eos aliquātulum ambulare et aliqua uerba
dicere. sed nō possunt facere ut māducent. Cibus
quādo manducat primo masticat: deinde ad sto-
machum dirigit. ibiq digestus ad membra diri
uatur et sic incorporat. Ille ergo est uere suscita-
tus: qui mandata dei masticat per meditationē: et
ea in stomacho memorie recondit per recordatio
nem: et sibi incorporat per operationem.

¶ Dominica vicesimaquinta Sermo primus.

c Cum sublevasset oculos iesus et vi-
disset q multitudo maxima
uenisad eum etc. Joā. vi. Sicut dicit
Aug. super Joā. Litteras pulchras et
bene formatas aliter laudat ille qui nescit litteras
aliter ille qui nouit. Nam primus laudat figurarū
pulchritudinez. Alius sensus profunditatez. Sic
etiam aliter laudat pictura: aliter scriptura. Naz
tota laus picture est in decore exteriori. Laus aūt
scripture maxime est in sensu interiori. Eodē mo
do miracula xpi aliud pretendūt exterius: aliud
continēt interius. Nam exterius pretendūt admi
rationē vnde paruuli edificentur. Interius con-
tinent mysteria vnde perfecti exerceant. Habent
enim ipsa miracula ut ibidez dicit Aug. linguas
suas. Nam q xps est dei uerbuz: ideo etiā factum
uerbi est nobis dei uerbuz. Mystice ergo loquen-
do xps in hoc euangelio quadruplicē gerit per-
sonā. ¶ Primo gerit personas patris miserentis
in hoc q oculos subleuauit et turbā respexit. Re-
spectus enim ille signat respectum paterne mise-
ricordie: quem respectum propheta petebat dicēs.
Respice in me et miserere mei. ps. Quemodo
miseretur pater filiorum: misertus est dns timen-
tibus se. Et subdit triplicē causaz. quia sic miser-
¶ Una sumitur ex parte principii: q de vili et fragi
materia facti sumus. Ideo subdit. Quia ipse cognouit
figmentum nostrum. ¶ Secunda ponitur a parte fi
nis: q. s. in cinerem redigēdi sumus. Et ideo sub
ditur. Recordatus est q pulvis sumus. ¶ Ter
tia sumitur a parte medii: q. s. instabilem vitam
habemus. Ideo subdit. Homo sicut fenū etc. Nā
ad instar feni et floris homo modo viret in iuuē
tute. modo arescit in senectute. mō floret in sani
tate. modo aret in infirmitate. modo putrescit in
morte. ¶ Scdo gerit personā amici familiariter
colloquentis in hoc q tam familiariter cū philip
po locutus fuit dicēs. Unde ememus panes etc.
Joan. xv. Jam non dicam uos seruos sed ami-
cos: q oia que audiui a pre meo nota feci vobis.
Quod aūt sequit. Hoc aūt dicebat tentans eū. in-
nuit q nullus secreta sua amico cōmittere debet:
nisi prius eū tentet. i. probet. Ecl. vi. Non omnē
hoiem inducas in domū. i. in cor tuū. multe enī
insidie sunt dolosi. Eiusdē. vi. Si possides ami-
cum in tentatione posside illum: et non facile cre-
das ei teipsum. Ante probationem enī nō debet
de facili seipsum sibi credere: sed postq ipsum ten
tauit. i. probauit et fidelem inuenit debet secure si
bi seipsum committere. ¶ Unde legit de alexan-
dro q cū philippus eius medicus et precipue ami
cus medicinā sibi dare deberet superuenerūt lit-
tere ab emulis missi continentes philippū in me-
dicina venenuz admiscuisse. quas cuz alexander
legisset medicinam prius hausit: et postea literas
legendas philippo dedit. ob magnam enim fidu
ciam quam de ipso habebat malū de illo suspica-
ri non poterat. Quod etiam dicit tentans eum:
videtur esse contrarium ei quod dicitur Jaco. i.
Deus enim neminem tentat. Sed dicendū q ali
ter tentat diabolus. aliter homo. aliter deus. Dia
bolus enim tentat ut decipiat. i. Petri. ult. Ad-
uersarius uester diabolus tanq leo rugiens cir-
cuit querens quem deuoret etc. Homo tentat ut
probet et agnoscat. Ecl. xiii. Ex multa loquela ten
tabit te. Deus tentat ut tentatū et a seipso et ab aliis
cognosci faciat. iuxta illud Gen. xxii. Tentauit
deus abraham etc. Et sequitur. Nunc cognoui. i.
cognoscere feci q timeas deum. [illegible] videtur q
de turba pascenda xps non debuit requirere phi-
lippuz sed iudam qui loculos portabat. Sed di-

cendum q̃ philippus oriundus erat de patria illa i. galilea: ⁊ ideo notius fuerat turbis. ⁊ ꝓpter hoc de turbis pascendis magis erat sollicitus. Et cū dicat Matth. xiiij. Uespere autē facto accesserunt ad eū discipuli dicentes. Desertus est locus ⁊ iam preterit hora. dimitte turbas ut eūtes in castella emant sibi escas. Credendū est q̃ philippus inter eos erat qui ꝓ hoc magis sollicitabat: ⁊ ideo xp̄s philippū requirit dicens. Unde ememus panes ⁊c.
¶ Tertio xp̄s gerit personā dn̄i potenter operantis in hoc q̃ quinque panes sic multiplicauit: ⁊ q̃ quinque milia hominum inde satiauit, exceptis mulieribus ⁊ paruulis: ut dicit Matth. xiiij. Hoc enī fuit potentie infinite. Uoluit quidē deus ut dicit Aug. super Joan. notitiam sui dare humano generi: sed q̃ nō poterat ab oībus uideri oculis corporalibus uoluit se manifestare oñsis miraculis. Ideo in prima creatione miracula multa fecit: inter que unum fecit q̃ terrā segetes ꝓducere fecit. Sed q̃ ista miracula ex assiduitate uiluerunt igit xp̄s adueniens multa alia miracula fecit. preter usitatum cursum ordinēq̃ nature non q̃ sint maiora: sed q̃ sunt magis insolita. Et subdit Aug. Maius enim miraculū est gubernatio totius mundi: q̃ saturatio quinque miliū hominum de quinque panibus. ⁊ tamen hoc nemo miratur. Illud mirant homines: non quia maius est: sed quia rarū est. Idem. Unde enim multiplicat de paucis granis segetes ⁊ cetera blada: inde multiplicauit in manibus suis quinque panes. Potestas enī erat in manibus xp̄i: panes autē illi quinque quasi semina erant. non quidem terre mandata: sed ab ipso qui terram fecit multiplicata. Quamuis autem xp̄o tam facile fuisset panes de nouo creare sicut iam factos multiplicare. uolebat tamen iā factos multiplicare ut confunderet hereticos quos sciebat esse dicturos: oīa uisibilia a diabolo esse creata. Cum enim dicatur. i. Jo. iij. In hoc apparuit filius dei ut dissoluat opera diaboli. Sed si illi panes a diabolo fuissent facti: xp̄s eos non multiplicasset: sed potꝰ destruxisset ⁊ alios de nouo creasset. Isti quinque panes possunt intelligi quinque consideratiōes que mentem reficiunt. ¶ Quorum panum quidam conficiuntur ex farina tota amara. ¶ quidam ex amariori. ¶ quidam ex amarissima. ¶ quidam ex farina tota dulci. ¶ quidam ex farina partim dulci ⁊ partim amara. ¶ Primus est panis compassionis. Iste conficitur ⁊ est [illegible] i. ex miseriis proximorū. De quo dicitur Thob. ij. Manducauit panes in luctu ⁊ tremore. memorans illū sermonē quem dixit dominus per Amos prophetam. Dies festi uestri conuertentur in luctum. ¶ Secundus est panis afflictionis qui conficitur ex farina amariori. i. ex consideratione passionis xp̄i. De quo dicitur Deut. xvj. Septem diebus comedes absq̃ fermento afflictionis panes. Ille panem afflictionis comedit qui considerando domini nostri iesu xp̄i passionem corde ⁊ corpore se affligit. corde condolendo. corpore se mortificando. Sed debet comedere sine fermento malitie ⁊ nequitie. Cum fermento nequitie comedunt heretici: qui dicunt xp̄istum non uere fuisse passum. Cum fermento malitie comedunt mali christiani: qui fidem habent sed opera non habent. Debet igitur comedere sine fermento. i. cum fide uera ⁊ operatione bona. Et dicitur q̃ comedebatur septem diebus: quia septem effusionibus sanguinis dn̄i nostri iesu xp̄i debemus esse intenti. Quarū due fuerunt in duabus manibus: ⁊ alie due in duobꝰ pedibus. Quinta in toto corpore quando fuit flagellatus. Sexta in capite: quando spinis fuit coronatus. Septima in latere quando fuit lanceatus. ¶ Tertius est panis tremoris: qui conficitur ex farina amarissima. i. ex consideratione penarum infernaliū. De quo dicitur Ezech. xij. Panem tuum in conturbatione comede. Multum enim debet timere ⁊ conturbari qui considerat penam inferni. Job xxj. Cum recordatus fuero pertimesco. ⁊ cōcutit carnem meam tremor. ps. Timor ⁊ tremor uenerunt super me: ⁊ contexerunt me tenebre. Nec mirū: quia ibi comedetur panis amarissimus ⁊ uenenosus. Job. xx. Panis eius uertetur in utero illius: in fel aspidum intrinsecus. ¶ Quartus est panis deuotionis: qui conficitur ex farina tota dulci. i. ex consideratione celestium gaudiorum. De quo dicit in ps. Fuerunt mihi lachryme mee panes die ac nocte ⁊c. Nihil enim sentit uir in hac uita dulcius q̃ lachrymis deuotionis pasci. Ysa. xvj. Inebriabo te lachryma mea ⁊c. Sicut enī ebrius dolorem non sentit dāna patiēdo: ⁊ uerba contēnit: sic sancti uiri talibus lachrymis inebriati parum pendunt dolores corporum: damna rerum: ⁊ iniurias uerborū. ¶ Quintus uero est panis cōpunctionis: qui. s. conficitur ex farina amara ⁊ dulci. i. ex consideratione peccatorum preteritorū. Illa enim cōpunctio habet amaritudinē ꝓpter offensam: ⁊ habet dulcedinē ꝓpter spem ⁊ ueniā. Unde dicit in ps. Cibabis nos pane lachrymarum. ecce amaritudo. Et potū dabis nobis in lachrymis in mensura. ecce consolatio. Illi ergo qui non habent spem uenie debent flere sine mensura. sed illi qui sperant ueniam debent in flendo habere mensurā. Prouer. xiiij. Cor quod nouit amaritudinē aīe sue: ecce amaritudo pro culpa. In gaudio eius non miscebit extraneus: ecce gaudium pro uenia. ¶ Quarto dn̄s noster iesus xp̄s gerit personā magistri sapienter consulentis: cū ait. Colligite que superauerunt ⁊c. Uoluit autē dn̄s noster iesus xp̄s ut dicit Chrys. fragmenta colligi non ꝓpter ostentationē: sed ut in cordibus discipulorū qui per uniuersum mundum predicaturi miraculū artius infigeretur. Et ut miraculū non fantasticum: sed uerum crederet. Et ut turbe discipulorū ⁊ pauperū a multis diebus de ipsis fragmentis sustentarent. ¶ Notanda est autē q̃ quedā reliquie peccatorū sunt cogitatio mala ⁊ delectatio que aliquādo remanent post peccatū iste sunt dispergende. Unde dicitur Ysa. xiiij. Perdā babylonis nomen germē ⁊ reliquias. Nomina babylonica sunt uerba lasciua. Germina sunt opera. Reliquie sunt cogitationes male. Ista oīa sunt dispergenda. ¶ Secūdo sunt quedā reliquie bonarū cogitationū: iste sunt conseruande. De quibus dicitur in ps. Cogitatio hominis confitebitur tibi. i. laudabit te. ⁊ reliquie cogitationis diem festum agent tibi. Reliquie cogitationis sunt bona uerba: quia ex abundantia cordis os loquitur. Sunt etiam bona opera quia illud quod cor concipit manus operat. Hec igitur tria deum laudant ⁊ magnum festum sibi faciūt scilꝫ bona cogitatio: locutio: ⁊ operatio. Bern. Puto q̃ per singulos fideles qui cōuertuntur ad deū ⁊ in fide proficiunt: festiuitas oritur deo. ¶ Tertio sunt reliquie ciborum ⁊ diuitiarum que sunt pauperibus erogande. Luc. xj. Quod superest date elemosynam ⁊ ecce omnia munda sunt uobis. Sed dicitur de auaro Job. xx. Non remansit de cibis eius. ⁊ propterea nihil remanebit de bonis eius. ps. Saturati sunt filiis: idest cum filiis. ⁊ tamē reliquias nō dederunt egenis sed dimiserūt eas paruulis suis. i. famulis suis. Uel deus saturauit eos filiis. i. multis diuitiis. ⁊ in morte nihil dimiserunt egenis: sed reliquias suas. i. diuitias quas hic relinquunt: ⁊ secū portare nō pñt. dimiserūt paruulis suis. i. filiis ⁊ nepotibus suis.

¶ Sermo secundus.

Cum subleuasset oculos iesus ⁊c. Scriptura sacra habet duplicē intellectū. s. litteralem ⁊ mysticū. Et ideo assimilatur fauo mellis: spice grani: ⁊ ignito lapidi. De duobus primis dicit Augustinus de uerbis dn̄i. Quido possumus de diuinis operibus que leguntur intellectū alicuius spūalis significationis exculpere: quasi de obscuris fauorū cellis mella producimus: uel xp̄i discipulos imitantes spicas manibus cōfricamus. ut ad latentia grana. i. spūalia uerba perueniamus. De tertio dicit Greg. in moral. Cum uerbum sacri eloquii lapidi similis sit rim in quo ignis latet qui manu frigidus tenetur sed percussus ferro ignem emittit. Sic uerba sacri eloquii que per narrationem litere frigida tenent. si quis ferro intellectus pulsauerit: ex eis sensibus ignē ꝓducit ut [illegible] qui prius per litterā frigida tenebat. Educam ergo de presenti euāgelio mel quo [illegible] grana quo nutriamur: ⁊ ignē quo accendamur. In hoc quidē euangelio multa genera boni informant. ¶ Primo contemplatiui. s. oculos cordis ad deū erigant: qđ notat in hoc iesus oculos sublimauit. Debēt enī sublimare ad deū oculū intellectus per meditationē. ⁊ affectus per deuotionē. Eccles. ij. Sapiētis oculi in capite eius. Illi enī qui sunt celestia sapiētes debent hic in xp̄o capite oculū intellectus ⁊ affectꝰ. ¶ Refert. A. gellius q̃ democritus phūs oculos sibi eruit. Et huius causa triplex ab aliis philosophis assignat. ¶ Prima q̃ uisus ipsū a meditationibus interioribus impediebat. ¶ Secunda q̃ mulieres sine concupiscentia videre nō poterat. ¶ Tertia quia malos florere nimis impatienter uidebat. ⁊ sic a sua philosophia eū impediebat uisio rerum sensibilium: ⁊ uisio rerū delectabilium: ⁊ uisio rerum sublimiū. Eodem modo impeditur quis ne oculos subleuet ad deum. ¶ Primo qñ q̃s nimis occupat circa sensibilia. i. circa terrenas diuitias. q̃ hic oculos sedat puluere auaritie. ps. Oculos suos statuerunt declinare in terrā. ¶ Scđo qñ occupat circa delectabilia. i. circa carnales delitias: q̃ hic oculus [illegible] igne concupiscentie. ps. Supercecidit ignis ⁊ nō viderūt solem. ¶ Tertio qñ occupat circa sublimia. i. circa ambitiones mūdanas: q̃ tunc obscurat fumo supbie. Apoc. ix. Ascendit fumus putei sicut [illegible] ⁊ obscuratus est sol ⁊ aer: ⁊ de fumo putei exierunt locuste. Iste fumus infernalis est superbia que primo ascendit in celum: ⁊ ibi obscurauit solem. i. angelū. Deinde descēdit in aerē. i. in paradisū terrestrē: ⁊ ibi obscurauit primos parentes. Aer enī sicut dicit Isid. [illegible] ad celestē [illegible] ad naturam terrenam pertinet. Sic paradisus terrestris medius est inter celestem ⁊ terrenam regionem. Deinde iste fumus supbie descēdit de paradiso terrestri: ⁊ uenit in mūdū: ⁊ ibi generauit locustas. i. [illegible] qui nō solū de [illegible] sed etiā de lōge sentit. ¶ Sexto informant actiui ut opibꝰ misericordie insistant. in hoc. s. q̃ dn̄s [illegible] [illegible] Et in hoc [illegible] [illegible] Distinguit enī Greg. in moral. sup illud

Job. vii. Habui mēses uacuos. & noctes laborio-
sas enumeraui mihi. q. sunt quedam opa uacua
& laboriosa. quedam uacua sed non laboriosa. que
dam laboriosa sed nō uacua. Pati enim aduersa
pro mūdo est laboriosum sed tamē uacuum. quia
nulla retributione est dignū. Sap. v. Lassati su-
mus in via iniquitatis & pditionis & ambulauimus
vias difficiles. Residui autem debitis est qdem
uanum sed non laboriosum. Ibidem. Quid nobis
psuit supbia: aut quid diuitiarum iactātia contu
lit nobis. transierūt omnia tanq̄ vmbra. Pati vo
propter christū uel pietatis opera exercere: est qui
dem laboriosum: sed non vacuū: immo ualde fru
ctuosum. Sap. iii. Bonorum laborum gloriosus est
fructus. ¶ Tertio informant̄ prelati ut in corrigē
do debitam formā teneāt. in hoc scilicet q. christ⁹
dedit turbis panes hordeaceos & pisces: & ipsos di
uisit. In panibus hordeaceis asperitas. in piscib⁹
dulcedo. in diuisione discretio notat̄. Et per hoc
datur intelligi q. prelati quosdam debēt corrige-
re cum seueritate. quosdam ammonere cum amo
ris lenitate. omnes autem cū discretione. Eccl̄s.
xii. Uerba sapientum quasi stimuli: & quasi claui in
altum defixi. Stimulus superficialiter pungit. cla-
uus defixus in altum idest in pfundū fortiter pe-
netrat. uterq. adhibendus est sapienter. Ideo pmit-
tit uerba sapientū. Prelati enim quibusdam debēt
adhibere superficiales correctiones sicut mansuetis.
Quibusdā pfundas obiurgationes sicut superbis.
Utrisque tamē cum discretione: q. in omni sacrifi-
cio sal discretionis offert̄. ¶ Quarto informantur
subditi ut sensualitatē restringāt. qd notat̄ in hoc
q. discubuerūt super fenū. Per fenum enim caro
intelligit̄. Ysa. xl. Omnis caro fenū. est enim sen-
sualitas ceca. ideo ducit aīam per viam periculo-
sam. Eccl. xviii. Si prestes aīe tue ɔcupiscētiā eius
faciet te uenire in gaudiū inimicis tuis. Est ani-
me inimica. Gal. v. Caro cōcupiscit aduersus spi
ritū. Est indomita & lasciua nisi a deo castigetur.
Hiere. xxxi. Castigasti me & eruditus sum quasi iu
uenculus indomitus. q. igit̄ est ceca de
bet ipsam ratio per viam rectā ducere. q. est aīe ini
mica debet ipsam potiter ferire. q. est lasciua de-
bet ipsam in seruitutē redigere. i. Cor. ix. Ego au
tem sic curro non quasi in incertū. ecce q. sensuali
tatem sal per viā certam ducebat. Sic pugno nō
quasi aerē uerberās. ecce q. ipsam potiter feriebat
Sed castigo corpus meū &c. ecce q. ipsam in ser-
uitutē redigebat. ¶ Quinto informant̄ pdicatores
ut uerba que pdicāt: non a seipsis sed a
christo se habere recognoscāt: qd notat̄ per hoc qd di
cit Mat. xiiii. q. xp̄s dedit discipulis panes & di-
scipuli turbis. Peccator qdē est vulneratus: semi
uiuus: & spoliatus. ut habet̄ Luc. x. de illo qui inci
dit in latrones. Predicatores enim debēt animas
vulneratā sanare medicinis orōnū. q. oratio
sanet dicit̄ Iac. v. Infirmat̄ quis in uobis indu-
cat presbyteros ecclie ut orēt super eum & oratio fi
dei saluabit infirmū &c. Debēt aīam semiuiuā nu-
trire pane doctrine. Mat. iiii. Nō in solo pane vi-
uit hō &c. Debēt aīam spoliatā induere uestimētis
virtutū. de quibus dicit̄ ad Ro. xiii. Abiciamus
opa tenebrarū & induamur arma lucis &c. Et ta-
men q. predicatores vulneratos sanāt uel semiui
uos nutriūt: uel spoliatos induunt: non a se sed a
christo habent. Unde qlibet pdicator debet dicere
Ysa. iii. Non sum medicus: quo ad pmū. Nec in
domo mea est panis: quo ad secūdum. Nec uesti-
mentū: quo ad tertiū. ¶ Sexto informant̄ audito
res ut quādo aliqua audiūt que cape non possunt
non ea negligāt sed in cophino memorie recōdāt.
Hoc notat̄ in hoc qd christus dixit. Colligite que
supauerūt fragmēta ne pereāt. Sepe enim dicti ob-
scuritas in sacra scriptura accidit trib⁹ de causis. Un-
de dicit Hiero. Ignosce obscuritati: que trib⁹ mo
dis nascit̄: aut rerum difficultate: aut magistri im
peritia: aut discētis nimia tarditate. Quando igit̄
quis non pōt aliqd capere. siue q. illud in se est ni
mis difficile. siue ille qui docet nescit bene expone
re. siue ille qui audit est ad intelligēdū durus. non
tamen illud negligat sed in memoria recondat. &
suo tēpore peritiores cōsulat: sicut faciebāt disci-
puli qui quādo a xp̄o occultas parabolas audie-
bant: ab ipso postea regrebant. Unde dixit ei pe-
trus Math. xv. Edissere nobis parabolā istā &c.
¶ Septimo informant̄ bn̄factores ut bn̄ficia sua
maxime impēdant illis qui sunt in maiori indigen
tia & necessitate. qd notat̄ per hoc q. christus tur-
bam satiauit: que usq. ad uesperam ieiunauerat:
& cibos aliūde habere non poterat. Nam sm̄ Am
bro. in i⁹ de offi. Bn̄ficiū debemus dare pauperi
indigēti potius q̄ diuiti tribus de causis. ¶ Pri-
mo ppter maius meritū. Luc. xiiii. Cum facis cō
uiuiū noli vocare diuites: ne forte & ipsi te reinuitēt:
& fiat tibi retributio &c. ¶ Secūdo ppter mai⁹ de-
bitum. pauperes enim se obligatos reputāt illis qui
bene eis faciūt. Diuites autem reputāt se prestare
grām illis a quibus bn̄ficia recipiūt. ¶ Tertio p-
pter maius preconiū. Pauperes enim laudāt illos
qui bene eis fecerūt. Diuites vō non laudant sed
nec gratias agūt. immo uerecūdantur cōfiteri se
beneficium recepisse. ¶ Octauo informant̄ bene-
ficiorum receptores. ut scilicet suis benefactorib⁹
gratias agāt. quod notat̄ per hoc qd dicitur: Illi
autem hoīes cum vidissent qd fecerat signum di
cebant. Quia hic est uere ppheta qui uēturus est
in mūdum. Quod est cōtra illos qui bn̄ficia non
recognoscūt nec gratias agunt: sed statim obliui-
scunt̄. Beneficium enim aut pōt esse singulare: aut
cōmune: aut a paupe. ¶ Beneficiū singu-
lare obliuiscit̄ homo de facili. Simonides philo-
sophus interrogatus quid inter hoīes facile con
senesceret. respōdit beneficiū. Seneca. Memoria
bn̄ficiorum labilis: iniurie tenax. ¶ Benefi
cium uero cōmune obliuiscit̄ homo facilius. q. sci-
licet dici consueuit. Qui seruit cōmunitati: seruit
nulli. ¶ Beneficiū autem a paupe impēsum obli-
uiscit̄ homo facillime. Unde dicit̄ Eccl̄s. ix. de il
lo paupere qui ciuitatem obsessam per suam sapi
entiam liberauit: q. nullus deinceps recordatus
est hominis illius pauperis.

¶ Sermo tertius vnde supra.

Taūt impleti sunt. Per istam refe-
ctionem christi qua oēs im-
pleti sunt intelligit̄ celestis refectio. ubi erit
plena satietas atq. repletio. Tria autē sunt loca.
scilicet ¶ mūdus. ¶ infernus. ¶ & celū. In mundo
non est satietas aliqua. In inferno est fames ppe
tua. In celo est satietas plena. In mūdo quidem
est cibus materialis & spūalis: & tamē neuter istorum
satiat. Cibum autē materialē & corporalem deus
diuersimode homini pparauit: sm̄ diuersum sta-
tum ipsius. ¶ In primo enim statu scilꝫ ante pec
catum deus dedit homini in cibū fructus arborum.
Et iste cibus cōpetebat innocētie. Dedit autē tūc
sibi tria genera fructuū. Unū quo nutriret̄. Aliū
quo in vita cōseruaret̄. Tertiū quo pbaretur. De
isto triplici fructu dicit̄ Gen. ii. Produxit dn̄s de
us de humo omne lignū pulchrū visu: & ad uescē
dum suaue: quo ad pmū. Lignū etiā vite in me-
dio paradisi. quo ad secūdū. Lignū quoq. scientie
boni & mali: quo ad tertiū. ¶ Secūdo homini in
cibū dedit olera herbarum: & hoc post pctm. Quia
enim primus homo dei pceptū ptēpsit & cibū ueti
tum mīducauit: ideo de paradiso in hūc mundū
tanq̄ in exiliū deus eum misit ut de peccato suo
penitētiam ageret. & ideo dedit sibi in cibum olera
herbarū qui est cibus penitētiū. Unde dixit ei dn̄s
post peccatū Gen. iii. Maledicta terra in ope tuo.
spinas & tribulos germinabit tibi: & comedes her
bas terre. Et isto cibo homo usus est usq. ad dilu
uium. ¶ Tertio deus dedit homini in cibū escam
carniū & pisciū: & hoc post diluuiū. Tūc enim na-
tura humana est debilitata. Olera herbarum non
habebāt post diluuiū tantam virtutem: nec terra
tantā sui fertilitatē. Et ideo deus humane infirmi
tati condescēdens esum carniū & piscium sibi con
cessit. Unde dixit post diluuium noe & filiis suis Ge-
nesis. ix. Terror uester & tremor sit super cūcta ani-
malia terre: & super omnes uolucres & pisces ma
ris: quasi olera uirētia vobis tradidi omnia scilicet ad
manducādum. In magnis tamen aialibus sicut
in leonibus homo pdidit dominium suum ut cogno
scat propter peccatū dominium esse suū diminutū.
In minimis etiam sicut in muscis & pulicibus p
didit ut cognoscat suā miseriā & vilitatē. In me-
diis autem sicut in pecoribus & iumētis retinuit
propter suam necessitatē. Ista autē cōcessio de esu
carniū & pisciū post diluuiū adhuc durat. In nul
lo autē istorum statū homo satietatem inuenit.
Nam nec ante peccatū inuenit satietatē in fructi-
bus arborum. Nec post peccatū in oleribus herba-
rum. Nec post diluuiū uel modo in esu carnium
uel pisciū. Sed si homo hodie bene comedit & bi
bit: cras melius vult comedere & bibere. Ysa. lvi.
Uenite sumamus vinū & impleamur ebrietate. &
erit sic hodie sic & cras & multo ampli⁹. ¶ Quar
to dabit deus homini in paradiso cibum dissimilē
ab istis. Non fructū arboris materialis: sed fru-
ctum uteri virginalis. ps. Cum dederit dilectis su
is somnū: ecce hereditas dn̄i filii merces fructus
uentris. Non olera siue herbas terre: sed virentia
pascua vite. Joan. x. Ingredietur & egredietur & pa-
scua inueniet. Non carnes aīalium uel pisciū: sed
delitias angelorum. ps. Panem angelorum manduca
uit homo. ¶ Secūdo mūdus habet cibum spiri-
tualem: idest appetitū diuitiarum & honorum. Et ci
bus iste etiam non satiat. Quomodo posset quis
satiari de umbra: uēto: & fetore. Umbra quidē nō
potest satiare: sed infrigidare. Uentus non potest
satiare: sed inflare. Fetor non potest satiare: sed in
ficere. Umbra signat diuitias: et eo q. cito transe
unt. Sap. v. Trāsierūt omnia sicut vmbra. & ideo
cor auari infrigidat. Eccl. xliii. Gelu sicut salē sup
terram effundet. i. effundi pmittet. Et dicit salem
q. tale gelu facit cor auari esse sterile ab omni ope
re bono. Uentus signat honores. Job. xxx. Ele-
uasti me & quasi super uentum ponēs elisisti me ua
lide. Talis uentus cor supbi inflat. Ad col. ii. In-
flatos sensu carnis sue. Tales inflatos dirumpit
malleus diuine iustitie. Math. xxv. Discedite a
me maledicti in ignem eternū &c. Sap. iiii. Dirūpet
illos inflatos sine uoce. Non enim emittēt uo
cem alicuius excusationis uel appellationis. Fe-
tor signat immūdicias carnales. Iuxta illud Ysa.
xxxiiii. De cadaueribus eorum ascēdet fetor. Io
hel. i. Cōputruerūt iumēta in stercore suo. Iste fe
tor non reficit: sed totam terram inficit & corrum

OLOGIA PASTORALE vol. 2°

Dñica xxv^ta post festū trinitatis

pit. Ecclī. xviii. Rigabo.i. rigari permittam terram fructū lingue mee. ¶ Secundus locus est infernus vbi erit fletus perpetuus: tanta scilicet q̄ pmixtus humo eorum cibo erit cōsumpta. Dñe pmixtus humo eorum cibus erit: & sanies. Habebit cibus eorum efficax: & fauorabilis. Tanta q̄ pedes eorum erit q̄si lignum. Tanta q̄ pedis eorum erit q̄si quasi lignum. Tanta q̄ pedis eorum erit q̄si quasi lignum. Tanta q̄ pedis eorum erit q̄si quasi